ccc0539

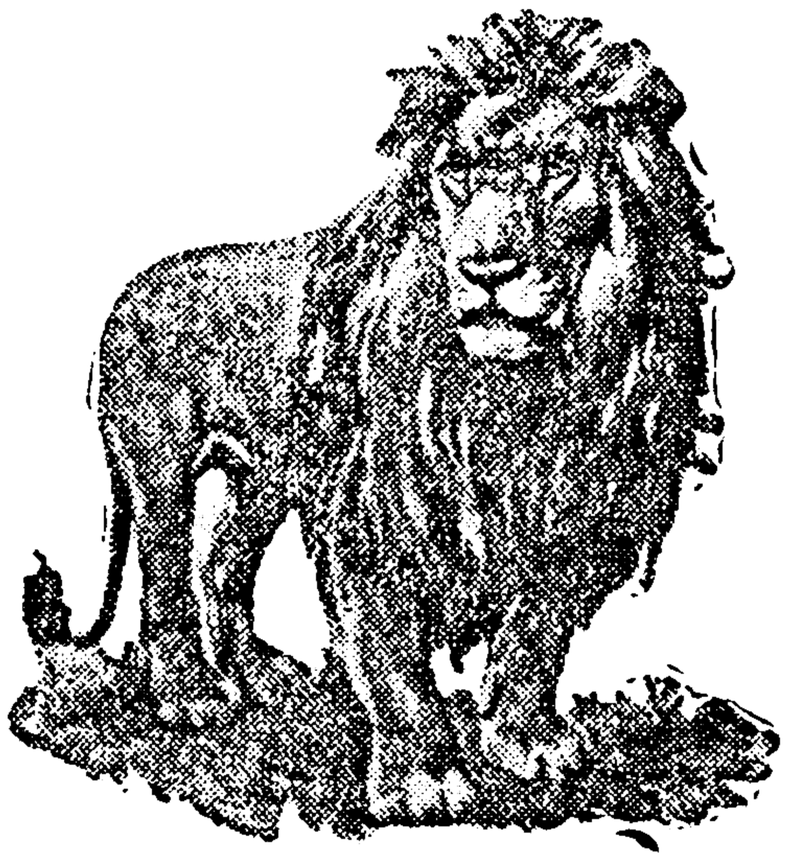
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

အမှတ် (၃၀) ကျမ်းစာ

စဉ်ဝဏ္ဏာသာဇိကာ

[ပါဠိတော်နှိုင်းယှဉ်နောက်ဆက်တွဲပါသည်။]

၁၃၃၄-ခု, နယုန်လ၊

ချပ်ထူဖုံး
နှစ်ခု။

နယူးဘားမား ဝိဇ္ဇကပုံနှိပ်တိုက်
အမရပူရမြို့။

အခြေခံနိဒါန်း

ရတနာနံ တယံစေဝ, ထေရာစ ဂုရဝေါ မမာ၊
ဝဂ္ဂေန စူဠဘူတာဒိ, အဏ္ဍေန မဟာတံ ဂတာ။

ရတနာနံ- ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ, မြတ်သံဃဟု , လောကထွဋ်ခြာ, ရတနာတို့၏၊ တယံ စေဝ-ခွဲ၍မရ, တဲ့၍ပြမှ, မြည့်ဝဉ့သုံ, ၃ ပါးစုံသည်ဂုဏ်း၊ မမာ- ငါ၏ဆိုင်ရာ, ငါ့ဥစ္စာဟု, လွန်စွာအားကိုး, မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော၊ ထေရာ - သီလ သမာဓိ, ပညာပြည့်၍, မိမိပိုင်သ, နိကာယတွင်, ထိပ်ခေါင်တင်ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ ဂုရဝေါစ- ကျောက်ထီးတမျှ, လေးစားရသည့်, ငါ့ ကျေးဇူးရင်, ဆရာရှင်တို့ သည်ဂုဏ်း၊ ဝဂ္ဂေန-နောက်လိုက်အထု, သံဃာတော်အစုအားဖြင့်၊ စူဠဘူတာပိ- သာသနာထောက်, ကမ္ဘာထောက်က, မမြောက်မမြား,နည်းပါးကြပါကုန်သော်လည်း၊ အဏ္ဍေန—လောကအကျိုး, သံသာကျိုးခြံ, ရရှိးထောက်ထား, တန်ဖိုးအားဖြင့်၊ မဟာတံ-ဆိုင်ရာရာတွင်, နှိုင်းကာယှဉ်သော်, မျက်မြင် ထင်ရှား, ကြီးမားကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂတာ - သာသနာ့အလယ်, ကမ္ဘာ့လယ်၌, ခံ့ထယ်မြင့်မောက်, ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီ။

သရိတမ္ဗံ သရိတွာန, နိစ္စံ မမောပကာရကံ၊
ဟဿံ ပစ္စောပကာရာယ, စူဠဥဂ္ဂတ ဝဏ္ဏနံ။

နိစ္စံ သရိတမ္ဗံ-နံနက်တကြိမ်, ည၌တကြိမ်မျှ, မကစိတ်စဲ့, အခြံမပြတ်, အမှတ်ရထိုက်ပေထသော၊ မမ-သာသနာ့အရေး, ငါ့အရေးဟု, တွေးကာ စိတ်စောမော၍နေသော ငါ့အား၊ ဥပကာရကံ-သံဃာများမြောင်, ထိန်းနိုင်အောင်လျှင်, ဥုံးဆောင်ညွှန်ကြား, ကျေးဇူးရှင်အများကို၊ သရိတွာန - အနုသတိများစွာ, ဘာဝနာဖြင့်, ခါခါထပ်ထပ်,အမှတ်ရပြီး၍၊ ပစ္စောပကာရာယ-ဥုံးစွာတင်အပ်, ကျေးဇူးမြတ်ကို , ထပ်၍တဖန် , အတုန့်ပြန်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ စူဠဝဂ္ဂဏ္ဍဝဏ္ဏနံ-ဝိနည်းစူဠဝဂ်, ဌကထာ၏, မိရာအသင့်, ဋီကာအဖွင့်ကို၊ ဟဿံ-ဆရာသီးသီး, နည်းစုံမှီး၍, အပြီးတည်ထွင်, စီစဉ်ပါအံ့ သတည်း။

ရတနာနံ တယံစေဝ။ ။ဗုဒ္ဓရတနာတော်သည်ဂုဏ်း, ဗုဒ္ဓ၏ တရားရတနာတော်သည်ဂုဏ်း, အရိယာ ဖြစ်တော်မူကြ၍ သာသနာတော်ကို ကြာရှည်စွာတည်အောင် ဆောင်တော်မူခဲ့ကြသော အရှင်မဟာကဿပ, အရှင်မဟာယသ, အရှင် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ , အရှင်မဟိန္ဒ စသော သံဃာတော်များသည်ဂုဏ်း မိမိအား အလွန် ကျေးဇူးများကြပေကုန်၏။

ဆက်ဥုံးအံ့— ဒုတိယ သံဂါယနာ တင်ပြီးသောအခါ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် တတိယအကြိမ်၌ သာသနာ့ဘေးရန် ပေါ်လာခဲ့သော် ခေါင်းဆောင်၍ သုဓံသင်နိုင်မည့် အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်ကို လူ့လောကတရပ်လုံး၌ ကြည့်ရှုတော်

မူကြွလေရာ တစုံတယောက်ကိုမျှ မတွေ့ကြရပါ၊ ထို့နောက် နတ်ပြည် ၆ ထပ်၌ နှံစပ်ဒေဝီ ကြည့်ရှုတော်မူပြန်ရာ တဥုံးကယောက်ကိုမျှ မတွေ့ရပင် ဖြစ်၍၊ ထို့နောက် မြတ်ဗုဒ္ဓပြည်ကို ကြည့်ခါမှ အထက်မြတ်ဗုဒ္ဓပြည်သို့တက်ဘို့ရန် စျာန်ရပြီး၍ မကြာမီ စုတေမည့် တိသဗြဟ္မာကြီးကိုတွေ့ရပါသည်၊ ထိုအခါ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ဘို့ မြတ်ဗုဒ္ဓပြည်သို့ ကြွ၍ "နောက်တကြိမ် ပေါ်လာမည့် သာသနာ့အနှစ်ရာယ်ကို ကာကွယ်ဘို့ရန် ရှာကြသောအခါ အသင်မြတ်ဗြဟ္မာကြီးကိုသာတွေ့ကြရပါသည်၊ ထို့ကြောင့် အထက်မြတ်ဗုဒ္ဓပြည်သို့ မတက်ဘဲ လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေနေကာ သာသနာ့တာဝန်ကို ယူပါ"ဟု တောင်းပန်ကြလေသည်။

မြတ်ဗြဟ္မာကြီးလည်း "ငါသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ပြုစုရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပါတကား" ဟု တွေးတောကာ အလွန်ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် "လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေနေပါမည်"ဟု ဝန်ခံပါသည်၊ ဤသို့အားဖြင့် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတ်သအရှင်မြတ်သည် သာသနာပြုကိစ္စကို မြတ်ဗုဒ္ဓစည်းစိမ်နှင့်လဲ၍ ထူးကဲစွာ ဝန်ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါပေသည်၊ အရှင်မဟိန္ဒ၏ အိမ်ရှေ့မင်းစည်းစိမ်နှင့်လဲကာ သာသနာပြုခဲ့ပုံမှာလည်း အများအသိပင် ဖြစ်ပါသည်၊ [ဤသာသနာတော်သည် တန်ဘိုးကြီးလှပေသည် တကား။]

ထေရာစ ဂုရုဓော။ ။ထို ရတနာတော် ၃ ရပ်သည် လောက၌ အထင်အရှား ပေါ်ထွန်းပါသော်လည်း ဆရာသမားများ၏ အထူးစောင့်ရှောက်မှုကို မခံရလျှင် မိမိသည် ရတနာ ၃ ပါး၏ ဂုဏ်တော်များကို ကောင်းစွာ သိနိုင်မည် မဟုတ်ပါ၊ ထိုသို့ မသိနိုင်လျှင် ယခုလောက် ပါရမီတိုးပွားအောင် ကြိုးစားနိုင်မည်လည်း မဟုတ်ပါ၊ ယခုသော်ကား ဆရာသမားတို့၏ စောင့်ရှောက်မှုကို ခံရသည့်အတွက် ပါရမီပြည့်မည့် အရေးကို မြော်တွေးလျက် သာသနာ့ဝန်ကို အားသွန်ကြိုးပမ်း ထမ်းနိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဆရာသမားများ၏ကျေးဇူးတော်သည် မိမိအပေါ်မှာ အလွန်ထင်ရှားရကား ထို ကျေးဇူးရှင်များကို ကျမ်းစာရေးသား ပို့ချခြင်းအားဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ရပါသည်။

စူဠဒဂ္ဂတ ဝဏ္ဏနံ။ ။မဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋီကာ အပြီးတွင် ဆက်လက် ပို့ချအပ်သော ဤစူဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာသည်လည်း ယခုအခါ နောင်လာ နေဝံသားတို့အတွက် အကျိုးများရစ်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤ ဘာသာဋီကာကိုလည်း ကျမ်းစာတဆူ ဖြစ်ရစ်အောင် စာဆိုသော တပည့်များနှင့်အတူ ကြိုးစားခဲ့ရာ ကောင်းစွာ အထမြောက်ပြန်ပါသည်။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

သာသနာသက္ကရာဇ်
၂၅၁၆

မှတ်ဘွယ်အာကွရာစဉ်=မာတိကာ

အာကွရာစဉ်			စာမျက်နှာ
အကတဘာဂေါ	....	....	၃၂၆
အကပ်ိယအခင်း ဘုံလျှိသွင်း	....	....	၁၉၀
အခြားကျောင်းယူ၍ သုံး	....	....	၂၉၆
အဂ္ဂဒွဝင်္ဆိ	....	....	၁၅၂
အဂ္ဂဒွ၏ အနက်	....	....	၁၅၃
အင်္ဂါဇာတ်ကို ဖြတ်မှုအာပတ်	....	....	၁၃၂
အဂေါစရော	....	....	၄၀၃
အဿသမောဓာန	....	....	၇၄
အစ္ဆယော အစ္ဆဂမာ	....	....	၅၅၂
အဆိအအိမ့် စားခြင်းဌ် အပြစ်	....	....	၁၅၂
အရဉ္ဉရော	....	....	၂၆၄
အဋ္ဌပဒါကာရေန	....	....	၁၂၃
အဋ္ဌကရိသပ္ပမာဏာ	....	....	၂၀၉
အမုပလွက်ံ	....	....	၄၅၁
အန္တရာဘဋ္ဌကော	....	....	၃၂၂
အန္တရာကာဇ ထမ်းကောင်း	....	....	၁၇၆
အတ္တာဒါနံ (အဓိကရဏံ)	....	....	၄၂၈
အန္တောဟူတိ	....	....	၄၂၂
အဒ္ဓကာယိက ခေါင်းအုံး	....	....	၁၉၅
အဒေယျော=အာဒေယျောမူကွဲ	....	....	၅၀၈
အဓိကရဏ်း လက်ခံနည်း	....	....	၁၁၆
အနာထပိဏ္ဍိကဝတ္ထု	....	....	၅၇၁
အနုညတ္တိယာ	....	....	၄၃၈
အနုမောဒနာ (အနုမောဒက)	....	....	၄၀၈
အနုဝါဒေါ	....	....	၂၆
အပလောကနကံ ပြုပုံ	....	....	၁၀၅
အပါဂံ	....	....	၄၄၂
အဗျာကတအာပတ် အပါယ်မချ	....	....	၁၁၃
အဘိသန္ဒကာယာ	....	....	၁၅၂
အများ တပြိုင်နက် သမုတ်နိုင်သောကံ	....	....	၂၃၅
အရဏိသဟိတံ	....	....	၂၀၇ (၄၁၇)
အရဟဋ္ဌဃဋိယန္တံ	....	....	၁၅၅
အရဟ်တပါး သွားသူ၏ ကျင့်ဝတ်	....	....	၂၂၄
အလင်္ကာရော	....	....	၃၀၅
အလမတ္တ (ထ္ထ) တရာ	....	....	၂

အက္ခရာစဉ်			စာမျက်နှာ
အဝိသဇ္ဇိယ, အဓေဘာဇိယ	....	....	.... ၂၆၅
အသံဟိရော	....	....	.... ၅၂၄
အဿတရိရထာ	....	....	.... ၂၀၆
အဟိမေခလိကာ	....	....	.... ၃၀၂
အာဂတာနာဂတသံဃာ	....	....	.... ၁၀၃
အာဂန္တုကဘတ်	....	....	.... ၃၆၂
အာစရိယကုလံ နိယျာနိက္ခံ	....	....	.... ၃၉၅
အာစိဏ္ဏ, အနာစိဏ္ဏ	....	....	.... ၃၉၇
အာဒေသနာ, အနုသာသနီ	....	....	.... ၃၀၇
အာပတ်နှင့် အဟောသိကံ	....	....	.... ၁၁၃
အာပတ်ဟူသည် ပရမတ်လား ပညတ်လား	....	....	.... ၁၀၉
အာပတ်ဖုံးလျှင် ဒုက္ကဋ်သင့်	....	....	.... ၅၉
အာပတ်ဖုံးခြင်း လက္ခဏာ	....	....	.... ၅၇
အာပတ်ရှိလျက် သောတာပန်ဖြစ်	....	....	.... ၃၀၈
အာမလကဝန္ဓိကဗိဒ္ဓ	....	....	.... ၁၉၃
အာယံ	....	....	.... ၂၆၇
အာရဉ္ဇာယေဝ မာတိကံ	....	....	.... ၃၃၄
အာလောပ ဘဏ္ဍဒ္ဒိတိကာ	....	....	.... ၃၃၃
အာဝါသိက သုံးသလို သုံးနှိုင်	....	....	.... ၃၀၀
အာဝိဉ္ဆနဆိဒ္ဒံ,–ရဇ္ဇုံ	....	....	.... ၁၀၈
အာဝေနိ°(ကိ°)ကိကံ	....	....	.... ၄၀၁
အာဝေသနဝိတ္ထကံ	....	....	.... ၁၄၉
အာသနာဘိဟာရံ	....	....	.... ၁၇
အာသန္ဒိက(ဥစ္စက)	....	....	.... ၁၉၁
အာသိတ္တကုပဓာနံ	....	....	.... ၁၅၇
ဣတိဘဝါဘဝတဉ္စ	....	....	.... ၃၀၁
ဥက္ကာသိကံ	....	....	.... ၁၂၄
ဥဒပဇ္ဇိထ	....	....	.... ၃၀၉
ဥပစာရသိမ်ကျယ်ပြန့်ပုံ	....	....	.... ၃၀၇
ဥပနိသိန္နကထာဒ်ကျင့်ဝတ်	....	....	.... ၄၀၉
ဥပနိဇ္ဈိတ္ထာ	....	....	.... ၂၄၁
ဥပေါသထသံယုတ္တော	....	....	.... ၄၆၁
ဥဗ္ဘာဟိကာယ	....	....	.... ၁၁၆
ဥဿာဝိကာ	....	....	.... ၂၂၁
ဥဟဒိတာ	....	....	.... ၄၂၁
ဥဩနေဂဏ္ဍေဇရကာအပြစ်	....	....	.... ၅၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ဧကစာရိကဘတ္တာ	၃၁၉
ဧကစာရိကဝတ်–ဘာဝနာ	၂၄၆
ဧကမာဟ(ဂေဟ)ဝသေန	၃၄၃
ဧကဘာဇနဒ်ဒ်အတူမစားရ	၁၅၉
ကိုဿာအာပတ္တိယာ	၄၉၆
ဧသေဝ နယော	၇
သြဂ္ဂဖွေတ္တာ	၁၄၉
သြဏ္ဏောဇနံ	၁၉
သြဒါတအဝတ်	၄၄၉
သြဓာနသမောဓာန	၇၁
သြဖုနာပေတဗ္ဗံ	၃၇၉
သြဗဒ္ဓံ	၃၇
သြသဏ္ဍနကန္ဒရံ	၄၂၄
ကထိနရဇ္ဇု	၁၄၆
ကဝိသီသက(ကဗိသီသ) ၁၅၂,	၁၅၃
ကပ္ပံ(အာယုကပ္ပံ)	၃၀၆
ကမ္မသတေနနိဒ္ဒါယတိ	၅၅၅
ကရကဋက	၁၅၅
ကသမ္ဗုဇာတံ	၄၂၂
ကာက(ကုက္ကုဋ)ဝသိတံ	၁၁
ကာ(ကေ)ယူရံ	၁၂၅
ကိစ္စယတာ	၁၀၄
ကိစ္စရှိလျှင်သစ်ပင်အမြင့်တက်	၁၇၀
ကုဋိဘတ္တာ	၃၆၀
ကုဗ္ဗံ(ကုပ္ပံ)	၁၆၅
ကုမ္ဘဏ္ဍကေဟိ	၄၃၅
ကုလ္လကဝိဟာရေန	၄၅၇
ကုဋ္ဌဒ္ဒိတိယာ	၃၁၉
ကောဋ္ဌိသန္ဓံရံသန္ဓံရာပေသိ	၂၀၈
ကျောင်းအနုမောဒနာဂါထာ	၅၇၃
ကျောင်းတိုက်ကြီးဌ်အာဝါသိကဝတ်	၄၀၆
ကျောင်းတွင်းဆွမ်းကျွေးကျင့်ဝတ်	၄၁၀
ကျောင်းတော်ရာများ ဆုတ်ယုတ်ပုံ	၂၁၀
ကျွတ်ထိုက်သူကိုသာ ရှင်ပြုပေး	၂၄၅
ခဋ္ဌင် ထိုင်ခုံ၏ခြေကို အဝတ်ပတ်	၃၀၀
ခန္ဓသုတ်နိဿယ	၅၃၂

အကွရာစဉ်			စာမျက်နှာ
ဒီရပါသာဏာမယဉာနီ	....	....	.... ၂၇၅
ခုဒ်ကိုမရှင်း, နုပ်ကိုနင်း	....	....	.... ၄၅၄
ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓက နွာ်, မနွတ်	....	....	.... ၄၅၂
ခေဋ္ဌာသကဿ	....	....	.... ၃၀၃
ဂတိဂဘံ	....	....	.... ၉၇
ဂန္ဓမ္ဘာတ္ထခေကန	....	....	.... ၁၂၃
ဂမိကဘတ်	....	....	.... ၃၆၄
ဂမိယဒါ်ခကျောင်းဝတ်	....	....	.... ၄၀၇
ဂရဟဏာစ္ဆရိယ	....	....	.... ၄၂၃
ဂါမမု(မော)ဒ္ဓဝါ	....	....	.... ၁၂၂
ဂိလာနနှင့် ထီး	....	....	.... ၁၆၃
ဂိဟိပါရဘများ	....	....	.... ၁၇၂
ဂိဟိဝိကဋ္ဌနီဟာရေန	....	....	.... ၂၆၂
ဂုဋ္ဌကစဿော သလောက	....	....	.... ၁၁၈
ဂုဋ္ဌကဘတ်ကွံ	....	....	.... ၃၇၁
ဂုဋ္ဌကဘတ္တာ	....	....	.... ၃၇၀
ဃေါသံသိကာယ	....	....	.... ၁၄၉
ငွေရွေ့က်စသည် မအပ်	....	....	.... ၂၇၆
ငွေရွေ့က် လူ့ဥစ္စာ မကိုင်ကောင်း		....	.... ၁၃၄
စက္ကလိကံ	....	....	.... ၂၉၉
စတုရာရက္ခ ဘာဝနာ	....	....	.... ၂၄၇
စတုရံသံ=စတုရဿံ	....	....	.... ၁၆၆
စတုဿာလဘတ်ကွံ	....	....	.... ၂၁
စန္ဒကူးသပိတ်	....	....	.... ၁၃၃
စဇ္ဇေတ္တာ=စဇ္ဇိကွာ	....	....	.... ၁၄၃
စာအံမီးထွန်းမှစ၍ ခွင့်ပန်	....	....	.... ၄၁၈
စာတိုးတိုးအံ, တို့တိုးချ	....	...	.... ၂၄၅
စာတုဒ္ဒိသဿ	....	....	.... ၁၈၃
စာတုမာသံ နိသ်ဒနံ	....	....	.... ၁၅၆
စာရေးတံမဲကို နှေတိုင်းချပါ	....	....	.... ၃၅၅
စုဒ္ဓသခန္ဓကဝတ်	....	....	.... ၄၂၁
စောဒက စုဒ္ဓိဘကစိတ်ထား	....	....	.... ၄၃၄
ဆဏ္ဍသဒ္ဒိနှင့် ရှေးဝါဒ	....	....	.... ၃၂
ဆွမ်းစားရာ၌ ထိုင်ပုံကျင့်ဝတ်	....	....	.... ၄၁၀
ဆွမ်းစားသပိတ်ခြေ	....	....	.... ၁၅၈
ဆွမ်းလောင်း မလောင်း သိရန်	....	....	.... ၄၁၉

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ဇန္တာဃရပဋိဆ္ဆာဒီစသည်	၁၅၄
ဋီတဓမ္မော (သမုဒ္ဒေါ)	၄၂၄
တခုဖြင့် အများကို လန်နိုင်ပုံ	၂၇၁
တထာနာသိတကောဝ	၁၂၁
တဿပါဝိယသိက	၉၉
တရားဟောရာ၌ အသံလုပ်ပြစ်	၁၃၀
တာလဝဏ္ဏဲ (ယပ်)	၁၆၃
တာဝကာလိကံ	၁၄၂
တိကဘောဇနံ	၃၀၆
တိတ္တိရဇာတ်ဂါထာ	၅၃၉
တိဏဝတ္ထာရက	၁၀၁
တိလသံဂုဋ္ဌိကာ	၁၀
တိဝဿန္တရ	၂၆၀
တုမော	၃၀၂
ထာဝရချင်း လပုံ	၂၆၅
ဒက္ခိဏောဒကံ	၄၁၂
ဒါယကာဏ်ုစေတနာ ငဲ့ရပုံ	၂၅၆
ဒီဃာသန	၂၆၀
ဒုမာသိက, ဒုဝင်္ကုလ	၁၂၆
ဒူတေနုပသမ္ပဒါ	၄၄၇
ဒေဝသိကံ အာရောစေတဗ္ဗံ	၄၃
ဒဏ္ဍကထိနံ	၁၄၇
ဒန်ပူခဲရကျိုး	၁၇၆
ဓိမကရဏော	၂၀၇
ဓူမကာလိကမ္မို ၂၀၉,	၄၅၃
ဓောတပါဒကံ	၁၆၁
ဓမ္မကထာအန္တရာယ် (အသံ)	၁၀၀
နကုလဝံ ဂမေန္တိ	၄၅၅
နက္ခတ္တပဒါနိ	၄၁၇
နစ္စဂီတန္ဒ် အာပတ်	၁၂၉
နဝကမ္မံ, သံဃိကဘူမိဒါနံ	၄၄၀
နိက္ခိတ္တဝတ်၏ ပရိဟာရ	၅၁
နိဗ္ဗောပေတိ (ပေက္ခေတိ)	၉၂
နိဗ္ဗါပေတဗ္ဗံ	၃၅၉
နိမ္မေတဗ္ဗံ	၃၅၀
နိဗန္ဓာဝိတံ	၃၆၃

အကွေးရာစဉ်	စာမျက်နှာ
နိဒါယသ(ဿ)ကမ်ဓံ	၄
နိလ္လေခဇန္တာဃရံ	၁၅၆
နိဿေဏိ	၁၄၆
နေတ္ထာရံ	ဂ
နန္ဒိမုခီယာ	၄၂၂
ပကတတ်တမျိုး	၁၆
ပကတိဝိကာရသမ္ဘန်	၅၃၉
ပကာသနီယကံ	၃ဂ၃
ပကျိကဘတ်နှင့် ဥပေါသထိကအထူး	၃၆ဝ
ပစ္စာဒိယတိ	၄၂၆
ပဆ္ဆိမံ အနုကမ္ပတိ	၅၁၄
ပဋိသာရဏီယံ	၁၂
ပဋိကုဋိယော(တော)	၃ဂ၅
ပဏိတအာဂန္တုက	၄ဝ၄
ပတ္တနိကုဇ္ဇနကံပြုပုံ	၁၆ဝ
ပတ္တေန ပတ္တဟတ္ထော ဝါ	၁၄၁
ပတ္ထဒ္ဓေနကာယေန	၃ဂ၃
ပဒဝိတိဟာရသ	၂ဝ၆
ပဒုလောမာ	ဂ
ပပါတော	၄၂၃
ပပုဉ္ဇယျ	၅ဂ၄
ပဗ္ဘာဇနီယကမ္မံ	၄
ပရိမုခံအနက်	၁၆၆
ပရိယတ်သည် သာသနာကိုကည်ဧ	၂၄၄
ပရိဿာဝနံ	၁၅ဝ
ပလိတံ(အမွေးဖြူ)	၁၆ဂ
ပဟဋ္ဌကဏ္ဏဝါလော	၃ဂ၄
ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသပန	၄၂၅
ပါဒကထလိကံ	၁၇
ပါဒပိဋ္ဌံ	၁၇
ပါရိဟာရိယံ	၂၇၄
ပိဋ္ဌမေဟိ ပါဒေဟိ	၃ဂ၅
ပိဋ္ဌအမျိုးမျိုး	၁၉၂
ပုထုပါဏိကံ	၁၂၄
ပြိုကျသောကျောင်းမှ ယူ၍သုံး	၂၉၇
ပိုက်တွေကာ၍ ရေချိုး	၁၃၃

အက္ခရာစဉ်			စာမျက်နှာ
ဖာတိကမ်ံ	....	....	.. . ၂၀၁
ဗလဝါဗလံ	....	....	.... ၂
ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂ	....	....	.... ၁၆၂
ဗိဒလကံ (ပိဒလကံ)	....	....	.... ၁၄၇
ဗိဒလမ္ဗကံ	....	....	.... ၁၉၁
ဗီဘစ္ဆံ	....	....	.... ၁၆၀
ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါအနက်ပေးပုံ	....	....	.... ၄၆၉
ဗျာဝဋ္ဌာ	....	....	.... ၉
ဘက္ခုနကလဟအနက်	. ..	....	.... ၄၆၉
ဘတ္တာ၏အကပ်ိယဝေါဟာရ	....	....	.... ၃၀၃
ဘတ္တိ (ဘိတ္တိ) ကမ္မံစသည်	....	....	.... ၂၀၀
ဘတ္တုဒ္ဒေသက လဒ္ဓိပေသလ	....	....	.... ၃၁၃
ဘတိနိဝိဋ္ဌံ	....	....	.... ၂၅၃
ဘဒ္ဒဝိဂ္ဂ	....	....	.... ၁၉၂
ဘိက္ခဂ္ဂေန	....	....	.... ၄၅၆
ဘိက္ခု (ဂိဟိ) ဝစနံ	....	....	.... ၁၁
ဘိက္ခုသည် ဘိက္ခုနီအတွက် ကပ်	....	....	.... ၄၄၅
ဘိက္ခုနီကြောင့် သာသနာ	....	....	.... ၄၃၆
ဘိက္ခုနီလူဝတ် ဝတ်လျှင်	....	....	.... ၄၄၉
ဘိက္ခုနီတို့၏ ဝစ္စကုဋိ	....	....	.... ၄၅၁
ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာ	....	....	.... ၃၇၉
ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၈ ပါး	....	....	.... ၃၉၄
ဘိက္ခူတိ ဝဝတ္ထာနံ	....	....	.... ၃၃
မကသကုဋိကာ	....	....	.... ၁၅၁
မလ္လည်စားဘဲ အမှန်ပြော	....	....	.... ၂၅၇
မလ္လံမုဋ္ဌိကာ	....	....	.... ၁၂၂
မလ္လကမူလ သဏ္ဌာနေန	....	....	... ၁၂၄
မဒ္ဒေါရိကံ	....	....	.... ၁၅၀
မဟာထေရ်က တရားဟောဘို့ တိုက်တွန်းရာ၌ ကျင့်ဝတ်			.. . ၄၀၉
မဟာပေဋဘတ္တ	....	....	.... ၂၂
မဟာမဂ္ဂတော သြက္ကမ္မ	....	....	.... ၄၀
မဟိံ ဝိကြွှတော	....	....	.... ၃၀၀
မာနတ္တံ	....	....	.... ၄၄
မာနသိ (သယိ) နော	....	....	.... ၃၀၀
မိမုန္နေ, ပရိဘဏ္ဍန္နေ	....	....	.... ၁၃၇
မိဿကယာဂု, ဘတ္တ	....	....	.... ၃၆၆

အကွဲရာစဉ်				စာမျက်နှာ
မိဿကဿမောခဲဘန	....	....	....	၇၅
မုဏ္ဍာဝင်္ဂီ	....	....	....	၁၇၆
မဇ္ဈဉာန	....	....	....	၂၂၁
မောဃသုတ္တက	....	....	....	၁၄၀
မဇ္ဈိဋ္ဌိကာ	....	....	....	၄၃၆
ယတ်ခတ်နည်း	....	....	....	၄၀၅
ယဿန္တရတော နသန္တိ ကောပါ....		....	....	၃၀၁
ယေဘုယျသိကာ	....	....	....	၉၆
ယန္တကံ, သူစီကံ	....	....	....	၁၀၉
ရက္ခိတ ဝေါဒိတ	....	....	....	၂၇၉
ရတ္တိစ္ဆေဒ, ဝတ္တဘေဒ	....	....	....	၃၁
ရပ်နေရာသည် သေနာသန မဟုတ်		....	....	၂၂၂
ရာဂဝိနယ စသည်	....	....	....	၃၉၆
ရာဇညာတကာနာမ	....	....	....	၃၀၄
ရိတ္တပေါတ္ထက (ပေရွက်)	....	....	....	၂၀၂
ရေစစ်မယူဘဲ ခရီးသွားမှု	....	....	....	၁၅၀
ရောမန္တက	....	....	....	၁၆၄
ရွာတွင်းဌ သံဃာဋ္ဌိကို ဖြိ၍ မထိုင်ရ		....	....	၄၁၂
ရှေးက သပိတ်အိတ်	....	....	....	၄၁၆
ရှင်ဒေဝဒတ်၏ ပကတတ် အဖြစ်	....	....	....	၃၉၃
လူတို့အား တဝက်ဝေပေး	....	....	....	၃၇၅
လူတို့က လျှောက်ရာ၌ ကျင့်ဝတ်	....	....	....	၄၀၉
လေသကပွေန	....	....	....	၂၁၄
လောကာယတကျမ်း	....	....	....	၁၈၀
လက်သည်း ခြေသည်းကို ချောအောင် ပြုစ်ရ		....	....	၁၆၅
လျှောက်ပုံ နားမလည်လျှင် မေးနည်း		....	....	၃၁၈
လဲ ၃ မျိုး	....	....	....	၁၉၄
ဝစ္ဆကုဋ္ဌိဝတ်များ	....	....	....	၄၂၀
ဝယကမ္မံ	....	....	....	၂၉၄
ဝလယံ	....	....	....	၁၂၅
ဝဿသဟဿံ ဌဿတိ	....	....	....	၄၃၇
ဝဿာရတ္တော	....	....	....	၄၂၀
ဝါဆိုပြီး ကျင့်ဝတ်များ	....	....	....	၂၄၃
ဝါတပါန အဝိတ်များ	....	....	....	၁၈၉
ဝါတွင်း နိဗန္ဓဝတ်	....	....	....	၂၄၂
ဝိကဋနိဿိကို မပြုရ	....	....	....	၁၃၄

အကွောရာစဉ်			စာမျက်နှာ
ဝိဇ္ဇေတွာ ဂါဟေတဗ္ဗံ	....	....	.... ၂၃၇
ဝိပစ္စတာယ	....	....	.... ၁၀၃
ဝိရူပနံ, ဗိဇနီ	....	....	.... ၁၆၂
ဝိဝေ (ခါးပန်းသီး)	....	....	.... ၁၇၁
ဝိနယာတိသာရေ	....	....	.... ၄၆၁
ဝိပ္ပကတဘောဇနေ	....	....	.... ၂၁၁
ဝိသေသကံ	....	....	.... ၄၄၃
ဝိဟာရဝါရိကဿ (ကာနံ)	....	....	.... ၃၄၅
ဝိဟာရံ, အနုယောဂံ, ပါသာဒံ	....	....	.... ၅၇၂
ဝိဝါဒါမိကရဏာ	....	....	.... ၁၀၈
ဧဝဒယာမိ	....	....	.... ၄၆
ဧဝယာယိကံ	....	....	.... ၂၀၇
ဝလ္လိကာ	....	....	.... ၁၂၅
စဝီးဇ် ဂရုဘာဏ်ဖြစ်ပုံ	....	....	.... ၂၈၀
သကာယ နိရုတ္တိယာ	....	....	.... ၁၇၉
သစ္စာပေတိ	....	....	.... ၁၂
သဇာတိသာဓာရဏာအမည်	....	....	.... ၆၂
သညာပေတိ	....	....	.... ၉၂
သတိဝိနယသ	....	....	.... ၉၄
သတံ ဟတ္ထိစသော ဂါထာနက်	....	....	.... ၅၀၃
သတ္တာဂံပဋ္ဌ	....	....	.... ၁၉၂
သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတဒုတ္တင်	....	....	.... ၄၄၅
သနေတ္တိကာ	....	....	.... ၄၅၆
သပ္ပဋိမံသော	....	....	.... ၄၃၁
သပိတ်ခြေအမျိုးမျိုး	....	....	.... ၁၃၆
သပ္ပိစသည်နည်းလျင် ကျင့်ဘွယ်	....	....	.... ၄၁၃
သပိတ်ထဲ၌ လက်မဆေးရ	....	....	.... ၁၄၃
သမောဓာနေတွာ	....	....	.... ၆၅
သမာသ်နှင့်ဝါကျ	....	....	.... ၅၅
သမာနဝဿိကာသန	....	....	.... ၃၇
သမုစ္စယခန္ဓကအမည်	....	....	.... ၉၁
သမောဓာနပရိဝသ်ကောင်း	....	....	.... ၆၉
သရိတကံ (ကျောက်မှန့်)	....	....	.... ၁၄၅
သလာကာယဝါ	....	....	.... ၃၃၉
သလာကဘတ္တ (သလာကာ)	....	....	.... ၃၀၄
သဝစနီ (နီ) ယံ	....	....	.... ၂၅

ညွ အက္ခရာစဉ်=မာတိကာ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

သဟစရဏဒွဝါနုပစာ ၁
သဟံဝါသ ၄၀
သာပတ္တိကဿ ဘိက္ခဝေ ၅၀၅
သာဝသေသ, အနဝသေသအာပတ် ၃၉၉
သာသနာ ၅ ထောင် ၄၃၀
သိဂိလောဏ္ဍ ဒေးပြစ် ၄၅၉
သိတံဥဏှံ ပဋိဟာနတိဂါထာ ၁၀၄
သိတင်းကြိုးကို ခိုင်းနိုင်ရာဌာန ၂၁၃
သိသပ္ပမာဏခေါင်းအုံး ၁၉၆
သုတ္တာဝိဘင်္ဂ အနက်တမျိုး ၄၆၃
သုတ္တာဝိဘင်္, ပဒဘာဇနီယ ၄၅၇
သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ ၆၇
သုဝဏ္ဏမယစသည် သံဃိကအဝ် ၂၆၁
သူစိကာ, ဃဋိကာ ၁၅၃
သေနာသနဂ္ဂါဟ ၂၁၇
သေနာသန ၄ မျိုး ၁၈၂
သေနာသန ပညာပကဉာဏ် ၂၂၀
သေနာသနပရိဘောဂအဝ် ၂၇၆
သေမ္ဟပေးလျှင် အပေးမမြောက် ၄၄၄
သေသံ ဥတ္တာနမေဝ ၄၂၁
သေယျဂ္ဂေန ၂၁၅
သောစ သဗ္ဗဒဒါ ၁၈၇
သောက်ရေကဝ်နည်း ၄၀၅
သောဋ္ဌသိ ကလံ ၂၀၆
သံဃဘတ္တစသည် ၃၀၃
သံဃဘေဒဖြစ်ပုံ ၃၉၁
သံဃိကကျောင်းဥ် သတိပြု ၃၀၂
သံဃိကမြေနှင့် ကျောင်း ၂၉၃
သံဃံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ၃၈၇
သန္နိဋ္ဌသစသည် ၄၇၂
သမ္မာဓေ လောမံ ၁၆၇
သမ္မတိအနက်တမျိုး ၅၂၇
သမ္မန္နတိ ၃၈၂
သံသရဏက်ဋိက ၂၀၅
ဟတ္ထိနခကကျောင်း ၂၆၁

စုဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ

ကမ္မက္ခန္ဓက

တဋ္ဌနိယကမ္မကထာ

စူဠဝဂ္ဂသ-စူဠဝဂ္ဂပါဠိတော်၏၊ ပဌမေ-ပဌမဖြစ်သော၊ တာဝ-ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊(နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊)ကမ္မက္ခန္ဓကေ-ကမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌ၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာတိ- ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ ဟူသည်ကား၊ ပဏ္ဍုကော စဝ-ပဏ္ဍုကဌ၊ လောဟိတကောစ - လောဟိတကဌ၊ ဣတိ-သို့၊ ဆသု-ဒ ပါးကုန်သော၊ ဆမ္ဘဂ္ဂိယေသု-ဆမ္ဘဂ္ဂိယ ရဟန်းတို့တွင်၊ ဒွေ- ၂ပါးကုန်သော၊ ဇနာ-ရဟန်းတို့သည်၊ (ဘဏ္ဍနကာရကာ-စသည်ဋ္ဌစပ်၊) တေသံ-ထို ပဏ္ဍုက လောဟိတက ရဟန်းတို့၏၊ နိဿိတကာပိ-မှီတတ်သော တပည့်တို့သည်လည်း၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာတွေဝ-ပဏ္ဍုကလောဟိတကတို့ ဟူ၍ပင်၊ ပညာယန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏။

× × × × × × ×

စူဠဝဂ္ဂသ ပဌမေ။ ။ကျမ်းအစဉ်၌ ပဋိညာဉ်နိဒါန်းစကား ပါရှိရိုးဖြစ်သော်လည်း မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၏ အစဉ်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ထပ်၍မပြတော့၊ ခဲ့ဦးအံ့၊- မဟာဝဂ္ဂနှင့် စူဠဝဂ္ဂသည် ဝဂ်အကျဉ်း ဝဂ်အကျယ် နေပုံသာ ကွဲပြား၍, စာအသွားအလာကား ထူးမခြားသောကြောင့် ပဋိညာဉ်နိဒါန်း စကားကို မဟာဝဂ္ဂ အစဘုန်းကပင် "ခန္ဓကံ ခန္ဓကောဝိဒါ" စသည်ဖြင့် တပေါင်းတည်း ပြခဲ့၏၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ အထူးမပြတော့ဘဲ စာသွားရှိတိုင်းသာဖွင့်ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် "စူဠဝဂ္ဂသ ပဌမေ ကမ္မက္ခန္ဓကေ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ "ပါရိဝါသိက စသော နောက်ခန္ဓကတို့ကို ထောက်၍ ပဌမဖြစ်သော ကမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌ" ဟူလို။

တေသံ၊ပေ၊ပညာယန္တိ။ ။[ပဌမဆမ္ဘဂ္ဂိရဟန်း ၆ ပါးကို ကုလဒူသနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ထို ၆ ပါးထည်း၌ ပဏ္ဍုကနှင့် လောဟိတက ၂ ပါးတို့ ပါဝင်ကြ၏၊ ထို ၂ ပါးတို့၏ တပည့်များလည်း သဟစရဏာနည်းအားဖြင့်ဌင်း, ဌာနနိဿယဖြစ်သော ဆရာတို့၏ ပဏ္ဍုကလောဟိတက အမည်ကို ဌာနိနိဿိတဖြစ်သော တပည့်တို့ အပေါ်၌ တင်စားသော ဌာနူပစာရအားဖြင့်ဌင်း "ပဏ္ဍုက လောဟိတက" ဟု ထင်ရှားကြသည်။

ဒီကာ။ ။ယင်္ခိ ပဓေသယ-ဒုတ်ကို သွင်းလိုက်၊ ကုန္တေ ပဓေသယ - လှံတို့ကို သွင်းလိုက်၊ ဣတိ အာဒိသုဝိယ သဟစရဏာဉာယေန (ဒုတ်နှင့် ဒုတ်ကိုင်သူသည် အတူဖြစ်သကဲ့သို့ဌင်း, လှံနှင့် လှံကိုင်သူသည် အတူဖြစ်သကဲ့သို့ဌင်း, ဤသို့ ဆရာနှင့် တပည့်တို့ အတူတကွဖြစ်ဘက်ဟူသော နည်းအားဖြင့်ဌင်း) နိဿိတေသု (မှီတတ်သော တပည့်တို့ အပေါ်၌) နိဿယဝေါဟာရေန ဝါ(မှီရာဖြစ်သော ဆရာတို့၏ အမည်အားဖြင့်ဌင်း) ပဏ္ဍုကလောဟိတကသဒ္ဒေန ဝုတ္တာတိ အာဟ-ဧတေသံ၊ပေ၊ပညာယန္တိတိ။

ဗလဝါဗလံ ပဋိမန္တေ္ထာတိ - ကား၊ သုဋ္ဌုဗလံ - အလွန် အားရှိစွာ၊ ပဋိဝဒထ-ပြန်၍ ပြောကြကုန်၊ [ယောဇနာ၌ "မန္တ ဓာတ်၏ ဂုတ္တဘာသန အနက်ကိုယူ၍ ပတိကို "ပဋိဆိန္နဋ္ဌာနေ" ဟု ဖွင့်လေသည်။] အလမတ္တတရာတိ-ကား၊ သမတ္ထတရာ - သာ၍ စွမ်းနိုင်သူတို့သည်၊ "ဟောထ" ဟု ထည့်စပ်။)

× × × × × × ×

ဗလဝါဗလံ။ ။"ဗလဝဗလံ" ဟု ဆိုလိုလျက် ဝါစာသိလိဋ္ဌ အကျိုးငှါ ဝ၏ အကို ဒီဃပြု၍ "ဗလဝါဗလံ" ဟု ဖြစ်၏၊ အနက်တူသဒ္ဒါ ၂ ခု ဆင့်နေသောကြောင့် အတိသယ အနက်ကို ဟောရ၏၊ "ဒုက္ခဒုက္ခံ" ပုဒ်၌ အလွန်ဆင်းရဲသော ဒုက္ခအစစ်ကို ယူရသကဲ့သို့တည်း၊ ထို့ကြောင့် "သုဋ္ဌုဗလံ" ဟု ဖွင့်သည်၊ " ဒုက္ခမေဝ ဒုက္ခံ " ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ "ဒုက္ခဒုက္ခံ"သည် တပုဒ်ထည်းဖြစ်သကဲ့သို့"ဗလဝါယေဝ ဗလဝါ"ဟု ပြု၍ "ဗလဝါဗလံ" လည်း ဒုတိယန္တ တပုဒ်ထည်းသာတည်း၊ [ဗလဝါဗလံန္တိ ဋီကံ ကေ ပဒံ၊ပေ၊ အတိဝိယ ဗလံ ကတ္တာ ပဋိဝံ စနံ ဒေထာတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။]

ဆက်ဥုးအံ့- ဤဋီကာ၌"အတိဝိယ ဗလံ ကတ္တာ"ဟု ကတ္တားထည့်၍ ဖွင့်သောကြောင့် "ဗလဝါဗလံ"ကို ကြိယာဝိသေသန ဟုဆင်း, "ပဋိဝံစနံ ဒေထ" ဟူသော အဖွင့်ကို ကြည့်၍ ပဋိမန္တေထ၌ မန္တဓာတ်သည် ဘာသန အနက်မဟုတ်ဟူဆင်း သိပါ၏၊ ဂုတ္တဘာသန ဟူသော တိုင်ပင်ခြင်း အနက်ဟော မဟုတ်-ဟူလို၊ ပါဠိတော်၌ ဆိုလိုရင်း ကား-"မာ ခေါ တုမှေ အာယသ္မန္တော သော အဇေသိ-ဤသူက အရှင်တို့ကို မနှိုင်ပါစေလင့်၊ ဗလဝါဗလံ ပဋိမန္တေထ - အရှင်တို့က အလွန်အားရှိစွာ ပြန်၍ ပြောကြပါ၊ အာဘောင်အာရှင်းသန်သန်နှင့် ပြန်၍ ပြောကြပါ"-ဟူလို။

အလမတ္တတရာ ။ ။ အလမတ္တ၌ အတ္တသဒ္ဒါသည် သဘာဝအနက်ကို ဟော၏၊ အလံ+အတ္တာ ယေသန္တိ အလမတ္တာ (စွမ်းနိုင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူတို့၊) ဝိသေသေန + အလမတ္တာ အလမတ္တတရာ- အထူးအားဖြင့် စွမ်းနိုင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူတို့၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ "သမတ္ထတရာ"ကား လိုရင်းကိုသာပြသော အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။ [အလမတ္တောတိ သမတ္ထသဘာဝေါ၊ သေစ အတ္ထတော သမတ္ထော ဇေါတိ၊- သုတ်ပါထေယျ, သိင်္ဂါလေဝါဒ သုတ်ဋီကာ၊] ယောဇနာ၌ "အလမတ္ထတရာ"ဟု ရှိ၏၊ ဤဋီကာဖွင့်ပုံနှင့် မညီ။

အဓမ္မကမ္မဒ္ဒါဒသက ကထာ

အသမ္မုခါ ကတန္တိ အာဒိသု - အသမ္မုခါ ကတံ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇေံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) သံဃဓမ္မဝိနယပုဂ္ဂလသမ္မုခါနံ(နိ)- သံဃသမ္မုခ, ဓမ္မသမ္မုခ, ဝိနယသမ္မုခ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခတို့ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်

× × × × × × ×

အသမ္မုခါ ကတန္တိ အာဒိသု။ ။နှ+သမ္မုခါ အသမ္မုခါ-မျက်မှောက် မဟုတ်, မျက်ကွယ်၊ သံဃာကို ကြဉ်၍ ပြုခြင်းသည် သံဃာ၏ မျက်ကွယ်မည်၏၊ ဟုတ်မှန်သော သဘော မရှိဘဲ ပြုခြင်းသည် ဓမ္မ၏ မျက်ကွယ်မည်၏၊ စောဒနာ သာရဏာ ဟူသော

သည်၊(ဟောတိ၊)စုဒိတကံ-စုဒိဘ့ကပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အပ္ပဋိပုဒ္ဓိတ္တာ-တဖန်မမေးမူ၍၊ (မစစ်ဆေးဘဲ၊)ကတံ(ဟောတိ)၊တဲ့သဲ့ဝ-ထိုစုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်၏ပင်၊အပ္ပဋိညာယ-ဝန်မခံဘဲ၊ ကတံ(ဟောတိ)၊ အဒေသနာဂါမိနိယာတိ-ကား၊ ပါရာဇိကာပတ္တိယာဝါ—ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊ သံဃာဒိသေသာပတ္တိယာဝါ—သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊(ကတံ ဟောတိ)။

ဇေဋ္ဌ—ဤတဇ္ဇနီယကံ၌၊ ပုရိမကေသု—ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ တီသု-သုံးပါး ကုန်သော၊ တိကေသု-တိက်တို့၌၊ နဝပဒါ-၉ ပုဒ်တို့ကို၊ အဓမ္မေန ကတံ ဝဋ္ဋေန ကတန္တိ—အဓမ္မေန ကတံ, ဝဋ္ဋေန ကတံဟူကုန်သော၊ ဣမေဟိ-ဤ ၂ ပုဒ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဧကေကံ-တတိက် တတိက်ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ—ယူ၍၊ နဝတိကာ-၉ တိက်တို့ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဂုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သမ္ဗေဝိ-အလုံးစုံသော တိက်တို့သည်လည်း၊ ဒွါဒသ-ကုန်သော၊ တိကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပဋိပက္ခဝသေန-ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သုဏ္ဏပက္ခေဝိ-သုဏ္ဏပက္ခ၌လည်း၊ ဒွါဒသ-နှင့်သော၊ ဧတေယေဝ တိကာ-ဤတိက်တို့ကိုပင်၊(ဘဂဝတာ)ဂုတ္တာ-ကုန်ပြီ။

အနနုလောမိကေဟိ,ဂိဟိသံသဋ္ဌေဟိတိ-ကား၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ-ရဟန်းတို့အား၊ အနနုစ္ဆဝိကေဟိ-မလျောက်ပတ်ကုန်သော၊ သဟသောကိတာဒီဟိ-အတူတကွဝမ်းနည်းခြင်းရှိသူကို၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော၊ [သောကော ယေသံ အတ္ထိတေ သောကိနော၊ သဟ + သောကိနော သဟသောကိနော၊ သဟသောကိနံ + ဘာဝေါ သဟသောကိတာ၊ အာဒိဖြင့် သဟနန္ဒိတာစသည်ကို ယူ၊]ဂိဟိသံသဋ္ဌေဟိ-လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊(“ဂိဟိသံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ” ပါဠိတော်၌စပ်။)

× × × × × × ×

ဝိနည်းထုံးစံအတိုင်း မပြုခြင်းသည် ဝိနယ၏ မျက်ကွယ်မည်၏၊ ကမ္မာရဟ ဖြစ်သူ၏ မျက်ကွယ်၌ ပြုခြင်းသည် ပုဂ္ဂလ၏ မျက်ကွယ်မည်၏၊ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော အပ္ပဋိပုဏ္ဏာကတံ အပ္ပဋိညာယကတံ တို့ကိုယူ၊ ထို့ကြောင့် “စုဒိတကံ အပ္ပဋိပုဒ္ဓိတ္တာ ကတံ, တဿေဝ အပ္ပဋိညာယ ကတံ”ဟု ဖွင့်သည်။

နဝပဒါ၊ပေ၊ဂုတ္တာ။ ။နဝပဒါကို ဂုတ္တာ၌ သာမညကံ, နဝတိကာကို ဝိဿသကံ အဖြစ်ဖြင့်စပ်၊ ၉ ပုဒ်တို့ကို ၉ တိက်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သည်-ဟူလို၊ ယောဇနာ၌ကား... ကေကံ၌စပ်၍“နဝပဒါ”ကို“နိဒ္ဒါရဏာအနက်၌ ပဌမာသက်ထား၏”ဟုကြံလေသည်။ [“သုဏ္ဏပက္ခေသုဝိ”ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် တွေ့ရ၏၊“ကဏ္ဏပက္ခ-သုဏ္ဏပက္ခ”ဟူသည် အပြန်အလှန် တဖို့စီသာ ရှိသောကြောင့်“သုဏ္ဏပက္ခေဝိ”ဟု ဧကဝုစ်ဖြင့် ရှိသင့်ပါသည်။]

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌“နဥပသမ္မာဒေတမ္ဗန္တိ ဥပစ္စာယေန ဟုတ္ဝာ နဥပသမ္မာဒေတမ္ဗံ”မှ စ၍ “ နဘိက္ခူဟိ သမ္မယောဇေတမ္ဗန္တိ အညမညံ ယောဇေတွာ ကလဟောန ကာရေတမ္ဗော”ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ တွေ့ရ၏၊ ထိုသံဝဏ္ဏနာ၏ သံဝဏ္ဏေတမ္ဗ ပါဋိသည် ဤနေရာ၌ မရှိသေး၊ နောက် တိုက်ရိုက်ရှိသော ပါဋိဝယ် ပါရိဝါသိကကမ္မနကံ၌ ဖွင့်ပြလတံ့ဖြစ်သောကြောင့် ဤနေရာ၌ အနက်မပေးဘဲ ထားပါသည်။

တိဏ္ဏံ တိက္ခဓေ ဇိဂ္ဂ နန္တိ အာဒိ-အစရှိသောဒေသနာရပ်ကိုဒီဃကေကနာဝိ-ဘေပါးဘေပါးလည်း ဖြစ်သော၊ အဓိန္ဒ - အင်္ဂါဖြင့်၊ တဇ္ဇနိယကမ္မံ - တဇ္ဇနိယ ကံကို၊ ကာတုံ-ဂ္ဂါ။ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိ (ဤမသေ အတ္ထဿ) - ဤ အနက်ကို၊ သေနင်္ဂံ-ပြဇ်ေဝဂိုဏ်းခြင်း အကျိုးဂ္ဂါ(ဘဂဝတာ)ဂုတ္တံ၊ ဟိ—မှန်၊ တဇ္ဇနိယသ-တဇ္ဇနိယ ကံဒဏ် ဂဿသေန - ဒဏ်ခြင်း အင်္ဂါဖြင့်မှ ထုံးသော အားဖြင့်၊ (ဗာသ, ဒဏ်ကို သည်ဖြင့်မှ ထုံးသောအားဖြင့်၊) ဘဏ္ဍနကာရကဿ-ငြင်းခုံမှုကို ပြုတတ် သူ၏ အဋ္ဌကထာသည် အင်္ဂ-အင်္ဂါတည်း၊ နိယသဿ-နိယသကံ၏၊ (ဝိသေသေန) အတိဏ္ဍာပတ္တိကတ္တာ-မပြတ်အာပတ်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ (အင်္ဂ-တည်း၊) ပဗ္ဗာဇ နိယသ-ပဗ္ဗာဇနိယကံ၏၊ (ဝိသေသေန)ကုလဒူသကတ္တာ-အမျိုးတို့ကို ညှဉ်းဆဲး တတ်သူ၏ အဖြစ်သည်၊ (အင်္ဂ - တည်း၊ ဣတိ - သို့၊) ဂုတ္တံ-ရှေး အဋ္ဌကထာဋ္ဌ ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ တီသု-၃ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသု အင်္ဂေသု-ဤ အင်္ဂါတို့တွင်၊ ဃနကေနဝိ - အမှတ်မထား, တပါးပါးသော အင်္ဂါဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိဝိ-အလုံးံသော ကံတို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ-ဂ္ဂါ။ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ယဒိ ဧဝံ-ယင်းသို့ ဖြစ်လျှင်၊ [(တနည်း)ဘိသု- နှ်သော၊ ဣမေသု အင်္ဂေသု-တို့တွင်၊ ဃနကေနဝိ-ဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိဝိ-တို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ-ဂ္ဂါ။ ယဒိ ဝဋ္ဋတိ— အဘယ်၌ အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ သတိ-ဤသို့ဖြာ်လသော်၊ ဧစမ္မေယျကဿကော-၌၊ ဂုဏ်ံ - ဧဟာတော်မူအပ်သော ဇဋ္ဌနိယကမ္မာရဟာသ၊ ပေ၊ သာတိသာဧဘ

× × × × × × ×

ဧကေကနာဝိ အင်္ဂေန။ ။အထက်၌ “တိဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတ သဿ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင် “တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နံ” စသည်ဖြင့် အဘယအကျိုးဂ္ဂါ ထပ်မံ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း—ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံတိ အာဒိ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သည်၊ ဧဒုန်ဒ္ဓ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားအရ အင်္ဂါ ၃ ပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ တဇ္ဇနိယကံ ပြုထိုက်၏-ဟု ထင်မှတ်ဘွယ်ရှိရကား ဆိုအင်္ဂါ ၃ ပါးကိုပင်“တိဏ္ဏံ ဘိက္ခုနံ”ဟု ရဟန်း ၃ ပါးအပေါ်၌ ထား၍ ဧဟာတော်မူသောကြောင့်“ထို အင်္ဂါ ၃ ပါးတွင် တပါးပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင်လည်း တဇ္ဇနိယကံ ပြုနိုင်၏-ဟု ပြခြင်းအကျိုးဂ္ဂါ ထပ်မံ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်”ဟူလို။

တဇ္ဇနိယ စသည်။ ။တဇ္ဇိယတိ ဧဘေနာတိ တဇ္ဇနိယံ၊ တမေဝ ကမ္မံ တဇ္ဇနိယ ကမ္မံ၊ (ဘဏ္ဍနကာရကာ စသောအမှုကိုပြုဘတ်သူကို ခြိမ်းချောက်ကြောင်းကံ၊)နိယသတိ ဘဇာပေတိ ဧတေနာတိ နိယသံ (ဒိဝါဒိဂိဏ်းဖြစ်၍ နိယသတိ ဟု ကတ္တုရုပ်ဖြင့် ရှိစေ၊ ပုဗ္ဗဒြီးသောအခါဥ်ကား “နိ + ယသု- အပစ္စည်းဖြစ်၍ သသံယုဂ် မလို၊ ယေ ဇနဉ်ဥ သသံယုဂ် ရှိ၏၊ နိယသမေဝ ကမ္မံ နိယသကမ္မံ (အသင်သည် ပဒေသအဖျတ်ဖြစ်၍ ဆရာ သမားကို မဒိဘဲမနေရ- ဟု ဆရာသမားကို မဒိ၍ နေစေကြောင်းကံ၊) ဂါမာဒိတော ပဋ္ဌာဒိယကို ဧတေနာတိ ပဗ္ဗာဇနိယံ၊ တမေဝ ကမ္မံ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ၊ (ကုလဒူသနစသော အမှုကို ပြုသည့်အတွက် သူ၏ မိ၍နေရာ မြို့ရွာစသည်မှ ထွက်သွားစေအပ်ကြောင်းကံ၊)

ဟောတိတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ- ဤ စကားသည်၊ ဝိရုဇ္ဈတိ- ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤကား စောဒနာတည်း။

ဣဒဉ္စ - ဤစကားသည်လည်း၊ နဝိရုဇ္ဈတိ - မဆန့်ကျင်၊ ကသ္မာ - နည်း၊ ဝစနတ္ထနာနာတ္တတော - သဒ္ဒါနက်၏ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ- ချဲ့၊ တဇ္ဇနီယကမ္မရဟဿတိ- ဟူသော၊ ဣမဿ ဝစနဿ- ဤသဒ္ဒါ၏၊ (စမ္ပေယျကွန္ဓကဋ္ဌလာသော ဤသဒ္ဒါ၏၊) ကမ္မသန္နိဋ္ဌာနံ - မည်သည့်ကံဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊အတ္ထော-အနက်တည်း၊ တိဏ္ဏံဘိက္ခဝေတိအာဒိဝစနဿ-တိဏ္ဏံဘိက္ခဝေအစရှိသော သဒ္ဒါ၏၊ အင်္ဂသမ္ဘဝေါ - အင်္ဂါ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထော-တည်း၊) [ကံထိုက်, မထိုက်ခြင်းသည် လိုရင်းမဟုတ်သေး၊ ထိုအင်္ဂါ၏ ရှိနေခြင်းသာ လိုရင်းအနက်ဖြစ်သည် - ဟူလို၊] တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သဒ္ဒါ ၂ မျိုး၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် ၂ မျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယဒါ- ဥ္စ၊ သံယေန- သံယာသည်၊ သန္နိပတိတ္တာ-စည်းဝေး၍၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော- ဤရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ဣဒံနာမ ကမ္မံ-ဤမည်သောကံကို၊ ကရောမ-ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ သန္နိဋ္ဌာနံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ - ကို၊ ကတံ - ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တဒါ-

× × × × × × ×

ယဒိဧဝံ၊ပေ၊ဝိရုဇ္ဈတိ။ ။“**စမ္ပေယျကွန္ဓကဋ္ဌ** တဇ္ဇနီယကံထိုက်သူအား နိယသကံပြုလျှင် အဓမ္မကံ အဝိနယကံ ဖြစ်၏ ” **စသော** ဤစကားသည် “ ဤမေသု ပန တိသုအင်္ဂေသု စသောစကားနှင့် ဆန့်ကျင်နေသည် ” မဟုတ်ပါလော၊ အင်္ဂါ ၃ ပါးတို့တွင် ဘဏ္ဍာနကာရကတ္တာကြောင့် တဇ္ဇနီယကံထိုက်နေသူအား ပဗ္ဗာဇနီယကံလည်း ပြုနိုင်၏ဟု ဤစကားက ဆိုထားသောကြောင့် ဆန့်ကျင်သည်မဟုတ်ပါလော-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့၌ “စမ္ပေယျကွန္ဓကေ” ၏ ရှေ့ဝယ် “ယံ” ဟု တွေ့ရ၏၊ ထို ယံသဒ္ဒါသည် ယောဇနာဋ္ဌလည်းမပါ၊ “ဣဒံ” ဟု တိုက်ရိုက်စွဲထားသော စကားနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်၏၊ ထို့ကြောင့် “ယံ” မပါခြင်းသာ ရှေ့နောက်ညီသည်။ [ယဒိ သမ္ဘာနိ ကမ္မာနိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ယောဇနာ၊ ဧဝံသတိ စမ္ပေယျကွန္ဓကေ ဝုတ္တံ ဣဒံ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ သမ္ဗန္ဓော၊-ယောဇနာ။]

ဣဒဉ္စ နဝိရုဇ္ဈတိ။ ။ဤစမ္ပေယျကွန္ဓကစကားလည်း “တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ” စကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ၊ “ကသ္မာ၊ ဝစနတ္ထနာနာတ္တတော” စကား ၂ ရပ်၏ ဆိုလိုရင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်မတူသောကြောင့်တည်း၊ ခဲ့ရှုံးဒုံ- စမ္ပေယျကွန္ဓကဋ္ဌ “တဇ္ဇနီယကမ္မာရဟဿ ” ဟူသော သဒ္ဒါ၏အနက်မှာ ကံပြုဘို့ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်၍ ကံပြုထိုက်နေသူတည်း၊ ဤ “တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ” စသော သဒ္ဒါ၏အနက်ကား အင်္ဂါ ၃ ပါးတွင် တပါးပါး၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “သံဃော ဧည်းဝေးပြီး၍ တဇ္ဇနီယကံပြုဘို့ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးခါမှ နိယသကံစသည် ပြုလျှင် အဓမ္မကံဖြစ်သည် ” ဟု စမ္ပေယျကွန္ဓကဋ္ဌ ဟောတော်မူလိုရင်းတည်း၊ ဤဒုနရာ၌ကား ဘဏ္ဍာနကာရကတ္တာစသော အင်္ဂါတို့တွင် တပါးပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံလျှင် အလိုရှိရာကံပြုဘို့ရန် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ အခြားကံတခုကိုကား ပြောင်းလဲ၍မပြုရ-ဟူလို။

ဆုံးဖြတ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ကမ္မာရဟောနာမ - ကံထိုက်သောဒုဟန်း မည်သည်၊ ဟေတိ၊ ဣမိနာ လက္ခဏေန - ဤ လက္ခဏာအားဖြင့်၊ တဇ္ဇနီယာဒိကမ္မာရဟသ-တဇ္ဇနီယကံ အစရှိသောကံကို ထိုက်သော၊ တသ- ထိုရဟန်း၏အပေါ်၌၊ နိယသကမ္မာဒိကရဏံ-နိယသကံ အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းသည်၊ အဓမ္မကမ္မဥ္စေဝ-သည်ဌင်း၊ အဝိနယကမ္မဉ္စ- သည်ဌင်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဧဝဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန - ကား၊ ယသ- အကြင်ရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍနကာရကဘာဒီသု - ဘဏ္ဍနကာရကတ္တာ အစရှိကုန်သော၊ (စာအုပ်တို့၌ "တ္တ" မပါ၊ အထက်၌ပါခဲ့သည်၊) အဂေ်သု-အင်္ဂါတို့တွင်၊ အညတရံ-တပါးပါးသော၊ အင်္ဂံ-အင်္ဂါသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏အပေါ်၌၊ အာကခ်မာနော - အလိုရှိလသော်၊ ဝါ-သော၊ သံဃော- သည်၊ ယထာနုညာတေသု- အကြင်အကြင် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သော၊ အဂေ်သုစ - အင်္ဂါတို့တွင်ဌင်း၊ ကမ္မေသုစ - ကံတို့တွင်ဌင်း၊ ယေန ကေနစိ - အမှတ်ဖုထား တပါးပါးသော၊ အဂေ်န - အင်္ဂါကြောင့်၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား,တပါးပါးသော၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်, ဆုံးဖြတ်ပြီး၍၊ တံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ကမ္မာရဟံ—ကံထိုက်သူကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရေယျ-ပြုနိုင်၏၊အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ဧတ္ထ-ဤတိတ္ထံ့ ဘိက္ခဝေအစရှိသော စကားရပ်၌၊ ("ဧတ္ထာတိ ကမ္မက္ခန္ဓကေ"ဟု ယောဇနာ စွဲ၏၊) ဝိနိစ္ဆယော—အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဆုံးဖြတ်လသော်၊ ပုဗ္ဗေန—ရှေး စမ္ပေယျကွန္ဓက စကားနှင့်၊ အပရံ—နောက် ကမ္မက္ခန္ဓကစကားသည်၊ သမေတိ— ညီညွတ်၏။

တတ္ထ-ထိုကံတို့တွင်၊ တဇ္ဇနီယကမ္မေ-တဇ္ဇနီယကံ၌၊ ဘဏ္ဍနကာရကဝေသန — ဘဏ္ဍနကာရကရဟန်းနှင့် စပ်သဖြင့်၊ ကမ္မဝါစာ—ကမ္မဝါစာကို၊ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ — အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေဗြဲ၊ [ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။] အထခေါ-ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဗာလဿ-ပိန်ည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ အဗျတ္တဿ — ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သော၊ အာပတ္တိဗဟုလဿ - များသောအာပတ်ရှိသော ရဟန်း၏အပေါ်၌၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ — ကို၊ ကရောန္တေန — ပြုလိုသောသံဃာသည်၊ ဗာလအဗျတ္တာ ဝသေန ဝ — ဗာလအဗျတ္တ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ကမ္မဝါစာ- ကမ္မဝါစာကို၊ ကာတဗ္ဗာ-၏။ ပါဠိတော်ဝယ် အရှင်သေယျသကအပေါ်၌ ပြုအပ်သောကမ္မဝါစာကို နည်း ၍ နိယသကံနေရာ၌ တဇ္ဇနီယကံကိုသွင်း၍ ပြုရံသာတည်း။]

× × × × × × ×

တတ္ထ ကိဉ္စာဝိ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် တဇ္ဇနီယကံ၌ "ဘဏ္ဍနကာရကာ , ကလဟကာရကာစသည်ဖြင့် ကမ္မဝါစာကိုဟောတော်မူအပ်သည်"မဟုတ်ပါလော၊ ထို့ကြောင့် ဗာလ အဗျတ္တရဟန်း၏အပေါ်၌ တဇ္ဇနီယကံကို ပြုလိုလသော် အဘယ်နည်းဖြင့် ကမ္မဝါစာကို ပြုထိုက်ပါသနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့် "တတ္ထ ကိဉ္စာဝိ"စသည်

ဟိ—လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုဥုံးအံ့၊ ဧဝံ—ဤသို့ ပြုလသော်၊ (ဗာလ အဗျတ္တ၏အဖြစ်ဖြင့် ကမ္မဝါစာကို ပြုလသော်၊) ဘူတေန—ဟုတ်မှန်သော၊ ဝတ္ထုနာ-ဝတ္ထုဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ကမ္မံ-ကံသည်၊ ဟောဘိ၊ အညဿ-အခြားသော၊ ကမ္မဿ-ကံ၏၊ ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ (ကတံ-သော၊ ကမ္မံ) စ-ကံသည်လည်း၊ န (ဟောတိ)—မဖြစ်တော့၊ ကဿာ-နည်း• ယဿာ, ဣဒံဂါ—ဤတဇ္ဇနီယကံကိုလည်း၊ အနုညာတံ- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ (ဗာလ အဗျတ္တအပေါ်၌ ခွင့်ပြုဟော်မူအပ်ပြီ၊) ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ — အလုံးစုံသောကံတို့၌၊ (ပါဠိဘေဒ်၌ တိုက်ရိုက်လာသော အကြောင်းဝတ္ထုမှတပါး အခြားသော အကြောင်းဝတ္ထုကို ပြောင်းလဲ၍ ပြုအပ်သောကံတို့၌၊) သေ(ဧသော)-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောအစီအရင်သည်၊ နယော - ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ အဋ္ဌာရသ သမ္မာဝတ္ထုနဝတ္ထုနိ—အဋ္ဌာရသ သမ္မာဝတ္ထုနဝတ္ထုတို့ကို၊ ပါရိဝါသိကဘဏ္ဍကေ-ပါရိဝါသိကဘဏ္ဍက၌၊ ဝတ္ထုယာသဘမ—ဖွင့်ကုန်အံ့။

× × × × × × ×

ကို မိန့်သည်၊ တဇ္ဇနီယကံအရာဝယ် ဘဏ္ဍုနကာရကဓ်၏အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူထားပါသော်လည်း ဗာလ အဗျတ္တရဟန်းကို တဇ္ဇနီယကံ ပြုလိုလျှင် “ဗာလော အဗျတ္တော အာပတ္တိ ဗဟုလော”ဟု ပြောင်းလဲ၍ ကမ္မဝါစာကို ပြုပါ—ဟူလို။

ဧဝံ ဟိ၊ ပေ၊ ဝတ္ထုနာ ။ ။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲ၍ ပြုရခြင်း၏အကျိုးကို ပြုလိုသောကြောင့် “ဧဝံ ဟိ”စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤသို့ ပြောင်းလဲ၍ပြုလိုက်သော် ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကံကို ပြုရာရောက်၏၊ အခြားကံ၏ ဝတ္ထုဖြင့် အခြားကံတခုကို ပြုရာလည်း မရောက်— ဟူလို။

ကဿာ၊ ပေ၊ အနုညာတံ ။ ။“အဘယ့်ကြောင့် အခြားကံ၏ဝတ္ထုဖြင့် အခြားကံကို ပြုရာမရောက်သနည်း” ဟု ကိုယ်တိုင် ပုစ္ဆာထုတ်၍ အဖြေကို ပြုလိုသောကြောင့် “ကဿာ, ယဿာ”စသည်ကိုမိန့်သည်၊ ဗာလ အဗျတ္တရဟန်း၏အပေါ်၌ ဤတဇ္ဇနီယကံ ပြုခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီး ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် အခြားကံ၏ဝတ္ထုဖြင့် အခြားကံတခုကို ပြုရာမရောက်—ဟူလို၊ ခွင့်ပြုတော်မူပုံကား—“တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ အာကခ်ံမာနော သံဃော တဇ္ဇနီယကမ္မံ ကရေယျ” စသည်၌ ဗာလ အဗျတ္တ၏အပေါ် ဝယ် တဇ္ဇနီယကံပြုခွင့်ကို ပေးတော်မူခြင်းတည်း။

သေ နယော။ ။“နိယတိ ဉာယတိ အတ္ထော ဧတေနာတိ နယော” ဟူသော ရှေးဝိဂြိဟ်ကိုလိုက်၍ “နယော-သိကြောင်းအစီအရင်တည်း” ဟု အနက်ပေးလေ့ရှိကြ၏၊ မိမိလည်း ရှေးစာအုပ်တို့၌ ဤသို့ပင် ပေးခဲ့၏၊ သို့သော် နိဓာတ်သည် ဆောင်ခြင်းအနက်ကိုသာ ဟော၏, သိခြင်းအနက်ကို မဟော၊ အတ္ထော ဒုန္နယော၌ “ဒုန္နီဟာရော” ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် “ နယော—အနက်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း ” ဟု တမျိုး အနက်ပေးပါသည်။

နပုဋိပုဿဒ္ဓေတဗ္ဗအဋ္ဌာရသကာဒိကထာ

လောမံ ပါတေန္တီတိ-ကား၊ ပန္နလောမာ-လဲကျသော မာန်မာနတည်းဟူသော အမွေးရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခု။- ရဟန်းတို့သို့၊ အနုဝတ္တန်-အစဉ်လိုက်ကြကုန်၏၊ ဣတိ အတ္ထော။

နေတ္ထာဒုံ ဝတ္တန္တိ - ကား၊ ဧတံ— ဤကျင့်ဝတ်သည်၊ နိတ္ထရန္တာနံ- ကံမှလွတ်မြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ (သန္တကံ- ဥစ္စာတည်း၊) ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ နေတ္ထာဒုံ-နေတ္ထာရမည်၏၊ ယေန-အကြင်ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊ နိဿာရဏာ—သံဃာ့ဘောင်မှ ထွက်သွားစေကြောင်းကံမှ၊ ဝါ—နှင်ထုတ်ကြောင်းကံမှ၊ နိတ္ထရိတုံ- လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- တတ်ကောင်း၏၊ အဋ္ဌာရသပိဓံ-တဆဲ့ရှစ်ပါး, အပြားရှိသော၊ တံ သမ္မာဝတ္တံ-ထို ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝတ္တုန်- ကျင့်ကြကုန်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ကိတ္တကံ ကာသံ— အဘယ်မျှလောက်သော ကာလပတ် လုံး၊ ဝတ္တံ - ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပူရေတဗ္ဗံ- ဖြည့်ကျင့်သိုက်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ ဒသ(ဒိဝသာနိ)ဝါ-၁၀ ရက်တိုပတ် လုံးသော်၎င်း၊ပဉ္စဒိဝသာနိဝါ-၅ ရက်တိုပတ် လုံးသော်၎င်း၊(ပူရေတဗ္ဗံ-ဖြည့်ကျင့်ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊)ဟိ-မှန်၊ ဣမသ္မိံ ကမ္မက္ခန္ဓကေ-ဤ ကမ္မက္ခန္ဓကဌ၌၊ ဇွန်ကေန- ဤမျှလောက်သော ၁၀ ရက်, ၅ ရက်ဖြင့်၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်သည်၊ ပူရိတမေဝ- ပြည့်တော့သည်သာ၊ ဟောတိ။

× × × × × × ×

ပန္နလောမာ။ ။ပန္နဉ္စ ပတဓံဝတ်, တ ပစ္စည်းတည်း၊ ''ပတိံသူတိ ပန္နာန်၊ ပန္နာန+လောမာနိ ယေသံတိ ပန္နလောမာ'' လောမာအရ မာန်မာနတည်းဟူသောအမွေးကို ယူပါ၊ ကံမပြုမီတုန်းက မာန်မာနတက်ကြွ၍ ထောင်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သော မာနအမွေးတို့သည် ကံပြုလိုက်သောအခါ မထောင်ကြတော့ဘဲ လဲ၍ကျ၍ သွားကြသည်-ဟူလို၊ ဤ ''ပန္နလောမာ'' စသော စကားတို့သည် ''သမ္မာဝတ္တန်'' ၏ ပရိယာယ်စကားများတည်း။ [လောမံ ပါတေန္တီတိအာဒိ သမ္မာဝတ္တနာယ ပရိယာယဝစနံ၊-သာရတ္ထ၊ ပန္နလောမာတိ ပတိတလောမာ၊-(ဝိမတိ)။]

နေတ္ထာရံ။ ။ ''ယေန သက္ကာ နိဿာရဏာ နိတ္ထရိတုံ'' ကို ကြည့်၍ ''နိဿာရဏာတော နိတ္ထရန္တီတိ နိတ္ထာရာ'' ဟုပြု၊ သံဃဘောင်မှ ထွက်သွားစေခြင်း (နှင်ထုတ်ခြင်း) မှလွတ်မြောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ နိပုဗ္ဗ+တရဓာတ်, ဏပစ္စည်း၊ [သက္ကတ၌ ''နိသ်+တရ'' ဟု ရှိသော်ကြောင့် (သ်) ပျောက်၍ တကို ထပြု, တ ဒွေဘော်လာရသည်၊ နိတ္ထာရာနံ+တံ နေတ္ထာရံ၊ ဇုဒံအနက်၌ ဏ ပစ္စည်းသက်၊ ဏ ပစ္စည်းကြောင့် နိ၏ ဇကို ဝေ့မြဲပြု၊ အဋ္ဌကထာဝယ် ''နိတ္ထရန္တာနံ'' ဟု အန္တ ပစ္စည်းဖြင့် ရှိသည်ကား ''နိတ္ထာရ''၌ ဏ ပစ္စည်း၏ ကတ္တားအနက်ဖွင့်တည်း၊ '' နေတ္ထာရံ '' အရ အဋ္ဌာရသပိဓ သမ္မာဝတ္တကို ရသောကြောင့် ''တံ အဋ္ဌာရသပိဓံ သမ္မာဝတ္တံ'' ဟု မိန့်သည်။

နိယသကမ္မကထာ

သေယျသကဝတ္ထုသ္မိံ-ဥ္ဒါ၊ အပိသဟု ဘိက္ခု။ ပကဘာဘိ-ကား၊ ဘိက္ခု။အပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊(တနည်း)အပိသဟု-သည်သာ မကသေး၊ ဘိက္ခု။-တို့သည်၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ဗျာဝဋာ-ကြွင့်ကြစိုက်ကြရကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနီယေ-တဇ္ဇနီယကံဥ္ဒါ၊ ဝုတ္တာသဒိသမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်အပေါင်းနှင့် တူသည်သာ။

× × × × × × ×

အပိသဟု ဗျာဝဋာ ။ ။ အပိသဟုတိ ဇေဋ္ဌ သုဇာတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဘိက္ခု။ အပိ နိစ္စံ ဗျာဝဋာ ဧဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဧဟောတိ၊-(သာရတ္ထ)၊ ဤအလို ပါဠိတော်၌"ဘိက္ခု။ အပိ-တို့သည်လည်း၊ ပကတာ-အမြဲကြောင့်ကြစိုက်နေကြရကုန်သည်၊ ဧဟောန္တိ"ဟု ပေးပါ၊ အပိသဟုတိ အပိစာတိ ဇာမသ္မိံ အတ္ထေ နိပါတသမုဒါယော၊ -(ဝိမတိ)၊ ဤအလို "အပိသဟု-သည်သာ မကသေး၊ ဘိက္ခု။-တို့သည်၊ ပကတာ ဟောန္တိ" ဟု ပေးပါ၊ ပကတာကိုလည်း " နိစ္စံ ဗျာဝဋာ " ဟု ပဉ္စသာရအတ္ထက်ကြောင့် ဗျာဝဋ အနက်ကို ဖွင့်သည်။

ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကထာ

အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထု - အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုက ဝတ္ထုကို၊ သံယာဒိသေသ ဝတ္ထာနာယံ-သံယာဒိသေသ်အဖွင့်၌၊ (မယာ)ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဇေဋ္ဌ-ဤ ပဗ္ဗာဇနီယကံဥ္ဒါ၊ ["ဇေဋ္ဌောဘိ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထုမ္ဟိ"ဟု ယောဇနာ စွဲ၍၊ ကံပြုရာအခါ၌း ရောက်နေသောကြောင့် " ပဗ္ဗာဇနီယကံဥ္ဒါ "ဟု စွဲလိုက်သည်။] ကာယ်ကေန ဒဝေနာတိ အာဒီသု - အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ကာယကိဋ္ဌာ-ကိုယ်ဖြင့် ကစားခြင်းကို၊ ကာယိကော ဒဝေါနာမ - ကာယိကဒဝမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုဉ္စတိ၊ [ကာယေ+ပဝတ္တော ကာယိကော၊ ဒဝ သဒ္ဒါသည် ကီဠာ အနက်ဟော တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ကာယကီဠာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ပရိဟာသော ဒဝေါ ဓိန္ဒာ၊ အဘိဓာန်(၁၇၆)၊]သေသပဒဒွယေပိ-ကြွင်းသော ပုဒ် ၂ ပါးအပေါင်း၌လည်း၊ (ဝါစာသိကေန ဒဝေန, ကာယိကဝါစသ်ကေန ဒဝေန - ဟူသော ပုဒ် ၂ ပါး အပေါင်း၌လည်း၊) ဧသေဝ နယော၊ ["ဝစသိ+ပဝတ္တော ဝါစာသိကော၊ ဝါဒ သိကော ဒဝေါနာမ ဝါစာကီဠာ ဝုစ္စတိ၊ ကာယိကဝါစသိကော ဒဝေါနာမ ကာယဝါစာကီဠာ ဝုစ္စတိ"ဟု ဖွင့်ဘို့ရန် ညွှန်းသည်၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ၊] ကာယဒွါရေ-ကာယဒွါဂ၌၊ ပညတ္တာသိက္ခာပဒ ဝိတိက္ကမော-ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းကို၊ကာယိကော အနာစာရောနာမ-ကာယိက အနာစာရ မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။[အနာစာရကို"ဝိတိက္ကမ"ဟု ဖွင့်သည်၊] သေသ ဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။

ကာယဒ္ဒါရေ-၌ပညတ္တသိက္ခာပဒဿ-ပညတ်တော်မူအပ်သောသိက္ခာပုဒ်ကို၊ အသိက္ခနဘာဝေန-ကျင့်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဟနနံ-ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ ကာယိကံ ဥပဃာတိကံနာမ-ကာယ်က ဥပဃာတ်ဟု မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [ဥပဟနနံ ဥပဃာတော၊ ဥပဃာတောယေဝ ဥပဃာတိကံ၊ ဇာ.ကပစ္စည်း သွတ္တာ၊] နာသနံ-ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ ဝိနာသနံ-ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊(ကာယိကံ ဥပဃာတ်ကဲ့နာမ ဝုစ္စတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သေသဥယေပိ ဧသေဝ နယော၊ ပဋိက္ခိတ္တဝတ္ထုကမ္မာဒိဝသေန-ပယ်ဖြစ်တော်မူအပ်သော ဆေးကုမှု အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တေလပစန အရိဋ္ဌပစနာဒိနိ-ဆီကို ချက်ခြင်း, အရိဋ္ဌဆေးရည်ကို ချက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကာယိကော မိစ္ဆာဇီဝေါ နာမ-မည်၏ ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ [သိတင်းသုံးဘော်, မိဘစသူတို့ကို ဆေးကုကောင်းသေးသောကြောင့် "ပဋိက္ခိတ္တ" ဟု ဒီသေသနဖြဿည်၊ | ဂိဟီနံ-လူတို့၏၊ သာသနသဒ္ဒိုစ္ဆနာရောစနာဒီနံ-နှစ်သက်မှာစကားကို လက်ခံခြင်း, နှစ်မှာစကားကို ပြောခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကာယိကော မိစ္ဆာဇီဝေါ နာမ-မည်၏ ဟူ၍၊(ဝုစ္စတိ)၊ တဒုဘယံ-ထို ၂ ပါးစုံကို၊ ကာယိကဝါစသိကောနာမ-ကာယိကဝါစသိက မိစ္ဆာဇီဝမည်၏ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ-၏၊) သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနီယေ-တဇ္ဇနီယကံ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။

ပဋိသာရဏီယကမ္မကထာ

ပန-ကား၊ သုဓမ္မဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ အနုပလောကေတ္ဝာတိ-ကား၊ နအာပုစ္ဆိတ္ဝာ-မပန်လျောက်မူ၍၊ ("နဒိမန္တေတိ-မပင့်ဖိတ်"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဧတဒဝေါစာတိ-ကား၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်၊ တေ-သင်သည်၊ ထေရာနံ-ထေရ်တို့ဘို့၊ ကိံ-အဘယ် ခဲတွယ် ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိယတ္တံ-စီရင်အပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖေးမ၍၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ ဝိဝရာပေတ္ဝာ-ဖွင့်စေ၍၊ ဒဿာ-ဖြင်၍၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ ကောစ ခေါ၊ပေ၊ တိလသံဂုဠိကာတိ-ကား၊ ယာအယံ-အကြင် ခဲတွယ်ကို၊ တိလသင်္ဂုရိကာ နာမ- တိလသင်္ဂရိကာမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သာ-ထို တိလသင်္ဂရိကာ မည်သော မုံ့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ အတ္ထော။

× × × × × × ×

တိလသံဂုဠိကာ။ ■ ဂုဠော ဇော်ဟာတိ ဂုဠိကာ-တင်လဲ(သကြား)ပါရှိသော မုံ့၊ သမ္မာ+ဂုဠိကာ သံဂုဠိကာ-ကောင်းမွန်စွာ သကြားပါရှိသော မုံ့၊ တိလေဟိ+သံသဋ္ဌာ+သံဂုဠိကာ တိလသံဂုဠိကာ- နှမ်းတို့ဖြင့် ရောအပ်သော ကောင်းစွာ သကြားပါရှိသော မုံ့၊ သင်္ခရသဒ္ဒါလည်း သကြား(သကာ)အနက်ဟောပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "တိလသင်္ခရိကာ"ဟု ရှိသင့်၏၊ သို့မဟုတ် ရကို လပြုထားသည်-ဟု ကြံပါ၊ ရှေးက"နှမ်းပျစ်မုံ့"ဟု မြန်မာပြန်ကြသည်။ [သင်္ခရာ ဂုဠဘောဇနစ-အဘိဓာန်(၉၂၅)။]

ကိရ-ခွဲ၊ တသဂဟပတိနော-ထိုစိတ္တသူကြွယ်၏၊ ဝံသေ-အနွယ်၌၊ အာဒိမှိ-အစ၌၊ ဧကော-တယောက်သော၊ ပုပိယော-မုံသည်သည်၊ အဟောသိ-ရှိဘူးပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ နံ-ထို စိတ္တသူကြွယ်ကို၊ ထေရော-ရှင် သုဓမ္မထေရ်သည်၊ ဇာတိယာ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်၊ ခုံသေတုကာမော-ဆဲရေးလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဧဝံ-ဤသို့(ဧကော စ ခေါ ဣစ္ဆနင်္ဂလိ အစရှိသည်ဟူ၍၊) အာဟ-ပြောပြီ၊ ယဒေဝ ကိဉ္စိတိ-ကား၊ ဧဝံ ဗဟုံ-ဤသို့များစွာသော၊(သိုကသေဝံ များပြားသော၊)ဗုဒ္ဓဝစနံ-ဘုရား စကားဟော် ဖြစ်သော၊ ရတနံ-ရတနာဟူ၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ကိဉ္စိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊(သာမညစကားဖြစ်သော)၊ တိလသံဂဠိကာဝစနံ-တိလသံဂဠိကာ ဟူသော စကားကို၊ ဘာသိတံ-ပြောဆိုအပ်ပြီ။

ကုက္ကုဠပေါဘကဉဒါဟရဏေန-ကြက်ငယ်ဥဒါဟရုဏ်ဖြင့်၊ ဣဒံ-ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒဿေတိ၊ (ကိဳ ဒဿေတိ)၊ သော-ထို ကြက်ငယ်သည်၊ ကာသာဝဿိတံ-ကျီးမြည်သံကို၊ နေဝအကာသိ ယထာ-မပြုတတ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ကုက္ကုဠ ဝဿိတံ-ကြက်တွန်သံကို၊ နအကာသိ ယထာ-ကဲ့သို့၎င်း၊ ဧဝံ-တူ၊ တယာပိ-အရှင် ဘုရားသည်လည်း၊ ဘိ ၄ဝစနံ- ရဟန်းတို့၏ စကားကို၊ နေဝ (ဂုတ္တံ)-မပြောဆိုအပ်၊ ဂိဟိဝစနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့၏ စကားကို၊ နဂုတ္တံ၊ ဣတိ-ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ (ဒဿေတိ)။

× × × × × × ×

ဘိက္ခု, ဂိဟိဝစနံ။ ။ရဟန်းမှန်လျှင် ပရိယာယ်အားဖြင့်သော်မှ လူတို့ကို မဆဲရ၊ ရှင် သုဓမ္မကား တိုက်ရိုက်ဆဲ၏၊ ထို့ကြောင့် “ နေဝ ဘိက္ခု ဝစနံ ” ဟု ဆိုသည်၊ လူဝတ်ကြောင်များသည် တိုက်ရိုက် ဆဲနိုင်သော်သည်း ကျေးဇူးရှိသော သူများကိုကား မဆဲရာ၏ကြ၊ ရှင်သုဓမ္မကမူ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သော စိတ္တသူကြွယ်ကို ဆဲ၏၊ ထို့ကြောင့် “နဂိဟိဝစနံ”ဟု ဆိုသည်။— ဝိမတိ။

အဓမ္မကမ္မဝဒိ ဒုဒ္ဒိဒသကထာ

အသမ္မုခါကတန္တိ အာဒယော-အသမ္မုခါကတံ အစရှိကုန်သော၊ တိကာ-တိုက်တို့သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဧဝ — ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သည်သာ၊ အဂ် သမန္နာဂဓမော — အဂ်၏၌ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ပုရိမေဟိ - ရှေးကံတို့နှင့်၊ အသဒိသော-မတူ။

× × × × × × ×

အဂ်၊ပေ၊အသဒိသော။ ။ရှေးကံတို့၌ အဂ်၏ ၃ ပါးနှင့်ပြည့်စုံလျှင် အဂ်သမန္နာဂမဖြစ်၏၊ ဤ၌ အဂ်၏ ၅ ပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ အဂ်သမန္နာဂမဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်“အသဒိသော” ဟု ဆိုသည်၊ ဤမှနောက်၌ ဤပဋိသာရဏီယကံနှင့် စပ်၍ မှတ်ဘွယ်ကို ဝိမတ်၌ရှုပါ။

တတ္ထ-တို့ အင်္ဂါဘို့ဝင်္ဒင်၊ ယထာ— အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အားထုတ်လသော်၊ လာဘံ-လာဘ်ကို၊ နလာဘန္တိ - မရကြကုန်၊ ဧဝံ - ဤလာဘ် မရနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပရိသက္ကန္တော — လုံ့လဖြုံသော ရဟန်းသည်၊ ပရက္ကမန္တော—အားထုတ်သော ရဟန်းသည်၊ အလာဘာယ ပရိသက္ကတိနာမ—အလာဘာယပရိသက္ကတိ မည်၏။ [သက္ကဝေတ်က ဂတိအနက်ကို ဟောသော်လည်း ပရိဥဿာရကြောင့် "ပရက္ကမ" အနက်ကို ဟောသည်-ဟု သိရမည်။] "ပရက္ကမန္တော" ဟု ဖွင့်သည်။] အနတ္ထာဒီသု-အနတ္ထ အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ သေနယော— ဤနည်းတည်း၊ တတ္ထ - ထို အနတ္ထအစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်၊ အနတ္ထောဘိ-ကား၊ အတ္ထဘင်္ဂါ—စီးပွားဓ၏ ပျက်စီးခြင်းတည်း၊ အနာဝါသောတိ-ကား၊ တသ္မိံ ဌာနေ-ထို နေမြအရပ်၌၊ အဝသနံ-မနေနိုင်ခြင်းတည်း၊ ဂိဟိနံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဝတ္ထိတိ-ကား၊ ဂိဟိနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ အဝတ္ထုံ-ဂုဏ်တော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ- ပြောဆို၏။

ဓဋ္ဌိကံ ပဋိဿဝံ နသစ္စာပေတီတိ — ကား၊ ယထာ — အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ (ပဋိဿဝေါ—ဝန်ခံခြင်းသည်၊) သစ္စော—မှန်ကန်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ-ဤမှန်ကန်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နကရောတိ၊ ဝဿာဝါသံ—မိုးအခါ၌ နေခြင်းကို၊(ဝါဆိုခြင်းကို၊)ပဋိဿုဏိတ္ထာ—ဝန်ခံပြီး၍၊ နဂစ္ဆတိ-မသွား၊(ဝါဆိုဘို့ရန် မသွား၊)အည့ံ-အခြားသော၊ ဧဝရူပံဝါ-ဤသို့သဘောရှိသော ဝန်ခံချက်ပျက်သော အမှုကိုမူလည်း၊ ကရောတိ-၏၊ ပဉ္စန္နံ ဘိက္ခုဝေတိ အာဒိ— အစရှိသော စကားကို၊ ဧကေဂ်နပိ— တပါးသော အင်္ဂါကြောင့်လည်း၊ ကမ္မာရဟ ဘာဝဒဿနတ္ထံ—ကံထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြဘော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဧတ္ထ — ဤပဋိသာရဏီယကံ၌၊ သေသံ— ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမ္ပေဝ — ရှိသည်ဌင်း၊ တဇ္ဇနီယေ—၌၊ ဝုတ္တနယမေဝစ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်ဌင်း၊(ဟောတိ)။

× × × × × × ×

သစ္စာပေတိ။ ။"ဧဝံ နကရောတိ"ကိုထောက်၍ "သစ်"ဟူသော ဒုတိယန္တနာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်၏အနက်၌ မောဂ္ဂလ္လာန်, ခါဒိကဏ္ဍ, "သစ္စာဒိဟာဝိ"သုတ်ဖြင့် အာဝိပစ္စည်းသက်၊ ပိ၏ ဣကိုလည်း ဧဝုဒ္ဓိပြု၊ "နသစ္စာပေတိ— မှန်ကန်အောင်မပြု"ဟု ပေးပါ။ ဝဿာဝါသံ စသည်ကား မှန်ကန်အောင်မပြုပုံကို သရုပ်ပြသောစကားတည်း။

သေသမေတ္ထ။ ။ယောဇနာ၌ "ဤဘာတိ ပဋိသာရဏီယကမ္မေ"ဟု စွဲ၍ "ပဋိမုခံ အတ္ထနော ဒေါသံ သရာပေတဗ္ဗံ အနေန ဝိနယကမ္မေနာတိ ပဋိသာရဏီယံ"ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုလေ၏၊ "အတ္ထနော ဒေါသော ပဋိသာရိယတေ အနေနာတိ ပဋိသာရဏီယံ – မိမိအပြစ်ကို တဖန် ပြန်၍ အမှတ်ရစေကြောင်း ဖြစ်သောကံ"ဟု ပြုလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။

ဥက္ခေပနီယကမ္မကထာ

ဆန္နဝတ္ထုသ္မိ-ဋ္ဌ၊ အာဝါသပရိဝုတ္ထ ဘိက္ခဝေ သံသဋာဘိ-ကား၊ သဗ္ဗာဝါသေသု-အလုံးစုံသော ကျောင်းတိုက်တို့ဋ္ဌ၊ အာစရောထ-ပြောပြကြကုန်၊ [အာဝါသပရိဝုတ္ထ- ကျောင်းတိုက်အဆက်ဆက် ဟူသည် "ရှိသမျှကျောင်းတိုက် အားလုံးတည်း" ဟု သိစေလိုခြင်း၊ "သဗ္ဗာဝါသေသု" ဟုဂုဏ်း, သံသဒေတ်၏ ကထန အနက်ကို သိစေလိုခြင်း "အာရောစေထ' ဟုဂုဏ်း ဖွင့်သည်။] ဘဏ္ဍာနကာရကော ဘိအာဒီသု- တို့ဋ္ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဘဏ္ဍာနာဒီပစ္စယာ - ငြင်းခုံခြင်း အစရှိသောအကြောင်းကြောင့်၊ အာပန္နံ-သင့်ရောက်အပ်သော၊အာပတ္တိ-အာပတ်သို့၊ ရောပေတွာ- တင်၍၊ တဿ - ထိုအာပတ်ကို၊ အဒဿနေယော ဝ-မရှုခြင်းကြောင့်သာ၊ ကမ္မံ - ဥက္ခေပနီယကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ - ပြုထိုက်၏၊ တိကာ-တိက်ဘိုသည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာယေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသောအပြား ရှိကုန်သည်သာ။

ပန-အထူးကား၊ ဇ္ဈေ-ဤဥက္ခေပနီယကံ၌၊ သမ္မာဝတ္တနာယံ-သမ္မာဝတ္တနာကဿာ၌၊ တေစတ္တာလီသ လေးဆယ့်သုံးပါးသော၊ ဝတ္တာနိ-ကျင့်ဝတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ရှေးကံတို့၌ အဌာရသဝတ္တသာရှိ၍, ဤကံ၌ ဘေ စတ္တာလီသဝတ္တ ရှိသည်၊] တတ္ထ- ထို တေစတ္တာလီသ ကျင့်ဝတ်တို့တွင်၊ န အနုဒ္ဓံသေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ န စောဒေတဗ္ဗော - မစောဒနာထိုက်၊ န ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟီတိ - ကား၊ အညော-မိမိမှတပါး အခြားသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အညေဟိ- ထိုရဟန်းမှတပါး အခြားကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ န ဘိန္နံတဗ္ဗော-မခွဲထိုက်၊ န ဂိဟိဒ္ဓဇောတိ-ကား၊ ဩဒါတဝတ္ထာနိ- ဖြူသောအဝတ်တို့ကိုဂုဏ်း၊ အစ္ဆိန္နဒသ ပုပ္ဖဒသာနိစ-မဖြတ်အပ်သော အဆာရှိသောအဝတ် , ပန်းပြောက် အဆာရှိသောအဝတ်တို့ကိုဂုဏ်း၊ န ဓာရေတဗ္ဗာနိ-မဆောင်ထိုက်ကုန်၊ န တိတ္ထိယဒ္ဓဇောတိ-ကား၊ ဂုသစိရာဒီနိ- သမန်းမြက် အစရှိသည်တို့ကို၊ န ဓာရေတဗ္ဗာနိ - မဆောင်ထိုက်ကုန်၊ [တိတ္ထိတို့သည် သမန်းမြက် , လျော်တေ စသည်တို့ကို ဝတ်ကြသောကြောင့် "သမန်းမြက် စသည်တို့ကို "တိတ္ထိယဒ္ဓဇ" ဟု ဆိုသည်။]

× × × × × × ×

ဘဏ္ဍာနကာရကော။ ။ ဥက္ခေပနီယကံ ပြုထိုက်သူ၏အင်္ဂါကိုပြရာ ပါဠိတော်၌ "ဘဏ္ဍာနကာရကော ကလဟကာရကော ဝိဝါဒကာရကော" စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူ၏၊ ဤဥက္ခေပနီယကံကို ပြုရာ၌ကား ဘဏ္ဍာနအမှုကြောင့် ပြုရသည်မဟုတ်, အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့်သာ ပြုရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဘဏ္ဍာနကာရကော" စသည်ကို "အကြောင်းငြင်းခုံခြင်း၏အမည်ကို အကျိုးအာပတ္တိ အဒဿနာ၌ တင်စားထားသော ကာရကပုဗ္ဗစကား" ဟု သိစေလိုခြင်း " ဘဏ္ဍာနာဒီပစ္စယာ " စသည်ကို မိန့်သည်၊ ငြင်းခုံခြင်းစသည်ကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သောအာပတ်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ၃ ခါတိုင် တင်ပေးသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ထိုအာပတ်ကို မရှုမူကြောင့် ဥက္ခေပနီယကံပြုရသည်။ [ဘဏ္ဍာနကာရကော ဩဘာတိတိအာဒိ ကာရကပုဗ္ဗစရဝသေန ဝုတ္တော၊-ယောဇနာ။]

နအာသာဒေတဗ္ဗောဘိ-ကား၊ နအပသာဒေတဗ္ဗော-ဖဲမသွားစေထိုက်၊ [ဂတိအနက်ဟော သဒ္ဒေါတ်, ဏေပစ္စည်း၊ အာ(အပ)ကြောင့် "ဖဿားစေ" အနက်ကို ဟောခြင်း။] အန္တောဝါဖဟိဝါဘိ-ကား၊ ဝိဟာရသ-ကျောင်းတိုက်၏၊ အန္တောဝါ-အတွင်းဌသော်ငင်း၊ ဖဟိဝါ-ပြင်ပဌသော်ငင်း၊(နအာသာဒေတဗ္ဗော-ဖဲမသွားစေထိုက်၊)နတိဋ္ဌိယာတိ ပဒတ္တယံ-နတိဋ္ဌိယာ အစရှိသော ပုဒ် ၃ ပါးအပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-သည်သာ၊ သေသံ-ဆိုအပ်ပြီးသော ကျင့်ဝတ်တို့မှ ကြွင်းသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပါဠိဝါသိကဘဏ္ဍန္တေ-ဌ်၊ ဝတ္ထုယိသာမ-ဖွင့်ကုန်အံ့၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနီယေ-တဇ္ဇနီယကံဌ်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်ကို၊ အပ္ပဋိကမ္မေ-မကုစားခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ-နှင်ထုတ်ကြောင်းကံသည်၊ ဏမိနာ-ဤအာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခေပနီယကံနှင့်၊ သဒိသမေဝ-တူသည်သာ။

အရိဋ္ဌဝတ္ထု-အရိဋ္ဌရဟန်း၏ ဝတ္ထုကို၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုနာယံ-ခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ဌ်၊ [အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်ဌ်၊ (ပယာ)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဘဏ္ဍနကာရကောဘ်ဏေဒီသု-အစရှိသောပုဒ်တို့ဌ်၊ (ဒိန်စ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယံဒိဋ္ဌံ-အကြင် မိစ္ဆာအယူကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဘဏ္ဍနာဒီန-ငြင်းခုံခြင်း အစရှိသည်ဟို့ကို၊ ကရောတိ၊ တဿာ-ထိုအယူကို၊ အပ္ပဋိနိသဂ္ဂေယေဝ-မစွန့်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ကမ္မံ-ဥက္ခေပနီယကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနီယေ-ဌ်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဏဓ-ဤ ဥက္ခေပနီယကံဌ်၊ သမ္မာဝတ္တနာယံပိ-သမ္မာဝတ္တနာဌ်လည်း၊ တေစတ္တာလိသံယေဝ-လေးဆယ့်သုံးပါးပင်ဖြစ်သော၊ ဝတ္တာနိ-ကျင့်ဝတ်တို့သည်၊(ဟောန္တိ)၊ ဏတိ-အပြီးတည်း။

ကမ္မက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သည် နိဋ္ဌိတာ-ပြီ၊

× × × × × × ×

ယံဒိဋ္ဌံနိဿာယ။ ။"ယံဒိဋ္ဌံနိဿာယ ဘဏ္ဍနာဒီန ကရောတိ"ဟု ဆိုသောကြောင့် အခြား ဘဏ္ဍနကာရကကိုမယူရ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော ဘဏ္ဍနကာရကစသည်ကိုသာ ယူရသည်၊ ဘဏ္ဍနစသည်ကိုပြုခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိဟု အယူမှားနေသူ အတွက်လည်း ထိုအယူကိုမစွန့်လျှင် ဥက္ခေပနီယကံ ပြုနိုင်၏ဟု ဝိမတိဖွင့်သည်၊ [ဤ၌ "ယံဒိဋ္ဌံနိဿာယ"ကို ကြည့်၍ ဒိဋ္ဌိသည်အကြောင်း, ဘဏ္ဍနကာရကစသည်ကား အကျိုးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဘဏ္ဍနကာရကအကျိုးကို ဥက္ခေပနီယကံပြုကြောင်းဖြင့်ကြောင်းဖြစ်သောဒိဋ္ဌိ၌ တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် "ဘဏ္ဍနကာရကော"စသည်ကို အဂါဒါအဖြစ်ဖြင့် မိန့်တော်မူသည်ဟု ကြံပါ။]

ကမ္မက္ခန္ဓကအဖွင့် ပြီး၏။

ပါရိဝါသိကကဏ္ဍနှက

[ပရိဝါသ်နေသော ရဟန်းတို့နှင့်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်အဓပေါင်း။]

ပါရိဝါသိကဝတ္ထုကထာ

ပါရိဝါသိကကဏ္ဍနကော-ဒ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ပေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပါရိဝါသိကာ တိ-ကား၊ ပရိဝါသံ-ပရိဝါသ်ကို၊ ပရိဝသန္တာ-ကျင့်သုံးသော ရဟန်းတို့သည်၊ ("သာဒယန္တိ" ဒ်စဝ်၊) တတ္ထ-ထိ ပါရိဝါသိကာဟူသောပုဒ်၌၊ (လဘ္ဘမာနော-သော၊) ပရိဝ ါသော—ပရိဝါသ်သည်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော— အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်ဂင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော-ဂင်း၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော—ဂင်း၊ သမောဓာန ပရိဝါသော-ဂင်း၊ ဧကတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဓော-၄ပါးအပြားရှိ၏၊ တေသု-ထို ၄ ပါး သော ပရိဝါသဲတို့တွင်၊ ယော သော ဘိက္ခဝေ၊ပေဒါတဗ္ဗောဘိ— ယော သော ဘိက္ခဝေ၊ပေဒါတဗ္ဗောဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ မဟာခန္ဓကေ-ဒ်၌၊ ဒုတ္ထော— ဟောတော် မူအပ်သော၊ တိတ္ထိယပရိဝါသော — တိတ္ထိတို့၏ ပရိဝါသ်သည်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသောနာမ-အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်မည်၏၊ ဝါ-ဖုံးလွှမ်းခြင်းမရှိသော ပရိဝါသ်မည်၏၊ [မဟာဝဂ္ဂ, မဟာခန္ဓက အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကထာ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပရိဝါသ်တည်း၊ အနက်ကိုလည်း ထို၌ ပြခဲ့ပြီ၊] တတ္ထ - ထို အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်၌၊ ယံ— အကြင် အဆုံးအဖြတ်စကားရပ်ကို၊ ဝတ္ထုမ္ဟိ - ဆိုထိုက်၏၊ တံ—ထို အဆုံးအဖြတ် စကားရပ်ကို၊ (မယာ) ဒုတ္တမေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ပန ---ဆက်၊ အယံ-၌ အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်ကို၊ ဣဓ-၌ ပါရိဝါသိကာဘိက္ခုကဒ်၌၊ နာ အဓိပ္ပေတော— အလိုမရှိအပ်။

သေသာ - အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်မှ ကြွင်းကုန်သော၊ တယော - ၃ ပါးသော ပရိဝါသ်တို့ကို၊ ယေန - အကြင်ရဟန်းသည်၊ သံဃာဒိသေသာပတ္တိ - သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သည်၊ ဝါ-သို့၊ အာပန္နာစေဝ-သင့်ရောက်အပ်ပြီးသည်ရင်း၊ ပဋိစ္ဆာဒိတာစ — ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီးသည်ရင်း၊ ဟောတိ၊ တဿ — ထိုရဟန်းအား၊ (သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့ သင့်ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ဖုံးလွှမ်းသောထိုရဟန်းအား၊) ဒါတဗ္ဗာ - ပေးထိုက်ကုန်၏၊ တေသု - ထို ၃ ပါးသော ပရိဝါသ်တို့၌၊ ယံ-အကြင် အဆုံးအဖြတ် စကားကို၊ ဝတ္ထုမ္ဟိ-၏၊ တံ-ထိုအဆုံးအဖြတ် စကားကို၊

× × × × × × ×

ပါရိဝါသိကာ။ ။ဝသတေ်သည် နေခြင်းအနက်ကို ဟောင်၏၊ နေခြင်းဟူသည်လည်း ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်များကို ကျင့်သုံး၍ နေခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပရိဝသနံ — ကျင့်သုံး နေထိုင်ခြင်း၊ ပရိဝါသော-ခြင်း၊ ထို့နောက် အသတ္ထိဆင့်၊ (တနည်း) "ပရိဝသီယတေ—ကျင့်သုံးအပ်၏၊ ဇာတိ ပရိဝါသော" ဟု ပြု၊ ပဋိပုဗ္ဗ ဝသတေ်, ဏ ပစ္စည်း၊ "ပရိဝါသံ ပရိဝသန္တာ" ကို ထောက်၍ "ပရိဝါသံ — ကျင့်သုံးအပ်သော အကျင့်ကို + ပရိဝသန္တိတိ ပါရိဝါသိကာ" ဟု ပြု။

သမုစ္စယကွန်ကေ-၌၊ ဝကွာမ—ဆိုကုန်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ ဧဘေ—ဤ ၃ ပါးသော ပရိဝါသ်တို့ကို၊ ဣဓ- ဤပါရိဝါသိကကွန်ကဋ္ဌ၊ အဓိပ္ပေတာ- အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ၃ ပါးသော ပရိဝါသ်တို့၏သာ အလိုရှိအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဧတေသု - ဤ ၃ ပါးသော ပရိဝါသ်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ- အမှတ်မထား, တပါးပါးသော၊ ပရိဝါသံ - ကို၊ ပရိဝသန္တော - ကျင့်သုံးသော ရဟန်းတို့ကို၊ ပါရိဝါသိကာဘိ-ပါရိဝါသိကရဟန်းတို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-နှ၏။

ပဘဘတ္ထာနံ ဘိက္ခူနန္တိ - ကား၊ နဝကတရံ - သိတင်းငယ်ဖြစ်သော၊ ပါရိဝါသိကံ - ပါရိဝါသိကရဟန်းကို၊ ထပေတွာ - ချန်ထား၍၊ အဝသေသာနံ - နဝကတရ ပါရိဝါသိကရဟန်းမှ ကြွင်းကုန်သော၊ အန္တမသော—ဒေဝက်ထစ်ဆုံးအား ဖြင့်၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာဒီနံပိ — မူလာယ ပဋိကဿနာရဟရဟန်း အစရှိသည်တို့၏သော်မှလည်း၊ (“အဘိဝါဒနံ နသာဒိတဗ္ဗံ” ၌စပ်။)

အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနန္တိ - ကား၊ တေ— ထို ပကတ်ရဟန်းတို့သည်၊ ယံ ဉ်အဘိဝါဒနာဒိံ—အကြင် အဘိဝါဒနအစရှိသောအမှုကို၊ ကရောန္တိ—ပြုကြကုန်၏၊ တံ—ထို အဘိဝါဒန အစရှိသောအမှုကို၊ သာဒယန္တိ — သာယာကြကုန်၏၊ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ—လက်ခံကြကုန်၏၊ နပဋိက္ခိပန္တိ-မပယ်မြစ်ကြကုန်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [“သာယာ” ဟူသည့် အခြားနေရာ၌ ပိတိသောမနဿပြဋ္ဌာန်းသော စိတ်ဖြင့် သာယာခြင်းကို ယူရသော်လည်း ဤနေရာ၌ “စိတ်ဖြင့် သာယာသည်ဖြစ်စေ မသာယာသည်ဖြစ်စေ ရှိခိုးခံခြင်း, ရှိခိုးသည်ကို မပယ်ခြင်းကို ယူပါ” ဟူလို။] တတ္ထ — ထို အဘိဝါဒနအစရှိသော အမှုတို့တွင်၊ သာမိစိကမ္မန္တိ — သာမိစိကမ္မံ ဟူသော၊ တေံ—ဤသဒ္ဒါသည်၊ အဘိဝါဒနာဒိနှိ—အဘိဝါဒန အစရှိသောအမှုတို့ကို၊ (အာဒိဖြင့် ပစ္ဆုဋ္ဌာန အဉ္ဇလိကမ္မကို ယူ၊) ထပေတွာ ၍၊ အညဿ-အဘိဝါဒန အစရှိသောအမှုတို့မှ တပါးသော၊ အနုစ္ဆဝိကဿ—လျောက်ပက်သော၊ (နေရာအားလျော်စွာ ပြုသင့်သော၊) ဗီဇနဝါဟဒါနာဒိနော-ယပ်လေပေးခြင်း

× × × × × × ×

ပကတတ္တာနံ။ ။ အခြားနေရာ၌ ပကတတ်ဟု ဆိုလျှင် ပါရာဇိကကျသူလည်း မဟုတ်, ဥက္ခိတ္တကလည်းမဟုတ် , ပရိဝါသ်မာနတ်ကျင့်ဆဲလည်း မဟုတ်သော ရဟန်းများကို ယူရ၏၊ ဤနေရာ၌ကား အဘိဝါဒန ပစ္ဆုဋ္ဌာနစသည် သာယကမှုကို တားမြစ်သော အရာဖြစ်၍ မိမိအောက်ငယ်သော ပါရိဝါသိကရဟန်း၏ အဘိဝါဒနစသောအမှုကို သာယနိုင်သောကြောင့် မိမိအောက် ငယ်သော ပါရိဝါသိကရဟန်းကို ချန်ထား၍ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာ ရဟန်းကိုသော်မှ “ပကတတ္တ” ဟု ယူရသည်၊ “မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာဒိနံ”၌ အာဒိဖြင့် မာနတ္တာရဟ, မာနတ္တစာရိက , အဗ္ဘာနာရဟ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုယူ၊ မူလာယပဋိကဿနာရဟ စသည်တို့၏အဓိပ္ပါယ်မှာ သမုစ္စယကွန်ကဋ္ဌ ထင်ရှားလတ္တံ့။ [တေ ဟိ ပါရိဝါသိကာနံ , ပါရိဝါသိကာစ ဧတေသံ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ ဝေ တိဋ္ဌန္တိ၊ – ဝိမတိ။]

အစရှိသော၊ (ယပ်ခတ်ပေးခြင်းအစရှိသော၊)အာဘိသမာစာရိကဿ-လွန်ကဲထူးမြတ်, ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ အဓိဝစနံ-ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ [အဘိဝိသိဋ္ဌော-ထူးသော၊ သံ+အာစာရိကော- ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော အကျင့်၊ ခန္ဓကဋ္ဌလာသော ကျင့်ဝတ်များကို ဆိုသည်၊]အာသနာဘိဟာရန္တိ —ကား၊ အာသနဿ — နေရာကို၊ အဘိဟရဏံ — ရှေးရှု ဆောင်ခြင်းကို၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အဘိဂမနံ-ရှေးရှုသွားခြင်းကို၊ (သာဒယန္တိဋ္ဌစပ်၊)ဝါ-တနည်း၊ ပညပနမေဝ-ခင်းခြင်းကိုသာတည်း၊သေယျာဘိဟာရေပိ—သေယျာဘိဟာရေပုဒ်ဋ္ဌလည်း၊ ဧသေဝနယော—တည်း။

ပါဒေါဒကန္တိ - ကား၊ ပါဒဓောဝန ဥဒကံ- ခြေကို ဆေးကြောင်း ရေကို၊ ပါဒဓိဝဏ္ဏန္တိ—ကား၊ ဓောတပါဒတ္ထပနကံ-ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေကို ထားရာခုံကို၊ ပါဒကထလိကန္တိ-ကား၊ အဓောတပါဒတ္ထပနကံ-မဆေးအပ်သေးသော ခြေကို ထားရာ ပျဉ်ချပ်ငယ်ကို၊ ဝါ- တနည်း၊ ပါဒဃံသနံ - ခြေကို ပွတ်တိုက်ကြောင်းဖြစ်သော ကျောက်စရစ်, အိုးခြမ်းစသော ခြေပွတ်ကို၊ ၂ သာဒယန္တိဋ္ဌစပ်၊ ဤခြေပွတ်များကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ခန္ဓကဋ္ဌ တွေ့ရလတံ့။]အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသာဘိ-ကား၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနမ္ပိ—သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်တို့၏ သော်မှလည်း၊ (အဘိဝါဒနာဒိံ-အဘိဝါဒန အစရှိသော အမှုကို၊)သာဒယန္တသ-သာယာသော ရဟန်း၏၊

× × × × × × ×

အာသနာဘိဟာရံ။ ။ အာသနဟူသည် ထိုင်စရာဖြစ်သော ထိုင်ခုံ, နေရာဆိုင်စသည်တည်း၊ အဘိဟရဏံ — ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၊ အဘိဟာရော- ခြင်း၊ အာသနဿ+အဘိဟာရော အာသနာဘိဟာရော၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းဟူသည်“အာဂန္တုကလာသည်ကို မြင်လျှင် ထို အာဂန္တုကဆီသို့ ထိုင်ဘို့ရန် နေရာကိုယူ၍ ရှေးရှုသွားခြင်းတည်း” ဟု အဓိပ္ပါယ်ပြလို၍ “အာသနံ ဂဟေတွာ အဘိဂမနံ”ဟု ဖွင့်သည်။

ပညပနမေဝ။ ။ဤနည်း၌ကား အာဂန္တုကဆီသို့ ရှေးရှုသွားဘို့ မလို, နေရာခင်းပေးခြင်းကိုပင် “ အာသနာဘိဟာရ ”ခေါ်သည်-ဟု ပြသည်၊ ဧဝဖြင့် ရှေးရှုသွားခြင်းကို ကန့်ပါ၊ ပဉ္စင္ဂ ဥပဓောတ်သည် ခင်းထားခြင်းအနက်ကိုဟော၏၊“အဘိဟရဏံ” စသော ပုဒ်များသည် သာဒယန္တိကိုင့်သော ဒုတိယန္တ ပုဒ်များတည်း။

ပါဒကထလိကံ။ ။ကထလိကအရ အိုးခြမ်းကွဲဟူသော အနက်ကို ယူကြ၏၊ ဤနေရာ၌ကား ထိုအိုးခြမ်းကွဲကို မဆိုလို၊ မဆေးအပ်သေးသောခြေကို ထားရာဖြစ်သော သစ်သားပျဉ်ပြားငယ်ကို ယူစေလို၍ “အဓောတပါဒတ္ထပနကံ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ထဝိယန္တိ ဇော်တိ ထပနံ၊ ထပနံယေဝ ထပနကံ၊ အဓောတပါဒါနံ ထပနကံ အဓောတပါဒတ္ထပနကံ၊ [အဓောတပါဒတ္ထပနကန္တိ ယတ္ထ ဌတွာ ပါဒေ ဓောဝန္တိ၊ တာဒိသံ ဒါရုဖလကခဏ္ဍာဒိံ၊ – ဝိမတိ။]နောက်နည်း၌ကား ခြေဆေးသောအခါ ပွတ်တိုက်၍ ဆေးဘို့ရာကျောက်ပြား အိုးခြမ်းစသည်တို့ကိုယူပါ၊ ဃံသန္တိ ဧတေနာတိ ဃံသနံ။ [ပါဒဃံသနန္တိ သက္ခရကထလာဒိံ၊-ဝိမတိ] ။

ဒုက္ကဋမေဝ- ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သာယာသော ရဟန်း၏ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တေ—ထို သန္ဓိဟာရိကတပည့်တို့ကို၊ ဝတ္တုမ္ဗာ၊(ကိ -အာဘယ်သို့ ပြောထိုက်ကုန်သနည်း၊) အဟံ-သည်၊ ပိနယကမ္မံ-ဝိနည်းကံကို၊ ကရောမိ-ပြုနေ၏၊ မယ္ဟံ-ငါ၏ အတွက်၊ ဝတ္တံ - ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို၊ မာ ကရောထ- မပြုကြကုန်လင့်၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဂဟပဋိဝေသနံ-ရွာသို့ဝင်ခြင်းကို၊ မာ အာပုစ္ဆထ - ခွင့်မပန်ကြကုန်လင့်၊ ဣတိ - သို့၊ (ဝတ္တုမ္ဗာ၊) သန္ဓိပမ္ဗိတာ - သန္ဓိဘရားဖြင့် ရဟန်းပြုကြကုန်သော၊ ကုလ ပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ တုမှေ-အရှင်ဘုရား တို့သည်၊ တုမှာကံ-အရှင် ဘုရားတို့၏၊ ပိနယကမ္မံ-ဝိနည်းကံကို၊ ကရောထ-ပြုကြ ပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္ဝာ - လျှောက်၍၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သစေ ကရောန္တိ ယေဝ- အကယ်၍ ပြုမြဲပြုကုန်အံ့၊ ဂဟပတိပဋိဝေသနမ်ပိ-ကိုလည်း၊(သစေ)အာပုစ္ဆန္တိ ယေဝ- အကယ်၍ ခွင့်ပန်မြဲ ခွင့်ပန်ကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဝါရိတကာလတော - တားမြစ် အပ်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ, အနာပတ္တိ-ဒုက္ကဋ်သို့မရောက်ခြင်းသည်၊(ဟောတိ)။

မိထု ယထာဂုမ္ဗန္တိ—ကား၊ ပါရိဝါသိကဘိက္ခူနံ- ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးသော ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ-၏၊ အညမညံ—အချင်းချင်း၊(သာဒိတုံဒ္ဓစပ်၊)ယောယော- အကြင် အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဂုမ္ဗော — သိတင်းကြီး၏၊ တေန တေန — ထိုထို သိတင်းကြီးသော ရဟန်းသည်၊ နဝကတရဿ—သိတင်းငယ် ရဟန်း၏၊(အာဘိ ဝါဒနာဒိ -အာဘိဝါဒန အစရှိးသော အမှုကို၊)သာဒိတုံ—သာယာခြင်းငှါ၊(အနု ဇာနာမိဒ္ဓစပ်၊)ပဋ္ဌ ယထာဂုမ္ဗန္တိ-ကား၊ ပကတတ္တေဟိပိ-ပကတ်ရဟန်းတို့နှင့် လည်း၊(ပိဖြင့် ပါရိဝါသိက ရဟန်း အချင်းချင်းကို ပေါင်း၊) သဒ္ဓိ —တကွ၊ ဂုမ္ဗ ပဋိပါဋိယာ ဧဝ - ကြီးသူတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ (ကြီးစဉ် ငယ်လိုက်သာ၊) (အနုဇာနာမိ-ဒ္ဓစပ်၊)တသ္မာ-ကြောင့်၊(ထိုသို့ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်သာ ခွင့်ပြုတော် မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ပါတိမောက္ခေ - ပါတိမောက်ကို၊ ဥဒ္ဒိသမာနေ- ရွတ် ပြအပ်စဉ်၊ ဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသ်၌၊ နိသိဒိတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန— ဝါဒန္တရာ၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ပါဠိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ အနိသိဒိတ္ဝာ-မထိုင်မူ၍၊ ပါဠိံ- အစဉ်ကို၊ ဝိဟာယ - စွန့်၍၊ ဟတ္ထပါသံ - ကို၊ အမုဉ္စန္တေန-မလွတ်ဘဲ၊ နိသိဒိတမ်ဗံ—ထိုင်ရာ၏၊ ဣတိ ဒုတ္တံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထေ - ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ကို၊

× × × × × × ×

ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထေ။ ။“ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထေ”အရ ရိုးရာ ၂ ပါး ၃ ပါး ပြုရသော ပါရိသုဒ္ဓိသာမက ပဝါရဏာနေ့၌ သံဃာအများက ပဝါရဏာ ပြုပြီးသော အခါ ဝါမကပ်မိသော ရဟန်း, ဝါကျိုးသော ရဟန်း, ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းတို့ လည်း ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုရ၏၊ ထိုရဟန်းများကိုလည်း ရည်ရွယ်၍ ဆိုသော စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပရိဝါသိကကျင့်သုံးသော ရဟန်းသည် ထိုင်တုန်းက သံဃနဝကနေရာ၌ ထိုင်၍ ဥပုသ်ပြုသော အခါ မိမိဝါစဉ်အားဖြင့် ဥပုသ်ပြုရမည်ဟု ဆိုသည်။

ကရိယမာနေ - ပြုအပ်သော်၊ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ - သံဃနော ရဟန်း၏ နေရာဋ္ဌ၊ (သံဃာတွင် အငယ်ဆုံး ရဟန်းကို သံဃနော ရဟန်းဟု ခေါ်နိသျှဋ္ဌ ဆိုသည်၊) နိသီဒိတွာ-၍၊ တတ္ထေဝ-ထို နေရာဋ္ဌပင်၊ နိသိန္နေန—ထိုင်လျက်၊ အတ္တနော—ဓ်။ ပါဠိယာ — အားဖြင့်၊ ပါဒိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထော - ကို၊ ကာတုမ္မော - ပြုထိုက်၏၊ ပဝါရဏာယပိ — ပဝါရဏာဋ္ဌလည်း၊ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ-ဋ္ဌ၊ နိသီဒိတွာ - ၍၊ တတ္ထေဝ-ပင်၊ နိသိန္နေန—လျက်၊ အတ္တနော-၏၊ ပါဠိယာ - အားဖြင့်၊ ပဝါရေ တမ္ဗံ—ပဝါရဏာ ပြုရာ၏၊ ဝါ - ပဝါရဏာပြုရမည်၊ [“မိမိက ၅ ဝါရှိလျှင် ထိုင်တုန်းက အစွန်ဆုံးမှာ ထိုင်ရသော်လည်း ၅ ဝါအလျှည့်ရောက်သောအခါ ပဝါရဏာ ပြုရမည်”ဟူလို၊ ပါရိသုဒ္ဓိတုန်းကလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။]

[ဥပေါသထံ ပဝါရဏံကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ဝဿိကသာဋီကံကို ဖွင့်ပြလိုသော ကြောင့် သံယေန စသည်မိန့်၊] သံယေန—သည်၊ ယဇ္ဈိ - ခေါင်းလောင်း စသည်ကို၊ ပဟရိတွာ-တီးခေါက်၍၊ ဘာဇိယမာနံ - ဝေဘန်အပ်သော၊ ဝဿိကသာဋိကာဒိ-မိုယ်းရေခံ သင်္ကန်းကိုလည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သော နေရာဋ္ဌ၊ (ဝါစဉ်အားဖြင့် ရောက်အပ်သောနေရာဋ္ဌ၊) ဂဟေတုံ—၌။ ဝဋ္ဋတိ—အပ်၏၊ ဝိသဇ္ဇနံ— စွန့်လွှတ် ခြင်းကို၊ သြဏောဇနန္တိ—ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊[အချို့စာအုပ်ဋ္ဌ သစေပိဟု ရှိ၏၊ ဟိမပါ။]ပါရိဝါသိကသ-ပါရိဝါသိက ရဟန်း၏၊ ဒုတ္တိဏ္ဏံ— ၂ခု ၃ ခု ကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီနိ—ဥဒ္ဒေသဘတ် အာဒ ရှိကုန်သော ဆွမ်းတို့သည်၊ သစေ ပါပုဏန္တိ—အကယ်၍ ရောက်ကုန်အုံ၊[ဥဒ္ဒေသ ဘတ္တာဒီနိတိ အာဒိ သဒ္ဒေန သလာကဘတ္တာဒိနိ သင်္ဂဏှာတိ၊— ယောဇနာ] အသ - ထို ပါရိဝါသိက ရဟန်း၏၊ အညာ - ဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့မှ တပါးသော၊ ပုဂ္ဂလိကဘတ္တာ ပစ္စာသာစ - ပုဂ္ဂလိကဘတ်ဋ္ဌ မြော်လင့်ချက်သဉ္ဇာလည်း၊ သစေ ဟောတိ-အုံ၊ (ဥဒ္ဒေသဘာဂ်သည် သံဃိကမှ အလှည့်ကျရသော ဘတ်ဖြစ်သည်၊) (ဧဝံသတိ)၊ တာနိ— ထို ဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ (မဓျသောအခါ မဓျကိုယူပြီး၍၊) ဘန္တေ— အရှင်ဘုရား၊ (စာရေးတံခွသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခေါ်သည်၊) ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-အောက်ဋ္ဌဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဂါဟေထ-ယူစေပါကုန်၊ အဋ္ဌ-

× × × × × × ×

သြဏောဇနံ ။ ။“သြဏောဇနသဒ္ဒါသည် ဝိသဇ္ဇနအနက်ကို ဟောသော အထင်ရှိဋ္ဌသဒ္ဒါတည်း ” ဟု သိစေလို၍“ဝိသဇ္ဇနံ ဝုစ္စတိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာဋ္ဌကား—“သြဏောဇနန္တိ အဝနုဒတေ သြဏောဇနံ၊ အဝပုဗ္ဗော နုဒဓာတု၊ နကာရဿ ဏကာရံ ဒကာရဿ စ ဇကာရံ ကတွာ သြဏောဇနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ နုဒဓာတု အပနယနတ္ထော၊ တေန ဝုတ္တံ ဝိသဇ္ဇနံ ဝုစ္စတီတိ ”ဟု မိန့်လေသည်၊ ဤအလို ရှိဋ္ဌမဟုတ်၊ နိပ္ပန္နပါဋိပဒိကပုဒ်သာတည်း။

ယနေ့၊ မယံ-တပည့်တော်၏၊ ဘတ္တပစ္စာသာ-ဆွမ်းဌ မြော်လင့်ချက်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ သွေ-နက်ဖန်၌၊ ဝဏ္ဏီသာမိ-ယူပါအံ့၊(ဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကို ယူပါအံ့၊) ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ဝာ-လျှောက်၍၊ ဝိသဇ္ဇေတမ္ဘာနိ-စွန့်လွှတ်နိုင်ကုန်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ယူပြီး၍ စွန့်လွှတ်လသော်၊ တာနိ- ထို ဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ပုနဒိဝသေသု-နောက်နေ့တို့၌၊ ဝဏ္ဏီတုံ-ယူခြင်းငှါ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ လဘတိ-ရ၏၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဧတသ္မာ-ဤ ပါရိဝါသိက ရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ ဣတိ ကုရန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။

ပန—ဗျတိရိက်ကား၊ ယဒိ နဝဏ္ဏာတိ- အကယ်၍ မယူအံ့၊ (“ပဋိပါဋိယာ ဝဟေတ္ဝာ”အရ ပြုခဲ့သော ယူခြင်းဖြင့် မယူအံ့၊) ယဒိ နဝိသဇ္ဇေတိ- အကယ်၍ မစွန့်အံ့၊ (ယူပြီးလျှင် မစွန့်အံ့)၊ (ဧဝံသတိ - ဤသို့ မယူ, မစွန့်လသော်၊) ပုန ဒိဝသေ—၌၊ န လဘတိ- မရ၊ ဣဒံ ဩဇောဇနံ နာမ-ဤဩဇောဇနမည်သည်ကို၊ ပါရိဝါသိကဿေဝ- ပါရိဝါသိက ရဟန်းအားသာ၊ ဩဒိဿ-ရည်စူး၍၊ အနုညာဘံ—ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)၊ တသ—ထို ပါရိဝါသိကရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ—၌၊ နိသိန္နဿ - ထိုင်လသော်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းကို ယူရာအရပ်၌၊ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိ - ယာဂု, ခဲဘွယ် အစရှိသည်တို့သည်၊ ပါပုဏန္တိ ဝါ-ရံခါသော်လည်း ရောက်ကုန်၏၊ နပါပုဏန္တိ ဝါ-ရံခါသော်လည်း မရောက်ကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရံခါရ၍ ရံခါမရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) သော- ထိုပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခာဟာရေန—ဆွမ်းအာဟာရဖြင့်၊ မာ ကိလမိတ္ထ-မပင်ပန်းပါစေလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ဣဒံ-ဤစွန့်လွှတ်ခြင်းကို၊(အနုညာတံ၌စပ်၊)အသ-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းကို၊ သင်္ဃဟကရဏတ္ထာယ - သင်္ဂြိဟ်ချီးမြှင့်ခြင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဩဒိဿ-သီးခြားရည်စူး၍၊ အနုညာတံ-ပြီ။

× × × × × × ×

ပရိဝါသိကဿေဝ အနုညာတံ ။ ။ဝေဖြင့် ဆိုထားသောကြောင့် မူလာယပဋိကဿနာရဟ,မာနတ္တစာရိက,အဗ္ဘာနာရဟပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ခွင့်မပြုသကဲ့သို့ထင်ရ၏၊ သို့သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ဤပါရိဝါသိကအရတွင် သွင်းယူပါ၊“ပါရိဝါသိကကို ဥပလက္ခဏအားဖြင့် မှတ်ထားသည်”ဟူလို၊ ဝေဖြင့် ပကတတ် ရဟန်းတို့ကို ကန့်ပါ၊ [ပါရိဝါသိကဿေဝါတိ ဣဒံ အဗ္ဘာနာရဟပရိယောသာနေ (အဗ္ဘာနာရဟ အဆုံးရှိကုန်သော) သဗ္ဗေ ဂရုကဇ္ဈေ (ဂရုကအာပတ်၌ တည်သူတို့ကို) သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တေသမ္ပိ ပဇ္ဈေကံ ဩဇောဇနဿ အနုညာတတ္တာ၊ တဒဝသေသာ (ထို ဂရုကအာပတ်၌ တည်သူမှ ကြွင်းကုန်သော) ပကတတ္တာ ဧဝ တံ နလဘန္တီ၊-ဝိမတိ။]

မှတ်ချက်။ ။ဩဒိဿ အနုညာတံနောက်၌ “ကသ္မာ”ဟု စားအုပ်တို့၌ တွေ့ရ၏၊ နောက်၌ ဟိသဒ္ဒါ တသ္မာ သဒ္ဒါပါသောကြောင့် ကသ္မာမပါသော်လည်း ထည့်၍ပေးနိုင်ပါသည်၊ ထို ကသ္မာသည် စာနေမကောင်းပါ။

[ပါဠိတော်၌လာသော ၅ ပါးတို့တွင်"ဩဇောဇနံ"ကို ဖွင့်ပြပြီး၍"ဘတ္တံ" ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့်"ဘတ္တံတိ"စသည်ကို မိန့်။] ဘတ္တန္တိ-ကား၊ အာဂတာဂဘေဟိ-လာကုန် လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝုမ္ဟပဋိပါဋိယာ-ကြီးသူတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားထိုက်သော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်း၌၊ သံဃသ- ၏၊ စတုသာလဘတ္တံ - ဆွမ်းစားကျောင်း၌ အစဉ်အတိုင်းပေးအပ်သော ဘတ်ကို၎င်း၊ (အနုဇာနာမိ - ၌စပ်၊) ဧတံ — ၌ စတုသာလဘတ်ကို၊ ယထာဝုဏ်—အကြင် အကြင် ကြီးသူတို့အတိုင်း၊ (ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်)၊ လဘတိ—ရ၏၊ ပန - ထိုသို့ပင် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရနိုင်ပါသော်လည်း၊ ပါဠိယာ - အစဉ်အားဖြင့်၊ (ပါရိဝါသိကော- သည်၊) ဂန္ဆံ၂ဝါ - သွားခြင်းငှါငင်း၊ ဌာတုံဝါ— ရပ်ခြင်းငှါငင်း၊ နလဘတိ၊ [ပါရိဝါသိကရဟန်းသည် ၅ ဝါရသော ရဟန်းဖြစ်လျှင် ၅ ဝါဒ့ဓစဉ်၌ပါဝင်၍ လိုက်ခွင့်, ရပ်ခွင့်ကိုမရ၊] တသ္မာ — ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အစဉ်အားဖြင့် သွားခြင်း, ရပ်ခြင်းကို မရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ပါဠိဘော—အစဉ်မှ၊ ဩသက္ကိတွာ -ဘေးသို့ဖဲ၍၊ ဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌိတေန-တည်လျက်၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ပသာရေတွာ—ဆန့်တန်း၍၊ သေနော-သိန်းစွန်သည်၊ နိပတိတွာ- ရုတ်တရက် ကျရောက်၍၊ ဂဏ္ဟာတိယထာ-ယူသွားသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဂဏှိတဗ္ဗံ — ယူရာ၏။

အာရာမိက သမဏဒုဿေဟိ—အာရာမ်စောင့် သာမဏေတို့ကို၊ အာဟာရပေတုံ-ဆောင်ယူစေခြင်းငှါ၊ နလဘတိ၊(အာရာမိကသမဏဒုဿော-တို့သည်၊) သယမေဝ-မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ (မခိုင်းဘဲသာလျှင်၊) သစေ အာဟရန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူ ပေးကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ရညော-မင်း၏၊

× × × × × × ×

စတုသာလဘတ္တံ။ ။စတုသာလဘတ္တန္တိ ဘောဇနသာလာယံ ပဋိပါဋိယာ ဒိယျမာနဘတ္တံ - ဆွမ်းစားကျောင်း၌ လာလာသမျှ အစဉ်အတိုင်းပေးအပ်သော ဆွမ်းကို၊-(ဋီကာ)၊ထိုဆွမ်းစားကျောင်းသည် ၄ ဘက်ပတ်လည်ဆက်နေသော တန်းလျားရှည်ဖြစ်သောကြောင့်"စတုသာလ"ဟု ခေါ်၏၊ ["ဤကျောင်းမျိုးသည် အခန်းတရာရှိစေကာမူ ဧကူပစာရဖြစ်၏ "ဟု သဟသေယျသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုခဲ့သည်။] ယောဇနာဋ္ဌကား- "စတုမုခါ+ သာလာ စတုသာလာ-မုခ် ၄ ခုရှိသောကျောင်း"ဟု ဖွင့်လေသည်၊ ထိုအဖွင့်ကို "စတုသာလန္တိ စတူသု ဒိသာသု သမ္မန္နသာလံ"ဟူသော နိမိဇာတက-စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာဖြင့် စဉ်းစားပါ။

ဟတ္ထပါသေ၊ပေ၊ဂဏှိတဗ္ဗံ။ ။"ဟတ္ထပါသ်"ဟူရာ၌ ဆွမ်းလောင်းနေသူ၏ ဟတ္ထပါသ်တည်း၊"မိမိကခံယူသောအခါ အကပ်မြောက်လောက်သောနေရာ"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ပရိဝါသ်နေသောရဟန်းသည် သံဃာအစဉ်အတန်း၌ လိုက်၍လည်း မသွားရ, ရပ်၍လည်း မနေရဘဲ, ဆွမ်းလောင်းသူ၏ ဟတ္ထပါသ်၌ ဘေးကရပ်၍ စောင့်နေပါ၊ မိမိအလှည့်ရောက်သောအခါ သိမ်းစွန်သည် ကဗျာကရာ သုတ်ယူသွားသကဲ့သို့ ချက်ခြင်းဝင်၍ ခံယူပါ— ဟူလို။ ၉၉၃

မဟာပေဠဘတ္ထေပိ— ဆွမ်းတောင်းကြိုးဝယ် ထည့်၍လှူအပ်သောဆွမ်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ စဟုသာသဘတ္ထေ-၌၊ သြဏောဇနံ-စွန့်လွှတ်ခြင်းကို၊ ကတ္တုကာမော— ပြုလိုသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အတ္တနော-၏၊ အတ္ထာယ-၄၊ ပိဏ္ဍေ— ဆွမ်းကို၊ ဥက္ခိတ္တေ— မြှောက်အပ်သော်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ မေ—တပည့်တော်၏၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ သွေ—နက်ဖန်၌၊ ဂဏ္ဍိသာဒိ-ယူပါအံ့၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တုမိစ္ဆံ-ပြောဆိုရာ၏၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ ဒွေ ပိဏ္ဍေ-ဆွမ်း ၂ ခဲတို့ကို၊ (၂ ပါးစာဝေစုတို့ကို)၊လဘတိ-ရ၏၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဒုတ္ထံ။

ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒိနိပိ — ဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ ပါဠိတော—သံယာအစဉ်မှ၊ သြသဋ္ဌိတ္ထဝ- ဘေးသို့ ဖဲ၍သာလျှင်၊ ဂဟေတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယတ္ထ-အကြင်နေရာ၌၊ နိသိဒါပေတွာ-ထိုင်စေ၍၊ ပရိဝိသန္တိ—ဆွမ်းလုပ်ကျွေးကြကုန်၏၊ တတ္ထ- ထိုနေရာ၌၊ (ပါရိဝါသိကေန- သည်၊) သာမဏေရာနံ-တို့၏၊ ဇေဋ္ဌကေန-အကြီးအကဲသည်၎င်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သံဃနဝကေန-သည်၎င်း၊ ဟုတ္ဝာ, နိသိဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ-၌၊ (“ပဋ္ဌ ယထာ ဒုမံ့”ကို ပြုပြီးရာ ဟာဒုအခါ၌၊) ယာ အယံ သမ္မာဝတ္တနာ—အကြင် သဒ္ဓါဝတ္တနာကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ-ပြီ၊ တတ္ထ—ထို သမ္မာဝတ္တနာ၌၊ နဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံတိ- ကား၊ ဥပဇ္ဈာယေန - သည်၊ ဟုတ္ဝာ, နဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ရဟန်းပြုမပေးထိုက်၊) ပန— အနွယကား၊ ဝတ္တံ- ပရိဝါသ်ကို၊ နိက္ခိပိတ္ဝာ-ချပြီး၍၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ-၄၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊(ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်းခံပေးခြင်း၄၊ အပ်၏၊) အာစရိယေန- ကမ္မဝါစာဆရာသည်၊ ဟုတ္ဝာဒိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ကမ္မဝါစာ-ကမ္မဝါစာကို၊ နသာဝေတဗ္ဗာ-မကြားသိစေထိုက်၊ (ကမ္မဝါစာဆရာလည်း မလုပ်ထိုက်၊)[ကမ္မဝါစာဆရာလည်း ဥပသမ္မာဒကဖြစ်သောကြောင့် “နဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ” အရ၌ သွင်းယူသည်။ ၂ ဣဒါနိ- ပါရိဝါသိကရဟန်းမှ တပါးသော အခြားဆရာသည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပိတ္ဝာ-၍၊ သာဝေတုံ-ကြားသိစေခြင်း၄၊ (ကမ္မဝါစာဆရာ လုပ်ခြင်း၄၊) ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ နနိသိန္နေသောဘိ— ကား၊ အာဂန္တုကာနံ - အာဂန္တုကရဟန်းတို့အား၊ နိသိန္နေသော— နိသိန္နယည်းကို၊ နဒါတဗ္ဗော - မပေးထိုက်၊ ယေဟိပိ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ပကာသိယာဝ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်ပင်၊ နိသိန္နေသော-ကို၊ ဂဟိတော-ယူအပ်

× × × × × × ×

မဟာပေဠဘတ္ထေ။ ။မဟာပေဠဘတ္ထေပိတိ မဟန္တေသု ဘတ္တပစ္ဆိအာဒီဘာဇနေသု ထပေတွာ ဒိယျမာနဘတ္ထေသုပိ၊- (ဝိမတိ)၊ ဤ ဝိမတိအလို “မဟာပေဠဘတ္ထေသုပိ”ဟု ရှိရလိမ့်မည်၊ “ပေဠ”ကို ရှေးက “ပေဋ္ဌ။”ဟုဎင်း “ပဋ္ဌတ်”ဟုဎင်း ခေါ်ကြ၏။ ဆွမ်းထည့်ဘို့ရန်တောင်းကြီးပင်တည်း၊ မင်းကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် မှတ်၍ဆိုထားသည်၊ အရပ်သားဒါယကာတို့ ဆွမ်းလောင်းရာ၌လည်း နည်းတူ။

ပြီ၊ တေ - ထိ နိဿယညှိးယူထားသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဝတ္တုဗ္ဗာ-ပြောဆိုက်ကုန်၏၊ (ကိ˚ - အဘယ်သို့ ပြောထိုက်ကုန်သနည်း၊) အဟံ - ငါသည်၊ ဝိနယကဗ္ဗံ-ပိုနည်းကံကို၊ ကရောမိ—ပြုနေ၏၊ အသုကတ္ထေရဿနာမ-ထိုမည်သောထေရ်၏၊ သန္တိကေ - အထံ၌၊ နိဿယံ - ကို၊ ဂဏှထ - ယူကြကုန်၊ မယ္ဟံ - ငါ၏အတွက်၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို၊ မာ ကရောထ - မပြုကြကုန်လင့်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဂါမပ္ပ ဝေသနံ - ကို၊ မာ အာပုစ္ဆထ - နှံလင့်၊ ဣတိ- သို့၊ (ဝတ္တုဗ္ဗာ- နှ၏၊) ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တောပိ-ပြောအပ်ပါသော်လည်း၊ သစေ ကရောန္တိယေ ဝ-အကယ်၍ ပြုမြဲပြုကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝါရိတကာလတော-တားမြစ်အပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ကရောန္တေသုပိ — ပြုပါကုန်သော်လည်း၊ [ဤပုဒ် ပိဟန်တူ၏၊ ရှေ့ဥပဒ္ဒါယ် အခဏ်း၌ မပါခဲ့။] အနာပတ္တိ—အနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)။

နသာမဏေရောတိ-ကား၊ အညော—အခြားသော၊ သာမဏေရော-ကို၊ နဂဟေတဗ္ဗော — မယူထိုက်၊ [နဂ်ရ်က ဥပဇ္ဈာယ်ပေးထားသော သာမဏေတို့မှ အခြားသောသာမဏေတို့ကို မိမိအား ပြုစုလုပ်ကျွေးဘို့ရန် ဥပဇ္ဈာယ်ပေးသော ဒုံးဖြင့် မယူထိုက်— ဟူလို။] ဥပဇ္ဈံ- ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ဒတ္ဝာ — ပေးပြီး၍၊ ဂဟိတသာမဏေရောပိ — ယူအပ်ပြီးသော သာမဏေတို့ကိုလည်း၊ (ပကတတ် အဖြစ်တုန်းက ဥပဇ္ဈာယ်ပေး၍ ယူအပ်ပြီးသောသာမဏေများကိုဆိုသည်၊) ဝတ္တုဗ္ဗာ-နှ၏၊ (ကိ˚)အဟံ၊ပေ၊အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။ [အနက်ကို ရှေးအတိုင်းပေးပါ။]

["နသာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော"ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ "နဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ သာဒိတဗ္ဗော"ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် "ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ နာမ" စသည်ကို မိန့်။] ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ နာမ — ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိမည်သည်၊ အာဓိပစ္စဋ္ဌာနဘူတာ — အကြီးအကဲအဖြစ်၏ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (ဘဂဝတာ) ပဋိက္ခိတ္တာ - ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ [အဓိပတိနော + ဘာဝေါ အာဓိပစ္စံ၊ အာဓိပစ္စဿ + ဌာနံ အာဓိပစ္စဋ္ဌာနံ။] တသ္မာ—ကြောင့်၊ (ထိသို့ အာဓိပစ္စဋ္ဌာန ဖြစ်သည့်အတွက် ပယ်မြင်းတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘိက္ခုသံဃဿ—ရဟန်းသံဃာအား၊ ဝတ္တုံ— လျောက်ရာ၏၊ (ကိ˚)၊ ဘန္တေ အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကံ — ဘိက္ခုနောဝါဒကရဟန်းကို၊ ဇာနာထ — သိကြပါကုန်၊ ဣတိ (ဝတ္တုံ)၊ ဝါ- သို့မဟုတ်၊ ပဋိဗလဿ-စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုဿ—ရဟန်းတပါး၏၊ ဘာရော- တာဝန်ကို၊

× × × × × × ×

ပဋိဗလဿ။ ။သမ္မုတိ ရထားသောမိမိက မိမိအစား ဘိက္ခုနိတို့ကို သြဝါဒပေးနိုင်သော ရဟန်းတပါးအား တာဝန်ပေးထားလျှင် ထိုရဟန်းက ဂရုဓမ် သြဝါဒဖြင့်ငင်း, အခြားတရားတို့ဖြင့်ငင်း, သြဝါဒပေးနိုင်သောကြောင့် "ပဋိဗလဿ၊ပေ၊ကာတဗ္ဗော" ဟု ဆိုသည်။ [လဒ္ဓသမ္မုတိကေန အာဏာတ္တောပိ ဂရုဓမ္မေဟိ အညေဟိ ဝါ သြဝဒိတုံ လဘတိတိ အာဟ ပဋိဗလဿ ဝါ၊ပေ၊ကာတဗ္ဗောတိ၊- (ဋီကာ)]

ကာတမ္ဗော-ပြုထိုက်၏၊ အာဂတာ—မိမိအထံသို့လာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိဗ္ဗာ-ရဟန်းမတို့ကို၊ (“ဝတ္တာမ္ဗာ”၌စပ်၊) သံဃသန္နိကံ-သံဃာ၏အဆံသို့၊ ဂစ္ဆထ—သွားကြကုန်၊ သံဃော—သည်၊ ဓေ.ါ—သင်တို့အား၊ ဩဝါဒဒါယကံ—ဩဝါဒပေးမည့်ရဟန်းကို၊ ဇာနိဿတိ—သိလတ္တံ့၊ ဣတိဝါ—ဤသို့သော်ငင်း၊ [“တသ္မာဘိက္ခုသံဃသ ဝတ္တမ္ဘံ၊ပေ၊ဇာနာထ” ဟု လျှောက်ခဲ့သောစကားကို ရည်ရွယ်၍ ဤစကားကို ဆိုသည်။] အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊ အသုကဘိက္ခုသ နာမ — ထို်မည်သော ရဟန်း၏၊ (မိမိကိုယ်စား, လွှဲထားအပ်သော ပဋိဗလရဟန်းကို ဆိုသည်!) သန္နိကံ- သို့၊ ဂစ္ဆထ- န်၊ သော— ထိုရဟန်းသည်၊ ဓေ.ါ- တို့အား၊ ဩဝါဒံ, ဒဿတိ— ပေးလတ္တံ့၊ ဣတိဝါ— ဤသို့သော်ငင်း၊ ဝတ္တမ္ဗာ— ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏။

သာ အာပတ္တိတိ-ကား၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိယာ - သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်ကြောင့်၊ ပရိဝါသေ-ကို၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ- သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်သို့၊ နာပဇ္ဇိတမ္ဗာ-မရောက်ဆိုက်၊ အညာဝါတာဒိသိကာဘိ-ကား၊ ကာယ၊ပေ၊ဂရုကာပတ္တိ— ကာယသံသဂ္ဂ အစရှိသော ဂရုကအာပတ်သို့၊ (“နာပဇ္ဇိတမ္ဗာ-မရောက်ဆိုက်”၌စပ်၊) တတောဝါပါပိဋ္ဌတရာတိ—ကား၊ ပါရာဇိကာပတ္တိ - ပါဏာဇိကအာပတ်သို့၊ (နာပဇ္ဇိတမ္ဗာ)၊ ဟိ-ချေ၊ သတ္တသု-ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိသု-တို့တွင်၊ ဒုဗ္ဘာသိတာပတ္တိ— ဒုဗ္ဘာသိတအာပတ်သည်၊ ပါဒိဋ္ဌာ— အထူးသဖြင့်ယုတ်ညံ့၏၊ ဒုက္ကဋာပတ္တိ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ ပါပိဋ္ဌတရာ-သာ၍ အထူးသဖြင့်ယုတ်ညံ့၏၊ ဒုက္ကဋာပတ္တိ-သည်၊ ပါပိဋ္ဌာ-၏၊ ပါဋိဒေသနိယာပတ္တိ-ပါဋိဒေသနိယ အာပတ်သည်၊ ပါပိဋ္ဌတရာ-၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ပါစိတ္တိယ ထုလ္လစ္စယ သံဃာဒိသေသ ပါရာဇိကာပတ္တိသု — ပါစိတ္တိယအာပတ် , ထုလ္လစ္စည်းအာပတ် , သံဃာဒိသေသ် အာပတ် , ပါရာဇိကအာပတ်တို့၌၊ နယော - နည်းကို၊ နေတမ္ဗော — ဆောင်ထိုက်၏၊ [“ပါဋိဒေသနိယာပတ္တိ ပါပိဋ္ဌာ, ပါစိတ္တိယာပတ္တိ ပါပိဋ္ဌတရာ” စသည်ဖြင့် သိပါ။] တာသံ—ထို အာပတ်တို့၏၊ ဝတ္ထူသုပိ- ဝတ္ထုတို့တွင်လည်း၊ ဒုဗ္ဘာသိတဝတ္ထု—ဒုဗ္ဘာသိတအာပတ်၏ ဝတ္ထုသည်၊ ပါပိဋ္ဌံ-၏၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု-ဒုက္ကဋ်အာပတ်၏ ဝတ္ထုသည်၊ ပါပိဋ္ဌတရံ- ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်ပင်၊ ဘေဒေါ-အထူးအပြားကို၊ ဝေဒိတမ္ဗော—သိထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ သိက္ခာပဒေ - ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝတ္ထုပိ - ဝတ္ထုသည်ရင်း၊ အာပတ္တိပိ-အာပတ်သည်ရင်း၊ ပါပိဋ္ဌာ-၏၊ လောကဝဇ္ဇေ-လောကဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဥဘယမ္ပိ—ဝတ္ထု, အာပတ် နှစ်ပါးစုံသည်လည်း၊ ပါပိဋ္ဌတရံ-၏။

× × × × × × ×

ပါဒိဋ္ဌတရာတိ ပါရာဇိကာပတ္တိ။ ။ပါပိဋ္ဌတရာတိ ပါရာဇိကာပတ္တိတိ ဥက္ကံသဝသေန ဝုတ္တံ၊ သဉ္စရိတ္တာဒိပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇတော ပန သုက္ကဝိသဋ္ဌာဒိကာ လောကဝဇ္ဇာဝ ပါပိဋ္ဌတရာ၊ တတ္ထာပိ သံဃဘေဒါဒိကာ ပါပိဋ္ဌတရာ ဧဝ၊— ဝိမတိ။

ပရိဝါသ ကမ္မဝါစာ-ပရိဝါသိ ကမ္မဝါစာ.ကို၊(ပရိဝါသိပေးကြောင်း ကမ္မဝါစာကို၊) ကမ္မနိ-ကမ်ံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တံကမ်ံ - ထိုကံကို၊ အကတံ ဒုက္ကဋန္တိ အာဒိဟိ - အကတံ ဒုက္ကဋံ အစရှိကုန်သော၊ (ဝစနေဟိ) ဝါ - စကားတို့ဖြင့် သော်၎င်း၊ [အကတံ - မပြုအပ်၊ ဒုက္ကဋံ- မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်၏။] ဣဒံ ကဲ့နာမ- ဤကံမည်သည်၊ ကိ်- အဘယ်ကံနည်း၊ ကသိကမ်ံ-ကသိကံလော၊ (လယ်လုပ်မှုလော၊) ဝေါရက္ခကမ်ံ- ဝေါရက္ခကံလော၊ (နွားကျောင်းမှုလော၊) ဣတ်အာဒိဟိ—ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ ဝစနေဟိ ဝါ-တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ နဂရဟိဘဗ္ဗံ-မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ ယေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ ကမ်ံ — ပရိဝါသကံကို၊ ကဘ်-ပြုအပ်ပြီ၊ တေ- ထိုကံပြုသော ရဟန်းတို့ကို၊ ကမ္မိကာဘိ- ကဒ္ဓိကတို့ ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ - နှစ်။ ဘေ-ထိုကံပြုသောရဟန်းတို့ကို၊ ဗာလာ အမျတ္တာတိ အာဒိဟိ-ဗာလာအမျတ္တာ အစရှိကုန်သော၊ ဝစနေဟိ-တို့ဖြင့်၊ နဂရဟိတဗ္ဗာ-မကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်။

နသဝစနီယံ ကာဟဗ္ဗံတိ-ကား၊ ပလိဗောဓတ္ထာယဝါ-တားမြစ်နှောင့်ရှက်ခြင်း အကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ပက္ကောသနတ္ထာယဝါ-ခေါ်ခြင်းအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ သဝစနီယံ - ပြောဆိုကြောင်း အပြစ် ရှိသည်ကို၊ (တနည်း) သဝစနီယံ-မိမိစကားဌ ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို၊ နကာဘဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ ဟိ-ချေ၊ ပလိဗောဓတ္ထာယ-ငှါ၊ကရောန္တော-ပြုလသော်၊ ဝါ-ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊(ကရောတိ-ဌိစပ်၊) အဟံ- တပည့်တော်သည်၊ အာယသ္မန္တံ—အရှင့်ကို၊ ဇာမသို့ ဝတ္ထုသို့-ဤဝတ္ထုကြောင့်၊ သဝစနီယံ-ကို၊ ကရောမိ-ပြုပါ၏၊ ယာဝ-လောက်၊ တံ အဓိကရဏံ-

× × × × × × ×

ကမ္မန္တိ ပရိဝါသကမ္မဝါစာ။ ။“ကမ္မဘူတာ—ကံပြုကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော+ဝါစာ-စကားတည်း၊ ကမ္မဝါစာ- ကံပြုကြောင်း ဖြစ်သော စကား”၊ ဤသို့ ကမ္မနှင့် ဝါစာကို အရတူ ကမ္မဓာရည်း ပြုလိုက်လျှင် ကမ်ံ အရလည်း ကမ္မဝါစာကိုပင် ရ၏၊ ထို့ကြောင့်“ကမ္မန္တိ ပရိဝါသကမ္မဝါစာ ဝုစ္စတိ” ဟု မိန့်သည်။ [ကမ္မန္တိ ပါရိဝါသကမ္မဝါစာတိ ဧတေန ကမ္မဘူတာ ဝါစာတိ ကမ္မဝါစာသဒ္ဒသ အတ္ထောပိ (အနက်ဖြစ်သော ကံသည်လည်း) သိဒ္ဓေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊— (ဝိမတိ၊)]

သဝစနီယံ (သဝစနီယံ)။ ။“သဒေါသံ”ဟု သာရတ္ထဖွင့်၏၊ ယောဇနာဌ်“ဝစီတဗ္ဗံ အနေန ဒေါသေနာတိ ဝစနီယံ (ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်)၊ သံဝိဇ္ဇကို ဝစနီယံ အသာတိ သဝစနီယံ(ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်ရှိသော ကံ)”ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၏၊ သို့သော် “အပြစ်ရှိ”ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်သာ ဆိုင်၏၊ ကံနှင့် မဆိုင်၊ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဖွင့်ပုံကို မနှစ်သက်၍ ဝိမတိဋီ တမျိုးကြံလေသည်။

ဝိမတိ ။ ။ သဝစနီယံတိ ဣဿ သဒေါသံတိ အတ္ထံ ဝဒတိ၊ (သာရတ္ထဆို၏)၊ အတ္တနော ဝစနေ ပဝတ္တနကမ်ံတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော— “မိမိ၏စကားဌ ဖြစ်စေကြောင်း ကံ”ဟုသာ ဤနေရာဌ် အနက်မှတ်ထိုက်၏၊ [သံကို “အတ္တနော”ဟုဂျင်း, ဝစနီယကို“ဝစနေ ပဝတ္တန ကမ်ံ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝစနေ+ပဝတ္တနံ ဝစနီယံ၊ သသ+

ထိုအဓိကရဏ်းသည်၊ ဝူပသန်-ငြိမ်းအေးသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်သေး၊(တာဝ-လောဂ်)၊) ဇူမမှာ အာဝါသာ-ဤကျောင်းတိုက်မှ၊ ကေပဒံပိ-တလှမ်းမျှလည်း၊ ပာပက္ကမိ-မဖဿားပါလင့်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဟရေတိ- ပြု၏၊ ပက္ကောသနတ္ထာယ-ဌါ၊ ကရောန္တော-သော်၊ ဝါ-သည်၊ အဟံ,တေ-အရှင်၏အပေါ်၌၊သဝစနိယံ-ကို၊ ကရောမိ၊ ဧဟိ - လိုက်ခဲ့ပါလော၊ မယာ - ဝဲဖည့်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိ -အတူ၊ ပိနယဓရာနံ - ပိနည်းဓိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ သမ္မုခီဘာဝံ - မျက်နှာက်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂန္ဆာမ - သွားကြပါစို့၊ ဣတိ ဧဝံ ကရောတိ၊ တဒုဘယမ္မိ - ထို နှစ်ပါးစုံသော သဝစနိယကိုလည်း၊ နကာတဗ္ဗံ။

နအနုဝါဒေါဘိ-ကား၊ ဒိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ - အကြီးအကဲတို့၏ တည်ရာအလုပ်ကို၊ ဝါ-ပဓာနဖြစ်သော အလုပ်ကို၊ နကာတဗ္ဗံ-မပြု ထိုက်၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေနဝါ-ပါတိမော်ံ ရွတ်ပြတတ်သော ရဟန်းသည် သော်ငင်း၊ ဓမ္မဇ္ဈေသကေနဝါ — တရားဟောဘို့ရန် တိုက်တွန်းတတ်သော ရဟန်းသည်သော်ငင်း၊ နဘဝိတဗ္ဗံ-မဖြစ်ထိုက်၊ တေရသသု-တဆဲ့သုံးပါးကုန်

× × × × × × ×

ဝစနိယံ သဝစနိယံ" ဟု ပြုပါ၊ "ခြေတလှမ်းမျှ မဖဿားပါနှင့်" ဟုငင်း, "ဝိနည်းဓိုရ်တို့၏ အထံသို့ လိုက်ခဲ့ပါ"ဟုငင်း ဆိုအပ်သော မိမိ စကားကို လိုက်နာစေကြောင်း ကံ-ဟု ဆိုလိုသည်၊ ပဝတ္တနအနက်၌ ဣယပစ္စည်းဖြစ်၍ "သဝစနိယံ" ဟု ရသရှိပါစေ၊ ဧဝဉ္စိ ကေနစိ သဝစနိယေ ကတေ (ဤသို့ တစုံတယောက်က သဝစနိယကံကို ပြုအပ်သော်)၊ အနာဒရေန အတိက္ကမိတုံ နဝဋ္ဋတိ (မလေးစားသောအားဖြင့် လွန်ကျူးခြင်းငှါ မအပ်၊) ဗုဒ္ဓဿ သံဃဿ အာဏာ အတိက္ကန္တာနာမ ဟောတိ (လွန်ကျူးသူသည် ဘုရားနှင့် သံဃာတော်၏ အာဏာကို လွန်ကျူးအပ်ရာ ရောက်သည်။)

အနုဝါဒေါ။ ။အနုရူပံ ဝဒတိ ဧတေနာတိ အနုဝါဒေါ-လျော်စွာပြောဆိုကြောင်း ဖြစ်သောအလုပ်၊ ဤဝိဂြိုဟ်အရ အကြီးအကဲ,ပဓာနဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ တည်ရာအလုပ်ကို ရ၏၊ ထို့ကြောင့်"ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ"ဟု ဖွင့်သည်၊ (ယောဇနာဌ်ကား- "အနုသာသန ဝသေန အညေ ဝဒတီတိ အနုဝါဒေါ"ဟု ပြုလေ၏၊ ဤအလို "ဝဒတိ"အရ ပုဂ္ဂိုလ်ရသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဌ်"ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ"ကို အရကောက်ခြင်းဖြင့် စဉ်းစားသင့်၏၊) ထို"ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာန"ကို ပြလိုသောကြောင့် "ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေနဝါ, ဓမ္မဇ္ဈေသကေနဝါ" ဟု မိန့်သည်။ [ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ နကာတဗ္ဗံတိ ပဓာနဋ္ဌာနံ နကာတဗ္ဗံ၊ ကိံ တံတိ အာဟ "ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေနဝါ"တိအာဒိ၊-ဋီကာ။]

ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေနဝါ။ ။"ထေရာဓေယ္ယံ ပါတိမောက္ခံ" နှင့်အညီ ပါတိမောက်ရွတ်ပြရာ၌ ထေရ်ကြီးကိုယ်တိုင် ရွတ်ပြရသည်၊ ထေရ်ကြီးက မရွတ်နိုင်မှ သူတပါးကို တိုက်တွန်းရသည်၊ တရားဟောဘို့ရန် တိုက်တွန်းရာ၌လည်း ထေရ်ကြီးဖြစ်သူက တိုက်တွန်းရ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသက, ဓမ္မဇ္ဈေသက ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တည်ရာအလုပ်ကို "ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာန" ဟု ဆိုသည်၊ နောက်ဝါကျ၌လာသော "ဇ္ဈာယကမ္မ"လည်း အကြီးအကဲတို့၏ တည်ရာအလုပ်ပင်တည်း။

သော၊ သမ္မုတိသု - သမ္မုတိတို့တွင်၊ ဧကသမ္မုတိဝသေနာပိ - တပါးသော သမ္မုတိ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဣဿရိယကမ္မံပိ—အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အလုပ်ကိုလည်း၊ နကာတမ္ပို၊ [ဣဿရသ+ဘာဝေါဣဿရိယံ၊ ဣဿရိယံ ဘံ ကမ္မံစာတိ ဣဿရိယကမ္မံ။]

နဿကာသောတိ-ကံား၊ အာယဿာ-အရှင်သည်၊ မေ—တပည့်တော်အား၊ ဿကာသံ - ပြောဆိုခွင့်ကို၊ ကရောတု—ပြုပါလော၊ အဟံ- တပည့်တော်သည်၊ တံ-အရှင် ဘုရားကို၊ ဝတ္ထုကာမော- ပြောဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ ဧဝံ—ဤသို့၊ ပကာဘဿ — ပကာတတ် ရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ဿကာသော - ကို၊ နကာရေတမ္ပော-မပြုစေထိုက်၊ ဝတ္ထု.နာဝါ - ဝတ္ထုဖြင့် သော်၎င်း၊ အာပတ္တိယာဝါ—အာပတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ နစောဒေတမ္ပော - မစောဒနာဆိုက်၊ အယံ - ဤ အပြစ်သည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ တေ-အရှင်၏၊ ဒေါသော-အပြစ်တည်း၊ ဣတိ—သို့၊ နသာရေတမ္ပော-အပြစ်ကို အမှတ်မရစေထိုက်၊ နဘိက္ခူဟိ သမ္မဖောဇ္ဈင်္ဂတပ္ပံတိ-ကား၊ အညမညံ-ရဟန်းအချင်းချင်း၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ကလဟော-ခိုက်ရန်ကို၊ နကာရေတမ္ပော။

ပုရတောဘိ-ကား၊ သံဃတ္ထေရေန-သံဃထေရ်သည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ ပုရတော-ရှေ၌၊ ဝါ-ရှေက၊ နဂန္တမ္ပံ-မသွားရာ၊ ဒွါဒသဟတ္ထံ- ၁၂ တောင် ရှိသော၊ ဥပစာရံ— ဥပစာကို၊ မုဉ္စိတ္ဝာ- လွှတ်၍၊ ဧကေကေန- တပါးထည်းသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ ဂန္တမ္ပံ-သွားနိုင်၏၊(၁၂ တောင် ဝေးနေလျှင် ရှေကတပါးထည်း သွားနိုင်၏—ဟူလို၊)နိသီဒနေပိ-ထိုင်ခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဘတ္တဂ္ဂါဒီသု-ဆွမ်းစသော ကျောင်း အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ သံဃနဝကာသနံ-သံဃနော ရဟန်း၏ နေရာကို၊ ဒေဝသနပရိယန္တောတိ-အာသနပရိယန္တောဟူ၍၊(အစွန်ဆုံးနေရာဟူ၍၊) ဝုစ္စတိ၊ သော— ထို အစွန်ဆုံးနေရာကို၊ ဒေဿ - ထို ပါရိဝါသိက ရဟန်းအား၊ ဒါတမ္ပော-ပေးတိုက်၏၊ တာဏ္ဌ - ထို အစွန်ဆုံးနေရာ၌၊ နိသီဒိတမ္ပံ - ထိုင်ရာ၏၊ သေယျာပရိယန္တောတိ-ကား၊ သေယျာနံ — အိပ်ရာနေရာတို့၏၊ ပရိယန္တော— အဆုံးဖြစ်သော၊ သဗ္ဗလာမကံ-အလုံးစုံသော အိပ်ရာတို့တွင် အညံ့ဆုံးဖြစ်သော၊ မဏ္ဍပိဋ္ဌံ-ညောင်းစောင်းအင်းပျဉ်သည်၊(“ဟောတိ-ရှိ၏”၌စပ်၊)ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ဝဿဂ္ဂေန - ဝါ၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဝါစဉ်အားဖြင့်၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သော နေရာ၌၊ သေယျံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှါ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ နလဘတိ၊ သမ္ဗဟိကဿ။ဟိ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိစိနိတ္ဝာ - ရွေးချယ်၍၊ ဂဟိတာဝသေသာ-ယူအပ်ပြီးသော အိပ်ရာနေရာတို့မှ ကြွင်းသော၊ မဂ်လဂ္ဂထဘာရိတာ - ကြမ်းပိုးချေးတို့ဖြင့်ပြည့်သော၊ဝေတ္တလတာဒိဝိနဒ္ဓါ-ကြိမ်,နွယ်အစရှိသည်ဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သော၊(ကြမ်းခင်းမည့်နေရာ၌ နွယ်, ကြိမ်စသည်တို့ကို အခင်းလုပ်၍ ဖွဲကြက်

ထားအပ်သော၊) လာမကသေယျာဝ -ည့ံသော အိပ်ရာနေရာကိုသာ၊ အာသာ—
ဆို ပါဒိဝါကခဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗာ — ၏၊ [စာအုပ်ကို၌ “ အာသ ” ဟု ရှိ၏၊
ါသ(ဝ+အာသ)ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ဝိဟာရုပရိယန္တောဘိ—ကား၊ သေယျာယထာ-အိပ်ရာ, နေရာကဲ့သို့၊ ဧဝံ—
ဟူ၊ဝသနအာဝါသောပိ-နေရာကျောင်းသည်လည်း၊ ဝသဂ္ဂေန-ဖြင့်၊အတ္တနော
ပတ္တဗ္ဗာနေ, တသ-ထို ပါဒိဝါသိကရဟန်းအား၊ နဝန္တိ-မအပ်၊ ပန—ဆက်၊
သမ္ဘတိကွ္ခ်ဟိ-တို့သည်၊ ဝိစိနိတ္ဘာ-၍၊ ဂဟိတာဝသေသာ-သော၊ ရုဇောဟတ
ဘူမိ — မြေတို့သည် ဖုံးကိုးအပ်သော မြေရှိသော၊ [မြေတို့ဖြင့် ရောမြှေးသော
မြေရှိသော “ဖုန်ထူသော”ဟူလို၊ ပဏ္ဏာသာလာ၏ ငိသေသန၊] ဇတုက မူသိက
ဘရိတာ-လင်းနို့, ကြွက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ ပဏ္ဏာသာလာဝ-သစ်ရွက်ကျောင်း
ကိုသာ၊ အာသ,ဒါဘဗ္ဘာ၊(ဤ၌လည်း“ဝါသ’ရှိလျှင် ကောင်း၏၊)ပကတ္တာ-
ပကတတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ဘေ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ရက္ခမူလိကာ
(စ)-ရက္ခမူမုတင်ဆောင်တို့သည်ရှင်း၊ ဒဗ္ဗောကာသိကာစ- အဗ္ဗောကာသိက
မုတင်ဆောင်တို့သည်ရှင်း၊ သစေ ဟောန္တိ-အံ့၊ ဆန္နံ-အမိုးသို့၊ ဝါ-အမိုးရှိသော
ကျောင်းသို့၊(သစေ) နဥပေန္တိ-အကယ်၍ မကပ်ရောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊
သမ္ဘေပိ - အလုံးစုံသော ကျောင်းတို့သည်လည်း၊ ဧတေဟိ— ဤ မုတင်ဆောင်
ပကာတ်ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိသဒ္ဒါဝါသာ နာမ—စွန့်လွှတ်အပ်သော ကျောင်းတို့
မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘေသု - ထို ကျောင်းတို့တွင်၊ ယံ — အကြင် ကျောင်းကို၊
ဂုဏ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တံ-ထိုအလိုရှိအပ်သော ကျောင်းကို၊ လဘတိ။

ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ - ဝါကပ်ရာနေ့၌၊ ပစ္ဆယံ — ပစ္ဆည်းကို၊ (ဂဏ္ဌိတုံ
၌စပ်၊)ဧကပဿေ-တခုဘေးဘီး၌၊ ဌတ္ဘာ-တည်၍၊ ဝဿဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ဂဏ္ဌိတုံ-
ဌါ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ လဘတိ၊ သေနာသနံ-ကို၊(ဂဏ္ဌိတုံ)၊နလဘတိ၊[“အည့ံဆုံး
အိပ်ရာနေရာကိုသာ ရခွင့်ရှိသောကြောင့် ကျောင်းဝင်းကျောင်းလုံးကို ယူခွင့်မရ”
ဟူလို၊] နိဗန္ဓဝဿာဝါသိကံ-မြဲသော ဝဿာဝါသိကသက်နှံးရှိသော၊ (မိုးလ
ပတ်လုံး နေခြင်းရှိသောရဟန်းတို့အားလျှော်ထိုက်သော မြဲသောသက်နှံးရှိသော၊)
သေနာသနံ- ကို၊ ဂဏ္ဌိတုကာမေန — ယူလိုသောရဟန်းသည်၊ ဝတ္တံ - ဝတ်ကို၊
နိက္ခိပိတ္ဘာ - ချပြီး၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူရာ၏။

× × × × × × ×

ပစ္ဆယံ ဧကပဿေ ဌတ္ဘာ။ ။“ပစ္ဆည်း”ဟူသည် ဝါတွင်းဦးနှင့်နေသော ရဟန်းတို့
အား ရထိုက်သော သက်နှံးစသော ပစ္ဆည်းတည်း။ [ပစ္ဆယန္တိ ဝဿာဝါသိကလာဘံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ၊] ထိုပစ္ဆည်းကို ယူသောအခါ ဝါစဉ်အားဖြင့် ပစ္ဆည်းဝေရာသို့
လိုက်မသွားဘဲ သံဃာအတန်း၏ ဘေးဦး ရပ်၍နေပြီးလျှင် (ဋီကာဌကား “ နောက်က
လိုက်၍”ဟု ဆိုသည်၊) ဝါစဉ်အလှည့်ရောက်သောအခါ သွား၍ ယူခွင့်ရသည်-ဟူလို။

ဘေန စ သော သာဒိတမ္ဗျာတိ - ကား၊ အသ — ထိ ပါရိဝါသိကရဟန်း အား၊ ယံ အာသနာဒိပရိယန္တံ -အကြင် အစွန်ဆုံးနေရာ အစရှိသည်ကို၊ ဘိက္ခူ။ - ပကဘင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဒေန္တိ — ပေးကြကုန်၏၊ (တေန - ထိ ပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်၊) သော ဧဝ (အာသနာဒိ ပရိယန္တော) — ထိ အစွန်ဆုံးနေရာ အစရှိသည်ကိုပင်၊ သာဒိဘမ္ဗော - သာယာဆိုက်၏၊ ပုရေ သမဏေန ဝါ ပစ္ဆာ သမဏေန ဝါဘိ- ကား၊ ဉာတိ ပဝါဒါတဒ္ဒါနေ — ဆွမျိုးတော်သူ, ဖိတ်ပန်သူ တို့၏ တည်ရာအရပ်၌၊ ဇေ္ဌကေ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ — တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ပင့်ခေါ်၍၊ အာဂန္ဆထ- လာခဲ့ပါကုန်၊ ဇာတိ-သို့၊ နိမန္တိတေန - ပင့်ဖိတ်အပ်သော ပါဒိဝါသိကရဟန်းသည်၊ (နဂန္တုံ ဒ္ဝိစပိ၊) ဘန္တေ — အရှင်ဘုရား၊ အသုကံနာမ—ထိမည်သော၊ ကုလံ— အမျိုးသည်၊ ဘိက္ခူ။-တို့ကို၊ နိမန္တေသိ-ပင့်ဖိတ်ပါ၏၊ ဆေ-ကြွပါကုန်၊ တတ္ထ- ထို အမျိုးအိမ်သို့၊ ဂန္ဆာမ— သွားကြပါကုန်စို့၊ ဇာတိဧဝံ- သို့၊ သံဝိဓာယ - ကောင်းစွာ စီစဉ်၍၊ ဝါ— ချိန်း ချက်၍၊ ဘိက္ခူ။-ပကဘတ်ရဟန်းတို့ကို၊ ပုရေ သမဏော ဝါ-ရှေသွားရဟန်းတို့ကို သော်၎င်း၊ ("မိမိက နောက်လိုက်ပြု၍" ဟူလို၊)ပစ္ဆာသမဏော ဝါ-နောက်လိုက် ရဟန်းတို့ကိုသော်၎င်း၊ ဂဟွာ-၍၊ ("မိမိက ရှေသွားပြု၍" ဟူလို၊) နဂန္တုံ၊ ပန-အနွယ်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ အသုကသ္မိံ နာမ—ထိမည်သော၊ ဂါမေ-ရွာ၌၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ ဘိက္ခူနံ- တို့၏၊ အာဂမနံ- လာခြင်းကို၊ ဇာနိဿန္တိ-အလိုရှိကြပါကုန်၏၊ ဘေသံ — ထိလူတို့အား၊ ဝါ— တို့ကို၊ သင်္ဃံ - သံဃာ ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ သစေ ဂဟရေယျာထ — အကယ်၍ ပြုကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝတ-စင်စစ်၊သာဒု-ကောင်းသည်၊အသ-ဖြစ်ရာပါ၏၊[အသာတိ ဘာဝေယျ။-ဋီကာ၊] ဇာတိ ဧဝံ- သို့၊ ပရိယာယေန- ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ကထေတုံ-ပြောဆို ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏။

နအာရညိကင်္ဂံ-ကား၊ အာဂတာဂတာနံ—ရောက်လာကုန်, ရောက်လာ ကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတုံ - ပြောပြခြင်းငှါ၊ (ပရိဝါသ် ကြားခြင်းငှါ၊)ဟရာယမာနေန- ရှက်သည်၊(ဟုတ္ဝာ)၊အာရညိကဓုတင်္ဂံ-အာရညိက ဓုတင်ကို၊ နသမာဒါဘဗ္ဗံ - မဆောက်တည်ရာ၊ ယေနာပိ- အကြင် ရဟန်းသည် လည်း၊ ပကာဘိယာ--ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ (နကိုရကပင်)၊ သမာဒိန္နံ-ဆောက်တည် အပ်ပြီ၊ တေန— ထိရဟန်းသည်၊ ဒုတိယံ- ၂ ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ခေါ်၍၊ အရညေ-၌၊ အရဏ်ံ— အရဏ်ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ—တက်စေ ရာ၏၊ စ- ဆက်၊ ဧကေကေန - တပါးထည်းသည်၊ (ဟုတ္ဝာ) နဝတ္တဗ္ဗံ— မနေရာ၊ (တပါးထည်းနေလျှင် နောက်၌လာမည့် ဝိပ္ပဝါသအပြစ် ဖြစ်လိမ့်မည်၊)တထာ-ထို့အတူ၊ ဘတ္တဥ္စ ဒါဒဲသု— ဟို၌၊ အာသနပရိယန္တေ - နေရာတို့၏ အစွန်ဆုံး၌၊ (အစွန်ဆုံးနေရာ၌၊) နိသဇ္ဇာယ — ထိုင်နေရခြင်းကို၊ ဟရာယမာနေန - သည်၊

(ဟုတ္ထာ) ပိဏ္ဍုပါတိက ခုတင်္ဂံ ပိ – ပိဏ္ဍုပါတ်ခုတင်ကိုလည်း၊ နသမာဒါတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ ယော – အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပကတိယာဝ – ပင်ကိုယ်အားဖြင့်ပင်၊ ပိဏ္ဍုပါတိကော-ပိဏ္ဍုပါတ်ခုတင်ဆောင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းကို၊ ပဋိသေဓော- တားမြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ။

နစ တပ္ပစ္စယာဘိ-ကား၊ (အချို့စာအုပ်တို့၌ "နစ" မပါ။) နိဟဋ္ဌဘတ္တော-ဆောင်ယူအပ်သောဘတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္ဝာ့, ဝိဟာရေယေဝ-၌သာ၊ နိသိဒိတ္ဝာ-နေ၍၊ ("ဆွမ်းစားကျောင်းသို့ မသွားဘဲ" ဟူလို၊) ဘုဉ္ဇန်နော - စားလျက်၊ ရတ္တိယော-ည၌တို့ကို၊ ဂဏယိသာမိ-ရေတွက်အံ့၊ ဂစ္ဆဟော-ဆွမ်းစားကျောင်းသို့ သွားလသော်၊ မေ-၏၊ (ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (အနာရောစေန္တသဒ္ဒစပ်၊) ဘိက္ခု-ကို၊ ဒိသွာ -၍၊ အနာရောစေန္တသ - မပြောလသော်၊ (ဝတ်မကြားလသော်၊) ရတ္တိစ္ဆေဒေါ-ည၌ပြတ်ခြင်းသည်၊ သိယာ– ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန – ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ပိဏ္ဍုပါတော - ကို၊ နံ နိဟရာပေတဗ္ဗော – မဆောင်ယူစေထိုက်၊ ("ဂိလာနဖြစ်နေလျှင်ကား ဆောင်ယူစေနိုင်သည်"ဟူလို၊) မာမံ ဇာနိ သူတိ- ကား၊ မံ - ကို၊ ဧကဘိက္ခုပိ – တပါးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ မာ ဇာနာတု -မသိပါစေလင့်၊(ပရိဝါသ်ကျင့်နေကြောင်းကို မသိပါစေလင့်၊) ဣတိစ-၌သို့လည်း၊ ဣမိနာ အဇ္ဈာသယေန–၌ အဇ္ဈာသယကြောင့်၊ ဒိဟာရေ- ၌၊ သာမဏေရေဟိ - တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ပစာပေတွာ-ချက်စေ၍၊ ဘုဉ်ဖို့တုံပိ - စားခြင်းငှါလည်း၊ ဝါ - စားခွင့်ကိုလည်း၊ နလဘတိ၊ ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှါ၊ ပဝိသိတဗ္ဗမေဝ-ဝင်ရာသည်သာ၊ ပန-အနွယ်၊ ဂိလာနသဝါ– ဂိလာနရဟန်းအား သော်၎င်း၊ နဝကမ္မပေါပသုတသဝါ - အသစ်အသစ်ပြုအပ်သောအလုပ်, ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ကိစ္စ အစရှိသည်တို့၌ အားထုတ်နေသော ရဟန်းဒေါသော်၎င်း၊ ဝိဟာရေယေဝ-၌သာလျှင်၊ အစ္ဆိတုံ-နေခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ – အပ်၏၊ ("ဆွမ်းခံမသွားဘဲ နေနိုင်သည်" ဟူလို၊) ဂါမေ - ၌၊ အနေကသတာ–ရာပေါင်းများစွာရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သစေပိ ဝိစရန္တိ –အကယ်၍မူလည်း လှည့်လည်ကုန်အံ့၊ အာရောစေတုံ-ပြောခြင်းငှါ၊ (ဝတ်ကြားခြင်းငှါ၊) သက္ကာ – တတ်ကောင်းသည်၊ (သစေ) နဟောတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂါမကာဝါသံ - ရွာငယ်ကျောင်းသို့၊ ဂန္ဆာ - ၍၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ – သဘောတူသူတို့၏ နေရာအရပ်၌၊ ဝသိတုံ-နေခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ [ခုဒ္ဒကော+ဂါမော ဂါမကော၊ ဂါမကေ+ကာရိတော အာဝါသော ဂါမကာဝါသော။]

အာဂန္တုကေနာဘိ – ကား၊ ကဉ္စိ- တစုံတခုသော၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ ဂတေန– သွားလိုသော ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ တတ္ထ–ထိုကျောင်း၌၊ ဘိက္ခူန် –တို့အား၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊(ဝတ်ကြားရာ၏၊)သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဧကဋ္ဌာနေ–တခုတည်းသောနေရာ၌၊ ဌိတေ-တည်နေသည်တို့ကို၊

သစေ ပဿတိ- အကယ်၍ မြင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကေဋ္ဌာနေ- ၌၊ ဌိတေနေဝ— တည်လျက်သာလျှင်၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ရက္ခမူလာဒီသု-သစ်ပင်၏အနီးအောက် အစရှိသောအရပ်တို့၌၊ ဝိသုံဝိသုံ-အသီးအသီး၊ ဌိတာ-တည်နေကုန်သည်၊ (သစေ) ဟောန္တိ—ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထတတ္ထ—ထိုထိုအရပ်သို့၊ ဂန္ဒာ-၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ—ရာ၏၊ သဠိစ္ဆ—သည်ာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စွဲဆောင်၍၊ အနာရောစနာ သ-မလျော်သောခဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစ—သည်လည်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝတ္တဘေဒေ-ကျင့်ဝတ်၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံစ (ဟောတိ)၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ ဝိစိနန္တော - စူးစမ်း ရှာဖွေလသော်၊ ဧကစ္စေ—အချို့ရဟန်းတို့ကို၊ (သစေ) နပဿတိ—အကယ်၍ မတွေ့အံ့၊ (ဧဝံသတိ—ဤသို့ ရှာပါလျက် မတွေ့လသော်၊)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ- သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒ ဒုက္ကဋံ- ဝတ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ နု (ဟောတိ)။

အာဂန္တုကဿတိ—ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနဋိဟာရံ- နေရာကျောင်းတိုက်သို့၊ အာဂတဿာပိ — ရောက်လာသော အာဂန္တုကရဟန်းအားလည်း၊ ဧကဿဝါ — တပါးသော အာဂန္တုက ရဟန်းအားသော်၎င်း၊ ဗဟူနံဝါ — များစွာသော အာဂန္တုကရဟန်းတို့အားသော်၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊ အာရောစေတဗ္ဗံ — ပြောပြရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊) [“သစေ သဗ္ဗေ ကေဋ္ဌာနေ ဌိတေ ပဿတိ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို “ဝုတ္တနယေနေဝ” ဟု ဆိုသည်၊]စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအာဂန္တုကာသ အာရောစေတဗ္ဗံဟူသော ပါဌ်၌၊ ရတ္တိစ္ဆေဒဝတ္တဘေဒါပိ-ညှဉ်ပြတ်ခြင်း, ဝတ်ပျက်ခြင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [“သဠိစ္ဆ အနာရောစေန္တသ” စသည်

× × × × × × ×

ရတ္တိစ္ဆေဒ, ဝတ္တဘေဒ။ ။ဆိဒ္ဓနံ – ပြတ်ခြင်း၊ ဆေဒေါ – ခြင်း၊ ရတ္တိယာ+ဆေဒေါ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ-ညှဉ်၏ ပြတ်ခြင်း၊ ဝတ် ဆောက်တည်ရာ၌ ၅ ရက်ဆောက်တည်လျှင် ၅ ညှဉ်ပတ်လုံး အရဏ်တက်သည့်တိုင်အောင် ညှဉ်မပြတ်စေဘဲ ကျင့်ရ၏၊ ပြခဲ့သော အကြောင်းမျိုးကြောင့် တရက်တလေပြတ်သွားလျှင် ထိုညှဉ်၏အရဏ် မရတော့ဘဲ“ညှဉ်ပြတ်သည်” ဟု ခေါ်၏၊ ထို ဝတ်ဆောက်တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားသောရဟန်းများကို တွေ့မြင် ကြားသိလျှင်၎င်း, ထိုသူတို့၏ ကျောင်းဥပစာအတွင်း ဝင်သွားလျှင်၎င်း, မိမိ ဝတ်ဆောက်တည်နေကြောင်းကို ပြောဆို လျှောက်ထားဘို့ရန် တာဝန် ဝတ္တရားရှိ၏၊ ထို ဝတ္တရား၏ ပျက်ကွက်ခြင်းကို “ဝတ္တဘေဒ” ဟု ခေါ်သည်။

အာဂန္တုကဿ။ ။အာဂန္တုကေန အာရောစေတဗ္ဗံ အာဂန္တုကဿ အာရောစေတဗ္ဗံတိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ သစေ ဒွေ ပါရိဝါသိကာ ဂတဋ္ဌာနေ အညမညံ ပဿန္တိ၊ ဥဘောဂိပိ အညမညဿ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဗဟိ ဒိသ္မာ အာရောစိတဿ ဘိက္ခုနော ဝိဟာရံ အာဂတေ ပုန အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဧဝံ အညံ ဝိဟာရံ ဂတေနပိ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ အာရောစိတဿ ပုန အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ၊–ဋီကာ။

ကို "ဝုတ္တာနယေနေဝ"ဟု ဆိုသည်၊]အာဂန္တုကာ-အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်မျှ၊ ဝိသမိတ္ထာဝါ—အုပန်းဖြစ်သော်ငင်း၊ အဝိသမိတ္ထာ ဧဝ ဝါ—အပန်းမဖြစ်ဘဲသာလျှင် သော်ငင်း၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေန — ကျောင်းတိုက်၏ အလယ်အရပ်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားကုန်အံ့၊ (ဖြတ်၍ သွားကုန်အံ့၊) တေသံပိ-ထို အာဂန္တုကရဟန်းတို့အားလည်း၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ တဿ - ထို ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ အဇာနန္တာသေဝ - မသိစဉ်ပင်၊ သစေ ဂစ္ဆန္တိ- အကယ်၍ သွားကုန်အံ့၊ (ကျောင်းတည်း၌ ဖြတ်၍သွားကုန်အံ့၊) ပန- ထိုသို့ပင် မသိစဉ် ဖြတ်၍ သွားပါကုန်သော်လည်း၊ အယဉ္စ — ဤ ပါရိဝါသိကဂရဟန်းသည်လည်း၊ ဂတကာလေ-သွားပြီးရာအခါ၌၊ (လွန်သွားမှ၊) သစေ ဇာနာတိ-အကယ်၍ သိအံ့၊ (ဧသံသတိ)၊ ဂန္တွာ - လိုက်သွား၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ — ရာ၏၊ သန္တေဝုဏ်တုံ-ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှါ၊ (မိုဒေဘောင် လိုက်ခြင်းငှါ) အသတ္ထောနာသ-မစွမ်းနိုင်လသော်၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ-ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ်အာပတ် သည်၊ နှ (ဟောတိ)။

ယေပိ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အန္တောဝိဟာရံ - ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်းသို့၊ အပဝိသိတ္ထာ-မဝင်မူ၍၊ ဥပစာရသီမံ-ဥပစာရသီမသို့၊ ဩက္ကမိတ္ထာ-သက်ရောက်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ - သွားကုန်၏၊ အဇာနန္တာ - ဤ ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်လည်း၊ နေသံ - ထို အာဂန္တုကရဟန်းတို့၏၊ ဆဒ္ဒသဒ္ဒံဝါ - တံထွေး ထွေးသံကို သော်ငင်း၊ ("ဆတ္တာသဒ္ဒံဝါ-ထီးသံကိုသော်ငင်း"ဟု ရှိ၏၊) ဥက္ကာသိတသဒ္ဒံဝါ-ချောင်းဟန့်သံကိုသော်ငင်း၊ ခိပိတသဒ္ဒံဝါ-ချေဆတ်သံကိုသော်ငင်း၊ သုတ္တာဝ-ကြား၍သာလျှင်၊ အာဂန္တုကဘာဝံ-အာဂန္တုက၏အဖြစ်ကို၊(သစေ)ဇာနာတိ၊

× × × × × × ×

ဆတ္တာသဒ္ဒံ။ ။ စာအုပ်တို့၌ ဒန္တဇပဒမကွရာ "တ"ဖြင့် ဆတ္တာသဒ္ဒံ ဟု ရှိ၏၊ "ထီးသံ" ဟုလည်း နှေးက အနက်ပေးကြ၏၊ ထီးဆောင်းသွားလျှင် ထီးသံကြားဘို့ ခဲယဉ်းလှ၏၊ "ဥက္ကာသိတသဒ္ဒ, ခိပိတသဒ္ဒ"တို့နှင့် တွဲ၍ ဆိုအပ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇသဒ္ဒမျိုးနှင့်သာ ဆိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် တတိယကွရာ "ဒ" သံယုဂ်ဖြင့် "ဆဒ္ဒသဒ္ဒံဝါ" ဟု ပြင်ကြသည်၊ ထို "ဆဒ္ဒ" ဓာတ်သည် "ထွေးအန်ခြင်း" အနက်ကို ဟော၏၊ ထို ထွေးအန်သံသည် ဥက္ကာသိတသဒ္ဒတို့ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်၏ "စိတ္တဇသဒ္ဒ"ပင် ဖြစ်၏။

ရှေးဝါဒ။ ။ဆတ္တာသဒ္ဒံဟူသော ပါဠိကိုတွေ့ကြသော ရှေးဆရာတို့ကား ထီးသံ, ဘိန်ပဲသံတို့သည် ဥတုဇအသံများ ဖြစ်ကြ၏၊ ထို ဥတုဇဖြစ်သောအသံ၏အရှင်များကို လည်း "ဝတ်ကြားရမည်"ဟု ဆိုသောကြောင့် ရဟန်း တီးခေါက်အပ်သော "တုံးသံ, ခေါင်းလောင်းသံ"၏ အရှင်များကိုလည်း "ဝတ်ကြားရမည်"ဟု ယူဆလျက် ထိုထို ကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ ရဟန်းမခေါက်ဘို့ရန် လျှောက်ထားကြသည်၊ ဤကဲ့သို့ ဥတုဇသဒ္ဒမျိုးကိုသာ သံသယရှိရမည်ဆိုလျှင် ယခုအခါ တိုက်ရိုက်ဝင်တားဖြင့် အသံဖမ်း၍ အသံခွဲစက်ဖြင့် ဟစ်ကြသော ဓမ္မကထိကတို့၏အသံကိုလည်း သံသယရှိရလိမ့်မည်။

ဂန္ဆာ, အာရောစေတမ်ဴ၊ ဂတကာလေ-လွန်သွားပြီးရာ အခါ၌၊ ဇာနန္တေနပိ—သိသော ပါဒိဝါသိကရဟန်း သည်လည်း၊ အနုမဒ္ဒိတ္ထာ — အစဉ်လိုက်၍၊ အာရောစေတမ္ဴမေဝ၊ သမ္ပာပုဏိတုံ, အသက္ကောန္တသ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ, နု (ဟောတိ)။

ယောပိ-အကြင် အာစရိယန္တေ၊က ရဟန်းသည်လည်း၊ ရတ္တိ ံယေဝ-ည၌အခါ၌သာ၊ အာဂန္ဆာ-၍၊ ရတ္တိ ံယေဝ-ည၌အခါ၌ပင်၊ ဂစ္ဆတိ-ပြန်သွား၏၊ သောပိ-ထိုအာဂန္တေ၊က ရဟန်းသည်လည်း၊ အသ— ထိုပါရိဝါသိက ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒံ-ကို၊ ကရောတိ-ပြုနိုင်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရတ္တိစ္ဆေဒကို ပြုနိုင်ပါသော်လည်း၊ အညာဘတ္တာ-မသိအပ်သည်၏ အဖြာ်ကြောင့်၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ်—သည်၊ နတ္ထိ၊ အဇာနိတွာဝ-မသိမူ၍သာ၊ အဇ္ဈာနံ-အဇ္ဈာန်ကို၊ သစေ ကရောတိ၊(ဒေဝံသတိ)၊ (အဇ္ဈာနံ—သည်၊) အကတမေဝ-မပြုအပ်သည်သာ၊(ပြုရာမရောက်သည်သာ၊) ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရန္ဒိယံ,ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊(ရတ္တိစ္ဆေဒဖြစ်မှန်းမသိဘဲ အဇ္ဈာန်သွင်းလျှင် အဇ္ဈာန်သွင်းရာမရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊)အဓိကာ—အပိုအလွန် ဖြစ်ကုန်သော၊ ရတ္တိယော-တို့ကို၊ (ဝတ်တောင်းရာ၌ သတ်မှတ်အပ်သောည၌ထက်ဎင်း, မာနတ် ၆ ည၌ထက်ဎင်း အပိုအလွန်ဖြစ်သောည၌တို့ကို၊) ဂဟေတွာ- ယူပြီး၍၊ (အဇ္ဈာနံ- ကို၊) ကာတမ္ဗံ- ပြုထိုက်၏၊ အယံ-ဤသို့ ည၌ အပိုကိုယူခြင်းသည်၊ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ- မခွတ်မယွင်းကြောင်း အကျင့်တည်း၊ [အပဏ္ဏကပဋိပဒါတိ အဝိရဒ္ဓပဋိပဒါ၊—ဝိမတိ]။

နဒီ အာဒီသု—မြစ် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ နာဝါယ—လှေဖြင့်၊ ဂစ္ဆန်တံပိ—သွားသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပရတီရေ - တဘက်ကမ်း၌၊ ဒိဿတံပိ—တည်နေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အာကာသေန— ကောင်းကင်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန်တံပိ- သော၊ ပဗ္ဗတာတလအရညာဒီသု-တောင်အပြင်,တောအရပ်အစရှိသည်တို့၌၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ ဒိဿတံပိ-သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဒိသွာ- ၍၊ (အယံ— ဤသူကား၊) ဘိက္ခု—ရဟန်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဝတ္ထာနံ- ပိုင်းခြား သတ်မှတ်, ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည်၊ သစေ အတ္ထိ၊(ဧကံသတိ)၊ နာဝါဒီဟိ-လှေ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂန္ဆာဝါ—လိုက်သွား၍သော်ဎင်း၊ မဟာသဒ္ဒံ-ကျယ်စွာသောအသံကို၊ကတ္ဝာဝါ-သော်ဎင်း၊ ဝေဂေန-လျင်သော အဟုန်ဖြင့်၊ အနုမဒ္ဒိတ္ဝာဝါ-အမှီလိုက်၍သော်ဎင်း၊ အာရောစေတမ္ဴ၊ အနာရောစေန္တသ - မပြောသော ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ - သည်ဎင်း၊

× × × × × × ×

ဘိက္ခု၊တိ ဝဝတ္ထာနံ။ ။ "ရဟန်း"ဟု ပိုင်းခြား သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်မှသာ လိုက်သွားခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် ဝတ်ကြားဘို့လိုသည်၊ " ရဟန်းလေလော, အဝတ် ဝါဝါဝတ်ဆားသော လူလေ့လော"စသည်ဖြင့် ယုံမှားသံသယဖြစ်နေလျှင် လိုက်သွားခြင်း စသည်ဖြင့်"ဝတ်ကြားဘွယ်"မလိုဟု ဆိုကြသည်။

ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ္ဌ - သည်ဌင်း၊ (ဟောတိ)၊ ဝါယမန္တောဝိ - လုလ္လဖြိပါသော်လည်း၊ သမ္မာပုဏ်တုံဝါ—ကောင်းစွာ ရောက်ခြင်းငှါသော်ဌင်း၊(ဝါ-မှိခြင်းငှါသော်ဌင်း၊) သာဓေတုံဝါ-ကြားသိစေခြင်းငှါသော်ဌင်း၊ သစေ နသက္ကောတိ၊ (စေံ သတိ)၊ ရတ္တိဿ္ဆေဒေါဝ, ဟောတိ၊ ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ်ံ, နု (ဟောတိ)။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ သံယသေနာဘယတ္ထေရော ဲ သံယသေနာဘယ ထေရ်သည်၊ ဝိသယာဝိသယေန - ဝိသယ အဝိသယဖြင့်၊ (စွမ်းနိုင်လောက်ရာ အရပ်, စွမ်းနိုင်လောက်ရာ မဟုတ်သော အရပ်ဖြင့်၊) ကထေတိ-ဆို၏၊(ကိ°)၊ဝိသယေ-စွမ်းနိုင်လောက်ရာ အရပ်၌၊ အနာရောစေန္တသဲ - ၏၊ ရတ္တိဿ္ဆေဒေါစေဝ ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ္ဌ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊အဝိသယေ- စွမ်းနိုင်လောက်ရာ မဟုတ်သော အရပ်၌၊ ဥဘယမ်ပိ- ၂ ပါးစုံသည်လည်း၊ (ရတ္တိဿ္ဆေဒ, ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ် ၂ ပါးစုံသည်လည်း၊) နတ္ထိ! ဣတိ - သို့၊ (ကထေတိ) ဂိုရ - ဆိုသတတ်၊ ကရဝိကတိဿတ္ထေရော — ကရဝိကတိဿ ထေရ်သည်၊ အယံ - ဤ သူသည်၊ သမဏော-ရဟန်းတည်း၊ဣတိ-သို့၊ ဝဝတ္ထာနမေဝ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်နိုင်ခြင်းသည်သာ၊ ပမာဏံ-လိုရင်း ပမာဏတည်း၊ အဝိသယော - စွမ်းနိုင်လောက်ရာ မဟုတ်သော အရပ်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်းဖြစ်စေဦး၊ (စေံ သတိပိ)၊ ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ္ဌမေဝ-သည်သာ၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ရတ္တိဿ္ဆေဒေါပန-သည်ကား၊ ဟောတိ ယေဝ-ဖြစ်သည်သာ၊ဣတိ အာဟ၊ (ဤဝါဒကို ပမာဏဖြိလိုသောကြောင့် နောက်မှ ဆိုသည်။)

ဥပေါသထေတိ - ကား၊ ဥပေါသထံ - ဥပုသ်ဖြစ်ရာ အရပ်သို့၊ သမ္မာပုဏိ သာမ-ကောင်းစွာ ရောက်ကုန်အံ့၊(မှိအောင် သွားကုန်အံ့၊) ဧတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာဂန္တုကာ - အာဂန္တုက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ အာဂန္တုန်လာတတ်ကုန်၏၊ ဧဒိဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ ဂန္တုန်သော်ဘိ - သွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဥပေါသထဘာဝံ - ဥပုသ်နေ့၏ အဖြစ်ကို၊ ဥ တ္ထာ-သိ၍၊ သြတရိတ္ထာ-သက်ဆင်း၍၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကို၊ ကရောန္တိ - ပြုတတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊(အာဂန္တုကတို့လာတတ်, တန်ခိုးရှင်တို့ သက်ဆင်း၍ ဥပုသ်ပြုတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊)အာဂန္တုကသောဓနတ္ထံ-အာဂန္တုက ရဟန်းတို့ကို သုခ်ိသင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဥပေါသထဒိဝသေ-ဥပုသ်ပြုရာနေ့၌၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ ဝါ-ဝတ်ကြားရာ၏၊ ပဝါရဏာယပိ - ပဝါရဏာနေ့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ [ထိုကဲ့သို့ အာဂန္တုကများ မရှိကြောင်း သေချာလျှင် မပြောသော်လည်း အပြစ်မရှိပါ။ ဝတ်မချဘဲ အနိုက္ခိတ္တဝတ်ကို ဆောက်တည်နေသော ရဟန်းများအတွက် ဤကျင့်ဝတ်များကို ဆိုသည်။] ဂိလာနောတိ-ကား၊ ဂန္တုံ-သွားခြင်းငှါ၊ အသမတ္ထော - မစွမ်းနိုင်သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊) ဒူတေနာတိ ဧတ္ထ, (ဝိနိစ္ဆယော , ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အနုပသမ္ပန္နံ - လူသာမဏော ဟူသော

တမန်ကို၊ ပသေတုံ-စေလွှတ်ခြင်းငှါ၊န ဝန္တိ-မအပ်၊ ဘိက္ခုံ-ရဟန်းဟူသော တမန်ကို၊ ပသေတွာ—၍၊ အာရောစာပေတမ့်ံ- လျှောက်စေရာ၏၊ (မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် ဝတ်ဆောက်တည်နေကြောင်းကို လျှောက်ကြားစေရာ၏။)

အဘိက္ခု၊ကော အာဝါသောတိ - ကား၊ သုညဝိဟာရော - ရဟန်းတို့မှ ကင်းဆိတ်သောကျောင်းတိုက်တည်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဧကောပိ-တပါးလည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ နတ္ထိ၊ တတ္ထ - ထို ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဝါသတ္ထာယ— နေခြင်းအကျိုးငှါ၊ န ဂန္တဗ္ဗံ— မသွားရာ၊ ဟိ— မှန်၊ တတ္ထ—ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝုတ္ထ ရတ္တိယော — ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ ညဉ့်တို့သည်၊ ဂဏန္ဌိပိကာ-အရေအတွက်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ၊ [“ဝတ်ဆောက်တည်ရာ၌ တည်ဉ့်ရပြီ, ၂ ညဉ့်ရပြီ”စသည်ဖြင့် ရေတွက်၍ မရ-ဟူလို။] ပန-အနှယ်၊ ပကတတ္ထေန- ပကတတ်ရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ -အတူ၊ (ဂန်း)ဝန္တိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဒသဝိဓန္တရာယေ - ၁၀ ပါး အပြားရှိသော အန္တရာယ်သည်၊ (သတိ-ရှိလသော်၊) ရတ္တိယော-တို့သည်၊ ဂဏနူပိကာ-ကုန်သည်၊ သစေပိ န ဟောန္တိ (ဧဝံ သတိပိ) အန္တရာယတော-အန္တရာယ်မှ၊ ပရိမုစ္စနတ္ထာယ - လွတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဂန္တဗ္ဗမေဝ - သွားနိုင်သည်သာ၊ (သွားကောင်းသည်သာ၊) တေန-ကြောင့်၊ အညတြအန္တရာယာတိ-ဟူ၍၊(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊နာနာသံဝါသကေဟိ- ကွဲပြားသော သံဝါသရှိသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ - တူ၊ ဝိနယကမ္မံ-ဝိနည်းကံကို၊ ကာတုံ , နဝန္တိ - မအပ်၊ တေသံ - ထို ရဟန်းတို့အား၊ အနာရောစနေပိ — မပြောခြင်းကြောင့်လည်း၊ (ဝတ်မကြားခြင်းကြောင့်လည်း၊) ရတ္တိစ္ဆေဒေါ, နတ္ထိ၊ အဘိက္ခုကာဝါသ သဒိသမေဝ-ရဟန်းမရှိသော ကျောင်းတိုက်နှင့် တူသည်သာ၊ ဟောတိ၊ တေန - ကြောင့်၊ ယတ္ထသု ဘိက္ခူ။ နာနာသံဝါသကာတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ သေသံ - ကြွင်းသော အဆုံးအဖြတ် စကားရပ်သည်၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ—၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သည်သာ။

ကေစ္ဆန္နေ အာဝါသေတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အာဝါသော နာမ-မည်သည်၊ ဝသနတ္ထာယ-နေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကတသေနာသနံ - ပြုအပ်သောကျောင်းတည်း၊ အနာဝါသော နာမ - မည်သည်၊ စေတိယဃရံ— စေတီတော်၏ တည်ရာကျောင်းတော်ဌင်း၊ ဗောဓိယရံ - ဗောဓိပင်၏ဟုတ်ရာ ကျောင်းတော်ဌင်း၊ သမ္မဇ္ဇနိအန္တေကော- တံမြက်စည်းထားရာ စင်ဌင်း၊ ဒါရုအန္တေကော-ထင်းထားရာစင်ဌင်း၊ ပါနီယမာဠေဝ - သောက်ရေအိုးစင်ဌင်း၊ ဝစ္စကုဋိ-ကျင်ကြီးအိမ်ဌင်း၊ ဒွါရကောဋ္ဌကော - တံခါးမုခ်ဌင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ- ဤသို့ အစရှိသော အရပ်တည်း၊ တတိယပဒေန-တတိယပုဒ်ဖြင့်၊ တဒုဘယမ့ဳိ-ထို ၂ ပါးစုံကိုလည်း၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ ဧတေသု- ဤ အာဝါသ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ—အမှတ်မထား တပါးပါးသောအရပ်၌၊ ကေစ္ဆန္နေ-တူသောအမိုးရှိသောအရပ်

ဒ္ဒု၊ ဆဒနတော – အမိုးမှ၊ ဥဒကပတနဋ္ဌာန ပရိစ္ဆိန္နေ – ရေကျရာ အရပ်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်အပ်သော၊ ဩရပ်၌၊ ဥက္ခိတ္တကော - ဥက္ခိတ္တက ရဟန်း သည်၊ ဝသိတုံ-နေခြင်းငှါ၊ ဝါ-နေ့ခင့်ကို၊ နလဘတိ-ရ၊(“ဝသိတုံ”-ဟူရာ၌ လည်းလျော်း၍ နေခြင်းကို ဆိုလိုသည်၊ နောက်၌ ဖွင့်လတ်၊) ပါရိဝါသိကော ပန-ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်ကား၊ အန္တောအာဝ ်၊သေယော-ကျောင်းတွင်း၌သာ၊ [အမိုးနံရံတို့ဖြင့် မိုးကာအပ်သော ကျောင်းတွင်း၌သာ၊] (ဝသိတုံ) နလဘတိ၊ ဣတိ, မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ။

ပန-ကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-ကား၊ အဝိသေသေန- အထူးမမ, သာမည အားဖြင့်၊ (ပါရိဝါသိက, ဥက္ခိတ္တကဟု အထူးမပြုသောအားဖြင့်၊)ဥဒကပါတေ န-ရေကျရာအရပ်ဖြင့်၊ ဝါရိတံ - တားမြစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ, ဝုတ္တံ၊ ကုရုန္ဒိယံ – ၌၊ ဇေတ္တကေသု-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ပဉ္စဝဿာဓိကဒသမဋ္ဌဉာနေသု-၅ မျိုး သော အပြားရှိသော အမိုးတို့ဖြင့် မွှေအပ်သောဌာနရှိကုန်သော၊(ပဉ္စဝဿာဓိက ဒသမဋ္ဌဉာနေသူတိ ပဉ္စပကာရဿာဓိကဒသဟိ ဆန္နဋ္ဌာနေသု၊-ဝိမတိ)၊ ဧတေသု-ဤအရပ် တို့၌၊ ပါရိဝါသိကဿစ- ၏ငင်း၊ ဥက္ခိတ္တကဿစ-၏ငင်း၊ ပကတတ္တေန, သဒ္ဓိ, (ဝသန်း - နေခြင်းကို၊) ဥဒကပါတေန - ရေကျရာအရပ်ဖြင့်၊ ဝါရိတံ၊ ဣတိ, ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ၊ နာနုပစာရေပိ - ကွဲပြားသော ဥပစာရှိသော အရပ်၌လည်း၊ ဧက စ္ဆန္နေ(ဝသိတုံ) နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအာဝါသအစရှိသည်တို့၌၊ တဒဟုပသမ္ဘန္နေပိ - ရဟန်းပြုပြီးသော ပကတတ်၏ ထိုတရက်သာ ရှိသေးသည် လည်းဖြစ်သော၊(ရဟန်းပြုပြီး၍ ထိုတရက်သာ ရသေးသည်လည်းဖြစ်သော၊) ပကတတ္တေ – သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ပဝိသိတ္ဝာ- ဝင်၍၊ နိပန္နေ - လဲလျောင်းနေလ သော်၊ သင်္ဘဝသောဝိ – ဝါဖဝ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပါရိဝါသိကော– သည်၊ ပစ္ဆာ - နောက်၌၊ (နောက်မှ၊) ပဝိသိတ္ဝာ-၍၊ ဇာနန္တော -သိလျက်၊ နိပဇ္ဇတိ – လဲလျောင်းအံ့၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌာ (ဟောတိ)၊ အာဇာနန္တော သ-မသိသော ပါရိဝါသိကရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ,(ဟောတိ)၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ်ံ န(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ တသ္မိ -ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ပဌမံ, နိပန္နေ, ပစ္ဆာ,ပကတတ္တော,ပဝိသိတ္ဝာ,သစေ နိပဇ္ဇတိ၊ ပါရိဝါသိကော စ (သစေ) ဇာနာတိ၊ (ဧဝံ သတိ) ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ , ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌာ (ဟောတိ၊) နောစေ ဇာနာတိ-အကယ်၍ မသိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ (ဟောတ်၊) ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ်ံ န (ဟောတိ)။

ဥဒ္ဒါတဗ္ဗံ နိမန္တေတဗ္ဗောတိ - ကား၊ တဒဟုပသမ္ဘန္နမွိ -- ရဟန်းပြုပြီး၍ ထို တရက်သာရှိသေးသော ပကတတ်ရဟန်းကိုလည်း၊ ဒိသွာ-၍၊ ဥဒ္ဒါတဗ္ဗမေဝ-နေရာမှ ထရာသည်သာ၊ စ- ဆက်၊ ဥဒ္ဒါယ- ထပြီး၍၊ ဇာမိနာ- ဤရဟန်းသည်၊ သုခနိသိန္နော-ချမ်းသာစွာထိုင်နေသော၊ အဟံ-ကို၊ ဥဒ္ဒါပိတော-ထစေအပ်ပြီ၊

ဇုတိ-ဤသို့နလုံးသွင်း၍၊ ပရမ္မုခေန-တဖက်၌ မျက်နှာရှိသည်၊ ဝါ-မျက်နှာသွဲသည်၊ (ဟုတ္တာ) နဂန္တမ္ဗံ-ရာ၊ အာစရိယ-ဆရာ၊ ဇုဒံ-ဤဟာသည်၊ အာသနံ-နေရာပါတည်း၊ ဇဏ္ဍ-ဤနေရာ၌၊ နိသီဒထ-ထိုင်ပါကုန်၊ ဇုတိဧဝံ-သို့၊ နိမန္တေတပ္ပေါဧဝ-ဖိတ်မနဲထိုက်သည်သာ၊ ပန-ကား၊ နဝကေန-သီတင်းငယ်ရဟန်းသည်၊ မဟာထေရံ- မဟာထေရ်ကို၊ ဩမဒ္ဓံ- အနှောင့်အရှက်ကို၊ ဝါ- ထသွားခြင်းစသော ဗျာပါရနှင့်စပ်သည်ကို၊ ကရောမိ - ပြုအံ့၊ ဇုတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပါရိဝါသိကဇ္ဈေရသ-ပါရိဝါသိကထေရ်၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ နဂန္တမ္ဗံ-မသွားရာ။

ဧကာသနေတိ-ကား၊ သမာနဝဿိကာသနေ— တူသောဝါရှိသော ရဟန်းတို့၏ နေရာဖြစ်သော၊ မဇ္ဈေဝါ-ညောင်စောင်း၌သော်၎င်း၊ ပိဋ္ဌေဝါ-အင်းပျဉ်၌သော်၎င်း၊ (“နနိသီဒိတမ္ဗံ—မဏိုင်ရာ ”၌စပ်)၊ နဆမာယံ နိသိန္နောတိ-ကား၊ ပကတတ္တော- ပကတတ်ရဟန်းသည်၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ နိသိန္နေ- ထိုင်နေလသော်၊ ဣတရေန-အခြားသော ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ တိဏသန္ထာရေပိ-မြက်အခင်း၌၎င်း၊ ဥစ္စတရေ- သာ၍မြင့်သော၊ ဝါလိကာတလေပိ- သဲအပြင်၌၎င်း၊ နနိသီဒိတမ္ဗံ၊ ပန-အနွယ၊ ဒွါဒသဟတ္ထံ— ၁၂တောင်ရှိသော၊ ဥပစာရံ-ဥပစာကို၊ မုဉ္စိတွာ-လွှတ်၍၊ နိသီဒိတုံ-ဌာ။ဝန္တိ-အပ်၏၊ ဧကစက်မေတိ-ကား၊ သဟာယေန— သဟာယ်ချင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ - အတူ၊ စင်္ကမန္တေနဝိယ - စင်္ကြံသွားသကဲ့သို့၊ ဧကသ္မိံ — တခုထည်းသော၊ စင်္ကမေ— စင်္ကြံ၌၊ (“ပါရိဝါသိကေန- သည်၊ နစင်္ကမိတမ္ဗံ-ရာ ”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

× × × × × × ×

ဩမဒ္ဓံ။ ။အဝရှေးရှိသော ဗန္ဓဓံဝတ်သည် ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ထိုသို့ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဟူသည် နှောက်ရှက်ခြင်းပင် ဖြစ်သောကြောင့် “ပလိဗုဒ္ဓံ”ဟု သာရတ္ထ ဖွင့်သည်၊ ဝိမတိ၌ကား“ထသွားခြင်း”အစရှိသော ဗျာပါရနှင့်စပ်သည်ကို“ဩမဒ္ဓ”ဟု ဆို၏၊ ထို “ဩမဒ္ဓ” ဟူသည်လည်း နှိပ်စက်ရာရောက်သောကြောင့်“ဝိဋ္ဌိတန္တိ အတ္ထော”တု အဓိပ္ပါယ်နက်ဖွင့်သည်။

သမာနဝဿိကာသန။ ။၅ဝါရှိသောရဟန်းသည် မိမိအောက် ၄ ဝါရှိသော ရဟန်းနှင့်လည်း အတူထိုင်ကောင်း၏၊ မိမိအထက် ၇ ဝါရှိသောရဟန်းနှင့်လည်း အတူထိုင်ကောင်း၏၊ ထို့ကြောင့် “သမာနဝဿိကာသန”ဟူသည် ၂ ဝါကြီး ၂ ဝါငယ်တို့ ထိုင်ကောင်းရာဖြစ်သော “ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်”တည်း။

မဇ္ဈေဝါ ပိဋ္ဌေဝါ။ ။ဝါသဒ္ဒါသည်“အဝုတ္ထသမုစ္ဆည်း”အနက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် မဇ္ဈပိဋ္ဌသာမက, ၃ ပါး ၄ ပါးစသည် ထိုင်လောက်သော“ဒီဃာသန”လည်း မအပ်ဟု ဝိမတိ ဆို၏၊ [မဇ္ဈေဝါပိဋ္ဌေဝါတိ ဇ္ဈေ ဝါသဒ္ဒေါ သမုစ္ဆယတ္ထော၊ တေန တဋ္ဋီကာ စမ္မခဏ္ဍာဒီသု ဒီဃာသနေသုပိ နိသီဒိတုံ နဝဋ္ဋတိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ၊-ဝိမတိ၊] ဤအဆိုကိုကား စဉ်းစားသင့်သည်။ [တိဝဿန္တရတို့၏ သမာနာသနိက ဖြစ်ကြောင်းကို သေနာသနက္ခန္ဓက၌ ပြတော်မူလတံ့။]

ဆမာယံ စက်မန္ဆံတိ - ကား၊ (ပကတတ္တော — သည်၊) ဆမာယံ - မြေ၌၊ စက်မန္ဆေ - လသော်၊ ("စက်မေန စက်မိတမ့်" ၌စပ်၊) ဝါ - တနည်း၊ အယမေဝ - ဤဆမာယံ စက်မန္ဆေ ဟူသော ပါဌ်သည်ပင်၊ ပါဠေ - ပါဠိတော်ပါဌ်ရင်းတည်း (ပဌမနည်းအလို "စက်မန်ဆံ" ဝယ် သတ္တမီဝိဘတ်၏အနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ် သက်ဟု ပြသည်၊) ပန - ဆက်၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဇတ္ထ - ဤ ဆမာယံ စက်မန္ဆေ ဟူသောပါဌ်၌၊ အတ္ထော - တည်း၊ အကတပရိစ္ဆေဒါယ - မပြုအပ်သော အပိုင်းအခြားရှိသော၊ ဘူမိယာ - ၌၊ (ပကတတ္တေ) စက်မန္ဆေ - လသော်၊ ပဒေ္ဆဒံ - အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ - ၍၊ ဝါလိကံ — သဲကို၊ အာကိရိတွာ - ဖြန့်ကြဲ၍ အာလဖန်ဒံ - ဘဲကိုင်ရာဘန်းကို၊ ယောဇေတွာ — ယှဉ်စေ၍၊ ကတစက်မေ - ပြုအပ်သော စက်ကြီး၌၊ နိစေပိ - နှိမ့်သောစကြီး၌သော်လည်း၊ (ပါရိဝါသိကေန၊) နစက်ဒ္ဓိတမ့်၊ ဣဒ္ဓကာစယသမ္ပန္နေ — အုင်အကျည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဝေဒိကာ ပရိက္ခိတ္တေ - ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော၊ (စက်မေ နစက်မိတမ့်၊) ဣတိ - ဤသို့ ဝါဒေါ - ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကောပန — အဘယ်မှာ ရှိတော့အုံနည်း၊ (တနည်း) ကောပနဝါဒေါ - ဘာပြောဘွယ်ရာ ရှိတော့အုံနည်း၊ ပန - ဆက်၊ ပါကာရပရိက္ခိတ္တေ — တံတိုင်းဖြင့် ကာရံအပ်သည်၊ ဒွါရကောဋ္ဌကယုတ္တော - ဘံခါးမုခံနှင့် ယှဉ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ)၊ ပဗ္ဘတန္တရ ဝနန္တရ ဂါမန္တရ ရေသု — ဘောင်အကြား, တောအကြား, ချုံအကြားတို့၌၊ သုပဋိဆန္နော - ကောင်းစွာ ဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ)၊ တာဒိသေ - ထိုကဲ့သို့ ရှာအင်သော၊ စက်မေ - ၌၊ စက်မိတုံ - ၎၊ ဝဋ္ဋတိ - ၏၊ အပဋိဆန္နေပိ - မဖုံးကွယ်အပ်သော်လည်း၊ (ပါရိဝါသိကေန၊) နစက်ဒ္ဓိတမ့်၊ ဣဒ္ဓကာစယသမ္ပန္နေ — အုင်အကျည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဝေဒိကာ ပရိက္ခိတ္တေ - ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော၊ (စက်မေ နစက်မိတမ့်၊) ဣတိ - ဤသို့ ဝါဒေါ - ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကောပန — အဘယ်မှာ ရှိတော့အုံနည်း၊ (တနည်း) ကောပနဝါဒေါ - ဘာပြောဘွယ်ရာ ရှိတော့အုံနည်း၊ ပန - ဆက်၊ ပါကာရပရိက္ခိတ္တေ — တံတိုင်းဖြင့် ကာရံအပ်သည်၊ ဒွါရကောဋ္ဌကယုတ္တော - တံခါးမုခံနှင့် ယှဉ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ)၊ ပဗ္ဘတန္တရ ဝနန္တရ ဂါမန္တရ ရေသု — ဘောင်အကြား, တောအကြား, ချုံအကြားတို့၌၊ သုပဋိဆန္နော - ကောင်းစွာ ဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ)၊ တာဒိသေ - ထိုကဲ့သို့ ရှာအင်သော၊ စက်မေ - ၌၊ စက်မိတုံ - ၎၊ ဝဋ္ဋတိ - ၏၊ အပဋိဆန္နေပိ - မဖုံးကွယ်အပ်သော်လည်း၊ ဥပစာရံ — ဘေး ဥပစာကို၊ မုဉ္စိတွာ, (စက်မိတုံ)၊ ဝဋ္ဋတိ။

ဝုဠုတရေနာဘိ ဇဋ္ဌ (ဒိနိဋ္ဌဟော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဝုဠုတရေ - သိတင်းကြီးဖြစ်သော၊ ပါရိဝါသိကေ - သည်၊ ပဌမံ, နိပန္နေ - လည်းလျောင်းနေလသော်၊ ဣတရော - အခြားသော သိကင်းငယ် ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ဇာနန္တော — သိသျှက်၊ ပဋိဇာ - မှ၊ သစေ နိပဇ္ဇတိ - အုံ၊ (ဧဝံသတိ) ဣဿ — ထို သိတင်းငယ်ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ - သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ - ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ စ (ဟောတိ)၊ ပန - ကား၊ ဝုဠုတရသာ - ၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ (ဟောတိ)၊ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ, န (ဟောတိ)၊ ဒေဇာနိတ္ဝာ — ၍၊ (သစေ) နိပဇ္ဇတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဓံပါဒ — ပါသော သိတင်းငယ်, သိတင်းကြီးရဟန်းတို့၏လည်း၊ ဝတ္တဘေဒေါ - သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန - ထို့ကြောင့် ဝတ်ပျက်ခြင်း မရှိပါသော်လည်း၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ, ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓံထ - ဤမဟုတ်၊ နဝကပါရိဝါသိကေ - သိတင်းငယ် ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ပဌမံ, နိပန္နေ, ဝုဠုတရော, ပန္ဆော နိပဇ္ဇတိ၊ နဝကောစ — လည်း၊ (သစေ) ဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣဿ — ထို သိတင်းငယ်ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ - သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ - ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံစ, ဟောတိ - ၏၊ ဝုဠုတရသ ရတ္တိ

ဧစ္ဆဒေါဝ (ဟောတိ၊) ဝတ္ထုဘေဒေါ, နု (ဟောတိ)၊ (နဝကော၊) နော စေ ဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒ္ဝိန္နံပိ, ဝတ္ထုဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ပန - ထိသ္ဒိပင် ဝတ်ပျက်ခြင်း မရှိပါသော်လည်း၊ ရတ္တိစ္ဆဒေါ, ဟောတိ၊ ဒွေပိ - ၂ ပါးသော သိတင်းငယ်, သိတင်းကြီးတို့သည်လည်း၊ အပစ္ဆာပုရိမံ-မနောင်းမရှေး၊ (တပြိုင်နက်)၊ သစေ နိပဇ္ဇန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝုမုတာရဿ, ရတ္တိစ္ဆဒေါဝ (ဟောတိ)၊ [ဧဝဖြင့် ဝတ္ထု ဘေဒကို ကန့်၊] ဣတရဿ-အခြားသော သိတင်းငယ်ရဟန်း၏၊ ဝတ္ထုဘေဒေါ ပိ-လည်း၊ (ဟောတိ၊) [ပိဖြင့် ရတ္တိစ္ဆဒကို ပေါင်း၊] ဣတိ, ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။

ဒွေ- ကုန်သော၊ ပါရိဝါသိကာ- တို့သည်၊ သမဝဿာ- တူသော ဝါရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ - နှစ်ခုံ၊) ဧကော - တပါးသောရဟန်းသည်၊ ပဌမံ , နိပန္နော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧကော-သည်၊ ဇာနန္တော ဝ- သိလျက်သာ၊ ပစ္ဆာ (သစေ) နိပဇ္ဇတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိစ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဝတ္ထုဘေဒေ ဒုက္ကဋံစ (ဟောတိ)၊ ပဌမံ, နိပန္နသ- လဲလျောင်းသောရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆဒေါဝ-သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဝတ္ထု ဘေဒေါ, နု (ဟောတိ)၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ နိပဇ္ဇန္တော ပိ-သည်လည်း၊ သစေ နဇာနာတိ၊ ဒ္ဝိန္နံပိ ဝတ္ထုဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ပန ဟောတိ၊ ဒွေပိ အပစ္ဆာပုရိမံ သစေ နိပဇ္ဇန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒ္ဝိန္နံပိ, ရတ္တိစ္ဆဒေါယေဝ- သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဝတ္ထု ဘေဒေါ, နု (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)၊ ဟိ (ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ ဒွေ ပါရိဝါသိကာ, ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ သစေ ဝသေယ္ယုံ-အကယ်၍ နေကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ၊)တေ-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ အညမညဿ-အချင်းချင်း၏၊ အစ္ဆာစာရံ-လွန်ကျူးမှုကို၊ ဥဇ္ဇာ-၍၊ အဝါရဝါဝါ-ရှိသေခြင်းမရှိကုန်သည် သော်ငင်း၊ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဝါ — နှလုံးမသာယာခြင်း ရှိကုန်သည်သော်ငင်း၊ ဟုတ္ဝာ, ပါပိဋ္ဌတရံ - သော၊ အာပတ္တိံ -- သို့၊ အာပဇ္ဇေယ္ယုံ ဝါ - ရောက်မူလည်း ရောက်ကုန်ရာ၏၊ ဝိဇ္ဇာမေယ္ယုံ ဝါ - လူထွက်မူလည်း လူထွက်ကုန်ရာ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နေသံ - ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းတို့၏၊ သဟသေယ္ယာ-အတူတကွ အိပ်ခြင်းကို၊ သမ္ဘုဉ္ဇာရေန - အလုံးစုံသော ဘဉ်းအားဖြင့်၊ ပဋိက္ခိတ္တာ - ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ သေသံ- ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ, ဝေဒိတမ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပါရိဝါသိကရဟန်း အစရှိသော ၅ ပါးသောရဟန်းတို့တွင်၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာဒယော — မူလာယ ပဋိကဿနာရဟ အစရှိသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပါရိဝါသိကာနံ-တို့၏၊ ပကတတ္တဌာနေ-ပကတတ် အရာ၌၊ ဌိတာ-တည်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ, ဝေဒိတမ္ဗာ။

ပါရိဝါသိက စတုတ္ထော ၊ပေ၊ ပရိဝါသန္တိ ဧတ္ထ - ဟူသော ဤပါဠိတော်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) ပါရိဝါသိကံ - ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးဆဲ ရဟန်းကို၊ စတုတ္ထံ-၄ ပါးမြောက်ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ အညဿ-အခြားသောရဟန်းအား၊ ပရိဝါသဒါနာဒီနိ-ပရိဝါသ်ပေးခြင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ကာတုံ, နု ဝဋ္ဋတိ- မအပ်၊

ဒဘေသွေဝ - ဤပရိဝါသ်ပေးခြင်း အစရှိသော ကံတို့ဦ်သာ၊ အယံ - ဤ ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ဂဏာပူရကော-ဂိုဏ်းကိုပြည့်စေတတ်သူသည်၊နေ ဟောတိ၊ သေသ သံဃကမ္မေသု- ပရိဝါသ်ပေးခြင်း အစရှိသော ကံမှကြွင်းသော သံဃ့ ကံတို့ဦ်၊ (ဂဏပူရကော) ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဂဏော-၄ ပါးဂိုဏ်းသည်၊ အပ္ပဟောန္တေ— မသောက်လသော်၊ ဝတ္တံ- ဝတ်ကို၊ နိက္ခိပါပေတွာ—ချစေ၍၊ ဂဏပူရကော-ကို၊ ကာဟမ္ဗော- ပြုထိုက်၏။ ဣတိ- အပြီးတည်း၊ [ပရိဝါသ်, မာနတ်ပေးရာ၌ ၄ ပါးဂိုဏ်းရှိရသည်၊ ထိုဂိုဏ်းမပြည့်လျှင် ဝတ်ဆောက်တည်နေသော ရဟန်းကို ဝတ်ချစေ၍ ဂဏပူရက ပြုရသည်။]

ပန-ဆက်၊ ဣမံ ဝတ္တကထံ - ဤ ဝတ္တကထာကို၊ (ပရိဝါသ်နေသော ရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို ဆိုရာစကားကို၊) သုတွာ - ၍၊ ဝိနယဓရ ဥပါလိထွေရဿ— ဝိနည်းဓိုရ်ဖြစ်သော ဥပါလိထေရ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ရဟောဂတဿ- ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ရောက်စဉ်၊ ဧဝံ- သို့၊ ပရိဝိတက္ကော— အကြံသည်၊ ဥဒပါဒိ — ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ)၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ ဗဟု - များစွာသော၊ ပါရိဝါသိကဝတ္တံ — ပါရိဝါသိကရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပညတ္တံ- ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတ္ထ-ဤ ပါရိဝါသိကရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်၌၊ ကတိဟိ—အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ — အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ — ညဉ့် ပြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိနုခေါ- ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဒပါဒိ)၊ ဧသော- ထို အရှင် ဥပါလိသည်၊ ဘဂဝန္တံ -ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊တမတ္ထံ-ထိုအကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိ- မေးလျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝါစ — သည်လည်း၊ ဒဿ- ထို အရှင်ဥပါလိအား၊ ဗျာကာသိ-ဖြေတော်မူပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အထခေါပေါရတ္တိစ္ဆေဒါတိ-ဟူ၍၊ (သဒ္ဓိတိကာရေဟိ— သံဂါယနာတင် ထေရ်တို့သည်၊) ဒုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ၃ ပါးသော ရတ္တိစ္ဆေဒတို့တွင်၊ ပကတတ္တေန၊ပေါက္ခရဏီ ဆန္နေတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ဝုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်သော၊ ယွာယံ (ယော + အယံ) ဧကတော ဝါသော - အကြင် တပေါင်းထည်းနေခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊ သော - ထို တပေါင်းတည်းနေခြင်းသည်၊) သဟ ဝါသောတိ — သဟ ဝါသမည်၏၊ ဧကကဿ ဝ- တပါးထည်း၏သာလျှင်၊ ဝါသော- (ပကတတ် ရဟန်း မပါဘဲ) နေခြင်းသည်၊ ဒိပ္ပဝါသောတိ-မည်၏။

× × × × × × ×

သဟဝါသ။ ။"အတ္ထတကွနေခြင်း" ဟူရာ၌ ကေစ္ဆန္ဒအာဝါသစသည်၌ ပကတတ် ရဟန်း လဲလျောင်းနေစဉ် မိမိကလည်း လဲလျောင်း၍နေခြင်းကိုသာ "သဟဝါသ" ဟု ယူရသည်၊ထိုင်ခြင်း,ရပ်ခြင်း,သွားခြင်းတို့ကို"သဟဝါသ" ဟု မယူရ။ [သဟဝါသောတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဆန္နေ ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိ' သယနဓေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ နဒ္ဒသေသ ဣရိယာပထ ကပ္ပနံ၊— ဋီကာ။]

အနာရောစနာတိ-ကား၊ အာဂန္တုကာဒီနံ-အာဂန္တုကအစရှိသော ရဟန်း
တို့အား၊ အနာရောစနာ — မလျောက်ခြင်းတည်း၊ (အာဒိဖြင့် အာဝါသိက
ရဟန်းတို့ကို ယူ၊)တိသု-နသော၊ ဧတေသု-၌ အကြောင်းတို့တွင်၊ ကေကေန-
တပါး တပါးသော၊ ကာရဏေန—အကြောင်းကြောင့်၊ ရတ္တိဋ္ဌာဒေါ, ဟောတိ၊
နသက္ကောန္တိ-ကား၊ သံဃသ-သံဃာ၏၊ မဟန္တတာယ-များသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထို အရပ်သို့၊ ဂန္ဒွာ-သွား၍၊ သမ္ဗဿံ- အလုံးစုံသော
ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတုံ — လျောက်ခြင်းငှါ၊ (ဝတ်ကြားခြင်းငှါ၊)
အသက္ကောန္တာ-မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ) သောဧတုံ- သုဓမ္မသင်ခြင်းငှါ၊
နသက္ကောန္တိ-န်။

ပရိဝါသံ၊ပေ၊နိက္ခိပါဓိတိ-ဟူကုန်သော၊ ဒ္ဝီသု-နသော၊ ဣမေသု ပဒေသု—
၌ပုဒ်တို့တွင်၊ဧကေနပိ- တပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ ပရိဝါသော-ပရိဝါသ်သည်၊ဝါ-ကို၊
နိက္ခိတ္တောဝ—ချထားအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဒ္ဝီဟိ- ၂ ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ (နိက္ခိတ္တော-
သည်၊သမာနော-သော်၊)သုနိက္ခိတ္တောယေဝ-ကောင်းစွာချထားအပ်သည်သာ၊
(ဟောတိ)၊ သမာဒါနေပိ - ဝတ်ဆောက်တည်ခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊
ဧဝံ—သို့၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာဒိယိတ္ထာ—ဆောက်တည်ပြီး၍၊ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသသ-
ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ မာနတ္တံ-မာနတ်ကို၊ ဂဏ္ဟတော-
ယူသော ရဟန်း၏၊ ပုန—တဖန်၊ ဝတ္ထသမာဒါနကိစ္စံ - ဝတ်ဆောက်တည်ဘွယ်
ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ (ကဿမာ)၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သေ(ဧသော) - ၌ ပါ၍
ဝါသိက ရဟန်းသည်၊ သမာဒိန္နဝတ္ထော ယေဝ-ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ဒေ့ပ်
ပြီးသော ဝတ်ရှိသည်သာ၊(ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုန ဝတ္ထသမာဒါနကိစ္စံ,
နတ္ထိ)၊ တသ္မာ— ထိုသို့ ဝတ်ဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
အဿ-ထိုပါရိဝါသိက ရဟန်းအား၊ ဆာရတ္တံ - ၆ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ မာနတ္တံ-ကို၊
ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ စိဏ္ဏမာနတ္တော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မာနတ်ရှိသော ရဟန်းကို၊
အဇ္ဇေဟတဇ္ဇော-အဇ္ဇာန်သွင်းထိုက်၏၊ ဧဝံ-သို့၊ အနာပတ္တိကော - အာပတ် မဲ့
သည်၊ ဟုတ္ဝာ, သုဒ္ဓန္တေ - စင်ကြယ်သော အဘို့၌၊ ပတိဋ္ဌေဝ - တည်သည်၊
(ဟုတ္ဝာ)၊ တိသော-နသော၊ သိက္ခာ-သိက္ခာတို့ကို၊ ပူရေတ္ဝာ - ဖြည့်ကျင့်၍၊
ဒုက္ခဿ - ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ အန္တံ — အဆုံးကို၊ ကရိဿတိ - ပြုနိုင်လတ္တံ့၊ ဣတိ—
အပြီးတည်း။

× × × × × × ×

သမာဒိန္နဝတ္တောယေဝ။ ။ပရိဝါသ် ဆောက်တည်ပြီးသောအခါ မာနတ်ယူလို့
လျှင် ထပ်၍ ဝတ်ဆောက်တည်ဘွယ် ဝတ်ကြားဘွယ်မလို၊ ထိုသို့ ထပ်၍ဆောံတည်ခြင်း,
ဝတ်ကြားခြင်းကို “ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဂဏ္ဟတော ပုန ဝတ္ထသမာဒါနကိစ္စံ
နတ္ထိ-(ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးပြီး၍ မာနတ်ယူသောရဟန်းမှာ ထပ်၍ဝတ်ဆောက်တည်ဘွယ်
ကိစ္စမရှိ)”ဟူသော စကားဖြင့် တားမြစ်ပြီးဖြစ်သည်။

မူလာယပဋိကဿနာရဟကထာ

မူလာယပဋိကဿနာရဟာ၊ပေါပကတတ္တာနန္တိ-ကား၊ နဝကတရံ-သိတင်းငယ်ဖြစ်သော၊ မူလာယပဋိကဿနာရဟံ - အရင်းသို့ ငင်ခြင်းကို ထိုက်သောရဟန်းကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ အဝသေသာနံ-ကြွင်းကုန်သော၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပါရိဝါသိကာဒီနံပိ-ပါရိဝါသိကအစရှိသောရဟန်းတို့ကိုလည်း၊(“အဘိဝါဒနံ နသာဒိတမ္ဗံ”စသည်၌ စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ ပါရိဝါသိကပေ၊အဇ္ဈာနာရဟာနံ-ပါရိဝါသိက ရဟန်း,မူလာယပဋိကဿနာရဟ ရဟန်း, ဓာနတ္တာရဟ ရဟန်း , မာနတ္တစာရိက ရဟန်း , အဇ္ဈာနာရဟ ရဟန်းဟူကုန်သော၊ ဣမေသံ ပဓ္ဓုန်-၌ ၅ ပါးသော ရဟန်းတို့၏။ အတ္တနော အတ္တနော - မိမိ၌ဝင်အောက်၊ နဝကတရံ- သိတင်းငယ် ရဟန်းကို၊ ထပေတွာ-၍၊ သေသာ-နံသော၊ သမ္ဗေ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပကတတ္တာဧဝ- ပကတတ်တို့ချည်းသာတည်း၊ကသ္မာ-နည်း၊ မိထု-အချင်းချင်း၊ ယထာဝုဍ္ဎံ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ အဘိဝါဒနာဒိနံ-ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ အနုညာတတ္တာ-ခွင့်ပြုတော် မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ အဝသေသာနံ၊ပေ၊ပါရိဝါသိကာဒီနံဝိတိ-ဟူ၍ ၊(မယာ)ဝုတ္တံ။

ပန-ဆက်၊ နေသံ-ထိုမူလာယပဋိကဿနာရဟ ရဟန်းစသည်တို့၏၊မူလာယပဋိကဿနာရဟာဒိလက္ခဏံ-မူလာယပဋိကဿနာရဟ အစရှိသည်တို့၏ လက္ခဏာသည်၊ ပရတော-နောက်၌၊(သမုစ္စယကွန္ဓကဉ္စ)၊ အာဝိ-ထင်ရှားစွာ၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣဏ္ဍ-ဤမူလာယပဋိကဿနာရဟ ကျင့်ဝတ်၌ဌင်း၊ ဣတော-ဤမူလာယပဋိကဿနာရဟ ကျင့်ဝတ်မှ၊ ပရေသု-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ မာနတ္တာရဟာဒိဝတ္ထေသုစ- မာနတ္တာရဟ ရဟန်းအစရှိသူတို့၏ ကျင့်ဝတ်တို့၌ဌင်း၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစိအရင်ကို၊ ပါရိဝါသိကဝတ္ထေ- ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ မူလာယပဋိကဿနာရဟ စတုဏ္ဍော စေတိ အာဒီသုပိ-အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌လည်း၊ ပါရိဝါသိကော-သည်၊(ဂဏပူရကော-သည်၊)(နဟောတိ)ယထေဝ-မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဇဝံ-တူ၊ ဧတေပိ-ဤမူလာယပဋိကဿနာရဟ ရဟန်းအစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ဧတေသု ဝိနယကမ္မေသု — ဤ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံတို့၌၊ ဂဏပူရကာ—တို့သည်၊ နဟောန္တိ - ကုန်၊ သေသသံဃကမ္မေသု - ကြွင်းသော သံဃကံတို့၌၊ (ဂဏပူရကာ) ဟောန္တိ။

× × × × × × ×

မိထု ယထာဝုဍ္ဎံ။ ။ပါရိဝါသိကဖြစ်လျှင် ပါရိဝါသိက အချင်းချင်းသာ,မူလာယပဋိကဿနာရဟာဖြစ်လျှင် မူလာယပဋိကဿနာရဟ အချင်းချင်းသာ, ဤသို့ အချင်းချင်းသာလျှင် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ပါရိဝါသိကရဟန်းအား မူလာယပဋိကဿနာရဟ စသော ရဟန်းတို့က ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို ခွင့်ပြုတော်မမူ။

မာနတ္ထစာရိကကထာ

မာနတ္ထစာရိကဿ—မာနတ်ကျင့်သော ရဟန်း၏၊ ဝတ္တေသု-ကျင့်ဝတ်တို့၌၊ ဒေဝသိကံ အာရောစေတမ္ဗန္တိ-ဟူသော ကျင့်ဝတ်သည်၊ ဝိသေသော - ထူး၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေသု — ရတ္တိစ္ဆေဒ အင်္ဂါကိုဋ္ဌိ၌၊ ဥုနေဝဿတိ စတ္ထေ — ဥုနေဝဿော ဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌိ၌၊ စတ္တာရော ဝါ — ၄ ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၎င်း၊ အတိရေကာ ဝါ-၄ ပါးထက် ပိုလွန်သော ရဟန်းတို့သည်၎င်း၊ ဂဏော တိ-ဂဏအမည်၏၊ (အခြားနေရာ၌ ၂ ပါး ၃ ပါးကို ဂိုဏ်းဟု ခေါ်ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့ ၄ ပါး ၄ ပါးထက်လွန်သော ရဟန်းတို့ကိုသာ "ဂိုဏ်း" ဟု ခေါ်ရသည်၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ တီဟိ -- နသော၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ'—အတူ၊ သစေပိ ဝသတိ-အကယ်၍မူလည်း နေစေဉ်းတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိယေဝ၊ မာနတ္တနိက္ခေပ သမာဒါနေသု—မာနတ်ချခြင်း, မာနတ်ဆောက်တည်ခြင်းတို့၌၊ ပုတ္တသဒိသော ဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြာ်သော၊ ပိနိစ္ဆယော — အဆုံး အဖြတ်သည်၊ (ဟောတ်)၊ [မာနတ္တံ နိက္ခိပါမိ ဖြစ်စေ, ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိဖြစ်စေ တပုဒ်တည်းဖြင့် နိက္ခေပဖြစ်နိုင်သည်၊ ၂ ပုဒ်လုံး ဆိုလျှင် သာ၍ နိက္ခေပဖြစ်နိုင်သည်၊ သမာဒါန၌လည်း နည်းတူ၊ ဤအဆုံးအဖြတ်ကို ပါရိဝါသိကဝတ်၌ " ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ, ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ, ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ, ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ"ဟု ဆိုခဲ့သော ကြောင့် ဥက္ကာသဒိသော ဝ ဟု ဆိုသည်၊] သမ္ဗတ္တ - အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ [ယောဇနာ၌ "သမ္ဗတ္တာတိ ပါရိဝါသိကကမ္မန္တကေ" ဟု ဆွဲလေသည်၊] သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ ဣတိ-ဒါပြီးတည်း။....ပရိဝါသိကကမ္မန္တကဝဏ္ဏနာ-နိဋ္ဌိတာ။

× × × × × × ×

ဒေဝသိကံ အာရောစေတမ္ဗံ။ ။မာနတ်ကျင့်ရာ၌ နေ့စဉ် မာနတ်ကြားရမည်ဟု အထူးဆိုသောကြောင့် ယခုအခါ နိက္ခိတ္တမာနတ်ဆောက်တည်ကြသော ရဟန်းတို့သည် အရဏ်မတက်မီ မာနတ်ဆောက်တည်၍ မာနတ်ကြားပြီးလျှင် အရဏ်တက်သောအခါ မာနတ်ချလိုလသော် မာနတ်ကြားပြီးမှ ချလေ့ရှိကြ၏၊ အကယ်၍ ပဌမ ညဉ့်၌ လိုက်ပါလာသော ပကတတ်ရဟန်းတို့သည် ဒုတိယညဉ့်၌လည်း လိုက်ပါလာကြလျှင် အရဏ်တက်ပြီးသောအခါ မာနတ်မကြားသော်လည်း နောက်အရဏ်ယူသောအခါ မာနတ်ကြားဥုးမည်ဖြစ်သောကြောင့် မာနတ်ချကာနီး၌ မကြားဘဲနေလျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊ ဟု ယူဆကြ၏၊ သို့သော် နောက် တအရဏ်အတွက် လိုက်ပါလာမည့် ရဟန်းတို့က ရှေးရဟန်းများပင်ဖြစ်ကြောင်း မသေချာလျှင် မာနတ်ကြား၍ ချခြင်းက သာ၍ သံသယကင်းဘွယ်ရှိပါသည်။

ပါရိဝါသိကကမ္မန္တကဘာဖွင့်ပြီး၏။

သမုစ္စယကွန္ဒက

[သမုစ္စယကွန္ဒကဏ္ဍ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤခန္ဓကအဆုံးဌ် ဝိမတိ ဖွင့်လတ်ံ။]

သုက္ကဝိသဒ္ဒိကထာ

သမုစ္စယကွန္ဒကေ—ဌ်၊ ဆာရတ်ံ မာနတ်ံတိ ဏ္ဍေ—ဟူသော ဤပါဠိဌ်ဌ်၊(လဒ္ဓ မာနံ)၊ မာနတ်ံ-မာနတ်သည်၊(စတုဗ်ဗိဓံဌ်စဝ်၊)အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်ံ-ဂင်း၊ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်ံ-ဂင်း၊ ပက္ခမာနတ်ံ-ဂင်း၊ သမောဓာန မာနတ်ံ-ဂင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဓံ-ရှိ၏၊တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသောမာနတ်တို့တွင်၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ-မဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ-ကို၊ အဒတ္ဝာ-မပေးမူ၍၊ ကေဝလံ-ပရိဝါသ မဖက် သက်သက်၊ အာပတ္တိ - သို့၊ အာပန္နဘာဝေန - ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မာနတ္တာရဟာသ—မာနတ်ထိုက်သော ရဟန်းအား၊ ယံ မာနတ်ံ-အကြင်မာနတ်ကို၊ ဒီယျတိ-ပေးအပ်၏၊ (တံမာနတ်ံ- သည်၊) အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်ံ နာပ— အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်မည်၏၊ [အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ+ဒါတဗ္ဗံ+မာနတ်ံ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်ံ-အပ္ပဋိဆ္ဆန္န အာပတ်ကြောင့် ပေးထိုက်သော ပာနတ်။....အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာတိ ဟေတ္ထဏ္ဍေ ကရဏဝစနံ၊ ကာရဏာဏ္ဍေ နိသက္ကဝစနံဝါ၊—ယောဇနာ။]

ပဋိဆ္ဆန္နာယ - ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ—ကြောင့်၊ (ဒီယျတိဌ်စဝ်၊) ပရိဝုဏ္ဍ ပရိဝါသဿ - ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသော ရဟန်းအား၊ ယံ(မာနတ်ံ)၊ ဒီယျတိ၊(တံမာနတ်ံ)၊ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်ံနာမ-မည်၏၊[ပဋိဆ္ဆန္နာယ+ဒါတဗ္ဗံ + မာနတ်ံ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်ံ၊] ပဋိဆ္ဆန္နာယ — သော၊ အာပတ္တိယာဝါ— ကြောင့်သော်ငင်း၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ-သော၊ အာပတ္တိယာဝါ- ကြောင့်သော်ငင်း၊ အဒ္ဓမာသံ-တလထက်ဝက် ၁၅ ရက်ပတ်လုံး၊ ဘိက္ခုနိံ-တို့အား၊ယံ(မာနတ်ံ)၊ ဒီယျတိ၊ (တံမာနတ်ံ)၊ ပက္ခမာနတ်ံနာဟ၊ [ပက္ခံ - တပက္ခပတ်လုံး+စရိတဗ္ဗံ+မာနတ်ံ ပက္ခမာနတ်ံ၊] ဩဓာယ - ပေါင်း၍၊ ဧကတော — တပေါင်းတည်း၊ ကတ္ဝာ—၍၊ ယံ(မာနတ်ံ)၊ ဒီယျတိ၊ (တံမာနတ်ံ)၊ သပေဓာနမာနတ်ံ နာမ-မည်၏၊[သမောဓာနေတ္ဝာ+ဒါတဗ္ဗံ+မာနတ်ံ+သမောဓာန မာနတ်ံ၊ ဩဓာယကို "ဧကတော ကတ္ဝာ" ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဤနေရာ၌ အဝပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်သည်

× × × × × × ×

မာနတ်ံ။ ။"ဘိက္ခုမာနတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ"ဟု ပါတိမောက်၌ မိန့်တော်မူသော ကြောင့်"မာနေန္တိ တိ မာနာ-မြတ်နိုးကြ, ကျေနပ်ကြသော ရဟန်းများ၊ မာနာနံ-မြတ်နိုးကြ, ကျေနပ်ကြသော ရဟန်းတို့၏၊ ဘာဝေါ – ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကျင့်ဝတ်တည်း၊ မာနတ်ံ– ဝတ်" သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်နေ၍ ရဟန်းများက မကျေမနပ် မကြည်မည်ဖြစ်၍နေရာ ဤကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်လိုက်မှ ကျေနပ်ကြ ကြည်ညိုကြသောကြောင့် ဤကျင့်ဝတ်ကို "မာနတ္တ"ဟု ခေါ်သည်။

တပေါင်းတည်းပြုခြင်း အနက်ကို ဟော၏။] တေသု- ထို လေးပါးသောမာနတ်တို့တွင်၊ ဇာဒံ-ဤမာနတ်ကို၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ၊ပေ၊မာနတ္တံတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော—ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံတိ - ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- သိထိုက်၏၊ တံ-ထို အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်ကို၊ ဒေန္တေန- ပေးသောသံဃာသည်၊ ဧကံ — တချက်သော၊ အာပတ္တိ -သို့၊ အာပန္နော— ရောက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣဓ-ဤပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တနယေန — ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ ဒွေ ဝါ- ၂ ချက်သောအာပတ်တို့သို့ သော်၎င်း၊ တိဿော ဝါ-၃ ချက်သော အာပတ်တို့သို့သော်၎င်း၊ တတုတ္တရိ ဝါ - ထို ၂ ချက် ၃ ချက်ထက်အလွန်ဖြစ်သော အာပတ်တို့သို့သော်၎င်း၊ အာပန္နော, သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဧကံ အာပတ္တိ်တိ - ဟူ၍၊ ဒုတ္တံ ယထေဝ - မိန့်တော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ — တူ၊ ဒွေ အာပတ္တိယောတိ — ဟူ၍သော်၎င်း၊ တိဿော အာပတ္တိယောတိ — ဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝတ္တာမံ - ဆိုရာ၏၊ ပန - ကား၊ တတုတ္တရိ - ထို ၂ ချက် ၃ ချက်ထက်အလွန်ဖြစ်သောအာပတ်တို့၌၊ (ဝတ္တာမံ ဌိစပိ၊) သတံ ဝါ — တရာသောအာပတ်သည်သော်၎င်း၊ သဟဿံ ဝါ-တထောင်သောအာပတ်သည်သော်၎င်း၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ သမ္ဗဟုလာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာမံ၊ နာနာဝတ္ထုကာယောပိ - အမျိုးမျိုးသောဝတ္ထု ရှိသောအာပတ်တို့ကိုလည်း၊ ဧကတော ကတ္ဝာ,ဒါတဗ္ဗာ-နှ၏၊[သုက္ကဝိသဋ္ဌိဝတ္ထု, ကာယသံသဂ္ဂဝတ္ထု စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးသော အာပတ်သင့်ကြောင်းဝတ္ထုရှိသော အာပတ်တို့ကို "နာနာဝတ္ထုကာ"ဟု ဆိုသည်။] တာသံ - ထို နာနာဝတ္ထုကာအာပတ်တို့၏၊ ဒါနဝိဓိ - ပေးပုံအစီအရင်ကို၊ ပရိဝါသဒါနေ — ပရိဝါသ်ပေးရာအခန်း၌၊ ဂဏယိဿာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အာပတ္တိဝသေန—အာပတ်၏ အပြားအားဖြင့်၊ ကမ္မဝါစံ-ကို၊ ကတ္ဝာ, မာနတ္တေ-မာနတ်ကို၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ - ဟူသော၊ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ - ကမ္မဝါစာ၏အဆုံး၌၊ မာဌက သိမာယမေဝ - သိမ်တန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ မာနတ္တံ၊ပေ၊သမာဒိယာမိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊(ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊)ဝတ္တံ သမာဒါတဗ္ဗံ၊ ဝတ္တံ, သမာဒိယိတ္ဝာ - ၍၊ တတ္ထေဝ—ထို သိမ်တန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ သံဃသ-အား၊ အာရောစေတဗ္ဗံ - လျှောက်ထားရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊) စ-ဆက်၊ အာရောစေန္တေန - လျှောက်ထားသောရဟန်းသည်၊ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ (ကိ)၊ အဟံ ဘန္တေ ၊ ပေ၊ ဓာရေတ္ဝာတိ-ဟူ၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ [ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ- သည်၊ သဉ္ဈေတနိကံ- လွတ်စေလိုသောစေတနာ ထင်ရှားရှိသော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-မည်သော၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ—မဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ ဧကံ- သော၊ အာပတ္တိ်- သို့၊ အာပန္နိ်-ရောက်ပါပြီ၊ သော်ဟံ-ထိုတပည့်တော်သည်၊ သံဃံ-ကို၊ သဉ္ဈေတ

နိကာယ သုက္ကဝိသဒ္ဒိယာ အပ္ပဋိဃ္ဃာယ ဧကိသာ — သော၊ အာပတ္တိယာ — ခြောင့်၊ ဆာရတ္တံ - ၆ ညဉ့်ပတ် လုံး၊ မာနတ္တံ - ကို၊ ယာစိ* - တောင်းခဲ့ပါဖြို့ တသေ ဓမေ - ထို တပည့်တော်အား၊ သံယော - သည်၊ သင္ဃေတနိကာယ ၊ ပေ ၊ အဒါသိ - ပေးပါပြီ၊ သော ဟံ, မာနတ္တံ - ကို၊ စရာမိ - ကျင့်ပါ၏၊ ဘန္တေ - တို့၊ အဟံ - သည်၊ ဝေဒယာမိ - မာနတ် ကျင့်နေကြောင်းကို သိစေပါ၏၊ ဝါ - မာနတ် ကျင့်နေကြောင်းကို လျှောက်ထားပါ၏၊ မံ - ကို၊ သံယော - သည်၊ ဝေဒယတိတိ - မာနတ် ကျင့်နေကြောင်းကို သိစေသူဟူ၍၊ ဝါ - ဟူ၍၊ ဓာရေတု - မှတ်တော်မူပါ

စပန - ထပ်၍ဆက်ဥုံးအံ့၊ ဣမံ အတ္ထံ - ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ - ၍၊ ယာယ ကာယစိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ဘာသာယ - ဘာသာဖြင့်၊ အာ ရောစေတုံ - လျှောက်ထားခြင်းငှါ၊ (ဝတ်ကြားခြင်းငှါ၊) ဝဋ္ဋတိယေဝ - အပ်သည် သာ၊ [ဤစကားအရ " မြန်မာလိုလည်း ဝတ်ကြားနိုင်၏" ဟု သိပါ။] အာရောစေ တွာ - ၍၊ နိက္ခိပိတုကာမော - ချခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ သစေ (ဟောဘိ)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝုတ္တနယေနေဝ — ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ သံယမယ္ဟ - သံယ အလယ်၌၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ - ချရာ၏၊ [ပါရိဝါသိကင်္ဂန္ဓကဋ္ဌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်း ဖြင့်သာ " မာနတ္တံ နိက္ခိပါမိ , ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ " ဟု ၂ ပုဒ်လုံးဖြင့်ဖြစ်စေ, တပုဒ် ထည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ချရမည်၊] ဟဋ္ဌကတော - သိမ်တန်ဆောင်းဝန်းမှ၊ (သိမ်အတွင်း မှ၊) ဘိက္ခူသု - တို့သည်၊ နိက္ခန္တေသု - ထွက်သွားကုန်လသော်၊ ဧကဿပိ - တပါး သော ရဟန်း၏လည်း၊ သန္တိကေ - ၌၊ နိက္ခိပိတုံ - ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ မာဋ္ဌ ဘော - မှ၊ နိက္ခမိတ္ဝာ - ထွက်ပြီး၍၊ (ယွက်ခဲ့ပြီးနေဝံမှ၊) သတိ* - သတိကို၊ (ဝတ်ချ ဘို့ရန် သတိကို၊) ပဋိလဘန္တေန - ရသောရဟန်းသည်၊ (မာနတ္တစာရိကရဟန်း သည်၊) သဟ - အဘူ၊ ဂစ္ဆန္တေသု — သွားသောရဟန်း၏၊ သန္တိကေ - အထံ၌

× × × × × × ×

ဝေဒယာမိ။ ။ဝိဒခဝတ် ဏာယပစ္ခယည်းဖြင့် "ဝေဒယာမိ" ဟု ရူပသိဒ္ဓိအလိုဂုင်း, ဏိပစ္ခယည်းဖြင့် ဇုကို ဇုယပြု၍ "ဝေဒိယာမိ" ဟု မောဂ္ဂလ္လာန်အလိုဂုင်း ပါဋ္ဌ ၂ မျိုးရှိ၏၊ ဝိဒခဝတ်သည် ဘူဝါဒိဂိဏ်းဖြစ်မူ ညဏ (သိခြင်း) အနက်ကိုဟော၏၊ ကာရိတ် ဏာယ ပစ္ခယည်း, (ဏိပစ္ခယည်း) ဖြင့် "မာနတ်ကျင့်နေကြောင်းကို သိစေပါ၏ = သိအောင် လျှောက် ထားပါ၏" ဟု အနက်ထွက်၏၊ ဤအနက်ကိုသာ ဝိမတိ နှစ်သက်သည်၊ စုရာဒိ ဝိဒ ခဝတ်သည် အနုဘဝန (ခံစားခြင်း) အနက်ကိုဟော၏၊ ဤအနက်ကို သာရတ္ထနှစ်သက်၍ "ဝေဒယာမိ" ကို (ဝေဒယာမိတိ စိတ္တေန သမ္မဒ္ဓိန္တိ ဘွာ သုခံ အနုဘဝါမိ၊ နာမပ္ပစ္စယာ အဟံ ဒုက္ခိတောတိ အဓိပ္ပါယော — စိတ်ဖြင့် လက်ခံ၍ သုခဝေဒနာကို ခံစားပါ၏၊ ဝိ အကြောင်းကြောင့် ဒုက္ခမဖြစ်ပါ - ဟူလို၊) ဟု ဖွင့်လေ၏၊ ဤဝါဒကို ဝိမတိဋ္ဌ ဝဒန္တိ ဟု ဆိုသည်၊ [ဝေဒယာမဟံတိ ဇာနာပေမိ အဟံ၊ အာရောစေမီတိ အတ္ထော၊ အနုဘဝါမီတိ ပိဿ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ ပုရိမံ ပန ပဿံသန္တိ အာရောစနဝစနတ္တာ၊ ဘာဝကြောင့်နည်း — မာနတ်ပြောကြားကြောင်း စကားဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ - ဝိမတိ။]

နိက္ခိပိတမ္ပံ - ချရာ၏၊ ဝါ - ချနိုင်၏၊ သောပိ - ထို အတူသွားသောရဟန်းသည်လည်း၊ ပက္ကန္တော - အရပ်တပါးသို့ဖဲသွားပြီးသည်၊ သစေ(ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ အညဿ - အခြားသော၊ ယဿ - အကြင်ရဟန်းအား၊ မာဒုကေ - ၌၊ နာ ရောစိတံ - မလျှောက်ထားအပ်သေး၊ တဿ - အား၊ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတမ္ပံ၊ ပန - ဆက်၊ အာရောစေန္တေန - လျှောက်ထားသောရဟန်းသည်၊ (မာနတ္တစာရိကရဟန်းသည်၊) အဝသာနေ - အဆုံး၌၊ ဝေဒယတိတိ ၊ပေ၊ ဓာရေတူတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္တမ္ပံ - ဆိုရာ၏၊ (တပါးထည်းဖြစ်သောကြောင့် "အာယသ္မာ" ဟု ဆိုရမည်၊) ဒုိန္နံ - ၂ပါးသောရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေန္တေန - သည်၊ အာယသ္မန္တာ ဓာရေန္တူကော်-ဟူ၍၊ ဝတ္တမ္ပံ၊ (၂ ပါးဖြစ်သောကြောင့် "အာယသ္မန္တာ" ဟု ဆိုရမည်၊) တိက္ခတ္တုံ - ၃ ပါးသောရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေန္တေန, အာယသ္မန္တော ဓာရေန္တူတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္တမ္ပံ၊ (၃ ပါးဖြစ်သောကြောင့် အာယသ္မန္တော ဟု ဆိုရမည်၊) [ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ " တပါးမှာ သ္မာ , ၂ ပါး န္တာ , ၃ ပါးမှာ န္တော , ၄ ပါး ယော"ဟု ဆိုကြသည်၊ (သံယောကို "ယော"ဟု ဆိုသည်။)]

နိက္ခိတ္တကာလတော - ချအပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ပကာဘတ္တဋ္ဌာနေ - ပကတတ်ဒေးရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ - တည်၏၊ အပ္ပဘိက္ခုကော - နည်းသောရဟန်းရှိသော၊ ဒိဟာရော - ကျောင်းတိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ သဘာဂါ - သဘောတူကုန်

× × × × × × ×

တဿ အာရောစေတွာ။ ။"ယဿ နာရောစိတံ၊ တဿ အာရောစေတွာ"ဟု ဆိုသောကြောင့် သိမ်တွင်းတုန်းက ပြောကြားအပ်ခဲ့ပြီးသော ရဟန်းဖြစ်လျှင် မပြောကြားဘဲ ချနိုင်၏၊ ၍ အာရောစေတွာအရ ပြောကြားရခြင်းမှာလည်း မပြောကြားလျှင် "ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ်" အာပတ်သင့်မည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ အချို့ဆရာတို့က ဝတ်ဆောက်တည်ရာနေ့၌ပင် နံနက်စောစော အရုဏ်မတက်ခင် တဖန်ပြန်၍ ဝတ်ဆောံတည်ပြီးလျှင် တအရုဏ်ရအောင် ယူလိုသောပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ရတ္တိစ္ဆေဒ မဖြစ်အောင် " အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတမ္ပံ " ဟု မိန့်ကြောင်းကို ဆိုကြ၏၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်းမှာ ရတ္တိစ္ဆေဒ အကြောင်း ၄ ပါးတွင် အနာရောစနအကြောင်းနှင့် ဆိုင်သောကြောင့်တည်း။

ဓမတိ။ ။အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတမ္ပံတိ ဒုက္ကဋ်ပရိမောစနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ ကေစိ ပန တဒဟေဝ ပုန ဝတ္ထုံ သမာဒိယိတွာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတုကာမဿ ရတ္တိစ္ဆေဒ ပရိဟာရတ္ထံတိပိ ဝဒန္တိ၊ (အကယ်၍ ယခုဝတ်ချရာ၌ အဖေါ်ဖြစ်သောရဟန်းသည် နံနက်အရုဏ်မတက်ခင် ဝတ်ကြားရာ၌ ပကတတ်အဖြစ်ဖြင့် ပါဠိုးမည်ဖြစ်လျှင် ရတ္တိစ္ဆေဒဖြစ်ဘွယ်မရှိပါ။)

မှတ်ချက် ။ ။ထိုမာနတ်ကျင့်နေသောရဟန်းသည် ခဏ္ဍသိမ်အတွင်းမှာဖြစ်စေ, သိမ့်အပြင်မှာ ဖြစ်စေ ဝတ်ချသော်လည်း ထိုမာနတ်ယူရာ ကျောင်းတိုက် အတွင်း၌ သိမ်တွင်းမပါသော ရဟန်းများရှိနေသေးလျှင် ထိုရဟန်းများကိုလည်း ဝတ်ကြားနိုင်မှ ထိုနေ့အတွက် အရုဏ်ယူ၍ ဖြစ်မည်၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိသမျှ ရဟန်းအားလုံးကို ဝတ်မကြားနိုင်လျှင် ထိုနေ့အတွက် အရုဏ်ကို မရနိုင်ဟု ယူကြသည်။

သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သစေ ဝသန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္တံ— ဝတ်ကို၊ အနိက္ခိပိ တွာ-မချမူ၍၊ အနွောဝိဟာရေယေဝ - ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်း၌သာ၊ ရတ္တိ ယော-တို့ကို၊ ဂဏောတမ္ဘာ-ရေတွက်ထိုက်ကုန်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သော ဧတံ-သုခ်သင်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ - မတတ်ကောင်းသည်၊ (သစေ ဟောတိ)၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဝုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ (ပါရိဝါသိကကွန္ဓကဉ္စ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာ၊) ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ, ပစ္ဆာသမယေ—မိုးသောက်အခါ၌၊ စတူဟိဝါ-၄ ပါး သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိဝါ-၅ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဟိ-တို့နှင့်၊ (အဝုတ္ထဝိကပ္ပနတ္ထဝါသဒ္ဒါကြောင့် ထို့ထက်အလွန် ရဟန်းများလည်း ယူပါ၊)သင့်, ပရိက္ခိတ္တာသေ-ကာရံဒုံသော်၊ ဝိဟာရသေ-ကျောင်းတိုက်၏၊ ပရိဝေဏေတော - အကာအရံမှဝင်း၊ အပရိက္ခိတ္တာသေ — မကာရံအပ်သော၊ (ဝိဟာရာသေ)၊ ပရိဝေဏေပါရဟဋ္ဌာနတော - အကာအရံထိုက်သော အရပ်မှဝင်း၊ (ထိုအရပ်ကို စိဝရကွန္ဓကဉ္စ ပြခဲ့ပြီ၊) ဒွေ လေဋ္ဌုပါတေ— ခဲ၂ ကျ အရပ်တို့ကို၊ အတိက္ကမိတွာ-ကျော်လွန်၍၊ မဟာမဂ္ဂတော- လမ်းမမှ၊ (အများသွားလမ်းမှ၊) သြက္ကမ္မ - ဖဲ၍၊ ဂုမ္ဗေနဝါ-ချုံဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝတိယာဝါ- ဝန်းရိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ- ဖုံးကွယ်အပ်သောအရပ်၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ—နေရာ၏။

× × × × × × ×

ဒွေ လေဋ္ဌုပါဒတ အတိက္ကမိတွာ။ ။ကျောင်းတိုက်မှ ခဲ၂ ကျလွန်ရာအရပ်ကို ညွှန်ပြခြင်းသည် ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှ စကားပြောသံ, စာအံသံစသော အသံများကို မကြားဘို့ရန်တည်း၊ အကယ်၍ တိတ်ဆိတ်သောကျောင်းတိုက်ဖြစ်လျှင် ခဲ၂ ကျ မလွန်ခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိဟု ယူကြသည်၊ [ဒွေ လေဋ္ဌုပါတေ အတိက္ကမိတွာတိ ဣဒံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခူနံ သဇ္ဈာယဒိ သဒ္ဒသဝနုပစာရဝိဇဟနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊— ဝိမတိ]။

မဟာမဂ္ဂတော သြက္ကမ္မ။ ။လူအများ သွားလာရာလမ်းကြီးမှ ဖဲဘို့ရန် ညွှန်ပြခြင်းကား ခရီးသွားရဟန်းတို့၏ မိမိတို့နေရာ ၁၂ တောင် ဥပစာအတွင်း ရောက်လာမည်ကို တားမြစ်လိုသောကြောင့်တည်း၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ လမ်းမကြီးမှ မရှောင်ဖဲနိုင်လျှင် လမ်းသွားသော ရဟန်းများ ၁၂ တောင် ဥပစာအတွင်း ဝင်လာသောအခါ ဝတ်ကြဲားရမည်၊ ထိုသို့ဝတ်ကြားနိုင်လျှင် လမ်းမကြီးမှမရှောင်လွဲမှုကြောင့် အပြစ်မရှိပါ၊ ၁၂ တောင်ဥပစာအတွင်း ဝင်လာသည်ကိုသိလျက် ဝတ်မကြားလျှင် ရတ္တိစ္ဆေဒ, ဝတ္ထုဘေဒဖြစ်သည်၊ မသိလျှင် ရတ္တိစ္ဆေဒသာဖြစ်သည်၊ [မဟာမဂ္ဂတော သြက္ကမ္မာတိ ဣဒံ မဂ္ဂပဋိပန္နာနံ ဘိက္ခူနံ ဥပစာရာတိက္ကမနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊— ဝိမတိ။]

ဂုမ္ဗေနဝါ ဝတိယာဝါ။ ။"ချုံစည်းရိုးတို့ဖြင့် ကွယ်ကာအပ်သော အရပ်တို့၌ နေရမည်"ဟု ညွှန်ပြခြင်းကား ဝတ်ဆောံတည်နေသောမိမိက ၁၂ တောင် အပြင်ဘက် ဝေးကွာသောအရပ်၌ ရဟန်းများကို မမြင်ဘို့ရန်တည်း၊ အကယ်၍ မြင်လျှင် မည်မျှပင် ဝေးကွာသော်လည်း လိုက်၍ ဝတ်ကြားခွင့်ရှိသည်၊ [ဂုမ္ဗေနဝါတိ အာဒိ ဒဿနုပစာရဝိဇဟနတ္ထံ၊— ဝိမတိ။)]

အန္တောအရဏ္ဏေယေဝ - အရဏ်အတွင်းဌိသာ၊ ဝုတ္တာနယေန - ဖြင့်၊ ဝတ္ထုံ သမာဒိယိတ္ဝာ အာရောစေတမ့်ဗ်၊ (“မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ”စသည်ဖြင့် ဆောက် တည်၍ အဟံ ဘန္တေ ဧကံ အာပတ္တိ• အာပဇ္ဇိ•”စသည်ဖြင့် ဝတ်ကြားခြင်းကို ဝုတ္တာနယေနဟုဆိုသည်၊)အညော-အခြားသော၊(စတူဟိ ပဉ္စဟိဝါဟုညွှန်ပြအပ် ခဲ့သော ရဟန်းတို့မှအခြားသော၊) ကောစိ- တစုံတယောံသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကေနစိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဘွယ် ကိစ္စကြောင့်၊ တံဌာနံ-ထို အရပ်သို့၊(သစေ) အာဂစ္ဆတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဧသ (ဧသော) - ဤ ရဟန်းသည်၊ တံ-ထို ရဟန်းကို၊ သစေ ပသဿတိ၊ (ဧဝံ သတိဝါ-ဤသို့ မြင်သော် ၎င်း၊)အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ သဒ္ဒံ-အသံကို၊ သစေသုဏာတိ၊(ဧဝံ သတိဝါ-ဤသို့ ကြားသော်၎င်း၊) အာရောစေတမ့်ဗ်- ၏၊ အနာရောစေန္တသ်-ဝတ်မကြားသော ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ, ဝတ္ထာဘေဒေါစ, (ဟောတိ)၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ ဒွါဒသဟတ္ထံ-၁၂ တောင် ရှိသော၊ ဥပစာရံ-သို့၊ ဩကာသမိတ္ဝာ - သက်ရောက်၍၊ အဇာနန္တသ်ဝေ-မိမိ မသိစဉ်ပင်၊(သစေ)ဂစ္ဆတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ-သည်၊ ဟောတိယေဝ-သည်သာ၊ ဝတ္ထာဘေဒေါပန - ဝတ်ပျက်ခြင်းသည်ကား၊ နတ္ထိ-မရှိ။

စ-ဆက်၊ အာရောစိတကာလတော- ဝတ်ကြားအပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဧကံ- သော၊ ဘိက္ခုံ- ကို၊ ထပေတ္ဝာ-၍၊ သေသေဟိ-ကြွင်းသော ရဟန်း တို့သည်၊ ကရဏီယေ-ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ သတိ-ရှိလသော်၊ ဂန္တုံပိ-ဌာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏၊ အရဏ္ဏေ- အရဏ်သည်၊ ဥဋ္ဌိတေ-တက်လသော်၊ တဿ ဘိက္ခု-သ- ၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတမ့်ဗ်၊ သောပိ - ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ (ကျန်ရစ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊) ကေနစိ—တစုံတခုသော၊ ကမ္မေန - အမှု ကြောင့်၊ ပုရေအရုဏေယေဝ-အရုဏ်မတက်မီသာလျှင်၊ (“ပုရာ အရုဏာ”ဟု အခြားနေရာ၌ ရှိတတ်၏၊) ဂစ္ဆတိ-သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အညံ-အခြားသော၊ ပိဟာရတော - ကျောင်းတိုက်မှ၊ နိက္ခန်တဝါ - ထွက်လာသူမူလည်း ဖြစ်သော်၊ အာဂန္တုကံဝါ- အာဂန္တုကမူလည်း ဖြစ်သော၊ (အခြား အရပ်မှလာသော အာဂန္တုကမူလည်း ဖြစ်သော၊) ယံ- အကြင် ရဟန်းကို၊ ပဌမံ - ရှေးဦးစွာ၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တဿ-ကို ပဌမမြင်အပ်သောရဟန်း၏၊ သန္တိကေ အာရောစေ

× × × × × × ×

ဧကံ ဘိက္ခုံ၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိ။ ။ရဟန်းတပါးကိုချန်ထားခြင်းသည် အရုဏ်တက်သော အခါ ဝတ်ချတို့ရန်တည်း၊“ကြွင်းသောရဟန်းတို့သည် ပြုဘွယ်ကိစ္စရှိလျှင် သွားကောင်း ၏”ဟူရာ၌ သွားကြသောရဟန်းတို့၏ကိစ္စကိုသာညွှန်ပြခြင်းတည်း၊ ကိစ္စမရှိသော်လည်း သွားကောင်းသည်သာ၊ ထိုသို့ သွားခြင်းကြောင့် “ဥုနေဂဏော စရဏအပြစ် မဖြစ်ပါ” ဟူလို၊ [သတိကရဏီယေတိ ဇုဒံ ဂန္တုံသ ကာရဏာ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ အသတိ ကရဏီ ယေပိ ဂန္တုံဝဋ္ဋတိ၊-ယောဇနာ၊]။

တွာ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတမ့ံ၊ (ကျောင်းတွင်း ဝင်သွားလျှင် အခြားရဟန်းများကို ဝတ်ကြားရ၍ ချရမည်ဖြစ်သောကြောင့် " ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဝါ " ဟုဂင်း, ရှေးက မကြားရသေးသောရဟန်းဖြစ်၍ " အာရောစေတွာ "ဟုဂင်း ဆိုသည်၊) စ-ဆက်၊ အယံ - ဤ မာနတ္တစာရိက ရဟန်းသည်၊ ယသ္မာ — အကြင့်ကြောင့်၊ ဂဏာသ - ၄ ပါးစသော ကိုဏ်းအား၊ အာရောစေတွာ - ဝတ်ကြားပြီး၍၊ ဘိက္ခူ နဉ္စ — တို့၏လည်း၊ အတ္ထိဘာဝံ — ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ ဝ - မှတ်ထင်၍ သာလျှင်၊ ဝသိ - နေပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ အသ - ထို မာနတ္တစာရိကရဟန်း၏၊ ဥ္ဇုနေ - ၄ ပါးအောက် ယုတ်လျော့သော၊ ဂဏေ - ကိုဏ်း၌၊ စရဏဒေါသော ဝါ - ကျင့်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အပြစ်သည်ရှင်း၊ ဝိပ္ပဝါသော - ကင်း၍နေခြင်းသည်ရှင်း၊ န ဟောတိ။

ကဉ္စိ — တစုံတယောက်သော ရဟန်းကို၊ သစေ နပဿတိ - အကယ်၍ မမြင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝိဟာရံ - ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဆာ - ၍၊ အတ္တာနာ - မိမိနှင့်၊ သဒ္ဓိ - အတူ၊ ဂတဘိက္ခူ သု - သွားသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကဿ - တပါးသော ရဟန်း၏၊ သန္တိကေ (ဝတ္တံ) နိက္ခိပိတမ့ံ၊ ဣတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။

× × × × × × ×

အယဉ္စ၊ ပေ၊ နဟောတိ။ ။" ရဟန်းတပါးကိုချန်၍ ကျန်ရဟန်းများ ပြန်သွားလျှင် ဥ္ဇုနေဂဏောစရဏာအပြစ် မဖြစ်ပါလော၊ ထို ကျန်ရစ်သော ရဟန်းတပါးသော်မှ ပြန်၍ သွားပြန်လျှင် ဝိပ္ပဝါသ အပြစ်မဖြစ်ပါလော " ဟု စောဒနာဘွယ် ရှိသောကြောင့် " အယဉ္စ၊ ပေ၊ နဟောတိ " ဟု မိန့်သည်၊ ထို မာနတ္တ စာရိက ရဟန်းက ၄ ပါးစသော ဂိုဏ်းအား မာနတ်ကြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥ္ဇုနေဂဏော စရဏာ ဒေါသ မဖြစ်၊ " ရဟန်းအများပင် ရှိနေသည် " ဟု ထင်သောကြောင့် " ဝိပ္ပဝါသအပြစ်လည်း မဖြစ်ပါ " ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ သလ္လက္ခေတွာ ဟု ဆိုသောကြောင့် ရဟန်းများ ပြန်သွားစဉ်က ထိုမာနတ္တစာရိက ရဟန်းအား မပြောဘဲ ပြန်သွားသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်၊ (ဘိက္ခူ နဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ ပကတတ္တာ (ပကတတ် ရဟန်းတို့သည်) ဂတကာလေ တသ အနာရောစေတွာဝ ဂန္တုန္တိ၊ တသ္မာ ဘိက္ခူနဉ္စ ဒွါဒသဟတ္ထေ။ပစာရေ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ အတ္ထော၊ တ္ထေစ ဂဏသ အာရောစေတွာတိ ဇ္ဈမိနာ ဥ္ဇုနေဂဏော စရဏာ ဒေါသာဘာဝံ ဒဿေတိ၊ ဘိက္ခူနဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ ဇ္ဈမိနာ ဝိပ္ပ ဝါသ ဒေါသာဘာဝံ ဒဿတိ၊ - ဉေယျနာ၊)။

ကဉ္စိ — တစုံတယောက်သော ရဟန်းကို၊ သစေ နပဿတိ - အကယ်၍ မမြင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝိဟာရံ - ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဆာ - ၍၊ အတ္တာနာ - မိမိနှင့်၊ သဒ္ဓိ - အတူ၊ ဂတဘိက္ခူ သု - သွားသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကဿ - တပါးသော ရဟန်း၏၊ သန္တိကေ (ဝတ္တံ) နိက္ခိပိတမ့ံ၊ ဣတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။

× × × × × × ×

အယဉ္စ၊ ပေ၊ နဟောတိ။ ။" ရဟန်းတပါးကိုချန်၍ ကျန်ရဟန်းများ ပြန်သွားလျှင် ဥ္ဇုနေဂဏောစရဏာအပြစ် မဖြစ်ပါလော၊ ထို ကျန်ရစ်သော ရဟန်းတပါးသော်မှ ပြန်၍ သွားပြန်လျှင် ဝိပ္ပဝါသ အပြစ်မဖြစ်ပါလော " ဟု စောဒနာဘွယ် ရှိသောကြောင့် " အယဉ္စ၊ ပေ၊ နဟောတိ " ဟု မိန့်သည်၊ ထို မာနတ္တ စာရိက ရဟန်းက ၄ ပါးစသော ဂိုဏ်းအား မာနတ်ကြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥ္ဇုနေဂဏော စရဏာ ဒေါသ မဖြစ်၊ " ရဟန်းအများပင် ရှိနေသည် " ဟု ထင်သောကြောင့် " ဝိပ္ပဝါသအပြစ်လည်း မဖြစ်ပါ " ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ သလ္လက္ခေတွာ ဟု ဆိုသောကြောင့် ရဟန်းများ ပြန်သွားစဉ်က ထိုမာနတ္တစာရိက ရဟန်းအား မပြောဘဲ ပြန်သွားသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်၊ (ဘိက္ခူ နဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ ပကတတ္တာ (ပကတတ် ရဟန်းတို့သည်) ဂတကာလေ တသ အနာရောစေတွာဝ ဂန္တုန္တိ၊ တသ္မာ ဘိက္ခူနဉ္စ ဒွါဒသဟတ္ထေ။ပစာရေ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ အတ္ထော၊ တ္ထေစ ဂဏသ အာရောစေတွာတိ ဇ္ဈမိနာ ဥ္ဇုနေဂဏော စရဏာ ဒေါသာဘာဝံ ဒဿေတိ၊ ဘိက္ခူနဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ ဇ္ဈမိနာ ဝိပ္ပ ဝါသ ဒေါသာဘာဝံ ဒဿတိ၊ - ဉေယျနာ၊)။

ဧကဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတဉ္စ။ ။အရှက်မတက်မှိက ထိုရဟန်းထံ မာနတ်ကြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် အရှက်တက်ပြီးသော အခါ မာနတ်ကြားဘွယ် မလိုတော့ရကား အာရောစေတွာ မထည့်ဘဲ နိက္ခိပိတမ့ံဟုသာ ဆိုသည်၊ မဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒခံကား အရှက်မတက်ခင်က ဝတ်ကြားပြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် မပါဝင်သောကြောင့် " အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတမ့ံ " ဟု ဆိုသည်၊ ဤအဆို ၂ မျိုးကို ထောက်လျှင် အရှက်မတက်မှိက တကြိမ်ကြားပြီးဖြစ်လျှင် " ဒေဝသိက် အာရောစေတမ့ံ " ဟု ဆိုနိုင်၏၊ အရှက်တက်ပြီးနောက် ဝတ်ချကာနီးမှ ထပ်၍ကြားဘွယ် မလို ဟု သိသာသည်။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ ယံ - အကြင် ရဟန်းကို၊ ပဌမံ ပဿတိ၊ တဿ အာရောစေတွာ (ဝတ္တုံ) နိက္ခိပိတမ္ပံ၊ အယံ — ဤ ဒွေးဥုးစွာ တွေ့သော ရဟန်းကို ပြောကြား၍ ဝတ်ချခြင်းသည်၊ နိက္ခိတ္တဝတ္တဿ - နိက္ခိတ္တ ဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ ပရိဟာရော—အစောင့် အရှောက်တည်း၊ ဣတိ အာဟ၊

ဧဝံ- သို့၊ ဝါ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ဆာရတ္တံ - ၆ ည၌ပတ်လုံး၊ မာနတ္တံ—ကို၊ အဗ္ဘဋ္ဌံ-မကျိုးမပြတ်အောင်၊ စရိတ္တာ—ကျင့်ပြီး၍၊ ယတ္ထ-အကြင် သိမ်၌၊ ဝိသတိဂဏော - ၂ ကုပ်ဂိုဏ်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုသံဃော — ရဟန်း အပေါင်းသည်၊ သိယာ-ရှိရာ၏၊ တတ္ထ - ထို သိမ်၌၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ အဗ္ဘေတမ္ဗော - အဗ္ဘာန်သွင်းထိုက်၏၊ (အဗ္ဘာန်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကန်ဒါဘာသာဋီကာ သံယာဒိသေသ်အဖွင့်၌ ရှုပါ၊) စ - ဆက်၊ အဗ္ဘေန္တေဟိ- အဗ္ဘာန်သွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ အဗ္ဘာနာရဟော-အဗ္ဘာန်ထိုက်သူကို၊ ကာတမ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)ဟိ(ယသ္မာ)ကြောင့်၊ အယံ-ဤမာနတ္တစာရိကရဟန်းသည်၊

× × × × × × ×

နိက္ခိတ္တဝတ္တဿ ပရိဟာရော ။ ■ အနိက္ခိတ္တ ဝတ်ကျင့်နေသော ရဟန်းတို့မှာ ကျောင်းတိုက် ဥပစာအတွင်း၌ ရှိသမျှ ရဟန်းတို့အား ပြောကြားဘို့ရန် တာဝန်ရှိသော်လည်း နိက္ခိတ္တဝတ်ကျင့်သော ရဟန်းတို့ကား ကျောင်းတိုက် အတွင်းရှိ ရဟန်းအားလုံး အား ကြားဘွယ် မလို၊ ဒိဋ္ဌရုပ – မြင်အပ်သော အဆင်းရှိသော ရဟန်း, သုတသဒ္ဒ– ကြားအပ်သော အသံရှိသော ရဟန်းနှင့်, ၁၂ တောင် ဥပစာအတွင်း၌ ရောက်နေသော ရဟန်းတို့အားသာ ဝတ်ကြားဘို့ရန် တာဝန်ရှိသည်၊ ဤကား နိက္ခိတ္တ ဝတ်ဆောက် ဘည်သော ရဟန်းများအတွက် သီးခြားဖြစ်သော အစောင့်အရှောက်တည်း" ဟု မဟာ ပဒုမထေရ် ဆိုလိုသည်။

ဋီကာ ။ ။ အနိက္ခိတ္တဝတ္တေန အန္တော ဥပစာရဂတာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အာရောစေ တဗ္ဗတ္တာ အယံ နိက္ခိတ္တဝတ္တဿ ပရိဟာရောတိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ နိက္ခိတ္တဝတ္တဿာတိ ဝတ္တုံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပရိဝသန္တဿာတိ အတ္ထော၊ အယံ ပနေတ္ထ ထေရဿ အဓိပ္ပါယော၊ ဝတ္တုံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပရိဝသန္တဿ ဥပစာရဂတာနံ (ကျောင်းတိုက် ဥပစာအတွင်း၌ ရောက်နေ ကုန်သော၊) သဗ္ဗေသံ အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဒိဋ္ဌရုပါနံ သုတသဒ္ဒါနံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အဒိဋ္ဌအသုတာနမ္ပိ အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထဂတာနံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဝတ္တုံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပရိဝသန္တဿ လက္ခဏန္တိ။

မူတ်ချက် ■ ။ ဤမဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒကို အင်္ဂကထာလည်း သဘောတူ၍ နောက်ထားသည်၊ ဤဝါဒအတိုင်း ဆိုလျှင် ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိသော ခဏ္ဍသိမ်ဝယ် ဝတ်ယူသောအခါ ဝတ်ယူစဉ် အခါက တန်ဆောင်းဝန်း၌ ပါဝင်သော ရဟန်းများကို ဝတ်ကြားပြီး၍ ချနိုင်ပြီ၊ ခဏ္ဍသိမ်အပြင်ဘက်ဝယ် ကျောင်းတိုက် အတွင်း၌ ရှိကြသော ရဟန်းများကိုကား ဒိဋ္ဌရုပ, သုတသဒ္ဒ မဟုတ်လျှင် ဝတ်ကြားဘွယ် မလို၊ ထိုသို့ မကြား ခြင်းကြောင့် နံနက် စောစောထ၍ အရုဏ်ယူသောအခါ တအရုဏ် မရမရှိ , ရနိုင်သည် သာ ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။

ဒုက္ခိတ္တာ ဝတ္တတ္တာ-ချအပ်ပြီးသော ဝတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ပကတတ္တဋ္ဌာနေ-ဋ္ဌေ၊ ဒုဘော-ပြီ၊ ပကတတ္တသစ- ပကကတ်ရဟန်းကိုလည်း၊ အဇ္ဈာနံ-အဇ္ဈာန်ကို၊ ကာတုံ နဝဋ္ဋဟိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝတ္တုံ-ကို၊ သမာဒါပေတုဗ္ဗော-ဆောံတည်စေထိုက်၏၊ ဝတ္တော-ကို၊ သမာဒိဒ္ဒေ-ဆောံတည်အပ်ပြီးသော်၊ အဇ္ဈာနာရဟော-အဇ္ဈာန်ထိတ်သူသည်၊ ဟောတိ၊ တေနာပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ ဝတ္တုံ သမာဒိယိတ္ထာ, အာရောစေတ္ထာ - ၍၊ (ဝတ်ကြားပြီး၍၊) အဇ္ဈာနံ-ကို၊ ယာစိတဗ္ဗံ-တောင်းထိုက်၏၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္ထာသ-မချအပ်သော ဝတ်ရှိသောရဟန်း၏၊ ပုန-ဘာဘန်၊ ဝတ္တာသမာဒါနကိစ္စံ — ဝတ်ဆောက်တည်ဘွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ — မရှိတော့၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သော-ထို အနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဆာရတ္တာတိက္ကမေနေဝ — ဖ ညဉ့်ကို လွန်ရာအခါ၌ပင်၊ အဇ္ဈာနာရဟော ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သော - ထို ရဟန်းကို၊ အဇ္ဈာတဗ္ဗော၊ တ-ဤ - ထို အဇ္ဈာတဗ္ဗောဟူသော စကားရပ်၌၊ ဧဝံစ ၊ ပေ ၊ အဇ္ဈာတောတိ— ဟူ၍၊ ပါဠိယံ ယေဝ - ပါဠိတော်၌ပင်၊ အယံ အဇ္ဈာနဝိဓိ - ဤအဇ္ဈာန်အစီအရင်ကို၊ (အဇ္ဈာန်သွင်းပုံ အစီအရင်ကို၊) ဝုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [အချို့စာအုပ်တို့၌ " တဤယွာယံ " ဟု ရှိ၏၊ ယောဇနာ၌ - " အယံ အဇ္ဈာနဝိဓိ ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ" ဟု ရှိသောကြောင့်ဂုဏ်း , နောက်ဝါကျ၌ အယဥ္စဟု စသဒ္ဒါနှင့် တကွ ရှိသောကြောင့်ဂုဏ်း " တဤာယံ " သာ ရှေးပါဋ္ဌဟောင်းတည်း။]

စ—ဆက်၊ အယံ - ဤ အဇ္ဈာန်သွင်းပုံ အစီအရင်ကို၊ ဧကာပတ္တိဝသေန — တချက်သော အာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တော - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဒ္ဝေ(ဝါ)- ၂ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိသော (ဝါ) -- ၃ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ဗဟုလာဝါ-များစွာသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကဝတ္ထုကာ(ဝါ)-တူသော ဝတ္ထု၌သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ နာနာဝတ္ထုကာ(ဝါ)- အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထု၌သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တာသံ-ထို အာပတ်တို့၏၊ ဝါ- တို့နှင့်၊ (၂ ချက်သော အာပတ်, ၃ ချက်သော အာပတ်, များစွာသော အာပတ်, ဧကဝတ္ထုကာ အာပတ်, နာနာဝတ္ထုကာ အာပတ်တို့နှင့်၊)ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ ကမ္မဝါစာ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ-သို့၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ ပန-ကား၊ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဋိဆ္ဆန္နာယ—သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ - ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသော ရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ နံ - ထိုပဋိဆ္ဆန္န မာနတ်ကို၊ ပရိဝါသကထာယမေဝ-ပရိဝါသကထာ၌သာ၊ ကထယိဿာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ပရိဝါသကထာ

တေနဟိ၊ပေ၊ဒေတူတိ အာဒိနာ- အစရှိသော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ပါဠိယံ- ပါဠိတော်၌၊ အနေကေဟိ-များစွာကုန်သော၊ အာကာရေဟိ - အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပရိဝါသေစ-ကိုဂုဏ်း၊ မာနတ္တံစ- ကိုဂုဏ်း၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ—ထိ ပရိဝါသ , မာနတ်၏၊ ယံသဗ္ဗာ - ကြောင့်၊ အာဂတာဂတဋ္ဌာနေ - လာတိုင်းလာတိုင်းသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော - သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဝုစ္စမာနော - ဆိုအပ်သော်၊ ပါဠိဝိယ-ပါဠိတော်သည်ကဲ့သို့၊ အတိဝိယ်ဘာဒံ-အလွန် ခဲ့ထွင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ-အလွန် ကျယ်ဝန်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ စ-ကျယ်ဝန်းရုံသာ မကသေး၊ သုခေန - လွယ်ကူသဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတုံ- ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းငှါ၊ သက္ကာ - တတ်ကောင်းသည်၊ နု ဟောတိ၊ တသ္မာ — ကြောင့်၊ (အာဂတာဂတဋ္ဌာနဉ္စ ဝိနိစ္ဆယကိုဆိုအပ်သော် အလွန်ကျယ်ဝန်းခြင်းသို့ ရောံရာသည်၏အဖြစ်, လွယ်ကူစွာ ပိုင်းခြားခြင်းငှါလည်း မဘတ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) နံ- ထိ ပရိဝါသိမာနတ်ကို၊ သမောဓာနေတွာ- ပေါင်း၍၊ ဣဓေဝ- ဤအရာ၌သာ၊ (ဧကာဟ ပရိဝါသိအရာ၌သာ)၊ ဒဿယိဿာမ-ပြကုန်အံ့။

ဟိ-ချေ၊ ဣဓ-ဤနေရာ၌၊အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်သော၊ အယံ ပရိဝါသော နာမ-ဤ ပရိဝါသိမည်သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နေ ပရိဝါသော-ဌင်း၊ သုဒ္ဓန္တ ပရိဝါသော—ဌင်း၊ သမောဓာနပရိဝါသော--ဌင်း၊ ဣတိ - သို့၊ တိဝိဓော-ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ- ထို ၃ ပါးသော ပရိဝါသိတို့တွင်၊ တာဝ - သုဒ္ဓန္တ'ပရိဝါသိစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော - ကို၊ ယထာပဋိစ္ဆန္နာယ-အကြင်အကြင် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ - ကြောင့်၊ ဒါတမ္ဗော - ပေးထိုက်၏၊ [ပဋိစ္ဆန္နာယ + ဒါတမ္ဗော + ပရိဝါသော ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော။] ဟိ — ချေ၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ ဥဒါယိတ္ထေရသာ- ၏၊ အယံ (အာပတ္တိ)- သည်၊ (ဟောတိ) ယထာ - ကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ ကဿစိ - အချို့သောရဟန်း၏၊ ဧကာဟပဋိစ္ဆန္နာ-တရက်ပတ်လုံးဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိ--သည်၊ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဥဒါယိတ္ထေရသော - ၏ပင်၊ ပရတော- နောက်၌၊ အာဂတာ- လာကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့သည်၊) (ဟောန္တိ)ယထာ၊ (တထာ)၊ ကဿစိ-၏၊ ဒ္ဝိဟာဒိပဋိစ္ဆန္နာ - ၂ ရက် အစရှိသောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော, ဟောန္တိ၊) (ဥဒါယိတ္ထေရသ) အယံ (အာပတ္တိ)- ဤတချက်သော အာပတ်သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ကဿစိ-၏၊ ဧကော-တချက်သော၊ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ (ဥဒါယိတ္ထေရသော) ပရတော အာဂတာ — နှင့်သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)ယထာ၊ (တထာ) ကဿစိ-၏၊ ဒွေဝါ- ၂ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိသောဝါ-၃ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တတုတ္တရိဝါ- ထို ၂ ချက် ၃ ချက်ထက် အလွန်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိ

ယော ဟောန္တိ၊) တဿ - ကြောင့်၊ ပဋိစ္စသုပရိဝါသံ - ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်ကို၊ ဒေန္တေန-ပေးသော ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊(တနည်း-ပေးသောသံဃာသည်၊) ပဌမံ - ပရိဝါသ် မပေးမီ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋိစ္ဆန္နဘာဝေါ — ပဋိစ္ဆန္နအာပတ်၏ အဖြစ်ကို၊ တာဝ ဇာနိကမ္မော-သိထိုက်သေး၏။

ဟိ - ခဲ့၏၊ အယံ အာပတ္တိနာမ - ဤ အာပတ်မည်သည်၊ ဒဿဟိ - နှ်သော အာကာရေဟိ—အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နာ- ဖုံးအပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ တတ္ထ - ထို ဒသာဟာကာရေဟိ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိဟူသော ပါဠိဌ်၌၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ မာတိကာ-မာတိကာတည်း၊ အာပတ္တိစ-အာပတ်သည်ရင်း၊ အာပတ္တိသညီစ- အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ရင်း၊ ဟောတိ- ၏၊ ပကတတ္တောစ-ပကတတ်ရဟန်းသည်ရင်း၊ပကကတ္တသညီစ-ပကတတ်ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ရင်း၊ ဟောတိ၊ အနန္တရာယိကောစ - အန္တရာယ်မရှိသည်ရင်း၊ အနန္တရာယိကသညီစ - အန္တရာယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်ရင်း၊ ဟောတိ၊ ပကုစ - စွမ်းနိုင်သည်ရင်း၊ ပဟုသညီစ-စွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ရင်း၊ ဟောတိ၊ ဆာဒေတုကာမောစ - ဖုံးထားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဆာဒေတိစ — ဖုံးလည်း ဖုံးထား၏၊ ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ (မာတိကာ-မာတိကာဇာတည်း။)

တတ္ထ - ထို မာတိကာ၌၊ အာပတ္တိစ ၊ပေ၊ သညီစာတိ - ကား၊ ယံ - အကြင် အာပတ်သို့၊ အာပန္နော - ရောက်ပြီ၊ သော - ထိုအာပတ်သည်၊ အာပတ္တိယေဝ— ဧကန် အာပတ်သည်ပင်၊ ဟောတိ-အံ့၊ စ-ဆက်၊ သောပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ တတ္ထ-ထိုအာပတ်၌၊ အာပတ္တိသညီယေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ အာပတ်ဟူ၍၊ ဇာနန္တော-လျက်၊ ဆာဒေတိ-ဖုံးထားအံ့၊ ဆန္နော ဝ-ဖုံးထားအပ် သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုအာပတ်၌၊ အနာပတ္တိသညီ - အာပတ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ အဆ (ဟောတိ)— အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အစ္ဆန္နာ-မဖုံးအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (အစ္ဆာဒိတာစ ဟောတိ ၌စပ်) အာပတ္တိသညာယပိ- အာပတ်ဟူသော အမှတ်အားဖြင့်ရင်း၊ အနာပတ္တိသညာယပိ - အာပတ်မဟုတ်ဟူသော အမှတ် အားဖြင့်ရင်း၊ ဆာဒေန္တေနပိ- ဖုံးထားပါသော်လည်း၊ အစ္ဆာဒိတာဝ-ဖုံးအပ် သည် မမည်သည်သာ၊ ဟောတိ - ၏။

လဟုကံဝါ- လဟုကအာပတ်ကိုမူလည်း၊ ဂရုကာတိ - ဂရုကအာပတ်ဟူ၍ ရင်း၊ ဂရုကံဝါ-ဂရုကအာပတ်ကိုမူလည်း၊ လဟုကာတိ- ဟူ၍ရင်း၊ ဆာဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အလဇ္ဇိပဂ္ဂ္ဂေ- အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဘို၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏၊ ("သဒ္ဓိဓု အာပတ္တိ ပရိဂ္ဂဟတိ"အရ အလဇ္ဇိဖြစ်သည် - ဟူလို၊) အာပတ္တိပန-အာပတ်သည်ကား၊ အစ္ဆန္နာ - မဖုံးအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဂရုကံ-ကို၊ လဟုကာတိ-ဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ) ဒေသေတိ- ဒေသနာပြောအံ့၊

(ဧဝံသတိ)၊ ဒေသိတာ — ဒေသနာပြောအပ်သည်၊ ဇနဝ ဟောတိ၊ ဆန္နာန (ဟောတိ)၊ ဂရုကံ - ကို၊ ဂရုကာဘိ - ဟူ၍၊ ဥတ္တာ - ၍၊ ဆာဒေတိ- အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဆန္နာ ဟောတိ၊ ဂရုက လဟုကဘာဝံ-ဂရုကအာပတ်, လဟုကအာပတ်၏ အဖြစ်ကို၊ နဇာနာတိ- မသိ၊ အာပတ္တိ- ကို၊ ဆာဒေမိ- ဖုံးမ၏၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ ဆာဒေတိ- အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ပကတတ္တောတိ - ကား၊ တိဝိဓံ - ၃ ပါးအပြားရှိသော၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ-ဥက္ခေပနီယကံကို၊ အကတောဘ - မပြုအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ ပကတတ္တာသညီ - သည်၊ ဟုတ္ဝာ, စေ ဆာဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဆန္နာ ဟောတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ မယံ—ငါ၏အပေါ်၌၊ သံယေန-သည်၊ ကမ္မံ-ဥက္ခေပနီယကံကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ အပကတတ္တာသညီ-ပကတတ်မဟုတ်ဟု ဒုမ္မတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္ဝာ, (စေ) ဆာဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဆ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ အပကတတ္တေန-ပကတတ် မဟုတ်သောရဟန်းသည်၊ပကတတ္တာသညီနာ-ပကတတ်ဟုအမှတ်ရှိသည်၊(ဟုတ္ဝာ)ဝါ-ဖြစ်၍သော်ငင်း၊အပကတတ္တာသညီနာ-ပကတတ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)ပါ- ၎င်း၊ ဆာဒိတာ - ဖုံးထားအပ်သည်၊ (သမာနာ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဆ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ စ-သာဓကကား၊ အာပတ္တိ၊ပေ၊စိန္တိတာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)- ဤ ဂါထာစကားကို၊ (သဂီတိကာရေဟိ)ပိ- တို့သည်လည်း၊ ဒုတ္တံ၊ [သာဝသေသံ- အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဂရုကံ - ဂရုကဖြစ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ- ရောက်၏၊ အနာဒရိယံ- ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ဆာဒေတိ-ဖုံး၏၊ နဘိက္ခုနိ-ဘိက္ခုနိလည်းမဟုတ်၊ ဝဇ္ဇံစ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဟူသော အပြစ်သို့လည်း၊ နော ဖုသေယျ — မထိရောက်ရာ၊ သော ပဋ္ဌာ - ၍

× × × × × × ×

ပကတတ္တော။ ။အခြားနေရာ၌ ပါရာဇိကာမကျသူ, ဥက္ခေပနီယကံ မပြုအပ်သူကို “ ပကတတ္တ ”ဟု ဆိုရသော်လည်း ၍အာပတ် ဖုံးလွှမ်းရာ၌ (ပါရာဇိကကျပြီးဖြစ်လျှင် အာပတ်ပင် မသင့်တော့ရကား, ဖုံးမဖုံးကို စိစစ်ဘွယ်မလိုတော့၊ သို့ဖြစ်၍) ပါရာဇိကမကျသူဟု အထူးလျဉ်းပါးဘွယ်မရှိသောကြောင့်“တိဝိဓံ ပေ၊အကတော”ဟု မိန့်သည်၊ အကတော အရ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏၊ ဥက္ခေပနီယကံကို မရ၊ ထို့ကြောင့် “ တိဝိဓံ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ ” ဟု အဝတ္ထုကံထားသည်၊ တရံတခါ ကရဓာတ်၏ ကံ၌ ပကတိ–ဝိကတိကံ့ ဟု ၂ မျိုးရှိတတ်၏၊ ၍နေရာ၌ ဘိက္ခုဟု ထည့်ရမည့် ပကတိကံသည် ဝုတ္တကံတည်း။

စလင်းဂဏ္ဌိ ။ ။ ၍ကဲ့သို့ ခွဲခြင်းကို သဘောမကျ၍ “ တိဝိဓဥက္ခေပနီယကမ္မကတော”ဟု သမာသ်ကြံသတတ်၊ ထိုအကြံလည်း ပရိဝါရ ကေတ္တရိကနယ ကေကအင်္ဂကထာ၌“အဝသေသ စတုဗ္ဗိဓံ တဇ္ဇနီယာဒိကမ္မကတော”ဟု ရှိသောကြောင့် သင့်သည်ပင်၊ [တိဝိဓဥက္ခေပနီယကမ္မံ + ကတံ ယသာတိ တိဝိဓဥက္ခေပနီယကမ္မကတော (ဘိက္ခု) ။]

ပြဿနာကို၊ ကုသလေဟိ - ဝိနည်းကျွမ်းကျင်, ပညာရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ - ကြံအပ်ပြီ။] ဟိ-မှန်၊ အယံ ပဥ္ဉော-ကို၊ ဥက္ခိတ္တကေန—ဥက္ခိတ္တကရဟန်းဖြင့်၊ ကထိတော - ဖြေဆိုအပ်ပြီ။

အနန္တရာယိကောတိ- ကား၊ ယသ- အကြင်ရဟန်း၏၊ ဒဿု- နှံသော၊ အန္တရာယေသု - အန္တရာယ်တို့တွင်၊ နကောဝိ - တပါးသော အန္တရာယ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊(ရာဇ, စောရစသော အန္တရာယ ၁၀ပါးကို မဟာဝဂ္ဂ-ဥပေါသထက္ခန္ဓက်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ကန်၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား ဤနေရာ၌ တိုက်ရိုက်ပါ၏၊) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အနန္တရာယိကသညီ-အန္တရာယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္ထာ, စေ ဆာဒေတိ-အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဆန္နာ ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဘိရုက ဇာတိကဘာဝယ - ကြောက်တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္ဓကာရေ - အမိုက်မှောင်၌၊ အမနုဿ စက္ကာမဂဘာယေန - တဆေသူရဲ, ခြင်္သေ့, သစ်, ကျား အစရှိသော ရဲရင့်သော သားကောင်တို့မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ အန္တရာယိကသညီ - အန္တရာယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္ထာ, သစေပိ ဆာဒေတိ — အကယ်၍မူလည်း ဖုံးထားစေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ ဟိ - ချဲ့၊ ယသ - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဗ္ဘကဝိဟာရေ-တောင်းပေါ်ကျောင်း၌၊ ဝသန္တာသ နေစဉ်၊ ကန္ဒရံဝါ - ချောက်ကိုသော်၎င်း၊ နဒိံဝါ-မြစ်ကိုသော်၎င်း၊ အတိက္ကမိတ္ထာ- ကျော်လွန်၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-ပြောကြားရာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ စ— သည်သာဖက်သေး၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- လမ်းခရီးအကြား၌၊ စက္ကာဝါဠ အမနုဿာဒိဘယံ—ကြမ်းတမ်းသော ခြင်္သေ့, သစ်, ကျားအစရှိသော သားကောင်, တဆေသရဲ အစရှိသည်တို့၏ ဘေးသည်၊ အတ္ထိ—ရှိတတ်၏၊ မဂ္ဂေ-၌၊ အဇကရာ- စပါးကြိုးမြွေတို့သည်၊ နိပဇ္ဇန္တိ- အိပ်နေတတ်ကုန်၏၊ နဒီ-မြစ်သည်၊ ပူရာ-ရေဖြင့် ပြည့်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ပန- ဆက်၊ ဧကဿံ-တခုသော၊ အန္တရာယေ-သည်၊ သတိယေဝ—ရှိသော်သာ၊ အန္တရာယိကသညီ-သည်၊ ဟုတ္ထာ, ဆာဒေတိ-အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ ပန—ကား၊ အန္တရာယိကဿ—အန္တရာယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရာယိကသညာယဝါ-

× × × × × × ×

ကထိတော၊ ။ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသည် သာသနာတော်ဝယ် အကြင်းအကျန်ရှိသေးသော (ပါရာဇိကကဲ့သို့အကြင်းအကျန်မရှိမဟုတ်သော) ဂရုကသံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့ ရောက်၏၊ ဥက္ခိတ္တကဖြစ်သောကြောင့် အခြား ပကတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဒေသနာကြား၍လည်း မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ဖုံးထား၏၊ ထိုသို့ ဖုံးထားသည့်အတွက် (ပကတတ်ရဟန်းတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်တည်းဟူသောအပြစ် သင့်ရာပါသော်လည်း) ထို ဥက္ခိတ္တကရဟန်း၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်တည်းဟူသောအပြစ် မသင့်ဟု ဖြေဆိုအပ်၏၊ (သာဝသေသံတိဋ္ဌမိနာ ပါရာဇိကံ နိဝတ္တေတိ ၊ပေ၊ အနာဒရိယန္တိ သိက္ခာပဒေ အနာဒရိယံ၊ ဝဇ္ဇံတိ ဒုက္ကဋ်ံ၊- ယောဇနာ)။

အန္တရာယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍သော်၎င်း၊ အနန္တရာယိက သညာယဝါ-အန္တရာယ်မရှိ ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍သော်၎င်း၊ ဆာဒယဘော — ဖုံးထားလသော်၊ ဝါ— ဖုံးထားသော ရဟန်းသည်၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ (ဋီကာ၌ ပါဠိတမျိုးရှိသေး၏)။

ယော-အကြင်ရဟန်းသံည်၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ သန္တိကံ-အထံသို့၊ ဂန္တုံစေဝ-ဌိုင်း၊ အာရောစေတုံစ-ဌိုင်း၊ သတ္ထောဘိ--၏၊ (သော-ထို ရဟန်းသည်၊) ပဟူတိ-ပဟုမည်၏၊ သော-ထိုပဟုဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ပဟုသညီ-စွမ်းနိုင်ဒါဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္ဝာ, စေ ဆာဒေတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ ဆန္နာ ဟောတိ၊ အသ-ထို ရဟန်း၏၊ မုခေ - ပါးစပ်၌၊ အပ္ပမတ္တကော - နည်းသော အတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ ဂလ္လောဝါ - အဖုအနာ သည်သော်လည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ ဟနဂ ဝါဘော— မေး၏ ကျင်နာခြင်းကို ပြုတတ်သော လေသည်သော်လည်း၊ သဇ ဝိဇ္ဈတိ-အကယ်၍ ထိုးအံ့၊ ဒန္တော ဝါ - သွားသည်သော်လည်း၊ သစေ ရုဇ္ဈတိ-အကယ်၍ ကျင်နာအံ့၊ မန္ဒာ- အနည်းငယ်သော၊ ဘိက္ခာဝါ - ဆွမ်းသည်သော်လည်း၊ ဝါ - ကိုသော်လည်း၊ လဒ္ဓါ-ရအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ - အံ့၊ ပန— ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တာဝတကေန - ထိုမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝတ္တုံ — ပြောဆိုခြင်းငှါ၊ နေဝ နသတ္ထောတိ — မစွမ်းနိုင်သည်မဟုတ်၊ ဂန္တုံ-ငှါ၊ နနသတ္ထောတိ-မစွမ်းနိုင်သည်မဟုတ်၊ အပိစခေါ-ထိုသို့ပင် စွမ်းနိုင်ပါသော်လည်း၊ နသတ္ထောမိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ သညီ-၌သို့အမှတ်ရှိသည်၊ (သစေ) ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အယံ - ၌ ရဟန်းသည်၊ ပဟု-စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟုတ္ဝာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ-လျက်၊ အပ္ပဟုသညိနာမ-မစွမ်းနိုင်ဟု အမှတ်ရှိသူမည်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣမိနာ—၌ ရဟန်းသည်၊ ဆာဒိတာ—ဖုံးအပ်သည်၊(သမာနာ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အစ္ဆာဒိတာ—ဖုံးအပ်သည် မမည်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန—ကား၊ အပ္ပဟုနာ—မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တုံဝါ-ငှါသော်ငင်း၊ ဂန္တုံဝါ-ငှါသော်ငင်း၊ အသပတ္ထေန - မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ (အပ္ပဟုနာကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ပဟုသညိနာ—စွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္ဝာဝါ- ဖြစ်၍သော်ငင်း၊) အပ္ပဟုသညိနာ - မစွမ်းနိုင်၏ ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္ဝာ, ဝါ-သော်ငင်း၊) ဆာဒိတာ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အစ္ဆာဒိတာဝ— ဖုံးထားအပ်သည် မမည်သည်သာ၊ (ဟောတိ)။

ဆာဒေတုကာမောစ၊ပေ၊ဆာဒေတိ စာတိ ဣဒံ-ဟူသော ၌မာတိကာ ၂ပါး အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သည်သာ၊ [ဝ-ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိ၊ ၂-ဆာဒေတုကာမော နစ္ဆာဒေတိ၊ ၃- နဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိ၊ ၄-နဆာဒေတုကာမော နစ္ဆာဒေတိ၊ ၌သို့ ၄ ချက် စက်လှည့်ပါ၊ ၌ ၄ ချက်တွင် မာတိကာ၌ ပြခဲ့သော ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိအတွက် ဥတ္တာနတ္ထဟုခဲ့

သည်၊ သစေ ပန ဧသော နောက်ဝါကျများဖြင့် ဆာဒေတုကာမော နစ္ဆာဒေတိ ဧသည်တို့ကို အကျယ်ပြလိမ့်မည်။]ပန-ဆက်၊ ဆာဒေသာဓိ-ဖုံးထားအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဓုရနိဂ္ဂေပံ — တာဝဝန်ကို လျှောချမှုကို၊ (အာဒိကရဏာ မပ္ပြတောဒုအံ့-ဟု လျှောချမှုကို၊) ကတ္ဘာ-ပြုပြီး၍၊ ပုရေဘတ္တော ဝါ-ဆွမ်း၏ ရှေအဘို့၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တော ဝါ-ဆွမ်း၏နောံအဘို့၌သော်၎င်း၊ ပဌမယာမာဒီသု ဝါ-ပဌမယာမ အစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း၊ လဒ္ဓိဓမ္မံ-လဒ္ဓိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သဘောသို့၊ ဩက္ကမိတွာ-သက်ရောက်၍၊ အန္တော အရုဏောယေဝ — အရုဏ်၏ အတွင်း၌သာ၊ သစေ အာရောစေတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ဆာဒေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတ္ဝာ—လျက်၊) နဆာဒေတိ နာမ—ဖုံးမထားသည်မည်၏။

ပန— ကား၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အဘိက္ခုကော—ရဟန်းမရှိသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ဝသန္တသ-နေစဉ်၊ အာပတ္တိ -သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ရောက်ပြီး၍၊ သဘာဂသ - သဘာဂဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ အာဂမနံ — လာခြင်းကို၊ အာဂမေန္တသ — ဆိုင်းငံ့စဉ်သော်၎င်း၊ သဘာဂသန္တိကံ — သဘောတူသော ရဟန်း၏အထံသို့၊ ဂန္ဆန္တသ ဝါ - သွားစဉ်သော်၎င်း၊ အဒ္ဓမာသောဝိ - တလထက်ဝက်, ၁၅ ရက်သည်၎င်း၊ မာသောဝိ — တလသည်၎င်း၊ အတိက္ကမတိ— လွန်အံ့၊ အယံ-ဤ ရဟန်းသည်၊ နဆာဒေဟုကာမော - ဖုံးထားခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၊(ဟုတ္ဝာ-လျက်၊)ဆာဒေတိ နာမ-ဖုံးထားသည် မည်သည်၊(ဟောတိ)၊ အယမ္ပိ-ဤ အာပတ်သည်လည်း၊ ဝါ - ကိုလည်း၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အာပန္နမတ္တော- အာပတ်သို့ ရောက်ပြီးခါမျှသည်၊(ဟုတ္ဝာ)ဝ—ဖြစ်၍ပင်၊ (ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ခြင်းပင်၊) အဂ္ဂိ - မီးကို၊ အက္ကန္တော ပုရိသော ပိယ-နင်းမိသော ယောကျားသည်ကဲ့သို့၊ သဟသာ-အဆောတလျင်၊ အပက္ကမိတွာ-ဖဲ၍၊ သဘာဂဋ္ဌာနံ-သဘောတူသောရဟန်း၏တည်ရာအရပ်သို့၊ ဂန္ဆာ-၍၊ ဒေဝဒိ-ထင်စွာ၊ ကရောတိ-၏၊ အယံ နဆာဒေတုကာမော, နဆာဒေတိ နာမ-မဖုံးထားသည်ပည်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ သဘာဂံ- သဘောတူသော ရဟန်းကို၊ (ရန်သူမဟုတ်သော သဘာဂ ရဟန်းကို၊) ဒိသွာပိ - မြင်၍လည်း၊ အယံ—ဤ ရဟန်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဥပဇ္ဈာယော - ဥပဇ္ဈာယ်တည်း၊ (ဇာတိ)ဝါ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍သော်၎င်း၊ အာစရိယော-ဆရာတည်း၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ လဇ္ဇာယ—ရှက်ခြင်းကြောင့်၊(အာပတ္တိ)၊ သစေ နာရောစေတိ- အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) အာပတ္တိ—သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ဟိ- မှန်၊ ဣဓ—ဤအာပတ်ကို ဒေသနာ ပြောရာ၌၊ ဥပဇ္ဈာယာဒီဘာဝေါ- ဥပဇ္ဈာယ်အစရှိသည်၏ အဖြာ်သည်၊ အပ္ပမာဏံ — ပမာဏမဟုတ်၊ (လိုရင်းမဟုတ်၊) အဓေရိသဘာဝမတ္တမေဝ - ရန်သူမဟုတ်သော သဘာဝပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်မျှသည်သာ၊ (“အဓေရိသဘာဝ ဘာဝမတ္တမေဝ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝ

အကြေကြီ၊) ပမာဏံ- တည်း၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ အဝေရိသဘာဂဿ—ရန်သူ မဟုတ်သောသဘာဂရဟန်း၏၊သန္တိကေ-၌၊(အာပတ္တိ-ကို၊)အာရောစေတဗ္ဗာ- လျှောက်ထိုက်၏၊ ပန - ဗျတိရိက်၊ ဃော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝိသဘာဂေါ- သဘောမတူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ သုတ္တာ - ၍၊ (သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်ပါသည်—ဟု ကြားရလျှင်)၊ ပကာသေတုကာမော- အခြားသူ့ကို အား ထင်ရှားပြခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧဝရူပဿ-ဤသို့သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ— ၏၊ ဥပစ္ဈာယဿဝါ — ဥပဇ္ဈာယ်၏သော်မှလည်း၊ သန္တိကေ နာရောစေတဗ္ဗံ၊ တတ္ထ-ထို အာပတ်ကို ဒေသနာပြောရာ၌၊ ပုရေဘဉ္စံ ဝါ—ဆွမ်း၏ ရှေအဘို့၌သော်လည်း၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော - ရောက်သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ-ဆွမ်း၏ နောံအဘို့၌သော်လည်း၊(အာပတ္တိ အာပန္နော ဟောတု၊) ဒိဝါဝါ — နွေဒေခါ၌မူလည်း၊ (အာပတ္တိ အာပန္နော ဟောတု၊) ရတ္တိ ဝါ- ညဉ့်အခါ၌မူလည်း၊ (အာပတ္တိ အာပန္နော ဟောတု၊) ယာဝ—အကြင်မျှလောက်၊ အရဏံ- သည်၊ နဉ္ဇ္ဈာတိ-မတက်သေး၊ တာဝ- ထိုအရဏ်မတက်သေးမှီ၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ ဝါ-ပြောကြားနှိုင်း၊ အရဏော— သည်၊ ဥဒ္ဓဿော— တက်လသော်၊ (အာပတ္တိ) ပဋိစ္ဆန္နော ဟောတ်၊ စ — ဖုံးထားအပ်ရုံသာ မကသေး၊ ပဋိစ္ဆာဒနပစ္စယာ — ဖုံးထားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ။

ပန - ဆက်၊ သဘာဂ သံဃာဒိသေသံ - သဘောတူသော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သို့၊ အာပန္နဿ-ရောက်သော ရဟန်း၏၊ သန္တိကေ-၌၊ အာဝိ-ထင်စွာ၊ ကာတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ အာဝိ-စွာ၊ သစေ ကရောတိ-အံ့၊(ဧဝံ သတိ၊)အာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဝိကတာ-ထင်စွာပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် အာဝိကတ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဒုက္ကဋာ—ဒုက္ကဋ်အာပတ်မှ၊ နမုစ္စတိ - မလွတ်၊ [မဟာဝဂ္ဂ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဉ်“နဘိက္ခဝေ သဘာဂါ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ယော ဒေသေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ”ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အာပတ်မှ မလွတ်”ဟူလို။]တသ္မာ-ကြောင့်၊ သုဒ္ဓဿ-စင်ကြယ်သောရဟန်း၏၊ သန္တိကေ-ဉ်၊ အာဝိ, ကာတဗ္ဗာ၊ [သုဒ္ဓဿ သန္တိကေတိ သဘာဂသံဃာဒိသေသံ အနုပန္နဿ သန္တိကေ၊-ဌီကာ၊] စ-ဆက်၊ အာဝိ-စွာ၊ ကရောန္တော-ပြုသော ရဟန်း

× × × × × × ×

ဥဒ္ဓဿော်၊ပေ၊အာပဇ္ဇတိ။ ။ခံသုခံဝတ်သည် သွားခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊“ဥ” ဥပသာရကြောင့် အထက်သို့သွားခြင်း, တက်ခြင်းအနက်ကိုဟော၏၊ ပရိဝါရ “ဝိပတ္တိ ပစ္စယဝါရ”၌“အတ္တနော ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ”နှင့်အညီ မိမိ၏ ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ကိုဖုံးထားခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့လည်းရောက်၏။ [“မိမိ၏ အာပတ်ကို ဖုံးထားရာ၌ အားစာရဝိပတ္တိဖြစ်သော အခြားအာပတ်များကို ဖုံးထားမှု ကြောင့်လည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏”ဟု ထိုပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်၊]။

သည်၊ တုဲယံ်၊ပေ၊အာဝိကရောမိတိဝါ—ဟူ၍ သော်၎င်း၊ (တုယ်ံ၊ပေ၊အာပတ္တိ်) အာစိက္ခာမိတိဝါ—ဟူ၍သော်၎င်း၊ (တုယ်ံ၊ပေ၊အာပတ္တိ်)အာရောစေမိတိဝါ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ မမ—၏၊ ဧကံ—တချက်သော၊ အာပတ္တိ်—သို့၊ ဒုဘာသံ—ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာဟိ - သိပါလော၊ ဣတိဝါ- ဤသို့ သော်၎င်း၊ ဝဒတု — ပြောပစေ၊ ဧကံ — သော၊ ဂရုကာပတ္တိ်-၊ဂရုက အာပတ်ကို၊ အာဝိကရောမိ-၏၊ ဣတိ အာဒိနာ - ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေနဝါ- နည်းဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒတု-ပြောပစေ၊(အာဒိဖြင့် အာစိက္ခာမိ,အာရောစေမိ, မမ ဧကံ၊ပေ၊ ဇာနာဟိတိုင်အောင်သော ဝါကျတို့ကို ညွှန်းသည်၊) သမ္မေဟိပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ ဣတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ လဟုကာပတ္တိ်-ကို၊ အာဝိကရောမိ-၏၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ သစေဝဒတိ-အံ့၊ (ဂရုကအာပတ်ကို လဟုက အာပတ်ဟု ပြောအံ့၊) (ဧဝံ သတိ)၊ ပဋိဆ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ ဝတ္ထု-ကို၊ အာရောစေတိ - အံ့၊ (ဝတ္ထုံတိ အသုစိမောစနာဒီ ဝိတိက္ကမံ၊—ဌီကာ၊) အာပတ္တိ် - ကို၊ အာဇရောစေတိ၊ ဥဘယံ - ဝတ္ထု, အာပတ် ၂ ပါးစုံကို၊ အာရောစေတိ - အံ့၊ တိဝိဓေနာပိ-၃ ပါး အပြားအားဖြင့်လည်း၊ အာရောစိတာဝ-ပြောအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဒသ-နှ်သော၊ ဣမာနိကာရဏာနိ - ဤ အကြောင်းတို့ကို၊ ဥပလက္ခေတွာ-မှတ်သားး၍၊ ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသံ-ကို၊ ဒေန္တေန-ပေးသော ဒါနည်းမိုရ်သည်၊ ဝါ-သံဃာသည်၊ ပဌမမေဝ-သာလျှင်၊ ပဋိဆ္ဆန္နာဘာဝေါ-ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော၊ (“ ဣတိ ၊ပေ၊ ဇာနိတဗ္ဗော ”ဖြင့် “ပဌမံတာဝ ပဋိဆ္ဆန္နာဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော”ဟု ရှေးဦ အခြေခံခဲ့သောစကားကို ပြန်၍ အုပ်ာည်။)

တတော-ထို သိရာအခါ၌၊ (ပရံ - နောက်၌၊) ပဋိဆ္ဆန္နဒိဝသေစ- ဖုံးလွှမ်းအပ်ရာ နေ့တို့ကိုလည်း၊ အာပတ္တိယောစ- တို့ကိုလည်း၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်သားးပြီး၍၊ ဧကောဟပဋိဆ္ဆန္နာ - တရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ အဟံ ဘန္တေ၊ပေ၊ ဧကဟပဋိဆ္ဆန္နံတိ - အစရှိသည်ဟူ၍၊ (ဣတိသဒ္ဒါ အာဒျတ္ထ) ဧဝံ-သို့၊ ယာစာပေတွာ-တောင်းစေပြီး၍၊ ဣဓ-ဤသမုဒ္ဒယကွဲန္ဓကဉ်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ — ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်သာ၊ ကမ္မဝါစံ-ကို၊ ဝတွာ-ဆိုပြီး၍၊ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဒ္ဝိဟတီဟာဒိပဋိဆ္ဆန္နာ- ၂ ရက်, ၃ ရက် အစရှိသော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သောအာပတ်သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဒ္ဝိဟပဋိဆ္ဆန်ံ- ၂ ရက်ပတ်လုံး

× × × × × × ×

ဧကာဟပဋိဆ္ဆန္နာ။ ။ယောဇနာဉ်“ဧကာဟေန ပဋိဆ္ဆန္နာ ဧကာဟပဋိဆ္ဆန်ံ”ဟု တပ္ပုရိသ်ဖွင့်၏၊ မိမိကား “ယာဝတိဟံ- လုံး၊ ဇာနံ ပဋိဆ္ဆာဒေတိ”ကို ထောက်၍ အစွန်သံယောဇဏ္ဍ ဒုတိယာကြိလိုက်ပါသည်။

ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ ဒ္ဝိစပ်) ၊ပေ၊ စုဒ္ဒသာဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ - ၁၄ ရတ် ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ ဒ္ဝိစပ်၊) ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ယာဝ - လောက်၊ စုဒ္ဒသဒိဝသာနိ—၁၄ ရက်တိုသည်၊ (သန္တိ၊ တာဝ-ထို ၁၄ ရက်တိုင် အောင်၊) ဒိဝသဝသေန-နေ့နှင့်စပ်သဖြင့်၊ ယောဇနာ - ပုဒ်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ("ဧကာဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နံနေရာဒ္ဒိ ဒ္ဝိဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ စသည်ထည့်ပါ"ဟူလို၊) ပဋ္ဌဒသ ဒိဝသာနိ — ၁၅ ရက်တိုပတ်လုံး၊ ပဋိဆ္ဆန္နာယ — ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်၏အတွက်၊ ပက္ခပ္ပဋိဆ္ဆန္နံတိ- ပက္ခပ္ပဋိဆ္ဆန္နံဟူ၍၊ ဝတ္ဆာ-၍၊ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ၊ တတော—ထို ၁၅ ရက်မှ၊ (ပရံ)၊ ယာဝ- လောက်၊ ဧကူနတိံသတိ ဧေဝ - တခုယုတ် ၃၀ တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဒိဝသော - သည်၊ အတ္ထိ၊ တာဝ — ထို တခုယုတ် ၃၀ သော ရက်တိုင်အောင်၊ (၂၉ ရက်တိုင်အောင်၊) အတိရေကပက္ခပ္ပဋိဆ္ဆန္နန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝတ္ဆာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ)။

တတော - ထို ၂၉ ရက်မှ၊ ပရံ မာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ - တလပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ ဒ္ဝိစပ်၊) အတိရေကမာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ - တလထက်လွန်သော ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ ဒ္ဝေ မာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ- ၂ လပတ်လုံး ဖုံးထားအပ် သော၊ [ဒ္ဝေ + မာသာ ဒ္ဝိမာသံ၊ ဒ္ဝိမာသံယေဝ ဒ္ဝေမာသာ၊ ဒ္ဝေမာသံ + ပဋိဆ္ဆန္နာ ဒ္ဝေမာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နာ၊] အတိရေက ဒ္ဝေ မာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ- ၂ လထက်လွန်သောရက်တို့ ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ တေမာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ-၃ လပတ်လုံးဖုံးထားအပ်သော၊ အတိရေကတေမာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ - ၃ လထက်လွန်သော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထား အပ်သော၊ စတုမာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ-၄ လပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ပဋိဆ္ဆန္နံပုဒ်ကို ထည့်ပေးပါ၊ စာအုပ်တို့၌ ပေယျာလမြဲ၊ ပထား၏၊) ပေ၊ အတိရေကဧကာဒသ မာသပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ-၁၁ လထက်လွန်သော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ ဒ္ဝိစပ်၊) ဣတိ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ၊ သံဝစ္ဆရေ- တနှစ်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏော-ပြည့်လသော်၊ ဧကသံဝရစ္ဆရပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ-တနှစ်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ ဒ္ဝိစပ်၊) ဣတိ-သို့ဌင်း၊ တတော-ထိုတနှစ်မှ၊ ပရံ-၌၊ အတိရေက ဧကသံဝစ္ဆရပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ ၊ ပေ၊ အတိရေက ပဉ္စ သံဝစ္ဆရပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ - သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ ဒ္ဝိစပ်၊) ဣတိ-သို့ဌင်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ယာဝ သဋ္ဌိသံဝစ္ဆရ အတိရေကသဋ္ဌိ သံဝစ္ဆရပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ- နှစ် ၆၀, အနှစ် ၆၀ ထက်လွန်သောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထား အပ်သောအာပတ်တိုင်အောင်ဌင်း၊ တတော-ထိုနှစ် ၆၀ထက်၊ ဘိယျောပိ ဝါ-အလွန်သော်ဌင်း၊ ဝတ္ဆာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ပန- ဆက်၊ ဒ္ဝေ (ဝါ) - ၂ ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိသော ဝါ— ၃ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တတုတ္တရိ ဝါ— ထို ၂ ချက် ၃ ချက်ထက် အလွန်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊ သစေ ဟော်၏၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣဓ-ဤပါဠိ၌ရပ်၌၊ ဧကံ အာပတ္တိန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံယထာ-ဟောတော်

မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒွေ၊ပေ၊အာပတ္တိယောဂိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာမ့်ံ-ဆိုရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ တဇ္ဇော-ထို ၂ ချက် ၃ ချက်သောအာပတ်မှ၊ ပရံ-၌၊ (“၂ ချက် ၃ ချက်ထက်+အလွန် ”ဟုသော်လည်း ပေး၊)သတံဝါ-တရာသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ သဟသံဝါ-တထောင်သည်မူလည်း၊ ဟောတု- စေ၊ သမ္ဗဟုလာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုံ၊ ဝန္ဒတိ၊ နာနာဝတ္ထုကာသုပိ-အမျိုးမျိုးဖွဲသော ဝတ္ထုရှိသောအာပတ်တို့၌လည်း၊ (ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ၌စပ်၊) ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ဧကံ-တချက်သော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိသို့ဌင်း ၊ပေ၊ ဧကံ-သော၊ သဉ္စရိတ္တံ-သဉ္စရိတ္တသို့ဌင်း၊ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော-တရက်ပတ်လုံးဖုံးထားအပ်ကုန်သော၊ သမ္ဗဟုလာ-နသော၊သံဃာဒိသေသာ-သံဃာဒိသေသ်မည်ကုန်သော၊အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပန္နိ-ရောက်ပါပြီ၊ ဣတိဧဝံ— သို့၊ ဂဏနဝသေနဝါ-အရေအတွက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်ဌင်း၊ (ဧကံဟူသော အရေအတွက်၏အစွမ်းအားဖြင့်သော်ဌင်း၊) အဟံ ဘန္တေ၊ပေ၊ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္ထုကိတ္တနဝသေနဝါ-ဝတ္ထုကို လျှောက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်ဌင်း၊ အဟံဘန္တေ ၊ပေ၊ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယောတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ နာမမတ္တဝသေနဝါ- နာမည်မျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်ဌင်း၊ ယေဇနာ- ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ထိုက်၏။

တတ္ထ-ထို နာမမတ္တဝသေနဟူသော ပုဒ်၌၊ နာမံ - နာမည်သည်၊ သဇာတိသာဓာရဏာ — သဇာတိသာဓာရဏနာမည်ဌင်း၊ သမ္ဗသာဓာရဏာ - သမ္ဗသာဓာရဏနာမည်ဌင်း၊ ဣတိ -သို့၊ ဒုဝိဓံ- ၂ ပါး အပြားရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ သံဃာဒိသေသောတိ - သံဃာဒိသေသောဟူသော နာမည်သည်၊ သဇာတိသာဓာရဏံ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသော မိမိဇာတ်နှင့်ဆက်ဆံသောနာမည်တည်း၊ အာပတ္တိတိ-အာပတ္တိဟူသော နာမည်သည်၊ သမ္ဗသာဓာရဏံ- အလုံးစုံသော အာပတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသောနာမည်တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္ဗဟုလာ၊ပေ၊ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယောဘိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ သမ္ဗသာဓာရဏနာမဝသေနပိ-အလုံးစုံသော အာပတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသောနာမည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ ဝတ္ထုံ-လျှောက်ခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏။

ဟိ-မှန်၊ သမ္ဗမ္မိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ပရိဝါသာဒိကံ- ပရိဝါသ် အစရှိသော၊ ဣဒံ ဝိနယကမ္မံ-၌ ဝိနည်းကံကို၊ ဝတ္ထုဝသေန-ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း၊ ဂဏ်္ဌတ္တဝသေန- အနွယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း၊ နာမဝသေန- နာမည်၏

× × × × × × ×

သံဃာဒိသေသော။ ။သံဃာဒိသေသောတိ တနေ တနေ ဝိတိက္ကမေန အာပန္နသ အာပတ္တိနိကာယသ နာမပ္ပကာသနတော နာမဓ္ဓေဝ ဟောတိ၊ အာပတ္တိ သဘာဝတ္တာ (အာပတ်အားလုံးနှင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) အာပတ္တိစ၊ – ဋီကာ၊ ထို့ကြောင့် “သံဃာဒိသေသောတိ နာမဓ္ဓေဝ အာပတ္တိစ” ဟု မိန့်သည်။

အစ္ဆမ်းအား ဖြင့်ဂုင်း၊ အာပတ္တိဝသေနစ-အာပတ်၏အစ္ဆမ်းအား ဖြင့်ဂုင်း၊ ကာတုံဝန္ဒတိယေဝ၊ တတ္ထ - ထိ ဝတ္ထု အစရှိသည်တို့တွင်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိတိ - သုက္ကဝိသဋ္ဌိဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ဝတ္ထုစေဝ-ဝတ္ထုလည်းဟုတ်၏၊ ဂေါတ္တံစ-အန္ဓယ်လည်းဟုတ်၏၊ သံဃာဒိသေသောတိ - သံဃာဒိသေသောဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ နာမဿေဝ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသောအမည်လည်းဟုတ်၏၊အာပတ္တိစ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသောအာပတ်လည်းဟုတ်၏၊ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ဝတ္ထုစေဝ, ဂေါတ္တဿ၊ သံဃာဒိသေသောတိ နာမဿေဝ, အာပတ္တိစ။

တတ္ထ — ထိုဝတ္ထုအစရှိသော ၄ မျိုးတို့တွင်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ ကာယသံသဂ္ဂံတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ ဝစနေနာပိ- သဒ္ဒါဖြင့်ဂုင်း၊ နာနာဝတ္ထုကာယောတိ—ဟူသော၊ ဝစနေနာပိ- ဂုင်း၊ ဝတ္ထုစေဝ- သည်ဂုင်း၊ ဝါ- ကိုဂုင်း၊ ဂေါတ္တဿ—သည်ဂုင်း၊ ဝါ-ကိုဂုင်း၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သံဃာဒိသေသောတိ-ဟူသော၊ ဝစနေနာပိ- ဖြင့်ဂုင်း၊ အာပတ္တိယောတိ - ဟူသော၊ ဝစနေနာပိ—ဖြင့်ဂုင်း၊ နာမဿေဝ- သည်ဂုင်း၊ ဝါ- ကိုဂုင်း၊ အာပတ္တိစ- သည်ဂုင်း၊ ဝါ- ကိုဂုင်း၊ ဂဟိတာ ဟောတိ၊ ပန — အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမ္မတပါး အတ္ထုဒ္ဓေသဝိသေသကို ဆိုဥုးအံ့၊ ဣဝ-ဤ ပါဠိုရပ်၌၊ (ဥဒါယီ၏ ပရိဝါသ်ကိုပြရာ ဤပါဠိုရုပ်၌၊) ဧကံ အာပတ္တိ၊ပေ၊သုက္ကဝိသဋ္ဌိ တိ-ဟူ၍၊ နာမမ္ပိ- ကိုဂုင်း၊ ဝတ္ထုဂေါတ္တာနိပိ—တို့ကိုဂုင်း၊ ဂဟိတာနေဝ-ယူအပ်ကုန်သည်သာ၊ စ-ဆက်၊ ဣဝ-ဤပါဠိုရပ်၌၊ အယံ ဥဒါယိ ဘိက္ခူတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံယထာ-ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ ယောယော - အကြင်အကြင် ရဟန်းသည်၊ အာပန္နော — အာပတ်သို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္သတသ္သ-ထိုထို ရဟန်း၏၊ နာမံ-နာမည်ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခူတိ-ဟူ၍၊ ကမ္မဝါစာကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ (ဣတ္ထန္နာမောနေရာ၌ ပရိဝါသ်ဆောက်တည်သော ရဟန်း၏ အမည်ကို ထည့်ရသည်။)

စ-ဆက်၊ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ-၌၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ မာဒ္ဒကသိမာယမေဝ-တန်ဆောင်းဝန်းသိမ်၌ပင်၊ ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ ဝတ္ထုံ သမာဒိယာမိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနယေနေဝ- သာ၊ ဝတ္ထုံ သမာဒါကမ့်၊ သမာဒိယိတ္ဝာ-၍၊ တာဇ္ဇေဝ- ထို သိမ်တန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ သံဃသ - အား၊ အာရောစေတမ့်—

× × × × × × ×

သုက္ကဝိသဋ္ဌိ။ ။“သုက္ကဝိသဋ္ဌိ”ဟု ဆိုလျှင်ကား အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သုက်လွှတ်ခြင်း ဝတ္ထုလည်းဟုတ်၏၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ အမျိုးဇာတ်အား လုံးနှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့် “ဂေါတ္တ(အန္ဓယ်)”လည်း ဟုတ်၏၊ [သုက္ကဝိသဋ္ဌိတိ ဤဒံ အသုစိမောစန လက္ခဏာသ ဝိတိက္ကမသ ပကာသနတော ဝတ္ထုစေဝ ဟောတိ၊ သ ဇာတိယ သာဓာရဏ ဝိဇာတိယဝိနိဝတ္တ သဘာဝါယ သုက္ကဝိသဋ္ဌိယာ ဧဝ ပကာသနတော ဂေါတ္တဿ ဟောတိတိ အတ္ထော၊ ဂံ+တာယတိတိ ဂေါတ္တံ၊ ဂုံ - အသိဉ္ဇ်ာဏ်သဒ္ဒါကို+တာယတိ—စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ ဤတိ ဂေါတ္တံ၊- ဋီကာ။]

လျောက်ရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊) စ— ဆက်၊ အာရောစေန္တေန — လျောက်သော ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ (ကိ˚)၊ အဟံဘန္တေ၊ပေ၊ မာရေတူတိ — ဟူ၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ (အနက်ကို မာနတ်တုန်းက ပေးခဲ့သည့် အတိုင်း နည်းမှီ၍ပေးပ၊ါ၊ မာနတ္တံနေရာ၌ "ပရိဝ၊ါသံ" ထည့်ရုံသာ ထူးသည်။)

["ဣမဉ္စ ပနတ္ထံ" မှစ၍ "ပကတတ္တာဒ္ဒါနေ တိဋ္ဌတိ" တိုင်အောင်သော ပ၊ါဠိရပ်များသည် ရှေ့မာနတ်ခက်း၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ပ၊ါဠိရပ်များနှင့် တူ၏၊] အပ္ပဘိက္ခု၊ကော သော၊ပေ၊ဝတ္တံ-ကို၊ အနိက္ခိပိတ္ဝာ-၍၊ ဝိဟာရေယေဝ-ကျောင်း၌သာလျှင်၊ ရတ္တိ ပရိဂ္ဂဟော — ညဉ့်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ယူခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော — ထိုက်၏၊ (မာနတ်ခက်း၌ "အန္တောဝိဟာရေယေဝ ရတ္တိယော ဂဏှေတဗ္ဗော" ဟု ရှိ၏၊) သေၚဓေတုံ-ငှ၊ါ အထနသက္ကာ-အကယ်၍ မတတ်ကောင်းအုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥတ္တာနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ, ပစ္ဆာသသမယေ-၌၊ ဧကေန-သော၊ ဘိက္ခု၊နော- နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ မာနတ္တဝဏ္ဏနာယံ— မာနတ်အဖွင့်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဥပစာရသီမံ-ဥပစာရသီမ်ကို၊ အတိက္ကမိတ္ဝာ—ကျော်လွန်၍၊ ပဟာမဂ္ဂါ-မှ၊ သြက္ကမ္မ- ဖဲ၍၊ ပဋိဆ္ဆန္နေ- ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ ဌာနေ-၌၊ နိသိဒိတ္ဝာ - ၍၊ အန္တောအရုဏေယေဝ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ, တသ္မ ဘိက္ခု၊နော-အား၊ ပရိဝ၊ါသော-ကို၊ အာရောစေတဗ္ဗော-လျောက်ထားစေထိုက်၏၊ ဒုဝေ့စေန္တေန- လျှော်ထားသောရဟန်းသည်၊ နဝကတရော-သိတင်းငယ်သည်၊ (အတူပါသော ပကတတ်ရဟန်းက သိတင်းငယ်သည်၊) သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဝုသောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဒုမ့ုတရော-သိတင်းကြီးသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘန္တေတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အညော-အတူပါသောရဟန်းမှအခြားသော၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော၊ ဘိက္ခု၊—သည်၊ပေ၊ဝတ္တာဘေဒေါ ပန-ဝတ်ပျက်ခြင်းသည်ကား၊ နတ္ထိ- မရှိ။

အရုဏေ-သည်၊ ဥဋ္ဌတေ-တက်လသော်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊သော ဘိက္ခု-သည်၊ (အတူပါလာသော ရဟန်းသည်၊) ကေနစိဒေဝ-သော၊ ကရဏီယေန- ကြောင့်၊ ပက္ကန္တော - အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အညံ- အခြားသော၊ ယံ- အကြင်ရဟန်းကို၊ သမ္ဗ ပဌမံ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ပဿတိ- မြင်၏၊ တသ္မ- ထိုရဟန်းအား၊ အာရောစေတွာ-၍၊ (ဝတ်ကြားပြီး၍)၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ကဿ-တစုံတယောံသော ရဟန်းကို၊ သစေ န ပဿတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဒ္ဓာ-၍၊ အတ္တနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဂတဘိက္ခု၊သ- သွားသောရဟန်း၏၊ သန္တိကေ-၌၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ — ၏၊ ဣတိ,မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ပေ၊ ပရိဟာရော - တည်း၊ ဣတိ အာဟ၊ ဧဝံ - ဤသို့လျှင်၊ ယတ္ထကာနိ — အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-နေ့တို့ပတ်လုံး၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဝ၊ါ-ကို၊

ပဋိစ္ဆန္နာ-သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထကာနိ (ဝါ) — ထိုမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော ရက်တိုပတ်လုံးသော်ငင်း၊ တတော - ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရက်တိုထက်၊ အဓိကတရာနိဝါ - အပိုအလွန် ဖြစ်သော ရက်တိုပတ်လုံးသော်ငင်း၊ ကုက္ကုစ္စ ဝိနောဒနတ္ထာယ - ကုက္ကုစ္စကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီးရာ ရက်ထက် မသျော့ဘဲ ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးမိလေသလား, မကျင့်မိလေသလား-ဟု ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊) ပရိဝသိတ္ထာ - ပရိဝါသ်နေပြီး၍၊ သံဃံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္ထာ-၍၊ ဝတ္တံ- ကို၊ သမာဒိယိတ္ထာ , မာနတ္တံ ယာစိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊(နိက္ခိတ္တဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည်၊) ဝတ္တေ-ကို၊ သမာဒိန္နေ ဧဝ-ဆောက်တည်အပ်ပြီးသော်သာ၊(ဆောက်တည်အပ်ပြီးမှသာ၊) မာနတ္တာရဟော-မာနတ်ကို ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊(ကဿစ-နည်း၊) နိက္ခိတ္တဝတ္တေန-နိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသည်၊(ဟုတ္ထာ)၊ ပရိဝုတ္ထတ္တာ- ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန—ကား၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္တသ-အနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ ပုန သမာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ပဋိစ္ဆန္နဒိဝသာတိက္ကမေနေဝ — ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီးရာနေ့တို့ကို လွန်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ မာနတ္တာရဟော ဟောတိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ တသ - ထို ရဟန်းအား၊ မာနတ္တံ - ကို၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ - ပေးထိုက်တော့သည်သာ၊ ဣဒံ- ဤ မာနတ်သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တံနာမ-မည်၏၊ တံ-ထိုပဋိစ္ဆန္နမာနတ်ကို၊ ဒေန္တေန- ပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဧကာပတ္တိ-တချက်သောအာပတ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္ထာနယေနေဝ ဒါဘဗ္ဗံ-၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဒွေဝါ- ၂ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဿောဝါ - ၃ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော သစေ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ)၊ သောဟံ ပရိဝုတ္ထ ပရိဝါသော သံဃံ ဒ္ဝိန္နံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီတိ-ဟူ၍ငင်း၊ သောဟံပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သံဃံ တိဿန္နံ အာပတ္တီနံကောဟပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီတိ—ဟူ၍ငင်း၊ ပရိဝါသော - ပရိဝါသ်၌၊ ဝုတ္ထာနယေနေဝ—ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အာပတ္တိယောစ - တို့ကိုငင်း၊ ဒိဝသေစ— တို့ကိုငင်း၊ သလ္လက္ခေတ္ထာ- ၍၊ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ၊ အပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိ - အပဋိစ္ဆန္နအာပတ်ကို၊ ပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိယာ-ပဋိစ္ဆန္နအာပတ်၌၊ သမောဓာနေတ္ထာပိ-ပေါင်း၍လည်း၊ ဒါတုံ- ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏။

× × × × × × ×

သမောဓာနေတ္ထာ ။ ။သမောဓဲာနံဟူသော နာမ်ပုဒ်နှောင် ကရဓဲာတ်အနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၍ တ္ထာပစ္စည်းဖြင့် သမောဓာနေတ္ထာ ဟု ရှုပ်ပြီးစေသင့်သည်၊ သို့မဟုတ် "သမောဓဲာယ"ဟု ဖြစ်စေ, "သမောဒဟိတ္ထာ"ဟု ဖြစ်စေ ရှုပ်ရှိသင့်သည်။

ကထံ-အဘယ်သို့ ပေးထိုက်သနည်း၊ ပဋိစ္စန္နဘယ-ပဋိစ္စန္နအာပတ်ကြောင့်၊ ဧကာဟပရိဝါသံ-တရက်ပတ်လုံး ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို၊ ဝသိတွာ-နေပြီး၍၊ ဝါ-ကျင့်သုံးပြီး၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ—သည်၊ သင္ဃေတနိကံ-လွတ်စေလိုသော စေတနာ ထင်ရှားရှိသော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ - သုက္ကဝိသဋ္ဌိ မည်သော၊ ဧကာဟပဋိစ္ဆန္နံ — တရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ ဧကံ — တချက်သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိ - ရောက်ပါပြီ၊ သောဟံ-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ သင္ဃေတနိကာယ-သော၊ ပေ၊ အာပတ္တိယာ - ကြောင့်၊ ဧကာဟပရိဝါသံ — ကို၊ ယာစိ - တောင်းပါပြီ၊ တဿမေ-အား၊ သံဃော-သည်၊ သင္ဃေတနိကာယ - သော၊ ပေ၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဧကာဟပရိဝါသံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးပါပြီ၊ သောတံ—သည်၊ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ-ကို၊ အဟံ-သည်၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇိ - ပြီ၊ ဘန္တေ-တို့၊ သောဟံ-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ပဋိစ္ဆန္နဘယစ- ဖုံးထားအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အပဋိစ္ဆန္နဘယစ - မဖုံးထားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သင္ဃေတနိကာနံ-နှ်သော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိနံ-နှ်သော၊ တာသံ အာပတ္တီနံ - ထို အာပတ်တို့၏ အတွက်၊ ဝါ - တို့ကြောင့်၊ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ယာစာမိ-၏၊ ဣတိ(ယာစိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏)။

အထ- မာနတ်တောင်းပြီးရာထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုရဟန်းအား၊ တဒနုရူပံ-ထို တောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ကမ္မဝါစံ - ကို၊ ဝတွာ - ၍၊ မာနတ္တံ - ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးထိုက်၏၊ [ကမ္မဝါစာကို သာရတ္ထဒီကာ၌ ပြထား၏၊] ပဋိစ္ဆန္နာ-ဖုံးထားအပ်ကုန်သော၊ ဒွေ- ၂ ချက်ကုန်သော၊(အာပတ္တိယော-တို့သည်၊)သစေ(ဟောန္တိ)-ကုန်အံ့၊ အပဋိစ္ဆန္နာ-မဖုံးထားအပ်သော၊ ဧကာ-သော၊(အာပတ္တိ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာယစာတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုရာ၏၊ အထ -သို့မဟုတ်၊ ပဋိစ္ဆန္နာ-သော၊ ဧကာ-သော၊ (အာပတ္တိ, သစေ ဟောတိ၊) အပဋိစ္ဆန္နာ-ကုန်သော၊ ဒွေ-နှ်သော၊ (အာပတ္တိယော, သစေ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ပဋိစ္ဆန္နာယစ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စာတိ--ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပဋိစ္ဆန္နာပိ-ပဋိစ္ဆန္နအာပတ်တို့သည်လည်း၊ ဒွေ- ၂ ချက်တို့သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ)၊ အပဋိစ္ဆန္နာပိ - အပဋိစ္ဆန္န အာပတ်တို့သည်လည်း၊ ဒွေ-တို့သည်၊ (သစေ ဟောန္တိ၊) (ဧဝံသတိ)၊ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗတ္ထ-တပါးသော အာပတ်, များစွာသော အာပတ် အစရှိကုန်သော အလုံးစုံသော အာပတ်တို့၌၊

× × × × × × ×

ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ ။“သောဟံ ပရိဝုတ္ထ ပရိဝါသော” ကို စကားတရပ်ဖြတ်၍ “ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ”ဝါကျနှင့် အဓိပ္ပါယ်ဆက်ယူပါ၊“ပရိဝါသ်နေပြီးဖြစ်၍ မာနတ်တောင်းပါသည်”ဟူလို၊ ပရိဝုတ္ထ ပရိဝါသောကို ဟုတ္တာထည့်၍ အာပန်္နံ နှင့် အစပ်မှားတတ်သည်၊ ပရိဝါသ်နေပြီးဖြစ်၍ အပဋိစ္ဆန္နအာပတ်သို့ ရောက်သည်မဟုတ်, ရှေးတုန်းကပင် ရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

တဒနုရူပံ—ထိုပရိဝါသ်တောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ကမ္မဝါစံ-ကို၊ ကတွာ့ မာနတ္တံ ဒါတမ့်၊ စ—ဆက်၊ စိဏ္ဏမာနတ္တသ - ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မာနတ် ရှိသော ရဟန်း၏၊ တဒနုရူပမေဝ - ထို မာနတ်အား လျော်စွာသာလျှင်၊ ကမ္မ ဝါစံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ အဗ္ဘာနံ-ကို၊ ကာတမ့်—ပြုထိုက်၏။

ပန - ဆက်၊ ဣဓ- ဤပဋိစ္ဆန္နအာပတ်၌၊ ဧကာပတ္တိဝသေန - တချက်သော အာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့လျှင်၊ ပဋိစ္ဆန္နာယ- သော၊ အာပတ္တိယာ—ကြောင့်၊ ပရိဝါသဝသာနေ - ပရိဝါသ်၏ အဆုံး၌၊ ယံ မာနတ္တံ—ကို၊ ဒိယျတိ-ပေးအပ်၏၊ ဣဒံ-ဤမာနတ်သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တံနာမ- မည်၏၊ ဣတ္ထေ-ဤပဋိစ္ဆန္နမာနတ်၌၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧကေနေဝ-တမျိုးသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ယောဇနာမုခေန-အမြွက်မျှ ဖြစ်သော ယောဇနာခြင်းဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္န ပရိဝါသေစ- ကိုဎင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တဉ္စ— ကိုဎင်း၊ ဝုတ္တံ—ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတမ့်၊ ["ပဋိစ္ဆန္နာယ၊ပေ၊မာနတ္တံ ဒိယျတိ"ကို ကြည့်၍ "ပဋိစ္ဆန္နာယ+ဒါတမ့် မာနတ္တံ ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တံ" ဟု ဒိဂ္ဂိဟ်ပြုပါ။ ပဋိစ္ဆန္နာယ — ဖုံးထားအပ်သော အာပတ် ကြောင့်၊ ဒါတမ့်— ပေးထိုက်သော၊ မာနတ္တံ - တည်း၊ ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တံ၊] ပက္ခ မာနတ္တံ—ပက္ခမာနတ်ကိုဎင်း၊ သမောဓာနမာနတ္တဉ္စ-သမောဓာန်းမာနတ်ကိုဎင်း၊ အဝသေသပရိဝါသကထာဝသာနေ-အပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်, ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်မှ ကြွင်းသော ပရိဝါသကထာ၏ အဆုံး၌၊ (အဝသေသာတိ အပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသေဟိ အဝသေသာ၊-ယောဇနာ၊) ကထယိသာမ- ဆိုကုန်အံ့။

ဟိ-ချဲ့၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ဎင်း၊ သမောဓာနပရိဝါသော-သမောဓာနပရိဝါသ်ဎင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ပရိဝါသာ - ပရိဝါသ်တို့သည်၊ အဝသေသာ-ကြွင်းကျန်ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးသော ပရိဝါသ် တို့တွင်၊ သုဒ္ဓန္တ ပရိဝါသော နာမ-သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်မည်သည်၊ (အနုညာတ ပရိဝါသော-၌စပ်၊) ပရတော-နောက်၌၊ အဓမ္မိကမာနတ္တစာရာဝသာနေ- အဓံမ္မိက မာနတ်ကို ကျင့်ခြင်း၏ အဆုံး၌၊ တေန ခေါပန သမယေန၊ပေ၊ နဂရာနာတိတိ- ဟူသော၊ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဤဝတ္ထုကြောင့်၊ အနုညာတ ပရိဝါသော - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ပရိဝါသ်တည်း၊ သော-ထို သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်သည်၊ စူဠ သုဒ္ဓန္တော - စူဠသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ဎင်း၊ မဟာသုဒ္ဓန္တော—မဟာသုဒ္ဓန္တ ပရိဝါသ်

× × × × × × ×

သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ။ ။သုဒ္ဓဏှံ—စင်ကြယ်ခြင်း၊ သုဒ္ဓေါ—ခြင်း၊ (တနည်း) သုဒ္ဓိတိ ဏ္ဍောတိ သုဒ္ဓေါ—စင်ကြယ်ရာကာလ၊ သုဒ္ဓေါ + အန္တော + ယသာတိ သုဒ္ဓန္တော၊ သုဒ္ဓန္တောစ+သော+ပရိဝါသောစာတိ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-စင်ကြယ်ခြင်း (စင်ကြယ်ရာ ကာလ)ဟူသော အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိသော ပရိဝါသ်၊ စူဠသုဒ္ဓန္တ , မဟာသုဒ္ဓန္တ အခွဲမှာ အဋ္ဌကထာ စာသွားဖြင့် ထင်ရှားလတ္တံ့။

ဂုင်း၊ ဣတိ, ဒုဇ်ဓေဝ-၏၊ စ - ဆက်၊ ဒုဝိဓေဝပိ - ၂ ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သေ (ဧသော)-ဤ သုဒ္ဓန္တ ပရိဝါသ်ကို၊ ရုတ္တိပရိစ္ဆေဒံ - ညွှန်အပိုင်း အခြားကို၊ သကလံဝါ-အလုံးစုံကို သော်ဂုင်း၊ ကေစ္စံဝါ - အချို့ကိုသော်ဂုင်း၊ အဇာနန္တာသစ-မသိသော ရဟန်းအားဂုင်း၊ အသရန္တာသစ— မမှတ်မိသော ရဟန်းအားဂုင်း၊ တတ္ထ-ထို ညွှန်အပိုင်းအခြား၌၊ ဓဂုမတိကသစ - ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသော ရဟန်းအားဂုင်း၊ ဒါတဗ္ဗော — ပေးထိုက်၏၊ ပန— ဆက်၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ-အာပတ် အပိုင်းအခြားကို၊ " အဟံ-သည်၊ ဧတ္တကာ—ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပန္နော-ပြီ"ဣတိ, ဇာနာတုဝါ- သိမူလည်း သိစေ၊ မာ(ဇာနာတု)ဝါ— မသိမူလည်း မသိစေ၊ ဧတံ—ဤ အာပတ်အပိုင်းအခြားကိုသိခြင်းမသိခြင်းသည်၊အကာရဏံ-အကြောင်းမဟုတ်။

တတ္ထ-ထို သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်တို့တွင်၊ ယော—အကြင် ရဟန်းသည်၊("ပုစ္ဆိယမာနော ဝဒတိ"၌ စပ်၊) ဥပသမ္ပဒေတော-ရဟန်းဖြစ်ရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ အနုလောမက္ကမေနဝါ—အနုလုံ အစဉ်အားဖြင့်သော်ဂုင်း၊ အာရောစိတ ဒိဝသတော-အာပတ်ကို ပြောကြားရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ — စ၍၊ ပဋိလောမက္ကမေနဝါ-ပဋိလုံ အစဉ်အားဖြင့်သော်ဂုင်း၊ ဝါ- နောက်ပြန် အစဉ်အားဖြင့် သော်ဂုင်း၊ အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ - ထိုမည် ထိုမည်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒိဝသံဝါ- နေ့ပတ်လုံးသော်ဂုင်း၊ ပက္ခံဝါ-ပက္ခပတ်လုံးသော်ဂုင်း၊ မာသံဝါ-လပတ်လုံးသော်ဂုင်း၊ သံဝစ္ဆရံဝါ- နှစ်ပတ်လုံးသော်ဂုင်း၊ တဝ-သင်၏၊ သုဒ္ဓဘာဝံ - စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနာသိ-သိသလော၊ ဣတိ, ပုစ္ဆိယမာနော-မေးအပ်သော်၊ (ဝိနည်းမိုရ်က မေးအပ်သော်၊) ဘန္တေ-ရား၊ အာမ-မှန်ပါ၊ ဇာနာမိ-သိပါ၏၊ အဟံ - တပည့်တော်သည်၊ ဧတ္တကံနာမကာလံ -- ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်မည်သော ကာလပတ်လုံး၊ သုဒ္ဓေါ- စင်ကြယ်ပါ၏၊ ဣတိ, ဝဒတိ-လျှောက်၏၊ တဿ—ထိုရဟန်းအား၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်သော၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော—သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို၊ စူဠသုဒ္ဓန္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

တံ-ထို စူဠသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူ၍၊ ပရိဝသန္တေန- ပရိဝါသ်နေသော ရဟန်းသည်၊ ယတ္တကံကာလံ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောကာလပတ်လုံး၊ အတ္တနော- ၏၊ သုဒ္ဓိ - စင်ကြယ်ခြင်းကို၊ ဇာနာတိ- သိ၏၊ တတ္တကံ—ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောကာလကို၊ အပနေတ္ဝာ - ဖယ်ရှား၍၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော၊ (စင်ကြယ်ရာကာလမှ ကြွင်းသော၊) မာသံဝါ-တလပတ်လုံးသော်ဂုင်း၊ ဒွိမာသံဝါ - ၂ လပတ်လုံးသော်ဂုင်း၊ ပရိဝသိတဗ္ဗံ - ပရိဝါသ်နေရာ၏၊ မာသမတ္တံ-တလမျှ၊ အသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ, သလ္လက္ခေတ္ဝာ-မှတ်ထင်၍၊ သစေ အဂ္ဂဟေသိ-အကယ်၍ယူအံ့၊ ပုန-တဖန်၊ ပရိဝသန္တော စ-ပရိဝါသ်နေစဉ်လည်း၊ အညံ-အခြားသော၊ မာသံ- လကို၊ သရတိ-အမှတ်

ရအုံ၊ တံပိ မာသံ-ထို နောက်တလပတ်လုံးလည်း၊ ပရိဝသိတမ္ဘမေဝံ-ပရိဝါသ နေနိုင်သည်သာ၊ ပုန-တဖန်၊ ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ- ပရိဝါသ်ပေးခြင်း ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ (ပရိဝါသ်ဘောင်းစဉ်, ပေးစဉ်က "ရက်ပေါင်း မည်မျှ" ဟု သတ်မှတ်၍ မဘောင်းခဲ့, မပေးခဲ့သောကြောင့် စင်ကြယ်သည်တိုင်အောင် နေနိုင်ရကား နောက်ထပ် ပရိဝါသ်ပေးဘွယ် မလို၊) အထ - သို့ဖဟုတ်၊ ဒွိ မာသံ - ၂ လ ပဘ်လုံး၊ အသုဒ္ဓေါ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ သလ္လက္ခေတွာ, (သစေ) အဂ္ဂဟေသိ၊ ပရိဝသန္တော၀စ - စဉ်လည်း၊ အဟံ - သည်၊ မာသမတ္တမေဝ - တလမျှသာ၊ အသုဒ္ဓေါ - သည်၊ အမှိ - ၏၊ ဣတိ , သန္နိဋ္ဌာနံ - ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ (သစေ) ကရောတိ-အကယ်၍ ပြုနိုင်အုံ၊ (စဝံသတိ)၊ မာသမေဝ-တလပတ်လုံးသာ၊ ပရိဝသိတမ္ဘံ-ရာ၏၊ ပုန - တဖန်၊ ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ - သည်၊ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသောနာမ — ဤ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်မည်သည်၊ ဥဒ္ဓံဝိ - အထက်သို့ လည်း၊ အာရောဟတိ-တက်နိုင်၏၊ ဟေဋ္ဌာဝိ-အောက်သို့လည်း၊ ဩရောဟတိ-သက်နိုင်၏၊ ဣဒံ- ဤ အထက်သို့လည်း တက်နိုင်ခြင်း , အောက်သို့လည်း သက်နိုင်ခြင်းသည်၊ အဿ-ထို သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်၏၊ လက္ခဏံ- လက္ခဏာတည်း။

ပန — ဆက်၊ အညသ္မိံ — အခြားသော၊ (သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်၏ အစွမ်းဖြင့် အာပတ်မှ ထပုံမှတပါးသော)၊ [အညသ္မိံတိ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသဝသေန အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာနတော အညသ္မိံ၊—သာရတ္ထ။] အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနေ-အာပတ်မှထခြင်း၌၊ ဣဒံ- ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ လက္ခဏံ-တည်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နံ- မဖုံးထားအပ်သော၊ အာပတ္တိံ - ကို၊ ပဋိစ္ဆန္နာတိ - ဖုံးထားအပ်သောအာပတ် ဟူ၍၊ ဝိနယကမ္မံ- ဝိနည်းကံကို၊ ကရောတိ-၏၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဝုဋ္ဌာတိ-၏၊ ယော-သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နံ-သော၊ (အာပတ္တိံ-ကို၊) အပ္ပဋိစ္ဆန္နာတိ-မဖုံးထားအပ်သောအာပတ် ဟူ၍၊ ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ(အာပတ္တိ)နု ဝုဋ္ဌာတိ၊ အစိရပဋိစ္ဆန္နံ - မကြာမြင့်သောကာလပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊

× × × × × × ×

အယံ ဟိ၊ပေ၊ဩရောဟတိ။ ။ဤ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်သည် တလမှန်း၍ ယူထားသော်လည်း တလထက်အလွန် အထက်သို့တက်နိုင်, ၂ လမှန်း၍ ယူထားသော်လည်း ၂ လအောက် လျော့၍ အောက်သို့လည်း သက်နိုင်သောကြောင့် အချို့က "အဋ္ဌသမောဓာန်ထက်ပင် သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို ယူထိုက်၏"ဟု ဆိုကြ၏၊ သို့သော် သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်၏ မူရင်းလက္ခဏာမှာ အာပတ်အဝိုင်းအခြားကို မသိ-မမှတ်မိသူ့အတွက်, ညဉ့်အဝိုင်းအခြားကိုမသိ-မမှတ်မိသူ့အတွက်ပေးရသော ပရိဝါသ်တည်း၊ ယခုအခါဤကား မည်မျှထက် မလွန်နိုင် ဟု အာပတ် အဝိုင်းအခြားကိုလည်း ခန့်မှန်း ပိုင်းခြားနိုင်ကြ၏၊ ရက်အဝိုင်းအခြားကိုလည်း ခန့်မှန်း၍ ပိုင်းခြားနိုင်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် "သံသယရှိရာရက်အတွက် ပရိဝါသ်နေလျှင် ပြအပ်ခဲ့သော သမောဓာနပရိဝါသ်ကသာ ယခုအခါ၌ သာ၍ သင့်လျော်၏"ဟု မှတ်ပါ။

(အာပတ္တိ*)၊ စိရပဋိဆ္ဆန္နာတိ - ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ဟူ၍၊ (ဝိနယကမ္မံ)၊ ကရောန္တာသပိ - ပြုသောရဟန်း၏လည်း၊ (အာပတ္တိ)၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ [အချို့စာ၌ " ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ, တဿာပိ"ဟု ရှိ၏။] စိရပဋိဆ္ဆန်း-သော၊ (အာပတ္တာ*)၊ အစိရပဋိဆ္ဆန္နာဘိ-ဟူ၍၊ (ဝိနယကမ္မံ)၊ ကရောန္တာသ-၏၊ (အာပတ္တိ)၊ နဝုဋ္ဌာတိ၊ ဧကံ-တချက်သော၊ အာပတ္တိ*-သို့၊ အာပဇ်တွာ-ပြီး၍၊ သမ္မဟုလာဘိ-များစွာသောအာပတ်တို့ဟူ၍၊ (ဝိနယကမ္မံ၊) ကရောန္တာသာဝိ (အာပတ္တိ)ဝုဋ္ဌာဘိ၊ (ကသ္မာ)၊ ဧကံ-တချက်သောအာပတ်ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ သမ္မဟုလာနံ - များစွာသောအာပတ်တို့၏၊ အဘာဝတော - မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ [ဤစကားအရ ယခုအခါ၌ အာပတ်တချက်သာ ဖြစ်စေကာမူ "သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော"ဟု ဆို၍ ဒေသနာပြောခြင်းသည် ဤအဓိပ္ပါယ်နှင့် သဘော တူ၏။] ပန- ဗျတိရိက်၊ သမ္မဟုလာ- များစွာကုန်သော အာပတ်တို့သို့၊ အာပဇ်တွာ - ပြီး၍၊ ဧကံ — တချက်သောအာပတ်သို့၊ အာပဇ်* - ရောက်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ (ဝိနယကမ္မံ)၊ ကရောန္တာသ(အာပတ္တိ)၊ နဝုဋ္ဌာတိ၊ (ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ လက္ခဏံ-လက္ခဏာတည်း၊) [" အညသ္မိ*၊ပေ၊လက္ခဏံ" ကို ပြန်အုပ်ဝှာည်။]

[ယခုအခါ မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို ပြလို၍ " ယော ပန " စသည်ကိုမိန့်၊] ပန - ကား၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ (နဇာနာတိစသည်၌ စပ်၊) ယထာဝုတ္တေန-အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော၊ အနုလောမ၊ပေ၊နယေန-အနုလုံနည်း ပဋိလုံနည်းအားဖြင့်၊ ပုစ္ဆိယမာနော ပိ-မေးအပ်ပါသော်လည်း၊ ရတ္တိပရိယန်္တံ - ည၌အဝိုင်းအခြားကို၊ နဇာနာတိ-မသိ၊ နေဝသရတိ-မမှတ်မိ၊ ဝေမတိကော ဝါ - ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ တဿ — ထိုရဟန်းအား၊ ဒိန္နော - ပေးအပ်သော၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော - ကို၊ မဟာသုဒ္ဓန္တောတိ - မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တံ-ထို မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို၊ ဂဟေတွာ - ယူပြီး၍၊ ဂဟိတဒိဝသတော - ပရိဝါသ်ယူအပ်ပြီးရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ယာဝ- လောက်၊ ဥပသမ္ပဒါဒိဝသော- ရဟန်းပြုရာနေ့သည်၊ ဟောတိ- ရှိ၏၊ တာဝ-ထို ရဟန်းပြုရာနေ့တိုင်အောင်၊ ရတ္တိယော-တို့ကို၊ ဂဏှတွာ-ရေတွက်၍၊ ပရိဝသိတမ့်-ရာ၏၊ အယံ-ဤ မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်သည်၊ ဥဒ္ဒံ-အထက်သို့၊ နာရောဟတိ-မတက်နိုင်၊ [ရဟန်းပြုခဲ့ရာရက်အားလုံး ပါနေပြီးဖြစ်သောကြောင့် အထက်သို့ တက်ဘွယ်လည်း မလိုတော့၊] ဟေဋ္ဌာပန-အောံသို့ကား၊ ဩရောဟတိ-သက်နိုင်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရိဝသန္တော-ပရိဝါသ်နေသောရဟန်းသည်၊ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေ - တို့ကို၊ (သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ ၌စပ်၊) အာပန္နသ - အာပတ်သို့ ရောက်သော၊ မယံ-ငါ၏၊ မာသော-တလသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ) ဝါ- ဤသို့သော်ငင်း၊ သံဝစ္ဆရော— တနှစ်သည်၊ (ဟောတိ၊ ဣတိ) ဝါ- ဤသို့သော်

ၵင်း၊ သန္နိဋ္ဌာနံ - ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ သစေ ကရောတိ - အကယ်၍ ပြုနိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) မာသံဝါ- တလပတ်လုံးသော်ၵင်း၊ သံဝစ္ဆရံဝါ- တနှစ်ပတ်လုံးသော် ၵင်း၊ပရိဝသိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ တ္ထေ-ဤသုဒ္ဓန္တေ ပရိဝါသိဋ္ဌ၊ ပရိဝါသယာစနဒါနလက္ခဏံ — ပရိဝါသတောင်းခြင်း, ပေးခြင်း၏လက္ခဏာကို၊ ပရတော-နောက်၌၊ ပါဠိယံ - ပါဠိတော်၌၊ အာဂတနယေနေဝ- လာသောနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ-ကမ္မဝါစာ၏အဆုံး၌၊ ဝတ္တာ၊ပေ၊အဇ္ဈာနာနိ-ဝတ်ဆောက်တည်ခြင်း, မာနတ်, အဇ္ဈာန်တို့သည်၊ ၎င်္ဂနယာနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိကုန်သည်သာ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောပရိဝါသသည်၊ သုဒ္ဓန္တ ပရိဝါသောနာမ-မည်၏။

သမောဓာနပရိဝါသောနာမ- မည်သည်၊ ဩဓာနသမောဓာနော-ဩဓာနသမောဓာနပရိဝါသ်၎င်း၊ အဿသမောဓာနော-၎င်း၊ မိဿကသမောဓာနော-၎င်း၊ ဇာတိ-သို့၊ တိဝိဓော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို ၃ ပါးတို့တွင်၊ အန္တရာပတ္တိ - အန္တရာအာပတ်သို့၊ (ဝတ်ကျင့်စဉ် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို ဆိုသည်၊) အာပဇ္ဇိတွာ- ၍၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တသ- ဖုံးထားသောရဟန်းအား၊ ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့ကို၊ ဩဓုနိတွာ- ခါတွက်၍၊ မက္ခေတွာ-ချေဖျက်၍၊ (ဩဓုနိတွာကို အဓိပ္ပါယ်ထပ်ဖွင့်သည်၊) ပုရိမာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ မူလဒိဝသပရိစ္ဆေဒေ- မူလ ရက်အပိုင်းအခြား၌၊ ပစ္ဆာ- မှ၊ အာပန္နံ- သင့်ရောက်အပ်သော၊ အာပတ္တိ-ကို၊ သမောဓဟိတွာ-သွင်းထား၍၊ ဒါတဗ္ဗပရိဝါသော- ကို၊ ဩဓာနသမောဓာနောနာမ- မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ သော-ထို ဩဓာန သမောဓာနပရိဝါသ်သည်၊ (အာဂတော ၌စပ်၊) ပရတော-နောက်၌၊ တေနဟိ၊ပေ၊သမောဓာန ပရိဝါသံ ဒေတူတိ-ဟူသော၊ ဇာတော-ဤ ပါဠိရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဝိတ္ထာရတော - အကျယ်အားဖြင့်၊ ပါဠိယံယေဝ - ၌ပင်၊ အာဂတော- လာ၏၊ ["မူလာယ—အရင်းသို့၊ ပဋိကဿိတွာ-ငင်၍"ဟု ပေး။]

× × × × × × ×

ဩဓာန သမောဓာနော၊ ။ "ဩဓုနိတွာ"ကို ကြည့်၍ ဩဓာန၌ အဝပုဗ္ဗဓုဓာတ်, ယု ပစ္စည်းဟု ကြံပါ၊ အဝဓုနိယန္တိ ထွောတိ ဩဓာနော၊ ထွေ-ဤပရိဝါသ်၌၊ (ပရိဝုတ္ထဒိဝသာ- ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့ကို၊) အဝဓုနိယန္တိ- ခါတွက် ချေဖျက်အပ်ကုန်၏၊ ဇာတိ ဩဓာနော၊ " သမောဒဟိတွာ "ကို ကြည့်၍ "သမောဓာနော"၌ သံ + အဝ + ရှေးရှိသော ဓာဓာတ် , ယု ပစ္စည်းဟု ကြံပါ၊ သမောဒဟိယတေ + ထွောတိ သမောဓာနော၊ ထွေ - ဤပရိဝါသ်၌၊ (အာပတ္တိ - နောက်မှ သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို၊) သမောဒဟိယတေ - မူလအာပတ်၏ နေ့အပိုင်းအခြား၌ ပေါင်းထားအပ်၏၊ ဇာတိ သမောဓာနော၊ ဩဓာနောစ + သော + သမောဓာနောစာတိ ဩဓာန သမောဓာနော၊ ယောဇနာဘေဒကား အခြားတနည်း ကြံလေ၏၊ "ဩဓုနိတွာ သမောဓာနော"ဟုလည်း ကခ်ါဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့၏၊ အဓိပ္ပါယ်ရသော်လည်း ရှုပ်ပြီးခက်သည်။

ပန-ဆက်၊ ဇတ္ထ-ဤဩဝေန သမောဓာနပရိဝါသ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဋိစ္ဆန္နာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ပရိဝသန္တော ဝါ-ပရိဝါသ်နေစဉ်သော်ငင်း၊ မာနတ္တာရဟော-မာနတ်ထိုက်သည်၊ (သမာနော)ဝါ-ဖြစ်စဉ်သော်ငင်း၊ မာနတ္တံ- ကို၊ စ်ရန္တော ဝါ-ကျင့်စဉ်သော်ငင်း၊ အဗ္ဘာနာရဟော — အဗ္ဘာန်ထိုက်သည်၊ (သမာနော)ဝါ — သော်ငင်း၊ အညံ-မူလအာပတ်မှ အခြားသော၊ အာပတ္တိ-သို၊ အာပဇ္ဇိတွာ- ပြီး၍၊ ပုရိမာယ-ရှေးဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်နှင့်၊ ဝါ-အော်၊ သမာဝါ-ညီမျှသည်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဥုနတရာဝါ-ယုတ်လျော့သည်ဖြစ်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ရတ္တိယော-ညဉ့်တို့ပက်လုံး၊ပဋိစ္ဆာဒေတိ-ဖုံးထား၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ မူလာယ - အရင်းသို့၊ ပဋိကဿနေန - ငင်ခြင်းအားဖြင့်၊ (ဩဓိနိတွာ၌စပ်၊)ဘေပရိဝုတ္ထဒိဝသေစ-ထိုပရိဝါသ်ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာနေ့တို့ကိုလည်း၊(တေ)ပာနတ္တာစိဏ္ဏဒိဝသေစ- ထို မာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာ နေ့တို့ကိုလည်း၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော နေ့တို့ကို၊ ဩဓိနိတွာ-ခါတွက်၍၊ (ချဖျက်၍)အဒိဝသေ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့မဟုတ်သည်တို့ကို၊ ကတွာ - ပြုပြီး၍၊ (ဩဓိနိတွာကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ပစ္ဆာ-မှ၊ အာပန္နာပတ္တိ - သင့်ရောက်အပ်ပြီးသော အာပတ်ကို၊ မူလာပတ္တိယံ—မူလအာပတ်၌၊ သမောဓယ-ပေါင်း၍၊ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော။

တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ မူလာပတ္တိ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပဋ္ဌပဋိစ္ဆန္နာ-တပဋ္ဌပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ)— အုံ၊ အန္တရာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥုနကပဋ္ဌ ပဋိစ္ဆန္နာ - ယုတ်လျော့သော ပဋ္ဌပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊) ပုန -တဖန်၊ ပဋ္ဌမေဝ -တပဋ္ဌပတ်လုံးသာ၊ ပရိဝါသော-ကို၊ ပရိဝသိတဗ္ဗော-၏၊ အန္တရာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋ္ဌပဋိစ္ဆန္နာဝ- ပဋ္ဌပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်သာလျှင်၊ အထာပိ (ဟောတိ)- အကယ်၍ မူလည်းဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင်ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊) ပဋ္ဌမေဝ-တပဋ္ဌပတ်လုံးသာ၊ ပရိဝသိကမ္မံ-ရာ၏၊ ဧတေနုပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ သဋ္ဌဝဿပဋိစ္ဆန္နာ- အနှစ် ၆ဝ ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ မူလာပတ္တိ- သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏၊) တာဝ- ထို အနှစ် ၆ဝ ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်တိုင်အောင်၊ ဝိနိစ္ဆယော, ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ သဋ္ဌဝဿာနိ—တို့ပတ် လုံး၊ ပရိဝသိတွာ-ပရိဝါသ် နေပြီး၍၊ မာနတ္တာရဟော-ထိုက်သည်၊ ဟုတွာပိ-၍လည်း၊ ဧကဒိဝသံ-တနေ့၌၊ ဝါ-တနေ့ပတ်လုံး၊ အန္တရာပတ္တိ-ကို၊ပဋိစ္ဆာဒေတွာ - ပြီး၍၊ ပုနပိ— တဖန်လည်း၊ သဋ္ဌဝဿာနိ - တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝါသာရဟော-ပရိဝါသ်နေခြင်းကိုထိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အန္တရာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ မူလာပတ္တိတော - မူလအာပတ်ထက်၊ အတိရေကပဋိစ္ဆန္နာ—

ပိုလွန်သောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထ-ထို အတိရေကပဋိစ္ဆန္နေ အာပတ်၌၊ ကိ•-အဘယ်ကို၊ ကာဘဗ္ဗံ- ပြုထိုက် ပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ဆိုပြီ၊ (ကိ•)၊ အယံ ပုဂ္ဂလော-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတေကိစ္ဆော-ကုစားခြင်းကို မထိုက်သည်၊(ဟောတိ-၏၊) အတေကိစ္ဆောနာမ-ကုစားခြင်းကို မထိုက်သူမည်သည်၊(ဟုတ္ဝာ-၍၊)အာဝိကာရပေတ္ဝာ-ထင်စွာပြုစေ၍၊ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော-စွန့်ထိုက်၏၊ ဣတိ(အာဟ)။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ•)၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အတေကိစ္ဆောနာမ-ကုစားခြင်းကို မထိုက်သူ မည်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊) အယံ သမုစ္စယက္ခန္ဓကော နာမ-ဤ သမုစ္စယက္ခန္ဓက မည်သည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ ဒွိတကာလသဒိသော-တည်ရှိတော်မူရာ ကာလနှင့် တူသည်၊ (ဟောတိ) နနု-ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အာပတ္တိနာမ-မည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိစ္ဆန္နာဝါ-ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာဝါ-မဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ သမကပ္ပဋိစ္ဆန္နာဝါ-မူလအာပတ်ကို ဖုံးထားအပ်ရာနှနှင့် ညီမျှသော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ဥနတရပဋိစ္ဆန္နာဝါ-ယုတ်လျော့သော ရက်ပတ်လုံး(ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း)၊(ဟောတု)၊အတိရေကပဋိစ္ဆန္နာဝါ-ပိုလွန်သောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ (ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်၊) ဧတ္ထ-ဤအာပတ်ကို ဖုံးထားရာ၌၊ ဝိနယဓရသ-ဝိနည်းဒိုရ်၏၊ (ပရိဝါသ်ပေးသော ဝိနည်းမိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ကမ္မဝါစံ-ကို၊ ယောဇေတုံ-ယှဉ်စေခြင်းငှါ၊ သမတ္ထဘာဝေါ-ယော-စွမ်းနိုင်သူ၏အဖြစ်သည်သာ၊ ပမာဏံ-ပမာဏတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယာ-အကြင် အန္တရာအာပတ်သည်၊ အတိရေကပဋိစ္ဆန္နာ-သည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထို အန္တရာအာပတ်ကို၊ မူလာပတ္တိ•-မူလအာပတ်ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ တတ္ထ-ထို အန္တရာအာပတ်၌၊ ဣတရံ-အခြားသော မူလအာပတ်ကို၊ သမောဓာယ-ပေါင်း၍၊ ပရိဝါသော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ဣတိ,(အာဟ)၊အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ သြဓာနသမောဓာနောနာမ-မည်၏။

× × × × × × ×

အာဝိကာရပေတ္ဝာ။ ။"အာဝိကာရပေတ္ဝာတိ မူလာပတ္တိတော (ထက်) အန္တရာပတ္တိယာ-၏၊ ပဋိစ္ဆန္နဘာဝံ, အာဝိကာရာပေတ္ဝာ-မူလအာပတ်ထက် အန္တရာပတ်ကို ပို၍ ကြာမြင့်စွာဖုံးထားအပ်ပါသည်ဟု ထင်စွာပြုစေ၍"ဟု ယောဇနာဖွင့်သည်၊ ဝိမတိဝိနောဒနီကား- "အာဝိကာရာပေတ္ဝာ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗောတိ တသ္မာ အတေကိစ္ဆ ဘာဝံ တေနေဝ ပါကဋံ ကာရေတ္ဝာ လဇ္ဇိဂဏတော ဝိယောဇနဝသေန ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော-ထိုရဟန်း၏ အတေကိစ္ဆ၏အဖြစ်ကို ထိုရဟန်းကိုပင် သံဃာအား ထင်ရှားအောင်ပြုစေ၍, လဇ္ဇီအပေါင်းမှ ကင်းကွာစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်, စွန့်လွှတ်ထိုက်၏"ဟု ဖွင့်သည်။

အဿသမောဓေနောနာမ-မည်သည်ကို၊(ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ၊)["အဿသမော ဓာနောနာမ၊ယော သမ္မဟုလာသု"ဟု ယောသဒ္ဒါပါလျှင်ကောင်း၏၊"မိဿက သမောမာနောနာမ ယော"ဟု နောက်၌ ယောသဒ္ဒါပါလိမ့်မည်၊]သမ္မဟုလာသု—များစွာကုန်သော၊ အာပတ္တိသု - ကို့တွင်၊ ဧကာဝါ- တချက်သော်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒွေဝါ-နှစ်ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဿောဝါ - သုံးချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္မဟုလာဝါ-များစွာသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊ ဝါ—တို့ကို၊ သမ္ဗစိရပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော - အလုံးစုံသော အာပတ်တို့ထက် ကြာမြင့်စွာသောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တာသံ - ထို အာပတ်တို့၏၊ အဇ္ဈတ္တ - ဒေါပိုင်း အခြားအားဖြင့်၊ သမောဓာယ-ပေါင်း၍၊ တာသံ-ထို အာပတ်တို့၏၊ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒဝသေန—ည၌ အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝသေသာနံ - ကုန်သော၊ ဥုနတရပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ-ယုတ်လျော့သော ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိနံ-တို့၏အတွက်၊ ဝါ-တို့ကြောင့်၊(ယော)ပရိဝါသော-ကို၊ ဒိယျတိ-ပေးအပ်၏၊ အယံ - ဤ ပရိဝါသ်ကို၊ အဿသမောဓာနော-အဿသမောဓာန်မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

သောပိ-ထို အဿသမောဓေန်သည်လည်း၊ ပရုတော - နောက်၌၊ " တေန ခေါပန သမယေန၊ပေ၊ ဒ္ဝီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာတိ အာဒိနာ—အစရှိသော၊ နယေန - ဖြင့်၊ ပါဠိယံ—၌၊ အာဂတောယေဝ-လာသည်သာ၊ [သောပိကို အာဂတောယေဝ၌ စပ်၊ ပိဖြင့် ရှေ့ဩဓာနသမောဓာန်ကိုပေါင်းပါ၊"ဩဓာနသမောဓာနသည်သာ ပါဠိတော်၌ လာသည် မဟုတ်သေး၊ ဤအဿသမောဓာနလည်း ပါဠိတော်၌ လာသည်"ဟူလို။]

ပန—ဆက်၊ ယသ-အကြင် ရဟန်း၏၊ သတံ-တရားသော၊ အာပတ္တိယော—တို့သည်၊ဝါ-တို့ကို၊ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ-ဆယ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ အပရဂ္ဂိ- အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ သတံ—ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ဝါ-တို့ကို၊ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ-ဆယ်ရက်ပတ်လုံးဖုံးထားအင်ကုန်သည်၊

× × × × × × ×

အဿသမောဓာနော၊ ။အဇ္ဈတ္တ+အပိုင်းအခြားအားဖြင့်+သမောဓာနော—ပေါင်းအပ်ရာဖြစ်သော ပရိဝါသ်၊ ထွေစ သမ္ဗစိရပ္ပဋိစ္ဆန္နာယောတိ ဝုတ္တတ္တာ ကိုဠာပိကောဋိအဏ္ဏဝါစကော တတိယက္ခရေန ပါဌော (အဂ္ဂဟူသော ပါဌ်သည်) ယုတ္တောဝိယ ဒိဿတိ၊ တထာပိ သောပါဌော နဂဟေတဗ္ဗော၊ ကသ္မာ၊ ဗဟူသု ပါဋိပေါတ္ထကေသု အဇ္ဈတ္တာဓာနပေါတ္ထေသုစ အလိခိတတ္တာ (" အဂ္ဂသမောဓာနော " ဟု မရေးအပ်သောကြောင့်တည်း)၊ ဗဟူသု ဟိ ပေါရာဏပေါတ္ထကေသု စတုတ္ထက္ခရေန ပါဌော ယေဝ ("အဿ" ဟူသောပါဌ်ကိုသာ) လိခိတော၊ တသ္မာ သောပါဌောယေဝ ဂဟေတဗ္ဗော၊ နာ အညောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ - ယောဇနာ။

(ဟောန္တိ)၊ ဇုတိ ဧဝံ – ဤသို့၊ ဒသဒ္ဓတ္တုံ – ဆယ်ကြိမ်ကို၊ ကတ္ဝာ - ပြု၍၊ အာပတ္တိသဟဿံ - အာပတ် တထောင်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဒိဝသသတပ္ပဋိစ္ဆန္နံ– ရက်ပေါင်း တရာကာလပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ထိုရဟန်း သည်၊ ကိ•-အဘယ်ကို၊ ကာတမ္ဗံ- ပြုထိုက်ပါသနည်း၊ ဇုတိ - ဤကား အမေး တည်း၊ [သတံ အာပတ္တိ•ယောတိ — ကာယသံသဂ္ဂါဒိဝသေန, ဧကဒိဝသေ အာပန္နာ သတံ အာပတ္တိယော၊-ဝိမတိ။]သမ္ဗံ-အလုံးစုံသော အာပ်တ်တထောင် ကို၊ သမောဒဟိတ္ဝာ- ပေါင်း၍၊ ဒသဒိဝသေ - ဆက်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝသိ တမ္ဗံ-ပရိဝါသနေရာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ပရိဝါသနေလသော်၊ ဧကေနေဝ ဒသာဟေ န - တကြိမ်တည်းသော ဆယ်ရက်ဖြင့်သာ၊ ဒိဝသသတမ္မိ — ရက်ပေါင်းတရာ ပတ်လုံးလည်း၊ ပရိဝသိတမေဝ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီး မည်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ စ-သာဓကကား၊ ဒသသတံ၊ပေ၊ ပါရိဝါသိကောတိ-ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ ဂါထာ စကားကို၊ ပရိဝါရေပိ-ဦးလည်း၊ ဝုတ္တံ-မိန့်ဆိုအပ်ပြီ၊[ဒသသတံ-တရာဆယ်လို သော၊ ဝါ–တထောင်သော၊ အာပတ္တိယော - တို့ကို၊ ရတ္တိသတံ - ညဉ့်ပေါင်း တရာပတ်လုံး၊ ဆာဒယိတ္ဝာန - ဖုံးထားပြီး၍၊ ဒသရတ္တိယော - ဆယ်ညဉ့်တို့ ပတ်လုံး၊ ဝသိတ္ဝာန-ပရိဝါသ နေပြီး၍၊ ပါရိဝါသိကော-ပါရိဝါသိကရဟန်း သည်၊ မုစ္စေယျ-အာပတ်မှ လွတ်ရာ၏၊ အဆို•စာအုပ်၌"ပဠာမေသာ ကုသလေ ဟိ စိန္တိတာ"ဟု ရှိ၏၊ ပရိဝါ ပါဠိတော်၌ ဆိုပါ၌မပါ။] အယံ - ဤဆိုအပ် ပြီးကား၊ အဿသမောဓာနော နာမ-မည်၏။

ယော—အကြင် ပရိဝါသ်ကို၊ နာနာဝတ္ထုကာ-အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိကုန် သော၊ အာပတ္တိယော-အာပတ်တို့ကို၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဒိယျတိ-ပေးအပ်၏၊ အယံ- ဤ ပရိဝါသ်သည်၊ မိဿကသမောဓာနော နာမ— မည်၏၊ တတြ- ထို မိဿကသမောဓာန်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ နယော-အနက်ကို ဆောင်ကြောင်း နည်းတည်း၊ ဘန္တေ—အရှင် ဘုရားတို့၊ အဟံ-သည်၊ သမ္ဗဟုလာ— ကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ — သံဃာဒိသေသ် မည်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော- တို့သို့၊ ဧကံ-တချက်သော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ•—သုက္ကဝိသဋ္ဌိ အာပတ် သို့ဂုင်း၊ပေ၊ ဧကံ - တချက်သော၊ ကုလဒူသကံ - ကုလဒူသက အာပတ်သို့ဂုင်း၊ အာပဇ္ဇိ•-ရောက်ပါပြီ၊ ဘန္တေ-အရှင် ဘုရားတို့၊ သောဟံ-သည်၊ သံဃံ - ကို၊ တာသံ အာပတ္တိနံ- ထို အာပတ်တို့၏အတွက်၊ သမောဓာနပရိဝါသံ-ဝါသ်ကို၊

× × × × × × ×

မိဿကသမောဓာနော။ ။မိဿီယန္တိ ဇ္ဈောတိ မိဿကော–ရောနှောအပ်ရာ ဖြစ်သော သမောဓာန်၊ မိဿကောစ + သော + သမာဓာနောစ်တိ မိဿကသမော ဓာနော-ရောနှောအပ်ရာ, အာပတ်တို့ကို ပေါင်းအပ်ရာဖြစ်သော ပရိဝါသ်၊ ယောဇနာ ဦးကား–"ဇ္ဈ ဝတ္ထုဝသေန မိဿကာ အာပတ္တိယော သမောဓ်ာနေတွာ ဒါတဗ္ဗော ပရိဝါသော မိဿကသမောဓ်ာနောတိ ဝစနတ္ထော ကာတဗ္ဗော"ဟု မိန့်သည်။

ယာစာဓိ-တောင်းပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ တိက္ခတ္တုံ-၃ကြိမ်၊ ယာစာပေတွာ-တောင်းစေ၍၊ တဒနုရူပါယ - ထို တောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ကမ္မဝါစာယ - ဖြင့်၊ ပရိဝါသော-ကို၊ ဒါတမ္မော-ထိုက်၏။

စ- ဆက်၊ ဇေဋ္ဌ - ၌ မိဿကသမောဓာန်၌၊ သံဃာဒိသေသာ၊ပေ၊ နာနာဝတ္ထုကာယောတိပိ—ဟူ၍ဆင်း၊ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇန္တိပိ-ဟူ၍ဆင်း၊ ဧဝံ - ၌သို့၊ ပုဗ္ဗေ - ရှေး၌၊ ဝုတ္တနယေန- ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ဝတ္ထုဝသေနပိ — ဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဆင်း၊ ဂဏ္ဍဝသေနပိ - အနွယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဆင်း၊ နာမဝသေနပိ - နာမည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဆင်း၊ အာပတ္တိဝသေနပိ-အာပတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ဆင်း၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ကမ္မဝါစံ-ကို၊ ကာတုံ-၄၊ ဝဋ္ဋတိ ယေဝ—အပ်သည်သာ၊["ဝဋ္ဋတိ ယေဝါတိ"ဟု ဣတိသဒ္ဒါ ပါသည်ကား ပိဟန်တူသည်၊ ဣတိ - ၌သို့ မှတ်အပ်၏-ဟု သော်သည်းပေးပါ။] အယံ - ၌ သမောဓာန် ပရိဝါသ်သည်၊ မိဿကသမောဓာနော—တည်း၊ ပန-ဆက်၊ သမ္ဗဟုလကမ္မဝါစာ ဝသာနေ-အလုံးစုံသော ပရိဝါသ်ကမ္မဝါစာ၏အဆုံး၌၊ နိက္ခိတ္တာနိက္ခိတ္တာဒိကထာ- နိက္ခိတ္တဝတ်, အနိက္ခိတ္တဝတ်အစရှိသည်တို့ကို ဆိုရာဆိုကြောင်း ကထာကို၊ ပုရိမနယေနေဝ — ရှေးနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတမ္ဗာ-ထိုက်၏၊ ဣတိ- အပြီးတည်း၊ [တဏှိ.စာ၌ ပန မဟိ၊ နိက္ခိတ္တဝတ္တာဒိကထာဟုရှိ၏၊ သမ္ဗဟုလကမ္မဝါစာဝသာနေတိ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတာနံ ဒ္ဝိန္နံ သုဒ္ဓန္တာ ပရိဝါသာနံ တိဏ္ဏံ သမောဓာနပရိဝါသာနဿာတိ ဣမေသံ သမ္ဗေသံ ပရိဝါသာနံ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ၊—(ဋီမတိ)။]

ပရိဝါသကထာ - ပရိဝါသ်ကို ဆိုရာဆိုကြောင်း စကားသည်၊
နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပက္ခ, သမောဓာနမာနတ္တ ကထာ

ဇာဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ (ဝုစ္စတိ ၌စပ်၊) ပက္ခမာနတ္တာ၌၊ပေ၊ ကထယိဿာမာတိ - ဟူသော၊ ယံ - အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်ပြီ၊ တဿ - ထိုစကား၏၊ ဩကာသော- အခွင့်သည်၊ သမ္ပတ္တော- ရောက်လာပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ပက္ခမာနတ္တာ၌စသော ထိုစကား၏ ဆိုခွင့် ရောံလာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (မယာ-သည်၊)ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဝါ-ဆိုအပ်တော့လတ္တံ့၊ ပက္ခမာနတ္တာနိ-ကား၊ ဘိက္ခုနိယာ-အား၊ ဒါတမ္ဗမာနတ္တံ-ပေးထိုက်သော မာနတ်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ တံ—ဆို ပက္ခမာနတ်ကို၊ ပဋိဆ္ဆန္နာယပိ - ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယပိ -မဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ အနုမာသမေဝ-တလထက်ဝက် ၁၅ ရက်သာ၊ ဒါတမ္ဗံ- ထိုက်၏၊ ဟိ- မှန်၊ ဂရုဓမ္မံ

၊ပေ၊စရိတမ္ဘန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ (ဝစနံ)- ဤစကားကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ဘိက္ခုနိဘိက္ခုန္ဒကဋ္ဌ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊)ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုပက္ခမာနတ်ကို၊ ဘိက္ခုနိဟိ- တို့သည်၊ အတ္တနော- ၏၊ သိမံ- ကို၊ သောဓေတွာ- သုံ့သင်ပြီးလျှင်၊ (ဟတ္ထပါသ်သို့ ဆောင်ခြင်း , ဆန္ဒဆောင်ခြင်း , သိမ်အပြင်ဘက်သို့ ထွက်နေစေခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်သင့်သလို သုံ့သင်ပြီးလျှင်၊) ဝိဟာရသီမာယဝါ - ဝိဟာရသီမာဋ္ဌသော်၎င်း၊ (ကျောင်းတိုက်တခုလုံး သမုတ်ထားအပ်သော မဟာသိမ်ဋ္ဌသော်၎င်း၊) ဝိဟာရသီမံ-ဝိဟာရသီမ်ကို၊ သောဓေတုံ - သုံ့သင်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တိဟိ-မစွမ်းနိုင်သော ဘိက္ခုနိတို့သည်၊ ခဏ္ဍသီမာယဝါ- ခဏ္ဍသီမာဋ္ဌသော်၎င်း၊ သမ္ဘန္တိမေန-အလုံးစုံတို့၏အဆုံးဋ္ဌ ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန- အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ စတုဝဂ္ဂဂဏံ - ၄ ပါးအစုရှိသော ဂိုဏ်းသံဃာကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ— စည်းဝေးစေပြီးလျှင်၊ ဒါတဗ္ဗံ - ထိုက်၏။

ဧကော - တချက်သော၊ အာပတ္တိ - သည်၊ သစေ ဟောတိ - အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကိဿာ-တချက်သောအာပတ်၏၊ ဝသေန- အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဒွေဝါ- ၂ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဿောဝါ - ၃ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ဘဟုလာဝါ-များစွာသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကဝတ္ထုကာဝါ-တူသော ဝတ္ထုရှိသည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နာနာဝတ္ထုကာဝါ - အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိသည်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊(အာပတ္တိယော)သစေ(ဟောန္တိ)-နှင့်အုံ့၊ (ဧဝံသန္တေသု - ဤသို့ ဖြစ်ကုန်လသော်၊) တာသံ တာသံ- ထိုထို အာပတ်တို့၏၊ ဝသေန - အစွမ်းဖြင့်၊ ဝတ္ထု ဂဏှိတ္တာ နာမအာပတ္တိသု - ဝတ္ထု, အန္တယ်, နာမည်, အာပတ်တို့ဟူ၌၊ ယံယံ - အကြင် အကြင် ဝတ္ထုစသည်ကို၊ ဂဏှန္တိ - အလိုရှိ၏၊ တံတံ-ထိုထိုဝတ္ထုစသည်ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ယောဇနာ-ပုဒ်တို့ကိုယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ထိုက်၏၊ တဟြ-ထို ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာဟူသောစကားရပ်ဋ္ဌ၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဧကာပတ္တိဝသေန - တချက်သောအာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မုခမတ္တဒဿနံ-အမြွက်မျှကို ပြကြောင်းစကားတည်း၊ အာပန္နာယ- အာပတ်သို့ ရောက်သော၊ တာယ ဘိက္ခုနိယာ-ထို ဘိက္ခုနိသည်၊ပေ၊ဝစနီယော- လျှောက်ထိုက်သည်၊ (အသာ-ဖြစ်၏၊) (ကိ')၊ အယျေ-အရှင်မတို့၊ အဟံ -တပည့်တော်မသည်၊ ဧကံ - သော၊ ဂါမန္တရံ - ဂါမန္တရာမည်သော၊ အာပတ္တိ', အာပတ္တိ'၊ အယျေ- တို့၊ သာဟံ - သည်၊ ဧကိဿာ, ဂါမန္တရာယ- သော၊ အာပတ္တိယာ— ကြောင့်၊ ပက္ခမာနတ္တံ ယာစာမိ၊ ဧတိ-ဤသို့၊ (ဝစနီယော-ထိုက်သည်၊ အသာ-ဖြစ်၏၊) ဧဝံ-သို့၊ ကိဉ္စတ္တံ့ ယာစာပေတွာ-ပြီး၍၊ ဗျတ္တာယ- ဉာတ် ကမ္မဝါစာနှတ်ဋ္ဌလာသဖြင့် ကောင်းစွာထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလာယ — ဌာန်ကရိက်းကို ပီသစွာရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ သံဃော, ဉတ္တိပေတဗ္ဗော၊(ကိ')၊ သုဏာတု ၊ပေ၊ ယာစတိ၊ သံဃသ-၏၊ ကမ္မံ-မာနတ္တာဒါနကံသည်၊ ပတ္တကလ္လံ-

လျော့ပတ်သောအခါရှိသည်၊ ယဒိ (သိယာ)-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ပေ၊သော်ဥ တို့၊ သုဏာတု မေ အယျ သံယော ၊ပေ၊ ဓာရယာမိ - သိမှတ်ရပါ၏၊ ဣတိ(ဉာပေတဗ္ဗော)၊ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ-ကမ္မဝါစာ၏အဆုံး၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာဒိယိတွာ- ၍၊ ဘိက္ခုမာနတ္တကထာယ- ဘိက္ခုမာနတ္တကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ၊ သံဃသ-အား၊ အာရောစေတွာ- လျှောက်ပြီး၍၊ (ဝတ်ကြားပြီး၍၊) နိက္ခိတ္တဝတ္တံ-နိက္ခိတ္တဝတ်ကို၊ ဝသိတုကာမာယ-ကျင့်သုံးလိုသော ဘိက္ခုနိသည်၊ [ယောဇနာ၌ကား— "နိက္ခိတ္တဝတ္တံ - နိက္ခိတ္တဝတ်ဖြင့်၊ ဝသိတုကာမာယ - နေလိုသော ဘိက္ခုနိသည်" ဟု ဖွင့်၏။] တတ္ထေဝ - ထို သိမ်တန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ သံဃမဇ္ဈေဝါ-သံဃာ့အလယ်၌သော်ငင်း၊ ဘိက္ခုနိသုတိုသည်၊ ပက္ကန္တာသု-ဖဲသွားကုန်လသော်၊ ဧကဘိက္ခုနိယာ-၏၊ သန္တိကေဝါ-အထံ၌သော်ငင်း၊ ဒုတိယိကာယ- ၂ ယောက်မြောက်ဖြစ်သော အဖေါ် ဘိက္ခုနိ၏၊ သန္တိကေဝါ-၌သော်ငင်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ (ဝတ္တံ)၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ— ချထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ အညိဿာ-အခြားသော၊ အာဂန္တုကာယ-အာဂန္တုကဖြစ်သော ဘိက္ခုနိ၏၊ သန္တိကေ - ၌၊ အာရောစေတွာ - ၍၊ (ဝတ်ကြား၍၊) (ဝတ္တံ) နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ နိက္ခိတ္တကာလတော- ဝတ်ချအပ်ပြီးသောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ- ၌၊ တိဋ္ဌတိ။

ပန- ဆက်၊ ပုန- တဖန်၊ သမာဒိယိတွာ- ၍၊ အရဏ်- ကို၊ ဥဋ္ဌာပေန္တိယာ- တက်စေသော ရဟန်းမ၏၊ ဘိက္ခုနိနံယေဝ- တို့၏သာ၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝသိတုံ, နလဘတိ၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) (ကဿာ - နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ) — ကြောင့်၊ ဥဘတောသံဃေ ၊ပေ၊ စရိတဗ္ဗန္တိ - ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ (ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကဉ္စ ဟောတော်မူဇနပ်ပြီ၊)(တသ္မာ ဘိက္ခုနိနံယေဝ သန္တိကေ ဝသိတုံ နလဘတိ၊) တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဘိက္ခုနိတို့၏အထံ၌သာ နေခွင့်မရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) အဿာ - ထို ဘိက္ခုနိ၏၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဟိ - ဆရာမ, ဥပဇ္ဈာယ်မတို့သည်၊ ဂိဟာရံ-ဘိက္ခုတို့၏ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဒွာ-၍၊ သင်္ဃာဟက ပဉ္စ - သင်္ကြံဟ ချီးမြှင့် ထောက်ပင့်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဖို့၌၊ ဌိတောကညေသာ၊ ဧကော-သော၊ မဟာထေရော ဝါ- မဟာထေရ်မူလည်းဖြစ်သော၊ မမ္မကထိကော်ဝါ - ဓမ္မကထိကမူလည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု - ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော— လျော်ထိုက်၏၊(ကိ)၊ ဧကိဿာ-သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ကတ္တုမ္ပံ-ပြုထိုက်သော၊ ဝိနယကမ္မံ-ဝိနည်းကံသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ အယျာ-အရှင်ဘုရားတို့၊ တတြ- ထိုသို့ ဝိနည်းကံ ပြုဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နော-တပည့်တော်တို့၏ (အထံသို့)၊ စတ္တာရော - ကုန်သော၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ ပေသေထ - စေလွှတ်ပါ၊ကုန်၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ [တတြာတိ တသ္မာ၊ ကတ္တုမ္ပံဝိနယကမ္မ ဘာဝတောတိ အတ္ထော၊ နောတိ အမှာကံ , သန္တိကံတိ သမ္ဗန္ဓော၊— ယောဇနာ၊။]

သင်္ဂဟံ-ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ အကာတုံ - မပြုခြင်းငှါ၊ ဝါ- မပြုဘဲနေခွင့်ကို၊ နလဇ္ဇတိ-မရအပ်၊ ပေသေသာမိ-စေလွှတ်လိုက်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တုမ္ဘံ-ရာ၏၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ ပကတတ္တာဘိက္ခူနီဟိ-ပကတတ်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ မာနတ္တာစာရိနိ•—မာနတ်ကျင့်လေ့ရှိသော၊ ဘိက္ခုနိ•- ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-ခေါ်၍၊ အန္တော အရုဏောယေဝ - အရုဏ်၏အတွင်း၌သာ၊ နိက္ခမိတွာ - ထွက်၍၊ ဂါမူပစာရတော-မှ၊ ဒွေ လန္ဒုပါတေ—ခဲ ၂ ကျအရပ်တို့ကို၊ အတိက္ကမိတွာ—ကျော်လွန်၍၊ မဂ္ဂါ-မှ၊ ဩက္ကမ္မ—ဖဲ၍၊ ဂုမ္ဗဝတိအာဒီဟိ—ချုံ, စည်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ—ဖုံးကွယ်အပ်သောအရပ်၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ [ဂါမူပစာရမှ ကျော်လွန်လျှင် ရွာတွင်း၌ တည်ရှိသော ဘိက္ခုနီတို့၏ ဝိဟာရပစာရမှလည်း ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုတို့၏ ဝိဟာရပစာရကိုပြလို၍ "ဝိဟာရပစာရတောပိ" ဟု မိန့်သည်၊] ဝိဟာရပစာရတောပိ-ဘိက္ခုတို့၏ကျောင်းတိုက်ဥပစာမှလည်း၊ (ရွာပြင်ဘက်၌ရှိသော ဘိက္ခုတို့၏ ဝိဟာရပစာရမှလည်း၊) ဒွေ လန္ဒုပါတာ-တို့ကို၊ အတိက္ကမိတမ္ပာ- ကျော်လွန်ထိုက်ကုန်၏၊ စတူဟိ-နှင်သော၊ ပကတတ္တာဘိက္ခူဟိပိ- ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ တတ္ထ- ထို ဘိက္ခုနီတို့၏ နေရာအရပ်သို့၊ ဂန္တုံ-သွားရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဂန္ဒွာ-လိုက်သွားပြီး၍၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ•-တကွ၊ ဧကဋ္ဌာနေ- တနေရာထည်း၌၊ နနိသီဒိတဗ္ဗံ—မနေရာ၊ ပဋိက္ကမိတွာ- ဖဲခွါ၍၊ အဝိဒူရဋ္ဌာနေ— အနီးဖြစ်သော အရပ်၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ- နေရာ၏၊ [၁၂ တောင် ဥပစာထက် ပို၍ မဝေးသင့်သောကြောင့် "အဝိဒူရဋ္ဌာနေ" ဟု ဆိုဟန်တူသည်။]

ပန— ဝါဒန္တရာ၊ ကုရုန္ဒိ မဟာပစ္စရိသု- တို့၌၊ (ဝုတ္တံ ၌စပ်၊) ဘိက္ခုနီဟိပိ— တို့သည်လည်း၊ ဗျတ္တံ-ထက်မြက်သော၊ (သွက်လက်သော၊) ဧကံ-သော၊ (ဥပါသိကံ) ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဥပါသိကာယော ဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဘိက္ခူဟိပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဧကံ-သော၊ (ဥပါသကံ) ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဥပါသကေ ဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ အတ္တရက္ခဏာတ္ထာယ-မိမိတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဂဟေတ္ဝာ—ခေါ်၍၊ ဂန္တုံ — သွားရာ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ စ- ဆက်၊ ကုရုန္ဒိယံယေဝ- ၌သာ၊ (ဧဝဖြင့် မဟာပစ္စရိကို ကန့်၊) ဘိက္ခုနပသယယသ စ—ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းတိုက်၏ဂုဏ်း၊ ဝိဟာရသာစ—ဘိက္ခုတို့၏ ကျောင်းတိုက်၏ဂုဏ်း၊ ဥပစာရံ - ဥပစာကို၊ မုဉ္စိတုံ - လွှတ်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ—သင့်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ဂါမသီမ-၏၊ (ဥပစာရံ-ကို၊ မုဉ္စိတုံ-လွှတ်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ—၏၊) ဣတိ - သို့၊ နဝုတ္တံ - မဆိုအပ်၊ [ဂါမသာဒိတိ နဝုတ္တံတိ ဂါမသီမ ဥပစာရံ မုဉ္စိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ နဝုတ္တံ၊ တေန, ဂါမူပစာရေ ဌိတာပိ, တတ္ထ ဒဿနသဝနုပစာရေ အတိက္ကမိတွာ ဌိတာ ဘိက္ခူ၏စ ဘိက္ခုနိယောစ တသာ ရတ္တိဋ္ဌာနံ နကရောန္တိတိ ဒီပေတိ၊— ဝိမတိ။]

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဘိက္ခူသုစ-တို့သည်၎င်း၊ ဘိက္ခုနိသုစ-တို့သည်၎င်း၊ နိသိန္နေသု (နိသိန္နာသု)-နေပြီးကုန်လသော်၊ တာယ ဘိက္ခုနိ'ယာ-သည်၊ မာန တ္တံ၊ပေါသမာဒိယာမိတိ-မာနတ္တံ၊ပေါသမာဒိယာမိဟူ၍၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာဒိယိ တွာ-ဆောက်တည်ပြီး၍၊ တာဝ-ဘိက္ခုသံဃာမှရှေးဦးစွာ၊ ဘိက္ခုနိသံဃသ-အား၊ ဧဝံ-သို့၊ အာရောစေတမ့်ံ-လျှောက်ရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊) (ကိ)၊ အဟံ အယျေ၊ပေ၊ ဓာရေတု-မှတ်တော်မူပါ။ ဣတိ (အာရောစေတမ့်ံ)၊ တတော-ထိုမှ နောံ၌၊ (ဘိက္ခုနိသံဃာအား ဝတ်ကြားပြီးရာကာလမှ နောံ၌၊) ဘိက္ခုသံဃသ-၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဧဝံ အာရောစေတမ့်ံ၊ (ကိ)၊ အဟံ အယျာ!ပေါသံဃော၊ ဓာရေတု-မှတ်တော်မူပါ။ ဣတိ(အာရောစေတမ့်ံ၊) ဣဓာပိ-၌ ဘိက္ခုနိမာနတ်၌သည်း၊ ယာယကာယစိ-အမှတ်မထား တပါးပါး သော၊ ဘာသာယ-ဖြင့်၊ အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ စ-ဆက်၊ အာရောစေတွာ-လျှောက်ပြီး၍၊ (ဝတ်ကြားပြီး၍၊) ဘိက္ခုနိသံဃသော ဝ-၏သာ၊ သန္တိကေ-၌၊ နိသိဒိတမ့်ံ-နေရာ၏၊ အာရောစိတကာလတော-လျှောက်အပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ (ဝတ်ကြားအပ်ပြီးရာ အခါမှ၊) ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့အား၊ ဂန္ဓုံ-ပြန်သွားခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ (ဌာနံ-မာနတ်ကျင့်ရာ အရပ်သည်၊) သာသင်္ကံ-ရှုံရှားဘွယ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဘိ ၯုံနိယော-တို့သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို မာနတ်ကျင့်ရာအရပ်၌ပင်၊ ဌာနံ-ရဟန်းတို့၏ တည်နေ ခြင်းကို၊ (သစေ) ပစ္ဆာသိသန္တိ-အကယ်၍ တောင့်တကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဌာတမ့်ံ-တည်နေရာ၏၊ (စောင့်ဆိုင်း၍ နေရာ၏။)

အညော-အခြားသော၊ (ပကတတ်အဖြစ်ဖြင့် လိုက်လာသော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိတို့မှ တပါးသော၊) ဘိက္ခုဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ဘိက္ခုနိဝါ-သည် သော်၎င်း၊ တံ ဌာနံ-ထိုအရပ်သို့၊ သစေ ဧတိ-အကယ်၍ လာအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပဿန္တိယာ-မြင်သော ဘိက္ခုနိမသည်၊ အာရောစေတမ့်ံ-လျှောက်ထားရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊)နောစေ အာရောစေတိ-အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ, ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋဿ (ဟောတိ)၊ အဇာနန္တိယာ ဧဝ-မသိစဉ်သာလျှင်၊ ဥပစာရံ-သို့၊ သြက္ကမိတွာ-သက်ရောက်၍၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ သွားအံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ နှ (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခုနိယော-ပကတတ်အဖြစ်ဖြင့် လိုက်လာသော ဘိက္ခုနိတို့သည်၊ ဥပစ္စာယဒီနံ-ဥပစ္စာယ် အစရှိသူတို့၏၊ ဝဇ္ဇကရဏတ္ထံ-ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ် ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပဂေဝ-စောစောကပင်၊ (အရုဏ်မတက်မီကပင်၊) ဂန္ဓုကာမာ-ပြန်သွားလိုကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)ရတ္တိ၊ပေ၊ရတ္တဿတ္ထံ-ရတ္တိဝိပ္ပဝါသ အာပတ်, ဂဏသြဟိယနအာပတ်, ဂါမန္တရအာပတ်တို့မှ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခုနိ'-ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ဂန္တုံ-သွားကုန်၏၊ တာယ-ထိုမာနတ်

ကျင့်သော ဘိက္ခုနိသည်၊ အရဏော-သည်၊ ဥဋ္ဌိတော- တက်လသော်၊ တသာ-ထိ အဖေါ်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနိ၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပိတမ္ပံ-ချရာ၏၊ ဧတေနုပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ အခဏ္ဍာ- မကျိုးမပျက်ကုန်သော၊ ပဋိဒသရတ္တိ ယော- တဆယ့်ငါးညဉ့်တိုပတ်လုံး၊ မာနတ္တံ-ကို၊ စရိတမ္ပံ- ကျင့်ဆိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္တာယ- အနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ဘိက္ခုနိသည်၊ ပါဒေ ဝါသိကက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ —သာ၊ သမ္မာ— ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တိတမ္ပံ-ကျင့်ရာ၏၊ ပန- အထူးကား၊ အယံ- ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ ဝိသေသော- အထူးတည်း၊ အာဂန္တုကဿ အာရောစေတမ္ပံတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ယတ္ထကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ပုရောဘတ္တံ ဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ- ၌သော်၎င်း၊ တံ ဂါမံ-ထိုရွာသို့၊ ဘိက္ခာ ဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊ ဘိက္ခုနိယော ဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊(သစေ)အာဂန္တုကန်-အကယ်၍လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သမ္ဗေသံ — အလုံးစုံသော ဘိက္ခုဘိက္ခုနီတို့အား၊ အာရောစေတမ္ပံ-၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊) (ဣတိ အယံ ဝိသေသော၊) အနာရောစေန်္တယာ — မလျောက်သော ဘိက္ခုနိ၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒဒါစ ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋဿ (ဟောတိ)။

ရတ္တိ်-ညဉ့်အခါ၌၊ ကောစိ - တစုံတယောက်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ တံ ဂါမံ ပစာရံ-ထိုရွာ၏ ဥပစာသို့၊ ဩတရိတွာ - သက်ရောက်၍၊ သစေပိ ဂန္ဆတိ— အကယ်၍မူလည်း သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောဘိ ယေဝ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရတ္တိစ္ဆေဒ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဇာနနပစ္စယာ - မသိခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝတ္တာဘေဒတော-မှ၊ မုစ္စတိ-လွတ်၏၊ ပန-ဝါဒနှစ်ရာ၊ ကုရုန္ဒီ အာဒီသု-ကုရုန္ဒီအစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္တာဘိက္ခုနံ-အနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ရဟန်းတို့၏ အတွက်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာ၊ ကထေတမ္ပံ-ဆိုရာ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ တံ-ထို စကားသည်၊ ပါရိဝါသိကဝတ္တာဒိနံ - ပါရိဝါသိကဝတ် အစရှိသည်တို့၏၊ [အာဒိဖြင့် အာဂန္တုကဝတ္တပူရဏာနိသယပ္ပဋိပဿဒ္ဓိ စသည်ကိုယူ။] ဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရ သိမ်ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ-ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယုတ္တတရံ-သာ၍ သင့်သည်၊(ဟုတ္တာ) ဒိဿတိ- ထင်ရှား၏၊ ဥပေါသထေ - ဥပုသ်နေ့၌၊ အာရောစေတမ္ပံ - လျောက်

× × × × × × ×

တံ၊ပေ၊ယုတ္တတရံ ဒိဿတိ။ ။အနိက္ခိတ္တဝတ် ဆောက်တည်သော ရဟန်းတို့မှာ ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာသို့ ဝင်လာသော ရဟန်းတို့အား ဝတ်ကြားရသကဲ့သို့, ဘိက္ခုနီတို့လည်း ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာသို့ဝင်လာသော ဘိက္ခုဘိက္ခုနီတို့အားသာ ဝတ်ကြားခွင့်ရှိ၏၊ ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာနှင့်ဝေးသော ရွာတွင်း၌ရောက်နေသော ဘိက္ခုဘိက္ခုနီတို့အား ဝတ်ကြားဘွယ်မလိုဟု ကုရုန္ဒီစသည်တို့၌ ဆိုလို၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကားသည် ပါရိဝါသိက မာနတ္တစာရိကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အတွက် ကျင့်ဝတ်ကို ဥပစာရသီမဖြင့် ပိုင်းခြားထားသောကြောင့် သင့်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရသည်-ဟူလို၊-သာရတ္ထ။

ရာ့၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊) ပဝါရဏာယ - ပဝါရဏာနေ့၌၊ အာရောစေတမ့်-ရာ၏၊ စတုန်း - ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနဉ္စ— ဘိုအားငင်း၊ ဘိက္ခုနိုနဉ္စ- တိုအားငင်း၊ ဒေဝသိကံ- နေ့တိုင်း၊ အာရောစေတမ့်- ရာ၏။

ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ တသ္မိ ဂါမေ-ထိုရွာ၌၊(ဘိက္ခုနိတို့နေရာ ထိုရှာ၌၊)ဘိက္ခာ ငါရော—ဆွမ်းအလို.ငှါ လည့်လည်ရာ အရပ်သည်၊ သစေ သမ္ဗဟုတိ-အကယ်၍ ပြည့်စုံအံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထေဝ-ထိုရွာသို့သာ၊ဂန္ဒမ့်-သွားရာ၏၊ နောစေသမ္ဗဟုတိ—အကယ်၍ မပြည့်စုံအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အညတြ - ဒေခြားရွာ၌၊ စရိတ္ဝာပိ-ဆွမ်းခံ လည့်လည်ပြီး၍လည်း၊ တတြ-ထိုရွာသို့၊ (ဘိက္ခုနိတို့နေရာ ထိုရွာသို့၊) အာဂန္ဆာ-လာ၍၊ အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ဒသေတ္ဝာ- ပြပြီး၍၊ ဂန္တမ့် - ရာ၏၊ ဝါ-တနည်း၊ ဗဟိဂါမေ-ရွာ့အပြင်ဘက်၌၊ သကေ်တဋ္ဌာနံ - ချိန်းချက်အပ်ရာ အရပ်ကို၊ ကာတမ့်-ပြုထိုက်၏၊(ကိ)၊ အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ - ထိုမည်သော အရပ်၌၊ အမှေ-ငါတို့ကို၊ ပဿိဿသိ-တွေ့ရလတံ့၊ ဣတိ,ကာတမ့်၊ တာယ-ထိုပဓာနတ်ကျင့်သော ဘိက္ခုနိသည်၊ ဒါကေ်တဋ္ဌာနံ - ချိန်းချက်အပ်ရာ အရပ်သို့၊ ဂန္ဆာ-၍၊ အာရောစေတမ့်-လျောက်ကြားရာ၏၊(မာနတ်ကြားရာ၏၊)သကေ်တဋ္ဌာနေ - ၌၊ အဒိဿာ—မတွေ့၍၊ ဝါ-မတွေ့လသော်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဆာ- ၍၊ အာရောစေတမ့်—ရာ၏။

ဒိဟာရေ— ကျောင်းတိုက်၌၊ သမ္ဗဘိက္ခူနံ—အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတမ့်-ရာ၏၊သမ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ ဒအာရောစေတုံ-လျောက်ခြင်းငှါ၊ (ဝတ်ကြားခြင်းငှါ၊) သက္ကာ— တတ်ကောင်းသည်၊ သစေ နဟောတိ-အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဥပစာရသီမာယ - ဥပစာရ သိမ်၏၊ ဗဟိ- အပြင်ဘက်၌၊ ဌတ္ဝာ - တည်၍၊ ဘိက္ခုနိယော - တို့ကို၊ ပေသေတမ့ဟာ-စေလွှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ တာဟိ-ထို ဘိက္ခုနိတို့သည်၊ အာနိတာနံ-ပင့်ဆောင်အပ်ကုန်သော၊ စတုန်း - ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ - တို့အား၊ အာရောစေတမ့်— ရာ၏၊ ဝိဟာရော-ကျောင်းတိုက်သည်၊ ဒုရော-ဝေးသည်၊ သာသင်္ကော- ရှုံ့ရှားဘွယ်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ဥပါသကေစ-တို့ကိုဂုင်း၊ ဥပါသိကာယော စ - တို့ကိုဂုင်း၊ ဂဟေတ္ဝာ— ခေါ်၍၊ ဂန္တမ့်-ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤမာနတ်ကျင့်သော ဘိက္ခုနိသည်၊ ဧကော- တယောက်ထည်းသည်၊ (ဟုတ္ဝာ- ၍၊) သစေ ဝသတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိဝိပ္ပဝါသံ - ရတ္တိ

× × × × × × ×

အတ္တာနံ ဒဿေတ္ဝာ။ ။အနိဂ္ဂတ္တ မာနတ်ဆောက်တည်သော ဘိက္ခုနိတို့သည် နေ့တိုင်း မာနတ်ကြားရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဘိက္ခုနိတို့ ရှိရာရွာသို့ လာ၍ မိမိတို့ကို "ပြ"ပြီးမှ ပြန်သွားရမည်၊ "ပြ"ဆိုသော်လည်း မြင်စေရုံမျှကို မဆိုလို၊ မာနတ်ကြားနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် "ပြ" ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ [အတ္တာနံ ဒဿေတ္ဝာတိ ယထာ အာရောစေတုံ သက္ကာ၊ တထာ ဒဿေတ္ဝာ၊-ဝိမတိ။]

ဝိပ္ပဝါသ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ရောက်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ အဿာ- ထို မာနတ်ကျင့်သော ဘိက္ခုနီအား၊ ဧကစ္ဆန္နေ - တူသော အမိုးရှိသော နေရာ၌၊ ဝသန္တိယာယ-နေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကော-တယော်သော၊ ပကတတ္တာ-ပကတတ် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနိ - ကို၊ သမ္မန္နိတ္ဝာ - သမုတ်ပြီး၍၊ ဒါတဗ္ဗာ - ပေးထိုက်၏၊ [သမ္မန္နိတ္ဝာ ဒါဘဗ္ဗာတိ ဤမိနာ သမ္မတာယ သဟဝါသေပိ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ နဟောတီတိ ဒသ္သေတိ၊-ဝိမတိ။] ဧဝံ-သို့၊ အခက္ခံ-မကျိုးမပျက်အောင်၊ မာနတ္တံ-ကို၊ စရိတ္ဝာ-ကျင့်ပြီး၍၊ ဝိသတိဂဏော- ၂ ဂဏ်ဝဂ်ိုက်းရှိသော၊ ဘိက္ခုနိသံဃေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- ဖြင့်သာ၊ အဇ္ဈာဒံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ မာနတ္တံ-ကို၊ စရမာနာ - ကျင့်စဉ်၊ အန္တရာပတ္တိ - သို့၊ သစေ အာပဇ္ဇတိ - အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ မူလာယ - အရင်းသို့၊ ပဋိကဿိတ္ဝာ- ငင်၍၊ တဿာ အာပတ္တိယာ - ကြောင့်၊ မာနတ္တံ-ကို၊ ဒါဘဗ္ဗံ၊ ဧတိ ကုရုန္ဒိယံ, ဝုတ္တံ၊ ဧတံ- ဤမာနတ်သည်၊ ပက္ခမာနတ္တံ နာမ—မည်၏။

ပန - ကား၊ သမောဓာနမာနတ္တံ— သည်၊ ဩဓာနသမောဓာနံ - ဩဓာန သမောဓာနမာနတ်ငင်း၊ အဿသမောဓာနံ—ငင်း၊ မိဿကသမောဓံနံ—ငင်း၊ ဧတိ—သို့၊ တိဝိဓံ-သုံးပါး အပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ—ထို ၃ မျိုးသော သမောဓာန မာနတ်ဘို့တွင်၊ ပရတော— နောက်၌၊ ပဋ္ဌာဟပဒ္ဒိန္နာယ-၅ ရက် ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ—ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ—ကို၊ ပရိဝသန္တဿ- ကျင့်သုံးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပရိဝါသေစ—ပရိဝါသ်၌ငင်း၊ မာနတ္တာရဟဒ္ဒါနေစ - မာနတ်ထိုက်ရာ၌နှင်းငင်း၊ အန္တရာပတ္တိ - သို့၊ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ—၍၊ မူလာယ — သို့၊ ပဋိကဿိတဿ — ငင်အပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဥဒါဟဠိ ထွေရဿ—အား၊ တေန ဟိ၊ပေ၊ မာနတ္တံဒေတူတိ — ဟူ၍၊ ယဒေတံ မာနတ္တံ— အကြင် မာနတ်ကို၊ အနုညာတံ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဧတံ — ဤ မာနတ်သည်၊ ဩဓာနသမောဓာနံ နာမ — မည်၏၊ [မူလာယ ပဋိကဿိတဿာတိ မူလာယ ပဋိကဿိတဿ ပုနပရိဝုတ္ထပရိဝ'ါသဿာတိ အတ္ထော၊—ဝိမတိ။]

ဟိ-မှန်၊(တနည်း)ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧတံ - ဤ မာနတ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ-ဋ္ဌ ပဓာနစပ်၍၊ ဒီနှံ၌ အပဓာနစပ်၊)ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနေန-ငင်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာနေ့တို့ကို၊ ဩဓိတ္ဝာ— ခါတွက်၍၊ ဝါ- ချဖျက်၍၊ ပုရိမာပတ္တိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ သမောဓာယ-ပေါင်း၍၊ ဒိန္နံ — ပေးအပ်၏၊ တသ္မာ—ကြောင့်၊ ဩဓာနသမောဓာနန္တိ — ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ပန- ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ သမောဓာနပရိဝါသံ- ကို၊ ဝုတ္ထဿ- ကျင့်သုံးပြီးသော ရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးထိုက်သော၊ မာနတ္တံ-ကို၊ သမောဓာန မာနတ္တံတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တမ္မိ - ထို စကားသည်လည်း၊ တေန ပရိယာယေန-ထို ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ ပန-ကား၊ အဿသမောဓာနံ—

ကိုဎင်း၊ မိဿကသမောဓာနဉ္ဆ-ကိုဎင်း၊ အ ဿသမောဓေန၊ပေါဝသာနေ-အ ဿသမောဓေနုပရိဝါသ်, မိဿကသမောဓာနုပရိဝါသ်၏အဆုံးဌ်၌၊ ဒါတမ္ဘမာနတ္တ မေဝ-ပေးထိုက်သောမာနတ်ကိုသာ၊ ဒုစ္စတိ-အပ်၏၊တံ--ထိုမာနတ်ကို၊ ပရိဝါသ ကမ္မဝါစာနုသာရေန - ပရိဝါသ် ကမ္မဝါစာသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ယောဇေ တွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဒါတမ္ဘံ-ပေးထိုက်၏၊ တ္တောဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝကား အစဉ်ဖြင့်၊ (“ အယံ ဟိ ဣဓ အဓိပ္ပေတော ပရိဝါသော နာမ ”မှ စ၍ “ယောဇေတွာ ဒါတမ္ဘံ ” တိုင်အောင်သော စကားအစဉ်ဖြင့်၊) တေနဟိ၊ပေ၊ ဒဿေသုသာမာတိ—ဟူ၍၊ ယံ-အကြင် စကားကို၊ (မယာ — သည်၊) ဝုတ္တံ—ပြီ၊ (ပရိဝါသကထာ အစဉ် ဆိုခဲ့ပြီ၊) တဒိဒံ-ထိုစကားသည်၊ အတ္ထတော- အနက်အားဖြင့်၊ သမ္မာဒိတံ-ပြည့်စုံစေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။

ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသကထာ

ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ တာဝ - ဒွိဟာဒိ ပဋိစ္ဆန္နစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋိစ္ဆန္နာယ - ဖုံးထားအပ်သော၊ [အဋ္ဌ. စာ၌ အပဋိစ္ဆန္နာယဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊] ဧကိဿာ - သော၊ အာပတ္တိယာ - ၏၊ ဝသေန - အစွမ်းဖြင့်၊ ယာ အယံ ပါဠိ—အကြင်ပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ သာ- ထိုပါဠိသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထာဝ - ပေါ်လွင်သောအနက် ရှိသည်သာ၊ တတော- ထိုပါဠိမှ၊ ပရံ-၌၊ ဒ္ဝိဟ၊ပေ၊ပဋ္ဆာဟပဋိစ္ဆန္နာနံ - ဒွိဟပဋိစ္ဆန္န , တိဟပဋိစ္ဆန္န ၊ပေ၊ ပဋ္ဆာဟပဋိစ္ဆန္န အာပတ်တို့၏၊ ဝသေန - အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဠိ - ကို၊ ဝတ္ဝာ - ဟောတော်မူပြီး၍၊ ပဋ္ဆာဟ ပဋိစ္ဆန္နာ့ယ - ပဋ္ဆာဟ ပဋိစ္ဆန္နအာပတ် ၏၊ ပရိဝါသတော- ပရိဝါသ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အန္တရာပတ္တိ-ကို၊ ဒဿိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ အာပတ္တိ - ထို အန္တရာအာပတ်သို့၊ အာပန္နော - ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနာရဟောနာမ - ငင်ခြင်းကို ထိုက်သူမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်းအား၊ တတ္ထ-ထိုအန္တရာအာပတ်အရာ၌၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနံ-ကို၊ အနုညာတံ-ပြီ။

ပန - ဆက်၊ နိက္ခိတ္တဝတ္ထော — ချအပ်ပြီးသောဝတ်ရှိသော ရဟန်းသည်၊ (အန္တရာပတ္တိ - သို့၊) သစေ အာပဇ္ဇတိ - အကယ်၍ ရောက်အံ့၊ (ဇဝံသတိ)၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနာရဟော- သည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်၊ ကသ္မာ- နည်း၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ ပရိဝသန္တော - ပရိဝါသ်နေစဉ်၊ (အန္တရာပတ္တိ - သို့၊) န အာပန္နော - ရောက်သည်မဟုတ်၊ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ - အရာ၌၊ ဋ္ဌိတော - တည်သည်၊ (သမာနော - ဖြစ်စဉ်၊) (အန္တရာပတ္တိ)၊ အာပန္နော- ပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ တသာ အာပတ္တိယာ- ကြောင့်၊ ဝိသုံ- သီးခြား၊ မာနတ္တံ-ကို၊စရိတမ္ဘံ-ကျင့်ထိုက်၏၊[ဝိသုံ မာနတ္တံ စရိတမ္ဘန္တိ မူလာယ ပဋိကဿနံ

အကတ္ထာ ဝိသုံ ကမ္မဝါစာယ မာနတ္တံ ဂဟေတ္ထာ စရိတဗ္ဗံ၊—ဋီကာ။] ပဋိစ္ဆန္နာ-ဖုံးထားအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိဝါသောပိ-ကိုလည်း၊ ဝသိတမ္မော - ကျင့်သုံးထိုက်၏၊ စ- ဆက်၊ မူလာယ - သို့၊ ယံ ဧတံ ပဋိကဿနံ-အကြောင်ငင်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မိမွိ-ထို အရင်းသို့ငင်ခြင်းကိုလည်း၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးဆော်၊ ပရိဝုတ္ထဒိဝသာ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာနေ့တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မက္ခိတာ-ချေဖျက်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

ဇာတိ-သို့၊ ပရိဝါသေ-၌၊ အန္တရာပတ္တိ*-ကို၊ ဒဿေတ္ထာ-- ပြတော်မူပြီး၍၊ ပုန-တဖန်၊ မာနတ္တာရဟသာ- မာနတ်ထိုက်သောရဟန်း၏၊ အန္တရာပတ္တိ*-ကို၊ ဒဿေတ္ထာ-ပြီး၍၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တသ္မိမွိ-ထိုအရင်းသို့ငင်ခြင်းကိုလည်း၊ ကတေ-သော်၊ ပရိဝုတ္ထဒိဝသာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မက္ခိတာဝ-ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ တတော- ထိုမှနောက်၌၊ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသသ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ တိဿန္နမွိ — ၃ ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာသံ အာပတ္တိနံ-တို့၏၊ သမောဓာနမာနတ္တံ- ကို၊ ဒဿိတံ-ပြီ၊ တတော-ထိုမှ နောံ၌၊ မာနတ္တစာရိကဿ-မာနတ်ကျင့်ဆဲဖြစ်သော ရဟန်း၏၊ အန္တရာပတ္တိ* ဒဿေတ္ထာ မူလာယ ပဋိကဿနံ ဝုတ္တံ၊ပန-ဆက်၊ တသ္မိ* ပဋိကဿနေ- ထို ငင်ခြင်းကို၊ ကတေ- ပြုအပ်ပြီးသော်၊ မာနတ္တစိဏ္ဏဒိဝသာပိ - မာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာ နေ့တို့သည်ၐင်း၊ ဝါ - တို့ကိုၐင်း၊ ပရိဝုတ္ထဒိဝသာပိ - ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့သည်ၐင်း၊ ဝါ-တို့ကိုၐင်း၊ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ။

တတော, အဇ္ဈာနာရဟသ - အဇ္ဈာန်ထိုက်သောရဟန်း၏၊ အန္တရာပတ္တိ* ဒဿေတ္ထာ မူလာယ ပဋိကဿနံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိမွိ-ထို အရင်းသို့ငင်ခြင်းကိုလည်း၊ ကတေ-ပြီးသော်၊ သမ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ- ထို နေ့တို့သည်၊ ဝါ-ထိုနေ့တို့ကို၊(မာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာနေ့, ပရိဝါသ်ကျင့်အပ်ပြီးရာနေ့တို့ကို၊)မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ၊ တတော - ထို အဇ္ဈာနာရဟ မူလာယ ပဋိကဿနမှ၊ ပရံ-၌၊ သမ္ဗာ-ကုန်သော၊ အန္တရာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ယောဇေတ္ထာ-ယှဉ်စေ၍၊ အဇ္ဈာနကမ္မံ— အဇ္ဈာနကံကို၊ ဒဿိတံ - ပြီ၊ ဧဝံ - သို့၊ ပဋိစ္ဆန္နဝါရေ- ၌၊ ဧကာဟပဋိစ္ဆန္နာဒိဝသေန - ဧကာဟပဋိစ္ဆန္န အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဋ္ဌ- ငါးပါးသော ကမ္မဝါစာတို့ၐင်း၊ အန္တရာပတ္တိဝသေန-အန္တရာအာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ စတဿော-၄ ပါးသော ကမ္မဝါစာတို့ၐင်း၊ ဇာတိ-သို့၊ နဝ-၉ ပါးကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာ-ကမ္မဝါစာတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။[ဧကာဟပဋိစ္ဆန္နာဒိဝသေန ပဋ္ဌာတိ ဣဒံ ဧကာဟပဋိစ္ဆန္နာဒီနံ စတုန္နံ ပစ္စေကပရိဝါသဒါန မာနတ္တဒါန အဇ္ဈာနာနံ ဧကေကံ ကတ္ထာ ဝုတ္တံ၊ အန္တရာပတ္တိဝသေန စတဿောတိ ဣဒမ္ပိ မာနတ္တာဒါနအဇ္ဈာနာနိ တသ္မိ* တသ္မိ* မူလာယပဋိကဿနေ ဧကတ္တံ အာရောပေတ္ထာ ဝုတ္တံ၊—ဝိမတိ။]

သမောဓာနပရိဝါသကထာ

ဟဘော - ထို ပဋိဆ္ဆန္နဝါရမ္မ၊ ပရံ - ၌၊ ပက္ခပဋိဆ္ဆန္နာယ - တပက္ခပတ်လုံးဖုံးထားအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အန္တောပရိဝါသတော-ပရိဝါသ်အတွင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပဋ္ဌာဟ ပဋိဆ္ဆန္နာယ-သော၊ အန္တရာပတ္တိယာ- ၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ သမောဓာန ပရိဝါသော စ-ကိုလည်း၊ သမောဓာန မာနတ္တဿ-ကိုလည်း၊ ဒဿိတံ—ပြတော်မူအပ်ပြီ၊စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဝါရ၌၊(အန္တရာအာပတ်၏အစွမ်းဖြင့် သမောဓာနပရိဝါသ်, သမောဓာနမာနတ်ကိုပြုရာ ဤဝါရ၌၊) မာနတ္တစာရိကမာနတ္တာရဟ ကာလေပိ- မာနတ် ကျင့်သူ၏အခါ, မာနတ်ထိုက်သူ၏အခါ၌လည်း၊ အာပန္နာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနေ-ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ မာနတ္တစိဏ္ဏာဒိဝသာပိ - မာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာနေ့တို့သည်လည်း၊ ဝါ— တို့ကိုလည်း၊ ပရိဝါသ ပရိဒုဋ္ဌဒိဝသာပိ — ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာနေ့တို့သည်လည်း၊ ဝါ - တို့ကိုလည်း၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသော နေ့တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ မက္ခိတာဝဝ ဟောန္တိ၊ (အဃ - ထိုရဟန်းအား၊ သမောဓာန ပရိဝါသော စ—သမောဓာနပရိဝါသ်ကိုလည်း၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊)ကဿာ-ကြောင့်နည်း၊ ယဿာ-ကြောင့်၊ ပဋိဆ္ဆန္နာ-ဖုံးထားအပ်သော၊ အန္တရာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-၏၊ တဿာ-ကြောင့်ဟုလည်း၊)တေနဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ (ထိုသို့ ပဋိဆ္ဆန္နအန္တရာပတ်ဖြစ်သည့်အတွက် သမောဓာန်ပရိဝါသ် ပေးထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊)မူလာယ၊ပေ၊မာနတ္တံ ဒေတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတော- ထို ပဋိဆ္ဆန္နအာပတ်မှ၊ ပရံ - နောက်၌၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ [အ၏.စာအုပ်၌ "ပဆ္ဆာ — နောက်ဖြစ်ကုန်သော" ဟု ရှိ၏။] အန္တရာပတ္တိယော - တို့ကို၊ ယောဇေတွာ- ယှဉ်စေ၍၊ အဇ္ဈာနကမ်မံ- ကို၊ ဒဿေတွာ—ပြတော်မူပြီး၍၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌဝတ္ထု - သုက္ကဝိသဋ္ဌဝတ္ထုကို၊ နိဋ္ဌာပိတံ - ပြီးဆုံးစေတော်မူအပ်ပြီ။

× × × × × × ×

ကဿာ၊ပေ၊ အန္တရာပတ္တိ။ ။ဤဝါကျသည် အလုံးစုံသောနေ့တို့ကို ချေဖျက်ရခြင်း၏ အကြောင်းပြဝါကျ မဟုတ်၊ သမောဓာနပရိဝါသ်ပေးရခြင်း၏ အကြောင်းပြဝါကျတည်း၊ ထို့ကြောင့် "သဗ္ဗေ မက္ခိတာဝဝ ဟောန္တိ" နောက်၌ "သမောဓာန ပရိဝါသောစသဲ ဒါတဗ္ဗော" ဟု ဝါကျတခုထည့်၍ အနက်ယောဇနာရမည်ဟု ဝိမတိဖွင့်သည်၊ ထို ဝိမတိစကားသည် သင့်၏၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း— အန္တရာပတ်သင့်လျင် အပဋိဆ္ဆန္နဖြစ်သော်လည်း မူလာယပဋိကဿနာ ပြုရမည်မှာ ထုံးစံတည်း၊ မူလာယ ပဋိကဿနာ ပြုလိုက်လျင် ကျင့်အပ်ပြီးရာ ရက်များကို ချေဖျက်အပ်သည်မှာလည်း ရှိးရာပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ယဿာ ပဋိဆ္ဆန္နာ အန္တရာပတ္တိ" ဟူသော ဝါကျသည် သမောဓာနပရိဝါသ်ပေးရခြင်း၏ အကြောင်းပြဝါကျသာ ဖြစ်ထိုက်သည်၊ နိဿယ၌ "ဝိမတိ" အလိုအတိုင်း "သမောဓာန ပရိဝါသောစသဲ ဒါတဗ္ဗော" ဝါကျ ထည့်ထားသည်။

အဋ္ဌသမောဓာနပရိဓါသကထာ

တတော - ထိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိဝတ္ထုမှ၊ (ပရံ- ၌၊) ဧကာပတ္တိ မူလကဿ- တချက်သော အာပတ်လျှင် မူလရှိသောနည်းငင်း၊ အာပတ္တိ ဝဗုနကဿ - အာပတ်ကို တိုးပွားစေကြောင်းနည်းငင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ- ၂ ပါးကုန်သော၊ နယေ-နည်းတို့ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြီး၍၊ အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသော-ကို၊ ဒဿိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တတော - ထို ၂ ပါးသောနည်းမှ၊ (ပရံ- ၌) သဋ္ဌိစ္ဆ- သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စွဲဆောင်၍၊ အနာရောစိတာပတ္တိ ဝတ္ထုံ-ဒေသနာ မပြောအပ်သော အာပတ်ရှိသော ရဟန်း၏ဝတ္ထုကို၊ ဒဿေတွာ - ပြတော်မူပြီး၍၊ သဋ္ဌိစ္ဆ — ၍၊ အဇာနန၊ပေါဘာဝေဟိ - မသိခြင်း, အမှတ်မရခြင်း, ယုံမှားခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်တို့ကြောင့်၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ အနာရောစိတာယ— ဒေသနာ မပြောအပ်သော်၊ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊ လဇ္ဇိဓမ္မေ - လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောသည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ)ဝါ-ဖြစ်သော်၎င်း၊ ဉာဏ၊ပေါဘာဝေသု - သိခြင်း, အမှတ်ရခြင်း, ယုံမှားခြင်းမရှိသူ၏အဖြစ်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေသုဝါ - ဖြစ်ကုန်သော်၎င်း၊ ယံ (ဝိဓာနံ)- အကြင် အစီအရင်ကို၊ ကာတုံ - ပြုထိုက်၏၊ တံ (ဝိဓာနံ)- ထို အစီအရင်ကို၊ ဒဿေတုံ-၄ါ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ကို၊

× × × × × × ×

ဧကာပတ္တိ၊ပေ၊ဝဗုနကံ။ ။ကောပတ္တိ မူလကဿ “ကောပတ္တိ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နော ကောပတ္တိ ဒ္ဒိဟပဋိစ္ဆန္နောတိ အာဒိနာ ဝုတ္တနယံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ အာပတ္တိဝဗုနကဿ ဧကာပတ္တိ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နော ဒွေ အာပတ္တိယော ဒ္ဒိဟပ္ပဋိစ္ဆန္နောတိအာဒိနာ ဝုတ္တံ အာပတ္တိဝဗုနကနယံ သန္ဓာယ၊—ဋီကာ၊ ပါဠိတော်ကိုလည်းကြည့်ပါ။

တတော သဋ္ဌိစ္ဆ၊ပေ၊ဝတ္ထုံ ဒဿေတွာ။ ။ဒွေမာသ ပရိဝါသအဆက်း၌ “တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော၊ပေ၊ပဋိစ္ဆန္နောယေဝ၊ တသ္မ ဘေဒဟောသိ အဟံ ခေါ ဒွေ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဈိံ ဒွေ မာသ ပဋိစ္ဆန္နောယေဝ၊ ယံ နူနာဟံ ဧကိဿာ ၊ပေ၊ ယာစေယျံ ” စသည်ဖြင့် လာ၏၊ ထိုဝတ္ထု၌ အာပတ်တချက်အတွက် မလျှောက်ခြင်း, ပရိဝါသ်မတောင်းခြင်းကို “သဋ္ဌိစ္ဆ၊ပေ၊ဝတ္ထုံ ဒဿေတွာ” ဟု ဆိုသည်။

သဋ္ဌိစ္ဆ အနာရောစိတာယ အာပတ္တိယာ။ ။ထို့နောက် ထိုဝတ္ထုကိုပင် “ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ” စသည်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သဋ္ဌိစ္ဆဖြင့် အနာရောစိတဖြစ်ပုံကိုပြ၍, အာပတ်တချက်အတွက် ဝတ်ဆောက်တည်စဉ်, “လဇ္ဇိဓမ္မော သြဏ္ဏမိ” ကို ကြည့်၍ “လဇ္ဇိဓမ္မေ ဝါ” ဟု ဆိုသည်၊ [“ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ”ပုဒ်ကို ထည့်၍စပ်ပါ။]

အဇာနန၊ပေ၊ဥပ္ပဇ္ဇန္တေသု။ ။“ဣဓပန” စ၍ “ကေ အာပတ္တိံ ဇာနာတိ၊ပေ၊ကေ အာပတ္တိံ နဇာနာတိ” ကိုဆိုင်း, “ဣဓပန” စ၍ “ကေ သရတိ၊ပေ၊နှ သရတိ” ကိုဆိုင်း, “ဣဓပန” စ၍ “ကောယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော၊ပေ၊နိဗ္ဗေမတိကော ဟောတိ” ကိုဆိုင်း ကြည့်၍ “အဇာနန, အသရဏာ ဝေမတိကဘာဝေဟိ၊ပေ၊ဉာဏ သရဏာ နိဗ္ဗေမတိကဘာဝေသု ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေသု”ဟု ဆိုသည်။

ထဝိတာ - ထားတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဘေန ခေါ ပန သမယေနန္ဒင့်တကွ "ဣဓပန" "၇" ဌာနပေါင်းလျှင် အားလုံးပါဠိ "ဂ"ခဏ်း ရှိသည်၊] တတော—ထိုပါဠိမှ၊ (ပရံ-၌၊) အဇာနန၊ပေါဝဋ္ဋိဆေန္ဒာနံ - သိခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်ကုန်, အမှတ်ရခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်ကုန်, ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်ကုန်သော အာပတ်တို့၏၊ အပ္ပဋိဆေန္ဒဘာဝံ-ပဋိဆ်ေန္ဒမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံ- ၄ါ၊ တထေဝ- ထို့အတူပင်၊ ပါဠိ-ကို၊ ထဝိတာ- ပြီ။ [အဇာနန စသည်အတွက် ပါဠိတော် ၃ ခဏ်း ရှိသည်။]

× × × × × × ×

တတော၊ပေ၊အဋ္ဌိဆေန္ဒဘာဝံ ။ ။ "ဣဓပန" စ၍ "တဿ ပရိဝသန္တဿ အညော ဘိက္ခု အာဂန္ဆတိ ဗဟုဿုတော" စသည်ဖြင့် ဗဟုသုတ ရဟန်းတပါးလာ၍ "အဇာနန ပဋိဆေန္ဒအာပတ်အတွက် ပရိဝါသ်ပေးခြင်းမှာ အဓမ္မိကဖြစ်၏" ဟု ပြော၏၊ ထိုသို့ ပြောသဖြင့် "အဇာနန ပဋိဆေန္ဒအာပတ်သည် ဖုံးထားရာမရောက်" ဟု အဓိပ္ပါယ် ရ၏၊ ထို့အတူ "ဣဓပန" စ၍ အဿရဏအာပတ်၏ ဖုံးထားရာ မရောက်ခြင်းကိုလည်း, ထို့အတူ "ဣဓပန" စ၍ ဝေမတိ်က အာပတ်၏ ဖုံးထားအပ်ရာ မရောက်ကြောင်းကိုလည်း ပါဠိတော်၌ ပြထားသည်။

အပ္ပဋိဆေန္ဒဘာဝံ ဒဿေတုံ။ ။ အပ္ပဋိဆေန္ဒဘာဝံ ဒဿေတုံတိ အဇာနနာဒိနာ ပဋိဆေန္ဒာယပိ အာပတ္တိယာ မာနတ္တာရဟတာဝစနေန အပ္ပဋိဆေန္ဒဘာဝံ ဒဿေတုံ၊ "ကေဿ အာဝုသော မာဿဿ ဘိက္ခု၊ မာနတ္တာရဟော" တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ ဤ ကေဿ အဇာနနပဋိဆေန္ဒမာဿဿ ပရိဝါသာရဟော နဟောတိ၊ ကေဝလံ အာပတ္တိယာ အပ္ပဋိဆေန္ဒတ္တာ မာနတ္တာရဟော ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော၊-ဝိမတိ။

ဒွေမာသ ပရိဝါသကထာ

တတော-ထိုပါဠိမှ၊ (ပရံ) ဒွေမာသပဋိဆေန္ဒနာနံ- ကုန်သော၊ ဒ္ဒိန္နံ- နှ်သော၊ အာပတ္တိနံ-တို့ကြောင့်၊ ဧကမာသ၊ပေ၊ဝတ္ထုံ-ဧကမာသ ပရိဝါသ်တောင်းခြင်း ဟူသော ဝတ္ထုကို၊ ဒဿေတွာ - ၍၊ သဠိဿ်စ္ဆ- ၍၊ အဇာနန ၊ ပေ ၊ ဘာဝေဟိ—

× × × × × × ×

တတော ဒ္ဒိန္နံ အာပတ္တိနံ၊ပေ၊ဥပဂန္ဆေသု။ ။ "တေန ခေါ ပန ၊ပေ၊ ယန္နူနာဟံ သံဃံ ဒ္ဒိန္နံ အာပတ္တိနံ ဒွေမာသပဋိဆေန္ဒနာနံ ဧကမာသပရိဝါသံ ယာစေယ္ယံ" ကို ကြည့်၍ "တတော၊ပေ၊ဧကမာသပရိဝါသယာစနဝတ္ထုံ ဒဿေတွာ" ဟု ဆိုသည်။

သဠိဿ်စ္ဆ၊ပေ၊ဥပဂန္ဆေသု။ ။ စာအုပ်တို့၌ ဒဿေတွာ၏ နောက်ဝယ် "အသဠိဿ်စ္ဆ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ပါဠိတော်၌ကား ထိုရဟန်းသည် စေတနာရှိရှိ, သညာရှိရှိဖြင့် တလချန်၍ တလအတွက်သာ ပရိဝါသ်တောင်းပုံကို ပြ၏၊ ထို့ကြောင့် "သဠိဿ်စ္ဆ" သာ ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ ရှိမှလည်း နောက်၌ လဇ္ဇီဓမ္မဖြစ်ပုံနှင့် လိုက်လျောမည်၊ ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ၊ ဖုံးထားတုန်းက အသဠိဿ်စ္ဆဖြစ်လျှင် အလဇ္ဇီမဟုတ်ရကား လဇ္ဇီဓမ္မဖြစ်စရာ မလိုတော့။

ကို့ကြောင့်၊ ဣတရသို့-အခြားသော၊ မာသေ-ကို၊ အနာရောစိတေ-မလျောက်အပ်သော်၊ပစ္ဆာ-မှ၊ လဇ္ဇီဓမ္မာဒီသု-လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောအစရှိသည်တို့သည်၊ (အာဒိဖြင့်“ဉာဏ သရဏာ နိဗ္ဗေမတိက ဘာဝ”တို့ကိုယူ၊) ဥပ္ပဇ္ဇေသု-နှင်လသော်၊ ယံ ဝိဓာနံ-အကြင်အစီအရင်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ တံ(ဝိဓာနံ)-ထိုအစီအရင်ကို၊ ဒဿေတုံ-ဌာပိရှင်း၊ အဇ်ဈာနန ၊ပေ၊ ဝေမတိကပဋိဇ္ဈန္နဿ-သိခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ရှိသောရဟန်း, အမှတ်ရခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ရှိသောရဟန်း , ဖြစ်သောယုံမှားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ရှိသောရဟန်း၏၊ အာပန္နဘာဝံ- အာပတ်သို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံစ - ပြခြင်းငှါလည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ - ရှေးနည်းဖြင့်သာ၊ ပါဠိ- ကို၊ ထပိတာ-ထားတော်မူအပ်ပြီ၊ [တေန ခေါ၊ပန သမယေနနှင့် တက္က ဋ္ဌပေန(၇)ဌာနပါ ပေါင်းလျှင် အားလုံးပါဠို(၈)ခေါ်းရှိသည်။]

× × × × × × ×

အဇ်ဈာန၊ပေ၊အာပန္နဘာဝံ။ ။ထို့နောက်“ဋ္ဌပေန”စသို့၍ အဇ်ဈာန, အသရဏာ, ဝေမတိကဘာဝတို့ကြောင့် ဖုံးထားအပ်ရာ အခြား တလအတွက် ပရိဝါသ်ကို မတောင်းဘဲ မပြောကြားဘဲ “ ဉာဏ-သရဏာ-နိဗ္ဗေမတိကဘာဝ ” – ဖြစ်သောအခါ ပရိဝါသ်ထပ်၍ ယူပြန်၏၊ ထိုသို့ ယူပုံကို ပြခြင်းငှါလည်း, ထို့နောက် “ဋ္ဌပေန”စသို့၍ ဝဲ့ရဟန်းပရိဝါသ်နေစဉ် ဗဟုသုတရဟန်းတပါးလာ၍ “ ဇာနပုဗ္ဗီဆန္နမာသ ” အတွက် ပရိဝါသ်တလ ပေးခြင်းသာ ဓမ္မိကဖြစ်၍ “ အဇ်ဈာနပုဗ္ဗီဆန္နမာသ ” အတွက် ပရိဝါသ်ပေးခြင်းမှာ အဓမ္မိက ဖြစ်၏၊ မာနတ်သာ ထိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်၊ ထို အဆုံးအဖြတ်အရ “ အဇ်ဈာနပုဗ္ဗီဆန္နံ”စသည် ဖြစ်သော်လည်း (မာနတ်ကျင့်ဘို့ရာ) အာပတ်သင့်သည်သာဟု ဆိုရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် “အဇ်ဈာန၊ပေ၊အာပန္နဘာဝံ ဒဿေတုံ” ဟု မိန့်သည်။

သုဒ္ဓန္တ ပရိဝါသကထာ

တတော-ထိုပါဠိမှ၊(ပရံ)၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ၊ပေ၊နဇာနာတိတိ အာဒိနာ—အာပတ္တိပရိယန္တံ၊ပေ၊ နဇာနာတိ အစရှိသော၊ နယေန, သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော—ကို၊ ဒဿိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တတော-ထို သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်မှ၊ ပရံ-၌၊ ပါဒိဝါသိကံ-ပါရိဝါသိကရဟန်းကို၊ အာဒိ ကတ္တာ-ဒေစပြု၍၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ-လူထွက်၍၊ ပုန-တဖန်၊ ဥပသမ္ပန္နာဒီသု-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သူ အစရှိ

× × × × × × ×

တတော ပါရိဝါသိကံ၊ပေ၊ထပိတာ။ ။သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်နောက်၌“တေန ခေါ၊ပန သမယေန၊ပေ၊ ပရိဝသန္တေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တံ ” – စသည်ဖြင့် လာသော ပါဠိတော်ကို ရည်ရွယ်သည်၊ “ ဥပသမ္ပန္နာဒီသု ”၌ အာဒိဖြင့် “ သာမဏေရော ဟောတိ ” စသော ပါဠိများကို “ဒွေ ဘိက္ခူ သံဃာဒိသေသံ အာပန္နာ”၏ ရှေ့နားတိုင်အောင် ယူပါ။

သည်တို့၌၊ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ — ကျင့်ရပုံကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပါဠိ - ကို၊ ထပိတာ - ပြု၊ တတ္ထ — ထို ပါဠိရပ်၌၊ အန္တရာ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာဒအာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏာ အပဋိဆန္နာယောတိ အာဒိသု - အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒဝသေန-အာပတ်အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိမာဏာယောစေဝ—အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အပဋိဆန္နာယောစ—မဖုံးထားအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊(အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။)ဣတိ အတ္ထော။-[စာအုပ်တို့ဝယ် သမ္မဟုလာနောက်၌"သံဃာဒိသေသာ"ပုဒ် မပါ၊ ပါဠိတော်၌ ပါသည်။]

ပန္နိမသ္မိံ အာပတ္တိကွန္ဓေတိ - ကား၊ သော အာပတ္တိကွန္ဓော - ထို အာပတ်အစုသည်၊ ဧကော ပ - တခုတည်းသာတည်း၊ ပန - ထို သို့ပင် တခုတည်းဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပဆ္ဆာ - ၌၊ (ရဟန်း ပြန်၍ ဖြူရာ နောက်အခါ၌၊) ဆာဒိတတ္တာ-ဖုံးထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပန္နိမသ္မိံ အာပတ္တိကွန္ဓေတိ - ဟူ၍၊ ဂုတ္တံ-မှအပ်ပြီ၊ ပုရိမသ္မိံ တိ ဇော်ဩပိ - ဟူသော ဤပါဠိတော်လည်း၊ ဧသေဝနယော- ဤနည်းပင်တည်း၊ ဝဝတ္ထိတာ သမ္မိန္နာတိ ဧတံ-ဝဝတ္ထိတာ သမ္မိန္နာဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ သဘာဂ ဝိသဘာဂါနမေဝ - သဘာဂ ဝိသဘာဂ အာပတ်တို့၏သာ၊ ပရိယာယဝစနံ—ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။

× × × × × × ×

တတ္ထ အန္တရာ၊ပေ၊ အတ္ထော။ ။ထို ပါဠိများတွင် ဆိုတော်သက်၌ " ဤဓံပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပရိဝသန္တော အန္တရာ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏာယော အပဋိဆန္နာယော"ဟု ရှိ၏၊ ထို၌ (မည်ရွေ့မည်မျှဟု) အပိုင်းအခြားရှိသည်ကို " ပရိမာဏာ "ဟု ၎င်း, ညွှန်မဖုံးထားအပ်သည်ကို " အပဋိဆန္နာ "ဟုလင်း ဆိုသည်။

ပန္နိမသ္မိံ၊ပေ၊ဧသေဝနယော။ ။ထိုနောက် မာနတ္တသတ်၌ ရဟန်းတပါးသည် သံဃာဒိသေသ် သင့်ပြီး၍ မဖုံးထားမီ (ထိုနေ့၌ပင်) လူထွက်၏၊ တဖန် ရဟန်းပြုပြီးသော် ဒေသနာမပြောဘဲ ထိုအာပတ်တို့ကို ဖုံးထား၏၊ ထိုအာပတ်များသည် တမျိုးထည်းသာ ဖြစ်သော်လည်း မူလရဟန်းဘဝ၌ သင့်ခိုက်"ပုရိမသ္မိံ အာပတ္တိကွန္ဓေ"ဟု ဆို၍ လူထွက်ပြီးမှ ပြန်ဝတ်သောအခါ, ထိုအာပတ်မှ မထသေးသည့်အတွက် " ပန္နိမသ္မိံ အာပတ္တိကွန္ဓေ"ဟု ဆိုသည်။

ဝဝတ္ထိတာ သမ္မိန္နာ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် "ဒ္ဝေဘိက္ခု။" မရောက်မီ " ဝဝတ္ထိတာ အပဋိဆ္ဆာဒေတွာ, သမ္မိန္နာ အပဋိဆ္ဆာဒေတွာ"ဟု ရှိ၏၊ ထိုတွင်"ဝဝတ္ထိတာ-အခြားအာပတ်တို့နှင့် မရောအောင် ပိုင်းခြားကန့်သတ်အပ်ကုန် "ဟူသည် သဘာဂါ-(သုက္ကဝိသဋ္ဌိချည်း စသည်ဖြင့်) သဘောတူသော အာပတ်များပင်တည်း၊"သမ္မိန္နာ-ရောစပ်အပ်ကုန်"ဟူသည် ဝိသဘာဂါ- (သုက္ကဝိသဋ္ဌိ, ကာယသံသဂ္ဂ စသည်ဖြင့်) သဘောမတူဘဲ ရောစပ်အပ်သော အာပတ်များတည်း၊ ထို့ကြောင့် "သဘာဂ၊ပေ၊ဝစနံ" ဟု ဆိုသည်။

နွေဘိက္ခုဝါရကထာ

တတော-ထိုပါဠိမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဋိဆ္ဆာဒေတိ-၏၊ တသ္မိံ-ထိုရဟန်း၌၊ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ-ကျင့်ရပုံကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဒွေ ဘိက္ခူတိအာဒိ-ဒွေဘိက္ခူ အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ—ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုပါဠိုရပ်၌၊ မိဿကံတိ-ကား၊ ထုလ္လစ္စယာဒီဟိ—ထုလ္လစ္စည်းအစရှိသည်တို့နှင့်၊ မိဿကံ-ရောနှောသော အာပတ်သို့၊ (အာပန္နာ ဟောန္တိ၌စပ်၊) [ထုလ္လစ္စယာဒီဟိ မိဿကံတိ ဧကဝတ္ထုမှိ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာပန္နေ ထုလ္လစ္စယဒုက္ကဋေဟိ မိဿကံ၊-သာရတ္ထ။] သုဒ္ဓကံတိ-ကား၊ သံဃာဒိသေသံ-ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ လဟုကအာပတ္တိ ဒဿနမေဝ—လဟုကအာပတ် အစုသို့သာ၊ (အာပန္နာ ဟောန္တိ၌စပ်၊) တတော-ထိုစကားရပ်မှ၊ ပရံ-၌၊ အဝိသုဒ္ဓဝိသုဒ္ဓဘာဝဒဿနတ္ထံ-မစင်ကြယ်သူ၏အဖြစ်, စင်ကြယ်သူ၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဓ ဘိက္ခု၊တိအာဒိ-ဣဓ ဘိက္ခု၊ အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ—ပြီ၊ တတ္ထ—ထိုဣဓ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဗျဉ္ဇနဘောဝါ-သဒ္ဒါအားဖြင့်ရင်း၊ အဓိပ္ပါယဘောဝါ-အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်ရင်း၊ အနုတ္တာနံ နာမ-မပေါ်လွင်သည် မည်သော၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသောပုဒ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ—ကြောင့်၊ တဿ-ထိုစကားရပ်ကိုရင်း၊ ဣတော-၌စကားရပ်မှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အဝုတ္တဿ-မဆိုအပ်သော စကားကိုရပ်ရင်း၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော စကားကို၊ ပါဠိအနုသာရေနေဝ — ပါဠိတော်ကို အစဉ် လျောက်သဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သမုစ္စယက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

× × × × × × ×

တတော ပရံ အဝိသုဒ္ဓ၊ပေ၊ဝုတ္တံ။ ။ဒွေဘိက္ခူ၊ဝါရများ၏ နောက်၌ “ ဣမံ ပန ၊ပေ၊အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ ပရိမာဏံပိ ၊ ပေ ၊ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အဝိသုဒ္ဓေါ တာဟိ ” စသည်ဖြင့် အဝိသုဒ္ဓဖြစ်ပုံ, ဝိသုဒ္ဓဖြစ်ပုံတို့ကို သမုစ္စယက္ခန္ဓက ဆုံးသည်တိုင်အောင် ပြထား၏၊ ထို၌“အာပတ္တိယော”ဟု ဗဟုဝုစ်ဆိုပြီးနောက်“ပရိမာဏံပိ”စသည်ဖြင့် ကေဝုစ်ဆိုရာ၌ ဇာတျာပေက္ခနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်ဟုဂုဏ်း, “ပရိမာဏံ- အတိုင်းအရှည်ရှိအောင်”ဟု ကြိယာဝိသေသနကိုညွှန်ပြသည်ဟုဂုဏ်း, သာရတ္ထ၌ နှစ်နည်းဖွင့်၏။

သမုစ္စယက္ခန္ဓက။ ။သံဃာဒိသေသာနံ ပရိဝါသဒါနာဒိသဗ္ဗဝိနိစ္ဆယသဿ သမုစ္စယဘာဝေန ပနေသ သမုစ္စယက္ခန္ဓကောတိ ဝုတ္တော – သံဃာဒိသေသ် အာပတ်တို့၏ အတွက် ပရိဝါသ်ပေးရခြင်းစသော အားလုံးသော အဆုံးအဖြတ်တို့ကို ပေါင်းစု၍ ပြရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဤခန္ဓကကို သမုစ္စယက္ခန္ဓကဟု ဆိုအပ်၏၊– ဝိမတိ။

သမုစ္စယက္ခန္ဓကဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

သမထကမ္မဋ္ဌာနက

[သမထတို့ကိုပြရာ သိက္ခာပုဒ်တော်အစု၊]

သမ္မုခါဝိနယကထာ

သမထကမ္မဋ္ဌာနကေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အဓမ္မဝါဒိ ပုဂ္ဂလောတိ အာဒီနိ-အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလောအစရှိကုန်သော၊ ဆ-၆ ပါးကုန်သော၊ မာတိကာပဒါနိ-မာတိကာပုဒ်တို့ကို၊ နိက္ခိပိတ္ဝာ - ချထားတော်မူပြီး၍၊ အဓမ္မဝါဒီ၊ပေ၊ သညာပေတိတိ အာဒိနာ—အဓမ္မဝါဒီ၊ပေ၊သညာပေတိ အစရှိသော၊ နယေန—နည်းဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရော - အကျယ်ကို၊ ဝါ- အကျယ်ဝေဘန်ကြောင်း ဂိဘင်းကို၊ ဂုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ -- ထို အကျယ်ဝေဘန်ကြောင်း ဂိဘင်း၌၊ သညာပေတိတိ - ကား၊ ကာရဏပဋိရူပကာနိ — အတု အယောင် ဖြစ်သော အကြောင်းတို့ကို၊ ဝတ္ဝာ—ပြော၍၊ ပရိတောသေတ္ဝာ- နှစ်သက်စေ၍၊ ဇာနာပေတိ-သိစေ၏၊ နိဋ္ဌာပေတိတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ သော — ထို ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ အတ္ထံ — ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ နိဋ္ဌာယတိ- ရှု၏၊ ဩလောကေတိ - ကြည့်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ရှုကြည့်လောက်အောင် သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရောတိ-ပြု၏။

× × × × × × ×

သမ္မုခါဝိနယော။ ။ ဝိနေတိ ဧတေနာတိ ဝိနယော- အဓိကရဏ်းတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်သော သမထ၊ သမ္မုခါ—သံဃ ဓမ္မ ဝိနယ ပုဂ္ဂိုလတို့၏ မျက်မှောက်၌၊ ဒါတဗ္ဗော—ပေးထိုက်သော၊ ဝိနယော- ဝိနည်းတည်း၊ သမ္မုခါဝိနယော၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ အဓိကရဏသမထအခန်း၌ ပြထားပြီ၊ ယောဇနာ၌ကား- "ပရမ္မုခံ ဝိနေတိ ဝိနာသေတီတိ ဝိနယော၊ ပရမ္မုခံ ဝိနေတိ ဝိနာသေတိ အနေနာတိဝါ ဝိနယော၊ (ဝိနယကမ်း၊) သံဃမ်မဓမ္မဝိနယပုဂ္ဂလာနံ သမ္မုခါ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော သမ္မုခါ ဝိနယော" ဟု ဖွင့်လေသည်။

သညာပေတိ ။ ။ အဓမ္မဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်က သိစေသော အရာ ဖြစ်သောကြောင့်, မတရားသဖြင့် သိစေရမည် ဖြစ်ရကား " ကာရဏပဋိရူပကာနိဝတ္ဝာ — အကြောင်းတု အကြောင်းယောင်တို့ကိုဆို၍ "ဟု ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ တောသေတ္ဝာကား " သညာပေတိ"၌ "သံ"၏ ကောင်းစွာဟူသောအနက်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ [သညာပေတိတိ ဧတ္ထ သံသဒ္ဒူပပဒေါ ဉာသဒ္ဒေါ တောသနဝိသိဋ္ဌေ အဝဗောဓနေ ဝတ္တတိတိ အာဟ-ပရိတောသေတ္ဝာ ဇာနာပေတိတိ၊—ဋီကာ၊ ဤဋီကာအလို "သညာပေတိ—ကောင်းစွာ သိစေ၏၊ ဝါ-နှစ်သက်စေ၍ သိစေ၏"ဟု ပေး။]

နိဋ္ဌာပေတိ။ ။နိပုဗ္ဗ ဏေဓာတ်သည် "ဩလောကန" အနက်ဟောဟု သိစေလို၍ "ဩလောကေတိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ "ယထာ၊ပေ၊ဧဝံကရောတိ" ကား ကာပေ ပစ္စည်း၏ အနက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ မှန်၏— ကြည့်စေခြင်းနှင့် ကြည့်အောင်ပြုခြင်းသည် အဓိပ္ပါယ်တူပင်တည်း၊ "နိဋ္ဌာပေတိ — သူပြောလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကြည့်စေ၏" ဟု ပေးပါ။

ပေက္ခေတိ အနုပေက္ခေတိတိ- ကား၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ သော-ထို ဓမ္မ ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ အတ္ထံ- ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ပေက္ခတိစေဝ- ရှုးဥုးစွာလည်း ရှု၏၊ ပုနပ္ပုနံစ- အဖန်ဖန်လည်း၊ ပေက္ခတိ— ရှု၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ရှုးဥုးစွာရှုလော်က်, အဖန်ဖန်ရှုလော်က်အောင်သော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ ကရောတိ - ပြု၏၊ [ဤဒ္ဒလည်း "ယထာ၊ပေ၊ဧဝံ ကရောတိ"ဖြင့် ကာရိတ် ပစ္စည်းအနက်ကို ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ပေက္ခေတိ အနုပေက္ခေတိ"ဟု ကာရိတ်နှင့်ဟက္ခ ရှိရမည်၊ ပုနပ္ပုနံကား အနု၏အဖွင့်တည်း၊] ဒဿေတိ အနု ဒဿေတီတိ - ဒဿေတိ အနုဒဿေတိဟူသော သဒ္ဒါတို့သည်၊ တေသညေဝ- ထို ပေက္ခေတိ, အနုပေက္ခေတိဟူသော သဒ္ဒါတို့၏ပင်၊ ပရိယာယဝစနာနိ—ပရိ ယာယ်သဒ္ဒါတို့တည်း၊ ["တေသညေဝ-ထိပေက္ခေတိ,အနုပေက္ခေတိသဒ္ဒါတို့ကို ပင်၊ ပရိယာယဝစနာနိ— ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောသောသဒ္ဒါတို့တည်း" ဟု သော်လည်း ပေး။] အဓမ္မေန ဝူပသမ္မတိတိ-ကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-ထို အဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊အဓမ္မမေဝ-မဟုတ်မမှန်သောသဘောကိုပင်၊အယံ-ဤ သည်ကား၊ ဓမ္မော-ဟုတ်မှန်သောသဘောတည်း၊ ဇာတိ အာဒိနာ- ဤသို့ အစရှိ သော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ မောဟေတွာ-တွေဝေစေ၍၊ ဝါ-လွှဲပြစ်၍၊ ဒဿေ တိ- မြင်စေ၏၊ ဝါ - ပြ၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ အဓမ္မေန- ဖြင့်၊ ဝူပသမ္မတိနာမ- မည်၏၊ ဓမ္မေန ဝူပသမ္မတိတိ-ကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဓမ္မဝါဒီ-ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ဓမ္မမေဝ - ဟုတ်မှန်သောသဘောကိုပင်၊ အယံ- ဤသည်ကား၊ ဓမ္မော- ဟုတ်မှန်သောသဘောတည်း၊ ဇာတိ အာဒိနာ- ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အမောဟေတွာ- မတွေဝေစေမူ၍၊ ဝါ- မလွှဲပြင် မူ၍၊ ဒဿေတိ- မြင်စေ၏၊ ဝါ-ပြ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝူပသမ္မတိနာမ- မည်၏။

× × × × × × ×

ပေက္ခေတိ။ ။ပပုဗ္ဗ ဇုကြွဓာတ်သည် ဒဿနအနက်ကိုဟော၏၊ဒဿေတိဒ္ဒလည်း ကာရိတ် ဏေပစ္စည်းတည်း၊ ထို့ကြောင့်"ဒဿေတိ အနုဒဿေတိ"ကိုပင် "ပေက္ခေတိ အနုပေက္ခေတိ"တို့၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဒါတို့တည်း-ဟု ဆိုသည်။

ပရိယာယဝစနာနိ။ ။ပရိယာယဝစနာနိတိ ဝေဝစနသဒ္ဒါ၊ အထွေ ပရိဗျတ္တိံ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဇုမေဟိတိ ပရိယာယာနိ၊ တာနိယေဝ ဝစနာနိ ပရိယာယဝစနာနိ၊— ယောဇနာ၊ ပရိယာယ်၌ ပရိပုဗ္ဗ ဇုဓာတ်, ပရိကို ပရိဗျတ္တိံဟု ဖွင့်သည်၊ အခြားနေရာ၌ ကား ဝေဝစနံကို ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြုသောအခါ "ကေသ္မိံယေဝ အတ္ထေ ဝိဝိဓံ ဝစနံ ဝိဝစနံ၊ ဝိဝစနမေဝ ဝေဝစနံ"ဟု ပြု၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် "ကေသ္မိံယေဝ အတ္ထေ ပရိ(ပုနပ္ပုနံ) အယတိ ပဝတ္တတိတိ ပရိယာယော- အနက်တခုတည်း၌ အဖန်ဖန်ဖြစ်တတ်သောသဒ္ဒါ" ဟု ပြုလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်၊ ဤသို့ကြံလျှင် ဝေဝစနနှင့် အနက်တူ၏၊ [ပရိ+ ဇုဓာတ်, ဏပစ္စည်း၊ အာဒ္ဓ ဝုဒ္ဓိပြု။]

သတိဝိနယကထာ

ပဋိမာနိ၊ပေါဒါနာနိတိ ဧတ္ထ- ပဋိမာနိ၊ပေါဒါနာနိဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌိ၊ သုဒ္ဓ သ-စင်ကြယ်သော၊ အနာပတ္တိကသ-အာပတ်မရှိသော ရဟန္တာအား၊ ဒါနံ-ပေးရခြင်းသည်၊ ကံ - တပါးသောအင်္ဂါတည်း၊ အနုဝဒိတသ - စွပ်စွဲအပ်သော ရဟန္တာအား၊ ဒါနံ-ပေးရခြင်းသည်၊ ကံ-တည်း၊ ယာစိတသ-သတိဝိနည်းကိုတောင်းသော ရဟန္တာအား၊ ဒါနံ, ကံ၊ သံယေန-သံဃာသည်၊ ဝါ-သံဃာက၊ ဒါနံ, ကံ၊ ဓမ္မေန -- ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ သမဂ္ဂဒါနံ- ညီညွတ်သောသံဃာသည် ပေးရခြင်းသည်၊(ညီညွတ်သောသံဃာက ပေးရခြင်းသည်၊) ကံ- တည်း၊ ဣဘိ ဧဝံ - ဤသို့၊ ပန္ဓ- ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့သည်၊ (ဟောန်)၊ ပန-ဆက်၊ ဧတာနိ-ဤ ငါးပါးသောအင်္ဂါတို့ကို၊ ဧကေက အင်္ဂဝသေန-တပါးတပါးသော အင်္ဂါ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ နလဒ္ဓ နှိ--မံရအပ်ကုန်၊ (အင်္ဂါငါးပါး ပေါင်းမိမှ ရနိုင်သည်-ဟူလို၊)တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဘံ-ဤပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်သည်၊ ဒေသနာမတ္တမေဝ - ဒေသနာမျှသာတည်း၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ ပဒ္ဓင်္သမန္နာဂတံ- ငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သတိဝိနယဒါနံ- သတိဝိနည်းကိုပေးခြင်းသည်၊ ဓမ္မိကံ-တရားရှိ၏၊ ဝါ-တရားနှင့်သျှော်၏၊ ဣတိအယံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ — ဤ ပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အတ္ထော - အနက်တည်း၊ စ - ဆက်၊ တတ္ထ - ထို ပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အနုဝဒန္တီတိ - ကား၊ စောဒေန္တိ - စောဒနာကြကုန်၏၊ သေသံ-ကြွင်းသောအစိအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ - ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ။

ပန - ဆက်၊ အယံ သတိဝိနယော- ဤ သတိဝိနည်းကို၊ ဓိဏာသဝဿ ရဟန္တာအား သာ၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊ အညဿ-ရဟန္တာမှ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အန္တမသော — အထက်ဆုံးဖြစ်သော အပိုင်းအခြား အားဖြင့်၊ အနာဂါမိနော ဝိ - အနာဂါမ်အား သော်မှလည်း၊ (ဝိ သဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနာ၊) နဒါတဗ္ဗော) - မပေးထိုက်၊ စ - ဆက်၊ သော - ထို သတိဝိနည်းကို၊ အညေန-အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စောဒိယမာနသော ဝ - စောဒနာအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော ရဟန္တာအား၊ (ဒါတဗ္ဗော)၊ အစောဒိယမာနဿ - မစောဒနာအပ်

× × × × × × ×

သတိဝိနယဿ ။ ။ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တဿ ဓိဏာသဝဿ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော သတိဝိနယော၊—သာရတ္ထ၊ ဓိဏာသဝဿ ဝိပုလသတိံ နိဿာယ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော (စောဒနာဒိ အသာရုပ္ပါနံ ဝိနယနပါဒေယော) သတိဝိနယော၊- ဝိမတိ၊ ဤ ဝိမတိအလို ''သတိံ နိဿာယ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော သတိဝိနယော'' ဟု ပြု၊ စောဒနာခြင်း အစရှိသော ဇလျောက်ပတ်သောအရာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ''သမထ'' ကိုပင် '' ဝိနယ '' ဟု ခေါ်သည်၊ အကျယ်အဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။

သော ရဟန္တာအာဒီ နု(ဒါတမ္ဘော)၊ စပန-ထပ်၍ဆက်ဥုံးအံ့၊ တသို့-ထိုသတိ ဝိနည်းကို၊ ဒိန္နေ- ပေးအပ်ပြီးသော်၊ စောဒကဿ- စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကထာ- စောဒနာကြောင်းစကားသည်၊ နု ရဟတိ - မတက်ရောက်၊ (အထမမြောက်)၊ စောဒေန္တော ဝိ-စောဒနာပါသော်လည်း၊ (အာပဇ္ဇတိ ဒုစ်စပ်!) အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား၊ သတိဝိနယလဒ္ဓေါ-ရအပ်ပြီးသောသတိဝိနည်းရှိသော၊ ဝေါ-သတိဝိနည်းကို ရထားသော၊ ဒီဃာဿဝေါ - ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ကော - အဘယ်သူသည်၊ တုယ်-သင် စောဒက၏၊ ကထံ- စောဒနာကြောင်းစကားကို၊ ဂဟေဿတိ-ယူတော့လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အပသာဒေတဗ္ဗတံ-ခြိမ်းချောက်ငေါက်ငမ်းထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝေါ- ဖယ်ရှားထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏။

အမူဋ္ဌဝိနယကထာ

ဘာသိတပရိကန္တံတိ- ကား၊ ဝေါစာယ - နှုတ်ဖြင့်၊ ဘာသိတံ- ပြောဆိုအပ်သည်၊ ကာယေန- ကိုယ်ဖြင့်၊ ပရိကန္တံ - လွှမ်းမိုး၍ ပြုအပ်သည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ပရိက္ကမိတ္ဝာ- လွှမ်းမိုး၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊

× × × × × × ×

ဘာသိတ ပရိကန္တံ။ ။“ပရိကန္တံ”၏နေရာ၌ “ပရိကတံ”ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊ ထိုပုဒ်များသည် ကရိဏ်းကိုင့်သောပုဒ်များဖြစ်၍“ဝေါစာယ ကာယေန”ဟု ထည့်သည်၊ ကာယေန၏နောက်၌ စာအမျိုးမျိုး ရှိသော်လည်း “ပရိကတံ ပရိက္ကမိတ္ဝာ ကတန္တိ အတ္ထော”ဟု ရှိသင့်သည်၊ ပရိကို “ပရိက္ကမိတ္ဝာ” ဟု ဖွင့်၍ ကတံကို ကတံအတိုင်းပင်ထားသည်၊ ယောဇနာဌကား-“ပရိက္ကန်ံ”ပုဒ်ကို အတည်ပြု၍ “ပရိက္ကမေတ္ဝာ ကတန္တိ ဣမိနာ ပရိက္ကံမတိတိ ပရိက္ကန်ံ၊ ပရိက္ကံန်ံ ဟုတ္ဝာ ကတံ ပရိက္ကန်ံတိ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတိ” ဟု ဖွင့်ရ၏၊ စာပျက်နေဟန်တူသည်။

ပါဠိတော်။ ။ပါဠိတော်၌ “ဥမ္မတ္တကော-ရူးသည်၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတော-ပြုအပ်သော စိတ်ဖေါက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ- ၏”ဟု ပေး၊ ဝိပရိယာသသည် ဝိ, ပရိ , အသဒ္ဒတ်ဖြစ်၍ ဝိပလ္လာသနှင့် ပုဒ်ရင်းအားဖြင့် တူ၏၊ ဥမ္မတ္တကေန - သော၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတေန - သော၊ တေန - ထို ဂဠရဟန်းသည်၊ ဗဟု - များစွာသော၊ အဿာမဏကံ - ရဟန်းတို့၏အမှုအရာ မဟုတ်သောအလုပ်ကို၊ အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ လွန်ကျူးခြင်းကျင့်အပ်သည်၊ ဘာသိတပရိကန္တံ - နှုတ်ဖြင့်လည်း ပြောဆိုအပ် , ကိုယ်ဖြင့်လည်း လွှမ်းမိုး၍ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏”ဟု ပေးပါ။

ထို့နောက် “ဂဠံ-သော၊ ဘိက္ခုံ- ကို၊ ဥမ္မတ္တကေန- အရူး၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတေန - စိတ်ဖေါက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ပြုအပ်သော၊ အဇ္ဈာစိဏ္ဏေန - လွှန်ကျူးခြင်း ကျင့်အပ်သောအကျင့်ကြောင့်၊ အာပတ္တိယာ - ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ - စောဒနာကြကုန်၏” ဟု ပေး၊ [ဂဠံ ဘိက္ခုံ၊ပေ၊စောဒေန္တိတိ ဇာတေ ပန ဥမ္မတ္တကဿ ဇာတံ ဥမ္မတ္တကံ, အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ၊ တဒေဝ စိတ္တဝိပရိယာသေန ကတံတိ စိတ္တဝိပရိယာသကတံ၊ တေန ဥမ္မတ္တကေန စိတ္တဝိပရိယာသကတေန အဇ္ဈာစိဏ္ဏေန အနာစာရေန အာပန္နာယ အာပတ္တိယာ ဂဠံ ဘိက္ခုံ စောဒေန္တိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊- ဝိမတိ။]

သရတာယသ္မာ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇိတာတိ ဧတ္ထ - သရတာယသ္မာ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇိတာ ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ အာယသ္မာ - အရှင်သည်၊ ဧဝရူပိံ - ဤသို့ သဘောရှိသော၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇိတာ- ရောက်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သရတု- အမှတ်ရပါလော၊ အာယသ္မာ-သည်၊ ဧဝရူပိယာ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အာပတ္တိယာ-သို့၊ (အာပဇ္ဇိတာ-ရောက်ပြီးသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ သရတု- အမှတ်ရပါလော၊) ဇာတိ အယံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ အတ္ထော၊ ဝါ - တနည်း၊ ဒေါပဇ္ဇိတ္တာတိ - ဟူ၍၊ ပါဠ္ဍော-ပါဠိတော်ပါဠ်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏၊) တသ - ထို အာပဇ္ဇိတ္တာဟူသော ပါဠ်၏၊ အတ္ထော-အနက်ကား၊ အာယသ္မာ-အရှင်သည်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ အာပဇ္ဇိတ္တာ-အာပတ်သို့ရောက်ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ-နောင်၌၊ တံ အာပတ္တိံ - ထိုအာပတ်ကို၊ သရတု-အမှတ် ရပါလော၊ ဇာတိ-ဤကားအနက်၊ [ဤစာသွားမျိုးသည် "နာဘိဇာနာမိ သဒ္ဒိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ (ဝေါရောပေတ္တာ)" ဟူသော အဂ်္ဂလိမာသ ပရိတ်ကြီးပါဠိနှင့် သဘောတူပင်တည်း၊ အမှုဥဒ္ဒိနယ၏ အကြောင်းအရာကို ပါဘိမောက်ဘာသာဋီကာ ကြည့်ပါ။]

× × × × × × ×

အာယသ္မာ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇိတာ။ ။ဝေရူပိံ အာပတ္တိံကို "ဝေရူပိယာ အာပတ္တိယာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ အာပဇ္ဇိတာဌ် အာပုဗ္ဗ ပဒဓာတ်, ဒိဝါဒိယပစ္စည်း, တုပစ္စည်းဖြစ်၍, တုပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ရာဝယ် " ယု ဏာ့၊ တုမှိ, ပစ္စည်းပြီ, ဆဋ္ဌီကံ နေစေ " ဟူသော သဒ္ဒ ထုံးစံအရ ဆဋ္ဌီကံဖြင့် ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ ပါဠိတော်၌မူ တုပစ္စည်းယှဉ်ရာ၌ ဆဋ္ဌီကံ မဖြစ်သောကြောင့် "ဝေရူပိံ အာပတ္တိံ" ဟု ဒုတိယာကံဖြင့်ထားသည်၊– (ယောဇနာ)။

ယေဘုယျသိကာသမထ

ယေဘုယျသိကာယ ဝုပသမေတုံတိ ဧတ္ထ- ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ယသာ ကိရိယာယ - အကြင် စာရေးတံကိုယူစေခြင်း အမှုအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မဝါဒိနော - ဓမ္မဝါဒီတို့သည်၊ ဗဟုတရာ- သာ၍များကုန်၏၊ ဧသာ - ဤ ဓမ္မဝါဒီတို့၏ များကြောင်းဖြစ်သော စာရေးတံကိုယူစေခြင်း အမှုအရာသည်၊ ယေဘုယျသိကာနာမ- မည်၏။

× × × × × × ×

ယေဘုယျသိကာ။ ။ဓမ္မဝါဒိနံ ယေဘုယျဘာဝသမ္ဘာဒိကာ ကိရိယာ ယေဘုယျသိကာတိ ဇာမသ္မိံ အတ္ထေ သကာရာဂမသဟိတော ဇာကပစ္စယန္တောယံသဒ္ဒေါတိ ဒဿေတုံ အာဟ ယသာတိ အာဒိ၊ တတ္ထ ယသာ ကိရိယာယာတိ ဂဏ္ဌကဝိဝဋ္ဋကာဒိနာ သလာကဂ္ဂါဟာပကကိရိယာယ၊ ယေဘုယျဘာဝံ နိသိတသမထကိရိယာ ယေဘုယျသိကာတိ (များသည်၏အဖြစ်ကို မှီ၍ သမထကိုပြုခြင်းသည် ယေဘုယျသိကာ မည်၏ ဟု)ဧဝံ ယေဘုယျသိကာသဒ္ဒဿ အတ္ထော ဂဒ္ဒဟတမ္ဘော၊ ဧဝဉ္ဈိ အယံ အဓိကရဏာ သမထောနာမ ဇာတော၊– ဝိမတိ။

အဓမ္မိကသလ်ာကဂ္ဂါဟေသု - တရားနှင့် မယှဉ်သော စာရေးတံကို ယူဝေ ခြင်းတို့၌၊ သြရမတ္တ ကံတိ-ကား၊ ပရိတ္တံ-နည်းသော၊ အပ္ပမတ္တ ကံ - နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဘဏ္ဍာနမတ္တမေဝ - ငြင်းခုံခြင်းမျှသည်သာ၊ (ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊) နစ ဂတိဂတံတိ - ကား၊ ဒွေတယော (ဒွတ္တယော) - ၂ ကျောင်း ၃ ကျောင်းကုန်သော၊ အာဝါသေ - ကျောင်းတို့သို့၊ နဂတံ - မရောက်သည်၊ (ဟောတိ - အံ့၊) ဝါ - တနည်း၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ - ထိုထို ဒုဗ္ဘိက္ခရဏ်း ဖြစ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊ ဒွတ္တိတ္တုံ - နှစ်ကြိမ် ၃ကြိမ်၊ အဝိနိဗ္ဘုတံ — မဆုံးဖြတ်အပ် သေးသည်၊(ဟောတိ-အံ့၊) နစ သရိတသာရိတံတိ-ကား၊ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ-နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ - ထို အဓိကရဏ်းကို ဆုံးဖြတ်ဖက် ရဟန်းတို့သည်၊ သယံ-မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်၊ သရိတံဝါ-အမှတ်ရအပ်သည်ဟောလ်ဌင်း၊ အညေဟိ— အခြား ရဟန်းဘို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သာရိတံပါ- အမှတ် ရစေအပ်သည်သော်ဌင်း၊ နဟောတိ-မဖြစ်အံ့၊ ဇာနာတိတိ-ကား၊ သလာကံ - ကို၊ ဂါဟေန္တော- ယူစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဓမ္မဝါဒိ- အဓမ္မဝါဒိဘို့သည်၊ ဗဟုတရာ - သာ၍ များကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-အံ့၊ အပ္ပေဝနာမ သံဃော ဘိဇ္ဇေယျ-ကား၊ သလာကံ - ကို၊ ဂါဟေန္တော- ယူစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဓမ္မဝါဒိ- အဓမ္မဝါဒိဘို့သည်၊ ဗဟုတရာ - သာ၍ များကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-အံ့၊ အပ္ပေဝနာမ သံဃော ဘိဇ္ဇေယျ-တို့ကို ယူ။]

× × × × × × ×

သြရမတ္တက။ ။“သြရ”သဒ္ဒါသည် ဤဘက်ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ ဤဘက် ဟူသည်လည်း အကြီးအကျယ် ဖြစ်သော အဓိကရဏ်း၏ ဤဘက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပရိတ္တံ”ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်၊ အပ္ပမတ္တကံကား“သြရ”နှင့်“မတ္တ”ကို ပေါင်း၍ ဖွင့်ပြ သော သံဝဏ္ဏနာတည်း၊ ဘဏ္ဍာနမတ္တမေဝဠ ဧဝဖြင့် အဓိကရဏ်းဟု ခေါ်ရလေသံအောင် မကြီးကျယ် ဟု ကန့်သည်။

ဂတိဂတံ။ ။ဂန္တ္ဗာတိ ဂတိယော - ရောက်ထိုက်သော ကျောင်းတိုက်တို့၊ ဂတိ ယော + ဂတံ ဂတိဂတံ – ရောက်ထိုက်သော ၂ ကျောင်းတိုက် ၃ ကျောင်းတိုက်တို့သို့ ရောက်သော အဓိကရဏ်း၊ ဒုတိယနည်းဖွင့်ကား“ဂန္တ္ဗာ- ရောက်ထိုက်သော တရား ဆုံးဖြတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အထံတည်း၊ ဂတိ-ထံ၊ ဂတိ+ဂတံ ဂတိဂတံ-ရောက်ထိုက် သော တရားဆုံးဖြတ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အထံသို့ရောက်ပြီးသော အဓိကရဏ်း”ဟု ကြံပါ၊ ယောဇနာ၌ တမျိုးကြံလေသေး၏။

အဓမ္မေန ဂဏ္ဍန္တိ-ကား၊ အဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ စာရေးတံကို ၂ ချောင်း ၂ ချောင်းယူကုန်လသော်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ ဘဝိဿာမ- ဖြစ်ကုန်လိမ့်အံ့၊ ဣတိ – ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဧဋ္ဌေ – ၂ ချောင်း ၂ ချောင်းကုန်သော၊ သလာကာယော-တို့ကို၊ ဂဏ္ဍန္တိ-ယူကြကုန်အံ့၊ [စာရေးထားသော ဒုတ်တံတို့ကို “သလာကာ” ဟု ခေါ်၏၊ ယခုအခါမဲလိပ်မျိုးပင်ဟုဆိုသည်။] ဝဂ္ဂါ ဂဏ္ဍန္တိတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ ၂ ပါးလျှင် ဘချောင်းကျတချောင်းကျယူကုန်လသော်၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ ဗဟူ - များကုန်သည်၊ နဘဝိဿန္တိ – မဖြစ်ကုန်လတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မညမာနာ – မှတ်ထင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ ဧဒွေ- ၂ ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မဝါဒီနော- ဓမ္မဝါဒီတို့သည်၊ ဧကံ- တချောင်းသော၊ ဓမ္မဝါဒိသလာကံ-ဓမ္မဝါဒီစာရေးတံကို၊ ဂဏ္ဍန္တိ-ယူကုန်အံ့၊ နစယထာဒိဋ္ဌယာ ဂဏ္ဍန္တိတိ-ကား၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ ဟုတ္ထာ-၍၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလျက်၊ ဗလဝပက္ခံ – အားရှိသူတို့၏ ဘက်သို့၊ ဘဇိဿာမ-ကပ်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အဓမ္မဝါဒိသလာကံ-အဓမ္မဝါဒီ စာရေးတံကို၊ ဂဏ္ဍန္တိ-နှ၏။ (စိတ်က ဓမ္မဝါဒီစိတ် ရှိသော်လည်း များရာဘက်ကိုဝင်လို၍ အဓမ္မဝါဒီစာရေးတံကို ယူကြကုန်၏)။

ဓမ္မိကသလာကဂ္ဂါဟေသု – တရားနှင့်ယှဉ်သော စာရေးတံကို ယူစေခြင်းတို့၌၊ အယမေဝ အတ္ထော – ဤအနက်ကိုပင်၊ ပရိဝတ္တေတွာ- ပြောင်းပြန် ပြန်၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သလာကံ-ကို၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ ဗဟုတရာ - သာ၍ များကုန်သော၊ ဓမ္မဝါဒိနော - တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ - ထို ဓမ္မဝါဒီတို့သည်၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကုန်၏၊ ဧဝံ-ဤဓမ္မဝါဒီတို့ ပြောဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ - ထို အဓိကရဏ်းကို၊ ဂူပသမေတဗ္ဗံ - ငြိမ်းစေထိုက်၏၊ ဧဝံ - ဤသို့ ငြိမ်းစေလသော်၊ ယေဘုယျသိကာယ - ယေဘုယျသိကာသမထဖြင့်၊ ဂူပသန္တံ-ငြိမ်းအေးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ – ဤ ယေဘုယျသိကာကထာ၌၊ သခ်ေပေါ-အကျဉ်းတည်း၊ ဝိတ္ထာရော ပန-အကျယ်သည်ကား၊ ပရတောဝိ - နောက်၌လည်း၊ အာဂမိဿတိ - လာဦးလတံ့။ [ဤခန္ဓကဋ္ဌပင် နောက် “တိဝိဓံသလာကဂ္ဂါဟ ကထာ”၌လည်း လာလိမ့်ဦးမည်။]

တဿပါဝိယသိကာ ကထာ

အသုစိတိ-ကား၊ အသုစိဟိ - မစင်ကြယ်ကုန်သော၊ ကာယဝစီကမ္မေဟိ– ကာယကံ ဝစီကံတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) ဒုလ္လဘိတိ-ကား၊ သဒ္ဓိစ္စအာပဇ္ဇနာဒီနာ – သညာနှင့် တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍

အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်း အစရှိသော၊ အလဇ္ဇီလက္ခဏော-အလဇ္ဇီလက္ခဏာနှင့်၊ သမန္နာဂတော—ပြည့်စုံသည်၊(ဟောတိ-အံ့၊) သာနုဝါဒေါတိ - ကား၊ သဉ္ဇ ဝါဒေါ—စွပ်စွဲခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) ဣတိ—ဤသို့၊ တိဏ္ဏံ—၃ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသံ အဂ်ါနံ-ဤ အင်္ဂါတို့၏၊ ဝသေန - အပြားအားဖြင့်၊ တီ-ဟိ-၃ ပါးကုန်သော၊ ကရဏာနိစ-ပြုခြင်းတို့ဝင်း၊ သံယေန-သည်၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းဝင်း၊ ဓမ္မေန - ဟုတ်မှန်သော သဘောဖြင့်၊ သမ္ဗဉ္ဇန — ညီညွတ်သော သံယာဖြင့်၊ ကရဏံ— ပြုခြင်းဝင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- ၂ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ (ကရဏာနိ)စ- တို့ဝင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တသပါဝိယသိကာကမ္မဿ— ကို၊ ပဉ္စ— ငါးပါးကုန်သော၊ ကရဏာနိနာမ — ပြုခြင်းတို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ — ကုန်၏။ [“ပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မိကာနိ”ဟူသော ပါဠိတော်အရ ပဉ္စကရဏာဖြစ်သည်-ဟူလို။] ဇာ္ဍ-ဤတသပါဝိယသိကံ၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ တဇ္ဇနီယာဒီသု- တဇ္ဇနီယကံ အစရှိသည်တို့၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဇာ္ဍ - တသပါဝိယသိက ကဋ္ဌံ ဟူသော ဤပါဋိ၌၊ ဝစနတ္ထော-ဝစနတ္ထတည်း၊ ဟိ-ချေ၊ (တနည်း) ဟိ(ကသ္မာ)-အဘယ့်ကြောင့်၊ ဧဒံ—ဤကံကို၊ တသပါဝိယသိက ကမ္မံတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ—ဆိုအပ်သနည်း၊ ဧဒံ-ဤကံကို၊ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်၊) ပါပုဿန္နတာယ - များသော

× × × × × × ×

ဇသသမေတ္တ ၊ပေ၊ ဝုတ္တနယမေဝ။ ။ သေသမေတ္တ တဇ္ဇနီယာဒီသု ဝုတ္တနယမေဝါတိ ဇတေန တဇ္ဇနီယာဒီသုတ္တကမ္မာနိ ဝိယ ဧဒမ္ပိ တသပါဝိသိကကမ္မံ အသုဓိဘာဝါဒိဒေါသယုတ္တသ, သံဃသ္သ စ ဝိနိစ္ဆယေ အတိဋ္ဌမာနသ္သ ကတ္တုံ ဝိသုံ ကော် နိဂ္ဂဟကမ္မန္တိ ဒသေတိ၊ တေသ္မိဉ္ဘိ နိဂ္ဂဟကမ္မေ ကတေ, သောပုဂ္ဂလော“အဟံသုဒ္ဓေါ” တိ အတ္တာနော သုဒ္ဓိယာ သာဓနတ္ထံ သံဃမဇ္ဈေ ဩတရိတုံ, သံဃောစသ္သ ဝိနိစ္ဆယံ ဒါတုံ နလဘတိ၊ တံကမ္မကရဏမတ္တေနေဝစ တံအဓိကရဏံ ဂူပသန္တံ ဟောတိ။

ကထံ ပနေတံ ကမ္မံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတီတိ၊ ကေစိပနေတ္ထ “ သော တထာနိဂ္ဂဟိတော နိဂ္ဂဟိတောဝ ဟောတိ၊ ဩသာရဏံ နလဘတိ၊တေနေဝ ပါဋိယံ ဩသာရဏာ နဝုတ္တာ” တိ ဝဒန္တိ၊ အညေပန“ပါဋိယံ နဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံတိ ဣဒါနာ သမ္မာဝတ္တနသ္သ ဝုတ္တတ္တာ သမ္မာဝတ္တိတ္တာ လဒ္ဓံဓမ္မေ ဩတ္ထရန္တသ္သ ဩသာရဏာ ကာတဗ္ဗာဝေါ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဣဒံ ယုတ္တံ၊ တေနေဝ အဋ္ဌကထာယံ ဝတ္ဝတိ“သစေ သီလဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဝတ္တံ ပရိပူရေတ္ဝာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ လဘိဿတိ၊ နောစေ၊ တထာ နာသိတကောဝ ဘဝိဿတိ”တိ၊– ဝိမတိ။

ဣဒံဟိ ၊ပေ၊ ဝုစ္စတိ ။ ။ “ပါပုဿန္နတာယ” ဖြင့် “ဝိသေသေန ပါပေါတိ ပါဝိယော”ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြသည်၊တသပါဝိယသ+ကတ္တာပ္ပံ တသပါဝိယသိကံ၊ ဤဝိဂြိုဟ်အရ အထူးသဖြင့် ယုတ်မာသူ၏ အပေါ်၌ ဖြူထိုက်သောကံကို ရ၏၊ ဝိဂြိုဟ်ဝါကျတုန်းက ပါဝိယ၏ကံ ဟု အနက်ထူးကို သိရပြီး ဖြစ်သော်လည်း, တဒ္ဓိတ် နိပ္ပန္နပြီးသောအခါ ကိကပစ္စည်း၏အနက်ဖြစ်သော ကံ သာမည်ရ၏၊ ထို့ကြောင့်“တသ+

ယုတ်မာခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါဝိယော–ပါဝိယ မည်သော၊ ယော ပုဂ္ဂလော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏၊) တသ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပေါ်၌၊ ကတ္တုမ္ဘတော-ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တသ်ပါဝိယသိကကမ်ံတိ-တသ ပါဝိယသိကကံဟူ၍၊ ဒုစ္စတိ-၏၊ [ဣဒံ ဟိ၌ " ဟိတိ ဝိတ္ထာရော "ဟု ယောဇနာ ပဋ္ဌင်၏၊ ဆရာဘိုကား "ကတ္တုမ္ဘတော ဒုစ္စတိ" ဟူသော အဖြေကို ကြည့်၍ " ဟိ (ကသ္မာ) ဣဒံ ကမ်ံ တသ်ပါဝိယသိကမ္မန္တိ ဒုစ္စတိ"ဟု ပုစ္ဆာဝေါ်ကျလုပ်၍ အနက်ပေးကြသည်။]

× × × × × × ×

ပါဝိယသိကံ တသ်ပါဝိယသိကံ" ဟု အလုတ္တာသမာသ် ဆင့်နှိုင်သည်၊ တသ– ထိုများသော မကောင်းမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပါဝိယသိကံ – ပါဝိယသိကကံတည်း၊ တသ ပါဝိယသိကံ်၊ သ–အာဂုံ၊ တသ်၌ သဝိဘတ် မရှိသော သမာသ်သာတည်း၊ [တသ ပါဝိယသိကကမ္မန္တိစ အလုတ္တာသမာသော်ယေဝ၊ ဤတနာဟ "ဣဒံဟိ" တိ အာဒိ၊ – ဝိမတိ။]

ယောဇနာ။ ။ "တသ်ပါဝိယသ်+ ကတ္တုမ်ံ တသ်ပါဝိယသိကံ" ဟု ပြုလေသည်၊ ထို့နောက် ကမ်ံနှင့် ကမ္မမာရည်းတွဲ၊ အချို့စာအုပ်တို့၌"တသ်ပါဝိယသိကာ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ကမ်ံနှင့်မတွဲရာ၌ အဓိကရဏသမထခက်းဝယ်"တသ် ပါဝိယသိကာ"ဟု ရှိခဲ့၏၊ ကမ်ံနှင့်တွဲရာ၌ကား ဤယောဇနာ၌ ဤနေရာဝယ် "တသ် ပါဝိယသိကံ" ဟု နပုလ္လိန်ရှိ၏။

တိဏဝတ္ထာရကာဒိကထာ

ကကွဉ္စတ္ထာယ ဝါဠတ္ထာယာတိ-ကား၊ ကကွဉ္စဘာဝါယ စေဝ-ကြမ်းတန်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါငင်း၊ ဝါဠဘာဝါယစ-ရဲရင့်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါငင်း၊ [ဝါဠတ္ထာယာတိ ပါဏိလေန္ဒြဇ္ဈာဒီဟိ ပဟာရဏဝသေန ကကွဉ္စ ဘာဝတ္ထာယ၊ – အင်္ဂတ္တိုရ် ဒုကနိပါတ် အဓိကရဏဝဂ် အဋ္ဌကထာ၊ ဤအလို ကကွဉ္စနှင့် ဝါဠသည် ပရိယာယ်တည်း။]ဘေဒါယာတိ-ကား၊ သံယဘေဒါယ·· သံယာကွဲပြားခြင်းငှါ၊ (" သံဝတ္တေယျ – ဖြစ်ရာ၏ " ဌာနစ်၊) သမ္ဘေဟေဝ ဧကဋ္ဌနိ-ကား၊ ကသာစိ-တစုံတယောက်သော ရဟန်း၏၊ ဆန်္ဒ– ဆန္ဒကို၊ အနာဟရိတ္ဝာ-မဆောင်မူ၍၊ ဂိလာနေပိ- ဂိလာနတို့ကိုသော်မှလည်း၊ တတ္ထေဝ-ထို အဓိကရဏ်း ငြိမ်းစေရာအရပ်သို့သာ၊ အာနေတ္ဝာ–ပင့်ဆောင်၍၊ ဧကဘော-တပေါင်းတည်း၊ သန္နိပတိတမ်ံ-စည်းဝေးရာ၏၊ တိဏဝတ္ထာရကေန ဝူပသမေယျာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဣဒံ ကမ်ံ-ဤကံကို၊ တိဏဝတ္ထာရက သဒိသတ္တာ-တိဏဝတ္ထာရကနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တိဏဝတ္ထာရကော တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ - ချဲ့၊ ဂူထံဝါ– ကျင်ကြီးသည်သော်

ၵင်း၊ ဝါ-ကိုသော်ၵင်း၊ မုတ္တံဝါ - ကျင်ငယ်သည်သော်ၵင်း၊ ဝါ-ကိုသော်ၵင်း၊ ဃနိုယမာနံ— ပုတ်ခတ်အပ်သော်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓတာယ — မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗာဓတိယထာ - နှိပ်စက်သကဲ့သို့၊ ပန - အနွယ၊ တိဏေဟိ - မြက်တို့ဖြင့်၊ အဝတ္ထရိတွာ- လွှမ်း၍၊ သုပ္ပဋိစ္ဆာဒိတသ - ကောင်းစွာ ဖုံးထားအပ်သော၊ အသ-ထို ကျင်ကြီး၏၊ ဝါ- ထိုကျင်ငယ်၏၊ သော ဂန္ဓော-ထိုအနံ့သည်၊ နှ ဗာဓတိယထာ-မနှိပ်စက်တော့သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤ.အတူသာလျှင်၊ ယံ အဓိကရဏံ - အကြင် အဓိကရဏ်းသည်၊ ဝါ - ကို၊ မူလာနုမူလံ - အရင်းအားလျော်သော အရင်းသို့၊ ဝါ - အရင်းထက် အရင်းသို့၊ ဂန္ဆာ - လိုက်၍၊ ဝူပသမိယမာနံ - ငြိမ်းစေအပ်သော်၊ က.ဘ္ဓဒုတ္တာယ - ကြမ်းတန်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှါၵင်း၊ ဝါဒုတ္တာယ-ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှါၵင်း၊ ဘေဒါယ-သံယာ ကွဲပြားခြင်းငှါၵင်း၊ သံဝတ္တ်တိ-ဖြစ်၏၊ တံ-ထို အဓိကရဏ်းသည်၊ ဣမိနာဂမေန-ဤ တိဏဝတ္ထာရကကံဖြင့်၊ ဝူပသန်ဆံ - ငြိမ်းအေးပြီးသည်၊ (သမာနံ-ဖြစ်လသော်၊) ဂူထံ-ကို၊ တိဏဝတ္ထာရကေန- မြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ - ဖုံးလွှမ်းကြော့်ငြီးမြက်ဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန်ဒိယ - ဖုံးထားအပ်သကဲ့သို့၊ သုဝူပသဲန်ဆံ - ကောင်းစွာ ငြိမ်သက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဣတိ- ထို.ကြောင့်၊ ဧဒံ ကမ်ဒံ-ဤကံကို၊ တိဏဝတ္ထာရကဃဒိသတ္တာ-တိဏဝတ္ထာရကနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ - ဖုံးလွှမ်းကြောင်းမြက်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တိဏဝတ္ထာရကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ထုလ္လဝဇ္ဇနီ - ကား၊ ပါရာဇိကဥ္စေဝ - ပါရာဇိကအာပတ်ကို၎င်း၊ သံဃာဒိသေသဥ္စ - သံဃာဒိသေသအာပတ်ကို၎င်း၊ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံတိ - ကား၊ ဂိဟီနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့ကို၊ ဟိနေန-ယုတ်ညံ့သော ဆဲရေးခြင်းဖြင့်၊ ခုံသနဝမ္ဘနဓမ္မိက

× × × × × × ×

တိဏဝတ္ထာရကော။ ။ “ တိဏဝတ္ထာရကသဒိသတ္တာ ”ကို ကြည့်၍ “ တိဏဝတ္ထာရက” ဟူသော ဝေါဟာရကို သဒ်သုပစာဟု သိရ၏၊ “တိဏဝတ္ထာရကေနပဋိစ္ဆန်ဒံ”ကို ကြည့်၍ “ တိဏဝတ္ထာရက ”ကို “အဝတ္ထရိယတိ ဧတေနာတိ အဝတ္ထာရော၊ တိဏဉ္စ + တံ + အဝတ္ထာရောစာတိ + တိဏဝတ္ထာရော၊ တိဏဝတ္ထာရောယေဝ တိဏဝတ္ထာရကော”ဟု ဖုံးလွှမ်းကြောင်းမြက်ကို ရအောင်ပြုပြီးမှ ကံကို အရကောက်သော အခါ သဒ်သုပစာကြံပါ။

ယောဇနာ။ ။ တိဏေဟိ အဝတ္ထရိတမ္ပိတိ တိဏဝတ္ထာရံ၊ ဂူထမုတ္တံ၊ တိဏဝတ္ထာရမိဝ-မြက်ဖြင့်ဖုံးအပ်သော ဂူထမုတ္တနှင့်တူ၏၊ (ဣတိ)၊ တိဏဝတ္ထာရကံ-မြက်ဖြင့်ဖုံးအပ်သော ဂူထမုတ္တနှင့်တူသော အဓိကရဏ်း၊ ဤ အဓိကရဏမေဝ မုချတောလဒ္ဓံတိ၊ သမထော ပန ဖလုပစာရတော၊ သဒ်သဤ ကပစ္စယော၊ တမေဝ အတ္ထံ ပါကဋံ ကရောန္တော အာဟ “ယထာ ဟိ ”တိ အာဒိ၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာအာဒေါ်ကို တဲ့မျိုး ဥကော်က်ယူသွားလေသည်။

ပဋိသဃဝေသု- ဆဲရေးခြင်း, ရွတ်ချခြင်း, တရားနှင့်ယှဉ်သော ဝန်ခံမှု ပျက်ကွက်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ အာပန္နံ - သင့်ရောက်အပ်သော၊ အာပတ္တိ - အာပတ်ကိုငင်း၊ (ထပေတ္ဝာ-ထားရ်, ဥ်စပ်၊)[ထုလ္လဝဇ္ဇံတိ ထုလ္လစ္စယသာဝိ ထုလ္လဝဇ္ဇဿာ ဇာဓ ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသမေဝါဓိပ္ပေတံတိ အာဟ ပါရာဇိကဋ္ဌေဝ , သံဃာဒိသေသဋ္ဌောတိ၊— ယောဇနာ။]

ဓေဝဋ္ဌေ၊ပေ၊ဟောန္တိတိ - ကား၊ ဓေံ- ဤသို့၊ တိဏဝတ္ထာရကကမ္မဝါစာယ-တိဏဝတ္ထာရကကမ္မဝါစာကို၊ ကတာ၁ယ-ပြုအပ်သော်၊ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ - ကမ္မဝါစာ၏အဆုံး၌၊ ယတ္တကာ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ — ထို အဓိကရဏ်း ဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌၊ သန္နိပတိတာ—စည်းဝေးကုန်ပြီ၊ အန္တမသော-အဆုံး၌ဖြစ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊သုဏ္ဌာပိ - အိပ်ပျော်နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမာပန္နာပိ — သမာပတ်ဝင်စားနေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အညဝိဟိတာပိ— အဓိကရဏ်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှတပါးသောအာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ် ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ [“အညာဝိဟိတာ”ဟု ယောဇနာ၌ရှိ၏၊] သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ ဘိက္ခူ။ - ထို ရဟန်းတို့သည်၊(ဝုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ ၌စပ်၊) ယာဝ ဥပသမ္မဒမတ္တာလတော-ပဋ္ဌင်းခံရာ တန်ဆောင်းဝန်းတိုင်အောင်သော အရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ — ၍၊ ထုလ္လဝဇ္ဇဋ္ဌေ—ရန်ရင်းသော အပြစ်ဟူသော ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကိုငင်း၊ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တာဒ္ဌေ - ဂိဟိပဋိသံယုတ္တအာပတ်ကိုငင်း၊ ထပေတ္ဝာ-ထား၍၊ (အာပန္နာဒ္ဌစပ်၊ ဝုဋ္ဌိတာဒ္ဌလည်း စပ်၊) အဝသေသာ — ကြွင်းကုန်သော အာပတ်တို့သို့၊ အာပန္နာ-ရောက်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗာဟိ- ကုန်သော၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ-ထိုအာပတ်တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌိတာ- ထကုန်သည်၊ ဟောန္တိ -ဖြစ်ကုန်၏။

[အချို့စာအုပ်တို့၌“ဒိဋ္ဌဝိကမ္မန္တိ ယေ ပန”ဟု ရှိခြင်းသည် မကောင်း၊ ထိုအတိုင်းဆိုလျှင် “ ဒိဋ္ဌဝိကမ္မန္တိ- ကား ” ဟု ပေးပါ။] ပန - အဘို့တပါးကား၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ (ကရောန္တိ အနာဂတာ နိသိန္နာတို့၌စပ်၊) န မေတံ ခမတီတိ-န မေတံ ခမတီဟူ၍၊ ဝါ- ငါ့အား ဤကဲ့သည် မနှစ်သက်ဟူ၍၊ အညပည်ံ - အချင်းချင်း၊ ဒိဋ္ဌဝိကမ်ံ - မိမိအယူကို ထင်စွာပြုမှုကို၊ ကရောန္တိ - ပြုကြကုန်၏၊ ဝါ- တနည်း၊ တေဟိ- ထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ (အဓိကရဏ်း ဆုံးဖြတ်ရာတွင်ပါဝင်သောရဟန်းတို့နှင့်၊) သဒ္ဓိ-တကွ၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတ္ဝာပိ-ရောက်ပြီးခဲ့၍လည်း၊ တတ္ထ- ထိုအဓိကရဏ်း ဆုံးဖြတ်ရာအရပ်သို့၊ အနာဂတာ- မလာကုန်၊ ဝါ-တနည်း၊ အာဂန္ဆာ-လာပြီး၍၊ ဝါ-လာပြီးမှ၊ ဆန္ဒံ-ဆန္ဒကို၊ ဒတ္ဝာ-ပေးပြီး၍၊ ပရိဝေဏာဒီသု-ပရိဝုဏ် အစရှိသည်တို့၌၊ နိသိန္နာ-နေကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊(ဒိဋ္ဌဝိကမ္မကာရကရဟန်း, အနာဂတရဟန်း, ပရိဝေဏာဒီသု နိသိန္နရဟန်း ၃ မျိုးတို့သည်၊) အာပတ္တိဟိ - တို့မှ၊ န ဝုဋ္ဌဟန္တိ - မထကုန်၊

တေန-ထို့ကြောင့်၊ ထပေတ္ထာပေါဟောန္တီတိ - ထပေတ္ထာပေါဟောန္တိ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

× × × × × × ×

ထပေတ္ထာ ၊ပေါ နတ္ထိ ဟောန္တိ ။ ။ ပါဠိတော်၌ “ ထပေတ္ထာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ်ံ ထပေတ္ထာ ယေ နတ္ထိ ဟောန္တိ”ဟု ပုဂ္ဂိုလ် ၂ မျိုးသာရှိ၏၊ ထိုတွင်“ထပေတ္ထာ ယေ တတ္ထိ နဟောန္တိ”အတွက်“တေဟိ ဝါ သဒ္ဓိ ၊ပေ၊အနာဂတာ”ဟုငင်း,“အာဂန္တွာ ဝါ ဆန္ဒံ ဒတ္ထာ၊ပေ၊နိသိန္နာ”ဟုငင်း ထိုနေရာ၌မရှိပုံ ၂ နည်းဖွင့်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ် ၃ မျိုး ဖြစ်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် “တေဟိဝါ၌ ဝါသည် ထပေတ္ထာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ်ံကို ဝိကပ်ပြုသော ဝါတည်း၊ အာဂန္တွာဝါ၌ ဝါကား တေဟိ သဒ္ဓိ ၊ပေ၊ အနာဂတာကို ဝိကပ်ပြုသော ဝါတည်း”ဟု ခွဲပါ။

အဓိကရဏကထာ

ဘိက္ခုနိနံ အနုပခဇ္ဈာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနိနံ-ဘိက္ခုနိတို့၏၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ပဝိသိတ္ထာ-ဝင်၍၊ [“အနုပခဇ္ဈ- အနီးသို့ တိုးဝင်၍”ဟု မပေးရ၊ “အတွင်းသို့ ဝင်၍”ဟုသာ ပေးပါ၊]ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒီနံ-ဝိဝါဒါဓိကရဏအစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏၊ ဝစနတ္ထော - ဝစနတ္ထကို၊ ဒုဋ္ဌဒေါသဝတ္ထူနာယံ - ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၏အဖွင့်၌၊ (မယာ)၊ ဝုတ္တောယေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဝိပစ္စတာယ ဝေါဟာရောတိ-ကား၊ စိတ္တဒုက္ခတ္ထံ-စိတ်ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝေါဟာရော-ပြောဆိုကြောင်း စကားသည်၊ ဖရုသဝစနံ — ကြမ်းတန်းသော စကားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဇာတိအတ္ထော၊ ယော တတ္ထ အနုဝါဒေါတိ-ကား၊ တေသု အနုဝဒန္တော သု-ထို စွပ်စွဲသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ ဝါ-တို့၏၊ ယော ဥပဝါဒေါ-အကြင် စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ [“တတ္ထ- ထို စွပ်စွဲသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] အနုဝဒနာတိ ဧတံ - အနုဝဒနာဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ အာကာရနိဒ္ဒေသနံ -

× × × × × × ×

ဝိပစ္စတာယ။ ။ဝိရူပတော — ဖေါက်ပြန်သောစကား၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိပရိဏာမဇ္ဈေန- ဖေါက်ပြန်ခြင်းဟူသော အနက်အားဖြင့်၊ စိတ္တဒုက္ခံ — စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းသည်၊ ဝိပစ္စတိ-ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန် ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အာဟ—စိတ္တဒုက္ခတ္ထံ ဝေါဟာရောတိ အာဒိ၊-ဝိမတိ၊ ဤအလို“ဝိပစ္စတိတိ ဝိပစ္စံ- ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော စိတ်ဆင်းရဲမှု၊ ဝိပစ္စံယေဝ ဝိပစ္စတာ၊ သ ဝိဘတ်ကို အာယပြု၍ ဝိပစ္စတာယ ပြီး၏၊ ဝိပစ္စတာယ-ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော စိတ်ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးငှါ၊ ယော ဝေါဟာရော-အကြောင်ပြောဆိုကြောင်း ဖရုသဝါစာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏”ဟု ပါဠိတော်၌ပေး၊ ဝိပုဗ္ဗ ပစခဲတ်, ကျပစ္စည်း ကတ္တားဟောကြံပါ၊ ယောဇနာ၌လည်း “ ဝိပစ္စတာယာတိ ဧတ္ထ ဝိကာရဘာဝေန ပတတိ ပဝတ္တတီတိ ဝိပစ္စံ၊ စိတ္တဒုက္ခံ၊ တဒေဝ ဝိပစ္စတာ၊ တဒတ္ထာယာတိ ဒဿနတ္ထော အာဟ စိတ္တဒုက္ခန္တိ” ဟု ကတ္တားအနက်ပင်ဖွင့်သည်။

စွပ်စွဲပုံအခြင်းအရာကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါဘည်း၊ ဥပဝဒနာ - စောဒနာခြင်း ဟူသော အမှုအရာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိအတ္ထော၊ အနုလ္လပနာ အနုဘဏနာတိ-ဟူသော၊ ဥဘယံ- သဒ္ဒါ ၂ ပုဒ်သည်၊ အနုဝဒနဝေဝစန မတ္တမေဝ- အနုဝဒန သဒ္ဒါ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလွယ်မျှသာတည်း၊ [“အနုဝဒနာ, အနုလ္လပနာ, အနုဘဏနာ — အဖန်ဖန်ပြောဆိုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည် ” ဟု ပါဠိဘော်၌ ပေးပါ၊] အနုသမ္ဗဝက်တာတိ - ကား၊ ပုနပ္ပုနံ - အဖန်ဖန်၊ ကာယစိတ္တ ဝါစာဟိ-ကိုယ် စိတ် နှုတ် တို့ဖြင့်၊ တတ္ထေဝ- ထို စွပ်စွဲခြင်း၌သာလျှင်၊ သမ္ဗဝက်တာ-လွန်စွာအပြားအားဖြင့်ကိုင်းညွှတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ အနုဝဒနာဘာဝေါ-စွပ်စွဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိအတ္ထော၊ အဇ္ဈုဿဟနတာတိ - ကား၊ ကဿာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ (ဘာဗျဂိလိ့)၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ နု ဥပဝဒိဿာမိ-မစွပ်စွဲဘဲ နေရအံ့နည်း၊ ဥပဝဒိဿာမိယေဝ - စွပ်စွဲရမည်သာ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဥဿာဟံ-အားတက်သရော်ကို၊ကတ္ဝာ-၍၊အနုဝဒနာ-စွပ်စွဲခြင်းသည်၊(အတ္ထိ)၊ “အဘိ+ဥဿာဟန”၌ အဘိအတ္တက် “ ကဿာ၊ပေ၊ ဥပဝဒိဿာမိ ယေဝ ”ဟု ဖွင့်သည်၊ “ အဇ္ဈုဿဟနတာ-ဒေလွန်အားထုတ်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည် ”ဟု ပါဠိဘော်၌ပေးပါ၊] အနုဗလပ္ပဒါနတ္ထံ-ကား၊ ပုရိမဝစနသ-ရှေစကားအား၊ (ပဒါနံ ၌စပ်၊) ဝါ- ၏၊ ကာရဏံ- အကြောင်းကို၊ ဒဿေတွာ- ပြ၍၊ ပစ္ဆိမ ဝစနေန- နောက်စကားဖြင့်၊ ဗလပ္ပဒါနံ-အားကိုပေးခြင်းသည်၊(အတ္ထိ)။

ကိစ္စယတာ ကရဏီယတာဘိ ဧတ္ထ - ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကိစ္စမေဝ-ပြုထိုက်သော ကိစ္စသည်ပင်၊ ကိစ္စယံ-ကိစ္စယ မည်၏၊ ကိစ္စယသ - ပြုထိုက်သောကိစ္စ၏၊ ဘာဝေါ-- ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြုခြင်းကြိယာသည်၊ ကိစ္စယတာ - ကိစ္စယတာ

× × × × × × ×

ကိစ္စယတာ။ ။ကိစ္စနှင့် ကိစ္စယသည် ပရိယာယ်ပုဒ်တည်း၊ ယောဇနာဌ်ကား-ကိစ္စနောင် (ယ) လားသည်ဟု ဆိုသည်၊ ထိုကိစ္စအရ ပြုဘွယ် (ပြုစရာ) ဟူသော ကိစ္စကို ရ၏၊ ကိစ္စသ-ပြုဘွယ်ကိစ္စ၏၊ ဘာဝေါ- ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြုလုပ်ခြင်းကြိယာသည်၊ ကိစ္စယတာ- ယာ၊ ဤသို့ကြီလျှင် ကိစ္စယတာအရ သံဃာ၏ ပြုလုပ်ဆဲကံကို ရ၏၊ ကရဏီယတာဉ်လည်း နည်းတူ၊ ဆိုလိုရင်းကား - “ ကတ္တုမ့် ကိစ္စံ, ကတ္တုမ့် ကရဏီယံ ”ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ မပြုသေးခင် ပြုစရာအနေအား ဖြင့် တည်ရှိသောအခိုက်အတန့်ကို “ ကိစ္စ, ကရဏီယ ”ဟု ဆိုလို၏၊ ပြုနေသောအခိုက်အတန့်ကို “ကိစ္စယတာ, ကရဏီယတာ”ဟု ဆိုလို၏၊ ထို့ကြောင့် “ ဥဘယမ္မေတံ သံဃကမ္မသေဝ အဓိဝစနံ ” ဟု ဖွင့်သည်။

ယောဇနာ။ ။ကိစ္စယတာတိ ဇ္ဈေ မာ ပလ္လိစ္စယန္တိ အာဒိသု ဝိယ ဗျဉ်နဝဉ္စနေန ဝသေန ယကာရာဂမောတိ အာဟ ကိစ္စမေဝ ကိစ္စယန္တိ၊ ဥဘယမ္မေတံ သံဃကမ္မသေဝါတိ ဇ္ဈမိနာ ကိစ္စ ကရဏီယသဒ္ဒေါ ကတ္တုဝါစကောတိ ဒဿေတိ၊သံဃော ဟိ ကရောတိတိ ဝစနတ္ထေန ကိစ္စောတိစ ကရဏီယောတိစ ဝုစ္စတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဖွင့်လေသည်၊ ထိုအဖွင့်၌ အဋ္ဌကထာဝယ် “ ကိစ္စမေဝ ကိစ္စယံ ” ဟု နပုလ္လိန်ထားပုံနှင့် မညီသောကြောင့် စဉ်းစားပါ။

မည်၏၊ ကရဏီယသ - ပြုထိုက်သောကိစ္စ၏၊ ဘာဝေါ - ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြုခြင်းကြိယာသည်၊ ကရဏီယတာ-မည်၏၊ ဥဘယမ္ပိ- ၂ ပါးလည်း ဖြစ်သော၊ ကံ-ကိစ္စယတာ, ကရဏီယတာ ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ သံဃကမ္မသော၀— သံဃကံကိုသာ၊ အဓိ၀စနံ-ဟောသော သဒ္ဒါတည်း၊ ပန-ကား၊ အပလောကန ကမ္မံတိ အာဒိ-အစရှိသော သဒ္ဒါသည်၊ တသော၀-ထို သံဃကံကိုသာ၊(၀စနံ၏ ကံ) ပဘေဒ၀စနံ - အပြားအားဖြင့် ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ [“ပဘေဒတော + ၀စနံ ပဘေဒ၀စနံ”ဟု ပြု။](တနည်း)တသော၀-ထို သံဃကံ၏သာ၊(ပဘေဒဠ် သမ္ဗန်)ပဘေဒ၀စနံ-အပြားကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ [“ပဘေဒဿ + ၀စနံ ပဘေဒ၀စနံ”ဟု ပြု]၊ တတ္ထ- ထို ၄ ပါးသော ကံတို့တွင်၊ အပလောကန ကမ္မံ နာမ-မည်သည်၊ သီမဋ္ဌကသံဃံ-သိမ်တွင်းဠ်ဝင်သည်သောသံဃာကို၊သောဧတ္ထ- သုတ်သင်၍၊ ဆန္နာရဟာနံ-ဆန္ဒံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဆန္ဒံ — ဆန္ဒကို၊ အာဟရိတ္ထာ—ဆောင်ယူပြီး၍၊ သမဂ္ဂဿ-ညီညွတ်သော၊ သံဃဿ- ၏၊ အနုမတိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ၀ါ-ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်၊ တိက္ခတ္တုံ-၃ ကြိမ်၊ သာဓေတ္ထာ-ကြားသိစေ၍၊ ကတ္တမ္မကမ္မံ-ပြုထိုက်သော ကံတည်း။ [ဤစကားအရ “အပလောကန ကံကိုလည်း ဟတ္ထပါသစပ်လျက် ညီညွတ်သောသံဃာသာပြုရသည်”ဟု သိပါ။]

ဥတ္တိကမ္မံနာမ - မည်သည်၊ ဝုတ္တနယေနေ၀ - ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊ (“သီမဋ္ဌကသံဃံ သောဧတ္ထာ ဆန္နာရဟာနံ ဆန္ဒံ အာဟရိတ္ထာ ”ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊) သမဂ္ဂဿ-ညီညွတ်သော၊ သံဃဿ-၏၊ အနုမတိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ၀ါ—ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်၊ ဧကာယ - တကြိမ်သော၊ ဥတ္တိယာ - ဖြင့်၊ ကတ္တမ္မ ကမ္မံ- ပြုထိုက်သော ကံတည်း၊ [ဤပေတိ ဧတာယတိ ဥတ္တိ - ဂိုဏ်း, သံဃာ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိစေကြောင်းဖြစ်သော စကား၊“ဥတ္တိယေ၀ + ကမ္မံ ဥတ္တိကမ္မံ”ဟု ပြု။]

× × × × × × ×

သာဓေတ္ထာ။ ။ မဟာသိမ်အတွင်းဠ် တည်နေသောသံဃာကို ဟတ္ထပါသ်သို့ ဆောင်ခြင်း, ဆန္ဒထိုက်သူတို့၏ ဆန္ဒကိုဆောင်ခြင်း, မလာလိုလျှင် သိမ်အပြင်ဘက်သို့ ထွက်နေစေခြင်းကို “သီမဋ္ဌကသံဃာသုတ်သင်ခြင်း” ဟု ဆိုသည်၊ ထို သုတ်သင်နည်းတို့တွင် “ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒံ အာဟရိတ္ထာ ” ဖြင့် တစိတ်တဒေသ သုတ်သင်နည်းကို ပြသည်၊ တသိမ်ထဲဠ်ဝင် ထိုကံပြုရာသို့ မလာနိုင်လောက်အောင် မကျန်းမာသူ, အလုပ်ကိစ္စ များနေသူတို့ကို “ ဆန္ဒထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ” ဟု ခေါ်သည်။

သာဓေတ္ထာ။ ။“သာ၀ေတ္ထာ” အရ ကြားသိစေခြင်း ဟူသည် ဥတ်ကမ္မ၀ါစာ မရွတ်ဘဲ မြန်မာလိုဖြစ်စေ, ပါဠိလိုဖြစ်စေ, နားလည်လောက်သောဘာသာဖြင့် ကြားသိစေခြင်းတည်း၊ ဤကဲ့သို့ ကြားသိစေခြင်းကို“အပလောကေတိ အာပုစ္ဆတိ အနေနာတိ အပလောကန်”ဟု ပြု၍ ပန်ပြောကြောင်းကံကို ရသည်။

ဥတ္တိဒုတိယကမ်ံနာမ- မည်သည်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ သမင္ဂီသာ သံယသ အနေတိယာ, ဧကာယ-တကြိမ်သော၊ ဥတ္တိယာ-ဥတ်ဂုင်း၊(ဣတိ ဒ္ဝိစဝ်!)ကောယ—ဧသော၊ အနုသာဝနာယစ-ကမ္မဝါစာဂုင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဥတ္တိဒုတိယာယ-ဥတ်ဟူသော ၂ ကြိမ်မြောက် ရှိသော၊ အနုသာဝနာယ— အဖန်ဖန် ကြားသိစေကြောင်း ကမ္မဝါစာဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကမ်ံ-ပြုထိုက်သော ကံတည်း။

ဥတ္တိ စတုတ္ထကမ်ံ နာမ-မည်သည်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ သမင္ဂီသ သံယသ အနေမတိယာ ဧကာယ, ဥတ္တိယာ-ဥတ်ဂုင်း၊ တိဟိ-၃ ကြိမ်ကုန်သော၊ အနုသာဝနာဟိစ— ကမ္မဝါစာဘို့ဂုင်း၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥ တ္တိစတုတ္ထာဟိ- ဥတ်ဟူသော ၄ ကြိမ်မြောက် ရှိကုန်သော၊ တိဟိ—ကုန်သော၊ အနုသာဝနာဟိ- ကမ္မဝါစာတို့ဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကမ်ံ-တည်း။

တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော ကံတို့တွင်၊ အပလောကန ကမ်ံ-အပလောကနကံကို၊ အပလောကေတွာဝ-ပန်ပြော၍သာ၊ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ဥတ္တိကမ္မာဒိဝသေန-ဥတ္တိကံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ ဥတ္တိကမ္မမ်ိ-ဥတ္တိကံကိုလည်း၊ ဧကံ— တကြိမ်သော၊ ဥတ္တိ — ကို၊ ထပေတွာဝ — ထား၍သာ၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အပလောကန ကမ္မာဒိဝသေန-အပလောကနကံ အစရှိသည်ကို၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နကာတဗ္ဗံ၊ ပန-အဘို့ တပါးကား၊ ဥတ္တိ ဒုတိယကမ်ံ - ဥတ္တိဒုတိယကံသည်၊ အပလောကေတ္ဝာ-ပန်ပြော၍၊ ကတ္တဗ္ဗမ်ိ-ပြုထိုက်သောကံသည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ အကတ္တဗ္ဗမ်ိ — မပြုထိုက်သော ကံသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးသော ကံတို့တွင်၊ သီမာသမ္ဘေတိ- သိမ်သမုတ်ခြင်း ဟူသော ကံဂုင်း၊ သီမာသမ္ဘေဟနံ — သိမ်နှုတ်ခြင်း ဟူသော ကံဂုင်း၊ ကထိနဒါနံ - ကထိန်သင်္ကန်းပေးခြင်းဟူသော ကံဂုင်း၊ ကထိနုဒ္ဒါရော - ကထိန်နှုတ်ခြင်း ဟူသော ကံဂုင်း၊ ကုဋိဝတ္ထုဒေသနာ—ကုဋိရာကို ပြောခြင်းဟူသောကံဂုင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာ-ကျောင်းရာကိုပြောခြင်းဟူသော ကံဂုင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆ-၆ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ ကမ္မာနိ-ဤကံတို့သည်၊ ဂရုကာနိ-ကြီးလေးကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ-ဖြင့်၍၊ ဝါ—ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) အပလောကေတ္ဝာ-ပန်ပြော၍၊ ကာတုံ-ပြုခြင်း

× × × × × × ×

ဥတ္တိဒုတိယကမ်ံ။ ။ဥတ္တိ+ဒုတိယာ+ယသာတိ ဥတ္တိဒုတိယံ၊ဥတ္တိဒုတိယံစ+တံ+ကမ်ံစာတိ ဥတ္တိဒုတိယကမ်ံ-ဥတ်ဟူသော ၂ ကြိမ်မြောက်ရှိသောကံ၊ယေဇနာဒ်-“ ဥတ္တိယေဝ + ဒုတိယံ ဥတ္တိဒုတိယံ၊ တမေဝ + ကမ်ံ ဥတ္တိဒုတိယကမ်ံ ” ဟု ပြု၏၊ ဆက်ဥုံးအံ့—ကံပြုသောအခါ ဥတ်ကို ပဌမ,ကမ္မဝါစာကို ဒုတိယ ရွတ်ဆိုရ၏၊ နာမည်တပ်ရာ၌ကား ကမ္မဝါစာကို ပဌမ, ဥတ်ကို ဒုတိယအနေအားဖြင့်တပ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဥတ္တိဒုတိယ” ဟု ခေါ်သည်၊ ဥပမာ – ဖဿ, ဝေဒနာ, သညာ, စေတနာ, စိတ္တ—ဟူသော တရားငါးမျိုးကို နောက်ပြန်ရေတွက်သောအခါ ဖဿသည် ငါးခုမြောက်ဖြစ်၍ “ဖဿပဉ္စမက” ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့တည်း၊“ဥတ္တိစတုတ္ထ” ဟု ခေါ်ရာ၌လည်း နည်းတူ။

ဌါ၊ နဝန္ဒန္တိ–မအာဝ်ကုန်၊ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစံ - ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာကို၊ သာဝေတွာဝ-ကြားသိစေ၍သာ၊ ကာတမ္ဗာနိ-ပြုထိုက်ကုန်၏၊ အဝသေသာနိ-ဖြ ပါးသော ကံတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ (ဧဝရူပါနိ - ဦစဝ်၊) တေရသ- ၁၃ ပါး ကုန်သော၊ သမ္မုတိယော - သမ္မုတိတို့ဂုဏ်း၊ (သမ္မုတိ ၁၃ ပါးကို သေနာသန ကွန္ဓကဦ တွေ့ရလတံ့၊) သေနာသနဂူဟကာ၊ပေ၊ သမ္မုတိယောစ - သေနာသန ဂူဟကသမ္မုတိ, မတကစီဝရဒါန သမ္မုတိအစရှိသော သမ္မုတိတို့ဂုဏ်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧဝရူပါနိ - ဤသို့သဘောရှိသောကံကိုသည်၊ လဟုကကမ္မာနိ - လဟုကကံတို့သည်၊ (ဟုတွာ— ၍၊ ဝါ — ကြောင့်၊) အပလောကေတွာပိ - ပန်ပြော၍လည်း၊ ကာတုံ - ဌါ၊ ဝန္ဒန္တိ - အဝ်ကုန်၏၊ (ပိဖြင့် ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် အဝ်သည်ဟု ပေါင်း၊) ပန-ဗျတိရိက်၊ ဥတ္တိကမ္မ၊ပေ၊ ဝသေန - ဥတ္တိကံ, ဥပ္ပတ္တိစတုဏ္ဏကံတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နကာတမ္ဗမေဝ - မပြုထိုက်သည်သာ၊ ဥတ္တိစတုဏ္ဏကမ်ံ-ကို၊ ဥတ္တိ ံစ-ကိုဌင်း၊ တိသော - ၃ ကြိမ် ကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာယောစ-တို့ကိုဌင်း၊ သာဝေတွာဝ-ကြားသိစေ၍သာ၊ ကာတမ်ံ-ထိုက်၏၊ အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန-အပလောကနကံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နကာတမ်ံ-မပြုထိုက်၊ ဇာတိ အယံ- ကား၊ ဧတ္ထ—ဤ သမထက္ခန္ဓကဦ၊ သခေ်ပေါ- တည်း။

ဝိတ္ထာရတောပန-အကျယ်အားဖြင့်ကား၊ ဇာမာနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ကတိဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိတိ အာဒိနာ-ဇာမာနိ၊ပေ၊ဝိပဇ္ဇန္တိ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ပရိဝါရာဝသာနေ-ပရိဝါရ ပါဠိတော်၏ အဆုံးနားဦ၊ ကမ္မဝဂ္ဂေ - ကမ္မဝဂ်ဦ၊ ဧတေသံ--ဤ ကံတို့၏၊ ဂိနိစ္ဆယော- အဆုံးအဖြတ်သည်၊ ဝါ - ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားသည်၊ အာဂတောယေဝ-တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော ကံတို့ဦ၊ ယံ- အကြင်ပုဒ်သည်၊ အနုတ္တာနံ- မပေါ်လွင်၊ တံ-ထို ပုဒ်ကို၊ ကမ္မဝဂ္ဂေယေဝ-ကမ္မဝဂ်ဦသာ၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ - ဖွင့်ပြကုန်အံ့၊ [ယောဇနာဦကား "ယံ ပန အတ္ထဇာတံ အနုတ္တာနန္တိ သမ္ဗန္ဓော" ဟု ဖွင့်၏။]ဟိ-လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဥုံးအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ကမ္မဝဂ်ကျမှ ဖွင့်ပြခြင်းသည်၊ သတိ - ဖြစ်လသော်၊ အဋ္ဌာနေ-အရာမဟုတ်သည်ဦ၊ ဝဏ္ဏနာ-ဖွင့်ပြခြင်းသည်၊ နဘဝိဿတိ-မဖြစ်လတံ့၊ စ-သည်သာ မကသေး၊ အာဒိတော-ကမ္မဝဂ်၏ အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ တဿတဿ ကမ္မဿ-ထိုထိုကံ၏၊ ဝါ-ကို၊ ဝိညာတတ္တာ- သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဝိညေယျော-လွယ်ကူစွာ သိအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ့။

× × × × × × ×

သုဝိညေယျော ဘဝိဿတိ။ ။ "ဝိနိစ္ဆယော"ကို ငဲ့၍ "သုဝိညေယျော"ဟု ထားသည်၊ ယောဇနာဦမူ - ဝဏ္ဏနာကို ငဲ့၍ " သုခေန ဝိညာတဗ္ဗာ " ဟု ဖွင့်သည်၊ [အာဒိတော ပဋ္ဌာယစ တဿတဿကမ္မဿ ဝိညာတတ္တာတိ ဝိတ္ထာရတော အာဂတ ကမ္မဝဂ္ဂဿ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝဏ္ဏနာမုခေန ဝိညာတတ္တာ ဝိနိစ္ဆယော သုဝိညေယျော ဘဝိဿတိတိ ယောဇနာ၊–ဝိမတိ။]

ဝိဝါဒါဓိကရဏာဿ ကိ˚မူလံတိ အာဒိနိ-ဝိဝါဒါဓိကရဏာဿ ကိ˚မူလံ အစ ဋ္ဌိသောစကားတို့ကို၊ ပါဠိဝသေနေဝ - ပါဠိတော်၏အစွမ်းဖြင့်ပင်၊ (ပါဠိတော် အတိုင်းပင်၊)ဝေဒိတမ္ဗာနိ-နှ၏၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သိယာ ကုသလံတိ အာဒိသု-ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သိယာ ကုသလံ အစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ (“အတ္ထော ဒဋ္ဌမ္ဗော”၌စပ်၊)ယေန-အကြင် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်၊ ဝိဝဒန္တိ-ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ သော စိတ္တုပ္ပါဒေါ-ထိုငြင်းခုံကြောင်းစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊ ဒိဝါဒေါ-မည်၏၊ သမထေဟိ-သမထတို့သည်၊ ဝါ- သမထတို့ဖြင့်၊ အဓိကရဏိယတာယ -စွဲ၍ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ- ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိကရဏံစ - အဓိ ကရဏလည်း မည်၏၊ ဣတိ ဧဝမာဒိနာ — ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန — ဖြင့်၊ အတ္ထော—ကို၊ ဒဋ္ဌမ္ဗော - မှတ်ထိုက်၏။ [ဧဝမာဒိနာ နယေနာတိ အာဒိသဒ္ဒေန “အနုဒ္ဒံသနေန-(စွပ်စွဲခြင်းဖြင့်၊)ဝဒန္တိ အနေန စိတ္တုပ္ပါဒေနာတိ အနုဝါဒေါ” တိ အာဒယော ဝစနတ္ထေ သင်္ဂဟာတိ၊-ယောဇနာ။]

အာပတ္တာဓိကရဏံ ၊ပေ၊ ကုသလံတိ ဣတ္ထေ — အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ , နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံဟူသော ဤ ပါဠိ၌၊ (“အတ္ထော ဝေဒိတမ္ဗော”၌စပ်၊)သန္ဓာယဘာသိတဝသေန-ရည်ရွယ်၍

× × × × × × ×

ဝိဝါဒါဓိကရဏာ။ ။ဝိဝဒန္တိ တေနာတိ ဝိဝါဒေါ-ငြင်းခုံကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သမထေဟိ+အဓိကရိယတိတိ အဓိကရဏံ၊ ဝိဝါဒေါဝ+အဓိကရဏံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ဆိုင်ရာသမထဖြင့် (သံဃာက)ငြိမ်းစေသော အခါ , နောက်ထပ် မငြင်းရတော့ဘဲ, ငြင်းခုံမှုဖြစ်သော အသံသည် တိတ်သွားရ၏,ငြိမ်းသွား၏၊ထိုအကျိုးအသံ၏ တိတ်ဆိတ် ငြိမ်းအေးခြင်းကို အကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်ပေါ်၌ တင်စား၍ ဝိဝါဒ စိတ္တုပ္ပါဒ် ကိုလည်း (ဖလူပစာရအားဖြင့်) ငြိမ်းသည်ဟုပင် ဆိုရသည်။ [“သမထေဟိ–တို့ဖြင့်”ဟုပေးလျှင် သံဃာကို ကတ္တားထည့်၊ “ သမထတို့သည် ” ဟု ပေးလျှင် သံဃာကတ္တားမလို၊ အဓိ ကရဏသဒ္ဒါ၏ အခြားဝိဂြိုဟ်တမျိုးကို ပါရာဇိကဏ် ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

သာရဏ္ဍ ။ ■ သမထေဟိစ အဓိကရဏိယတာယ အဓိကရဏံတိ သမထေဟိ သမေတမ္ဗတာယ အဓိကရဏံတိ အတ္ထော၊ ဝိဝါဒဟေတုဘူတသ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒဿ ဂူပ သမေန , တပ္ပဘဝဿ သဒ္ဒဿဝိ (ထို စိတ္တုပ္ပါဒ်လျှင် အစအမှန်ရှိသော ငြင်းခုံသံ၏ လည်း၊) ဂူပသမော ဟောတိတိ စိတ္တုပ္ပါဒဿ သမထေဟိ အဓိကရဏိယတာ ပရိယာ ယော သမ္ဘော ဝတိ၊ (ဝိဝါဒ စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ သမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ပရိယာယ်သည် ဖြစ်သင့်၏၊) –ဤဋီကာအလို စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို အဓိကရဏ အမည်ပေးရာ၌ ပရိယာယ် (ဥပစာ) ဟု ဆို၍ ငြင်းခုံမှု အသံကို “အဓိကရဏ” ဟု အမည်ပေးရာ၌ မူ၍ နာမည် ဟု ဆိုလိုသည်။

သန္ဓာယဘာသိတဝသေန။ ။“သိယာ အကုသလံ, သိယာ အဗျာကတံ–အချို့ အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည် အကုသိုလ်ဖြစ်၍,အချို့က အဗျာကတဖြစ်၏”ဟူသောစကား တော်ကို လေ့လာဝင်္ဂအတွက် ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်, ပဏ္ဏတ္တိဝင်္ဂ

ဟောတော်မူအပ်သောစကားဘော်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အတ္ထော- ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိထိုက်၏၊ ဟိ - ချေ၊ (တနည်း)၊ ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ ပဏီဓာနာဒိကေ- ပထဝီဓာန အစရှိသော၊ ယသ္မိ အာပတ္တာဓိကရဏော - အကြင် အာပတ္တာ ဓိကရဏ်းခဲ့၊ ကုသလစိတ္တံ- သည်၊ အင်္ဂ -အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ တသ္မိ - ထို အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည်၊ (ကုသိုလ်စိတ်ဟူသော အကြောင်းအင်္ဂါ ရှိသော အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည်၊) သတိ-ရှိလသော်၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္တုံ - ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ နာ သက္ကာ - မတတ်ကောင်း၊ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ (ကုသိုလ်စိတ်ဟူသောအင်္ဂါရှိသော အာပတ္တာဓိကရဏ်း ရှိလျှင် "နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ" ဟု ဟောတော်မမူသင့်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊) ဇာဒံ- ဤစကားကို၊ (အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ, သိယာ အဗျာကတံ,နတ္ထိအာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံဟူသောဤစကားကို၊)[ယောဇနာ ဌကား- နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ တဝါကျကိုသာ စွဲလေသည်၊] အင်္ဂ ပဟောနကစိတ္တံ- အင်္ဂါလောက်သောစိတ်ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ နဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်၊ ပန- အဟုတ်ကား၊ ဇာဒံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သောအကြောင်းကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

× × × × × × ×

အာပတ်အတွက် ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည်ကို "သန္ဓာယ ဘာသိတ" ဟု ဆိုသည်၊ လောကဝဇ္ဇအာပတ်အတွက်မှာ စင်စစ် အကုသိုလ်ချည်းသာဖြစ်သောကြောင့် "တချို့" ဟု ဝိကပ်ပြုဘွယ်မလို - ဟူလို။

ယသ္မိ ဟိ ၊ပေ၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ။ကသ္မာ ပနေတ္ထ သန္ဓာယဘာသိတ ဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ၊ — ယသ္မိံဟိတိ အာဒိ၊- ဋီကာ၊ ဤဋီကာ၌ နောက် လာမည့် "တသ္မာ နယိဒံ၊ပေ၊သန္ဓာယ ဝုတ္တံ" ကိုကြည့်၍ ကသ္မာ စသည်ဖြင့် ကျမ်းတက် သည်၊ ဤအလို "ဟိ (ယသ္မာ)" ဟု စွဲရ၏၊ ဝိတ္ထာရလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်၊ ထို ဝိတ္ထာရ ကား "သန္ဓာယ ဇာဒံ ဝုတ္တံ၊ပေ၊ကုသလန္တိ" တိုင်အောင်တည်း၊ ပထဝီဓာနာဒိကေ၌ အာဒိဖြင့် ဘူဘဂါမသိက္ခာပုဒ်စသော ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များကို ယူပါ။

ကုသလစိတ္တံ အင်္ဂံ။ ။ရဟန်းတပါးသည် ဝိနည်း၌ နားမလည်သောကြောင့် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုလုပ်သည့်အနေအားဖြင့် တံမြက်စည်းဖြင့် မြေကိုညှိလျက် မြေမျက် လောက်အောင် တံမြက်လှည်း၏၊ ဘုရားဝင်းထဲ၌ မြက်စသည်ကိုလည်း (တရွင်း စသည်ဖြင့်)ရှင်းလင်း၏၊ ထိုစိတ်များသည် ကုသိုလ်စိတ်ပင်တည်း၊ ထို ကုသိုလ်စိတ် ကြောင့် ပထဝီဓာနအာပတ် , ဘူဘဂါမ ပါတဗျတာအာပတ်ကား သင့်သည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ထိုကုသိုလ်စိတ်ကို အာပတ်၏အကြောင်း (အင်္ဂါ) ဟု ဆိုသည်။

တသ္မိ သတိ၊ပေ၊နဝုတ္တံ။ ။[တသ္မိ သတိတိ တသ္မိ ကုသလစိတ္တေ အာပတ္တိ ဘာဝေန ဂဟိတေ သတိဘိ အဓိပ္ပါယော၊-သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်သည် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ ဖြစ်၏၊ နိဿယအနက်ကိုကား ဤ၌ ပေးထားသည့်အတိုင်းသာ ပေးရသည်။] ထို ကုသိုလ်စိတ်ကို အာပတ္တာဓိကရဏ်းအဖြစ်ဖြင့်ယူအပ်လျှင် (ကုသိုလ် အာပတ္တာဓိကရဏ်း

တာ၁၀- ပဏ္ဏာတ္တိဝဋ္ဋမွရွေးဥုးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ- ညွှန်ပြအပ်သော၊)ယံ အာပတ္တာ ဓိကရဏံ-အကြင် အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည်၊ လောကဝဇ်္ဇံ-လောကဝဇ္ဇတည်း၊ တံ-ထို လောကဝဇ္ဇ အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည်၊ ကေန္တေ - တခုသောအဘို့ အားဖြင့်၊ (စင်စစ်အားဖြင့်၊) အကုသလမေဝ - အကုသိုလ်ချည်းသာတည်း၊ တတ္ထ- ထို လောကဝဇ္ဇ အာပတ္တာဓိကရဏ်းဌ်၊ သိယာ အကုသလံတိ - သိယာ အကုသလံဟူ၍၊ (အချို့က အကုသိုလ်ဟူ၍၊) ဝိကပ္ပေါ-ဝိကပ်သည်၊ ဝါ-တသီး တခြား ပြုစီရင်ဘွယ်သည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ပန - ကား၊ ယံ — အကြင် အာပတ္တာ ဓိကရဏ်းသည်၊ ပဏ္ဏာတ္တိဝဇ်္ဇံ- ပဏ္ဏာတ္တိဝဋ္ဋတည်း၊ တံ-ထို ပဏ္ဏာတ္တိဝဋ္ဋအာပတ္တာ ဓိကရဏ်းသည်၊ (အကုသလံ ဟောတိ၊ အဗျာကတံ ဟောတိတို့၌စပ်၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သဉ္ဇိစ္စ - သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်စွေ့ဆော်၍၊ ဣမံ အာပတ္တိ - ဤအာပတ်ကို၊ ဝိတိက္ကမာဒိ-လွန်ကျူးခဲ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိတိက္ကမန္တေ ဃဝ- လွန်ကျူးသောရဟန်း၏သာ၊ အကုသလံ- အကုသိုလ်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ ပန-ကား၊ အသဉ္ဇိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစွေ့ဆော်ဘဲ၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခု သော အမှုကို၊ အဇာနန္တော သာ - မသိသည်ဖြစ်၍၊ သဟသေယျာဒိဝသေန- သဟသေယျ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာပဇ္ဇတော-ရောံသောရဟန်း၏၊ အဗျာ

× × × × × × ×

လည်း ရှိနိုင်ပြန်သောကြောင့်) “ သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ , နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ”ဟူသောစကားကို အာပတ်၏အင်္ဂါ ဖြစ်လောက်သေးစိတ်ကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည်မဟုတ်, ဤဆိုအပ်လတ္တံသောအကြောင်းကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ယံ တာ၁၀၊ပေ၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ။ ။လောကဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များ၌ ဧကန် အကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် သင့်ရကား “သိယာ” ဟု ဝိကပ်ပြုဘွယ်မလို၊ ပဏ္ဏာတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များ၌သာ သဉ္ဇိစ္စဖြင့်ကျူးလွန်လျှင် အကုသိုလ်ကြောင့်သင့်၏၊ မိမိအိပ်နေစဉ် မိမိမသိဘဲ မာတုဂါမ၏ ကျောင်းအတွင်းဝင်၍ အိပ်ခြင်းကြောင့် သင့်အပ်သော သဟသေယျအာပတ်သည် အသဉ္ဇိစ္စတည်း၊ ထို အသဉ္ဇိစ္စကြောင့်သင့်ရာ၌ အိပ်ပျော်နေသော ရဟ် အဗျာကတသည် အာပတ်၏ အင်္ဂါဖြစ်၍ “သိယာ အဗျာကတံ” ဟု ဝိကပ်ပြုရသည်၊ ဤသို့ ပဏ္ဏာတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များ၌ သဉ္ဇိစ္စ အသဉ္ဇိစ္စအတွက် “ သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ ” ဟူသော ဝိကပ်ပြုဘွယ်ရှိသည်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ပေ၊ကုသလံ” ဟု မိန့်တော်မူသည်၊– သာရတ္ထကိုမှီသော အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ဝိမတိဝါဒ။ ။ပြခဲ့သော သာရတ္ထအလိုအားဖြင့် “အာပတ်ဟူသည် အကုသိုလ်, အဗျာကတဖြစ်သော ပရမတ္ထသဘောတည်း”ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ ဝိမတိကား “အာပတ်ဟူသည် ဘုရားရှင် ပညတ်တော်မူအပ်သောကြောင့် ပညတ်သာတည်း ” ဟု ယူ၏၊ “ အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ, သိယာ အဗျာကတံ ” ဟူသော စကားတော်ကား “အကြောင်း အကုသိုလ် အဗျာကတတို့၏အမည်ကို အကျိုး အာပတ်၌တင်စား အပ်သော ကာရကူပစာရစကားတည်း”ဟု ယူသည်။

ကတံ-အဗျာကတသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊တဿ-ကြောင့်၊(ထိုသို့ ပဏ္ဍာတ္တိဝဋ္ဋ၏ အကုသိလ် အဗျာကဟန္ဒစ်မျိုး ရှိနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တတ္ထ - ထို ပဏ္ဍာတ္တိ ဝဋ္ဋ အာပတ္တာဓိကရဏ်းဌ်၊ သဠိစ္စာ သဠိစ္စဝသေန - သဠိစ္စ အသဠိစ္စ၏အပြားအားဖြင့်၊ ဣမံ ဝိကပ္ပဘာဝံ-ဤ ဝိကပ်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ဤ ဝိကပ်၏သဘောကို၊ သန္ဓာယ - ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ပေါကုသလန္တိ - အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ပေါကုသလံဟူသော၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

× × × × × × ×

သန္ဓာယ ဘာသိတ။ ။သို့ဖြစ်လျှင် ပထဝီခဏန စသည်၌ ကုသိုလ်ကြောင့်လည်း အာပတ်သင့်ရကား ကုသိုလ်၏အမည်ကို အာပတ်၌တင်စား၍ ကာရဏူပစာရအားဖြင့် "သိယာ ကုသလံ" ဟုလည်း ဟောတော်မူထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော်ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုသို့ မဟောရခြင်း၏အကြောင်းကို ပြခြင်းငှါ "ဣဏ္ဍ သန္ဓာယ ဘာသိတ စသေန အဏ္ဍော ဝေဒိတဗ္ဗော" ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သည်ဟု ဆိုသည်၊ သမ္မုတိသဘာဝါယပိ (ပညတ်သဘော ရှိပါသော်လည်း) အာပတ္တိယာ ကာရဏူပစာရေန အကုသလာဗျာကတဘာဝေ ဝုစ္စမာနေ ကုသလသာပိ အာပတ္တိကာရဏတ္တာ တဒုပစာရေန (ထို ကာရဏူပစာရအားဖြင့်) "အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ ကုသလ" န္တိ ဝတ္တုမ်ံ ဘဝေယျ၊ တထာ အဝတ္ဝာ,"နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလန္တိ"ဧဝံ ဝစနသာ ကာရဏံ ဒဿေတုံ "ဣဏ္ဍ သန္ဓာယဘာသိတဝဋ္ဋသန အဏ္ဍော ဧဝေဒိတဗ္ဗော"တိ ဝုတ္တံ။

သန္ဓာယဘာသိတ အဓိပ္ပါယ်။ ။ဝိမတိအလိုအားဖြင့် သန္ဓာယဘာသိတ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား – အကုသိုလ် အဗျာကတ၏အမည်ကို အာပတ်၌ တင်စားထိုက်သော အကြောင်းရှိခြင်း , ကုသိုလ်၏အမည်ကို အာပတ်၌ တင်စားထိုက်သောအကြောင်း မရှိခြင်းသည် "သိယာ အကုသလံ, သိယာ အဗျာကတံ,နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ" ဟု ဟော်တော်မူရခြင်း၌ သန္ဓာယဘာသိတတည်း၊ ထို သန္ဓာယဘာသိတ၏ အစွမ်းဖြင့် ဤပါဠိတော်၌ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုသိထိုက်သည်-ဟူလို၊ [ယတောစေတံ ဝစနံ အာပတ္တိယာ အကုသလာဗျာကတူပစာရာရဟတ္တာသ ကုသလူပစာရာနာရဟတ္တာသ ဝိသုံ ကာရဏာသဒ္ဒါဝဲ့ သန္ဓာယ ဘာသိတံ၊ တသ္မာ ယံ တံ ကာရဏာဝိသေသံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဘာသိတံ၊ တသ ဝဋ္ဋသနေဝေတ္ထ အဏ္ဍော ဝေဒိတဗ္ဗော။]

ကာရဏာဝိသေသ။ ။" အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရာ၌ အကုသိုလ်အဗျာကတတို့၏ အာပတ်အားလုံးအတွက် အကြောင်းဖြစ်ခြင်းသည် ဝိသေသကာရဏာတည်း၊ ခဲ့ဥုံးအံ့–အကုသိုလ်သည် ပညတ်တော်ကိုသိလျက် ကျူးလွန်လျှင် အာပတ်အားလုံးအတွက် အကြောင်းဖြစ်၏၊ လောကဝဇ္ဇအာပတ်၌ကား ပညတ်တော်ကို သိသည်ဖြစ်စေ, မသိသည်ဖြစ်စေ,ကျူးလွန်လျှင် အကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် ချည်းသာဖြစ်၏၊ အဗျာကတဟူသည်ကား ကာယ ဝစီဒွါရဟူသော ရုပ်တရားတည်း မည်သည့် အာပတ်မဆို ထိုကာယဝစီ တပါးပါးနှင့် ကင်းရှဲမဖြစ်။

မှန်၏– ကျောင်းခန်းဝယ် ညဉ့်အခါ၌ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စား၍ လဲလျောင်းနေသော အနာဂါမ်ရဟန္တာသော်မှလည်း မာတုဂါမကဝင်၍ အိပ်လျှင် ကာယဒွါရ အဗျာကတကြောင့် သဟသေယ္ယုအာပတ်သင့်နိုင်သေး၏၊ ဤသို့လျှင် အကုသိုလ်အဗျာကတ၏

ပန- ဆက်၊ ယံ - အကြင် အာပတ္တာဓိကရဏ်းသို့၊ ကုသလစိတ္တော- ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္ထာ - ဖြစ်၍၊) အာပဇ္ဇတိ - ရောက်၏၊ ဣဒံ - ဤ အာပတ္တာဓိကရဏ်းကို၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလန္တိ-အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏၊ (ဣတိ - ဤသို့၊) သစေ ဝေဒယျ-အကယ်၍ ဟောတော်မူအံ့၊ (ဧဝံသတိ) - ဤသို့ ဟောတော်မူလသော်၊ (ပန - အနက်မရှိ၊) အစိတ္တကာနံ- အစိတ္တက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧဋ္ဌကလောမ ပဒသောဓမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ်ိ - ဧဋ္ဌကလောမသမုဋ္ဌာန်, ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာန်အစရှိသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ္တာဓိကရဏ်းတို့၏လည်း၊ ကုသလတ္တံ - ကုသိုလ်၏အဖြစ်သည်၊ အာပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ စ-စင်စစ်ကား၊ တတ္ထ-ထိုအစိတ္တကအာပတ်တို့၌၊ ဝိဇ္ဇမာနမ်ိ-ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကုသလစိတ္တံ- ကုသိုလ်စိတ်သည်၊ အာပတ္တိယာ - အာပတ်၏၊

× × × × × × ×

အာပတ်အားလုံးအတွက် အကြောင်းဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် ဝိသေသကာရဏာတည်း၊ ထိုသို့ ဝိသေသကာရဏာ ဖြစ်သောကြောင့် အကြောင်း အကုသိုလ် အဗျာကတ၏အမည်ကို အကျိုး အာပတ်၌ တင်းစားနိုင်၏၊ ကုသိုလ်ကား အချို့အာပတ်အတွက် အနည်းငယ်သာ အကြောင်းဖြစ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်၏အမည်ကို အာပတ်၌မတင်စားနိုင်။

ဝိမတိ။ ။အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ, သိယာ အဗျာကတန္တိ ဣဒံဟိ ယံ ကိဉ္စိ ကဒါစိ ကတ္ထစိ ကာရဏံ ဘဝန္တံ အနိယတကာရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ နု ဟောတိ၊ '(ဤစကားသည် တရံတခါ တချို့အာပတ်၌ အကြောင်းဖြစ်သော အနိယတကာရဏာ ဖြစ်သော တခုတလေကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သောစကား မဟုတ်၊) ယံ ပန သဗ္ဗသိက္ခာပဒေသု အာပတ္တိယာ ကာရဏံ ဘဝိတုံ အရဟတိ၊ ဧဒဒမေဝ ကာရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ပေ၊ယတ္ထ ပထဝီ ခဏနာဒိသု ကုသလမ်ိ အာပတ္တိယာ ကာရဏံ ဟောတိ၊ တတ္ထာပိ အာပတ္တိယာ တဒုပစာရေန ကုသလတ္တဝေါဟာရော အယုတ္တော၊ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာနံ ဧကတ္ထ ဝေါဟာရသ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ (သာဝဇ္ဇ အကုသိုလ်နှင့် အနဝဇ္ဇ ကုသိုလ်တို့၏ တခုတည်းသောအာပတ် ဝယ် ၂ မျိုးနာမည်တပ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်သောကြောင့်တည်း။)

သစေ ပန၊ပေ၊ အဗျာကတံ။ ။ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို "အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ" ဟု ဟောတော်မူလျှင် အဘယ်အပြစ်ရှိသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "သစေ ပန" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤသို့ ဟောတော်မူလျှင် အစိတ္တကဖြစ်ကြသော ဧဋ္ဌကလောမ သမုဋ္ဌာန် , ပဒသောဓမ္မ သမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ်တို့၏အတွက်လည်း (ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းလျက် သိုးမွေးတို့ကို ယူဆောင်သွားစဉ် ၃ ယူဇနာလွန်လျှင် အာပတ်သင့်ခြင်းစသည် ဖြစ်သောကြောင့်) ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သော အာပတ္တာဓိကရဏ်းဖြစ်စရာရှိခြင်းဟူသောအပြစ် ရောက်စရာရှိသည်-ဟူလို၊ ထိုသို့ ဆိုးသွားခြင်း, တရားဟောခြင်းစသည်၌ ကုသိုလ်စိတ်ထင်ရှားရှိသော်လည်း အာပတ်၏ အင်္ဂါမဟုတ်၊ စလိတပ္ပဝတ္တာဖြစ်သော ကိုယ် နှုတ်တို့တွင် တပါးပါးသာ အာပတ်၏အင်္ဂါဖြစ်သည်၊ ထို ကိုယ် နှုတ် ၂ ပါးလုံးပင် ရှိအဗျာကတာ တရားတည်း။ [စလိတပ္ပဝတ္တာနံ တံ စလိတာနံ ပဝတ္တာနန္တု၊ စလိတော ကာယော၊ ပဝတ္တာ ဝါစာ၊- ဋီကာ။]

အင်္ဂ-အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ နှ-မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ကာယဝစီဝိညတ္တိဝသေန-ကာယဝိညတ်, ဝစီဝိညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စလိတပ္ပဝတ္ထာနံ - လှုပ်ရှားသော ကိုယ်, အဆက်မပြတ် ဖြစ်သော နှုတ်ဟူကုန်သော၊ ကာယဝါစာနံ-ကိုယ်နှုတ်တို့တွင်၊ အညတရမေဝ — အမှတ်မထား တပါးပါးသည်သာ၊ အင်္ဂ—အကြောင်းအင်္ဂါတည်း၊ တဉ္စ-ထို တပါးပါးသော အင်္ဂါသည်လည်း၊ ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နတ္တာ- ရူပက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗျာကတံ—အဗျာကဘတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [စလိတပ္ပဝတ္ထာနံဝယ် စလိတဖြင့် ဧဋ္ဌကလောမသမုဋ္ဌာနအာပတ်, ပဝတ္ထနှင့် ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာနအာပတ်တို့ကို ပြသည်။]

× × × × × × ×

အဗျာကတ အာပတ် အပါယိမ ချ။ ။အဗျာကတ အာပတ်ရှိလျှင် “သာပတ္တိကဿ ဘိက္ခဝေ နိရယံဝါ ဝဒါမိ, တိရစ္ဆာနယောနိံဝါ”ဟုဟောတော်မူသောကြောင့်, အဗျာကတအာပတ်အတွက် အပါယ်သို့ ကျရမည်လော-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား-အသမ္ဖိုဿ အာပတ်များအတွက် အပါယ်မကျနိုင်ပါ၊ သို့သော် အာပတ်သင့်မှန်း သိလျက် ဖုံးထားလျှင်ကား ထို ဖုံးထားမှုကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏၊ ထို ဖုံးထားကြောင်းစိတ်သည် အကုသိုလ်စိတ်တည်း၊ ထို အကုသိုလ်ကြောင့်ကား အပါယ်ကျနိုင်၏၊ ထို သမ္ဖိုဿ အာပတ်များကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “သာပတ္တိကဿ၊ပေ၊ ယောနိံဝါ”ဟု ဟောတော်မူပါသည်၊ အသမ္ဖိုဿဖြစ်သော အဗျာကတအတွက်ကား အပါယ်မကျနိုင်ပါ— ဟူလို။— သာရတ္ထဋီကာ။

စဉ်းစားဘွယ်။ ။သာရတ္ထဋီကာ၌ “အရိယူပဝါဒ အကုသိုလ်ကံ၏ ကန်တော့တောင်းပန်ပြီးသော အခါ အဟောသိကံ ဖြစ်ရသကဲ့သို့, အကုသိုလ် အာပတ်လည်း ဒေသနာပြောပြီး, ဝုဋ္ဌာနကံပြုပြီးသော အခါ အဟောသိကံ ဖြစ်၏”ဟု ဆိုထား၏၊ ထိုစကား၌ စဉ်းစားဘွယ် ရှိသည်ကား — ရဟန်းတပါးသည် နွားကို သတ်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏၊ ရဟန်းတပါးကား သူတပါး မှားယွင်းလောက်အောင် လိမ်လည်မှုကြောင့် မုသာဝါဒ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏၊ ရဟန်းတပါးကား တမတ်အောက် လျော့သော ဥစ္စာကို ခိုးခြင်းကြောင့် ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်သင့်၏၊ ရဟန်းတပါးကား သူတပါး မယားခိုး ကာယသံသဂ္ဂပြုမှုကြောင့် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်၏၊ ထို အကုသိုလ်တို့သည် ဒေသနာပြော၍, ဝုဋ္ဌာနကံ ပြု၍မျှဖြင့် အဟော်သိကံ ဖြစ်မည်တဲ့လော။

ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ ။လူထွက်ခြင်းသည် ပါရာဇိက အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားခြင်းပင်တည်း၊ သူ့မယားကို ကျူးလွန်ခြင်း, အမိကို သတ်ခြင်းစသော ပါရာဇိကအမှုကို ပြုပြီးမှ လူထွက်လျှင် ထိုအကုသိုလ်ကံတို့သည် အဟောသိကံ့ဖြစ်မည်တဲ့လော၊ထို့ကြောင့် သာရတ္ထ၏ “ အာပတ်ဟူသည် ပရမတ္ထတရားတည်း ” ဟူသော ဝါဒကို စဉ်းစားသင့်သည်၊ ဝိမတိ၏ “ အာပတ်ဟူသည် ပညတ်တည်း ” ဟူသော ဝါဒ၌ကား ဒေသနာကြားခြင်း, ဝုဋ္ဌာနကံပြုခြင်းတို့ကြောင့် အာပတ်တို့သည် ပြေပျောက်သွားကုန်၏၊ အာပတ်သင့်စဉ်က အကုသိုလ်တို့မှာကား ထုံးစံအတိုင်း ဆိုင်ရာအကျိုးကို ပေးကြဉူးမည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာဝယ် “ဝိမတိဝါဒက သဘာဝကျသည်”ဟု ယူဆဘွယ်ရှိသည်။

ပန-ဆက်၊ ယံ ဇာနန္တောတိ အာဒီဒွေ-ယံဇာနန္တော အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ယံစိတ္တံ- အကြင် စိတ်သည်၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အင်္ဂ-အကြောင်း အင်္ဂါသည်၊ ဟောတိ—၏၊ တေန—ထိုစိတ်ဖြင့်၊ ဝတ္ထုံ-ဝတ္ထုကို၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ ဣဒံ-ဤအမှုကို၊ဝိတိက္ကမာမိ-ကျူးလွန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိတိက္ကမာကာရေန- ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာနှင့်၊ သဒ္ဓိ - တကွ၊ ဇာနန္တော - သိသည်၊ သဉ္ဉာနန္တော- ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာနှင့်တကွ သိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိတိက္ကမစေတနာဝသေန-ကျူးလွန်ကြောင်းစေတနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စေတေတ္တာ-ဇော်ဆော်၍၊ ပကပ္ပေတ္တာ-အပြားအားဖြင့်ပြုလုပ်၍၊ ဥပက္ကမဝသေန-လုလ္လပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မဒ္ဒန္တော-ခွဲပိန်းလျက်၊ အဘိဝိတရိတ္တာ- လွှမ်းမိုး၍၊ နိရာသင်္ကံစိတ္တံ- ကင်းသော ရှုံ့ရှဉ်းခြင်းရှိသူ၏စိတ်ကို၊ (ရှုံ့ရှဉ်းခြင်းကင်း , ရဲတင်းသော စိတ်ကို၊) ပေသေတ္တာ-စေလွှတ်၍၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ - အာပတ္တာဓိကရဏ်းဟူသော၊ ယံဝိတိက္ကမံ-အကြင် ကျူးလွန်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ— ရောက်၏၊ ဧဝံ— ဤသို့၊ ဝိတိက္ကမတော-ကျူးလွန်သော၊ တဿ—ထို ရဟန်း၏၊ ယောဝိတိက္ကမော - အကြင် ကျူးလွန်ခြင်းသည်၊(အတ္ထိ)၊ ဣဒံ—ဤ ကျူးလွန်ခြင်းကို၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ အကုသလံ ဟိ-“အာပတ္တာဓိကရဏံ အကုသလံ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

အဗျာကတဝါရေပိ- အဗျာကတဝါရ၌လည်း၊ ယံ စိတ္တံ - သည်၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အင်္ဂ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ—ထို စိတ်၏၊ အဘာဝေန—မရှိခြင်းကြောင့်၊ အဇာနန္တော-မသိသည်၊ (ဟုတ္တာ—ဖြစ်၍ၜင်း၊) ဝိတိက္ကမာကာရေန—ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ အဇာနန္တော-မသိသည်၊

× × × × × × ×

ယံစိတ္တံ၊ပေ၊အာပဇ္ဇတိ။ ။“ယံစိတ္တံ၊ပေ၊တေန”ဖြင့် ဇာနန္တောဓ၏ ကရိယာနှင့်ကံကို ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ ဣဒံ ၊ပေ၊ ဇာနန္တောကား သဉ္ဉာနန္တောဓ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် သဉ္ဉာနန္တောဒ်၌ “သံ” သည် “သဟ (သဒ္ဓိ) အနက်ဟောတည်း”ဟု သိစေ၏၊စေစွဲ့စိတိမော်တ် တွာပစ္စည်းတည်း၊ပကပ္ပေတ္တာကား စေတေတ္တာ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ ဥပက္ကမဝသေန မဒ္ဒန္တောသည် အဘိဝိတရိတ္တာ၏ ကျူးလွန်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြသော စကားတည်း၊ နိရာသင်္ကံစိတ္တံ ပေသေတ္တာကား အဘိဝိရတိတ္တာ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊“ယံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ဝိတိက္ကမံ ” သည် ယံအနက်ကို ဖွင့်ပြသော စကားတည်း၊“အာပဇ္ဇတိ”ဟု ကြိယာထည့်စပ်ပါ—ဟူလို။

ထို့နောက် ပါဠိတော်၌ “ဝိတိက္ကမော”ကို “ယောဝိတိက္ကမော”ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤ “ယော”သဒ္ဒါသည် အဝိထည့်ပါဠိလည်း ဟုတ်နိုင်၏၊ “ယံ” ကို ဝိဘတ်ပြောင်းလဲ၍ လိုက်စေသည်ဟုလည်း ကြံသင့်၏၊ ဝိတိက္ကမ ဟူသည်- ကိုယ် နှုတ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ကျူးလွန်မှုတည်း။ [ဧဝံ ဝိတိက္ကမတော ယောဝိတိက္ကမောတိ ဤ အကုသလစိတ်ကြောင့်ပင် တွာ ဝိတိက္ကမန္တသ ကာယဝစီ ဝိတိက္ကမသမုဋ္ဌိတာ အာပတ္တိ ဝိတိက္ကမောတိ ၎င်းတို့ကား၊-ဝိမတိ။]

အသဥ္ဇာနန္တော - ကျူးလွန်းခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာနှင့် တကွ မသိသည်၊ (ဟုတ္တာ)စ—ရှိရှင်း၊ အာပတ္တိအင်္ဂဘူတာယ-အာပတ်၏ အကြောင်းအင်္ဂါဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝိတိက္ကမစေတနာယ-ကျူးလွန်ကြောင်း စေတနာ၏၊ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ အစေတေတ္တာ - မစေ့ဆော်မူ၍၊ သဉ္ဆိစ္စ - သညာနှင့် တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊မဒ္ဒနသ-နှိပ်နင်းခြင်း၏၊အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနဘိဝိတရိတ္တာ-မလွှမ်းမိုးမူ၍၊ နိရာသင်္ကစိတ္တံ-ကင်းသော ရှုံ့ရှားခြင်း ရှိသူ၏ စိတ်ကို၊အပေသေတ္တာ-မစေလွှတ်မူ၍၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ-အာပတ္တာဓိကရဏ်း ဟူသော၊ ယံဝိတိက္ကမံ- သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ၏၊ ဧဝံ ဝိတိက္ကမတော , တသ—ထို ရဟန်း၏၊ ယော ဝိကိဏ္ဏမော(အတ္ထိ)၊ ဣဒံ - ဤ ကျူးလွန်ခြင်းကို၊ အာပတ္တာဓိ ကရဏံ အဗျာကတန္တိ-အာပတ္တာဓိကရဏ် အဗျာကတံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ (ဣတိ အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ အတ္ထော—အနက်တည်း၊ အယ မတ္ထော - ကို၊ ပြန်၍လည်သည်သည်၊)အယံ ဝိဝါဒေါ,နော အဓိကရဏံတိ အာဒီသု-အယံဝိဝါဒေါ နော အဓိကရဏ်အစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ သမထေ ဟိ—သမထဘို့ဖြင့်၊ ဝါ-သမထဟိုသည်၊ အဓိကရဏ်းယတာယ-စွဲ၍ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ- ငြိုးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ နော အဓိကရဏံ-အဓိကရဏ်းမမည်၊ ဣတိ ဧဝံ—ဤသို့၊ အတ္ထော—ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏။

အဓိကရဏဂ္ဂုပသမနသမထ ကထာ

ယာဝတိကာစ ၊ပေ၊ ကမ္မပ္ပတ္တာတိ ဧတ္ထ - ယာဝတိကာစ ၊ ပေ ၊ ကမ္မပ္ပတ္တာ ဟူသော ဤပါဠိဉ်၌၊ စတုဝဂ္ဂကရဏေ-၄ ပါး အစုရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ ကမ္မေ—သီမာသမ္မုတိ အစရှိသော ကံ၌၊ စတ္တာရော- ၄ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့ကိုဂုင်း၊ ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏေ-၅ ပါး အစုရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (ကမ္မေ-ပစ္စန္တရာဇ်ဝယ် ဥပသမ္ပဒ အစရှိသော ကံ၌၊) ပဉ္စ-၅ ပါးကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ-တို့ကိုဂုင်း၊)ဒသဝဂ္ဂကရဏေ-တကျိပ်အစုရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (ကမ္မေ-မဇ္ဈိမဒေသဝယ် ဥပသမ္ပဒ အစရှိသော ကံ၌၊) ဒသ—တကျိပ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ - တို့ကိုဂုင်း၊) ဝီသတိဝဂ္ဂကရဏေ - ၂၀ ကိုပ် အစုရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊(ကမ္မေ-အဋ္ဌာနကံ၌၊)ဝီသတိ- ၂၀ ကျိပ်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကိုဂုင်း၊ ကမ္မပ္ပတ္တာတိ-ကမ္မပတ္တတို့ ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်ကုန်၏၊ သုပရိဂ္ဂဟိတံတိ-ကား၊ သုဋ္ဌု-ကောင်းစွာ၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ-ပိုင်းခြားရှု၍ ယူအပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ သမ္မဒ္ဓိစ္ဆိတဗ္ဗံ- လက်ခံထိုက်၏၊ ပန - ဆက်၊ သမ္မဒ္ဓိစ္ဆိတ္တာဒ-လက်ခံပြီး၍လည်း၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ ဘဏ္ဍာကံ - ဘဏ္ဍာဂကလေးကို၊ ဓေဝဝါမ-ဖွပ်လျော်ကုန်အံ့၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ပစာမ - ဖုတ်ကုန်အံ့၊ အဇ္ဇ , ဧကော-တမျိုးသော၊ ပလိဗောဓော-ကိစ္စကို နှောက်ရှက်တတ်သော ဗလိဗောဓ

သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မာနနိဂ္ဂဟတ္ထာယ-အဓိကရဏ်းရှင်တို့၏ မာနကို နှိပ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကတိပါဟံ- အနည်းငယ်သော ရက်ကို၊ အတိက္ကာမေတဗ္ဗံ-လွန်စေထိုက်၏။

အနန္တာနိ၊ပေ၊ ဇာယန္တိတိ - ကား၊ အပရိမာဇာနိ - အဆုံးအရှည် မရှိကုန်သော၊ ဣတောစ-ဤသူ၏ အဆံမှလည်း၊ ဣတောစ-ဤသူ၏ အဆံမှလည်း၊ ဝစနာနိ- ပြောဆိုအပ်သောစကားတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘာသာနိတိပိ-ဘာသာနိဟူ၍လည်း၊ ပါဠေါ- ပါဠိတော်ပါဠိသည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏၊) အယမေဝ--ဤဝစနာနိ ဟူသော အနက်သည်ပင်၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊[ကံဟောဏူပစ္စည်းနှင့် ဏာပစ္စည်းသာ ကွဲ၍, ဓာတ်မှာ ဘာသဓာတ်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့် အနက်ဟူဟု ဆိုသည်၊ နပုလ်လိန်ဖြစ်၍"ဏူပစ္စည်းဖြင့်"ဘာသာနိ" ပုဒ်ကကောင်းသကဲ့သို့ထင်ရ၏၊]ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္မန္နိတဗ္ဗောတိ-ကား၊အပလောကေတွာဝါ-ပန်ပြော၍သော်ငင်း၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဝုတ္တာယ-ဟောတော်မူအပ်သော၊(ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော)၊ ဥတ္တိဒုတိယာယ- ဥတ်ဟူသော နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ ကမ္မဝါစာယဝါ - ကမ္မဝါစာဖြင့် သော်ငင်း၊ သမ္မန္နိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ သမ္မတေဟိ— သမုတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ—တို့သည်၊ ဝိသုံ- သီးခြား၊ (ပရိသတ်မှ အသီးအခြား)၊ နိသိဒိတ္ဗာဝါ-- နေ၍သော်ငင်း၊ တဿာယေဝ ပရိသာယ - ထို ပရိသတ်၌ပင်၊ အညေဟိ-သမ္မတရုဟန်းတို့မှ အခြားကုန်သော၊ အသမ္မတေဟိ— မသမုတ်အပ်

× × × × × × ×

သမ္မန္နိန္တိတဗ္ဗံ၊ပေ၊ အတိက္ကာမေတဗ္ဗံ။ ။ဝိနည်းဓိုဂဲါပုဂ္ဂိုလ်သည် အဓိကရဏ်းကို လက်ခံသောအခါ,မိမိတို့ အဆုံးအဖြတ်၌ တည်စေဘို့ရန် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြိုး ပြောဆိုပြီးမှ (ချည်ပြီး တုပ်ပြီးမှ) လက်ခံရသည်၊ ထိုသို့ လက်ခံပြီးသော်လည်း ချက်ခြင်း မဆုံးဖြတ်သေးဘဲ, အဓိကရဏ်းရှင်တို့၏ မာန်မာနကို နှိပ်ခြင်းအကျိုးငှါ"ယနေ့ သင်္ကန်းဖွပ်လျှော်စရာ ရှိသေး၏၊ သပိတ်ဖုတ်စရာ ရှိသေး၏၊ ဆရာ မိဘ စသည်တို့အတွက် ပလိဗောဓ ရှိသေး၏" စသည်ဖြင့်ပြော၍ ၂ ရက် ၃ ရက်လောက် လွန်စေရမည်—ဟူလို။

ဥဗ္ဗာဟိကာယ ။ ။ဥဗ္ဗဟန္တိ ဝိယောဇေန္တိ တောယ အလင်္ဂိုန် တဇ္ဇနီ၀ါ ကလဟံဝါ တိ ဥဗ္ဗာဟိကာ—အလင်္ဂိုတို့၏ ခြိမ်းချောက်မှုကိုသော်ငင်း, ခိုက်ရန်ဖြစ်မှုကိုသော်ငင်း, ကင်းစေကြောင်းဖြစ်သော သမ္မုတိကို"ဥဗ္ဗာဟိကာ"ဟု ခေါ်သည်၊-ဝိမတိဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ ဥ+ဝဟဓံဘတ် ဏူပစ္စည်း၊ ဥ-ဥပသာရကြောင့် ဝဟဓံဘတ်သည် " ဝိယောဇနအနက်ကို ဟော၏ " ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ယောဇနာဋ္ဌကား-" အနန္တာနိ ဘာသာနိ , ဓံမူကထိကံဝါ ဥဒ္ဒရိတ္ဘာ ဗာဟာတိ ပဋိသေဓေတိ ဇုမာယ သမ္မုတိယာတိ ဥဗ္ဗာဟိကာ"ဟု ပြု၏၊ သူတဇွန်း ငါတဇွန်းပြောကြသော စကားများစွာတို့ကိုငင်း , ဓံမူကထိကကိုငင်း , ဆုတ်နှက်၍ တားမြစ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ထိုသမ္မုတိကို"ဥဗ္ဗာဟိကာ"ခေါ်သည်ဟု ဖွင့်သည်။

သော ရဟန်းတို့သည်၊ ကိန္တိ-တစုံတခုသော စကားကို၊ (ဘာကိုမျှ)၊ နကထေ တမ့်-မပြောဆိုထိုက်၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သာဝေတ္ထာဝါ - ကြားသိစေ၍ သော်ဎုင်း၊ တံ အဓိကရဏံ—ထို အဓိကရဏ်းကို၊ ဝိနိစ္ဆိတမ့်—ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။။

တတြာဿာတိ-ကား၊ တဿံ ပရိသတိ- ထိုပရိသတ်၌၊ ဘဝေယျ-ရှိရာ၏။ [ပရိသတိ၌ ပရိသာနောင် သို့ ဝိဘတ်ကို " တိ သဘာပရိသာယ " ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန် (သျာဒိကဏ္ဍ ၁၄၀) သုတ်ဖြင့် " တိ " ပြုထားသည်၊] နေဝသုတ္တံ အာဂတံတိ-ကား၊ မာတိကာ-ဒွေမာတိကာဟူသော သုတ်သည်၊ နအာဂတာ-နှုတ်၌မလာ၊ (နှုတ်မတက်)၊ နော သုတ္တာဝိဘင်္ဂေါဘိ- ကား၊ ဝိနယောပိ-ဝိနည်း သည်လည်း၊ ပဂုဏော- အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသည်၊ နု - မဟုတ်၊ ဗျဉ္ဇန ၊ပေါပဒိဗဟတိတိ-ကား၊ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ -သဒ္ဒါမျှကိုသာ၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ အတ္ထံ- အနက်ကို၊ ပဒိသေဓေတိ - တားမြစ်၏။။

[တားမြစ်ပုံကို ပြလိုရှိ " ဇာတရူပ " စသည်မိန့်။] ဇာတရူပ၊ပေါပဒိဂ္ဂဟဏာ ဒီသု-ရွှေငွေကိုခံယူခြင်း, လယ်ယာကိုခံယူခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဝိနယဓရေဟိ-ဝိနည်းဓိုရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ - တို့သည်၊ အာပတ္တိယာ - ဖြင့်၊ ကာရိယ မာနေ-ပြုစေအပ်သည်တို့ကို၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်အပ်သည်တို့ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ဣမေ-ဤ ဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်းတို့သည်၊ ကိံ-အဘယ့်ကြောင့်၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကာရေထ - ပြုစေကြကုန်ဘိသနည်း၊ ဝါ - ဆုံးဖြတ်ကြကုန်ဘိသနည်း၊ ဇာတရူပ၊ပေါ ဟောတိတိ-ဇာတရူပ၊ပေါဟောတိဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သုတ္တေ- သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ ပဒိဝိရတိ မတ္တမေဝ - ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမျှကိုသာ၊ ဝုတ္တံ နနု- ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဧတ္ထ-ဤ ရွှေငွေကို ခံယူရာ၌၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ - ပြောဆို၏၊ [ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းကား " ယော ပန ဘိက္ခု ဇာတရူပရဇတံ ဥဂ္ဂဏှေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒယေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ဝါ ပါစိတ္တိယံ " ဟု ဒွေမာတိကာ၌ပါသော သိက္ခာပုဒ်ကို မသိသော ကြောင့်တည်း၊ ခေတ္တာဝတ္ထု ပဒိဂ္ဂဟဏကြောင့် အာပတ်သင့်ပုံကို ရှုပိယသိက္ခာ ပုဒ်အဖွင့်၌ ဆို၏။။]

× × × × × × ×

ဝိနယောပိ။ ။ယောဇနာ၌ ဝိနယောအရ " ဝိနယေးပိတိ ခန္ဓကဝိနယောပိ၊ ဝိ သဒ္ဒေန သုတ္တဝိဘင်္ဂံ အပေက္ခတိ" ဟု ဖွင့်၏၊ မိမိကား သုတ္တဝိဘင်္ဂေါကိုပင် "ဝိနယော" ဟု ဖွင့်သည်ဟု ယူပါသည်၊ ပိဖြင့် ရှေက သုတ္တကိုပေါင်း၊ နောက်၌လည်း ခန္ဓကကို မသိ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုမပြဘဲ ပဒဘာဇနီကို မသိသော ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာပြသည်။

ဗျဉ္ဇနဆဒယဒယ ။ ။ ဆာယာသဒ္ဒါသည် တကယ် အရာဝတ္ထုဗြစ် မရှိသော "အရိပ်အရောင် " ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် " ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ " ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်၊ " အနက်မပါ, သဒ္ဒါ အရိပ်အရောင် မျှဖြင့်" ဟူလို၊ သဒ္ဒါ အရိပ် အရောင်ဖြင့် တားမြစ်ပုံကိုပြလိုရှိ "ဇာတရူပ၊ပေါပဒိဂ္ဂဟဏာဒီသု" စသည်ကို မိန့်သည်။

အပရော- သော၊ ဓမ္မကထိကော-သည်၊ (ပါဠိတော်၌ ဒုတိယဖြစ်သော ဓမ္မကထိကသည်၊) သုတ္တာသာ-ဒွေမာတိကာဟူသော ပါဠိတော်၏၊ အာဂတတ္တာ-နှုတ်၌ လာသည်ဖြစ်ကြောင်း၊ (နှုတ်တက်ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဩလမ္မေတ္ထာ- တွဲရရွဲဆွဲ၍၊ နိဝါသေန္တာဒနံ - ဝတ်သောရဟန်းတို့၏အပေါ်၌၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ အာရောပိယမာနာယ - ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့က တင်အပ်သော်၊ ဇာမေသံ-ဤရဟန်းတို့၏အပေါ်၌၊ ကိ -ကြောင့်၊ အာပတ္တိ - ကို၊ ရောပေထ-တင်ကြကုန်ဘိသနည်း၊ ပရိမဏ္ဍလံ၊ပေ၊ကရဏီယာတိ- ယာ ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ ဇ္ဈေ- ဤသင်္ကန်းကို တွဲရရွဲချ၍ဝတ်ရာ၌၊ သိက္ခာကရဏမတ္တမေဝ- ကျင့်မှုကို အားထုတ်ခြင်းမျှကိုသာ၊ ဝုတ္တံ ဟေ - ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဇ္ဈေ - ဤသင်္ကန်းကို တွဲရရွဲချ၍ ဝတ်ရာ၌၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- ပြောဆို၏၊ | ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းကား ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်၏ အကျယ် ဝိဘင်းဖြစ်သော ပဒဘာဇနီကို နားမလည်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ မှန်၏၊ ထိုပဒဘာဇနီ၌ "ယော အနာဒရိယံ ပဋိစ္စ ပုရတော ဝါ ပစ္ဆာ တော ဝါ ဩလဗ္ဘေဟော နိဝါသေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ" ဟု ပညတ်တော်မူသည်။] ယထာ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု။ တိဇ္ဈေ - ယထာ၊ပေ၊ဘိက္ခု။ဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ ဧကေနပိ-တပါးဖြင့်လည်း၊ အဓိကာ - ပိုလွန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ဗဟုတရာဝ - ဗဟုတရာ ပည်ကုန်သည်သာ၊ ဒ္ဝီဟိ- ၂ ပါးတို့ဖြင့်ဌင်း၊ တီဟိ- တို့ဖြင့်ဌင်း၊ (အဓိကဘာဝေ -- ပိုလွန်ကုန်သည်၏အဖြစ်၌၊) ဝါဒေါ-ဗဟုတရာဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကောပန-အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း၊ [ဧကေနပိ၌ ပိ သဒ္ဒါသည် ဂရဟာဧော်တက သမ္ဘာဝနာသမုစ္စည်းဖြစ်ရကား "ကော ပန ဝါဒေါ"ဖြင့် သမ္ဘာဝနာဝါကျကိုပြသည်။]

တိဝိဓသလာကဂ္ဂါဟကထာ

သညတ္တိယာတိ-ကား၊ သညာပနတ္ထာယ-သိစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ("တယော သလာကဂ္ဂါဟေ အနုဇာနာမိ" ၌စပ်၊) [သညာပနဟု ဖွင့်သဖြင့် " သညတ္တိ "၌ သံပုဗ္ဗ ဉာဓာတ် , ကာရိတ်ကြေ , တိ ပစ္စည်း " ဟု မှတ်ပါ၊] ဂ္ဂဠကံတိအာဒီသု- ဂ္ဂဠကံ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌၊ အလဇ္ဇုသန္နာယ-များသောအလဇ္ဇီရှိသော၊ ပရိသာယ - ပရိသတ်၌၊ ဂ္ဂဠကော - လျှို့ဝှက်အပ်သော၊ သလာကဂ္ဂါဟော - စာရေးတံ ယူစေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏၊ အလဇ္ဇုသန္နာယ-များသော အလဇ္ဇီရှိသော၊ ပရိသာယ-ပရိသတ်၌၊ ဝိဝဋကော-ဖွင့်လှစ်အပ်သော၊ (ပွင့်ပွင့်

× × × × × × ×

ဂ္ဂဠကောစသည်။ ။ကုံးယ့တေ-လျှို့ဝှက်အပ်၏၊ ဇုတိဂ္ဂဠော၊ ဂ္ဂဠောယေဝ ဂ္ဂဠကော၊ ဝိဝရိယတေတိ ဝိဝဋော၊ ဝိဝဋောယေဝ ဝိဝဋကော-ဖွင့်လှစ်အပ်သောစာရေးတံယူခြင်း၊ ဇပ္ပနံ ဇပ္ပေါ၊ ကင်္ကော+ဇပ္ပေါ ကင်္ကဇပ္ပေါ- နား၌ (နား၏အနီး၌) ပြောဆိုခြင်း၊ ကင်္ကာ

လင်းလင်းဖြစ်သော၊) (သလာကဂ္ဂါဟော ကာတမ္ဗော)၊ ဗာလုဿန္နာယ - များသောဗာလရှိသော၊ (ပရိသာယ - ၌၊) သကတ္ထာဇပ္ပကော - နား၏အနီး၌ ကပ်၍ပြောဆိုခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ (သလာကဂ္ဂါဟော ကာတမ္ဗော)၊ ဝတ္ထာ ဝတ္ထာယော ကတ္ဝာတိ-ကား၊ ဓမ္မဝါဒီနဉ္စ-တို့၏၎င်း၊ အဓမ္မဝါဒီနဉ္စ-တို့၏၎င်း၊ သလာကာယော - တို့ကို၊ (" ဝိသဘာဂါ ကာတမ္ဗာ " ၌စပ်၊) နိမိတ္တာသည် - မှတ်သားကြောင်းအမှတ်ကို၊ အာရောပေတွာ - တင်၍၊ (အမှတ်အသားပြု၍)၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ ဝိသဘာဂါ - သဘောမတူသည်တို့ကို၊ ကာတမ္ဗာ - ပြုထိုက်ကုန်၏၊ တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ သမ္ဗာပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာ-ထို စာရေးတံတို့ကို၊ စီဝရဘောဂေ-သင်္ကန်းအခွေ၌၊ (အိပ်ရဲသို့ ပြုထားယောသင်္ကန်း၌၊)ကတ္ဝာ-ထား၍၊ဝုတ္တာနယေန-ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်၊ (ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်၊) ဂါဟေတမ္ဗာ-ထိုက်ကုန်၏။

ဒုဂ္ဂဟောတိ ပစ္စုက္ကဍိတမ္ဗံတိ - ကား၊ သလာကာယော - တို့ကို၊ ဒုဂ္ဂဟိတာ - မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္ဝာ - ပြောဆို၍၊ ပုန- တဖန်၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ (ပြန်သိမ်း၍၊) ယာဝတတိယံ- ၃ ကြိမ်တိုင်အောင်၊ ဂါဟေ

× × × × × × ×

ဇပ္ပေန+ သဟ+ ယော+ ဝတ္ထုတိတိ သကတ္ထာဇပ္ပကော – နား၏အနီး၌ ကပ်၍ပြောဆိုခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော စာရေးတံယူစေခြင်း၊ သမာသန္တက ပစ္စည်းတည်း၊ ယောဇနာ၌ကား–"သသ အတ္တနော ကတ္ထာသမီပေ ဇပ္ပိယတိ ကထီယတိတိ သကတ္ထာဇပ္ပေါ၊ သော ယေဝ သကတ္ထာဇပ္ပကော"ဟု ပြုလေသည်၊ မိမိနား၌ကပ်၍ ပြောရသည်မဟုတ်, သူ၏ နား၌ကပ်၍ တိုးတိုးပြောရသောကြောင့် စဉ်းစားပါ။

ဝတ္ထာဝတ္ထာယော။ ။ ဝတ္ထု သဒ္ဒါသည် ပုံသဏ္ဌာန်ဟူသောအနက်, ပမာဏဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ အဝတ္ထာ၌ "အ" သဒ္ဒါကား မဟန္တ (အကြီး) အနက်ကို ဟော၏၊ စာရေးတံတို့ကို ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး အရွယ်ပမာဏအမျိုးမျိုးရှိအောင် ပြုထားခြင်းကို"ဝတ္ထာဝတ္ထာယော ကတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်၊ ဤ အငယ်စာရေးတံများသည် ဓမ္မဝါဒီစာရေးတံ, ဤအကြီးစာရေးတံများကား အဓမ္မဝါဒီစာရေးတံ" ဟု အချင်းချင်း ပုံမတူအောင် အမှတ်အသားပြုထားပါ – ဟူလို၊ နိမိတ္တာသည် အာရောပေတွာကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ [ဝတ္ထာဝတ္ထာယော ကတ္ဝာတိ ခုဒ္ဒကမဟန္တော်ဟိ သညာဏောဟိ ယုတ္တာယော ကတ္ဝာ၊–ဝိမတိ၊] ထိုသို့ အဆင်းပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးရှိအောင် ပြု၍ "ကေ မေကော ဘိက္ခု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ " စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ယူစေရသည်။

ပစ္စုက္ကဍိတမ္ဗံ။ ။ဝါထပ်ရာ၌ " ပစ္စုက္ကဍိမုန " ဟု ဆိုရာဝယ် ဝါဆိုလကို တဖန်အထက်သို့ငင်ခြင်းကို ခေါ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ပဌမ ယူအပ်ပြီးသော စာရေးတံတို့ကို သိမ်းယူပြီးလျှင် ထပ်၍ ယူစေခြင်းကို "ပစ္စုက္ကဍုန"ဟု ဆိုသည်၊ ပစ္စုက္ကဍိတမ္ဗံ၌ "ပတိ+ ဥက္ကဍိတမ္ဗံ" ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ပတိသဒ္ဒါ ပုနအနက်ဟော ကြ၏၊ " ပစ္စုက္ကဍိတမ္ဗံ – တဖန် အထက်သို့ ငင်ထိုက်၏"ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။

တမ္ဘာ– ထိုက်ကုန်၏၊ သုဂ္ဂဟောတိ သာဓေတမ္ဘံတိ– ကား၊ ဓကသ္မိန္တိ– တပါး လည်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မဝါဒိမ္ဟိ - ဓမ္မဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတိရေကဇာတေ - အပို အလွန်ဖြစ်လသော်၊ သလာကာယော- တို့ကို၊ သုဂ္ဂဟိတာ- ကောင်းစွာ ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဇာတိ-သို့၊ သာဓေတမ္ဘံ-ကြားသိစေရာ၏၊ စ-ဆက်၊ ယထာ-အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဟေ ဓမ္မဝါဒိနော- ထို ဓမ္မဝါဒီတို့သည်၊ ဝဒန္တိ- ပြောဆိုကြကုန်၏၊ တထာ-ထိုဓမ္မဝါဒီတို့ ပြောဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ - ကို၊ ဂုပသမေတမ္ဘံ - ငြိမ်းစေထိုက်၏၊ ဇာတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ အထ - သို့ပဟုတ်၊ ယာဝတတိယမ္ပိ - ၃ ကြိမ်တိုင်အောင်လည်း၊ အဓမ္မဝါဒိနောဝ- အဓမ္မဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သို့သာလည်းသာ၊ ဗဟုတရာ- သာ၍ များကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ အကာလော- အခါမဟုတ်၊ သွေ-နက်ဖန်၌၊ ဇာနိဿာမ- သိကြကုန်စို့၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ အလဇ္ဇိနံ-တို့၏၊ ပက္ခဘေဒဇ္ဇာယ-အသင်းအပင်း ပျက်ခြင်းငှါ၊ ဓမ္မဝါဒိပက္ခံ — ဓမ္မဝါဒီ အသင်းဒုံးပင်းကို၊ ပရိယေသိတွာ — ရှာမှီး၍၊ ပုန ဒိဝသေ— နောက်တနေ့၌၊ သလာကဂ္ဂါဟော - ကို၊ ကာတမ္ဘော - ပြုထိုက်၏၊ အယံ - ဤအဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဂုဠ္ဠကော-လျှို့ဝှက်အပ်သော၊ သလာကဂ္ဂါဟော-စားရေးတံကိုယူစေခြင်းတည်း။

ပန-ကား၊ သကဏ္ဏဇပ္ပကေ-သကဏ္ဏဇပ္ပကစာရေးတံကို ယူစေခြင်း၌၊ ဂဟိကေ ဝတ္တမ္ဘောတိ ဧတ္ထ - ဂဟိတေ ဝတ္တမ္ဘောဟူသော ဤပါဌ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) သံဃတ္ထေရော - သံဃာ့ထေရ်သည်၊ အဓမ္မဝါဒိသလာကံ- အဓမ္မဝါဒီတို့၏ စာရေးတံကို၊ သစေ ဂဏှာတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သော - ထို သံဃာ့ထေရ်ကို၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ အဝမောဧတမ္ဘော - တိုးတိုးတိတ်တိတ် သိစေထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ ဘဒန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ တုမှေ - အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ မဟလ္လကာ- ကြီးရင့်ပါကုန်ပြီ၊ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ - ပစ္ဆိမအရွယ်သို့ ရောက်ပါကုန်ပြီ၊ တုမှာကံ - အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဧတံ - ဤ အဓမ္မဝါဒီ စာရေးတံကိုယူခြင်းသည်၊ နယုတ္တံ - မသင့်ပါ၊ အယံ ပန - ဤ စာရေးတံသည်ကား၊ ဓမ္မဝါဒိသလာကာ- ဓမ္မဝါဒီတို့၏ စာရေတံပါတည်း၊ ဇာတိ- ဤသို့၊ အဝမောဓေတမ္ဘော - တိုးတိုးတိတ်တိတ် သိစေထိုက်၏၊ ဇာတိ - ဤသို့ သိစေပြီး၍၊ အဿ - ထို သံဃာ့ထေရ်အား၊ ဇာတရာ - အဓမ္မဝါဒီစာရေးတံမှ အခြားသော၊ သလာကာ - ဓမ္မဝါဒီ စာရေးတံကို၊ ဒဿေတမ္ဘော- ပြထိုက်၏၊ သော- ထို သံဃာ့ထေရ်သည်၊ တံ- ထို ဓမ္မဝါဒီစာရေးတံကို၊ သစေ ဂဏှာတိ-အကယ်၍ယူအံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဒါတမ္ဘော- ပေးထိုက်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ နေဝဗ္ဘတိ-အကယ်၍ မသိအံ့၊ တတော-ထိုသို့ မသိခြင်းကြောင့်၊ ကာသာစိ- တစုံတယောက်အား၊ မာ အာရောစေဟိ - မပြောပါနှင့်၊ ဇာတိ - ဤသို့၊ ဝတ္တမ္ဘော - လျှောက်တိုက်၏၊ သေသံ - ကြွင်းသောပုဒ်

အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊ ဝိဝဋ္ဋကော-ဝိဝဋ္ဋကစာရေးကံကို ယူစေခြင်းသည်၊ ဝိဝဋ္ဋတ္ထောယေဝ - ဖွင့်လှစ်အပ်သော အနက်ရှိသည်သာ၊ [ဥတ္တာနတ္ထောယေဝကိုပင် သဒ္ဒါလက်ာရဂ္ဂ်ရောက်အောင် “ဝိဝဋ္ဋတ္ထောယေဝ”ဟု ဆိုသည်။]

တသပါဝိယသိကာဝိနယကထာ

ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါတိ တ္ထေ - ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မေထုနဓမ္မေ-မေထုန်မှ၌၊ ပါရာဇိကသာမန္တံနာမ- ပါရာဇိက၏ အနီးဖြစ်သော အာပတ်မည်သည်၊ ဒုက္ကဋံ - သည်၊ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာဒီသု - အဒိန္နာဒါန အစရှိသော အမှုတို့၌၊ (ပါရာဇိကသာမန္တံနာမ-မည်သည်၊) ထုလ္လစ္စယံ--သည်၊ (ဟောတိ)၊ နိမ္မဋ္ဌေန္တံ တိ-- ကား၊ နသရာမိတိဝစနေန — နသရာမိဟူသော စကားဖြင့်၊ နိမ္မဋ္ဌယမာနံ-ဖြေရှင်းသော၊(တမေနံ- ထိုရဟန်းကို၊ အတိဝေဋ္ဌေတိတိ-ကား၊ ဣဃ်ာယသ္မာတိအာဒိဝစနေဟိ—ဣဃ်ာယသ္မာအစရှိသော စကားတို့ဖြင့်၊ အတိဝေဋ္ဌယတိ-အလွန်ရစ်ပတ်၏၊ (“အတိဝေဋ္ဌိယတိ” ဟုလည်း ရှိနိုင်၏၊) သရာမိ၊ပေ၊ အာဝုသောဘိ— သရာမိ၊ ပေ၊ အာဒုသော ဟူသည်ကား၊ ပါရာဇိကပဋိဆ္ဆာဒနတ္ထာယ - ပါရာဇိကအာပတ်ကို ဖုံးကွယ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ (သရာမိဟူ၍)၊ ပဋိဇာနာတိ — ဝန်ခံ၏၊ ပုန- တဖန်၊ တေန — ထိုစောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတိဝေဋ္ဌိယမာနော - အလွန်ရစ်ပတ်အပ်သော်၊ သရာမိခေါတိ — သရာမိခေါ ဟူ၍၊ ပဋိညံ - ပဋိညာဉ်ကို၊ ဒတ္ဝာ- ပေးပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ၌၊ မံ-ငါ့ကို၊ နာသေဿန္တိ—ဖျက်ဆီးကြတော့လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ ဘယေန - ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒဝါယ မေတံ အာဒိ- ဒဝါယ မေ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ဆိုပြီ။

ဧတသ -- ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော ရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ တသပါဝိယသိကာကမ္မံ-တသပါဝိယသိကာ ကံကို၊ ကာတုံ - ပြုထိုက်၏၊ သီလဝါ - သီလ ရှိသူသည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ- အကယ် ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝတ္တုံ - ကျင့်ဝတ်ကို၊ (ပါဠိတော်၌ “တတြာယံ သမ္မာဝတ္တနာ”အရ ပြအပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊) ပရိပူရေတ္ဝာ-ဖြည့်ကျင့်၍၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ - တသပါဝိယသိကာ ကံ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ လဘတိ-ရ၏၊ [“လဘိဿတိ-ရလတ္တံ့”ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊] (သီလဝါ-သည်၊) နောစေ (ဘဝိဿာတိ) - အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တထာ-ထို တသပါဝိယသိကာကံ ပြုအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နာသိတကော ဝ-ဖျက်ဆီးအပ်သည်သာ၊ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ သမ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝါကျဘို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ဇုတိ-အပြီးဘည်း။

သမထက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ—သည်၊ နိဋ္ဌိတာ—ပြီ။

---

၁၆ (၈၄၀၀)

ခုဒ္ဓကဝတ္ထုကွန္ဓက

[သေးသေးငယ်ငယ် ဝတ္ထုတို့ကို ပြရာ သိကၡာပုဒ်အစု၊]

ခုဒ္ဓကဝတ္ထုကထာအဖွင့်

ခုဒ္ဓကဝတ္ထုကွန္ဓကေ— ခုဒ္ဓကဝတ္ထုကွန္ဓကဋ္ဌ၊ မလ္လမုဋ္ဌိကာတိ-ဂ.ား၊ မုဋ္ဌိက မလ္လာ-လက်သီးထိုးလျက် လုံးထွေးတတ်သော လင်္ဂဗွေ့သမားတို့တည်း၊ ဂါမမုဒ္ဓဝါတိ-ကား၊ ဆဝိရာဂ မလ္လာနာနုယုတ္တာ-အသား အရေ၏ တပ်စွဲဘွယ်ရှိအောင် တန်ဆာဆင်ခြင်းဌ အားထုတ်ကြကုန်သော၊ နာဂရိကမနုဿာ-မြို့ဌ နေသူ လူကုိတည်း၊ ဂါမမောဒ္ဓဝါတိပိ—ဂါမမောဒ္ဓဝါ ဟူ၍လည်း၊ ပါဠ္ဍော—ပါဠိတော် ပါဌ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဧသေဝ အတ္ထော-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ပင်တည်း။

ထဇ္ဇေတိ-ကား၊ နာနတ်ထွေ-ရေချိုးဆိပ်ဌ၊ နိခဏိတ္ဝာ-တူးစိုက်၍၊ ထပိတ ထမ္ဘေ-ထားအပ်သောတိုင်ဌ (“ဥဿိသေနွိ”ဌ်စပ်)၊ ကုန္နေတိ—ကား၊ ဣဌကာ ၊ပေါကုန္နာနံ-အုဋ်ခံနံရံ, ကျောက်နံရံ, သစ်သားနံရံတို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော နံရံဌ၊ အန္နာနေ နာယန္တိတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်ဌ်၊ အန္နာနံ နာမ-အန္နာန မည်သည်ကို၊ (“နိခဏန္တိ”ဌ်စပ်)၊ ရက္ခံ-သစ်သားကို၊ (“တန္တိတ္ထာ”ဌ်စပ်)၊ဖလကံဝိယ-ပျဉ်ချပ်ကဲ့သို့၊(ပျဉ်ချပ်နှင့်တူအောင်)၊တန္တိတ္ထာ-ဧရွှ၍၊ အဌပဒါကာရေန-ရှစ်ကွက်ကျား ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်၊ရာဇိယော-အရေး

× × × × × × ×

မလ္လမုဋ္ဌိကာ။ ။မထန္တိ ဝိလောဋ္ဌေန္တိတိ မလ္လာ-သတ်ပုတ် လုံးထွေးတတ်သူတို့၊ ထို မလ္လသည် “ လက်သီးထိုး၍ လုံးထွေးသူ, ကိုယ်ဖြင့် နပမ်းလုံး၍ လုံးထွေးသူ ” ဟု ၂ မျိုးရှိသောကြောင့် “မုဋ္ဌိကာ”ဟု ဝိသေသန ပြုသည်၊ “မုဋ္ဌိနာ—လက်သီးဖြင့်၊ ယုဒ္ဓန္တိတိ မုဋ္ဌိကာ”ဟု ဝိသေသန ပရပဒကမ္မဓာရည်းကို ပြလို၍“မုဋ္ဌိကမလ္လာ”ဟု ရှေ့နောံ ပြန်၍ ဖွင့်သည်။

ဂါမမုဒ္ဓဝါ။ ။မုဒ္ဓနံ+ဘာဝေါ မုဒ္ဓဝံ၊ မုဒ္ဓနံ-နူးညံ့သူတို့၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဆဝိရာဂမလ္လာနဌ် အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ မုဒ္ဓဝံ-ခြင်း။ [ဥကို သြပြုလျှင်“မေဒ္ဓဝံ” ဟု ဖြစ်၏။] မုဒ္ဓဝံ ယေသန္တိ မုဒ္ဓဝါ၊ ဂါမေ+မုဒ္ဓဝါ ဂါမမုဒ္ဓဝါ၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း“ဆဝိရာဂ”စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပါယတ္ထကို ဖွင့်သည်။

ယောဇနာ။ ။“ဂါမမုဒ္ဓဝါတိ ဣတ္ထေ ဆဝိရာဂမလ္လာနာနုယုတ္တေန မုဒေါ မောဒနံ ဧတသမတ္ထိတိ မုဒဝါ၊ ဂါမေ ဝသန္တာ မုဒဝါ ဂါမမုဒဝါတိ ဒဿနွော အာဟ-ဆဝိရာဂမလ္လာနာနုယုတ္တာ နာဂရိကမနုဿာတိ၊ ဝတ္တွဝါ အဟေသုံတိ အာဒိသုဝိယ ဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ” ဟု ဖွင့်သည်။ [ရေချိုးကြကုန်စဉ် သစ်ပင်ဌ် ကိုယ်, ပေါင် စသည်ကို ပွတ်တိုက်ကြရာဌ် အချို့က မာကြောအောင် ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အတွက် “ မလ္လမုဋ္ဌိကာ ”ဟု ဥပမေးပြသည်၊ အချို့ကား အသားအရေ နုညံ့အောင် ပွတ်တိုက်ကြ၏၊ ထို ရဟန်းတို့အတွက် “ ဂါမမုဒ္ဓဝါ ” ဟု ဥပမာပြသည်။]

အက္ခက်တို့ကို၊ ဆိန္နိတ္ထာ-ဖြတ်ရှု၊ ဝါ-ထွင်း၍၊ နှာနတိတ္ထေ-ရေချိုးဆိပ်၌၊ နိခဏာန္တိ-တူး၍စိုက်ထားကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဌာန် အရေးအက္ခက်ရှိသော သစ်သားပျဉ်ချပ်၌၊ စုဏ္ဏာနိ-ဆပ်ပြာမှုန့်ကိုကို၊ အာကိရိတ္ထာ-ဖြန့်ထည့်၍၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ ဃံသန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏၊ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကေနာတိ-ကား၊ နှာနတိတ္ထေ--ရေချိုးဆိပ်၌၊ ထပိတေန—ထားအပ်သော၊ ဒါရုမယဟတ္ထေန—သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သောလက်ဖြင့်၊("နဟာယန္တိ"၌စပ်)၊ တေန — ထို သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော လက်ဖြင့်၊ စုဏ္ဏာနိ - ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူ၍၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ဃံသန္တိကိရ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်သတတ်။

ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာတိ - ကား၊ ကုရုဝိန္ဒကပါဌသာဇာစုဏ္ဏာနိ - ကုရုဝိန္ဒကမည်သော ကျောက်၏ အမှုန့်တို့ကို၊ [ရှေးနိဿယ၌ "မှတ် ကျောက်မှုန့်တို့ကို" ဟု ပေးသည်။]လာခါယ-ချိတ်ရည်ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတ္ဝာ-ဖွဲ့၍၊(စေးတဲ့နေအောင် ပြု၍၊) ကတဂုဠိကကလာပကော-ပြုအပ်သော အလုံးကလေးတို့၏အပေါင်းကို၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တံ-ထိုကုရုဝိန္ဒကကျောက်မှုန့်တို့ကို ဖွဲ့၍ပြုအပ်သော အလုံးကလေးတို့၏ အပေါင်းကို၊ ဥဘောသု- ၂ ဘက်ကုန်သော၊ အန္တေသု-အစွန်းတို့၌၊ ဂဟေတ္ဝာ-ကိုင်၍၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ဃံသန္တိ - ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏၊ ဝိဂ္ဂယှ ပရိကမ္မံ ကာရာပေန္တိတိ-ကား၊ အညမညံ-ဒေ့ချင်းချင်း၊(တယောက် တယောက်၏၊) သရီရေန-

× × × × × × ×

အင်္ဂပဒါကာရေန။ ။ရှစ်ကွက်ကျား ချရာ၌ ကျားကွက်ပုံဏ္ဌာန်ကို "အင်္ဂပဒါကာရ"ဟု ဆိုသည်၊ အင်္ဂ- ရှစ်ကွက်ကုန်သော၊ ပဒါနိ – အဖို့အစု အကွက်တို့တည်း၊ အင်္ဂပဒါနိ–တို့၊ အင်္ဂပဒါနံ–တို့၏၊ အာကာရော – အခြင်းအရာ (ပုံသဏ္ဌာန်) တည်း၊ အင်္ဂပဒါကာရော။ [အင်္ဂပဒါကာရေနာတိ ဇတဖလကေ (ကြွေအန်ကစားရာ, ကျားချကစားရာ ပျဉ်ချပ်၌၊) အင်္ဂဂဏ်္ဍာရာဇိအာကာရေန၊–ဝိမတိ။]

သာရတ္ထ။ ။ "အင်္ဂပဒါကာရေနာတိ အင်္ဂဖလကာကာရေန ဇတဖလကသဒိသန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"ဟု ဖွင့်၏၊ ဤအလို"အင်္ဂပဒါနိ ယတ္ထာတိ အင်္ဂပဒံ" ဟု ဗဟုဒ္ဒိဟိသမာသ်ပြု၍,ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဌာန်ပါရှိသော ပျဉ်ချပ်ကို ကော်ရလိမ့်မည်၊ ထိုနောက်မှ "အင်္ဂပဒါနံ + အာကာရော အင်္ဂပဒါကာရော"ဟုပြု၊ ဤအဖွင့်များကိုကြည့်၍"အန္ဒာန" ဟူသည် " ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဌာန် အကွက်ဖေါ်၍ ထားအပ်သော သစ်သား အပြား၏ အမည်တည်း"ဟု မှတ်ပါ။

ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကေန။ ။ဂန္ဓဗ္ဗာနံ–စောင်းသမားတို့၏၊ ပိနဟတ္ထောဝိယ–ပြည့်ဖြိုးသော (အဖျားဦး အဖုဖြစ်နေသော) လက်နှင့်တူ၏၊ ဇုတိ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကော၊–ယောဇနာ၊ ဤအလို"ဂန္ဓဗ္ဗာနံ + ဟတ္ထော ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထော၊ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထော ဝိယာတိ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကော–စောင်းသမားတို့၏ အဖျားဦး အဖုထနေသော လက်နှင့်တူသော လက်"ဟုပြုပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား–"သစ်မြောက်လက်၊ ဝါ-သစ်လက်ဝါး"ဟု ပေး၏။

ကိုယ်ဖြင့်၊ သရိုရုံ-ကိုယ်ကို၊ ဃံသန္ဒီ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏၊ [ဝိဂ္ဂယျဋ္ဌ “ဝိ - အထူး အားဖြင့်၊ ဝါ-ဗြစ္ဆ၁+ဂယျ-တယောက်၏ကိုယ်ကို တယောံကကိုင်၍၊ ပရိကမ္မံ-ချေးပွတ်မှုဟူသော ပရိကံကို၊ ကာရာပေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏ ” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] မကရဒန္တကေ-မကရိုး ငါး၏ သွားနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်တူသော ခွေးသွား ဒိတ်တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ ဝါ- ထွင်း၍၊ မလ္လကမုလသဏ္ဌာနေန—ထွေးခံ၏ အခြေ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ဂွေဝိုင်းကို၊ မလ္လကံနာမ-မလ္လက မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ [“မလ္လကံ နာမ၊ပေ၊ မလ္လကန္တိ ဝုစ္စတိ ”ဟု ရှိ၏၊ မလ္လကန္တိကားး ပိဟန်တူသည်။] ဇာဒံ-ဤပြုပြင်အပ်သော မလ္လကသည်၊ ဂိလာန သာပိ—ဂိလာနုအားသော်မှလည်း၊ နဝဇ္ဇတိ-မအပ်။

အကာတမလ္လကံနာမ—အကတမလ္လကမည်သည်၊ ဒန္တေ - မကရိုးသွားတို့ကို၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာ-မဖြတ်မူ၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ဂွေဝိုင်းတည်း၊ ဇာဒံ-ဤမပြုမပြင်အပ် သော ဂွေဝိုင်းသည်၊ အဂိလာနသော ဝ-ဂိလာန မဟုတ်သော ရဟန်းအားသာ၊ နဝဇ္ဇတိ-မအပ်၊ ပန-ကား၊ ဇာဋ္ဌကခလ္လံဝါ- အုဋ္ဌကျိုး အုဋ္ဌပိုင်းသည်သော်၎င်း၊ ကပါလခလ္လံဝါ—အိုးခြမ်း အပိုင်းသည်သော်၎င်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ဥက္ကာသိကံတိ - ကား၊ ဝတ္ထဝဋ္ဋံ - အဝတ်ကျစ်ကို (ကျစ်ထားအပ်သော အဝတ်ကို၊“အနုဇာနာမိ”ဋ္ဌစပ်)၊ တသ္မာ—ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဥက္ကာသိကကို ဒွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ နာယန္တာသ - ရေချိုးသော၊ ယသ ကာသစိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသော ရဟန်းအား၊ နာနသာဋကဝဋ္ဋိယာ-ရေသနုပ်အဝတ်ကျစ်ဖြင့်၊ ပိဋ္ဌိ- ကျောက်ကုန်းကို၊ ဃံသိတုံ-ပွတ်တိုက်ခြင်းငှ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပုထုပါဏိကန္တိ-ကား၊ ဟတ္ထပရိကမ္မံ-လက်ဖြင့် အဖန်ဖန်ပြုအပ် သော ချေးတွန်းမှုကို၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လက်ဖြင့်

× × × × × × ×

မလ္လကမုလသဏ္ဌာနေန။ ။မလ်ံကမုလသဏ္ဌာနေနာတိ ခေဋ္ဌမလ်ံကမုလ သဏ္ဌာနေန-(ထွေးခံအခြေ၏ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်) ဇာဒဿ ဝဋ္ဋာဓာရကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ကာ့ကေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတဝဋ္ဋကပါလသေတံ အဓိဝစနံ၊–ဋီကာ။

ဥက္ကာသိကံ။ ။ကာသဖုလ်ဝိရဟိတတ္တာ–(ပွင့်လင်းခြင်းမှ ကင်းသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်)၊ ဝတ္ထဝဋ္ဋိ ဥက္ကာသိကာနာမ၊ နတ္ထိ+ကာသံ(ဖုလ်)တေသာ– (ဤ ကျစ်လုံး ထားအပ်သော အဝတ်၏၊)ဇာတိ ဥက္ကာသာ၊ သာယေဝ ဥက္ကာသိကာ၊ ကျစ်ထားအပ် သည်ဖြစ်၍ “ပွင့်လင်းခြင်းမရှိသော အဝတ်လုံး အဝတ်ကျစ်”၊–ယောဇနာ

ပုထုပါဏိကံ ။ ။ မုဋ္ဌိံ အကတ္တွာ ဝိကသိတဟတ္ထတလေဟိ ပဋိပရိကမ္မံ ဝုစ္စတိ၊ ဧတမေဝ သန္ဓာယ“ဟတ္ထပရိကမ္မံ”တိ ဝုတ္တံ၊ – ဝိမတိ၊ ပါဏိတလသဒိသ ပုထုဇ္ဇာနံ ပုထု ပါဏိ၊ တေန+ကတံ ပုထုပါဏိကံ၊ ဟတ္ထကမ္မံ၊ တေန ဝုတ္တံ–ဟတ္ထပရိကမ္မံ ဝုစ္စတီတိ၊– ယောဇနာ၊ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ ပါဠိတော်၌– “ပုထုပါဏိကံ – လက်ဝါး အပြင်ဖြင့် ချေးတွန်းမှုကို”ဟု အနက်ပေးပါ။

ချေးတွန်းမှုကို ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊)သမ္မေသံ-အလုံးစုံသော ဂိလာန အဂိလာန ရဟန်းတို့အား၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ပိဋ္ဌပရိကမ္မံ-ကျောက်ကုန်း၌ အဖန်ဖန် ပြုအပ်သော ချေးတွန်းမှုစသည်ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ဝလ္လိကာတိတေံ - ဝလ္လိကာဟူသော ဤအမည်သည်၊ ကဏ္ဏတော - နားမှ၊ နိက္ခန္တမုတ္တောလမ္ဗကာဒီနံ-ထွက်သော တံ့လျားကျသောပုလဲ အစရှိသည်တို့၏၊ (ထွက်သောပုလဲသွယ် အစရှိသည်တို့၏၊) အဓိဝစနံ - အမည်တည်း၊ [မုတ္တောလမ္ဗကာဒီနံတိ အာဒိသဒ္ဒေန ကုဏ္ဍလာဒိ သင်္ဂဟောတိ၊— ဝိမတိ။] စ - ဆက်၊ ကေဝလံ-အခြားသော နားတန်ဆာမဖက် သက်သက်၊ ဝလ္လိကာဧဝ-ပုလဲသွယ်သည်သာလျှင်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်သည်ကား၊ န--မဟုတ်သေး၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိတစုံတခုသော၊ ကဏ္ဏပိဋ္ဌန္ဓနံ-နားတန်ဆာသည်၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ တာလပဏ္ဏမ္မိ-ထန်းရွက်နားတန်ဆာသည်လည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်။

ပါမင်္ဂန္တိ-ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ပလမ္ဗကသုတ္တံ-အပြားအားဖြင့် တံ့လျားကျသောချည်ကို၊ (စလွယ်ကို)၊ (ဓာရေန္တိ ဒ္ဋ္ဌစ်၊) ကဉ္စုကသုတ္တံတိ-ကား၊ ယံကိဉ္စိ- အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ဂိဂုပဂအာဘရဏံ-လည်ပင်းသို့ရောက်သော တန်ဆာကို၊ (လည်ဆွဲကို)၊ (ဓာရေန္တိ ဒ္ဋ္ဌစ်)။

ကဋိသုတ္တကံတိ-ကား၊ ယံ ကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ကဋိပိဋ္ဌန္ဓနံ-ခါးတန်ဆာသည်၊ အန္တမသော - အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ သုတ္တတန္တုမတ္တံပိ - ချည်မျှင်မျှသည်လည်း၊(န ဝဋ္ဋတိ)၊ ဩဝဋ္ဋနီကံတိ-ကား၊ ဝလယံ-လက်ကောက်ကို၊ ကာယူရာဒီနိ(ကေယူရာဒီနိ)-လက်ကြပ် အစရှိသောတန်ဆာတို့သည်၊ ပါဂဋာနေဝ- ထင်ရှားကုန်သည်သာ၊ အဂ္ဃကာနံ - ညှပ်ရိုးတို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ဗာဟာဘရဏံ- လက်မောင်းတန်ဆာသည်ၛင်း၊ ယံကိဉ္စိ- သော၊ အာဘရဏံ-တန်ဆာသည်ၛင်း၊ န ဝဋ္ဋတိ - မအပ်၊ [“ဝလယံ - လက်ကောက်, ကာယူရံ့— ခြေကျင်း”ဟု ပေးကြ၏၊“ဝလယံတိ ဟတ္ထပါဒဝလယံ-လက်ကောံ ခြေကျင်း” ဟု ဝိမတိဖွင့်၏၊“ကေယူရံ-ဗာဟုမူလဝိဘူသဏံ”ဟု အဘိဓာန်၌ရှိ၏။]

× × × × × × ×

ဝလ္လိကာ။ ။ဝလ္လိသဒ္ဒါသည် “ နွယ် ” ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ နွယ်ကဲ့သို့ နားမှ တွဲလျားကျနေသောကြောင့် “ ဝလ္လိဝိယ ဝလ္လိကာ ” ဟု ပြု၍ နားမှ တွဲလျားကျသော နားသွယ်ကို “ဝလ္လိကာ”ဟု ခေါ်သည်။

ပလမ္ဗကသုတ္တံ။ ။ပလမ္ဗကသုတ္တံတိ မြှောပ်ဌာနံ ယညောပစိတသုတ္တာဒိအာကာရံ-(ယင်ပူဇော်ရာ၌ စီထားအပ်သော ချည် အစရှိသည်တို့၏ အခြင်းအရာ ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသောချည်ကို)၊ ဝုစ္စတိ၊-ဝိမတိ၊ ရှေးနိဿယယ်၌ “ဥုးညွတ်ချည်ကို၊ ဝါ-ဆောက်လုံးချည်ကို၊ ဝါ-သွယ်ပြောင်းကို၊ ဝါ-စလွယ်ကို”ဟု ပေး၏၊ ယောဇနာ၌“ပလမ္ဗကသုတ္တံတိ ပဋိမုဋ္ဌိတ္တာ လမ္ဗိယတိ အနေနာတိ ပလမ္ဗကံ၊ တမေဝ သုတ္တံ ပလမ္ဗကသုတ္တံ ” ဟု ဖွင့်၏၊ ဤအလို “စလွယ်”ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။

ဒုမာသိကံဝါဒုဝဂ်လံဝါတိ ဇေတ္ထ - ဒုမာသိကံဝါဒုဝဂ်လံဝါဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌာ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော)၊ ကေသာ-ဆံပင်တို့သည်၊ အန္တောဒွေမာသေ - ၂ လအတွင်း၌၊ ဒွဂ်လံ-လက် ၂ သစ်ပမာဏသို့၊ သစေ ပါပုဏန္တိ-အကယ်၍ရောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အန္တောဒွေမာသေယေဝ-၂ လအတွင်း၌ပင်၊ ဆိန္နိတမ္ဗာ-ဖြတ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဒွဂ်လေ (ဟိ)- လက် ၂ သစ်ပမာဏတို့ကို၊ အတိက္ကာမေတုံ- လွန်စေခြင်းငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ- မအပ်၊ ဒီဃာ- လက် ၂ သစ်ထက်ရှည်ကုန်သည်၊ သစေပိ နခေါ်)-အကယ်၍မူလည်း မဖြစ်စေကုန်ဉာဏ်တော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ မဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း)၊ ဒွေမာသတော- ၂ လထက်၊ ဧကဒိဝသံပိ - တနေ့ကိုလည်း၊ အတိက္ကာမေတုံ - လွန်စေခြင်းငှါ၊ နဝဋ္ဋတိယေဝ-မအပ်သည်သာ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဉာဘယေနပိ - ဒုမာသိက, ဒုဝဂ်လဟူသော ၂ ပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ အယံ ဥက္ကဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒေါ - ဤ အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြားကိုသာ၊ ဒုတ္ထော - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ တတော- ထို ၂ လမှ၊ ဝါ-ထို လက် ၂ သစ်မှ၊ ဩရံ-အတွင်း၌၊ နဝဋ္ဋနဘာဝေါနာမ-မအပ်သည်၏အဖြစ်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။ [“အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြား” ဟု ဆိုသောကြောင့်“လက် ၂ သစ် မရှိသေးသော်လည်း ၂ လပြည့်လျှင် ဖြတ်ရမည်၊ ၂ လ မပြည့်သေးသော်လည်း လက် ၂ သစ်ရှည်လျှင် ဖြတ်ရမည်”ဟု မှတ်ပါ။]

ကောဇ္ဈန ဩသဉ္ဇာန်တိ- ကား၊ ကောဇ္ဈန- ဝက်မွှေးဘီးဖြင့်၊ (ဘရွတ်ဖြင့်)၊ ဩလိခ်တွာ-အောက်သို့ဖီးချ၍၊ သန္ဓိသိဒါပေန္တိ-ကောင်းစွာ တည်နေစေကြကုန်၏၊ ဖဏကေနာကိ-ကား၊ ဒန္တမယာဒီသု- ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ဘီးအစရှိသည်တို့တွင်၊ (ဆင်စွယ်ဘီး အစရှိသောဘီးတို့တွင်)၊ ယေန ကေနစိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသောဘီးဖြင့်၊ (ဩသဉ္ဇာန်တိ ၌စပ်)။

× × × × × × ×

ဒွဂ်လေ (ဟိ)။ ။ဝိမတိ၌ “ဒွဂ်လေ” ဟု ဒုတိယာဗဟုဝုစ်ဖြင့် ရှိ၏၊ “လက် ၂ သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆံပင်တို့ကို” ဟုပေး၊ “ဒွဂ်လပမာဏံ အတိက္ကာမေတုံ နဝဋ္ဋတိတိ အတ္ထော” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်၊ “ဇ္ဈေစ ဒုမာသသဝါ ဒွဂ်လသဝါ အတ်ဂ္ဂန္တွာဘာဝံ အဇာနန္တာသာပိ ကေသမဿု ဂဏှာနာယ အစိတ္တကာ ပတ္တိယော ဟောန္တိတိ ဝဒန္တိ၊- ဝိမတိ။

မှတ်ချက်။ ။ဤစကားအရ မှတ်ဆိတ်ကိုလည်း “ဒွေမာသိက, ဒုဝဂ်လ, မလွန်စေရ” ဟု မှတ်ပါ၊ “ဒွေ မာသာ ဒုမာသံ၊ ဒုမာသေ + နိယုတ္တော ဒုမာသိကော (ကေသော)-၂ လခွဲထွဉ်သော (၂ လရှိသော) ဆံပင်၊ ဒွေ + အဂ်္ဂလာနိ ယဿာတိ ဒုဝဂ်လော”ဟု ပြု၊ အနုဇာနာမိကိုငဲ့၍“ဒုမာသိကံ, ဒုဝဂ်လံ”ဟု ဒုတိယန္တထားသည်။

ကောဇ္ဈန ဩသဉ္ဇာန်။ ။“ကောဇ္ဈန-ဝက်မွှေးဘီးဖြင့်”ဟုဂုဏ်း,“ပန်းရင်းမြက် အစရှိသည်တို့ကို ထုံးဖွဲ့၍ အဖျားဦး အညီအမျှ ဖြတ်ထားအပ်သော ဘီးဖြင့်”ဟုဂုဏ်း ရှေးနိသယဉ် ပေး၏၊ ဝိမတိအဖွင့်အတိုင်းပင်တည်း၊ ယခုအခါ “ဘရွတ်” ဟု ခေါ်ကြ

ဟတ္ထဖဏ္ဍကေနာတိ - ကား၊ ဟတ္ထေနေဝ - လက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဖဏကိုင်း-ဘီး၏ကိစ္စကို၊ ကရောန္တော - ပြုကုန်လျက်၊ အဂ်ိလိဟိ - လက်ချောင်းတို့ဖြင့်၊ သြသဇ္ဇောန္တိ - အောက်သို့ဖိုးချ၍ ကောင်းစွာ တည်နေစေကြကုန်၏။ [“ ဖဏောဝိယာတိ ဖဏကော၊ ဟတ္ထသဒ်ါတော + ဖဏကော ဟတ္ထဖဏကော ” ဟု ပြု၊ “ဟတ္ထဖဏကေန - ဘီးသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော လက်ချောင်းဖြင့်”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] သိတ္ထတေလကေနာတိ — ကား၊ မခုသိတ္ထကနိယျာသာဒီသု — ပျားဖယောင်းစေး အစရှိသော အစေးတို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ စိက္ခလေန - အစေးဖြင့်၊ (“ သြသဇ္ဇောန္တိ ”၌စပ်)။ [စိက္ခလေနာတိ သိလေသယုတ္တ တေလေန- အစေးနှင့်ယှဉ်သော ဆီဖြင့်၊— ဝိမတိ၊ “သိတ္ထတေလကေန- ဖယောင်းဖြင့် ရောစပ်အပ်သောဆီဖြင့်၊ ဝါ-ဆိအစေးဖြင့်၊ သြသဇ္ဇောန္တိ - နှ၏” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။]

ဥဒကတေလကေနာတိ-ကား၊ ဥဒကမိဿကေန-ရေဖြင့် ရောစပ်အပ်သော၊ တေလေန- ဆီဖြင့်၊ (“ သြသဇ္ဇောန္တိ ”၌စပ်)၊ မဇ္ဇနတ္ထာယ- တန်ဆာဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ခေါင်းဖီးမှတ်၌၊ ဒုက္ကဋံ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-အနွယ၊ ဥဒ္ဓလောမေန-အထက်သို့ထောင်သော အမွေးရှိသော ရဟန်းသည်၊ အနုလောမနိပါဟနတ္ထံ-လျော်စွာ အောံသို့ ကျစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ တေမေတွာ- စိုစေ၍၊ (ရေဖြင့်ဆွတ်၍)၊ သီသံ- ဥုးခေါင်းကို၊ ပုဉ္ဆိတဗ္ဗံ — သုတ်နိုင်၏၊ ဥဏ္ဟာဘိတတ္တရဇသိရာနံပိ — အပူသည်နှိပ်စက်အပ်, မြူမှုန်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော, ဥုးခေါင်းရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အားလည်း၊ အလ္လဟတ္ထေန-စိုသောလက်ဖြင့်၊ ပုဉ္ဆိတုံ-သုတ်သင်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

နဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဥဒကပတ္တေဝါတိ ဧတ္ထ - နဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဥဒကပတ္တေဝါဟူသော၌ပါဠိ၌၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ကံသပတ္တာဒီနိပိ-ကြေးခွက်အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်လည်း၊ ယေသု - အကြင် အရာဝတ္ထုတို့၌၊ မုခနိမိတ္တံ-မျက်နှာရိပ်သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံကုန်သော၊ (တာနိ- ထို ကြေးခွက်အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်၊ “ ကံသပတ္တာဒီနိ ”ကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) အာဒါသသဒိ်မေဝ - ကြေးမုံဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့

× × × × × × ×

ဿော ဘီးတမျိုးပင်တည်း၊ သြကို “သြလိဒိတ္ထာ- ဿအောက်သို့ ဖိုးချ၍, သဇ္ဇောန္တိ သန္ဓိသိဒၶိပေန္တိ-ကောင်းစွာ တည်နေစေကြကုန်၏”ဟု ဖွင့်သည်၊ “သြသဇ္ဇောန္တိ-အောံသို့ ဖိုးချ၍ ကောင်းစွာ တည်နေစေကြကုန်၏”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

အလ္လဟတ္ထေန။ ။အဒ္ဓဟတ္ထေနာတိ အလ္လဟတ္ထေန-ဝိမတိ၊ ဤ ဝိမတိအလိုအားဖြင့် “အဒ္ဓဟတ္ထေန - စိုသောလက်ဖြင့်”ဟု မူရင်း ရှိဟန်တူသည်၊ ထို့ကြောင့် “အလ္လဟတ္ထေန”ကို သံဝဏ္ဏနာအဖြစ်ဖြင့် ပြသည်။

သာ၊ ဝါ-မှန်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆန္တိ - ရောက်ကုန်၏။ [အာဒိဿတိ မုခနိမိတ္တံ ဇွတ္ထာတိ အာဒါသော - မျက်နှာရိပ်၏ ဝေဉ္ဇမြင်အပ်ရာ ကြေးမုံ၊ ဝါ- မှန်။] စ- ဆက်၊ ကဋ္ဌိယာဒီနိပိ- ပအုန်းရည် အစရှိသည်တို့သည် လည်း၊ ဥဒကပတ္တာသဒ်မေဝ - ရေခွက်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့သာ၊ (ဂစ္ဆန္တိ - ရောက်ကုန်၏)၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော ကြေးမုံရေခွက်၌၊ ဩလောကေန္တသ - ကြည့်သောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ အာဗာဓပစ္စယာ — အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဩလောကေန္တသ-ကြည့်သောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ)၊ ဣတိ-တို့ကြောင့်၊ မေ - ငါ၏၊ ဝဏော - အနာသည်၊ သဉ္ဆဝိနခေါ- ကောင်းသော အရေရှိပြီလော၊ ဝါ- အသားနုတက်ပြီလော၊ ဥဒါဟု - သို့မဟုတ်၊ နတာဝ သဉ္ဆဝိနခေါ-ကောင်းသောအရေမရှိသေးသလော၊ ဝါ-အသားနုမတက်သေး သလော၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဇာနနတ္ထံ - သိခြင်းအကျိုးငှါငင်း၊ (အဟံ - ငါသည်)၊ ဧဝဏ္ဏော - အိုသည်၊ အမှိနခေါ - ဖြစ်လေသလော၊ နော အမှိနခေါ- မဖြစ်လေ သလော၊ ဣတိဧဝံ - ဤသို့၊ အာယုသင်္ခါရံ- အာယုသင်္ခါရကို၊ ဝါ- ဇိဝိတိန္ဒြေ သည် ပြုစီမံအပ်သောအရွယ်ကို၊ ဩလောကနတ္ထမ်ဖို- ကြည့်ခြင်းအကျိုးငှါငင်း၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ- ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။

မုခံ အာလိမ္ဗန်္ဓိတိ-ကား၊ ဝိပ္ပသန္နဆဝိရာဂကရေဟိ-အထူးသဖြင့်ကြည်လင် သော အရေအဆင်း၏ တပ်စွဲဘွယ်ကို ပြုဟတ်ကုန်သော၊ မုခါလေပနေဟိ - မျက်နှာကို လိမ်းကျံကြောင်း အရောင်တင်ဆေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အာလိမ္ဗန်္ဓိ - လိမ်းကျံကြကုန်၏၊ ဥမ္မဒ္ဒနန္တိတိ - ကား၊ နာနာ ဥမ္မဒ္ဒနေဟိ - အထူးထူးသော မျက်နှာချေမှုန့်တို့ဖြင့်၊ ဥမ္မဒ္ဒနံ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏။

ဗုဏ္ဏေန္တိတိ- ကား၊ မုခဗုဏ္ဏကေန - မျက်နှာကို လိမ်းကျံကြောင်း အမှုန့်ဖြင့်၊ (ပေါင်ဒါမှုန့်မျိုးဖြင့်)၊ မက္ခေန္တိ - လိမ်းကျံကြကုန်၏၊ မနောသိလိကာယ၊ပေ၊ လဉ္ဆေန္တိတိ-ကား၊ မနောသိလာယ-မြင်းသီလာဖြင့်၊ တိလကာဒီနိ-မှုန်ကုပြေဒံ အစရှိကုန်သော၊ လဉ္ဆနာနိ - အမှတ်တံဆိပ်တို့ကို၊ ကရောန္တိ - ပြုကြကုန်၏၊ တာနိ-ထို မှုန်ကုပြောက် အစရှိသော အမှတ်တံဆိပ်တို့သည်၊ ဟရိတာလာဒီဟိ ပိ- ဆေးဒန်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်လည်း၊ (ကာတုံ)၊ နဝဏ္ဏိယေဝ-မအပ် ကုန်သည်သာ၊ ["မနောသိလာယ" ဟု ဖွင့်သဖြင့် "မနောသိလိကာ"၌ ဣက အနက်မရှိဟု သိစေသည်။]အဂ်ရာဂါဒယော-ကိုယ်အင်္ဂါ၌ တပ်စွဲဘွယ်ရှိအောင် ပြုခြင်း အစရှိသောအမှုတို့သည်၊ (နှုတ်ခမ်းဆိုးခြင်း, လက်သည်းဆိုးခြင်း အစရှိ သော အမှုတို့သည်၊) ပါကဋာယေဝ-ထင်ရှားကုန်သည်သာ၊ သမ္ဗတ္တ-အလုံးစုံ သော ပြုပြင်မှုတို့၌၊ ဒုက္ကဋံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်ပါသော ကြောင့် "သမ္ဗတ္တ ဒုက္ကဋံ" သည် ပိဟန်တူ၏။]

နဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ အာဒီသု – နဘိက္ခဝေ နစ္စံဝါ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဒေံ ဝေဒိတမ္ဗော)၊ ယံကိဉ္စိ- အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ နစ္စံ - ကခြင်းကို၊ အန္တမသော–အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ မောရနစ္စမို - ဥဒေါင်းတို့၏ ကခြင်းကို သော်မှလည်း၊ ဒဿနာယ–ကြည့်ရှုခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆန္တာဿ-သွားသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ-သည်၊(ဟောတိ)၊ သယမ္ပိ- ကိုယ်တိုင်လည်း၊ နစ္စန္တာသဝါ– ကသော ရဟန်း၏ဌင်း၊ နစ္စာပေန္တာသဝါ-သူတပါးကို ကစေသော ရဟန်း၏ ဌင်း၊ ဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊(ဟောတိ)၊ ဂီတမ္ပိ-သီချင်းသည်လည်း၊ ယံကိဉ္စိ– အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ နဋ္ဌဝိတံဝါ-ကခြေသည်ဘို့၏ သီချင်းသည်ဌင်း၊ သာခုဂီတံဝါ-အနိစ္စတာ အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်သော ကောင်းသော သီချင်းသည်ဌင်း၊ ဝါ- သူတော်ကောင်းတို့၏ အနိစ္စတာ အစရှိသည်နှင့် စပ်သော သီချင်းသည် ဌင်း၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဒန္တဂီတာဒို-သွားသီချင်းသည်ဌင်း၊ (နဝဋ္ဋတိ– မအပ်၊) [သွားကို စေ့၍ လေထုတ်သောအခါ သီချင်းသံမျိုး ပေါ်လာအောင် ထုတ်နိုင်၏၊ ထိုအသံကို“ဒန္တဂီတ”ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊ ရှေးနိသယဉ္စ် “လေချွန်ခြင်းသည်လည်း”ဟု ပေး၏။] ယံ-အကြင် ဆွဲငင်သံကို၊(ကရောန္တိဉ္စ်စပ်)၊ ဂါယိသာမ-သီဆိုကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-မသီဆိုမီရှေ့အဘို့၌၊ ဩကာသံ ကာ-ညီးသံကို ဖြစ်စေကုန်လျက်၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏၊ [ရှေးနိသယဉ္စ် “ဩကာသံ ကာ-ကြူးရင့်ခြင်းတို့ကို ” ဟု ပေးသည်၊ အို.... အင် ... စသည်ဖြင့် ဆွဲငင်သံကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ဧတမ္ပိ-ဤဆွဲငင်သံသည်လည်း၊ နဝဋ္ဋတိ- မအပ်၊ သယံ– ကိုယ်တိုင်၊ ဂါဟန္တာသာပိ - သီဆိုသော ရဟန်း၏ဌင်း၊ ဂါယာပေန္တာသာပိ– သူတပါးကို သီဆိုစေသော ရဟန်း၏ဌင်း၊ ဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊

ဝါဒိတမ္ပိ-တီးမှုတ်ခြင်းသည်လည်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော တီးမှုတ်ခြင်းသည်၊ နဝဋ္ဋတိ - မအပ်၊ ပန- ဆက်၊ နိဋ္ဌာဘန္တောဝါ -- တံထွေးထွေးစဉ်သော်ဌင်း၊ သာသင်္ကော– ရုံ့ရှားဘွယ် ရှိရာအရပ်၌၊ ဒ္ဝိဘော - တည်နေသည်၊(သမာနောဝါ-ဖြစ်စဉ်သော်ဌင်း၊) အန္ဓကရိတံဝါ-လက်ဖျောက်ကိုလည်း၊ ယံ ဖေဠိဒ္ဓေတိ-အကြင် တီးခတ်၏၊ ပါဏိံဝါ- လက်ဝါးကိုလည်း၊ (လက်ခုပ်ကိုလည်း)၊ ယံ ပဟရတိ–အကြင် ပုတ်ခတ်၏၊ တတ္ထ-ထို လက်ဖျောက်တီးခြင်း, လက်ခုပ်တီးခြင်းတို့၌၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ အန္ဓကရာရာမေ-ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌၊ ဒ္ဝိတဿ-တည်လျက်၊ ပဿတော-ကြည့်ရှုနားထောင်

× × × × × × ×

သဗ္ဗံ၊ပေ၊အာပတ္တိယေဝ၊ ။ ဤ ၂ ဝါကျတွင် “ အန္ဓကရာရာမေ ဒ္ဝိတဿ ပဿတော”ဖြင့် ကျောင်းတိုက်တွင်းဝယ် ကပြနေသည်ကိုဌင်း, ကျောင်းအပြင်ဘက်၌ ကပြနေသည်ကိုဌင်း, ကြည့်ရှုနားထောင်သော ရဟန်းအတွက် အာပတ် မသင့်ကြောင်းကို ပြ၏၊“ပဿိသာမိတိ ဝိဟာရတော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တဿ”၌“ပရိဝေဏာတော ပရိဝေဏံ”

သောရဟန်း၏အနာပတ္တိ၊(ဟောတိ)၊[အာပတ်မသင့်သေးလည်း ဂပါးသီလ၌ ပါသော နိစ္စဂိတသိက္ခာပုဒ်ကား ဖျက်မည်သာ။]ပဿာမိ-ကြည့်ရှု နားထောင်အံ့၊ ဇာတိ-ဉာဏ်ကို ကြံ၍၊ ဝိဟာရတော-ကျောင်းတကျောင်းမှ၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းတကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တသ-သွားသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိယေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ)။

အာသနသာလာယ - ဆွမ်းစား စရပ်၌၊ နိသိန္နော - ထိုင်လျက်၊ ပဿတိ-ကြည့်အံ့၊ အနာပတ္တိ၊(ဟောတိ)၊ ပဿိဿာမိ-ကြည့်အံ့၊ ဇာတိ-ဉာဏ်ကြံ၍၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ၊(ဟောတိ)၊ ဝိထိယံ-လမ်းမ၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ ဂိဝံ-လည်ပင်းကို၊ပရိဝတ္တေတွာ-လည်စေ၍(လှည့်၍)၊ ပဿတောပိ- ကြည့်သော ရဟန်း၏လည်း၊ အာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)။

သရကုတ္တိန္နီ—ကား၊ သရကိရိယံ-အသံလုပ်ခြင်းကို၊ (“နိကာမယမာနဿ-လိုလားသော မွေကထိကရဟန်း၏၊ “သမာဓိဿ ဘဂ်ေါ ဟောတိ” တို့၌စပ်)။ [“ကရဏံ ကုတ္တိ၊ သရဿ-အသံကို၊ ကုတ္တိ-ပြုလုပ်ခြင်းတည်း၊ သရကုတ္တိ-ခြင်း” ဟုပြု၊]ဘဂ်ေါ ဟောတိတိ-ကား၊ အလဒ္ဓံ-မရအပ်သေးသောသမာဓိကို၊ ဥပ္ပါဒေတုံ—ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီးသော သမာဓိကို၊ ဝါ-သို့၊ (စျာန်သမာဓိကို၊)သမာပဇ္ဇိတုံ-ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှါ။ ဝါ-ဝင်စား

× × × × × × ×

ဟုဌင်း, “သေနာသနတော သေနာသနံ”ဟုဌင်း မဆိုဘဲ “ဝိဟာရတော ဝိဟာရံ”ဟုဆိုသောကြောင့် ကျောင်းတိုက်တတိုက်မှ ကျောင်းတိုက်တတိုက်သို့ အကြည့်သွားသော ရဟန်းအတွက် အာပတ်သင့်ကြောင်းကိုဆိုသည်ဟု ရှေးနိသယဉ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၏။

ဝိမတိ ။ ။ သို့သော် ဘိက္ခုနီလသုဏာဝဂ် နိစ္စ ဂိတ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ဝိမတ်၌-“ အာရာမေ ဌတွာတိ ဌိတနိသိန္နဌာနေ ဧဝ ဌတွာ သမန္တတော ဂိဝံ ပရိဝတ္တေတွာပိ ပဿတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ဌိတဋ္ဌာနတော ဂန္ဓာ ပဿိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ကေစိ ပန ဌဋ္ဌတိတိ ဝဒန္တိ၊တံ ပန ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ ပါစိတ္တိယံတိ သာမညတော ဂမနဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ အနာပတ္တိယံပိ ဂမနာယ အဝုတ္တတ္တာစ နဂဟေတဗ္ဗံ”ဟု ဆိုသောကြောင့်“တကျောင်းတည်းမှာပင် တနေရာမှတနေရာသို့ အကြည့်သွားသောရဟန်းအား မအာပ်”ဟု မှတ်ပါ။

အာသနသာလာယ၊ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ ။ ။ ဆွမ်းစားစရပ်ဟူရာ၌ ကျောင်းအပြင်ဘက် ဆွမ်းစား စရပ်ကို ဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ စရပ်၌ ထိုင်နေသော ရဟန်းသည် ဒုာတွင်းဖြစ်လျှင် သြကို့တ္တစက္ခုသိက္ခာပုဒ်အရ ၄ တောင်ခန့်ထက်ပို၍ ကြည့်ခွင့် မရှိ၊ “ ပဿိဿာမိတိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ” ကား အာသနသာလာမှ သွားသောရဟန်း အတွက် သွားတုန်းကပင် အာပတ်သင့်လေပြီ၊“ဝိထိယံ ဌတွာ ဂိဝံ ပရိဝတ္တေတွာ–လမ်းခရီးဝယ်လည်ပင်းကို လှည့်၍ ကြည့်ရုံမျှဖြင့် အာပတ်”ဟု ဆိုသောကြောင့် ကျောင်းတိုက် အတွင်းဝယ် တကျောင်းမှ တကျောင်းသို့ အကြည့်သွားသော ရဟန်းအတွက် ဝိမတိအတိုင်း အာပတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်သာ သင့်လျော်ဘွယ်ရှိသည်။

ခြင်းငှါ၊ နဿကြောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ပစ္ဆိမာ ဇနတာတိ-ကား၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ အာစရိယာပိ-ဆရာတို့သည်ရင်း၊ ဥပဇ္ဈာယာပိ- ဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်ရင်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊(သည်ပုံသည်နည်း)၊ ဂါသိ•သု-သိဆိုကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-၍သို့၊ ပစ္ဆိမော-နောက်၌ဖြစ်သော၊ ဇနော-တပည့်အပေါင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ•-မြင်မှုကြားမှုကို အတုလိုက်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ တထေဝ-ထို ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့အတူသာလျှင်၊ ဂါဟိယတိ-သိဆို၏။ [တာပစ္ဆာညြီး"သွတ္ထ"ဟု သိစေလို၍"ဇနတာ"ကို"ဇနော"ဟု ဖွင့်သည်။]

နဘိဘွဝေ အာယတကေနာတိ ဇတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ တံတံဝတ္ထုံ-ထိုထိုရုပ်နည်း ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဘိန္ဒိတ္ဝာ-ဖျက်၍၊ အဂ္ဃရာနိ - အဂ္ဃရာတို့ကို၊ ဝိနာသေတ္ဝာ - ပျက်စီးစေ၍၊ ပဝတ္တေဘာ - ဖြစ်သော အသံသည်၊ အာယတကောနာမ—အာယတကမည်၏၊ [သူ.ဌာန်နှင့် သူ.အဂ္ဃရာ မကျအောင် ရှုတ်ခြင်း, ဒီဃကို ရဿရှုတ်ခြင်း,ရဿကို ဒီဃရှုတ်ခြင်းကို"အဂ္ဃရာနိ ဝိနာသေတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်၊ "တံတံဝတ္ထုံ အရ ခဲ့ပြလို၍"ဓမ္မေ ပန သုတ္တန္တာ ဝတ္ထုံနာမ"စသည်ကို မိန့်၊] ပန—ဆက်၊ ဓမ္မေ - တရားဌ်၊ သုတ္တန္တာ ဝတ္ထုံနာမ - သုတ္တန်ကို ရှုတ်နည်း ကျင့်ဝတ်မည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇာတကဝတ္ထုံနာမ-ဇာတ်တော်ကို ရှုတ်နည်း ကျင့်ဝတ်မည်သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ဂါထာဝတ္ထုံနာမ-ဂါထာကို ရှုတ်နည်းကျင့်ဝတ်မည်သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တံ-ထို သုတ္တန်ရှုတ်နည်းစသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝိနာသေတ္ဝာ-ပျက်စီးစေ၍၊ အတိဒီဃံ-အလွန်ရှည်စွာ၊ ကာတုံ - အသံလုပ်ခြင်းငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ စတုရဿေန — ၄ ထောင့် ၄ လုံးရှိသော၊ ဝတ္ထေန — ရှုတ်ဆိုခြင်း ဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊ ပရိမဏ္ဍလာနိ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းငိုင်းကုန်သော၊ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ-ပုဒ်ဗျည်းတို့ကို၊ ဒဿေတုမ္ပဘာနိ-ပြထိုက်ကုန်၏၊ [စတုရဿေန ဝတ္ထေနာကို ပရိပုဏ္ဏေန ဥဿာရဏာဝတ္ထေန-ဋီကာ၊ ဤပါဠိကိုထောက်၍ မြန်မာကလည်း"စကား ၄ စိတ်ကွဲအောင် မပြောဘူး, စကား ၄ လုံးကွဲအောင် မပြောဘူး"ဟု သုံးနှုန်းကြဟန်တူသည်၊] သရဘညွန်္ဒီ—ကား၊ သရေန-အသံဖြင့်၊ ဘဏံ-ရှုတ်ဆိုခြင်းကို၊("အနုဇာနာမိ"၌စပ်)။[ဘဏံ ဘဉ္ဉံ၊ သရေန+ဘဉ် သရဘဉ်၊ ဘဉ္ဉ်ဘဏာဓာတ်, ဏာပစ္စည်း၊ ဏာ ကို ဥပြု , ဥဒွေဘော်လာ၊ ယောဇနာ၌ကား"သရေန ဘဏိတံ"ဟူသော ပါဌ်ကို ယူ၍"ဘဏိတမ္ဘွန္တိ ဘဉ်-အသံဖြင့် ရှုတ်ခြင်းသော ပါဌိ"ဟု ပြုလေသည်။]

သရဘညေ-အသံဖြင့် ရှုတ်ဆိုခြင်း၌၊ တရင်၊ ပေ၊ ဝတ္တာဒီနိ၊ တရင်ဝတ်, ဓောတကဝတ်,ဂလိတဝတ်အစရှိကုန်သော၊ ဒွတ္တိ•သ-၃၂ ပါးသော၊ဝတ္တာန်-ရှုတ်ဆိုခြင်း၏ ကျင့်ဝတ်တို့သည်၊ (ရှုတ်ဆိုခြင်း ထုံးနည်းတို့သည်)၊ အတ္ထိကိရ—ရှိကုန်သတတ်၊ တေသု-ထို တရင်ဝတ်စသည်တို့တွင်၊ ယံ-အကြင် ရှုတ်ဆိုနည်းကို၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တံ-ထိုရှုတ်ဆိုနည်းကို၊ ကာတုံ - ၄၊ လဘတိ — ရ၏၊

["တရင်ဝတ်စသော ရွတ်နည်းများအတွက် ပုံစံပြယုဂ်များ ပျော်ကွယ်သွားပြီ" ဟု ဋီကာတို့ ဆိုသည်။]သမ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော တရင်ဝတ်အစရှိသော ၃၂ ငါးသော ကျင့်ဝတ်တို့ဧ၏၊("လက္ခဏံ"၌ စပ်)၊ ပဒမျဉ္ဇနံ-ပုဒ်မျည်းကို၊ အဝိနာသေတွာ-မပျက်စီးစေဘဲ၊ ဝိကာရံ-ဖေါက်ပြန်ခြင်းကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ ဘဲမဟာသာရုပ္ပေန-ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သော၊ ဧတုရဿေန-၄ ထောင့် ၄ လုံးဒျိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ပဝတ္တနံယေဝ - ဖြစ်စေခြင်းသည်သာ၊ လက္ခဏံ-မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာတည်း၊ ဝါ-မှတ်ချက်တည်း။

ဗာဟိရလောဒိ ဉ္ဇန္တိန်- ကား၊ ဉဏ္ဏလောမာနိ - သားမွေးတို့ကို၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဉဏ္ဏပါဝါရံ - သားမွေးရှိထည်ကို၊ ပါရုပန်ဘံ - ရှိုကြကုန်၏၊ တထာ-ထို ဒုခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ (ပြင်ဘက်၌ အမွေးတို့ကို ထား၍)၊ ဓာရေန္တာသ- ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ လောမာနိ-အမွေးတို့ကို၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ပါရုပိတုံ-ရှိုခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ သမဏကပ္ပကထာ-သမဏကပ္ပကထာကို၊ ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ-ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၌၊(မယာ)၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီ၊(ဆိုခဲ့ပြီ)။

နဘိက္ခဝေါပေါအဂ်ဇာတန္တိ-ကား၊ အဂ်ဇာတံ-အဂ်ါဇာတ်ကို၊ ဆိန္နန္တိ ဿဝ - ဖြတ်သော ရဟန်း၏သာ၊ ထုလ္လစ္စယံ - ထုလ္လစ္စည်း အာပတ်သည်၊ နု (ဟောတိ)-ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး၊ ပန - အဟုတ်ကား၊ အညံ- အဂ်ါဇာတ်မှ

× × × × × × ×

သမ္ဗေသံ ၊ ပေ ၊ လက္ခဏံ ။ ။ တရင်ဝတ္တာဒိနံ သမ္ဗေသမ္ဟိ သာမညလက္ခဏံ ဒဿေတုံ သမ္ဗေသံ ၊ပေ၊ လက္ခဏန္တိ ဝုတ္တံ၊ ယဉ္စကာဟိ မဉ္စာဟိ အက္ခရံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တတောပိ အဓိကမဉ္စာယုတ္တံ (မတြာအပိုနှင့် ယှဉ်သည်ကို) ကတွာ ကထနံ ပိကာရကထနံနာမ၊ တထာ အကတွာ ကထနမေဝ လက္ခဏန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။

ဗာဟိရလောမိံ ဉဏ္ဏိံ ။ ။ဗာဟိရလောမိံတိ ဘာဝနပုံသကနဒ္ဒေသော-ကြီယာဝိသေသနကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊- ဋီကာ၊ ဤဋီကာအဖွင့်ကို ကြည့်၍"ဗာဟိရလောမိ' - အပဉ္စ အမွေးရှိအောင်၊ ဉဏ္ဏိံ- သားမွေးရှိသော ရှိုထည်ကို၊ ဓာရေန္တိ - ဆောင်ကြကုန်၏" ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ "ဉဏ္ဏံ ဧတေသ အတ္ထိတိ ဉဏ္ဏိ - သားမွေးရှိသော အခင်း"ဟုပြု၊ ဉဏ္ဏပါဝါရံကား ဉဏ္ဏိ၏ သရုပ်ပြတည်း၊ "ဉဏ္ဏပါဝါရံ-သားမွေးဝတ်လုံ"ဟု ရှေးနိသယ်၌ ပေး၏၊ ဝတ်လုံဆိုလျှင် အင်္ကျီရှည်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မအပ်၊ ရှိုထည်သာဖြစ်သည်။

အဂ်ဇာတံ။ ။အဂ်ဇာတန္တိ ဗီဇဝိရဟိတံ ပုရိသနိမိတ္တံ၊ ဗီဇ ဟိ ဆိန္နေ (ဝှေးစေ့ကို ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်၊)သြပက္ကမိကပဏ္ဍကော နာမ (သြပက္ကမိကပဏ္ဍက် မည်၏)၊ အဘဗ္ဗော ဟောတိ (ရဟန်းမဖြစ်ထိုက်တော့)၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဧကေ ပန " ဗီဇသာဝိဆေဒနကွဇော ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိဝေ၊ ကမေန ပုရိသိန္ဒြိယာဒိကေ အန္တရဟိတေ ပဏ္ဍကော နာမ၊ အဘဗ္ဗော ဧဟောတိ၊ တဒါ လိင်္ဂံနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော"တိ ဝဒန္တိ၊- ဝိမတိ။

တပါးသော၊ ကဏ္ဍနာသာအဂ်္ဂလိအာဒိ - နား, နှာခေါင်း, လက်ချောင်း, အစ ရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ ဆိန္နန္တသ-ဖြတ်သောရဟန်း၏ဝင်း၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တသဝါ-ဖြစ်စေသော ရဟန်း၏ဝင်း၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ [တာဒိသံဝါ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန္တသာတိ မုဋ္ဌိပ္ပဟာရာဒီဟိ (လက်သီးဖြင့် ထိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊) အတ္တနော ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန္တသ၊- ဝိမတိ။] ပန-ဆက်၊ အဟိကီဋဒဋ္ဌာဒီသု - မြွေကင်းကိုက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်သော်ဝင်း၊ အာယုအာဗာဓပစ္စယာ ဝါ-မြွေကင်း ကိုက်ခြင်း စသည်တို့မှ တပါးသော အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်ဝင်း၊ လောဟိတံ-သွေးကို၊ မောစေန္တသဝါ-လွှတ်စေသော ရဟန်း၏ဝင်း၊ ဆိန္နန္တသဝါ-ကိုယ်အင်္ဂါကို ဖြတ်သော ရဟန်း၏ဝင်း၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)။

စန္ဒနဂဏ္ဍိ၊ပေ၊ဟောတိတိ-ကား၊ စန္ဒနဃဋိကာ-စန္ဒကူးတုံးသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ရသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သော-ထို ရာဇဂြိဟ်သူဌေးသည်၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌ-အထက်၌ဝင်း၊ ဝါ-အညာ၌ဝင်း၊ အဓောစ-အောက်၌ဝင်း၊ ဝါ-အကြွ၌ဝင်း၊ ဇာလာနိ-ပိုက်ကွန်တို့ကို၊ ပရိက္ခိပါပေတွာ-ကာရံစေ၍၊ ("ထက်ဝန်းကျင် ပစ်ချစေ၍"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ "ကာရံစေ၍"ကား အဓိပ္ပါယတ္ထ၊) ဂဂ်ါယ-ဂဂ်ါမည်သော၊ နဒီယာ-မြစ်၌၊ ကီဋတိ ကိရ - ကစားသတတ်၊ တသာ - ထို ရာဇဂြိဟ်သူဌေး၏၊ ("ဇာလေ"၌စပ်၊) နဒီသောတေန - မြစ်ရေအယဉ်သည်၊ ဝုယ္ဟမာနာ-မျောအပ်သော၊ (တနည်း- နဒီသောတေန-မြစ်ရေအယဉ်ဖြင့်၊ ဝုယ္ဟမာနာ - မျောလာသော၊) စန္ဒနဂဏ္ဍိ - စန္ဒကူးတုံးသည်၊ အာဂန္ဆာ - လာ၍၊ ဇာလေ-ပိုက်ကွန်၌၊ လဂ္ဂါ-ငြိပြီ၊ တံ- ထို စန္ဒကူးတုံးကို၊ အသ- ထို ရာဇဂြိဟ်သူဌေးအား၊ ဝါ- ၏၊ ပုရိသာ - အချင်းယောက်ျားတို့သည်၊ အာဟရိတ္ဝာ-ဆောင်ယူ၍၊ အဒံသု- ပေးကြကုန်ပြီ၊ ဧဝံ - ဤသို့လျှင်၊ ဝါ - ဤနည်းအားဖြင့်၊ သာ-ထို စန္ဒကူးတုံးသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ- ရသည်၊ ဟောတိ- ၏။

× × × × × × ×

ဇာလာနိ ပရိက္ခိပါပေတွာ။ ။ဇာလာနိ ပရိက္ခိပါပေတွာတိ ပရိသယ မောစန ဌာန၌ဝ ပမာဒေန ဂဠိတာနံ အာဘရဏာဒီနံ ရက္ခဏတ္ထံ (အမှတ်တမဲ့ ဝတ်ထားရာမှ လျှောကျသွားသော တန်ဆာတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါဝင်း၊) ဇာလာနိ ကရဏ္ဍကာကာရေန (ကြိတ်သဏ္ဌာန်အားဖြင့်) ပရိက္ခိပါပေတွာ၊-ဋီကာ။

စန္ဒနဂဏ္ဍိ ။ ။စန္ဒနဂဏ္ဍိ၊ပေ၊လဂ္ဂါတိ ဧကော ကိရ ရတ္တစန္ဒနရုက္ခော ဂဂ်ါယ ဥပရိတီရေ ဇာတော, ဂဂေါဒကေန ဓောတမူလော ပတိတ္ဝာ တတ္ထတတ္ထ ပါသာဏေသု သမ္ဘိဇ္ဇမာနော ဝိပ္ပကိရိ၊တတော ကော ဃဋ္ဋပ္ပမာဏာ ဃဋိကာ ပါသာဏေသု ဃံသိယမာနာ ဥဒကဒါမိဟိ ဧပါထိယမာနာ မဇ္ဈေ ဟုတ္ဝာ အနုပုဗ္ဗေန ဝုယ္ဟမာနာ သေဝါလ ပရိယောနဒ္ဓါ အာဂန္ဆာ တသ္မိံ ဇာလေ လဂ္ဂိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ၊-သာရတ္ထ။

ဇာန္ဓိပါဠိဟာဠိယံတိ ဧတ္ထ- ဇာန္ဓိ ပါဠိဟာရိယံဟူသော ဤပါဋိဠိ၊ ဝိကုပ္ပနိဿိ ပါဠိဟာရိယံ-ဝိကုပ္ပနိဿဟူသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ အဓိဋ္ဌာနိဿိပန-အဓိဋ္ဌာနိဿိကိုကား၊ အပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မမူအပ်၊ ဇာတိ-ဤသို့၊ ဧဝဒိတမ္ပဇာ-သိထိုက်၏။

နဘိက္ခဝေ၊ပေါပဇ္ဇောတိ အာဒီသု - နဘိက္ခဝေ ၊ပေါ၊ပဇ္ဇော အစရှိသော ပါဠိုရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ)၊ ဂိဟီ- လူဝတ်ကြောင်တို့သည်၊ ဘဏ္ဍဂ္ဂေ-(ဆွမ်းကိုယူရာ)ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ သုဝဏ္ဏတန္ဒကာဒီသု-ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော အုပ်အစရှိသောခွက်တို့၌၊ ဗျဉ္ဇနံ-ဟင်းလျာကို၊ ကတ္ဝာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထည့်၍၊ သစေပိ ဥပနာမေန္တိ - အကယ်၍မူလည်း ကပ်စေကုန်ဉာဏ်းတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင် လူဝတ်ကြောင်တို့က ကပ်ကြပါသော်လည်း၊) အာမသိတုမ္မိ - သုံးသပ်

× × × × × × ×

ဝိကုပ္ပနိဿိ၊ပေ၊ပဋိက္ခိတ္တံ။ ။ဝိကုပ္ပနိဿိ၊ပေါပဋိက္ခိတ္တံတိဧတ္ထ ဝိကုပ္ပနိဿိနာမ "သော (ထို တန်ခိုးရှင်သည်)" ပကတိဝတ္ထုံ ဇဟိတ္ဝာ ကုမာရကဝတ္ထုံဝါဒသေတိ နာဂဝတ္ထုံဝါ၊ ဝိဝိဓမ္မိ သေနာဗျူဟံ ဒဿေတိတိ ဧဝမာဂဘာ ပကတိဝတ္ထုဝိဇဟုန ဝိကာရဝဒသန (ပင်ကိုယ်အဆင်း သဏ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းဟူသော ထူးခြားသော အဆင်းသဏ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်) ပဝတ္တာဇုဿိ၊- သာရတ္ထ၊ ဋီကာအလို "ကရောတိ ဇောယာတိ ကုဗ္ဗနာ၊ ဝိကာရံ-ပကတိပုံသဏ္ဌာန်မှ ဖေါက်ပြန်အောင်၊ ကုဗ္ဗနာ- စိမံ ပြုလုပ်ကြောင်းဖြစ်သော တန်ခိုးတည်း၊ ဝိကုဗ္ဗနာ-ခိုး"ဟု ပြု၊ ဝိကုဗ္ဗနာစ + သာ+ ဇုဿိစာတိ ဝိကုဗ္ဗနိဿိ၊ [ဝိကို "ဝိကာရ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ပကတိအဆင်းကို စွန့်၍ သတ္တိသားသဏ္ဌာန် နဂါးသဏ္ဌာန်ဖြစ်အောင် စိမံ ပြုလုပ်ကြောင်းဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ၊ အမျိုးမျိုးအစားစား များးပြားသော စစ်ဆင်ဟန် စသည်ကို စိမံ ပြုလုပ်ကြောင်းဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာတည်း။]

အဓိဋ္ဌာနိဿိ၊ပေ၊ ဧဝံဒိတမ္ပဇာ။ ။အဓိဋ္ဌာနိဿိ ပန "ပကတိယာ ဧကော ဗဟုကံ အာဝဇ္ဇတိ၊ သတံဝါ သဟဿံဝါ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ ဗဟုကော ဟောမီတိ"ဧဝံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿိတာ အဓိဋ္ဌာနဝသေန နိပ္ဖန္နာ ဇုဿိ၊-သာရတ္ထ၊ ဋီကာအလို "အဓိဋ္ဌာတိ + ဧတာယာတိ အဓိဋ္ဌာနာ-ပင်ကိုယ် အဆင်းကိုမစွန့်ဘဲ မိမိကိုပင် အဆင်းအမျိုးမျိုး ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး သတ္တသဟဿစသော အရေအတွက်ဖြစ်အောင်အဓိဋ္ဌာန်ကြောင်း တန်ခိုးတည်း၊ "အဓိဋ္ဌာနာစ + သာ+ ဇုဿိစာတိ အဓိဋ္ဌာနိဿိ" ဟု ပြု။ [ဘုရားရှင်၏ ရေမိုးအစုံဖြစ်အောင် တန်ခိုးပြခြင်းလည်း ဤ အဓိဋ္ဌာနိဿိပင်တည်း။]

သုဝဏ္ဏ တဋ္ဋကာဒီသု။ ။အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော " ရူပိယမယ, မဏိမယ, ဝေဠုရိယမယ" ခွက်တို့ကို ယူပါ၊ ဤခွက်တို့သည် လူတို့ဥစ္စာပင် ဖြစ်သော်လည်း တို့ရုံမျှမတို့ကောင်း၊ ထို့ကြောင့် " ငွေကွမ်းအစ် , ငွေထုံးဗူး , ငွေရေခွက် စသည်တို့၌ ထည့်၍ကပ်လျှင် မကိုင်အပ်"ဟု မှတ်ပါ။ [စာအုပ်တို့၌ "တဋ္ဋိက"ဟု ရှိ၏၊ အဘိဓာန်၌ " သပေါ့ဖျာ " အနက်ဟောသာ ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဂိုးဟုတ်စိန် အဘိဓာန်အတိုင်း "တဋ္ဋက"ဟု ပြင်ပါသည်၊ ယခုခေတ် လဘက်အုပ်များကဲ့သို့ အုပ်ငယ် ခွက်ငယ်အနက် ဟောတည်း။]

ခြင်းဌါလည်း၊ နဝန္ဒတိ - မအပ်၊ ပန - ဆက်၊ ဖလိကာ၊ပေါမယာနိ - ဖလ်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောခွက်, ချက်ကျော်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောခွက်, ကြေးဝါဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောခွက်ဟူကုန်သော၊ တန္ဒကာဒီနိ—ပအုပ်အစရှိကုန်သော၊ ဘာဇနာနိ-ခွက်တို့သည်၊ ပဂ္ဂလိက ပရိဘောဂေနေဝ - ပုဂ္ဂိုလ်၏ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ (ကိုယ်ပိုင် သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်)၊ နဝန္ဒန္တိ - မအပ်ကုန်၊ သံဃိက ပရိဘောဂေနဝါ - သံဃာ၏ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်သော်ငင်း၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ - လူတို့ အထူးတလည် ပြုပြင်အပ်သောခွက်တို့သည်၊ (သမာနနိ) ဝါ-ဖြစ်ကုန်သော်ငံ့ငင်း၊ ဝဋ္ဋန္တိ-အပ်ကုန်၏၊ တမ္မလောဟမယောပိ-ကြေးနီဖြင့် ပြုအပ်သောခွက်သည်လည်း၊ ပတ္တော-သပိတ်သည်၊ (သမာနော)ဝ - ဖြစ်သော်သာ၊ နဝန္ဒတိ- မအပ်၊ ထာလကံပန- ခွက်သည်ကား၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧဒံ သမ္ဗံ- ဤ အလုံးစုံသောစကားရပ်ကို၊ ကုရန္တိယံ- ဥဒ္ဒါ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုယူ၍ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ဥနပဉ္စမန္တနသိက္ခာပုဒ်ဥဒ္ဒါ ပြခဲ့ပြီ။]

ပန-ကား၊ မဏိမယောတိ ဇထ္ထ- မဏိမယောဟူသော ဤပါဌ်ဥဒ္ဒါ၊ ဇန္ဒနိလာဒီ မဏိမယော-ပဒမြားညှိအစရှိသော ပဒမြားတို့ဖြင့်ပြုအပ်သောခွက်ကို၊ ဝုတ္တော-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ကံသမယောတိ ဇထ္ထ - ကံသမယောဟူသော် ဤပါဌ်ဥဒ္ဒါ၊ ဝဋ္ဋလောဟမယောပိ-ကြေးဖြူဖြင့်ပြုအပ်သောခွက်ကိုလည်း၊ သင်္ဃိတော-သိမ်းယူအပ်ပြီ၊ (“ဝဋ္ဋလောဟမယောပိ - တေးဖြင့်ပြုအပ်သော ခွက်သည်လည်း” ဟု ရှေးနိဿယပေး၏) လိခိတုန္တိဇတံ- လိခိတုံဟူသော ဤစကားကို၊ တနုကရဏာထ္ထာယ - ပါးအောင်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဂွဝိုင်းကထူနေသည့်အတွက် ပါးအောင်ပြုခြင်း အကျိုးငှါ ခြစ်ပစ်ဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။]ပကတိမဏ္ဍလံတိ-ကား၊ မကရဒန္တာ စ္ဆိန္နက မဏ္ဍလမေဝ-ဖြတ်အပ်သော မကရ်းသွားသဏ္ဌာန်ရှိသော ဂွဝန်းကိုသာ၊ (အနုဇာနာမိ ဥဒ္ဒစပ်)၊ [သပိတ်ခြေ (ဂွဝန်း)က မငြိမ်သက်သောကြောင့် မကရ်းသွား (ခွေးသွားစိတ်) ဖြတ်ထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်“ပကတိမဏ္ဍလံ”ကို “မကရဒန္တာ စ္ဆိန္နကမဏ္ဍလမေဝ”ဟု ဖွင့်သည်။]

× × × × × × ×

ပကတိမဏ္ဍလံ။ ။ ပတ္တမဏ္ဍလနှင့် ပတ္တာဓာရကသည် ပုံသဏ္ဌာန်ချင်းမတူ၊ အာဓာရကသည် “ဘူမိအာဓာရက, ဒါရု အာဓာရက , ဒဏ္ဍာဓာရက”ဟု အမျိုးမျိုးရှိ၏၊ ပတ္တမဏ္ဍလကား တိပုမယ သိသမယ-သလွဲ အဖြူ။ ဤမဲတို့ဖြင့်ပြုအပ်သော သပိတ်ခြေဝိုင်းတည်း၊ ထိုပတ္တမဏ္ဍလကို ရူပကာကိဏ္ဏ-အရုပ်တို့ဖြင့်ရောပြွမ်းအောင်,ဘိတ္တိကမ္မကတ-ဘေးနံရံ၌ လှပသောပရိကမ် ရှိအောင် ပြု၍ ဆပ္ပဂိုတို့ ဆောင်ကြသည်၊ ထိုသို့မပြုဘို့ရန် ပကတိမဏ္ဍလကိုခွင့်ပြုတော်မူသည်။ [မဏ္ဍလသည် အလယ်၌ကျဲ၍ အထက်အောက် ၂ ဖက်၌ ပြန့်ကားနေသော ယခုအခါ ဒန်သပိတ် ခြေဝိုင်းမျိုးပင်တည်း၊ ဤသို့အာဓာရကနှင့် မဏ္ဍလတို့၏ ကွဲပြားပုံကိုသိပါ။]

အာဝန်္ဒိတွာဘိ - ကား၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ ပဟာရိတွာ - ထိခင်၍၊ ("ဘိဒ္ဒံသု"ဦးစ၍၊) ပတ္တာဓာရကံတိဇ္ဈေ-ဟူသော ဤပါဠိဦး၌၊ ဒန္ဓဝလ္လိဝေတ္တာဒီဟိ - ဆင်စွယ်, နွယ်, ကြိမ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတေ - ပြုအပ်သော၊ ဘူမိအာဓာရကေ - မြေပြင် ကြမ်းပြင်ဝယ် ထားအပ်သောသပိတ်ခြေ၌၊ တယော-၃ လုံးကုန်သော၊ (ပတ္တေ- တို့ကိုဂုဏ်း၊) ဒါရု အာဓာရကေ - သစ်သား သပိတ်ခြေ၌၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကိုဂုဏ်း၊ ဥပရူပရိ-အဆင့်ဆင့်၊ ထပေတုံ-ထား ခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။

ပန - ဝါဒန္တရ၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ - ၌၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ (ကိ°)၊ ဘူမိ အာဓာရကော- မြေပြင် ကြမ်းပြင်ဝယ် ထားအပ်သောသပိတ်ခြေသည်၊ တိဏ္ဏံ- ၃ လုံးကုန်သော၊ ပတ္တာနံ - သပိတ်တို့၏၊ အနောကာသော- တည်ရာမဟုတ်၊ (တတ္ထ-ထို သပိတ်ခြေ၌) ဒွေ- ၂ လုံးသော သပိတ်တို့ကို၊ ထပေတုံ- ငှါ၊ ဝန္ဒတိ - ၏။ ["ဘူမိအာဓာရကေ" ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ "ထပေတုံ"ငဲ့လျှင် ကောင်း၏၊ အနောကာသောငဲ့လျှင် မကောင်း] သုသဇ္ဈိတေသု - ကောင်းစွာ စိမ်အပ်ကုန်သော၊ ဒါရု၊ပေ၊ဓာရကေသုပိ - သစ်သားသပိတ်ခြေ, ဒုတ်တံ သပိတ်ခြေတို့၌

× × × × × × ×

ဘူမိ အာဓာရကေ ။ ။ ဝလ္လိအာဒိဟိဠ် အာဒိဖြင့် ယခုခေတ်၌ သုံးစွဲအပ်သော ထန်းလက် သပိတ်ခြေ, ရေအိုးကန္ထက်အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲအပ်သော သစ်သား ၄ ချောင်း စပ်ထားသော သပိတ်ခြေစသည်တို့ကို ယူ၊ ထို သပိတ်ခြေမျှားသည် မြေကြီး ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ အကွင်းလိုက် ချထားနိုင်သောကြောင့် ဘူမိအာဓာရကမည်၏၊ "ဘူမိယံ-မြေ၌၊ (ကြမ်းပြင်စသောတည်ရာ၌၊) ထပိတော+အာဓာရကော ဘူမိအာဓာရကော"ဟု ပြု၊ ထို သပိတ်ခြေသည် လက်ကောက်ကွင်းနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်တူသောကြောင့် " ဝလယာဓာရကေ"ဟု ဖွင့်ကြသည်၊ မြေပြင်ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ငွေလိုက်တည်နေရကား ထိုငွေပေါ်၌ သပိတ် ၃ လုံးဆင့်၍ ထားနိုင်သည်ဟု ကုရုန္ဒီကဆိုသည်၊ [ဘူမိ အာဓာရကေတိ ဒန္ဓာဒိဟိ ကတေ ဝလယာဓာရကေ၊ ဇေသ ဝလယာဓာရကဿ အနုစ္ဆဝေယ (မမြင့်သည့်အတွက်) ထပိတာ ပတ္တာ နု ပရိပတန္တိတိ "တယော ပတ္တေ ထပေတုံ ဝန္ဒတိ"တဝ် ဝုတ္တံ၊ အနုစ္ဆဝေဒို သန္ဓာယ အယံ "ဘူမိအာဓာရကော"တိ ဝုတ္တော၊-ဝိမတိ။

ဒါရုအာဓာရက ဒဏ္ဍကာဓာရေသု။ ။သစ်သားတချောင်းထည်းဝယ် အပေါ်၌ သပိတ်တင်ဘို့ရန် ပြုလုပ်အပ်သောနေရာရှိသော သပိတ်ခြေကို " ဒါရုအာဓာရက "ဟု ခေါ်၏၊ ကုလားများ ပုံမမ်းတင်ရှိရောင်းရာအခြေကဲ့သို့ ဒုတ်တံ-ဝါးတံများစွာဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော သပိတ်ခြေကို"ဒဏ္ဍာဓာရက"ဟု ခေါ်သည်၊ထိုသပိတ်ခြေများသည် အလွန်ခိုင်မာအောင် စိမ်ပြုလုပ်အပ်သော်လည်း မြင့်နေသည့်အတွက် သပိတ် ၃ လုံးတင်ဘို့ရန် နေရာမဖြစ်နိုင်၊ ၂ လုံးသာတင်နိုင်သောကြောင့် " သုသဇ္ဈိတေသု ဇေဝဓနယော" ဟု ဆိုသည်၊ [ဒါရုအာဓာရက ဒဏ္ဍာဓာရကေသူတိ ဇေဒါရုနာ ကတအာဓာရကေ, ဗဟူဟိ ဒဏ္ဍေဟိ ကတအာဓာရကေစ၊ ဇေတေ ဥစ္စတရာ ဟောန္တိ၊ ပတ္တေဟိ သဟ ပတန သဘာဝါ-(လဲကျခြင်းသဘောရှိကုန်၏၊) တေန သုသဇ္ဈိတေသူတိ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ။

လည်း၊ ဧသေဝနယော - ဤနည်းပင်တည်း၊ [“ ၃ လုံးမထားနိုင် , ၂ လုံးသာ ထားနိုင်သည်”ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ဘမကောဋ္ဌိ သဒ္ဒိသော—ပွတ်ခုံ၏ အဖျားနှင့် တူသော၊ ဒါရုအာဓာရကော-သည်၎င်း၊ တီဟိ-၃ ချောင်းကုန်သော၊ ဒဏ္ဍကေ ဟိ-ဒုတ်ငယ်ကိုဖြင့်၊ ဗန္ဓေါ-ဖွဲ့အပ်သော၊ ဒဏ္ဍကာဓာရော - ဒုတ်တံသပိတ်ခြေ သည်၎င်း၊ ဧကဿပိ - တလုံးလည်း ဖြစ်သော၊ ပတ္တဿ - သပိတ်၏၊ အနောကာသော - တည်ရာမဟုတ်၊ တတ္ထ - ထို ဒါရုအာဓာရက , ဒဏ္ဍကာဓာရတို့၌၊ ထပေတွာပိ - ထား၍လည်း၊ ဟတ္ထေန - လက်ဖြင့်၊ ဂဟေတွာဧဝ - သပိတ်ကို ကိုင်၍သာ၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ - နေရာ၏၊ ဘူမိယံ ပန - မြေပေါ်၌ကား၊ နိကုဇ္ဇိတွာ— မှောက်၍၊ ဧကမေဝ-တလုံးသော သပိတ်ကိုသာလျှင်၊ ထပေတဗ္ဗံ-ထားထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။)

မိမုန္နေ့တိ- ကား၊ အာလိန္ဒမိမိုကာဒီနံ - စမုဉ် အကြည် အစရှိသည်တို့၏၊ အန္နေ—အစွန်၌၊(“ပတ္တံ နိက္ခိပန္တိ”၌စပ်၊) ပန—ဆက်၊ ပရိဝတ္တေတွာ- လိမ့်၍၊ တတ္ထေဝ— ထို အကြည်ပေါ်၌သာ၊ သစေ ပတိဋ္ဌာတိ— အကယ်၍ တည်နေအံ့၊

× × × × × × ×

ဘမကောဋ္ဌိ သဒိသော ။ ။ ဘမကောဋ္ဌိ သဒိသောတိ ယတ္ထ ဓမကရဏာဒိံ ပဝေသေတွာ လိခန္တိ (ခြစ်ကြ, ပွတ်ခံကြကုန်၏)၊ တဿ ဘမကဿ ကောဋ္ဌိယာ သဒိသော၊ တာဒိသဿ ဒါရုအာဓာရကဿ အဝိတ္ထိဏ္ဏတာယ (မပြန့်ကျယ်သည့်အတွက်) ထဝိတောပိ ပတ္တော ပတတိတိ အနောကာသောတိ ဝုတ္တော၊—ဝိမတိ။

ဘူမိယံ၊ပေ၊ထပေတဗ္ဗံ။ ။ ဘူမိယံ ၊ပေ၊ ထပေတဗ္ဗန္တို့ ထွေ ဒွေ ထပေန်နေ ဥပရိ ထဝိတပတ္တံ ဧကေန ပဿေန (တခုသော ဘေးဖြင့်) ဘူမိယံ ဖုသာပေတွာ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝဒန္တို့၊- သာရတ္ထ။ [ဤ မဟာ အဋ္ဌကထာ စကားကို ယူ၍ ခုဒ္ဒသိက္ခာဝဏ္ဏနာကပါဌ၊ထာကို ဆိုသည်။]

ဘူမိ အာခံဓာရကေ ဒါရု, ဒဏ္ဍာဓာရေ သုသန္ထိတေ၊
ဒုဝေ ပတ္တေ ထပေယျကံ, နိကုဇ္ဇိတွာန ဘူမိယံ။

မိမုန္နေ့။ ။“မိမို”ကို “အာလိန္ဒကမိမိုကာဒီနံ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို “အာလိန္ဒကမိမိုကာဒီနံ”ကို“ပမုခမိမိုကာနံ ဥစ္စဝတ္ထုကာနံတိ အတ္ထော”ဟု ဝိမတိဖွင့်၏၊ ထိုအဖွင့်ကို ထောက်၍ စမုဉ်၏ အောက်၌ ခုံမြင့်စသည်ကို “မိမို”ဟု မှတ်ပါ၊ “အကြည်” ဟူသည် မြေခုံ, အုဒ္ဓခုံစသော ခုံမြင့်တည်း၊ ထိုအကြည်ကို အပြင်ဟုဆင်း, အတွင်းဟုဆင်း မဖွင့်ကြသောကြောင့် အတွင်းအပြင် ခွဲဘွယ်မလို၊ ရှေးနိသယဉ်“မိမုန္နေ-အတွင်း နံရံအကြည် စွန်း၌”ဟု ပေးသည်ကား နောက်လာမည့် “ပရိဘဏ္ဍန္တေ ” ကို ထောက်၍ ပေးကြဟန်တူသည်၊“အာလိန္ဒက မိမုကာဒီနံ”ဟု အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသောကြောင့် တံတိုင်းစသည်တို့ကိုလည်း ဥစ္စဝတ္ထုက- မြင့်သောတည်ရာ အကြည်အဖြစ်ဖြင့် ယူသင့်၏။

ပရိဝတ္တေတွာ တတ္ထေဝ ပတိဋ္ဌာတိ ။ ။ တလိမ့်, နှစ်လိမ့်, သုံးလိမ့် လိမ့်သော်လည်း ထိုအကြည်၌ပင် တည်နိုင်လေ့အောင် အကြည်က ကျယ်နေလျှင် ထားကောင်း၏၊ ပရိဝတ္တေတွာ – ဟု ဆိုသောကြောင့် သပိတ်ခြေ မပါဘဲ သပိတ်ချည်း ပက်လက်

(ဓဝံသတိ)၊ ဓေရုပါဃ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဝိတ္ထိက္ကာယ-ပြန့်ကျယ်သော၊ ဒိဋိယာ—အကြည်၌၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပရိဘဏ္ဍန္တေတိ-ကား၊ ဗာဟိရပဿေ - နံရံပြင်ဘက် ဘေး၌၊ ကတာယ - ပြုအပ်သော၊ တနုကာ ဒိဋိကာက-ကျဉ်းငယ်သော အကြည်၏။ အန္တေ-အစွန်၌၊ ("ပတ္တံ နိက္ခိပန္တိ "၌ ပင်၊) ဇဏ္ဍာဝိ-ဤ နံရံပြင်ဘက် ဘေး၌လည်း၊ မိဒိယံ - စမုန်အကြည် စသည်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝိနိစ္ဆယော - အဆုံး အဖြတ်ကို၊ ဓေဝဒိတမ္ဗော-သိထိုက်၏။ ["မိဒိုက ကျယ်လျင် ထားကောင်း၏"ဟူလို။]

စောဠကန္တိ-ကား၊ ယံ-အကြင် အဝတ်ကို၊ ပတ္ထရိတွာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ ပတ္ထောကို၊ ထဒိယတိ—ထားအပ်၏၊ (တံ-ထို အဝတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) [ပါဠိဗေဒဂ်ဝယ်"စောဠကံ အနုဇာနာမိ"ဟု ရှိသောကြောင့်"စောဠကန္တိ"ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ၌ စောဠကံသည် ဒုတိယန္တတည်း။] ပန—ဆက်၊ တသ္မိ-ထိုအဝတ်သည်၊ အသတိ - မရှိလသော်၊ ကဋသာရကေဝါ - ဖျာ သင်ဖြူး၌သော်၎င်း၊ ဘဋ္ဋိကာယဝါ-သပေါ့ဖျာ၌သော်၎င်း၊ မတ္တိကာပရိဘဏ္ဍကဘာယ-မြေညက်ခြင်း ပြုအပ်သော ပရိဘဏ်ရှိသော၊ ဝါ-မြေညက်ဖြင့် ပြုအပ်သော အပြေအပြန်

× × × × × × ×

ထားခြင်းကိုဆိုကြောင်း ထင်ရှား၏၊ မှောက်ထားသော်လည်း အကြည်က မကျယ်လျင် မထားကောင်းပင်တည်း၊"သပိတ်ခြေပေါ်၌ကား သပိတ်ခြေကို ထား၍ဖြစ်လေ့သော အကြည်ဖြစ်လျင် ထို သပိတ်ခြေပေါ်၌ထားကောင်း၏"ဟု နေဒံ၌ ဋီကာတို့ဖွင့်ကြသည်။

ပရိဘဏ္ဍန္တေ။ ။ ပရိဘဏ်ကို "ဗာဟိရပဿေ ကတာယ တနုကာ မိဒိုယာ" ဟုဖွင့်၏၊ ထို၌ "ဗာဟိရပဿေ ကတတနုကမိဒိုံ" ဟူသည် အုဌ်နံရံ မြေညက် နံရံတို့အတွက် အခြေခိုင်မြဲအောင် အပြင်ဘက်က လှည့်ပတ်၍ စိအပ်သော အုဌ်ခုံ မြေခုံ စသည်တည်း၊ ထိုခုံကား များသောအားဖြင့် မကျယ်လှသောကြောင့် "တနုကမိဒိုကာယ" ဟုဆိုသည်၊ အကယ်၍ ကျယ်နေလျင် ထားနိုင်သောကြောင့်"မိဒိုယံ၊ပေ၊ဝေဒိတမ္ဗော"ဟုဆိုသည်၊ [ပရိဘဏ္ဍံနာမ ဂေဟဿ ဗဟိ ကုဋ္ဋပါဒဿ ထိရဘာဝတ္ထံ ကတာ တနုကဒိဋိကာ ဝုစ္စတိ၊—သာရတ္ထ၊ ဗာဟိရပဿေတိ ပါသာဒါဒိနံ ဗဟိကုဋ္ဋေ၊—ဝိမတိ။]

ဆက်ဥုးအံ့။ ။ တနုကမိဒိုကာယာတိ ခုဒ္ဒကမိဒိုကာယ၊ မိဒုန္တေပိ အာဓံရကေဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဓာရကံတိ ဟိ ဝစနတော မိဒုဒိသု ယတ္ထကတ္ထစိ အာဓာရကံ ထပေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ပတ္တံ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာဓာရကေ ထပနောကာသဿ အနိယမိတတ္တာတိ ဝဒန္တိ၊—သာရတ္ထ၊ ဝိမတိဋီကာလည်း"တနုကမိဒိုကာယာတိ ဝေဒိကာယ၊သဋ္ဌတ္ထ ပန ဟတ္ထပမာဏတော (တတော်ပမာဏမ္မ) အဋ္ဌင်္ဂုလရေ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာဓံရကေ ပန တတော ဗဟိဝိ ဝဋ္ဋတိ"ဟု အလားတူဖွင့်သည်၊ ဤဝိမတိဋီ "ဝေဒိကာ"ဟူသည် မြေခုံ အကြည်ပင်တည်း၊ အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန်ဒီဃနိကာယ (၂၂၂) အဖွင့် ကြည့်ပါ၊ ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍ "မိဒုန္တေ—အဋ္ဌင်္ဂုလစမုန်၏ အုဌ်ခုံ မြေခုံဟူသော အကြည်၏အစွန်း၌၊ ပရိဘဏ္ဍန္တေ- နံရံပြင်ဘက်ပတ်လည် အုဌ်ခုံ မြေခုံ အကြည်၏အစွန်း၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပန္တိ-ထားကြကုန်၏"ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး။

ရှိသော၊[အံ့ခြားနေရာ၌ "ပရိဘဏ္ဍကတာယ" နေရာဝယ် "ပရိကမ္မကတာယ" ဟု သုံးစွဲ၏။]ဘူမိယာဝါ-မြေ၌သော်၎င်း၊ ယတ္ထ-အကြင်သဲ၌၊(ပတ္ထော-သည်)၊ နဒုဿတိ-မပျက်စီး၊ တထာရူပါယ-ထိုသို့ မပျက်စီးနိုင်လောက်သော သဘော ရှိသော၊ ဝါလိကာယဝါ-သဲ၌သော်၎င်း၊ ထပေကုံ-ထားခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ-၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ "ကဋသာရကေဝါ-ကဲလားသင်ဖြူးခွေ၌ဝင်း၊ တန္နိကာယဝါ-ခတ်ပိုင်းခွေ၌ဝင်း" ဟု ပေး၏၊)ပန-ဗျတိရိက်၊ ပံသုရုဇာဒီသု-ဖုံ့, မြေ။ အစရှိသည်တို့၌ဝင်း၊ ခရဘူမိယံဝါ-ကြမ်းတမ်းသော မြေ၌ဝင်း၊ ထပေန္တာဿ-ထားသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ(ဒုဗ္ဘာတိ)။

ပတ္တမာဠကံ-သပိတ်စင်ကို၊ ဣဋ္ဌကာဟိဝါ-အုတ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ဒါရုဟိဝါ-သစ်သားတို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ မဟာမုခကုဏ္ဍသဏ္ဌာနာ-ကျယ်သော မျက်နှာဝရှိသော ဖျဉ်းအိုးပုံဏ္ဌာန်ရှိသော၊ ဘဏ္ဍကုက္ခလိကာ(ဘဏ္ဍက ဥက္ခလိကာ)-သပိတ်စသော ဘဏ္ဍာတို့ကို ထားရာအိုးကို၊ ပတ္တကုဏ္ဍောလိကာတိ-ပတ္တကုဏ္ဍောလိကာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ [မဟာမုခကုဏ္ဍ သဏ္ဌာနာတိ မဟာမုခစာဋိ သဏ္ဌာနာ၊-ဝိမတိ။]

ယော လဂ္ဂေယျာတိ-ကား၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော နံရံ၊ တံသင်းခွေ၊ လဂ္ဂေန္တဿ-ချိတ်သော်ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊(ဟောတိ)၊ [နံရံ၌ စိုက်ထားအပ်သော "သံ" စသည်ကို "နံရံတံသင်း" ဟု ခေါ်သည်။]

စိဝရံသေပိ-သင်္ကန်းတန်း ဝါးခွေလည်း၊ ဗန္ဓိတ္ဝာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှါ၊ နဝန္ဒတိ၊ ဘဏ္ဍကထပနတ္ထမေဝ-ဘဏ္ဍာထားခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်၊ ကတံဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ နိသီဒနသယနတ္ထံ-

× × × × × × ×

ပတ္တမာဠကံ။ ။ ပတ္တမာဠောနာမ ဝန္ဒေတ္ဝာ ပတ္တာနံ အဂမနတ္ထံ(သပိတ်တွေ့လိမ့်၍ မကျဘို့ရာ) ဝန္ဒံဝါ စတုရဿံဝါ ဣဋ္ဌကာဒိဟိ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ ကတောတိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊-သာရတ္ထ၊ ပတ္တမာဠကန္တိ ဥပစိကာနံ အနုဋ္ဌဟနတ္ထာယ(ခြုံမတက်နိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ) ဘူမိတော ဥစ္စတရံ ကတံ ဧဝဒိကာကာရမာဠကံ (အုတ်ခဲအဣသဏ္ဌာန်ရှိသော စင်တည်း)၊-ဝိမတိ။

လဂ္ဂေန္တဿ။ ။လဂ္ဂေန္တဿ ဒုက္ကဋံတိ ကေဝလံ(သပိတ်အိတ်မဖက် သက်သက်) ပတ္တံ လဂ္ဂေန္တဿ၊ နထဝိကာယ လဂ္ဂေန္တဿ (အိတ်ဖြင့် ချိတ်သော ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်)၊ ဣတိဝဒန္တိ၊ ဇိမံသိတဗ္ဗံ-ဤဝဒန္တိဝါဒကို စဉ်းစားစရာကောင်းသည်။-ဝိမတိ၊ ဤဝိမတိအလိုအားဖြင့် "သပိတ်ချည်းသက်သက် ချိတ်သည်ဖြစ်စေ, သပိတ်အိတ်တည်း၌ ထည့်၍ သပိတ်အိတ်ဖြင့် ချိတ်သည်ဖြစ်စေ ဒုက္ကဋ်အာပတ်ချည်းသာ" ဟု ယူလိုဟန်တူ၏၊ နောက်၌ "သပိတ်ကို အဝတ်ဖြင့်ထုပ်ပြီးလျှင် သင်္ကန်းတန်း၌လည်း ဖွဲ့ချည်၍ မထားကောင်း" ဟု ဆိုလတ္တံ့စကားကို ထောက်လျှင် "သပိတ်အိတ်ဖြင့်လည်း ဆင်စွယ်ကောက် စသည်၌ မချိတ်ကောင်း" ဟူသော ဝိမတိ အလိုက ဧကောင်းစရာရှိသည်။

ဝုဒ်ခြင်း အိဝ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကတံဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောဘု-ဖြစ်စေ၊ ယဉ်ကျေးဘွဲ့-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ဖန္ဓေဝါ - ညောင်စောင်းဦးသော် ၎င်း၊ ဒိဋ္ဌေဝါ-အင်းပျဉ်ဦးသော်ငင်း၊ ထပေန္တသ-ထားသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-အနွယကား၊ အညေန-သပိတ်မှ တပါးသော၊ ဘဏ္ဍကေန-ဘဏ္ဍာနှင့်၊ သန္ဓိ - တက္ခ၊ ဗန္ဓိတွာ - ရောနှော ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပေတုံ ဝန္တိ၊ (ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ပေါ်၌ ထားခြင်းငှါ အပ်၏၊) [အညေန ဘဏ္ဍကေနာ ဘိ အညေန ဘာရဗန္ဓနေန(လေးသောဝန် အဖွဲ့အတုပ်ရှိသော) ဘဏ္ဍကေန၊—ဒိမတိ။] အဋ္ဌနိယံ- အပေါင်၌၊ (ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၏ အပေါင်၌၊) ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့၍၊ ဩလမ္ဗေတုံဝါ - ဆွဲချိတ်ခြင်းငှါသော်လည်း၊ ဝန္တိ - အပ်၏၊ (အဋ္ဌနိယံ — ၌၊) ဗန္ဓိတွာဝိ- ဖွဲ့ချည်၍လည်း၊ ဥပရိ - အပေါင်၏ အထက်၌၊ ထပေတုံ ဝန္တိယေဝ။

ပန-ဆက်၊ မဠုံဝါ-ညောင်စောင်းကိုသော်ငင်း၊ (အချို့စာ၌ "မဠော" ဟု ရှိ၏၊) ဇိဋ္ဌံဝါ-အင်းပျဉ်ကိုသော်ငင်း၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်၍၊ စိဝရံသာဒိသု—သက်နိုးတန်းဝါး အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ အန္ဒုကစ္ဆေနေန - လင့်စင် ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်၊ (လယ်တော စသည်၌ လင့်စင် ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်၊) ထပိတံ - ထားအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တတ္ထ-ထို လင့်စင် ပုံသဏ္ဌာန်အပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌၊ ထပေတုံ ဝန္တိ၊("မြင့်နေသည့်အတွက် ဆိုင်စရာ မဟုတ်သောကြောင့် ထားကောင်း၏" ဟူလို၊) အံသဗဒ္ဓကေန-ပခုံးလွယ်ဖြင့်၊ အံသကူဠေန-ပခုံးစွန်း၌၊ လဂ္ဂေတွာ-ချိတ်၍၊ အကော်-ရင်ခွင်၌၊ထပေတုံ ဝန္တိ၊ ဆတ္တေ—ထီး၌၊ ဘတ္တပူရောဝိ- ဆွမ်းဖြင့် ပြည့်သော သပိတ်သည်ရင်း၊ ဝါ-ကိုရင်း၊ အံသကူဠေန-ပခုံးစွန်း၌၊ လဂ္ဂိတပတ္တောဝိ- ချိတ်အပ်သော သပိတ်သည်ရင်း၊ ဝါ-ကိုရင်း၊ ထပေတုံ နဝန္တိ၊ ပန-အနွယ၊ ဘဏ္ဍကေန-ဘဏ္ဍာနှင့်၊ သန္ဓိ-တက္ခ၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊(ထီးကို ဖွဲ့ချည်၍၊) ထပိတေ— ထားအပ်သော၊ (ဆတ္တေ) ဝါ—ထီး၌သော်ငင်း၊ အဋ္ဌကံ-လင့်စင်ကို၊ (အထက်၌ မြှောက်ချိအပ်သည်ကို၊) ကတ္တာ-ပြု၍၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော၊ (ဆတ္တေ) ဝါ- ထီး၌သော်

× × × × × × ×

ဗန္ဓိတွာဩလမ္ဗေတုံ။ ၊ဗန္ဓိတွာဩလမ္ဗေတုံတိဝုတ္တတ္တာ,ပဒဋ္ဌာနဘူတကာယ အံသဗဒ္ဓကော(သပိတ်အိတ် ပခုံးလွယ်သည်) ယထာလဂ္ဂိတဋ္ဌာနတော နပရိဟရတိ၊ တထာသဗ္ဘထာပိ ဗန္ဓိတွာ (ချည်ထားရာအရပ်မှ မရွေ့လျောက်အောင် တင်းကြပ်စွာ ဖွဲ့ချည်၍) ထပေတုံ ဝန္တိ၊— ဝိမတိ၊ အပေါင်၏ အထက်ပေါ်၌ထားလျှင် အမှတ်တမဲ့ ထိုင်သူတို့ ဖိထိုင်မည်စိုးသောကြောင့်"ဗန္ဓိတွာပိ ဥပရိထပေတုံ နဝန္တိယေဝ"ဟု ဆိုသည်။

ဘဏ္ဍကေန၊ပေ၊ယောဇေတဗ္ဗံ။ ၊ဗန္ဓိတွာ ထပိကေ ဆတ္တေဝါ အန္ဒုကံ ကတ္တာ ထပိတေ (ငြမ်းစင်လုပ်၍ထားအပ်သော) ဆတ္တေဝါတိ ဇယောဇနာ၊ ယောဇေတဗ္ဗံ ဘတ္တပူရောဝိ ဘုဉ္ဇပတ္တော ဝိတိ သမ္ဗန္ဓော၊— ဇယောဇနာ။

ရင်း၊ ယောကောဓိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော သဝိတ်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ထပေတုံ - ၄ါ၊ ဝ နှင့် - အပ်၏။ [အချို့စာအုပ်၌ "ထပိတေ ဝါ" ဟု "ဝါ" ပါသည်ကား အပို။]

ပတ္တဟတ္ထေနာတိ ဧတ္ထ - ပတ္တဟတ္ထေနဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကေဝလံ - ပါဒသီသ မဖက်သက်သက်၊ ယသ - အကြင်ရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေ - လက်၌၊ ပတ္တော - သဝိတ်သည်၊ (အတ္ထိ - ရှိ၏၊) သော ဧဝ - ထိုလက်၌ သဝိတ်ရှိသောရဟန်းသည်သာ၊ ပတ္တဟတ္ထော - ပတ္တဟတ္ထမည်သည်၊ န - မဟုတ်သေး၊ ကေဝလံ - ယင်္ခကစသည် မဖက် သက်သက်၊ ကဝါဠမေဝ - တံခါးရွက်ကိုသာ၊ ပဏာမေတုံ - တဖက်သို့ ညွတ်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ - တွန်းခွင့်ကို၊ န လဘတိစ - မရသည်လည်း၊ န - မဟုတ်သေး၊ အပိစ ခေါပန - အဟုတ်ကား၊ ဟတ္ထေ ဝါ - လက်၌သော်ငင်း၊ ပိဋ္ဌပါဒေ ဝါ - ခြေဖမိုးဝ်၌သော်ငင်း၊ ယတ္ထကတ္ထစိ - အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ သရီရာဝယေ -

× × × × × × ×

ပတ္တဟတ္ထေန။ ။ပါဠိတော်၌ "ပတ္တဟတ္ထေန" ဟု သာမညရှိသော်လည်း "ဟတ္ထကို ဥပလက္ခဏာနည်းအားဖြင့် မိန့်သောကြောင့် ပိဋ္ဌပါဒနှင့်တကွ သရီရာဝယဝအားလုံးကို ယူပါ" ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "နကေဝလံ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ "နကေဝလံ၊ပေ၊ပတ္တဟတ္ထော" ဟူသောဝါကျ၏ တွဲဘက် သမုစ္စယစကားကား "အဝိစ ခေါ" ဝါကျဝယ် ဟတ္ထေဝါမှ စ၍ "သရီရာဝယဝေန" တိုင်အောင်သော စကားတည်း၊ ဆိုလိုရင်းကား- လက်၌ သဝိတ်ရှိသော ရဟန်းသာမက, ခြေဖမိုးနှင့်တကွ သရီရာဝယဝ၌ သဝိတ်ရှိလျှင်လည်း လက် - ခြေ - ဥုးခေါင်းစသော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတခုဖြင့် မတွန်းခဲ့ကောင်း-ဟူလို။

နကေဝလဉ္စ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် "ကဝါဠော နပဏာမေတဗ္ဗော" ၌ ကဝါဠကို ဥပလက္ခဏာနည်းအားဖြင့် မှတ်ပြသည်၊ ကဝါဠသာမက, ဃဋိကစသည်ကိုလည်း မဖွင့်ခဲ့ကောင်းဟု သိစေလို၍ "နဃဋိကေဝလဉ္စ၊ပေ၊ ပဏာမေတုံ နလဘတိ" ဟု မိန့်သည်၊ ထို ဝါကျ၏ တွဲဘက် သမုစ္စယစကားကား "ကဝါဠံ၊ပေ၊အဝါပုရိတုံ နလဘတိ" တည်း၊ [ရှေးခေတ်က တခါးဝိတ်သောအခါ အထက်နား၌ မင်းတုတ်ဟု ခေါ်အပ်သော ဒုတ်ချောင်းရှည် ရှိ၏၊ ထို ဒုတ်ချောင်းရှည်ကို ဘေးနှစ်ဘက်၌ တခါးပေါင်ကိုကပ်၍ ရိုက်ထားသောအသားတို့၏အကြားဝ်၌ ချထား၏၊ ဖွင့်သောအခါ ထိုမင်းတုတ်ကိုမြောက်၍ ဖွင့်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဃဋိကံ ဥက္ခိပိတုံ" ဟု ဆိုသည်။]

ထို့ပြင်-တံခါးရွက်၏အလယ်ခေါင်၌ ဝဲ-ယာ သွားသော ကန့်လန့်တမျိုး ရှိသေး၏၊ ထိုကန့်လန့်၏ အလယ်ခေါင်၌ သံချောင်းတပ်၍ ထားသည်၊ ထိုသံချောင်း၏ တည့်တည့် တခါးရွက်၌ သံကောက်ဝင်လေးက်အောင် အပေါက် ဖေါက်ထား၏၊ သံကောက်ကို ထိုအပေါက်အတွင်း သွင်း၍ သံချောင်းကိုလှည့်လိုက်သောအခါ ထိုကန့်လန့်သည် နေရာရွေ့သွားသဖြင့် တခါးပွင့်လာ၏၊ ဤဝါကျများကိုထောံ၍ သဝိတ်အိတ်ဖြင့် လွယ်လျက် မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း၌ သဝိတ်ရှိနေလျှင် တခါးမဖွင့်ခဲ့ကောင်းဟု မှတ်ပါ၊ သဝိတ်အိတ်ဖြင့် လွယ်ထားလျှင်ကား ဖွင့်ခဲ့ကောင်း၏ဟု မှတ်ပါ။

ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်း၌၊ ပတ္တာသ္မိ-သပိတ်သည်၊ သတိ-ရှိလသော်၊ ဟတ္ထေနဝါ-လက်ဖြင့်သော်ငင်း၊ ပါဒေနဝါ-ခြေဖြင့်သော်ငင်း၊ သီသေနဝါ-ဥုးခေါင်းဖြင့်သော်ငင်း၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ သရီရာဝယဝေန-ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်းဖြင့်၊ ကဝါဠံ-ကို၊ ပဏာမေတုံဝါ-တဖက်သို့ ညွှတ်စေခြင်းငှါငင်း၊ ဝါ-တွန်းခြင်းကိုငင်း၊ ဃဋိကံ-ကျည်မကို၊ ဝါ-အထက်မင်းတုတ်ကို၊ ဥက္ခိပိတုံဝါ-မြှောက်ခြင်းငှါငင်း၊ ဝါ-မြှောက်ခွင့်ကိုငင်း၊ သူစိ-ကျည်ငယ်ကို၊ ဝါ-ကန့်လန့်ကို၊ ကုဋ္ဌိကာယ-သံကောက်ဖြင့်၊ အဝါပုရိတုံဝါ-ဖွင့်ခြင်းငှါငင်း၊ ဝါ-ဖွင့်ခွင့်ကိုငင်း၊ နလဘတိ-မရ၊ ပန-အနွယ၊ အံသကူဋေ-ပခုံးစွန်း၌၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ လဂ္ဂေတွာ-ချိတ်၍၊ (သဒိတ်အိပ်နှင့်တကွ ချိတ်၍၊) ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ၊ အဝါပုရိတုံ-ဖွင့်ခြင်းငှါ၊ ဝါ-ကို၊ လဘတိ။

လာဗုကဋ္ဌာဟံ-ဗူးခွက်ကို၊ (ဗူးအုံဟုလည်း ပေးကြ၏၊) တုမ္ဟကဋ္ဌာဟန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တံ-ထိုဗူးခွက်ကို၊ ပရိဟရိတုံ-အမြဲဆောင်ထားခြင်းငှါ၊ နဝန္တိ-မအပ်၊ ပန-အနွယကား၊ လဘိတ္ထာ-ရပြီး၍၊ တာဝ ကာလိကံ-ထိုသုံးဆောင်ရာကာလမျှ သုံးစွဲအပ်သည်မည်လေသံအောင်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဝန္တိ-အပ်၏၊ ဃဋိဃဋာဟေဝိ-အိုးခွက်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း၊ ဃဋိကပါလံ-အိုးခွက်ကို၊ ဃဋိဃဋာဟန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)။

အဘုံမေတိဧတံ-အဘုံမေဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဥတြာသဝစနံ-ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် ပြောဆိုကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ [“ဥဟြာသေန + ဝစနံ ဥတြာသဝစနံ”ဟု ပြု။] သဗ္ဗပံသုကူလေနာကိ ဧတ္ထ-၌၊ စီဝရဒ္ဓ-သင်္ကန်းသည်ငင်း၊ မဒ္ဒ

× × × × × × ×

တာဝကာလိကံ။ ။တာဝကာလိကံ ဘုဉ်တုံ ဝန္တိတိ သကိဒေဝ ဂဟေတွာ တေန အာမိသံ ပရိဘုဉ်တွာ ဆဒ္ဒေတုံ ဝန္တိတိ အဓိပ္ပါယော၊-သာရတ္ထ၊ ပရိဟရိတုန်ကို ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပိဏ္ဍာယ စရဏာထ္ထာယ ထပေတုံ၊ ပဉ္စာ အလဘန္တေန ပန ဧကဒိဝသံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဘုဉ်တွာ ဆဒ္ဒေဘုံ ဝန္တိ၊ ဧတေနာဟ တာဝကာလိကံ ပရိဘုဉ်တုံ ဝန္တိတိ၊- ဝိမတိ။

အဘုံမေ။ ။ဘဝတိတိ ဘူ၊ န+ဘူ အဘူ၊ (ဘူ-ကြီးပွားခြင်းသည်၊ န-မဟုတ်၊ အဘူ-ကြီးပွားခြင်း မဟုတ်)၊ အဝနိ-မကြီးပွားခြင်းတည်း၊ ဘယဝသေန ပန သာဇာတိ “အဘုံ”တိ အာဟ၊ ထိုမိန်းမသည် ကြောက်ခြင်းကြောင့် “အဘူ”ကိုပင် “အဘုံ”ဟု ဆိုသည်၊ ဝိနာသော မယ္ဟံတိ အတ္ထော၊- သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ “မေ-၏၊ အဘုံ-ကြီးပွားမဲ့ ဟက်စီးရတော့မှာပါတကား” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ မြန်မာလို “အမယ်လေးတော့” ဟု အော်ခြင်းနှင့် အတူပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဥတြာသဝစနမေတံ” ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်၊ ပါဠိတော်၌ “မေ-ငါ၏၊ အဘုံ-ကြီးပွားမဲ့ ဟက်စီးရခြင်းကို၊ အယံ-ဤသူကား၊ ဝိသာစောဝတ-ရဟန်းမဟုတ် မြေဘုတ်တစ်ဆွေကြီးပါတကား” ဟု ပေးပါ။

ဒိဌ္ဌ - ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်ၦင်း၊ ပံသုကူလံ - ပံသုကူသည်၊ ဝန္ဒတိ၊ အဇ္ဈောဟရဏ်ီယံပန - စားမျိုအပ်သော အာဟာရကိုကား၊ ဒိန္နကမေဝ - လူသာမကော်တို့ ပေးလှူအပ်သော အစာအာဟာရကိုသာ၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊ ["ကိုယ်တိုင် ကောံမစားရ, သခ်ျိုင်းဌ်ဌထားအပ်သော အစာပင်ဖြစ်သော်လည်းလူ သာမကော်တို့က တဆင့်ပေးမှ ယူကောင်းသည်"ဟူလို။] စလကာနိတိ-ကား၊ စမ္မေတ္ထာ(စမ်ဒိတ္ထာ)-စားပြီး၍၊ အပဝိဒ္ဓါမိသာနိ - စွန့်ပစ်အပ်သော အာမိသတို့ကိုၦင်း၊ အဋ္ဌိကာနိတိ-ကား၊ မစ္ဆမံသအဋ္ဌိကာနိ-ငါး, အသားတို့၏ အရိုးတို့ကိုၦင်း၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကန်တွ - ကား၊ မုခဝိက္ခာလနောဒကံ — လုပ်ဆေးရေကိုၦင်း၊ (ပတ္တေန နီဟရန်တွ ဌ်စပ်)။

ဧတေသု - ၍ စလက အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ - တစုံတခုကို၊ ပတ္တေန - သပိတ်ဖြင့်၊ နီဟရန်တွ သ-ထုတ်ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ (ဆွမ်းစားစရပ်မှ ထုတ်ဆောင်သောရဟန်း၏၊) ဒုက္ကဋံ - ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပတ္တံ - ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟံ-ထွေးခံကို၊ ဝါ- လက်ဆေးခံကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ဓောဝိတုမိ-ဆေးခြင်းငှါလည်း၊ နလဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဟတ္ထဓောတ ပါဒဓောတ ဥဒကံ ပိ-လက်ဆေးကြောင်းရေ ခြေဆေးကြောင်းရေကိုလည်း၊ (လက်ဆေးရေ ခြေဆေးရေကိုလည်း၊) ပတ္တေ-၌၊ အာကိရိတွာ-လောင်းထည့်၍၊ နီဟရိတုံ-ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှါ၊ န ဝန္ဒတိ - မအပ်။

အနုဇ္ဈိဿံ-စားကြင်းမရှိသော၊ သုဒ္ဓပတ္တံ-သက်သက်သော သပိတ်ကို၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထေန - စားကြွင်းရှိသော လက်ဖြင့်၊ ဂဏှိတုံ - ယူခြင်းငှါ၊ န ဝန္ဒတိ၊ ပန-အန္တယ၊ ဝါမဟတ္ထေန-လက်ဝဲလက်ဖြင့်၊ ဧတ္ထ-၌ စားကြွင်းမရှိသောသပိတ်၌၊

× × × × × × ×

စမ္မေတ္ထာ(စမ်ဒိတ္ထာ)။ ။စုံရာဒိ စမ္မဓောတ်သည် "ဘက်ခွန်" အနက်ကို ဟော၏၊ ဘူဝါဒိ စမ္မဓောတ်လည်း "ဘက်ခွန်" အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် စမ္မေတ္ထာ(စမ်ဒိတ္ထာ) ဟု ပါဌ် ၂ မျိုးပင် ရှိနိုင်သည်၊ "စမ္မေတ္ထာတိ ခါဒိတ္ထာ" ဟု ဖွင့်ကြသည်၊ ဝိမတိ်၌ကား "စမ္မေတ္ထာတိ နိဒ္ဒေါဘိတ္ထာ-စားပြီးနောက် ထွေး၍" ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် "စလကာနိ-စားပြီး၍ စွန့်ပစ်အပ်သော အာမိသတို့ကို" ဟု ပြေး။

ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟံ ကတ္ထာ။ ။ပဋိဂ္ဂဟံ ကတ္ထာတိ ဝုတ္တတ္တာ ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထေန ဥဒကံ ဂဟေတ္ထာပတ္တံ ပရိပ္ဖေါသိတ္ထာ ဓောဝနဋ်ဌာနဝသေန၊ ဧတ္ထကေန ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟံကတ္ထာ ဟတ္ထော ဓောဝိတောနာမ န ဟောတိ၊-ဝိမတိ၊ သပိတ်ကို လက်ဆေးခံမလုပ်ဘဲ သပိတ်ထည်းဌ် ရေကို သွန်ထည့်ပြီးလျှင် သပိတ်ကို ဆေးကြောသည့်အနေအားဖြင့် ပြုကောင်း၏၊ ဤမျှလောက်ပြုရုံဖြင့် သပိတ်၌ လက်ဆေးသည် မမည်။

အနုဇ္ဈိဿံ၊ပေ၊ ဟောတိ။ ။စားကြွင်း မရှိသော သန့်ရှင်းသော သပိတ်ကို စားကြွင်းရှိသော လက်ဖြင့် (ပေနေသောလက်ဖြင့်) မကိုင်ယူကောင်းရကား- အဋ္ဌကထာ၌ ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း စီစဉ်ရသည်။

ဥဒကံ-ရေကို၊ အာသိဉ္ဆိတ္ထာ-လောင်းထည့်၍၊ ဧကံ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ-ရေတစုံကို၊ (ရောဂကျိုက်ကို၊)ဂဟေတ္ထာ-၍၊ (ဥစ္ဆိဉ္ဇဟတ္ထဖြင့် သပိတ်ကို မထိအောင်ယူ၍၊) ဥစ္ဆိဉ္ဇဟဇ္ဇေန - ဖြင့်၊ (စားကြွင်းပေနေသောလက်ဖြင့်၊) ဂဏှိဘုံ- သပိတ်ကို ယူခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - ၏၊ ဟိ- မှန်၊ ဧတ္တာဝတာပိ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရေတစုံကိုယူကာမျှဖြင့်လည်း၊ သော-ထိုသပိတ် သည်၊ ဥစ္ဆိဉ္ဇပတ္တော-စားကြွင်းရှိသော သပိတ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်တော့၏။

ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ဗဟိ-သပိတ်၏အပြင်ဘက်၌၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ ဝိက္ခာလေတ္ထာ - ဆေးပြီး၍၊ ဂဟေတုံ - သပိတ်ကို ကိုင်ယူခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ မစ္ဆမံသ ဖလာဖလာဒီနိ-ငါး,အမဲ,သစ်သီးငယ်,သစ်သီးကြီးအစရှိသည်တို့ကို၊ ခါဒဓန္တော-ခဲစားသောရဟန်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုငါး,အမဲ,သစ်သီးတို့၌၊ ယံအင်္ဂံ ဝါ-အကြင်အင်္ဂါကိုသော်၎င်း၊ ဝါ-အကြင်အစွန်းကိုသော်၎င်း၊ ယံ စလကံ ဝါ-အကြင်ပေါ်းဖတ်ကိုသော်၎င်း၊ ဆန္နေတုကာမော - စွန့်လိုသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တံ-ထို အင်္ဂါးစသည်ကို၊ ပတ္တေ-၌၊ ထပေကုံ-ထားခြင်းငှါ၊ ဝါ-ထားခွင့်ကို၊ နလဇ္ဇတိ-မရအပ်၊ (အချို့စာအုပ်၌ "နလဘတိ" ဟု ကတ္တုရုပ်ရှိ၏၊) ပန-အနွယ၊ ယံ-အကြင် အင်္ဂါးစသည်ကို၊ ပဋိခါဒိတုကာမော - တဖန် စားလိုသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထို အင်္ဂါးစသည်ကို၊ ပတ္တေ-၌၊ ထပေတုံ-ငှါ၊ ဝါ-ထားခွင့်ကို၊ လဇ္ဇတိ-ရအပ်၏။

အဋ္ဌက ကဏ္ဍကာဒီနိ - အင်္ဂါး အစေ့, ငါးဆူး အစရှိသည်တို့ကို၊ တတ္ထေဝ-ထို သပိတ်၌ပင်၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဝါ- ထား၍၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ လုဠိတ္ဝာ-အင်္ဂါး ဖယ်သည်မှ နှုတ်၍၊ ခါဒိတုံ - ခဲစားခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [လုဠိတ္ဝာဘိ တတော မံသံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ-ထို အင်္ဂါးစသည်မှ အသားကို ထုတ်၍စားခြင်းငှါ အပ်၏။]

× × × × × × ×

ဥဒကဂဏ္ဍုသံ ဂဟေတ္ထာ။ ။ဧကံ ဥဒကဂဏ္ဍုသံဂဟေတ္ထာတိ ပတ္တံ အဖုသိတ္ဝာ တတ္ထ ဥဒကမေဝ ဥစ္ဆိဉ္ဇဟဇ္ဇေန ဥက္ခိပိတ္ဝာ ဂဏ္ဍုသံကတ္ဝာ၊-ရေငုံ့ကို ယူသောအခါ ပေနေသော ညာဘက်လက်ဖြင့်ယူလျှင် သပိတ်ကို မထိစေဘဲ ရေကိုသာ လက်ဖြင့်ယူ၍ ငုံရမည်၊ ဝါမဟဇ္ဇေနေဝ ဝါ ပတ္တံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ မုခေန ဂဏ္ဍုသံ ဂဟေတုံပိ ဝဋ္ဋတိ၊ တနည်း-ပေနေသော ညာလက်ဖြင့်မကိုင်ဘဲ ဘယ်လက်ဖြင့် သပိတ်ကိုမြှောက်၍ ရေကို ငုံယူခြင်းငှါလည်း အပ်၏၊ ဤသို့ ဝိမတိန့် ၂ နည်းဖွင့်၏၊-သာရတ္ထဋီကား နောက်နည်းကိုသာ ဖွင့်သည်။

ဗဟိ ဥဒကေန ဝိက္ခာလေတ္ထာ။ ။ကိုယ်တိုင် မစားလိုသော်လည်း သူတပါးစားခြင်းငှါ သင့်လျော်လျှင် ထိုအရိုးစသည်ကို သပိတ်ထည့်ဆည်းခြင်းငှါ အပ်၏။ [ဗဟိ ဥဒကေန ဝိက္ခာလေတ္ထာတိ ဒ္ဝီသု အင်္ဂလိသု အာမိသမတ္တံ ဝိက္ခာလေတ္ထာ ဗဟိ ဂဟေတုမ္မိ ဝဋ္ဋတိ၊ ပဋိခါဒိတုကာမောတိ ဇ္ဈေန သယံ ခါဒိတုကာမောပိ အညေသံ ခါဒနာရုဟံ ထပေတုံ လဘတိ၊-ဝိမတိ။]

ပန-ဆက်၊ မုခဘော-ခံတွင်းမှ၊ နီဟဋံ-ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီးသော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အာမိသကို၊ ပုန - တဖန်၊ ခါဒိတုကာမော- ခဲစားလိုသည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်အံ့၊ တံ- ထိုအာမိသကို၊ ပတ္တော- သပိတ်၌၊ ထပေတုံ- ထားခြင်းငှါ၊ န လဘ္ဘတိ၊ (အဋ္ဌ.စာအုပ်၌ "ပုန ခါဒိတုကာမော ဟောတိ၊ တံ ပတ္တော ထပေတုံ လဘ္ဘတိ"ဟု အနွယ်ဝါကျလည်းရှိ၏၊သင့်သည်သာ၊)သိဂီဝေရနာဠိကေရ ခဏ္ဍာနိ - ဂျင်းပိုင်း, အုန်းသီးပိုင်း ဘို့ကို၊ ဒုံသိတ္တာ - ကိုက်ဖြတ်ပြီး၍၊ ပုန - တဖန်၊ ထပေတုံ - ထား ခြင်းငှါ၊ ဝါ - ထားခွင့်ကို၊ လဘ္ဘတိ-ရအပ်၏။ [ကျန်သော အပိုင်းကို သပိတ်ထည်း၌ ထည့်ထားကောင်း၏၊ ဤ ပြခဲ့သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဝိနည်းပညတ်တော်ကို နားလည်သည် ဖြစ်စေ, နားမလည်သည် ဖြစ်စေ , ပြိမိသော ရဟန်းမှာ ဒုက္ကဋ်သာတည်း၊ ဧတေသု သမ္ဗေသု ပဏ္ဏာတ္တိ ဇာနာဘုဝါ, မာဝါ၊ အာပတ္တိယေဝ၊-သာရတ္ထ။]

နမတကန္တိ-ကား၊သတ္ထကဝေဌနကံ-ဒါးငယ်ကို ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပိသောတိကခဏ္ဍံ-အဝတ်ပိုင်းကို၊(အနုဇာနာမိ-၌စပ်၊)ဒဏ္ဍသတ္ထကန္တိ-ကား၊ ပိပ္ပလကံဝါ-သင်ခုန်းဒါးကိုသော်၎င်း၊ အညမ္မိ - အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ဒဏ္ဍံ-အရိုးကို၊ ယောဇေတ္ဝာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ-တပ်၍၊ ကတသတ္ထကံဝါ—ပြုအပ်သော ဒါးငယ်ကိုသော်၎င်း၊ ("အနုဇာနာမိ" ၌စပ်)၊ ကဏ္ဏကိတာ ဟောန္တိ - ကား၊ မလဂ္ဂဟိတာ—ယူအပ်သော အညစ်အကြေး ရှိကုန်သည်၊(သံချေးတက်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ-နှ၏၊("ကဏ္ဏကိတာ-သံချေးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သည်" ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ၊) ကိဏ္ဏေန ပူရေတုန္တိ—ကား၊ ကိဏ္ဏစုဏ္ဏေန- တဆေးမှုန့်ဖြင့်၊ ပူရေတုံ-ပြည့်စေခြင်းငှါ၊ ["အနုဇာနာမိ"၌စပ်၊ ကိဏ္ဏစုဏ္ဏေနာတိ သုရာကိဏ္ဏစုဏ္ဏေန၊- သေရည်လုပ်ရာ၌ ထည့်ခတ်အပ်သော တဆေးမှုန့်ဖြင့်၊ " သေမျိုးဧ့"ဟုလည်း ခေါ်၏၊] သတ္တုယောတိ-ကား၊ ဟလိဒ္ဒိမိဿကေန - နနွင်းဖြင့် ရောအပ်သော၊ ပိဠုစုဏ္ဏေန - မုံမှုန့်ဖြင့်၊ (ပူရေတုံ-အနုဇာနာမိ)။

ပါသာဏစုဏ္ဏံ — ကျောက်မှုန့်ကို၊ သရိတကန္တိ—သရိတကံဟူ၍၊ ဒုစ္စတိ - ဆိုအပ်၏၊ တေန- ထိုကျောက်မှုန့်ဖြင့်၊ ပူရေတုံ—ငှါ၊ အနုဇာနာမိ - ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အနက်၊ မဓုသိတ္ထကေန သာရေတုန္တိ-ကား၊ မဓုသိတ္ထကေန—ပျားဖယောင်းဖြင့်၊ မင်္ကေတုံ — အပ်ကို သုတ်လိမ်းခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ၊) သရိတကံ ပရိဘိဇ္ဇတိတိ— ကား၊ တံမက္ခိတမဓုသိတ္ထကံ- ထို လိမ်းကျံအပ်သော ပျားဖယောင်းသည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ပျက်စီး၏၊(အပ်မှ ကွာသွား၏၊)သရိတကသိပါဋိကန္တိ-ကား၊ မဓုသိတ္ထကပိလောတိကံ- ပျားဖယောင်းဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော အဝတ်အိပ်ကို၊ (အနုဇာနာမိ၌စပ်၊) [ပျားဖယောင်းချည်း သုတ်ထားလျှင် ထိုဖယောင်း မမြဲသောကြောင့် ပျားဖယောင်း သုတ်ထားအပ်သော အဝတ်အိတ်

အတွင်း၌ သွင်းထားဘို့ရန် ဦးဖြူတော်မူဟန် တူသည်၊ မခုသိထွဲကပိလောတိက ဘိန်-မခုသိထွကေန မကွိတံ ပိလောတိကံ၊-ယောဇနာ၊]ပန-ဆက်၊ သတ္ထကောသကသိပါဠိကာ— ဒါးအိမ်ဖြစ်သော အဝတ်အိတ်သည်၊ (အဝတ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဒါးအိမ်သည်)၊ သရိတသိပါဠိကာယ- ပျားဖယောင်းဖြင့် သုတ်လိမ်းသော အဝတ်အိတ်အား၊ အနုလောမာ-လျော်၏၊ ဣတိ ကုရန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။

နိဿေဏိပိ - ကားပေါင်သည်ၦင်း၊ တတ္ထ - ထို ကားပေါင်၌၊ အတ္ထရိတဇ္ဇကတသာရကကိလဉ္ဇာနံ-ခင်းထိုက်သောသင်ဖြူးဖျာတို့တွင်၊အညတရမ်ို-အမှတ်ထား တပါးပါးသည်ၦင်း၊ ကထိနန္တိ-မည်၏၊ [ရှေးနိဿယ၌“နိဿေဏိပိ—ကနယင်းပေါင်သည်ၦင်း”ဟု ပေး၏၊ စန္ဒနေအောင်ကန်ထားသော ယင်းပေင်ါဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ရှေးက ထန်းတက်လှေကားကို “ယင်း”ဟု ခေါ်သည်၊ ိဿေဏိမ်ိဟု ဒုတိယန္တ ရှိလျှင် “နိဿေဏိမ်ို-ကိုၦင်း၊ အညတရမ်ို-ကိုၦင်း”ဟု ပေး၍ အနုဇာနာမိ၌ စပ်။]

ကထိနရဇ္ဇုန်-ကား၊ ယာယ-ဒုကြင် ကြိုးဖြင့်၊ (ဗန္ဓနီ၌စပ်၊) ဒုပန္နဒိဝရံ—၂ ထပ် ၂ လွှာရှိသော သင်္ကန်းကို၊ သိဗ္ဗန္တာ-ချုပ်ကုန်လသော်၊ ဝါ-ချုပ်သော ပုဏ္ဏမိလတို့သည်၊ ကထိန-ကားပေါင်၌၊ စိဝရံ - ကိုလည်း၊ ဗန္ဓန္တိ - ဖွဲ့ချည်ကြကုန်၏၊(တံ-ထိုကားပေါင်၌ သင်္ကန်းဒုစကိုဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုးကို၊အနုဇာနာမိ

× × × × × × ×

နိဿေဏိ။ ။လှေကားကဲ့သို့ ၂ ဘက် ကားထားသော ဒုတ်တန်းဝယ် အထက်၌ ဒုတ်တန်း တခု, အောက်၌ ဒုတ်တန်းတခု တပ်ထားလျှင် “ကားပေါင်”ဟု ခေါ်အပ်မသော “ကထိန”ဖြစ်၏၊ ထိုကားပေါင်ကိုလည်း မိမိအရပ်အလိုက် ချုပ်မည့် သင်္ကန်းနှင့် အရွယ်တော်အောင် ပြုလုပ်ထားရမည်၊ လှေကားကဲ့သို့ သေးသေးကျဉ်းကျဉ်း၊ မဟုတ်ရ၊ သင်္ကန်းပမာဏနှင့် ညီမျှအောင် အလျား အနံရှိစေရမည်၊ ထိုကားပေါင်၌ သင်္ကန်းဖြန့်၍ အဖျားကို ဒုတ်တန်း၌ချည်ပြီးလျှင် ချုပ်ရသည်။

အချို့ကား ထို ဒုတ်တန်း၌ သင်္ကန်းအနား ဖွဲ့ချည်သောအခါ အောက်၌ အိ၍ ကျမသွားအောင်“ကဋ္ဌသာရက”သို့မဟုတ်“ကိလဉ္ဇ”တို့ကို ဖြန့်ခင်းထားကြ၏၊နိဿေဏိမ်ိတ် စတူဟိ ဒဏ္ဍေဟိ စိဝရပမာဏေန အာယတ စတုရဿံ ကတ္တာ ဗဒ္ဓပဋ္ဌလမ်ို၊ ထွေဟိ စိဝရကောဋ္ဌိယော သမကံ ဗန္ဓိတ္တာ စိဝရံ ယထာသုခံ သိဗ္ဗန္တိ၊တတ္ထ အတ္ထရိတဇ္ဇန္တိ တသာ နိဿေဏိယာ ဥပရိ စိဝရဿ ဥပတ္ထမ္ဘနတ္ထာယ အတ္ထရိတဗ္ဗံ။—ဝိမတိ။

ကထိနရဇ္ဇု။ ။ကထိနသင်္ခါတာယ နိဿေဏိယာ စိဝရဿ ဗန္ဓနကရဇ္ဇု ကထိနရဇ္ဇုတိ မဇ္ဈေလောပိ သမာသောတိ အာဟ “ယာယာ”တိ အာဒိ၊ တတ္ထ ယဿွာ ဒ္ဝိန္နံ ပဋ္ဌလာနံ ကေသို့ အဓိကေ ဇာတေ တတ္ထ ဝလိယော ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဒုပန္နစိဝရဿ ပဋ္ဌလဒ္ဝယမ်ို သမကံ ကတ္တာ ဗန္ဓနကရဇ္ဇု ကထိနရဇ္ဇုတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊—ဝိမတိ၊ ဤစကား အရ – ၂ ထပ် ၂ လွှာ သင်္ကန်းကို ချုပ်သောအခါ အစွန်း ညီအောင် ကားပေါင်း၌ သင်္ကန်းအစကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို “ကထိနရဇ္ဇု”ခေါ်ကြောင်း သိပါ၊“ကထိန + ပန္ဓနိကာ + ရဇ္ဇု၊ ကထိနရဇ္ဇု၊”ဟု မဇ္ဈေလောပိသမာသ်ပြု။

ဥ်စဝ်၊) ကထိန် နပ္ပဟောတိတိ- ကား၊ ဒီဃသ- အရပ်ရှည်သော၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ပမာဏော - အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ကထိန်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ-ထိုရှည်သောကားပေါ်၌၊ ရဿသ-ပုသော၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ စီဝရံ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပတ္ထရိယမာနံ - ဖြန့်ခင်းအပ်သော်၊ နပ္ပဟောတိ- မလောက်၊ ဝါ-မမှီ၊ အန္တောဃော ဝ-ကားပေါ်၏အတွင်း၌သာ၊(စီဝရံ-ဘာည်၊) ဟောတိ-၏၊ ဒဏ္ဍကေ-ကားပေါ်၏ ဒုတ်တန်းဟိုဘို၊ နပါပုဏာတိ-မရောက်၊ ဝါ- မမှီ၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်၊ [(စီဝရံ၊ပေ၊ နပ္ပဟောတိကို"အန္တောဃော ဝ ၊ပေ၊ပါပုဏာတိ"ဟုဖွင့်သည်။)]

ဒဏ္ဍကထိနန္တိ-ကား၊ တဿ-ထိုရှည်သောကားပေါ်၏၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ ဋတရဿ- ဒ္ဃခြားသော၊ ဘိက္ခုနော- ပုသောရဟန်း၏၊ ပမာဏေန-အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ အညံ-အခြားသော၊ နိဿေဏိ- ကားပေါ်ကို၊ ဗန္ဓိတုံ-ဖွဲ့ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော- အနက်၊ ဗီဒလကန္တိ-ကား၊ ဒဏ္ဍကထိနပ္ပမာဏေန - ဒုတ်တန်း ကားပေါ်၏ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ကဋ္ဌသာရကဿ - သင်ဖြူး၏၊ ပရိယန္တေ- အစွန်၌၊ ပဋိသံဟရိတွာ- ခေါက်၍၊ ဒုဂုဏာကရဏံ- ၂ ထပ်ပြုခြင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ၌စပ်။)

သလာကန္တိ - ကား၊ ဒုပန္နစီဝရဿ - ၂ ထပ် ၂ လွှာရှိသော သင်္ကန်း၏၊ အန္တရေ-အကြား၌၊ ပဝေသနသလာကံ-သွင်းကြောင်းဖြစ်သော ဝါးခြမ်းစိတ်ကိုငှင်း၊(အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊)[ပဝေသန သလာကန္တိ - ဝလိန် (အတွန့်တိုကို)၊ အဂ္ဂဟဏတ္ထာယ ပဝေသနက ဝေဠုသလာကာဒိ၊ - ဝိမတိ၊] ဝိနန္ဓနရဇ္ဇုန္တိ- ကား၊ မဟာနိဿေဏိယာ-ကားပေါ်ကြိုးနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ခုဒ္ဒကံ-ငယ်သော၊

× × × × × × ×

ဒဏ္ဍကထိနံ ။ ။ တဿ မဇ္ဈေတိ ပုရာဏကထိနသေဝ အန္တော၊ ဘိက္ခုနော ပမာဏေနာတိ-ဘိက္ခုနော စီဝရဿ ပမာဏေန၊ အညံ နိဿေဏိန္တိ ဒီဃတောစ တိရိယတောစ အညံ ဒဏ္ဍံ ထပေတွာ ဗန္ဓိတုံ၊-ဝိမတိ၊ ဤဋီကာအဖွင့်အရ နဂိကားပေါ်၏ အလယ်အတွင်း၌ ဝဲယာ ၄ ဌာနဝယ် ဒုတ်တန်းတပ်ထားအပ်သော ကားပေါ်တမျိုးကို"ဒဏ္ဍကထိန" ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ " ဒဏ္ဍကထိန်-မူလ ကားပေါ်၏ အလယ်အတွင်း၌ ဒုတ်တန်း ကားပေါ် တမျိုးကိုငှင်း"ဟုပေး။

ဗီဒလကံ။ ။ ဗီဒလကန္တိ ဒုဂုဏာကရဏာသင်္ခါတသဏ္ဌာနဝိသေသသော အဓိဝစနံ၊ ကဿ ဒုဂုဏာကရဏံ၊ ယေန ကိလဉ္ဇာဒိနာ မဟန္တံ ကထိနံ အတ္ထတံ၊ တဿ၊ တဒို့ ဒဏ္ဍကထိနပ္ပမာဏေန ပရိယန္တေ သံဟရိတွာ ဒုဂုဏံ ကာတဗ္ဗံ၊-သာရတ္ထ၊ ဝိဒလက, သို့မဟုတ် ဗီဒလကသဒ္ဒါသည် ၂ ထပ် ပြုခြင်းကို ဟောသော ရုဋ္ဌိ သဒ္ဒါတည်း၊ မူလ ကားပေါ်ကြိုးနှင့် အလျားအနုံ သင့်တော်အောင် ပြုထားအပ်သော ဖျာ, သို့မဟုတ် သင်ဖြူးသည် ဒဏ္ဍကထိနထက် ရှည်လျား ပြန့်ကျယ်နေသောကြောင့် ဒဏ္ဍကထိနနှင့် တော်အောင် ရှည်သောအဝိုင်းကို ခေါက်၍ ၂ ထပ်ချုပ်ခြင်းကို"ဝိဒလက, ဗီဒလက" ဟု ခေါ်သည်။

ဒုဿေဃာ်-ကားပေါင်ကို၊(အတွင်းက ဒဏ္ဍာကထိနကိုဆိုသည်၊)ဝိနဒ္ဓီတုံ-ပဲ့ချည်ခြင်းငှါ၊ ရဇ္ဇုံ-ကြိုးကိုဂင်း၊ [ဝိနဒ္ဓိယတေ ဗန္ဓိယတေ ဧတာယာတိ ဝိနဒ္ဓနာ၊ ဝိနဒ္ဓနာဝစ+သာ+ရဇ္ဇုစာတိ ဝိနဒ္ဓနရဇ္ဇု၊]ဝိနဒ္ဓနသုတ္တန်-ကား၊ခုဒ္ဒကနိဿေဏိ ယာ-ငယ်သော ကားပေါင်၌၊ (အတွင်းက ဒုတ်တန်း ကားပေါင်၌၊) စိဝရံ-ကို ပိနဒ္ဓီတုံ-ငှါ၊ သုတ္တကံ-ချည်ငယ်ကိုဂင်း၊ ဝိနဒ္ဓိတ္ဝာ စိဝရံ သိဗ္ဗိတုန်း-ကား၊ တေန သုတ္တကေန-ထိုချည်ငယ်ဖြင့်၊ တတ္ထ-ထို ငယ်သော ကားပေါင်၌၊ စိဝရံ-ကို၊ ဝိနဒ္ဓိတ္ဝာ-၍၊ သိဗ္ဗိတုံ-ချုပ်ခြင်းငှါဂင်း၊(အနုဇာနာမိ၌ စပ်)။

ဝိသမာ ဟောန္တိ ကိ-ကား၊ ကာစိ-အချို့သော ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂ ခုတို့၏ အကြားဘို့သည်၊ ခုဒ္ဒကာ-ကျဉ်းနေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နှ၏၊ ကာစိ-အချို့သော ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂ ခုတို့၏ အကြားတို့သည်၊မဟန္တာ-ကျယ်နေကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကဉ္စုကန္တိ-ကား၊ ပမာဏသညာကရဏံ-ချုပ်ရိုးကြောင်းတို့၏ အကြား၌ အတိုင်းအရှည် ပမာဏ၏ အမှတ်အသားကို ပြုကြောင်း ဖြစ်သော၊ သံကိဏ္ဏ-အမှတ်မရှိတစုံတခုသော၊ တာလပဏ္ဏာဒိ-ထန်းရွက် အစရှိသည်ကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) ["ကဉ္စုက"ဟူသော အမည်သည် ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂ ခု အကြား၌ တိုင်းတာကြောင်း ဖြစ်သော ထန်းရွက်စသည်တို့၏ အမည်တည်း၊] ဓမာယသုတ္တကန္တိ-ကား၊ ဝမုကိနံ-လက်သမားတို့၏၊ ဒါရူဒေ့ - သစ်သားတို့၌၊ ကာဠသုတ္တေန - တမျဉ်းကြိုးဖြင့်၊ သညာကရဏံဝိယ- ဒုမှတ်အသားကိုပြုခြင်းကဲ့သို့၊ ဟလိဒ္ဒိသုတ္တေန- နနွင်းလူးအပ်သော ချည်ဖြင့်၊ သညာကရဏံ-အမှတ်အသား ပြုခြင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်)။

အင်္ဂုလိယာ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-ကား၊ သူစိမုခံ-အပ်ဖျားကို၊ အင်္ဂုလိယာ-လက်ချောင်းဖြင့်၊ ပဋိဆ္ဆာဒေန္တိ-ခံကြကုန်၏၊[အချို့စာအုပ်၌"ပဋိစ္ဆိုနန္တိ"ဟု ရှိ၏၊ ပဋိဆ္ဆာဒေန္တိ သည် ဘူဝါဒိ စိဓာတ်,ပဋိစ္ဆိုနန္တိကား ကိယာဒိ စိဓာတ်တည်း၊]ပဋိဂ္ဂဟန္တိ-ကား၊ အင်္ဂုလိကောသကံ - လက်စွပ်ကို၊ (အပ်ချုပ်သောအခါ ထိုးလိုက်သော အပ်ကို ခံကြောင်းဖြစ်သော လက်အဖျားဌ စွပ်ထားအပ်သော လက်စွပ်ကို၊) (အနုဇာနာမိ၌စပ်၊) [ဤကာတို့၌ "ပဋိဂ္ဂဟန္တိ အင်္ဂုလိကဉ္စုကံ-လက်ချောင်း၌ ကြပ်နေအောင် စွပ်အပ်သော သင်တိုင်းကို"ဟု ဖွင့်ကြသောကြောင့်"ပဋိဂ္ဂဟန္တိ

× × × × × × ×

မောဃသုတ္တကံ ။ ။နနွင်းသုတ်ထားအပ်သော ချည်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ အမှတ်အသား ပြုလိုက်သောအခါ ချုပ်ဘို့ရန် အကြောင်းအရာကလေးထင်နေ၏၊ ထိုအကြောင်း အရာသည် လက်သမားတို့ တမျဉ်းကြိုးဖြင့် မျဉ်းတားခြင်းနှင့် တူ၏၊ ထို့ကြောင့် " ကာဠသုတ္တေန၊ပေါသညာကရဏံ " ဟု ဆိုသည်၊ ထိုကြိုး၏ အရာသည် သက်နှံး၌ ချုပ်ရိုးအဖြစ်ဖြင့် မပါသောကြောင့် " အချည်းနှီးသောကြိုး "ဟု ဆိုသည်၊ သက်နှံးချုပ်ခန်း၌ အပ်ချည်ဖြင့် တဲခြင်း, သိခြင်းကို "မောဃသုတ္တ"ဟု ခေါ်၏၊ ဤ၌ မျဉ်းကြောင်းထင်ရုံ အမှတ်အသားပြုခြင်းကို မောဃသုတ္တက ဟု ဆိုသည်။

အင်္ဂလိကောသကံ”သည် ရှေးပါဠိ ဟုတ်ဟန်မဟူ။] အာဝေသနဝိတ္ထကံ နာမ-
မည်သည်၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ပါဘိစကော်ဠကာဒိ – ခွက်,
ကလပ် အစရှိသည်တည်း။

ဥစ္စဝတ္ထုကန္တိ-ကား၊ ပံသု-မြေမှုန့်ကို၊ အာကိရိတ္ဝာ- လောင်းထည့်၍၊ ဥစ္စ
ဝတ္ထုကံ-မြင့်သောတည်ရာအကျည်ရှိသည်ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ-
၏၊ ဇာတိအတ္ထော-အနက်၊ ဩဂဓဲဗ္ဗတ္ဝာ၊ပေါကာတုန္တိ-ကား၊ ဆဒနံ-အမိုးကို၊
ဩခုနိတ္ဝာ - ခါ၍၊ ဃနဒဏ္ဍကံ - တခဲနက်သောဒုတ်တံ ရှိသည်ကို၊ ကတ္ဝာ- ၍၊
အန္တောစေဝ- အတွင်း၌ပင်း၊ ဗဟိစ- အပြင်၌ပင်း၊ မတ္တိကာယ- မြေညက်ဖြင့်၊
လိဒ္ဓိတုံ - လိမ်းကုံခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ၊) ဇာတိအတ္ထော- နက်၊ ဂေါဃံသိကာ
ယာတိ-ကား၊ ဝေဋ္ဌံဝါ-ဝါးတံကိုသော်၎င်း၊ ရက္ခဒဏ္ဍံဝါ-သစ်သားဒုတ်တံကို

× × × × × × ×

အာဝေသနဝိတ္ထကံ။ ။“အာဝေသနဝိတ္ထကံ”နေရာဝယ်“အာဝေသနတ္ထဝိကံ”
ရှိရမည်ဟု ပါဠိတော်ရှေးနိဿယဟု မှာထား၏၊ သို့သော်“ထဝိက”သဒ္ဒါသည်“အိတ်”
ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ ဤ၌ကား “ပါတိစကော်ဠကာဒိ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့်
ထဝိကနှင့် မလျော်ချေ၊ ဤအဖွင့်ကိုလည်း ထိုပါဠိတော်နိဿယဟု ဥပလက္ခဏာနည်း ဟု
ဆိုသည်၊ ပါတိဟူသည် အပ်စသောဘဏ္ဍာတို့ကို ထားဘိုရာ ခွက်ငယ်တမျိုးတည်း၊
စကော်ဠကကို အထူးမဖွင့်ကြ၊“ပန်းတောင်း,ပန်းကလပ်”ဟု ပေးကြသည်။

ဋီကာများ။ ။ပါတိနာမ ပဋိဂ္ဂဟဏသဏ္ဌာနေန ကတော ဘာဇနဝိသေသော၊-
သာရတ္ထ၊ ပါတိနာမ ဘဏ္ဍဇ္ဇပနကော ဘာဇနဝိသေသော၊ – ဝိမတိ၊ ဤမှ နောက်၌
ပါဠိတော်ဝယ် ပဋိဂ္ဂဟထဝိကံကို“ပါတိအာဒိဘာဇနတ္ထကံ–ခွက် အစရှိသော ဘာဇန
တို့၏ ထားရာအိတ်ကို ”ဟု ဝိမတိဖွင့်၏၊ ရှေးပါဠိတော်နိဿယတို့၌ “လက်ခု လက်ခံ
ထည့်စရာအိတ်ကို”ဟု ပေးကြသည်။

ဩခုနိတ္ဝာ။ ။ဂုဖိခံတ်သည် ဂဏ္ဌန–ခဲပါင်းဖွဲခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ အဝ
ဥပသာရကြောင့် ဤနေရာ၌ “ ဩခုနိတ္ဝာ – ခါ၍ ” ဟု ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ သက်ကယ်
စသော မြက်ကလေးများဖြင့် ကထိနသာလာကို မိုး၍ ထားရာဝယ် သက်ကယ်စသော
မြက်အမှုန်တွေ့ကျသောကြောင့် ထိုအမိုးကိုခါပြီးလျှင် ဒုတ်တံမျှသာကျန်စေ၍ ထိုဒုတ်တံ
ဝါးခြမ်းတို့ကိုလည်း စိပ်စိပ်ထားပြီးလျှင် အတွင်းအပ အက်တေဖြစ်စေ, မြေညက်ဖြစ်စေ
သုတ်လိမ်းထားသောအခါ အမှုန်ကျစရာ မရှိတော့။

ဂေါဃံသိကာယ။ ။ ဃံသ ဓဝတ်သည် စောင့်ရှောက်ခြင်းအနက်ကို ဟော်၏၊
နွားတို့ကို ဒုတ်တံဖြင့် စောင့်ရှောက်ရသောကြောင့် ဝါးဒုတ်တံ , သစ်သားဒုတ်တံတို့ကို
“ဂေါဃံသိကာ”ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်၊ “ကထိန” ဟု ခေါ်အပ်သောကားပေါင်တွင်
ပါဝင်သော ဗျာ , သို့မဟုတ် သင်ဖြူးတို့ကို ခေါက်ရမည် ဟု ခွင့်ပြုတော်မူချက် အရ
ခေါက်သောအခါ ခေါက်ရိုးကြောင်းကျိုးနေသောအရာ ထင်သောကြောင့် ဝါးလုံးကို
ဖြစ်စေ, သစ်သားဒုတ်တံကို ဖြစ်စေ အတွင်းသွင်း၍ ခေါက်ပါ၊ ထိုသို့ ခေါက်လျှင်
ခေါက်ရိုးကြောင်းအရာထင်မည် မဟုတ်ပါ။

သော်ဂုဏ်း၊ အနော- အခေါက်၏အတွင်း၌၊ ကဟွာ- ၍၊ တေန- ထို၀ါးတံနှင့်၊ ၀ါ- ထို သစ်သားဒုတ်တံနှင့်၊ သဒ္ဓိ - တကွ၊ သံဃရိတုံ- ခေါက်ခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဗန္ဓနရဇ္ဇုနိ - ကား၊ တထာ - တို ၀ါးတံစသည်ကို သွင်း၍ ခေါက်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သံဃရိတသ- ခေါက်အပ်သော ကားပေါင်းကို၊ ၀ါ-ကားပေါင်သင်ဖြူးကို၊ ဗန္ဓနရဇ္ဇု-ပွဲချည်ကြောင်းကြိုးကို၊ (ပြေ၍မသွားအောင် ပွဲချည်ကြောင်းကြိုးကို၊ အနုဇာနာမိ ၌စပ်၊) ကဋ္ဌဆွဲ ပရိဿာ၀ဏံနာမ-မည်သည်၊ တီသု-၃ ချောင်းကုန်သော၊ ဒဏ္ဍကေသု-ဒုတ်တံငယ်တို့၌၊ ဝိနဒ္ဓိတ္ဝာ-ပွဲကြက်၍၊ ကတံ--ပြုအပ်သောရေစစ်တည်း၊(အောံ၌စိုက်ထားအပ်သော ဒုက်တံ ၃ ခု၀ယ် အ၀တ်၌ ပွဲချည်၍ပြုအပ်သော ရေစစ်။)

ယော နဒဒေယျာတိ - ကား၊ အပရိဿာ၀နကဿ၀ - ရေစစ်မရှိသော ရဟန်းအား၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ နဒဒါတိ- မပေး၊ တဿ - ထို မပေးသောရဟန်း၏။ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ယော ပန- အကြင် ရဟန်းသည်ကား၊ အတ္တနော- ၏၊ ဟတ္ထေ- ၌၊ ပရိဿာ၀နေ- ပု၀ါရေစစ်သည်၊ ဝိဇ္ဇ မာနေပိ-၊ ရှိပါလျက်လည်း၊ ယာစတိ- တောင်း၏၊ တဿ-ထို ရှိလျက် တောင်းသော ရဟန်းအား၊ အကာမာ-အလိုမရှိဘဲ၊ (မပေးလိုလျှင်၊) နဒါတုံ-မပေးထိုက်၊ (“မပေးဘဲနေနိုင်သည်”ဟူလို၊) ဒဏ္ဍာပရိဿာ၀နန္တိ-ကား၊ ရဇကာနံ-

× × × × × × ×

ပရိဿာ၀နံ။ ။ပရိဿာ၀ေတိတိ ပရိဿာ၀နံ–ရေကို ထက်၀န်းကျင် ရိုစိုးတတ်သော ပု၀ါရေစစ်၊ “ဒဏ္ဍော သု + ဗန္ဓနိယံ + ပရိဿာ၀နံ ဒဏ္ဍာပရိဿာ၀နံ” ဟု ပြု၊ အလယ်ဒုတ်တံပေါ်၌ ရေလောင်းလိုက်သောအခါ ထိုဒုတ်တံ၏ ၂ ဘက်အဘို့၌ရှိသော အ၀တ်ကိုပြည့်စေ၍ အောက်သို့လျှောကျသွား၏၊ ထို အောက်ခရောက်လာသောရေသည် စစ်ပြီးသားဖြစ်တော့၏။ [ဤ၀တ္ထုကား တပါး တပါးစီ ရေစစ်မလောက်သောကြောင့် ရေစစ်ကြိုးတခုထည်းဖြင့် ရေအများစစ်ပြီးဖြစ်အောင် ခွင့်ပြုတော်မူရသော၀တ္ထုတည်း။]

ရေစစ်မယူဘဲ ခရိုးသွားခြင်း။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ အနည်းဆုံး ယူဇနာ ၀က် ခရိုးကိုသွားမည့် ရဟန်းသည် ရေစစ်ယူ၍သွားရမည်၊ သတိရလျက် ရေစစ်မယူဘဲ သွားလျှင် အာပတ်သင့်၏၊ သတိမရဘဲသွားလျှင်ကား သတိရသည့်နေရာ၌ “သင်္ကန်းစွန်းကို ရေစစ်လုပ်မည်” ဟု မိုဃ်းရန်ရသည်၊ မမိုဃ်းဘဲသွားလျှင် ခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ် အာပတ် ဟု ဝိမတိ ဆုံးဖြတ်သည်၊ [အဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ ဇာတ အဒ္ဓယောဇနံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ နာမ၊ တံ ပဋိပဇ္ဇိတုကာမဿ သဒ္ဓိဿ ဝိဟာရပစ္စာရာတိက္ကမနေ အာပတ္တိ၊ အသဒ္ဓိဿ ဂတဿ ပန ယတ္ထ သရတိ၊ တတ္ထ ဌတွာ သဃ်ာဋိကဏ္ဏာဒိံ အနမိဿဟိတွာ ဂမနေ ပဒ၀ါရေန အာပတ္တိတိ ၀ေဒိတမ်ံ၊– ဝိမတိ။]

မှတ်ချက်။ ။ရေစစ်ဟူရာ၌ ပု၀ါရေစစ်ကလိုရင်းတည်း၊ ပု၀ါရေစစ် မလုပ်လေ့ဒံမှ စံမှကရိဏ် ရေစစ်လုပ်ဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့သည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ်၌ အများအားဖြင့် လက်ကိုင်ပု၀ါကားလေး ပါတတ်ရကား၊ ထို လက်ကိုင်ပု၀ါကိုပင် ပု၀ါရေစစ် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု၌ အမြဲ သတိပြုပါ။

ကဝါသည်တို့၏၊ ခါရပရိသာဝနံဝိယ-ဆဝ်ပျာစစ်ကိုကဲ့သို့၊ (ဆဝ်ပျာစစ်သော အခါ အသုံးပြုသော ပုဝါရေစစ်ကိုကဲ့သို့၊) စတူသု- ၄ ဘက်ကုန်သော၊ ပါဒေသု-ခြေတို့၌၊ (ခြေ ၄ ချောင်းနှင့်တူသော ဒုတ်တံ ၄ ချောင်းတို့၌၊) ဗဒ္ဓနိဿေဏိကာယ-ဖွဲချည်အပ်သောကားပေါင်၌၊ သာဋကံ-အဝတ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲကြိုက်၍၊ မဇ္ဈေ-အလယ်ဖြစ်သော၊ ဒဏ္ဍကေ-ဒုတ်တံ၌၊ (ကားပေါင်၏မျက်နှာကြက်ပေါ်ဝယ် အလယ်ခေါင်၌ တင်ထားအပ်သောဒုတ်တံ၌၊) ဥဒကံ-ကို၊ အာသဉ္ဆိတမ္ဗံ-သွန်လောင်းရာ၏၊ တံ - ထိုရေသည်၊ ဥဘောပိ - ၂ ဘက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေ- အဘို့တို့ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ ပရိဿဝတိ- ထက်ဝန်းကျင်ယိုစီးသွား၏။

ယံ - အကြင်အဝတ်ကို၊ ဥဒကေ - ရေပြင်၌၊ (ကန်ရေ, မြစ်ရေ စသည်၌၊) သြတ္ထရိတွာ-လွှမ်းဖို၍၊ ဃဋ္ဋကေန-အိုးငယ်ဖြင့်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ဂဏှန္တိ-ခပ်ယူကြကုန်၏၊ (ရေစစ်ပေါ်၌ ရောံနေသောရေကို ခပ်ယူကြကုန်၏၊) တံ-ထိုအဝတ်သည်၊) သြတ္ထရကံနာမ- မည်၏၊ [သြတ္ထရိယတေ- ရေပေါ်၌ လွှမ်းခင်းအပ်၏၊ ဇုတိ သြတ္ထံ၊ သြတ္ထံယေဝ သြတ္ထရကံ၊ ကပစ္စည်း သွတ္ထ၊ "သြတ္ထရဏံ" ဟု ယုပစ္စည်းဖြင့်လည်းရှိ၏၊] ဟိ-ခဲ့၊ စတူသု-လေးချောင်းကုန်သော၊ ဒဏ္ဍကေသု-ဒုတ်ချောင်းငယ်တို့၌၊ (ဒုတ်ချောင်းအတို့တို့၌၊) တံ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲချည်၍၊ ဥဒကေ-၌၊စတ္တာရော-၄ တိုင်ကုန်သော၊ ခါဏုကေ-ငုတ်တိုင်တို့ကို၊ နိခဏိတွာ-တူးစိုက်၍၊ တေသု- ထို ၄ ချောင်းသော ငုတ်တိုင်တို့၌၊ ဗန္ဓိတွာ - (ဒုတ်ချောင်းငယ်တို့ကို) ဖွဲချည်၍၊ (ရေထဲ၌စိုက်ထားသော ငုတ်တိုင် ၄ တိုင်ဝယ် အဝတ်ဖွဲချည်အပ်ရာ ဒုတ်ချောင်းငယ် ၄ ချောင်းကို ဖွဲချည်၍- ဟူလို၊) သမ္ဗပရိယန္တေ - အလုံးစုံသော ဘေးဘက်အစွန်တို့ကို၊ ဥဒကတော - ရေမှ၊ မောစေတွာ- လွတ်စေ၍၊ [ဘေးပတ်လည်က ရေထဲနစ်နေလျှင် ရေကို စစ်ယူ၍မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "ရေမှလွတ်စေ၍"ဟု ဆိုသည်၊]မဇ္ဈေ-အဝတ်အလယ်၌၊ သြတ္ထရိတွာ-လွှမ်းဖို၍၊ (ရေထဲနစ်အောင် ဖိချ၍ - ဟူလို၊) ဥဒကံ - ရေကို၊ ဂဏှန္တိ - ယူကြကုန်၏၊ ("အဝတ်၏အလယ်၌ အပေါ်သို့တက်လာသောရေကို ခပ်ယူကြသည်" ဟူလို)။

စိဝရကုဋီကာ - သက်နှံးဖြင့်ပြုအပ်သော ကျောင်းငယ်ကို၊ မကသကုဋီကာတိ-မကသကုဋီကာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [စိဝရကုဋီကာဘိ စိဝရေန + ကတာ + ကုဋီကာ၊ သာ - (ထို ကုဋီငယ်ကို)၊ မကသာနံ ပရိတ္တာဏဋ္ဌံ ကတတ္တာ (ခြင်တို့ကို ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်ဘို့ရန် ပြုလုပ်အပ်သည့်အတွက်)မကသကုဋီကာတိ ဝုစ္စတိ၊-ယောဇနာ၊ ဤအလို "မကသေဟိ-တို့မှ + ပရိတ္တာဏာ- စောင့်ရှောက်တတ်သော + ကုဋီကာ-ကျောင်းငယ်တည်း၊ မကသကုဋီကာ-ငယ်၊ ယခုအခါ၌ ထို ကျောင်းငယ်အစား အသုံးပြုနိုင်သော အဝတ်ခြင်ထောင်ကို "မကသကုဋီကာ" ဟု ခေါ်ကြသည်။]

အဘိသန္ဓကာယာတိ-ကား၊ သေမ္မာဒိဒေါသုသန္ဓကာယာ-သလိဝ် အစရှိသောအပြစ်ဘုံဖြင့် များသောကိုယ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟောန်)၊ [ဝိမတိဋ္ဌ "အဘိသန္ဓကာယာတိ သေမ္မာဒိဒေါသ သန္ဓိစိတကာယာ-သလိဝ် အစရှိသောအပြစ်တို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော ကိုယ်ရှိကြကုန်သည်"ဟု ဖွင့်၏၊ "သေမ္မာဒိဒေါသုသန္ဓကာယာ" နေရာ၌ ယိုးများမူဝယ် "သေမ္မာဒိဒေါသာဘိသန္ဓကာယာ-အလွန်များသော သလိဝ်အစရှိသော အပြစ်ရှိသောကိုယ် ရှိကြကုန်သည် "ဟု ရှိ၏။]

ဒွါရဗာဟာယ-တံဆိုးပေါင်နှင့်၊ သမ္ဗဗာဟောယေဝ-ညှိမျှသောပမာဏရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဂ္ဂဇ္ဇဏ္ဍော - မင်းတုပ်လျှိုစရာ တိုင်ကို၊ အဂ္ဂဇ္ဇဝန္ဒ်နာမ- အဂ္ဂဇ္ဇဝန္ဒိ မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ယဋ္ဌ- ယင်း မင်းတုပ်လျှိုစရာတိုင်၌ တိဏိ - ၃ ပေါက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရိ - ၄ ပေါက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆိဒ္ဒါနိ-အပေါက်တို့ကို၊ ကတွာ-၍၊ သုစိယော- မင်းတုပ်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးကြကုန်၏၊ ("မင်းတုပ် ထိုးကြကုန်၏"ဟူလို။)

ဒွါရဗာဟံ-တံခါးပေါင်ကို၊ ဝိဇ္ဈိတွာ- ထွင်းဖောက်၍၊ တဋ္ဌ- ထိုအပေါက်၌၊ ပဝေသိတော-သွင်းဧ့သော(တပ်အပ်သော)၊ အဂ္ဂဇ္ဇပါသကော-မင်းတုပ်တပ်စရာ သစ်သားကွင်းငယ်ကို၊ ကပိသီသကံနာမ-ကမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

× × × × × × ×

အဘိသန္ဓကာယာ။ ။အဘိ+သဒ္ဒဓာတ်, တ ပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော အဘိသန္ဓိသဒ္ဒါသည် ဥဿန္န(အများ)အနက်ဟောပင် ဖြစ်သင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဋ္ဌ အဘိသန္ဓကို "သန္ဓိစိတ" ဟု ဖွင့်ခြင်းသည် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ ဖြစ်သင့်၏၊ ယိုးများမူ၌ "ဒေါသာဘိသန္ဓ"လည်း ဒေါသုသန္ဓ၏ ပရိယာယ်ပင်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။မွန်မြတ်သော အဆိ အဆိမ့် အစာတို့ကိုစားခြင်းကြောင့် ဝမ်းလျှောရောဂါများသောရဟန်းတို့ကို သမားတော်ဇီဝက တွေ့ရသောကြောင့် ဘုရားရှင်အားကြွေန်လျောက်ကြဘို့ရန် ဧကြွေန်ကိုဂုဏ်း ချွေးထုတ်၍ ရေနွေးချိုးဘို့ရန် ဇန္တာဃရကိုဂုဏ်း ခွဲပြုတော်မူပါရန် လျောက်လေသည်၊ ဘုရားရှင်လည်း ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် " အဆိ အဆိမ့် အစာ များစွာစားလျှင်ဂုဏ်း, လမ်းများများ မလျှောက်လျှင်ဂုဏ်း, ချွေးမထွက်လျှင်ဂုဏ်း ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်၏"ဟု မှတ်ပါ။

အဂ္ဂဇ္ဇဝန္ဒ်။ ။ဤ၌ ပြအပ်သောတံခါးရွက်သည် တရွက်တံခါးတည်း၊ ယာဘက်ကတံခါးတိုင်ဟူသော ပိဋ္ဌသံဃာတ်၌ တပ်အပ်သောတံခါးရွက်ကို ပိဘဲလိုက်သောအခါ ဝဲဘက်၌ တိုင်တတိုင်ရှိရသေး၏၊ ထိုတိုင်၌ အပေါက်ငယ် ၃ ပေါက်, သို့မဟုတ် ၄ ပေါက်ဖောက်ပြီးလျှင် ထို အပေါက်တို့၌ တံခါးရွက်ဝယ် တပ်ထားအပ်သော ကျည်းသေး ဟုခေါ်အပ်သော မင်းတုပ် ၃ ချောင်း, သို့မဟုတ် ၄ ချောင်းကို လျှို၍ထိုးရသည်။

ကပိသီသက၊ ။"သံကွင်း မျောက်လက်" ဟု ရှေးက အနက်ပေးကြ၏၊ သို့သော် "တံခါးပေါင်ကိုထွင်း၍ ထိုအပေါက်၌ သွင်းအပ်သော အဂ္ဂဇ္ဇပါသကကို ကပိသီသကခေါ်သည်" ဟု ဆိုသော ဤအဖွင့်နှင့်ဂုဏ်း, နောက် "သုစိကာ"အဖွင့်၌ "တဋ္ဌ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဒံ ကတွာ-ထိုအဂ္ဂပါသကဝယ် အလည်ခေါင်၌ အပေါက်ဖောက်၍"ဟူသော အဖွင့်

သူစိကာတိ-ကား၊ တတ္ထ-ထိုအဂ္ဂဋ္ဌပါဌကဒ္ဒ၊ (သာမညအာဓာရ) မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ (ဝိသေသာဓာရ) ဆိဒ္ဒံ-အပေါက်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ပဝေသိတာ-သွင်းအပ်သော ကျည်းသေးတည်း၊ (မင်းတုပ် အငယ်တည်း၊) ဃဋိကာတိ- ကား၊ ဥပရိ-အဂ္ဂဋ္ဌပါဌက၏အထက်ပိုင်း၌၊ [ဥပရိတိ အဂ္ဂဋ္ဌပါဌကဿ ဥပရိဘာဂေ၊ —ဝိမတိ၊] ယောဇိတာ-ယှဉ်စေအပ် (တပ်အပ်)သော ကျည်းမတည်း၊ (မင်းတုပ် အကြီးစား, ကန့်လန့်တည်း။)

× × × × × × ×

နှင့်ဂုဏ် , “ သံကွင်းမျောက်လက် ” ဟု ဧပေးကြသော ရှေးအနက်သည် ယခုလျော်သလား မလျော်လား ဟု စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

ဆရာတော်။ ။အဂ္ဂလသဒ္ဒါ တချို့နေရာ၌ “တံခါးရွက်”အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌“တံခါးကျည်=မင်းတုပ်”အနက်ဟောသာ ဖြစ်သင့်၏”ဟု အဘိဓာန် နိဿယသစ် (၂၁၇)၌ မိန့်သည်။ [တမ်ဗီကွန္ဒေါ– ထို တံခါးရွက်ကို ထောံပင့်ကြောင်း ပိတ်ကြောင်း သစ်သားသည်၊ အဂ္ဂလံ – မည်၏၊ တံခါးကျည်= မင်းတုပ်= မင်းတုံး၊– အမရကောသအဘိဓာန် (၁၇, ၁၂ ဝဂ်)။] ထိုတံခါးကျည်=မင်းတုပ်တပ်စရာကွင်းကို “အဂ္ဂလပါသက”ဟု ခေါ်သည်။

ကဝိသီသနှင့် သီသက။ ။အဘိဓာန် (၂၁၇)၌ ကဝိသီသ=အဂ္ဂဋ္ဌဏ္ဍမ္ဟကို ပရိယာယ် ဟု ဆို၏၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌ တံခါးပေါင်နှင့် ညီမျှသော ပမာဏရှိသော (တံခါးရွက်ကို ပိတ်လိုက်သောအခါ မင်းတုပ်လျှိုစရာ) တိုင်ကို “အဂ္ဂဋ္ဌဏ္ဍမ္ဟ = အဂ္ဂဋ္ဌဝန္ဒိ ”ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုတိုင်၏ထိပ်၌ မျောက်ဥုးခေါင်းသဏ္ဌာန် ပြုလုပ်ထားသောကြောင့် “ ကဝိသီသ”ခေါ်သည် ဟု အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာသူစိ၌ ဆို၏၊ ထိုကဝိသီသနှင့် ယှဉ်နေသော တံခါးပေါင် ရှိ၏၊ ထို တံခါးပေါင်ကိုထွင်း၍ ထိုအပေါက်၌ သွင်းအပ်သော သစ်သားကွင်းငယ်ကို “ကဝိသီသက”ဟု ခေါ်သည်။

သူစိကာ, ဃဋိကာ။ ။သူစိကာကို “ ကျည်းသေး=ကျည်းငယ်=မင်းတုပ် ”ဟု ခေါ်၏၊ ယခုခေတ် မင်းတုပ်နှင့် သဘောတူပင်တည်း၊ ထို မင်းတုပ်လည်း တချောင်းဟုတ်ဟန် မတူ၊ အဂ္ဂဋ္ဌဏ္ဍမ္ဟ၌ ၃-၄ ပေါက် ထွင်းထားရကား ၃-၄ ချောင်းလည်း ရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်၊ ဃဋိကာကို ကျည်းမ (မင်းတုပ်အကြီးစား) အဂ္ဂလပါသ၏ အထက်ပိုင်း၌ တပ်အပ်သော ကန့်လန့် (ဂလန့်) ဒုတ်ချောင်း အကြီးစားတည်း၊ ထိုကျည်းမ (ဒုတ်) ကြီးကို ဝဘက်ယာဘက် တိုင် ၂ တိုင်နှင့် ကပ်၍ရိုက်ထားသော “ ဖါး ”ဟု ခေါ်သော ကန့်လန့်ချစရာနေရာ၌ ချ၍ လျှိုရပါသည်၊ ထိုဖါးကား အလယ်က အပေါက် မပါ၊ အပေါက ပါးစပ်ပါသည်။

စဉ်းစားဘွယ်။ ။စာအုပ်တို့၌ “သူစိကာတိ တတ္ထ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဒံ ကတ္တာ–ထို အဂ္ဂလပါသကဝယ် အလယ်၌ အပေါက်ဖေါက်၍ ” ဟု တွေ့ရ၏၊ အဂ္ဂလပါသက၌ မင်းတုပ်တပ်စရာ အပေါက် (ကွင်း) ပါပြီးဖြစ်၏၊ ထပ်၍ဖေါက်စရာ မလို၊ ထို့ကြောင့် “ ဆိဒ္ဒံ ကတ္တာ ”နေရာဝယ်“ဆိဒ္ဒံ-ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော၊ ဝါ–အပေါက်ရှိပြီးဖြစ်သော”ဟု ပေး၍“တတ္ထ-ထို အဂ္ဂဋ္ဌပါသက၌”ဟု လှည့်စပ်လျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။

မဏ္ဍလိကံ ကာတုန်္ဓ - ကား။ နိစဝတ္တုကံ - နိမ့်သော အကျည်ရှိအောင် ပုံနိတုံ- ဖြစ်ခြင်းငှါ။ (အနုဇာနာမိဒ္ဓစဝ်၊) [နိစဝတ္တုကံ စိန်ကုံတိ-ဗဟိ ကုန္နသဿ သမန္တာတော (ဘေးပတ်ပတ်လည်၌)နိစဝတ္တုကံ ကတွာ စ်နိတုံ၊—ဋီကာ။]

ဋ္ဌမနေတ္တာန်္ဓ-ကား၊ ဋ္ဌမနိက္ခမနဆိဒ္ဒံ-မိုးခိုးထွက်ကြောင်း အပေါက်ကို၊(အနုဇာနာမိဒ္ဓစဝ်၊) ဝါသေတုန်္ဓ-ကား၊ ဂန္ဒေန-နံ့သာဖြင့်၊ ဝါသေတုံ-ထုံခြင်းငှါ။ (အနုဇာနာမိ၊) [ဤ၌ “ဂန္ဓေန ဝါဓသေတုံ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “ဆပ်ပျာမွှေးကျွေးကို ခွင့်ပြုသည်”ဟု မမှတ်လင့်၊ မြေညက်က နံစော်နေသည့် အတွက် နံ့သာဖြင့် ထုံခွင့်ပြုတော်မူသည်၊] ဥဒကဋ္ဌာနန်္တ-ကား၊ ဥဒကတ္ထပနဋ္ဌာနံ-ရေထားရာအရပ်ကို၊(အနုဇာနာမိ)၊ [ဥဒကတ္ထပနဋ္ဌာနန်္တ ဥဒကတ္ထပနတ္ထာယ ပရိစ္ဆိန္နဒ်ေတွာကတဋ္ဌာနံ- မည်သည့်နေရာ၌ ရေထားရမည်ဟု ပိုင်းခြား သတ်မှတ်အပ်သောအရပ်၊—ဝိမတိ၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း။] တတ္ထ-ထို ရေထားရာအရပ်၌၊ ယဉ္စေန-အိုးဖြင့်၊ ဥဒကံ-ကို၊ ထပေတွာ-ထားပြီး၍၊ သရာဝကေန-ခွက်ငယ်ဖြင့်၊ ဝဠဉ္ဇေ ကမ္ပံ-ဘုံးစွဲရာ၏၊(ခပ်၍ သုံးစွဲရမည်၊)ကောဋ္ဌကာတိ-ကား၊ဒွါရကောဋ္ဌကော-တံခါးမုခ်ဘည်း။

တိသော ပဋိစ္ဆာဒိယောတိ ဧတ္ထ — ဋ္ဌိ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ၊) ဇုန္နာဃရပဋိစ္ဆာဒိစ-ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ဇရုံးအိမ်သည်ဌင်း၊(ရေချိုးအိမ်သည်ဌင်း၊) ဥဒကပဋိစ္ဆာဒိစ-ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ရေသည်ဌင်း၊ ပရိကမ္မံ-ချေးတွန်းမှုစသော ပရိကမ်ကို၊ ကရောန္တသ္သေဝ-ပြုသော ရဟန်းအားသာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊(ကရောန္တသ္သေဝ နေရာဝယ်“ကာတုမေဝ”ဟု ရှိလျှင် နောက်စကားနှင့်ညီ၏၊)သေသေသု—ပရိကမ် ပြုခြင်းမှ ကြွင်းကုန်သော၊ အဘိဝါဒနာဒီသု - အဘိဝါဒန အစရှိသောအမှုတို့၌၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊(“နဂ္ဂါနဂ္ဂံ အဘိဝါဒေန္တိ”စသည်ဖြင့် ရှေးဦးလာသောကြောင့် “ အဘိဝါဒနာ ဒီသု ”ဟု ဆိုသည်၊ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော အဘိဝါဒါပန စသည်ကို ယူပါ။) ဝတ္ထုပဋိစ္ဆာဒီ-ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝတ်သည်၊ သဗ္ဗကမ္မေသု-ပရိကမ်ကို ပြုခြင်း, ရှိခိုးခြင်း စသော အလုံးစုံသော အမှုတို့၌၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဥဒကံ နဟောတီတိ-ကား၊ နှာနောဒကံ-ချိုးကြောင်းရေသည်၊ နဟောတိ-မရှိ။

× × × × × × ×

ဇုန္နာဃရ ပဋိစ္ဆာဒိ။ ။“ပဋိစ္ဆာဒေတိ- ဟိရိကောပိနကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏၊ ဇုတိ ပဋိစ္ဆာဒိ”ဟု ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌ ဝိဂ္ဂဟပြုလတံ့၊ ပတိပုဗ္ဗ-ဆဒဓာတ်, ဏပစ္စည်း, ဇုထ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်း၊ အဝတ်သည် ဟိရိကောပိန (အင်္ဂါဇာတ်) ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏၊ ရေလည်း ကိုယ်၏အောက်ပိုင်းတပိုင်းမြဲနေလျှင် ဟိရိကောပိနကို ဖုံးလွှမ်းနိုင်၏၊ ဇုန္နာဃရကား တကိုယ်လုံးကိုပင် ဖုံးလွှမ်းထားနိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် ထို ဥ မျိုးကို “ပဋိစ္ဆာဒိ” ဟု ခေါ်သည်၊ “ဇုန္နာဃရမေဝ+ပဋိစ္ဆာဒိ ဇုန္နာဃရပဋိစ္ဆာဒိ” ဟု ပြု၊ ယခုခေတ် လုံသော ရေချိုးအိမ်များလည်း ဇုန္နာဃရနှင့် သဘောတူ၏။

တုလန္တိ—ကား၊ ပဏ္ဍိကာနံ-ဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးကြသော ယာသမားတို့၏၊ ဥဒကဥဗ္ဘာဟနက တုလံဝိယ - ရေကို အထက်သို့ ဆောင်ကြောင်း မောင်းနှင်တူသော၊(ရေငင်ကြောင်း မောင်းနှင်တူသော၊) ဥဒကဥဗ္ဘာဟနကတုလံ-ရေကို အထက်သို့ ဆောင်ကြောင်း မောင်းကို၊(အနုဇာနာမိ၊) ဝေါဏော - နွားတို့ကို၊ ယောဇေတွာ—ယှဉ်စေ၍ သော်၎င်း၊ ဟတ္ထေဟိ- လက်တို့ဖြင့်၊ ဂဟေတွာဝါ—ယူ၍သော်၎င်း၊ ဒိဃဝရတ္တာဒီဟိ - ရှည်သော ကြိုး , လွန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အာကမ္မုန ယန္တံ- ဆွဲငင်ရကြောင်း ဖြစ်သော ယန္တယား စက်သီးကို၊ ကရကဋ္ဌကော(တိ)-ကရကဋ္ဌကဟူ၍၊ ဝုစ္စဟိ၊ စက္ကဝဋ္ဋကန္တိ-ကား၊ အရဟဋ္ဌဃဋ္ဋိယန္တံ- အံကန်တို့၌ တပ်အပ်သော အိုး (ပုံး)ရှိသော ယန္တယားကို၊ (“အနုဇာနာမိ” ၌စပ်၊)တုလာယဝါ-မောင်း၌သော်၎င်း၊ ကရကဋ္ဌကေဝါ-စက်သီး၌သော်၎င်း၊ ယောဇေတမ္ဘကံ — ယှဉ်စေထိုက်သော၊ ဝါ— တပ်ထိုက်သော၊ စမ္မဘာဇနံ—

× × × × × × ×

ကရကဋ္ဌက။ ။အတော်နက်သော ရေတွင်း၌ အလွန်ကြီးသော သားရေပုံးကြီးကို လူဖြင့် မဆွဲငင်နိုင်၊ နွား, မြင်းတို့ဖြင့်သာ ဆွဲငင်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုပုံးကြီးမျိုးကို ဆွဲငင်ဘို့ရာ“ဝေါဏော ဝါ ယောဇေတွာ”ဟု ဆိုသည်၊ ယခုခေတ် ရေပုံးကလေးမျိုး ငင်ဘို့ရာ “ဟတ္ထေဟိဝါ ဂဟေတွာ”ဟု ဆိုသည်၊ ထို ကြိုးတပ်ထားအပ်သော ရေငင်စက် အကြီးအငယ်ကို “ဒိဃဝရတ္တာဒီဟိ အာကမ္မုနယန္တံ” ဟု ဆိုသည်၊ ထို ရေငင်စက်များသည် ငင်သောအခါ, ပုံးကိုအောက်ချသောအခါတို့၌ “ကရဋ္ဌ-ကရဋ္ဌ, ကဋ္ဌ—ကဋ္ဌ”ဟု မြည်သောကြောင့်“ကရကဋ္ဌံ ကရောတိတိ ကရကဋ္ဌကော”ဟု အမည်ရသည်၊ ဝရတ္တာဒီဟိ၌ အာဒိဖြင့် အုန်းဆံကြိုး စသည်ကို ယူ။

အရဟဋ္ဌ ဃဋ္ဋိယန္တံ ။ ။ဤရေငင်ယန္တယားကား လှည်းဘီး ပုံသဏ္ဌာန် ရှိ၏၊ အကန်ဒေါက်ဆံတိုင်း ဒေါက်ဆံတိုင်း၌ ရေပုံးတပ်ထား၍ လူတယောက်ထည်းဖြစ်စေ, ဝဲဘက် ယာဘက် ၂ ယောက်ဖြစ်စေ လှည့်ပေးရသော ချောင်းထည်း,မြောင်းထည်း,မြစ်ထည်း၌ အသုံးပြုလေ့ရှိသော ရေငင်စက်တမျိုးတည်း၊ ဟညန္တေတိ ဟဋ္ဌာ၊ အရဟဋ္ဌာ+ ဟဋ္ဌာ အရဟဋ္ဌာ-အကန်ဒေါက်ဆံတို့၌ တပ်အပ်ကုန်သော ပုံးတို့၊ အရဟဋ္ဌာစ+တေ+ ဃဋ္ဌာစာတိ အရဟဋ္ဌဃဋ္ဌာ၊ အရဟဋ္ဌဃဋ္ဌာ+ ယဿာတိ အရဟဋ္ဌဃဋ္ဋိ၊ နပုံလိန်ဖြစ်၍ ဤကို ရဿပြု၊ အရဟဋ္ဌဃဋ္ဋိစ+တံ+ ယန္တံစာတိ အရဟဋ္ဌဃဋ္ဋိယန္တံ—အကန်ဒေါက်ဆံတို့၌ တပ်အပ်သော အိုး(ပုံး)ပါရှိသော ယန္တယား၊ ထိုယန္တယားသည် စက်ဝိုင်းဖြစ်၍ လည်တတ်သောကြောင့် “ စက္ကဝဋ္ဋက ”လည်း မည်၏၊ “အရဟဏ္ဍ”ဟု ရှိသည်ကား ပါဋ္ဌပျက်ဟန် တူသည်။

ဋီကာ။ ။အရဟဋ္ဌဃဋ္ဋိယန္တံနာမ သကဋ္ဌစက္ကသဏ္ဌာနံ အရေ အရေ(ဒေါက်ဆံတိုင်း ဒေါက်ဆံတိုင်း၌) ဃဋ္ဋိကာနိ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဧကေနဒ္ဝိဟိဝါ ပရိဿ္သမိယမာနံ ယန္တံ၊—သာရဏ္ဌ၊ အရဟဋ္ဌဃဋ္ဋိယန္တံနာမ စက္ကသဏ္ဌာနံ အနေကာရံ(အနေက+အရံ—များစွာသော အကန်ဒေါက်ဆံရှိသော၊) အရေ အရေ ဃဋ္ဋိကာနိ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဧကေန, ဒ္ဝိဟိဝါ ပရိဿ္သမိယမာနယန္တံ၊— ဝိမတိ၊ ဃောဇနာဋ္ဌကား “ အရဟဏ္ဍ ”ပါဋ္ဌကို အတည်ယူ၍ ဝိဂြိဟ်ပြုသွားလေသည်။

သားရေဖြင့်ပြုအင်သော အိုးသည်၊ ဝါ-သားရေပုံးသည်၊ ဧမ္မခဏ္ဍံနာမ-မည်၏၊ ပါကဋာ ဟောတိ-ကား၊ အပရိကို့တ္တာ-မကာခံအပ်သည်၊ဟောတိ။ [“အကာအံ မရှိသောကြောင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေသည်”ဟူလို။]

ဥဒကပုဉ္ဆနီ-ရေသုတ်သည်၊ ဒန္တမယာပိ-ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ရေသုတ်သည်ဝင်း၊ ဒိသာဏမယာပိ - သားချိုဖြင့် ပြုအပ်သော ရေသုတ်သည်ဝင်း၊ ဒါရုမယာပိ - သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ရေသုတ်သည်ဝင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မိံ — ထို ရေသုတ်သည်၊ [ဥဒကပုဉ္ဆနီသည် ဣတ္ထိလိင်္ဂဖြစ်သောကြောင့်“တသ္မိံ”ကို လိင်္ဂဝိပလ္လာသကြံ၊ အချို့စာ၌ “တသံ” ဟု မူကွဲရှိ၏။] အသတိ — မရှိလသော်၊ ဧဘောဇကေနာပိ - အဝတ်ကြမ်းဖြင့်လည်း၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ ပစ္ဆုဒ္ဓရိတုံ-ထုတ်ပစ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ-သုတ်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ဤဝါကျကိုထောက်၍ ဒန္တမယာစသည်တို့သည် အဝတ်မဟုတ်၊ ရေကိုခြစ်ပစ်ကြောင်း ရေသုတ်တို့သာဖြစ်စရာရှိသည်။]

ဥဒကမာတိကန္တိ-ကား၊ ဥဒကဿ-ရေ၏၊ အာဂမနမာတိကံ - ဝင်လာရာမြောင်းကို၊ (အနုဇာနာမိဠ္ဍစပ်)၊ [ရေကန်မှ ထုတ်အပ်သော ရေ၏ဝင်လာရာမြောင်းကို “ဥဒကမာတိကာ”ဟု ခေါ်၏၊] အာဝိဒ္ဓပက္ခပါသကံ- ပတ်ဝန်းကျင်တပ်အပ်သော ဝမ်းဘဲတောင်ခေါင်အုပ်ရှိသော ဇရုံးအိမ်ကို၊ နိလ္လေခဇန္တာဃရံ နှာမ— နိလ္လေခဇန္တာဃရ မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-- ၏၊ ဧတံ- ဤနိလ္လေခဇန္တာဃရဟူသော အမည်သည်၊ ဂေါပါနသီနံ — အခြင်ရနယ်တို့၏၊ ဥပရိ - အထက်၌၊ မဏ္ဍလေ - အထွဋ်၏ ပတ်ဝန်းကျင် အဝန်းအဝိုင်း၌၊ ပက္ခပါသကေ - ဝမ်းဘဲတောင်ခေါင်အုပ်တို့ကို၊ထပေတ္တာ-ထားပြီး၍၊ ကတကဋ္ဌစ္ဆဒနသာ-ပြုအပ်သော အထွဋ်တပ်အပ်သောအမိုးရှိသောဇရုံးအိမ်၏၊နာမံ-အမည်တည်း။[မဏ္ဍလေတိကဏ္ဍိကမဏ္ဍလေ၊-ဋီကာ၊] စာတုမာသံ နိသိဒနေနနာတိ-ကား၊ နိသိဒနေန-နိသီ

× × × × × × ×

နိလ္လေခဇန္တာဃရံ။ ။အထွဋ်၏ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဝမ်းဘဲတောင်ဟု ခေါ်အပ်သော ခေါင်အုပ်ကို ပတ်ပတ်လည်ထား၍, ထိုသို့ ထားလိုက်သောအခါ အထွဋ်၏ ဘေးပတ်ပတ်လည်၌ လေးထောင့်သဏ္ဌာန်ပျဉ်ပြားတွေ ခင်းပြီးသားဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်“ဝိမတိ”၌ “ပက္ခပါသကေ ထပေတ္တာတိ သမန္တာ စတုရဿာကာရေန ဖလကာနိ ထပေတ္တာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို ပက္ခပါသကပေါ်၌ အလယ် အထွဋ်ကို မှီ၍ ပတ်ပတ်လည် အထွဋ်ကလေးတွေ တပ်ထားသည်ကို “ကတကဋ္ဌ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ အထွဋ်ကလေးတွေ တပ်ထားရာ အမိုးရှိသောကြောင့် “ကတကဋ္ဌစ္ဆဒနသေတံ နာမံ” ဟု မိန့်သည်၊ ဤစကားအရ “နိလ္လေခဇန္တာဃရ”ဟူသည် “အပေါက ခြစ်ထားသကဲ့သို့ ကတုံးမဟုတ်သော ကဏ္ဍိကာ၏ပတ်လည်၌ အထွဋ်တပ်ထားသော ဇရုံးအိမ်တည်း”ဟု မှတ်ပါ။

စတုမာသံ၊ပေ၊အဆ္ဆောဒေ။ ။ဤဝါကျ၌ သံဝစ္ဆရတမ္ပနှင့် သံဝစ္ဆရာ လိုက်လျောသည်ဟု မထင်၊ ပါဠိတော်၌ “စာတုမာသံ၊ပေ၊ဝိပ္ပဝသန္တိ”ဟု ပဌမဝါကျ ရှိ၏၊ ဖွင့်ရိုးထုံးစံမှာ ထိုပဌမဝါကျကိုသာ ဖွင့်ရသည်၊ ဤသံဝစ္ဆရာအဖွင့်အတိုင်း ပါဠိတော်၌ “ နံ

ဒိုင်နှင့်၊ စတ္တာရောမာသေ-၄ လတို့ပတ်လုံး၊ နဂိပ္ပဝသိတမ့်—ကင်း၍ မနေရာ၊ ဤတိ အတ္ထော-နက်။

ပုပ္ပါဘိကိတ္တေသူတိ-ကား၊ ပုပ္ပေဟိ-ပန်းတို့ဖြင့်၊ သန္တေတသု-ခင်းအပ်ကုန်သော၊ ("သယနေသု သယန္တိ" ၌စပ်)၊ နမတကံနာမ-နမတကမည်သည်၊ ဧဠကလောမေဟိ- သိုးမွေးတို့ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်သော၊ အဝါယိမံ- မယက်အပ်သော အခင်းတမျိုးတည်း၊ စ-ဆက်၊ စမ္မခဏ္ဍပရိဟာရေန-သားရေပိုင်းကို ဆောင်ရွက်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ့်-သုံးဆောင်နိုင်၏၊ [စမ္မခဏ္ဍ ပရိဟာရေန ပရိဘုဉ္ဇိတမ့္ပန္တိ အနဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ ပရိဘုဉ္ဇိတမ့်၊-သာရတ္တ၊ စမ္မခဏ္ဍပရိဟာရေနာတိ အနဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ သယနာသနပိဓိနာ (အိပ်ရာနေရာကို သုံးစွဲသော အစီအစဉ်မျိုးဖြင့်၊) ဤတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊ အ၍ စာအုပ်၌ "စမ္မခဏ္ဍ ပရိဘောဂေန" ဟု ရှိ၏၊ ဋီကာတို့၌ "စမ္မခဏ္ဍပရိဟာရေန" ဟု တညီတညွတ်တည်း ဖွင့်သည်၊ ရှေး၌ ဒါးကို ရစ်ပတ်ဘို့ရာ နမတကတမျိုး ရှိခဲ့ပြီ၊ ရက်ကန်း၌ မရက်ဘဲ သန္ထတသိက္ခာပုဒ်လာ အခင်းတမျိုးကဲ့သို့ ပြုလုပ်ထားရသော အခင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။]

အာသိတ္တကူပဓာနံနာမ - အာသိတ္တကူပဓာန မည်သော၊ ဧတံ - ဤအမည်သည်၊ တမ္မလောဟေနဝါ- ကြေးနီဖြင့်သော်၎င်း၊ ရဇတေနဝါ- ငွေဖြင့်သော်၎င်း၊ ကတာယ-ပြုအပ်သော၊ ပေဋ္ဌာယ-တောင်း၏၊ အဓိဝစနံ- အမည်တည်း၊ [ဧတံ ပိဟန်တူသည်၊ မပါဘဲလည်း ဖြစ်နိုင်၏။] ပန - ဆက်၊ ပဋိက္ခိတတ္တာ - ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒါရုမယာပိ - သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော တောင်းသည်လည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ။

× × × × × × ×

ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ဝိပ္ပဝသိတမ့်"ဟုလည်း ပါရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသံဝဏ္ဏနာသည် မည်သည့် အနက်ထူးကိုမျှလည်း မပြုနိုင်၊ ပါဠိပျက်နေသည် ဟု ထင်သည်၊ ထို့ပြင်- ဤနိသီဒိုင်ဟူသည် နိသီဒနသိက္ခာပုဒ်၌လာသော နိသီဒိုင်အခင်းမျိုးတည်း၊ ယခုအခါ နေရာထိုင်မျိုးမဟုတ်၊ နိသီဒိုင်ချုပ်ပုံကို ထိုသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်များ၌ ရှုပါ၊ ဤနိသီဒိုင်သည် သင်္ကန်း " ၉ "မျိုးတွင် ပါဝင်သောကြောင့် တိစီဝရိက်နှင့် အလားတူရကား တိစီဝရိက်ကဲ့သို့ အမိဋ္ဌာန်တင်ထားလျှင် "၄ လ တိုင်အောင် ကင်း၍ မနေရ" ဟု ပညတ်တော်မူသည်၊ နိသီဒိုင်မရှိသော်၎င်း, ရှိစေကာမူ အမိဋ္ဌာန်မတင်သော်၎င်း, ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ကျင့်ဘွယ်မလိုတော့ပါ။

အာသိတ္တကူပဓာနံ ။ ။ ပေဋ္ဌာယဟိတိ အင်္ဂီသဒ္ဒေသာဋ္ဌသံသာဒိ အာကာရေန (ရှစ်မြောင့် ၁၆ မြောင့်အစရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊) ကတာယ ဘာဇနာကာရာယ (ထည့်စရာခွက်၏ ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော၊) ပေဋ္ဌာယ (အဓိဝစနံ ၌စပ်)၊ ယတ္ထ ဥဏ္ဏာပါယသာဒိံ ပက္ခိပိတ္ထာ ဥပရိ ဘောဇနပါတိံ ထပေန္တိ, ဘတ္တာသဉ ဥဏ္ဏာဘာဝါဒိဂမနတ္ထံ (ဆွမ်း၏ အပူအဖြစ်ကို မကင်းစေခြင်းငှါ ထိုတောင်းပေါ်၌ ဆွမ်းခွက်ကို တင်တားကြကုန်၏)၊ တာဒိသဿ ဘာဇနာကာရဿ အာဓာရဘူတံ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဧတေနေဝ

ဒဏ္ဍာဓေရကော-သပိတ်၏ တည်ရာဖြစ်သော ဒုတ်ချောင်းကို၊ မဇ္ဈောရိကာ တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ယင်္ခိအာခေရက ပဏ္ဍာခေရက ပန္ထိကပိဋ္ဌာနိပိ-ဝါးချောင်း သပိတ်ခံ, သစ်ရွက် သပိတ်ခံ , တောင်း၏ ကျောဘက်ဖင်တို့သည်လည်း၊ ဇင္ဍေ ဝ-ဤ မဇ္ဈောရိကာဠိပင်၊ ပဝိဋ္ဌာနိ-ပါဝင်ကုန်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၏၊ အာခေရကသဒ်ပ ဂမနတော - သပိတ်ဖခြင်္ဂ ထည့်သွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဆိဒ္ဒ-အပေါ်ယံဒ္ဒ အပေါက်ရှိသော ငွေသည်ဌင်း၊ ဝိဒ္ဓဝိ-ထုတ်ချင်း ဖေါက်အပ်သော အပေါက်ရှိသော ငွေသည်ဌင်း၊ အာဝိဒ္ဓါဒ္ဒိ – ပတ်ဝန်းကျင်

× × × × × × ×

ပါဠိယံ အာသိတ္တကူပခံဝနန္တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာစ ပါယသာဒိဟိ အာသိတ္တကာခံဝရောတိ အတ္ထော၊ ဤစကားအရ "အာသိဉ္စိယတိ ဇော်ထောတိ အာသိတ္တံ – ပါယသ အစရှိသည်တို့ သွန်းလောင်းအပ်ရာတောင်း၊ အာသိတ္တံယေဝ အာသိတ္တကံ၊ ထိုအာသိတ္တက ဖတောင်း သည်ပင် အထက်ပေါ်က ဘတ္တပါတိ၏တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်"အာသိတ္တကူပဓာန" အမည်ရသည်၊ ဥပရိ မိယတိ ထပိယတိ ဇော်ထောတိ ဥပဓာနံ–အပေါ်၌ ဆင့်၍ထားအပ်ရာ ဖြစ်သော တောင်း၊ အာသိတ္တကဉ္စ+တံ+ဥပဓာနဉ္စာတိ အာသိတကူပဓာနံ။

ဝိမတိ။ ။ဤဒဉ်ဖ် အာသိတ္တကူပဓာနံ ပစ္စန္တေသု နဇာနန္တိ ကာတုံ၊ မဇ္ဈိမဒေသေ ယေဝ ကရောန္တိ–အစွန်အဖျားတိုင်းနိုင်ငံတို့၌ မလုပ်တတ်ကြ၊ မဇ္ဈိမဒေသဉ်သာ လုပ်ကြသည်၊ ကေစိပန ဂိဟိပရိဘောဂေါ အယောမယာဒိ သဗ္ဗောပိ အာဓာရော အာသိတ္တကူပဓာနမေဝ အနုလောမေတိတိဝဒန္တိ၊ ဧကေ ပန "ကပ္ပိယလောဟမယော အာဓာရော မဇ္ဈောရိကမေဝ အနုလောမေတိ"တိ၊ ဒိမံသိဘ္ဘာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

မဇ္ဈောရိက။ ။ရှေ သပိတ်ခြေအခက်းဝယ် ဒါရုအာဓာရကတို့ကိုလည်း ပြခဲ့၏၊ သို့ပါလျက် "ဒဏ္ဍာခေါရက"ကို အဘယ့်ကြောင့် "မဇ္ဈောရိကာ" နာမည်ဖြင့် ထပ်၍ ပြရသနည်းဟု မေး၊ အဖြေကား–"ရှေးဦး သပိတ်မပွန်းဘို့ရာ သပိတ်ခြေအဖြစ်ဖြင့် ခွင့်ပြုဘော်မူခဲ့၏၊ ဤနေရာ၌ကား ဆွမ်းစားသောအခါ သပိတ်တင်၍စားဘို့ရာ မဇ္ဈောရိကာ နာမည်ဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူသည်"ဟု သာရတ္ထဒီပနီသည်။

ယဒ္ဓိ၊ပေ၊ပဝိဋ္ဌာနိ။ ။ဒဏ္ဍာခေါရကဟူသည် သစ်သားဒုတ်ချောင်းတို့ကို သပိတ်ဝင်၍ ဆွမ်းစားနိုင်လောက်အောင်ပြုလုပ်ထားသော သစ်သားဒုတ်တံသပိတ်ခြေတည်း၊ ယဒ္ဓိအာခေရကကား သစ်သားဒုတ်ချောင်းတို့ကဲ့သို့ ဝါးဒုတ်တို့ကိုပြုလုပ်ထားအပ်သော သပိတ်ခြေတည်း၊ ပဏ္ဍာခေါရကဟူသည် သပိတ်မနာအောင် သစ်ရွက်များကို ငွေဖိုင်းကရွတ် အဖြစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော သပိတ်ခြေ ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ ပန္ထိကပိဋ္ဌကာဟူသည် တောင်းကလေးကို မှောက်လိုက်သောအခါ သပိတ်တင်၍ ဖြစ်နိုင်သော တောင်းဖင် ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ "ပန္ထိကပိဋ္ဌ–ခြင်းကွက်အပြစ်"ဟု ပြေး၏၊ ခြင်းရက်ထားသော ခွက်အကျဉ်းကလေးကို ဆိုဟန်တူသည်။

အာခေရက၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ။ဤဝါကျကား ရှေစကားကို ခိုင်မြဲစေသော ဒဋ္ဌဝါကျတည်း၊ ယဒ္ဓိ အာခေရကစသည်တို့တွင် အချို့လည်း အပေါ်ယံဒ္ဒ အပေါက်ပါ၍, အချို့ကား ထုတ်ချင်းပေါက် အပေါက်ပါပြီးလျှင် အချို့ကား ပတ်ဝန်းကျင် အပေါက်တွေ များစွာပါဟန်တူ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဆိဒ္ဒဝိ ဝိဒ္ဓမိ အာဝိဒ္ဓမိ"ဟု ဆိုသည်။

ဖေါက်အပ်သော အပေါက်ရှိသောငွေသည်ထင်း၊ ဝန္ဒက်ယော၀၊ [အချို့စာအုပ်၌ "အဝိဒ္ဓမ္မိ" ဟု ရှိ၏၊ "အပေါက် မဖေါက်အပ်သော်လည်း အပေါက် မပါသော်လည်း အပ်၏" ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ ဝိမတိအဖွင့်နှင့် မညီပါ။ ဆိဒ္ဒန္တိ ဆိဒ္ဒယုတ္တံ၊ ဝိဒ္ဓန္တိ-အနော ဝိနိဝိဒ္ဓ ဆိဒ္ဒံ၊ အာဝိဒ္ဓန္တိ သမန္တတော ဆိဒ္ဒံ၊—ဝိမတိ။]

ကေဘာဇနေတိတ္ထေ - ၌၊ ကေဝေ - တပါးသော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ဘာဇနတော - ခွက်မှ၊ ဖလံ ဝါ - သစ်သီးကိုသော်၎င်း၊ ပုပ်ဝါ - မှုံကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ - ၍၊ သစေ ဂစ္ဆတိ - အကယ်၍သွားအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တသ္မိ - ထိုတပါးသော ရဟန်းသည်၊ အပဂတေ - ဖဲလသော်၊ ဇုတရဿ - အခြားသောရဟန်းအား၊ ဝါ - ၏၊ သေသကံ - အကြွင်းအကျန်ကို၊ ဘုဉ္ဇိတုံ - ၄၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဇုတရဿဝိ - အခြားသော ရဟန်း၏လည်း၊ တသ္မိ - ထို သစ်သီး, မှုံသည်၊ ဒိဏော - ကုန်လေသော်၊ (တနည်း) တသ္မိ ခဏော - ထို ဒုတိယရဟန်း၏ စားဆဲခဏ၌၊ ပုန - တဖန်၊ ဂဟေတုံ - ၄၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏။

× × × × × × ×

သစေ ဧကော၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိ။ ။"ပဌမ ဥုးတိဿစားအပ်ရာခွက်၌ ဥုးတိဿသည် သစ်သီးကိုဖြစ်စေ, မှုံကိုဖြစ်စေ ယူ၍ ဖဲသွားလသော် ဥုးဒတ္တသည် ကျန်ရစ်သော သစ်သီးမှုံစသည်ကို စားကောင်း၏" ဟု တိုက်ရိုက်အားဖြင့်အဓိပ္ပါယ်ထွက်၏၊ ယခုခေတ်၌ကား ဥုးတိဿက ဖဲ၍မသွားဘဲ မှုံခွက်, ဟင်းခွက် တခွက်ထည်းဝယ် စား၍မပြီးခင် အခြားတပါး ၂ ပါး ၃-၄ ပါးလည်း နှိုက်၍နှိုက်၍ စားနေကြ၏၊ " လက်ချင်း မဆုံမိလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်မရှိ" ဟုလည်း ယူဆကြ၏၊ တချို့ကလည်း ဇွန်းကို ခွက်တမျိုးဟု ယူဆ၍ တခွက်ထည်းပင် ဖြစ်စေကား မူ ဇွန်းအသီးသီးဖြင့် ကိုင်၍နှိုက်ယူလျှင် ကေဘာဇန မဖြစ်ဟု ယူဆကြ၏၊ စဉ်းစား၍ လက်ခံကြပါလေ။

ရှေးစားနည်း။ ။ရှေးခေတ်ကမူ ဆွမ်းပွဲတပွဲထည်း၌ အများစားလေ့ မရှိကြပါ၊ မမှပဒဒ္ဓိလာသော ကောသလမင်းကြီး၏ အသဒိသဒါနဒ္ဒသော်မှ ရဟန်းငါးရာအတွက် ဆင်ငါးရာ ထီးမိုးလျက် ဆွမ်းပွဲငါးရာပြင်ထားပါသည်၊ ယခုခေတ်ဝယ် အချို့ဝိနည်းမိုက် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မလွဲမကင်းသာ၍ ဝိုင်းဖွဲ့ကာ စားရသော်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သတိရသဖြင့် စားသောက်ဖွယ်များကို ကိုယ့်သပိတ်, ကိုယ့်ပန်းကန်ထည်း၌သာ ထည့်၍စားကြပါသည်။ [ဇွန်းကို ခွက်တမျိုးဟု ယူသောပုဂ္ဂိုလ်များ၏အလိုအားဖြင့် ဆွမ်းရော ဟင်းပါ ဇွန်းဖြင့်သာ ယူ၍စားလျှင် ဇွန်းတချောင်းထည်းဖြင့် ကိစ္စပြီးနိုင်သောကြောင့် ပတ္တပိဏ်ဓုတင်သော်မှ ရနိုင်သည်ဟု ယူဆရပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ဇွန်းကို ခွက်ဟု ယူဆမှုကိုလည်း စဉ်းစားကြပါလေ။]

ဇုတရဿဝိ၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိ။ ။အဝိဖြင့် ရှေ ဇုတရဿကိုပေါင်းသောကြောင့်ဂုဏ်း, ပုန ဂဟေတုံ (နောက်တဖန် ယူခြင်း) ဟု ဆိုသောကြောင့်ဂုဏ်း, ရှေးဥုးပဌမ သစ်သီး, သို့မဟုတ် မှုံကိုယူသွားသောရဟန်းကို "ဇုတရဿဝိ" အရ ယူပါ၊ "တသ္မိ ဒိဏော" နေရာဝယ် "တသ္မိ ခဏော" ဟု မူကွဲရှိ၏၊ ယောဇနာဋ္ဌလည်း "တသ္မိ ခဏေတိ တသ္မိ ဘုဉ္ဇနက္ခဏော" ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် "တသ္မိ ခဏော" ကိုသာ ရှေးပါဠိဟု မှတ်ပါ၊

အဋ္ဌဟင်္ဂါတိတ္ထေ-၌၊ ဧကေကေနပိ-တပါးပါးလည်းဖြစ်သော၊အင်္ဂါန-အင်္ဂါနှင့်၊ သမန္နာဂတသဒ္ဒေ-ပြည့်စုံသော ဥပါသကာ၏အပေါ်၌၊ အန္တောသိမာယဝါ-ဗဒ္ဓသိမ်၏အတွင်း၌သော်ငင်း၊ နိသိမံ-ဗဒ္ဓသိမ်မရှိသောအရပ်သို့၊ ဂန္ဆာ-၌၊ နဒီအာဒီသုဝါ-မြစ် အစရှိသည်တို့၌သော်ငင်း၊ နိကုဇ္ဈိတုံ- မှောက်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သာ၊ (ပတ္တနိကုဇ္ဈနကံပြုခြင်းငှါ အပ်သည်- ဟူလို၊) ပန- ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပတ္တေ-ကို၊ နိကုဇ္ဈိတေ- မှောက်အပ်ပြီးသော်၊ တဿ-ထို ဥပါသကာ၏၊ ဂဟေ- အိမ်၌၊ ကောစိ- တစုံတခုသော၊ ဒေယျဓမ္မော-ပေးကျူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗော-မခံယူထိုက်၊ အသုကဿ-ထိုမည်သော ဥပါသကာ၏၊ ဂဟေ- ၌၊ ဘိက္ခံ- ဆွမ်းကို၊ မာ ဂဏှိတ္ထ- မခံယူကြကုန်လင့်၊ ဣတိ - ဤသို့မှာ၍၊ အညေသု - မိမိတို့ကျောင်းတိုက်မှ တပါးကုန်သော၊ ဗိဟာရေသုပိ-ကျောင်းတိုက်တို့၌လည်း၊ ပေသေတဗ္ဗံ-စေလွှတ်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥက္ခိုဋ္ဌနကာလေ- သပိတ်လွန်ရာအခါ၌၊ ယာဝတတိယံ- ၃ ကြိမ်တိုင်အောင်၊ ယာစာပေတွာ- တောင်းစေ၍၊ ဟတ္ထပါသံ-သံယာ၏ဟတ္ထပါသ်ကို၊ ဗိဇဟာပေတွာ-စွန့်စေ၍၊ (လူပုဂ္ဂိုလ်က ဝဇ္ဇနီယဖြစ်သောကြောင့် ဟတ္ထပါသ်ကို စွန့်စေ၍၊)ဥတ္တိဒုတိယကမ္မေန-ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့်၊ ဥက္ခိုဋ္ဌေတဗ္ဗော-သပိတ်ကို လွန်ထိုက်၏။

ပုရက္ခတွာတိ-ကား၊ အဂ္ဂတော-ရှေ၌၊ ကတွာ-ပြု၍၊....သံဟရန္တူ။တိ-ကား၊ သံဟရိယန္တူ-ရှပ်သိမ်းအပ်စေကုန်လော၊ [ပါဠိတော်၌ "သံဟရန္တူ ဒုဿာနိ" ဟု ရှိသောကြောင့် " သံဟရန္တူ၌ ကံဟော ယပစ္စည်းကျေသည် " ဟု ကြံဟန်ဟူသည်။] စေလပဋိကန္တိ-ကား၊ စေလသန္ထရံ- အဝတ်အခင်းကို၊ (" နအက္ကမိသတိ - နင်းတော်မမူလတံ့" ၌စပ်၊) သော- ထို ဗောဓိမင်းသားသည်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပဒဿံ - သားကို၊ သစေ လစ္ဆာမိ - အကယ်၍ ရအံ့၊ (ဧဝံသတိ- ဤသို့

× × × × × × ×

ဆိုလိုရင်းကား- " ပဌမရဟန်း ဖဿွားခြင်း ဒုတိယရဟန်း စားနေစဉ် ပဌမ ရဟန်းက နောက်ထပ်ယူလိုလျှင် ထပ်၍ယူခြင်းငှါ အပ်ပါသည်" ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ " တသ္မိံ ဒိဏ္ဏေ "ပါဌ်ကို အမှန်ယူလျှင် "ပဌမယူသွားအပ်သော သစ်သီး (မုံ) ကုန်မှ နောက်ထပ်ယူကောင်း၏၊ မကုန်သေးလျှင် မယူကောင်း" ဟု မဆိုမဆိုင် အဓိပ္ပါယ်ထွက်နေလိမ့်မည်၊ အမှန်အားဖြင့် ပဌမယူအပ်သော သစ်သီး (မုံ)၏ ကုန်ခြင်း မကုန်ခြင်းမှာ လိုရင်းမဟုတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် ရှေးပါဌ်လည်းဖြစ်, ယေးဇနာလည်း ဖွင့်အပ်သော "တသ္မိံ ခဏေ"သာ ပါဌ်မှန်ဟု မှတ်ပါ။

နိကုဇ္ဈိတုံ။ ။ပဘ္ဂံ နိကုဇ္ဈိတုန္တိ ကမ္မဝါစာယ အသမ္ပာဂဏ ကရဏဝသေနဝ နိကုဇ္ဈနံ၊ နပတ္တာနံ အဓောမုခထပနေန၊ တေနာဟ " အသမ္ပာဂံ သံဃေန ကရောတူ "တိ အာဒိ၊ တံ ဝမုံ ကမ္မဝါစာယ သံဃေန သတ္ဒိံ အသမ္ပာဂုံ (ဝမ္ဠကို အတူသမ္ပာဂမရှိသူကို၊) သံဃော ကရောတူတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။

ရမည်ဖြစ်လသော်၊) ဘဂဝါ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ- ငါ၏၊ စေလပဋိကံ-အဝတ်အခင်းကို၊ အက္ကမိဿတိ-နင်းတော်မူလတံ့၊ ဣတိ ဣမိနာ အင္ဂျာသယေန—ဤအင္ဂျာသယဖြင့်၊ သန္ဓဲရိကိရ—ခင်းသတတ်၊ စ-ထိုသို့ပင် ခင်းအပ်ပါသော်လည်း၊ ဧသ(ဧသော)-ဤမောဓိမင်းသားသည်၊ပုတ္တလာဘာဃ-သားရခြင်းငှါ၊ အဘမ္ဗော—မထိုက်၊ တဿာ-ထို့ကြောင့်၊(ထိုသို့ သားရခြင်းငှါ မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ နဒ အက္ကမိ-နင်းတော်မမူ၊ [သားမရနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဒီကာဠ အကျယ်ပြထားပြီ။] ယဒိ အက္ကမေယျ—အကယ်၍ နင်းတော်မူအံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ပုတ္တံ-သားကို၊ အလာဘန္တရာ-မရလသော်၊ အယံ- ဤ ရှင်ဂေါတမသည်၊ နသမ္ဘဉ္ဇု - သမ္ဘဉ္ဇုမဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒီဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူကို၊ ဂဏ္ဟေယျ-ယူရာ၏၊ ဣဒံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းသည်၊ တာဝ — သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ အနက္ကမနေ- နင်းတော် မမူခြင်း၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းတည်း။

ပန-ကား၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ ဘိက္ခူပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊("ပရိဘူတာ ဘဝေယျုံ" ၏ သာမညကတ္တား၊) ယေ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ အဇာနန္တာ-မသိကုန်လသော်၊ အက္ကမေယျုံ - နင်းကုန်ရာ၏၊ တေ- ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (ဝိသေသကတ္တား)၊ ဝါ-ဘို့ကို၊ ဂိဟီနံ-လူတို့၏၊ ဝါ - တို့သည်၊ ပရိဘူတာ - လွန်းမိုးအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ - အထင်သေးခံရကုန်သည်၊ ဘဝေယျုံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တသ္မာ— ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လူတို့၏ အလွန်းမိုးခံရဘွယ်ရှိခြင်းကြောင့်)၊ဘိက္ခူ-ရဟန်းတို့ကို၊ပရိဘဝတော-အလွန်းမိုးခံရခြင်းမှ၊ မောစေတုံ-လွတ်စေတော်မူခြင်းငှါ၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညပေသိ - ပညတ်တော်မူပြီ၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းသည်၊ သိက္ခာပဒပညပနေ - သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းတည်း။

မဂ်လဏ္ဌာယ ယာစိယ မာနေနာတိ-ကား၊ အပဂတဂဇ္ဇာဝါ- ကင်းသော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်မူလည်း၊ ဝါ-မွေးဖွားပြီးခါစမူလည်း၊ ဟောတု - ဖြစ်စေ၊ ဂရုဂဇ္ဇာဝါ-လေးသော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဧဝ ရူပေသု - ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရာဘို့၌၊ မဂ်လဏ္ဌာယ - မဂ်လာ အကျိုးငှါ၊ ယာဒိယမာနေန-တောင်းပန်အပ်သော ရဟန်းသည်၊(စေလပဋိကကို နင်းဘို့ရန် တောင်းပန်အပ်သော ရဟန်းသည်၊)အက္ကမိတုံ-နင်းခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ပါဒဓောဝနဋ္ဌာနေ — ခြေဆေးကုအရပ်၌၊ ဓောတေဟိ - ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ အက္ကမနဏ္ဍာယ-နင်းခြင်းအကျိုးငှါ၊ ယံပစ္ဆတ္ထရဏံ-အကြင်အခင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ အတ္ထတံ-ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊(တံပစ္ဆတ္ထရဏံ-သည်၊) ဓောတပါဒကံနာမ-မည်၏၊ တံ-ထိုဆေးအပ်ပြီးသော ခြေတို့ဖြင့် နင်း

ဥရုရန် ခင်းထားအပ်သော အင်းကို၊ အက္ကမိတုံ- နှင်းခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏၊ [“ဒေတပါဒေဟိ+အက္ကမိတဒ္ဒံ ဒေဘပါဒကံ” ဟု ဝစနတ္ထုပြု၊ အက္ကမိတဒ္ဒ အနုက်၍ ဏာပစ္စည်း, သွတ္ထ၌ ကပစ္စည်း၊ ယောဇနာ၌ကား— “ဒေတေဟိ ပါဒေဟိ+အက္ကမနုဌာနေ အတ္ထရိတံ ဒေဘပါဒကံ”ဟု ပြုလေသည်။]

ကတကံနုဘမ— ကတကမည်သည်၊ ပဒုမကဏ္ဍိကာကာရံ- မဒုမ္မာကြာချက် သဏ္ဌာန်ရှိအောင်၊ ပါဒဃံသနတ္ထံ—ခြေကိုပွတ်တိုက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကဏ္ဍကေ- အဆူးတို့ကို၊ ဥဒ္ဓဋာပေတွာ-ထစေ၍၊ ဝါ- ပေါ်ထင်စေ၍၊ ကတံ - ပြုအပ်သော ခြေပွတ်တည်း၊ တံ-ထိုကတကအမည်ရသော ခြေပွတ်သည်၊ ဝါ—ကို၊ ဝန္ဒံဝါ- ငိုင်းသည်မူလည်း၊ ဟောတု— ဖြင့်စေ၊ စတုရဿာဒိဘေဒံဝါ— လေးထောင့် ဘဏ္ဍာန် အစရှိသော အပြားရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု—ဖြစ်စေ၊ ဗာဟုလ္လိကာ နုယောဂတ္တာ-ပစ္စည်းတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ကို အလိုရှိသောရဟန်းတို့၏ အဖန်ဖန်အားထုတ်အပ်သော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ-ပယ်မြစ် တော်မူအပ်သည်သာ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ — ခံယူခြင်းငှါလည်း၊ နေဝ ဝန္ဒတိ- မအပ်၊ ပရိဘုဉ်းတုံ - သုံးစွဲခြင်းငှါလည်း၊ နဝန္ဒတိ-မအပ်၊ ပါသာဏော-ကျောက်ချပ် ခြေပွတ်ကို၊ သက္ခရာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ပါသာဏဖေဏကောပိ- ကျောက် ရေမြှုပ်သည်လည်း (ရေမြှုပ်ကဲ့သို့ ဒုဖုထနေသော ကျောက်ခဲသည်လည်း)၊ ဝန္ဒတိ—အပ်၏၊ [ရှေးစာအုပ်များ၌ “နဝန္ဒတိ” ဟု ရှိ၏၊ သက္ခရခြေပွတ်က အပ်သည့်အတွက် အပ်သောဝတ္ထုချင်းတူသောကြောင့်သာ ပိသဒ္ဒါဖြင့် ပေါင်း ထားသည်၊ ထို့ကြောင့်“န”မပါသောစာသာကောင်းသည်၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌလည်း- “ပါသာဏဖေဏကထလာ, ကပ္ပန္တိ ပါဒဃံသနေ” ဟု ဆိုသည်။].... ဗီဇနီ— ဒလေးထောင့်ယပ်ကို၊ ဝိဓူပနံတိ-ဟူ၍၊ ဒုစ္စတိ—၏၊ [ဗီဇနိန္တိ စတုရဿဗီဇနိံ၊—

× × × × × × ×

ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတ္တာ။ ။“ဗဟုလာနံ+ဘာဝေါ ဗာဟုလ်ံ-ပစ္စည်းတို့၏ ပေါများကုန်သည်၏ အဖြစ်၊ ဗာဟုလ်ံ ဣစ္ဆန္တိတိ ဗာဟုလ္လိကာ၊ ဗာဟုလ္လိကာနံ+ အနု ယောဂေါ ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂေါ”ဟု ပြု၊ ဤဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတ္တာ၏ သမ္ဗန်ကို “တံ”၏ စွဲနက်ဖြစ်သော ကတကကို ခံရသည်၊ ထိုသမ္ဗန်နှင့် ဘာဝ ရှေပုဒ်ဖြစ်သော ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတို့က အရတ္ထခြင်းကြောင့် “အနုယောဂ- အားထုတ်အပ်သော ပစ္စည်း” ဟု ပေးလိုက်သည်၊ ယောဇနာ၌- “ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတ္တာတိ ပစ္စယ ဗဟုလဘာဝဝိယ အနုယောဂတ္တာ”ဟု ဖွင့်သည်။

ဝိဓူပနံ ဗီဇနီ။ ။ဓူပခံတ်သည် ပူခြင်း ပူစေခြင်းအနက်ကို ဟောဇ်၏၊ ဝိဥပသာရ ကြောင့် မပူစေခြင်း အနက်ဟောဟု ယူ၍“ဝိဓူဝိယတေ အနေနာတိ ဝိဓူပနံ-မပူစေတတ် ကြောင်း(အေးစေတတ်ကြောင်း)ဖြစ်သောယပ်”ဟု ကြံပါ၊ ဝိပုဗ္ဗ ဓူပခံတ် ယုပစ္စည်း၊ ဒဗတိ ဒဘာယတိ ဗီဇနီ- လေကို ပြုကြောင်း ဖြစ်သော ယပ်၊ ဗီဇ- ဝါတကရဏော ဟူသော ခာတ်နောင် ယုပစ္စည်း, ဣတ္ထိဇောတက ဣပစ္စည်း။

ဝိမတိ၊] ပန- ကား၊ တာလဝဏ္ဏံ - ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းသည်၊ တာလပဏ္ဏေဟိ-ထန်းရွက်တို့ဖြင့်၊ ကတံဝါ—ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ၊ ဝေဠုဒန္တေ ဝိလီဝေဟိ-ဝါး,ဆင်စွယ်,နှိုးတို့ဖြင့်၊ ကတံဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊(ဟောတု)၊ မောရပိဉ္ဆေဟိ-ဉဒေါင်းမြီးစည်းတို့ဖြင့်၊ (ကတံ)ဝါ-သည်မူလည်း၊(ဟောတု)၊ စမ္မဝိကတီဟိ — အထူးပြုအပ်သော သားရေတို့ဖြင့်၊ (ကတံ)ဝါ- သည်မူလည်း၊ (စမ္မဝိကတိဝါ-အထူးပြုအပ်သော သားရေသည်မူလည်း၊) (ဟောတု)၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ယပ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ—အပ်၏။

မသကဗီဇနီ- ခြင်နှင်ယပ်သည်၊ (ခြင်နှင်ကြောင်းယပ်သည်)၊ ဒန္တမယ၊ပေ၊ ဒဏ္ဍကာဝိ - ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ယပ် , သားချိုဖြင့်ပြုအပ်သော ယပ် , ဒုတ်ချောင်းငယ် ဟူသော ယပ်သည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ ဝါကမယ ဗီဇနီယာ-လျှော်တေဖြင့်ပြုအပ်သော ယပ်ဖြင့်၊ ကေတကာ၊ပေ၊ မယာပိ-ဆတ်သွားမြစ်ပျဉ်း ဓနုန်းရွက်စသည်ဖြင့်ပြုအပ်သောယပ်တို့ကိုလည်း၊သင်္ဂဟိတာ-သိမ်းယူအပ်ကုန်ပြီ၊ [“ဆတ်သွားမြစ်ပျဉ်း”ဟူရာ၌ ဆတ်သွားဖူးပင်ကို “ဆတ်သွား”ဟု ရှေးကခေါ်၏၊ ထိုအပင်၌ အမြစ်တွေ့ မြေကြီးထောက်လှုပ် ကျန်နေ၏၊ ထိုအောက်သို့ကျနေသောအရာကို “မြစ်ပျဉ်း”ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုမြစ်ပျဉ်းကို ထုရိုက် ဖွာထားသောအခါ ခြင်နှင်ယပ်ကဲ့သို့ အသုံးချ၍ ဖြစ်နိုင်သည်၊ “ဒဏ္ဍမယ” ဟူသည် ဒုတ်ချောင်းငယ်တို့ကို ယပ်သဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော အရာဝတ္ထု၊ဖြစ်စရာရှိသည်။]

ဂိလာနသဒ္ဒတ္ထဋ္ဌ - ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) ယသ-အကြင် ရဟန်း၏၊ ကာယဒုစ္စရိတော ဝါ- ကိုယ်ပူ ရောဂါသည်သော်ငင်း၊ ပိတ္တကောပေါဝါ-သည်းခြေပျက် ရောဂါသည်သော်ငင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ စက္ခုဝါ- မျက်စိသည်သော်လည်း၊ ဒုဗ္ဗလံ—အားမရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဆတ္တေန-ထီးနှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဝါ-ကင်းသည်ရှိသော်၊ အညော-အခြားသော၊ ကောစိ—တစုံတခုသော၊ အာဗာဓေဝါ- အနာသည်သော်လည်း၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ တဿ—ထို ရဟန်း၏၊ ဂါမေဝါ- ရွာ၌သော်ငင်း၊ အရညေဝါ-တော၌သော်ငင်း၊ ဆတ္တံ-သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဝဿေ-မိုးအခါ၌၊

× × × × × × ×

တာလဝဏ္ဏံ။ ။ဝဏ္ဏံ၌ ဘူဝါဒိ ဝဋ္ဋဓာတ်သည် အာဝဋ္ဋန – လည်ပတ် ဝန်းဝိုင်းခြင်းဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ ဝဏ္ဏတိတိ ဝဏ္ဏံ၊ တာလသဒ္ဒ + ဝဏ္ဏံ တာလဝဏ္ဏံ– ထန်းရွက်၏ အဝန်းအဝိုင်း၊ (ထန်းရွက် ယပ်ဝန်း) ၊ဤဝိဂြိုဟ် အရ- ထန်းရွက်ယပ်ဝိုင်းသော မုချရသော်လည်း ဝေဠုမယ, ဒန္တမယ, ဝိလီဝမယတို့ကိုငင်း, မောရပိဉ္ဆမယ စမ္မဝိကတိတို့ကိုငင်း, အတ္ထင်ရုဠ္ဍိအားဖြင့် (တနည်း) သဒိသူပစာရအားဖြင့် တာလဝဏ္ဏဟု ခေါ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝေဠုဒန္တ, စသည်ကို မိန့်သည်၊ စာအုပ်တို့၌ “စမ္မဝိကတီဟိ ဝါ” ဟု ရှိ၏၊ ဝိကတိအရ အထူးပြုအပ် ဟူသည်မှာ ယပ်ကဲ့သို့ ဝိုင်းနေအောင်ပြုအပ်သော သားရေပင်ဟူသည်၊ ထို့ကြောင့်“စမ္မဝိကတိဝါ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။

ဝိဝရဏ္ဍုတ္ထုတ္ထိ — သင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါလည်း၊ ဝါဠမိဂစောရ ဘယေသုစ - ခြေသံ့ သစ် ကျား စသော သားရဲ, သူပုန် ဒါးမြှောင်တို့ကြောင့် လည်း၊ အတ္တာဏ္ဍုတ္ထုတ္ထိမ့ိ - မိမိကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါလည်း၊ ဝန္တ တိ - အပ်၏၊ ပန — ဆက်၊ ကေပဏ္ဏာ ဓိတ္တိံ - တရွက်သာရှိသော ထီးသည်၊ (ယပ်တောင်သည်၊) သမ္ဗတ္ထေဝ - အလုံးစုံသောအခါ, အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ပင်၊ ဝန္တ တိ — အပ်၏။ [ကေပဏ္ဏာ ဓိတ္တိံတိ တာလပဏ္ဏာဒိနာ ကေန ပတ္တေန ကတဆတ္တံ၊ — ဝိမတိ၊ အာဒိဖြင့် ပေရွက် စလွှရွက် စသည်ကို ယူ။]

အသိဿာတိ - ကား၊ အဿ - ထိုသူ၏၊ အသိ - သန်လျက်သည်၊ ဝိဇ္ဇောတလ ကိတိ - ကား၊ ဝိဇ္ဇောတတိ - တောက်ပ၏။ [ဝိဇ္ဇောတလတိတိ ထွေ အလပစ္စယော ဂျပသိဒ္ဓိမတ္တော ဝါဘိ အာဟ ဝိဇ္ဇောတတိတိ၊ - ယောဇနာ၊ အချို့စာအုပ်၌ကား သံဝဏ္ဏနာ၌ "ပဇ္ဇောတလတိ" ဟု ရှိ၏။ "ပဇ္ဇောတတိ" ဖြစ်ဟန် တူသည်။] ဒဏ္ဍ သမ္မုတ်တိ ထွေ - ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိ တမ္ဗော၊) ပမာဏ သုတ္တော - ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော၊ စတုဟတ္ထော ယေဝ - ၄ တောင် ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဒဏ္ဍော - ဒုတ်ကို၊ သမ္မန္နိတ္တာ - သမုတ်၍၊ ဒါတမ္ဗော - ပေးထိုက်၏၊ တတော - ထို ၄ တောင် ရှိသော ဒုတ်ထက်၊ ဥုနာတိရတ္တော - ယုတ်လျော့ ပိုလွန်သော၊ (ဒဏ္ဍော - ဒုတ်သည်၊) သမ္မုတိယာ - ဒုတ်ကို ကိုင်ဆောင်နှိုင်ကြောင်း သမ္မုတိနှင့်၊ ဝိနာပိ - ကင်း၍လည်း၊ သမ္ဗေသံ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ (ဂိလာနဟုတ်, မဟုတ်သော ရဟန်းအားလုံးတို့အား၊) ဝန္တ တိ - အပ်၏၊ ပန — ကား၊ သိက္ခာ — ဆိုင်းသည်၊ အဂိလာနဿ — ဂိလာန မဟုတ်သော ရဟန်းအား၊ နှ ဝန္တ တိ - မအပ်၊ ဂိလာနဿာပိ - ဂိလာနအား သော်မှလည်း၊ သမ္မန္နိတ္တာဝ — သမုတ်၍သာလျှင်၊ ဒါတမ္ဗော - ပေးထိုက်၏။

ရောမန္ထကဿတိ ဇတ္ထ - ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိ ဘမ္ဗော၊) ရောမန္ထကံ — စားမြုံ့ပြန်သော ရဟန်းကို၊ ထပေတွာ - ထား၍၊ ဒဿနံ - ကြင်းသော ရဟန်းတို့၏၊ အာဂတံ - အထက်သို့ တက်လာသော၊ ဥဂ္ဂါရံ — ကြို့ထိုးဖတ်ကို၊ မုခေ - ခံတွင်း၌၊ သန္ဓာရေတွာ - ကောင်းစွာ ဆောင်ထားပြီး၍၊ ဂိလန္တာနံ - မျိုကုန်လသော်၊ (တနည်း) ဂိလန္တာနံ - မျိုကုန်သော၊

× × × × × × ×

ဥဂ္ဂါရံ၊ ပေ၊ သန္ဓာရေတွာ။ ။အထက်သို့ တက်၍ အန်ထွက်လာသော အန်ဖတ်ကို "ဥဂ္ဂါရ" ဟု ခေါ်၏၊ သို့သော် ဤနေရာ၌ ထိုမျှလောက် အန်ဖတ်မျိုးမဟုတ်၊ ကြို့ထိုးခြင်း စသည်ကြောင့် လည်ချောင်းအထက်သို့ တက်လာသော ကြို့ထိုးဖတ်ကို "ဥဂ္ဂါရ" ဟု ယူရမည်၊ ထိုဥဂ္ဂါရကို ခံတွင်း၌ ရောက်လာသော အခါ ခဏလောက် တန့်ရပ်ထားခြင်းကို "သန္ဓာရေတွာ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့တန့်ပြီးသောအခါ ထွေးပစ်ဘို့ တာဝန်ရှိ၏၊ မထွေးဘဲ မျိုချလျှင် "ဝိကာလဘောဇန" ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏၊ ထိုသို့ ဆောင်မထားဘဲ ချက်ခြင်းကျသွားလျှင်ကား မတားဆီးနိုင်သောအရာဖြစ်၍ အနာပတ် ဟု ဆိုသည်။

သေသာနံ-ကြွင်းသော ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အသန္ဓာရိတမေဝ-ခံတွင်း၌ ကောင်းစွာ မဆောင်အပ်ဘဲသာလျှင်၊ ပရဂလံ-လည်မျိုတဖက်သို့၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ ရောက်သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝုဋ္ဌတိ၊[ရောမန္တကပုဒ်ဖွင့်ကို ကခ်ါဘာသာဋီကာ ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ပြခဲ့ပြီ။]

ယံ ဒိယျမာနန္တိ-ကား၊ယံ-အကြင် ခဲတွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ဒါယကေဟိ - ပေးလှူသူတို့သည်၊ ဒိယျမာနံ - ပေးလှူအပ်စဉ်၊ (လောင်းလှူအပ်စဉ်၊) ပဋိဂ္ဂဟိတဘာဇနတော-ခံယူအပ်ရာခွက်မှ၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ပတိတံ- ကျသွား၏၊ တံ-ထို ခဲတွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘိက္ခုနာ-ရဟန်းသည်၊ သာမံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ-ကောက်ယူ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ- သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ- ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဇာတိအထ္ထော- နက်၊ ဇာဒံ- ဤသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဘောဇနဝဂ္ဂေ-- ၌၊ (မယာ)၊ ဝဏ္ဏိဘမေဝ - ဖွင့်အပ်ပြီးသည်သာ။

ကုပ္ပံ ကရိဿာမီတိ - ကား၊ သဒ္ဒံ - အသံကို၊ (အော်သံကို၊) ကရိဿာမိ-ဖြစ်လိုက်အံ့၊ နခါဒိဿံ - လက်သည်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော မုခကုန္ဒတို့ကိုယူ၊] နခေဆေဒနေ- လက်သည်း ခြေသည်းကိုဖြတ်ခြင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ထို့သို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ အနုရက္ခဏတ္ထံ - သနား စောင့်ရှောက်တော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ နခဆေဒနံ - လက်သည်း ခြေသည်းကိုဖြတ်ကြောင်းဒါးကို၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊[အနုရက္ခဏတ္ထံတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဂေါပနတ္ထံ - လက်သည်းဖြတ်ရာ၌ ဒုက္ခ ရောက်ကြသော သာဝကတို့ကိုသိမ်းပိုက်၍ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊-ဝိမတိ။]

ဒိသတိမဒ္ဒံတိ-ကား၊ ဒိသတိပိ-နှစ်ဆယ်လည်းဖြစ်သော၊ နခေ-လက်သည်း ခြေသည်းတို့ကို၊ လိခိတမဒ္ဒေ-ခြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ညက်ညောသည်တို့ကို၊ ကာရာပေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏၊ [လက်သည်း, ခြေသည်းတို့ကိုလှီးဖြတ်ပြီးနောဲ, ဒါးသွားစသည်ဖြင့် လက်သည်း ခြေသည်းအဖျားကို ပြေပြစ်အောင်ခြစ်ခြင်းကို“မဒ္ဒ”ဟုဆိုသည်၊ ထိုကဲ့သို့မပြုကောင်း ဟူလို၊ “ဒိသတိယာ+မဒ္ဒံ ဒိသတိမဒ္ဒံ- ၂၀ သော လက်သည်းခြေသည်းတို့၏အဖျားချောနေအောင်ပွတ်တိုက်ခြင်း”ဟု ယောဇနာပြု၏၊] မလမတ္တံတိ-ကား၊ နခတော- လက်သည်း ခြေသည်းမှ၊ မလမတ္တံ-အညစ်

× × × × × × ×

ကုမ္ဘံ(ကုပ္ပံ)ကရိဿာမိ။ ။“ကုမ္ဘံ(ကုပ္ပံ)”ဟု ပါဠိနှစ်ထွေရှိ၏၊ ယောဇနာဌ်-ကုမ္ဘံ ကရိဿာမိတိ ထွေ ကရိယတိ ဥစ္စာရိယတိတိ ကုမ္ဘံတိ ဝုတ္တေ သဒ္ဒေါတိ အာဟ သဒ္ဒံ ကရိဿာမိတိ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ယောဇနာအလို ကုမ္ဘတိကဲ့သို့ ကရဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော “ကုမ္ဘ” ပုဒ်တည်းဟု ဆိုလို၏၊ ဇာတ္တိလိင် ဇာတ္တိကုတ္တ စသည်၌ မိန်းမတို့၏အပြုအမူကို “ကုတ္တ”ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ပရိယာယ်မာယာဖြင့် ဟန်ဆောင်အပ်သောအသံကို “ကုပ္ပ”ဟု ခေါ်လျှင်လည်း သင့်မည်ထင်သည်။

အကြေးမျှကို၊ အပကမိုတံ - ဖယ်ထုတ်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ - ခွင့်ပြုဟော်မူ၏၊ ဤတိ အတ္ထော — နက်၊ [ချောအောင်ကား မခြစ်ရ၊ လိုးဖြတ်၍ ကျန်နေသော လက်သည်းချွေးကိုကား ဒါးဥုံးအဖုံးစသည်ဖြင့် ဖယ်ထုတ်နိုင်သည်-ဟူလို။]

ခုရသိပါဒိုကန္တိ-ကား၊ ခုရကောသကံ-သင်ဓုန်းအိမ်ကိုရင်း၊(အနုဇာနာမ်ဥစပ်၊) [ယခုအခါ "သင်ခုန်းအိမ်ကို" ဆိုသည်၊] မဿုံ ကပ္ပါပေန္တိ တိ - ကား၊ ကတ္တရိယာ-ကတ်ကျေးဖြင့်၊ မဿုံ-မုတ်ဆိတ်ကို၊ ဆေဒါပေန္တိ-ဖြတ်စေကြကုန်၏၊ [ကပ္ပဟေတ်၏ " ကပ္ပေါ ဘူ ဂတံ့, စုတက္ကဝိဓိဆေဒနေ "ဟူသော အနက်တို့တွင် ဆေဒနအနက်ကိုပြသည်၊]မဿုံ ဝပာပေန္တိ တိ-ကား၊ မဿုံ-မုတ်ဆိတ်ကို၊ ဒီဃံ - ရှည်အောင်၊ ကာရေန္တိ - ပြုစေကြကုန်၏၊ [" ခေါင်းရိတ်သောအခါ မုတ်ဆိတ်ကိုမရိတ်ဘဲ ရှည်စွာ ထားကြကုန်၏၊ ရှည်အောင်ဟု ဆိုသော်လည်း လက် ၂ သစ်ဆက် ရှည်သွားသောအရှည် မဟုတ်၊ ခေါင်းရိတ်စဉ်တုန်းက ဆံပင်နှင့်အတူ ရိတ်၍ ဆံပင်ရှည်သလို ရှည်စွာထားကြသည် - ဟူလိုသတတ်၊ "ဒီဃံ ကာရေန္တိတိ ကေသေဟိ သဒ္ဒိံ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ထပါပေန္တိ"- (ဒီပတိ)။]

ဟနုကမ္မိ-မေးခွံ၊ ဒီဃံ-ရှည်သည်ကို၊ ကတ္ဝာ- ၍၊ ထပိတံ- ထားအပ်သော ဧဠကမဿု-သိုးဓ်မုတ်ဆိတ်နှင့်တူသော မုတ်ဆိတ်ကို၊ ဂေါလောမိကန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဂေါလောမိကအရန္ဓားမွေးနှင့်တူအောင်ထားသည်ဟု ယူမည်စိုးသောကြောင့် "ဧဠကမဿု ဝုစ္စတိ"ဟု အထင်ရှင်ဿဒ္ဒါဖြစ်ကြောင်းကိုပြသော ဝုစ္စတိသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသည်၊ "ဂေါလောမိကံ-သိုးဓ်၏ မုတ်ဆိတ်နှင့်တူသော မုတ်ဆိတ်ကို" ဟု ပေး၊ စတုရဿကန္တိ-ကား၊ စတုကောဏံ-၄ ထောင့်ရှိသော မုတ်ဆိတ်ကို (ကာရာပေန္တိ-၌စပ်)၊ပရိမုခန္တိ-ကား၊ ဥရေ-ရင်၌၊ လောမသံဟရဏံ-အမွေးကိုဝေးအောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းကို၊ (ကာရာပေန္တိ)၊ [အချို့စာအုပ်၌ " လောမရာဇိသံဟရဏံ-အမွေးအရေးကို ကောင်းစွာဆောင်ခြင်းကို"ဟု ရှိ၏၊] အမုဒုကန္တိ-

× × × × × × ×

စတုရဿံ။ ။ "စတုရံသံ" ဟု ဆိုလိုလျက် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ၊ သဒ္ဒေဘော်လာ၍ "စတုရဿံ" ဖြစ်သည်ဟု ယောဇနာမိန့်၏၊ ထို့ကြောင့် ရဿံကို "အထောင့်အနက်ဟော"ဟု ယူ၍ "ကောဏံ"ဟု ဖွင့်သည်၊ အကြင်နည်းဖြင့် ပြုလသော် မေး၏ ၂ ဖက်မှ အထက်တက်သွားသော မုတ်ဆိုက်သည် နဖူးအစွန်နား၌ အထောင့်ဖြစ်၍ နေ၏၊ မေး၏ အောက် ဘေး ၂ ဖက်၌လည်း အထောင့် ၂ ခုထင်နေ၏၊ ထိုနည်းအားဖြင့် ပြုထားအပ်သော မုတ်ဆိတ်ကို "စတုရဿံ"ဟု ဆိုသည်။ [စတုကောဏန္တိ ယဿာဥပရိ နလာဋ္ဌနွေသု ဒွေ, ဟေဋ္ဌာ ဟနုကပဿေသု ဒွေတိ စတ္တာရော ကောဏာ ပညာယန္တိ၊ ဧဝံ စတုရဿံ ကတ္ဝာ ကပ္ပါပနံ၊–ဝိမတိ။]

ပရိမုခံ။ ။"မုခသဒ္ဒါ မုက်နှာ၏ရှေ့ရှု အောက်အရပ်ကို ဟောသည်" ဟု ကြံပါ၊ ရင်၌ အမွေး အရေး ဒေကြောင်းကလေးထင်နေအောင် မေးမှမုတ်ဆိတ်သည် ရင်ဘတ်လောက်အထိ တွဲလျားကျနေအောင် ဆောင်ခြင်းဘည်း။။ [ယောဇနာနှင့်တကွ ရှေး

ကား၊ ဥဒရေ - ဝမ်းဠ၊ လောဗရာဇိထပနံ - အမွေးအရေး အသားထားခြင်းကို၊ (ကာရာပေန္တိ)၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသာတိ-ကား၊ မသုကပ္ပါပနာဒီသု- မုတ်ဆိတ်ကို ဖြတ်စေခြင်း အစရှိကုန်သော၊ သမ္ဘတ္တ - အလုံးစုံသောအမှုတို့ဠ၊ ဒုက္ကဋသ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ- ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)။

အာဗာဓပစ္စယာ သမ္ဘာဓေ လောမန္တိ-ကား၊ ဂဏ္ဍဝဏရုဓိ အာဒိ အာဗာဓပစ္စယာ - မြင်းဖု, အနာလုံးကြီး, အနာလုံးသေး အစရှိသော အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (သမ္ဘာဓေ လောမံ သံဟရာပေတုံ အနုဇာနာမိ- ဠ္ဍစဝ်၊) [ဂဏ္ဍ၊ပေ၊ပစ္စယာတိ ဂဏ္ဍောစ + ဝဏောစ + ရုဓိစ ဂဏ္ဍဝဏရုဓိယော၊ တာယေဝ + အာဗာဓာ ဂဏ္ဍဝဏရုဓိအာဗာဓာ၊ တေသံ ပစ္စယာ၊ ဝဏောတိ မဟန္တော ဝဏော၊ ရုဓိတိ ခုဒ္ဒကော ဝဏော၊- (ယောဇနာ)၊ ဤ ယောဇနာအလို အာဒိရှိပုံမရ၊ စာအုပ်တို့ဠ် အာဒိရှိသည်၊ "ရဒ်္ဓိတိ ခုဒ္ဒကဝဏံ" ဟု သာရတ္ထဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝဏအရ ဗဟန္တ ဝဏကို ယူကြဟန်တူသည်။] ကတ္တရိကာယာတိ-ကား၊ ဂဏ္ဍ၊ပေ၊ပစ္စယာ - မြင်းဖု, အနာလုံးကြီး, အနာလုံးသေး, ဥုံးခေါင်းရောဂါ အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ကတ္တရိကာယ - ကတ်ကျေးဖြင့်၊ ကေသေ ဆေဒါပေတုံ အနုဇာနာမိဠ္ဍစဝ်၊) [ဖျားနာသူတို့လည်း ဥုံးခေါင်းကို ရေမဆွတ်ဝံ့သောကြောင့်ဂဲ့င်း, နာကျင်သောကြောင့်ဂဲ့င်း စက်ကတ် ကျေးဖြင့် ဖြတ်ကြသည်မှာ ဤ ဆွင့်ပြုချက်နှင့် အလျော်ပင်တည်း။]

သက္ခရာဒီဟိ - ကျောက်စရစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ နာသိကာလောမဉ္စဂါဟာပနေ-နှာခေါင်းမွေးကို ယူစေခြင်းဠ်၊ အာပတ္တိ- သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ အနုရက္ခဏတ္ထံ - စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ၊ သဏ္ဌာသော-မွေးညှပ်ကို၊ အနုညာတော-ဆွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ။

× × × × × × ×

နိဿယတို့ဠ် "လောမသံဟရဏံ-ရင်မွေးရိတ်ခြင်းကို" ဟု ပေးကြ၏၊ "လောမံ သံဟရာပေယျ" နှင့် နီးကပ်၍နေသောကြောင့် ပေးကြဟန်တူသည်၊ ဤ "ပရိမုခံ သံဟရာပေန္တိ" ဟူသော စကားဠ် "လှအောင် ပြုပြင်ခြင်း" ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအနက်ကို စဉ်းစားသင့်ပါသည်။]

သက္ခရာဒီဟိ ၊ပေ၊ အနုညာတော ။ ။ ရှေးခေတ်က "မေးမွေး" စသည်တို့ကို သင့်ဓုန်းဖြင့် ရိတ်၍ သင့်ဓုန်းမဝင်နိုင်သော နှာခေါင်းမွေးကိုသာ မွေးညှပ်ဖြင့် နှုတ်ကြဟန်တူသည်၊ တချို့ကား မွေးညှပ်ဖြင့် မေးမွေးကို နှုတ်ကြလေသည်၊ နှာခေါင်းထည်းဠ် အမွေးတို့ကို ကျောက်စရစ်ဖြင့် လှိမ့်၍ ရုစ်၍ယူခြင်း, ဖျားဖယောင်းလုံးဖြင့် ငြိကပ်စေ၍ ယူခြင်းစသည်ကို "သက္ခရာဒီဟိ၊ပေ၊ဂ္ဂါဟာပနေ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် အာပတ် မသင့်ပါ၊ သနားဘွယ်ကောင်းသောကြောင့် မွေးညှပ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ "သုဠု+လေးမံ ဒုံသတီတိ သဏ္ဌာသော" ဟု ယောဇနာ ဝိဂြိုဟ်ပြု၏။

နဘိကွဝေ ပလိတံ ဂါဟာပေတမ္ပိနိ ဆွေ- ဤပါဠိဌ်ဒ်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဧဝဒိတမ္ပေါ)၊ ယံ-အကြင်အမွေးသည်၊ ဘမုကာယဝါ-မျက်ခုန်းဒ်ဒသော်ဌင်း၊ နာလာဋေဝါ-နဖူးဒ်ဒသော်ဌင်း၊ ဒါဠိကာယဝါ-ကျင်ဒ္ဒယ်ဒ်ဒသော်ဌင်း၊(နှုတ်ခမ်းမွေးဒ်ဒသော်ဌင်း၊) ဥဂ္ဂန္တွာ - အထက်သို့တက်၍၊ ဗီဘစ္ဆံ - စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ ဌိတံ-တည်၏၊ တာဒိသံ-တိုကဲ့သို့ရှိအပ်သော၊ လောမံ-အမွေးကို၊ ပလိတံဝါ-ဖြူသော အမွေးကိုဌင်း၊ အပလိတံဝါ - မဖြူသော အမွေးကိုဌင်း၊ ဂါဟာပေတုံ - ယူစေခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏။

ကံသပတ္ထရိကာဘိ - ကား၊ ကံသဘက္ကာဝါဏီဇာ - ကြေးဘက္ကာကို ရောင်းဝယ်သော ကုန်သည်တို့တည်၊ [ကံသာနံ+ပတ္ထရော ကံသပတ္ထရော-ရောင်းဘို့ရန် ကြေးဘက္ကာတို့ကို ဖြန့်ခင်းထားခြင်း၊ ကံသပတ္ထရံ + ကရောန္တိတိ ကံသပတ္ထရိကာ၊ ကရောန္တိအနက်ဒ်ဒ ဏိကပစ္စည်းသက်၊ ထို့ကြောင့် "ကံသဘက္ကာဝါဏီဇာ" ဟု ဖွင့်သည်။] ဗန္ဓနမဇ္ဈံတိ-ကား၊ ဝါသိကတ္တရယဒ်ဒအာဒီနံ- ဓား, တောင်ဝှေးအစရှိသည်တို့၏၊ ဗန္ဓနမတ္တံ — အဖျားဒ်ဒ ဖွဲ့တပ်ကြောင်းကြိုး (အခွေး) မျှကို၊ (ကုက္ကုစ္စာယနာ-ကုက္ကုစ္စပြုကြကုန်၏ ဒ်ဒစပ်။)

× × × × × × ×

နဘိကွဝေ ပလိတံ။ ။"ပလိတံ-ဆံဖြူ"ဟု အနက်ပေးကြ၏၊ သို့သော် အဋ္ဌကထာဒ်ဒ မျက်ခုန်းစသော အရပ်တို့ဒ်ဒ ပေါက်သော အမွေးများကိုလည်း ဖွင့်ထား၏၊ ထို့ကြောင့် "ဖြူသော အမွေးကို" ဟု ပေးသင့်မည် ထင်သည်၊ "ထို အမွေးများကို အထက်ထောင်တက်၍ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဖြစ်မှ ပယ်ကောင်း၏" ဟု ဆို၏၊ ထိုစကားအရ စက်ဆုပ်ဘွယ် မဟုတ်ဘဲ, အခြားအမွေးများကဲ့သို့ ရိုးရိုးပေါက်နေသော မျက်ခုန်းမွေးဖြူစသည်ကို မပယ်ကောင်းဟု သိသာသည်။

ဗီဘစ္ဆံ။ ။နိန္ဒာ အနက်ဟော ဗဓံဓောတ်, ဆပစ္စည်း၊ ဗကို ဘပြု, ဒွေဘော်လာ၊ စတုတ္ထကွရာ ဘကို တတိယကွရာ ဗပြု, အ-ကို ဤ, ဓ ဗျည်းကို စပြု၊ အာပစ္စည်းသက်၍ "ဗီဘစ္ဆာ" ဟု ပြီး၏၊ [မောဂ္ဂလ္လာန် ခါဒိကတ္ထာ(၃)သုတ်မှာ ကြည့်ပါ၊ ယောဇနာဌ်ကား "ဝိသေသေန သောဘနံ ဘက္ခတိတိ ဝိဘစ္ဆော၊ အသောဘနော၊ ဝိဂစ္ဆန္တိ ပိပါဒ္ဒေါ၊ ဝိရူပံ ဂန္ဓော တိ ဂမယတိတိ ဝါ ဝိဂန္ဓော၊ တတ္ထ ပုရိမပါဒ္ဒေါယေဝ မူလပါဒ္ဒေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"ဟု ကြံလေသည်။]

ဗန္ဓနမတ္တံ။ ။ဗန္ဓနမတ္တံတိ ဝါသိ ဒတ္ထာဒိနံ ကောဋိသု အပါတနတ္ထံ လောဟေဟိ ဗန္ဓနံ၊ – ပဲခွပ်ရိုး, ဒါးရိုးတို့၏ အစွန်တို့ဒ်ဒ လွတ်၍ မကျစေခြင်းငှါ" ဟု ဝိမတိ ဖွင့်၏၊ ကုလားများကိုင်သော ဒါးရိုးဒ်ဒ လက်မှ လွတ်မကျအောင်, အရိုး၏ အဖျားဒ်ဒ သားရေကြိုးငယ်တို့ဖြင့် ပတ်၍ထားတတ်ကြ၏၊ ဤဒ်ဒလည်း ထိုကဲ့သို့ပတ်၍ထားကြောင်းဖြစ်သော ကြေးနန်းကြိုးကလေးမျှကို "ဗန္ဓနမတ္တ" ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊ မြန်မာများက ကြေးနန်းကြိုး ပတ်မည့်နေရာဒ်ဒ ကြေးအခွေးကလေးများ တပ်ထားကြသည်၊ ထိုသို့တပ်ထားခြင်းလည်း ဗန္ဓနမတ္တံနှင့် အလျော်ပင်တည်း။ [အချို့စာအုပ်တို့ဒ်ဒ "အာဒီနံဝါ" ဟု ဝါပါသည်ကား ပိုဟန်တူသည်၊]

နဘိက္ခဝေ အကာယမန္ဓနေနာတိ ဇေတ္ထ-ဋ္ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ၊) အဗန္ဓိတ္ထာ-ခါးပန်း မဖွဲ့မူ၍၊(ခါးပန်းကြိုး မပန်းမူ၍)၊ နိက္ခမန္တေန- ကျောင်းမှ ထွက်သွားသော ရဟန်းသည်၊ ယတ္ထ—အကြင် အရုဝ်ဋ္ဌ၊ သရတိ - အမှတ်ရ၏၊ တတ္ထ—ထိုအရပ်ဋ္ဌ၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ-ဖွဲ့ရာ၏၊ အာသနသာလာယ - ရွာတွင်း ဆွမ်းစား စရပ်ဋ္ဌ၊ ဗန္ဓိဿာမိ-ဖွဲ့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂန္တုံ- သွားခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ-၏၊ သရိတ္ထာ-အမှတ်ရ၍၊ (အမှတ်ရပါလျက်၊)ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ နဗန္ဓတိ-မဖွဲ့သေး၊ တာဝ-ထို မဖွဲ့သေးသမျှ၊ ပိဏ္ဍာယ — ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ နစရိတဗ္ဗံ— မလျှည့်လည်ရာ။

ကလာပုကံနာမ-ကလာပုက မည်သည်၊ ဗဟုရဇ္ဇုကံ-များသော ကြိုးရှိသော ခါးပန်းကြိုးတည်း၊ (ကြိုးကလေးများကို စုပေါင်း၍ ထားအပ်သော ခါးပန်း ကြိုးတည်း၊) ဒေဿဘကံ နာမ-မည်သည်၊ ဥဒကသပ္ပဿိသ သဒိသံ - ရေမြွေ၏ ဥုးခေါင်းနှင့် တူသော ခါးဝန်းကြိုးတည်း၊[ဒေဿဘသဒ္ဒါသည် ရေမြွေဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ ဤနေရာ၌ အရာအားလျော်စွာ ရေမြွေ၏ ဥုးခေါင်းကို ဇက ဒေသ္ဟုပစာရအားဖြင့် ယူပါ၊ ဒေဿဘောဝိယာတိ ဒေဿဘကံ၊ သဒိသအနက်ဋ္ဌ ကပစ္စည်း၊] မုရဇံ နာမ-မည်သည်၊ မုရဇဝဏ္ဏိသဏ္ဌာနံ - မုရိုးစည်လုံးသဏ္ဌာန် ရှိအောင်၊ ဝေဒ္ဓေတ္ထာ—ရစ်ပတ်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ခါးပန်းကြိုးတည်း။

× × × × × × ×

ယတ္ထ၊ပေ၊ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ။ယတ္ထ သရတိ, တတ္ထ ဗန္ဓိတဗ္ဗံတိ ဇတေန အသဋ္ဌိစ္ဆ ကာယ ဗန္ဓနံ အဗန္ဓိတ္ထာ ပဝိဋ္ဌဿ အနာပတ္တိတိ ဒဿေတိ၊ မဖွဲတော့ဘူး ဟု စေတနာမရှိဘဲ အမှတ်တမဲ့ ထွက်သွားသော ရဟန်းမှာ အာပတ် မသင့်— ဟူလို၊ (ဝိမတိ)၊ အကာယ ဗန္ဓနေန သဋ္ဌိစ္ဆ အသဋ္ဌိစ္ဆဝါ ဂါမပ္ပဝေသနေ အာပတ္တိ၊ သရိတဋ္ဌာနတော ဗန္ဓိတ္ထာ ပဝိဿိ တမ္ဗံ နိဝတ္တိတမ္ဗံဝါတိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊ (သာရတ္ထ)၊ထိုဂဏ္ဌိပုဒ်တို့အလို စိတ်စေတနာ မပါဘဲ ခါးပန်းကြိုး မပန်းသည့် အတွက် ရွာတွင်းသို့ သွားသော ရဟန်းမှာ အာပတ်” ဟု ဝိမတိ အဆိုမှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်၏၊ သို့သော်“ယတ္ထ၊ပေ၊ဗန္ဓိတဗ္ဗံ”ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားကို ထောက်လျှင် ဝိမတိ အဆိုက အဋ္ဌကထာအာဘော်ကျမည် ထင်သည်။

ကလာပုံကံ နာမ။ ။ကလာပေန (ဗဟုရဇ္ဇုနံ သမူဟေန) ကတ္တဗ္ဗံတိ ကလာပိုကံ တိ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတိ၊ (ယောဇနာ၊) ဤယောဇနာ အလို “ ကလာပုကံ ” ဟု မရှိရ၊ “ကလာပုကံ”ဟု ရှိရလိမ့်မည်၊“ဗဟု+ရဇ္ဇု ယသ္မာတိ ဗဟုရဇ္ဇုကံ၊–ကြိုးသေးကလေး တို့ကို အများစု၍ ပေါင်းထားအပ်သော ခါးပန်းကြိုး။

မုရဇံ။ ။ကြိုးငယ်အများကို စုပေါင်းပြီးလျှင် အဖျား ၂ ဘက်၌ တင်းကြပ်စွာ ရစ်ပတ်ထားသောအခါ အလယ်၌ ဖောင်းရှိနေသောကြောင့် မုရိုးစည်သဏ္ဌာန် ရှိ၏၊ [မုရဇဝဏ္ဏိသဏ္ဌာနံ ဝေဒ္ဓေတ္ထာ ကတံတိ ဧဝံ ဗဟုရဇ္ဇုကေ ကေတော ကတ္ထာ နာနာ ဝဏ္ဏေဟိ သုတ္တေဟိ ကတံတိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ကေဝဏ္ဏသုတ္တေနာပိ ဝလယဿဋ္ဌကာဒိ ဝိကာရံ (ကြိုးကလေးများကို စုပေါင်းပြီးလျှင် လက် ၅ လုံးလောက် တကွင်း , လက်

မဒ္ဒဝိဏံ နာမ- မည်သည်၊ ပါမင်္ဂသဏ္ဌာနံ - ဆောက်လုံး သဏ္ဌာန်ရှိသော ခါးပန်းကြိုးတည်း၊[ယောဇနာ၌ "မဒ္ဒဝိဏာနှင့် ပါမင်္ဂ" ကို ပရိယာယ်ဟု ဆို၏။] တိ—မှန်၊ ဤဒ်သံ-ဤကဲ့သို့ ရှိအပ်သော မဒ္ဒဝိဏ ခါးပန်းကြိုးသည်၊ ဧကံ - ကြိုးကခွေသည်၊ (သမာနံ)ပိ-သော်လည်း၊ နဝန္နတိ-မအပ်၊ ဗဟူနိ — များစွာသော ကြိုးတို့သည်၊(သမာနာနိ-နီလသော်၊)ပဝေဝ-ရွေးခဲ့ပြီး မဆွဲ, အစကပင်၊ (နဝန္နတိ)၊ [ဤဒ်သံကို ငဲ့၍ "နဝန္နတိ" ဟု ထည့်သည်၊ ဗဟူနိကားအပသေနကတ္တား၊ ဆောက်လုံး သဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ကြိုးဖြစ်လျှင် တခွေကြိုးထည်းပင်မအပ်၊ အများဖြစ်လျှင်ကား ဆိုဘွယ် မရှိပြီ။] ပန္နိကံ သူကရန္တကန္တိ ဇာတ္တ - ဌ်၊ ပကတိဝိတာ— ပင်ကိုယ်အတိုင်း ရက်အပ်သော၊ ပန္နိကာဝါ-ခါးပန်းပြားသည်ဖြင်း၊ မဏ္ဍကဏ္ဌကဝါယိမာ - ငါးဆူး သဏ္ဌာန်ရှိအောင် ရက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော၊ ပန္နိကာဝါ—သည်ဖြင်း၊ ဝန္နတိ၊ [ပကတိဝိတာသည် အထည်များကို ရက်နည်းဖြင့် ရိုးရိုးရက်ထားအပ်သော ခါးပန်းပြားတည်း၊ မဏ္ဍကဏ္ဌကဝါယိဟုကား ခါးပန်းပြားဌ် ငါးအဆူးကဲ့သို့ အကြောင်းထနေအောင် ရက်အပ်သော ယခုခေတ် ခါးပန်းပြားတည်း။] သေသာ - ပကတိဝိတပန္နိက, မဏ္ဍကဏ္ဌကဝါယိမပန္နိကမှ ကြွင်းကုန်သော၊ ကုဉ္ဇရန္တိကာဒိဘေဒါ - ဆင်မျက်စိသဏ္ဌာန်ရှိသော ခါးပန်းပြားအစရှိသော အပြားရှိသော ခါးပန်းပြားတို့သည် (နဝန္နန္တိ။) [ယခုခေတ် ခါးပန်းပြားတို့ဌ် ဆင်မျက်လုံးကဲ့သို့ အကွက် အကွက် ကလေးတွေပေါ်ထင်အောင် ရက်ထားကြ၏၊ ထိုသို့ အဆန်းတကြယ် ရက်ထားအပ်သော ခါးပန်းပြားတို့ကား မအပ်။]

သူကရန္တကံနာမ- မည်သည်၊ (ဝက်အူနှင့်တူသော ခါးပန်းကြိုးမည်သည်၊) ကုဉ္ဇိကာကောသကာသဏ္ဌာနံ — သံကောက်အိတ် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [သူကရဿ+အန္တံ သူကရန္တံ၊သူကရန္တံ ဝိယာတိ သူကရန္တကံ၊] ပန-ဆက်၊ဧကရဇ္ဇုကံ-တခွေတည်းသော ကြိုးရှိသော ခါးပန်းကြိုးသည်ဖြင်း၊ မုဒ္ဒိကာယမန္ဒဉ်-မဒရက်သီး သဏ္ဌာန်ရှိသော ခါးပန်းကြိုးသည်ဖြင်း၊ သူကရန္တကံ-သူကရန္တက ခါးပန်းကြိုးကို၊ အနုလောမေတိ - လျော်အောင်ပြု၏၊ (လျော်၏ - ဟူလို၊) [ဝက်အူသည် အတွင်းဌ် အခေါင်းရှိသကဲ့သို့ ဤ သူကရန္တက ခါပန်းကြိုးလည်း အတွင်းဌ် အခေါင်းရှိ၍ ဝက်အူကဲ့သို့ လုံးသောသဏ္ဌာန်ရှိရမည်၊] အနဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ မုရဇံ မဒ္ဒဝိဏံတိ — ဟူသော၊ ဣဒံ- မုရိုးစည်သဏ္ဌာန်, ဆောက်လုံး

× × × × × × ×

ဿ လုံးလောက် တကွင်၊ စသည်ဖြင့် လက်ကောဲကွင်းသဏ္ဌာန်, သို့မဟုတ် ကြာသွတ်ဒိုးသဏ္ဌာန်ကို) ဒသေတွာ ဝေဠိတံဝိ မုရဇမေဝ၊ ဝိကာရံ ပန အဒသေတွာ မဠံ ကတ္တာနိရန္တရံ ဝေဠိတံ ဝန္နတိ၊ တေနေဝ ဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ - ဗဟုရဇ္ဇုကေဧကတော ကတ္တာ ဧကေန နိရန္တရံ ဝေဌေတွာ ကတံ ဗဟုရဇ္ဇုကံတိ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဝန္နတီတိ၊- (ဝိမတိ)။]

သဏ္ဌာန်ရှိသော ဤ၂မျိုးကို၊ ဒသာသုယေဝ-အမြိတ်အဆာဘို့၌သာ၊ အနုညာတံ-အပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဏ္ဍေ-ဤ၂မျိုး၌၊ ပါမဂ်ဒသာ-ဆေဝံလုံးသဏ္ဌာန်ရှိသော အမြိတ်အဆာသည်၊ စတုန္နံ- လေးချောင်းတို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ နဝဏ္ဏတိ။

သောဘနံနာမ-သောဘန ချုပ်ခြင်းမည်သည်၊ (တင့်တယ်အောင် ချုပ်ခြင်းမည်သည်၊) ဝေဠေတွာ - ရစ်ပတ်၍၊ မုခဝဋ္ဋိသိမ္ဘနံ - နခမ်း အရစ်ကို ချုပ်ခြင်းတည်း၊ [ခါးပန်းကြိုး ပတ်ပတ်လည်ကို မစုတ်လွယ်အောင် ချုပ်ခြင်းတည်း၊ "ဝရကသီသာကာရေန—ပြောင်းနှံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်" ဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ယခု ခါးပန်းကြိုးတို့၏ ဘေးအနားတို့၌ ကြိုးလုံးကလေးများ တက်နေအောင် ချုပ်ထားကြသည်၊] ဂုဏကံနာမ-ဂုဏကချုပ်ခြင်းမည်သည်၊ မုဒိင်္ဂသဏ္ဌာနေန-မုရိုးစည် ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊ သိမ္ဘနံ-ချုပ်ခြင်းတည်း၊ ဟိ-အကျိုးကို ဆိုဥုံးအံ့၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ (ရစ်ပတ်၍ နခမ်းအရစ်ကို ချုပ်ခြင်း မုရိုးစည် သဏ္ဌာန် ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်) သိဗ္ဗိတာ-ချုပ်အပ်သည်၊ (သမာနာ- ဖြစ်လသော်၊) အန္တာ-ခါးပန်းကြိုး၏ အစွန်တို့သည်၊ ထိရာ-ခိုင်မြဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ (အချို့စာအုပ်တို့၌ "ဟောန္တိတိ ဝုစ္စတိ" ဟု တွေ့ရ၏၊ မကောင်း) ပါသန္တော-ကွင်း၏ အစွန်းကို၊ ပဝနန္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

စောဠိက ဂ္ဂဏ္ဌိနံ--စောလတိုင်းသူမိန်းမတို့၏၊ နိဝါသနံဝိယ-ဝတ်ခြင်းသည့်ကဲ့သို့၊ နာဘိမူလတော — ချက်၏ အရင်းမှစ၍၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍသဏ္ဌာနံ - ဆင်နှာမောင်း သဏ္ဌာန်ရှိအောင်၊ ဩလမ္ဗကံ—တဲ့လျားကျသည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊

× × × × × × ×

ပါမဂ်ဒသာ၊ပေ၊နဝဏ္ဏတိ။ ။ခါးပန်းကြိုး အဖျား၌ရှိသော ကြိုးအသေးကလေးဘွေကို "အမြိတ်, အဆာ"ဟု ခေါ်၏၊ ထို အမြိတ်အဆာတို့ကို မပြတ်စေဘို့ရန် မုရဇသဏ္ဌာန် မဒ္ဒဝိဏာသဏ္ဌာန်ရှိအောင် ပြုထားဘို့ ခွင့်ပြုတော်မူရသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌ အများအားဖြင့် ဖွတ်မြီးထိုး၍ထားကြသည်၊ ထိဖွတ်မြီးကိုပင် "ပါမဂ်, ဗဒ္ဒဝိဏာ" ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊ ပါမဂ်ဒသာကို "စတုရဿာ—လေးမြောင့်ရှိ၏" ဟု ဋီကာဖွင့်၏။

ပါသန္တော။ ။ ပါသန္တောတိ ဒသာမူလံ၊ သာရတ္ထ၊ ဒသာပရိယောသာနံ၊-- ဝိမတိ၊ ရွှေးခေတ်ခါးပန်းကြိုးများ၌ အမြိတ်အဆာ အစွန်ဝယ် ကွင်းတပ်ထားဟန်တူ၏၊ ယခု ခါးပန်းကြိုးများ၌ကား ခါးပန်းကြိုး တဖက်အစွန်၌ ကွင်းတပ်ထားသည်၊ ခါးပတ်ပြီးသောအခါ ထိကွင်း၌ တဖက်သော ကြိုးအဖျားကို သွင်း၍ ချည်ဖန်များသောကြောင့် ထိကွင်းအဖျား ပြတ်ရလေသည်။

ဝိဓာ။ ။ထိုသို့ မပြတ်အောင် "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိဓံ"ဟု ထိကွင်း၌ ထည့်ဘို့ရန် ခါးပန်းသီးကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ ဝိဇ္ဇတေတိ ဝိဓာ – အလယ်၌ အပေါက်ပါရှိအောင် ထွင်းဖောက်ထားအပ်သောကြောင့် "ဝိဓံ"ဟု ခေါ်ရ၏၊ ထို အပေါက်၌ တဖက်ကကြိုးကိုသွင်း၍ ချည်ရသည်၊ ယခုအခါ၌ကား ခါးပန်းသီး၏ အလယ်ခေါင်၌ အပေါက်မပါရုံ မက, ဆေးအမျိုးမျိုးထည့်ဘို့ရန် ကြုတ်ကလေးပင် လုပ်ထားကြသည်။

ဒိဝဋ္ဌံ — ဝတ်ခြင်းသည်၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံနာမ - မည်၏။ (ဆင်နှာမောင်းနှင့်ဟူသော ဝတ်ခြင်းမည်၏။) ဧကတော-တဖက်၌၊ ဒသန်္နံ-အမြိတ် အစွန်ကိုဌင်း၊ ဧကတော—၌၊ ပါသန်္နံ—ကွင်းအစွန်ကိုဌင်း၊ ဩလမ္ဗေတွာ—တွဲလျားကျစေ၍၊ ဒိဝတ္ထံ-ဝတ်ခြင်းသည်၊ မဿ္ဆဝါဠကံနာမ - မည်၏၊ (ငါးအမြီးကဲ့သို့ ၂ ဖက်၌ အစွန်ယွက်သော ဝတ်ခြင်းမည်၏။)[ရှေးကပုဆိုးတောင်ရှည်မျှား၌ တဖက်ဝယ် ကွင်းရှိ၍, တဖက်၌ ပုဆိုးအစရှိသည်၊ ခပုံထိုး၍ အောက်သို့ ချထားသောအခါ ထို ၂ စွန်သည် ရှေတည့်တည့်၌ ဝဲဘက် , ယာဘက်သို့ ထွက်နေသောကြောင့် ငါးမြီးနှင့် တူသည်။]

ဥပရိ-အထက်၌၊ ဒွေ- ၂ ဖက်သော အစွန်တို့ဌင်း၊ ဟေဋ္ဌတော - ၌၊ ဒွေ— ၂ ဖက်သော အစွန်တို့ဌင်း၊ ဣတိ ဧဝံ - ဤသို့၊ စတ္တာရော - ၄ ဖက်ကုန်သော၊ ကဏ္ဏော-အနားစွန်တို့ကို၊ ဒသေတွာ-ပြ၍၊ နိဝတ္ထံ-ဝတ်ခြင်းသည်၊စတုကဏ္ဍကံနာမ-မည်၏၊ (ဤဝတ်ပုံကို အိန္ဒိယလူမျိုးများ မေးကြည့်ပါ၊) တာလဝဏ္ဏာကာရေန-ထန်းရွက်အဝန်း၏ အခြင်းအရာဖြင့်၊(ထန်းရွက်ဝန်းပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်) သာဋကံ-ပုဆိုးကို၊ ဩလမ္ဗေတွာ-တွဲလျားကျစေ၍၊ နိဝါသနံ- ဝတ်ခြင်းသည်၊ တာလဝဏ္ဏကံနာမ-မည်၏၊(ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းနှင့်တူအောင်ဝတ်ခြင်းမည်၏၊) ဒီဃသာဋကံ-ရှည်သော ပုဆိုးကို၊ အနေကကဉ္စုံ-အကြိမ်များစွာ၊ သဘဉ္ဇိတွာ-ချိုး၍၊(ခေါက်ရိုး အချိုးကဲ့သို့ အကြောင်းများစွာထင်အောင် ချိုး၍၊) သဝဋ္ဋကံ-ကွင်းကို၊ ကရောန္တေန- ပြုလျက်၊ နိဝတ္ထံ - ဝတ်ခြင်းသည်၊ သတဝလိကံနာမ—မည်၏။ ဝါ-များသောအတွန့်ရှိအောင်ဝတ်ခြင်းမည်၏၊(သဝဋ္ဋကံကို“ဝလယံ-ကွင်း”ဟု ဤခန္ဓကအစဉ်ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊)ဝါ-တနည်း၊ ဝါမဒကွိဏာပသေသု-ဝဲဘက်, ယာဘက် ဘေးတို့၌၊ နိရန္တရံ - အကြားမရှိအောင်၊ ဝလိယော - အတွန့်တို့ကို၊ ဒသေတွာ-ပြ၍၊ နိဝတ္ထံ-ဝတ်ခြင်းသည်၊ သတဝလိကံ နာမ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဇာဏုတော-ပုဆစ်ဒူးဝန်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဧကာဝါ-တခုသော်လည်းဖြစ်သော၊ ဒွေဝါ- ၂ ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝလိယော-တို့သည်၊ သစေ ပညာယန္တိ-အကယ်၍ ထင်ရှားကုန်အံ့၊(ဧဝံ သတိ-ဤသို့တတွန့် ၂ တွန့် ထင်ရှားလသော်၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။[ယခုခေတ်၌ ထိုကဲ့သို့ ၂ တွန့် ၂ ထပ်ရှိအောင် ဝတ်ကြသည်။]

သံဝေလ္လိယံ နိဝါသေန္တိ-ကား၊မလ္လကမ္မကာရာဒယော-လက်ရှေ့သမား အလုပ်သမား အစရှိသူတို့သည်၊ ကစ္ဆံ-အောက်ပိုးကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ၍၊(တနည်း) ကစ္ဆံဗန္ဓိတွာ - ခါးတောင်းကြိုက်၍၊ နိဝါသေန္တိ,ဒိယ - ဝတ်ကြကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ထို့အတူ၊ ကစ္ဆံ—အောက်ပိုးကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ၍၊ နိဝါသေန္တိ-ဝတ်ကြကုန်၏။) ဧဝံ — ဤသို့အားဖြင့်၊ နိဝါသေတုံ — ဝတ်ခြင်းငှါ၊ ဂိလာနသပိ—ဂိလာနအားသော်မှငင်း၊ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နသာပိ - ခရီးသွားသော ရဟန်းအားသော်မှငင်း၊ နံ ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ မဂ္ဂံ - ခရီးကို၊ ဂစ္ဆန္တာ - သွားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊

ဧကံ - တခုသော၊ ကောဏံဝါ- အထောင့်ကိုသော်၎င်း၊ ဒွေ- ၂ ခုကုန်သော၊ ကောဏောဝါ - အထောင့်တိုကိုဂုင်း၊ ဥက္ခိပိတွာ - မြှောက်၍၊ အန္တရဝါသက သ-သင်းပိုင်၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ယမို့ လဂ္ဂေန္တိ - အကြင်လည်း ချိတ်ထားကြကုန်၏၊ (ညှပ်ထားကြကုန်၏၊)ဝါ-တနည်း၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ဧကံ-တထည်သော၊ ကာသာဝံ—သင်္ကန်းကို၊ တထာ- ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နိဝါသေတွာ — ဝတ်၍၊ ဗဟိ - အပြင်ဘက်၌၊ အပရံ — အခြားသော၊ (ကာသာဝံ-ကို၊) ယမို့ နိဝါသေန္တိ-အကြင်လည်း ဝတ်ကြကုန်၏၊ (တံ) သမ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသော ဝတ်ခြင်းသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ - မအပ်၊ ပန - ဆက်၊ ဂိလာနော-ဂိလာနသည်၊ ကာသာဝဿ - ၏၊ အန္တော - အတွင်း၌၊ ဩဝဋ္ဋိကံ - ကွင်းကို၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ အပရံ- အခြားသောသင်္ကန်းကို၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ နိဝါသေတုံ-ဝတ်ခြင်းငှါ၊ (ဝတ်ခွင့်ကို၊) လဘတိ- ရ၏၊ အဂိလာနေန- ဂိလာန မဟုတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဒွေ — ၂ ထည်တိုကို၊ နိဝါသေန္တေန - ဝတ်လိုလသော်၊ သဂုဏံ-အထပ်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ နိဝါသေတဗ္ဗာနိ- ဝတ်ထိုက်ကုန်၏။

ဇုတိ - ဤသို့လျှင်၊ ဇုဓ- ဤ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဒန္ဓကဉ်၌၊ ယဒူ - အကြင် ဝတ်နည်းကိုလည်း၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ သေခိယဝတ္ထာနာယံ-သေခိယအဖွင့်ဉ်၌၊ ယဒူ - အကြင် ဝတ်နည်းကိုလည်း၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ)၊ တံ သမ္ဗံ- ထို အလုံးစုံသော ဝတ်နည်းကို၊ နိဗ္ဗိကာရံ- ဖေါက်ပြန်ခြင်းမရှိအောင်၊ ဝဇ္ဇေတွာ- ရှောင်ကြဉ်၍၊ တိမဏ္ဍလံ-ပုဆစ်ဒူးဝန်း ၂ ဖက်, ချက်ဟူသောအဝန်း ၃ ပါးကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန-ဖုံးအုပ်လျက်၊ ပရိမဏ္ဍလံ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ၊ နိဝါသေတမ္ဗံ- ဝတ်ရာ၏၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ဝိကာရံ-အထူးပြုအပ်သော ဝတ် ခြင်းကို၊ (ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန် ဝတ်ခြင်းကို၊) ကရောန္တော- ပြုသောရဟန်းသည်၊ ဒုက္ကဋာ - ဒုက္ကဋ်အာပတ်မှ၊ န မုစ္စတိ - မလွတ်၊ န ဘိက္ခဝေ ဂိဟိပါရုတံ ပါရုပိတမ္ဗံတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ ပဋိက္ခိတ္တံ - ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သော၊ ဂိဟိပါရုတံ-လူတို့၏ခြုံနည်းကို၊ အပါရုပိတွာ-မခြုံမူ၍၊ ဝါ-မရမ်းမူ၍၊ ဥဘောကဏ္ဏေ- ၂ ဖက်သော အနားတို့ကို၊ (အစွန်တို့ကို)၊ သမံ- အညီအမျှ၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ပါရုပနံ-ခြုံခြင်းသည်၊ ဝါ- ရမ်းခြင်းသည်၊ ပရိမဏ္ဍလံ - ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ၊ ပါရုပနံနာမ- ခြုံခြင်းမည်၏၊ ဝါ-ရမ်းခြင်းမည်၏၊ [ခြုံခြင်းကိုပင် "ရမ်းခြင်း" ဟုခေါ်သည်။] တံ-ထိုထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ ခြုံခြင်းကို၊ ပါရုပိတမ္ဗံ-၏။

တတ္ထ-ထိုနဘိက္ခဝေ ဂိဟိပါရုတံ ပါရုပိတမ္ဗံအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ (အညထာပါရုတံ ဥစ္စတိ၊) သေတပဋပါရုတံ-ဖြူသောအဝတ် ရှိသူတို့၏ခြုံနည်းငှင်း၊ ပရိမဏ္ဍလကပါရုတံ-ရသေ့ ပရိဗိုဇ်တို့၏ခြုံနည်းငှင်း၊ ဧကသာဋကပါရုတံ - တထည်သော အဝတ်ရှိသူတို့၏ ခြုံနည်းငှင်း၊ သောဏ္ဍပါရုတံ-သေသောက်ကြူးတို့၏ ခြုံနည်းငှင်း၊ [ကဒ်ါ၌ "သုရာသောဏ္ဍ

ပါရတံ” ဟု ရှိ၏၊] အနေန ပုရိကပါရတံ - နန်းတွင်းသူတို့၏ခြိုနည်းငင်း၊ မဟာဧဇဉ်ကပါရတံ - လက်သမားကြီးတို့၏ ခြိုနည်းငင်း၊ ကုဋိပဗဝေသကပါရတံ — လယ်လုပ်တဲကုဋ်သို့ ဝင်သူတို့၏ ခြိုနည်းငင်း၊ ဖြာဟ္မဏပါရတံ - ပုဏ္ဏားတို့၏ ခြိုနည်းငင်း၊ ပါဠိကာရကပါရတံ- သံဃာအစဉ်အတန်းကို ပြုသောရဟန်းတို့၏ ခြိုနည်းငင်း၊ ဇူတိ ဧဝမာဒိ- ဤသို့ အစရှိသော၊ ပရိမဏ္ဍလ လက္ခဏတော-ပရိမဏ္ဍလလက္ခဏာမှ၊ အညထာ - တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါရတံ - ခြိုခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ - ရှိ၏။) သဗ္ဗံ- သော၊ ဧတံ- ဤ ခြိုခြင်းသည်၊ ဂိဟိပါရတံ နာမ-ဂိဟိပါရတ မည်၏။

တဿာ- ကြောင့်၊ သေတပဋာ - ဖြူသောအဝတ် ရှိကုန်သော၊ အမုပါလက နိဂဏ္ဌာ- တဝက်သော အထက်ကိုယ်ကိုသာ စောင့်ရှောက်ကုန်သော နိဂဏ္ဌတို့သည်၊ ပါဠုပန္နိယထာ - ခြိုကြကုန်သကဲ့သို့ဂုင်း၊ ဧကစ္စေ- အချို့ကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ - တို့သည်၊ ဥရံ - ရင်ဘတ်ကို၊ ဝိဝရိတွာ - ဖွင့်၍၊ ဝါ-ဖေါ်၍၊ ဒ္ဋ္ဌုသု-ဖက်ကုန်သော၊ အံသကူဋေသု-ပခုံးစွန်းတို့ဥ်၊ ပါဝုရဏံ-ခြုံထည်ကို၊ ထပေန္တိယထာစ- ထားကြကုန်သကဲ့သို့ဂုင်း၊ ဧကသာဋကာ - တထည်သော အဝတ်သာရှိကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ နိဝတ္ထသာဋကဿ- ဝတ်အပ်သောအဝတ်၏၊ ဧကေန-တခုသော၊ အဇ္ဈောနန-အစွန်းဖြင့်၊ ဝိဋ္ဌ - ကျောက်ကုန်းကို၊ ပါရုပိတွာ-ခြုံ၍၊ ဥဘောကဏ္ဏေ - ၂ ဖက်သော အနားစွန်းတို့ကို၊ ဥဘောသု - ကုန်သော၊ အံသကူဋေသု-ပခုံးစွန်းတို့ဥ်၊ ထပေန္တိယထာစ-ထားကုန်သကဲ့သို့ဂုင်း။

ဘုရာသောဏ္ဏာဒယော- သေသောက်ကြွး အစရှိသူတို့သည်၊ သာဋကေန-အဝတ်ဖြင့်၊ ဒီဝံ-လည်ပင်းကို၊ ပရိက္ခိပန္တာ-ရစ်ပတ်ကုန်သျက်၊ (က၁ါဠ်“ပရိက္ခိပိတွာ - လည်ပင်း ၂ ဖက်၌ ပစ်ချ၍၊ ဝါ - သိုင်း၍ ” ဟု ရှိ၏၊) ဥဘောအန္တေ-တို့ဘို့၊ ဥရေဝါ - ရင်ဘတ်သော်လည်း၊ (က၁ါဠ် ဥရေဝါဟု ရှိ၏။) သြလမ္ဗေန္တိယထာစ-တွဲလျားကျစေကုန်သကဲ့သို့ဂုင်း၊ ဒ်ဋ္ဌိယံဝါ-ကျောံကုန်း၌သော်လည်း၊ ဒ်ပန္တိယထာစ- ပစ်ကုန်သကဲ့သို့ဂုင်း၊ အန္တေ ပုရိကာယော - နန်းတွင်းသူတို့သည်၊ အက္ခိကာရကမဏ္ဍံ-မျက်လုံးပေါက်မျကို၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ သြဂုဏ္ဌိကံ-ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်အပ်သော ဥုးခေါင်းရှိအောင်၊ ဝါ- ခေါင်းမြီးခြိုလျက်၊

× × × × × × ×

အမုပါလက၊ ။အနုံ - အထက်ပိုင်း ကိုယ်တဝက်ကို၊ ပါလေန္တိ - ဖုံးထားသောအားဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏၊ ဇူတိ အမုပါလကာ၊ ထို နိဂဏ္ဌတို့သည် အောက်ပိုင်း၌ မစောင့်ရှောက်ကြတော့ဘဲ (အဝတ်မပါဘဲ) အထက်ပိုင်း၌သာ အဝတ်ဖြူ။ တထည်ကို ချိုင်းကြား ၂ ဖက်၌ သွင်း၍ ခြိုထားကြသတတ်။

ဆက္ခိတာရကမဏ္ဍံ၊ ။ခေါင်းမြီးခြိုကုလားမတို့ကဲ့သို့ နန်းတော်သူများလည်း တကိုယ်လုံးခြိုခြုံ၍ မျက်လုံးနေရာ၌သာ အပေါက်ကလေး ဖေါက်ထားကြ၏၊ ထိုနေရာ၌အထဲက မျက်လုံးကလေးသည် ကြယ်ကလေးကဲ့သို့ ထင်ရ၏။

ပါရုပန္တိယထာစ-ခြီကြကုန်သကဲ့သို့ဌင်း၊မဟာဇောဌာ-လက်သမားကြီးတို့သည်၊ ဒီဃသာဌကံ-ရှည်သောပုဆိုးကို၊ နိဝါသေတွာ-ဝတ်၍၊ တသေဝ-ထို အဝတ်၏ပင်၊ ဧကေနဧနာ- တခုသောအစွန်းဖြင့်၊ သကလသရီရံ-အလုံးစုံသောကိုယ်ကို၊ ပါရုပန္တိယထာစ-ခြီကြကုန်သကဲ့သို့ဌင်း၊ ကဿကာ- လယ်သမားတို့သည်၊ ခေတ္တကုဋိ-လယ်တဲကုဋ်သို့၊ ပဝိသန္တာ-ဝင်ကုန်လသော်၊ သာဋကံ-အဝတ်ကို၊ ပလိဝေဌေတွာ - ရစ်ပတ်၍၊ ဥပကစ္ဆကေ - လက်ကတီးကြားဌာ၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်သွင်း၍၊ တသေဝ - ထို အဝတ်၏ပင်၊ ဧကေနဧနာ - ဖြင့်၊ သရီရံ - ကို၊ ပါရုပန္တိယထာစ-သကဲ့သို့ဌင်း၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဥဘိန္နံ-ကုန်သော၊ ဥပကစ္ဆကာနံ-လက်ကတီးတို့၏၊ အန္တရေ-အကြားဌာ၊ သာဋကံ-ကို၊ ပဝေသေတွာ- သွင်း၍၊ အံသကဥ္စေသု-ပခုံးစွန်းတို့ဌာ၊ ပက္ခိပန္တိယထာစ-ထည့်ကုန်သကဲ့သို့ဌင်း။

ပါဋိကာဧကေဝ - သံဃာအစဉ်အတန်းကို ပြုသော၊ ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ ဧကံသ ပါရုပနေန - လက်ဝဲတဖက် ပခုံးကို ခြုံခြင်းအားဖြင့်၊ (ထုံးစံအတိုင်း “ဥဘောကဏ္ဏေ သမံကတွာ ” ရမ်းခြင်းကို ဆိုသည်၊) ပါရုတံ - ခြုံအပ်သော၊ ဝါမဗာဟံ-လက်ဝဲလက်မောင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ စီဝရံ-ကို၊ အံသကဥ္စေ-ဌ်၊ အာရောပေကိယဆာစ -တင်ထားသကဲ့သို့ဌင်း၊ ဧဝံ - ဤ.အတူ၊ အပါရုပိတွာ-မခြုံမူ၍၊ သမ္ဗေဝိ - အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ (ပါရုပနဒေါသေ)-ဤခြုံခြင်း၏ အပြစ်တို့ကိုဌင်း၊ (ဤရမ်းခြင်း၏ အပြစ်တို့ကိုဌင်း၊) အညေ-အခြားကုန်သော၊ ဧဝရူပေ - ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ (ဤသို့ အလားတူဖြစ်ကုန်သော၊) ပါရုပနဒေါသေစ-ခြုံခြင်း၏အပြစ်တို့ကိုဌင်း၊ ဝဇ္ဇေတွာ-ရှောင်ကြဉ်၍၊ နိဗ္ဗီကာရံ - ဖေါက်ပြန်ခြင်းမရှိအောင်၊ ပရိမဏ္ဍလံ - စွာ၊ ပါရုပိတမ့်- ခြုံရာ၏၊ တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အပါရုပိတွာ - မခြုံမူ၍၊ အာရာမေဝါ-ဌ်သော်ဌင်း၊အန္တရဃရေဝါ-ဌ်သော်ဌင်း၊ အနာဒရေန-မလေးစားခြင်းကြောင့်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ဝိကာရံ-ဖေါက်ပြန်သောခြုံခြင်း(ရမ်းခြင်း)ကို၊ ကရောန္တာသ-ပြုသောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ-သည်၊(ဟောတိ)။

× × × × × × ×

ပါဋိကာဧကေ။ ။ဆွမ်းကြီးခံကိစ္စစသည်ရှိသောအခါ သံဃာများကို စီတန်းပေးရသောရဟန်းကို “ ပါဋိကာရက ”ဟု ခေါ်၏၊ ပါဋိ - အစဉ်ကို + ကရောတိတိ ပါဋိကာရကော၊ ထိုရဟန်းသည် သင်္ကန်းကို ထုံးစံအတိုင်း (“ဥဘောကဏ္ဏေ သမံကတွာ ”ဖြစ်အောင်) ရမ်းထား၏၊ ထို့နောဲ“ဟိုကိုယ်တော်က ဒီကြွ, ဒီကိုယ်တော်က ဟိုကြွ” စသည်ဖြင့် လက်မောင်းကို ရမ်းကာရမ်းကာ စီစဉ်ရသောအခါ လက်ဝဲလက်ဌ်ဖုံးထားကြောင်း သင်္ကန်းကို မဖုံးအားတော့ဘဲ ပခုံးပေါ်သို့ ပင့်၍တင်လိုက်ရတော့သည်။ [ပါဋိကာရကောတိ ဘိက္ခူနံ ယထာဝုဍ္ဎံ ပါဋိယာ ပတိဋ္ဌာပကော၊ တဿာပိ တထာ ပါရုပိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊-ဝိမတိ။]

မုဏ္ဍဝဋ္ဋီတိ-ဟူသည်ကား၊ ရညော-မင်းသည်၊ ကုဟိဋ္ဌိ-တစုံဘခုသောအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတော-သွားလသော်၊ ဝါ-သွားသော၊ ရညော-မင်း၏၊ ပရိက္ခာရဘဏ္ဍဝဟနမနုဿာ - ပရိက္ခရာဘဏ္ဍာတို့ကို ထမ်းဆောင်သော လူတို့သည်၊ (ဥဘတောကာဇံ- ၂ဖက်၌ဝန်ရှိသောထမ်းပိုးကို၊ ဟရန္တိယထာ-ဆောင်ကြသကဲ့သို့၊ တထာ-ထိုအတူ၊ ဥဘတောကာဇံ-ကို၊ ဟရန္တိ-ကုန်၏၊) ဇုတိ- ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော - ကဲ့ရဲ့သူတို့၏အလိုတည်း၊ ဒေန္တရာကာဇံတိ - ကား၊ မဋ္ဌေ - အလယ်၌၊ လဂ္ဂေတွာ- ဝန်ထုပ်ကို ချိတ်၍၊ ဒွီဟိ- ၂ ယောက်တို့သည်၊ ဝဟိတဗ္ဗဘာရံ - ထမ်းဆောင်ထိုက်သော ဝန်ကိုဂင်း၊ (အနုဇာနာမိ ဥစ္စဝ်။)

အစက္ခုဿသန္တိ - ကား၊ စက္ခုနံ- မျက်စိတို့၏၊ ဟိတံ - အစီးအပွားသည်၊ နဟောတိ- မဖြစ်၊ (စက္ခုနံ-တို့၏၊)ပရိဟာနိ -ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို၊(မှုန်ခြင်းကို၊) ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ နစ္ဆာဒေတိတိ-ကား၊ နရုစ္ဈတိ- မနှစ်သက်၊ ဝါ-မဆော။

× × × × × × ×

မုဏ္ဍဝဋ္ဋီ။ ။ ပါဠိတော်၌ "သေယျထာပိ ရညော မုဏ္ဍဝဋ္ဋီ"ဟု ၂ နေရာရှိ၏၊ ထိုတွင် "သံဝေလ္လိယံ နိဝါသေန္တိ၊ပေ၊သေယျထာပိ ရညော မုဏ္ဍဝဋ္ဋီ" အတွက် ဋီကာတို့၌ " ပါဠိယံ မုဏ္ဍဝဋ္ဋီတိ မလ္လကမ္မကာရာဒယော" ဟုဂင်း "မလ္လာဒယော" ဟုဂင်း ပွင့်ကြ၏၊ ဤအဖွင့်တို့ကိုထောက်လျှင် ခါးတောင်းကြိုက်ပုံကို ပြသော ဝတ္ထု၌ "ရညော မပါသင့်"ဟု ထင်သည်၊"လက်ဝှေ့သမား, အလုပ်သမား‌တို့ ခါးတောင်းကြိုက်သကဲ့သို့ ခါးတောင်းကြိုက်ကြသည်"ဟု ဆိုလိုသည်၊ "ဥဘတောကာဇ"ကို ထမ်းဆောင်သော ဝတ္ထု၌ပါသော "မုဏ္ဍဝဋ္ဋီ"အတွက်သာ အဋ္ဌကထာအဖွင့်နှင့် လျော်သည်၊ "ဥဘတောကာဇ" ဟူသည် ရေပုံး ၂ ပုံးကို အလယ်က ထမ်းရာ၌ကဲ့သို့ အဖျား ၂ ဘက်၌ ဝန်ထုပ်ရှိသော ထမ်းပိုးတည်း၊ ယောဇနာဒ္ဓိကား "မုဏ္ဍံသိသံ စောဠကေန ဝေဋ္ဌေန္တိ မုဏ္ဍဝေဋ္ဌနော"ဟု ဖွင့်ထား၏၊ "မုဏ္ဍဝေဋ္ဌိ"ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူသည်။

အန္တရာကာဇံ။ ။ရွှေဆွဲ(ဥုးဘက်ခွဲ)ဂင်း, နောက်(ပုံ့)ခွဲဂင်း ၂ ယောက်ထမ်း၍ အလယ်ခဲ့ ဝန်ထုပ်ရှိသော ထမ်းပိုးကို " အန္တရာကာဇ "ဟု ခေါ်သည်၊ ထို အန္တရာကာဇကို ရဟန်း ရှင်သာမဏေတို့ ထမ်းကောင်း၏၊ "ဥဘတောကာဇ"ကိုကား ရဟန်းသာမဏေတို့ မထမ်းကောင်း။

အစက္ခုဿနဆ္ဆာဒေတိ။ ။"စက်ခုနော+ဟိတံ စက္ခုဿံ"ဟုပြု၊ ဟိတအနက်၌ "စက္ခုဟိတော သော"ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန် (ဏာဒိကဏ္ဍ ၇၁) သုတ်ဖြင့် သပစ္စယ်သက်၊ ပါဠိတော်ဝယ် ဒန်ပူမစားခြင်း၏ အပြစ် ၅ ပါးကို ပြသော ပါဠိရပ်တည်း၊ ဒန်ပူဟူသည် သွားကြားထိုးရုံမဟုတ်,ကုလားများဝါးသကဲ့သို့ ဝါးဘို့ရန် အရာဝတ္ထုတည်း၊ "ဒန်ပူစား"ဟူရာ၌ ယခုခေတ် ကုလားလူမျိုးများ တမာအရိုး မန်ကျည်းအရိုး စသည်ကို ကိုက်ဝါး၍ အရည်ထွက်စေပြီးလျှင် ထိုအရိုးဖြင့်ပင် သွားတို့ကိုလည်း ဖြူစင်အောင် ပွတ်တိုက်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဒန္တကဋ္ဌ"ကို "ဒန္တပေါန-သွားကို စင်ကြယ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထု" ဟု ပရိယာယ်ဆိုသည်၊ ထိုဒန်ပူရည်တို့က သွားကြိုးသွားကြားတို့၌ ဝင်သွားသောကြောင့် သွားနှင့်တကွ ခံတွင်းသန့်ရှင်းရကား ဘတ္တာဒ္ဓဘဒန - ထမင်းစား

အဋ္ဌဂ်ိလပရမန္တိ-ကား၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏၊ ပမာဏဂ်ိလေန-အတိုင်းအရှည် ဖြစ်သော လက်သစ်အား ဖြင့်၊ အဋ္ဌဂ်ိလပရမံ-လက်ရှစ်သစ်အလွန် အတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ (ဒန္တကဋ္ဌ-ဒန်ပူကို၊ အနုဇာနာမိ-၌စပ်၊) [အကိမဋ္ဌာဟကံတိ-ကား၊ အတိခုဒ္ဒကံ—အလွန်ငယ်သော၊ (ဒန္တကဋ္ဌံ နခါဒိတမ္ပိဋ္ဌိ စပ်)။ [အတိမဋ္ဌာဟက သဒ္ဒါသည် အတိခုဒ္ဒက အနက်ကိုဟောသော အထင်ရှိဿဒ္ဒါ ဖြစ်ဟန်တူသည်။]

ဒါယံအာလိမ္ပေန္တိ တိ—ကား၊ တိဏဝနာဒီသု—မြက်တော အစရှိသည်တို့၌၊ အဂ္ဂိ—မီးကို၊ ဒေန္တိ—ပေးကြကုန်၏၊ ပဋ္ဌဂ်ိတိ-ကား၊ ပဋိအဂ်ိ-ဆန့်ကျင်ဘက် မီးကို၊ ဝါ-ရှေးရှုဖြစ်သော မီးကို၊ (ဒါတုံ - ပေးခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၌စပ်)၊ [အဝေးက တောမီးလောင်၍ လာရာ တောကျောင်းကလေးကို မီးမကူးဘို့ရန် တောကျောင်းကလေး၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်ပင်များကို တင်ကြို၍ ရှိ့အပ်သော မီးကို“ပဋ္ဌဂ်ိ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ လောင်လာသော မီး၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မီး, လောင်လာသော မီးသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော မီး”ဟု အဓိပ္ပါယ်မှတ်ပါ၊ ပတိသဒ္ဒါ ဝိရုဒ္ဓအနက်ဟော, တနည်း-အဘိမုခ အနက်ဟောဟုကြ်။]ပရိတ္တံတိ-ကား၊ အပ္ပဟရိတကရဏေန ဝါ- စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိအောင် ပြုခြင်း အားဖြင့်သော်၎င်း၊ (သစ်ပင်ကို ခုတ်ခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း၊) ပရိခါကရဏေန ဝါ— ကျုံးမြောင်း တူးခြင်းအားဖြင့် သော်၎င်း၊ ပရိတ္တာဏံ - ထက်ဝန်းကျင်

× × × × × × ×

ရာ၌ အရသာရှိ၏၊ သလိပ်သည်းခြေတို့ကလည်း ထမင်းကို မမြှေးဟုက်တော့၊ [သလိပ်များကိုလည်း မြွေးဟက်၍ ပစ်တတ်ရကား သလိပ်သည်းခြေများလည်း ဝင်သွားသော ထမင်းကို (အစာကို) မမြှေးနှက်တော့၊] ခံတွင်းရှင်း၍ သလိပ်သည်းခြေများ ရှင်းသော ကြောင့် အရသာကို တကိုယ်လုံးသို့ ပို့ဆောင်ကြောင်း ရသဟရဏီ အကြောတို့လည်း စင်ကြယ်၏၊ သလိပ် သည်းခြေနှင့်တကွ ခံတွင်းရှင်း၍နေသောကြောင့် အာပုပ်စော်လည်း မနံတော့၊ အားလုံးသန့်ရှင်းနေသည့်အတွက် မျက်စိလည်း မှုန်ခဲ၏၊ ဒန်ပူ မစားခြင်း၌ အပြစ် ငါးပါးကို အောက်ပါ ရှေးဆရာတို့၏ လက်ာအတိုင်း မှတ်ထားရာ၏။

[ဆောင်] ဒန်ပူကို မခဲစားလို့, ရကြသည့် ပြစ်ငါးလိ,
မျက်စိမှုန် အာပုပ်လျောင်း, ထောင်းထလို့ညို့၊
ဟရဏီ-ဆောင်ယူသည့် ရသာကြော၊ မရှင်း မစင်ကြယ်နှင့် ,
ခဲဘွယ်မှာ သလိပ်နှောတယ်, စားစိတ် မစော။

ပမာဏဂ်ိလေန။ ။ပမာဏဂ်ိလေနာတိ ဝမုကိအဂ်ိလေန၊ ကေစိ ပန “ ပကတ်ိအဂ်ိလေနာ ” တိ ဝဒန္တိ၊ တံ စတုရဂ်ိလ ပန္တိမကဝစနေန နသမေတိ၊ နဟိ ပကတဂ်ိလေန စတုရဂ်ိလပပမာဏံ ဒန္တကဋ္ဌံ ကဏ္ဍော အဝိလဂ်ံ (မငြိကပ်အောင်) ခါဒိတုံ သက္ကောတိ၊-ဝိမတိ၊ ဤသို့ ဝိမတိက လူတို့၏ လက်သစ်အားဖြင့် လက် ၄ သစ် ရှိသော ဒန်ပူသည် လည်ချောင်း မငြိကပ်အောင် မခဲစားနိုင်၊ လည်ချောင်း ငြိကပ်နေရမည်သာ ဟု ဆိုသော်လည်း ယခုလူတို့၏ လက် ၄ သစ် ရှိသော ဒန်ပူသည် လက် ၃ ချောင်း လောက်ဖြင့်ကိုင်၍ အဖျားကို ကိုက်ဝါးလျှင် လည်ချောင်းဌ မငြိကပ်နိုင်ပါ။

ဖောင့်ရောက်တတ်သော အစောင့်အရောက်ကို၊(“ကာတုံ အနုဇာနာမိ”ဦးစသည်)၊ ပန—ဆက်၊ ထွေ-ဤသိက္ခာပုဒ်ဦး၊ အနုပသမ္ပန္နေ-လူသာမဏေသည်၊ သတိ-ရှိလ သော်၊ သယံ—ကိုယ်တိုင်၊ အဂ္ဂံ-ကို၊ ဒါတုံ-ငှါး နလဘတိ၊ (အနုပသမ္ပန္နေ—သည်)၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ အဂ္ဂိံပိ-ကိုလည်း၊ ဒါတုံ လဘတိ၊ ဘူမိံ-မြေကို၊ တန္တိဆ္ဆတွာ-ရွေ၍၊(ခုတ်ခြစ်၍)၊ တိဏာနိပိ-ဟိုကိုလည်း၊ ဟရိတုံ-ပယ်ရှားခြင်းငှါငှင်း၊ ဝါ-ပယ်ရှားခွင့်ကိုငှင်း၊ ပရိခံပိ - ကျုံးကိုလည်း၊ ဝါ-တူးမြောင်းကိုလည်း၊ ခဏိတုံ-တူးခြင်းငှါငှင်း၊ ဝါ-ကိုငှင်း၊ အလ္လသာခံ—စိုသော သစ်ခက်ကို၊ ဘဉ္ဇတွာပိ-ချိုး၍လည်း၊ အဂ္ဂိံ-ကို၊ နိဗ္ဗာပေတုံ—ငြိမ်းစေခြင်းငှါငှင်း၊ ဝါ-ငြိမ်းစေခွင့်ကိုငှင်း၊ လဘတိ၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိမ်းသို၊ ပတ္တံ ဝါ-ရောက်ပြီးသောမိုးကိုငှင်း၊ အပတ္တံ ဝါ-မရောက်သေးသောမိုးကိုငှင်း၊ တထာ-ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊(ပဋ္ဌဝိဒါန, ပရိတ္တကရဏစသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) နိဗ္ဗာပေတုံ-ငှါ၊ လဘတိယေဝ-ရသည်သာ။ [ဤသို မိုးရွာ.ခြင်း, မြေခြစ်ပစ်ခြင်းသော အမှုကြောင့် ဘုတဂါမသိက္ခာပုဒ်, ပထဝီခဏန သိက္ခာပုဒ်တို့ အရ, အာပတ်မသင့်ပါ-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ (နိဗ္ဗာပေန္တော-ငြိမ်းစေလသော်၊)ကဒ္ဒိယေနေဝ-အပ်သော ရေဖြင့်သာ၊(ပိုးမပါသော ရေဖြင့်သာ)၊ (နိဗ္ဗာပေတုံ)၊ လဘတိ-ရ၏၊ ဣတရေန - အခြားသော အဂတ္ပိယရေဖြင့်၊ (ပိုးပါသော ရေဖြင့်၊) (နိဗ္ဗာပေတုံ)၊ န(လဘတိ)-မရ။

သတိကရဏီယေတိ-ကား၊ သုက္ခကဋ္ဌာဒိဂ္ဂဟဏကိစ္စ.. ခြောက်သောထင်းအစရှိသည်ကို ယူခြင်းကိစ္စသည်၊ သတိ-ရှိလသော်၊ ပေါရိသိယန္တိ-ကား၊ ပုရိသ ပ္ပမာဏံ-ယောက်ျားတရပ် ပမာဏရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ (ရက္ခံ အဘိရုဟိတုံ အနုဇာနာမိဦးစသည်၊) ၊ပမာဏအနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်၍“ပေါရိသံ”ဟုငှင်း, ဏိယပစ္စည်းသက်၍“ပေါရိသိယံ”ဟုငှင်း, ပါဠိ၂မျိုးရှိသည်၊ထို“ပုရိသပ္ပမာဏ”ဟူသည် လက်မောင်း ၂ ဖက်ကို အထက်သို မြှင့်ဆန့်၍ ထားသော ယောက်ျားတယောက်၏ ခြေမှ စ၍ လက်ဖျားအဆုံး ပမာဏတည်း၊[ဥဒ္ဓံ တတာဘုဇပေါသ ပ္ပမာဏော ပေါရိသံ တိသု၊-အဘိဓာန (၂၆၉)]။

အာပဒါသုတိ- ကား၊ ဝါဠမိဂါဒယော - ရဲရင့်သော ခြင်္သေ့ သစ် ကျားစသော သားကောင် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒိသွာဝါ-မြင်၍သော်ငှင်း၊ မဂ္ဂမှဋ္ဌော-လမ်းခရီး၌ တွေ့ဝေသည်၊ ဝါ-မျက်စိလည် လမ်းမှားသည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ ဒိသာ—အရပ်မျက်နှာတို့ကို၊ ဩလောကေတုကာမော — ကြည့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္ထာဝါ-ဖြစ်၍သော်ငှင်း၊) အာဂန္ဆန်-လာသော၊ ဒဝဒါဟံ-တောမီးကို၊ ဒိသွာဝါ—သော်ငှင်း၊ ဥဒကောဃံ—ရေအယဉ်ကို၊ ဒိသွာဝါ—သော်ငှင်း၊ ဧဝံ ဣပါသု-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊အတိဥစ္ဆမို-အလွန်မြင့်စွာလည်း၊ ရက္ခံ-သစ်ပင်ကို၊ အာရောဟိတုံ—တက်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-

အပ်၏၊ [အချို့စာအုပ်၌ "ဩလောကေတုကာမောဝါ"ဟု ဝါပါသည်ကား မကောင်း၊] ကလ္យာဏဝါက္ကရဏာတိ-ကား၊ မခုရသဒ္ဒါ- ချိုမြိန်သော အသံရှိကုန်သည်၊(ဟောန္တိ)၊ ဆန္ဒသော အာရောပေမာတိ - ကား၊ ဝေဒံဝိယ - ဝေဒကျမ်းစာကိုကဲ့သို့၊ သက္ကတဘာသာယ-သက္ကတဘာသာအားဖြင့်၊ ဝါစနာမဂ္ဂံ-ရွတ်ဆိုစေအပ်သော အစဉ်ကို၊ ဝါ-ပို့ချအပ်သော အစဉ်ကို၊ အာရောပေမ-တင်လိုပါကုန်၏၊ သကာယ နိရုတ္တိယာတိ ဇ္ဈေ- သကာယနိရုတ္တိယာ ဟူသော

× × × × × × ×

ကလ္យာဏဝါက္ကရဏာ။ ။"ကလ္យာဏ"ကို "မဓုရ"ဟုဋ္ဌး"ဝါက္ကရဏ"ကို "သဒ္ဒ"ဟုဋ္ဌး, ဖွင့်သည်၊ ဝါက္ကရဏသဒ္ဒါသည်"ရွတ်ဆိုအပ်သော စကားသံ"ဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ "ကရိယတိ ဥစ္စရိယတိတိ ကရဏံ၊" [ယောဇနာ၌ "ကရဇ္ဇော" ဟု ပုလ္လိန်ချ၏၊] ဝါစာဝေ+ကရဏံ ဝါက္ကရဏံ၊ ဝါစာမှ စကို ကပြု၍ အာကို ချေလျှင် "ဝါက္ကရဏံ" ဟု ဖြစ်၏၊ ကလ္យာဏံ+ဝါက္ကရဏံ+ယေသန္တိ ကလ္យာဏဝါက္ကရဏာ။

ဆန္ဒသော အာရောပေမ။ ။"ဆန္ဒသော"ကို"သက္ကတဘာသာယ"ဟု ဖွင့်၏၊ "ဝေဒကျမ်းစာတို့ကို သက္ကတဘာသာဖြင့် ဝါစနာမဂ္ဂပြုကြသကဲ့သို့ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကိုလည်း သက္ကတဘာသာဖြင့်ပို့ချဘို့ရန် တင်ထားလိုပါကုန်၏"ဟူလို၊ ဤစကားသည် ဘုရားတရားတော်ကို မိမိဆိုင်ရာ လူမျိုးတို့၏ ဘာသာအားဖြင့် ရွတ်ဆိုပို့ချနေကြသည်ကို မကြေနပ်သော မြာဟ္မဏဇာတ်ရှိသူ " ယမေဋ္ဌ, ကေကုဋ္ဌ " အမည်ရှိသော ရဟန်းတို့က မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်အပ်သော စကားတည်း။

သကာယ နိရုတ္တိယာ။ ။ဤအဋ္ဌကထာဖွင့်အတိုင်း ဆိုလျှင် မာဂဓဲ ဘာသာဖြင့် တည်ရှိသော ပါဠိတော်ကိုသာ " သကာနိရုတ္တိ "ဟု ထင်စရာရှိ၏၊ သို့ရာတွင် ဝတ္ထု၊ ကြောင်း၌ "နာနာကုလ ပဗ္ဗဇိတ" ဖြစ်ကြသော ရဟန်းတို့သည် သကာနိရုတ္တိဖြင့် ဗုဒ္ဓဝစနကို ဖျက်ဆီးလိုကြပါကုန်၏-ဟု လျှောက်ထား၏၊ ထိုစကား၌ " သကာနိရုတ္တိ " ဟူသည် ထိုထိုလူမျိုးတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ပြောဆိုအပ်သော စကားသာဖြစ်သင့်၏၊ ဘုရားရှင်လည်း " အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သကာယ နိရုတ္တိယာ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပရိယာပုဏိတုံ"ဟု ထိုဝတ္ထုကြောင်း အတိုင်းပင် ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ တို့ကြောင့် " သကာနိရုတ္တိ " ဟူသည် "လူအမျိုးမျိုးတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ပြောဆိုအပ်သော ဘာသာ စကားသာဖြစ်သင့်၏"ဟု ဆရာတို့ယူကြသည်၊"သကာယ နိရုတ္တိယာ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဒူသေန္တိ"တုန်းကလည်း ရွတ်ဆို၍ လွယ်သော မာဂဓဘာသာကိုပင် "သကာနိရုတ္တိ"ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ ထိုအဆိုကိုလည်း ဆရာတို့ မနှစ်သက်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။"နဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဆန္ဒသော အာရောပေတမ္ဗံ"ဟု တားမြစ်တော်မူချက်ကြောင့် "ပိဋကပါဠိတော်ကို သက္ကတသဒ္ဒါနည်းဖြင့် စာ မပြင်ရ "ဟု မဆိုမဆိုင် အဓိပ္ပါယ်ယူကြသေး၏၊ထို့ပြင်"မာဂဓဘာသာဖြင့်သင်ယူရမည်"ဟုအမိန့်တော်ရှိသောကြောင့် ပါဠိတော်ကို မြန်မာဘာသာစသော ထိုထိုဘာသာဖြင့် မပြန်ဆိုကောင်းဟုလည်း ယူဆကြ၏၊ သို့သော် " နဆန္ဒသော အာရောပေတမ္ဗံ " ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ သက္ကတ ဘာသာပြန်ရုံကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်တန်ရာ၊ သက္ကတ ဘာသာအားဖြင့် ဂိုဏ်း, ဂရုလဟု သတ်မှတ်၍ ဆန်းကျမ်းနှင့် အညီ ဂါထာတွေလုပ်၍ ပြောင်းလဲ ပြင်ထားခြင်း

ဤပါဠိဌဒ္ဓ၊ သကာ--မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နိရုတ္တိနာမ-ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်သော အသံမည်သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာပ္ပကာရော—ဟော တော်မူအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ မာဂဓိကော-မာဂဓတိုင်းသားတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝေါဟာရော-ပြောဆိုကြောင်း စကားတည်း။

လောကာယတံ နာမ- မည်သည်၊ ("တိတ္ထိယသတ္ထံ" ဌဒ္ဓစပ်၊) သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသည်၊ ဥစ္စိဋ္ဌံ- အကြွင်းတည်း၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ အနုစ္ဆိဋ္ဌံ- အကြွင်းမဟုတ်၊ ကာကော-ကျီးသည်၊ လေတော-ဖြူ၏၊ ပကော-ဗျိုင်းသည်၊ ကာဠော-မည်း၏၊ [သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ၌ "ပကာ ရတ္တာ" ဟု ရှိ၏၊] (ကဿာ)၊ ဣမိနာစ ဣမိနာစ ကာရဏေန— ဤအကြောင်း ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ပေ၊ ပဋိသံယုတ္တံ - ဤသို့အစရှိသော အကျိုးမရှိသော အကြောင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ တိတ္ထိယသတ္ထံ-တိတ္ထိဟို့၏ ကျမ်းတည်း။

အန္တာရာ အဟောသိတိ-ကား၊ (တေန သဒ္ဓေန- ထိုအသံသည်၊ ဓမ္မကထာ-ဟရားစကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊)အန္တာရိတာ-ခြားကွယ်အပ်သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နာ-ပိုးလွှမ်းအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊[အန္တာရံ+ ကရိယတေတိ အန္တာရာ၊ ကရီယတေအနက်၌ အ ပစ္စည်းသက်ဟု ကြံပါ၊ ပါဠိတော်၌ " တေန သဒ္ဓေန ဓမ္မ

× × × × × × ×

ကိုသာ "နဆန္ဒသော အာရောပေတဗ္ဗံ"ဟု မိန့်တော်မူဟန်တူပါသည်၊ ဂါထာနည်းမဟုတ်ဘဲ မိမိတို့ ဆိုင်ရာ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခြင်းကိုကား (သာ၍ အဓိပ္ပါယ်နားလည်လွယ်သောကြောင့်) တားမြစ်တော်မူမည် မဟုတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဆိုင်ရာပညာရှိတို့သည် မာဂဓဘာသာဖြင့် မူလကတည်ရှိသော ပါဠိတော်ကို သင်္ဂါတ, အင်္ဂလိပ်, ဟိန္ဒူ၊ စသည်တို့ အပြင်, မြန်မာလိုလည်း မူးစွာပြန်ဆိုပြီးကြလေပြီ။

လောကာယတံနာမ။ ။"သဗ္ဗံ ဥစ္စိဋ္ဌံ" ဟူရာ၌ အသစ်ကျပ်ချုတ် အသစ်အစာဖြစ်စေကာမူ " ရှေးပစ္စည်းတို့မှ အကြွင်း အကျန် ဖြစ်သောကြောင့် "ဥစ္စိဋ္ဌတည်း" ဟု အကြောင်းပြ၏၊ "သဗ္ဗံ အနုစ္ဆိဋ္ဌံ"ဟူရာ၌ " အကြွင်း အကျန်ပင် ဖြစ်စေကာမူ ရုပ်သစ် နာမ်သစ်ဖြစ်သောကြောင့် အနုစ္ဆိဋ္ဌတည်း"ဟု အကြောင်းပြ၏၊"သေတော ကာကော" ဟူရာ၌"အရိုးတွေက ဖြူသောကြောင့် ကျီးသည် ဖြူ၏"ဟု အကြောင်းပြ၏၊"ကာဠော ပကော"ဟူရာ၌"သွေးက နက်သောကြောင့် ဗျိုင်းသည် နက်၏"ဟု အကြောင်းပြ၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရိုးရာအကြောင်း မဟုတ်ဘဲ ကပ်သီးကပ်သတ် ကြံဆအပ်သော အကြောင်းဖြစ်၍ အကျိုးမရှိသော "နိရတ္ထကကာရဏာ"ဖြစ်သည်။

ဤလောကာယတကျမ်း၏ သရုပ်ကို အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ သစ် (၁၁၂)၌ ရှုပါလေဉ်း၊ ဤကဲ့သို့ ကျမ်းမျိုးဖြစ်လျှင် မြန်မာလိုလည်း မသင်ကောင်း၊ အင်္ဂလိပ် ဟိန္ဒူစသော အခြားဘာသာဖြင့်လည်း မသင်ကောင်းပင်တည်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကျိုးသံသရာကျိုးကိုပြသောကျမ်းဖြစ်လျှင်ကား မြန်မာလိုလည်းသင်ကောင်း,အခြားဘာသာလိုလည်း သင်ကောင်းသည်သာ။ [သီလက္ခန်, မဇ္ဈိမသီလ-အဖွင့်ဌီကာလည်း ရှုပါဉ်း။]

ကထာ ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ အန္တရာ- အကြားဒ္ဒ်ဖြစ်အပ်သည်၊ ဝါ- ခြားကွယ် အပ်သည် ” ဟု ပေးပါ။] အာဗာဓပစ္စယာတိ - ကား၊ ယသာ အာဗာဓသ- အကြင် အနာရောဂါ၏၊ လသုဏံ - ကြက်သွန်ဖြူသည်၊ ဘေသဇ္ဇ- ဆေးတည်း၊ တပ္ပစ္စယာ - ထိုအနာ၏ ဆေးဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ (“ လသုဏံ ခါဒိတုံ အနုဇာနာမိ ” ဒ္ဒ်စပ်။)

ပဿာဝပါဒုကံတိ ထွေ-ဟူသော ဤပါဋ္ဌ်ဒ္ဒ်၊ ပါဒုကာ-ခြေနင်းခုံသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဣဋ္ဌကာဟိတိ- အုဒ္ဒ်တို့ဖြင့်ရင်း၊ သိလာဟိတိ- ကျောက်တို့ဖြင့်ရင်း၊ ဒါရုဟိတိ- သစ်သားတို့ဖြင့်ရင်း၊ ကာတုံ - ပြုခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ ဝစ္စပါဒုကာယတိ- ကျင်ကြီးစွန့်ရာခြေနင်းခုံဒ္ဒ်လည်း၊ ဧသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း၊ ပရိဝေဏ- နှံ-ကား၊ ဝစ္စကုဋိပရိက္ခေပဉ္စနရံ-ဝစ္စကုဋိ အကာအရံ၏ အတွင်းအရပ်သည်၊ (စိက္ခလ္လံ - ဗွက်ပေါက်သည်၊ ဟောတိ ဒ္ဒ်စပ်၊) [“ ပရိဝေဏ ” ဟု ဆိုသော်လည်း ကျောင်း၏ပရိဝုဏ် မဟုတ်၊ ဝစ္စကုဋိအကာအရံ၏ အတွင်းအရပ်ကို ဆိုသည်၊] ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗောတိ- ကား၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုမှို - ဒုက္ကဋဝတ္ထုဒ္ဒ်၊ ဒုက္ကဋေန- ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော - ပြုစေထိုက်၏၊ [မာလာဝစ္ဆရောပါပနစသည်သည် ဒုက္ကဋဝတ္ထု၊ ဩမိနန - ဆွတ်ခူးခြင်းစသည်ကား ပါစိတ္တိယဝတ္ထု တည်း၊] ပဟရဏဝတ္ထံ- ပုတ်ခတ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဂဟတံ - ပြုအပ်သော သံဘဏ္ဍာကြေးဘဏ္ဍာကို၊ပဟရဏီတိ-ပဟရဏီဟူ၍၊ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဧတံ-ဤပဟရဏီဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ယာဃ ကဿစိ — အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ အာဝုဓသဒ်ါတသ-လက်နက်ဟု ဆိုအပ်သော သံဘဏ္ဍာ ကြေးဘဏ္ဍာကို၊ အဓိဝစနံ- ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ တံ - ထို လက်နက်အရာမြောက်သော သံဘဏ္ဍာ ကြေးဘဏ္ဍာကို၊ ထပေတွာ - ထား၍၊ အညံ - အခြားသော၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော၊ လောဟဘဏ္ဍံ-သံဘဏ္ဍာ ကြေးဘဏ္ဍာကို၊ အနုဇာနာမိ- ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဧတ္ထ အတ္ထော- နက်၊ ကတကဉ္စု ကုမ္ဘကာရိကဉ္စာတိ ဧတ္ထ- ကတကဉ္စု ကုမ္ဘကာရိကဉ္စု ဟူသော ဤပါဋ္ဌ်ဒ္ဒ်၊ ကတကံ — ကတကကို၊ ဝုတ္တမေဝ — ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ [“ ကတကံနာမ ပဒုမကဏ္ဏိကာကာရံ ပါဒဃံသနတ္ထံ ကဏ္ဏကေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတံ ” ဟု ဤ ခန္ဓကဋ္ဌကထာနားဒ္ဒ် ဆိုခဲ့ပြီ၊] ဓနိယသ္သေဝ — အရှင် ဓနိယ၏ပင်၊ သဗ္ဗမတ္တိကာမယကုဋိ-အလုံးစုံ မြေညက်တို့ဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော ကျောင်းငယ်ကို၊ ကုမ္ဘကာရိကဉ္စာတိ-ကုမ္ဘကာရိကဉ္စဟူ၍၊ ဝါ-အိုးထိန်းသည်တို့၏ဘဏ္ဍာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ဆိုအပ်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ဝတ္ထုတို့ဒ္ဒ်၊ သေသံ - ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ - သည်သာ။

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ— သည်၊ နိဋ္ဌိတာ— ပြီ။

သေနာသနက္ခန္ဓက အဖွင့်

[ကျောင်းနှင့်စပ်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်း။]

ဝိဟာရုဒ္ဒေသနာဒီပနကထာ

သေနာသနက္ခန္ဓကေ- သေနာသနက္ခန္ဓကဋ္ဌ၊ အပညတ္တံ ဟောတိတိ - ကား၊ အနနုညာတံ- ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ["ပညတ္တံ"အရ "မပြုမလုပ်ရ"ဟု တားမြစ်တော်မူကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်ကို ဟူမည်စိုးသောကြောင့် "အနနုညာတံ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။] အမုယောဂါဒိမုတ္တော — အမုယောဂ အစရှိသောကျောင်းတို့မှ လွတ်သော၊ အဝသေသဝါသော - ကြွင်းသောနေရာ ကျောင်းသည်၊ ဝိဟာရောနာမ - ဝိဟာရမည်၏၊ အမုယောဂေါတိ-ကား၊ သုပဏ္ဏဝက်ဂေဟံ-ဂဠုန်တောင်အလား ၂ဖက်ထား အပ်သော အမိုးရှိသောကျောင်းတည်း၊ ပါသာဒေါတိ-ကား၊ ဒီဃပါသာဒေါ-ရှည်သော ပြာသာဒ်တည်း၊ ဟမ္မိယံတိ - ကား၊ ဥပရိ - အထက်၌၊ အာကာသတလေ - လွင်ပြင်၌၊ (အမိုးမရှိသော ကြမ်းအပြင်၌)၊ ပတိဋ္ဌိတ ကူဋာဂါရောတည်သော အထွဋ်ရှိသော၊ ပါသာဒေါယေဝ-ပြာသာဒ်ပင်တည်း၊ ["ပတိဋ္ဌိတ ကူဋာဂါရော"ဟု ဆိုသော်လည်း အထွဋ်အတက်မပါသော ပြာသာဒ်ဥုံးပြည်းဟု ဖွင့်ခဲ့သည်၊ ထို့ကြောင့် " ပတိဋ္ဌိတော - သော၊ အကူဋာဂါရော - ကူဋာဂါရမဟုတ်သော"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်၊ ဟမ္မိယံပုဒ်ဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌကာ ဒုတိယ ကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

× × × × × × ×

၈တုဒ္ဒိဓံ သေနာသနံ။ ၊သေန် ထွေ်ာတ် သေနံ၊ အာသန် ဥပဝိသန် ထွေ်ာတ် အာသနံ၊ သေနံစ-အိပ်ရာလည်း+အာသနံစ-ကပ်ဝင် ထိုင်နေရာလည်း၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာ နေထိုင်ရာ၊ ဤဝစနတ္ထအရ သေနာသနသည် " ဝိဟာရ သေနာသန, မဏ္ဍပိဋ္ဌ သေနာသန , သန္ထတသေနာသန , ဩကာသ သေနာသန " ဟု ၄ မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် (၁)ဝိဟာရော, အမုယောဂေါ, ပါသာဒေါ, ဟမ္မိယံ, ဂုဟာတိ ဤဒံ ဝိဟာရသေနာသနံနာမ၊ (၂)မဏ္ဍော, ပီဌံ, ဘိသိ, ဗိမ္ဗောဟနံတိဤဒံ မဏ္ဍပိဋ္ဌ သေနာသနံနာမ၊ (၃)စိမိလိကာ, စမ္မခဏ္ဍော, တိဏသန္ထာရော, ပဏ္ဏသန္ထာရောတိ ဤဒံ သန္ထတသေနာသနံနာမ၊ (အခင်းဖြစ်သော သေနာသန မည်၏၊) (၄)ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိတိ ဤဒံ ဩကာသသေနာသနံနာမ။

ဤ ပါဠိဘော်အရ ရဟန်းတို့၏ ခေတ္တခဏာပင်ဖြစ်စေကာမူ ကပ်ဝင်ရာဟူသမျှကို " ဩကာသ သေနာသန " ၌ သွင်းရသည်၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ " အန္ဒေါပိ မာဠေါပိ ဓညကောဋ္ဌာဂါရေပိ ရုက္ခမူလေပိ မဏ္ဍပေါဝိ သေနာသနံ၊ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိ (ရေးရှု သွားကြကုန်၏)၊ သဗ္ဗမေတံ သေနာသနံ " ဟု မိန့်သည်၊—သာရတ္ထ၊

ဂုဟာတိ-ကား၊ ဣဋ္ဌကာဂုဟာ-အုဒ္ဓဖြင့်ပြုအပ်သော ဂူရုင်း၊ သိလာဂုဟာ-ကျောက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ဂူရုင်း၊ ဒါရုဂုဟာ - သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော ဂူရုင်း၊ ပံသုဂုဟာ - မြေဖြင့်ပြုအပ်သော ဂူရုင်းတည်း၊ အာဂတာ ၊ပေ၊ သံဃသာတိ-ကား၊ အာဂတသဒ-ဤကျောင်းသို့ရောက်သည်လည်းဖြစ်ထသော၊ အနာဂတသဒ-ဤကျောင်းသို့ မရောက်သည်လည်းဖြစ်ထသော၊ စတူသု ဒိသာသု-အရပ် ၄ မျက်နှာတို့၌၊ အပ္ပဋိဟတစာရဏ – မပိတ်ပင်အပ်သော လှည့်လည်ခြင်းရှိသော၊ စာတုဒ္ဒိသသ - အရပ် ၄ မျက်နှာရှိသော၊ သံဃသ-သံဃာ၏ အထံ၌၊

× × × × × × ×

အာဂတာ၊ပေ၊သံဃသ။ ။ “အာဂတသဒ အနာဂတသဒ” ဟု စသဒ္ဒါဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် အာဂတနှင့် အနာဂတကို ဒွန်သမာသ် ဟု ပြ၏၊ ဤ ဒွန်သမာသ်သည် သမာဟာရဖြစ်သော်လည်း ပုလ္လိန်ချရသော ဒွန်တည်း၊ ဥပမာ – “ အံမော နိဂ္ဂဟီတံ စုလပေဟိ” သုတ်၌ “အုံမော” ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

အာဂတ။ ။အာဂတအရ “တ” ပစ္စည်းအတွက် ကာလသာမန်အနက်ကို ယူလျှင် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ် ၃ မျိုးနှင့်ဆိုင်၏၊ သို့သော် အနာဂတနှင့်တွဲသောကြောင့် အာဂတအရ ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲ ၂ မျိုးကိုသာ ယူရတော့သည်၊ “ရောက်” ဟူရာ၌လည်း ယခု ရေစက်ချမည့်ကျောင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “အာဂတာနာဂတ” အရ ဤကျောင်းသို့ ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲသာမက, ရောက်လတ့ံ အနာဂတ, မည်သည့်အခါမျှ ဤကျောင်းသို့ မရောက်သော, နောင်အခါလည်း ရောက်မည့်မဟုတ်သော အနာဂတ, သံဃာကိုလည်း ယူရ၏၊ ထိုသို့ယူမှသာ စာတုဒ္ဒိသ သံဃာပိုင်သော ကျောင်းဖြစ်နိုင်သည်။

မှတ်ချက်။ ။“ အာဂတ ”အရ ဤကျောင်းသို့ ပစ္စုပ္ပန်ရောက်ဆဲကိုသာ ယူလျှင် ဤကျောင်းပေါင်းခြောက်ဆယ် ရေစက်ချရာ၌ တပါးတလေမျှ ရောက်လျက် မရှိသေးသောကြောင့် အာဂတအတွက် အနက်မရှိရာရောက်လိမ့်မည်။

စာတုဒ္ဒိသသ။ ။စတသော + ဒိသာ စာတုဒ္ဒိသံ၊ စတုဒ္ဒိသံ+ ယသ+ အတ္ထိတိ စာတုဒ္ဒိသော–လှည့်လည်ဘို့ရာအရပ် ၄ မျက်နှာရှိသောသံဃာ၊ (ကား ပစ္စည်းဖြစ်၍ စာဒ္ဒိ ဝုဒ္ဓိ၊) ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း “မပိတ်ပင်, မဆီးတားအပ်သော လှည့်လည်စရာရှိသော သံဃာ”ဟု အဓိပ္ပါယ်မှတ်စေလို၍ “စတူသု ဒိသာသု အပ္ပဋိဟတစာရဏ”ဟု ဖွင့်သည်၊ [သံဃာအားလုံး ရည်မှန်း၍ လူဒါန်းရသောဌာန ဖြစ်သောကြောင့် “စာတုဒ္ဒိသ ”အရ လဒ္ဓိ အလဒ္ဓိ ဟု မရွေးရတော့, “ မြဟ္မဝိဟာရ ဘာဝနာ၏ဖြန့်ရာ, အရပ် ၄ မျက်နှာ” ဟုလည်း အထူးမဖွင့်ရတော့, အရပ် ၄ မျက်နှာ၌နေသမျှ သံဃာသာမည်ကိုသာ ယူရတော့သည်။ [နှ + ပဋိဟတော အပ္ပဋိဟတော၊ အပ္ပဋိဟတော+ စာရော ယသာတိ အပ္ပဋိဟတစာရော–မပိတ်ပင်အပ်သော လှည့်လည်ခြင်းရှိသောသံဃာ။]

မှတ်ချက်။ ။ အချို့နေရာ၌ကား “ မေတ္တာ ကရုဏာ စသော မြာဟ္မဝိဟာရဘာဝနာဖြင့် ဖြန့်အပ်ရာ အရပ် ၄ မျက်နှာရှိသော သူတော်သူမြတ်ကိုလည်း, နိဿယညှိးယူဘွယ်မလိုသောကြောင့် ဆရာမထားဘဲ အလိုရှိရာသွားလာနိုင်သော နိဿယမုစ္စနက အင်္ဂါပြည့်သူကိုလည်း “စာတုဒ္ဒိသ”ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ရသေး၏။

(“ပတိဋ္ဌာပေဟိ-တည်ခေလော”ဋ္ဌစပ်၊) [“ စာတုဒ္ဒိသဿ-အရပ် ၄ မျက်နှာ၌ ဘည်သော၊ သံဃဿ - သံဃာအား၊ ပတိဋ္ဌာပေဟိ-တည်ခေလော ”ဟု ရှေးနိဿယများပေးကြ၏၊ ပတိပုဗ္ဗ ဌာဓာတ်က အာဝေရကိုသာငဲ့သည်၊သမ္မဒါနိကို မငဲ့ပါ။ ဥပ ရှေးရှိသော ဌာဓာတ်သာ ပြုစု လုပ်ကျွေးခြင်း အနက်ဟောရာ၌ သမ္မဒါနိကို ငဲ့သည်။]

အနုမောဒနဂါထာသု- အနုမောဒနာဂါထာတို့၌၊ (ကျောင်းလှူပြီးနောက် အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်စေကြောင်း ဂါထာတို့၌၊) [အနုမောဒန္တိ တေဟိတိ အနုမောဒနာယော။] သိတံ ဥဏ္ဍံတိ — သိတံ ဥဏ္ဍံဟူသော စကားကို၊ ဥတု ဒိသဘာဂဝသေန- သဘောဖတ္ထသောဥတု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္ထိ-ဓိန္ဒတော်မူအပ်ပြီ၊ သိသိရေစာဝိ ဝုဋ္ဌိယောတိ စ္ဆေ - သိသိရေစာဒိ ဝုဋ္ဌိယော ဟူသော ဤပါဋိဌ်၌၊ သမ္မ့ာသိတကဝါတော-ပြင်းထန်သော ဒိယ်းရေမိယ်းပေါက် ဋိသော်လည်း၊ [၎င်းတို့၌ “သမ္မ့ာသိတကော ဝါတော”ဟု ရှိ၏။] သိသိရောတိ-သိသိရဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ဆိုအပ်၏၊ ဝုဋ္ဌိယောတိ - ကား၊ ဥဋ္ဌကဝုဋ္ဌိယော စ ဝ —

× × × × × × ×

သိတံ ဥဏ္ဍံ။ ။သိတန်ဏှိ အစ္ဆုတ္တမာတုက္ကြောဘ ဝသေနဝါ ဗဟိဒ္ဓဥတုဝိပရိဏာမ ဝသေနဝါ ဥပ္ပဇ္ဇနကသီတံ – အတွင်းဓာတ် ချောက်ချား၍ အေးစက်နေသည်ဖြစ်စေ အပြင်ဘက် ဥတု ဖေါက်ပြန်သောကြောင့် အေးသည်ဖြစ်စေ အစ္ဆုတ်ဗာဟိ ၂ လိသော အအေးကို“သိတ”ဟု ဆိုသည်၊ ဥဏ္ဍန်ဏှိ အဂ္ဂိသန္တာပံ၊ တသ ဝနဒါဟာဒိသု သမ္ဘဝေါ ဒဉ္ဇ္ဈော၊ တတော ဝါတာတပေါ စသည်ဖြင့် လေ နေပူတို့ကြောင့်ဖြစ်သော အပူကို သိုးခြောက်ဆိုလတံ့ဖြစ်သောကြောင့် “ ဥဏ္ဍ ”အရ မီးပူကိုယူရသည်၊ ထို မီးပူသည်လည်း တောမီး အကြီးအကျယ်လောင်ရာဝယ် တောကျောင်းနှင့် ဝေးကွာစေကာမူ အပူရှိန် ဟပ်နိုင်၏၊ ကျောင်းတွင်းသို့ဝင်နေသောအခါ ထိုအပူရှိန်ကို ကာကွယ်နိုင်သည်။

သိသိရေစာဝိ ဝုဋ္ဌိယော။ ။ဥတု ၆ ပါးတွင် “သိသိရဥတု”ဟု ဥတုတမျိုး ရှိ၏၊ ပြာသိုလပြည့်က တပေါင်းလပြည့်အထိ ၂ လတည်း၊ ထို သိသိရဥတုဌ် မိုးယိုးပေါက်နှင့် တကွ တိုက်ခတ်သောလေကို“သိသိရေဇာတော သိသိရော”အရ သိသိရဟုခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ သိသိရောတိ သမ္ဘ့ာသိတကဝါတော ဝုစ္စတိ ” ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။ [သိသိရေတိ သိသိရကာလဝသေန သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာဒိဝသေနစ ဥပ္ပန္နေ သိသိရ သမ္ဘဿေ၊– သာရတ္ထ။]

ဝိမတိ။ ။သိသိရေတိ သိသိရကာလေ ဟိမပါတဝသေန သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာဒိ ဝသပါတဝသေနစ ဥပ္ပန္နော ခရော သီတသမ္ဘဿော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ သမ္ဘ့ာသိ တကောတိ၊ ဤဝိမတိအလို အဋ္ဌကထာ၌ “ သမ္ဘ့ာသိတကော ဝါတော ”ဟု ရှေးပါဋ် ရှိဟန်တူသည်၊ ဤဋီကာတို့အရ “သမ္ဘ့ာသိတကဝါတ”ဟူသည် “သံ–ပြင်းထန်သော+ ဖုသိတက–မိုးယိုးရေ မိုးယိုးပေါက်ပါရှိသော+ ဝါတ–လေတည်း။ [ယောဇနာဌ်ကား– သံကို“သဟ အနက်ဟော”ဟု ကြံလေ၏၊] “ဝုဋ္ဌိ”ဟူသည်ကား ရွာရိုးရွာစဉ် မိုးပင်တည်း။ [ဝုဋ္ဌိယောတိ ယဒါ တဒါ ဥပ္ပန္နော ဝသဝုဋ္ဌိယော– အမှတ်မထား တပါးပါး သောအခါ၌ဖြစ်သော မိုးရေတို့၊–သာရတ္ထ။]

ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်ရှာသော မိဃိးရေတို့ပင်တည်း၊ ဧတာနိသမ္ဘာန်-ဤအလုံးစုံသော ပုဒ်တို့ကို၊(သီတံ ဥဏ္ဍံစသော ပုဒ်အားလုံးတို့ကို၊)ပဋိဟန္တိ-ပဋိဟန်းဟူသော၊ ဣမိနာဝ ပဒေန-ဤတပုဒ်ထည်းဖြင့်သာ၊ ယောဇေတမ္ဘာန်-ကုန်၏။

ပဋိဟညတိတိ-ကား၊ ဝိဟာရေန - ကျောင်းသည်၊ ပဋိဟညတိ - တားမြစ်အပ်၏၊ လေဏတ္ထန္တိ-ကား၊ နိလိယနတ္ထံ--ကိန်းအောင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ သုခတ္ထန္တိ-ကား၊ သီတာဒိပရိဿယာဘာဝေန-အအေးအစရှိသော ဘေးရန်တို့၏ မရှိ

× × × × × × ×

ပဋိဟန္တိ။ ။ပဋိဟန္တိတိ ဗာဓတိ၊ [ပတိ+ဟန+တိ၊ ဓံဘတ္ထန်ချေ၊နှ်ကို တိသို့ကပ်၍ "န္တိ"ဟု ဖြစ်သည်။] ယထာ တဒုဘယဝသေန ကာယစိတ္တာနံ ဗာဓနံ နဟောတိ၊ ဧဝံ ကရောတိ၊ သီတုဏှာဒိဟတေ ဟိ သရီရေ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဘိက္ခု၊ ယောနိသော ပဒဟိတုံ နသက္ကောတိ၊-သာရတ္ထ။

ဝါဠဒိဂါနိစ။ ။စာအုပ်တို့၌ "တတော ဝါဠဒိဂါနိ"ဟု ရှိ၏၊ ဤတတောကို ရှေးဋီကာတို့ မဖွင့်ကြ၊ ယောဇနာ၌သာ "ပါဋိယံ တတောတိ ဇေတ္ထ တောပစ္ဆယော ပစ္ဆတ္တာဇေတ္ထ ဝတ္တတိ၊ သော ဝိဟာရောတိ ဟိ အတ္ထော"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝိမတိ၌လည်း ဤတတောကို မဖွင့်၊ "တတော ဝါတာတပေါ ဃောရော"မှ တတောကိုသာ ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ တတောသည် ရှေးပါဠိ ဟုတ်ဟန် မတူ၊ စကားတဆက်ထည်းတွင် တတော ၂ ထပ် နီးကပ်စွာပါနေခြင်းလည်း အဆင်မပြေလှ၊ ထို့ကြောင့် "အထော ဝါဠဒိဂါနိစ" ဟု ရှေးပါဠိ ရှိဟန်တူသည်၊ "အထော-ထို့ပြင်"ဟု ပေး၊ သို့ဖြစ်လျှင် "ပဋိဟန္တိ ကြိယာအတွက် အဘယ်က ကတ္တားရမည်နည်း"ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ နာမယောဂကြိယာတွေ့လျှင် နာမကတ္တားမှာ သဘောအတိုင်း ပါပြီးဖြစ်၏၊ ကျောင်း အနုမောဒနာ ဂါထာဖြစ်သောကြောင့် "ဝိဟာရော"ဟု ထည့်နိုင်ပါသည်။

သရီသပေစ မကသေ။ ။သရီရေန+သပန္တိ ဂစ္ဆန္တိတိ သရီသပါ၊ ဤဝိဂြိုဟ်အရ ကိုယ်ဖြင့်တွား၍ သွားတတ်သော မြွေစသော သတ္တဝါများကို ယူ၊ မကသေတိ နိဒဿနမတ္တမေတံ၊ ဒုံသာဒိနမ္ပိ ဧတေနေဝ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မကသ သဒ္ဒါကား ခြင်ကို ဟောရင်းတည်း၊ ထိုခြင်ကို နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ညွှန်ပြထား၏၊ ဒုံသ-မှက် စသည်တို့ကိုလည်း ဤမကသသဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းယူနိုင်ပါသည်၊-သာရတ္ထ။

တတော၊ပေ၊ပဋိဟညတိ။ ။ဝါတာတပေါ ဃောရောတိ ရက္ခဂစ္ဆာဒိနံ ဥမ္မူလဘဉ္ဇနာဒိဝသေန ပဝတ္တိယာ ဃောရော သရဇအရဇာဒိဘေဒေါ ဝါတော စဝေ ဂိမှပရိဠာဟသမယေသု ဥပ္ပတ္တိယာ ဃောရော သူရိယာတပေါစ ပဋိဟညတိ ပဋိဗာဟိယတိ၊-သာရတ္ထ၊ တတောတိ ဇုဒံ ကတ္တုအတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ၊ တေန စ ဝိဟာရေန (သည်) ဝါတာတပေါ ပဋိဟညတိတိ အတ္ထောတိ အာဟ "ဝိဟာရေန ပဋိဟညတိ"တိ၊-ဝိမတိ၊ [ယခုခေတ်၌လည်း ဇုန္နိယင်္ဂဇင်း , တချို့ နိုင်ငံ၌ဇင်း ငြိမ်း၍ မနိုင်အောင် မီးအကြီးအကျယ်လောင်၏၊ လူတွေကို သေစေနိုင်အောင် နေလည်းပူ၏၊ လေပူလည်းတိုက်၏။]

လေဏတ္ထံ ။ ။ ကိယာဒိ လိခတ်သည် "သိလေသန-တနေရာတည်း၌ ငြိကပ်ခြင်း"အနက်ဟောတည်း၊ လိယန္တိ နိလိယန္တိ ဇော်တိ လေဏံ၊ ယုပစ္ဆည်း, နကို ဏပြုန်, ဧလေဏတ္ထံတိ နာနာရမဏတော စိတ်ကို နိဝတ်တော်မှာ ပဋိသလ်ဝနာရာမတ္ထံ၊-သာရတ္ထ။

ခြင်းကြောင့်၊ သုခဝိဟာရတ္ထံ-ချမ်းသာစွာနေရခြင်းအကျိုးငှါငှင်း၊[ယောဇနာဋ္ဌ သုခဋ္ဌံဝယ် ဝိဟာရပုဒ်ကြောသည်ဟု ကြံ၏၊ သုခတ္ထံ ပုဒ်ရင်းကိုယ်က "ချမ်းသာခြင်း အကျိုးငှါ" ဟု ဆိုလျှင် "ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ခြင်း အကျိုးငှါ" ဟူသော အဓိပ္ပါယ်နက် ရပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားအောင် "ဝိဟာရ" ကို သည့်၍ အဋ္ဌကထာဖွင့်ဟန်တူသည်။]

စျာယိတုံစ ဝိပဿိတုန္တိ ဣဒံပိ ပဒဋ္ဌယံ-စျာယိတုံစ ဝိပဿိတုံ ဟူသော ဤပုဒ် ၂ ပါး အပေါင်းကိုလည်း၊ သုခတ္ထဉ္စာတိ ဧတမိနာဝ ပဒေန-သုခတ္ထဉ္စဟူသော ဤပုဒ်နှင့်ပင်၊ ယောဇေတမ္ဗံ-ယှဉ်စေထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ - ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ ဒုတ္တံ ဟောတိ၊) သုခတ္ထဉ္စ—ချမ်းသာခြင်း အကျိုးငှါလည်း၊ ဝိဟာရဒါနံ - ကျောင်းအလှူသည်၊ (ဟောတိ)၊ ကတမံ သုခတ္ထံ - အဘယ် ချမ်းသာခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ဝိဟာရဒါနံ ဟောတိ)၊ စျာယိတုံစ- သမထဘာဝနာကို ရှုခြင်းအကျိုးငှါငှင်း၊ ဝိပဿိတုံစ-ဝိပဿနာဘာဝနာအကျိုးငှါငှင်း၊ ယံသုခံ-အကြင်ချမ်းသာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဒတ္ထံ - ထို ချမ်းသာခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ဝိဟာရဒါနံ ဟောတိ၊ ဣတိ ဒုတ္တံ ဟောတိ၊ ဤသို့ ပြန်လည်ပါ)။

အထဝါ-ထို့ပြင် တနည်းကား၊ ပရပဒေနပိ-ဝိဟာရဒါနံဟူသော နောံပုဒ်နှင့်လည်း၊ ယောဇေတမ္ဗံ— ယှဉ်စေထိုက်၏၊ စျာယိတုံစ - သမထ ဘာဝနာကို ရှုခြင်းအကျိုးငှါငှင်း၊ ဝိပဿိတုံစ- ဝိပဿနာဘာဝနာ အကျိုးငှါငှင်း၊ ဝိဟာရဒါနံ- ကျောင်းအလှူကို၊(ဝတ္ထုံတံ- ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊) [စျာယိတုန္တိ အဋ္ဌတ္တိ သာရမဏော သုယတ္ထကတ္ထစိ စိတ္တံ (စိတ္တေန-ဖြင့်, ဟု ထင်သည်၊)ဥပနိဇ္ဈာယိတုံ၊ ဝိပဿိတုန္တိ အနိစ္စာဒိတော သခ်ါရေ သမ္မသိတုံ၊- သာရတ္ထ။] ဣဓ - ဤကျောင်း၌၊ စျာယိဿန္တိ - သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှုတော်မူကြကုန်လတ္တံ့၊ ဝိပဿိဿန္တိ - ဝိပဿနာကို ပွားစေတော်မူကြကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒဒတော-ပေးလှူသော ဒါယကာ၏၊ သံဃဿ-သံဃာတော်အား၊ ဝိဟာရဒါနံ-ကျောင်းဥစ္စာခြင်းကို၊ အဂ္ဂံ-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ ဟုဒ္ဓေန - ဘုရားရှင်သည်၊ ဝတ္ထုံတံ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ သေဘ ၊ပေ၊ ဥပဿယန္တိ - ဟူသော၊ ဧတံ—ဤ

× × × × × × ×

ဣဒံ ဟိ ဒုတ္တံ ဟောတိ။ ။သုခတ္ထံကို စျာယိတုံ ဝိပဿိတုံနှင့် မတွဲဘဲ"သို့တာဒိ ပရိဿယဘာဘာဝေန သုခဝိဟာရတ္ထံ" ဟု ပဌမ ဖွင့်ခဲ့သည်၊ စျာယိတုံ ဝိပဿိတုံဟူသော ၂ ပုဒ်ကိုလည်း သုခတ္ထဉ္စ ဟူသော ရှေ့ပုဒ်နှင့်ပင် တွဲပါ၊ ကျောင်းအတွင်း၌ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကိုရှုခြင်း, ဝိပဿနာပွားစေခြင်း အကျိုးငှါ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဒိတိပဿဒ္ဓိသုခဖြစ်ဘို့ရာ အခြေခံလို၏၊ ထိုသုခဖြစ်ဘို့ရာ ဝိဟာရဒါနသည် အခြေခံဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "စျာယိတုံ ဝိပဿိတုံကို သုခတ္ထံနှင့် အဓိပ္ပါယ်တွဲယူပါ"ဟူလို။

ဂါထာ စကားကို၊(ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (သံယုတ္တနိကာယ် ဒေဝတာ သံယုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊)[ယော-အကြင် ဒါယကာသည်၊ ဥပ သယံ-မိမိတင်း နေထိုင်ရာ ကျောင်းကို၊ ဒဒါတိ-ပေးလှူ၏၊ သော စ-ထိုဒါယကာ သည်ကား၊ သမ္မဒဒေါ— အလုံးစုံကို ပေးလှူသည်မည်သည်၊ (ဗလ, ဝတ္ထ, သုခ, စက္ခု၊ ၄ မျိုးလုံးကို ပေးလှူသည်မည်သည်၊) ဟောတိ။]

စ—ဆက်၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ အဂ္ဂံ-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ ဝတ္ထိတံ-ချီးမွမ်း တော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာဟိ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသော၊ ပေါသော-ယောကျ်ားသည်၊(ဝိဟာရေ-ကျောင်းတို့ကို၊ ကာရယေ-ဆောက်လုပ်စေရာ၏၊) ဇုတိ—ဤသို့ အစရှိသော၊ ဂါထာ - ဂါထာသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဝါသယေတ္ထ ဗဟုသုတေတိ-ကား၊ ဧတ္ထ ဝိဟာရေ- ဤကျောင်း၌၊ ပရိယတ္တိဗဟုသုတေစ— ပရိယတ်၌ များသော သုတရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုဌင်း၊ ပဋိဝေဓဗဟုသုတေစ- ပဋိဝေဓ၌ များသော သုတရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုဌင်း၊ ဝါသယေ-သီတင်းသုံးစေ ရာ၏၊ [ဋီကာ၌“ဧတ္ထ ဝိဟာရေသု” ဟု ရှိ၏၊ ရှေး၌ “ဝိဟာရေ ကာရယေ”ဟု ဗဟုဝုစ် ရှိသောကြောင့်ဌင်း , ကျောင်းပေါင်း ၆၀ ကို အနုမောဒနာပြုသော ဂါထာဖြစ်သောကြောင့်ဌင်း, ဋီကာပါဌ်က ကောင်းသကဲ့သို့ ထင်၏။]

တေသံ အန္နပ္ပဓာတိ- ကား၊ တေသံ-ထို ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား၊ အနုစ္ဆဝိကံ-လျောက်ပတ်သော၊ ယံအန္နပ္ပ-အကြင်စားဘွယ်သည်ဌင်း၊ ယံပါနပ္ပ - အကြင် သောက်ဘွယ်သည်ဌင်း၊ ယာနိဝတ္ထာနိစ — အကြင် အဝတ် သက်န်းတို့သည်ဌင်း၊ ယာနိ မဉ္စပီဌဘိသေနာသနာနိ စ-အကြင် ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ် အစရှိသော အိပ်ရာနေရာတို့သည်ဌင်း၊ (သန္တိ- ရှိကုန်၏၊) တံ သမ္ဗံ— ထိုအလုံးစုံသော စားဘွယ်သောံဖွယ် အဝတ် သက်န်း, ညောင်စောင်း,အင်းပျဉ် အစရှိသောအိပ်ရာနေရာကို၊ ဥဇုဘူတေသု-ဖြောင့်မတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ အကုဋိလစိတ္တေသု-မကောံကျစ်သောစိတ်ရှိကုန်သော၊တေသု-ထိုကျောင်းဝယ် သီတင်းသုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ (ဒဒေယျ — ပေးလှူရာ၏၊) ဒဒေယျာတိ- ကား၊

× × × × × × ×

သော စ သမ္မဒဒေါ ဟောတိ။ ။ရှေ့၌ နတ်တယောက်က “အဘယ်ကို ပေးလှူ သူသည် ဗလကို ပေးလှူပါသနည်း၊ အဘယ်ကို ပေးလှူသူသည် ဝတ္ထကို ပေးလှူပါ သနည်း၊ အဘယ်ကို ပေးလှူသူသည် သုခကို ပေးလှူပါသနည်း၊ အဘယ်ကို ပေးလှူသူ သည် စက္ခုကို ပေးလှူပါသနည်း” ဟု လျှောက်လာ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်— “အန္နဒေါ ဗလဒေါ ဟောတိ,ဝတ္ထဒေါ ဟောတိ ဝတ္ထဒေါ၊ယာနဒေါ သုခဒေါ ဟောတိ, ဒီပဒေါ ဟောတိ စက္ခုဒေါ”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “ကျောင်းကို လှူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကား ထိုပြုခဲ့သော ၄ မျိုးလုံးကို လှူရာရောက်သည်” ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် “အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန ဝတ္ထိတံ”ဟု မိန့်သည်။

ဒိဒေဟယျ-မြဲပြန်ရာ၏၊ [“ဥဇုဘူတေသု” ဟူသော အာဓာရကိုငဲ့၍“နိဒေဟယျ” ဟု ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ တေသံဟူသော သမ္ဗန္ဓါန်၏အစပ်ကိုကား“အနုဆ္ဆဝိကံ”ဟု သည့်ခဲ့သည်။] တဋ္ဌ-ထို စားဘွယ်သောက်ဘွယ်စသောအလှူကိုလည်း၊ ဝိပ္ပသန္နေ နဲ -အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ စေတသာ-စိတ်ဖြင့်၊(“ဒဒေယျ-ပေးလှူရာ၏” ဋ္ဌစပ်)၊ စိတ္တပ္ပသာဒံ- စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို၊ ဝိရာဓေတွာ— ချွတ်ယွင်းစေ၍၊ နဲ(ဒဒေယျ)-ပေးလှူရာသည် မဟုတ်၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝိပ္ပသန္နစိတ္တ သ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သောစိတ်ရှိသော၊ တသ—ထို ကျောင်းဒါယကာ အား၊ တေ-ထိုကျောင်းဌ သီတင်းသုံးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သမ္ဘဒုက္ခာပ္ပန္နဒုနံ- အလုံးစုံသောဒုက္ခကို ပယ်နှုတ်နိုင်သော၊ ဓမ္မံ - တရားကို၊ ဒေသေန္တိ - ဟောကြ ကုန်၏၊ ယံ—ယင်းတရားကို၊ သော - ထို ကျောင်းဒါယကာသည်၊ ဇာဓေ- ဤ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာသာသနာတော်၌၊အညာယ-သိ၍၊အနာသဝေါ-အာသဝေါကင်းကွာ, ရဟန္တာဝပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဟုတ္တာ - ၍)၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ - ပရိနိဗ္ဗာန်စံရ၏၊ ဇာတိ— အပြီးတည်း။

အာဝိဇ္ဇနဆိဒ္ဒံ အာဝိဇ္ဇနရင်္ဂုံတိ ဇထ - ဟူသော ဤပါဠိတော်၌၊ ရင်္ဂုနာမ-ကြိုး မည်သည်၊ ဒီပိနင်္ဂုဠေန-သစ်အမြီးဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ- အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)-ဤသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ ကာစိ-တစုံတခုသော ကြိုးသည်၊ နု ဝဋ္ဋတိ-မအပ်သည်ကား၊ နု-မဟုတ်၊ [“သေနာသန အသုံးအဆောင်ဖြစ်၍ မအပ်သောပစ္စည်း မရှိ , သစ်သတ္တာ၏ အမြီးဖြစ်သော ကြိုးသော်မှလည်း အပ်၏” ဟူလို။] တိကိ တာဠာနိတိ-ကား၊ တိသော- ၃ ချောင်းကုန်သော၊ ကုဋ္ဌိကာယော - သံကော် တို့ကို၊ (“အနုဇာနာမိ”ဋ္ဌစပ်)။

× × × × × × ×

အာဝိဇ္ဇနဆိဒ္ဒံ။ ။အာဝိဇ္ဇနဆိဒ္ဒံတိ ယတ္ထအင်္ဂုလိ ပဝေသေတွာ ဒွါရံ အာကဍ္ဎနာ ဒွါရဗာဟံ ဖုသာပေန္တီ၊ တသ္မေတံ အဓိဝစနံ - အကြောင်အပေါက်၌ ကြိုးမရှိလျှင် လက်ချောင်းကိုသွင်း၍ (ကြိုးရှိလျှင် ကြိုးကွင်းကိုသွင်း၍) တံခါးရွက်ကို ဆွဲငင်လှုပ် တံခါးပေါင်နှင့် စေ့နေအောင် ပိတ်ရ၏၊ အာဝိဇ္ဇနဆိဒ္ဒ ဟူသော အမည်သည် ထို အပေါက်၏ အမည်တည်း၊—သာရတ္ထ။

အာဝိဇ္ဇနရင်္ဂုံ။ ။အာဝိဇ္ဇနရင်္ဂုံတိ ကဝါဋေယေဝ ဆိဒ္ဒံ ကတ္တာ တတ္ထ ပဝေသေ တွာ ယေန ရင်္ဂုကေန ကမုန္နာ ဒွါရံ ဖုသာပေန္တီ၊ (ထိစေ စေ့စေကြကုန်၏၊) တံ အာဝိဇ္ဇနရင်္ဂုကံ၊—သာရတ္ထ။

မှတ်ချက်။ ။အာဝိဇ္ဇနပုဗ္ဗင်္ဂယ် ယောဇနာဌ် အဝ+အဆိခဲဘတ်ကြံ၍ အဝ၏ အကို ဒီဃ, အဆိ၏ အကို ဋ္ဌပြု(နိဂ္ဂဟိတ်လာ, ဥပြု၍) ရုပ်ပြီးစေ၏၊ မိမိကား-“အာ-ရှေးရှု+ဝိ-အထူးအားဖြင့်+အဥ္ဇန-ဆွဲငင်ကြောင်းကြိုး”ဟု ကြံလိုပါသည်။

ယန္တကံ သူစိကံတိ ဇေဋ္ဌ - ဟူသော ဤပါဠိဌ်၌၊ ယံယံ - အကြင် အကြင် အရာဝတ္ထုကို၊ ဇာနာတိ - ယန္တကဟု အများသိ၏၊ တံတံ - ထိုထို အရာဝတ္ထုသည်၊ ယန္တကံ-ယန္တကမည်၏၊ တသ-ထို သော့ခလောက်အိမ်ကို၊ ဝိဝရဏသူစိကဉ္စ-ဖွင့်ကြောင်းသော့တံကိုလည်း၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏၊ စေတိယေ-စေတီ၌၊ ဝေဒိကာသဒိသံ - အကာအရံနှင့်တူသော လေသောက်ပြု၊ တင်းသည်၊ ဝေဒိကာဝါတပါနံနာမ- ဝေဒိကာဝါတပါန မည်၏၊ ဇာလကဗန္ဓံ- ဇာတ်ိုဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော လေသောက်ပြု၊ တင်းသည်၊ ဇာလဝါတပါနံနာမ - ဇာလဝါတပါနမည်၏၊ ထမ္ဘကဝါတပါနံ - ဒုတ်တိုင်တပ်အပ်သော လေသောက်ပြု၊ တင်းသည်၊ သလာကဝါတပါနံနာမ-သလာကဝါတပါန မည်၏။

× × × × × × ×

ယန္တကံ, သူစိကံ ။ ။ ယန္တသဒ္ဒါသည် “စက်ယ[န္တား” အနက်ကို ဟော၏၊ စက်ယ[န္တား သည် လုံ[ခြုံစေလိုအပ်သော အရာဝတ္ထုကို စောင့်ရှောက်တတ် သကဲ့သို့, ဤယန္တမည်သော အရာဝတ္ထုလည်း အိမ်ကျောင်းတို့ကို လုံ[ခြုံအောင် စောင့်ရှောက် တတ်သောကြောင့် ယန္တနှင့် တူရကား ဥပမာ အနက်၌ ကပစ္စည်းသက်၍ “ယန္တမိဝ ယန္တကံ” ဟု ထောမနာမိ ပြု၏၊ ထို ယန္တကသည် ခလောက်ဆွဲသကဲ့သို့ ဆွဲတပ်ရသော ယန္တက, တံခါးရွက်၌ ဖွဲ့တပ်ရသော အိမ်ယန္တက, ဟု အမျိုးမျိုးရှိ၏၊ အချုပ်မှာ – သော့ခလောက် သော့အိမ်ပင်တည်း၊ ထိုကိုဖွင့်ကြောင်း သော့သည် အချောင်းကလေး ဖြစ်သောကြောင့် “ခုဒ္ဒိကာ+သူစိ–သူစိကာ” ဟု ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။“ယံယံ ဇာနာတိ, တံတံ ယန္တကံ” ဟူသော အဖွင့်သည် ယန္တက သရုပ်မပေါ်သောကြောင့် ပါဠိပျက်ဟန်တူသည်၊“ယံယံ+တံတံ” ဟု ဝိစ္ဆာရှိခြင်းလည်း အဓိပ္ပါယ်မထူး၊ ထို့ကြောင့် “ယံ+ ယန္တယတိ– အကြင်အရာဝတ္ထုသည်+ တွန့်လိုက်တိုးလိုက် ဖြစ်တတ်၏၊ တံ+ ယန္တကံ” ဟု ရှိလျှင်ကောင်းမည်၊ သော့ခလောက်သည် သော့ဖြင့်လှည့်၍ ဖွင့်သောအခါ အတွင်းက ရှေ့တိုး နောက်ဆုတ် လုပ်တတ်၏၊ ယတိဓာတ်လည်း သင်္ကော်စအနက်ကို ဟော၏၊ [“ဝိဝရဏသူစိကဉ္စ ကာတုံ ဝန္ဒတိ” ၌ ပါဠိတော်ဝယ် “အနုဇာနာမိ”ဟု စပ်ပုဒ်ကြိယာ တိုက်ရိုက်ပါသောကြောင့် “ကာတုံ ဝန္ဒတိ”ပိုဟန် တူသည်။]

စေတိယေ ဝေဒိကာသဒိသံ ။ ။စေတိယေ ဝေဒိကာသဒိသံတိ ဝါတပါန ဗဟာသု စေတိယေ ဝေဒိကာယဝိယ ပန်ကာဒိဟိ ဒသေတွာ ကတံ၊– သာရတ္ထ၊.... စေတိယေ ဝေဒိကာသဒိသံတိ ဝါတဝါနဒါရုံဝါ (လေသေဝံပြု၊ တင်း သစ်သားချောင်း ကိုသော်၎င်း) ဇာလံဝါ (ဇာပေါက်ကိုသော်၎င်း) အထပေတွာ (မတပ်မူ၍) ဒါရုဋ္ဌာနေ (သစ်သားတပ်ဘို့ နေရာ၌) စေတိယေ ဝေဒိကာယ (အကာ၏) ပန်ဒါနိဝိယ (အပြား စသည်တို့ကဲ့သို့) ဇုဋ္ဌကာဒိဟိ ဥဒ္ဓံ တိရိယဉ္စ ပန်ကာဒယော ဒသေတွာ စတုဆိဒ္ဒယုတ္တံ (ယခုခေတ်၌ အုပ်အကွက်ကဲ့သို့ အကွက်ပေါက် ၄ ပေါက်ရှိအောင်) ကတံ၊–ဝိမတိ။

ထမ္ဘကဝါတပါနံ။ ။ထမ္ဘကဝါတပါနံ နာမ တိရိယံ ဒါရုနိ အဒတွာ ဥဇုကံ ဋ္ဌိတေဟိ ဧဝ ဝေဏုသလာကာဒိဟိ ကတံ၊– သာရတ္ထ၊ ထမ္ဘကဝါတပါနံနာမ တိရိယံ ဒါရုနိ အဒတွာ (ဖိလာဒုတ်ချောင်းတို့ကို မတပ်ဘဲ) ဥဒ္ဓံ ထပိတဒါရုဟိ ဧဝ ကတံ၊–

စက္ကလိကန္တိ ဒဏ္ဍ-ဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌိ၊ စောဠကပါဒပုဉ္ဆနံ-အဝတ်စုတ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ကြိုးဝိုင်းခြေသုတ်ကို၊ ဗန္ဓိတုံ-ဖွဲ့တတ်ခြင်းငှာ။ အနုဇာနာမိ-ခွင့်။ ဣတိအတ္ထော - အနက်၊ ဝါတပါနဘိသိကံ - ကား၊ ဝါတပါနပ္ပမာဏေန-လေသောက်ပြူတင်း အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ဘိသိ - ဘုံလျှိုကို၊ ကတ္ဝာ-ပြု၍၊ ဗန္ဓိတုံ-ငှာ။ အနုဇာနာမိ- ၏၊ ဣတိအတ္ထော။

မိဒုန္တိ-ကား၊ မိဒုကံ-မြေကြီး, သစ်သားတို့ဖြင့်ပြုအပ်သောခုံငယ်ကို၊("အနုဇာနာမိ" ဌိတပဒ၊) [မိဒုကန္တိ မဇ္ဈာကာရေန ကဋ္ဌမယ္တိကာဒီဟိ ကတဝေဒိကာကာခုံ- ညောင်စောင်းပုံသဏ္ဌာန်, ညောင်စောင်း အရွယ်အစားအားဖြင့် ပြုအပ်သော, သစ်သားခုံ , သို့မဟုတ် မြေညက်ခုံ အကျည်တည်း၊- ဝိမတိ၊ ဤနေရာ၌

× × × × × × ×

ဝိမတိ၊.... [ယခုအခါ အထက်အောက် သံချောင်းစိုက်ထားအပ်သော အလယ်တန်း (ဟင်းဂလိုင်း) မပါသော လေသောက်ပြူတင်းမျိုးတည်း၊ လေသေံပြူတင်းပေါက်၌ လေဝင်အောင် ဇာကွက်, သစ်သားချောင်း, အုဋ်ကွက်တခုခု ပြုလုပ်ထားရသည်။]

ဒွါရန္တဉ် ဝါတပါန။ ။ပါဠိတော်၌ ဒွါရ-ဝါတပါန ၂ မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် အရန္တိက ဥစ္ဆင်္ဂိ ပဝတ္တင်္ဂိ + ဇဏ္ဍောတိ အာရုံ၊ ဒ္ဒိန္ဒံ - ထွက်သူ ဝင်သူ ၂ ဘက်လူတို့၏၊ အာရုံ-ဖြစ်ရာတံခါးပေါက်တည်း၊ ဒွါရံ-ပေါက်၊ အရဏာတ် ဂတိအနက်, ဇာပစ္စည်း၊ ဒ္ဒိအာရမ္မဏ်ကို ဒု, ဥကို ဝ ပြု၍"ဒွါရ"ဟု ဖြစ်သည်၊ ဤဝိဂြိဟ်အရ အဝင် အထွက် တံခါးမကြီးကို "ဒွါရ"ဟု ခေါ်ရ၏၊ ပြူတင်းပေါက်ကလေးများကိုကား "ဝါတံ + ပိဝတီတိ ဝါတပါနံ"ဟု ဝိဂြိဟ်ပြု၍ "ဝါတပါန"ဟု ခေါ်ရသည်။

စက္ကလိကံ။ ။စက္ကသဒ္ဒါသည် စက်ဝန်းအနက်ကို ဟော၏၊ ထို စက်ဝန်းသဏ္ဌာန်ရှိသော ခြေသုတ်ကို "စက္ကလိက" ဟု ခေါ်၏၊ အဝတ်စုတ် အဝတ်ဟောင်းတို့ကို ကြိုးကျစ်၍ ထိုကြိုးကို ရစ်ပတ် ဝိုင်းလိုက်သောအခါ ခြေသုတ်စရာအဝိုင်းဖြစ်၏၊ ထို ခြေသုတ်ကြိုးဝိုင်းသဏ္ဌာန်စက်ဝန်းကို လေသောက်ပြူတင်းပေါက်၌ တပ်ထားသောအခါ လေအနည်းငယ်ရ၍ လင်းနို့စသော အကောင်များလည်း မဝင်နိုင်သောကြောင့် ဒုလေသံပြူတင်းပေါက်၌ တပ်ဆားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ယောဇနာ။ ။ယောဇနာဉ်-"စက္ကလိကံတိ ဣဒေ စက္ကာကာရေန+အလတိ ပဝတ္တတိဘဲ စက္ကလံ၊ စောဠကပါဒပုဉ္ဆနံ၊ တေန ဗန္ဓိတဗ္ဗန္တိ စက္ကလိကန္တိ ဒသေန္တော အာဟ စောဠကပါဒပုဉ္ဆနံ ဗန္ဓိတုန္တိ" ဟု ပွင့်၍ ဗန္ဓိတဗ္ဗအနက်၌ ဣကပစ္စည်းသက်ဟု ကြံလေသည်၊ ကာမသုခလ္လိကပုဒ်ကဲ့သို့ လိကပစ္စည်းသာ ဖြစ်သင့်သည်။ [စောဠ - အဝတ်+ က-စက်ဆုပ်၊ ထိုအဝတ်စုတ်တို့ကို ကြိုးကျစ်၍ ပြုလုပ်အပ်သော+ပါဒပုဉ္ဆန-ခြေသုတ်။]

ဝါတပါနဘိသိံ။ ။ဘုံလျှိုလုပ်သောအခါ အပြင်ကအိတ်လုပ်၍ အတွင်း၌ အဆာဒွင်းထားရ၏၊ ထို ဘုံလျှိုမျိုးကို လေသောက်ပြူတင်း၌ တပ်ထားသောအခါ လေလာလျှင် ဘုံလျှိုက ရမ်း၍နေသောကြောင့် လေဝင်၏၊ လင်းနို့ စသည်တို့လည်း ရုတ်တရက် မဝင်နိုင်ပါ။ [ရှေက လေသောက်ပြူတင်းပေါက်အတွက် တံခါးရွက်ကို ခွင့်ပြုတော်မမူသေး၊ ဤသို့ဒုဝုတ်ရောက်မှ တံခါးရွက်ကိုလည်း ခွင့်ပြုတော်မူသည်။]

ဝေဒိကာသဒ္ဒါသည် မြေခုံ(အကျည်)အနက်ကိုဟော၏။] ဗိဒလမဇ္ဈကန္တိ-ကား၊ ဝေတ္တမဠုံ - ကြိမ်တို့ဖြင့် ခက်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ ဝါ- တနည်း၊ ဝေဠု ဝိလိဝေဟိ-ဝါးနှီးတို့ဖြင့်၊ ဝိတံ-ရက်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊(အနုဇာနာမိ ဒ္ဒစပ်၊ ဗိဒလမဇ္ဈကံနေရာဝယ် "ဝိဒလမဠုံ" ဟု အခြားနေရာ၌ ရှိ၏။)

စတုရဿပီဌံ - အညီအမျှ လေးထောင့်ရှိသော အင်းပျဉ်ကို၊ အာသန္ဒိကောတိ- အာသန္ဒိကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ဟိ - မှန်၏၊ [အာသန္ဒိကောတိ စတုရဿပီဌံ ဝုစ္စတိဟူသောစကားသည် မှန်၏၊] ဥစ္စကမ္မိအာသန္ဒိကံတိ- ဥစ္စကမ္မိ အာသန္ဒိကံဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊(ဤနေရာ၏နောံနားဠ္ဒ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊) ဧကတောဘာဂေန — အလျားတည်းဟူသော တဘက်သော အဘို့အားဖြင့်၊ ဒီဃပီဌမေဝ-ရှည်လျားသော အင်းပျဉ်သည်သာ၊(လေးထောင့်အညီအမျှမဟုတ်,အလျားရှည်သော အင်းပျဉ်သည်သာ၊)အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ-လက်ရှစ်သစ် အခြေရှိသောအင်းပျဉ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ - ၏၊ စတုရဿပီဌအာသန္ဒိကော ပန-လေးထောင့်ရှိသော အာသန္ဒိကအင်းပျဉ်သည်ကား၊ ပမာဏာတိက္ကန္တောဟ-

× × × × × × ×

ဗိဒလမဇ္ဈကံ။ ။[ဝိ + ဒလဓါတ်, ကံဟော(က) ပစ္စည်းဟု ထောမနိဓိဆို၏။] ဝိသေသေန + ဒလ္လတေ– ခွဲအပ်၏၊ ဇ္ဈတိ ဝိဒလော – ကြိမ် , ဝါးတို့ဖြင့် ရက်ထားအပ် ခက်ထားအပ်သောကြောင့် စေ့၍(စိ၍)မနေဘဲ အထူး ခွဲထားအပ်သော ကြိသော ညောင်စောင်း၊ ဝကို ဗပြု၍ "ဗိဒလ"ဟု ဖြစ်သည်။

ဥစ္စကံဝိ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ စမ္မဂ္ဂါန္ဒက ဥစ္စာသယန မဟာသယနကို့ပြရာ အခက်းဠ္ဒ လက်ရှစ်သစ်ထက်မြင့်သော အာသန္ဒိကကိုမအပ်ဟု ပယ်တော်မူခဲ့၏၊ ဤနေရာဠ္ဒကား "ဥစ္စကံဝိ အာသန္ဒိကံ– လက်ရှစ်သစ်ထက် လွန်အောင်မြင့်သော အာသန္ဒိကကို လည်း"ခွင့်ပြုတော်မူပြန်၏၊ ထိုစကား ၂ ရပ်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "ဥစ္စကံဝိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ထို ဥစ္စာသယနအခက်းဠ္ဒ ပြအပ်သော အာသန္ဒိကသည် လေးထောင့်မဟုတ်, အလျားရှည်သော အာသန္ဒိကတည်း၊ ဤဠ္ဒကား အလျားအနံ အညီအမျှ လေးထောင့်ရှိသောအင်းပျဉ်တည်း၊ ထို့ကြောင့်"လက်ရှစ်သစ်ထက် လွန်သော်လည်း အပ်သည် " ဟု ခွင့်ပြုတော်မူပြန်သည်၊ အချုပ်မှာ – အလျားရှည်သော ဒီဃပီဌဖြစ်လျှင် လက်ရှစ်သစ်သာ အခြေရှိရမည်၊ စတုရဿပီဌအာသန္ဒိကဖြစ်လျှင်ကား လက်ရှစ်သစ်ပမာဏထက် လွန်သော်လည်း အပ်ပါ၏–ဟူလို။

ဝိမတိ။ ။စတုရဿပီဌန္တိ သမစတုရဿံ၊ အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ ဝဋ္ဋတီတိ အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကမေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ ပမာဏာတိက္ကန္တောပိ ဝဋ်တိတိ သမစတုရဿမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အာယတစတုရဿာ ပန သတ္တင်္ဂံ ပဉ္စင်္ဂါပိ ဥစ္စပါဒါ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ ဤဝိမတိဠ္ဒ " အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကမေဝ "ဟု ဝေထည့်၍ ဖွင့်ခြင်းသည် အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒက အတိက္ကန္တကို ကန့်မြစ်လိုသောကြောင့်တည်း၊ " ဒီဃပီဌမေဝ "မှ ဝေကိုယူ၍ဖွင့်ခြင်း မဟုတ်၊ ဒီဃပီဌမေဝ်ဠ္ဒ ဝေကား စတုရဿပီဌကို ကန့်မြစ်သော အဝဓာရဏာတည်း၊ ယောဇနာဠ္ဒမှ ဒီဃပီဌမေဝမှ ဝေကိုအဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံနောင်ရွေ့၍ ယောဇနာလေသည်။

လက်ရှစ်သင်ပမာဏကိုလွန်သည်၊ (သမာနော)ဝိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [စတုရဿပီဌအာသန္ဒိကောနေရာဝယ် အချို့စာ၌ "စတုရဿအာသန္ဒိကော"ဟုသာ ရှိ၏။]

သဉ္ဇာဂေါနာမ — ခုနစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော ညောင်စောင်း မည်သည်၊ တိသု-သုံးဘက်ကုန်သော၊ ဒိသာသု-အရပ်တို့၌၊ အပသယံ-မှိရာကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ကတမန္တော - ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းတည်း၊ အယမ္ပိ - ဤ သတ္တင် ညောင်စောင်းသည်လည်း၊ ပမာဏာတိက္ကန္တော — လက်ရှစ်သစ် ပမာဏကို လွန်သည်၊ (သမာနော)ပိ - လည်း၊ ဝန္တတိ - ၏၊ [ဤ၌လည်း "ပမာဏာတိက္ကန္တောပိ"ဟု သဏ္ဌာဝနာဇောတကဝိသဒ္ဒါ ပါသင့်၏၊ စာအုပ်တို့၌ မပါ။] ဝေတ္တ မယံ-ကြိမ်တို့ဖြင့်ပြုအပ်သော၊ ဝါ-ကြိမ် အထည်ကိုယ်ရှိသော၊ ပီဋံ-အင်းပျဉ်ကို၊ ဘဒ္ဒပီဋကန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ပီဋကာတိ - ကား၊ ပီလောတိကာဗဒ္ဓပီဋမေဝ - အဝတ်တို့ဖြင့်သာ ဖွဲ့ကြိုက်အပ်သော အင်းပျဉ်တည်း၊ ဒါရုပန္နိကာယ- သစ်သားပြား၏၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ပါဒေ-အခြေတို့ကို၊ ထပေတွာ - ထား၍၊ (ကတ ဉ်စပ်)ဘောဇနဖလကံဝိယ-ထမင်းစားရာ ပျဉ်ချပ်ကိုကဲ့သို့၊ ဝါ - စားပွဲကိုကဲ့သို့၊ ကတပီဋံ - ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်ကို၊ ဧဋကပါဒပီဋံနာမ- ဧဋကပါဒပီဋမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ အာမလကာ

× × × × × × ×

သတ္တင်္ဂေါ။ ။သတ္တ + အင်္ဂါနိ + ယဿာတိ သတ္တင်္ဂေါ၊ ဥုးခေါင်းဘက် ဘေး ၂ ဖက်တို့၌ မှိရာပျဉ်ချပ်ရှိသောကြောင့် ထို ၃ ဘက်နှင့်တကွ ခြေ ၄ ချောင်းပေါင်းလျှင် အင်္ဂါ ၇ ပါးရှိ၏ဟု ဆိုသည်၊ ထိုမှိရာ ၃ ဘက်ရှိသော ညောင်စောင်းမျိုးကို ယခုခေတ် မတွေ့ရ၊ ကြိမ်ကုလားထိုင်ကြီးများကား ဥုးခေါင်းမှိစရာလည်းရှိ, ဝဲယာ၌ လက်တင်စရာလည်း ရှိသောကြောင့် "သတ္တင်" ဟု ယူလျှင် သင့်မည်ထင်သည်၊ အယမ္ပိ၌ ပိဖြင့် စတုရဿအာသန္ဒိကကို ပေါင်း၊ ယောဇနာ၌ကား "အပေက္ခာ"ဟု ဆို၏။

ဘဒ္ဒပီဋံ။ ။ကောင်းမြတ်သောပီဋကို "ဘဒ္ဒပီဋ"ဟု ခေါ်၏၊ ဘဒ္ဒ+တံ+ပီဋ=ဘဒ္ဒပီဋံ၊ ထို ဘဒ္ဒပီဋလည်း ကြိမ်တို့ဖြင့် ခက်ရုံမျှသာမက အင်းပျဉ်တခုလုံး ကြိမ်တို့ဖြင့်ချည်း ပြုအပ်သောပီဋတည်း၊ ဝေတ္တေဟိယေဝ+ပကတံ ဝေတ္တမယံ-ကြိမ်တို့ဖြင့်သာ ပြုအပ်သောအင်းပျဉ်၊ တနည်း-ဝေတ္တံ+ပကတိ+ယဿာတိ ဝေတ္တမယံ-ကြိမ် အထည်ကိုယ်ရှိသော အင်းပျဉ်။ [ဝေတ္တေဟေဝ စတုရဿာဒိအာကာရေန ကတံ ဘဒ္ဒပီဋန္တိ အာဟ "ဝေတ္တမယံ ပီဋ"န္တိ၊-ဝိမတိ။]

ဧဋကပါဒပီဋံ။ ။ဒါရုပန္နိကာယ ဥပရိတိ အဋ္ဌနိအာကာရေန ဋ္ဌိတဒါရုပဋ္ဌလဿ ဟေဋ္ဌာ-အပေါင် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော သစ်သားလွှာ(သစ်သားပြား)၏ အောက်၌ "ပါဒေ ထပေတွာ-ခြေတို့ကိုထား၍" ဋ္ဌစပ်၊ ဤသို့ အပေါင်သစ်သားပြား၏ အောက်၌ ခြေတပ်ရမည်ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဥပရိဟု ဆိုပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "ဥဒ္ဓံ ပါဒံ ကတ္ဝာ ပဝေသနကာလံ ဟိ သန္ဓာယ ဥပရိတိ ဝုတ္တံ"ဟု ဝိမတိ

ကာရေန-ရှစ်ရှားသီး ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊ ယောဇိတံ-ယှဉ်စေအပ်သော၊ ဝါ-တပ်အပ်သော၊ဗဟုပါဒပိဋ္ဌ-များသော အခြေရှိသော အင်းပျဉ်သည်၊အာမလက ဝန္ဒီကပိဋ္ဌနာမ-အာမလကဝန္ဒီကပိဋ္ဌမည်၏၊(ရှစ်ရှားသီးလုံးသဏ္ဌာန် ခြေထောံများစွာပါသော အဝိုင်းဖြစ်သော အင်းပျဉ်၊) တာဝ-ကြာင်းသော အင်းပျဉ်တို့မှ ရှေးဥုံးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ— ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော၊) ဣမာနိ- ဤ အင်းပျဉ်တို့သည်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတပိဋ္ဌာနိ-လာသော အင်းပျဉ်တို့တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဒါရုမယံ-သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ ပီဋ္ဌ-သည်၊ (စားပွဲထိုင်ခုံစသည်သည်၊) ဝန္ဒတိ- ၏၊ ဣတိ အယံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဇတ္ထ-ဤ အင်းပျဉ် အရာ၌၊ ပိနိဒ္ဓယော-အဆုံး အဖြတ်တည်း။

ကောဋ္ဌဆိန္နာ-ကား၊ ဥသီရမယံဝါ-ပန်းရင်းမြက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခတ်အခင်းသည်၎င်း၊ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇမယံဝါ—ဖြူဆံမြက်, ပြိန်းမြက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခတ်အခင်းသည်၎င်း၊(“ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”၌စပ်)။[ပါဠိတော် နိဿယ၌“ခတ်”ဟု မခေါ်ဘဲ“ကပ်”ဟု စကား သုံး၏၊“အလယ်၌ ကျဉ်း၍ အထက်အောက်၌ ကျယ်ပြန့်သော ထိုင်စရာ အခင်းတမျိုး” ဟု ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပဌမသေနာသန သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အဋ္ဌကုလပရမံ မဇ္ဈပဋိပါဒကန္တိ ဇတ္ထ- ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ မနုဿာနံ—လူတို့၏၊ ပမာဏကုလမေဝ - ပမာဏဖြစ်သော လက်သစ်သည်သာ၊ အကုံလံ—အကုံလမည်၏။

× × × × × × × ×

မိန့်သည်၊ အပေါင်သဏ္ဌာန်ရှိသော သစ်သားပြား၏အောက်က ခြေထောံထားရသော်လည်း အပေါင်သွင်းသောအခါ ခြေထောံတို့ကို အထက်၌ထား၍ သွင်းရသောကြောင့် “ဥပရိ” ဟု ဆိုသတတ်၊ ထိုအင်းပျဉ်၏ ခြေထောက်သည် သိုး၏ နောက်ခြေထောက်ကဲ့သို့ ကောံသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသောကြောင့်“ဋေကပါဒပီဋ္ဌ”ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဋေကဿ ပန္ထိမပါဒဿယံဝိယ ဝင်္ကာကာရေန ဋ္ဌိတတ္တာ ပနေတံ ဋေကပါဒပီဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ။

အာမလက ဝန္ဒီက ပီဋ္ဌံ။ ။ ရိုးရိုး စားပွဲထိုင်း၏အောက်၌ ခြေထောက်တပ်သော အခါ, ယခုခေတ် မျက်မြင် ခြေထောက်မျိုး မဟုတ်ဘဲ ရှစ်ရှားသီး ပုံသဏ္ဌာန် ရှိသော ခြေထောက်ကလေးတွေ သုံးလေးဆယ်လောက် တပ်ရသော အင်းပျဉ်သည် ရှစ်ရှားသီး ပုံသဏ္ဌာန် ခြေထောက်ပါရှိ၍ ထိုင်းသောကြောင့်“အာမလကဝန္ဒီကပီဋ္ဌ”မည်၏။[ဤသို့ ခြေထောက်များစွာပါရှိသောကြောင့်“ယောဇိတ”ကို “ဗဟုပါဒ”၌စပ်၍“ယောဇိတ ဗဟုပါဒပီဋ္ဌံ ”ဟု ပါဠိရှိသင့်သည်၊ စာအုပ်တို့၌ “ယောဇိတံ”ဟု ရှိ၏။]

အဋ္ဌကုလပရမံ။ ။ အဋ္ဌကုလပရမံ၌ အကုံလံအရ“ဘုရားရှင်၏ လက်သစ်တော်ကို ယူရမည်လော,လူတို့၏ ရိုးရာလက်သစ်ကို ယူရမည်လော”ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ မနုဿာနံ ပမာဏကုလမေဝ အကုံလံ ” ဟု မိန့်သည်၊ ဝေဖြင့် သုဂတကုလကို ကန့်၊ စာအုပ်တို့၌“ပမာဏကုလမေဝ အဋ္ဌကုလံ”ဟု တွေ့ရ၏၊ ရှေးနိဿယ၌လည်း “ပမာဏကုလမေဝ–ပမာဏလောက်သော လက်ရှစ်သစ်သာလျှင်၊ အဋ္ဌကုလံ–အဋ္ဌကုလ မည်၏” ဟု ပေးသည်၊ မနုဿာနံကိုလည်း “ဝနုကီမနုဿာနံ”ဟု ပြောင်နာဖွင့်၏။

ပရိကမ္မကတာယ - ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသော၊ ဘူမိယာ -မြေ၏၊ ဆဝိသံရက္ခဏတ္ထာယ - အပေါ်ရေကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ - အဆင်းအရောင်ကို ဖစောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ အတ္တရဏ်—ခင်းအပ်သော အခင်းကို၊ ဒဗိမလိကာနာမ- စိမိလိကာမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ [မြေကြီးပေါ်၌ ဝွေ့နိစသည်ကိုဖြင့် သုတ်လိမ်းမှုကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ပြုအပ်သောကြောင့် "ပရိကမ္မ"ဟု ခေါ်၏၊ ထိုသို့ ပရိကမ်ပြုအပ်သောမြေပေါ်၌(သမံတလင်းပေါ်, ကြမ်းပေါ်၌) ဝွေ့နိရောင် ဆေးရောင် မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ဖျာ, သင်ဖြူး မခင်းမီ အောက်ခံအဖြစ်ဖြင့် ခင်းအပ်သော အခင်းသည် " စိမိလိကာ "မည်၏၊ ဒေသနာ"ပုဆိုးကြမ်းအခင်း"ဟု အနက်ပေးကြ၏။]

ရက္ခတူလန္တိ-ကား၊ သိမ္မလိရက္ခာဒိနံ-လက်ပန်ပင် အစရှိကုန်သော၊ ယေသံကေသဉ္စိ—အမှတ်မရှိ, ကြင်းမဲ့ဥသုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ ရက္ခာနံ-သစ်ပင်ကို၏၊ ဘူလံ-လဲတည်း၊ (ဝါဠမ်းတည်း၊) လတာတူလန္တိ - ကား၊ ဒီရဝလ္လိအာဒီနံ-အုန်မုံးနွယ် အစရှိကုန်သော၊ (ရှေးနိဿယ၌ "ကုန်းကြီး အစရှိကုန်သော" ဟုပေး၏၊)ယာသံကာသဉ္စိ-အမှတ်မရှိ, ကြင်းမဲ့ဥသုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ ဝလ္လီနံ-နွယ်တို့၏၊ တူလံ-လဲတည်း၊ (ဝါဠမ်းတည်း၊)ပေါ်ဋ္ဌကိတူလန္တိ-ကား၊ ပေါ်ဋ္ဌကိကိဏာဒိနံ-ပြိန်းမြက် အစရှိကုန်သော၊ (ရှေးနိဿယ၌ "ပေါင်ရိုးပေါင် အစရှိကုန်သော"ဟု ပေး၏၊) ယေသံကေသဉ္စိ—ကုန်သော၊ တိဏဇာတိကာနံ - မြက်အမျိုးရှိသော သစ်ပင်တို့၏၊ အန္တမသော — အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဥစ္ဆုနဠာဒီနံပိ-ကြို, ကျူ။ အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ တူလံ-လဲတည်း၊(ဝါဠမ်းတည်း)။ [ရှင်မွေးလွန်း မြက်တို့မှ ဖြစ်သော လဲလည်း ဤမြက်လဲ၌ ပါဝင်၏။]

တိဟိ-သုံးမျိုးကုန်သော၊ ဧတေဟိ-ဤလဲတို့ဖြင့်၊ သဗ္ဗဘူတဂါမာ-အလုံးစုံသော ဘူတဂါမ်တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ သဂ်ဟိတာ - သိမ်းယူအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဒဟာန္တိ-နှ၏၊ (ကသ္မာ တိဟိ ဧတေဟိ သဗ္ဗဘူတဂါမာ သဂ်ဟိတာ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ရက္ခဝလ္လိတိဏဇာတိယော - သစ်ပင်, နွယ်, မြက်အမျိုးတို့ကို၊ မူဠ္ဆိတ္ဝာ-လွှတ်၍၊ အညော-ဒုဗ္ဗြဲသော၊ ဘူတဂါမော နာမ-ဘူတဂါမ် မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သစ်ပင် နွယ် မြက်မျိုးတို့ကိုလွှတ်၍ အခြားဘူတဂါမ် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊)တိဟိ ဧတေဟိ သဗ္ဗဘူတဂါမာ သဂ်ဟိတာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ၅ မျိုး

× × × × × × ×

ပေါဋ္ဌကိတူလံ။ ။ ပေါဋ္ဌကိတူလန္တိ ရေကတိဏတူလံ၊ ပေါဋ္ဌကိဂ္ဂဟဏဉ္စေတ္ထ တိဏဇာတိနံ နိဒဿနမတ္တံတိ အာဟ-ယေသံကေသဉ္စိ တိဏဇာတိကာနန္တိ၊-သာရတ္ထ၊ ရုက္ခေ လတာစ မူဠ္ဆိတ္ဝာ အဝသေသံ ဂန္ထာဒိကံ သဗ္ဗမ္ပိ တိဏဇာတိ ဧဝါတိ အာဟ-ယေသံကေသဉ္စိ တိဏဇာတိကာနန္တိ အာဒိ၊-ဝိမတိ၊ ဆိလိရင်းကား ရုက္ခတူလ,လတာတူလတို့မှ ကြင်းသမျှ လဲ,ဝါဠမ်းတို့ကို"ပေါဋ္ဌကိတူလ"၌ သွင်းယူရမည်-ဟူလို။

တို့ဖြင့် အလုံးစုံသော ဘူတဂါမ်ကို သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယသကသစ် – အမှတ်မရှိ, ကြွင်းမဲ့ဥသုံ, အလုံးစုံသော၊ ဘူတဂါမသည်– ဘူတဂါမ်၏၊ တူလံ-လဲသည်၊ ဗိမ္မောဟနေ- ခေါင်းအုံးအရာ၌၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ ပန–ဆက်၊ ဘိသိ-ဘုံလျှိုအခင်းသို့၊(မွေ့ရာအိပ်ရာခင်း ဖြူလုပ်ခြင်းသို့၊)ပါပုဏိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ သဗ္ဗမ္မိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ တေံ - ဤ သစ်ပင်လဲ, နွယ်လဲ, မြက်လဲ ဟူသမျှကို၊ အကပ္ပိယတူလန္တိ-မအပ်သော လဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ – လောမ မဖက် သက်သက်၊ ဗိမ္မောဟနေ – ခေါင်းအုံး၌၊ (ခေါင်းအုံးလုပ်ရာ၌၊)တေံတူလမေဝ- ဤလဲမျိုးသည်သာ၊ (ဝန္ဒတိ-အပ်သည်ကား၊)န-မဟုတ်သေး၊ ဟံသမောရာဒီနံ– ဟင်္သာ, ဥဒေါင်း အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗသကုဏာနံ – အလုံးစုံသော ငှက်တို့၏ငင်း၊ သီဟာဒီနံ - ခြင်္သေ့ အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနဉ္စ-အလုံးစုံသော ခြေ ၄ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့၏ငင်း၊ လောမမ္ပိ- အမွေးသည်လည်း၊ ဝန္ဒတိ--အပ်၏၊ ပန- ဗျတိရိုက်၊ ပိယဂုံပုပ္ဖဓကုဉ္ဇပုပ္ဖါဒီ - ပျဉ်းပန်း, ခရေပန်းအစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မရှိ, ကြွင်းမဲ့ ဥသုံ, အလုံးစုံသော၊ ပုပ္ဖံ-ပန်းသည်၊ န ဝန္ဒတိ–မအပ်၊(ခေါင်းအုံးအတွင်း၌ မသွင်းအပ်၊) [အဘိဓာန် နိဿယသစ်၌“ပိယင်္ဂု-ဥပါသကာပင်”ဟု ပေး၏၊“ဓကုလ-ချယားပင်”ဟုလည်း ပေးကြ၏။] တမာလပတ္တံ - ပန်းညှိရွက်သည်၊ သုဒ္ဓမေဝ–အခြား အရွက်တို့နှင့် မဖက် သက်သက်သည်သာ၊ န ဝန္ဒတိ-မအပ်၊ ပန-အနွယ်၊ မိဿကံ - အခြားအရွက်တို့နှင့် ရောအပ်သော ပန်းညှိရွက်ဘာည်၊ ဝန္ဒတိ - ၏၊ ဘိသိနံ - ဘုံလျှိုတို့၏၊ အနုညာတံ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော၊ ပဒ္ဓဝိဓံ - ငါးပါးအပြားရှိသော၊ဥဏ္ဏာဒိတူလမ္ပိ-သားမွေးအစရှိသောလဲသည်လည်း၊(ဗိမ္မောဟနေ–၌၊) ဝန္ဒတိ- အပ်၏၊ (ပဒ္ဓဝိဓဥဏ္ဏာဒိတူလလည်း နောက်၌ လာလတ်)။

အဒ္ဓကာယိကာနိတိ-ကား၊ ဥပဓုကာယပ္ပမာဏာနံ- ထက်ဝက်သော ကိုယ်ပမာဏရှိကုန်သော၊(ဗိမ္မောဟနာနိ ဓာရေန္တိ–၌စပ်၊) ယေသု–ယင်းထက်ဝက်ကိုယ် ပမာဏရှိကုန်သော ခေါင်းအုံးတို့၌၊ ကဋိတော - ခါးမှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊

× × × × × × ×

အဒ္ဓကာယိကာနိ။ ။“အဒ္ဓေါ– ထက်ဝက်သော+ ကာယော– ကိုယ်တည်း၊ အဒ္ဓကာယော - ကိုယ်၊ အဒ္ဓကာယော + ပမာဏံ + ယေသန္တိ အဒ္ဓကာယိကာနိ” ဟု ပြု၍ ပမာဏအနက်၌ ကိကပစ္စည်းသက်– ဟု သိစေလိုသောကြောင့် “ ဥပဓုကာယပ္ပမာဏာနိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာ၌ကား “ဥပဓုကာယပ္ပမာဏာနိတိ ဇ္ဈမိနာ အဒ္ဓကာယိကာနိတိ ဏ္ဍေ အဒ္ဓဿ ကာယဿ ပမာဏေန ကတာနိ အဒ္ဓကာယိကာနိတိ အတ္ထံ ဒဿေတိ ” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို ပမာဏေနကတ အနက်၌ ကိက သက်ပါ၊ [ယေသုကို “ယံသန္ဓာယဝုတ္တံ”၌ကဲ့သို့ အနက်ပေးပါသည်၊ ယောဇနာ၌ကား“ယေသု ဗိမ္မောဟနေသု ကဋိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝသီသံ ဥပဒဟန္တိ၊ တာနိ ဗိမ္မောဟနာနိ အဒ္ဓကာယိကာနိနာမာတိ ယောဇနာ”ဟု နိယမဝါကျထည့်၍ ယောဇနာသည်။]

ယာဝသိသံ-ဥုးခေါင်းတိုင်အောင်၊ ဥပဒဟန္တိ—ထားကြကုန်၏၊ [ဥပဒဟန္တိ့တိ ထပေန္တိ၊ -ဋီကာ၊] ယသ - အကြင် ခေါင်းအုံး၏၊ ဝိတ္ထာရတော - အကျယ် အားဖြင့်၊ ဝါ-အနံအားဖြင့်၊ တီသု- သုံးထောင့်ကုန်သော၊ ကဏ္ဏေသု - အနားတို့တွင်၊ ဒ္ဝိန္နံ-နှစ်ထောင့်ကုန်သော၊ ကဏ္ဏာနံ - အနားတို့၏၊ အန္တရံ - အကြား အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ မိနိယမာနံ-တိုင်းတာအပ်သော်၊ ဝိဒတ္ထိစေဝ-တထ္ထာသည်ပင်း၊ စတုရဿ္ဿ--လက်လေးသစ်သည်ပင်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနံ- အလယ် အရပ်သည်၊ မုဋ္ဌိရတနံ-တောင်ဆုပ်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-အဘို့ တပါး၊ ဒီဃတော-အလျားမှာ၊ ဒီယ၊ ရတနံ ဝါ-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင်ရှိသည်သော်ပင်း၊ ဝါ— တတောင့်တွာ ရှိသည်သော်ပင်း၊ ဒ္ဝိရတနံ ဝါ— ၂ တောင်ရှိသည်သော်ပင်း၊ ဟောတိ-၏၊ (တံ-ထို ခေါင်းအုံးသည်၊) သိသပ္ပမာဏံနာမ—ဥုးခေါင်း ပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံးမည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အယံ - ဤ အပိုင်းအခြားသည်၊ သိသပ္ပမာဏသ - ဥုးခေါင်း ပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံး၏၊ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ — အလွန်ဖြစ်သော အပိုင်း အခြားတည်း၊ ဣတော - ဤ အပိုင်းအခြားထက်၊ ဥဒ္ဓံ -အလွန်၊ ဝါ— အလွန် ပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံးသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဟေဋ္ဌာ ပန- အောက်၌ကား၊ ဝါ-အောက် ပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံးသည်ကား၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

× × × × × × ×

သိသပ္ပမာဏံ နာမ။ ။ “ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သိသပ္ပမာဏံ ဗိမ္ဗောဟနံ ကာတုံ” ဟူသော ပါဠိတော်၌ သိသပ္ပမာဏကို ဖွင့်ပြလို၍ “သိသပ္ပမာဏံနာမ” စသည် ကိုမိန့်သည်၊ ထိုဝါကျ၌ “ တီသုကဏ္ဏေသု ဒ္ဝိန္နံ ကဏ္ဏာနံ ”၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ယခုခေတ် အုံးနေကျ ခေါင်းအုံး အပြားကလေးကိုကြည့်၍ မသိနိုင်၊ ကျောင်းများ၌ ရှိတတ်သော အထက်အောက် ဘေး အညီအမျှရှိသော ၄ ထောင့် ခေါင်းအုံးကြီးကိုကြည့်မှ သိနိုင်မည်၊ မချုပ်မိ ၄ ထောင့် အဝတ်ကို ၃ ထောင့်သာရှိအောင် ထပ်လိုက်သော အခါ ထောင့် ၂ ထောင့်၏ အကြားသည် တထွာ လက်လေးသစ်ရှိ၍ ထပ်ထားအပ်သော အဝတ်၏ ခေါက်ရိုးကြောင်းနေရာ၌ တောင်ဆုပ်ပမာဏရှိရသည်။

ဝိမတိ။ ။သိသပ္ပမာဏံနာမ ယတ္ထ ဂိဝါယ သဟ သကလံ သိသံ ထပေတုံ သက္ကာ၊ တသစ မုဋ္ဌိရတနံ ဝိတ္ထာရပမာဏန္တိ ဒဿနေန္တော ဝိတ္ထာရတောတိ အာဒိမာဟ၊ ဇာဒဿ ဗိမ္ဗောဟနသ ဥဘောသု အန္တေသု ထပေတဗ္ဗစောဋ္ဌပမာဏဒဿနံ၊ တသ ဝသေန ဗိမ္ဗောဟနသ ဝိတ္ထာရပမာဏံ ပရိစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ တံ ဝဋ္ဋံဝါ စတုရဿံဝါ ကတ္ဝာ သိဗ္ဗိတံ ယထာ ကောဋ္ဌတော ကောဋ္ဌိ ဝိတ္ထာရတော ပုထုလဋ္ဌာနံ မုဋ္ဌိရတနပမာဏံ ဟောတိ၊ စဝံ သိဗ္ဗိတဗ္ဗံ၊ ဇာတော အဓိကံ နဝဋ္ဋတိ၊ တံ ပန အန္တေသု ထပိတစောဋ္ဌံ ကောဋ္ဌိယာ ကောဋ္ဌိံ အာဟစ္စ ဒိဂုဏံ ကတံ တိကဏ္ဍံ ဟောတိ၊ တေသု တီသု ကဏ္ဏေသု ဒ္ဝိန္နံ ကဏ္ဏာန မန္တရံ ဝိဒတ္ထိစတုရဿံလံ ဟောတိ၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနံ ကောဋ္ဌိတော ကောဋ္ဌိံ အာဟစ္စ မုဋ္ဌိရတနံ ဟောတိ၊ (အလယ်အရပ်သည် အစွန်းတခုမှ အစွန်းတခုအထိ ဧတောင်ဆုပ်ရှိ၏)၊ ဇာဒမသ ဥက္ကဋ္ဌပမာဏံ၊ တေနာဟ တီသု ကဏ္ဏေသူတိ အာဒိ။

ဒအဂိလာနသ-ဂိလာနမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သီသုပခာနဒ္ဓ-ဥုးခေါင်း ထားရာ ခေါင်းအုံးဂင်း၊ ပါဒုပခာနဒ္ဓ-ခြေတင်ရာ ခြေအုံးဂင်း၊ ဇာတိ-သို၊ ဒွယ မေဝ - ၂ ခုသောအုံးသည်သာ၊ ဝန္ဒတိ - အဝ်၏၊ ဂိလာနသ - ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ် အား၊ ဗိမ္မောဟနာနိ-ခေါင်းအုံးတို့ကို၊ သန္ဆာရိတွာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ဥပရိ-အထက်၌၊ ပစ္စတ္ထရဏံ - အပေါ်လွှမ်းအခင်းကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ နိပဇ္ဇိတုမိ - အိပ်ခြင်းငှါ သော်မှလည်း၊ ဝန္ဒတိ - ၏၊ (သမ္ဘာဝနာပဓိဖြင့် "မိ၌ထိုင်ခြင်းစသည်မှာ အထူး ဆိုဘွယ်ရာမရှိ" ဟု ပြသည်၊) ပန - ဆက်၊ ဘိသိနံ - ဘုံလျှိုတို့၏အတွက်၊ အန္ဒ ညာတာနိ- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သော၊ ပဒ္ဓ- ငါးပါးကုန်သော၊ ယာနိ ကဝ်ိယ တူလာနိ-အကြင်အပ်သော လဲတို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တေဟိ-ထိုလဲတို့ဖြင့်၊ (ကတံ-ပြုအပ်သော၊) ဗိမ္မောဟနံ-ခေါင်းအုံးသည်၊ မဟန္တမိ - ပမာဏထက်ကြီးသော ခေါင်းအုံးသည်လည်း၊ ဝန္ဒတိ-အဝ်၏၊ ဇာတိ-ဤသို့၊ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော-ဖုဿ ဒေဝထေရ်သည်၊ အာဟ - ပြီ၊ ပန - ဝါဒန္တရ၊ ဝိနယရဥပတိဿတ္ထေရော - ဝိနည်းမိုရ်ဖြစ်သော ဥပတိဿထေရ်သည်၊ ဗိမ္မောဟနံ-ကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုအံ့၊ ဇာတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကဝ်ိယတူလံ ဝါ - အပ်သောလဲကိုသော်၎င်း၊ အကပ်ိယတူလံ ဝါ-မအပ်သောလဲကိုသော်၎င်း၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်၍၊ ကရောန္တာဿ - ပြုသော ရဟန်းအား၊ ပမာဏမေဝ - ပဟာဏရှိသော ခေါင်းအုံးသည်သာ၊ ဝန္ဒတိ-၏၊ ဇာတိ-ဤသို့၊ အာဟ-ပြီ၊ [ဤဝါဒကို နောက်ထားသောကြောင့် ဤဝါဒအတိုင်းသာ မှတ်ရသည်။]

ပဒ္ဓဘိသိယောတိ- ကား၊ ပဒ္ဓဟိ- ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဥဇ္ဇာဒီဟိ- သားမွေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပုရိတဘိသိယော - ပြည့်စေအပ်သော ဘုံလျှိုတို့ကို၊ ("အန္ဒ ဇာနာမိ"၌စပ်၊) ဟိ - ခဲ့၊ တူလဂဏနာယ - လဲတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ တောသံ-ဤ ဘုံလျှိုတို့၏၊ ဂဏနာ-အရေအတွက်ကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ [ဥဇ္ဇာဇစသည်ကို "တူလ" ဟု ခေါ်ထား၏၊ ထိုတူလတို့က ငါးမျိုးပြားသော ကြောင့် "ပဒ္ဓဘိသိယော"ဟု ဘိသိငါးမျိုး အရေအတွက်ကို ဟောတော်မူထား သည်-ဟူလို။] တတ္ထ- ထို ငါးမျိုးသော လဲတို့တွင်၊ ဥဇ္ဇာဂုဟဏေန- ဥဇ္ဇာသဒ္ဒါ

× × × × × × ×

အဂိလာနသ၊ပေ၊ဝန္ဒတိ။ ။"ဂိလာနမဟုတ်လျှင် ခေါင်းအုံးနှင့်ခြေအုံး ၂ လုံး သာ အပ်၏" ဟု ဆို၏၊ ယခုအခါ ခြေအုံးကို အများအားဖြင့် အသုံးပြုလေ့ မရှိကြ၊ သို့သော် ခြေအုံးအစား ခေါင်းအုံးကို (ပါးနေသည့်အတွက်) ၂ လုံးထားကြ၏၊ ထိုသို့ ထားခြင်းကြောင့်ကား အပြစ်မရှိတန်ရာ၊ စာဠ်လာသော ခေါင်းအုံးသည် (အလုံး ဖြစ်စေ, ၄ ထောင့်ဖြစ်စေ) မြင့်သောကြောင့် ၂ လုံးဆင့်၍မအုံးနိုင်၊ ယခုခေတ်ခေါင်းအုံး များကား နိမ့်သောကြောင့် ၂ လုံးဆင့်ရ၏၊ ယခုအခါလည်း စာလာအတိုင်းမြင့်အောင် ချုပ်၍ , ခေါင်းအုံးတလုံးသာ ထားလျှင် ကောင်း၏၊ သို့မဟုတ် အောက်က သက်နှံး စောင် စသည်ထား၍ တလုံးသာ အသုံးပြုလျှင်လည်း ကောင်းပေသည်။

ဖြင့်၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊(ဧဋ္ဌကလောမမှ တပါးသော အခြားလောမ မဘက် သက်သက်)၊ ဧဋ္ဌကလောမမေဝ- သိုးမွေးကိုသာ၊ ဂဟိတံ- ယူအပ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ မနုဿလောမံ-လူ့အမွေးကို၊ ထပေတွာ-၍၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယ မံသဇာတိနံ - အပ်သောအသားရှိသော သတ္တွာမျိုး , မအပ်သော အသားရှိသော သတ္တွာမျိုး ဖြစ်ကုန်သော၊ ပက္ခိစတုပ္ပဒါနံ - အတောင်ရှိသော သတ္တွာ , ခြေလေးချောင်း ရှိသော သတ္တွာတို့၏၊ လောမံ - အမွေးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော အမွေးကို၊ ဣဓ-ဤ ဘိသိကိုပြုရာအခါဟူး၌၊ ဥဏ္ဏာဂဟဏေနေဝ- ဥဏ္ဏာသဒ္ဒါဖြင့်ပင်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ (ဥဏ္ဏာကို နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ပြထားသည်- ဟူလို၊) တာသွာ- ကြောင့်၊ ဆန္နံ - ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ စိဝရာနံ - သင်္ကန်းတို့တွင်၎င်း၊ ဆန္နံ-ကုန်သော၊ အနုလောမစိဝရာနဉ္စ - အနုလောမသင်္ကန်းတို့တွင်၎င်း၊ အညတရေန- တပါးပါးသော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝါ- တပါးပါးသောအဝတ်ဖြင့်၊ ဘိသိဆ္ဆဝိ - ဘုံလျှိုရေကို၊ (မွေ့ရာအခွံကဲ့သို့ ဘုံလျှိုအခွံကို၊) ကတ္ဝာ-၍၊ တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသောအမွေးကို၊ ပက္ခိပိတ္ဝာ-ထည့်၍၊ ဘိသိ -ဘုံလျှိုကို၊ ကာတုံ-၄၊ ဝဋ္ဋတိ- ၏၊ ပန- အဘို့တပါးကား၊ ဧဋ္ဌကလောမာနိ - သိုးမွေးတို့ကို၊ အပက္ခိဒိတွာ-မထည့်မူ၍၊ကမ္မလမေဝ-ကမ္မလာကိုသာ၊ဝါ-သင်္ဃလင်္ကိုသာ၊စတုဂ္ဂုဏံ ဝါ- လေးထပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပဉ္စဂုဏံ ဝါ- ငါးထပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ ကတာပိ — ပြုအပ်သော ဘုံလျှိုသည်လည်း၊ ဥဏ္ဏာဘိသိသဏ်္ဌာနမေဝ — ဥဏ္ဏာဘိသိဟူသော အရေအတွက်သို့သာ၊ ဂဏ္ဌတိ- ရောက်၏။

[ဥဏ္ဏာဘိသိကိုပြပြီး၍ စောဋ္ဌဘိသိ အစရှိသည်ကိုပြလိုသောကြောင့် "စောဋ္ဌဘိသိ အာဒီသု" အစရှိသည်ကိုမိန့်သည်။] စောဋ္ဌဘိသိအာဒီသု - စောဋ္ဌဘိသိ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ("စောဋ္ဌဘိသိ ဝါကဘိသိ" စသည်တို့၌စပ်)၊ (တနည်း) စောဋ္ဌဘိသိအာဒီသု - တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ နဝစောဋ်ံဝါ- အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ ပုရာဏစောဋ်ံဝါ - အဟောင်းဖြစ်သော အဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ သံဟရိတွာဝါ-

× × × × × × ×

ကမ္မလမေဝ ၊ပေ၊ ဂဏ္ဌတိ။ ■ကမ္မလမေဝ ၊ပေ၊ ဥဏ္ဏာဘိသိ သဏ်္ဌာနမေဝ ဂဏ္ဌတိတိ သာမညတော ဝုတ္တတ္တာ ဂေါနကာဒိ အကပ္ပိယမိဂ (လက်လေးသစ်ထက်လွန်သောအမွေး ရှိသော သားမွေးအခင်း အစရှိသော အကပ္ပိယလည်းဖြစ်သော) ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ ဘိသိယံ ပက္ခိပိတွာ သယိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ – ဝိမတိ၊ အကပ္ပိယအခင်းကို ဘိသိအတွင်း သွင်း၍ထားမှ အပ်သည်၊ အပေါ်က အဝတ်ဖုံးထားရုံမျှဖြင့် မအပ်၊ ထို့ကြောင့် အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ခင္ဉာပေါ်၌ မခင်းကောင်းသော သားမွေးကော်ဇောကို ခင္ဉာပေါ်၌ ခင်း၍ အပေါ်က အဝတ်လွှမ်းရုံဖြင့် အိပ်တတ်ကြသည်၊ ဘုံလျှိုအတွင်း မသွင်းသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ခင်း၍မအိပ်ကောင်းဟု မှတ်ပါ။

ဓခါက်၍သော်၎င်း၊ အန္တော - အတွင်း၌၊ ပက္ခိပိတွာဝါ - ထည့်၍သော်၎င်း၊ ကတာ-ပြုအပ်သောဘုံလျှိုကို၊ စောဠဘိသိတိ-စောဠဘိသိဟူ၍၊ (ဝေဒိတမ္ဗာ)၊ [ပဏ္ဏာဘိသိတိ ဝေဒိတမ္ဗာမှ "ဇုတိ ဝေဒိတမ္ဗာ"ကို ယူသည်။]

ယံကိဉ္စိ-သော၊ ဝါကံ- လျှော်မျှင်ကို၊ ပက္ခိပိတွာ- ၍၊ ကတာ- ပြုအပ်သောဘုံလျှိုကို၊ ဝါကဘိသိတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-လျှော်မျှင်ထည့်၍ ပြုအပ်သောဘုံလျှိုဟူ၍၊ (ဝေဒိတမ္ဗာ)၊ [အုန်းဆံမွေ့ရာစသည်များလည်း ဤ ဝါကဘိသိဠပါဝင်သည်။] ယံကိဉ္စိ-သော၊ တိဏံ-မြက်ကို၊ ပက္ခိပိတွာ- ၍၊ ကတာ- ပြုအပ်သောဘုံလျှိုကို၊ တိဏဘိသိတိ — ဟူ၍၊ ဝါ — မြက်ကိုထည့်၍ ပြုအပ်သောဘုံလျှိုဟူ၍၊ (ဝေဒိတမ္ဗာ)၊ သုဒ္ဓတမာလပတ္တံ - သက်သက်သော ပန်းညှိရွက်ကို၊ အညတြ - ကြဉ်ထား၍၊ ယံကိဉ္စိ- သော၊ ပဏ္ဏံ- သစ်ရွက်ကို၊ ပက္ခိပိတွာ - ၍၊ ကတာ-ကို၊ ပဏ္ဏဘိသိတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတမ္ဗာ၊ ပန-အဘို့တပါး၊ တမာလပတ္တံ-သည်၊ အညေန-အခြားသောအရွက်နှင့်၊ မိဿမေဝ - ရောနှောအပ်မှသာ၊ ဝဋ္ဋတိ - ၏၊ သုဒ္ဓံ - သက်သက်သော ပန်းညှိရွက်သည်၊ န ဝဋ္ဋတိ - မအပ်။

ဘိသိယာ - ဘုံလျှိ၏၊ ပမာဏနိယမော - ပမာဏ၏ မြဲသောအမှတ်အသား သည်၊ နတ္ထိ၊ မဠုဘိသိ - ညောင်စောင်း၌ ခင်းအပ်သောဘုံလျှိုဌင်း၊ ပိဋ္ဌဘိသိ - အင်းပျဉ်၌ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုဌင်း၊ ဘူပတ္ထရဏဘိသိ - မြေအခင်းပေါ်၌ ခင်းအပ်သောဘုံလျှိုဌင်း၊ စက်ပနဘိသိ- စင်္ကြံပေါ်၌ ခင်းအပ်သောဘုံလျှိုဌင်း၊ ပါဒပုဉ္ဆနဘိသိ - ခြေသုတ်ကြောင်း ဘုံလျှိုဌင်း၊ ဇုတိ - သို့၊ တောသံ - ၌ ဘုံလျှိုတို့အား၊ အနုရူပတော - လျော်သောအားဖြင့်၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ အတ္တနော-၏၊ ရုစိဝသေန-အလို၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပမာဏံ-ကို၊ ကာတမ္ဗံ-ပြုနိုင်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥတ္တာဒိ-သိုးမွေး အစရှိသော၊ ယံ ဧတံ ပဠုဝိဓတူလမိ- အကြင် ငါးပါးအပြားရှိသော လဲ့သည်လည်း၊ ဘိသိယံ- ၌၊ ဝဋ္ဋတိ- ၏၊ တံ-ထို ငါးပါးအပြားရှိသော လဲသည်၊ မသူရကေပိ - သားရေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ဘုံလျှိ၌လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရန္ဒိယံ- ၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဧတေန-၌ ကုရန္ဒိအဋ္ဌကထာစကားဖြင့်၊ မသူရကံ-သားရေဘုံလျှိုကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-၄၊ ဝဋ္ဋတိ- ၏၊ ဇုတိ-၌အနက်သည်၊ သိဒ္ဓံ- ပြီးသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ [မသူရကေတိ စမ္မမယဘိသိယံ၊ စမ္မမယံ ပန ဗိမ္ဗောဟနံ တူလပုဏ္ဏမိ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ၊- ဝိမဟိ။]

မဠုဘိသိံ ပိဋ္ဌေ သံဟရန္တိ- ကား၊ မဠုဘိသိံ - ညောင်စောင်း၌ ခင်းထိုက်သော ဘုံလျှိုကို၊ ပိဋ္ဌေ - အင်းပျဉ်၌၊ အတ္ထရန္တိ - ခင်းကုန်၏၊ အတ္ထရဏတ္ထာယ-ခင်းခြင်းအကျိုး၄၊ သံဟရန္တိ - ဆောင်ကုန်၏၊ ဇုတိပိ - ၌အနက်သည်လည်း၊

× × × × × × ×

မဠုဘိသိံ ပိဋ္ဌေ သံဟရန္တိ။ ။မဠ္ဌေ + အတ္ထရိတမ္ဗာ+ ဘိသိ မဠုဘိသိ၊ "ပိဋ္ဌေ သံဟရန္တိ, ပိဋ္ဌေ သန္ထရန္တိ"ဟု ပါဌ၂ မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် "သန္ထရန္တိ"ပါဌ်သည် မူရင်းမဟုတ်၊ အကယ်၍ မူရင်းဖြစ်လျှင် "အတ္ထရန္တိ "ဟု ဖွင့်ဟပြယ် မလို၊ "သံဟရန္တိ"သာ

ယုဇ္ဈတိ - သင့်၏၊ [အချို့စာၦ ဝိဌမပါ၊] ဥလ္လောကံ အကရိတ္ထာတိ — ကား၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ စိမိလိကံ-အဝတ်ကြမ်းကို၊ အဒတ္ထာ-မပေးမူ၍၊ (“သန္တ့ရန္တံ”ဠီစပ်၊) ဖေါသိတုန္တိ - ကား၊ ရဇနေနဝါ - ဆိုးရည်ဖြင့်သော်ငင်း၊ ဟလိဒ္ဒိယာဝါ- နန္တင်းဖြင့်သော်ငင်း၊ ဥပရိ - အထက်၌၊ ဖုသိတာနိ - အပေါက်တို့ကို၊ ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ ဠီစပ်၊) ဘတ္တိကမ္မန္တိ-ကား၊ ဘိသိစ္ဆဝိယာ-ဘုံလျှိုရော်၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဘတ္တိကမ်ံ-အဆင်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုခြင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဟတ္ထဘတ္တိန္တိ — ကား၊ ပဒုဂ်ုလိဘတ္တိ — လက်ငါးခေျာင်းရာထင်အောင် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုမှုကို၊ (အနုဇာနာမိ)။

× × × × × × ×

မူရင်းပါဠိ ဖြစ်စရာရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် “သံဟရန္တိ – ဆောင်ကုန်၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သည်ကို “အတ္ထရန္တိ–ခင်းကုန်၏”ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထဖွင့်သည်၊ “သံဟရန္တိ–ဆောင်ကုန်၏” ဟူရာဝယ် “ခင်းဘို့ရန် ဆောင်ကုန်၏” ဟု အနက်ဖြစ်သင့်သောကြောင့် “အတ္ထရဏာထ္ထာယ သံဟရန္တိတိပိ ယုဇ္ဈတိ ” ဟု တနည်းဖွင့်သည်၊ အကယ်၍ “သန္ထံ့ရန္တိ” ပါဠိသာ မူရင်းဆိုလျှင် ဤ နောက်အနက်ကို မဖွင့်နိုင်၊ ယေဒနာဠီကား“သန္ထရန္တိ” ပါဠိကိုပင် မူရင်းဟု ယူဆ၍“အတ္ထရဏာထ္ထာယ သံဟရန္တိတိ ဣမိနာ အတ္ထရန္တိတိ ဣတ္ထေ ကာရိယူပစာရေန အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒသ္သေတိ၊ အတ္ထရဏာယ ဟိ သံဟရဏံ ကာရဏံနာမ၊ အတ္ထရဏံ ကာရိယံနာမ”ဟု ဖွင့်ဆွေးလေသည်။

ပါဠိဓေတ်။ ။ပါဠိယံ သေနာသနပရိက္ခာရဒုဿံတိ သေနာသနပရိက္ခာရကရဏတ္ထာယ ဒုဿံ၊ ဘိသိ° သြန္နဒ္ဓိတုံတိ ဘိသိတ္ထရိကာယ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဗန္ဓိတုံ၊ ပရိဘိဇ္ဇတီတိ မဇ္ဈာဒိတော သာရိယမာနာ (ရွှေ့စေအပ် = ရွှေ့အပ်သော်) ပိဋ္ဌကောဋ္ဌိ အာဒိသုနိသီဒန္တေဟိ ဃံသိယမာနာ (ပွတ်တိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊) ဘိသိ ပရိဘိဇ္ဇတိ၊ သြန္နဒ္ဓမဠံတိ ဘိသိ° ကောဗဒ္ဓံ ကတ္ဝာ ဗဒ္ဓမဠံ၊—ဝိမတိ။ [“သြန္နဒ္ဓမဠံ–ဖွဲကြက်အပ်သောဘုံလျှိုရှိသော ညောင်စောင်းကိုငင်း၊ သြန္နဒ္ဓပိဋ္ဌံ–ဖွဲကြက်အပ်သော ဘုံလျှိုရှိသော အင်းပျဉ်ကိုငင်း၊ အနုဇာနာမိ- ၏” ဟု ပေးပါ။]

ဥလ္လောကံ။ ။အခြားနေရာ၌ အထက်မျက်နှာကြက်ကို“ဥလ္လောက”ဟု ခေါ်၏၊ ဤနေရာ၌ ဘိသိ လျောမကျဘို့ရန် အောံခံပြုကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်ကို“ဥလ္လောက” ဟု ခေါ်သည်၊ ဘိသိက လျောကျသောအခါ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၏ ဘေးသို့(အဖျားသို့)ရောက်နေ၏၊ ထိုအခါ ထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့က လျောကျနေသည့်အတိုင်း အပေါ်က ထိုင်လျှင် စုတ်လွယ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုံလျှိုလျောမကျဘို့ရန် အောံခံအခင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၍ ဘိသိကို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ပေါ်၌ ခိုင်မြဲအောင် ဖွဲတုပ်ထားဘို့ရန် မိန့်တော်မူရသည်။

ဖေါသိတုံစသည်။ ။ခိုးသူတို့သည် ဘုံလျှိုအရေအခွံကို လုံချည် အင်္ကျီချုပ်ဘို့ရန် ဆောင်ယူသွားတတ်သောကြောင့် ဘုံလျှိုအရေကို ရဟန်းတို့ပစ္စည်းဟု အမှတ်အသားပြုကြောင်းဖြစ်သော ဆိုးရည်ပေါက်, နန္တင်းပေါက်များကို ပေးထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရသည်၊ ထိုသို့ အမှတ်အသားပြုပါလျက် ခိုးကြပြန်သောကြောင့် “ ဘတ္တိကမ္မ (ဘိတ္တိ

ဇုက္ကာသံတိ-ကား၊ ရာဂ္ဒနိယျာသံဝါ-သစ်စေးကိုသော်၎င်း၊ သိလေသံဝါ-အခြား အစေးကိုသော်၎င်း၊(အနုဇာနာမိ)၊ [“ရာဂ္ဒနိယျာသံ-သစ်ပင်ချည်ကို” ဟု ရှေးနိသယျ်၌ ပေး၏၊ ပါဠိတော်နိသာယျ်၌ “ဇုက္ကာသံ-ချေးသစ်စေးကို”ဟု ပေး၏၊ တမာပင်စသည်မှ ထွက်နေသော အစေးကို“သစ်ပင်ချေး”ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။] ပိဌမန္ဒံတိ—ကား၊ ပိဌခလိ - မုန့်ညက်ကစိရေကို၊ (အနုဇာနာမိ)၊ [ကြိတ်ချေအပ်သော မုန့်ညက်ကို “ ပိဋ္ဌ ”ဟု ခေါ်၏၊ ထို ပိဋ္ဌဖြင့် နယ်အပ်သော အရည်ကို“ဂိဋ္ဌမဋ္ဌ”ဟု ခေါ်၏၊ “ကော်” ဟု ခေါ်အပ်သော ကစ်ရည်တည်း။] ကုဏ္ဍကမတ္တိကံတိ-ကား၊ ကုဏ္ဍကမိဿကမတ္တိကံ - ဆန်ကွဲဖြင့် ရောအပ်သော မြေညက်ကို၊(အနုဇာနာမိ)၊ သာသပကုန္ဒံတိ-ကား၊ သာသပပိဋ္ဌံ- မုန်ညင်းမှုန့်ကို၊(အနုဇာနာမိ)၊ သိတ္ထဝေလကံတိ-ကား၊ ဝိလိနမဓုသိတ္ထကံ - ကျွဲမွေးပျားဖယောင်းရည်ကို၊(အနုဇာနာမိ)၊ [ရှေးနိသယျ်၌“ဖယောင်းဆိ”ဟုလည်း ပေး၏။] အစ္စုဿန္ဒံ ဟောတိတိ-ကား၊ ဓိန္ဒုဓိန္ဒု - အပေါက် အပေါက်သည်၊ ဟုတ္ဝာ - ဖြစ်၍၊ တိဋ္ဌတိ — တည်၏၊ [ဓိန္ဒုဓိန္ဒု ဟုတ္ဝာတိ ဣမိနာ အစ္စုဿန္ဒံ

× × × × × × ×

ကမ္မ) = ဘုံလျှိုရေ၏အပေါ်၌ အဆင်းအမျိုးမျိုးပြထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်၊ ထိုသို့ ပြထားသော်လည်း ခိုးကြပြန်သောကြောင့် ဟတ္ထဘတ္တိကမ္မ (ဟတ္ထဘိတ္တိကမ္မ) - ဘုံလျှိုရေ၏အပြင်၌ လက်ဖြင့် တစုံတခုသောအမှတ်အသားကို ပြထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ မဖွင့်။] ထိုသို့ ပြုပါလျက် ခိုးကြပြန်သောကြောင့် ဟတ္ထဘတ္တိ-လက်ရာထင်အောင် ပြထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။

ဝိမတိ ။ ။ ပါဠိယုံ ဆဝိ ဥပ္ပါဒေတွာ ဟရန္တိတိ ဘိသိစ္ဆဝိ စောရာ ဟရန္တိ၊ ဖေါသိတုံတိ စောရေဟိ ဟရိတသ ပစ္ဆာဟရိတသညာဏဖုသိတဗ်ဗန္တိ (ပြန်၍ဆောင်ယူအပ်သော ဘိသိဟု အမှတ်အသားဖြစ်သော ရေပေါက်ကဲ့သို့သော အပေါက်တို့ကို၊) ဒါတုံ၊ဘတ္တိကမ်ံတိ နာနာဝဏ္ဏေဟိဝိ ဘတ္တိရာဇိကရဏံ (ရေပေါက်ကဲ့သို့သောအပေါက်တို့ထက် ထင်ရှားအောင် ဘုံလျှိုအရေပေါ်၌ အရေးအကြောင်း ပြုမှုကို၊) ဟတ္ထကမ်ံတိ ဟတ္ထေန ယံကိဉ္စိ သညာကရဏံ- (ရာဇိကရဏထက်ပင်ပို၍ အဆင်းကိုပျက်စေနိုင်သော လက် ၅ ချောင်းရာထင်အောင် အမှတ်အသားပြုခြင်းကို။)

မူကဲ့။ ။စာအုပ်တို်၌“ဘတ္တိကမ်ံ=ဘိတ္တိကမ်ံ”ဟု ၂ မျိုးတွေ့ရ၏၊ “ဘိသိစ္ဆဝိယာဒဉ်ပရိ”ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့် “ ဘုံလျှိုအခွံ၏ အထက် ”ဟု သိသာ၏၊ ထို့အထက်၌ “ ဘိတ္တိ– နံရံ”မရှိ၊ “ဟတ္ထဘတ္တိံတိ ပဥ္စင်္ဂုလိဘတ္တိံ ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “လက် ၅ချောင်းရာထင်ရှိနေသောနံရံ”ဟုလည်း အနက်မဖြစ်နိုင်၊ ထောမနိမိဋ္ဌ ဘတ္တိ၏အနက်များတွင် “တဒေကဂ္ဂ+စိတြဝုတ္တိဘေဒ– ထို၏ တခုသောအဖို့ဋ္ဌ+ဆန်းကြယ်စွာဖြစ်ခြင်းအထူး ”ဟူသော အနက်လည်း ပါ၏၊ ထို အနက်သည် ဤနေရာ၌ ဖြစ်သင့်၏၊ ထို့ကြောင့် “ဘတ္တိကမ်ံ, ဟတ္ထဘတ္တိံ”တို့သာ ပါဋ္ဌမှန်တည်း၊ “ဘတ္တိကမ်ံ – အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို၊ ဟတ္ထဘတ္တိံ– လက် ၅ ချောင်းရာထင်အောင် အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို” ဟု ပေးပါ။

ဟောတိတိ ဧတ္ထ ကာရဏ္ဍုပစာဒံ ဒသေတိ၊ အစ္ဆုဿန္ဒဉ္ဒို ကာရဏံ ဟောတိ၊ ဖိန္ဒုဖိန္ဒု ဟုတ္ဝာ ဌာနံ ကာရိယံ ဟောတိ၊-ယောဇနာ။] ပစ္ဆုဒ္ဓရိတုံတိ - ကား၊ ဥဒ္ဓိုတုံ-သုတ်ခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဂဏ္ဍုပ္ပတ္တိကံတိ - ကား၊ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒဂ္ဂထဖတ္တိကံ- တိ၏ ချေးဖြစ်သော မြေညက်ကို၊ (တိကျစ်စာကို၊ "ဒတ္ဝာ" ဥစ္စစပ်၊) ကသာဝံတိ - ကား၊ အာမလကဟရိတကာနံ - ရွှစ်ရွားသီး ဖန်ခါးသီးတို့၏၊ ကသာဝံ-အဖန်ရည်ကို၊ (အနုဇာနာမိ)။

နဘိက္ခဝေ ပဋိဘာနစိတ္တံတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိဉ္စ်၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ (တိရစ္ဆာန်ရုပ် စသည် မဖက် သက်သက်၊) ဣတ္ထိပုရိသရူပမေဝ - မိန်းမရုပ်, ယောကျ်ားရုပ်သည်သာ၊ (နဝဋ္ဋတိ) - မအပ်သည်ကား၊ နံ-မဟုတ်သေး၊ တိရစ္ဆာန ရူပမိ—တိရစ္ဆာန်ရုပ်ကိုလည်း၊ အန္တမသော—အဆုံးဉ္စ် ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒရူပမိ - တိရုပ်ကိုလည်း၊ ဘိက္ခုနော - ရဟန်းအား၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ကာတုံဝါ—ပြုခြင်းငှါငင်း၊ ကရောဟိ-ပြုလော၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တုံဝါ-ပြောဆိုခြင်းငှါငင်း၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဥပါသက - ဥပါသကာ၊ ဒွါရပါလံ-တံခါးစောင့်ရုပ်ကို၊ ကရောဟိ-ပြုလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တုမို-ပြောခြင်းငါလည်း၊ နလဉ္ဇတိ-မရအပ်။

ပန-အနွယ၊ ဇာတက၊ပေဒါနာဒီနိ—ဇာတ်တော်၏အရာဖြစ်သော အရုပ်, အသဒိသဒါနရုပ် အစရှိကုန်သော၊ ပသာဒနီယာနိ-ကြည်ညိုဘွယ် ကောင်းသော အရုပ်တို့ကိုငင်း၊ နိဗ္ဗိဒါပဋိသံယုတ္တာနိ-ငြီးငွေ့ခြင်းနှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထူနိ ဝါ-ဝတ္ထုအရုပ်တို့ကိုသော်ငင်း၊ ပရေဟိ-သူတပါးတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ကာရာပေတုံ-ပြုစေခြင်းငှါ၊ လဉ္ဇတိ-ရအပ်၏၊[ပရေဟိ ကာရာပေတုံတိ ဂုတ္တာတ္တာ ဗုဒ္ဓရူပမို သယံ ကာတုံ နလဘတိ၊—ဝိမတိ။] မာလာကမ္မာဒီနိ- ပန်းပြောက်ထွင်းမှုအစရှိသည်တို့ကို၊ သယမို-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ကာတုံ—ငှါ၊ လဉ္ဇတိ- ၏၊ [ပိဖြင့် သူတပါး ခိုင်းခြင်းကို ဆည်း။]

အာဠာကမန္ဒာတိ -- ကား၊ ဧကင်္ဂဏာ - တခုတည်းသော အပြင်ရှိကုန်သည်၊ မနုဿာဘိကိဏ္ဏာ-လူတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သည်၊(ဟောန္တိ)၊ တယော ဂဇ္ဇတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိဉ္စ်၊ သိဝိကာဂဇ္ဇောတိ-ကား၊ စတုရဿဂဇ္ဇော - လေး

× × × × × × ×

ကရောဟိ၊ပေ၊နလဉ္ဇတိ။ ။ကရောဟိတိဝတ္ထုံမို နလဉ္ဇတိတိ အာဏတ္တိယာဝေဝတိုက်ရိုက်စေခိုင်းခြင်းကိုသာ၊ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ—ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒွါရပါလံ—တံခါးစောင့်ရုပ်ကို၊ ကိံနကရောသိ-အယ့်ယ်ကြောင့်မပြုသနည်း၊ ဣတိ အာဒိနာ—ဤသို့ အစရှိသော၊ ပရိယာယေန— ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊— ဝိမတိ။

ကေဂ်ဏာ ။ ။ ကျောင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူရာ၌ အကာ မပါသေးသောကြောင့် ကျောင်းဆောင်မဟုတ်သော မြေအရပ်နှင့် တပြင်တည်းဖြစ်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် "မနုဿာဘိကိဏ္ဏာ-လူတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသည်" ဟုဆိုသည်၊ ထိုသို့ ကေဂ်ဏာမဖြစ်ခဲ့အောင် ယခုခေတ်

ထောင့်ရှိသော အခန်းဘည်း၊ နဒီကာဂဇေ့ဘတိ-ကား၊ ဝိညာဂရတော-အနံ
ထက်၊ ဒီ[illegible]ကို[illegible]ယာမော-၂ ဆ သုံးဆ အလျားရှိသော၊ ဒီယဂဇ္ဈော-
ရှည်သော အခန်းတည်း၊ ဟဒ္ဒိယဂဇ္ဈော်ဘိ-သည်ကား၊ အဂ္ဂကာသတလေ-
ဟင်္ဂလင်းအပြင်၌(အမိုးမရှိသော လွင်ပြင်၌)၊ ကုဋာဂါရဂဇ္ဈော်ဝါ-အထွဋ်
ရှိသော အိမ်ဟူသော အခန်းငယ်း၊ မဏ္ဍပဒွါရဒေ့ဂဇ္ဈော်ဝါ-အထွဋ်မဲ့မိုး ဥပုံပြည့်
အမိုးရှိသော အခန်းငယ်းတည်း။

ကုလကံပါဒကံတိ-ကား၊ ရုက္ခံ-အနှစ်ရှိသောသစ်သားကို ဝိန်းဝိုင်းတွာ-ထွင်းရှာ၊
တည်ဆောက်ထိုသစ်သားပေါက်ဖွဲ့၊ (သစ်သားတပေါက်တပေါင်းဖွဲ့)၊ ခါးအုပ်ကေ-
အနှစ်ရှိသော ငုတ်၂ခုတို့ကို၊ အာကောဋေတွာ-စိုက်နှက်ရှာ၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊
နံရံအခြေကို၊(အဓိဋ္ဌာနာဒိ)၊ အာဟာရိမံ-ပြောင်းရွှေ့ရှက်ရကောင်းသော၊တံဘိတ္တိ
ပါဒံ-ထိုနံရံအခြေကို၊ ဒိန္နကာလုပါဒသံ-ချွေးပြေသော နံရံခြေကို၊ ဥပဏ္ဍကေ
ဆင်-ထောက်ခံခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘုဒိယံ-ခြေပေါင်း၌၊(တည်ရာကြွမ်းပြင်စသည်၌)၊
ပဝိဋ္ဌာပေတုံ-တည်စေခြင်းငှါ၊ အနုဘာနာဒီ-၏၊ ဌာတိ အစ္ဆော၊ ပရိဿာဝတာ

× × × × × × ×

အကာနေရာ၌"ဟိရောကရဏီ"ကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ရွှေးက အဝတ်အကာကို တင်းတိန်
ပေါင်ကြိုးတွေကာသောကြောင့်"တင်းတိန် ကန့်လန့်ကာ"ဟု ခေါ်ကြ၏။ [စကံကာ
တိ အဓိဟာရဖြင့်နေ့ သမားနဘူဒိဘာဂါ၊-ယေဒနော၊]

ကုလကံပါဒကံ၊ ။"ကုဋ္ဌကံပါဒကံ"ဟုလည်း သိဟိုဠ်မှာ ရှိသတတ်၊ အခန်း၏
မူလနံရံခြေ ဆွေးနေသောကြောင့် ထိုနံရံခြေ၏ အောက်က ထောက်ထားဘို့ရန်ဖြစ်သော
အခြေကို"ကုလကံပါဒက"ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုနံရံခြေလုပ်ပုံကို ပြလိုရှိ"ရုက္ခံ ဝိညိတွာ"
စသည်ကိုဆိုသည်၊ တော်တော်တန့်တန့်ဖြင့် မဆွေးနိုင်သောသစ်သားမြားကို သင့်တော်
သလောက် အပေါက်ဝေါက်ရှိ(အရှား၂ဘက်၏ အနိုးအပါးဌ ဖြင့်ဝေ, ထိုနေရာ
နှင့်တကွ အလယ်ခေါင်ပါဖြစ်ဝေ,အပေါက်ဝေါက်ရှိ)ထိုအပေါက်တခုတခုဌ သစ်သား
ငုတ်၂ခုကို ဝိုက်ထားရမည်၊ ထိုသို့ပြုပြီးနောက် ဆွေးသော နံရံခြေ၏ အောက်ဌ ထား
ရသည်၊ ထိုအခါ ဆွေးသော နံရံခြေကို ထိုငုတ်များ၏ အပေါ်ဌ တင်ထားရသည်၊ ထိုသို့
ပြုသောအခါ ဆွေးပြီသော နံရံခြေလည်း နောက်ထပ် မဆွေးနိုင်တော့၊ မူလနံရံခြေက
အတောင်ဆွေးပြီးသား ဖြစ်လျှင်လည်း ဆွေးသောနေရာကို ဖြတ်ပြီးမှ တင်ထားရမည်။
[ရုက္ခံ ဝိညိတွာတိ တဋ္ဌကသာရဒါရုံ အစ္ဆသိမေ ဝိညိတွာ ဆိုဋ္ဌ ကတ္တာ ကပ္ပကတံ
ဖိယ သာရဒါရုဝေ အာကောဋေတွာ၊ စတံကတမေဝ အာဟင်္ဂိမံ ဘိတ္တိပါဒံတိ ဝုတ္တံ၊
ဥပဏ္ဍကေနဆဏ္ဍံ ဘုဒိယံ ဟတိ်ဌာပေတုန်ဝိ ဒိန္နကာလုပါဒေန မဟိ သမားနဘာဝံ ခါရုကာ
ဃိသေန ဥဿာပေတွာ မူလေန ဘုဒိယံ ဟတိ်ဌာပေတုံ၊ - ဝိမတိ၊]

မရိဿာဝကာကိဉိက်၊ ။ဟရိဿာဝကာဆိုတိ ဂလိုဏ္ဍာဝဝိတ္ထာကဉိယာ ဩဝဿနဌ်ား
သော ဟရိတ္တာဝကာဆိုး၊ ကဲ့ဉိက်တိ တာလပဏ္ဏာဒိကို ကတပဒလံ၊- ဝိမတိ၊ ဌ်ိတကားဖြင့်
"အကံတောသုတ်သားအစေ်သော နံရံကို ဒိုးပက်လုပ်ဌ သုဇောင်ပျက်မည့် ဖိုးသောကြောင့်
လုန်းဌ်ကိုပြု၊ စသည်တို့ကြောင့် ကာထား၌ရန် ဌွဲ့ပြုခြင်းကို မှသည်"ဟု သိပါ၊

ကိဋ္ဌိကံတိ-ကား၊ ဝဿပရိဟ္တာဇာတ္တံ- မိုးရေကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကိဋ္ဌိကံ- ထန်းရွက်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော အပြားကို၊ ဝါ-ကဲလားကို၊ (နံရံ၏ အားပတ်ပတ်လည်က ကဲလားထောင်ထားခြင်းကို)(အနုဇာနာမိ)၊ဥဒ္ဒဿုဓံတိ-ကား၊ ဝစ္ဆကဝေါမယေန စေဝ- နွားငယ်၏ ချေးနှင့်ဂုင်း၊ ဆာရိကာယစ- ပြာနှင့်ဂုင်း၊ လဒ္ဓိ -တက္ခ၊ မဒ္ဒိတမတ္တိကံ-နယ်အပ်သော မြေညက်ကို၊(အနုဇာနာမိ)။

ပမုခံ-အဉ္ဇုး အစ မုခ်ကို၊ ဝါ - ဆင်ဝင်ကို၊ အာဠိန္ဒေါနာမ - အာဠိန္ဒမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ယံ-အကြင် အရပ်ကို၊ နိက္ခမန္တာစ-ကျောင်းမှ ထွက်သူတို့သည်ဂုင်း၊ ပဝိသန္တာစ- ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်သူတို့သည်ဂုင်း၊ ပါဒေဟိ - ခြေဘို့ဖြင့်၊ ဟနန္တိ-ညှဉ်းဆဲကုန်၏၊(ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ရာရောက်ကုန်၏)၊(တံ-ထိုအရပ်သည်)၊ ပဃနံနာမ—ပဃနမည်၏၊ ဧတံ-ဤပဃနဟူသော အမည်သည်၊ ဝိဟာရဒွါရေ-ကျောင်းခန်းမဆောင် တံခါးဦး၌၊ ဥဘတောာ- ၂ ဖက်၌၊ ကုဋ္ဋံ-နံရံကို၊ နိဟရိတ္ဝာ-ဆုတ်၍၊ ကတပဒေသဿ — ပြုအပ်သော အရပ်၏၊ အဓိဝစနံ - အမည်တည်း၊ ပဃနံတိပိ-ပဃနဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ မဏ္ဍေ ဂဿဿ - အလယ်တိုက်ခန်း၏၊ သမန္နာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ပရိယာဂါရော-လှည့်လည်နိုင်သော ကျောင်းဆောင်ကို၊ ပကုဋ္ဌန္တိ — ဟူ၍၊ ဝါ - အပြင်နံရံရှိသော ကျောင်းဆောင်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။]

× × × × × × ×

မဋ္ဌိတ မတ္တိကံ။ ။မဋ္ဌိတ မတ္တိကံတိ ဩဝဿန ဆိဒ္ဓဿ ပိဒဟနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ၊ ဤဋီကာကိုထောက်၍ နံရံခွဲ ပြု။တင်းပေါက်ကဲ့သို့ အပေါက်များကိုပိတ်ဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အပြားကို “ ဥဒ္ဒဿုဓံ ” ဟု ခေါ်သည်။ “ ဥဒ္ဒဿုဓံ- အထက်၌ အက်တေမြေညက်ရှိသော အကာကို” ဟု ပေးပါ။

ပဃနံ။ ။“ယံ ပါဒေဟိ ဟနန္တိ”ကို ကြည့်၍ “ပါဒေဟိ + ဟညတေတိ ပဃနံ” ဟု ပြု၊ ထွက်ကုန် ဝင်ကုန်သူတို့သည် ဝင်ခါနီးဦးဂုင်း , ထွက်ခါစဦးဂုင်း ခြေနင်းရာအရပ်တည်း၊ ဆရာတော်၏ အဘိဓာန် နိဿယသစ်၌ “ခွေးအိပ်ခြေနင်းခံ” ဟု မိန့်၏၊ ယခုအခါ ခြေသုတ်ဖုံထားရာ အရပ်မျိုးတည်း၊ ထို ခြေနင်းခံသည် ကျောင်းခန်းမဆောင်၏ တခါးပေါက်ဝယ် ထားရသောကြောင့် “ ဝိဟာရဒွါရေ၊ပေ၊အဓိဝစနံ ” ဟု မိန့်သည်၊ “ဝိဟာရဒွါရေ”၏ ရှေ့နားဦး “တဿ” ဟု ရှိသည်ကား ပိုဟန်တူသည်၊ ရှေးနိဿယဦးကား “တဿ ကတပဒေသဿ—ထို ပြုအပ်သောအရပ်၏”ဟု ပေး၏။

ဥဘတောာ၊ပေ၊ပဒေသဿ။ ။ ဥဘတောာ၊ပေ၊ ပဒေသဿသာတိ ယထာ ဗဟိဒ္ဓိတာ ဥဇုကံ အန္တော နိသိန္နေ နပဿန္တိ၊ဧဝံ ဒွါရာဘိမုခံ ပိဒဟနဝသေန (တံခါးပေါက်၏ရှေးရှုအရပ်ကိုငိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ဘိက္ခိုစ အညတော ဒွါရဿ (အတွင်းနံရံ၌ တံခါးအပေါက်ကိုဂုင်း) ယောဇေတွာ ကတဋ္ဌာနံ ဝဒတိ၊– ဝိမတိ၊ ဤစကားကို ထောက်၍ တံခါးပေါက်၏ ရှေးရှုတည့်တည့် အရပ်၌ ထောင်ထားအပ်သော အပြင်နံရံနှင့် အတွင်းနံရံ ၂ ခုကို“ဥဘတောကုန္နေ”ဟု ဆိုသည်၊ ဤစကားအရ-“ထိုခွင့်ပြုချိန်၌ အဝင်တံခါးပေါက်ဝယ် တံခါးရွက်မရှိသေးသောကြောင့် ဤဥဘတောကုန္နေကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်” ဟု မှတ်ပါ။

[သမန္တာပရိယာဂါရောတိ သမန္တတော အာဝိဒ္ဓမုခံ၊-ဝိမတိ၊ အလယ်အခန်း၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်၌ ထုတ်ချင်းပေါက်လှည့်လည်၍ရသော စမုခ်တည်း၊ အတွင်း ဆောင်မကျောင်းကို လှည့်လည်၍ ရသောကြောင့် "ကျောင်းလည်" ဟု လည်း ခေါ်၏၊ ပါဠိတော် နိဿယဋ္ဌကား "ကြောင်လည်" ဟု ပေး၏၊ "ပကုန်း-ကျောင်းလည်ကိုဎင်း၊ ဝါ-ကြောင်လည်ကိုဎင်း"ဟု ပေးပါ။]

ဩသာရကန္တိ- ကား၊ အနာဋ္ဌကေ - အဥုံးစမုခ်မရှိသော၊ ဝိဟာရေ - ၌၊ ဝံသံ-ဝါးကို၊ ဒတ္ဝာ-ပေး၍၊ [ယခုအခါ၌ကား ဝါးအစား သစ်သားရိုက်ထား သည်။] တတော-ထို ဝါးတန်းမှ၊ ဒဏ္ဍကေ-ဝါးတံတို့ကို၊(သစ်သားဒုတ်တို့ကို)၊ ဩသာရေတွာ - အောက်သို့ချ၍၊ ကတဆဒနပမုခံ - ပြုအပ်သော အမိုးရှိသော အဥုံးစမုခ်တည်း၊ သံသရဏကိဋိကော နာမ- က မည်သည်၊ စက္ကလယုတ္တော-စက်ဘီးနှင့်ယှဉ်သော၊ ကိဋိကော-ကဲလှံးတည်း။

× × × × × × ×

ဩသာရကံ။ ။ ဝံသံ ဒတ္ဝာတိ ပုရိသပ္ပမာဏော ပါဒေ နိခဏိတွာ (တရပ်တည်မြင့်သောအခြေတို့ကိုတူးစိုက်၍) တေသံ ဥပရိ ပိဋ္ဌိဝံသသဒိသံ ပဿဝံသံ (နံရံ၌ ဝါးတန်းကို) ထပေတွာ ဩသာရေတွာ (အောက်သို့နိမ့်လာအောင် ချ၍) ကေ ဒဏ္ဍကောဋိ် အတိဥစ္စာယ ဝိဟာရဘိတ္တိကောဋိယာ ကေ ကောဋိ် နိစေ ဝံသပိဋ္ဌိယံ ထပနဝသေန ဒဏ္ဍကေ ပသာရေတွာ၊-ဝိမတိ၊ ထိုအခန်းကို ယခုအခါ " စမြင် "ဟု ခေါ်၏၊ ရှေးက "ပျော့ခန်း"ဟု ပေးသည်။

သံသရဏကိဋိကော။ ။သံသရတီတိ သံသရဏော၊ သံသရဏောစ + သော+ ကိဋိကောစာတိ သံသရဏကိဋိကော- ဝဲဘက် ယာဘက်သို့ ရွေ့တတ်သော ကဲလား၊ အောက်၌ ဘီးတပ်၍ထားရကား ဖွင့်လိုသောအခါ ဝဲဘက်ဖြစ်စေ, ယာဘက်ဖြစ်စေ တွန်းလိုက်လျှင် ရွေ့သွား၏၊ ပိတ်လိုသောအခါ ဆွဲလိုက်လျှင် ပြန်၍ရွေ့လာ၏၊ ဤသို့ ဖွင့်၍ ပိတ်၍ လွယ်ကူဘို့ရန် အောက်၌ စက်ဘီးတပ်ထားအပ်သော တံခါးတမျိုးတည်း၊ [စက္ကလယုတ္တော က်ဋိကောတိ ကဝါဋံဝိယ ဝိဝရဏထကနသုခတ္ထံ စက္ကလဗန္ဓကိဋိကံ-ဖွဲ့တပ်အပ်သော စက်ဘီးရှိသော ကဲလား၊-ဝိမတိ။]

ပါဠိတော်။ ။ပါဠိတော်၌ ဤ "သံသရဏကိဋိက"နှင့် တွဲ၍ ဥဿဝါဋနကိဋိကကို လည်း ခွင့်ပြုတော်မူထား၏၊ ထို "ဥဿဝါဋနကိဋိက"ဟူသည် အထက်ပိုင်း၌ လက်ယှက် ပတ္တာတွယ်ထား၍, ဖွင့်လိုသောအခါ အောက်ပိုင်းကို ဒုတ်ဖြင့်ထောက်၍ ထားရသည်၊ ရှေးက ဤတံခါးမျိုးကို "ကဲလား"ဟု ခေါ်၏။ [ဥဿဝါဋနကိဋိကံတိ ဒဏ္ဍေဟိ ဥက္ခိပိတွာ ထပနကပဒရက်ဋိကံ၊- သာရတ္ထ။]

ဝိမတိ။ ။ဝိမတိ၌ကား-အောက်၌ ထောက်ထားရသောနည်းမှတပါး အထက်၌ ဆွဲထားရသောနည်းကိုလည်း ပြထား၏။ [ပါဠိယံ ဥဿဝါဋနကိဋိကံတိ အာပဏာဒိသု အနတ္ထိကကာလေ (မဖွင့်လိုရာအခါ၌) ဥက္ခိပိတွာ , ဥပရိစ ဗန္ဓိတွာ ပစ္ဆာ သြတရဏာ ကိဋိကံ၊ ကပ္ပသီသေဟိဝါ ဥပတ္ထမ္ဘနီဟိ (အခွပြုလုပ်ထားအပ်သော ထောက်ခွတို့ဖြင့်) ဥက္ခိပိတွာ ပစ္ဆာ သြတရဏာကိဋိကမ္မိ။]

ပါဠိယဘာဇနံတိ-ကား၊ ပိဝနာဝနံ-သောက်သူတို့၏၊ ပါဠိယဒါနဘာဇနံ-သောက်ရေကို ပေးကြောင်းဆွက်ကို၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဥဋ္ဌုက်ဝစ-ရေမှုတ်သည်ဌင်း၊ ထာလကဿ - ဆွက်သည်ဌင်း၊ ပါဠိယသဒ်သာ - သောက်ရေခရုသင်းအား၊ အနုလောမာနိ- လျော်ကုန်၏။

အပေသိ°တိ-ကား၊ ဒီယဒါရုဒ်-အလျားရှည်သောသစ်သား၌၊ ခါဏုကေ-ဂုတ်တို့ကို၊ ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊(အပေါက်ဖေါက်ပြီးလျှင်သစ်သားဂုတ်တို့ကို သွင်း၍၊)ကာ့ဏ်ကသာခါဟိ-ဆူးခက်တို့ဖြင့်၊ ဝိနဒ္ဓိတွာ-ဖွဲ့ကြက်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ဒွါရထကနကံ- တံခါးပေါက်ကို ပိတ်ကြောင်းဖြစ်သောတံခါးကို၊ (ဆူးတံခါးကို၊ အနုဇာနာမိ၌စပ်၊) [ပါဠိတော်၌ "အပေသိ°"ဟု ရှိသောကြောင့် "အပေသိ°တိ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ပလိဃံဟိ- ကား၊ ဂါမဒွါရေသုဝိယ-ရှာတံခါးတို့၌ကဲ့သို့၊ စက္ကယုတ္တံ - စက်ဘီးနှင့်ယှဉ်သော၊ ဒွါရထကနကံ- တံခါးပေါက်ကို ပိတ်ကြောင်းဖြစ်သော တံခါးရွက်ကို၊ (အနုဇာနာမိ)။

အဿတရေဟိ - အဿတို၏မြင်းတို့ဖြင့်၊ ယုတ္တာ - ကယှဉ်အပ်ကုန်သော၊ ရထာ- ရထားတို့တည်း၊ အဿတရိရထာ - အဿတို၏မြင်းတို့ဖြင့် ကယှဉ်အပ်သော ရထားတို့၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာတိ - ကား၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာနိ-

× × × × × × ×

ပါဠိတော်မှ ယူပုံ။ ။ကေသ၊ပေ၊သောဋ္ဌသိ° ပဒဝိတိဟာရဿာတိ ပဒံ ဝိတိဟရတိ ဇ္ဈောတိ ပဒဝိတိဟာရော၊ သော (ခြေတလှမ်းသည်) ဒုတဝိလမ္ဗိတံ (လျင်မြန်မှုလေးနှေးမှုကို) အကတွာ သမဂမနေ ဒ္ဝိန္နံ ပါဒါနံ အန္တရေ မုဋ္ဌိရတနမတ္တံ၊ ကလံ နဂ္ဃန်တော သောဋ္ဌသိ°တိ တံ ဇကံ ပဒဝိတိဟာရံ သောဋ္ဌသဘာဝေ ကတွာ (တဆယ့်ခြောက်စိတ်ပြု၍) တတော ဇကော ကောဋ္ဌာသော ပုန သောဋ္ဌသဓာ , တတော ဇကော သောဋ္ဌသဓာတိ ဧဝံ သောဋ္ဌသဝါရေ သောဋ္ဌသဓာ ဘိန္နသ ဇကော ကောဋ္ဌာသော သောဋ္ဌသိ ကလာနာမ၊ တံ သောဋ္ဌသိ°ကလံ (ထို တဆယ့်ခြောက်စိတ် ဆယ့်ခြောက်ပြန်စိတ်၌ တစိတ်သော အဘို့ကို) တောနိ စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ နဂ္ဃန်တိ။

ဇုဒံ ဝုတ္တံ ဖြောတိ-သတ်ဟတ္ထိသဟဿာနိ သတံ အဿ သဟဿာနိ, သတံ ရထ သဟဿာနိ သတံ ကညာ သဟဿာနိ၊ တာစ ခေါ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ သကလ ဇမ္ဗုဒီပ ရာဇဓိတရောဝါတိ ဇုမသ္ဓာ ဇောကာ လာဘာ ဝိဟာရံ ဂန္ဆန္တသ တသ္မိ° သောဋ္ဌသိကလာသဒံါတေ ပဒေသေ လဃ်နသာဓံနဝသေန (ကျော်လွှားခြင်းကို ပြုးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ပဝတ္တစေတနာဝ ဥတ္တရိတရာတိ၊ ပဒံ ဝါ ဝိတိဟရတိ ဇတေနာတိ ပဒဝိတိဟာရော၊ တထာ ပဝတ္တာ ကုသလစေတနာ၊ တသာ ဖလံ သောဋ္ဌသဓာ ကတွာ တိစ ဝဒန္တိ၊- သာရတ္ထ။

အဿတရိရထာ၊ ။ "အဿတရ-အဿတို၏မြင်း" ဟူသည် မြင်းနှင့် တူသော "မြည်း"ဟု အဘိဓာန်နိဿယသစ်၌ မိန့်၏၊ စာအုပ်တို့၌"အဿတရိဟိ"ဟု ဇုတ္ထိလိန် ဧတ္တရ၏၊ ယောဇနာ၌ " အဿတရယုတ္တာ + ရထာ အဿတရရထာ "ဟု ပါဠိရှိ၏၊ ထို ယောဇနာအလို "အဿတရရထာ"ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူသည်၊ "အဿတရိဟိ"

စွပ်အပ်သော ပဒမြားနားခြောင်း ရှိကုန်သော၊ (“ သတံ ကညာသဟာသာနိ” ဌ်စပ်)၊ [အာ+မုစဓာတ်, တပစ္စည်းဖြင့် ပက္ကကဲ့သို့“အာမုက္က”ဟု ရှိပါစေ၊“အာမုတ္တ”ဟု ရှိသည်ကား ပါဠ်ပျက်။]

ပရိနိဗ္ဗုတောတိ-ကား၊ ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာနေန-ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗုတော-ငြိမ်းအေးပြီးသည်၊ [ဤအဖွင့်သည် ဋီကာဌ်လည်း ပါ၏၊ ဋီကာမှ ယူထားဟန်တူသည်။] သီတိဘူတောတိ-ကား၊ ကိလေသာတပါဘာဝေန-ကိလေသာအပူ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ သီတိဘူတော-အေးမြသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ နိရုပဓိတိ-ကား၊ ကိလေသဉပဓိ အဘာဝေန- ကိလေသာဉပဓိ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ နိရုပဓိတိ-နိရုပဓိဟု၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတ္ဝာတိ- ကား၊ ရုပါဒိသု - ရုပါရုံ အစရှိကုန်သော၊ ဝိသယေသု ဝါ- အာရုံတို့ဌ်ဌဉ်း၊ သဗ္ဗဘဝေသု ဝါ- အလုံးစုံသော ဘဝတို့ဌ်ဌဉ်း၊ ပတ္ထနာယော - တောင့်တတတ်သော တဏှာတို့ကို၊ ဆိန္နိတ္ဝာ-ဖြတ်၍၊ [ဋီကာဌ် “ အာသတ္တိယောတိ ရုပါဒိသု အာသဇ္ဇနဋ္ဌေန အာသတ္တိယော တဏှာယော ” ဟု ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာနှင့် အဋ္ဌကထာဌ် အမျိုးမျိုးဖြစ်နေဟန်တူသည်။] ဟဒယေ ဒရံတိ - ကား၊ စိတ္တေ-စိတ်ဌ်၊ ကိလေသဒရထံ- ကိလေသာအပူကို၊ ဝိနေတ္ဝာ-ပယ်ဖျောက်၍၊ [သန့်တိ ကိလေသ ဂူပသမံ၊ ပပ္ပုယျတိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ပတ္ဝာ၊- သာရတ္ထ။]

ဝယကရဏံ-အကုန်အကျကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော အရင်းအနှီးကို၊ ဝေယျာယိကန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ အာဒေယျဝါစောတိ-ကား၊ တသ-ထိအနာထပိဏ်သဌ္ဌေး၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဇနာ-လူတို့သည်၊ အာဒိယိ

× × × × × × ×

နေရာဌ် “အဿတရေတိ” ဟု ပုံလိန်ရှိလျှင်လည်း ကောင်း၏၊ ယောဇနာဌ် “တတ္ထ အဿတရယုတ္တာတိ ဣမိနာ အဿတရိတိ ပဒဿ အဿတ္ထိတဌိတံ ဒဿေတိ ” ဟု မိန့်သောကြောင့် “အဿတရော+ဇတေသံ အတ္ထိတိ အဿတရိ၊ အဿတရိစ+ဧတေ+ရထာစာတိ အဿတရိရထာ”ဟု ပါဠိတော်ဋ္ဌပြုပါ။

ဝေယျာယိကံ။ ။ “သယံ အာယံ ဝယံ ဇညာ” ဟူသော တေသကုနဇာတ်ဌ် “အာယ–ဝင်လာသောအခွန်အတုတ်၊ ဝယ–အကုန်အကျ”ဟု အနက်ဖွင့်၏၊ “ဥဒယ ဝယ”ဌ် ဝယသဒ္ဒါလည်း အဖျက်ကိုဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဝေယျာယိကံဌ် ဝယနောင်ကိကပစ္စည်းသက်၊ ဝယကိုလည်း “ဝိ+အယ–မဖြစ်ခြင်း, ကုန်ခန်းခြင်း, ပျက်ခြင်း”ဟု အနက်မှတ်ပါ၊ မာယူန မာဂမောဌ္ဌာနေသုတ်ဖြင့် ဝိဌ် ဝုဒ္ဓိအပြုကို တားမြစ်၍ ဧဝုဒ္ဓိလာ, ဝိ၏ ဇကို ယပြု, အ ကိုလည်း ဒီဃပြု၍ “ဝေယျာယိကံ”ဟု ပြီးရသည်၊ “ဧဝယျာ”ဟု ယ ဒွေဘော်နှင့်ရှိ၏၊ ရုပ်ပြီးမကောင်း။ [ဝယမေဝ ဝေယ်းယိကန္တိ အာဟ–ဝေယျာယိကန္တိ ဝယကရဏံ ဝုစ္စတိ၊– ဤအလို သွတ္ထအနက်ဌ် ကိက ပစ္စည်းသက်၊ ဝယအရကိုလည်း အကုန်အကျတွင် မက, ကုန်ကျခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော စရိတ်ကိုပါ ဖလူပစာရအားဖြင့်ယူပါ၊ ဝိမတိဌ်“ဝယကရဏာန္တိ ဒေယျဓမ္မမူလံ (လှူဘွယ်၏ အရင်းခံ

တမ္ဗံ-ယူသိုက်၏ဟူ၍၊ သောတမ္ဗံ-နားထောင်ထိုက်၏ဟူ၍၊ ဝါ-လိုက်နာထိုက်၏ဟူ၍၊ မညန္တိ - မှတ်ဆင်ကြကုန်၏၊ ဣတိအတ္ထော - အနက်၊ [အာဒါတမ္ဗာတိ အာဒေယျာ၊ ဣတိ ဓာတွန်နှင့်တက္ခ ဒယျပြု၊ အာဒေယျာ + ဝါစာ+တောသာတိ အာဒေယျဝါစော။] အာရာမေ အကံသူတိ-ကား၊ ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ သနော- ဥမ္မာရှိကုန်၏၊ တေ - ထို ဥစ္စာရှိသူတို့သည်၊ အတ္တနော- ၏၊ ဓနေန-ဖြင့်၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ ယေ-တို့သည်၊ မန္ဒဓနာစေဝ - နည်းသောဥစ္စာ ရှိသူတို့သည်ဌင်း၊ အဓနာစ-ဥစ္စာမရှိသူတို့သည်ဌင်း၊ (ဟောန္တိ)၊ ဘေသံ-ထို မန္ဒဓန ဖြစ်သူ, အဓနဖြစ်သူတို့အား၊ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ အဒါသိ- ပေးပြီ၊ ဇာတိ-ဤသို့လျှင်၊ သော-ထိုအနာထပိဏ်သဌေးသည်၊ သတသဟဿကဟာပဏော-တသိန်းသောအသပြာတို့ကိုဌင်း၊ (အချို့စာအုပ်၌ "သတသဟဿကဟာပဏံ" ဟု ဧကဝုစ်ရှိ၏။) သတသဟဿပ္ပဒါနကံ - တသိန်းထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍာဂ္ဂ - ဘဏ္ဍာဂါရိဌင်း၊ ဒတွာ - ၍၊ ပဓာနဘဏ္ဍာဂါရိသယောဇနိကေ - ၄၅ ယူဇနာရှိသော၊ အဒ္ဓါနေ - ရှည်သော ဧရိုးဖြင့်၊ ယောဇနေယောဇနေ — တယူဇနာ တယူဇနာဖြင့်၊ ဝိဟာရပတိဋ္ဌာနံ-ကျောင်းတည်မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ သာဝတ္ထိ - သို့၊ အဂမာသိ-ပြီ။

ဇေတဝနံသန္တိကံ သန္တရာပေသိတိ- ကား၊ ကဟာပဏကောဋိယာ- အသပြာတကျပ်ဖြင့်အစွန်ဖြင့်၊ကဟာပဏကောဋိ-အသပြာတကျပ်၏အစွန်ကို၊ပဋိပါဒေတွာ- ရှေးရှု ရောက်စေ၍၊ ဝါ- ထိစေ၍၊ သန္တိရံ - ခင်းပြီ၊ [ယောဇနာ၌ "ပဋိပါဒေတတွာ"ဟု မူကွဲရှိ၏။] တတ္ထ-ထိုအာရာမ၌၊ ယေ ရက္ခာဝါ-အကြင်သစ်ပင်တို့သည်ဌင်း၊ (ယာ) ပေါက္ခရဏီယောဝါ - အကြင် ရေကန်တို့သည်ဌင်း၊ (သန္တိ)၊ တေသံ-ထိုသစ်ပင် ရေကန်တို့၏၊ [ပေါက္ခရဏီယောကိုငဲ့၍ "တာသံ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ယောဇနာ၌ကား "တေသန္တိ တာသံ ရက္ခပေါက္ခရဏီနံ"ဟု လိင်္ဂဝိပလ္လာသအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သည်။] ပရိက္ခေပပ္ပမာဏံ - အဝန်းအဝိုင်းပမာဏကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အညသ္မိ-တပါးသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ သန္တရိတွာ-ခင်း၍၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ အသ-ထိုအနာထပိဏ်သဌေး၏၊ အဌာရသကောဋိကံ-တဆယ့်ရှစ်ကုဋေရှိသော၊ နိဓာနံ-မြှုပ်နှံထားအပ်သော ဥစ္စာသည်၊ ပရိက္ခယံ-ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ-ရောက်ပြီ။

ကုမာရဿ ဧတဒဟောသိတိ-ကား၊ ဂဟပတိနော-သူကြွယ်၏၊ ("မုခဿ" ၌စပ်)၊ ဝါ—သူကြွယ်သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗဟုဓနံ-များစွာသော ဥစ္စာကို၊ စဇန္တော သာဝိ၊ စွန့်ရပါသော်လည်း၊ ဝါ—စွန့်ရသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဂဟပတိနော-

× × × × × × ×

ဖြစ်သော)၊ နဝကမ္မ— အသစ်အသစ် ပြုဘွယ်ကို"ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို လူဘွယ်ဆွမ်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဆန် ဆီ စသည်နှင့်တကွ အလုပ်ဘဝန်ကို "ဝယကရဏ" ဆိုလိုဟန်တူသည်။]

၏၊ မုခဿ—မျက်နှာ၏၊ ဝိပ္ပသန္နာကာရံ - အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော အခြင်အရာကို၊ ဒီသ္မာ-မြင်ရ၍၊ ဧတံ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊[ဤမျလောက်များပြားသော ဥစ္စာကို စွန့်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မျက်နှာသည် ပျက်နေစရာကောင်း၏၊ သို့ပါလျက် မျက်နှာ မပျက်ဘဲ အတူးသဖြင့် ကြည်လင်သော အခြင်အရာကို မြင်ရ၍ "နခေါ ဣဒံ ဩရကံ ဘဝိဿတိ" စသောအကြံ ဖြစ်သည်၊] ကောဌကံ မာပေသိ-ကား၊ သတ္တဘူမိကံ-ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော၊ ဒွါရကောဋ္ဌကပါသာဒံ-တံခါးမုခ်ပြာသာဒ်ကို၊ မာပေသိ- ဖန်ဆင်းပြီ၊ အထခေါ၊ပေ၊ ကာရာပေသိတိ-ကား၊ အပရာဟိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌာရသဟိ ကောဋ္ဌီဟိ-တဆယ့် ရှစ်ကုဋေတို့ဖြင့်၊ ဧတေ ဝိဟာရာဒယော - ဤကျောင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ အဋ္ဌကရီသပ္ပမာဏာယ- ရှစ်ကရီသ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဘူမိယာ—မြေ၌၊ ကာရာပေသိ-ပြုစေပြီ။

ဟိ-ချွေ၊ ဝိပဿိဿ- ဝိပဿီမည်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော - ၏၊ ပုနဗ္ဗသုမိတ္တော—ပုနဗ္ဗသုမိတ္တမည်သော၊ ဂဟပတိ - သူကြွယ်သည်၊ ယောဇနပ္ပမာဏံ—တယူဇနာ ပမာဏရှိသော၊ ဘူမိ - မြေကို၊ သဝဏ္ဏိဋ္ဌကသန္ထရေန- ရွှေအုဋ်ချပ်ချင်း ထိအောင် ခင်းသဖြင့်၊ ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ဝိဟာရံ - ကို၊ ကာရာပေသိ- ပြီ၊ သိခိဿ-သိခီမည်တော်မူသော၊(ဘဂဝတော)ပန-မြတ်စွာဘုရား၏ကား၊ သိဒ္ဓဝနော-သိရိဝနုမည်သော၊(ဂဟပတိ-သည်)၊ တိဂါဝုတပ္ပမာဏံ - ဘုံးဂါဝုတ်ပမာဏရှိသော၊(ဘူမိ-ကို)၊သဝဏ္ဏယဋ္ဌိသန္ထရေန-ရွှေတာဝါးချင်း, ထိအောင်ခင်းသဖြင့်။[ရှေးနိဿယဃ်၌"ရွှေတောင်ဖွေးခင်းသဖြင့်"ဟု ပေး၏။] (ကိဏိတွာ ဝိဟာရံ ကာရာပေသိ)၊ ဝေဿဘုဿ - ဝေဿဘူ မည်တော်မူသော (ဘဂဝတော)၊ သောတ္ထိဇော-သောတ္ထိဇမည်သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ အနုယောဇနပ္ပမာဏံ - ယူဇနာဝက် ပမာဏရှိသော၊(ဘူမိ-ကို)၊ သဝဏ္ဏဖလိသန္ထရေန—ရွှေထယ်သွားချင်း, ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းတိုက်ကို၊ ကာရာပေသိ-ပြုစေပြီ။)

× × × × × × ×

အဋ္ဌကရီသပ္ပမာဏာယ။ ။"ကရီသံ စတုရဿကံ (အဘိဓာန် ၁၀၇)"နှင့်အညီ ၄ အမွှာမျိုး ကြွလောက်ရာအရပ်သည် တစ်ကရီသတည်း၊"ကောဒသ ဒေါဏာတု အမွှာံ"ဟူသော အဘိဓာန် (၄၈၄)နှင့် အညီ တဆယ့်တစ်တ်သည် တစ်အမွှာဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ၄ အမွှာ မျိုးကြွလောက်ရာအရပ်ဟူသည် တဆယ့်တဘင်း မျိုးကြွလောက်ရာ အရပ်တည်း၊ ထိုဧတဝဏ် ကျောင်းတိုက်ကြီးသည် ထိုကရီသပေါင်း ရှစ်ကရီသကျယ်ဝန်း၏၊ ယောဇနာ၌ "အဋ္ဌကရီသပ္ပမာဏာ ဘူမိ ဥသဘေန ဒသ ဥသဘပ္ပမာဏာ ယဋ္ဌိယာ ဒ္ဝိသတယဋ္ဌိပ္ပမာဏာ ဟောတိ"ဟု ဆို၏၊ ၇ တောင်လျှင် တတာ, တာန္နစ်ဆယ်လျှင် တဥသဘဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဒသဥသဘပ္ပမာဏာကို"တာ ၂၀၀" ဟု ဆိုသည်။

ပန-အဘို့ တပါးကား၊ [ဤကဿာဒ်ဳ ဖြစ်ကုန်သော ဘုရားရှင်များ အတွက် ပြလို၍ ပနဟု မိန့်သည်။] ကကုသန္ဓသ- ကကုသန် မည်တော်မူသော၊ (ဘဂဝတော)၊ အစ္ဆုတော-အစ္ဆုတမည်သော၊ ဂဟဂတိ-သည်၊ ဂါထုတပ္ပမာဏံ— တစ်ဂါထုတ်ပမာဏရှိသော၊ (ဘူမိ°)၊ သုဝဏ္ဏဟတ္ထိပဒသန္ဓရေန - ရွှေဆင်ခြေချင်း, ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတ္ထာ ဒိဟာရံ ကာရာပေသိ)၊ ကောဏာဂမန သ — ကောဏာဂုမ် မည်တော်မူသော၊ (ဘဂဝတော) ဥဒ္ဓေါ- ဥဒ္ဓမည်သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ အမှဂါထုတပမာဏံ-တစ်ဂါထုတ်ဝက်ပမာဏရှိသော၊(ဘူမိ°)၊ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာ သန္ထရေန - ရွှေအုဋ်ချပ်ချင်း, ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတ္ထာ, ဒိဟာရံ-ကို၊ ကာရာပေသိ)၊ ကဿပသ— ကဿပ မည်တော်မူသော (ဘဂဝတော)၊ သုမင်္ဂလော- သုမင်္ဂလမည်သော၊ ဂဟပတိ - သည်၊ ဝိသတိ ဥသဘ ပ္ပမာဏံ- ဥသဘနှစ်ဆယ် ပမာဏရှိသော၊ (ဘူမိ°) သုဝဏ္ဏကစ္ဆပသန္ထရေန— ရွှေလိပ်ရုပ်ချင်း , ထိအောင် ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတ္ထာ ဒိဟာရံ ကာရာပေသိ)၊ အမ္ဘာကံ - တို့၏၊ ဘဂဝတော -- ၏၊ သုဒဿော - သုဒဿမည်သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ အဋ္ဌကရိသပ္ပမာဏံ- ရှစ်ကရိသပမာဏရှိသော၊ ဘူမိ° - ကို၊ ကဟာပဏ သန္ထရေန-အသပြာငွေချင်း, ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ ကိဏိတ္ထာ- ၍၊ ဒိဟာရံ—ကို၊ ကာရာပေသိ - ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အားဖြင့်၊ သမ္မဏ္ဍိယော- ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်၊ ပရိဟာယန္တိ—ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဘဒ္ဒ သမ္မတ္တိသု— တို့၌၊ ဝိရဇ္ဈိတုံ - မတပ်မက်ခြင်းငှါ၊ အလမေဝ — သင့်လျော်ဘော့ သည်သာ၊ ဝိမုဉ္စိတုံ-လွတ်ခြင်းငှါ၊ အလံဧဝ-သင့်လျော်တော့သည်သာ၊ ဣတိ— ဤကား အနုသာသနီတည်း။

ခဏ္ဍံတိ-ကား၊ ဘိန္နောကာသံ - ပျက်သော အရပ်ကိုဂုဏ်း၊ ဖုလ္လံတိ - ကား၊ ဖလိတောကာသံ-ကွဲသော အရပ်ကိုဂုဏ်း၊(အုဋ်ငှန်ရံ စသည်၌ ကွဲသော အရပ်ကို ဂုဏ်း)။ [ပဋိသန်ဓိရဿတိ ဟူသော ကြိယာပုဒ်၌ စပ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် "ဘိန္နောကာသံ ဖလိတောကာသံ " ဟု ရှိပါစေ။] ပဋိသန်ဓိရဿတိတိ - ကား၊ ပါဂတိကံ-ပင်ကိုယ် သဘောရှိအောင်၊ ကရိဿတိ-ပြုလတ္တံ့၊ ပန - ဆက်၊ လဒ္ဓ နဝကမ္မေန - ရအပ်သော နဝကမ္မရှိသော၊ (နဝကမ္မတာဝန် ပေးခြင်းကို ခံရ သော)၊ ဘိက္ခုနာ— သည်၊ ဝါသိဖရဏသုနခါဒနာဒီနိ — ဒါး , ပုဆိန် , ဆောက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟောတ္ထာ - ယူ၍၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ နကာတဗ္ဗံ — ပြုရမည်

× × × × × × ×

ပရိဟာယန္တိ။ ။ဝိပဿီဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ တယူဇနာရှိသော ဧကျောင်း တော်ရာမြေကို ရွှေအုဋ်ချပ်အပြည့်ခင်း၍ ဝယ်ခဲ့၏၊ ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်း လျော့ခဲ့ရာ ငါတို့ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ကျောင်းတော်ရာမြေကို ရှစ်ကရိမျှသာ ကျယ်ပါလျက် ရှေဖြင့် မဝယ်နိုင်ဘဲ ငွေဖြင့်အပြည့်ခင်း၍ ဝယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် သမ္မတ္တိများ ဆုတ်ယုတ် လာခဲ့ကြသည်-ဟူလို။

မဟုတ်၊ ကတာကတံ-ပြုအပ်ပြီး မပြုအပ်သေးကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ - သိရာ၏။ [ပါဠိတော်၌ " ဒဒေယျာတိ နဝကမ္မံ အဓိဋ္ဌာကုံ ဝိဟာရေ ဣဿရိယံ ဒဒေယျာတိ အတ္ထော၊ ဒိန္နောတိ နဝကမ္မံ ကာတုံ ဝိဟာရော ဒိန္နော၊ ဝိဟာရေ နဝကမ္မံ ဒိန္နံတိ ဝါ အတ္ထော။-ဝိမတိ။]

ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂန္ဒါတိ - ကား၊ ထေရော - အရှင် သာရိပုတြာထေရ် သည်၊ ဂိလာနေ-ဂိလာနရဟန်းတို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တော - စောင့်ရှောက် ပြုစုတော်မူ လျက်၎င်း၊ ဇိဏ္ဏော-အိုမင်းကုန်သော၊ ပုမ္မေ-ကြီးရင့်သော ရဟန်းတို့ကို၊ သင်္ကာ ရေန္တော - ချီးမြှင့် ထောက်ပင့်တော်မူလျက်၎င်း၊ သမ္ဗဟန္တော - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ နောက်မှ၊ အာဂန္ဆတိ ကိရ - ကြွလာတော်မူသတတ်၊ ဣဒံ— ဤသို့ ကြွတော်မူခြင်းသည်၊ အဿ-ထို အရှင်သာရိပုတြာထေရ်၏၊ စာရိတ္တံ-ကျင့်ဝတ် တည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂန္ဒါတိ-ဟူ၍၊(သင်္ဂီတိကာရေ ဟိ)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အဂ္ဂါသနံတိ-ကား၊ ထေရာသနံ-ထေရ်ကြီး၏ နေရာကို၊ အဂ္ဂေါ ဒကံတိ-ကား၊ ဒက္ခိဏောဒကံ-မြတ်သော ရေကို။ [ဒက္ခိဏောဒကံတိ အဂ္ဂတော ဥပနီယမာနံ ဒက္ခိဏောဒကံ-အဉ္ဇုံအမျှားမှဆောင်ယူအပ်သော ဒက္ခိဏောဒက ကို၊--သာရတ္ထ။] အဋ္ဌပိတ္ထံတိ-ကား၊ သံယတ္တေရပိတ္ထံ- သံယဉ်ထေရ်၏ ရထိုက် သော ဆွမ်းကို၊("အရဟတိ-ထိုက်သနည်း"ဌ စပ်၊) အန္တရာ သတ္တိနံ ကရိတ္ထာ တိ-ကား၊ စတုန္နံ-၄ ဘက်ကုန်သော၊ ပါဒါနံ-ခြေတို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ ကရိတ္ထာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ ("အတိက္ကမာမိ-ကျော်သွား၏"ဌ စပ်)။

ပတိဋ္ဌာပေသိတိ-ကား၊ အဋ္ဌာရသကောဋိပရိဘောဂံ - တဆဲ့ရှစ်ကုဋေသော ဥစ္စာကို စွန့်ကြဲခြင်းကို၊ ကတ္ထာ-၍၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-တည်စေပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သမ္ဗာပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုပဏ္ဏာသကောဋိယော - ၅၄ ကုဋေ တို့ကို။[မြေဝယ်ရာ၌ ၁၀ ကုဋေ, ကျောင်းဆောက်ရာ၌ ၁၀ ကုဋေ, ကျောင်း ရေစက်ချရာ၌ ၁၀ ကုဋေအားဖြင့် ၅၄ ကုဋေတို့ကို။] ပရိစ္စဇီ-စွန့်ကြဲပြီ။

ဝိဟာရာနုဇာနနကထာအဖွင့် ပြီး၏။

အာသနပဋိမဟနာဒိကထာ

ဂိပ္ပကတဘောဇနောတိ - ကား၊ အန္တရဃရေ ဝါ - ရွာတွင်း၌သော်၎င်း၊ ဝိဟာရေ ဝါ-ကျောင်း၌သော်၎င်း၊ အရညေ ဝါ-တော၌သော်၎င်း၊ ယတ္ထကတ္ထစိ — အမှတ်မထား တပါးပါးသော အရပ်၌၊ ဘုဉ္ဇမာနော - စားဆဲဖြစ်သော၊

× × × × × × × ×

ဂိပ္ပကတဘောဇနော။ ။ " ဂိပ္ပကတဘောဇန " ဟူသည် အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော စားခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် (စား၍ မပြီးသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်) တည်း။ ထို့ကြောင့် "ဘုဉ္ဇမာနော-စားဆဲ" ဟု ဖွင့်သည်၊ စားဆဲပင်ဖြစ်သော်လည်း စားခြင်း

ဘိက္ခု-ကို၊ ဘောဇနေ-စားခြင်းကိစ္စသည်၊ အနိဋ္ဌတေ-မပြီးသေးမီ၊ နဝုဋ္ဌာပေ
ကမ္ဗော — မထစေထိုက်၊ အန္တရဃရေ - ၌၊ ပစ္ဆာ - နောက်မှ၊ အာဂတေန-
လာသော ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊(ပင့်ဖိတ်ထားသော
အိမ်မှ ခံယူ၍)၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊(နေရာမရှိလျှင် စားဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အထမခိုင်း
ပါနှင့်-ဟူလို၊)၊ မနုဿာဝါ-လူတို့သည်သော်ငင်း၊ ဘိက္ခူဝါ- ရဟန်းတို့သည်
ခသော်ငင်း၊ ပဝိသထ — ဝင်ခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ — ဤသို့၊ သစေဝဒန္တိ - အကယ်၍
ခလျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ မယိ-ငါသည်၊ (ကြီးရင့်သောငါသည့်)၊ ပဝိသ
ဇန္တေ -- ဝင်လသော်၊ ဘိက္ခူ- ရဟန်းတို့သည်၊ (ငယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊)
ဉဋ္ဌဟိဿန္တိ - နေရာမှ ထကြရကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတ္ဝမ္ဗံ - ပြောဆိုရာ၏၊
ဟန္တေ -အရှင်ဘုရား၊ ဧထ-ကြွပါကုန်၊ အာသနံ - နေရာသည်၊ အတ္ထိ - ရှိပါ၏၊
ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေနပန-လျော်အပ်သောရဟန်းသည်ကား၊ ပဇိသိတမ္ဗံ-ဝင်ရာ၏။

ကောစိ-တစုံတယောက်သည်၊(မနုဿဖြစ်စေ, ဘိက္ခုဖြစ်စေ တစုံတယောက်
သည်)၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုနိုးသောစကားကို၊ သစေ နဝဒတိ-အကယ်၍ မလျော်အံ့၊
(ဧဝံ သတိ)၊ အာသနသာလံ-ဆွမ်းစား စရပ်သို့၊ ဂန္ဆာ-သွား၍၊ အတိသမိပံ-
အလွန်နီးသော ဒေရပ်သို့၊ အဂန္ဆာ - မသွားမူ၍၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ - သဘောတူ
သော ရဟန်းတို့၏ နေရာ၌၊ ဌာတဗ္ဗံ-ရပ်ရာ၏၊ ဩကာသေ—အခွင့်ကို၊ ကတေ-
ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ပဝိသထ-ဝင်ခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေန ပန-လျောက်အပ်
သော ရဟန်းသည်ကား၊ ပဝိသိတမ္ဗံ-ဝင်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ယံ အာသနံ-အကြင်
နေရာသည်၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်၏၊ တတ္ထ—ထို
နေရာ၌၊ အဘုဉ္ဇန္တော-စားနေသူမဟုတ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိသိဇ္ဇာ-ထိုင်နေ

× × × × × × ×

ကိစ္စ အပြီးသတ်လိုက်လျှင် ထစေနိုင်သောကြောင့်"အနိဋ္ဌတေ ဘောဇနေ"ဟု ဆိုသည်၊
ယေဘုနာဒ္ဓကား"ဝိပ္ပကတ ဘောဇနသဒ္ဒါသည် အနိဋ္ဌတသဒ္ဒါ၏ပရိယာယ်"ဟုဆို၏၊
[ပကိရိယိတ္ထ ပက်ရိယိသတေဝါ ပကတံ၊နေ ပကတံ ဝိပ္ပကတံတိ ဝိဂ္ဂဟော ကာတဗ္ဗော၊
အတ္ထတော ပန ကိရိယမာနော အနိဋ္ဌတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-ယောဇနာ၊ ဤဝိပ္ပကတ
ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို သိလက္ခန်ဘာသာဋီကာ နိဒါန်းအဖွင့်၌လည်း ပြခဲ့ပြီ။]

အာသနသာလံ၊ပေ၊ပဝိသိတမ္ဗံ။ ။ဆွမ်းစားပင့်ထားသောအရပ်၌ ရဟန်းများ
စားနေကြ၍ မိမိနေရာမရှိလျှင် အများစားရိုးဖြစ်သော အာသနသာလာသို့ သွားပါ၊
ထိုသို့ သွားသော်လည်း ရဟန်းများအနီးသို့ ရောက်အောင် မသွားပါနှင့်၊ အနီးသို့
ရောက်အောင်သွားလျှင် ထို အာသနသာလာ၌ ရှိနေသောရဟန်းငယ်တို့ ထ၍ပေးရမည်
ဖြစ်သောကြောင့် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် သဘောတူသော
ရဟန်းတို့ မြင်လေ့ရှာအရပ်၌ ရပ်နေပါ၊ မိမိက ဝင်ခွင့်တောင်းသောအခါ "ဝင်ခဲ့ပါ"
ဟုလျောက်လျှင် ဝင်နိုင်ပါသည်။ [အတိသမိပံ အဂန္ဆာတိ ဘိက္ခူနံ အာသန္နတရံ ဌာနံ
အဂန္ဆာ၊- သာရတ္ထ။]

သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အုံ့၊(ဧဝံသတိ)၊တံ-ထို ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဒါပေ တုံ-ထစေခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယာဂုဇ္ဇကာဒီသု-ယာဂုခဲဘွယ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပါးပါးကို၊ ပိဝိတွာဝါ-သောက်၍ သော်၎င်း၊ ခါဒိတွာဝါ-ခဲ၍သော်၎င်း၊(နိသိန္နံဉ်စပ်)၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ အညော-အခြားသောရဟန်းသည်၊ အာဂ ဆ္ဆတိ-လာ၏၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ (အခြားရဟန်း လာသည်တိုင်အောင်)၊ နိသိန္နံ-ထိုင်နေသော၊ (မိမိ ရသင့်ရာ ဒေနရာ၌ ထိုင်နေသော)၊ ရိတ္တဟတ္ထပ္ပဓိ- အချည်းနှီးသော လက်ရှိသောရဟန်းကို လည်း၊ ဝုဋ္ဌာပေတုံ-ငှါ၊ နဝန္ဒတိ—မအပ်၊ (ကသ္မာ နဝန္ဒတိ)၊ ဟိ (ယသ္မာ)- အကြင့်ကြောင့်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊(ယံကိဉ္စိ ပိဝိတွာဝါခါဒိတွာဝါနိသိန္နံ ရဟန်းသည်)၊ ဝိပ္ပကတဘောဇနော ယေဝ- စား၍မပြီးသေးသော ဘောဇဉ်ရှိသူသာ၊ ဟောတိ-၏၊ (တသ္မာ နဝန္ဒတိ၊) [ရှေးနိဿယယဉ် "ဝုဋ္ဌာပေတုံ ဝန္ဒတိ" ဟု ရှိ၏၊ " ဝိပ္ပကတဘောဇနောယေဝ ဟိ သော " ဟူသော နောက်ဝါကျကို ထောက်လျှင် "နဝန္ဒတိ" ရှိမှ ကောင်းသည်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကလည်း ဝိပ္ပကတ ဘောဇနရဟန်းကို မထစေဘို့ရန် ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။]

သစေ ဝုဋ္ဌာပေတိတိ- ကား၊ အာပတ္တိ'-ကို၊ အတိက္ကမိတ္ဘာပိ-ကျော်လွန်၍ လည်း၊ သစေ ဝုဋ္ဌာပေတိယေဝ - အကယ်၍ ထစေသည်သာလျှင် ဖြစ်အုံ့၊ [" နဘိက္ခဝေ ဝိပ္ပကတဘောဇနော ဘိက္ခု ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ ယော ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ" ဟူသောအာပတ်ကို ကျူးလွန်၍ထစေသည်သာလျှင်ဖြစ်အုံ့- ဟူလို။] ပဝါရိတောစ ဟောတိတိ - ကား၊ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ဝုဋ္ဌာပေသိ- ထစေပြီ၊ အယ္ဟ ဘိက္ခု- ဤ ထစေအပ်သောရဟန်း သည်လည်း၊ ပဝါရိတောစ - ပဝါရိတ်သင့်နေသည်လည်း၊ (သစေ) ဟောတိ- အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန - ထို ပဝါရိတ်သင့်နေသောရဟန်းသည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော - လျောက်ထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ ဂန္ဆ - သွားပါချေ၊ ဥဒကံ - ရေကို၊ အာဟရာဟိ- ဆောင်ယူခဲ့ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗော-၏၊) ဟိ-မှန်၊ ဝုမ္ဟတရံ-သိတင်း ကြီးသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ အာဏာပေတုံ-စေခိုင်းခြင်းငှါ၊ ဣဒမေဝ ဧကံ ဌာနံ-ဤ တဌာနသည်သာ၊ (ဟောတိ-ရှိ၏၊) ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ သော-ထို သိတင်း

× × × × × × ×

ပဝါရိတောစ ဟောတိ ။ ။ ပဝါရိတ်သင့်နေသော ရဟန်းသည် နေမြဲတိုင်း နေရာ၌ မဝမချင်း ဆက်၍စားနိုင်၏၊ ယခုသော်ကား မိမိထက် သိတင်းကြီးသော ရဟန်း က အထခိုင်း၍ နေလေပြီ၊ နေရာမှထပြီးသည့်နောက်၌ကား ပါးစပ်ထည့်၌ ရှိနေသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုမျှ မျိုမချကောင်းတော့ချေ၊ ထို့ကြောင့် စားခြင်းကိစ္စ အပြီးသတ် ဘို့ရန် ရသေးရမည်ဖြစ်၍ သို့မဟုတ် လုတ်ကျင်းရမည်ဖြစ်၍"ဥဒကံ အာဟရာဟိ" ဟု မိမိထက်သိတင်းကြီးသော (မိမိကို ထဘို့ရန် ခိုင်းနေသော) ရဟန်းကိုပင် ခိုင်းခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ခိုင်းကောင်းသောဌာနကား ဤတဌာနသာ ရှိ၏။

ကြီး ရဟန်းသည်၊ ဥဒကမ္ပိ-ရေကိုသော်မှလည်း၊သစေ နအာဟရတိ-အကယ်၍ မဆောင်ယူအံ့၊(ဆောင်ယူ၍မပေးအံ့)၊ တတော-ထိုသို့မဆောင်ယူခြင်းကြောင့်၊ ယဉ္စ-အကြင် အမှုကိုလည်း၊ နဝကတရေန- သိတင်းငယ်ရဟန်းသည်၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ တံ-ထိုအမှုကို၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊(ဟုတ္ထာ)၊ သာခုကံ သိတ္ထာနိတိ အာဒိ-သာခုကံသိတ္ထာန အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ-မူပြီ။

ဂိလာနာဿ ပတိရူပံ သေယျန္တိ ဇ္ဈေ - ဟူသော ဤပါဠိဉ္၌၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ကာသ ဘဂန္ဒရာတိသာရာဒီဟိ - ချောင်းဆိုးနာ , ဘဂန္ဒိုရ်နာ , ဝမ်းသွေးသွန်သောရောဂါ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂိလာနော - မကျန်းမာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ခေဠမလ္လက ဝစ္ဆကပါလာဒီနိ - ထွေးခံ, ကျင်ကြီးခွက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ထပေတဗ္ဗာနိ-ထားထိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ [ချောင်းဆိုးသောကြောင့် ထွေးခံထားထိုက်၏၊ ဘဂန္ဒိုရ်နာ , ဝမ်းသွေးသွန် ဧရောဂါတို့ကြောင့် ကျင်ကြီးခွက်ထားထိုက်၏။]ကုဋ္ဌိဝါ-နှုနာရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ သေနာသနံ-ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို၊ ဒူသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဧဝရူပဿ-ဤသို့သဘောရှိသော ဂိလာနအား၊ (သေနာသနကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကာသဂိလာနစသူအား)၊ ဟေဋ္ဌာ၊ပေ၊သာလာဒီသု-ပြာသာဒ်၏အောက်ထပ်, သစ်ရွက်မိုးကျောင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ဧက မန္တံ-သင့်တင့်လျော်ပတ်သောအရပ်၌၊ သေနာသနံ-ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ ယသ္မိ-အကြင်ဂိလာနသည်၊ ဝသန္တေ-နေလသော်၊ သေနာသနံ- သည်၊ နဒုဿတိ - မဖျက်စီး၊ တဿ- ထို ဂိလာနအား၊ ဝရသေယျာပိ-မြတ်သော အိပ်ရာနေရာကိုလည်း၊ ဒါတဗ္ဗာဝ-ပေးထိုက်သည်သာ။

ယောပိ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ သိနေဟ၊ပေ၊ကမ္မာဒီသု-ဆီကိုသောက်ခြင်း, ဝမ်းလျောဆေးစားခြင်း , နှာနုပ်မှု အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ သမ္ဗော-အလုံးစုံသော၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဂိလာနောယေဝ- ဂိလာနုပင်တည်း၊ တဿာပိ-ထို ဂိလာနအားလည်း၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ ပတိရူပံ-သင့်လျော်သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏။ (“သူ့ရောဂါနှင့် သင့်တော်သောနေရာကို မှတ်သား၍ပေးပါ”ဟူလို၊) လေသကပ္ပေနာတိ-ကား၊ အပဂေန-အနည်းငယ်

× × × × × × ×

လေသကပ္ပေန ။ ။ လိသတိ သိလိသတိတိ လေသော – အခြား အနာမျိုးဉ္ဇ ငြိကပ်တတ်သောကြောင့် လေသမည်၏၊ အနည်းငယ်ဟူသော အနက်ပင်တည်း၊ မကျန်းမာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ နေမြဲဖြစ်သော သံဃိကနေရာကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့ မနေရအောင် တားမြစ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအနည်းငယ်သော အနာသည် “ကပ္ပတိ ဧတေနာတိ ကပ္ပေါ” အရ အပ်စပ်ကြောင်းတည်း၊ “ လေသော ဃယော + ကပ္ပေါ လေသကပ္ပေါ”ဟု ပြု၊ အပ်စပ်ကြောင်းဖြစ်သော အနည်းငယ်သောရောဂါ။

သော၊ သီသာဗာဓဒီမတ္တေန - ခေါင်းခဲခြင်း အစရှိသောရောဂါမျှဖြင့်၊ (“ပဋိဗာဟန်္တိ”၌စပ်)၊ ဘိက္ခု။ ဂဏ်တွာတိ-ကား၊ ဘိက္ခု။-တို့သည်၊ ဧတ္တဲကာနာမ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည် မည်၏၊ ဇုတိ- သို့၊ ဝိဟာရေ- ကျောင်းတိုက်၌၊ ဘိက္ခူနံ - တို့၏၊ ပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားကို၊ ဉတွာ - သိပြီး၍၊ (“သေယျာဂဏ်တုံ” ၌စပ်)။

× × × × × × ×

ယောဇနာ။ ။ယောဇနာ၌ကား“ကပ္ပသဒ္ဒါ၏ လေသ အနက်ကို ဟောသော ကြောင့် လေသနှင့် ကပ္ပကို အနက်တူ”ဟု ဖွင့်လေသည်၊ ထိုသို့ အနက်တူလျှင် ပဒဋ္ဌာနံ ကဲ့သို့ “ အလွန်နည်းသော ” ဟု အတိသယ အနက်ကို ဟောရပေလိမ့်မည်၊ မိမိကား အနက်တူဟု မယူဆပါ၊ “ အရကောက်အဓိပ္ပါယ်သာ တူသည်” ဟု ယူဆပါသည်၊ ထို့ကြောင့် “လေသကပ္ပေန–အလ်စလ်ကြောင်းဖြစ်သော အနည်းငယ်သော ခေါင်းခဲနာစသည်ဖြင့်”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

အာသနပ္ပဋိဗာဟနာဒိကထာအဖွင့် ပြီး၏။

သေနာသနဂ္ဂါဟကထာ

မဇ္ဈဋ္ဌာနာနိ - ညောင်စောင်း၏ တည့်ရာအရပ်တို့ကို၊ (ညောင်စောင်းထား လောက်ရာအရပ်တို့ကို)၊ သေယျာတိ-သေယျာတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-၏၊[“သေယျ” အရ အိပ်ခြင်းကြိယာကို ယူမည်စိုး၍ “မဇ္ဈဋ္ဌာနာနိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “သေယျာ” အရ “ညောင်စောင်းထားလောက်ရာ ကျောင်းနေရာကို ယူပါ”ဟူလို။] သေယျဂ္ဂနာတိ- ကား၊ သေယျာပရိစ္ဆေဒေန - အိပ်ရာနေရာတို့၏ အပိုင်းအခြားအား ဖြင့်၊ (“ ဂါဟေတုံ အနုဇာနာမိ ”၌စပ်၊) ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ- ဝါကပ်ရာ နေ့၌၊ ကာလံ - အချိန်အခါကို၊ ယောသေတ္ထာ - ကြွေးကြော်၍၊ (စည်းဝေးကြ ဘို့ရန် ကြွေးကြော်၍၊) ဧကမဇ္ဈဋ္ဌာနံ-တခုသောညောင်စောင်း၏ တည့်ရာအရပ် ကို၊ ဧကသ-သော၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်းအား၊ ဝါ-ဘို့၊ ဂါဟေတုံ-ယူစေခြင်း ငှါ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ဣတိအတ္ထော၊ သေယျဂ္ဂန ဂါဟေန္တာတိ-ကား၊သေယျာ ပရိစ္ဆေဒေန-အိပ်ရာနေရာတို့၏အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဂါဟိယမာနော-ယူစေ အပ်ကုန်လသော်၊ ဝါ - ယူစေအပ်ကုန်သော၊ (သေယျာ၌စပ်)။ [ဂါဟေန္တာ၌ အန္တာပစ္ဆည်းသည် ကစ္ဆည်းအလို မာနပစ္ဆည်းမှ ပြန်ထားသော ကံဟောတည်း၊

× × × × × × ×

သေယျဂ္ဂနေ။ ။ဤ၌ အဂ္ဂသဒ္ဒါသည်“ပရိစ္ဆေဒ”အနက်ဟောတည်း၊ အဘိဓာန်လာ အနက်တို့တွင် “ကောဋိ ” အနက်နှင့် တူ၏၊ “ပုဗ္ဗကောဋိ နပညာယတိ”၌ ရှေးအစ အပိုင်းအခြားကို “ပုဗ္ဗကောဋိ”ဟု ခေါ်သကဲ့သို့တည်း၊ ယောဇနာ၌ကား“စတုဇ္ဈ ဂ္ဂရာ ဃဖြင့် “ဝိဟာရဂ္ဂေန”ကို ပါဠိမှန်ဟု ယူလေ၏။

ထို့ကြောင့် ဂါဟေန္တာကို "ဂါဟိယမာနာ" ဟု ဖွင့်သည်၊] သေယျော ဥဿာဂ
ယိ သူတိ-ကား၊ မဥ္ဇ္ဈာနာနိ-တို့သည်၊ အတိရေကာနိ-ပိုလွန်ကုန်သည်၊ အဟေ
သုံ-ကုန်ပြီ၊ [ဥဿာဂယိ သဒ္ဒါ ဥပုဗ္ဗ သရဓာတ် ဂတိ အနက်ဟော စုရာဒိဂိုဏ်း၊
"အထက်၌ ဖြစ်ကုန်ပြီ" ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ "ပိုလွန်ကုန်ပြီ" ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထပေးပါ။]
ဒိဟာရဂ္ဂါဟာဒီသုပိ - ကျောင်းကိုယူစေခြင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ
နယော - ဤနည်းပင်တည်း။ [အချို့စာအုပ်၌ "ဎိဟာရဂ္ဂါဒီသုပိ - ကျောင်း၏
အပိုင်းအခြား အစရှိသည်တို့၌" ဟုလည်း ရှိ၏၊]

အနုဘာဂံတိ-ကား၊ ပုန-တဖန်၊ အပရမ္ပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဘာဂံ-
အံ့ဘို့ကို၊ ဒါတုံ - ပေးခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ ၌စပ်၊ "အနုဘာဂံ- နောက်ထပ်
အဘို့ကို" ဟု ပါဠိတော်၌ပေး၊) ဟိ-မှန်၊ ဘိက္ခုသု-ရဟန်းတို့သည်၊ အတိမဉ္ဇေ
သု- အလွန်နည်းကုန်လသော်၊ ဧကေကဿ- တပါးတပါးသော၊ ဘိက္ခုနော-
အား၊ ဒ္ဝိတ္တိဏိ- ၂ ခု ၃ ခုကုန်သော၊ ပရိဝေဏာနိ- ပရိဝုဏ်တို့ကို၊ ဒါတမ္ဘာနိ-
ပေးထိုက်ကုန်၏၊ [ဤသို့ပေးရခြင်းကား ကျောင်းတို့ကို စောင့်ရှောက် သုတ်သင်
ဘို့ရန်တည်း၊] နအကာမာ ဒါတမ္ဗောတိ - ကား၊ အနိစ္ဆာယ - အလိုမရှိဘဲ၊
(မပေးလိုဘဲ)၊ နဒါတမ္ဗော- မပေးထိုက်၊ တတ္ထ - ထို နအကာမာ ဒါတမ္ဗော
ဟူသော စကားရပ်၌၊(ပိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော၊)ဝသ္ယပနာဟိကဒိဝသေ-
ဿ၌၊ အနုဘာဂေ — နောက်ထပ်အဘို့ကို၊ ဂဟိတေ — ယူအပ်ပြီးသော်၊ ပစ္ဆာ—
နောက်မှ၊ အာဂတာနံ — လာကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အတ္ထာနော - မိမိ၏၊
ဒေရုစိယာ- အလိုမဟုတ်သဖြင့်၊ သော အနုဘာဂေါ- ကို၊ နဒါတမ္ဗော-မပေး
ထိုက်၊ (ဝေ၌ မပေးထိုက်၊) ပန - ဆက်၊ ယေန - အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အနု
ဘာဂေါ-(ကို၊) ဂဟိတော-ပြီ၊ သောစ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ အတ္ထာနော- ၏
ရုစိယာ- အလိုအားဖြင့်၊ တံ အနုဘာဂံဝါ- ထို နောက်ထပ်အဘို့ကို သော်၎င်း၊
တံ ပဗ္ဗဘာဂံဝါ - ထို ပဌမအဘို့ကိုသော်၎င်း၊ သစေ ဒေတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊
(ဒဝံသတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ - ၏။

နိသီ မေ ဒ္ဝိတသောတိ - ကား၊ ဥပစာရသီမာတော - ဥပစာရသိမ်မှ၊ ဗဟိ-
အပြင်ဘက်၌၊ ဒ္ဝိတသ - တည်သောရဟန်းဘို့၊ (သေနာသနံ ဂါဟေန္တိန္ဒ်စပ်၊)
ပန-ဆက်၊ အံ့နွှာ ဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရသိမ်အတွင်း၌၊ ဒုရေ-အဝေး၌၊
ဒ္ဝိတသဿ - တည်နေသောရဟန်းဘို့လည်း၊ (ဂါဟေတုံ - ၌၊) လဗ္ဘတိဧဝ-
ရအပ်သည်သာ၊ ["နိသီမေ - ဥပစာရသိမ် မဟုတ်သောအရပ်၌"ဟု သဒ္ဒတ္ထ
ပေး၊ "သိမ်ပြင်ဘက်၌"ဟူသောအနက်ကား အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း၊ ယောဇနာ၌
"ဥပစာရ သီမတော ဗဟိတိ ဣမိနာ နိသီမေတိ ဧတ္ထ သီမတော ဗဟိ နိဂ္ဂန်း
နိသိန်း ဝါနိသီမန္တိ အတ္ထံ ဒသေတိ၊ ဥပစာရသီမာယ အာဝါသဝမုန ဝသေန
အတ်ိဂ်ထ္ထာရတ္ထာ ဝုတ္တံ ဒူရေ ဒ္ဝိတသာဒိတိ "ဟု ဖွင့်လေသည်။] သေနာသနံ

ဇဟေတွာဘိ-ကား၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-၌၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ("သမ္ဗကာလံ ပဋိဗာဟန္တိ" ၌စပ်)၊ သမ္ဗကာလံ ပဋိဗာဟန္တိတိ - ကား၊ စတုမာသစ္စယေန-မိုဃ်းလေးလ၏ လွန်ရာအခါ၌၊ ဥတုကာလေပိ- ဆောင်းဥတု, နွေဥတုအခါ၌လည်း၊ ပဋိဗာဟန္တိ - တားမြစ်ကြကုန်၏။ [ဥတုကာလေပိတိ ဟေမန္တဂိမ္ဟကာလေပိ၊ တသ္မိဒ္ဓိ ကာလေ သီတ ဥဏှ ဥတု တိဒိဏ္ဏော ဟောတိ၊ တသ္မာ တသ္မေ ဝိသေသေန ဥတုကာလောတိ နာမံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တေန ဝုတ္တံ ဟေမန္တဂိမ္ဟကာလေပိတိ၊ ပိသဒ္ဒေန ဝဿကာလံ အပေက္ခတိ၊--ယောဇနာ။]

တီသု-သုံးပါးကုန်သော၊ သေနာသနဂ္ဂါဟေသု-ကျောင်းကို ယူစေခြင်းတို့တွင်၊ ပုရိမကော-ပုရိမကသေနာသနဂ္ဂါဟဂင်း၊ (ပုရိမဝါဒ်ဖြစ်သော ကျောင်းခံယူစေခြင်းဂင်း၊) ပစ္ဆိမကောစ- ပစ္ဆိမကသေနာသနဂ္ဂါဟဂင်း၊ (ပစ္ဆိမဝါဒ်ဖြစ်သော ကျောင်းခံယူစေခြင်းဂင်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဧဒေ - နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဂါဟာ-၌ယူစေခြင်းတို့သည်၊ ထာဝရာ-ခိုင်မြဲကုန်၏၊ ("ခိုင်မြဲသည့် အတွက် အထူးဝိနိစ္ဆယပြဘွယ် မလို" ဟူလို၊) အန္တရာမုတ္တကေ-အန္တရာမုတ္တကသေနာသနဂ္ဂါဟ်၌၊ အယံ- ၌ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော - တည်း၊ ဧကသ္မိံ-တခုသော၊ ဝိဟာရေ — ကျောင်းတိုက်၌၊ မဟာလာဘံ - များသောလာဘ်ရှိသော၊ သေနာသနံ-ကျောင်းသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ သေနာသနသာမိကာ-ကျောင်းရှင်ဒါယကာတို့သည်၊ ဝဿူပဂတံ—ဝါကပ်ပြီးသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ သမ္ဗပစ္ဆယေဟိ-အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ သက္ကစ္စံ - ရိသေစွာ၊ ဥပဋ္ဌဟိတ္ဝာ - ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး၍၊ ပဝါရေတ္ဝာ-ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊ ဂမနကာလေ-သွားရာအခါ၌၊ (သွားခါနီး၌၊) ဗဟုံ-များစွာသော၊ သမဏပရိက္ခာရံ-ရဟန်းတို့၏ ပရိက္ခရာကို၊ ဒေန္တိ-လှူလိုက်ကြကုန်၏၊ မဟာထေရာ-မဟာထေရ်တို့သည်၊ ဒုရတောပိ—အဝေးမှလည်း၊ အာဂန္ဆာ-လာ၍၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ - ဝါကပ်ရာနေ့၌၊ တံ- ထို

× × × × × × ×

သေနာသနဂ္ဂါဟ ။ ။ ပါဠိတော်၌ "ပုရိမကော ဂါဟတမ္ဟော" ဟု ရှိသော ကြောင့် "ဂါဟာပနံ-ယူစေခြင်း၊ ဂါဟော- ယူစေခြင်း" ဟု ပြု၍ "သေနာသန+ဂါဟော သေနာသနဂ္ဂါဟော" ဟု ပြုပါ၊ ပုရိမဝါကပ်သော ရဟန်းများ အတွက် ဝါတွင်း၌ အမြဲနေဘို့ရာ သံဃိကနေရာမှ ထို ရဟန်းအတွက် ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို (သေနာသနဂ္ဂါဟာပက ပုဂ္ဂိုလိက ယူဘို့ရန် ပြောဆိုခြင်း) သည် "ပုရိမကသေနာသနဂ္ဂါဟ" မည်၏၊ ပစ္ဆိမ ဝါကပ်သော ရဟန်းများအတွက် ဝါတွင်း၌ အမြဲနေဘို့ရာ သံဃိကနေရာမှ ထိုရဟန်းအတွက် ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို ယူစေခြင်း (သေနာသနဂ္ဂါဟာပကပုဂ္ဂိုလိက ယူဘို့ရန်ပြောဆိုခြင်း) သည် "ပစ္ဆိမကသေနာသနဂ္ဂါဟ" မည်၏၊ ပုရိမက ပစ္ဆိမကမှ အလွတ်ဖြစ်သော ရှေသီတင်းကျတ် နောက်ဝါဆိုတို့၏ အကြားဖြစ်သော ဝါပကာလ၌ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို ယူစေခြင်းသည် "အန္တရာမုတ္တက သေနာသနဂ္ဂါဟ" မည်၏။

မဟာလာဘကျောင်းကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဖာသုံ- ချမ်းသာစွာ၊ ဝသိတွာ-နေပြီး၍၊ ဝုတ္ထဝဿာ-မိုးလေးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ လာဘံ-ကို၊ ဂဏှိတွာ- ၍၊ ပက္ကာမန္တိ-ဖဲကြွကြွကုန်၏။

အာဝါသိကာ — အစြဲနေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ မယံ — ငါတို့သည်၊ ဇေဋ္ဌ-ဤမဟာလာဘကျောင်း၌၊ ဥပဇ္ဈံ-ဖြစ်သော၊ လာဘံ-ကို၊ နလာဘာမ-မရကြကုန်၊ နိစ္စံ - အစဉ်၊ အာဂန္တုကာ မဟာထေရာဝ - အာဂန္တုကာ မဟာထေရ်တို့သည်သာ၊ လာဘန္တိ—ရကြကုန်၏၊ တေယေဝ - ထိုအာဂန္တုကာ မဟာထေရ်တို့သည်သာ၊ တံ-ထိုမဟာလာဘကျောင်းကို၊ အာဂန္ဆာ - ၍၊ ပဋိဇဂ္ဂိဿန္တိ—စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ကြကုန်လတ်၊ ဣတိ—ဤသို့ ပြော၍၊ ပလုဇ္ဇန္တမ္မိ—ပျက်စီးနေသည်ကိုလည်း၊ နဩလောကေန္တိ-မကြည့်ကြကုန်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တဿ-ထိုမဟာလာဘကျောင်းကို၊ ပဋိဇဂ္ဂနတ္ထံ-ဝါပြဋ္ဌ စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ခြင်းငှါ၊ ပဝါရဏာယ — ပဝါရဏာနေ့သည်၊ အပရဇ္ဇုဂတာယ - နောက်တရက်သို့ရောက်လသော်၊ ဝါ-လွန်ပြီးသော ပဝါရဏာနေ့၏ နောက်တရက်ရှိလသော်၊ အာယဿတိ - နောင်အခါ၌၊ (နေဝံဝါ၌၊) ဝဿာဝါသတ္ထာယ-မိုးလေးလပတ်လုံးနေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အန္တရာမုတ္တကော ဂါဟေတဗ္ဗော-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တံ — ထို အန္တရာမုတ္တကသေနာသနဂ္ဂါဟကို၊ ဂါဟေန္တေန - ယူစေသော ရဟန်းသည်၊ (သေနာသန္ဂါဟာပက ရဟန်းသည်၊) သံဃတ္ထေရော - သံဃာ့ထေရ်ကို၊ ဝတ္တမ္ဗော—လျောက်ထိုက်၏၊(ကိ)၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ အန္တရာမုတ္တကသေနာသနံ - အန္တရာမုတ္တက ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို၊ ဂဏှထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ (ဝတ္တမ္ဗော)၊ (သံဃတ္ထေရော) သစေ ဂဏှာတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒါတဗ္ဗံ - ပေးထိုက်၏၊ နော စေ (ဂဏှာတိ — အကယ်၍ မယူအံ့၊ ဧဝံသတိ)၊ ဧတေနေဝ ဥပါယေန—ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အနုထေရံ-အနုထေရ်ကို၊ အာဒိ်ကတွာ-အစပြု၍၊ ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဂဏှာတိ-၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အန္တရာမတော— အားဖြင့်၊ သာမဏေရသာပိ - သာမဏေအားသော်မှလည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ တေန-ထို ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံသေနာသနံ—ကို၊ အဋ္ဌမာသေ-ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ-စောင့်ရှောက် သုတ်သင်ရာ၏၊ [အဋ္ဌမာသေတိ စတ္တာရော ဟေမန္တမာသေ, စတ္တာရောစ ဂိမှမာသေတိ အဋ္ဌမာသေ၊ ကဒါစိ ပဉ္စ ဂိမှမာသေတိ နဝမာသေဝါ— ဝါထပ်ရာ အခါ ၅ လတည်း၊-ယောဇနာ၊] ဆဒနဘိတ္တိဘူမိသု-အမိုးနံရံ မြေတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ—အမှတ်မထား တပါးပါးသော အရပ်သည်၊ ခဏ္ဍံဝါ— ကျိုးပျက်နေသည်သော်၎င်း၊ ဖုလ္လံဝါ—ကွဲအက်နေသည်သော်၎င်း၊ ဟောတိ၊ တံသဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော အရပ်ကို၊ ပဋိသင်္ခရိတဗ္ဗံ-ပြုပြင်ရာ၏။

ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ-ပါဠိကို သင်ယူခြင်း,အနက်ကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (ပါဠိသင်ခြင်း , အဋ္ဌကထာသင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊) ဒိဝသံ –နေ့ကို၊ ခေပေတွာ-ကုန်စေ၍၊ ရတ္တိ•-ည၌၌၊ တတ္ထ-ထို ကျောင်း၌၊ ဝသိတုမ္မိ- နေခြင်းငှါလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ— အပ်၏၊ ရတ္တိ•-၌၊ ပရိဝေဏော - ပရိဝုဏ်၌၊ (ကျောင်းဝိုင်းအတွင်း အခြားတနေရာ၌၊) ဝသိတွာ-၍၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်း၌၊ ဒိဝသံ-ကို၊ ခေပေတုမ္မိ-ငှါလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ - ည၌နေ့ပတ်လုံး၊ တတ္ထေဝ-ထိုကျောင်း၌ပင်၊ ဝသိတုမ္မိ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥတုကာလေ - ဆောင်းဥတု နွေဥတု အခါ၌၊ အာဂတာနံ-လာကုန်သော၊ ဂုမ္ဗာနံ-သိတင်းကြိုးသော ရဟန်းတို့အား၊ နပဋိဗာဟိတမ္ပို - မတားမြစ်ရာ၊ ပန - ကား၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ—သည်၊ သမ္ပတ္တေ - ရောက်လသော်၊ သံဃတ္ထေရော-သည်၊ မယ္ဟံ—ငါ့အား၊ ဣဒံ သေနာသနံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေဝဒတိ-ဆို၊ (ဧဝံ သတိ)၊ နလဘတိ-မရ၊ ဘန္တေ-အရှင် ဘုရား၊ ဣဒံ-၌ ကျောင်းကို၊ (ပဋိဂ္ဂိတံ၌စပ်၊) အန္တရာမုတ္တကံ-အန္တရာမုတ္တကကျောင်းကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အဋ္ဌမာသေ-ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ဓကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပဋိဂ္ဂိတံ-စောင့်ရှောက် သုတ်သင် အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-၍၊ နဒါတမ္ပို - မပေးရာ၊ အဋ္ဌမာသေ - ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ပဋိဂ္ဂဟကဘိက္ခုသေဝ - စောင့်ရှောက် သုတ်သင်သော ရဟန်းသည်သာ၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မိ• သေနာသနေ-၌၊ ဧကသံဝစ္ဆရေ-တနှစ်၌၊ ဆမာသစ္ဆယေန ဆမာသစ္ဆယေန — ၆ လ လွန်ရာ ၆ လလွန်ရာ အခါ၌၊ ဒုိက္ခတ္တုံ-၂ ကြိမ်၊ ပစ္ဆယေ-တို့ကို၊ ဒေန္တိ-နှ၏၊ တံ-ထိုကျောင်းကို၊ အန္တရာမုတ္တကံ-အန္တရာမုတ္တက သေနာသနဂ္ဂါဟကို၊ နဂါဟေတမ္ပို-မယူစေထိုက်၊ ယသ္မိ• ဝါ-အကြင်ကျောင်း၌ မူလည်း၊ စတုမာသစ္ဆယေန စတုမာသစ္ဆယေန-၄လလွန်ရာ ၄ လလွန်ရာအခါ၌၊ တိက္ခတ္တုံ-၃ ကြိမ်၊(ပစ္ဆယေ)ဒေန္တိ၊ (တံအန္တရာမုတ္တကံ နဂါဟေတမ္ပို၊)ယသ္မိ• ဝါ - အကြင်ကျောင်း၌မူလည်း၊ တေမာသစ္ဆယေန တေမာသစ္ဆယေန — ၃ လ လွန်ရာ ၃ လ လွန်ရာအခါ၌၊ စတုက္ခတ္တုံ—၄ ကြိမ်၊(ပစ္ဆယေ)ဒေန္တိ၊ တံ အန္တရာမုတ္တကံ နဂါဟေတမ္ပို၊(ကသ္မာ, တံ-ကို၊ အန္တရာမုတ္တကံ—ကို၊ နဂါဟေတမ္ပို—

× × × × × × ×

ဆမာသစ္ဆယေန။ ။ဆမာသစ္ဆယေန ဆမာသစ္ဆယေနာတိ ဣဒံ ဒုိက္ခတ္တုံ ပစ္ဆယဒါနကာလပရိစ္ဆေဒဒဿနံ၊ဧဝံ ဥပရိပိ၊ တံ နဂါဟေတမ္ပို်တိ ဝစနဿ ကာရဏာ မာဟ၊—ပစ္ဆယေနေဝ ဟိ တံတိအာဒိနာ၊ ပစ္ဆယညေဝ နိဿာယ တတ္ထ ဝသိတွာ (ပစ္ဆည်းအတွက်ကြောင့် ဝါပမှာလည်း တခြားမသွားဘဲနေ၍) ပဋိဂ္ဂဟနာ (သုတ်သင်မည်သို့သူတို့သည်) ဘဝိဿန္တီ-ရှိကုန်လတ့ံ၊ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊—ဝိမတိ။ [“ပဋိဂ္ဂဟိကဒ္ဒ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

မယူစေထိုက်သနည်း၊)ဟိ(ယသ္မာ)— ကြောင့်၊ တံ- ထို ကျောင်းသည်၊ ပစ္ဆယေ နေဝ—ပစ္ဆိည်းကြောင့်သာလျှင်၊ ပဋိဇဂ္ဂနံ-ကို၊ လဘိဿတိ၊—ရလတ္တံ့၊(တသ္မာ-ထို့ကြောင့်တည်း၊)] ပန—ကား၊ ယသ္မိ•—၌၊ ဧကသံဝစ္ဆရေ- ၌၊ သကိဒေဝ—ဟကြိမ်သာလျှင်၊ ဗဟုပစ္ဆယေ- များစွာသော ပစ္ဆည်းတို့ကို၊ ဒေန္တိ— ပေးလှူကြကုန်၏၊ ဧတံ- ဤကျောင်းကို၊ အန္တရာမုတ္တကံ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣတိ (အယံ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အန္တရာမုတ္တကေ— အန္တရာမုတ္တက ကျောင်းယူစေခြင်း၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ [ရှေ့ကို ပြန်အုပ်သည်၊) အယံ—ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပါဠိအနာဂတ သေနာသနဂ္ဂါဟကထာမှ ရှေးဦးစွာ၊ အန္တောဝဿေ — ၌၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေန-ဝါကပ်ရာနေ့အားဖြင့်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတသေနာသနဂ္ဂါဟကထာ—လာသော သေနာသနဂ္ဂါဟကထာတည်း။

ပန-ဆက်၊ အယံ သေနာသနဂ္ဂါဟောနာမ - ဤ ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို ယူစေခြင်းမည်သည်၊ ဥတုကာလေ-ဆောင်းဥတု နွေဥတုအခါ၌၊(ဂါဟောစ)-ယူစေခြင်းငှင်း၊ ဝဿာဝါသေ-အမြဲနေရာ မိုးယိုးအခါ၌၊ (ဂါဟော) စ--ငှင်း၊ (ဣတိ-သို့၊) ဒုဝိဓော- ၂ ပါး အပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ တာဝ-ဝဿာဝါသဂ္ဂါဟမှ ရှေးဦးစွာ၊(နိဒ္ဒိဋ္ဌေ)၊ဥတုကာလေ-ဆောင်းဥတု, နွေဥတုအခါ၌၊(“အာဂန္တွာန်” ၌စပ်)၊ကေစိ-အချို့ကုန်သော၊ အာဂန္တုကာ—အာဂန္တုကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ပုရေဘတ်တံ့ - ဆွမ်းစားရာကာလ၏ ရှေ့အဖို၌၊ အာဂန္တွာန်- ကုန်၏၊ ကေစိ-ကုန်သော၊ (အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ)၊ ပစ္ဆာဘတ်တံ့-ဆွမ်းစားရာ ကာလ၏ နောက်အဖို၌၊ ပဌမယာမံ ဝါ-ပဌမယာမ်၌သော်ငှင်း၊ မဇ္ဈိမယာမံ ဝါ-၌သော်ငှင်း၊ ပစ္ဆိမယာမံ ဝါ- ၌သော်ငှင်း၊ (အာဂန္တွာန်)၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ အာဂန္တွာန်၊ တေသံ-ထို ရဟန်းတို့အား၊ တဒါဝ-ထိုလာရာအခါ၌သာ၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ ပေတွာ- ထစေ၍၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ - ပေးထိုက်၏၊ အကာလောနာမ-အခါ မဟုတ်သည်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပေးထိုက်ပါသော်လည်း၊ သေနာသနပညာပကေန - အိပ်ရာနေရာကို ခင်းတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ပက္ကိတေန-ပညာရှိသူသည်၊(ဉာဏ်ရှိ ၊ သည်၊)ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ ကေမဉ္စဉ္ဒဿံ ဝါ-ညောင်စောင်းတနေရာကိုသော်ငှင်း၊ ဒွေမဉ္စဉ္ဒဿာနိ ဝါ-ညောင်စောင်း ၂ နေရာတို့ကိုသော်ငှင်း၊ ထပေတဗ္ဗာနိ - ချန်ထားထိုက်ကုန်၏၊ [ဤစကားဖြင့် သေနာသနပညာပကရဟန်း၏ ဉာဏ်ရှိပုံကိုပြသည်။] ဝိကာလေ-အချိန်ခဲ့၌၊ ဧကော-တပါးသော၊ ထေရော ဝါ—ထေရ်သည်သော်ငှင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ထေရာ ဝါ-ထေရ်တို့သည်သော်ငှင်း၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ- အကယ်၍လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘေ-ထိုထေရ်တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ - လျှောက်ထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ•)၊ ဘန္တေ — အရှင်ဘုရားတို့၊ အာဒိတော - အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဝုဋ္ဌာပိယမာနာ - ထစေအပ်ကုန်

လသော်၊ ဝါ - ထစေအပ်ကုန်သော၊ သမ္ဗေပိ - အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဥဿ္ဟင်္ကိကာ — မြောက်ချီအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ဖြစ်ပါကုန်လတ့ံ၊ တုမှေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ အမှာကံ - တပည့်တော်တို့၏၊ ဝဿနဋ္ဌာနေယေဝ—နေရာအရပ်၌သာ၊ ဝသထ - နေကြပါကုန်၊ ဣတိ—ဤသို့ (ဝတ္တုမ္မာ)။

ပန-ဆက်၊ ဗဟူသု- များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂတေသု-လာကုန်လသော်၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ - ထစေပြီး၍၊ (အရင်ရောက်ပြီးသော ရဟန်းငယ်တို့ကို ထစေပြီး၍၊)ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဒါတမ့်ံ-ပေးရာ၏၊ [ဗဟူသုတိတယော အာဒိ ကတွာ ဗဟူသု ဘိက္ခူသု၊ - ံယောဇနာ၊] ဧကေကံ - တခုတခုသော၊ ပရိဝေဏံ - ပရိဝုဏ်သည်၊ (ကျောင်းဝင်းသည်၊) သစေ ပဟောတိ - အကယ်၍ လောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကေကံ- သော၊ ပရိဝေဏံ- ကို၊ ဒါတမ့်ံ၊ တတ္ထ - ထို ပရိဝုဏ်၌၊ အဂိသာလ၊ ပေ၊ မာလာဒယော - မီးတင်းကုင်, စင်္ကြန်သွားရာ စရပ်ရှည် , စည်းဝေးရာတန်ဆောင်းဝန်း အစရှိကုန်သော၊ သမ္ဗေပိ- အလုံးစုံသော အဆောက်အဦးတို့သည်လည်း၊ တသေဝ - ထိုရဟန်း၏အထံသို့သာ၊ ပါပုဏန္တိ-ရောံကုန်၏၊[“ပရိဝုဏ်တခုကို နေ့ခင့်ရသောရဟန်းအထံသို့ ထို ပရိဝုဏ်တွင်းရှိသော အဆောက်အဦးအားလုံး ရောက်ကြသည် ” ဟူလို၊ ဒီဃသာလာကို စက််မနသာလာ၊ မဏ္ဍလမာဠေါတို့ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊-ဝိမတိ။] ဧဝံ-သို့၊ (ပရိဝုဏ်တခုစီ)၊ အပ္ပဟောန္တေ- မလောက်လသော်၊ ပါသာဒဂ္ဂေန-ပြာသာဒ်၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဒါတမ့်ံ-ရာ၏၊ ပါသာဒေသု-တို့သည်၊ အပ္ပဟောန္တေသု - ကုန်လသော်၊ ဩဝရကဂ္ဂေန - အခန်း အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဒါတမ့်ံ၊ ဩဝရကေသု အပ္ပဟောန္တေသု , သေယျဂ္ဂေန — အိပ်ရာ နေရာတို့၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဒါတမ့်ံ၊ သေယျဂ္ဂေသု အပ္ပဟောန္တေသု, မဏ္ဍပဋ္ဌာနေန-ညောင်စောင်းတို့၏ တည်နေရာအရပ်အားဖြင့်၊ (ညောင်စောင်း တနေရာစာ

× × × × × × ×

ဥဿ္ဟင်္ကိကာ။ ။ [ဥက္ခိတ်- မြောက်ချီအပ်သော + ဘဏ္ဍံ ဥဿ်ဏ်ံ၊ ဥဿ်ဏ်ံ+ ဃဲယသံတိ ဥဿ်ဏ်ိကာ၊ နေရာရွှေ့သောအခါ ကိုယ့်ဘဏ္ဍာကိုထမ်း၍ရွှေ့ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ ဥဿ်ဏ်ိကာ ဘဝိဿန္တိ ” ဟု ဆိုသည်၊ ဥဿ်ဏ်ိကာ ဘဝိဿန္တိတို့ ဥက္ခိတ်ဘဏ္ဍာ ဘဝိဿန္တိ၊- ဝိမတိ၊ “ ဒွေ မဏ္ဍိဋ္ဌာနာနိ ” အရ ချန်ထားအပ်သောနေရာကိုပင် “အမှာကံ ဝဿနဋ္ဌာနေ” ဟု ဆိုသည်။]

ပါသာဒဂ္ဂေန စသည်။ ။ ပါသာဒဂ္ဂေနာတိ ဝိဟာရသင်္ခါတသ ပါသာဒသ ပရိဏ္ဍေဒေန၊ ဩဝရကဂ္ဂေနာတိ ဂဗ္ဘသ ပရိဏ္ဍေဒေန၊ သေယျဂ္ဂေနာတိ စတုပဋ္ဌိ ဟတ္ထ ပုမာဏာယ ဧသေယျာယ ပရိဏ္ဍေဒေန၊ မဏ္ဍပဋ္ဌာနေနာတိ ဒ္ဝိဟတ္ထ ဝိတ္ထာရသ စတုဟတ္ထ အာယာမသ မဏ္ဍပသ ဋ္ဌာနေန၊ ကေမဏ္ဍိဋ္ဌာနသ ဒ္ဝိန္နံ ဝိဋ္ဌကာနံ ဋ္ဌာနတ္တာ ဝုတ္တံ ဧကဝိဋ္ဌက ဋ္ဌာန ဝဧသေနာတိ။

အားဖြင့်၊) ဒါတမ့်-၏၊ မဇ္ဈဌာနေ-ညောင်စောင်း တနေရာစာသည်၊ အပ္ပဟော
န္တေ — သော်၊ ကေဒိဌကဋ္ဌာနဝသေန — ထိုင်ခုံတနေရာစာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊
ဒါတမ့်- ၏၊ ပန- ဗျတိရိက်၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ဒ္ဝိတောကာသမတ္တံ-တည်ရာအရပ်
မျှကို၊ န ဂါဟေတမ့်- မယူစေထိုက်၊ ဟိ- မှန်၊ ဧတံ-၌ ရပ်တည်ရာအရပ်သည်၊
သေနာနသနံနာမ - အိပ်ရာနေရာမည်သည်၊ န ဟောတိ - မဟုတ်၊ [(ကဿာ—
ကြောင့်၊ န ဂါဟေတမ့်-နည်း၊)ဟိ(ယဿာ)-ကြောင့်၊ဧတံ-၌ရပ်တည်ရာအရပ်
သည်၊သေနာသနံနာမ-မည်သည်၊ န ဟောတိ၊(တဿာ န ဂါဟေတမ့်)ဟုလည်း
တနည်းပေးပါ။] ပန- ဆက်၊ ဝိဌကဋ္ဌာနေ- ထိုင်ခုံ တနေရာစာသည်၊ အပ္ပဟော
န္တေ- သော်၊ ဧကံ မဇ္ဈဋ္ဌာနံဝါ- ညောင်စောင်း တနေရာစာကိုသော်၎င်း၊ ဧကံ
ဝိဌကဋ္ဌာနံဝါ- ထိုင်ခုံ တနေရာစာကိုသော်၎င်း၊ ဝါရေန ဝါရေန- အလှည့်ကျ
အလှည့်ကျအားဖြင့်၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ဝိဿမတ-
အပန်းဖြေကြပါကုန်၊ ဇာတိ-၌သို့ လျော်၍၊ တိဏ္ဏံ-၃ ပါးကုန်သော၊ ဇနာနံ-
ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတမ့် - ရာ၏၊ ဟိ - မှန်၊ သီတသမယေ - အအေးဓာတ်ခါ၌၊
(အေးရာအခါ၌)၊ သမ္ဖရတ္တိ - အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ အဇ္ဈောကာသေ-
လွင်တီးခေါင်၌၊ ဝသိတုံ - ၎ါ၊ န သက္ကာ - မတတ်ကောင်း၊ [၌ နဟိဝါကျကို
ဟေတုဝါကျ လုပ်၍လည်း အနက်ပေးနိုင်သည်၊ “ကဿာ ဝါရေန ဝါရေန
ဂဟေတွာ၊ပေ၊ဒါတမ့်၊ ဟိ (ယဿာ) သီတသမယေ သမ္ဖရတ္တိ အဇ္ဈောကာသေ
ဝသိတုံ နသက္ကာ၊ တဿာ ဝါရေန ဝါရေန ၊ပေ၊ ဒါတမ့် ” ဟု ပေးပါ၊ ညဉ့်
၃ ယာမ်ရှိသည့်အတွက် တယာမ်စီ အပန်းဖြေဘို့ရန် “တိဏ္ဏံ ဇနာနံ ဒါတမ့်”ဟု
ဆိုသည်။]

[တခုသော မဇ္ဈဋ္ဌာန, သို့မဟုတ် ဝိဌဋ္ဌာန်၌ ၃ ပါးနေပုံအခြင်းအရာကိုပြလို၍
“မဟာထေရေန”စသည်မိန့်။] မဟာထေရေန-မဟာထေရ်သည်၊ ပဌမယာမံ-
ပဌမယာမ်ပတ်လုံး၊ ဒိဿမိတ္ဝာ-အပန်းဖြေပြီး၍၊နိက္ခမိဟ္ဝာ-ထွက်ပြီး၍၊ ဒုတိယ
ဇ္ဈာနပ္ပတ္တရဿ - ဒုတိယထေရ်အား၊ ဝတ္တမ့် - ပြောဆိုရာ၏၊ (ကိ) အာဝုသော-
ဝါ၌ရှင်၊ ဇာဓ - ဤနေရာသို့၊ ပဝိသာဟိ - ဝင်လော၊ ဇာတိ (ဝတ္တမ့်)၊ မဟာ

× × × × × × ×

ရပ်နေရာသည် သေနာသနမဟုတ်၊ ဧဒံ (ဤပြအပ်ပြီးသောနေရာကို) နိသီဒိ
တုံ သက္ကာ၊ကောယ္ဖဝသေန ဝုတ္တံ၊ သစေ နသက္ကာ နိသီဒိတုံ၊ နဒါတမ့်၊ တေန ဝုတ္တံ
ဘိက္ခုနော ပန ဒ္ဝိတောကာသမတ္တံ နဂါဟေတမ့်တိ၊ ဧတံဟိ ဒ္ဝိတောကာသမတ္တံ၊ ဟိတိ
သစ္စံ၊ ယသ္မာဝါ၊ ကေမဇ္ဈဋ္ဌာနသ္မိ တိဏ္ဏံ ဇနာနံ ဧက ဝိဌကဋ္ဌာနဘာဝေန အပ္ပဟောန္တာ
ဝုတ္တံ ကေမဇ္ဈဋ္ဌာနံဝါ ဟိဏ္ဏံ ဇနာနံ ဒါတမ့်တိ၊ ဟိတိသစ္စံ၊ သီတသမယေတိ ဒုမိနာ
ဉ္ဇာသမယေပိ သမ္ဖဒိဝသံ အဇ္ဈောကာသေ ဝသိတုံ နသက္ကာတိ ဒိပေတိ၊ ပရိဋ္ဌာဟ
သမယေ ပန သက္ကာ သမ္ဖရတ္တိံ အဇ္ဈောကာသေ ဝသိတုံ၊ ကိန္တာပိ သက္ကာ၊ သီတုဉ္ဇ
ကာလေ ပန နဒါတမ့္ဇာ ပရိဋ္ဌာဟသမယေပိ နဒါတမ့်တိ ဧဝဒိတမ့်၊—ယောဇနာ။

ထေရော-သည်၊ နိဒ္ဒါဂရကော-အိပ်ခြင်းဌ အလေးပြုသူသည်၊ သစေ ဟောတိ-ဒုံ၊ ကာလံ - အချိန်ကို၊ (ပဌမယာမ်ကုန်လျှင် ထွက်ရမည့်အချိန်ကို၊) သစေ နဇာနာတိ- အကယ်၍ မသိဒုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥက္ကာသိတွာ- ချောင်းဟန့်၍၊ ဒွါရံ-တံခါးကို၊ အာကောဋေတွာ - ခေါက်၍၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ ကာလော-အခါသည်၊ (ထွက်ဘို့ရန်အခါသည်)၊ဇာတော-ဖြစ်ပါပြီ၊ သိတံ-အအေးသည်၊ အနုဒဟတိ-ပူလောင်ပါ၏၊ ဝါ- နှိပ်စက်ပါ၏၊ ဇုတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တုမ္ဗံ-လျောက်ရာ၏၊ [အနုဒဟတီတိ ဗီဇ္ဇေတိ၊—ဋီကာ၊ နှိပ်စက်သည်ကိုပင်“ပူလောင်သည်”ဟု တင်စား ဆိုထားဟန်တူသည်။] တေန - ထို မဟာထေရ်သည်၊ နိက္ခမိတွာ - ၍၊ ဩကာသော-အခွင့်ကို၊ ဒါတုမ္ဟော-ပေးထိုက်၏၊ အဒါတုံ-မပေးဘဲနေခြင်းငှါ၊ နလဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဒုတိယတ္ထေရေနဝိ-ဒုတိယထေရ်သည်လည်း၊ မဇ္ဈိမယာမံ မဇ္ဈိမယာမ်ပတ်လုံး၊ ဝိဿမိတွာ - ၍၊ ပုရိမနယေနေဝ - ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဣတရဿ - အခြားသော တတိယထေရ်အား၊ ဒါတုံ၊ နိဒ္ဒါဂရကော - အိပ်ခြင်းဌ အလေးပြုသောထေရ်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ ဓုဋ္ဌာပေတုမ္ဟော-ထစေထိုက်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧကရတ္တိံ-တညဉ့်ဌ၊ ဧကမန္တဋ္ဌာနံ-ညောင်စောင်းတနေရာကို၊ တိက္ခုံ-၃ ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတုမ္ဟံ- ၏။

ပန-ဆက်၊ ဇမ္ဗုဒီပေ-ဇမ္ဗူဒိပ်ဌ၊ ဧကစ္ဆေ-အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ (“ဂါဟေန္တိ”ဌစပ်)၊ သေနာသနံနာမ-မည်သည်၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ပိဋ္ဌဋ္ဌာနံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ကိဉ္စိဒေဝ-တစုံတခုသော အရပ်သည်သာ၊ ကဿစိ-တစုံတယောဂီသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပါယံ- လျောက်ပတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ကဿစိ-အား၊ အသပ္ပါယံ-မလျော်ပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဇုတိ-ထို့ကြောင့်၊ အာဂန္တုကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တုဝါ-ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်ပစေကုန်၊ မာ ဟောန္တုဝါ - မဖြစ်မူလည်း မဖြစ်ပစေကုန်၊ ဒေဝသိကံ - နေ့တိုင်း၊ သေနာသနံ - ကို၊ ဂါဟေန္တိ-၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဥတုကာလေ-ဌ၊ သေနာသနဂ္ဂါဟော နာမ-မည်၏။

ပန-ဆက်၊ ဝဿာဝါသေ- အမြဲနေရာ မိုးယိုးအခါဌ၊ (သေနာသနဂ္ဂါဟော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော)၊ အာဂန္တုကဝတ္တံ - အာဂန္တုကဝတ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ အာဝါသိကဝတ္တံ - ဝတ်သည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ တာဝ - အာဝါသိကမှ ရှေးဥုံးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေန-သော၊) အာဂန္တုကေန - အာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ သကဋ္ဌာနံ-မိမိ

× × × × × × ×

အဒါတုံ နလဗ္ဘတိ။ ။အဒါတုံ နလဗ္ဘတိတိ ဣမိနာ သဋ္ဌိဝ အဒဒန္တသဲ ပဋိမဟာနေ ပဝိသနတော (နေရာကို တားမြစ်ခြင်းဌ ပါဝင်သောကြောင့်) ဒုတ္ကဋံတိ ဒီပေတိ၊—ဝိမတိ၊ ဓုဋ္ဌဝဂ္ဂ ဝတ္တာကွန္ဓက သဋ္ဌိဝိဟာရိကကထာဌ် “နနဝါ ဘိက္ခူ အာသဉ္ဆနနပဋိမဟာဟိတမ္ဟာ”ဟု ပညတ်တော်မူသည်။

နေရာအရပ်ကို၊ မုဉ္ဆိတ္ဝာ - စွန့်လွှတ်၍၊ အညတ္ထ - တပါးသောအရပ်သို့၊ ဂန္ဆာ-သွား၍၊ ဝသိတုကာမေန - နေလိုသည်၊ (သမာနေန - ဖြစ်လသော်၊) ဝဿူပနာယိကဒိဝသမေဝ - ဝါကပ်ရာနေ့၌သာ၊ တတ္ထ- ထို တပါးသောအရပ်သို့၊ နဂန္တုံ-မသွားရာ၊ ဟိ-မှန်၊ တနည်း (ကဿာ ဝဿူပနာယိကဒိဝသမေဝ တတ္ထ နဂန္တုံ)၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တဟြ- ထို အခြားနေရာ၌၊ ဝသနဋ္ဌာနံဝါ-နေရာအရပ်သည်သော်လည်း၊ သမ္ဘာဝံ- ကျဉ်းမြောင်းသည်၊ ဘဝေယျ- ဖြစ်ရာ၏၊ ဘိက္ခာစာရောဝါ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်သည်သော်လည်း၊ နသမ္ဘဇ္ဇေယျ-မပြည့်စုံရာ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ဖဒါသုံ-ချမ်းသာစွာ၊ နဝိဟရေယျ-မနေရရာ၊ (တသ္မာ ဝဿူပနာယိကဒိဝသမေဝ တတ္ထ နဂန္တုံ)၊ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဝါကပ်ရာနေ့၌သာ ထိုတပါးသောအရပ်သို့ မသွားထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ မာသမတ္တေန - တလ အတိုင်းအရှည်ရှိသော် ကာလမျှဖြင့်၊ ဝဿူပနာယိကာ - ဝါကပ်ရာနေ့သည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ့ံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊ တံ ဝိဟာဒံ- ထိုကျောင်းသို့၊ (မိမိ ဝါကပ်လိုရာ ဖြစ်သော ထိုကျောင်းသို့)၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ-ဝင်ရာ၏၊ တတ္ထ- ထို အခြားကျောင်း၌၊ မာသမတ္တံ - တလ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ ဝသန္တေန- နေစဉ်၊ ဥဒ္ဒေသတ္ထိကော - ပါဠိ သင်ယူခြင်းဖြင့် အလိုရှိသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဒေသသမ္ဘတ္တိ -သင်ယူအပ်သောပါဠိ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်သား၍၎င်း၊ ("အန္တေ ဝသေ သုခံ ဝသိဿတိ" ၌စပ်)၊ ကမ္မဋ္ဌာနိကော - ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လိုသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ)- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကမ္မဋ္ဌာနသပ္ပါယတံ-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ လျော်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-၎င်း၊ ပစ္ဆယတ္ထိကော--ပစ္စည်းဖြင့်အလိုရှိသူသည်၊ သစေ(ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပစ္ဆယလာဘံ-ပစ္စည်းလာဘ်ကို၊သလ္လက္ခေတွာ-၎င်း၊ အန္တေ ဝသေ- ဝါတွင်း၌၊ သုခံ-ချမ်းသာစွာ၊ ဝသိဿတိ-နေရလတ့ံ။

စ- ဆက်၊ သကဋ္ဌာနတော - မိမိနေရာအရပ်မှ၊ တတ္ထ - ထို အရပ်တပါးသို့၊ ဂစ္ဆန္တေန- သွားသောရဟန်းသည်၊ ဂေါစရဂါမော - ဆွမ်းခံရွာကို၊ (ဆွမ်းခံရွာ၌နေသူ လူအပေါင်းကို၊—ဌာနူပစာ)၊ နဃဇ္ဇနဘဗ္ဗော- မထိခိုက်စေထိုက်၊ (ဆွမ်းခံရွာ၌နေသော ဒါယကာတို့ စိတ်ထိခိုက်အောင် မလုပ်ထိုက်၊) [မထိခိုက်စေပုံ အခြင်းအရာကို "နတတ္ထ မနုဿာ" စသည်ဖြင့် ပြသည်။] တတ္ထ- ထိုရွာ၌၊ မနုဿာ - လူတို့ကို၊ နဝတ္ထုမ္ဘာ - မပြောထိုက်ကုန်၊ (ကိ) ၊ တုမ္ဟေ - အသင်ဒါယကာတို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ သလာဂကဘတ္တာဒီနိဝါ-သလာကဘတ် အစရှိသည်တို့သည်၎င်း၊ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိဝါ-ယာဂုခဲတို့ယ် အစရှိသည်တို့သည်၎င်း၊ ဝဿာဝါသိကံဝါ — ဝဿာဝါသိက သက်နှံးသည်၎င်း၊ (မိုးယံးသပ်တ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့အား ပေးလှူထိုက်သော သက်နှံးသည်၎င်း)၊ နတ္ထိ-

မရှိ၊ [အသင်ဒါယကာတို့ကိုမှီ၍ သလာကဘတ်စသည်ကို မရ-ဟူလို။] အယံ-ဤ ပရိက္ခရာသည်၊ စေတိယသ- စေတိ၏၊ ပရိက္ခာရော-ပရိက္ခရာတည်း၊ အယံ-ဤ ပရိက္ခရာသည်၊ ဥပေါသထာဂါရသ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၏၊ (ပရိက္ခာရော-တည်း၊) တုမှာကံ- အသင်ဒါယကာတို့၏၊ ဝိဟာရသ- ကျောင်း၏၊ ဣဒံ တာဒဋ္ဌော-ဤသံကောက်ကိုဂုဏ်း၊ ဣဒံ သူစိဥ္ဇ-ဤ ကျည်ငယ်ကိုဂုဏ်း၊ ဝါ-ဤသော့ကိုဂုဏ်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆထ-လက်ခံကြကုန်၊ ဧတိ-သို့၊ (နဝတ္တမ္မာ)၊ ["တုမှာကံ ဝိဟာရသာ ဣဒံ တာဒဋ္ဌော ဣဒံ သူစိဥ္ဇ သမ္ပဋိစ္ဆထာတိ ယောဇနာ" ဟု ယောဇနာရှိသောကြောင့် "တုမှာကံ ဝိဟာရသာတိ" ဟု ရှိပါစေ။]

ပန-အနွယ၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ ဇဂ္ဂိတွာ-သုတ်သင်ပြီး၍၊ ဒါရဘဏ္ဍမတ္တိကာဘဏ္ဍာနိ — သစ်ဘဏ္ဍာ မြေဘဏ္ဍာတို့ကို၊ ပဋိသာမေတွာ-သိမ်းသိမ်းဆည်းပြီး၍၊ ဂမိယဝတ္တံ - ဂမိယဝတ်ကို၊ (ခရီးသွားမည့် ရဟန်း၏ ကျင့်ဝတ်ကို၊)ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဂန္တုမ္မံ-သွားကာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊(သေနာသန ဇဂ္ဂနစသော ဂမိယဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်၍၊)ဂန္ဆန္တေနာပိ-သွားသောမထေရ်ကြီး သည်လည်း၊ ဒဟရေဟိ—ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပတ္တစီဝရဘဏ္ဍကာ ယော — သပိတ်သင်္ကန်း ဘဏ္ဍာထုပ်တို့ကို၊ ဥက္ခိပါပေတွာ - ချီမြှောက်စေ၍၊ (ထမ်းစေ၍)၊ ဘေလနာဠိကတ္တရဒဏ္ဍာဒီနိ - ဆီဗူး , တောင်ဝှေး အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဆတ္တံ-ထီးကို၊ ပဋ္ဌပ်-ချီမြှောက်၍၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဒဿနေန — ပြလျက်၊ ဂါမဒ္ဒါရေနေဝ - ရွာတံခါးပေါက်ဖြင့်သာ၊ နဂန္တုမ္မံ-မသွားရာ၊["သင်တို့ရွာက ဆွမ်းစသည် မပြည့်စုံသောကြောင့် ငါသွားသဟေ့" ဟု အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင် "ပတ္တစီဝရဘဏ္ဍိကစသည်ကို ထမ်းစေလျက် ရွာတံခါးပေါက်က မသွားပါနှင့်" ဟူလို။] ပဋိဆ္ဆန္နေန-ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေန - တောလမ်းဖြင့်၊ ဂန္တုမ္မံ — သွားရာ၏၊ အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေ — တောလမ်းသည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ဂုမ္ဗာဒီနိ- ချုံအစရှိသည်တို့ကို၊ မဒ္ဒန္တေန- နင်းလျက်၊ နဂန္တုမ္မံ—သွားရမည် မဟုတ်၊ [တောလမ်းမရှိလျှင် ချုံစသည်ကို နင်းသွားရမည်လောဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "ဂုမ္ဗာဒီနိ၊ပေ၊နဂန္တုမ္မံ" ဟု မိန့်သည်။]

ပန-အနွယ၊ ဂမိယဝတ္တံ-ခရီးသွားမည့် ရဟန်း၏ ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ပိတက္ကံ-အကြံကို၊ ဆိန္ဒိတွာ - ဖြတ်၍၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန — စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်၊ ဂမနဝတ္တေနေဝ-ခရီးသွားကြောင်း ကျင့်ဝတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဂန္တုမ္မံ—သွားရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဂါမဒ္ဒါရေန-ရွာတံခါးပေါက်ဖြင့်၊ မဂ္ဂေါ - လမ်းသည်၊

× × × × × × ×

ဝိတက္ကံ ဆိန္ဒိတွာ ။ ။ ဝိတက္ကံ ဆိန္ဒိတွာတိ " ဣမိနာ နိဟာရေန (ဤသို့ ရွာက ဒါယကာများ သိလောက်အောင်နည်းဖြင့်) ဂန္ဆန်ံ (သွားသော ငါ့ကို) ဒိသွာ နိဝါရေတွာ ပစ္ဆာယေ ဒဿန္တိ"တိ ဧဝရွဲပံ ဝိတက္ကံ အနုပ္ပါဒေတွာ၊- ဝိဓတိ။

သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ ဂန္ဆန်-သွားသော၊ သပရိဝါရံ-ဒုတိယအရံနှင့် တကွဖြစ်သော၊ နံစ-ထို ထေရ်ကိုလည်း၊(ကျောင်းဟုန်းကြီးကိုလည်း)၊ ဒိသွာ—မြင်၍၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ အမ္ဟာကံ - ငါတို့၏၊ ထေရောဝိယ - ထေရ်နှင့် တူပါတကား၊ ဇာတိ-ဤသို့ပြောခြင်း၊ ဥပဓာဝိတ္ထာ-အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ သမ္ဗဟုလရိက္ခာရေ-အလုံးစုံသော ပရိက္ခရာတို့ကို၊ ဂဟေတ္ထာ-ယူ၍၊ ကုတိ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂန္ဆထ-ကြွကြမည်လို့ပါနည်း၊ ဇာတိ-သို့၊(သစေ) ဝဒန္တိ—အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ တေသု-ထိုလူတို့တွင်၊ ဧကော - တယောက်သော ဉာဏ်ရှိသူသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ စေ ဝဒတိ- အကယ်၍ ပြောအံ့၊ (သူ၏လူများကို ပြန်၍ ပြောအံ့)၊ (ကိံ)၊ အယံ-ဤ အခါသည်ကား၊ ဝဿူပနာယိကကာလော နာမ-ဝါကပ်ရာ အခါမည်၏၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ အန္တောဝဿေ-ဝါတွင်း၌၊ နိဗဒ္ဓဘိက္ခာစာရော-အမြဲဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရာအရပ်ကိုလည်း၊ ဘဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒနှ-ဖုံးလွှမ်းကြောင်းဘဏ္ဍာကိုလည်း၊ လဒ္ဓတိ- ရအပ် ရနိုင်၏၊ တတ္ထ- ထိုအရပ်သို့၊ ဘိက္ခူ- ရဟန်းတို့သည်၊ ဂန္ဆန္တိ- ကြွကြရကုန်၏၊ ဇာတိ- သို့၊ (စေ ဝဒတိ-အံ့)၊(ဧဝံသတိ-သော်၊)[ဘဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒနန္တိ ပဋိစ္ဆာဒနဘဏ္ဍံ၊ သရီရပ္ပဋိစ္ဆာဒနံ စီဝရန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။]

တဿ-ထိုဉာဏ်ရှိသော လူ၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ သုတ္ထာ - ကြားရ၍၊ တေ မနုဿာ-ထိုလူတို့သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဇာမသ္မိံ ပိ ဂါမေ-ဤရွာ၌လည်း၊ (ပိဖြင့် ကြွမည့်ရွာကို ပေါင်းသည်၊) ဇနော-လူအပေါင်းသည်၊ ဘုဥ္ဇတိ စေဝ-စားလည်းစားပါ၏၊ နိဝါသေတိစ- ဝတ်လည်း ဝတ်ပါ၏၊ အညတ္ထ - အခြားရွာသို့၊ မာဂစ္ဆထ-မကြွပါကုန်လင့်၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္ထာ-လျှောက်၍၊ မိတ္တာမစ္စေ-မိတ်ဆွေသဟာယ်ချင်းတို့ကို၊ ပက္ကောသာပေတ္ထာ - ခေါ်စေ၍၊ သမ္ဗေ - အလုံးစုံသော လူတို့သည်၊ သမ္မန္တာယိတ္ထာ-ကောင်းစွာ တိုင်ပင်၍၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်း၌၊ နိဗဒ္ဓဝတ္တာဥ-မြဲသော ဆွမ်းဝတ်ကိုလည်း၊ သလာကဘတ္တာဒီနိစ - သလာကဘတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ ဝဿာဝါသိကဉ္စ-ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ပဋ္ဌပေတ္ထာ—ဖြစ်စေ၍၊ ဘန္တေ—အရှင်ဘုရား၊ ဇာဓေဝ - ဤ ကျောင်း၌သာ၊ ဝဿထနေတော်မူပါကုန်၊ ဇာတိ-သို့၊ စေ ယာစန္တိ-အကယ်၍ တောင်းပန်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သမ္ဗေ - အလုံးစုံသော နိဗဒ္ဓဝတ်စသည်ကို၊ သာဒိတုံ - သာယူခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဟိ-မှန်၊(တနည်း)(ကသ္မာ သမ္ဗေ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊)ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သမ္ဗေ-သော၊ ဧတံ- ဤ နိဗဒ္ဓဝတ်စသည်သည်၊ ကဋိယဘ္ဆေဝ-အပ်သည်ချင်း၊အနဝဇ္ဇဘ္ဆ-အပြစ်မရှိသည်ချင်း၊(ဟောတိ)၊(တသ္မာသမ္ဗေ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊) [“သုဒ္ဓစိတ္တော ဂန္တုမ်ေ” အရ နဂိုရ်က သုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် ထွက်သွားသောကြောင့် ပြန်ပင့်သောအခါထိအားလုံးကို သာယာဂေါင်း၏၊ အကယ်၍ အသုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် နိဗဒ္ဓဝတ်စသည်ဖြစ်အောင် ဟန်လုပ်ထွက်လျှင်ကား အပ်မည် မဟုတ်ပါ။]

ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရန္ဒိယံ-ကုရန္ဒီအပ္ပကဆာဒ္ဒ၊(ဝုတ္တံ-ဒ္ဒစဝ်၊)ကုဟိ•-အဘယ် အရဝ်သို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြမည်လို့ပါနည်း၊ ဣတိ—သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောက်အဝ်သော်၊ အသုကဋ္ဌာနံ- ထိုမည်သော အရဝ်သို့၊(ဂစ္ဆာမ-သွားကြမလို့၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတွာ-ပြောဆို၍၊ ကဿာ—ကြောင့်၊ တတ္ထ-ဘို အရဝ်သို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြမည်လို့ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောံအဝ်သော်၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြနိုင်၏၊ ဝါ-ပြောပြကောင်း၏၊(“ဆွမ်းစသည် မပြည့်စုံသောကြောင့် သွားကြမလို့”ဟု အကြောင်းကို ပြောကောင်း၏၊) ဣတိ- သို့၊ ဒုတ္တံ-ပြီ၊ ပန--ဆက်၊ တတ္ထ-၌ မိမိကျောင်းမှ ထွက်သွားရာ၌၊ ဥဘယမ္ပိ-နှစ်ပါးစုံသော စကားသည်လည်း၊(ရှေးဥုးစွာ ပြအဝ်သော မဟာအဋ္ဌကထာ စကား, ကုရန္ဒီ စကားသည်လည်း၊) သုဒ္ဓံ စိတ္တတ္တာဝ—စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာ၊ အနဝဇ္ဇံ--အပြစ်မရှိသော စကားသည်၊(ဟောတိ)၊ဣဒံ-၌ဆိုအဝ်ပြီးကား၊ အာဂန္တုကဝတ္တံ နာမ-မည်၏၊[“သုဒ္ဓံ စိတ္တတ္တာဝံ အနဝဇ္ဇံ”ဟူသော စကားသည် “ကာရဏံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ”ကိုသာ ဝဲသည် မဟုတ်၊ ရှေက ဆိုအဝ်ခဲ့ပြီးသော အစိအရင်အားလုံးကိုပါ ဝဲသည်။]

[“ဝဿာဝါသေ ပန အတ္ထိ အာဂန္တုကဝတ္တံ အတ္ထိ အာဝါသိကဝတ္တံ”ဟု ခေါင်းစဉ် ၂မျိုးတွင် အာဂန္တုကဝတ္တံကိုခွဲပြီး၍ အာဝါသိကဝတ္တံကိုခွဲလိုသောကြောင့် “ဣဒံ ပန အာဝါသိကဝတ္တံ”ဟူသော ပါဒကဝါကျကို မိန့်သည်။] ပန-ကား၊ ဣဒံ- ၌ ဆိုအဝ်လတံ့ကား၊ အာဝါသိကဝတ္တံ — အာဝါသိကဝတ် တည်း၊(ဝဿာဝါသကာလ၌ အာဝါသိကဝတ်တည်း၊) ဟိ-ချွေ၊ ပဋိကစ္စေဝ-စောစော၌ပင်၊ အာဝါသိကေဟိ - အာဝါသိက ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိဟာရော-ကျောင်းတိုက်ကို၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော — သုတ်သင်ထိုက်၏၊ ခဏ္ဍ၊ ပေ၊ ပရိဘဏ္ဍာနိ-ကျိုးပြတ် သောအရဝ်,ကွဲအက်သောအရဝ်ကို ပြုပြင်ခြင်း,နွားချေး ဖန်ရည်တို့ဖြင့် အဖန်ဖန် သုတ်လိမ်းခြင်းဟူသော ပရိဘဏ်တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာနိ- ပြုထိုက်ကုန်၏။ [၌ပရိဘဏ္ဍပုဒ်ကို နောက်“နဝကမ္မဒါနကထာ”၌ ဖွင့်လတံ့။] ရတ္တိဋ္ဌာန၊ပေ၊ ပဿာဝဋ္ဌာနာနိ—ညဉ့်နေရာအရဝ်, နေ့နေရာအရဝ်, ဝစ္စကုဋိအရဝ်, ကျင်ငယ်စွန့်ရာ အရဝ်တို့ပင်း၊ ပဓာန၊ပေ၊မဂ္ဂေါ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ သွားကြောင်းလမ်း, ကျောင်းကြီးသို့သွားကြောင်းလမ်းငင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ သဗ္ဗာနိ—၌

× × × × × × ×

သုဒ္ဓံ စိတ္တတ္တာ အနဝဇ္ဇံ။ ။သုဒ္ဓစိတ္တတ္တာဝ အနဝဇ္ဇံတိ ဣဒံ(၌စကားကို)ပုဗ္ဗဓာ ဂ္ဂဏော ကာရဏာစိက္ခနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ နဟောတိ၊ အသုဒ္ဓစိတ္တာသပိ ပုဗ္ဗဓာပဂ္ဂဝိသဇ္ဇနေ ဒေါသာဘာဝါ၊ ဧဝံ ပန ဂတေ မံ ပုစ္ဆိသန္တိ သည်ာယ အဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ (ဒိလိထွက်သွားလျှင်“ငါ့ကို ဘာ့ကြောင့် သွားပါသနည်း”ဟု မေးကြလိမ့်မည်-ဟူသောသည်ာဖြင့်မသွားခြင်းကိုရည်ရွယ်၍“သုဒ္ဓံ စိတ္တတ္တာ အနဝဇ္ဇံ”ဟူသောစကားကို ဆိုအဝ်သည်ဟု မှတ်ပါ။) –ဝိမတိ။

အလုံးစုံသောအရပ်ကိုကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတမ္ဘာနိ-သုတ်သင်ထိုက်ကုန်၏။ ["သုတ်သင်" ဟူသည်လည်း ပြင်ဆင်ခြင်း, တံမြက်လှည်းခြင်း စသည်ပင်တည်း။]စေတိယေ-စေတီ၌၊ သုဝေကမ်ံ-အက်တေသုတ်ခြင်းငင်း၊ မုဏ္ဍဝေဒိကာယ (မုဋ္ဌဝေဒိကာယ)- စေတီ၏ အထက်အရပ်ဝယ် ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော အကျည်၌၊ တေလမက္ခနံ — ဆီသုတ်ခြင်းငင်း၊ မဏ္ဍပိဋ္ဌပဋိဇဂ္ဂနံ — ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို သုတ်သင်ခြင်းငင်း၊ ဇုတိ - သို့၊ ဇုဒမ်ဒိသမ်ံ — ၌ အလုံးစုံသော အမှုကိုလည်း၊ ကာတမ်ံ-ပြုထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)ကသ္မာ ဇုဒမ်ဒိ သမ်ံ, ကာတမ်ံ- နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိတုကာမာ— နေလိုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဝန္ဆာ-၍၊ ဥဒ္ဒေသ၊ပေ၊ယောဂါဒိနိ- ပါဠိကို သင်ယူခြင်း, အနက်ကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်း, ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်း အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ကရောန္တာ — ပြုကုန်လျက်၊ သုခံ - စွာ၊ ဝသိဿန္တိ - နေကြရကုန်လတ်၊ ဇုတိ-၌သို့နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊(ဇုဒံပိ သမ်ံ ကာတမ်ံ)။["ကသ္မာ ဇုဒမ်ဒိ သမ်ံ ကာတမ်ံတိ အာဟ-ဝဿံ ဝသိတုကာမာဟိတိ အာဒိ "ဟု ယောဇနာဖွင့်သော ကြောင့် " ဝဿံ ဝသိတုကာမာ ဟိ "ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ ဟိ ပါဟန် တူသည်၊ "ဝသိဿန္တိတိ"ဟု ဇုတိ ပါသောကြောင့်လည်း ထိုသို့ ဟိ ပါမှ ကောင်းမည်။]

ကတပရိကမ္မေဟိ-ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကံရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာသာဠ္ဠိဇုဏ္ဏပုဏ္ဏမိတော- ဝါဆိုလဆန်း ၅ ရက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ ပုစ္ဆိတမ်ံ-မေးထိုက်၏၊ ကတ္ထ-အဘယ်၌၊ ပုစ္ဆိတမ်ံ-မေးထိုက်သနည်း၊ ယတော-အကြင် အမျိုးမှ၊ ပဂ္ဂဟိယာ - ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ (ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊) လဒ္ဓ တိ-ရအပ်၏၊ (တတ္ထ-ထို အမျိုး၌၊ ပုစ္ဆိတမ်ံ-၏)၊ ပန-ဗျတိရိတ်၊ ယေဟိ-အကြင်ဒါယကာတို့သည်၊ နဒီန္နပုမ်ံ-ရှေး၌ မပေးလှူအပ်၊ (မပေးလှူအပ်ဘူး)၊ တေ - ထို ဒါယကာတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတုံ-၄၊ နဝန္နတိ - မအပ်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုစ္ဆိတမ်ံ-နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)—ကြောင့်၊ ကဒါစိ-တရံတခါ၌၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ ဒေန္တိ - လှူတတ်ကြကုန်၏၊ ကဒါစိ - ၌၊ ဒုတ္ထိက္ခာဒီဟိ -

× × × × × × ×

မုဏ္ဍဝေဒိကာ။ ■ "မုဋ္ဌဝေဒိကာ" ဟုလည်းရှိ၏၊ မုဏ္ဍဝေဒိကာယာတိ စေတိယဿ ဟမ္မိယဝေဒိကာယ၊ဟမ္မိယဝေဒိကာတိစ စေတိယဿ ဥပရိ စတုရဿဝေဒိယော ဝုစ္စတိ၊ - သာရတ္ထ၊ ဤဋီကာ၌ ဟမ္မိယဝေဒိကာကို ထောက်၍ မုဏ္ဍဝေဒိကာ ဟူသော ပါဌသာ ကောင်းမည်ကဲ့သို့ ထင်ရ၏၊ " စေတိယဿ ဥပရိ စတုရဿဝေဒိယော" ဟု ဆိုသောကြောင့် သီဟိဠ် စေတီမှားဝယ် ပြုလုပ်လေ့ရှိသော ထီးအောက် လေးထောင့် ရှိသော ဝရံတာပါသော အကျည်ထိုင်ခုံကို "မုဏ္ဍဝေဒိကာ" ဟု ယူပါ၊ ထိုဝေဒိကာ၏ လက်ရမ်းတိုင်းများကို ဆိသုတ်ရသောကြောင့် " မုဋ္ဌဝေဒိကာယ တေလမက္ခနံ " ဟု ဆိုသည်၊.... မုဋ္ဌဝေဒိကာယာတိ စေတိယဿ ဟမ္မိယဝေဒိကာယ (အပေါ်က အမိုး မပါသော အကျည်၏၊) ဃဋ္ဌာကာရဿ ဥပရိ စတုရဿ ဝေဒိကာယ၊-ဝိမတိ။

ငယ်မွတ် ခေါင်းပါးခြင်း အစရှိသော ဘေးတို့သည်၊ ဥပဒ္ဒါတာ - နိဗ္ဗစက်အာဝ
ကုန်သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ နဒေန္တိ-မ္ဟူတက်ကြကုန်၊ တတ္ထ-ထို လူတို့တွင်၊ ယေ-
အကြင်လူတို့သည်၊ နဒဿန္တိ-မ ယ္ဟုနိုင်ကုန်လတ္ဘံ၊ တေ-ထိုလူတို့ကို၊ အပုစ္ဆိတ္ဝာ-
၍၊ ဝဿာဝါသိကေ- ဝဿာဝါသိကသက်န်းရှိသောကျောင်းကို၊ ဂါဟိတေ-
ယူစေအပ်သော်၊ ဂါဟိတဘိက္ခူနံ-ယူစေအပ်သော ရဟန်းတို့၏၊ လာဘန္တရာ
ယော- လာဘ်၏အနန္တရာယ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ (သီတင်းကျွတ်သော
အခါ ဝဿာဝါသိကသက်န်း မရသောကြောင့် လာဘ်အနန္တရာယ်ဖြစ်တတ်၏၊)
တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုစ္ဆိတ္ဝာဝ-သာလျှင်၊ (သေနာသနံ-ကို၊) ဂါဟေတဗ္ဗံ- ၏။

ပုစ္ဆန္တေန-မေးသောရဟန်းသည်၊ တုမှာကံ-အသင်ဒါယကာတို့၏၊ ဝဿာ
ဝါသိကဂ္ဂါဟဏကာလော-ဝဿာဝါသိကသက်န်းကို ယူစေရာအခါသည်၊ ဥပ
ကဋ္ဌော-နီးကပ်ပြီ၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တမ္ဗံ-ရာ၏၊(“ဂါဟဏကာလောတိ ဂါဟာပန
ကာလော” ဟု ယောဇနာဋ္ဌရှိသည်)၊ (မနုဿာ) သစေ ဝဒန္တိ - အကယ်၍
လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဇာမံ သံဝစ္ဆရံ- ဤနှစ်၌၊ ဆာတ
ကာဒီဟိ - ဆာလောင်ခြင်း အစရှိသောဘေးတို့သည်၊ ဥပဒ္ဒုတာ- နှိပ်စက်အပ်
ကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဒါတုံ- ပေးလှူခြင်းငှါ၊ နသက္ကောမ-မစွမ်းနိုင်
ပါကုန်၊ ဇာတိဝါ- ဤသို့သော်ငင်း၊ [ဆာကကာဒီဟိတိ အာဒိသဒ္ဒေန ရောဂါ
ဒယော သင်္ကာတိ-ယောဇနာ။] ယံ-အကြင်သက်န်းကို၊ မယံ-တပည့်တော်
တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဒေမ-ပေးလှူကုန်၏၊ တတော-ထိုသက်န်းအောက်၊ ဥုနတရံ-
ယုတ်လျော့သော သက်န်းကို၊ ဒဿာမ - ကုန်အံ့၊ ဇာတိဝါ- ဤသို့သော်ငင်း၊
(“ရှေးက ဆယ်တောင် လှူနေကျဖြစ်သော်လည်း ယခု ရှစ်တောင်သာလှူနိုင်ကြ
ပါကုန်အံ့” ဟူလို၊) ဇာဒါနိ- ၌၊ ကပ္ပါသော- ဝါကို၊ သုလဘော- လွယ်ကူစွာ
ရအပ်ပါ၏၊ ယံ-အကြင်သက်န်းကို၊ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဒေမ-ကုန်၏၊ တတော-ထိုသက်န်း
ထက်၊ မဟုတရံ-သာ၍များသောသက်န်းကို၊ ဒဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဇာတိဝါ-ဤသို့
သော်ငင်း၊ သစေ ဝဒန္တိ - ကုန်အံ့၊ (“ရှေးက ဆယ်တောင်လှူနေကျ ဖြစ်သော်
လည်း ယခု ၁၅ တောင် လှူနိုင်ပါကုန်အံ့” ဟူလို၊) [ဤဝါကျတို့၌ “ သစေ
ဝဒန္တိနှင့် မဟုတရံ ဒဿာမာတိဝါ ဝဒန္တိ ဟု ဝဒန္တိနှစ်ပုဒ် ထပ်နေခြင်းသည်
စာသွားမကောင်း၊ ရှေးတပုဒ်သာ ပါထိုက်သည်။] တံ-တိုစကားကို၊ သလ္လက္ခေ
တွာ-၍၊ တဒနုရူပေန - ထိုစကားအား လျော်ကပ်တတ် သော၊ နယေန- နည်းဖြင့်၊
တေသံဧတသံ-ထိုထို လူတို့၏၊ သေနာသနေ-၌၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏အတွက်၊ ဝဿာ
ဝါသိကံ-ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ- ၏။

မနုဿာ- တို့သည်၊ သစေ ဝဒန္တိ- ကုန်အံ့၊(ကိံ)၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏
အထံသို့၊ ဒမှာကံ-တို့၏၊ ဝဿာဝါသိကံ- ဝဿာဝါသိကသက်န်းသည်၊ ပါပု
ဏာတိ-ရောက်၏၊ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ တေမာသံ- ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး၊

ပါနိယံ- သောက်ရေကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတု- တည်ပါစေ၊ ဝိဟာရမဂ္ဂံ- ကျောင်းသို့ သွားကြောင်းလမ်းကို၊ ဇဂ္ဂတု - သုတ်သင်ပါစေ၊ စေတိယင်္ဂဏ မောဓိယင်္ဂဏာနံ-စေတီယင်ပြင် ဗောဓိယင်ပြင်တို့ကို၊ဇဂ္ဂတု-သုတ်သင်ပါစေ၊ ဗောဓိရုက္ခေ-၌၊ ဥဒကံ - ကို၊ အာသိဉ္စတု - သွန်းလောင်းပါစေ၊ ဇာတိ - သို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ)၊ ယဿ- အကြင်ရဟန်း၏ အထံသို့၊ တံ- ထို ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းသည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ- ပြောပြထိုက်၏၊ (“ဝဿာဝါသိကကျောင်းကို ယူစေမည်”ဟု စိစဉ်တုန်းက ပြောရာ၏၊) ပန - ဆက်၊ ယော ဂါဟော-အကြင်ရွာသည်၊ ပဋိက္ကမ္မ-ကျောင်းမှဖဲ၍၊ ဝါ-ကျောင်းမှဒွါ၍၊ ယောဇနဒ္ဝိယောဇနန္တရေ - တယူဇနာ နှစ်ယူဇနာအတွင်း၌၊ ဟောတိ - ရှိ၏၊ တတြ - ထိုရွာ၌၊ ကုလာနိ - အမျိုးတို့သည်၊ (ကျောင်းနှင့်ဆိုင်သော အမျိုးတို့သည်၊) ဥပနိက္ခေပံ - အနီး၌ထားအပ်သော ဝတ္ထုကံကို၊ ထပေတွာ - ထား၍၊ ဝိဟာရေ - ၌၊ ဝဿာဝါသိကံ - ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ စေ ဒေန္တိ ယေ ဝ-အကယ်၍သာလျှင် ပေးလှူကုန်အံ့၊ (အမြဲ ပေးလှူကြောင်းကို ပြလို၍ စေ ဖြင့် ဆိုသည်၊) တာနိ ကုလာနိ - ထိုအမျိုးတို့ကို၊ အပုစ္ဆိတွာဝိ - မမေးမူ၍လည်း၊ (ဝဿာဝါသိက ဂ္ဂါဟဏကာလော ဥပကဋ္ဌော စသည်ဖြင့် မမေးမူ၍လည်း၊) တေသံ-ထိုအမျိုးတို့၏၊ သေနာသနေ-၌၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝသန္တဿ-နေသောရဟန်း၏အတွက်၊ ဝဿာဝါသိကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။[ဝတ္တံ ကတွာတိ တာယ်မ် သေနာသနေ ကတ္တဗ္ဗဝတ္တံ ကတွာ၊- သာရတ္ထ။]

ပန - ဆက်၊ တေသံ - ထိုအမျိုးတို့၏၊ သေနာသနေ - ၌၊ ပံသုကူလိကော - ပံသုကူ ဓုတင်ဆောင်ရဟန်းသည်၊ သစေ ဝဿတိ-အကယ်၍နေအံ့၊ (ဇဝံသတိ)၊ အာဂန္တုကော လာသည်လည်းဖြစ်သော၊ တံ- ထို ပံသုကူ ဓုတင်ဆောင်ရဟန်းကို၊ [စ-ဆက်၊ အာဂတာ-ကျောင်းသို့လာသော ဒါယကာတို့သည်၊ တံ- ထိုရဟန်းကို၊]ဒိသွာ-၍၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဒေမ-နှ၏၊ ဇာတိ- သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ- ကုန်အံ့၊ (ကျောင်းနှင့်ဆိုင်သော အမျိုးတို့က လျှောက်

× × × × × × ×

ဥပနိက္ခေပံ ထပေတွာ။ ။ကျောင်းအတွက် ထားအပ်သော ဝတ္ထုကံ လယ်ယာကိုဌင်း, ကပ္ပိယထံ အပ်နှံ၍ထားအပ်သော ငွေ စသည်ကိုဌင်း “ဥပနိက္ခေပ”ဟု ခေါ်၏၊ သမီပေ- ကျောင်း၏အနီး၌၊ ဝါ - ကျောင်း၏အတွက်၊ နိက္ခေပေါ - ထားအပ်သော ပစ္စည်းတည်း၊ ဥပနိက္ခေပေါ-တည်း၊ ဥပနိက္ခေပံ ထပေတွားတိ ဝနိယာ ကဟာပဏာဒိံ ထပေတွာ, ခေတ္တာဒိန် ဝါ နိယမေတွာ၊-ဝိမတိ။

အာဂန္တုဝဒန္တိ။ ။အာဂန္တုတန္တို့ ပံသုကူလိက် အာဂန္တုံ ဝဒန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော၊-ဤသို့ ယောဇနာ၌ဌင်း ရှေးနိသယ်၌ဌင်း“အာဂန္တု တံ”ဟု ရှိ၏၊ အဘယ်သို့လာသနည်းဟု စဉ်းစားဘွယ်ရှိ၏၊“သေနာသနေ ပံသုကူလိကော ဝသတိ”ဟု ဆိုသော

ကုန်အံ့)၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန-ထို ပံသုကူဓုတင်ဆောင် ရဟန်းသည်၊ သံဃသဿ-အား၊ အာစိက္ခိတမ့်-ညွှန်ပြရာ၏၊ [သံဃာအား လှူဘို့ရန် ပြောဆိုရာ၏၊ "သံဃသ ဒါတုံ အာစိက္ခိတမ့်"ဟု ဒါတုံပါလျှင်ကောင်း၏။]တာနိ ကုလာနိ-တို့သည်၊ သံဃသဿ-အား၊ ဒါတုံ- ဌာ၊ သစေ နဂ္ဃန္တိ- ကုန်အံ့၊ တုမှာကံယေဝ-အရှင်ဘုရားတို့အားသာ၊ ဒေမ-ကုန်၏၊ ဇာတိ သစေ ဝဒန္တိ၊(ဧဝံသတိ)၊ သဘာဂေါ-သဘောတူသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဂဏှာဟိ-ယူလော၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တမ္ပေါ - ၏၊ ပန- ဗျတိရိက်၊ ပံသုကူလိကသဿ- အား၊ ဧတံ-၌ ပသာဝါသိကသက်နိုးသည်၊ နဝန္နတိ - မအပ်၊ ဇာတိ- သို့၊ ဝါ- ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊သင်္ဃါဒေယျ-သင်္ဃါဖြင့်လှူထိုက်သော ဝတ္ထုသာဝါသိကသက်နိုးအရာ၌၊ ဒါယကမနုဿာ-အလှူရှင် လူတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတမ္ပေါ-နှ၏၊(ဇာတိ စသည်ကား နိဂုံးဝါကျတည်း၊)[ဇာတိ သင်္ဃါဒေယျတိ ဧဝံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနသင်္ဃါယ ဒါတမ့ဖြဝတ္ထုသာဝါသိကလာဘဝိသယေတိ အတ္ထော၊- ဝိမတိ။]

[သင်္ဃါဒေယျ၌ ဒါယကာတို့အထံ မေးဘွယ်မှတပါး တတြုပ္ပါဒ၌ မေးဘွယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် တတြုပ္ပါဒေပန စသည်ကိုမိန့်သည်၊ ကျောင်း ဒါယကာစသူတို့က ထိုကျောင်းအတွက် ဝတ္ထုကံအဖြစ်ဖြင့်လှူထားအပ်သော လယ်စသည်မှဖြစ်သော ပစ္စည်းကို "တတြုပ္ပါဒ"ဟု ခေါ်၏။] ပန - ကား၊ တတြုပ္ပါဒေ-ထိုကျောင်းဝယ်ဖြစ်သော သာဘ်အရာ၌၊ ကပ္ပိယကာရကာ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတမ္ဘာ-ကုန်၏၊ (ကျောင်းကိုခံယူစေခါနိုး၌ မေးထိုက်ကုန်၏)၊ ကထံ — အဘယ်သို့၊ ပုစ္ဆိတမ္ဘာ - သနည်း၊ အာဒုသော - ဒါယကာတို့၊ သံဃသ - သံဃာတော်ဘို့၊ ဘဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒနံ- ဖုံးလွှမ်းကြောင်း သင်္ကန်းဘဏ္ဍာသည်၊ ဘဝိဿတိ ကိ•-ဖြစ်လတံ့လော၊ ဇာတိ-၌သို့၊ (ပုစ္ဆိတမ္ဘာ)၊သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိ•)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတံ့၊ ဧကေကဿ-တပါးတပါးအား၊ နဝဟတ္ထံ - ၉ တောင်ရှိသော၊ သာဋကံ - အဝတ်ကို၊ ဒဿာမ-လှူပါကုန်အံ့၊ ဝဿာဝါသိကံ- ဝဿာဝါသိကသက်နိုးရှိသော ကျောင်းကို၊ ဂါဟေထ- ယူစေကြပါကုန်၊ ဇာတိ- သို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂါဟေတမ့်-ယူစေထိုက်၏၊ [၌ဝါကျ၌ ဝဒန္တိ ၂ ပုဒ်မပါဘဲ တပုဒ်သာပါပုံကို သတိပြုပါ။] သစေဒိ ဝဒန္တိ- အကယ်၍မူလည်း လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိ•)၊ သာဋကံ-

× × × × × × ×

ကြောင့် ကျောင်းသို့လာခြင်း မဟုတ်၊ ဒါယကာတို့အိမ်သို့ လာလျှင်လည်း "သဘာဂေါ ဘိက္ခု ဝတ္တံ ကတ္ဝာ ဂဏှာဟိတိ ဝတ္တမ္ပေါ "ဟု ပြောဘို့ရန်အချိန် မရ၊ ပံသုကူလိကရဟန်းကလည်း ကျောင်းဒါယကာတို့အထံ သွားဘွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့် "အာဂတာဓတံ ဒိသွာ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်၊ စ-ဆက်ဥုံးအံ့၊ အာဂတာ-ကျောင်းသို့ရောက်လာကုန်သော ဒါယကာတို့သည်၊ (တံ ဒိသွာ ဝဒန္တိ ၌စပ်။)

အဝတ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ဝတ္ထုပန-ဝတ္ထုသည်ကား၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ-တို့၊ (ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊) ဂါဟေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ (သစေပိ ဝဒန္တိ)၊ ဝတ္ထုမ္ပိ-ဝတ္ထုသည်၊ သန္တေပိ- ရှိသော်လည်း၊ ဂါဟေတုံ- ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ-တို့၏၊ (ငိုနည်းတော်နှင့်အပ်အောင်ပြုတတ်သောဒါယကာတို့၏)၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ (ဒိန္နဝတ္ထုတော၌စပ်)၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ - ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို၊ ပရိဘုဉ္ဇထ - သုံးဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့လျောက်၍၊ ဒိန္နဝတ္ထုတော-ပေးလှူအပ်သောဝတ္ထုမှ၊ (ပေးလှူအပ်သောငွေမှ၊) ယံယံ-အကြင်အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပံ- အပ်စပ်၏၊ တံတံ- ထိုထို ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှါ၊ အနုညာတံ- ပြီ။

ပန- ဆက်၊ ဇတ္ထ- ၌ ကပ္ပိယကာရကတို့လက်ဝယ် ပေးလှူအပ်သောပစ္စည်းဝတ္ထုတို့တွင်၊ ယံ - အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ပိဏ္ဍပါတဇ္ဇာယ - ဆွမ်းအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ဂိလာနပစ္စယဇ္ဇာယဝါ-ဂိလာနပစ္စည်းအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ဒိန္နံ- ပြီ၊ တံ- ထို ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ စီဝရေ- သင်္ကန်း၌၊ ဥပနာမေန္တေ ဟိ- ကပ်၍ ညွတ်စေသောရဟန်းတို့သည်၊ (တနည်း, ဥပနေန္တေ ဟိ-ကပ်ဆောင်သော ရဟန်းတို့သည်)၊ သံဃသုဋ္ဌုတာယ - သံဃာတော်၏ ကောင်းပါပြီဟု လက်ခံနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှါ၊ အပလောကေတွာ - ပန်ပြော၍၊ ဥပနာမေတမ္ပံ-ကပ်၍ ညွတ်စေရာ၏၊ (တနည်း- ဥပနေတမ္ပံ-ကပ်ဆောင်ရာ၏)၊ [ဥပနာမေန္တေ ဟိ ဥပနာမေတမ္ပံတို့၌ "ဥပနေန္တေ ဟိ ဥပနေတမ္ပံ" ဟု ရှိသင့်၏။]

သေနာသနတ္ထာယ-ကျောင်းအကျိုးငှါ၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သော ဝတ္ထုသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ - ဂရုဘဏ်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ [ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ ဂရုဘဏ္ဍာတ္ထာ အညေသု ပစ္စယေသု နဥပနာမေတမ္ပန္တိ အဓိပ္ပါယော၊-

× × × × × × ×

ဝတ္ထု ပန ၊ပေ၊ အနုညာတံ။ ။ဝတ္ထုပနာတိ တတြုပ္ပါဒေ ဥပ္ပန္နံရူပိယံ – ထိုကျောင်းဝယ် ဖြစ်နေသော လယ်စသည်မှဖြစ်သောငွေတည်း၊ တဉ္စ "တတော စတုပစ္စယံ ပရိဘုဉ္ဇထ" တိ ဒိန္နံ ခေတ္တာဒိတော ဥပ္ပန္နတ္တာ ကပ္ပိယကာရကာနံ ဟတ္ထေ "ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဘုဉ္ဇထ" တိ ဒါယကေဟိ ဒိန္နဝတ္ထုသဒိသံ ဟောတိတိ အာဟ "ကပ္ပိယ ကာရကာနံ ဟိ" တိ အာဒိ၊– ဝိမတိ၊ ထိုငွေကို သုံးရမည်မဟုတ်၊ ထိုငွေမှဖြစ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့ ဝယ်၍ လှူအပ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုသာ သုံးစွဲဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

သံဃသုဋ္ဌုတာယ။ ။ဝတ္ထုလှူသောဒါယကာတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်က ဆွမ်းအတွက်ဖြစ်သော်လည်း သို့မဟုတ် ဂိလာနပစ္စည်းအတွက် ဖြစ်သော်လည်း သံဃာတော်မှာ သင်္ကန်းရှားပါး၍ နေပါ၏၊ ထို့ကြောင့် "သင်္ကန်းကို ကပ်ဖို့စေ၍ ဝေရလျှင် မကောင်းပါလား" ဟု တိုင်ပင်သောအခါ သံဃာအများက ကောင်းသားဘဲ ဟု လက်ခံခြင်းကို "သံဃသုဋ္ဌုတာ" ဟု ဆို၏၊ ဆိုလိုရင်းမှာ–"သံဃာအကျိုးများအောင် အပဋ္ဌလာကနကံပြု၍ သင်္ကန်း၌ ဆောင်ယူပါ, သင်္ကန်းကပ်ပါစေ" ဟူလို။

ယောဇနာ၊ အကယ်၍ ဒုတိယကွစသော အပြစ်ဖြစ်နေလျှင်ကား ကျောင်းကိုပင် စွန့်ပစ်၍ ပြေးရသောကြောင့် ဆွမ်းစသော ပစ္စည်းဌ ညတ်စေနိုင်ပါ၏။] စီဝရ ဝသေန-သက််နိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်ငင်း၊ စတုပစ္စယဝသေနဝါ-ပစ္စည်းလေးပါး၏အစွမ်းအားဖြင့်သော်ငင်း၊ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သောဝတ္ထုကို၊စီဝရေ-၌၊ ဥပနာမေန္တာနံ-ကပ်၍ညတ်စေသော ရဟန်းတို့၏၊(ဥပနေန္တာနံ- ကပ်ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏)၊ အပလောကနကမ္မကိစ္စံ- အပလောကနကံကို ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ စ- ဆက်၊ အပလောကနကမ်ံ-ကို၊ ကရောန္တေဟိ- ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပုဂ္ဂလဝသေနဝ- ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်သာ၊ ကာတဗ္ဗံ- ပြုထိုက်၏၊ သံဃဝသေန - သံဃာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နကာတဗ္ဗံ၊ ဇာတရူပရဇတဝသေနာပိ- ရွှေငွေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊(နကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၊)အာမကဓညဝသေနဝါ— စပါးစိမ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်း၊ အပလောကနကမ်ံ— အပလောကနကံသည်၊ နဝဋ္ဌတိ- မအပ်၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန—အပ်စပ်သော ဘဏ္ဍာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း၊ စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေနဝစ — သက််နိုး ဆန်ဒ်အစရှိသော ဘဏ္ဍာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်ငင်း၊(အပလောကနကမ်ံ-သည်၊) ဝဋ္ဋတိ-၏။

[ပုဂ္ဂလဝသေနဝ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနစ အပလောကနပ္ပကာရံ ဒသေ်တုံ တံ ပန ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊—ဝိမတိ။] ပန-ဆက်၊ တံ - ထို အပလောကနကံကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊(ဣဒံ-၌အရပ်သည်)၊ ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊

× × × × × × ×

နဝဋ္ဋတိ , ဝဋ္ဋတိ ။ ။ နဝဋ္ဋတိ ဟူသော ဗျတိရေကဝါကျ၌ “ ဇာတရူပ ရဇတဝသေန”ဟု ရှိသောကြောင့် ထို၏ ပြောင်းပြန်“ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန”ဟုငင်း“အာမကဓညဝသေန ” ၏ ပြောင်းပြန် “ စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေနဝ ” ဟုငင်း , ဆိုသည်၊ “ဇာတရူပ ရဇတဝသေနာပိ”၌ အပိဖြင့်ကား နကာတဗ္ဗချင်းတူသော သံဃဝသေနကို ပေါင်းသည်၊ “အာမကဓညဝသေနဝါ”၌ ဝါကား “ ဇာတရူပ ရဇတဝသေန ”၏ ဝိကပ္ပနတ္ထတည်း။]

ဝိမတိ။ ။ဝိမတိ၌ကား “ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနာတိ သာမညတော ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေနဝ စာတိ ဝုတ္တံ၊ စကာရော စေတ္ထ ပနသဒ္ဒတ္ထေ ပဝတ္တတိ၊ နသမုစ္စယတ္ထေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန ” ဟူသော အနက်ကိုပင် “ စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေန ” ဟု ထင်စွာပြုသည်၊ စသဒ္ဒါကိုလည်း ပန သဒ္ဒါ၏ အနက်ဟောတည်း-ဟူလို၊ ယောဇနာ၌မူ“စီဝရတဏ္ဍုလာဒိမှ တပါး အပ်စပ်သော ဘဏ္ဍာကို “ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနအရ ယူပါ”ဟု ဖွင့်၏၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနာတိ စီဝရတဏ္ဍုလေဟိ အဝသေသသာ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာသာ ဝသေန၊ စီဝရတဏ္ဍုလာနဉ္စိ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနာတိ ဇေ္ဌ တေဟိ အဝဒ္ဓသေသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဒိ ဂဟဏတ္ထော၊-ဣယာဇနာ။]

သုဘိက္ခံ-လွယ်ကူစွာရအပ်သောဆွမ်းရှိ၏၊ သုလဘပိဏ္ဍံ-၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ စိဝရေန-ဖြင့်၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်း ကြကုန်၏၊ တွေကံနာမ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်မည်သော၊ တဏ္ဍုလဘာဂံ-ဆန်အဘို့ကို၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ စိဝရံ-ကို၊ ဒေတုံ-ငှါ၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်အပ်ပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ (ကတ္တုမ္ဗံ)။

[ဆွမ်းအတွက် ရည်စူးအပ်သော ဝတ္ထုကံ၌ အပလောကနကံ ပြုပုံကို ပြပြီး၍ ဂိလာန ပစ္စည်းအတွက် ရည်စူးအပ်သော ဝတ္ထုကံအတွက် အပလောကနကံပြုပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ဂိလာနပစ္စယော" စသည်ကို မိန့်။] (ဇာဒါနိ-၌၊) ဂိလာနပစ္စယော-ကို၊ သုလဘော-လွယ်ကူစွာ ရအပ်ပါ၏။ ဝါ-တနည်း၊ ဂိလာနော-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ။ [ဤ ၂ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုး အကြောင်းပြနိုင်သည်။] ဧတ္တကံ နာမ-သော၊ တဏ္ဍုလဘာဂံ-ကို၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ စိဝရံ-ကို၊ ဇာတုံ-ငှါ၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်အပ်ပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ (ကတ္တုမ္ဗံ)။

ဧဝံ-သို့၊ စိဝရပစ္စယံ-သင်္ကန်းပစ္စည်းကို၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်သားပြီး၍၊ ဧသနာသနသ-ကျောင်းကို ယူစေခြင်း၏၊ ကာလေ- အခါကို၊ ယောသိတေ - ကြွေးကြော်အပ်သော်။ [သေနာသနဿာတိ သေနာသနဂ္ဂါဟဿ၊ - ဝိမတိ။] သံယေ- သည်၊ သန္နိပတိတေ - စည်းဝေးပြီးသော်၊ သေနာသနဂ္ဂါဟကော- သေနာသနဂ္ဂါဟက ရဟန်းကို၊ သမ္မန္နိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်၏၊ စ-ဆက်၊ သမ္မန္နနေန-သမုတ်သော သံဃာသည်၊ ဒွေ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့ကို၊ သမ္မန္နိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်ပြီ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ (၂ ပါး သမုတ်ခြင်းအကျိုးကား)၊ တနည်း, (ကသ္မာ ဒွေ သမ္မန္နိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ)၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ၂ ပါး သမုတ်အပ်သော်၊ နဝကော-သီတင်းငယ်

× × × × × × ×

သုဘိက္ခံ သုလဘပိဏ္ဍံ ။ ။ သုဘိက္ခံကိုပင် " ဘိက္ခာယ+သမိဒ္ဓိ သုဘိက္ခံ " ဟု အဗျယီဘော လုပ်မည်စိုးသောကြောင့် "သုလဘပိဏ္ဍံ" ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်၊ "သုလဘာ+ဘိက္ခာ+ယတ္ထာတိ သုဘိက္ခာ" ဟု ဗဟုဗ္ဗီဟိ ပြုပါ-ဟူလို၊ ယောဇနာဋ္ဌကား "သုဘိက္ခံ ဟိ သမိဒ္ဓိဘိက္ခံ၊ သုလဘပိဏ္ဍံတိ သုခေန လဘပိဏ္ဍံ၊ ဒ္ဝီဟိပဒေဟိ အညမညဿ ကာရဏံ ဒဿေတိ၊ သုဘိက္ခတ္တာ သုလဘပိဏ္ဍံ၊ သုလဘပိဏ္ဍတ္တာ သုဘိက္ခံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု တမျိုးဖွင့်လေသည်။

ဧဝံ စိဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတွာ။ ။"ဣတိ သဒ္ဓါဒေယျဲ ဒါယကမနုဿာ ပုဗ္ဗဏ္ဏာ တဗ္ဗာ၊ တတြုပ္ပါဒေ ပန" စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဝဿာဝါသင့် သင်္ကန်းပစ္စည်း ရနိုင် မရနိုင်ကို " ဧဝံ စိဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတွာ " ဟု ဆိုသည်၊ ဤသလ္လက္ခေတွာကို "သေနာသနံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ"၌ လှမ်း၍စပ်ပါ။ [စိဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတွာတိ သဒ္ဓါဒေယျဲ တတြုပ္ပါဒါဒိဝသေန တသ္မိံ ဝဿာဝါသေ လဒ္ဓမာနံ စိဝရသင်္ခါတံ ပစ္စယံ ဧတ္တကံတိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ - ဝိမတိ၊ .... ဧဝံ စိဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတွာ သေနာသနံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံတိ သမ္ဗန္ဓော၊-ယောဇနာ။]

ရဟန်းသည်၊ ဂုမ္ဗဘရဿ-သီတင်းကြီး ရဟန်း၏၊(သေနာသနံ-ကို၊ ဂါဟေဿတိ-ယူစေလတံ့!) ဒုမ္မောစ-သည်လည်း၊ နဝကဿ - ၏၊ (သေနာသနံ - ကို)၊ ဂါဟေဿတိ—လတံ့၊ (ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဒွေ သမ္မန္နီတမ္ပဘတိ ဝုတ္တံ)။

ပန- ဆက်၊ မဟန္တေ - ကြီးသော၊ မဟာဝိဟာရဿဒိသေ - မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်နှင့်တူသော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ တယော - ၃ ပါးသော် လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော-လေးပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝိကပ္ပ နတ္ထဝါ သဒ္ဒါအကျေကြို)၊ ဇနာ-ရဟန်းတို့ကို၊ သမ္မန္နီတမ္ပဘ-ကုန်၏၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ အဋ္ဌပိ-ဂ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သောဋ္ဌသပိ-၁၆ ပါး သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနေ - ရဟန်းတို့ကို၊ သမ္မန္နီတုံ - ၄ါ၊ ဝန္တိ-အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တေသံ-ထို ရဟန်းတို့ကို၊ သမ္မု!တိ-သမုတ် ခြင်းသည်၊ ကမ္မဝါစာယပိ-ကမ္မဝါစာအားဖြင့်သော်ငင်း၊ အပလောကနေနပိ-အပလောကနကံအားဖြင့်သော်ငင်း၊ ဝန္တိ ယေဝ-အပ်သည်သာ။

× × × × × × ×

ဧဝံ ဟိ၊ပေ၊ဂါဟေဿတိ။ ။၂ ပါး သမုတ်ရခြင်း အကြောင်းကို ပြလို၍ "ဧဝံ ဟိ" စသည်ကို့မိန့်၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ခံယူစေရာ၌ မိမိသည်ပင် မိမိအတွက် ခံယူစေခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်၊ ၂ ပါးသမုတ်ထားသောအခါ သီတင်းကြီး သီတင်းငယ် ၂ပါးတွင် သီတင်းငယ်က သီတင်းကြီးအတွက် ကျောင်းကို ယူစေလိမ့်မည်၊ သီတင်းကြီးကလည်း သီတင်းငယ်အတွက် ကျောင်းကို ယူစေလိမ့်မည်၊ ဥပမာ – ဝါမရှင့် တဝါရဖြစ်လျှင် ဝါမရ သီတင်းငယ်သည် မိမိတို့ကျောင်းကို တဝါရသီတင်းကြီးကို ယူစေလိမ့်မည်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ၂ ပါး သမုတ်ရမည်ဟု မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

အဋ္ဌပိ သောဋ္ဌသပိ။ ။ရှစ်ပါး ဖြစ်စေ, တဆဲ့ခြောက်ပါး ဖြစ်စေ သမုတ်ရာ၌ ကမ္မဝါစာ တကြိမ်တည်းဖြင့် ရှစ်ပါးလုံး သို့မဟုတ် တဆဲ့ခြောက်ပါးလုံးကို သမုတ်နိုင်၏၊ ဆက်ဥုးအံ့၊—ကံသည် နှင်ထုတ်ခြင်း စသည်ကို ပြုရသော နိဂ္ဂဟကံ, သေနာသနဂ္ဂါဟာပက ရာထူးပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ချီမြှောက်ကြောင်း ပဂ္ဂဟကံဟု နှစ်မျိုးရှိ၏၊ နိဂ္ဂဟကံ အရာ၌ကား အနှိပ်ခံရသောဘက်က လေးပါးစသည် များနေလျှင် သူတို့ကလည်း ပြန်၍ ကံပြုနိုင်သောကြောင့် အနှိပ်ခံရသော ဘက်က သံဃာမပြည့်စေရ၊ ပဂ္ဂဟကံမျိုး၌ကား ပြန်၍ ခုခံဘွယ်မလိုသောကြောင့် ရှစ်ပါး, တဆဲ့ ၆ ပါး စသည်များသော်လည်း တပြိုင်နက် ကမ္မဝါစာဖြင့် ကံပြုနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် သတ္တသတိကက္ခန္ဓက ဥဗ္ဗာဟိကကမ္မ သမ္မုတိ၌ ရှစ်ပါးခသော ရဟန်းတို့ကို တပြိုင်နက် သမုတ်ပုံကို ပြသည်၊ အဋ္ဌပိ၌ ပိကား သမုတ်ထိုက်ချင်းအားဖြင့် တူသောကြောင့် အညမည သဒ္ဒိလ္လာနလည်း ဟုတ်၏၊ တပြိုင်နက် နှစ်မျိုးလုံးသမုတ်၍ မဖြစ်သောကြောင့် ဝိကပ္ပနတ္ထလည်း ဟုတ်၏။ [အဋ္ဌပိ သောဋ္ဌသပိ ဇနေ သမ္မန္နီတုံ ဝန္တိတိ ဧကကမ္မဝါစာယ သဗ္ဗေပိ ကေတော သမ္မန္နီတုံ ဝန္တိ၊ နိဂ္ဂဟကမ္မမေဝ ဟိ သံဃော သံဃသန္တ ကရောတိ၊ တေနေဝ သတ္တသတိက္ခန္ဓကေ ဥဗ္ဗာဟိကကမ္မသမ္မုတိယံ အဋ္ဌပိ ဇနာ ဧကတောဝ သမ္မတာတိ။—ဝိမတိ။]

သမ္မတေဟိ-သမုတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ- တို့သည်၊ သေနာသနံ-ကို၊ သလ္လက္ခေတမ္ဗံ-၏၊(ကိ˚)၊ (ဣဒံ-ဤသည်ကား၊)စေတိယဃရံ-စေတီကျောင်းဆောင်တည်း၊[ငယ်သော စေတီကို အမိုးအကာဖြင့် မိုးကာထားသော ကျောင်းကို"စေတိယ ဃရ"ဟုခေါ်၏၊ ဗောဓိဃရဠွလည်း နည်းတူ။] (ဣဒံ-ဤသည်ကား)၊ ဗောဓိဃရံ - ဗောဓိပင်၏ ကျောင်းဆောင်တည်း၊ (ဣဒံ)၊ အာသနဃရံ – ဆင်းတုတော် ကျောင်းဆောင်တည်း၊ [အာသနဃရန္တိ ပဋိမာဃရံ၊– ငိမတိ၊ ရှေးနိသဃဒ္ဓ "နေဏုစရေဝ" ဟု ပေး၏။] (အယံ)၊ သမ္မုဇ္ဇနိ အန္ဒေ-ဟံမြက်စည်းထားရာ စင်တည်း၊(အယံ)၊ဒါရုအန္ဒေ–ထင်းထားရာ စင်တည်း၊ (အယံ)၊ ဝစ္စကုဋိ-ဝစ္စကုဋိတည်း၊ (အယံ)၊ ဥဒ္ဒကသာလာ-အုဒ်ထားရာ စရပ်တည်း၊(အယံ)၊ ဝနုကိသာလာ–လက်သမားတို့နေရာ စရပ်တည်း၊ (အယံ)၊ ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကော–တံခါးမုခ်တည်း၊(အယံ)၊ ပါနိယမာဠော- သောက်ရေအိုး စင်တည်း၊ (အယံ)၊ မဏ္ဍဝါ- ရွာသို့ သွားကြောင်း လမ်းစရပ်တည်း၊ (အယံ)၊ ဥပါဟ္ဓရဏီ-ရေကန် စရပ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊(သလ္လက္ခေတမ္ဗံ)၊ဟိ-မှန်၊ တောနိ-ဤ စေတိယဃရ အစရှိသော အဆောက် အဉုံးတို့သည်၊ အသေနာသနာနိ – သေနာသနမဟုတ်ကုန်၊(နေဘို့ရန်ကျောင်းမဟုတ်ကုန်၊)၊ဝိဟာရော-လေးဘက်ဖိုးအပ်သော ကျောင်းဝင်း၊ အဠုယောဝေါ- ၂ ဘက်မိုးအပ်သော ကျောင်းဝင်း၊ ပါသာဒေါ-ပြာသာဒ်ရှည်ဝင်း၊ ဟမ္မိယံ-ပြာသာဒ်ဥုံးပြည်းဝင်း၊ ဂုဟာ-ဂူဝင်း၊ မဏ္ဍပေါ- မဏ္ဍပ်ဝင်း၊ ရုက္ခမူလံ– သစ်ပင်၏အနီး အောက်ဝင်း၊ ဝေဠုဂုဗ္ဘော-ဝါးချုံဝင်း၊ ဣတိ ဣမာနိ-ဤအဆောက်အဉုံးတို့ကား၊ သေနာသနာနိ-သေနာသနတို့တည်း၊ တာနိ-ထို သေနာသနတို့ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏။

စ-ဆက်၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ၊ပေ၊ ဂဏှောတုန္တိ ဇတ္ထ–ပဌမံ၊ပေ၊ဂဏှောတုံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဝုတ္တာနယေန-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (ဤအခဏ်း၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊) ဂါဟေတဗ္ဗာနိ- ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ သံဃိကောစ - သံဃိကသက်ဒ်းပစ္စည်းဝင်း၊ သဒ္ဓါဒေယျောစ–သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပေးလှူအပ်သော သက်ဒ်းပစ္စည်းဝင်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဇဒ္ဓ- ၂ မျိုးကုန်သော၊ စိဝရပစ္စယာ–သက်ဒ်း ပစ္စည်းတို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-

× × × × × × ×

မဏ္ဍဝါပေါက္ခရဏီ။ ။ သေနာသနံ သလ္လက္ခေတဒ်ံနှင့်စပ်၍ ကျောင်းဆိုင်ရာ အဆောက်အဉုံးများကို မှတ်သားရာဌာန ဖြစ်သောကြောင့် မဏ္ဍဝါအရ လမ်းကိုမယူရ၊ ကျောင်းဥပစာအတွင်း၌ပါဝင်သော ရွာသို့ရှေးရှုသောလမ်းဝယ် စရပ်ကလေး ရှိတတ်၏၊ ထိုလမ်း စရပ်ကလေးမျိုးကို မဏ္ဍဝါအရယူပါ၊ ပေါက္ခရဏီ ဟူရာ၌လည်း ရေကန်၏ အနီးအပါး၌ ရေချိုးဘို့ရန်ပြုအပ်သော စရပ်ပင်တည်း၊ ရုက္ခမူလံဟူသည်လည်း သစ်ပင်အနီး၌ရှိသော စရပ်တည်း၊ [မဏ္ဍဝါတိ ဥပစာရသီမဿန္တရဂတေ ဂါမာဘိမုခမဏ္ဍဝကတသာလာ ဒွါရဘိဓာနေ ရုက္ခမူလာဒိသုပိ၊–ဝိမတိ။]

အကယ်၍ ရှိကုန်အံ့၊ တေသု—ထို သက်နိုး ပစ္စည်းတို့တွင်၊ ယံ - အကြင်သက်နိုး ပစ္စည်းကို၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဂဏှိတုံ-ငှါ၊ ဣစ္ဆန္တိ- ကုန်၏၊ တံ- ထို သက်နိုးပစ္စည်းကို၊ ဂါဟေတွာ — ယူစေ၍၊ တဿ— ထို သက်နိုးပစ္စည်း၏၊ ဌိတိကတော-တည်ရာအစဉ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဣတရော-အခြားသောသက်နိုးပစ္စည်းကို၊ ဂါဟေတမ္မော-ထိုက်၏။ [“သံဃိကသက်နိုးတို့ကို စ၍ ဝါစဉ်အလိုက် ယူစေလျှင် သံဃိကပစ္စည်း ကုန်ဆုံးရာပုဂ္ဂိုလ်မှစ၍ အခြားသဒ္ဓါဒေယျသက်နိုးပစ္စည်းကို ဆက်၍ ယူစေပါ”ဟူလို။]

ပန- ကား၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ အပ္ပတာယ - နည်းကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိဝေဏဂ္ဂေန - ပရဝုဏ် အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သေနာသနေ- ကျောင်းကို၊ ဂါဟိယမာနေ- ယူစေအပ်သော်၊ ဧကံ- တခုသော၊ [အ၏.စာဌ် “ ဧကမွိ ”ဟု ပိ ပါဌသည်ကား မကောင်း။] ပရိဝေဏံ-သည်၊ မဟာလာဘံ- များသောလာဘ် ရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒသ ဝါ- ဆယ်ထည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွါဒသ ဝါ- ၁၂ ထည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စိဝရာနိ- တို့ကို၊ (သစေ) လဘန္တိ- အကယ်၍ ရကုန်အံ့၊ [မဟာလာဘံကိုပင် သရုပ်ဖေါ်သည်၊ လဘန္တိနေရာ၌ “ဟောန္တိ”ဟု အ၏.စာရှိ၏၊ လဘန္တိတိ တဟြဝါသိနော ဘိက္ခု။ လဘန္တိ၊-ဝိမတိ။] တံ-ထို များသောလာဘ်ကို၊ ဝိဇဉ္ဇေတွာ-ဖြေရှင်း၍၊ အညေသု- အခြားကုန်သော၊ အလာဘကေသု-လာဘ်မရှိကုန်သော၊ အာဝါသေသု- တို့၌၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်၍၊ အညေသမွိ-အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏(အတွက်)၊ ဂါဟေတမ္ဗံ- ယူစေထိုက်၏၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော—သည်၊ အာဟ။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ ဧဝံ-သို့၊ နကာတမ္ဗံ- မပြုထိုက်၊ (မဟာလာဘကျောင်း၌ ပစ္စည်းကို အခြားကျောင်း၌ မထည့်ထိုက်)၊ (ကသ္မာ နကာတမ္ဗံ)၊ ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ (ကျောင်းဒါယကာဖြစ်သူလူတို့သည်)၊အတ္တနော-၏၊ အာဝါသဇဂ္ဂနတ္ထာယ-ကျောင်းကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပစ္စယံ-ကို၊ ဒေန္တိ-လှူကြကုန်၏၊(တသ္မာ နကာတမ္ဗံ)၊

× × × × × × ×

ဝိဇဉ္ဇေတွာ ၊ပေ၊ ဂါဟေတမ္ဗံ ။ ။ဝိဇဉ္ဇေတွာဟူသည် ထို ပရိဝုဏ်၌နေသော ရဟန်းတပါးအတွက် လောက်ရုံသာချန်၍ အခြားသက်နိုးကို အခြားကျောင်းတို့၌ ထည့်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ ထည့်ရာ၌ ဝဿာဝါသိကသက်နိုးက သီတင်းကျွတ်မှ ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဝါမဆိုမီ ကျောင်းကို ခံယူစေရာအခါ၌ အဝတ်ကို မထည့်သွင်းနိုင်သေး၊ ထို့ကြောင့် ပက္ခိပိတွာအရ နှုတ်အပြောအားဖြင့် ထည့်သွင်းခြင်းကို ယူပါ။ [ဝိဇဉ္ဇေတွာတိ ကေကာသေ ပဟောနကပွမာဏေန ဝိယောဇေတွာ၊ အာဝါသေသု ပက္ခိပိတွာတိ “ဣတော ဥပ္ပန္နံ အသုကသ္မိံ အသုကသ္မိံ၌ အာဝါသေ ဝသန္တာ ပါပေတွာ ဂဏှန္တူ။”တိ ဝါစာယ ဥပသံဟရိတွာ၊-ဝိမတိ၊]

တသွာ-ကြောင့်၊(ထိသို့ မပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ အညေဟိ-ကုန်သော၊ (အခြားကျောင်း၌ နေကုန်သော၊) ဘိက္ခူဟိ - တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ—ပါဝင်ရာ၏၊ ("ထိုကျောင်းက လာဘ်ရဘို့ရန် ထိုကျောင်း ပရိဝုဏ်အတွင်း၌ ဝါဆိုနေရာ၏၊ ထိုသို့ဝါဆိုမှ ထိုကျောင်းကလာဘ်ကိုရမည်"ဟူလို။)

ပန-ဆက်၊ ဇတ္ထ- ဤ အခြားရဟန်းတို့က မဟာလာဘကျောင်းတွင် ပါဝင်ရာ၌၊ [ယောဇနာ၌ "ဇတ္ထာတိ ဧဝံ ဂါဟဏဋ္ဌာနေ-ယူစေရာဌာန၌"ဟု စွဲ၏။] ပဟာထေရော-သည်၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ မာ ဂါဟေထ-မယူစေကြကုန်လင့်၊ ဘဂဝတော- ၏၊ အနုသိဋ္ဌိ- အဆုမ္မကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်၊ ဝါ-လိုက်နာကြကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ ဂါဟေတုန္တိ-အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဂါဟေတုံဟူသော၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊("ဘုရားစကားတော်အတိုင်း ပရိဝုဏ်အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ယူစေပါ"ဟူလို၊) ဣတိ-သို့၊ သစေ ပဋိက္ကောသတိ - အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တသ-ထို မဟာထေရ်၏၊ ပဋိက္ကောသနာယ-တားမြစ်ခြင်း၌၊ အဋ္ဌတွာ-မတည်မူ၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ (မဟာထေရ်ကိုခေါ်သည်)၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဗဟူ-များပါကုန်၏၊ ပစ္စယော-ပစ္စည်းသည်၊ မန္ဒော-နည်းပါ၏၊ သင်္ဃံ-ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ တံ-ထို မဟာထေရ်ကို၊ သညာပေတွာ - နားလည်စေပြီး၍၊ ဂါဟေတမ္ပမေဝ - ယူစေထိုက်သည်သာ။

စ - ဆက်၊ ဂါဟေန္တေန - ယူစေသော၊ သမ္မတေန - သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ (သမ္မုတိရသော)၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ မဟာထေရဿ- ၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝတ္တမ္ဗံ - လျှောက်ရာ၏၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏အထံသို့၊ သေနာသနံ-သည်၊ ပါပုဏာတိ — ၏၊ ဂဏှထ — ခံယူပါကုန်၊ ပစ္စယံ - ပစ္စည်းကို၊ ဓာရေထ — ဆောင်ရွက်မှတ်သားတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့၊ (ဝတ္တမ္ဗံ- လျှောက်ရာ၏)၊ ["ကျောင်းကို ခံယူပါ, ခံယူပြီးသည့်နောက် ဤကျောင်း၌ သီတင်းကျွတ်သော အခါ ရဘွယ်ပစ္စည်းကိုလည်း မှတ်သားတော်မူပါ" ဟူလို။] အာဝုသော - တို့၊ အသုကကုလဿ — ထို အပည်ရှိသော ဒါယကိုး၏၊ ပစ္စယော — ပစ္စည်းသည်၎င်း၊ အသုကသေနာသနဿ - ထိုမည်သော ကျောင်းသည်၎င်း၊ မယှံ - ငါ၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္တေ- မေးအပ်သော်)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ပါပုဏာတိ- ၏၊ နံ- ထိုကျောင်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္တေ- လျှောက်အပ်သော်)၊ အာဒုသော-တို့၊ ဂဏှာမိ - ခံယူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္တေ — ပြောဆိုအပ်သော်)၊ (မုချတ္ထအနက်ဟော ပစ္စုပ္ပန်ဝိဘတ်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော်)၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သည်၊ ဝါ- အယူမြော်သည်၊ ဟောတိ-၏၊

ပန- သို့မဟုတ်၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ ဝေါ - အရှင်ဘုရားဘို့သည်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပါ၏လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-မေးလျှောံအပ်သော်၊ မေ-သည်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိဝါ- ဤသို့သော်ငင်း၊ (အကိတ်ကြိယာဖြင့်သော်ငင်း၊) ဘန္တေ-ဘုရား၊ ဂဏှိသထ- ခံယူပါကုန်လတ္ံလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ ဂဏှိသာမိ--ခံယူအံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်ငင်း၊ (အနာဂတ်ကြိယာဖြင့်သော်ငင်း၊) သစေ ဝဒတိ - အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒဠှဟိတံ-မယူအပ်သည်၊(အယူမမြောက်သည်)၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ၊(ကိ•)၊အတီတာနာဂတ ဝစနံဝါ - အတိတ် အနာဂတ်သဒ္ဒါသည်မူလည်း၊ (ဂဟိတံဟူသော အတိတ်ဟောသဒ္ဒါ, ဂဏှိသထ ဂဏှိသာမိဟူသော အနာဂတ်သဒ္ဒါသည်မူလည်း)၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဝတ္တမာနဝစနံဝါ-ဝတ္တမာန် သဒ္ဒါသည်မူလည်း၊ (ဂဏှာမိဟူသော ဝတ္တမာန်သဒ္ဒါသည် မူလည်း၊) ဟောတု — ဖြစ်စေ၊ တ္ထေ — ဤသို့ကျောင်းကိုခံယူရာ၌၊ သတုပ္ပါဒမတ္တံ-သတိ်ကိုဖြစ်စေခြင်းမျှသည်ငင်း၊ အာလယကရဏမတ္တမေဝစ-အာလယကို ပြုခြင်းမျှသည်သာလျှင်ငင်း၊ ပမာဏံ-ပမာဏတည်း၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဂဟိတမေဝ-ယူအပ်သည်သာ၊(အယူမြောက်သည်သာ)၊ ဟောတိ- ၏၊ ဣတိ - သို့၊ (အာဟ)၊ ("အတိတ်, အနာဂတ်ဝိဘတ်ဖြင့် သုံးစွဲသော်လည်း အယူမြောက်ပါ၏" ဟူလို။)

ပံသုကူလိကော-ပံသုကူခုတင်ဆောင်ဖြစ်သော၊ ယောပိ ဘိက္ခု-သည်လည်း၊ သေနာသနံ- ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ- ၍၊ ပစ္စယံ- ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတိ- စွန့်၏၊ (တေန- ထို ပံသုကူ ခုတင်ဆောင်ရေဟန်းသည်၊ ဝိဿဇ္ဇော- စွန့်အပ်သော)၊အယဉ္စိ-ဤပစ္စည်းကိုလည်း၊ အညသ္မိ - သော၊ အာဝါသေ - ၌၊ နပတ္ထိပိကမ္ပော - မထည့်သွင်း

× × × × × × ×

သတုပ္ပါဒ၊ပေ၊ပမာဏံ။ ။"သတုပ္ပါဒမတ္တာ"ဟူသည် "ငါသည် ဤကျောင်းကိုခံယူ၏" ဟု သတိကိုဖြစ်စေခြင်းတည်း၊ အာလယကရဏဟူသည် ဤကျောင်း၌ မိမိနေဘို့ရန် အလိုဆန္ဒကိုပြုခြင်းတည်း၊ မတ္တာသဒ္ဒါတို့ဖြင့် " ဂဏှာမိ"စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနေခြင်းကို ကန့်၊ " ဂဏှာမိ စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနေဘွယ်မလို " ဟူလို၊ ဧဝ သဒ္ဒါကား သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏတည်း၊ စာအုပ်တို့၌ " သတုပ္ပါဒမတ္တံ , အာလယမတ္တမေဝ " ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲလျက်ငင်း၊ " သတုပ္ပါဒမတ္တာ အာလယကရဏမတ္တမေဝ" ဟု သမာသ်တွဲလျက်ငင်း ရှိ၏။ [သတုပ္ပါဒမတ္တံတိ ဂဟဏော သတိယာ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ဧတ္ထာတိ သေနာသန ပစ္စယဂ္ဂဟဏဋ္ဌာနေ၊— ယောဇနာ။]

ယောပိ၊ပေ၊ ပဂ္ဂိဝိတမ္ပေါ။ ။ အယမ္ပိတိ ဤ ယော ပံသုကူလိကော ပစ္စယံ ဝိသဇ္ဇေတိ၊ တေနေဝ ဝိဿဇ္ဇော အယံ စီဝရပစ္စယော ပိတိ ယောဇနာ၊—ဝိမတိ၊ ဆိုလိုရင်းကား-"ပံသုကူခုတင်ဆောင် ရဟန်းသည် ဝါဆိုခါနီး၌ ကျောင်းကို ယူစေရာအခါ

ထိုက်၊ တသို့ ယေဝ ပရိဝေဏော-ထိုပရိဝုဏ်၌ပင်၊ အဂ္ဂိသာလာယဝါ-မီးတင်းကုပ်၌သော်ငင်း၊ ဒီဃသာလာယဝါ-စကြီစရပ်ရှည်၌ဖသော်ငင်း၊ ရုက္ခမူလေဝါ-သစ်ပင်၏အနီးအောက်၌သော်ငင်း၊ အညသ- တပါးသော ရဟန်း၏အတွက်၊ ဂါဟေတုံ-ငှါ၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ ပံသုကူလိကော-သည်၊ ဝသာမိ-ငါက နေရစ်၊ (နေရသူဖြစ်၏)၊ ဇာတိ— ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ သေနာသနံ— ကို၊ ဇဂ္ဂိသတိ-သုတ်သင်လတ္တံ့၊ ဇာတရော — ပံသုကူလိကရဟန်းမှ တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆယံ - ကို၊ ဂဏှာမိ - ငါယူ၏၊ ဇာတိ - ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (သေနာသနံ ဇဂ္ဂိသတိ)၊ ဧဝံ-ဤသို့ သုတ်သင်လသော်၊ ဒ္ဝီဟိ- ၂ ပါးကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ— အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ (နေခြင်းဟူသောအကြောင်း, ပစ္စည်းကိုယူခြင်းဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊) သေနာသနံ- သည်၊ သုဇဂ္ဂိတဟောံ- ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် သုတ်သင်အပ်သည်၊ ဘဝိသတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိ°)၊ ပံသုကူလိကော - သည်၊ ဝါသတ္ထာယ - နေခြင်းအကျိုးငှါ၊ သေနာသနံ - ကို၊ ဂဏှန္တော - ယူလသော်၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာပကေန - ကျောင်းကို ယူစေသောရဟန်းသည်၊ ဝတ္တာမ့်ံ — လျောက်ရာ၏၊ (ကိ°)၊ ဘန္တေ- ဘုရား၊ ဇာဓ - ဤကျောင်း၌၊ ပစ္စယော - သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏၊ [ဝါကျတ်သောအခါ၌ ရဘိုရန် ဝသာဝါသိကသက်နှံးပစ္စည်း ရှိပါ၏။] သော-ထိုပစ္စည်းကို၊ ကိ°-အဘယ်သို့၊ ကာတမ့ော-ပြုထိုက်ပါသနည်း၊ ဇာတိ-သို့၊ (ဝတ္တာမ့်ံ)၊ တေန-ထို ပံသုကူလိကရဟန်းသည်၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ အညံ-အခြားရဟန်းကို၊ ဂါဟာပေဟိ-ယူစေပါလော၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တာမ့ော— ပြောဆိုထိုက်၏၊ ပန- ဆက်၊ (ပံသုကူလိကော - သည်၊) ကိဉ္စိ — တစုံတခုသော စကားကို၊အဝတ္ဝါဝ-မပြောမူ၍သာလျင်၊ သစေ ဝသတိ-အကယ်၍ကျောင်း၌ နေအံ့၊ ဝုတ္ထဝဿသာစ-မိုးယံးလပတ်လုံးနေပြီးသော ပံသုကူဓုတင်ဆောင်ရဟန်း အားလည်း၊ ပါဒမူလေ- ခြေရင်း၌၊ ထပေတ္ဝာ-ထား၍၊ သာဋကံ- အဝတ်ကို၊ သစေ ဒေန္တိ- အကယ်၍ လူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝန္ဒတိ- ၏။ [ပါဒမူလေ ထပေတ္ဝာ ဒေန္တိတိ ပစ္စယဒါယကာ ဒေန္တိ၊ ဧတေန ဂဟဋ္ဌေဟိ ပါဒမူလေ ထပေတ္ဝာ ဒိန္နဘဲ့ ပံသုကူလိကာနမ့ို ဝန္ဒတိတိ ဒသေတိ၊—ဝိမတိ၊ "ခြေရင်း၌ ချထားသော ကြောင့် ပံသုကူအဝတ်ကို ကောက်ယူရာရောက်သဖြင့် အပ်၏"ဟူလို။]

× × × × × × ×

ဝယ် နေဘိုရန်ကျောင်းကိုသာယူ၏၊ ထိုကျောင်း၌ရထိုက်သော ဝသာဝါသိကသက်နှံးကိုးကား မယူ၊ ထို ပံသုကူဓုတင်ဆောင်ရဟန်း စွန့်လွှတ်အပ်သော သက်နှံးကို အခြားလာဘ်နည်းရာကျောင်း၌ မထည့်ပါနှင့်"ဟူလို၊ နိဿယ၌ ဤဝိမတိအတိုင်း အနက်ပေးထား၏၊ ယောဇနာ၌ကား "ယောဝိ"၌ ပဌမန္တကို"ကံ အနက်ဟော" ဟု ယူ၍ ပစ္ဆယံနှင့် တွဲလေသည်၊ "ယော (ယံ) ပစ္ဆယံ-အကြင်ပစ္စည်းကို"ဟု အနက်ပေးစေလိုသည်၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် အမှန်ရသော်လည်း သဒ္ဒါသွားကား ဆန်းကြယ်လှ၏။

အထ-သို့မဟုတ်၊(မနုဿာ-တို့သည်၊)ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဒေမ-လျှပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-လျောက်ကုန်ဘုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပံသုကူလိကာနံ- တို့အား၊ နဝန္နတိ—မအပ်၊ တသ္မိံ သေနာသနေ-၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဥတ္ထ ဘိက္ခူနံ-နေပြီးသော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ - သို့၊ (ဝုတ္တံ)၊ [ဝဿံ ဥတ္ထဘိက္ခူနန္တိ ပံသုကူလိကတော အညေသံ ဘိက္ခူနံ၊-ဝိမတိ။] ပန—ဆက်၊ ယေသံ-အကြင်လူတို့၏၊ ဝါ - တို့မှာ၊ သေနာသနံ - သည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ကေဝလံ-ကျောင်းနှင့်မဖက် သက်သက်၊ ပစ္ဆယမေဝ-ပစ္စည်းကိုသာလျှင်၊ဒေန္တိ-လှူကြကုန်၏၊ တေသံ-ထို လူတို့၏၊ ပစ္ဆယံ - ကို၊ အဝဿာဝါသိကေ - ဝဿာဝါသိက သက်နှံးမရှိသော၊ သေနာသနေ-၌၊ ဂါဟေတုံ-ငှါ၊ ဝန္နတိ-အပ်၏။

မနုဿာ - တို့သည်၊ ထူပံ - ပုထိုးတော်ကို (စေတီတော်ကို၊) ကတ္ဝာ- ၍၊ ဝဿာဝါသိကံ- ကို၊ ဂါဟာပေန္တိ- ယူစေကြကုန်၏၊ ထူပေါနာမ-မည်သည်၊ အသေနာသနံ-ကျောင်းမဟုတ်၊ တသ-ထိုပုထိုး၏၊သမီပေ-အနီး၌၊ရက္ခေဝါ-သစ်ပင်၌သော်ငင်း၊ မဏ္ဍပေဝါ—မဏ္ဍပ်၌သော်ငင်း၊ ဥပနိမန္တိတ္ဝာ-ကပ်ဖွဲ့၍၊ ဂါဟာပေတမ္ပိ-ယူစေထိုက်၏၊ တေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ (ရက္ခမူလ၌ နေသော ရဟန်း, သို့မဟုတ် မဏ္ဍပ်၌နေသော ရဟန်းသည်)၊ စေတိယံ-ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတမ္ပိ-သုတ်သင်ရာ၏၊ ဗောဓိ၊ပေ၊ ဒန္တကဋ္ဌမာဋဋကေသုပိ - ဗောဓိပင်, ဗောဓိကျောင်းဆောင်, ဆင်းတုတော်ကျောင်းဆောင်, တံမြက်စည်းထားရာ စင်, သစ်ဘက္ကာထားရာစင်,ဝစ္စကုဋိ, တံခါးမုခ်, သောက်ရေအိုးစင်,ဒန်ပူထားရာစင်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော - ဤနည်းပင်တည်း၊ [“ ဗောဓိရက္ခကို လူတို့က စိုက်ပြီးနောက် ဝဿာဝါသိက သက်နှံးကို လှူလျှင်လည်း ဤနည်းအတိုင်း ကျင့်ပါ?” ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ဘောဇနသာလာ-ဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ သေနာသနမေဝ- ကျောင်း

× × × × × × ×

အထ၊ပေ၊ဝဒန္တိ။ ။အထ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝဒန္တိတိ ဤထွေ ပံသုကူလိကာနံ နဝန္နတိတိ အဒ္ဓါဟရိတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ – ဝိမတိ၊ “ဂဟပတိ (ဒါယကာတို့လှူအပ်သော) စီဝရဖြစ်နေသောကြောင့် ပံသုကူဇုတင်ဆောင် ရဟန်းမှာ မအပ်”ဟူလို၊ တသ္မိံ သေနာသနေ ၊ပေ၊ ပါပုဏာတိဟု ဆိုသော်လည်း ထိုကျောင်း၌ ပံသုကူလိက ရဟန်းတပါးသာ ဝါဆိုလျှင် ထိုပရိဝုဏ်တွင်ပါဝင်သော အင်္ဂါသာလာစသည်၌ နေသော အခြားရဟန်းကိုလည်း ယူစေသင့်၏။

ဥပနိမန္တိတ္ဝာ။ ။စေတီနှင့် သစ်ပင်မဏ္ဍပ်ကို အဆက်အသွယ် ပြုခြင်းကို “ဥပနိမန္တိတ္ဝာ” ဟု ဆိုသည်၊ ဥပနိမန္တိတ္ဝာ ဂါဟာပေတမ္ပိနှင့် ဇုဓ ရက္ခာဒီသု ဝသိတ္ဝာ စီဝရံ ဂဏှာထာတိ ပဋိဗဒ္ဓံ ကတ္ဝာ ဂါဟေတဗ္ဗံ၊ – ဝိမတိ၊ ထို ဆက်သွယ်ခြင်း ဟူသည်လည်း ထို ရက္ခမဏ္ဍပ်၌ နေသော ရဟန်းသာ ဝဿာဝါသိက သက်နှံးကိုလည်း ယူရ စေတီကိုလည်း သုတ်သင်ရခြင်းတည်း၊ [ရှေ့၌ “ထူပံ ကတ္ဝာ” ဟု ဆိုခဲ့၍ ဤ၌ “စေတိယံ”ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် ထူပနှင့် စေတိယကို သဘောတူဟု သိစေသည်။]

ပင်တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုဆွမ်းစားစရပ်ကို၊ ဧကဿ ဝါ-တပါးသော ရဟန်း၏ အတွက်သော်၎င်း၊ ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဗဟူနံ ဝါ-များစွာရဟန်းတို့၏ အတွက်သော်၎င်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ ပရိစ္ဆိန္နဒ္ဓိတ္တာ-ပိုင်းခြားခြင်း၍၊ ဂဟိဟေတုံ-ပ့ါ၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ ဇာတိ-သို့၊ သမ္ဗဲ-သော၊ ဣဒံ-ဤအဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝိညာဂရေနု-အကျယ်အားဖြင့်၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာပကေန-သည်၊ ပါဠိပဒအရဏ္ဏတော-အထွက်တရက်နေ့ အရဏ်မှ၊(ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တရက် အရဏ်တက်မှ)၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ပုန-တဘန်၊ အရဏံ-သည်၊ န ဘိဇ္ဇတိ-မပျက်သေး၊ တာဝ-လောက်၊ဂဟိတဘဏ္ဍော-ရှေ၏၊(“နောံထပ်အရဏ်မတက်သည့်တိုင်အောင် တရက်လုံးလုံးအတွင်း၌ ကျောင်းကို ဝေစုဝေဘို့ရန် စီစဉ်စေပါ၊”ဟူလို၊) ဟိ—မ့န်၊ ဣဒံ-ဤ တရက်သည်၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာသ-၏၊ ခေတ္တံ-ခေတ်တည်း၊[ပါဠိပဒ အရဏ်တောတိ အာဒိ ဝသ္သူပနာယိကဒိဝသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊အနန်ရာမုတ္တကံ ပန ပါဠိပဒံ အတိက္ကမိတ္ဝာပိ ဂဟိဟေတုံ ဝန္ဒတိ၊—ဝိမတိ။]

ပါတော ဝ-စောစော၌ပင်၊ သေနာသနေ-ကို၊ ဂဟိတေ - ယူစေအပ်ပြီးသော်၊ အညော—သော၊ ဝိတက္ကစာရိကော-ဝိတက်ဖြင့် လှည့်လည်တတ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဒုဝဂန္ဓာ -၍၊ သေနာသနံ — ကို၊ သစေ ယာစတိ — အကယ်၍ တောင်းအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ [ကတ္ထနုခေါ ဝသိဿာမိ၊ ကတ္ထ ဝသန္တသ ဖါသု ဘဝိဿတိ၊ ကတ္ထ ဝါ ပစ္ဆယော ဘဝိဿတီတိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နေန ဝိတက္ကေန စရတီတိ ဝိတက္က စာရိကော၊— သာရဏ္ဍ။] ဘန္တေ - ဘုရား၊ သေနာသနံ—ကို၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပါပြီ၊(“ဂဟိတေ သေနာသနေ” ကို ထောက်လျှင် “ ဂဟိတံ— ယူစေအပ်ပြီ ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏)၊ သံယော - သည်၊ ဝဿူပဂတော - ဝါသို့ကပ်ရောက်ပါပြီ၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ရမဏီယော-မွေ့လျော်ဘွယ်ကောင်းပါ၏၊ ရုက္ခမူလာဒီသု-သစ်ပင် အနီးအောက် အစရှိသော အရပ်တို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ (ဝသိတုံ)ဣစ္ဆထ- အလိုရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို အရပ်၌၊ ဝသထ-နေပါကုန်၊ ဣတိ ဝတ္တမ္ဗော။ [သူ့အတွက် သီးခြားကျောင်း မကျန်တော့၊ ထိုရုက္ခမူလစသည်ရှိရာ ကျောင်းတိုက်ကိုပင် “ရမဏီယော ဝိဟာရော”ဟု ဆိုသည်။]

ဝဿူပဂတေဟိ-ဝါသို့ ကပ်ရောက်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အန္တော ဝဿေ-ဝါတွင်း၌၊ နိဗန္ဓဝတ္တံ-အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သော ဝတ်ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ဝဿူပဂတာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ သမ္မာဥ္ဇနိယော-တံမြက်စည်း

× × × × × × ×

နိဗန္ဓဝတ္တံ ထပေတွာ ။ ။“ မည်သူက မည်သည့် စာဝါများကို လိုက်ရမည်, မည်သူက မည်သည့်စာဝါများကိုချရမည်,မည်သည့်အချိန် ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းရမည်” စသည်ဖြင့် နေ့စဉ်မပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို ချထားခြင်းကို “နိဗန္ဓဝတ္တံ ထပေ

တို့ကို၊ ဗန္ဓထ-ဖွဲ့ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗာ-နှ၏၊ ဒဏ္ဍကာဧစဝ-တံမြက်စည်း ရိုးတံတို့သည်၎င်း၊ သလာကာယောစ-တံမြက်စည်း အဆံတို့သည်၎င်း၊ (အုန်း လက်တို့၏ အဆံစသည်တို့သည်၎င်း)၊ သုလဘာ—လွယ်ကူစွာ ရအပ်ကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဧကေကေန— တပါးတပါးသည်၊ ဆပဉ္စ-၆ ချောင်း, ၅ ချောင်းကုန်သော၊ မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော—လက်ဆုပ်တံမြက်စည်းဘို့ကိုသော်၎င်း၊ ဒွတ္တိသော— ၂ ချောင်း ၃ ချောင်း ကုန်သော၊ ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော ဝါ-အရိုးရှိသော တံမြက်စည်းတို့ကိုသော်၎င်း၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ-ဖွဲ့ဆိုက်ကုန်၏။[အရိုး မပါဘဲ လက်ဖြင့် ဆုပ်ကိုင်ရသော တံမြက်စည်းကို"မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနီ"ဟု ခေါ်သည်၊ အရိုးတပ်အပ်သော မတ်တတ် တံမြက်စည်းကို"ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနီ"ဟု ခေါ်သည်။] (ဒဏ္ဍကာဧစဝ — တံမြက်စည်း ရိုးတံဒုတ်တို့သည်၎င်း၊ သလာကာယောစ — တံမြက်စည်း အဆံတို့သည်၎င်း၊ ဒုလ္လဘာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ—ရခဲကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ-နှအံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဒွတ္တိသော--နသော၊ မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော-တို့ကိုဂျင်း၊ ဧကော--တချောင်းသော၊ ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိ - ကိုဂျင်း၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ-ဖွဲ့ထိုက်ကုန်၏၊ သာမဏေရေဟိ - တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ပဉ္စပဉ္စ - ငါးချောင်း ငါးချောင်းကုန်သော၊ ဥက္ကာ-မီးရှူးတို့ကို၊ ကောန္တေတဗ္ဗာ- ဖြတ်တောက်ထိုက်ကုန်၏၊[(ကိုရင်တပါးလျှင် ငါးချောင်းစီ ပြုလုပ်စေပါ-ဟူလို)၊ ဘုဝါဒိ, စုရာဒိ ကောန္တဓာတ်သည် ဆိန္ဒနအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ" ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သည်၊ အရညဝိဟာရေသု ပရိဿယဝိဇာနနတ္ထံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ (ညဉ့်အခါ ခြင်္သေ့ သစ် ကျား စသော ဘေးရန်တို့လာလျှင် သိနိုင်ဘို့ရန်) ပဉ္စ ပဉ္စ ဥက္ကာ ကောန္တေတဗ္ဗာတိ ပုတ္ထံ၊— သာရတ္ထ။] ဝဿန္ဒဓာနေ - နေရာအရပ်၌၊ ကသာဝပရိဘဏ္ဍံ-ဖန်ရည်ဖြင့် အဖန်ဖန် သုတ်လိမ်းခြင်း ဟူသော ပရိဘဏ်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ [ကသာဝပရိဘဏ္ဍန္တိ ကသာဝရသေဟိ ဘူမိပရိကမ္မံ၊— ဝိမတိ။]

ပန-ဆက်၊ ဝတ္ထံ-ကတိကဝတ်ကို၊(ဝါတွင်း၌ ကျင့်ရမည့် ကတိကဝတ်ကို)၊ [ဝတ္ထံတိ ကတိကဝတ္တံ၊--သာရတ္ထ၊] ကရောန္တေဟိ-ပြုကုန်သော ရဟန်းကိုသည်၊ (ဧဝ ရူပံ အဓမ္မိကဝတ္တံ နကာတဗ္ဗံ၌ စပ်)၊ နဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ-ပါဠိကို မရွတ်ဆိုရာ၊ (ပါဠိကို မပို့ချကြစတမ်း)၊ နဥဒ္ဒိသာပေတဗ္ဗံ-ပါဠိကို မရွတ်ဆိုစေရာ၊(ရွတ်ဆိုပေးပါဟု မတောင်းပန်ကြစတမ်း)၊ သဇ္ဈာယော- သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို၊ (စာအံခြင်းကို)၊ နကာတဗ္ဗော-မပြုထိုက်၊(မပြုကြစတမ်း)၊ နပဗ္ဘာဇေကဗ္ဗံ-ရှင်အဖြစ်

× × × × × × ×

တ္တာ"ဟု ဆိုသည်၊ နိဗန္ဓဝတ္ထံ့ ထပေတ္တာတိ သဇ္ဈာယ မနသိကာရာဒိသု နိရန္တရကရဏာဿယေသု ကတ္တဗ္ဗံ့ ကတိကဝတ္ထံ့ ကတ္တာ၊ — ဝိမတိ၊ ထို နိဗန္ဓဝတ်ကို ချပြီးသည့်နောက်မှ "သမ္မုဉ္ဇနိယော ဗန္ဓဆ"စသည်ဖြင့် လျှောက်ရမည်၊ ဝါကပ်ပြီးမှလည်း နေရာကျောင်းကသေချာသောကြောင့် ဤအလုံးစုံကို ဝါကပ်ပြီးမှ လုပ်ရမည်၊ ထို့ကြောင့်"ဝဿူပဂတောဟိ"ဟုဂျင်း, ဝဿူပဂတာဟုဂျင်း, အတိတ်ဧဟာ တပစ္စည်းဖြင့် သုံးစွဲထားသည်။

သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ရှင်ပြုမပေးကြ စတမ်း)၊ နဉပသမ္ပာဒေတမ့်ံ — မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောံစေထိုက်၊(ရဟန်းပြုမပေးကြစတမ်း)၊နိဿယော-နိဿယညှိုးကို၊ နဒါတမ္ဘော — မပေးထိုက်၊ (မပေးကြစတမ်း)၊ ဓမ္မသဝဏံ-တရားနာခြင်းကို၊ နကာတမ့်ံ-မပြုထိုက်၊(မပြုကြစတမ်း)၊ ဟိ—တားမြစ်သင့်၏၊ သမ္ဘေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤဥဒ္ဒေသ စသော ပြဿဒယ်တို့သည်၊ ပပဉ္စော-သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌဆိုင်ရာတို့တည်း၊ [ပါဠိသင်ခြင်း ပါဠိပို့ချခြင်း စသည်ကြောင့် သံယောဇဉ် တဏှာ ဒိဋ္ဌိလည်း ဖြစ်တတ်၏၊ ငါတတ်၏ စသည်ဖြင့် မာနလည်း ဖြစ်တတ်၏။] နိပ္ပပဉ္စော-သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္စ မရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္ထာ-၍၊ သမဏဓမ္မမေဝ-ရဟန်းတရားကိုသာလျှင်၊ ကရိဿာမ-ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်ငင်း၊ သမ္ဘေ-အလုံးစုံကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တေရသ- ၁၃ ပါးကုန်သော၊ ဓုတင်္ဂါနိ- ဓုတင်တို့ကို၊ သမာဒိယန္တု—ဆောက်တည်ကြကုန်လော၊ (ဆောက်တည်ကြ စတမ်း)၊ သေယျံ-လျောင်းစက် အိပ်ခြင်းကို၊ အကပ္ပေတွာ-မပြုမူ၍၊ ဌာနစင်္ကမေဟိ-ရပ်ခြင်း စင်္ကြံသွားခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝီတိနာမေန္တု-လွန်စေကြကုန်လော၊ (လွန်စေကြစတမ်း)၊ [ထိုင်ခြင်း ကိစ္စမှာ တရားအားထုတ်ရာ၌ မူလဖြစ်၍ အထူးမဆိုဟန်တူသည်၊ သို့မဟုတ် "ဌာနနိသဇ္ဇ စင်္ကမေဟိ" ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။] မုဂ္ဂတံ - လူအတို့၏ အကျင့်ကို၊ (စကား မပြောဘဲ လူအကဲ့သို့ နေခြင်းဟူသော အကျင့်ကို)၊ ဂဏှန္တု— ယူကြကုန်လော၊ သာတ္ထာဟ ကရုဏာယေန - သတ္ထာဟကရဏီယ ကိစ္စကြောင့်၊ ဂတာပိ- သွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ-ဝေဘန်ထိုက်သောဘဏ္ဍာကို၊ လဘန္တု-ရကြပါစေကုန်၊ ဧတံ ဝါ-ဤသို့သော်ငင်း၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊("ပါဠိမသင်ကြစတမ်း" စသော) အဓမ္မိကံ— အဓမ္မိကကတိကဝတ်ကို၊ နကာတမ့်ံ—မပြုရာ။

ပန—အနှယ၊ ဧဝံ- သို့၊ ကာတမ့်ံ- ပြုထိုက်၏၊ (ကိ˚)၊ ပရိယတ္တိဓမ္မော နာမ-ပရိယတ်တရားတော်မည်သည်၊ တိဝိဓဒ္ဒိ-၃ ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ-သူတော်ကောင်း တရားကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ- တည်စေနိုင်၏။ [တိဂိဓဒ္ဒိတိ

× × × × × × ×

ပရိယတ္တိဓမ္မောနာမ။ ။ ကတ္တားဖြစ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မဋ္ဌဉ်း, တိဝိဓဒ္ဒိ သဒ္ဓမ္မံဟူသော ကံဋ္ဌဉ်း ပရိယတ္တိဓမ္မ ပါဝင်နေ၍ "အဘယ်သို့သော ပရိယတ္တိကတ္တားသည် အဘယ်သို့သော ပရိယတ္တိကံကို တည်စေနိုင်သနည်း" ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား- ကတ္တားဋ္ဌ အစိတ်ဖြစ်သော ကျမ်းစာပရိယတ်သည် အပေါင်းဖြစ်သော ကျမ်းစာပရိယတ်ကို တည်စေနိုင်၏၊ ကျမ်းတကျမ်းကို သင်ယူလျှင် အခြားကျမ်းများကိုလည်း တတ်သိနားလည်၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် ပရိယတ်သည် ကတ္တားဋ္ဌလည်း ပါနိုင်, ကံဋ္ဌလည်း ပါနိုင်သည်။ [အဝယဝပရိယတ္တိ ဓမ္မောပိ အဝယဝိပရိယတ္တိဓမ္မံ အဝယဝိပရိယတ္တိ ဓမ္မော ဝါ အဝယဝပရိယတ္တိဓမ္မံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။—ယောဇနာ။]

ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ ပဋိဝေဓဝသေန တိဝိဓမ္မိ၊— သာရတ္ထ။].... တသ္မာ - ဖကြောင့်၊ (ပရိယတ်တရားတော်သည် သုံးပါးအပြားရှိသော သူတော်ကောင်းတရားကို တည်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ သက္ကစ္စံ- ကောင်းစွာပြု၍၊ ဝါ- လေးလေးစားစား၊ ဥဒ္ဒိသထ- ပါဠိကို ရွတ်ပြကြပါကုန်လော၊(ပါဠိကို ပို့ချကြပါလော)၊ ဥဒ္ဒိသာပေထ- ပါဠိကို ရွတ်ပြစေကြပါလော၊ (ပါဠိရွတ်ပြဘို့ရန် တောင်းပန်၍ ပါဠိကို သင်ယူကြပါလော၊) သဇ္ဈာယံ- ကို၊ ကရောထ- ပြုကြကုန်လော၊ ပဓာန ဃရေ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌၊ ဝသန္တာနံ - နေသောရဟန်းတို့ကို၊ သံဃဿ- ထိခိုက်ခြင်းကို၊ အကတ္ဝာ-မပြုမူ၍၊ အန္တော ဝိဟာရေ- ကျောင်းတွင်း၌၊ နိသီဒိတ္ဝာ-၍၊ ဥဒ္ဒိသထ-တိုးတိုးသာသာ ပါဠိကို ရွတ်ဆိုကြပါကုန်လော၊ ဥဒ္ဒိသာပေထ-ပါဠိကို ရွတ်ဆိုစေကြကုန်လော၊ သဇ္ဈာယံ-ကို၊ ကရောထ-ကုန်လော။

ဓမ္မဿဝနံ-ကို၊ သမိဒ္ဓံ- ပြည့်စုံအောင်၊ ကရောထ- ကုန်လော၊ ("တရားကို ကောင်းကောင်းနာကြ, တရားကို ပြည့်စုံအောင်ဟောကြပါ"ဟူလို၊) ပဗ္ဗာဇေနာ - ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေကုန်လသော်၊ သောဓေတွာ - သုတ်သင်၍၊ ပဗ္ဗာဇေထ-ကုန်လော၊ ဥပသမ္ပာဒေထ-ကုန်လော၊ သောဓေတွာ-၍၊ နိဿယံ-ကို၊ ဒေထ-ကုန်လော၊ ဟိ-တိုက်တွန်းသင့်၏၊ ("သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ"စသည်ဖြင့် တိုက်တွန်းသင့်၏)၊ ဧကောပိ- တယောက်လည်းဖြစ်သော၊ ကုလပုတ္တော- အမျိုးသားသည်၊ (အမျိုးကောင်းသော ဇာတိကုလပုတ္တ, အကျင့်ကောင်းသော အာစာရကုလပုတ္တ ၂ မျိုးတွင် အာစာရကုလပုတ္တကို ယူ)၊ ပဗ္ဗဇ်-ရှင်အဖြစ်ကိုရင်း၊ ဥပသမ္ပဒ-မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်ကိုရင်း၊ လဘိတ္ဝာ-ရ၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ သကလသာသနံ - အလုံးစုံသော သာသနာတော်ကို၊ (ပရိယတ် ပဋိပတ် ပဋိဝေဓဟူသော အလုံးစုံသောသာသနာတော်ကို)၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ - တည်စေနိုင်၏၊ (ဤတွင် သောဓေတွာစသည်တို့၏ ဒဠှီဝါကျပြီး၏)။

× × × × × × × ×

သံဃဿနံ အကတ္ဝာ ။ ။"ပဓာနဃရေ ဝသန္တာနံ"၏ နယ်ကား "သဇ္ဈာယံ ကရောထ" တိုင်အောင်တည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုပျက်အောင် ကျယ်လောင်သောအသံဖြင့် မထိခိုက်စေဘဲ ပါဠိသင်မှု, စာအံမှုကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် ပြုကြပါ၊ မှန်၏-မိမိကျောင်း၏ပြင်ဘက်သို့ အသံထွက်အောင် ကျယ်စွာ စာအံ စာချခြင်း, မိမိနေရာကျောင်း၏ ပြင်ဘက်သို့ အသံထွက်အောင် စကား ကျယ်စွာပြောခြင်းသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူတို့ကိုသာ ထိခိုက်စေသည်မဟုတ်သေး၊ စာကြည့် စာချကြသော အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သမာဓိကိုလည်း ထိခိုက်စေသည်။

သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ ။ ။ရှင်ပြုပေးမှု ရဟန်းခံပေးမှု နိဿယညှိပေးမှုကို ပြုသောအခါ သာသနာတော်၌ ကောင်းမွန်စွာနေမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းချိန်ပြီးမှ သာသနာတော်နှင့် သင့်လျော်သော ရှင်လောင်း စသူကိုသာ ရှင်ပြု, ရဟန်းခံ, နိဿယညှိပေးခြင်းကို "သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ"ဟု ဆိုသည်။ [သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထာတိ ဘဗ္ဗေ အာစာရကုလပုတ္တေ ဥပပရိက္ခိတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေထ၊ – သာရတ္ထ။]

အတ္တနော- မိမိ၏၊ ထာမေန - အစွမ်းဖြင့်၊ ယတ္တကာနိ - အကြင်မျှ အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ (ဓုတင်္ဂါနိ - တို့ကို၊ သမာဒိယိတုံ- ဆောက်တည်ခြင်းငှါ၊) သက္ကောထ - စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ တတ္ထကာနိ — ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဓုတင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ သမာဒိယထ-ဆောက်တည်ကြကုန်လော၊ ဧတံ အန္တောဝဿံ နာဖ - ဤ ဝါတွင်းအခါ၌မည်သည်၊ [အန္တောဝဿံ နာမေတန္တိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစန မေတံ၊ ဧတသ္မိံ အန္တောဝဿေတိ ဟိ အတ္ထော၊ ဘဝိတမ္ဗန္တိ အာဒီသု သမ္ဘဒ္ဓိတမ္ဗံ၊— ယောဇနာ၊ "သကလဒိဝသံ ၊ပေ၊ ယာမေသု" စသော အကျယ်ကိုထောံ၍ ဘုမ္မတ္ထဟုဖွင့်သည်။]သကလဒိဝသံ-အလုံးစုံသောနေ့၌ဌင်း၊ ရတ္တိယာ-၏၊ ပဌမ ပစ္ဆိမယာမေသုစ- ပဌမယာမ်, ပစ္ဆိမယာမ်တို့၌ဌင်း၊(မဇ္ဈိမယာမ်ကိုကား အိပ်ဘို့ရန် ချန်ထားသည်)၊ အပ္ပမတ္တောဟိ - မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသူတို့သည်၊ဘဝိတမ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဝိရိယံ-ကို၊ အာရဘိတမ္ဗံ-အားထုတ်ရာ၏။

ပေါရာဏာက မဟာထေရာပိ - ဧရှေးဦးဖြစ်သော မဟာထေရ်တို့သည်လည်း၊ သမ္ဘပလိဗောဓေ - ဧအလုံးစုံသော ပလိဗောဓတို့ကို၊ ("အာဝါသောစ ကုလံ လာဘော" စသော ဆယ်ပါးသောပလိဗောဓတို့ကို)၊ဆိန္ဒိတ္ဝာ-ဖြတ်၍၊ အန္တောဝဿေ-၌၊ကေစာရိကဝတ္တံ-ကေစာရိကပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျင့်ထိုက်သောဘာဝနာအလုပ်ကို၊ ပူရယိ ံသု-ဖြည့်ကြကုန်ပြီ၊ [ကေစာရိကဝတ္တံတိ ဘာဝနာကမ္မံ၊ တဉ္ဒိဂဏသင်္ကိတံ ပဟာယ ကေစာရိကေနေဝ ဝတ္တိတမ္ဗတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊— ဝိမတိ၊ ပူရယိ ံသု နောက်၌ " အာစရိယဝတ္တံ " ဟု ပါ၏၊ ဤကျင့်ဝတ်ကား အဆန်းမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌ၊ စာအုပ်၌ မပါ။]

ဘဿေ- ပြောဆိုအပ်သောစကား၌၊ မတ္တံ- အတိုင်းအရှည်ကို၊ ဇာနိတ္ဝာ- သိ၍၊ ဒဿဝတ္ထုကကထံ- ဆယ်ပါးသောဝတ္ထု၌သော ကထာကိုဌင်း၊ ဒဿ၊ပေ၊ ကထဉ္စ - ဆယ်ပါးသော အသုဘကထာ , ဆယ်ပါးသော အနုဿတိကထာ , ၃၀ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံနှင့်စပ်သော ကထာကိုဌင်း၊ ကာတုံ-ဌ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ အာဂန္တုကာနံ-အာဂန္တုကဘို့၏၊ဝတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-ဌ၊ဌင်း၊ သတ္ထာဟ ကရဏီယေန - သတ္ထာဟကရဏီယ ကိစ္စကြောင့်၊ ဂတာနံ - သွားကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အပဓလောကေတ္ဝာ - ပန်ပြော၍၊ ဒါတုံ - ဌ၊ ဝဋ္ဋတိ - သင့်၏၊ ("သံဃိကပစ္စည်းကို ဝေဘန်သောအခါ ပန်ပြော၍ ဝေဘန်ပေးပါ" ဟူလို)၊ ဇုတိ-သို့၊ ဧဝရူပံ-သော၊ ဝတ္တံ- ကတိကဝတ်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏။

× × × × × × ×

ဒသဝတ္ထုကထာ။ ။ဒသဝတ္ထုကထာနာမ အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဋ္ဌိကထာ ပဝိဝေကကထာ အသံသဂ္ဂကထာ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ သီလကထာ သမာဓိကထာ ပညာကထာ ဝိမုတ္တိကထာ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနကထာ၊ – သာရတ္ထ။ [အဋ္ဌတိံသာရမဏာ ဂဏဉ္ဆအရကမ္မဋ္ဌာန်းဧလေးဆယ်တွင် ပါဋိတော်၌လာသော ၃၀ ပါးကိုယူပါ။]

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဩဝဒိတဗ္ဗာ-ဆုံးမထိုက်ကုန်၏၊ [ရှေးခေတ်က သာဓကဏေနည်းပါး၍ ရဟန်းများသောကြောင့် "ဘိက္ခူ" ဟု ဆိုသည်၊] (ကိ°)၊ ဝိဂ္ဂါဟိက၊ပေါဝစနာနိ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ယူကြောင်းစကား, ချောပစ် ကုံးတိုက်ကြောင်းစကား, ကြမ်းကြမ်းတန်းတန်း ဆဲဆိုကြောင်းစကား တို့ကို၊ မာ ဝဒထ - မပြောဆိုကြကုန်လင့်၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ - တနေ့ တနေ့၌၊ (နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း)၊ သီလာနိ-တို့ကို၊ အာဝဇ္ဇန္တော-ဆင်ခြင်ကုန်လျက်၊စတုရာရက္ခံ-၄ ပါးသော စောင့်ရှောက်ကြောင်းကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အဟာပေန္တော- မယုတ်လျော့စေကုန်ဘဲ၊ မနသိကာရဗဟုလာ - များသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရထ-နေကြကုန်လော၊ ဇုတိ-သို့၊ (ဩဝဒိတဗ္ဗာ)။

ဒန္တကဋ္ဌခါဒနဝတ္တံ - ဒန်ပူကို ခဲစားကြောင်းကျင့်ဝတ်ကို၊ အာစိက္ခိဟဗ္ဗံ-ပြောပြရာ၏၊ [ဒန္တကဋ္ဌခါဒနကျင့်ဝတ်ကို ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားသည့်အတိုင်း သာရတ္ထဒီပနီပြထား၏။] စေတိယံဝါ- စေတီတော်ကိုသော်၎င်း၊ ဗောဓိ°

× × × × × × ×

စတုရာရက္ခံ။ ။အာရက္ခတိ စိတ္တံ တောဟိတိ အာရက္ခာ၊ စတဿော+အာရက္ခာ စတုရာရက္ခံ၊ သမာဟာရဒိဂု၊ "ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာစ, အသုဘာ မရဏာဿတိ" ဟူသော ၄ ပါးတည်း၊ ထို၎င်း ၄ ပါးတွင်....

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို ပွားများနေသူသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကို ပို၍ ကြည်ညိုသောကြောင့် မိမိအတွက် သာသနာ့ဘွဲ့နှံမ်းဘွယ်ကိစ္စကို မပြုတော့၊ သာသနာ တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း ကြက်သရေရှိကြောင်းအလုပ်ကိုသာ စွမ်းနိုင်သမျှ အားထုတ်တော့သည်။

မေတ္တာ။ ။မေတ္တာဘာဝနာပွားများလေ့ရှိသူကား အရာရာ၌ ကိုယ်ကျိုးကို ရှေရှုမထား၊ သူတပါးအကျိုးကိုသာရှေးရှု၍ အလုပ်လုပ်၏၊ ထိုသို့ ရှေးရှုသောကြောင့်ပင် သာသနာတော်နှင့်စပ်၍ အကျိုးမဲ့ ကုန်ကျဘွယ်များကို မိမိလည်း မသုံးဖြုန်း, ဒါယကာတို့ကိုလည်း မသုံးဖြုန်းစေတော့။

အသုဘ။ ။ အသုဘဘာဝနာသည် သာသနာတော်နှင့် လွန်စွာသင့်လျော်၏၊ အိမ်ရာမဏ္ဍောင် သာသနာ့ဘောင်၌ တကိုယ်ထည်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုဘဘာဝနာကဲ့သို့ ဘာဝနာတမျိုးမျိုးသာ လက်ကိုင်မရှိပါမူ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ဘက်၌ သက်တောင်ကြီးသော်လည်း စိတ်ရေဒံလျက်ရှိတတ်သေး၏၊ ထို့ကြောင့် အသုဘဘာဝနာကို ကောင်းစွာ ပွားများသူသာ စိတ်ထားဖြူလွင် သူတော်စင်ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

မရဏ။ ။သေခြင်းတရားကို နှလုံးသွင်းမှုကို နှေစဉ်ပြုလျှင် "ယနေ့သေမည်လား, နက်ဖန်သေမည်လား မသိရ၊ သေသွားသောအခါ ကုသိုလ်သာလျှင် အားကိုးရာ ရှိပါတကား" ဟု အမြဲ သတိရနေသောကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စစုကို တခုပြီးတခု ဘာဝနာပွားမှုတိုင်အောင် အမြဲပြု၍ နေပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ၄ ပါးကို "စတုရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်း" ဟု နာမည်ထူးထပ်လျက် ရှေးသူတော်မြတ်တို့ အမြဲအားထုတ်အပ်ခဲ့ပေသတည်း။

ဝါ-ဗောဓိပင်ကိုသော်၎င်း၊ ဝန္ဒန္တေန- ရှိခိုးသော ရဟန်းသည်၎င်း၊ ဂန္ဓမာလံ-နံ့သာပန်းကို၊ ပူဇေန္တေနဝါ-ပူဇော်သော ရဟန်းသည်၎င်း၊ ပတ္တံ-ကို၊ ထဝိကာယ-အိတ်၌၊ ပက္ခိပန္တေနဝါ- ထည့်သော ရဟန်းသည်၎င်း၊ နကထေတဗ္ဗံ-စကားမပြောရာ၊[ရှိခိုးရင်း ပူဇော်ရင်းစကားပြောလျှင် အာရုံပျက်မည်စိုးသောကြောင့် စကားမပြောရ၊ သပိတ်အိတ်ထည်း၌ သပိတ် ထည့်သွင်းသော အခါ သပိတ်မနာအောင် သာသာယာယာ ထည့်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် စကားပြောလျှင် အမှတ်တမဲ့ထိမိ၍ သပိတ်ကွဲမည်စိုးရကား စကားမပြောရ ဟု သတိပေးသည်၊ပတ္တံ ဝါ၊ပေါ၊နကထေတဗ္ဗန္တိ ပတ္တဂုတ္တတ္ထာယ ဝုတ္တံ၊-ပိမတိ၊....ဘိက္ခာစာရဝတ္တံ ဝတ္တကွန္ဓကေ ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တေ အာဒိ ဘဝိဿတိ၊- သာရတ္ထ။]

အန္တောဂဟမေ - ရွာတွင်း၌၊ မနုဿေဟိ - လူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ - တကွ၊ ပစ္ဆယသည္ဟတ္ထကထာဝါ - ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော စကားကိုဎင်း၊ ဝိသဘာဂကထာဝါ-သာသနာတော်နှင့် သဘောမတူသောစကားကိုဎင်း၊ နကထေတဗ္ဗာ - မပြောထိုက်၊ [ဝိသဘာဂကထာတိ တိရစ္ဆာနကထာ၊- ပိမတိ။] ရက္ခိတိန္ဒြိယေဟိ-စောင့်စည်းအပ်သော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေရှိသူတို့သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ရာ၏၊ ခန္ဓကဝတ္တဒ္ဓ - ခန္ဓကဝတ်ကိုဎင်း၊ သေဒိယဝတ္တဒ္ဓ - သေဒိယဝတ်ကိုဎင်း၊ ပူရေတဗ္ဗံ-ဖြည့်ကျင့်ရာ၏။ [ခန္ဓကဝတ္တန္တိ ဝတ္တက္ခန္ဓကေ အာဂတံ ပိဏ္ဍစာရိက ဝတ္တတော အဝသိဋ္ဌဝတ္တံ၊ တဿ "ဘိက္ခာစာရဝတ္တ"န္တိ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ၊-ပိမတိ။] ဣတိ ဧဝရူပါ- ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ဗဟုကာပိ - များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ နိယျာနိကကထာ - ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သော ကထာတို့ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ-ပြောပြထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ပုရိမဝဿူပဂတနှင့်စပ်၍ မှတ်ဉာဏ်အပြီးတည်း။

[ဣဒါနိ ယံ ဒါယကာ ပစ္ဆိမဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ ဝဿာဝါသိကံ ဒေန္တိ၊ တတ္ထ ပဋိပဇ္ဇနဝိဓိ ဒသေတုံ ပစ္ဆိမဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ပနာတိ အာရဒ္ဓံ၊- ပိမတိ။] ပန-ကား၊ ပစ္ဆိမဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-ပစ္ဆိမဝါကပ်ရာနေ့၌၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ ယောသေတ္ထာ-ကြေးကြော်၍၊ သံဃေ- သည်၊ သန္နိပတိတေ- စည်းဝေးပြီးလသော်၊ ကောစိ-တစုံတယောံသော ဒါယကာသည်၊ ဒဿတ္ထံ-ဆယ်တောင်ရှိသော၊ ဝတ္ထုံ - အဝတ်ကို၊ အာဟရိတ္ထာ - ဆောင်ယူခဲ့၍၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ (မိုယိုးလပတ်လုံးနေသော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်သောသင်္ကန်းကို)၊ သစေ ဒေတိ- အံ့၊ အာဂန္တုကော- သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ သံဃတ္ထေရော-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဝံသတိ)၊ တသ-ထို သံဃ၌ထေရ်အား၊ ဒါတဗ္ဗံ- ရာ၏၊ [ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို ပဌမ ယူစေအပ်ပြီးနောက်မှ ရောံလာသောရဟန်းကို"အာဂန္တုကော ဘိက္ခု"ဟု ဆိုသည်၊ အာဂန္တုကော စေ ဘိက္ခူတိ စိဝရေ ဂဟိတေ ပစ္ဆာ အာဂတော အာဂန္တုကော တိက္ခု၊- ဎိမတိ။] (အာဂန္တုကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်)၊ နဝကော-သိတင်းငယ်သည်၊

သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သမ္မတေန - သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ (သေနာသနံ ဂ္ဂါဟက သမ္မုတိ, သို့မဟုတ် စိဝရဘာဇက သမ္မုတိကို ရပြီးသော)၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သံဃတ္ထေရော- ကို၊ ဝတ္တမ္ဗော - လျောက်ထိုက်၏၊ (ကိ˚)၊ ဘန္တေ - ရာ။ (ဂဏ္ဌိတုံ)၊ သစေ ဣစ္ဆထ-အကယ်၍ အလိုရှိကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ပဌမ ဘာဂံ-ပဌမရအပ်ပြီးသော အဘို့ကို၊ မုဉ္စိတွာ— စွန့်လွှတ်၍၊ ဣဒံ ဝတ္ထုံ - ကို၊ ဂဏ္ဍထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊(ဝတ္တမ္ဗော)၊ [ပဌမဘာဂ ဆိုသော်လည်း ရအပ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ "မည်သည့် ဒါယကာက ဝါကျတ်သောအခါ လှူပါမည်" ဟု မှန်းထား အပ်သော သက်နိုးအဘို့ဖြစ်သည်။] အမုဉ္စန္တာသ-မစွန့်လွှတ်သော ထေရ်အား၊ နဒါတမ္ဗံ— ရာ၊ (ယခုရောက်လာသောအဝတ်ကို မပေးရ)၊ ပန-အနွယ၊ ပုဗ္ဗ-ရှေးဦး၊ ဂဟိတံ—ယူစေအပ်ပြီးသောအဝတ်ကို၊ မုဉ္စိတွာ —စွန့်လွှတ်၍၊ သစေ ဂဏ္ဍာတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒါတမ္ဗံ-ရာ၏၊ ဧတေနေဝုပါယေန - ဤနည်းအား ဖြင့်ပင်၊ ဒုကိယတ္ထေရတော - ဒုကိယထေရ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ပရိဝတ္တေတွာ—ပဲ့လှယ်၍၊ (ရအပ်ပြီးအဘို့နှင့် ယခုအဝတ်ကို လဲလှယ်၍)၊ ပတ္တဋ္ဌာနေ-(ဝါစဉ် အားဖြင့်)ရောက်အပ်သောနေရာ၌၊ အာဂန္တုကဿ-အား၊ ဒါတမ္ဗံ-ပေးရာ၏။

ပဌမဝဿူပဂတာ - ပဌမဝါသို့ ကပ်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဒွေ-၂ ထည်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိဝါ-အဝတ်တို့ကိုသော်၎င်း၊ ကိဏိ-န်သော၊ ဝတ္ထာနိ ဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ စတ္တာရိ—ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ပဋ္ဌ—ကုန်သော၊ဝတ္ထာနိဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ သစေ အလတ္ထုံ-အကယ်၍ ရပြီးဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဒုတိယဝါ ရောက်ချိန်၌ ပဌမဝါကပ်တုန်းကပင် ရခဲ့ပြီးဖြစ်ကုန်အံ့)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-နောက်ထပ် ရအပ်ရအပ်သော အဝတ်ကို၊ တေနေဝ ဥပါယေန-ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိသင်္ခာပေတွာ- စွန့်စေပြီး၍၊ ယာဝ - အကြင်မျှ

× × × × × × ×

ဧတေနေဝုပါယေန၊ပေ၊ပတ္တဋ္ဌာနေ။ ။ပဌမ ထေရ်ကြီးက မယူလျှင် ဒုတိယထေရ် ယူဘို့ရန် လျောက်ပါ၊ ဒုတိယထေရ်က ယခု ဆယ်တောင်အဝတ်ကို ယူလိုလျှင် နဂိရရအပ်ပြီးအဘို့နှင့် လဲ၍ ဒုတိယ ထေရ်အား ပေးပါ၊ ဒုတိယထေရ်က မယူလိုလျှင် ဘတိယထေရ်ကို လျောက်ပါ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ယူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံဝယ် ပဌမအဘို့နှင့် ယခုအဝတ်သစ်ကိုလဲလှယ်၍ အာဂန္တုကထေရ်၏နေရာသို့ ရောက်သောအခါ လဲလှယ်အပ်ပြီးသော အဝတ်ကိုဖြစ်စေ, မည်သည့်အာဝါသိကမှ လဲ၍မယူသောကြောင့် ဒါယကာလှူအပ်သော အဝတ်သစ်ကိုဖြစ်စေ, အာဂန္တုကပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးပါ။

သစေ ပဌမ၊ပေ၊ဒါတမ္ဗံ။ ။ဤအချိန်ကား ဒုတိယဝဿူပနာယိကဒိဝသ တည်းဟု သတိပြုထားပါ၊ ပဌမဝဿူပဂတ ရဟန်းတို့သည် ၂ ထည်စီ ရပြီးဖြစ်လျှင် အာဂန္တုကရဟန်းများလည်း ၂ ထည်စီ ရသည့်တိုင်အောင် ပြခဲ့သောနည်းဖြင့် ပေးပါ၊ ပြခဲ့သောနည်း ဟူသည်ကား သံဃာ့ထေရ်၏အထံ၌ လျှောက်ရမည်မှာ— အရှင်ဘုရား.... ဒုတိယမြောက်တထည် ရပြန်ပါပြီ၊ အလိုရှိလျှင် ပဌမရပြီးအဘို့နှင့် လဲတော်မူပါ၊ ဤသို့

လောက်၊ အာဂန္တုကဿ—အား၊ သမကံ-ညီမျသော အဘိုသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တာဝ-ထိ ညီမျသော အဘိုရသည့်တိုင်အောင်၊ ဒါတမ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ တေန ပန-ထို အာဂန္တုက ရဟန်းသည်ကား၊ သမကေ-ညီမျသောအဘိုကို၊ လဒ္ဓေ-ရအပ်ပြီးသော်၊ (ပဌမဝဿူပဂတ ရဟန်းတို့နှင့် တန်းတူညီမျ ရအပ်ပြီးသော်)၊ အဝသိဋ္ဌော-ကြွင်းသော၊ အနုဘာဂေါ- နောက်ထပ် ရအပ်သော အဘိုကို၊ ထေရာသနေ - ထေရ်ကြီး၏ နေရာ၌၊ ဒါတမ္ဗော - ပေးထိုက်၏၊ ပစ္ဆုပ္ပန္နေ - ပစ္ဆုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ လာဘေ-လာဘ်သည်၊ သတိ-ရှိလသော်၊ ဌိတိကာယာ - တည်နေရာအစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတုံ-ယူစေခြင်းငှါ၊(ယူစေဘို့ရာ၊)ကတိကံ-ကတိကဝတ်ကို၊ ကာတုံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ—အပ်၏။

ဒုဇ္ဇိကွံ-ဆွမ်း၏ မရှိခြင်းသည်၊ သစေ ဟောတိ - အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒ္ဝိသုပိ—၂ မျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝဿူပနာယိကာသု - ပုရိမဝါ ပစ္ဆိမဝါ ကပ်ရာနေ့တို့၌၊ ဝဿူပဂတာ—ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ဘိက္ခာယ-ဖြင့်၊ ကိလမန္တာ- ပင်ပန်းကုန်သည်၊ (သစေ ဟောန္တိ - အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အုံ)၊ (“သစေ ဒုဇ္ဇိကွံ ဟောတိ ” ကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) အာဝုသော-တို့၊ ဣစ - ဤ ကျောင်း၌၊ ဝဿန္တာ—နေကုန်လသော်၊ သမ္ဗေဝ - အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (မယံ—တို့သည်)၊ ကိလမာမ-ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ ဒွေဘာဂါ- ၂ ဘို့ တို့သည်၊ ဟောမ—ဖြစ်ကြရကုန်မူကား၊ သာဓုဝတ—ကောင်းလေကုန်စွ၊ [“ယခုရှိနေသော ရဟန်းများကို နှစ်စုခွဲ၍ ရလျှင် ကောင်းသည်” ဟူလို။] ယေသံ - အကြင် ရဟန်းတို့၏၊ ဉာတိပဝါရိတဋ္ဌာနာနိ-ဆွေမျိုးတို့၏နေရာ, ဖိတ်မံသူတို့၏နေရာတို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ တေ- ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ- ထို ဉာတိပဝါရိတရှိရာ အရပ်တို့၌၊ ဝသိတ္ဝာ-နေပြီး၍၊ ပဝါရဏာယ- ပဝါရဏာနေ့၌၊ အာဂန္ဆာ-၍၊ အတ္တဲ့နော-ဒိမိဘို့၊ ပတ္တံ-ရောက်အပ်သော၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဂဏှန္တု-ယူလည့်ကြကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ—ကုန်အံ့။

× × × × × × ×

လျှောက်ရမည်၊ သံဃထေရ်က လဲ၍ယူလျှင် ထိုအဘိုကို ဒုတိယသံဃထေရ်အား လဲယူဘို့ရန် လျှောက်ပါ၊ ဤနည်းအားဖြင့် အာဂန္တုကထံ၌ ၂ ထည် ရသည့်တိုင်အောင် လဲရမည်၊ နဂိုက ၃ ထည်စီ ရပြီးဖြစ်လျှင်ငင်း, ၃ ခုမြောက် တထည် ရပြန်လျှင်ငင်း, ဤနည်းအတိုင်း အာဂန္တုကမှာ ၃ ထည် ရအောင် ပေးပါ၊ နေဒံထပ်မရလျှင်ကား အာဂန္တုကများအား ပေးဘွယ် မလို။

မှတ်ချက်။ ။ပဌမဝဿူပဂတဟူရာ၌ ပဌမဝါကပ်ပြီးလည်းဖြစ်နိုင်၏၊ ဒုတိယဝါ အတွက် အာဂန္တုကများ နောက်ထပ် မရောက်ခင် ခပ်စောစောက ဝါကပ်ပြီးလည်းဖြစ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် အာဂန္တုကဿအရ ရှေးရှေး ဝေစုတွင် မပါသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း—ဟု မှတ်ပါ၊ ဝိမတိဋ္ဌကား “ပဌမဝဿူပဂတာတိ အာဂန္တုကဿ အာဂမနတော ပုရေတရမေဝ ပစ္ဆိမိကာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဝဿူပဂတာ” ဟု ဆို၏။

တေသု-ထိ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဝဗ္ဘ — ထိ ဉာတိ ပဝါရိတရှိရာဒေသရပ်ဘို့၌၊ ဝသိတ္ဝာ-နေပြီး၍၊ ပဝါရဏာယ-နေ့၌၊ အာဂန္ဆန္တိ-လာကြကုန်၏၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ အပလောကေတ္ဝာ-၍၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ဒါတမ္ဗံ-ရာ၏၊[ဝဿာဝါသိကသင်္ဃနိုးဒါယကာတို့ကျောင်း၌ ဝါမကပ် သောကြောင့်“အပလောကေတ္ဝာ ဝဿာဝါသိကံ ဒါတမ္ဗံ”ဟု ဆိုသည်။] ဟိ-မှန်၊ သာဒယန္တာဝပိ - သာယာပါကုန်သော်လည်း၊ တေ - ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (ဉာတိပဝါရိတတို့အထံ နေသော ထိုရဟန်းတို့သည်)၊ ဝဿာဝါသိကသင်္ဃ-၏၊ သာမိနော- အရှင်တို့သည်၊ နေဝ (ဟောန္တိ) - မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း၊ စ—ဆက်၊ ဒီယန္တာဝပိ - ရှုံ့ချပါကုန်သော်လည်း၊ (မပေးလို၍ ပေးခြင်းကို ရှုံ့ချပါကုန်သော်လည်း)၊ အာဝါသိကာ-တို့သည်၊ အဒါတုံ-မပေးဘဲနေခြင်းငှါ၊ ဝါ-မပေးဘဲ နေခွင့်ကို၊ နေဝလဘန္တိ- မရကုန်သည်သာတည်း။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္ဒိယံ—၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ကတိကဝတ္တံ-ကို၊ ကာတမ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ သမ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော၊ နော - ငါတို့အား၊ ဇာမ - ဤကျောင်း၌၊ ယာဂုဘတ္တံ—ယာဂုဆွမ်းသည်၊ နပ္ပဟောတိ - မလောက်၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ-သဘောတူသူတို့၏ နေရာ၌၊ ဝသိတ္ဝာ-နေ၍၊ အာဂန္ဆထ-လာကြကုန်၊ တုမှာကံ—အရှင်တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပတ္တံ-ရောက်အပ်သော၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကလာဘ်ကို၊ လဘိဿထ-ရကြကုန်လတ့ံ၊ ဇာတိ-ဤသို့၊(ကာတမ္ဗံ-၏၊) တံ-ထို ကတိကဝတ်ကို၊ ဧကော- တပါးသော ရဟန်းသည်၊ စေ ပဋိဗာဟာတိ—အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ သုပဋိဗာဟိတံ—ကောင်းစွာ တားမြစ်အပ်ပြီ၊ နော စေ ပဋိဗာဟတိ - အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ကတိကာ - ကို၊ သုကတာ—ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီ၊ ပန္ဆာ-နောက်၌၊ (အာဂတာနံ၌စပ်)၊ တတ္ထ-ထိုသဘာဂအရပ်၌၊ ဝသိတ္ဝာ-၍၊ အာဂတာနံ-ပြန်လာကုန်သော၊ ဘေသံ - ထို ရဟန်းငှါ

× × × × × × ×

သာဒယန္တာဝပိ၊ပေ၊ လဘန္တိ ။ ။ ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းကို ကိုယ်ပိုင် အနေအားဖြင့် ဝါဆိုခါနီး ကျောင်းခံယူတုန်းက ထို သင်္ကန်းကို မိမိယူဘို့ရန် သာယာခဲ့ကြသော်လည်း ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်း အလှူရှင်တို့၏ ကျောင်း၌ ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး အပြည့်မနေရ,ဒုတိယဝဿတွင် ဝါကျိုးရသောကြောင့်“နေဝသာမိနော-ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်း၏ ပိုင်ရှင်များ မဖြစ်နိုင်ကြ” ဟု ဆိုသည်၊ ဉာတိပဝါရိတတို့အရပ်၌ နေခဲ့သော ရဟန်းတို့အား ပေးခြင်းကို မကြိုက်၍ ရှုံ့ချကြသော်လည်း “တေ တတ္ထ ဝသိတ္ဝာ ၊ပေ၊ ဝဿာဝါသိကံ ဂဏှန္တု”ဟုကတိကဝတ်ပြုခဲ့ကြသောကြောင့်“နေဝ အဒါတုံ လဘန္တိ-မပေးဘဲ နေခြင်းငှါလည်း မရ”ဟု ဆိုသည်။

သုပဋိဗာဟိတံ။ ။ထိုကျောင်း၌ ဝါမကပ်သူတို့အား ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းရလိမ့်မည်ဟူသော စကားသည် ပါဠိတော်နှင့် မလျော်သောကြောင့် “သုပဋိဗာဟိတံ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

အား၊ အပလောကေတွာ - ၍၊ ဒါတမ့်ံ - ရာ၏၊ [ဒါတမ့်ံ , ဝါရေန္တာနံ ဂိဝါ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော၊-ဝိမတိ။] အပလောကနကာလေ-ပန်ပြောရာ အခါ၌၊ ပဋိဗာဟိတုံ-တားမြစ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ-ကို၊ နလဘ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ)။

ပုနပိ-တဖန်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကုရုန္ဒိဋ္ဌ ထပ်၍ဆိုအပ်ပြီ)၊ (ကိ˚)၊ ဝဿူပဂတေသု- ဝါကပ်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကစ္စာနံ - အချို့သော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ဝဿာဝါသိကေ - ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းသည်၊ အပါပုဏာန္တေ- မရောက်လသော်၊ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ ကတိကံ- ကို၊ သစေ ကရောန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ကိ˚)၊ ဆိန္နဝဿာနံ - ပြတ်သော ဝါရှိသော ရဟန်းတို့၏၊ ဝဿာဝါသိကဉ္စ- ကိုငင်း၊ လဒ္ဓါနိ-၌၊ ဥပဋ္ဌာနကဝဿာဝါသိကဉ္စ-ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းကိုငင်း၊ လဟေသံ- ၌ ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတုံ- ငှါ၊ ရစ္ဆတိ- နှစ်သက်ပါလော၊ လဟတိ- သို့၊ (သစေ ကရောန္တိ)၊ ဧဝံ- သို့၊ ကတိကာယ - ကို၊ ကတာယ- ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ဂါဟိတသဒိသမေဝ — ယူစေအပ်ပြီးသော ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းနှင့်တူသည်သာ၊ဟောတိ-၏၊ဥပဋ္ဌာနုပုန်-ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းကို၊ (ဝါဆိုပြီးနောက်မှ ရတိုင်း ရတိုင်းကို၊) တေသမေဝ—ထို အချို့သော ရဟန်းတို့အားသာ၊ ဒါတမ့်ံ-ရာ၏၊ လဟတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ)။

တေမာသံ- ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး၊ ပါနိယံ- သေဝံရေကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ- တည်စေပြီး၍ငင်း၊ ဝိဟာရ၊ ပေ ၊ ဗောဓိယင်္ကာနိ — ကျောင်းတိုက်သို့သွား ကြောင်းလမ်း, စေတီယင်ပြင်, ဗောဓိယင်ပြင်တို့ကို၊ ဇဂ္ဂိတွာ-သုတ်သင်ပြီး၍ငင်း၊ ဗောဓိရင်္ကေ-ဗောဓိပင်၌၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာသိဉ္စိတွာ- သွန်လောင်းပြီး၍ငင်း၊

× × × × × × ×

ပဋိဗာဟိတုံ နလဘ္ဘတိ။ ။အများချမ်းသာအောင် အခြားအရပ်၌ ရွှေ့၍ နေကြသော ရဟန်းတို့သည် ပင်ကိုယ်ကပင် သူတို့ရထိုက်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းများ ရှိနေပြီးဖြစ်၍ "ပဋိဗာဟိတုံ နလဘ္ဘတိ" ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

ကစ္စာနံ၊ပေ၊ဒါတမ့်ံ။ ။"သံဃာ ၁၅ ပါး ဝါကပ်ရာကျောင်းတိုက်၌ ဝါကပ်ပြီးနောက် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို ဝေစုဝေသောအခါ ၃ ပါးလောက်သောရဟန်းများ မရ" ဟု ဆိုကြစို့၊ ထိုအခါ ကတိကဝတ်ပြုနိုင်သည်၊ ပြုပုံကား-"ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းရသော ဝဿူပဂတပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် နောင်အခါ ဆိန္နဝဿဖြစ်ခဲ့သော် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို မရနိုင်သောကြောင့် ထို ဆိန္နဝဿပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ရည်မှန်းအပ်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကိုငင်း, ယခု ဝါကပ်ပြီးနေ့ ဝါတွင်းရောက်မှ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကိုငင်း, ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း မရသော် ၌ ၃ ပါးတို့အား ပေးခြင်းကို နှစ်သက်ကြပါ" ဟု ကတိကဝတ် ပြုရသည်၊ ၌သို့ ပြုပြီးဖြစ်လျှင် ထို အချိန်မှာ သင်္ကန်းမရသေးသော်လည်း ယူစေအပ် ရစေအပ်ပြီးသော ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းနှင့် သဘောတူပင်ဖြစ်တော့၏၊ နောက်ထပ် ရအပ် ရအပ်တိုင်းသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို (များစေကာမူ) ထို ဧကစ္စ ရဟန်းတို့အားသာ ပေးရသည်။

ပက္ကန္တောပိ-အရပ်တပါးသို့ဖဲသွားသောရဟန်းသည်၎င်း၊ ဝိဇ္ဇာန္တောပိ-လူထွက်သောရဟန်းသည်၎င်း၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ လဘတိယေဝ-ရသည်သာတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း, ကသ္မာ ပက္ကန္တောပိ ဝိဇ္ဇာန္တောပိ ဝဿာဝါသိကံ လဘတိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ) တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ (ပက္ကန္တ ဝိဇ္ဇာန္တရဟန်းသည်)၊ (ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ဃံန်းကို၊) ဘတိနိုဝိဒ်-လဓြင့် တည်နေစေအပ်သည်ကို၊ ကဘံ-ပြုအပ်ပြီ၊ (တသ္မာ ပက္ကန္တောပိ ဝိဇ္ဇာန္တောပိ ဝဿာဝါသိကံ လဘတိယေဝ)။

ပန - ဆက်၊ သံဃိကံ- သံဃိကဖြစ်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ဃံန်းကို၊ အပလောကနကမ္မံ- အပလောကနကံကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဂါဟိတံ- ယူစေအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ- ဖြစ်လသော်၊ ဝါ - ဖြစ်သော၊ သံဃိကံ- ကို၊) အန္တောဝဿေ-၌၊ ဝိဇ္ဇာန္တောပိ - သည်လည်း၊ လဘတေဝ - ရသည်သာ၊ ပန- ဝါဒန္တရ၊ ပစ္ဆာယ ဝဿေန-ပစ္ဆာည်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (အပလောကနကမ္မံ-ကို၊ ကတ္ဝာ-၍)၊ ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ဃံန်းကို၊ (အန္တောဝဿေ-၌၊ ဝိဇ္ဇာန္တောပိ-လူထွက်သော ရဟန်းသည်လည်း၊) န လဘတိ- မရ၊ ဇုတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ဆို၏။

× × × × × × ×

ဘတိနိုဝိဒ်း ။"ဘရတိ ဧတာယာတိ ဘတိ"နှင့်အညီ မိမိကိုယ်ကိုမွေးမြူကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် လုပ်ခ, လခတို့ကို "ဘတိ"ဟု ခေါ်၏၊ နိ+ဝိသ-တပစ္ဆာည်း (ကာရိတ်ကြသော) နိဝိဒ္ဓသဒ္ဒါသည် "တည်နေစေအပ်"ဟူသော သဒ္ဒတ္ထကို ဟောင်း၊ ရှာမှီး အပ်-ရအပ်ဟု ဋီကာတို့၌ အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖွင့်ကြ၏၊ ထိုရဟန်း၏ ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး သောက်ရေတည်မှု လမ်းကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုစသော အလုပ်သည် ဝဿာဝါသိကသင်္ဃံန်းရဘို့ရန် သေချာသောကြောင့် ဘတိ (လခ) နှင့် တူ၏၊ နိဝေသိယတ္ထ-တည်နေစေအပ်ပြီ၊ ဇုတိ နိဝိဒ်ဆံ (ဝဿာဝါသိကံ)၊ ဘတိယာ-လခနှင့်တူသော ပါနိယဥပဋ္ဌာနစသော အမှုဖြင့်+နိဝိဒ်ဆံ-တည်နေစေအပ်သော သင်္ဃံန်းတည်း၊ ဘတိနိဝိဒ်ဆံ။

ဋီကာများ ။ ။ဘတိနိဝိဒ်ဆံန္တိ ပါနိယုပဋ္ဌာနာဒိ ဘတိံ ကတ္ဝာ လဒ်ဆံ၊ - ဝိမတိ၊ ဘတိံ ကတ္ဝာ ဝိယ နိဝိဒ်ဆံ ပရိယိဒ်ဆံ၊ - သာရတ္ထ၊ သုဒ်ဆံ + နိဝေသိတဗ္ဗောတိ သုနိဝိဒ္ဓော၊ (နိဝိဒ္ဓ၏ဟေတုကမ္မရုပ် သာဓက၊) - သီလက္ခန်ဋီကာသစ်, မြဟ္မဇာသုတ်, မဇ္ဈိမသိလ။

သံဃိကံ၊ပေ၊လဘတေဝ။ ။သံဃိကံပနာတိ အာဒိ ကေသဉ္စိ ဝါဒဒဿနံ၊ တတ္ထ အပလောကနကမ္မံ ကတ္ဝာ ဂါဟိတန္တိ "ဆိန္နဝဿာနံ ဝဿာဝါသိကဉ္စ ဇုဒါနိ ဥပဋ္ဌာနကဝဿာဝါသိကဉ္စ ဇုမေသံ ဒါတုံ ဂုဏ္ဍတိ"တိ အနန္တရေ (အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရှေ့၌) ဝုတ္တနယေန အပလောကနံ ကတ္ဝာ ဂါဟိတံ (ယူစေအပ်ပြီးသော ဝဿာဝါသိကသင်္ဃံန်းကို) သံဃေန ဒိန္နတ္တာ ဝိဇ္ဇာန္တောပိ လဘတိ၊ ပဂေဝ ဆိန္နဝဿော၊ - ဝိမတိ။

ပစ္ဆာယဝဿေန၊ပေ၊ဝဒန္တိ။ ။ဤ ဝဒန္တိ ဝါဒသည် "သံဃိကံ၊ပေ၊ လဘတေဝ" ဟူသောရှေ့စကားနှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်၏၊ အပလောကနကံဖြင့် ပန်ပြော၍ယူစေအပ်သော သံဃိကပစ္ဆာည်း မဟုတ်၊ ဝဿာဝါသိကသင်္ဃံန်း ပစ္ဆာည်းအဖြစ်ဖြင့် ဝေစုဝေထားအပ်သော သင်္ဃံန်းတည်း၊ ထိုသင်္ဃံန်းမျိုးကား မိမိကိုယ်တိုင်က ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး

ဝုတ္ထဝဿော-မိယ်းလပတ်လုံး နေပြီးသော၊ ဒိသံဂမိကော-အရပ်တပါး သို့သွားလတံ့သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အာဝါသိကဿ-၏၊ ဟတ္ထတော-လက်မှ၊ ကိုယ်ဖဲ့ဒေဝ-တစုံတခုသောသျှင်ဖြစ်သော၊ ကဋိယဘက္ကံ- အပ်သောဘက္ကာကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အသုကဿုလေ-ထိုမည်သောအမျိုးဌ၊ မယ္ခံ- တပည့်တော်၏(အထံသို့၊) ဝဿာဝါသိကံ- သည်၊ ပတ္တံ- ရောက်ပါပြီ၊ တံ- ထိုသင်္ကန်းကို၊ ဂဏှထ-ယူရစ်ပါကုန်တော့၊ (မိမိယူသွားသော ဘက္ကာ၏အစား ထို ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို ယူရစ်ပါကုန်တော့၊) ဇုတိ- သို့၊ ဝတ္တွာ- လျှောက်၍၊ ဂတဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သောအရပ်၌၊ သစေ ဝိဇ္ဇမတိ - အကယ်၍ လူထွက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဿာဝါသိကံ- သည်၊ သံဃိကံ- သံဃာဥစ္စာသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ပန- ဆက်၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ (ဝဿာဝါသိက အလှူ.ရှင်လူတို့ကို)၊ သမ္မုခါ- မျက်မှောက်၌၊ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတွာ-လက်ခံစေ၍၊(ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလှူဘို့ရန် လက်ခံစေ၍)၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ လဘတိ - ရ၏။ [လဘတိတိ မမ ပတ္တဘာဂံ ဧတဿ ဒေထာဘိ ဒါယကေ သမ္ပဋိစ္ဆာပေန္တေနေဝံသံဃိကတောဋိယောဇိတံ(ကင်းစေအပ်ပြီးသည်) ဟောတိတိ ဝုတ္တံ (“လဘတိ”ဟု ဆိုအပ်ပြီ။)]

ဇုဒံ ဝဿာဝါသိကံ- ကို၊ အမှာကံ - တပည့်တော်တို့၏၊ သေနာသနေ-၌၊ ဝုတ္ထဘိက္ခုနော-နေပြီးသောရဟန်းအား၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏(အတွက်)၊ (ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊)

× × × × × × ×

နေမည်ဟု ဝန်ခံထားသောကြောင့်၎င်း, အလှူ.ရှင်တို့ကလည်း “ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး နေသော ရဟန်းတို့အား သာ လှူမည် ” ဟု ရည်မှန်းထားသောကြောင့်၎င်း, ဝါတွင်း၌ လူထွက်သွားသောရဟန်းသည် လူမထွက်မီက ပါနိယဉပဋ္ဌာနစသော ဘတ်နိုဝင်္ဂတို့ကို ပြုပြီးဖြစ်ပါသော်လည်း ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို မရနိုင်၊ ဆိုန္နဝသ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ထုံးစံအတိုင်း မရနိုင်ပင်။

ဝိမတိ။ ။ပစ္ဆိယဝသေန ဂါဟိတံ ပန တေမာသံ ဝသိတ္ဝာ(နေပြီး၍၊ နေပြီးမှ) ဂဟေတုံ အတ္တနာ ဒါယကေဟိစ အနုမတတ္တာ ဘတ်နိုဝင်္ဂမ္ပိ ဆိန္နဝဿဝိဝိဇ္ဇနေဘဝိန လဘတိတိ ဧကစ္စိ အာစရိယာ ဝဒန္တိ၊ ဇုဒ္ဒါ ပန္ဆာ ဝုတ္တတ္တာ ပမာဏံ၊ တေနေဝ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဧဝ ဒါယကေဟိ ဒိန္နဝဿာဝါသိကံ ဂဟိတဘိက္ခုနော ဝဿေ ဆေဒံ အကတ္တာ ဝါဿာဝ ဟေဋ္ဌာ ဝိဟိတော၊ နံ ပါနိယုပဋ္ဌာနာဒိ ဘတ်ကရဏဝတ္တံ၊ ယဒိ ဟိ တံ (ထို ဘတ်ကရဏဝတ်သည်)နိဝင်္ဂမေဝ သိယာ၊ ဘတ်ကရဏမေဝ (ပါနိယဉပဋ္ဌာနစသော ဘတ်ကရဏဝတ်ကိုသာ) ဝိဓာတဗ္ဗံ (စီရင်ထိုက်၏) “ စီရင်ကား မစီရင်”ဟူလို၊ တသ္မာ ဝဿဂ္ဂေန ဂါဟိတံ ဆိန္နဝဿာဒယော နံ လဘန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂတဋ္ဌာနေ၊ပေ၊သံဃိကံ။ ။ဤဓ ဘိက္ခဝေ ဝဿံ ဝုတ္ထော ဘိက္ခု ဝိဿမတိ၊ သံဃသေဝေတံတိ ဝစနတော ဂဘဋ္ဌာနေ ၊ပေ၊ သံဃိကံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ၊ – သာရတ္ထ၊ သံဃိကံ ဟောတီတိ ဧတေန ဝုတ္ထဝဿာနမ္ပိ ဝဿာဝါသိကဘာဝေါ သံဃိကတော အမောစိဘော၊ ဧတသံ ဝိဿမေန သံဃိကော ဟောတီတိ ဒဿေတိ၊– ဝိမတိ။

ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်ပြီ၊ တသေဝ-ထိုရဟန်း၏ဥစ္စာသာ၊ ဟောတိ-၏၊ (ဂါဟိတံ၏ကတ္တားကား သေနာသနဂ္ဂါဟာပကရဟန်းတည်း၊)ပန-ဆက်၊ သေနာသနသာမိကသ- ကျောင်းရှင် ဒါယကာ၏၊ ဝိယကမျတာယ - ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဖေ အဘိုး ဘကြီး ဘထွေး တော်စပ်နေသော ကျောင်းဒါယကာ၏ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ ပတ္တဓိတာဒယော-သားသမီး အစရှိသူတို့သည်၊ ဗဟူနိ-များစွာကုန်သော၊ ဝတ္ထွာနိ-တို့ကို၊ အာဟရိတ္ဝာ-ဆောင်၍၊ အမှာကံ- တပည့်တော်တို့၏၊ သေနာသနေ- ၌၊ ဒေမ-ကုန်၏၊ ဇုတိ - ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဒေန္တိ- ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ (တနည်း, တတ္ထ - ထိုများစွာသောအဝတ်တို့တွင်)၊ ဝဿူပဂတသ-ဝါကပ်သောရဟန်းအား၊ ဧကမေဝ - တထည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဒါတုမ္မံ - ပေးရာ၏၊ သေသာနိ - ကြွင်းသော အဝတ်တို့သည်၊ သံဃိကာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-၏၊ [“ပုဂ္ဂိုလိက္ကပါ၏”ဟု မလျှောက်ဘဲ, ကျောင်းလူသောကြောင့် သံဃိကဖြစ်နေရကား“ပုဂ္ဂိုလိအတွက် တထည်သာ ရသည်”ဟူလို။]

(သေသာနိ-ကြွင်းသောအဝတ်တို့ကို၊) ဝဿာဝါသိကဋ္ဌိတိကာယ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း၏ တည်ရာအစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ ဋ္ဌိတိကာယ - တည်ရာအစဉ်သည်၊ အသတိ- မရှိလသော်၊ (အားလုံး အညီအမျှရပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဋ္ဌိတိကာမကျန်လသော်၊) ထေရာသနတော-ထေရ်ကြီး၏နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊ သေနာသနေ- ၌၊ ဝဿူပဂတံ-သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဥပ္ပန္နေန-ဖြစ်သော၊ စိတ္တပ္ပသာဒေန-စိတ်၏ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်၊ ဗဟူနိ - ကုန်သော၊ ဝတ္ထွာနိ - တို့ကို၊ အာဟရိတ္ဝာ - ၍၊ သေနာသနဿ ဒေမာတိ-သေနာသနဿ ဒေမဟုလျှောက်၍၊ ဒိန္နေသုပိ-လျှင်၊ အဝိသေသ အဝတ်တို့ဦးလည်း၊ ဧသေဝနယော - ဤနည်းပင်တည်း။ [ကျောင်းနေကိုယ်တော်အား တထည်သာပေး၍ ကျန်အဝတ်များကို ထေရ်စဉ်အားဖြင့်, ထေရ်စဉ်မရှိလျှင် ထေရ်ကြီးနေရာမှစ၍ ဝေပါ။]

ပန-ဆက်၊ ပါဒမူလေ- ခြေရင်းဦး၊ ထပေတွာ- ထားပြီး၍၊ ဧတာသ ဘိက္ခုနော-ဤရဟန်းအား၊ ဒေမ- လှူပါကုန်၏၊ ဇုတိ- သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ - အကယ်၍လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တသ္မေဝ - ထိုရဟန်း၏ ဥစ္စာသာ၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ [အာယဿ္မာတော ဒေမာတိ ဝဒန္တိဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ စိတ္တပ္ပသာဒေန ဗဟူနိ ဝတ္ထွာနိ လိုက်လာသောကြောင့် “ ဟောန္တိ ”ဟု ရှိရသည်။] ဧကဿ-တယောက်သောဒါယကာ၏၊ ဂဟေ-အိမ်၌၊ ဒွေ- ၂ ထည်ကုန်သော၊ ဝဿာဝါသိကာနိ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းတို့သည်၊(ဟောန္တိ-နှံ့အံ့၊)ပဌမဘာဂေါ-ပဌမအဘို့ကို၊ သာမဏေရဿ-ဘို့၊ ဂါဟိတော-ယူစေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဒုတိယော - ဒုတိယဖြစ်သောအဘို့ကို၊ ထေရာသနေ - ထေရ်ကြီးနေရာ၌၊

(ဂါဟိတော ဟောတိ)၊ သော - ထို အလှူ.ရှင်ဒါယကာသည်၊ ဧကံ - တထည်သော၊ ဒဿဟတ္ထံ- ဆယ်တောင်ရှိသော၊ သာဋကံ - အဝတ်ကိုဂုဏ်း၊ အဋ္ဌဟတ္ထံ- ရှစ်ဘောင်ရှိသော၊ သာဋကံ- ကိုဂုဏ်း၊ ပေသေတိ- ပို့စေ၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ နာ၍ ပို့စေသနည်း)၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ပတ္တဘိက္ခူနံ-ရောက်သောရဟန်းတို့အား၊ ဒေထ- လှူပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့ မှာ၍ ပို့စေအံ့၊ [“ဝဿာဝါသိကပဋ္ဌဘိက္ခူနံ”ဟု သမာသ်ပုဒ်လည်းရှိ၏၊ “ရအပ် ရောက်အပ်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းတို့အား ” ဟု ပေး။] ဝိစိနိတ္ဝာ- ရွေးချယ်၍၊ ဝရဘာဂံ-ကောင်းသောအဘို့ကို၊ (ဆယ်တောင်ရှိသော အဝတ်ကို)၊ သာမဏေရဿ - အား၊ ဒတ္ဝာ-၍၊ အနုဘာဝေါ-နောက်ထပ်အဘို့ကို၊(ရှစ်တောင်ရှိသောအဝတ်ကို၊) ထေရာသနေ - ၌၊ ဒါတဗ္ဗော - ၏၊ ပန - ဆက်၊ ဥဘောပိ - သာမဏေထေရ်ကြီး ၂ ပါးလုံးတို့ကိုလည်း၊ (နေတ္ဝာ ကောဇေတ္ဝာ တို့၌စပ်၊) ဃရံ-သို့၊ နေတ္ဝာ-ပင့်ဆောင်၍၊ ဘောဇေတ္ဝာ - ဆွမ်းကျွေးပြီး၍၊ သယမေဝ- အလှူ.ရှင်ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ပါဒမူလေ-၌၊ သစေ ထပေတိ- အကယ်၍ ထားအံ့၊ (ထေရ်ကြီးနှင့် သာပဏေတို့၏ခြေရင်း၌ အသီးအသီးခွဲ၍ ချထားအံ့)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံ-အကြင်အဝတ်ကို၊ ပာဒေသ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဒိန္နံ- လှူအပ်ပြီ၊ (ခြေရင်း၌ချ၍ လှူအပ်ပြီ၊) တဒေဝ-ထိုအဝတ်သည်သာ၊ တာဒေ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်၊ ဟောတိ၊ [“ဆယ်တောင်အဝတ်ကို ထေရ်ကြီးခြေရင်း၌ ချလျှင် ထေရ်ကြီးအား ပေးပါ။ သာမဏေ၏ခြေရင်း၌ချလျှင် သာမဏေအား ပေးပါ” ဟူလို။]

ဣတောဂ—ဤနည်းမှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အာဂတနယော—လာသောနည်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊(ကိံ)၊ဧကဿ-တယောက်သော ဒါယကာ၏၊ ယရေ - အိမ်၌၊ ဒဟရသာမဏေရဿ - ငယ်သော သာမဏေ၏ အထံသို့၊ ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ သော-ထိုဒါယကာသည်၊ စေပုဏ္ဏတိ-အံ့၊(ကိံ)၊အမှာကံ-တပည့်တော်ကို၏၊ ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ ကဿ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏အထံသို့၊ ပဟိဏာ-ရောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊(စေပုဏ္ဏတိ)၊(ဧဝံသတိ)၊ သာမဏေရဿ-၏ အထံသို့၊ (ပဟိဏာ-ပြီ၊) ဣတိ- သို့၊ အဝတ္ဝာ-မပြောမူ၍၊ ဒါနကာလေ-၌ရာ အခါ၌၊ ဧဝါနိသာသိ- သိရလတံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္ဝာ - ပြော၍၊ ဒါနဒိဝသေ - ၌ရာနေ့၌၊ ဧကံ - တပါးသော၊ မဟာထေရံ - မဟာထေရ်ကို၊

× × × × × × ×

ဝရဘာဂံ၊ပေ၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ။ပဌမဘာဂကို သာမဏေအတွက် ဝေစုမှန်းထားအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဝါကျတ်၍ သက်နှံ၊ရသောအခါ ဝရဘာဂကိုသာ သာမဏေအား ပေးရသည်၊ ဝရဘာဂံ သာမဏေရဿာတိ ပဌမဘာဂဿ ဂါဟိတတ္တာ ဝုတ္တံ၊-သာရတ္ထ။ [ထို ပဌမအကြိမ် ယူစေဆိုက်သောအဖို့ကို မထေရ်ကြီးက ယူအပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ယခုဝေစုသည် မထေရ်ကြီးအတွက် ဒုတိယခံယူရမည့် ဝေစုဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပဌမဝေစုဖြစ်သော ဝရဘာဂကို မရသေးသောသာမဏေအား ပေးရသည်။]

ပေသေတွာ - စေလွှတ်၍၊ နိဟာရာပေတမ့်ံ - ဆောင်စေရာ၏။ [“ သာမဏေ သွားလျှင် သဒ္ဓါတရားပျက်မည်စိုးသောကြောင့် မထေရ်တပါးကို တိုက်တွန်း တောင်းပန်၍ စေလွှတ်ရမည်”ဟူလို။]ယသ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏အထံသို့၊ ဝသာ ဝါသိကံ-သည်၊ ပတွံ-ပြီ၊ သော- သည်၊ သစေ ဇီဇ္ဇာမတိ ဝါ - အကယ်၍မူလည်း လူထွက်အံ့၊ သစေ ကာလံ ကရောတိ ဝါ — အကယ်၍မူလည်း ပျံလွန်တော်မူအံ့၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ စေ ပုစ္ဆန္တိ-နှံအံ့၊ (ကိ°)၊ ကဿ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏အထံသို့၊ အမှာ ကံ—တို့၏၊ ဝသာ ဝါသိကံ—သည်၊ ပတွံ - ရောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ (စေပုစ္ဆန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေသံ-ထို လူတို့အား၊ ယထာဘူတံ- စွာ၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြရာ၏၊ [လူထွက်လျှင်လည်း လူထွက်ကြောင်း, ပျံဝင်မူလျှင်လည်း ပျံတော်မူကြောင်း ပြောပါ၊ “ဤနေရာ၌ လွှတ်ဖယ်နေလျှင် အပြစ်မကင်းသောကြောင့် မလွှတ်စေးပါနှင့်”ဟူလို။]

တေ-ထို လူတို့သည်၊ (လူထွက်သွားမှန်း, သို့မဟုတ် ပျံတော်မူမှန်း သိသော လူတို့သည်)၊ သစေ ဝဒန္တိ- အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊(ကိ°)၊ တုမှာကံ-အရှင် ဘုရားတို့အား၊ ဒေဓ-လူပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တဿဘိက္ခုနော-သို့၊(လူထွက်သွားကြောင်း, သို့မဟုတ် ပျံလွန်တော်မူကြောင်း ပြောပြသော ရဟန်း၏ အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ—၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သံဃသဝါ-သံဃာအားသော်၎င်း၊ ဂဏသဝါ-ဂိုဏ်းအားသော်၎င်း၊(သစေ)ဒေန္တိ-အကယ်၍ လှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သံဃသဝါ—သံဃာ၏ အထံသို့သော်၎င်း၊ ဂဏသဝါ—သော်၎င်း၊ ပါပုဏာတိ - ၏၊ ဝသူပဂတာ — ဝါကပ်ပြီးသော ရဟန်းတို့သည်၊ သုဒ္ဓပံသုကူလိကာယေဝ- သင်္ဃာက် ပံသုကူ ဓုတင်ဆောင်တို့ ချည်းသာ၊ သစေ ဟောန္တိ—အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အာနေတွာ-အိမ်သို့ပင်ဆောင်၍၊ ဒ္ဝိန္နံ - ပေးလှူအပ်သော၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ သေနာသန ပရိက္ခာရံဝါ- ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင်ကိုသော်လည်း၊ ကတွာ—ပြု၍၊ ထပေတမ့်ံ—ထားရာ၏၊ ဗိမ္ဗောဟနာဒီနိဝါ-ခေါင်းအုံး အစရှိသည်တို့ကိုသော်လည်း၊ ကာတမ္ဗာနိ—ပြုထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ ဣဒံ- ဤကျင့်ဝတ်သည်၊ နေဝါသိကာဝတ္တံ-နေဝါသိက ကျင့်ဝတ်တည်း၊ (ထိုကျောင်း၌ အမြဲနေခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျင့်ဝတ်တည်း)၊(ဣတိ အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အာဂတနယော-တည်း။)

သေနာသနဂ္ဂါဟကထာ—ကျောင်းခံယူပုံကို ဆိုကြောင်း စကားသည်၊ နိဋ္ဌိတာ—ပြီ။

[အချို့စာ၌ “ သေနာသနဂ္ဂါဟ ဝိနိစ္ဆယော နိဋ္ဌိတော ”ဟု ရှိ၏။]

ဥပနန္ဒဝတ္ထုကထာ

ဥပနန္ဒံ ဝင်္ဂုသ္မိံ -၌၊ တတ္ထ၊ပေါမုတ္တန္တိ ဗဟု-၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ ဒီဃော-အနက်တည်း၊ တယာ-သင်သည်၊ တတ္ထ - ထို ရွာငယ်ကျောင်း၌၊ ယံ သေနာသနံ-အကြင်ကျောင်းကို၊ ဂဟိတံ—နောက်မှ ယူအပ်ပြီ၊ တံ-ထို နောက်မှ ယူအပ်သောကျောင်းကို၊ ဂဏှန္တေန နေဝ-ယူလိုက်လျှင်ပင်၊ ဝါ- ယူလိုက်သည် သာလျှင် ဖြစ်သော၊(တေ-သင်သည်၊) ဇာဓ - ဤသာဝတ်ထိမြို၌၊ (ဂဟိတံ—ပဌမ ယူအပ်သော ကျောင်းသည်၊ ဝါ- ကို၊ ထည့်ပေးသည်၊) မုတ္တံ-လွတ်ဒေသည်၊ ဝါ-လက်လွတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ကား၊ ဣဓ ဒါနာဟံ အာဝုသော မုဉ္စာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တေန—ဆိုသော၊ တေ-သင်သည်၊ ကံ-ထိနောက်မှ ယူအပ်သော ကျောင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ တတြာဝိ-ထိရွာငယ်၌လည်း၊ မုတ္တံ-သည်၊ ဝါ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ (ဤနည်းအားဖြင့်)၊ တံ- သည်၊ ဥဘယတ္ထ- ၂ ပါးစုံသော သာဝတ်ထိမြို, ရွာငယ်အရပ်တို့၌၊ ပရိဗာဟိရော - ကျောင်းမှ အပသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဇာတိ(အယံ)- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (အဋ္ဌော)။

ပန-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤဥပနန္ဒဝတ္ထု၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဂဟဏေန—နောက်ယူခြင်းကြောင့်၊ ဂဟဏံ - ရှေ့ယူခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတိ-ငြိမ်းအေး၏၊ ဂဟဏေန-ကြောင့်၊အာလယော-ကျောင်း၌ တွယ်တာခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတိ-၏၊ အာလယေန - ကြောင့်၊ ဂဟဏံ - သည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတိ-၏၊ အာလယေန-ကြောင့်၊ အာလယော-သည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတိ - ၏၊ [ထိုအကျဉ်းကိုအကျယ်ပြလိုရှိကထံစသည်မိန့်။]ကထံ-အဘယ်သို့ငြိမ်းသနည်း၊ ဇာ၌-ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သောရဟန်းသည်၊ ဝဿူပနာယိက ဒိဝသေ- ဝါကပ်ရာနေ့၌၊ ဧကသ္မိံ — တခုသော၊ ဝိဟာရေ - ကျောင်းတိုက်၌၊ သေနာသနံ-ကျောင်းကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ သာမန္တာ ဝိဟာရံ-အနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဒွာ-သွားပြီး၍၊ တတြာဝိ-ထိအနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်၌လည်း၊ ဂဏှာတိ-ကျောင်းကိုယူပြန်၏၊ တသာ-ထိရဟန်း၏၊ လဒ္ဓိနာ ဂဟဏေန-ဤ နောက်ယူခြင်းကြောင့်၊ ပုရိမံ-ရှေ့ဖြစ်သော၊ ဂဟဏံ - ကျောင်းကိုယူခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတိ-ငြိမ်း၏၊ (ဤကား"ဂဟဏေန ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတိ"၏ အကျယ်တည်း)။

× × × × × × ×

ဇဏ္ဍဘယမဇ္ဈော၊ ။ယံ တယာ တတ္ထ သေနာသနံ ဂဟိတံ၊ပေါဇ္ဈ မုတ္တံ ဟောတိ တိ ယံ တယာ တတ္ထ ဂါမကာဝါသေ ပဏ္ဍာ သေနာသနံ ဂဟိတံ၊တံ တေ ဂဏ္ဟန္တေန နေဝ ဇာဓ သာဝတ္ထိယံ ပဌမဂဟိတ သေနာသနံ မုတ္တံ ဟောတိ၊ ဇာဓ ဒါနာဟံ ၊ပေ၊ တတြာဝိ မုတ္တန္တိ ဇာဒါနာဟံ အာဝုသော ဇာမသ္မိံ ဂါမကာဝါသေ ဂဟိတသေနာသနံ မုဉ္စာမိတိ ဝဒန္တေန တတြာဝိ ဂါမကာဝါသေ ဂဟိတသေနာသနံ မုတ္တံ၊- သာရတ္ထ။

အပရော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ ဣစ-ဤကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ ဧတိ-သို့၊ အာလယမတ္တံ-တွယ်တာခြင်းမျှကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ သာမန္တ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဆာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုအနီးဖြစ်သောကျောင်းတိုက်၌၊ သေနာသနံ-ကျောင်းကို၊ ဂဏှာတိ- ယူ၏၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဣမိနာ ဂဟဏေန- ဤ နောက်ယူခြင်းကြောင့်၊ ပုရိမော-ရှေ့၌ဖြစ်သော၊ အာလယော-ကျောင်း၌ တွယ်တာခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ- ငြိမ်း၏၊ (ဤကား “ဂဟဏေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ”၏ အကျယ်တည်း)။

ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဣစ-ဤ ကျောင်း၌၊ ဝသိဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဝာဝါ- ယူပြီး၍ သော်၎င်း၊ အာလယံ-ကို၊ ဿတ္ဝာဝါ-၍သော်၎င်း၊ သာမန္တ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဆာ-၍၊ ဣစ္စေဝ-ဤသာ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာလယံ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ အာလယေန-ကြောင့်၊ ဂဟဏံဝါ-ယူခြင်းသည်သော်၎င်း၊ အာလယေန-နော်အာလယကြောင့်၊ အာလယောဝါ-ရှေအာလယသည်သော်၎င်း၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ- ၏၊(“အာလယေန ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, အာလယေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ” ၂ မျိုးတို့၏ အကျယ်တည်း၊) သမ္ဗတ္တ – အလုံးစုံသော ၄ ဝါရတို့၌၊ ပန္နိ မေ – နောက်ဖြစ်သော၊ ဂဟဏေဝါ-ယူခြင်း၌ သော်၎င်း၊ အာလယေဝါ- တွယ်တာခြင်း၌သော်၎င်း၊ တိဋ္ဌတိ–တည်၏၊(အတည်ဖြစ်၏၊) [ယောဇနာ၌ကား “သမ္ဗတ္ထာတိ သမ္ဗဿိ ဂဟဏေန ဂဟဏန္တိ အာဒိကေ စတုက္ကေ” ဟု ဖွင့်လေသည်၊ ရှေးနိဿယ၌–“သမ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံတို့တွင်”ဟု ပေးလေ၏]။

ပန-ဆက်၊ ယော – အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဧကဿိ-သော၊ ဝိဟာရေ–၌၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ အညဿိ-သော၊ ဝိဟာရေ - ၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဥပစာရသီမာတိက္ကမေ - ဥပစာရသီမ်ကို လွန်ရာအခါ၌၊ သေနာသနဋ္ဌါဟော - ကျောင်းကို ခံယူခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ- ၏၊ [ယောဇနာ၌ “ဥပစာရသီမာတိက္ကမေတိ နိမိတ္တဋ္ဌေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ၊ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏေဝါ”ဟု ဖွင့်၏၊“ဥပစာရသီမ်ကို လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ- ဥပစာရသီမ်ကို လွန်ခြင်းသည်၊ သတိ - ဖြစ်လသော်”ဟု ပေး။] ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ဖါသု - ချမ်းသာသည်၊ ယဒိဘဝိဿတိ-အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ (ဖါသု - သည်၊) နော စေ (ဘဝိဿတိ)-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အာဂမိဿာမိ - ပြန်လာအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဂန္ဆာ-၍၊ အဖါသုဘာဝံ - မချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဉတ္ဝာ-၍၊ ပစ္စာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာအံ့၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ [“သေနာသနဋ္ဌါဟ မဇ္ဇိမ်းသေး” ဟူလို။]

တိဝဿန္တရေနာတိ ဏ္ဍေ-ဌ်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဒ္ဝိဟိဝဿေဟိ-၂ဝါတို့ဖြင့်၊ မဟန္တတရော ဝါ-ကြီးသည်သော်၎င်း၊ ဒဟရတရော ဝါ-ငယ်သည်သော်၎င်း၊ ဟောတိ- ၏၊ (သော - ထို ရဟန်းသည်၊) တိဝဿန္တရောနာမ-ရမည်၏၊ ပန-ဆက်၊ တနည်း, ပန - ချီးမွမ်းဘွယ်ရာ သမ္ဘာဝနာကား၊ [ဝတ္တာမ္ဟ မေဝ နတ္ထိကို ရည်ရွယ်၍ပေးသည်၊]ယော-သည်၊ ဧကေန ဝဿေန-အားဖြင့်၊ မဟန္တတရော ဝါ-ကြီးသည် သော်၎င်း၊ ဒဟရတရော ဝါ-ငယ်သည်သော်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ ယော ဝါ—သည်လည်း၊ သမာနဝဿော - တူသော ဝါရှိသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တတ္ထ - ထိုတဝါကြီး တဝါငယ် ရဟန်း , တူသော ဝါရှိသော ရဟန်းတို့၌၊ ဝတ္တာမ္ဟမေဝ— တိဝဿန္တရဟု ဆိုဘွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ - မရှိတော့၊ သမ္ဘေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဧကသ္မိံ -သော၊ မဏ္ဍေဝါ-သော်၎င်း၊ ပီဌေဝါ-သော်၎င်း၊ ဒ္ဝေဒ္ဝေ- ၂ပါး ၂ပါးတို့သည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ နိသီဒိတုံ-ထိုင်ခြင်းငှါ၊ ဝါ- ထိုင်ခွင့်ကို၊ လဘန္တိ- ရကုန်၏၊ ယံ- အကြင်နေရာသည်၊ တိဏ္ဏံ-၃ ပါးသော ရဟန်းတို့အား၊ ပဟောတိ-လောက်၏၊ (၃ ပါး ထိုင်လော်၏၊)တံ—ထို နေရာသည်၊ သံဟာရိမံ ဝါ—ပြောင်းရွှေ့ခြင်းဖြင့် ဖြာ်စေအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အသံဟာရိမံ ဝါ- ပြောင်းရွှေ့ခြင်းဖြင့် မဖြစ်စေအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ တထာရူပေ - ထိုသို့သဘောရှိသော နေရာ၌၊ ဖလက ဧဏ္ဍောအပိ — ပျဉ်ချပ်အပိုင်းကလေး၌ သော်မှလည်း၊ အနုပသမ္မန္တေနာပိ — လူသာမဏေနှင့်သော်မှလည်း၊ သဒ္ဓိ -ကွ၊ နိသီဒိတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

× × × × × × ×

တိဝဿန္တရော။ ။“တယော+ဝဿာ တိဝဿံ၊ (၃ ဝါ)၊ တိဝဿာဿ+အန္တရော တိဝဿန္တရော”ဤသို့သမာသ်တွဲပြီးမှ“တိဝဿန္တရေ+ဋ္ဌိတော တိဝဿန္တရော” ဟု တဒ္ဓိတ်ဆင့်ပါ၊ “၃ ဝါ၏အတွင်း၌ တည်သူ”ဟူသည် ၂ ဝါကြိုး ၂ ဝါငယ်တည်း။

ယံ တိဏ္ဏံ၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။၃ ပါးထိုင်လောက်သည်ကစ၍ ရှည်လျားသောနေရာကို “ဒိဃာသန”ဟု ခေါ်၏၊ ထို“ဒိဃာသန”ဟူသည် ၂ ယောက်လောက်သာ ထိုင်လေ့ရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်မှ အခြားသော ထိုင်ခုံတည်း၊ ဖလကဧဏ္ဍောအပိ၌ အပိသည် ဂရဟာဇောတကတည်း၊ သာမန် ပျဉ်ချပ် အပိုင်းကလေး၌သော်မှ ထိုင်ကောင်းသေး၏၊ ထို့ထက်ခိုင်ခံ့သော ၃ ယောက်မှအထက် ထိုင်လောက်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခင်္ဂေါ်ကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ-ဟု သမ္ဘာဝနာပြုပါ၊ [ယောဇနာ၌ကား“ အပိသဒ္ဒေန မဏ္ဍပိဌာနိ အပေက္ခတိ ” ဟု ဆို၏။] အနုပသမ္ပန္နေနာပိ၌ အပိလည်း ဂရဟာဇောတကပင်တည်း၊ လူသာမဏေနှင့်သော်မှ အတူထိုင်ကောင်းသေး၏၊ ရဟန်းအချင်းချင်းကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ-ဟူလို။

ဝိမတိ။ ။ယံတိဏ္ဏံ ပဟောတိတိ မဏ္ဍပိဌ ဝိနိမုတ္တံ ယံ အာသနံ တိဏ္ဏံ သုခံ နိသီဒိတုံ ပဟောတိ၊ ဇုဒံ ပန္ဓိမဒိဃာသနံ၊ (အတိဆုံး ဒိဃာသနတည်း)၊ ဏ္ဍေ မဏ္ဍပိဌရဟိတောသု အသမာနာသနိကာပိ တယော နိသီဒိတုံ လဘန္တိ၊ မဏ္ဍပိဌေသု ပန ဒ္ဝေ၊ပေ၊ ဒုဝဂ္ဂဿေဝ အနုညာတတ္တာ၊ ဤ ဝိမတိ အလိုအားဖြင့် “ မဏ္ဍပိဌဖြစ်လျှင် ၃ ပါး ထိုင်လောက်သော်

ဟတ္ထိနခကန္တိ - ကား၊ ဟတ္ထိကုမ္ဘေ - ဆင်ဥုးကင်းနှင့်တူသောမြို၌၊ (အဘိဓေန် နိဿယသစ်၌ "ဆင်ခြေလျှောမြို၌"ဟု ပေး၏၊) ပတိဋ္ဌိတံ- တည်သော၊ ("ပါသာဒံ - ကို၊ ကာရာပေတုကာမာ ဟောတိ" ၌စပ်၊) ဧဝံ - ဤသို့၊ (ဆင်ဥုးကင်းနှင့်တူသော မြို၌ဟုတည်အောင်၊) ကဘာသ - ပြုအပ်သောပြာသာဒ်၏၊ ဧတံနာမံ-ဤ "ဟတ္ထိနခက"ဟူသောအမည်သည်၊(ဟောတိ)ကိရ-ဖြစ်သတတ်။

သမ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ – ကား၊ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိ ဝိစိတြာနိ – ရွှေငွေ အစရှိသော ရတနာတို့ဖြင့်ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ကဝါဋာနိ-တံခါးရွက်တို့သည်၎င်း၊ မဏ္ဍပိဋ္ဌာနိ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့သည်၎င်း၊ တာသဝဏ္ဍာနိ-ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းတို့သည်၎င်း၊ သုဝဏ္ဏရဇတမယပါနီယဃဋပါနီယသင်္ခဝါနိ- ရွှေငွေတို့ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော သောက်ရေအိုး, သောက်ရေခွက်တို့သည်၎င်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းခဲ့ညှဲသုံ အလုံးစုံသော၊ စိတ္တကမ္မကာဒံ-- ပြုအပ်သော ပန်းချီ

× × × × × × ×

လည်း ၃ ပါး မထိုင်ကောင်း"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ မိမိကား– ဖလကခဏ္ဍောအပိဒ်၌ အဝိဟူသော ဂရဟာဇောတကဖြင့် မဏ္ဍပိဋ္ဌစသော သမ္ဘာဝနတ္ထကိုဆည်းသည်ဟု ထင်သည်၊ ရှေ့၌ မဏ္ဍ၏တည်ရာကို ဒ္ဒိဟတ္ထဝိတ္ထာရ, စတုဟတ္ထအာယာမဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသော်လည်း ဘိက္ခုနိပါစိတ်-တုဝဋ္ဋဝဂ်၌ ၂ ယောဇဉ်အိပ်လောက်သော ခဒ္ဒင်ကိုပင် "မဏ္ဍ"ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

ဝစနတ္ထ ။ ။ သံဟရဏံ သံဟာရော၊ ထိထိဂျိဂျိ အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ သံဟာရေန+နိမ္မတ္တံ သံဟာရိမံ၊ ထိထိဂျိဂျိအရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သော (ရွှေ့၍ရကောင်းသော, သံရိုက်၍-အသေစိုက်၍မထားသော) ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ခဒ္ဒင် ထိုင်ခုံတည်း၊ န+သံဟာရိမံ၊ သံဖြင့် အသေရိုက်၍ဖြစ်စေ, မြို၌ စိုက်၍ဖြစ်စေထားသောကြောင့် ပြောင်းရွှေ့၍ မရကောင်းသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တည်း။

ဟတ္ထိနခကံ ။ ။ဟတ္ထိနခေါ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ ဧတသ္မ အတ္ထိတိ ဟတ္ထိနခေါ (ပါသာဒေါ)၊ပါသာဒသ္မ နခေါ နာမ ဟေဋ္ဌိမဘာဂေါ ပါဒနခသဒိသတ္တာ၊ (အောံ၌ ဆင့်ခြေသည်းပုံသဏ္ဌာန် ရှိသောကြောင့် "ဟတ္ထိနခ"မည်သော ပြာသာဒ်၊ သညာအနက်၌ က ပစ္စည်းသက်၍ "ဟတ္ထိနခက"ဟု ရှိ၏၊) သော သဗ္ဗဒိသာသု အနေကေဟိ ဟတ္ထိ ရူပေဟိ သမလင်္ကတော ဌိတော၊ တသ္မုပရိ ကတော ပါသာဒေါ ဟတ္ထိကုမ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတော ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ့ "ဟတ္ထိကုမ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတ"န္တိ၊– ဝိမတိ၊ ဤအလို "ပတ်ပတ်လည် ဆင်ရုပ်တွေ့ရှိသောကြောင့် ထို ဆင်ရုပ်တို့၏အထက်၌ ပြုအပ်သောပြာသာဒ်သည် ဆင်၏ ဥုးကင်းပေါ်၌ တည်သကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "ဟတ္ထိကုမ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတံ" ဟု ဆိုသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်၊ (ယောဇနာ၌ ဝိဂြိုဟ်တမျိုးဆိုသေး၏၊) [ယူပေါတု ဂဇကုမ္ဘမ္ပိ, ဟတ္ထိနခေါ ပတိဋ္ဌိတော၊–အဘိဓာန်(၂၀၈)]။

သုဝဏ္ဏ ၊ဧပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ သုဝဏ္ဏ ရဇတာဒိ ဝိစိတြာနိတိ သံဃိက သေနာသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလိကံ ပန သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြံ ဘိက္ခုဿ သမ္မဋ္ဌိဿ်ိတုမေဝ နဝဋ္ဋတိ၊ နဒ္ဓကေနစိ ပရိယာယေန ဇာတရူပ ရဇတံ သာဒိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ တေနေဝဏ္ဍ အင်္ဂ

ပန်းပု,ဆန်းကြယ်မှုသည်၊(ဒဏ္ဍိ)၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ ပါသာဒ သ- ပြာသာဒ်အား၊ ဒါသိ ဒါသံ - ကျွန်မိန်းမ, ကျွန်ယောကျ်ားကိုဂုဏ်း၊ ခေတ္တ ဝတ္ထုံ - လယ်ယာကိုဂုဏ်း၊ ဂေါမဟိံသံ - နွားကျွဲကိုဂုဏ်း၊ ဒေမ- လူပါကုန်၏၊ ဏ္ဍုတိ-သို၊ ဝဒန္တိ - လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါဠေက္ကံ- သိုးခြံး၊ ဂဟဏ ကိစ္စံ- ခံယူဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ပါသာဒေ - ပြာသာဒ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေ-ခံယူအပ်ပြီးသော်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ-ခံယူအပ်ပြီးတော့သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ (“ ပြာသာဒ်ကို အလှူခံရာတွင် ပါဝင်သွားကြသည်၊ သိုးခြံး ခံယူဘွယ်မလို”ဟူလို၊) ဂေါနကာဒိနိ-ဂေါနက အစရှိသောအခင်းတို့ကို၊ သံဃိကဝိဟာရေဝါ- သံဃိကကျောင်း၌ဂုဏ်း၊ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေဝါ- ၌ဂုဏ်း၊ မဉ္စပီဌကေသု-သြောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၌၊ အတ္ထရိတွာ- ခင်းပြီး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ - သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၊ နဝန္ဒန္တိ- မအပ်ကုန်၊ ပန- အနွယ၊ ဓမ္မာသနေ- တရားဟောပလ္လင်၌၊ ဂိဟိဝိကဉ္ဇနိဟာရေန - လူတို့သည် အထူးတလည်ပြုအပ်သော အခင်းဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှါ) လဇ္ဇာနိ-ရအပ်ကုန်၏၊ တတြာပိ-ထို ဓမ္မာသန၌လည်း၊ နိပဇ္ဇိတုံ- လျောင်းခြင်းငှါ၊ နဝန္ဒတိ- မအပ်။

× × × × × × ×

ကထာယံ သံဃိကဝိဟာရေဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေဝါ”တိ နဝုတ္တံ၊ ဂေါနကာဒိ အကပ္ပိယဘဏ္ဍဝိသယေဝ ဝုတ္တံ၊ ကေ ဘိက္ခူသာပိ (ရဟန်းတပါးအတွက် သော်မှလည်း) ဇ္ဈတသံ ဂဟဏော ဒေါသာဘာဝါ၊- ဝိမတိ။

ဂေါနကာဒိနိ၊ပေ၊ နဝန္ဒတိ။ ။အချို့စာအုပ်တို၌ “နဝန္ဒန္တိ, လဇ္ဇာန်”ဟုဗဟုဝုစ်ရှိ၏၊ ဂေါနကာဒိနိကို ငဲ့ဟန်တူသည်၊ သို့သော် အချို့စာအုပ်တို၌ “နဝန္ဒတိ, လဇ္ဇာတိ” ဟု ဧကဝုစ်ရှိ၏၊ နောက်ဝါကျ၌လည်း “တတြာပိ နိပဇ္ဇိတုံ နဝန္ဒတိ” ဟု ဧကဝုစ်ပင် ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ + နိသီဒိတုံတို့ကို ငဲ့၍ ဧကဝုစ်ချည်းရှိလျှင်ကောင်းမည်ထင်၏၊ (“ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဝါ-သည်၊ နဝန္ဒတိ”ဟု ပေး။

ဂိဟိဝိကဉ္ဇနိဟာရေန။ ။ဝိကတ- အထူးတလည်ပြုအပ် (အမွှန်အမြတ် အဖြစ်ဖြင့် ပြုအပ်)၊ နိဟာရသဒ္ဒါသည် နယသဒ္ဒါနှင့် အနက်တူ၏၊ [အဂ်ိတို့ရ, ဒုက, အဓိကရဏဝဂ်, ဒသမသုတ်၌ “ဒုန္နယာ-ဒုန္နီဟာရာ”ဟု ဖွင့်၏။] နိဟရိယတိ အနေနာတိ နိဟာရော - လူတို့သည် အမွှန်အမြတ်ပြုအပ်သော အခင်းကို သုံးစွဲပုံကို ဥပမာ ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော နည်း၊ ဆိုလိုရင်းကား - “ လူတို့က (မိမိမခိုင်းဘဲ သူတို့ဘာသာ) ဓမ္မာသန၌ ဂေါနကစသော အခင်းကို ခင်းပေးလျှင် လူတို့ပစ္စည်းကို သုံးစွဲသောနည်းအားဖြင့် သုံးစွဲကောင်းသည်”ဟူလို။

ဋီကာများ။ ။ဂိဟိဝိကဉ္ဇနိဟာရေနာတိ ဂိဟိဟိ ကတနိဟ်ာရေန၊ ဂိဟိဟိ အတ္တာနော သန္တကံ အတ္ထရိတွာ ဒိန္နနိယာမေနာတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊....ဂိဟိဝိကဉ္ဇနိဟာရေန လဇ္ဇာန်တိ ဂိဟိဝိကဉ္ဇနိဘာရေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ လဇ္ဇာန်၊ တေဟိ အတ္ထရိတွာ ဒိန္နာနေဝနိသီဒိဘုံ လဇ္ဇာန်၊ နသယုံ အတ္ထတာနိ, အတ္ထရာပိတာနိဝါ၊—သာရတ္ထ။

အဝိသဇ္ဇိယဝတ္ထုကထာ

ပဠိမာနိတိ- ကား၊ ရာသိဝသေန- အစု၏ အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စ-ငါးပါးတို့တည်း၊ သရူပဝသေန ပန-သရုပ်သကောင်၏အပြားအားဖြင့်ကား၊ ဖောနိ-၌ အဝိသဇ္ဇိယဝတ္ထုတို့သည်၊ ဗဟူနိ- များကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - နှ၏၊ တတ္ထ- ထို အဝိသဇ္ဇိယဝတ္ထုတို့တွင်၊ အာရာမောနာမ - အာရာမမည်သည်၊ ပုပ္ပါရာမော ဝါ-ပန်းအာရာမ်သည်သော်၎င်း၊ ဝါ-ပန်းခြံသည်သော်၎င်း၊ ဖလာရာမော ဝါ-သစ်သီးအာရာမ်သည်သော်၎င်း၊ ဝါ - သစ်သီးခြံသည်သော်၎င်းတည်း၊ [အာဂန္တွာ ရမန္တိ ဇေတ္ထာတိ အာရာမော-လူအပေါင်းတို့လာ၍ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော သစ်သီးခြံ, ပန်းခြံ, သစ်သီးဥယျာဉ်, ပန်းဥယျာဉ်တည်း။] အာရာမဝတ္ထုနာမ-ထွုမည်သည်၊ တေသံ ယေဝ အာရာမာနံ - ထို အာရာမ်တို့၏ပင်၊ အတ္ထာယ - အကျိုးငှါ၊ ပရိစ္စဇိန္နိတ္ထာ-ပိုင်းခြားခြင်း၍၊ ထပိတောကာသော-ထားအပ်သောအရပ်တည်း၊ (“ပတ်ဝန်းကျင်အရပ်နှင့်မရောအောင် သတ်မှတ်၍ အာရာမ်တည်ဘို့ရန် ရည်မှန်းထားအပ်သောအရပ်”ဟူလို၊] ဝါ-တနည်း၊ တေသု အာရာမေသု-ထို အာရာမ်တို့သည်၊ ဝိနဋ္ဌေသု - ပျက်စီးကုန်ပြီးသော်၊ တေသံ - ထို အာရာမ်တို့၏၊ ပေါရဏကဘူမိဘာဂေါ - အဟောင်းဖြစ်သော မြေအဘို့တည်း၊ [“ အာရာမ်တည်ဘူးသော နေရာဟောင်း” ဟူလို၊] ဝိဟာရောနာမ- ရ မည်သည်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ပါသာဒါဒိသေနာသနံ - ပြာသာဒ်အစရှိသော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာတည်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထုနာမ - ဝတ္ထုမည်သည်၊ တဿ-ထို ကျောင်း၏၊ ပတိဋ္ဌာနောကာသော- တည်ရာအရပ်တည်း။

မဠ္ဠောနာမ - မဠ္ဆ မည်သည်၊ မဿာရကော - ထွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းဂုင်း၊ ဗုန္ဒိကာဗန္ဓေါ - အခြေဦ ဖွဲ့စပ် ညှပ်ထားအပ်သောအပေါင်ရှိသော ညောင်စောင်းဂုင်း၊ကုဋ္ဌိရပါဒကော-ပုဇွန်,မြင်းတို့ခြေကဲ့သို့ကော်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်ဂုင်း၊ အာဟစ္စပါဒကော-အပေါင်ထွင်း၍ သွင်းအပ်သော အခြေရှိသောညောင်စောင်းဂုင်း၊ ဇုတိ-သို့၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊(ဘူတဂါမဝဏ်, ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်၌၊) ဝုတ္တာနံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးကုန်သော၊ စတုန္နံ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဇုမေသံ မဠ္ဆာနံ-ဤညောင်စောင်းတို့တွင်၊ အညတရော-တမျိုးမျိုးသော ညောင်စောင်းတည်း၊ ပီဌံနာမ - မည်သည်၊ မဿာရကာဒီနံယေဝ — မဿာရက အစရှိသည်တို့ပင်ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုန္နံ-ကုန်သော၊ ပီဌာနံ-အင်းပျဉ်တို့တွင်၊ အညတရံ-တမျိုးမျိုးသော အင်းပျဉ်တည်း၊ ဘိသိနာမ-မည်သည်၊ ဥဏ္ဏာဘိသိအာဒီနံ-ဥဏ္ဏာဘိသိအစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စန္နံ-၅ မျိုးတို့တွင်၊ အညတရာ-တမျိုးမျိုးသော ဘိသိတည်း၊ (ဘိသိ ၅ မျိုးကို ဤသေနာသနက္ခန္ဓက ဝိဟာရာနုဇာနန ကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ၊) ဗိမ္ဗောဟနံနာမ-နမည်သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ (ဤ သေနာသနက္ခန္ဓက , ဝိဟာရာနုဇာနန ကထာ၌ပင်

ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊) ဗိမ္မောဟနာနံ- ခေါင်းအုံးတို့တွင်၊ အညတရံ - တမျိုးမျိုးသော ခေါင်းအုံးတည်း၊ လောဟကုမ္ဘိနာမ - မြို့ မည်သည်၊ ဟာဋ္ဌလောဟေန ဝါ - ကြေးမည်းဖြင့်သော်ငင်း၊ ဝါ - သံဖြင့်သော်ငင်း၊ တမ္ဗလောဟေန ဝါ— ကြေးနီဖြင့်သော်ငင်း၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ လောဟေန- ကြေးဖြင့်၊ ဝါ- သံဖြင့်၊ ကတာ - ပြုအပ်သော၊ ကုမ္ဘိ- ဒိုးတည်း၊ လောဟဘာဏကာဒီသုပိ- အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ နသေဝနယော - တည်း၊ ပန-ဆက်၊ နတ္ထိ — ဤလောဟဘာဏ်းက အစရှိသည်တို့ဟူင်၊ အရဟန္တရော — အိုးစရည်းကို၊ ဘာဏကန္တိ-ဘာဏကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ယဒေါ-ဒိုးကို၊ ဝါရကောတိ-ဝါရကဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ကဋာဟံ - ကဋာဟဟူသည်၊ ကဋာဟမေဝ- ဖုံးဒိုးပင်တည်း၊ [အဋ္ဌကထာယံ မရှိ- ဟူလို။] ဒါသိဝအာဒီသု-ဝါသိ အစရှိသည်တို့၌ငင်း၊ ဝလ္လိအာဒီသုစ- ဝလ္လိ အစရှိသည်တို့၌ငင်း၊ ဒုဝိညေယျနာမ - ခဲယဉ်းသဖြင့်သိအပ်သော အရာဝတ္ထု မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဒွေ- ၂ ပါးသော အဝိသဇ္ဇိယဘက္ခာတ်သည်၊ ဒ္ဝိသင်္ဂဟာနိ- ၂ မျိုးစီတို့ကို သိမ်းယူကြောင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတိယံ-၃ ခုမြောက်သော အဝိသဇ္ဇိယ ဘက္ခာသည်၊ စတုသင်္ဂဟံ - ၄ မျိုးတို့ကို သိမ်းယူကြောင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ စတုတ္ထံ - ၄ ခုမြောက် အဝိသဇ္ဇိယဘက္ခာသည်၊ နဝကောဋ္ဌာသံ— ၉ မျိုးသော အဖို့အစုရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဉ္စမံ - သည်၊ အဋ္ဌဘေဒနံ- ၈ ပါး အပြားရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဇာတိ - ဤနည်းအားဖြင့်၊ ပဉ္စဟိ- ၅ မျိုးကုန်သော၊ ဇာသိဟံ - အစုတို့ဖြင့်၊ ပဉ္စနိဗ္ဗလလောစနော - အညစ်အကြေးမရှိသော ၅ မျိုးသော မျက်လုံးရှိတော်မူသော၊ နာထော - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဉ္စဝိသဝိဓံ— ၂၅ ပါး အပြားရှိသော၊ ဂရုဘဏ္ဍံ - ဂရုဘဏ်ကို၊ ဝါ - အလေးပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ပကာသယိ- ပြတော်မူပြီ။

× × × × × × ×

အရဟန္တရော ။ ။ အရဟန္တရောတိ ဗဟုဒဒကာဂတ္ဘနကာ မဟာဒေဝီ၊ ဇလံ ဂဏှိတုံ အလန္တိ အရဟန္တရော၊ လ ၂ လုံးကို ရ ၂ လုံးပြု၊ ဝဋ္ဋစာဠိဝိယ (လုံးသော အိုးစရိုးကဲ့သို့) ဟုတ္ထာ ထောကံ ဒီဃမုခေါ မဇ္ဈေ ပရိဏ္ဍေဒံ ဒဿေတ္ထာ ကတောတိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊— သာရတ္ထ၊ [ယောဇနာဌကား- "အတိမဟန္တတ္ထာ အရံ ဓိပ်ံ ဇရတိ ဝိနာသေတီတိ အရဟန္တရော"ဟု တနည်းဖွင့်သေး၏။]

ဒ္ဝိသင်္ဂဟာနိ၊ပေ၊ဆဋ္ဌဘေဒနံ။ ။ (၁) အာရာမ,အာရာမဝတ္ထုဟူသော ၂ ပါး (၂) ဝိဟာရ, ဝိဟာရဝတ္ထုဟူသော ၂ ပါးကို "ဒ္ဝိသင်္ဂဟာနိ"ဟု ဆိုသည်၊ (၃) မွေ့ဖို ဝိဋ, ဘိသိ, ဗိမ္ဗောဟနဟု ၄ မျိုးရှိသောကြောင့် တတိယ အဝိသဇ္ဇိယကို "စတုသင်္ဂဟံ" ဟု ဆိုသည်၊ (၄) လောဟကုမ္ဘီ စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ၉ မျိုးရှိသောကြောင့် စတုတ္ထ အဝိသဇ္ဇိယကို "နဝကောဋ္ဌာသံ" ဟု ဆိုသည်၊ (၅) ဝလ္လိဝေဌ္ဌစသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ၈ မျိုးရှိသောကြောင့် ပဉ္စမ အဝိသဇ္ဇိယကို "အဋ္ဌဘေဒနံ" ဟု ဆိုသည်။

တတြ- ထိ ဂရဘဏ်တို့၌၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိနိစ္ဆယကထာ-ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားတည်း၊ ဟိ- ချဲ့၊ သဗ္ဗမ္ပိ - အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဇာဒံ ဂရဘဏ္ဍံ-ဤဂရဘဏ်ကို၊ ဣဓ-ဤဝတ္ထု၌၊ အဂိသဒ္ဓိယံ-အဂိသဒ္ဓိယဟူ၍၎င်း၊ ကိဉ္စဂိရိဝတ္ထုသ္မိ•-ကိဉ္စဂိရိဝတ္ထု၌၊ အဓေဘဂိယန္တိ-အဓေဘဂိယဟူ၍၎င်း၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ပရိဝါရေပန-ပရိဝါရ် ပါဠိတော်၌ကား၊ အဂိသဒ္ဓိယံ၊ပေ၊စိန္တိတာတိ - တာဟူ၍၊ အာဂတံ - လာပြီ၊ [မဟေသိနာ - မြတ်သောဘုရားသခင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဂိသဒ္ဓိယံ - မစွန့်အပ် မစွန့်ကောင်းသော၊ အဓေဘဂိယံ-မဓေဘန်အပ် မဓေဘန်ကောင်းသော၊ (ဂရဘဏ္ဍံ-ကို၊) ပဋ္ဌ- ၅ မျိုးတို့ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ- ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝ်သဇ္ဇေန္တိသ- စွန့်သောရဟန်းအားဎင်း၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိသ-သုံးစွဲသောရဟန်းအားဎင်း၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သောပဉ္စာ-ဤပြဿနာကို၊ ကုသလေဟိ - ဝိနည်းကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ-ကြံအပ်ပြီ။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ မူလစ္ဆဇ္ဇဝသေန-အခြေအမြစ်ကို ဖြတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (အပိုင်ပေးသောအားဖြင့်၊) အဝိသဒ္ဓိယံ - မစွန့်ထိုက်သည်ဎင်း၊ အဓေဘဂိယံ-မဓေဘန်ထိုက်သည်ဎင်း၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် အဝိသဒ္ဓိယ အဓေဘဂိယ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပရိဝတ္တနဝသေန - လဲလှယ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိသဇ္ဇေန္တသ- အားဎင်း၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တသ- အားဎင်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဧဝံ- သို့၊ တ္ထေ- ဤပရိဝါရ် ပါဠိတော်၌၊ အဓိပ္ပါယော- သင်္ဂါယနာတင်ထေရ်တို့၏ အလိုကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိထိုက်၏။

တတြ - ထိုသို့ လဲလှယ်ရာ၌၊ အယံ - ကား၊ အနုပုဗ္ဗီကထာ- အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော စကားတည်း၊ တာဝ- လဲလှယ်ခြင်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋ္ဌဝိဓမ္မိ- ငါးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဇာဒံ-ဤ ဂရဘဏ်ကို၊ စီဝရပိဏ္ဍပါတ ဘေသဇ္ဇ ထွာယ-သင်္ဘန်း ဆွမ်း ဆေးအကျိုးငှါ၊ ဥပနေတုံ-ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ၊န ဝဋ္ဋတိ- မအပ်၊ စ-အန္ဓယ၊ (ကဒ်၌ “ထာဝရေန ပန”ဟု ရှိ၏၊) ထာဝရေန-ထာဝရဝတ္ထုဖြင့်၊ ထာဝရံ-ထာဝရဝတ္ထုကိုဎင်း၊ ဂရဘဏ္ဍေန- ဂရဘဏ်ဖြင့်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ စ-ကိုဎင်း၊ ပရိဝတ္တေတုံ- လဲလှယ်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ထာဝရေနစ ထာဝရံ၊ပေ၊ ဂရဘဏ္ဍန္တိ ဇတ္ထ ပုရိမဒွယံ (အာရာမနှင့် အာရာမဝတ္ထု , ဝိဟာရနှင့် ဝိဟာရဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်းသည်၊) ထာဝရံ, ပစ္ဆိမတ္တယံ ဂရဘဏ္ဍန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ —

× × × × × × ×

အဝိသဒ္ဓိယ, အဓေဘဂိယ ။ ■ ဝိပုဗ္ဗ သဒ္ဒဓာတ်, ကျပစ္စည်း, ဋ္ဌ အာဂုမ်ဖြင့် “ဝိသဒ္ဓိယ”ဟု ပြီး၏၊ ဝိသဒ္ဓိတဗ္ဗန္တိ ဝိသဒ္ဓိယံ၊ န+ဝိသဒ္ဓိယံ အဝိသဒ္ဓိယံ၊ ဝိပုဗ္ဗ ဘဇ ဓာတ် ကျပစ္စည်းဖြင့် “ဝိဘဇိယတေတိ ဓေဝဘဂိယံ”ဟု ဖြစ်၏၊ ဘ နောက်၌ နိဂ္ဂဟိတ်လည်း လာ၊ သွတ္ထွ၌ ကာပစ္စည်းသက်၍ “ဝိဘဂိယံယေဝ ဓေဝဘဂိယံ၊ န+ဓေဝဘဂိယံ အဓေဝဘဂိယံ”ဟု ပြု။

ဋ္ဌီကာ၊] ပန-ဆက်၊ ထာဝရေ-ထာဝရဝတ္ထုဋ္ဌ၊ ခေတ္တံ-လယ်ၾင်း၊ ဝတ္ထု-ယာၾင်း၊ တဋ္ဌာကံ - တဖက် ဆည်ကန်ၾင်း၊ မာတိကာ - ရေမြောင်းၾင်း၊ ဇာတိ-သို့၊ ဧဝရူပံ - ဤသို့ သဘောရှိသော ဝတ္ထုသည်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ - ရဟန်းသံဃာအား၊ ဝိစာရေတုံဝါ-စိမံခြင်းငှါၾင်း၊ သမ္မဋ္ဌံတုံဝါ-လက်ခံခြင်းငှါၾင်း၊ အဓိဝါသေတုံဝါ-သာယာခြင်းငှါၾင်း၊ (အချို့စာဋ္ဌ ဤပုဒ်မပါ။) နဝဋ္ဌတိ၊ ကပ္ပိယကာရကေဟေဝ - ကပ္ပိယကာရကတို့သည်သာ၊ ဝိစာရိတာတော - စိမံအပ်သောလယ်ယာစသည်မှ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ (ဝိစာရေတုံဝါ သမ္မဋ္ဌံတုံဝါ အဓိဝါသေတုံဝါ) ဝဋ္ဋတိ။

ပန-ကား၊ အာရာမေန-ဖြင့်၊ (ပရိဝတ္တေတုံ ဋ္ဌစပ်၊)အာရာမံ-ၾင်း၊ အာရာမဝတ္ထုံ- အာရာမ်ရာၾင်း၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းၾင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထုံ-ကျောင်းရာၾင်း၊ ဇာတိ - ဤသို့၊ ဇာမာနိ စတ္တာရိ— ဤ ၄ မျိုးတို့ကို၊ ပရိဝတ္တေတုံ — ၄ါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ (ထာဝရဝတ္ထုချင်းဖြစ်သောကြောင့် လဲလှယ်ကောင်းသည်၊)တဟြ-ထို လဲလှယ်ရာဋ္ဌ၊ အယံ-ကား၊ ပရိဝတ္တနနယော-လဲလှယ်ပုံနည်းတည်း၊ သံဃဿ-သံဃာ၏၊ နာဠိကေရာရာမော-အုန်းခြံသည်၊ ဒူရေ-အဝေးဋ္ဌ၊ ဟောတိ- ရှိ၏၊ ကပ္ပိယကာရကာဝ-အပ်အောင်ပြုတတ်သော ကပ္ပိယဒါယကာတို့သည်သာ၊ ဗဟုတရံ-များစွာ၊ ခါဒန္တိ-ခဲစားကြကုန်၏၊ ယမ္ပိ- အကြင် အုန်းသီးကိုလည်း၊ နခါဒန္တိ-မခဲစားကြကုန်၊ တတော - ထိုအုန်းသီးမှ၊ သကဋဝေတနံ- လှည်းခကို၊ ဒတ္ဝာ-ပေးရ၍၊ ဝါ - ပေးရခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပမေဝ - အနည်းငယ်ကိုသာ၊ ဟာရန္တိ - ဆောင်ယူနိုင်ကြကုန်၏၊ (ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူနိုင်ကြကုန်၏။)

ပန- ကား၊ အညေသံ - (သံဃာမှ) အခြားကုန်သော၊ (မနုဿာနံ ဋ္ဌစပ်၊) တဿ အာရာမဿ- ထိုအုန်းခြံ၏၊ အဝိဒူရဂါမဝါသိနံ - အနီးဖြစ်သောရွာဋ္ဌ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ- တို့၏၊ ဝိဟာရဿ- ကျောင်းတိုက်၏၊ (အုန်းခြံပိုင်သော ကျောင်းတိုက်၏၊) သမီပေ-ဋ္ဌ၊ အာရာမော-အုန်းခြံသည်၊ ဟောတိ-

× × × × × × ×

ခေတ္တံ, ဝတ္ထု။ ။ထွေ-ဤလယ်ဋ္ဌ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိစံ- ကောက်စပါး မျိုးစေ့ကို၊ (ဇနော-လူအပေါင်းသည်၊) ဒိပတိ-ပစ်ချ၏၊ ဝါ-ကြဲချ၏၊ ဇာတိ ခေတ္တံ၊ ထွေ-ဤယာဋ္ဌ၊ အပရဏ္ဏာဒိဇံ—ပဲမျိုးစေ့သည်၊ ဝသတိ ပတိဋ္ဌာတိ-တည်နေတတ်၏၊ ဇာတိ ဝတ္ထု၊—ယောဇနာ။

ကပ္ပိယကာရကာဝ။ ။"ကပ္ပိယကာရကာဝါ"ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊ ဝါသဒ္ဒါဖြင့် ဝိကပ်ပြုလျှင် ပြိုင်ဘက်ဖြစ်မှ ပြုနိုင်သည်၊ ဤနေရာဋ္ဌ ဝေးခြင်းနှင့် စားခြင်းသည် ပြိုင်ဘက်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် " ကပ္ပိယကာရကာဝ " ဟု အဝဓာရဏာရှိသင့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းကား- "အုန်းခြံက ဝေးသောကြောင့် သံဃာက မကြည့်ရှုနိုင်ရကား ထိုခြံမှထွက်သမျှ အုန်းသီးကို ကပ္ပိယကာရကတို့သာ အများအားဖြင့် စားကြ၏၊ မစားနိုင်၍ ကျန်နေသော အုန်းသီးများကိုလည်း သယ်ယူဘို့ရန် လှည်းခပေးရသောကြောင့် နည်းနည်းပါးပါးသာ ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူနိုင်ကြသည် "-ဟူလို။

ရှိ၏၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ-၍၊ သကေန-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာရာမေန-ခြံဖြင့်၊ တံ အာရာမံ-ထို သံဃာပိုင်ခြံကို၊ ယာစန္တိ-တောင်းကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သံယေန- သည်၊ ရုစ္စတိ သံဃသာဝတိ- သ ဟူ၍၊ အပလောကေတ္ဝာ-ပန်ပြောပြီး၍၊ သမ္မုဋ္ဌိတ္ထိတဗ္ဗော-လက်ခံထိုက်၏၊ [“မည်သည့် ရွာ၌ နေသူတို့၏ အုန်းခြံဖြင့် သံဃာပိုင်အုန်းခြံကို လဲလှယ်ခြင်းကို နှစ်သက်ပါလော”ဟု အပလောကနကံပြု၍ လဲခြင်းကိုလက်ခံထိုက်သည်-ဟူလို၊] ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ (သံဃသရှိလျှင်ကောင်း၏၊) ရက္ခသဟဿံ-အုန်းပင်တထောင်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း ရှိစေဦးတော့၊ (ပိ သဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနာဇောတက၊) မနုဿာနံ-တို့၏၊ ပဉ္စသတာနိ-အုန်းပင် ငါးရာတို့သည်၊ (သစေပိ ဟောန္တိ - အကယ်၍မူလည်း ရှိစေကုန်ဦးတော့၊ ပိ သဒ္ဒါ ဂရဟာဇောတက၊ ဧဝံသတိပိ၊) တုမှာကံ - အသင်ဒါယကာတို့၏၊ အာရာမော- သည်၊ ခုဒ္ဒကော-ငယ်၏၊ ဇာတိ - ဤသို့၊ နု ဝတ္တဗ္ဗံ - မပြောဆိုရာ၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း, ကသ္မာ-ကြောင့်၊ နု ဝတ္တဗ္ဗံ-ရာသနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အယံ-ဤလူတို့၏အုန်းခြံသည်၊ ကိဉ္စာပိ ခုဒ္ဒကော- အကယ်၍ကား ငယ်ပါပေ၏၊(ကိဉ္စာပိသဒ္ဒါ ဂရဟာဇောတက၊) အထခေါ - ထိုသို့ပင် ငယ်ပါသော်လည်း၊ ဇာတရတော - အခြားသော သံဃာပိုင်အုန်းခြံထက်၊ (အုန်းပင်တထောင်ရှိသော အုန်းခြံထက်၊) ဗဟုတရံ-များစွာ၊ အာယံ-အတိုးအပွားကို၊ ဒေတိ-၏၊ (တသ္မာ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊) သမကမေဝ-အညီအမျှကိုသာ၊ သစေပိ ဒေတိ-အကယ်၍မူလည်းပေးအံ့၊ ဧဝမ်မိ-ဤသို့ပေးပါသော်လည်း၊ ဇာ စိ္ဆတိ စိ္ဆတက္ခဏေ-အလိုရှိအပ်ရာ, အလိုရှိအပ်ရာခဏ၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ ဇာတိ-ကြောင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ - ခံယူရာသည်သာ။

× × × × × × ×

အာယံ။ ။အာပုဗ္ဗ ဇာဓာတ်, အ ပစ္စည်းဖြင့် “အာယ”ဟု ဖြစ်၏၊ “အာယတိ-အုန်းခြံမှ တိုးတက်ဖြစ်လာတတ်၏၊ ဇာတိ အာယော” ဟု ပြု၍ အုန်းခြံမှရသော အသီးအသီး၏အဖိုး စသည်ကို “အာယ”ဟု ခေါ်ပါ၊ ယောဇနာဋ္ဌကား-“အယတိ အာယသာမိကော အနေန ဝနိ ဂစ္ဆတိ အနေနာတိ အာယော-ဥစ္စာရှင်၏ တိုးပွားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် “ အာယ ခေါ်သည် ”ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုလေ၏၊ အုန်းသီး, အဖိုးအခမျှားပင်တည်း။

သမကမေဝ ဒေတိ။ ။သမကမေဝ ဒေတိတိ ဏ္ဍေ ဥုနကံ ဒေန္တိ မို့(နည်းသော အာယကို ပေးစေကာမူ) ဝိဟာရဝတ္ထု၊ သာမန္တာ ဂဟေတ္ဝာ (ကျောင်းတိုက်နှင့်နီးသော လူတို့၏ခြံကိုယူ၍) ဒူရတရံ ဒုက္ခဂေါပံ (စောင့်ရှောက်ဘို့ခက်သော သံဃာခြံကို) ဝိသဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဝက္ခတိ ဟိ “ဘိက္ခူနံ စေ မဟာသ္ဃတရံ၊ပေ၊သမ္မုဋ္ဌိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ၊-ဝိမတိ။ [ဝိနယာလင်္ကာရ၌ “ဒုက္ခဂေါပံ” နေရာဝယ် “ရက္ခဂေါပံ” ဟု ရှိ၏၊ “ဒုက္ခဂေါပံ”သည်, အဓိပ္ပါယ်ကောင်းသော်လည်း သဒ္ဒါထုံးစံမကျ၊ “ဒုဂ္ဂေါပံ”ဟု ရှိမှ သဒ္ဒါထုံးစံကျသည်။]

ပန- ဆက်၊ မနုဿာနံ- တို့၏၊ ဗဟုတရာ- များကုန်သော၊ ရက္ခာ- တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တုမှာကံ-အသင်ဒါယကာတို့၏၊ ရက္ခာ-တို့သည်၊ ဗဟုတရာနနု-သာ၍များကုန်သည်မဟုတ်ကုန်လော၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တုမ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏၊ အတိရေကံ-အပိုအလွန်သည်၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ ပုညံ-သည်၊ ဟောတု - ဖြစ်ပါစေ၊ သံဃဿ - အား၊ ဒေမ- လှူပါကုန်၏၊ ဇာတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-နှုတ်ခံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဇာနာပေတွာ - သံဃာကို သိစေပြီး၍၊ သမ္ဗဒ္ဓိစ္ဆိတုံ-လက်ခံခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ရုက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလဓာရိနော-အသီးကိုဆောင်ကုန်သည်၊(အသီးသီးကုန်သည်၊)(ဟောန္တိ)၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ရက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလံ-ကို၊ နတာဝ ဂဏှန္တိ-မယူကုန်သေးအံ့၊ ကိဉ္စာပိ နဂဏှန္တိ - အကယ်၍မူလည်း မယူကုန်သေး၊ (ပန - ထိုသို့ပင် မယူကုန်သေးပါသော်လည်း)၊ နစိရေန- မကြာမြင့်မီ၊ (ဖလံ-ကို၊) ဂဏှိဿန္တိ-ယူကုန်လတ္တံ့၊ ဇာတိ—ဤသို့ဖြစ်လျှင်၊ သမ္ဗဒ္ဓိစ္ဆိတမ္ပမေဝ — လက်ခံရာသည်သာ၊ မနုဿာနံ — တို့၏၊ ရက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလဓာရိနော -ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊(ရက္ခာ) ဖလံ- ကို၊ နတာဝ ဂဏှန္တိ- အကယ်၍ မယူကုန်သေးသည်ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တုမှာကံ- တို့၏၊ ရက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလဓာရိနော နနု-အသီးကို ဆောင်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်လော၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တုမ္ဗံ၊ ဘဂ္ဂေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ပုညံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လတ္တံ့၊ ဇာတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဇာနာပေတွာ-သံဃာထိသိစေ၍၊ သမ္ဗဒ္ဓိစ္ဆိတုံ- ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [နိဂုံးပြလို၍ ဧဝံ စသည်မိန့်၊] ဧဝံ - ဤသို့လျှင်၊ အာရာမေန- ဖြင့်၊ အာရာမော- ကို၊ ပရိဝတ္တေတမ္ပေါ-လဲလှယ်ထိုက်၏၊ ဧတေ နေဝနယေန- ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ အာရာမဝတ္ထုပိ - ကိုဂုဏ်း၊ ဝိဟာရောပိ- ကိုဂုဏ်း၊

× × × × × × ×

နနု တုမှာကံ၊ပေ၊ ဝတ္တုမ္ဗံ။ ။ဥစ္စာရှင်တို့သည် မိမိတို့သစ်ပင်ကများနေကြောင်းကို မသိ၍ လဲလှယ်ကြလျှင် (ထိုသို့ များမှန်းသိလျက်) ထေယျစိတ်ဖြင့် လဲယူသောရဟန်းမှာ ဒိုးရာရောက်သောကြောင့် “အသင်ဒါယကာတို့ သစ်ပင်တွေက များသည်မဟုတ်လား” ဟူသော ဤစကားကိုပြောကြရသည်။ [ဇာဒံ သာမိကေသု အတ္တနော ဘဏ္ဍာသ မဟပ္ဖလတံ အဇာနိတွာ ဒေန္တေသု တံ ဥတ္တာ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှတော အဝဟာရော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ၊— ဝိမတိ၊ ဝိမတိဋ္ဌ ဤအဖွင့်ကို ဇာနာပေတွာ၏နောက်မှ ဖွင့်ထား၏၊ ရှေ့နောက် ပြန်နေဟန် တူသည်။]

ဇာနာပေတွာ။ ။“ဘိက္ခုသံဃံ ဇာနာပေတွာ”ဟု ဋီကာတို့ဖွင့်ကြ၏၊ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ ထို ဇာနာပေတွာ ဟူသော ဋီကာစကားကို “အပလောကေတွာတိ အတ္ထော”ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၏၊ သံဃာအား ပန်ပြောခြင်းကို“ဇာနာပေတွာ”ဟု ဆိုလိုသည်၊ ယောဇနာဋီကား “သံဃေ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိ သံဃဿ ဒိန္နဒါနဿ အာနိသံသံ မနုဿာနံ ဇာနာပေတွာ”ဟု ဖွင့်၏။

ဝိဟာရဝတ္ထုပိ- ကိုဌင်း၊ အာရာမေန- ဖြင့်၊ ပရိဝတ္တေတမ့်ံ - လဲလှယ်ရာ၏၊ စ—ဆက်၊ မဟန္တေနဝါ-ကြီးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ခုဒ္ဒကေနဝါ-ငယ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အာရာမဝတ္ထုနာ- အာရာမ်ရာဖြင့်၊ အာရာမ အာရာမဝတ္ထု ဝိဟာရဝတ္ထုနိ - တို့ကို၊ (ပရိဝတ္တေတမ့္ဘာနိ - နှ၏။)

ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝိဟာရေန-ဖြင့်၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ပရိဝတ္တေတမ့္ဘော-ထိုက်သနည်း၊ သံဃသ-၏၊ အန္တောဂဓိမေ - ရွာတွင်းဦး၊ ဂေဟံ - အိမ်သည်၊ ဟောတိ—ရှိ၏၊(ကျောင်းတိုက်အား လှူထားသော အိမ်ရှိ၏၊) မနုဿာနံ- တို့၏၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေ — ကျောင်းတိုက်၏ အလယ်၌၊ ပါသာဒေါ — ပြာသာဒ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဥဘောပိ- အိမ်ပြာသာဒ် ၂ မျိုးလုံးတို့သည်လည်း၊ အဿေန-အဖိုးအားဖြင့်၊ သမကာ - ညီမျှကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ - နှံအံ့၊) မနုဿာ - တို့သည်၊ တေန ပါသာဒေန-ဖြင့်၊ တံ ဂေဟံ-ကို၊ သစေ ယာစန္တိ-အကယ်၍ တောင်းကုန်အံ့၊(ဒဝံ သတိ)၊ သမ္မဋ္ဌိဆ္ဆိတုံ- လက်ခံခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏၊ ဘိက္ခူနံ—တို့၏၊ မဟပ္ဖလတရံ- များသော အဖိုးရှိသော၊ ဂေဟံ-သည်၊ စေ ဟောတိ - အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊(ဒဝံသတိ) အမှာကံ-တို့၏၊ ဂေဟံ-သည်၊ မဟပ္ဖလတရံ- များသော အဖိုးရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ မဟပ္ဖလတရံ—များသော အဖိုးရှိသည်၊ ကိန္တာပိ (ဟောတိ)- အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏၊ (ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) ပမ္ဗဇိတာနံ-ရဟန်းတို့အား၊ အသာရုပ္ပံ- မလျောက်ပတ်ပါ၊ တတ္ထ—ထို အိမ်၌၊ ပမ္ဗဇိတေဟိ-တို့သည်၊ ဝသိတုံ-နေခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်းပါ၊ ဣဒံ ပန — ပြာသာဒ်တည်းဟူသော ဤအိမ်သည်ကား၊ သာရုပ္ပံ - လျောက်ပတ်ပါ၏၊ ဂဏ္ဌထ-ခံယူတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (စေ)ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ ဒဝံပို-ဤသို့ လျှောက်ပြန်သော်လည်း၊ သမ္မဋ္ဌိဆ္ဆိတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ပန—ဆက်၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊(ဂေဟံ-ပြာသာဒ်တည်းဟူသော အိမ်သည်၊) မဟပ္ဖံ— သည်၊ စေ ဟောတိ၊ (ဒဝံ သတိ)၊ တုမှာကံ - တို့၏၊ ဂေဟံ - သည်၊ မဟပ္ဖံနံနု-များသော အဖိုးရှိသည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တုံ - ပြောဆိုရာ၏၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊(အဖိုးများချင် များပါစေ)

× × × × × × ×

ဝိဟာရေန၊ပေ၊ပရိဝတ္တေတမ္ဘော။ ။ဝိဟာရေန ဝိဟာရော ပရိဝဝတ္တေတမ္ဘော တိ သဝတ္ထုကေန (တည်ရာမြေဟူသော ဝတ္ထုနှင့် တကွဖြစ်သော ပြာသာဒ်ဖြင့် သော်၎င်း၊) အညေသံ ဘူမိယံ ကတပါသာဒါဒိနာ အဝတ္ထုကေနဝါ (သူတပါး ပိုင်သော မြေ၌ တည်သောကြောင့် တည်ရာဝတ္ထုမရှိသော ပြာသာဒ်ဖြင့်သော်၎င်း) သဝတ္ထုကံ (တည်ရာမြေဟူသော ဝတ္ထုနှင့် တကွဖြစ်သော အိမ်ကို) ပရိဝတ္တေတမ့်၊ အဝတ္ထုကံ ပန အဝတ္ထုကေနေဝ ပရိဝတ္တေတမ့်၊ ကေဝလံ ပါသာဒသဿ ဘူမိတော (မြေထက်) အထာဝရတ္တာ (ထာဝရ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း)၊ ဧဝံ ထာဝရသုဝိထာဝရဘိဘာဂံ ဉတ္တာဝ ပရိဝတ္တေတမ့်။—ဝိမတိ။

အမှာကံ—တို့၏၊ ပုညံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ—လတ္တံ့၊ ဂဏ္ဌထ- ခံယူတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ ပန-လျှောက်အပ်သော်ကား၊ သမ္မဒ္ဓိဆ္ဆိတုံ - ၄၂၊ ဝဋ္ဋတိ - ၏။ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝိဟာရေန-ဖြင့်၊ ဝိဟာရော- ကို၊ ပရိဝတ္တေတမ္ပေါ - ထိုက်၏၊ ဘေနေဂ နယေန- ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ ဝိဟာရဝတ္ထုပိ - ကိုဂင်း၊ အာရာမောပိ- ကိုဂင်း၊ အာရာမဝတ္ထုပိ—ကိုဂင်း၊ ပရိဝတ္တေတမ္ပံ - လဲလှယ်ရာ၏၊ စ - ဆက်၊ မဟဋ္ဌနဝါ - များသော အဖိုးရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အပ္ပဋ္ဌနဝါ—နည်းသော အဖိုးရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရဝတ္ထုနော - ကျောင်းရာဖြင့်၊ ဝိဟာရ ဝိဟာရဝတ္ထု အာရာမ အာရာမဝတ္ထူနိ - တို့ကို၊ (ပရိဝတ္တေတမ္ပာနိ၊) ဧဝံ-သို့လျှင်၊ တာဝ - ဂရုဘဏ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ ထာဝရေန - ထာဝရဝတ္ထုဖြင့်၊ ထာဝရပရိဝတ္တနံ-ထာဝရဝတ္ထုကို လဲလှယ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတမ္ပံ-သိထိုက်၏။

ပန-ကား၊ ဂရုဘဏ္ဍေန—ဖြင့်၊ ဂရုဘဏ္ဍပရိဝတ္တနေ— ဂရုဘဏ်ကို လဲလှယ်ရာ၌၊ မဏ္ဍပိဋ္ဌံ - ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်၊ မဟန္တံ ဝါ - ကြီးသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ခုဒ္ဒကံ ဝါ- ငယ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ စတုရဿံလပါဒကံ-လက် ၄ သစ် အခြေရှိသော၊ ဂါမဒါရကေဟိ-ရွာသားကလေးတို့သည်၊ ပံသုဂါရကေသု— မြေအိမ်တို့၌၊ ကီဠန္တေဟိ—ကစားကုန်စဉ်၊ ကတမို - ပြုအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်လည်း၊ သံဃသ-အား၊ ဒိန္နကာလတော - လူအပ်ရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရုဘဏ္ဍံ—သည်၊ ဟောတိ။[ရှုံတို့ကို နယ်၍ ထို ရှုံမြေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အိမ်ကို "ပံသုဂါရက"ဟု ခေါ်ဟန်တူ၏၊ ယောဇနာဋ္ဌကား- "ဖုံကစားဘို့ရန် ပြုအပ်သော အိမ်"ဟု ဆို၏။]ရုဇရုဇမဟာမတ္တာဒယော-မင်း မင်း၏အမတ်ကြီးအစရှိသူတို့သည်၊ ကေဠဟာရေနေဝ-တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်ပင်၊ မဏ္ဍသတံ ဝါ-ညောင်စောင်း တရာကိုသော်၎င်း၊ မဏ္ဍသဟဿံ ဝါ— ညောင်စောင်း တထောင်ကို သော်၎င်း၊ သစေပိ ဒေန္တိ - အကယ်၍မူလည်း လူကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သဗ္ဗေ—အလုံးစုံကုန်သော၊ ကပ္ပိယမဏ္ဍာ-အပ်သော ညောင်စောင်းတို့ကို၊ သမ္မဒ္ဓိဆ္ဆိ တဗ္ဗာ-လက်ခံထိုက်ကုန်၏၊[ကပ္ပိယမဏ္ဍာ သမ္မဒ္ဓိဆ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဣမိနာ သုဝဏ္ဏာဒီ ဝိစိတ္တံ အကပ္ပိယမဉ္စံ"သံဃသာ"ကို ဝုတ္တေပိ သမ္မဒ္ဓိဆ္ဆိတုံ နဝဋ္ဋတိတိ ဒဿေတိ၊ "ဝိဟာရဿ ဒေမာ" တိ ဝုတ္တေ သံဃသ ဝဋ္ဋတိ၊ နပုဂ္ဂလဿ၊ ခေတ္တာဒီဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊—ဝိမတိ။] သမ္မဒ္ဓိဆ္ဆိတွာ-၍၊ ဝုမ္ဗပဒ္ဓိပါဒိယာ-ကြီးသူတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်၊(ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊) သံဃိကပရိဘောဂေန- သံဃိက ညောင်စောင်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇထ-သုံးစွဲကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒါတဗ္ဗာ - ပေးဝေထိုက်ကုန်၏၊ပုဂ္ဂလိကဝသေန-ပုဂ္ဂလိက၏အစွမ်းဖြင့်၊ နဒါတဗ္ဗာ-မပေးဝေထိုက်ကုန်၊ (အဝိသဒ္ဓိယ အဝေဘင်္ဂိယ ဘဏ္ဍာဖြစ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂလိကဖြစ်အောင် မပေးထိုက်၊ မဝေဘန်ထိုက်၊)အတိရေကမဉ္စေ-အပိုအလွန် ဖြစ်သော ညောင်စောင်း

တို့ကို၊ (ဝေပြီး၍ ပိုနေသော ညောင်စောင်းတို့ကို၊) ဘဏ္ဍာဂါရာဒီသု - ဘဏ္ဍာတိုက်အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ပညပေတွာ-ခင်းပြီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ နိက္ခိပိတုမိ-ထားခြင်းငှါလည်း၊ ဝန္တိ-၏။

ဗဟိသိမာယ — ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ဘက်၌၊ သံဃသာ ဒေမာတိ- မ ဟူ၍၊ (ဝတွာ--လျှောက်ပြီး၍)၊)ဒိန္နမဇ္ဈော-လူအပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ သံဃတ္ထေရဿ-၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ- နေရာအရပ်၌၊ ဒါတဗ္ဗော - ပေးဝေထိုက်၏၊ တတ္ထ-ထိုသံဃထေရ်၏ နေရာအရပ်၌၊ ဗဟူ - များစွာကုန်သော၊ မဇ္ဈော - တို့သည်၊ စေဟောန္တိ-နှံအံ့၊ မဇ္ဈေန- ဖြင့်၊ ဟမ္မံ - အလုပ်သည်၊ စေ နတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ-၌၊ ကမ္မံ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တတ္ထ - ထိုရဟန်း၏ နေရာအရပ်၌၊ သံဃိကပရိဘောဂေန-ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇထ-ကုန်၊ ဇုတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးဝေထိုက်၏၊ မဟဿုန - များသော အဘိုးရှိသော၊ သတဿုနကေနဝါ-တရာထိုက်တန်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ သဟဿုန ကေနဝါ - တထောင် ထိုက်တန်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သတသဟဿုန ကေနဝါ- တသိန်း ထိုက်တန်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ (မဟဿုနကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) မဇ္ဈေန-ဖြင့်၊ အညံ - အခြားသော၊ မဇ္ဈသတံ—ညောင်စောင်း တရာကို၊ လဘတိ-ရနိုင်အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ပရိဝတ္တေတွာ-လဲလှယ်၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူနိုင်၏၊ (သံဃာ အများအား ကျေးဇူး များသောကြောင့် လဲလှယ်၍ ယူနိုင်သည်)၊ ကေဝလံ-အာရာမစသည်မဖက် သက်သက်၊ မဇ္ဈေန-ဖြင့်၊ မဇ္ဈောယေဝ-ကိုသာ၊ (ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော-လဲ့လှယ်ထိုက်သည်ကား၊)န-မဟုတ်သေး၊ အာရာမ အာရာမဝတ္ထု ဝိဟာရ ဝိဟာရဝတ္ထု ပိဋ္ဌ ဘိသိ ဗီဇွောဟနာနိပိ-အာရာမ်, အာရုမ်ရာ, ကျောင်း, ကျောင်းရာ, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှိ, ခေါင်းအုံးတို့ကိုလည်း၊ ပရိဝတ္တေတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋန္တိ-နှံ၏။(အချို့စာ၌ “ဝဋ္ဋတိ”ဟု ရှိ၏၊ ပရိဝတ္တေတုံ-ငှါ၊ ဝါ- သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏ ” ဟု ပေး၊) [ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋန္တိတိ ဣမိနာ အထာဝရေန ထာဝရမ်ဳ အထာဝရမ်ဳ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဿေတိ၊ ထာဝရေန အထာဝရမေဝ ဟိ ပရိဝတ္တေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊--သာရတ္ထ။]ပိဋ္ဌ ဘိသိဗီဇွောဟနေသုပိ-တို့၌၌လည်း၊ သေ(ဧသော)—ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစိအရင်သည်၊ နယော—ဆောင်ကြောင်း အစိအရင်တည်း၊ ဟိ — ဆက်၊ ဧတေသု — ဤ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသော ဝတ္ထု တို့၌၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ- အပ်သောဝတ္ထု, မအပ်သော ဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တုနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊ [ဧတေသုတိ မဇ္ဈာဒီသု၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဥတ္တုနယ မေဝါတိ အာသန္နိဒ္ဓိ တူလိကာဒိုဗိနိစ္ဆယေသု (အာသန္နိဒ္ဓိ , တူလိကာ အစရှိသည်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်တို့၌) ဥတ္တုနယ မေဝ-(မဟာဝဂ္ဂ, စမ္မက္ခန္ဓက ဥစ္စာသယန မဟာသယန အဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ရှိသည်သာ၊)-ဝိမတိ]။

တတ္ထ—ထိ ကပ္ပိယ, အကပ္ပိယကို့တ္ထင်၊ အကပ္ပိယံ-အကပ္ပိယဖြစ်သော မဏ္ဍပိဋ္ဌ စသည်ကို့၊ နပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ-မသုံးစွဲထိုက်၊ ကပ္ပိယံ-ကပ္ပိယာဖြစ်သော မဏ္ဍပိဋ္ဌစသည်ကို့၊ သံဃိကပရိဘောဂေန - သံဃိက ပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ-ထိုက်၏၊ အကပ္ပိယံဝါ-အကပ္ပိယဖြစ်သော မဏ္ဍပိဋ္ဌစသည်ကိုသော်၎င်း၊ မဟဋ္ဌံ-များသော အဖိုးရှိသော၊ ကပ္ပိယံဝါ—ကပ္ပိယဖြစ်သော မဏ္ဍပိဋ္ဌ စသည်ကိုသော်၎င်း၊ ပရိဝတ္တေတွာ — လဲလှယ်၍၊ ဝုတ္တဝတ္ထူနိ — ဆိုအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဂဟေတမ္ပာနိ-ယူထိုက်ကုန်၏၊ ပန-ကား၊ အဂရုဘဏ္ဍုပဂံ- ဂရုဘဏ်အဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်သော၊ ဘိသိဗိမ္ဗောဟနံ နာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ “လုံးလုံး ပဋ္ဌလိက မရှိရ”ဟု မဆိုလို၊ “သံဃိကဖြစ်လျှင်သာ ဂရုဘဏ် မဟုတ်သော ဘိသိဗိမ္ဗောဟနမည်သည် မရှိ”ဟု ဆိုလိုသည်။)

လောဟကုမ္ဘီ- သံ, ကြေးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အိုးငင်း၊ လောဟဘာဏကံ- သံ,ကြေးတို့ဖြင့်ပြုအပ်သော ရေလှောင်အိုးစရည်းငင်း၊[“ဘာဏကော တု အရဉ္ဇရော—အဘိဓာန်”—၄၅၆] လောကကဋာဟံ- သံ, ကြေးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျဉ်းအိုးငင်း၊ ဇုတိ- သို့၊ ဇုမာနိ တိဏိ- ၅၂ မျိုးတို့သည်၊ မဟန္တာနိဝါ-ကြီးကုန်သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်၊ ခုဒ္ဒကာနိဝါ- ငယ်ကုန်သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပသတမတ္တာ ဥဒကဉ္ဇလာနကာနိ - တလက်ဖက်မျှသော ရေကို ယူနိုင်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ)ပိ-ဖြစ်ကုန်လော်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိဝေယ - ဂရုဘဏ်တို့ချည်းသာတည်း၊ ပန-ကား၊ လောဟဝါရကော - သံရေအိုး ကြေးရေအိုးကို၊ ကာဠလောဟ တမ္ဗလောဟ ဝဋ္ဋလောဟ ကံသလောဟာနံ- သံ, ကြေးနီ, ကြေးပုတ်, ကြေးဖြူတို့တွင်၊ ယေနကေနစိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသော သံ, ကြေးဖြင့်၊ ကတော-ပြုအပ်သော၊ သိဟဋ္ဌဒီပေ-သိဟိုဋ်ကျွန်းဥ၌၊ ပါဒဂ္ဃဏကော-တပါဒကိုယူနိုင်သော

× × × × × × ×

အကပ္ပိယံ ကပ္ပိယံဝါ။ ။အကပ္ပိယံဝါ မဟဋ္ဌံ ကပ္ပိယံဝါတိ ဇေတ္ထ အကပ္ပိယံနာမ သုဝဏ္ဏမယ မဏ္ဍာဒိ အကပ္ပိယဘိသိဗိမ္ဗောဟနာန် စ၊ မဟဋ္ဌံ ကပ္ပိယံနာမ ဒန္တမယ မဏ္ဍာဒိ ပါဝါရာဒိ ကပ္ပိယအတ္ထရဏာဒိနိ စ၊— သာရတ္ထ၊ အကပ္ပိယံဝါ အာသန္ဒိအာဒိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ဗိမ္ဗောဟနာဒိစ၊ မဟဋ္ဌံ ကပ္ပိယံဝါတိ သုဝဏ္ဏာဒိ ဝိစိတ္တံ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဒိန္နံ၊—ဝိမတိ။ [အကပ္ပိယံဝါ မဟဋ္ဌ ကပ္ပိယံဝါတိ ကပ္ပိယေနဝါ မဟဋ္ဌ ကပ္ပိယေနဝါ ပရိဝတ္တေတွာတိ သမ္မန္ဓေါ၊ — ယောဇနာ။ (ဤယောဇနာ၌ မဟ'ဋ္ဌံ ကပ္ပိယံဝါ နေရာဝယ် “မဟဋ္ဌကပ္ပိယံဝါ”ဟု သမာသ်ရှိ၏၊ ပရိဝတ္တေတွာ၏ လဲလှယ်ကြောင်း ကရိဏ်းကိုလည်း“ကပ္ပိယေနဝါ မဟဋ္ဌကပ္ပိယေနဝါ”ဟု အပိုထည့်သည်။]

ဝိမတိ။ ။“ကာဠလောဟာဒေါဘာဇေတဇ္ဇော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝဋ္ဋကံသ လောဟ မယမ္ပိ ဘာဇနံ ပုဋ္ဌလိကမ္ပိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမ္ပိ ပရိဟရိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ပုဋ္ဌလပရိဟရိတဇ္ဇဿဝ (ပုဋ္ဌိလ်၏ ဥစ္စာဇာဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ယူနိုင် သိမ်းထားနိုင်သော ဘဏ္ဍာ၏သာ) ဘာဇေ

သံရေအိုး ကြေးရေအိုးကို၊ ဘာဇေတမ္ဗော — ဝေဘန်ကောင်း၏၊ စ — ဆက်၊ ပါဒေါနာမ-ပါဒမည်သည်၊ ဝါ-ပါဒဆန့်သော ကြေးအိုးမည်သည်၊ မဂဓနာဠိယာ—မဂဓကွမ်းစားဖြင့်၊ ပဋ္ဋနာဠိမတ္တံ-ငါးကွမ်းစားမျှကို၊ ဂဏှာတိ-ယူနိုင်၏၊ ဝါ-ဆန့်၏၊ တတော-ထိုငါးကွမ်းစားဆန့်သော အိုးထက်၊ အဓိကဂ္ဃဏှနကော-အပိုအလွန်ကိုယူသော အိုးသည်၊(အပိုအလွန်ဆန့်သော အိုးသည်၊)ဂရဘဏ္ဍံ-ဂရုဘဏ်တည်း၊ တာဝ-ပါဠိ အနာဂတမှ ရှေ့ဥုံးစွာ၊ ဇုမာနိ-၌ အိုးတို့သည်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတာနိ-လာကုန်သော၊ လောဟဘာဇနာနိ-သံအိုး, ကြေးအိုးတို့တည်း။ [“ လောဟကုမ္ဘိ လောဟဘာဏကံ လောဟဝါရကော လောဟကဋာဟံ”ဟု ပါဠိတော်၌လာသည်။]

ပန- ကား၊ ပါဠိယံ- ၌၊ အနာဂတာနိပိ- မလာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခါရ—ရေကယား၊ ဝါ-ရေတကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟ-ထွေးခံ၊ ဝါ—လက်ဆေးခံ၊ ဥဠုင်္ကော်-ရေမှုတ်၊ ဒဗ္ဗီ-ယောင်းမ၊ ကဋစ္ဆု-ယောက်ချို၊ ဝါ-ဇွန်း၊ ပါတိ- ခွက်၊ တန္ဒုက-စလောင်း၊ သရာဝ-ရေသောက်ခွက်၊ သမုဋ္ဌ-သေတ္တာ၊[သံဘဏ္ဍာ ကြေးဘဏ္ဍာ အခန်းဖြစ်၍ ဖါ, ပခြုံ”ဟု မပေးရ။] အင်္ဂါရကပလ္လ - မီးအိုးကင်း၊ ဂူမကဋစ္ဆု အာဒီနိ— မီးမွေ ယောင်းမ အစရှိသော ဘဏ္ဍာတို့သည်၊ ခုဒ္ဒကာနိ ဝါ-ငယ်သော ဘဏ္ဍာတို့သည်ၚင်း၊ မဟန္တာနိဝါ- ကြီးသော ဘဏ္ဍာတို့သည်ၚင်း၊ သမ္ဘာနိ-အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာတို့သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိ-ဂရုဘဏ်တို့တည်း၊ ပတ္တော - သပိတ်ၚင်း၊ အယထာလကံ - သံခွက်ၚင်း၊ တမ္ဗလောဟထာလကံ-ကြေးနီခွက်ၚင်း၊ ဇုတိ-သို၊ ဇုမာနိ ပန-၌ ဘဏ္ဍာတို့ကိုကား၊ ဘာဇနီယာနိ—ဝေဘန်ကောင်းကုန်၏၊ [မဟာပစ္စရိဝါဒကို ပြလိုလျှင် ကံသလောဟ ဝဠဉလောဟ စသည်မိန့်၊] ကံသလောဟ ဝဠဉလောဟ ဘာဇနဝိကတိ-ကြေးဖြူ ကြေးပုတ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ခွက်အထူးသည်၊ သံဃိကပရိဘောဂေနဝါ-သံဃိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်သော်ၚင်း၊ [မိမိထက် ကြီးသော ရဟန်းလာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သုံးခွင့်ပေးခြင်းကို “ သံဃိကပစ္စည်း သုံးစွဲနည်း” ဟု ဆိုသည်။] ဂိဟိဝိကဋာ-လူတို့အထူးပြုအပ်သောဥစ္စာသည်၊(သမာနာ)ဝါ-ဖြစ်သော်ၚင်း၊(ပရိဘုဉ်ကုံ-သုံးစွဲခြင်းငှါ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ပဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန—ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းကို သုံးစွဲ

× × × × × × ×

တမ္ဗတ္ထာတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဥပရိ “ ကံသလောဟ ဝဠဉလောဟ ဘာဇနဝိကတိ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋာဝါ ဝဋ္ဋတိ”တိ အာဒိဒ္ဂကေန မဟာပစ္စရိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဇုမဿ ဟိ “ဝဠဉလောဟ ကံသလောဟာနံ ဍယေန ဂကေနစိ ကတော သိဟဠဒီပေ ပါဒ ဂဏှနကော ဘာဇေတမ္ဗော”တိ ဝုတ္တဿ မဟာအဋ္ဌကထာဝစနဿ ပဋိက္ခေပါယ တံ မဟာပစ္စရိဝစနံ ပဋ္ဌာ ဒဿိတံ၊တသ္မာ ဝဠဉလောဟကံသလောဟမယံ ယံကိဉ္စိ ပါဒဂ္ဂဏှနကဝါရကမ္ပိ ဥပါဒါယ အဘာဇနီယမေဝ၊ ဂိဟိဟိ ဒိယျမာနမ္ပိ ပုဂ္ဂလဿ သမ္ပဒါနဘူတမ္ပိ နဝဋ္ဋတီတိ။

နည်းဖြင့်၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ဌါ၊) နဝန္ဒတိ - မအပ်၊ ဟိ - မှန်၊ ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ-ကြေးဖြူအစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ခွက်သည်၊ သံဃဿ - အား၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သည်၊ (သမာနံ) ပိ - သော်လည်း၊ ပါရိဟာရိယံ - သွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ, ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ဌါ၊) နဝန္ဒတိ၊ ဂိဟိဝိကဋနိဟာရေနဝ- လူတို့သည် အထူးတလည်ပြုအပ်သော ဥစ္စာကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ [လူ့ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲနည်းဖြင့်သာ၊] ပရိဘုဉ္ဇိတမ့ဲ- သုံးစွဲထိုက်၏၊ ဇာတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ- ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဘာဇနဝိကတိ-ကြေးခွက်အထူးကို၊ ထပေတ္ဝာ-၍၊ အညသ္မိမ္ပိ-အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ကပ္ပိယလောဟဘဏ္ဍေ—အပ်သော သံဘဏ္ဍာ, ကြေးဘဏ္ဍာတွင်၊ အဇ္ဈနိ-မျက်စဉ်းကျည်ကိုဂင်း၊(မျက်စဉ်းထည့်စရာ ကြေးဘူး သံဘူးကိုဂင်း၊ "ဘာဇနိယံ"၌စပ်၊) အဇ္ဈနိသလာကာ-မျက်စဉ်းတံကိုဂင်း၊ ကဏ္ဏမလဟရဏိ- နဖါချေးကလော်ကိုဂင်း၊ သူစိ- အပ်ကိုဂင်း၊ ပဏ္ဍုသူစိ - (ပေရွက်ကိုရေးကြောင်းဖြစ်သော) ကညစ်ကိုဂင်း၊ [ပဏ္ဍုသူစိနာမ လေခနိတိ မဟာဝဋ္ဋိပဒေ ဝုတ္တံ - သာရတ္ထ။] ခုဒ္ဒကော—ငယ်သော၊ ပိပ္ပလိကော - ဒါးငယ်ကိုဂင်း၊ ခုဒ္ဒကံ-ငယ်သော၊ အာရကဏ္ဏကံ-အပ်နဖါးထွင်း စူးကိုဂင်း၊ ကုဉ္ဇိကာ-သံကောံကိုဂင်း၊ တာဠံ-မင်းတုပ်ကိုဂင်း၊ ကတ္တရယဋ္ဌိဝေဓကော- တောင်ဂွေးဥ၌ စွပ်အပ်သော သံကွင်းကြေးကွင်းကိုဂင်း၊["ကတ္တရယဋ္ဌိဝလယံ"ဟု ကခ်ါဋ္ဌိကာဖွင့်သောကြောင့် "ကတ္တရယဋ္ဌိဝေဓကော" ဟု တပုဒ်တည်းရှိစေ၊] နတ္ထုဒါနံ - နှာကိုပေးကြောင်း ဖြစ်သော အတံကိုဂင်း၊ ဝါ— နှာနပ်တံကိုဂင်း၊ ဘိန္ဒိဝါလော—ခရင်းကိုဂင်း၊ လောဟကုဋ္ဌော- သံတူကိုဂင်း၊ (ကြေးတူလည်း ဖြစ်နိုင်သည်၊) လောဟကုန္ဒိ - သံချေးကိုဂင်း၊ (ဤသို့ ရှေးနိုသယပေး၏၊) [ကုန္ဒဓာတ်သည် ဆေဒနအနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် "လောဟကုန္ဒိ-သံကို ဖြတ်ကြောင်း အရာဝတ္ထု" ဟု ပေးရလျှင် သင့်မည်ထင်သည်။] လောဟဂုဠော — သံလုံးကိုဂင်း၊ လောဟဝိလ္လိ-သံတွေ့ခဲကိုဂင်း၊(သံတို့ကိုစုပေါင်း၍ထားအပ်သော အခဲကိုဂင်း၊) လောဟစက္ကလိကံ — သံစက်ဝန်းကိုဂင်း၊ အညမ္ပိ — အခြားလည်း ဖြစ်သော၊

× × × × × × ×

ပါရိဟာရိယံ။ ။ပရိဟရိယတေ— သွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်၏၊ ဇာတိ ပရိဟာရိယံ၊ ပရိပုဗ္ဗဟရဓဲဘတ်,ဏျုပစ္စည်း၊ ပရိဟာရိယမေဝ ပါရိဟာရိယံ၊ သွားလေရာရာ၌ ဆောင်ယူ၍ သုံးဆောင်အပ်သောခွက်ကို "ပါရိဟာရိယ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုကံသလောဟစသော ခွက်ကို သပိတ်ကဲ့သို့ သိမ့ဲသိမ်းဆည်း၍ မိမိ သွားလေရာရာ ဆောင်ယူသုံးစွဲခြင်းငှါ မအပ်-ဟူလို။ [ပါရိဟာရိယံ နဝန္ဒတိတိ ပတ္တာဒိပရိက္ခာရံ ဝိယ သယမေဝ ပဋိသာမေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နဝန္ဒတိ၊ ဂိဟိသန္တကံဝိယ အာရာမိကာဒယော စေ သယမေဝ ဂေါပေတ္ဝာ ဝိနိယောဂကာလေ (သုံးစွဲရာ အခါ၌)၊ အာနေတ္ဝာ ပဋိနေန္တိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝန္ဒတိ၊ ပဋိသာမေတ္ဝာ ဘိက္ခူနံ ဒေဒထာတိ ဝတ္တုမ္ပိ ဝန္ဒတိ။- ဝိမတိ]။

ဝိပ္ပကတ္ထလောဟဘဏ္ဍံ - အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သေးသော သံဘဏ္ဍာ, ကြေးဘဏ္ဍာကိုဎင်း၊ (ပြု၍ မပြီးသေးသော သံဘဏ္ဍာ ကြေးဘဏ္ဍာကိုဎင်း၊) ဘာဇနီယံ-ဝေဘန်ကောင်း၏။

ပန-ကား၊ ဓူမနေတ္တ-ဆေးတံ၊("တမာကူ"ဟုဎင်း, "ပန်းတူ"ဟုဎင်း ခေါ်ကြ၏၊) ဖါလ - ထယ်သွား၊ ဒီပရုက္ခ - ဆီမီးတိုင်၊ ဒီပကပလ္လက - ဆီမီးအိုးကင်း (ဆီမီးခွက်)၊ သြလမ္ဗကဒီပ - တဲ့လျှားကျသော ဆီမီး၊ ဝါ-ဆီမီးဆွဲ၊ ဇုတ္ထိပုရိသ တိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ- မိန်းမရုပ်, ယောကျ်ားရုပ်, တိရစ္ဆာန်ရုပ်တို့သည်ဎင်း၊ အညာနိ - ကုန်သော၊ ဘိတ္တိစ္ဆဒနကဝါဠာဒိသု - နံရံ, အမိုး, တံခါးရွက် အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗာနိဝါ - ကပ်ဆောင်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာတို့သည်ဎင်း၊ အန္တာမသော— အားဖြင့်၊ လောဟဓိလကံ -- သံတံသင်းကို၊ (ပျဉ်ပြား စသည်၌ ရိုက်နှက်စရာသံချောင်းကို၊)ဥပါဒါယ-ကပ်ယူ၍၊ဝါ-အစပြု၍၊သမ္ဘာနိ-နသော၊ လောဟဘဏ္ဍာနိ — တို့သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ — ဂရုဘဏ်တို့ ချည်းသာ၊ ဟောန္တိ၊ အတ္ထနာ-မိမိသည်၊ လဒ္ဓါနိ-ရအပ်ကုန်သည်၊(သမာနာနိ)ဖိ-နှင့်သော်လည်း၊ ပရိဟရိတ္ထာ-ကိုယ်ပိုင် အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းဆည်း ဆောင်ထား၍၊ ပုဂ္ဂလိက ပရိဘောဂေန-နည်းဖြင့်၊ နပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ-ထိုက်ကုန်၊ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ—နည်းဖြင့်သော်ဎင်း၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ-တို့သည်၊(သမာနာနိ)ဝါ-နှင့်သော်ဎင်း၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ဌါ၊) ဝန္တိ၊ တိပုဘဏ္ဍေပိ-သလွဲဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ ဝါ-ခဲဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဒီရပါသာဏမယာနိ — နို့ရည် အဆင်း ရှိသော

× × × × × × ×

ဓူမနေတ္တ၊ပေ၊ရူပကာနိ။ ၊ယောဇနာ၌"ဇုတ္ထိပုရိသ တိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ" ကို ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်လုပ်၍ ဓူမနေတ္တစသည်တို့၏ ဝိသေသနဟု ဆိုလေသည်၊ မိန်းမရုပ် ယောကျ်ားရုပ် တိရစ္ဆာန်ရုပ်ရှိသော ဓူမနေတ္တစသည်–ဟူလို၊ ဓူမနေတ္တ၌ + ဖါလေ၁စ+ ဒီပရုက္ခေ၁စ+ ဒီပကပလ္လကေ၁စ + သြလမ္ဗကဒီပေါစ+ ဓူမနေတ္တ ၊ပေ၊ သြလမ္ဗကဒီပါ၊ ဇုတ္ထိပုရိသ တိရစ္ဆာနဂတသဒ်ါတာနိ + ရူပါနိ + ဧတေသု + အတ္ထိတိ ဇုတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ၊ဓူမနေတ္တ၊ပေ၊သြလမ္ဗကဒီပါစ+တေ+ဇုတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ စေတိ ဓူမနေတ္တ၊ပေ၊ ရူပကာနိ၊ ဝိသေသန ပရနိပါတော၊ – ယောဇနာ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား " ဓူမနေတ္တ၊ပေ၊ရူပကာနိ "ကို ကဝါဠာဒိသု ဥပနေတဗ္ဗာနိ–၌စပ်၏၊ မိမိကား၊ "လောဟဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ ဟောန္တိ"၌ စပ်စေလိုသည်။

အတ္တနာ လဒ္ဓါနိဖိ။ ။ အတ္တနာ လဒ္ဓါနိဖိတိ အာဒိနာ ပဋိဂ္ဂဟဏော ဒေါသောနတ္ထိ၊ ပရိဟရိတ္ထာ ပရိဘောဂေါဝ အာပတ္တိကရောတိ ဒဿေတိ၊ယထာစေတ္ထ၊ဧဝံ ဥပရိ အဘာဇနီယဥ္စါသိအာဒိသု အတ္တနော သန္တကေသုပိ၊–ဝိမတိ။

ဒီရပါသာဏမယာနိ။ ။မုဒုက ဒီရဝဏ္ဏပါသာဏမယာနိ–နို့ရည်အဆင်းကဲ့သို့ ဖြူဖွေးနူးညံ့သောကျောက်ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ [ဒီရံဝိယာတိ ဒီရော၊ (ပါသာဏော)၊ ဤကျောခံစာရေးရာ, ဘုရားဆင်းတုတော် ထုရာ၌ အသုံးပြုအပ်သော ကျောက်မျိုးထက်ပင်

ကျောက်ဖြူဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ တန္ဆကသရကာဒီနို-စလောင်း, သောက်ခွက်အစရှိသည်တို့သည်၊ ဂရဘဏ္ဍာနိယော၀-တို့ချည်းသာ၊ ပန-ကား၊ ဃဋ္ဋကော-ကြာသွတ်အိုးသည်ၵင်း၊ (ကြာပန်းစိုက်ဘို့ အိုး)၊ တေလဘာဇနံ၀ါ-ဆီအိုးသည်ၵင်း၊ ပါဒဂ္ဂဏ္ဌနကတော-တပါဒကို ယူနိုင်သော အိုးထက်၊ အတိရေကမေ၀-ပိုလွန်သော အိုးသည်သာ၊ ဂရဘဏ္ဍံ-တည်း၊ သု၀ဏ္ဏရဇတ အာရကူဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ – ရွှေခွက်, ငွေခွက်, ကြေး၀ါခွက်, ဖလိစ်ခွက်, တို့သည်၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ-တို့သည်၊(သမာနာနိ)ပိ-ကုန်သော်လည်း၊ နဝန္နန္တိ-န်၊ သံဃိကပရိဘောဂေနဝါ – နည်းဖြင့်သော်ၵင်း၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေနဝါ-နည်းဖြင့်သော်ၵင်း၊ ပဂေ၀-ရှေးဥုးမဆွ အစကပင်၊(ပရိဘုဉ်တုံ-သုံးစွဲခြင်းငှ၊ နဝန္နန္တိ-န်၊) ပန-ဆက်၊ သေနာသနပရိဘောဂေ-ကျောင်းအသုံးအဆောင်၌၊ အာမာသမ္မိ-ဘုံးသပ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ– ကိုင်ကောင်းသည်လည်းဖြစ်သော၊ အနာမာသမ္မိ – မသုံးသပ်အပ် သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ – မကိုင်ကောင်းသည်လည်းဖြစ်သော၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

× × × × × × ×

ဖြူဖွေးသော ကျောံတမျိုးရှိသေး၏၊ ထိုကျောက်မျိုးကို "ဒိရပါသာဏ" ဟု ခေါ်သည်၊ ဒိရပါသာဏော + ကတာနိ ဒိရပါသာဏမယာနိ၊] "တန္ဆက– စလောင်း" ဟူရာ၌ ဒီးအိမ်အပေါ်က ဖုံးအုပ်ကြောင်း စလောင်းမျိုးကိုယူပါ။

သု၀ဏ္ဏ၊ပေ၊နဝန္တိ။ ။ "အာရကူဋ္ဌ–ကြေး၀ါ" ဟု အဘိဓာန် နိဃဏ္ဍုသစ်ပေး၏၊ ရှေးက "တေးခပ်ပြာ" ဟု ပေးကြ၏၊ "ဇာတိဖလိက–ဖလ်အစစ်ဖြင့်ပြုအပ်သောခွက်" ချက်ဖန်မဟုတ်သော တွင်းထွက်ဖလ်တမျိုး ရှိသေးဟန်တူသည်၊ ရှေးဆရာတော်ကြီးများကား ကျောက်သလင်းကို "ဇာတိဖလိက" ဟု ယူတော်မူကြ၏၊ ရွှေခွက်စသော ထိုခွက်တို့သည် အထည်ဝတ္ထုရင်းကိုယ်က မသုံးသပ်–မကိုင်တွယ်ကောင်းသောကြောင့် ဂိဟိဝိကဋ္ဌ ဖြစ်သော်လည်း မသုံးသပ်အပ်ကုန်၊ ဤစကားအရ "ဆွမ်းကျွေးရာ စသည်၌ လူတို့က ငွေရွေခွက်, ငွေကွမ်းအစ်, ငွေထုံးဗူး, ငွေဖလား စသည်ဖြင့် ကပ်တပ်ကြ၏၊ ထိုအားလုံးကို မအပ်" ဟု မှတ်ပါ။

သေနာသန၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိ။ ။ "သု၀ဏ္ဏ ဘာဇနစသည်တို့သည် သေနာသန ပရိဘောဂဖြစ်သော်လည်း မအပ်ကုန်" ဟု မှတ်ရမည်လော ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "သေနာသနပရိဘောဂေ ပန" စသည်မိန့်၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်အဖြစ်ဖြင့် ကျောင်းအား လှူထားသော (သံဃိက ပုဂ္ဂလိက မဟုတ်သော) ရွှေညောင်စောင်း (ခဋ္ဌင်) ရွှေအင်းပျဉ် (ကုလားထိုင်) ငွေထွေးခံ ငွေရေတကောင်း ရွှေရေခွက် ငွေရေခွက် ကြေး၀ါခွက် ဖလိစ်ခွက်များကို အကြောင်းအားလျော်စွာ သုံးသပ် ကိုင်တွယ်၍ သုံးစွဲကောင်း၏–ဟူလို။ [သု၀ဏ္ဏာဒိမယမ္မိ သမ္ဗံ တံ အာမသိတ္ဘာ၀ိ ပရိဘုဉ်တုံ ဝဋ္ဋတိ–၀ိမတိ၊] ထိုသို့သုံးစွဲရာ၌ ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကိုသုံးစွဲနည်းမျိုး သံဃိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းမျိုးတို့ဖြင့်ကား အပ်မည် မဟုတ်ပါ၊ ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင်အဖြစ်ဖြင့် တရံတခါ သုံးဆောင်ခြင်းကိုသာ အပ်၏ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။

ဝါသိအာဒီသု-ပဓွပ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝါ– ဒါးငယ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ (အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော ပရသု စသည်ကို ယူ၊) ယာယဝါသိယာ–အကြင် ဒါးငယ်ဖြင့်၊ ဒန္တကဋ္ဌေ ဒနံ ဝါ-ဒန်ပူဖြတ်မှကိုသော်၎င်း၊ ဥစ္ဆု၊တစ္ဆနံ ဝါ-ကြံခဲ့ခွါမှကိုသော်၎င်း၊ ထပေတွာ-၍၊ အညံ-သော၊ မဟာကမ္မံ-ကြီးသော အမှုကို၊ ကာတုံ-ငှါ၊ နသက္ကာ–မတတ်ကောင်း၊ အယံ-ဤပဓွပ်ငယ်ကို၊ ဝါ-ဤဒါးငယ်ကို၊ ဘာဇနီယာ-ဝေဘန်ကောင်း၏၊ [ဝါသိကို "ပဓွပ်" ဟု ပေးရိုးရှိ၏၊ ဒန်ပူဖြတ်ခြင်း, ကြံခွံခွာခြင်း အလုပ်မျိုးကို ဒါးငယ်ဖြင့် လုပ်ခြင်းသာ လွယ်ကူ၏၊ ပရိကွာရာ(ဂ)ပါးထဲ၌လည်း "ဝါသိ" အရ ဒါးငယ်ကို ယူသင့်သည်။] တတော-ထိုပဓွပ်ငယ်ဆက်၊ ဝါ-ထို ဒါးငယ်ထက်၊ မဟတ္တရိ-ကြီးသော၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ အာကာရေန - အခြင်းအရာဖြင့်၊ (ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊) ကတာ-ပြုအပ်သော၊ ဝါသိ-သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ- ချည်းသာ၊ ပန-ကား၊ ပရသု-ပုဆိန်သည်၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဝဇ္ဇာနံ-ဆေးဆရာတို့၏၊ သိရာဝေဓနပရသုပိ-အကြောကို ဖေါက်ထွင်းကြောင်း ပုဆိန်သည်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာ၊ ကုဋ္ဌာရိယံ - ဒါးမဋ္ဌ၊ ပရသုသဒိသော ဧဝ - ပုဆိန်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန- ကား၊ ယာ-အကြင် ဒါးကို၊ အာဝုဓ သခ်ေပန - လက်နက်အသွင်ဖြင့်၊ ကတာ - ပြုအပ်ပြီ၊ အယံ-ဤဒါးကို၊ အနာမာသာ-မသုံးသပ်အပ်။

ကုဒါလော-ပေါက်တူးသည်၊ အန္တမသော- အားဖြင့်၊ စတုရဂ်လမတ္တော-လက် ၄ သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ (သမာနော)ဝိ-ဖြစ်သော်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာ၊ နိခါဒနံ-ဆောက်သည်၊ စတုရဿမုခံ ဝါ - ၄ ထောင့်အဖျားရှိသော ဆောက်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဒေါဏိမုခံ ဝါ-စားကျင်းကဲ့သို့ အဖျားရှိသော ဆောက်ခုံးသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဝင်္ကံ ဝါ-ကောက်သောပုံသဏ္ဌာန် ရှိသော ဆောက်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဥဇုကံ ဝါ - ဖြောင့်သောပုံသဏ္ဌာန် ရှိသော ဆောက်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အန္တမသော - အားဖြင့်၊ သမ္မဉ္ဇနီ ဒဏ္ဍကဝေဓနမို့ - တံမြက်စည်းရိုးကိုထွင်းကြောင်း ဆောက်သည်လည်း၊ ဒဏ္ဍ ဗဒ္ဓံ - အရိုးဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်၊ စေ ဟောတိ - အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ - ချည်းသာ၊ ပန-ကား၊ သမ္မဉ္ဇနီဒဏ္ဍဓာနကံ - တံမြက်စည်းရိုးကို ထွင်းကြောင်း ဖြစ်သော ဆောက်သည်၊ အဒဏ္ဍကံ- အရိုးမရှိသည်၊ ဖလမတ္တမေဝ- အသွားမျှသည်သာ၊ (ဟောတိ-အုံ့၊) ယံ-အကြင်ဆောက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သိပါဋိကာယ-အိတ်ငယ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ - ထည့်၍၊ ပရိဟရိတုံ - ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းဆောင်ထားခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- ၏၊ တံ- ထိုဆောက်ကို၊ ဘာဇနီယံ- ၏၊ သိခရမ္ဘိ-စူးကိုလည်း၊ နိခါဒနေနေဝ - ဆောက်ဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟိတံ - သိမ်းယူအပ်ပြီ၊ (ပါဠိတော်၌ "သိခရဏိ"မပါသော်လည်း နိခါဒနဖြင့် သိမ်းယူပါ-ဟူလို။)

ယေဟိ မနုဿေဟိ-တို့သည်၊ ဇိဟာရေ-၌၊ ဝါသိအာဒီနိ-ပဓွပ်(ဒါး)အစ
ရှိသည်တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ဒိန္နာနိ - လူထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟာန္တိ - နှစ်၏၊
ဘေစ-ထိုးလူတို့သည်လည်း၊ ယရေ-အိမ်ကို၊ ဒမေ့ဝါ- မီးလောင်အပ်သော်၎င်း၊
စောရေဟိ - ဒါးမြှောက်တို့သည်၊ ဝိလုတ္တေဝါ— လုယက် ဖျက်ဆီးအပ်သော်၎င်း၊
ဘန္တေ-တို့၊ နော- တပည့်တော်တို့အား၊ ဝါ- တို့၏၊ ဥပကရဏေ- ပဓွပ် အစရှိ
သော အဆောက်အဦးတို့ကို၊ ဒေထ - ပေးပါကုန်၊ ပုန - တဖန်၊ ပါကတိကေ-
ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်တို့ကို၊ ကရိဿာမ - ပြုပါကုန်အံ့၊ ဇုတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ-
လျှောက်ကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဒါတဗ္ဗာ၊[ပါကတိကေတိ ပကတိယာ ဌိတော၊ ယထာ
ပဌမံ ဌိတာ ဟောန္တိ၊ တထာ (ထို ပဌမရှိသည့်အတိုင်း၊) ကရိဿာမာတိ
အတ္ထော၊ - ယောဇနာ၊ "အစားဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါမည်" ဟူလို။] သစေ
အာဟရန္တိ - အကယ်၍ ဆောင်ကုန်အံ့၊ (ပြန်၍ ပို့ကုန်အံ့၊) (ဧဝံ သန္တေ သု)၊
နဝါရေတဗ္ဗာ-မတားမြစ်ထိုက်ကုန်၊ (ပြန်၍မပို့ပါနှင့်တော့ဟု မတားမြစ်ထိုက်
ကုန်၊) အနာဟရန္တာပိ - မဆောင်ကုန်သော လူတို့ကိုလည်း၊ နစောဒေတဗ္ဗာ-
မစောဒနာထိုက်ကုန်၊ ဝါ - မတောင်းထိုက်ကုန်။

ကမ္မာရ - ပန်းဘဲသမား၊ ဝါ - ပန်းတိမ်သည်၊ (ကမ္မာရော ရဇတသေဝ,
နိဒ္ဒမေ မလမဉ္ဇာနော " ဟူသော ဓမ္မပဒ မလဝဂ်လာ ဂါထာ၌ကား "ကမ္မာရ-
ပန်းတိမ်သည်"ဟူသော ဒုအနက်နှင့် သင့်လျော်၏။] တန္နကာရ- ပန်းတင်းသည်၊
ဓုဉ္ဇကာရ-ပန်းပွတ်သမား၊ နဠကာရ-ကျူးထရံသည်၊ မဏိကာရ-ရွှဲထွင်းသမား၊
ပတ္တဗန္ဓကာနံ- သပိတ်ဖာသမားတို့၏၊ [ပတ္တမန္ဓကောနာမ ပတ္တဿ ဂဏ္ဌိကာဒိ
ကာရကော-ကခ်ဒါဋီကာ၊] အဓိကရဏိ၊ပေါမုဋ္ဌိက-တူငယ်၊ သဏ္ဍာသ- သံညှပ်၊
တုလာဒိနိ-ချိန်ခွင်အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ-နှင်သော၊ လောဟမယဥပကရဏာ
နိ- သံ, ကြေးဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော အဆောက်အဦးတို့သည်၊ သံယေ- ၌၊ ဝါ-
အား၊ ဒိန္နကာလတော-လူအပ်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိ- တို့တည်း၊
တိပုကောဋ္ဌကာ၊ပေါဥပကရဏေသု- သလွဲ ဖြတ်တောက်သူ, ရွှေပန်းတိမ်သည်,
သားရေနယ်သမားတို့၏ အဆောက်အဦးတို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ပန-အထူးကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ တိပုကောဋ္ဌက ဥပကရ
ဏေသု-သလွဲဖြတ်သူ၏ အဆောက်အဦးတို့တွင်လည်း၊ တိပုဆွဲဒန သတ္ထက်-
သလွဲဖြတ်ကြောင်း ဒါးငယ်ငင်း၊ သုဝဏ္ဏကာရ ဥပကရဏေသု - ရွှေပန်းတိမ်
သည်၏ အဆောက်အဦးတို့တွင်၊ သုဝဏ္ဏဖဆွဲဒန သတ္ထက် - ရွှေကိုဖြတ်ကြောင်း
ဒါးငယ်ငင်း၊ စမ္မကာရ ဥပကရဏေသု-သားရေနယ်သမား၏ အဆောက်အဦး
တို့တွင်၊ ကဘပရိကမ္မ စမ္မ ဆိန္နနက်-ပြုအပ်ပြီးသောပရိကမ္မရှိသော သားရေနယ်
ကို ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ခုဒ္ဒကသတ္ထက်-ဒါးငယ်ငင်း၊ ဇုတိ-သို့၊ ဇုမာနိ-ဤ
ဒါးငယ်တို့သည်၊ ဘာဇနီယဘဏ္ဍာနိ-တို့တည်း၊[အမွေးအမျှင်မျှားကို စင်ကြယ်

စေအပ် , နေလ္ပန်းအပ်ပြီးသည်ကို "ကတပရိကမ္မစမ္မ" ဟု ဆိုသည်။] နှ ဟာပိတ တုန္နကာရဉပကရဏောသုပိ-ဆတ္တာသည်, အပ်ချုပ်သမား တို့၏အဆောက်အဉုး တို့တွင်လည်း၊ မဟာကတ္တရိ - ကြီးစွာသော ကပ်ကျေးကိုင်း၊ မဟာသတ္ထာသံ-ကြီးစွာသော သံညှပ်ကိုင်း၊ မဟာပိပ္ပလိကမ္ဗ-ကြီးစွာသော သင်ခုန်းဒါးကိုင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသောဘဏ္ဍာကို၊ ဘာဇနီယံ - ၏၊ မဟာကတ္တရိ အာဒီနိ - ကြီးစွာသော ကပ်ကျေး အစရှိသောဘဏ္ဍာတို့သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိ-တို့တည်း။ [ဤတွင် လောဟဘဏ္ဍာနှင့်စပ်သော စကားအား လုံး ပြီးဆုံးပြီ။]

ဝလ္လိအာဒီသု-နွယ်အစရှိသည်တို့၌၊(ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)ဝေတ္တ ဝလ္လိအာဒိကာ-ကြိမ် တည်းဟူသော နွယ် အစရှိသော၊ ယာ ကာစိ-သော၊ အမ္ဗ ဗာဟုပ္ပမာဏာ-လက်ရုံးထက်ဝက် ပမာဏရှိသော၊ ဝလ္လိ-နွယ်သည်၊ သံဃသ-အား၊ ဒိန္နာ - လှူအပ်သည်၊ (သမာနာ)ဝါ - သော်ငှင်း၊ တတ္ထ ဇာတကာ - ထို သံဃိကမြေ၌ ပေါက်သည်၊ (သမာနာ) ဝါ - သော်ငှင်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတာ - စောင့်ရှောက်အပ်, လုံခြုံစေအပ်သောနွယ်သည်၊ (ကခ်ါ၌ "ရက္ခိတ ဂေါပိတာ ဝ"ဟု ရှိသည်၊) ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ သာ-ထိုနွယ်သည်၊ သံဃကမ္မေ-သံဃာ၏ အလုပ်ကိုငှင်း၊ စေတိယကမ္မေစ - စေတီ၏ အလုပ်ကိုငှင်း၊ ကတေ - ပြုအပ်ပြီး သော်၊ အတိရေကာ - ပိုနေသည်၊ သစေ ဟောတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုဂ္ဂလိက ကမ္မေ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအလုပ်၌၊ ဥပနေတုံ-ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ၊ (သုံးစွဲ ခြင်းငှါ၊) ဝဋ္ဋတိ- ၏၊ ပန - ဗျတိရိက်ကား၊ အရက္ခိတာ - မစောင့်ရှောက်အပ် သော ကြိမ်, နွယ်သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ- ဂရုဘဏ်သည်ပင်၊ နှ ဟောတိ-မဖြစ်၊ သုတ္တ, မကစိ, ဝါက, နာဠိကေရဟီရ စမ္မမယာ-ချည်ဖြင့်ပြုအပ်, သင်ပန်းလျှော် ဖြင့် ပြုအပ်, အုန်းဆံမျှင်ဖြင့်ပြုအပ်, သားရေဖြင့်ပြုအပ်ကုန်သော၊ ရဇ္ဇုကာဝါ-ကြိုးငယ်တို့သည်ငှင်း၊ ယောတ္တာနိဝါ - သားရေကြိုးတို့သည်ငှင်း၊ ဝါကေစ-သင်ပန်းလျှော်တို့ကိုသော်ငှင်း၊ နာဠိကေရဟီရေစ - အုန်းဆံမျှင်တို့ကိုသော်ငှင်း၊

× × × × × × ×

အမ္ဗမဟုပ္ပမာဏာ။ ။ အမ္ဗမဟူတိ ကပ္ပရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အံ့သကူဋန်တိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊ ["လက်ရုံး လက်မောင်း၏ တဝက်" ဟူသည် တတောင်ဆစ်မှစ၍ ပခုံးစွန်းတိုင်အောင် အထက်ပိုင်းပမာဏတည်း၊] အမ္ဗမဟုနာမ ဝိဒတ္ထိ စတုရဂ္ဂုလန္တိပိ (တထွာနှင့် လက် ၄ သစ်ဟူ၍လည်း၊) ဝဒန္တိ၊- သာရတ္ထ။

ရက္ခိတ ဂေါပိတာ။ ။လူ သာမဏေစသူကို အစောင့်အရှောက်ထား၍ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ကို "ရက္ခိတ" ဟုငှင်း, သေတ္တာ စသည်တို့၌ သိမ်းထားသကဲ့သို့ လုံခြုံအောင် သိမ်းထားအပ်သည်ကို "ဂေါပိတ"ဟု ခေါ်၏၊ ဂေါဝိယတေ – လုံခြုံစေအပ်၏၊ ဝါ– လုံခြုံအောင် သိမ်းထားအပ်၏၊ ဤတိ ဂေါပိတာ – မည်၏၊ ထိုသို့ ရက္ခိတဂေါပိတ မဟုတ်ဘဲ (မည်သူသုံးသုံး အနေအားဖြင့်) လစ်လျူရှုထားလျှင်ကား သံဃိကမြေ၌ ပေါက်စေကာမူ ဂရုဘဏ်ပစ္စည်း မဟုတ်။

ဝန္ဒေတွာ-ကျစ်၍၊ (လွန်းပေါင်းတင်၍၊) ကတာ-ပြုအပ်သော၊ ဧကဝန်္ဒဝါ-တလွန်းတင် ကြိုးသည်ရင်း၊ ဒွိဝန္ဒဝါ-နှစ်လွန်းတင်ကြိုးသည်ရင်း၊ သံဃသ-အား၊ ဒိန္နကာလတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-တည်း။

ပန - ကား၊ သုတ္တံ - ကျစ်အပ် မကျစ်အပ်သောချည်ကိုရင်း၊ [ဝန္ဒိတဗ္ဗော ဝ အဝန္ဒိတဗ္ဗ သုတ္တံ၊— ကခ်ါဋီကာ၊] အဝန္ဒေတွာ - မကျစ်မူ၍၊ ဒိန္နာ - လှူအပ်ကုန်သော၊ [အချို့စာ၌ " ဒိန်း " ဟု ရှိ၏ မကောင်း၊ ကခ်ါဋီလည်း " ဒိန္နာ " ဟုပင် ရှိသည်၊] မကစိဝါကနာဠိကေရဟိရာစ - သင်ပန်းလျော်မျင် အုန်းဆံမျင်တို့ကိုရင်း၊ ဘာဇနိယာ-ဝေဘန်ကောင်းကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ယေဟိ-အကြင်ဒါယကာတို့သည်၊ တောနိ ရဇ္ဇုကယောတ္တာဒီနိ-ဤ ကြိုးငယ်သားရေကြိုး အစရှိသည့်တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ဒိန္နာနိ - လှူအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေ - ထို အလှူ.ရှင် ဒါယကာတို့ကို၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ကရဏီယေန - ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဟရန္တာ-ဆောင်ယူသည်တို့ကို၊ နဝါရေတဗ္ဗာ-မတားမြစ်ထိုက်ကုန်။

ယောကောစိ- အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ အင်္ဂဏ်လသူစိဒဏ္ဍကမတ္တောပိ-အလျားလက်ရှစ်သစ်, လုံးပတ် သိဟိုဠ်ကညစ်ရိုး အတိုင်း အရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေဠု - ဝါးသည်၊ သံဃသ - အား၊ ဒိန္နော-လှူအပ်သည်၊ (သမာနော)ဝါ-သော်ငင်း၊ တတ္ထ ဇာတကော-ထို သံဃိကမြေ၌ ပေါက်သည်၊ (သမာနော)ဝါ- သော်ငင်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတော- စောင့်ရှောက်အပ်, လုံခြုံစေအပ်သော ဝါးသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ - တည်း၊ သောပိ - ထို ဝါးသည်လည်း၊ သံဃကမ္မေစ-ကိုရင်း၊ စေတိယကမ္မေစ-ကိုရင်း၊ ကတော-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ အတိရေကော - ပိုနေသော ဝါးသည်၊ ပဂ္ဂလိကကမ္မေ - ၌၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပါဒဂ္ဃနက တေလနာဠိ - တပါဒကိုယူနိုင်သော ဆိကျည်တောက်ရင်း၊ ကဉ္စုရယဋ္ဌိ-တောင်ဂွေးရင်း၊ ဥပါဟနဒဏ္ဍကော - ဘိနဝ်ချိဝ်စရာ ဒုတ်ငယ်ရင်း၊ ဆတ္တဒဏ္ဍော - ထီးရိုးဒုတ်ရင်း၊ ဆတ္တသလာကာ - ထီးဝါးခြမ်းစိတ်ရင်း၊ ဇုတိဇုဒံ-ဤ အလုံးစုံသည်၊ ဇတ္တေ-ဤ ဝါးဘဏ္ဍာတွင်၊ [ဇတ္တောတိ ဝေဠုဘဏ္ဍော၊— ကခ်ါဋီကာ။] ဘာဇနိယဘဏ္ဍံ-ဝေဘန်ကောင်းသောဘဏ္ဍာတည်း၊ ဒမ္မဂေဟမနုဿာ-မီးလောင်အပ်သောအိမ်ရှိသော လူတို့ကို၊ ဂဏ္ဍိတွာ - ဝါးတို့ကိုယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တာ-သွားသည်တို့ကို၊ နဝါရေတဗ္ဗာ-နှ။

× × × × × × ×

အင်္ဂဏ်လ၊ပေ၊မတ္တောပိ။ ■အင်္ဂဏ်လသူစိ ဒဏ္ဍကမတ္တောတိ ဒီဃတော အင်္ဂဏ်လမတ္တော၊ ပရိဏာဟတော ပဏ္ဏာသူစိဒဏ္ဍမတ္တော-ပေရွက်ကိုရေးဘို့ရာ ကညစ်တံအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ — သာရတ္ထ၊ ဝိမတိဉ္စကား " အင်္ဂဏ်လသူစိဒဏ္ဍကမတ္တောပိတိ တသရဒဏ္ဍာဒိသူစိအာကာရတန္နဲ့ ဒဏ္ဍကမတ္တောပိ — ရက်ဖေါက်ဒုတ်တံ အစရှိသော ကညစ်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော သေးငယ်သောဒုတ်တံ ပမာဏရှိသည်လည်းဖြစ်သော " ဟု ဖွင့်၏၊ [တသရဒဏ္ဍာဒိဖြင့် အင်္ဂဏ်လပမာဏကို, သူစိအာကာရဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်ကို ဖွင့်သည်။]

ရကွိတဂေါဝိတံ-စောင့်ရှောက်အပ် လုံခြုံစေအပ်သော၊ ဝေဠုံ-ကို၊ ဂဏ္ဍ န္တေန—ယူသော ရဟန်းသည်၊ သမကံဝါ-ညီမျှသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အတိ ရေကံဝါ-ပိုလွန်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ထာဝရံ—ထာဝရဘဏ္ဍာကို၊ အန္တမ သော-အားဖြင့်၊ တံအဋ္ဌနကမ္မိ-ထို ဝါး၏အဖိုးကိုထိုက်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဖါတိကမ်ံ-တိုးပွားမှုကို၊ ကတွာ-၍၊ ဂဟေတမ္မော-၏၊ ဖါကိကမ်ံ- တိုးပွားမှု ကို၊ အကတွာ-၍၊ ဂဏ္ဍန္တေန-သည်၊ တထ္ထေဝ-ထို ကျောင်း၌သာ၊ ဝဋ္ဋမ္မေ တမ္မော-သုံးစွဲထိုက်၏၊ ဂမနကာလေ-အရပ်တပါးသို့သွားရာအခါ၌၊ သံဃိကာ ဝါသေ-သံဃိကကျောင်း၌၊ ထပေတွာ-ထားပြီး၍၊ ဂန္တုံ-သွားရာ၏၊ အသတိ ယာ-သတိမဲ့သဖြင့်၊(အမှတ်တမဲ့)၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂတေန-သွားသော ရဟန်း သည်၊ ပဟိဏိတွာ-စေလွှတ်၍၊ ဒါတမ္မော-၏၊ (“မူလယူရာ ကျောင်းတိုက်သို့ ဝါးကို ပြန်ပို့ရမည် ” ဟူလို၊) ဒေသန္တရံ- အရပ်တပါးသို့၊ (ပြန်၍ မပို့နိုင် လောက်အောင် ဝေးသောအရပ်သို့၊) ဂတေန-ရောံသောရဟန်းသည်၊ သမ္မတ္တ ဝိဟာရေ-ရောံအပ်သောကျောင်းတိုက်၌၊ သံဃိကာဝါသေ-၌၊ထပေတမ္မော-ထားထိုက်၏။[ဤတွင် နွယ်, ကြိုး, ဝါး ဘဏ္ဍာများနှင့်စပ်သောစကားရပ် ပြီးပြီ။]

တိဏာန္တိ-ကား၊ မုဉ္ဇံ-ဖြူဆံမြက်ကိုဎင်း၊ ပဗ္ဗဇဉ္စ-ပြိန်းမြက်ကိုဎင်း၊ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသံ-ဖြူဆံမြက် ပြိန်းမြက်တို့မှ ကြွင်းသော၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ တိဏံ-မြက်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ တိဏံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တတ္ထ-ထို မြက်မရှိသော အရပ်၌၊ ပဿော်ဟိ— သစ်ရွက်တို့ဖြင့်၊ ဆာဒေန္တိ-မိုးကြဲကုန်၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ပဏ္ဏမို-ကိုလည်း၊ တိဏေနေဝ-မြက် ဖြင့်ပင်၊ သင်္ဃိတံ-သွင်းယူအပ်ပြီ၊(“ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော တိဏဖြင့် ပဏ္ဏကိုပါ ယူအပ်ပြီ”ဟူလို။] ဣတိ - သို့၊ မုဉ္ဇာဒီသု—ဖြူဆံမြက် အစရှိသည်တို့ တွင်၊ ယံကိဉ္စိ — သော၊ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇာဏမို — လက်တဆုပ် ပဓာဏ ရှိသည်မူလည်း

× × × × × × ×

ဖါတိကမ်ံကတွာ။ ။သံဃိကဝါးကို ယူ၍သုံးလျှင် ထိုဝါးနှင့် တန်းတူညီမျှသော (သို့မဟုတ်) ထိုဝါးထက် ပိုလွန်သော ထာဝရပစ္စည်းတခုခုကို အစားထားပါ၊ ထိုသို့ ထားစရာ ထာဝရပစ္စည်းမရှိလျှင် မိမိသုံးအပ်သော ဝါး၏တန်ဖိုးလောံ ထိုက်တန်သော အလုပ်တခုကိုလုပ်၍ အစားထားပါ-ဟူလို၊ [ဖါတိကမ္မန္တိ ပဟောနက ကမ်ံ (မိမိစွမ်းနိုင် သော တိုးပွားအောင်ပြုမှုကို) ယတ္တကေန ဝိနာယာဂတေန သမ္မာဒ္ဓနိဗန္ဓနာဒီဟတ္ထ ကမ္မေန ဝိဟာရဿ (ကျောင်းတိုက်၏၊ ကျောင်းတိုက်မှာ၊) ဥုနကတာ နဟောတိ၊ (ယုတ်လျော့သည် အဖြစ်မရှိ)၊ တတ္တာကံ ကတွာတိ အတ္ထော၊—မဟာဝဂ္ဂ စီဝရက္ခန္ဓက ဝိမတိ၊—ကခ်ါဘာသာဋီကာ သဟဓမ္မိကဝဂ် (၁၁) သိက္ခာပုဒ်၌ ဤပုဒ်အဖွင့်ရှိ၏။]

တိဏံ။ ။“မြက်”ဟူရာ၌ နွားစားမြက်မျိုး မဟုတ်၊ အိမ်မိုးရသော သက်ကယ်မြက် မျိုးတည်း၊ မုဉ္ဇနှင့် ပဗ္ဗဇကိုကား ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် “ထပေတွာ” ဟု ဆိုသည်၊ [မြက်ဘဏ္ဍာဥ္စကား ထိုမြက်များလည်း ပါသည်။]

ဖြစ်သော၊ တိဏံ-မြက်အပေါင်းသည်၎င်း၊ တာလပဏ္ဏာဒီသုစ-ထန်းရွက် အစ
ရှိသည်တို့တွင်လည်း၊ ဧကံ-တရွက်သော၊ ပဏ္ဏမို-သစ်ရွက်သည်၎င်း၊ သံဃသ-
အား၊ ဒိန္နံ-သူအပ်သည်၊ (သမာနံ)ဝါ-သော်၎င်း၊ တတ္ထဇာတကံ- ထို သံဃိက
မြေ၌ဖြစ်သည်၊(သမာနံ)ဝါ-သော်၎င်း၊ဗဟာရာမေ-ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌၊
သံဃသ-၏၊ တိဏဝတ္ထုသ္မိံ-မြက်ခင်း၌၊ ဇာတတိဏံဝါ - ပေါက်သော မြက်
သည်၎င်း၊ရက္ခိတဂေါပိတံ-သည်၊(သမာနံ)၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ၊[တိဏ
ဝတ္ထုသ္မိံ နေရာဝယ် "ဒိန္နဝတ္ထုတော" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊] တမြို - ထို မြက်,
သစ်ရွက်သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ပေ၊ အတိရေကံ-ပိုနေသော မြက်သစ်ရွက်
သည်၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိ၊ ဒမုဂေဟမနုဿာ၊ပေ၊ နဝါရေတဗ္ဗာ၊ အင်္ဂဂိလပ္ပမာဏော-
လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသည်၊(သမာနော)ပိ-သော်လည်း၊ ရိတ္တပေါတ္ထကော—
စသမ္မ ကင်းဆိတ်သော ပေရွက်သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-သာတည်း၊[ဤတွင် မြက်
ဘဏ္ဍာနှင့်စပ်သော စကားရပ် ပြီးပြီ။]

× × × × × × ×

အင်္ဂဂိလပ္ပမာဏော။ ။ဝိတ္ထာရတော (အကျယ် အပြန့်အားဖြင့်) အင်္ဂဂိလ
ပ္ပမာဏော၊ (ကခ်ါဋ္ဌိကာသစ်၊) ဤသို့ဖွင့်သော်လည်း လက်ရှစ်သစ် အပြားရှိသော
ပေရွက်သည် အောက်ဆုံးပမာဏရှိသော ပေရွက်မဟုတ်၊"အင်္ဂဂိလပမာဏော"လည်း
အောက်ဆုံး ပမာဏကို ပြသော အရာဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုကခ်ါ ဋ္ဌိကာသစ် ဖွင့်ပုံကို
ဆရာတို့သည် မနှစ်သက်ကြ၊" အင်္ဂဂိလပ္ပမာဏောတိ ဒီဃတော အင်္ဂဂိလပ္ပမာဏော—
အရှည်အားဖြင့် လက်ရှစ်သစ်ပမာဏရှိသော"ဟူသော တေရသကဏ်၏ အဖွင့်ကိုသာ
နှစ်သက်တော်မူကြသည်၊"ပမာဏောပိ"၌ "ပိ"လည်း ဂရုဟာဇောတကပင်၊ "ထိုမျှ
သေးငယ်သော ပေရွက်သော်မှ ဂရုဘဏ်ဖြစ်သေး၏၊ "ထို့ထက် ရှည်လျှင်ကား ဂရု
ဘဏ် ဖြစ်ကြောင်း ပြောဘွယ်မလို"ဟု သမ္မာဝနာပြုပါ။

ရိတ္တပေါတ္ထကော။ ။ရိတ္တပေါတ္ထကောတိ အလိခိတပေါတ္ထကော၊ ဇုဒ္ဓ ပဏ္ဏပ္ပ
သဂ်ေန ဝုတ္တံ-စာမရေးရသေး၍ စာမှ ကင်းဆိတ်သော ပေရွက်၊ ဤသို့ ပေရွက်ကိုထည့်၍
ဆိုခြင်းမှာလည်း ပဏ္ဏနှင့်စပ်လျဉ်းသဖြင့် ထည့်၍ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ [ဤအဖွင့်များကို
ထောက်၍ ထန်းရွက်နှင့် လျဉ်းပါးဘွယ်မရှိသော စာရေးစက္ကူများသည်၎င်း, ရေးသား
ပုံနှိပ်အပ်ပြီးသော ပေစာ, စာအုပ်များသည်၎င်း ဤစကားနှင့်မဆိုင်၊"ဂရုဘဏ် မဟုတ်
ကြ"ဟု မှတ်ပါ။]

ဆရာအချို့။ ။ ရှေးဆရာအချို့ကား "အင်္ဂဂိလပ္ပမာဏောပိ"မှ ပိကို "ရိတ္တ
ပေါတ္ထကောပိ"ဟု ရွေ့ထိုင်စေ၍ "ရိတ္တပေါတ္ထကသော်မှ ဂရုဘဏ်ဖြစ်သေး၏၊ လိခိတ
ပေါတ္ထက၏ ဂရုဘဏ်ဖြစ်ကြောင်းမှာ အထူးဆိုဘွယ် မလို" ဟု သမ္မာဝနာ ပြုကြ၏၊
ထိုသို့ပြုပြီးလျှင် ယခုကာလ စာအုပ်ပေစာများကို"ဂရုဘဏ်"ဟုဝင်း,"ပုဂ္ဂလိကမအပ်"
ဟုဝင်း ဆုံးဖြတ်ကြသေး၏၊ ထို အဆုံးအဖြတ်သည် ကျမ်းရှင်းအာဘော် မဟုတ်ပါ၊
ထို့ပြင်-"ဂရုဘဏ်"ဟု ဆိုတိုင်းလည်း"ပုဂ္ဂလိကမအပ်"ဟု မမှတ်ရ၊ အချို့ ဂရုဘဏ်
များမှာ ပုဂ္ဂလိကခံယူကောင်း၏၊ ထင်ဝရဂရုဘဏ်ဖြစ်သော ဝိဟာရသော်မှ ပုဂ္ဂလိက
ဖြစ်နိုင်သည်ကို သတိပြုပါ။

မတ္တိကာ-မြေညက်သည်၊ ပကတိမတ္တိကာဝါ- ရိုးရိုး မြေညက်သည်မူလည်း၊ ဟောဟု-စေ၊ ပဋ္ဌဝတ္ထာဝါ-ဈမျိုးသော အဆင်းရှိသော မြေညက်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ သုဓာဝါ - အက်ဆေသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ သဇ္ဇုရသကဂ်ဋ္ဌသိလေသာဒီသု-ပွက်ရက်, ကညင်စေး, သစ်စေးအစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိဝါ-အမှတ်မရှိ တခုခုသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ-ခဲယဉ်းသဖြင့်ရအပ်ရာအရပ်၌၊ အာနေတွာ-၍၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သည်၊ (သမာနံ)ဝါ - သော်၎င်း၊ တတ္ထဇာတကံ→သည်၊(သမာနံ)ဝါ-သော်၎င်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတံ-သော၊ တာလ ဖလပက္ကမတ္တံ-ထန်းသီးမှည့်ပမာဏရှိသော မြေညက်,အစေးသည်၊ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တမ္ပိ-ထိုမြေညက်,အစေးသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ပေ၊ဝန္တိ၊ ပန-ကား၊ ဟိင်္ဂုဟိင်္ဂုလက ဟရိတာလ မနောသိလဉ္ဇနာနိ—ဟိန်းဂို့, ဟသ်ပဒါး, ဆေးဒန်း, မြင်းသီလာ , မျက်စဉ်းကျောက် အစရှိသည်တို့သည်၊ ဘာဇနီယဘဏ္ဍာနိ—တို့တည်း၊ [၌တွင် မြေညက် ဘဏ္ဍာနှင့်စပ်သော စကားရပ်ပြီး၏။]

ဒါရုဘဏ္ဍေ—သစ်သား ဘဏ္ဍာ၌၊ ယောကောစိ-အမှယ်မရှိ တစုံတခုသော၊ အဠဂ်လသူစိ ဒဏ္ဍကမတ္တောပိ— အလျားအားဖြင့် လက်ရှစ်သစ်, လုံးပတ်အားဖြင့် သိဟိုဠ်ကညစ်ရိုး အတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (ကခ်ါဠ်ကားး "ဝုတ္တပ္ပမာဏော"ဟု ရှိသည်၊)ဒါရုဘဏ္ဍကော—သစ်ဘဏ္ဍာသည်၊ ဒါရုဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ - ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော သစ်သားရှိရာ အရပ်၌၊ (သစ်သား ရခဲရာ အရပ်၌၊) သံယသ-အား၊ ဒိန္နော—လှူအပ်ပြီးသည်၊(ဟုတ္တာ)ဝါ-၍သော်၎င်း၊ တတ္ထဇာတကော-သည်၊(ဟုတ္တာ)ဝါ-၍သော်၎င်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတော-သည်၊ (ဟောတိ—အံ့၊) အယံ—ဤသစ်သား ဘဏ္ဍာသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ - သို့၊ ကုရုန္ဒိယံ—၌၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ပန - ဝါဒနှောရ၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ—၌၊ သမ္ဘမွိ-အလုံးစုံသည်းဖြစ်သော၊ ဒါရုဝေဋ္ဌစ္ဆမ္ဘပါသာဏာဒိဝိကတိ-သစ်သား, ဝါး,သားရေ,ကျောက် အစရှိသော အထူးပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ဒါရုဘဏ္ဍေန—ဖြင့်၊ သင်္ကိတ္တာ-သိမ်းယူ၍၊ တေန ခေါ ပန ၊ပေ၊ဟောတိတိ- တိဟူသော၊ ဣတော-၌ပါဠိရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဒါရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယော-သစ်ဘဏ္ဍာ အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝုတ္တော-ပြီ။

တတြ-ထို မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝါ-ထို တေန ခေါပန အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ အတ္ထုဒ္ဒါရော-ရထိုက်သောအနက်တို့ကို ထုတ်ပြကြောင်း စကားတည်း၊တာဝ-ကောဋ္ဌကစသည်မှ ရှေးဦးစွာ၊(နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု-ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော၊ "ဣမေသု"၌စပ်၊) အာသန္နိကော—တတောင့်ထွာထက် မြင့်သော့ အခြေရှိသော ဩသာင်စောင်းဌင်း၊သတ္တင်္ဂါ-(၇)ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ညောင်စောင်းဌင်း၊ ဘဒ္ဒပီဌံ-ကြိမ်ဖြင့်ခက်အပ် ကောင်းမြတ်သော ၄ ထောင့် အင်းပျဉ်ဌင်း၊ ဗိဒိုကာ-အဝတ်တို့ဖြင့် ဖွဲကြက်အပ်သော အင်းပျဉ်ယော်ဌင်း၊ ဧဠကပါဒကပီဌံ - သိုးခြ

ခြေနင့်တူသော အခြေရှိသော အင်းပျဉ်ဝင်း၊ အာမလကဝန္ထကပိဋ္ဌ-ရှစ်ရှားသီး ပုံသဏ္ဌာန်များသော ခြေထောက်ပါရှိသော ဝိုင်းသော အင်းပျဉ်ဝင်း၊ ဖလကံ-ပျဉ်ချပ်ဝင်း၊ ကောစ္ဆံ-ခပ်အခင်းဝင်း၊ ပလာလပီဌကံ-ကောက်ရိုး အင်းပျဉ်ငယ်ဝင်း၊ ဇုတိ-သို့၊ ဇုမေသု—ဤညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်၊ ခုဒ္ဒကံဝါ-ငယ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ မဟန္တံဝါ-ကြီးသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ သံဃသာ-အား၊ ဒိန္နံ-သည်၊ (သမာနံ)၊ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ဇေတ္တ-ဤညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့တွင်၊ ပလာလပီဌေန - ကောက်ရိုး အင်းပျဉ်ဖြင့်၊ ကဒလိ ပတ္တာဒိ ပိဋ္ဌာနုပိ - ငှက်ပျောရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်တို့ကိုလည်း၊ သင်္ဃာတိတာနိ- နှုပြီ၊ [ငှက်ပျောရွက်အထပ်ထပ်ခင်းအပ်ရာ ထိုင်ခုံကို "ကဒလိပတ္တ ပိဋ္ဌ"ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] ဗျဉ္ဇနသမ္မဿိတာနိ- ကျားရေဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သော၊ (ကျားရေဖြင့် ကြက်အပ်သော၊) ဝါဠရူပပရိက္ခိတ္တံ-သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော၊ (ဘေးအကွပ်၌ သားရဲရုပ်ရှိသော၊) ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ - ရတနာ ရွှေချည် ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော၊ ကောစ္ဆမို့ - ခပ်အခင်းသည်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍာ မေဝ-ပင်တည်း။

ဝက်ဖလကံ-ကောက်သော ပျဉ်ချပ်ဝင်း၊ ဒီဃဖလကံ-ရှည်သော ပျဉ်ချပ်ဝင်း၊ စိဝရဓောဝနဖလကံ-သင်္ကန်းဖွတ်လျှော်ရာ ပျဉ်ချပ်ဝင်း၊ ဃန္ဓနဖလကံ-သင်္ကန်းကို ထုရိုက်ရာ ပျဉ်ချပ်ဝင်း၊ [ဃန္ဓနဖလကံနာမ ယတ္ထ ထပေတ္ဝာ ရဇိတစီဝရံ ဟတ္ထေန ဃန္ဒန္တိ — ဆိုးအပ်သော သင်္ကန်းကို လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ် ရိုက်နှက်ရာ အင်းပျဉ်၊] ဃန္ဒနမုဂ္ဂရော-အလျားအနံ အနားပတ်စသည်ကို ပုတ်ခတ်ကြောင်း လက်ရိုက်ဝင်း၊ [ဃန္ဓနမုဂ္ဂရောနာမ အနုဝါတာဒိ ဃန္ဓနတ္ထံ ကတောတိ ဝဒန္တိ၊] ဒန္တကဋ္ဌေဆဒနဂဏ္ဌိကာ-ဒန်ပူဖြတ်ရာ တုံးငယ်ဝင်း၊ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရော - အရိုးတပ်အပ်သော လက်ရိုက်ဝင်း![ယေန ရဇိတ စီဝရံ ပေါထေန္တိ၊-ကဲ့ရဲ့ဦးကာ၊]နှာဝါ-လှေဝင်း၊ အမ္ဗကံ- သောက်ရေလှောင်ရာ ဇလားဝင်း၊ [အမ္ဗဏန္တိ ဖလကေဟိ

× × × × × × ×

ဃန္ဓနဖလကံ။ ။"ဃန္ဓနဖလကံ ဃန္ဓနမုဂ္ဂရော"တိ ဇုဒံ ရဇိတစီဝရံ ကေသ္မိံ မဋ္ဌေ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရေ ဝေဋ္ဌေတွာ (ဆိုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို တခုသော ချောသော ဒုတ်လက်ရိုက်၌ ရစ်ပတ်၍) ကေသ မဋ္ဌဖလကသ ဥပရိ ထပေတွာ (ချောသောပျဉ်ချပ်တခု၏ အပေါ်၌ ထား၍) ဥပရိ အပရေန မဋ္ဌဖလကေန နိကုဇ္ဈိတွာ (မှောက်၍) ကော ဥပရိ အဂ္ဂာမိဘွာ တိဋ္ဌတိ (တဖယောက်ကအပေါ်၌ နင်း၍ ရပ်နေ၏၊) ဒွေ ဇနာ ဥပရိ ဖလကံ ဒ္ဝီသုကောဋီသု ဂဟေတွာ အပရာပရံ အာကဍ္ဎနဝိကဍ္ဎန (ရှေ့ဆွဲမှု နောက်တွန်းမှုကို) ကရောန္တိ၊ တေံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဟတ္ထေ ထပေတွာ ဟတ္ထေန ပဟရဏံ ပန နိဋ္ဌိတ ရဇနဿ စီဝရဿ အလ္လကာလေ ကာတဗ္ဗံ၊ ဇုဒံ ပန ဖလကမုဂ္ဂရေဟိ ဃန္ဒနံ သုက္ခ ကာလေ တဒ္ဓဘာဝဝိဓေမာစနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊-ဝိမတိ။

ပေါက္ခရဏီသဒ္ဒိသံ ကဘပါနိယ ဘာဇနံ၊] ရဇနဒေါဏီ - ဆိုးရည် ထည့်ရာ ဇလားၾင်း၊ [ရဇနဒေါဏီတိ ယတ္ထ ပက္ကရဇနံ အာကိရိတ္ဘာ ထပေန္တိ၊] ဥဒကပဋိစ္ဆကော-သက်နှံးညှစ်ရေကိုခံသောဇလားပုံးၾင်း၊ ဒါရုမယော ဝါ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဒန္တမယော ဝါ - ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝေဠုမယော ဝါ - ဝါးဖြင့် ပြုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သပါဒကော ပိ- အခြေရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အပါဒကော ပိ- အခြေမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သမုဂ္ဂေါ-ပန်းကလပ်ၾင်း၊ မဇ္ဈေသာ-ပူတာတံတင်းၾင်း၊ ဝါ-သေတ္တာၾင်း၊ပါဒဂ္ဂဏှနကတော-တပါဒကိုယူနိုင်သောကြိတ်ထက်၊ အတိရေကပ္ပမာဏော- ပိုလွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကရဏ္ဍော-ကြိတ်ၾင်း၊ ဥဒကဒေါဏိ - ရေလှောင်ဇလားၾင်း၊ ဥဒကကဋာဟံ- ရေဖျဉ်းအိုးၾင်း၊ ဥဠုင်္ကော - ရေမှုတ်ၾင်း၊ ကဋစ္ဆု-ယောက်ချိုၾင်း၊ ဝါ-ဇွန်းၾင်း၊ ပါနိယသရာဝံ- သောံရေခွက်ၾင်း၊ ပါနိယသင်္ခေါ - သောက်ရေခရုသင်းၾင်း၊ ဇုတိ- ဤသို့၊ ဧတေသု-ဤဘက္ခာတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ သံယေ-၌၊ ဝါ-အား၊ဒိန္နံ-လှူအပ်သောဘက္ခာသည်၊ ဂရုဘက္ခံ - တည်း၊ ပန - ကား၊ သန်ထာလကံ - ခရုသင်းခွက်ငယ်ကို၊ ဘာဇနီယံ-၏၊ ဒါရုမယော- သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော၊ ဥဒကတုမ္ဗော- ရေဗူးကို၊ တထာ- ထို့အတူ ဝေဘန်ကောင်း၏။

ပါဒကဆလိကမက္ခလံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းနှင့်တူသော အဝိုင်းသည်၊ ဒါရုမယံ ဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ စောဠပက္ခာဒိမယံ ဝါ- အဝတ်, သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသော ခြေသုတ်အဝန်းသည်၊ ဂရုဘက္ခံ-တည်း၊ အာဓာရကော-သပိတ်ခြေ�ၾင်း၊ပတ္တပိဓာနံ-သပိတ်ဖုံးၾင်း၊ တာလဝဏ္ဏံ-ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းၾင်း၊ ဗီဇနိ-၄ ထောင့်ယပ်ၾင်း၊ စမ္မကံ- ပန်းတောင်းၾင်း၊ ပစ္ဆိ-ခြင်းၾင်း၊ ယဋ္ဌိသမ္မုဇ္ဇနီ-အရိုးရှိသော တံမြက်စည်းၾင်း၊ မုဋ္ဌိသမ္မုဇ္ဇနီ— လက်ဆုပ် တံမြက်စည်းၾင်း၊ ဇုတိ- ဤသို့၊ ဧတေသုပိ-ဤဘက္ခာတို့တွင်လည်း၊ ယံကိဉ္စိ - သော၊ ခုဒ္ဒကံ ဝါ- ငယ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ မဟန္တံ ဝါ- ကြီးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဒါရု ဝေဠု ပဏ္ဏာဒိမယော- သစ်သား, ဝါး , သစ်ရွက် , သားရေ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ - အမှတ်မထားတပါးပါးဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သောဘက္ခာသည်၊ ဂရုဘက္ခမေဝ- ချည်းသာ။

ထမ္ဘ တုလာ သောပါနဖလကာဒိသု-တိုင်, ထုပ်လျောက်, လှေခါး, ပျဉ်ချပ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ- သော၊ ဒါရုမယံ ဝါ - သော၊ ပါသာဏမယံ ဝါ- သော၊ဂေဟသမ္ဘာရရုပံ-ကျောင်း၏ အဆောက်အဉုံးသဘောရှိသော ဘက္ခာၾင်း၊ (ကခ်ါ၌ "ဂေဟသမ္ဘာရုပဂံ"ဟု ရှိ၏၊)ယော ကောစိ-သော၊ ကဋသာရကော-ဖျာ သင်ဖြူးသည်ၾင်း၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ဘူမတ္ထရဏံ-မြေပေါ် ကြမ်းပေါ် အခင်းသည်ၾင်း၊ [ဘူမတ္ထရဏ- ဘူမိ + အတ္ထရဏ၊ တည့်ရာ မြေပြင် ကြမ်းပြင်

အပေါ်၌+ခင်းအပ်သော အခင်း၊] ယံကိဉ္စိ- သော၊ အကပ္ပိယစမ္မံ- မအပ်သော သားရေသည်ၵင်း၊[သိဟာဒိနံ စမ္မံ၊-ကခ်ါဋ္ဌကာ။](အတ္ထိ)၊ သဗ္ဗံ-သော၊(တံ-ထို ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝါ-ကို၊) သံဃေ-၌၊ ဝါ-အား၊ ဒိန္နံ-သည်၊ (သမာနံ)ဂရုဘဏ္ဍံ-တည်း၊ ဘုမတ္ထရဏံ- ကို၊ ကာတုံ - ၄ါ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ဘုမတ္ထရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ အကပ္ပိယစမ္မံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊တတ္ထ(ထို အကပ္ပိယအခင်း၌)ဘုမတ္ထရဏသခ်ေပေန သယိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊-ဝိ မတိ၊] ပန- ဆက်၊ ဧဋ္ဌကစမ္မံ-သိုးရေသည်၊ ပစ္စတ္ထရဏံ ဂတိကံ- အပေါ်လွှမ်းအခင်းနှင့်အလားတူသည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ပစ္စတ္ထရဏဂတိကန္တိ ဇုမိနာ မဉ္ဉာဒီသု အတ္ထရိတဗ္ဗံ မဟာစမ္မံ ဧဋ္ဌကစမ္မံနာမာတိ ဒဿေတိ၊ — ဝိမတိ။] တဉ္စိ- ထို သိုးရေသည်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ- ပင်တည်း၊ ကပ္ပိယစမ္မာနိ-အပ်သောသားရေတို့ကို၊ [မိဂါဒိနံ စမ္မာနိ၊— ကခ်ါဋ္ဌကာ၊] ဘာဇနီယာနိ-နှ၏၊ ပန-ဝါဒနွာ၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ သဗ္ဗံ- (အပ်-မအပ် အလုံးစုံသော၊) မဉ္ဉပမာဏံ - ညောင်စောင်း ပမာဏရှိသော၊ စမ္မံ - သားရေသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ - တည်း၊ ဇုတိ- ၌သို၊ ဝုတ္တံ။

ဥဒုက္ခလံ- ဆုံးယ်သည်ၵင်း၊ မုသလံ- ကျည်ပွေ့သည်ၵင်း၊ သုပ္ပံ-မန်းသည်ၵင်း၊ ဝါ-ဆန်ကော (စကော)သည်ၵင်း၊ နိသဒံ-ကျောက်ပျဉ်သည်ၵင်း၊ နိသဒပေါဘော - ကျောက်ပျဉ်၌ထားအပ်သော ဆေးကြိတ် ကျောက်လုံးသည်ၵင်း၊ ပါသာဏဒေါဏိ-ကျောက်စားကျင်းသည်ၵင်း၊ ပါသာဏကဋာဟံ - ကျောက်ဖျဉ်းအိုးသည်ၵင်း၊ တူရိဝေမဘဏ္ဍာဒီ - လိပ် , လက်ခတ် , သားရေအိတ် အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ပေသကာရာဒီဘဏ္ဍံ-ယက်ကန်းသည်အစရှိသူတို့၏ဘဏ္ဍာသည်ၵင်း၊ သဗ္ဗံ- သော၊ ကသိဘဏ္ဍံ- လယ်ထွန်ဘဏ္ဍာသည်ၵင်း၊ သဗ္ဗံ-သော၊ စက္ကယုတ္တကယာနံ-စက်ဘီးနှင့်ယှဉ်သော ယဉ်သည်ၵင်း၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာကည်း။ [ရထသကဋာဒီကံ သဗ္ဗံ စက္ကယုတ္တယာနံ၊ ဝိသခ်ံတစက္ကံ့ ပန ယာနံ (ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ဘီးရှိသောယာဉ်ကား) ဘာဇနီယံ၊— ကခ်ါဋ္ဌကာ။]

မဉ္ဉပါဒေါ - ညောင်စောင်းခြေၵင်း၊ မဉ္ဉအဋ္ဌနိ - ညောင်စောင်းပေါင်ၵင်း၊ ပီဌပါဒေါ-အင်းပျဉ်ခြေၵင်း၊ ပီဌအဋ္ဌနိ- အင်းပျဉ်ပေါင်ၵင်း၊ ဝါသိပရသုအာဒီနံ-ဒါး ပုဆိန် အစရှိသည်တို့၏၊ ဒဏ္ဍာ- အရိုးတို့ၵင်း၊ ဇုတိ- သို့၊ ဧတေသု-၌သစ်သားဘဏ္ဍာတို့တွင်၊ ယံ ကိဉ္စိ-သော၊ ဝိပ္ပကတတစ္ဆနကမ်ံ-မပြီးသေးသောရွေမှုကိစ္စရှိသော၊ ဝါ-ရွေမှုကိစ္စ မပြီးဆုံးသေးသော၊ အနိဋ္ဌိတမေဝ- မပြီးသေးသော ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ဘာဇနီယံ- ၏၊ ပန-ကား၊ တစ္ဆိတမဋ္ဌံ- ရွေအပ်ပြီးဖြစ်၍ ချောညက်သောညောင်စောင်းခြေ အစရှိသည်သည်၊ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ အနုညာတဝါသိယာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ဒါး ပဲခွပ်၏၊ [“ဝါသိအာဒီသု ယာယဝါသိယာ ၊ပေ၊ ဘာဇနီယာ ” ဟု ဆိုအပ်ခဲ့သော အနုညာတဝါသိကို ရည်ရွယ်သည်။] ဒဏ္ဍာ - အရိုးၵင်း၊ (ဆတ္တံ - ထီးၵင်း၊) ဆတ္တမုဋ္ဌိ

ပဏ္ဏံ-လက်ဆုပ်ဖြင့် ကိုင်ယူအပ်သော ထန်းရွက်ၵင်း၊ (တနည်း) ဆတ္တာမုဋ္ဌိပဏ္ဏံ-လက်တဆုပ်ဖြင့် ဆောင်ယူနိုင်သော ထီးရွက်ၵင်း၊ ကတ္တာရယဋ္ဌိ – တောင်ဝှေးၵင်း၊ ဥပါဟနာ - ဘိနပ်ၵင်း၊ အရဏိသဟိတံ - ပွတ်ခုံ, ပွတ်ကျည်အစုံၵင်း၊ ဓမကရဏ္ဍော-ဓမကရိဏ်း ရေစစ်ၵင်း၊ ပါဒဂဏ္ဌနကတော-တပါဒကိုယူနိုင်သော ဗူးထက်၊ အနတိရိတ္တံ-အပိုအလွန်ကိုမယူနိုင်သော၊ အာမလကတုမ္ဗံ-ရှစ်ရှားသီးဗူးၵင်း၊ အာမလကဃဋ္ဋော - ရှစ်ရှားသီးအိုးၵင်း၊ လာဗုကတုမ္ဗံ - ဗူးသီးရေဗူးၵင်း၊ လာဗုကဃဋ္ဋော-ဗူးသီးရေအိုးၵင်း၊ ဝိသာဏတုမ္ဗံ-သားချိုဗူးၵင်း၊ ဇုတိ-သို၊ ဇတံ သမ္ဗံ- ကို၊ ဘာဇနီယံ- ၏၊ တတော - ထို အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာထက်၊ မဟန္တတရံ-ကြီးသော အာမလကတုမ္ဗံစသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဂရဘဏ္ဍံ-တည်း။

ဟတ္ထိဒန္တော၁၀၂ - ဆင်စွယ်ကိုသော်ၵင်း၊ ယံကိဉ္စိ - သော၊ ဝိသာဏံ၀၂-သားချိုကိုသော်ၵင်း၊အတစ္ဆိတံ-မရွေအပ်သေးသည်၊ယထာဇာတမေ၀-ဖြစ်မြဲတိုင်းသည်သာလျှင်၊ (သမာနံ - သော်၊) [ဆင်, သားကောင်တို့မှ ယူအပ်သည့် အတိုင်း မပြုပြင်အပ်သေး, မချောရသေးသော ဆင်စွယ် , သားချိ — ဟူလို။] ဘာဇနီယံ-၏၊ တေဟိ-ထို ဆင်စွယ် သားချိတို့ဖြင့်၊ ကတမဉ္စုပါဒါဒိသု-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအခြေ စသည်တို့၌၊ ပုရိမသဒိသောယေ၀ - ရှေး အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ (၀ေဒိတဗ္ဗော၊) ["မဉ္ဆ

× × × × × × ×

မုဋ္ဌိပဏ္ဏံ။ ။မုဋ္ဌိပဏ္ဏန္တိ တာလပဏ္ဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊–သာရတ္ထ၊ ဤအလို ရှေက "ဆတ္တ"ပုဒ် ပါပုံ မရ၊ ဆတ္တမုဋ္ဌိပဏ္ဏန္တိ တာလပဏ္ဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊– ဝိမတိ၊ ဤအလို "ဆတ္တမုဋ္ဌိပဏ္ဏံ"ဟု တပုဒ်တည်းရှိရမည်၊ မုဋ္ဌိပဏ္ဏန္တိ တာလပဏ္ဏံ၊ တံ ဟိ မုဋ္ဌိနာ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဟရန္တိတိ (ထို ထန်းရွက်ကို လက်ဆုပ်ဖြင့်ကိုင်၍ ဆောင်ယူ သွာ ကြသော ကြောင့်) မုဋ္ဌိပဏ္ဏန္တိ ဝုစ္စတိ၊ မုဋ္ဌိပဏ္ဏန္တိ ဆတ္တစ္ဆဒနပဏ္ဏမေ၀ါတိ (ထီးအမိုးရွက်ပါဘဲ ဟု) ကေစိတို့ဆိုကြသေး၏၊ – ကင်္ခါဋီကာ။

အရဏိသဟိတံ။ ။"သဟိတ – တကွဖြစ်" ကိုပင် တခုစီကွဲ၍ မနေသောကြောင့် "အစုံ"ဟု ဖွင့်၏၊ အရဏိသဟိတံတိ အရဏိယုဂဠံ၊ ဥတ္တရာရဏိ– အထက် ပွတ်ကျည်၊ အဓရာရဏိ– အောက်ပွတ်ခုံ၊ ဒွယံ– ၂ ခုအစုံ၊ ဇုတိအတ္ထော၊–သဟဓမ္မိကဝဂ်, ၁၁–ကင်္ခါဋီကာသဒ်။

ဓမကရဏ္ဍော။ ။ဓမကရဏ္ဍောတိ ဇတ္ထေ"သင်္ခံ ဓမတိ သင်္ခဓမကော"တိ အာဒိသုဝိယ နိသံယောဂ ပါဠ္ဍောယေ၀ ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဓမတိ ၀ါတေန ပ၀တ္တတိတိ ဓမော၊ ၀ါတဟေတုကော သဒ္ဒေါ၊ဓမံ ကရောတိတိ ဓမ္မကရဏ္ဍောတိ ၀စနတ္ထော ကာတဗ္ဗော၊–ယောဇနာ၊ ဤသို့ ယောဇနာကြသော်လည်း "ဓမံ– ဂူဂူဟူသောအသံကို၊ ကရောတိ– ပြုတတ်၏၊ ဇုတိ ဓမ္မကရဏ္ဍော"ဟုသာ ပြုသင့်ပါသည်၊ " ဓမ "ဟူသော သဒ္ဒါသည် ဂူဂူဟူသောအသံကို အတုလိုက်၍ပြုထားသော အနုကရဏသဒ္ဒါတည်း၊ [ဓမဓမဓမဓ္ဓေ ၀, သဒ္ဒယန္တော မဟာသိဒ္ဓိ– ဓမသဒ္ဒါ၏ အနုကရဏပုံစံ။]

ပါဒေါမန္တေအင္ဒနီ၊ပေါတစ္ဆိတမင္ဒံ ပန ဂရဘက္လံ”ဟု အထက်၌ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ကို သိပါ-ဟူလို။] တစ္ဆိတနိဒ္ဒေါပိ - ရွှေအင်္ဂပြီး၍ ပြီးဆုံးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဟိဂုံကရဏ္ဍကော - ရှိန်းခိုကြွတ်ဂုင်း၊ အဠုနကရဏ္ဍကော - မျက်စဉ်းကြွတ်ဂုင်း၊ ဂဏ္ဍိကာ - အနားပတ်သီးဂုင်း၊ ဝိဓေဝ - ခါးပန်းသီးဂုင်း၊ အဠုနီ-မျက်စဉ်းကျည် (မျက်စဉ်းဖူး)ဂုင်း၊ အဠုနိသလာကာ - မျက်စဉ်းတံဂုင်း၊ ဥဒကပုဏ္ဏနီ-ရေသုတ်ဂုင်း၊ [ဤရေသုတ်ကို အဝတ်သာမက, ဆင်စွယ်စသည်ဖြင့်လည်း ပြုလုပ်ရ၏၊ ရေကို သုတ်ရုံသာမက ခြစ်၍ပစ်ရ၏။] ဣတိ- သို့၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ-ကို၊ ဘာဇနီယမေဝ-သည်သာ၊ (“အယံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ တဟြ-ထို မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝါ- ထို တေန ခေါပန သမယေန အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အတ္ထုဒ္ဓါရော-တည်း” ဟု ပြန်အုပ်ပါ။)

မတ္တိကာဘဏ္ဍော-၌၊ သဗ္ဗံ-သော၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဥပဘောဂ ပရိဘောဂံ-အတွင်းအသုံးအဆောင် အပြင်အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော၊ ဃဋပိဋရာဒိကုလာလ ဘာဇနံ - ရေအိုး , ထမင်းအိုး အစရှိသော အိုးထိန်းသည်တို့၏ ခွက်ဂုင်း၊ ပတ္တ ကဋာဟံ- သပိတ်ဖုတ်စရာ ဖျဉ်းအိုးဂုင်း၊ အင်္ဂါရကဋာဟံ - မီးကျီးထည့်ရာခွက်ဂုင်း၊ ဓူမဒါနကံ - အခိုးပေးတတ်သော ဆေးတံဂုင်း၊ (ရှေးက “အခိုးသောက်ပန်းတူဂုင်း”ဟု ပေးကြ၏။) ဒီပရုက္ခကော- ဆီမီးတိုင်ဂုင်း၊ ဒီပကပल္လိကာ-ဆီမီးအိုးကင်းဂုင်း၊ စယနိဒ္ဓကာ (စယန + ဣဒ္ဓကာ) - စိကြောင်း အုဒ်ဂုင်း၊ ဆဒနိဒ္ဓကာ- မိုးကြောင်းအုဒ်ဂုင်း၊ ထုပိကာ- အထွဋ်ဂုင်း၊ ဧတိ- ဤသို့၊ (ဣဒံ သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံသည်၊ ကခ်ါဠ်၌ တိုက်ရိုက်ပါသည်၊) သံဃသဒ္ဒ- အား၊ ဒိန္နကာလတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရဘက္လံ- တည်း၊ ပန- ကား၊ ပါဒဂဏ္ဌနကတော- တပါဒကို ယူနိုင်သော ဝတ္ထုထက်၊ အနတိရိတ္တပ္ပမာဏော-မပိုလွန်သော ပမာဏရှိသော၊ ဃဋကော-ကြာသွတ်အိုးဂုင်း၊ ပတ္တံ-ခွက်ဂုင်း၊ ထာလကံ- သေဝံရေခွက်စသော ခွက်ဂုင်း၊ [ပါနိယထာလကံ-စသည်၌ပါသော ထာလကံတည်း။] ကဉ္စုနကော-ရေခွက်ဂုင်း၊ ဝါ-အင်တုံဂုင်း၊ ကုက္ကိုကာ- ရေကယားဂုင်း၊ ဝါ- ရေတကောင်းဂုင်း၊ ဧတိ- ဤသို့၊ ဧတ္ထ- ဤ မြေဘက္ဍာ၌၊ ဝါ- တွင်၊ ဧဒံ - ဤဘက္ဍာသည်၊ ဘာဇနီယဘက္ခံ-တည်း၊ စ-ဆက်၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍေ-မြေဘက္ဍာ၌၊ (ကုက္ကိုကာ-ရေကယားသည်၊ ဝါ- ရေတကောင်းသည်၊ ဘာဇနီယကောဋ္ဌာသံ-ဘာဇနီယ၏ အဘို့သို့၊ ဘဇတိယထာ-ကပ်ရောက်သကဲ့သို့၊) ဧဝံ- တူ၊ လောဟဘဏ္ဍေပိ-သံဘက္ဍာ ကြေးဘက္ဍာ၌လည်း၊ ကုက္ကိုကာ - သည်၊ ဘာဇနီယ ကောဋ္ဌာသ မေဝ-သို့သာ၊ ဘဇတိ-၏၊ ဧတိအယံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောစကားသည်၊ ဧတ္ထ- ဤ ဂရဘဏ်အဆုံးအဖြတ်၌၊ အနုပုဗ္ဗီကထာ - အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ [ဧတ္ထာတိ ဂရဘက္ခဏိနိဿယေ-ယောဇနာ။]

နဝကမ္မဒါန ကထာ

ဘလ္လိကတ္ထပနမတ္တေနာတိ-ကား၊ ဒွါရဗာဟာနံ-ဘဒခါးပေါင်တို့၏။ ဥပရိ-အထက်၌၊ ကပေါတဘလ္လိကယောဇနမတ္တေန - ခိုနားဘို့ရာ ဘလ္လာငယ်ကို ယှဉ်စေခြင်းကိစ္စမျှကြောင့်၊ (နဝကမ်မံ ဒေန္တိ-၌စပ်၊) [ခိုနားဘို့ နေရာကလေးကို "ကပေါတဘလ္လိက"ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ ကပေါတဘလ္လိကကို " ခိုနန်း "ဟု ပေး၏။] ပရိဘလ္လာကရဏမတ္တေနာတိ- ကား၊ ဂေါမယပရိဘလ္လာကသာဝပရိဘလ္လာကရဏမတ္တေန - နွားချေးတို့ဖြင့် ပရိဘဏ်ပြုခြင်း, ဖန်ရည်တို့ဖြင့် ပရိဘဏ်ပြုခြင်းကိစ္စမျှကြောင့်၊ (နဝကမ်မံ ဒေန္တိ- ၌စပ်၊)ရူမကာလိကန္တိ-ဟူသည်ကား၊ ဣဒံ-ဤနဝကမ္မကို၊ (ဒေန္တိ- ၌စပ်၊) ယာဝ - အကြင်မျှလောက်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (နဝကမ္မပေးရာ ရဟန်း၏၊) စိတကရူမော — ထင်းပုံ၏ မီးခိုးသည်၊(သေ၍ မီးသင်္ဂြိဟ်သောအခါ ထင်းပုံ၏ မီးခိုးသည်၊) နပညာယတိ-မထင်ရှား၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်တိုင်အောင်၊ (မီးခိုး ငြိမ်းသွားသည့်တိုင်အောင်၊) အယံ ဝိဟာရော-သည်၊ တေသေဝ - ဤ ရဟန်း၏သာ၊ (ဘာရော - တာဝန်တည်း၊) ဇုတိ ဧဝံ-သို့၊ ရူမကာလေ— မီးခိုးရှိရာ အခါ၌၊ ဝါ-မီးခိုးရှိရာ အခါတိုင်အောင်၊ အပလောကေတွာ—ပန်ပြောပြီး၍၊ ကတပရိယောသိတံ - ပြုအပ်, ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော၊ ဝိဟာရံ—ကျောင်း၌၊ ဒေန္တိ—နှ၏။

ဝိပ္ပကတန္တိ ဇ္ဈေ-၌၊(ယသ္မိ -အကြင်ကျောင်း၌၊)ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ဂေါပါနသိယော-အခြင်ရနယ်တို့သည်၊ နအောရောဟန္တိ-မတက်ရောံကုန်သေး၊ (တာဝ-ထိုမျှလောက်တိုင်အောင်၊ ဝါ-ထို အခြင်ရနယ်တို့ မတက်ရောက်သေး

× × × × × × ×

ဘလ္လိကတ္ထပနမတ္တေန။ ။ပါဠိဃံ ဝိလ္လာနိကွေပနမတ္တေနာတိ အာဒိသု ခလ္လာဖုလ်ံဉ်ဘာနေ မတ္တိကာဝိလ္လာထပနံ ဝိလ္လာနိကွေပနံ နာမ၊ နဝကမ္မန္တိ နဝကမ္မသမ္ဘုတိ၊ အဂ္ဂဠဝဋ္ဋနာမ ကဝါဋမန္ဒေါ (တံခါးဖွဲတပ်ရာတိုင်)၊ ဆာဒနံနာမ တိဏာဒိဟိ ဂေဟစ္ဆာဒနံ၊ ပန္ဓနံနာမ ဒလ္လာဝလ္လိအာဒိဟိ ဆဒနပန္ဓနမေဝ၊—ဝိမတိ။

ရူမကာလိကဒ္ဓိ။ ။ပါဠိတော်၌"ရူမကာလိကဒ္ဓိ ပရိယောသိတံ ဝိဟာရံ နဝကမ်ံ ဒေန္တိ"ဟု ရှိ၏၊ ပရိယောသိတံ ဝိဟာရံ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို ဘုမ္မတ္ထ၌သက်၊ နဝကမ်ံ ကိုလည်း"နဝကမ္မသမ္ဘုတိကို"ဟု အနက်မှတ်ပါ၊ နောက်၌ ဝိမတိဖွင့်လတ်ံ၊ [ပါဠိယံ သဗ္ဗေ ဝိဟာရေတိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ၊ကေဿ သဗ္ဗေသု ဝိဟာရေသု နဝကမ်ံ ဒေတီတိ အတ္ထော၊—ဝိမတိ။] ရှေးဝါရ၌ အသက်ဆုံးသည့် တိုင်အောင် နဝကမ္မသမ္ဘုတိ ပေးပုံကိုပြခဲ့၏၊ဤဝါရ၌ကား အသက်ဆုံးရုံပင်မက အသက်ဆုံး၍ မီးသင်္ဂြိဟ်ရာကာလ၌ မီးခိုးငြိမ်းသည့်တိုင်အောင် နဝကမ္မ သမ္ဘုတိကို ပေးကြသည်၊ [ရူမဿ+ကာလော ရူမကာလော၊ ရူမကာလောယေဝ ရူမကာလိကံ၊ ဇ္ဈကပစ္စည်း သွတ္တ၌သက်၊ "ရူမကာလိကဒ္ဓိ – မီးခိုးရှိရာ ကာလတိုင်အောင်လည်း၊ ပရိယောသိတံ– ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော၊ ဝိဟာရံ–၌၊ နဝကမ်ံ–နဝကမ္မသမ္ဘုတိကို၊ ဒေန္တိ–ကုန်၏"ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။]

သမျှ၊ သောဝိဟာရော-သည်၊)ဝိပ္ပကတောနာမ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဂေါပါနသီသု — အခြင်ရနယ်တို့သည်၊ အာရဋ္ဌာသု — တက်ရောက်ပြီးကုန် လသော်၊ ဗဟုကတောနာမ- များစွာ ပြုအပ်ပြီးသော ကျောင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ တဿာ—ထို့ကြောင့်၊ တတော-ထို အခြင်ရနယ်တို့ တက်ရောက်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊(နဝကမ္မာဓိဋ္ဌာယကော-အမှုသက်ကို စီမံတတ်သောရဟန်းကို၊)နဒါတမ္ဗော-မပေးထိုက်၊ ဝါ-ပေးဘွယ် မလို၊ ကဋ္ဌဒေဝ - တစုံတယောက်သော ရဟန်းကိုသာ၊ သမာဒါပေတွာ-ဆောက်တည်စေပြီး၍၊(အကူအညီ တောင်း၍၊) (သာမိကော ယေဝ-ကျောင်းရှင် ဒါယကာသည်ပင်၊)ကာရေသတိ-ပြီးအောင် ပြုစေလတ္တံ့၊[တတော ပဋ္ဌာယမှ နောက်၌"နဒါတမ္ဗံ"ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊"နဝကမ္မံ-နဝကမ္မသမ္မုတိကို၊ နဒါတမ္ဗံ- မပေးထိုက်၊ ဝါ-ပေးဘွယ် မလို"ဟု ပေးပါ။ ကဋ္ဌဒေဝ သမာဒါပေတွာ ကာရေသကိတိ သာမိကောယေဝ ကဋ္ဌံ ဘိက္ခုံ သမာဒါပေတွာ ကာရေသတိ၊-သာရတ္ထ။]

ခုဒ္ဒကေ၊ပေ၊ဆပ္ပဉ္စဝဿိကန္တိ-ကား၊ ကမ္မံ - အလုပ်ကို၊ ဩလောကေတွာ—ကြည့်ပြီး၍၊ စတုဟတ္ထဝိဟာရေ-၄ တောင် ရှိသော ကျောင်း၌၊ စတုပဿိကံ-(၄)နှစ် ရှိသော၊(နဝကမ္မံ-ကို၊) ဒါတမ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ ပဉ္စဟတ္ထေ-(၅) တောင် ရှိသော ကျောင်း၌၊ ပဉ္စဝဿိကံ (နဝကမ္မံ)ဒါတမ္ဗံ၊ ဆဟတ္ထေ-(၆) တောင် ရှိသော ကျောင်း၌၊ ဆဝဿိကံ(နဝကမ္မံ)ဒါတမ္ဗံ၊ ပန—ကား၊ အမှုယောဂေါ-(၂)ဖက်စောင်း မိုးအပ်သောကျောင်းသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သတ္တဋ္ဌဟတ္ထော-

× × × × × × ×

ဝိပ္ပကတောနာမ။ ။ပါဠိတော်၌"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အကတံဝါ ဝိပ္ပကတံဝါ နဝကမ္မံ ကာတုံ"ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဠိတော်၌ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော(ပြု၍ မပြီးသေးသော) ကျောင်းသည် ဝိပ္ပကတ မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ကျောင်းကို အရကောက်ဘို့ရာ"ယသ္မိံ၊ပေ၊ နာအာရောဟန္တိ၊ တာဝ သောဝိဟာရော ဝိပ္ပကတောနာမ"ဟု အဝိဆည်၍ အနက်ပေးလိုက်သည်။

စတုဟတ္ထဝိဟာရေ၊ပေ၊ဒါတမ္ဗံ။ ။စတုဟတ္ထဝိဟာရတို ဝိတ္ထာရပ္ပမာဏတော ဝုတ္တံ၊ ဥဇ္ဇေဓတော ပန အနေကဘူမကတ္တာ ဝမုကိဟတ္ထေန ဗိသတိ ဟတ္ထောပိ နာနာသဏ္ဌာန ဝိစိတ္တောပိ ဟောတိ၊တေနာသ စတုဝဿိကံ နဝကမ္မံ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သေသေသုပိ၊—ဝိမတိ။ [ရှေးနိဿယယ်၌"စတုဝဿိကံ-၄ ဝါရသော ရဟန်းကို၊ပေ၊ဒါတမ္ဗံ-ပေးအပ်၏"ဟု အနက်ပေးလေ၏၊ ပါဠိတော်၌"ဆပ္ပဉ္စဝဿိကံ နဝကမ္မံ"ဟု အဘိဓေယျ တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် မသင့်ပါ။]

အမှုယောဂေါပန၊ပေ၊ဝုတ္တံ။ ။အမှုယောဂေါပန နေရာဝယ်"အမှုံယောဂေါပန"ဟု အာဓံဝရရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ခုဒ္ဒကေ ဝိဟာရေ-စသော ရှေ့အာဓံဝရနှင့်လည်းလျော်၏၊ ဝုတ္တံဥစ်၊ ယသ္မာ၏ ပြင်ဘက်ကပုဒ်သည် တသ္မာ၏ပြင်ဘက်၌ စပ်လေ့ရှိ၏၊ ထိုအတိုင်းမှန်လျှင် တသ္မာ၏နောက်၌"ဣတ္ထေ"ရှိဘွယ် မလို၊ သို့မဟုတ်—"ယသ္မာ ပန အမှုယောဂေါ သတ္တဋ္ဌဟတ္ထော ဟောတိ"ဟု ရှိလျှင်လည်း ကောင်း၏။

(၇) တောင် (၀)တောင်ရှိသည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ တဿာ - ကြောင့်၊ ဗ္ဘြ-ဤ(၂)ဖက်စောင်းမိုးအပ်သော ကျောင်းဌ်၊ သတ္တာဒ္ဒဝဿိကန္တိ-က ဟူ၍၊ စုတ်ခံ-ပြီ၊ ပန — ဆက်၊ သော - ထို ၂ ဖက်စောင်း မိုးအပ်သော ကျောင်းသည်၊ နဝဟတ္ထော-သည်၊ သစေ ဟောတိ—အံ့၊(ဧဝံ သတိ) နဝဝဿိကမဿိ- ၉ နှစ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (နဝကမ္မံ)၊ ဒါဟမ္ဘံ၊ ပန- ကား၊ မဟလ္လကေ-ကြီးသော၊ ဒသဟတ္ထေ- (၁၀)တောင်ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ကောဒသဟတ္ထေ- (၁၁) တောင်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေဝါ— ၄ ဖက်မိုးအပ်သော ကျောင်းဌ်သော်၎င်း၊ ပါဿာဒေဝါ-ပြာသာဒ် ရှည်ဌ်သော်၎င်း၊ ဒသဝဿိကံ-သော၊(နဝကမ္မံ)ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ကောဒသဝဿိကံ- သော၊(နဝကမ္မံ) ဝါ— ကိုသော်၎င်း၊ ဒါဟမ္ဘံ၊ ပန-ကား၊ ဒွါဒသဟတ္ထေ-(၁၂)တောင်ရှိသောကျောင်းဌ်သော်၎င်း၊ တတော-ထို(၁၂)တောင်ရှိသောကျောင်းထက်၊ အဓိကေဝါ-အပိုအလွန်ရှိသော ကျောင်းဌ်သော်မှလည်း၊ ဒွါဒသဝဿိကမေဝ-(၁၂)နှစ်ရှိသော နဝကမ္မကိုသာ၊ ဒါဟမ္ဘံ-၏၊ တတော-ထို(၁၂)နှစ်ရှိသော နဝကမ္မထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ န (ဒါဟမ္ဘံ)-မပေးရာ၊ နာဝကမ္မိကော- အမှုသစ်ဌ်ယှဉ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အန္တေ၁၀သေ-ဝါတွင်း၌၊ တံ အာဝါသံ-ထိုကျောင်းကို၊ လဘတိ-၏၊ ဥတုကာလေ-ဆောင်းဥတု နွေဥတုအခါ၌၊ ပဋိဗာဟိတုံ— တားမြစ်ခြင်းငှါ၊ နလဘတိ-မရ၊ [ဥတုကာလေ ပဋိဗာဟိတုံ နလဘတိတိ ဟေမန္တ ဂိမှေသု အညေသမ္ပတ္တာဘိက္ခူ။ ပဋိဗာဟိတုံ နလဘတိ၊—သာရတ္ထ။]

[“ သစေ သော အာဝါသော ဇိရတိတိအာဒိ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော ” ဂိမတိနှင့်အညီ ဤမှနောက်၌ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယကို ပြလို၍ “ သစေ သော် အာဝါသော ဇိရတိ”စသည်ကိုမိန့်။]သော အာဝါသော-သည်၊ သစေ ဇိရတိ-အကယ်၍ ဆွေးမြေ့အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဝါသသာမိကသဝါ - ကျောင်းရှင် ဒါယကာဒများသော်၎င်း၊ တသ-ထိုကျောင်းရှင်ဒါယကာ၏၊ ဝံသေ-အနွယ်၌၊ ဥပ္ပန္နသ— ဖြစ်သော၊ ကသစိဝါ - တစုံတယောံအားသော်၎င်း၊ ကထေတဗ္ဗံ— ပြောရာ၏၊ (ကိ˚)၊ တေ-သင်၏၊ အာဝါသော—သည်၊ နသတိ - ပျက်စီးနေ၏၊ ဧတံ အာဝါသံ - ကို၊ ဇဂ္ဂထ - စောင့်ရှောက် သုတ်သင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ (ကထေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊) (ပြင်နိုင်လျှင်ပြင်ဘို့ ပြောဆိုရမည်၊) သော-ထိုကျောင်းရှင် ဒါယကာသည်၊ (ဇဂ္ဂိတုံ-ငှါ၊)သစေ နသက္ကောတိ-အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ ဉာတိဝါ- ဆွေမျိုးတို့ကိုသော်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကေဝါ-အလုပ်အကျွေးတို့ကိုသော်၎င်း၊ (ပစ္စည်း ၄ ပါး ဒါယကာတို့ကို ဆိုသည်၊)သမာဒါပေတွာ-ဆောက်တည်စေပြီး၍၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော-စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ထိုက်၏၊ တေပိ -ထို ဆွေမျိုး , အလုပ်အကျွေးတို့သည်လည်း၊ (ဇဂ္ဂိတုံ - ငှါ၊) သစေ နှ

သက္ကောန္တိ-နှအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သံဃိကေန- သံဃာဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ဇဂ္ဂိတမ္ဘော-၏၊ တသ္မိံ ဗွိ - ထို သံ**ဃိ**ကပစ္စည်းသည်လည်း၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ကေံ အာဝါသံ-ကျောင်းတကျောင်းကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-စွန့်လွှတ်ပြီး၍၊ အဝသေသာ - ကြွင်းသော ကျောင်းတို့ကို၊ ဇဂ္ဂိတမ္ဘာ - ကုန်၏၊ ဗဟူ— များစွာကုန်သော ကျောင်းတို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ — ၍၊ ဧကံ — ကျောင်းတကျောင်းကို၊ သဉ္ဇာပေတုံ - ကည်တုံစေခြင်းငှါလည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ—အပ်သည်သာ။

ဒုဇ္ဈော-ခဲယဉ်းသဖြင့်ရအပ်သော ထမင်းရှိရာအခါ၌၊(ဝတ်မှတ်ခေါင်းပါးအစာရှားရာအခါ၌၊) ဘိက္ခူသု-တို့သည်၊ ပက္ကန္တေသု-အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားကုန်လသော်၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ အာဝါသာ- တို့သည်၊ နသန္တိ -- ပျက်စီးတတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကေံ(အာဝါသံ)ဝါ-ကိုသော်ငင်း၊ ဧဒ္ဓ(အာဝါသေ)ဝါ- တို့ကိုသော်ငင်း၊ တယော အာဝါသေဝါ- တို့ကိုသော်ငင်း၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-စွန့်၍၊ တတော-ထိုကျောင်းတို့မှ၊ (“ ဥပဇ္ဈာနိ- ဖြစ်ကုန်သော ”ဟု ယောဇနာထည့်သည်၊)ယာဂုဘတ္တာဒိဝရာဒီနိ-ယာဂု, ဆွမ်း, သက်နှံးအစရှိသည်တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ- သုံးစွဲကုန်လျက်၊ သေသာဝါသာ- ကြွင်းသောကျောင်းတို့ကို၊ ဇဂ္ဂိတမ္ဘာယေဝ - စောင့်ရှောက်ထိုက်ကုန်သည်သာ၊ ပန - ဝါဒန္တရ၊ ကုရန္ဒိယံ—၌၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ (ကိံ)၊ သံဃိကေ-သံဃဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပစ္စယေ- သည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု—ကို၊ တုယ္ဟံ—သင့်၏အတွက်၊ ကေံ—တခုသော၊ မဉ္စဋ္ဌာနံ— ညောင်စောင်းတည်ရာ အရပ်ကို၊ (ညောင်စောင်း တနေရာစာကို၊) ဂဟေတွာ-၍၊ ဇဂ္ဂါဟိ-စောင့်ရှောက်ပါလော၊(သူ၏ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကိုသုံးစွဲ၍စောင့်ရှောက်ပါ- ဟူလို၊) ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တမ္ဗော-၏။ [မဉ္စဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိ မဉ္စဋ္ဌာနံ ပုဂ္ဂလိကံ ဂဟေတွာ၊—ဝိမတိ။]

ဗဟုတရံ - သာ၍များစွာ၊ (ညောင်စောင်းတနေရာစာထက် အပိုအလွန်၊) သစေ ဣစ္ဆတိ-အကယ်၍ အလိုရှိအုံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တိဘာဂံဝါ-၃ ခုမြောက်အဖို့ကိုသော်ငင်း၊ ဝါ-၃ ဖို့ တဖို့ကိုသော်ငင်း၊ ဥပမုဘာဂံဝါ-ထက်ဝက်သော အဖို့ကိုသော်ငင်း၊ ဒတ္ဝာပိ- ပေးပြီး၍လည်း၊ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗံ - စောင့်ရှောက်စေရာ၏။ [တိဘာဂန္တိ တတိယဘာဂံ၊ ဧဝံ ဝိသဇ္ဇနမ္ပိ ထာဝရေန ထာဝရပရိဝတ္တနဋ္ဌာနေ ဧဝ ပဝိသတိ၊ နဣတရထာ , သဗ္ဗသေနာသနဝိနာသနတော၊- ဝိမတိ။] အထ-သို့မဟုတ်၊ ဧတ္ထ-ဤကျောင်းအိုကြီး၌၊ ထမ္ဘမတ္တံမေဝ - တိုင်မျှသည်သာ၊ အဝသိဋ္ဌံ-ကြွင်းကျန်တော့၏၊ ဗဟု- များစွာ၊ ကမ္မံ- ပြုပြင်မှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ- ပြုရာ၏၊ (ပြုစရာရှိ၏၊) ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (သစေ) နဣစ္ဆတိ-အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်လိုအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တုယ္ဟံ-၏၊ ပုဂ္ဂလိကမေဝ-ပုဂ္ဂလိကကိုသာ၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဇဂ္ဂ-စောင့်ရှောက်ပါလော၊ (ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တမ္ဗော- ၏၊ ဇဂ္ဂါဟိတိ ဝတ္တမ္ဗောမှ ယူ၍ထည့်သည်၊) ဟိ- အကျိုးကား၊ ဧဝမ္ပိ- ဤသို့ ပေးရပါသော်လည်း၊ သံဃ

သေ-၏၊ ဘဏ္ဍကဋ္ဌပနဋ္ဌာနံ - ဘဏ္ဍာဂကလေးများကို ထားရာအရပ်ကိုဎ်း၊ နဝကာနံ - သီတင်းငယ်တို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာနဋ္ဌ - နေရာအရပ်ကိုဎ်း၊ (ကျောင်းရှင်ကို မှီ၍ နေတို့ရာအရပ်ကိုဎ်း၊) လဘိဿတိ-ရလဘ့ံ၊ ဇာတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော - စေထိုက်၏။

ပန - ဆက်၊ ဧဝံ - သို့၊ ဇဂ္ဂိတော - စောင့်ရှောက်အပ်သောကျောင်းသည်၊ တသ္မိံ - ထို စောင့်ရှောက်သောရဟန်းသည်၊ ဇီဝန္တေ - အသက်ရှင်လသော်၊ ပုဂ္ဂလိကော - ပုဂ္ဂလိကကျောင်းသည်၊ ဟောဘိ၊ မတေ - ပြန်တော်မူလသော်၊ သံဃိကောယေဝ - သံဃိကဖြစ်မြဲသာ၊ (ဟောတိ)၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ (သံဃိကကျောင်းကို စောင့်ရှောက်မည့်ရဟန်းသည်၊)သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ-အတူနေတပည့်တို့အား၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ သစေ ဟောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ဩလောကေတွာ - ၍၊ တိဘာဂံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဥပမုံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလိကံ-ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ — ဤသို့ စောင့်ရှောက်စေလသော်၊ (ဤသို့ ၃ ဘို တဘို့ကို သို့မဟုတ် ထက်ဝက်ကို ပုဂ္ဂလိကပြု၍ စောင့်ရှောက်စေလသော်၊) သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ-တို့အား၊ ဒါတုံ-၌၊ လဘတိ- ၏၊ ပန- ဆက်၊ ဧဝံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဇဂ္ဂနကေ - စောင့်ရှောက်မည့်ရဟန်းသည်၊ အသတိ - မရှိလသော်၊ ဧကံ အာဝါသံ ဝိသဇ္ဇေတွာတိ အာဒိနာ - ဧကံ အာဝါသံ ဝိသဇ္ဇေတွာ အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော-၏၊ ဇာတိ-သို့၊ (ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ)။

စ- ဆက်၊ အညံ- သော၊ ဇာဒမိ- ဤစကားကိုလည်း၊ တာဿေဝ - ထို ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာ၌ပင်၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ (ကိ°)၊ ဒွေ - ၂ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ သံဃိကံ- သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဘူမိ° - မြေကို၊ ဂဟေတွာ- ယူပြီး၍၊ သောဓေတွာ-သုတ်သင်ပြီး၍၊ သံဃိကံ-သော၊ သေနာသနံ-ကျောင်းကို၊ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ (ကိုယ်စီကိုယ်စီ သံဃိကကျောင်း ဆောက်ကြသည် - ဟူလို၊) ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သာဘူမိ-ထိုမြေကို၊ ပဋိမံ-စွာ၊ ဂဟိတာ-ယူအပ်ပြီ၊သော-

× × × × × × ×

သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ။ ။သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဒါတုကာမော ဟောတိတိ သစေ သော သံဃသဿ ဘဏ္ဍကဋ္ဌပနဋ္ဌာနံဝါ အညေသံ ဘိက္ခူနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဝါ ဒါတုံ နဋ္ဌတိ၊ အတ္တနော သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနညေဝ ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ တာဒိသဿ "တုယ္ဟံ ပုဂ္ဂလိကမေဝ ကတွာ ဇဂ္ဂါ"တိ (ဤသို့ပြော၍) နှ သဗ္ဗံ တဿ ဒါတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော၊ တတ္ထ ပန ကတ္တုဗ္ဗဝိဓိံ ဒဿန္တော အာဟ ကမ္မန္တိ အာဒိ၊-ဝိမတိ။

ဧဝဋ္ဌိ, ဧတဋ္ဌိ။ ။ဧဝဋ္ဌိတိ အာဒိမှိ ဝယာနုရူပံ (ကုန်ကျစရိတ်အားလျော်စွာ) တတိယဘာဂေဝါ ဥပမုဘာဂေဝါ ဂဟိတေ တံ ဘာဂံ ဒါတုံ လဘာတီတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊ ဤအလို "ဧဝဋ္ဌိ"ဟု ရှိရမည်၊ ဧတဋ္ဌိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဒါတုံ လဘတိတိ ဧတံ တတိယဘာဂံ ဥပမုဘာဂံဝါ ဒါတုံ လဘတိ၊-သာရတ္ထ၊ ဤအလို "ဧတဋ္ဌိ"ဟု ရှိရမည်။

ထိုမြေကို ပဌမယူသောရဟန်းသည်၊ သာမိ - အရှင်တည်း၊ ဥဘောပိ - ၂ ပါးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ပုဂ္ဂလိကံ - ပုဂ္ဂလိကကို၊ ကရောန္တိ - နှံအံ့၊ သော ယေဝ-ထိုမြေကို ပဌမယူသောရဟန်းသည်ပင်၊ သာမိ-တည်း၊ သော-ထိုမြေကို ပဌမယူသောရဟန်းသည်၊ သံဃိကံ- ဂဟကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ ဇာတရော-သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-ကဂဟိ၊ ကရောတိ- ၏၊ အညံ- သော၊ ဗဟု- များစွာသော၊ သေနာသန ဋ္ဌာနံ-ကျောင်းနေရာသည်၊ စေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုဂ္ဂလိကံ-ကကို၊ ကရောန္တောပိ - ပြုသောရဟန်းကိုလည်း၊ နဝါရေတဗ္ဗော - မတားမြစ်ထိုက်၊ ပန - ဆက်၊ အညဿ်မ်ံ - အခြားသော၊ တာဒိသေ - ထိုကဲ့သို့ ရှာအပ်သော၊ ပတိရူပေ-ဿျောက်ပတ်သော၊ ဌာနေ-အရပ်သည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ (ကျောင်းဆောံဘို့ရန်အရပ် မရှိလသော်၊) တံ-ထိုရဟန်းကို၊ (ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်သောရဟန်းကို၊) ပဋိဗာဟိတ္ဝာ-တားမြစ်၍၊ သံဃိကံ- သံဃိကကျောင်းကို၊ ကရောန္တေနဝ-ပြုသောရဟန်းသည်သာ၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ တသ-ထို ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်သော ရဟန်းအား၊ တတ္ထ-ထို ကျောင်းနေရာ၌၊ ယံ ဝယကမ္မံ- အကြင် ကုန်ကျမှုကို၊ ကတံ - ပြုအပ်ပြီ၊ တံ-ထို ကုန်ကျမှုကို၊ ဒါဘဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ (သံဃိကကျောင်းဆောံသော ရဟန်းက အစားပေးရာ၏၊) ပန - ဆက်၊ ကတာဝါသေဝါ - ပြုအပ်ပြီးဖသောကျောင်း၏ အနိုးဉ်သော်ငင်း၊ အာဝါသကရဏ္ဍဌာနေဝါ - ကျောင်းကိုပြုရာအရပ်၌သော်ငင်း၊ ဆာယူပဂဖလူပဂရက္ခာ- အရိပ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်, အသီးသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ - နှံအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အပလောကေတ္ဝာ-သံ်ယာကို ပန်ပြောပြီး၍၊ ဟာရေတဗ္ဗာ-ပယ်ရှားထိုက်ကုန်၏၊ (ဆာယူပဂဖလူပဂရက္ခာ - တို့သည်၊) ပုဂ္ဂလိကာ - က တို့သည်၊ စေ ဟောန္တိ - နှံအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာမိကာ - သစ်ပင်ရှင်တို့ကို၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာ - ပန်ပြောထိုက်ကုန်၏၊ (ပန်ပြော၍ ဖယ်ရှားထိုက်ကုန်၏၊) နော စေ ဒေန္တိ- အကယ်၍ အခွင့်မပေးကုန်

× × × × × × ×

ယေန၊ပေ၊သော သာမိ။ ။တေသု ဒ္ဝီသု ဘိက္ခူသု ယေန၊ သော သာမိတိ တသော ဘူမိယာ ဝိဟာရကရဏော သောဝ သာမိ၊ တံ ပဋိဗာဟိတ္ဝာ ဋ္ဌတရေန နကာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော၊ သော ဟိ ပဌမံ ဂဟိတော၊-ဝိမတိ။

ဝယကမ္မံ၊ပေ၊ဒါတဗ္ဗံ။ ။သံဃိကမြေဝယ် ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းဆောက်မည့်ရဟန်းသည် မြေကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းရခြင်း စသည်ကြောင့်ငင်း, သစ်သားတို့ကို ယူရခြင်း စသည်ကြောင့်ငင်း, မဆောက်ဖြစ်၍ ပြန်သယ်ရခြင်း စသည်ကြောင့်ငင်း ကုန်ကျစရိတ်ရှိ၏၊ ထိုကုန်ကျစရိတ်ကို "ဝယကမ္မ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုနေရာ၌ ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းဆောက်သော ထိုရဟန်းအား သံဃိက ကျောင်းဆေံလိုသောရဟန်းက အစားပေးလိုက်ပါ-ဟူလို၊ [ယောဇနာ၌ကား - ဝယကမ္မန္တိ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ကတသ ကမ္မသ မူလံ၊ ဝိဟာရသ မူလံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု ဖွင့်လေ၏]။

အံ့၊ (ပယ်ရှားခွင့် မပေးကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ယာဝတတိယံ - အောင်၊ အာပုစ္ဆိတွာ - ၍၊ ရက္ခ အဋ္ဌနကမူလံ - သစ်ပင်၏ ထိုက်တန်သောအဖိုးကို၊ ဒဿာမ-ပေးကုန်အံ့၊ ဇာတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဟာရေတဗ္ဗာ-ဖယ်ရှားထိုက်ကုန်၏။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သံဃိကဝင္ရိမတ္တာမို့-သံဃိကနွယ်မျှကိုလည်း၊ အဂ္ဂဟေတွာ- မယူမူ၍၊ အာဟရိမေန- ဆောင်ယူခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ- ဆောင်ယူအပ်သော၊ ဥပကရဏေန- မိမိ၏ အဆောက်အဦးဖြင့်၊ သံဃိကာယ - သော၊ ဘူမိယာ-၌၊ ပဂ္ဂလိကဝိဟာရံ- ကို၊ ကာရေတိ- ပြုစေ၏၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဥပမုံ - ထက်ဝက်သောကျောင်းသည်၊ သံဃိကံ- သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဥပမုံ- သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပါသာဒေါ-သည်၊ စေဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဟေဋ္ဌာ ပါသာဒေါ- ပြာသာဒ်၏အောက်ထပ်သည်၊ သံဃိကော (ဟောတိ)၊ ဥပရိ - ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်သည်၊ ပုဂ္ဂလိကော (ဟောတိ)၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ (အ၍.စာ၌ "ယော"ဟု ရှိ၏၊ "သစေ"ဟုပရိကပ္ပဇောတကပါသောကြောင့် " သော " ပါဌ်ကသာ ကောင်းသည်၊ ယောဟူသော အနိယမနှင့် ပရိကပ္ပသည် သဘောတူ၏၊) ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ-ကို၊ သစေဋ္ဌပေတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏ဥစ္စာသည်၊ ဟောတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဟေဋ္ဌာစ - ပြာသာဒ်၏ ဒေါက်ထပ်ကိုလည်း၊ ဥပရိစ - ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်ကိုလည်း၊ (သစေ) ဋ္ဌပေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဘယတ္ထ- ၂ မျိုးသောအောံထပ် အထက်ထပ်၌၊ ဥပမုံ-ထက်ဝက်ကို၊ လဘတိ-၏၊[သံဃိကဝင္ရိမတ္တာမို့ အဂ္ဂဟေတွာ အာဟရိမေန ဥပကရဏေန သံဃိကာယဘူမိယာကို လိုက်စေ၊] ဒွေ-နှသော၊သေနာသနာနိ-တို့ကို၊ကာရေတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဧကံ-တကျောင်းသည်၊ သံဃိကံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဧကံ-သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-သည်၊ ဟောတိ။

[သံဃိကပစ္စည်းပါဝင်သော ကျောင်းဆောံနည်းကိုပြလို၍ သစေ ဝိဟာရေစသည်မိန့်၊] ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဥဒ္ဒိတေန-ပေါက်သော၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေန-သစ်သား အဆောက်အဦးဖြင့်၊ သစေ ကာရေတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတ်)၊ တတိယဘာဂံ- ၃ ခုမြောက် တဘို့ကို၊ (၃ ဘို့ တဘို့ကို၊) လဘတိ- ၏၊ အကတဋ္ဌာနေ—စယ ပမုခတို့ကို မပြုအပ်ဘူးရာအရပ်၌၊ စယံဝါ - အကျည်ကိုသော်၎င်း၊ ပမုခံဝါ- အဦးစမုခ်ကိုသော်၎င်း၊ သစေ ကရောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဗဟိကုဋ္ဋေ-နံရံ၏ပြင်ဘက်၌၊ ဥပမုံ - သည်၊ သံဃသ္သ - သံဃာ၏ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ)၊

× × × × × × ×

အကတဋ္ဌာနေ ၊ပေ၊ ဗဟိကုဋ္ဋေ ။ ။အကတဋ္ဌာနေတိ သေနာသနတော ဗဟိဧယာဒိနံ အကတဋ္ဌာနေ—သာရတ္ထ၊ စယ စသည်တို့ကို သံဃိကကျောင်းနံရံ၏ပြင်ဘက်၌ ပြုရသောကြောင့်၎င်း, သံဃိကမြေပေါ်ဝယ် ပြုရသောကြောင့်၎င်း " ဗဟိကုဋ္ဋေ ဥပမုံ သံဃသ္သ၊ ဥပမုံ တဿ"ဟု ဆိုသည်။

ဥပနံ- သည်၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ)၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ မဟန္တံ - ကျယ်ဝန်းသော၊ ဝိသမံ - မညီညွတ်သောအရပ်ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ (ပြည့်အောင်ဖို့၍၊) အပဒေ - ခြေရာမရှိသောအရပ်၌၊ ပဒံ - ခြေရာကို၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ သံဃော-သည်၊ အနိဿရော- အစိုးမရ၊ (“ဇာတိ-သို့၊ ဇာဒမ္မိ-၌ စကားကိုလည်း၊ တတ္ထဝ-ထို ကုရုန္ဒီ၌ပင်၊ ဝုတ္တံ”ဟု ပြန်လှည့်ပါ)။

ဧကံ ဝရသေယျန္တိ ဣတ္ထ - ၌၊ နဝကမ္မဒါနဋ္ဌာနေဝါ - နဝကမ္မသမ္မုတိကို ပေးရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ ဝဿဂ္ဂေန- ဝါစဉ်အားဖြင့်၊ ပဋ္ဌဋ္ဌာနေဝါ- ရောက်အပ်သော အရပ်၌သော်၎င်း၊ ယံ-အကြင် အိပ်ရာနေရာကို၊ ဇာန္တိ-အလိုရှိ၏၊ ဧကံ - တမျိုးသော၊ တံ ဝရသေယျံ - ထို ကောင်းမြတ်သောအိပ်ရာ နေရာကို၊ (ဂဟေတုံ-၄၂၊) အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဇာတိအတ္ထော- နက်။

ပရိယောသိတေ ပက္ကမတိ, တဿ ဝေတန္တိ-ကား၊ ပုန-တဖန်၊ အာဂန္ဆာ-လာ၍၊ ဝသန္တဿ - နေလသော်၊ အန္တောဝသံ - ဝါ၏အတွင်း၌၊ တံ - ထို ကျောင်းသည်၊ တဿ ဝ-ထို နဝကမ္မသမ္မုတိရသောရဟန်း၏သာ၊(ဟောတိ)၊ ပန- ဗျတိရိတ်၊ အနာဂစ္ဆန္တဿ- ပြန်မလာလသော်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော- သဒ္ဓိဝိဟာရိက အစရှိသူတို့သည်၊ ဂဟေတုံ- ၄၂၊ နလဘန္တိ- မရကုန်။

× × × × × × ×

အထ မဟန္တံ၊ပေ၊သံဃော။ ။သံဃိကမြေကြီးက ချိုင့်ကြီး ချောက်ကြီးဖြစ်နေ၍ ပြည့်အောင်ဖို့ရသည်ကို“ဝိသမံ ပူရေတွာ”ဟု ဆိုသည်၊ ချိုင့်ကြီး ချောက်ကြီးဖြစ်သဖြင့် သွား၍မဖြစ်သည့်အတွက် ခြေရာ မရှိနိုင်သောကြောင့် ထို ဝိသမအရပ်ကိုပင်“အပဒေ” ဟု ဆိုသည်၊ ဖို့လိုက်သောအခါ သွား၍ ဖြစ်သည့်အတွက် ခြေရာထင်နိုင်သောကြောင့် “ပဒံ ဒဿေတွာ”ဟု ဆိုသည်၊ သံဃိကချိုင့်ကြီး ချောက်ကြီးကိုဖို့၍ ခြေချဖြစ်အောင် မြှုပ်ပြီးမှ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်လျှင် ထို ကျောင်းမျိုးဌဲ့ သံဃာ မပိုင်, ထိုပုဂ္ဂိုလ်သာ ပိုင်သည်- ဟူလို၊

အညတြပရိဘောဂပဋိက္ခေပါဒိကထာ

နာဘိဟရန္တီတိ- ကား၊ အညဟြ- အခြားကျောင်းသို့၊ ဟရိတွာ-ဆောင်၍၊ နပရိဘုဉ္ဇန္တိ-မသုံးစွဲကြကုန်၊ ဂတ္တဂတ္တာယတိ-ကား၊ တတ္ထ- ထို ပြိုကျနေသော ကျောင်းကြီး၌၊ ယံ မဉ္စပီဌာဒိ - အကြင် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဿ-ထို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသော အသုံးအဆောင်၏၊ ဂတ္တဂတ္တာယ — စောင့်ရှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၊ ဝါ-လုံခြုံခြင်းအကျိုးငှါ၊ တံ-ထိုညောင်စောင်း,အင်းပျဉ်အစရှိသော အသုံးအဆောင်ကို၊ အညတြ-အခြားကျောင်းသို့၊ ဟရိတုံ - ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊

အနုဇာနာမိ - ၏၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ အခြားကျောင်းသို့ ဆောင်ယူဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တံ - ထို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်ကို၊ အညတြ-အခြားကျောင်းသို့၊ ဟရိတ္ထာ-၍၊ သံဃိကပရိဘောဂေန — သံဃိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ သ - သုံးစွဲသော ရဟန်း၏၊ နဒ္ဒံ-ပျော်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်၊ သုနဒ္ဒံ-ကောင်းစွာ ပျော်သည်၊(ဟောတိ)၊ ဇိဏ္ဏံ-ဆွေးမြေ့သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်၊ သုဇိဏ္ဏံ — ကောင်းစွာ ဆွေးမြေ့သည်၊(ဟောတိ)၊["ဘဏ္ဍာဂာရံ မထိုက်ပါ"ဟူလို။] အဆော်ဂံ-ဆွေးမြေ့ပျက်စီးခြင်း မရှိသည်၊ သစေ(ဟောတိ, ဧဝံသတိ)၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ— ထို ပြိုကျသော ကျောင်းကို၊ ပဋိသင်္ခတေ-တဖန် ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော်၊ ပုန-တဖန်၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ် သဘောရှိသည်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ—ပြုထိုက်၏၊(ထိုကျောင်းသို့ ပြန်၍ ပို့ပါ-ဟူလို၊) ပုဂ္ဂလိက ပရိဘောဂေန - ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇတော - သုံးစွဲသော ရဟန်း၏၊ နဒ္ဒံဝါ-ပျက်စီးသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်ဌင်း၊ ဇိဏ္ဏံဝါ - ဆွေးမြေ့သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်ဌင်း၊ ဂိဝါ-ဘဏ္ဍာဂာရသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ - ထို ပျက်စီးနေသော ကျောင်းကို၊ ပဋိသင်္ခတေ-သော်၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ-အစားပေးထိုက်သည်သာ။ ["ပျက်စီးသောကျောင်းမှ ညောင်စောင်းစသည်ကို မိမိနေရာသို့ဆောင်ယူလျက် ပုဂ္ဂလိကအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲ၍ပျက်စီးလျှင် ဘဏ္ဍာဂာရထိုက်သည်၊ထိုကျောင်းကို ပြင်၍ပြီးသောအခါ အစားပေးပါ"- ဟူလို။]

တတော—ထိုပြိုကျသောကျောင်းမှ၊ ဂေါပါနသီ အာဒီနိ-အခြင်ရနယ် အစရှိသော အဆောက်အဦးတို့ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူပြီး၍၊ အညသ္မိံ - အခြားသော၊ သံဃိကာဝါသေ-သံဃိကကျောင်း၌၊ သစေ ယောဇေန္တိ - အကယ်၍ ယှဉ်စေကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သုယောဇိတာနိ - ကောင်းစွာ ယှဉ်စေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊(ဘဏ္ဍာဂာရံ ပေးဘွယ်မလိုပါ - ဟူလို၊) ပန - ကား၊ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေ-၌၊ ယောဇေန္တေဟိ-ယှဉ်စေကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ မူလံဝါ-အဖိုးကိုမူလည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ ပဋိပါကတိကံဝါ- တဖန် ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်ကိုမူလည်း၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဆဒ္ဒိတဝိဟာရတော-စွန့်ပစ်အပ်သော

× × × × × × ×

သစေ ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗံ ။ ။ ဤဝါကျကို ထောက်၍ သံဃိကကျောင်းပျက်မှ သုံးစွဲထိုက်သော သံဃိကပစ္စည်းတို့ကို အခြား သံဃိကကျောင်း၌ သုံးစွဲနိုင်ကြောင်းကိုဌင်း, ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ ပြောင်း၍ သုံးစွဲလိုလျှင် အပ်သော နည်းဖြင့် တန်းဘိုး ပေးရမည်, ကျောင်းပျက်ကြီးကို ပြင်ဆင်ပြီးသောအခါ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ သုံးစွဲအပ်သောပစ္စည်းကို အလားတူ ပြန်၍ ပေးရမည်ကိုဌင်း သိရသည်။

ကျောင်းမှ၊ မဏ္ဍပိဌာဒိုနိ—ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်တို့ကို၊ ထေယျစိတ္တေန – ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းစိတ်ဖြင့်၊ ဂဏ္ဍန္တော - ယူသော ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ကြွမြောက်ရာ အခါဌပင်၊ ဘဏ္ဍဂ္ဃေန - ဘဏ္ဍာ၏ တန်ဘိုးဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊(တပဲအောက် တန်လျှင် ဒုက္ကဋ်၊ တပဲ အထက် တမတ်အောက် တန်လျှင် ထုလ္လစဉ်း၊ တမတ် အထက်တန်လျှင် ပါရာဇိက-ဟု ဆုံးဖြတ်ပါ-ဟူလို)။

ပုန-ဖန်၊ အာဝါသိကကာလေ-အာဝါသိကရဟန်းတို့ရှိရာအခါဌ၊(ဆဋ္ဌိတ ဝိဟာရကို ပြန်၍နေရာအခါဌ၊)ဒဿာမိ-ပြန်ပေးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ သံဃိကပရိဘောဂေန - ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တသာ- ၏၊ နဋ္ဌံ - သည်၊ သုနဋ္ဌံ—သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဓိဏ္ဏံ-သည်၊ သုဓိဏ္ဏံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒေရောဂံ-မပျက်မစီးသည်၊ စေ(ဟောကို၊ ဓဝံသတိ)၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ—ထိုက်၏၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန- ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တသာ-၏၊ နဋ္ဌံ-သည်၊ ဂိဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊(အချို့စာအုပ်၌"နဋ္ဌံဝါဓိဏ္ဏံဝါဂိဝါဟောတ်" ဟု ရှိ၏။) တတော-ထိုစွန့်ပစ်အပ်သောကျောင်းမှ၊ ဒွါရဝါတပါနာဒီနိ-တံခါး, လေသောက်ပြူတင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သံဃိကာဝါသေဝါ — ဥဿေဝင်း၊ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေဝါ-ဥဿေဝင်း၊ ယောဓိတာနိ- ယှဉ်စေအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-တပ်အပ်ကုန်သည်၊(သမာနာဂိ)ပဋိဒါတဗ္ဗာနိယေဝ-ပြန်၍ ပေးထိုက်ကုန်သည်သာ၊ ("အာဝါသိကတို့ နေသောအခါ ပြန်၍ပေးပါ"ဟူလို)။

ဖါတိကမ္မတ္ထာယတိ-ကား၊ ဝနိကမ္မတ္ထာယ - တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ၊ (ပရိဝတ္တေတုံ- ခြင်းငှါ၊) အနုဇာနာမိ-ဥဿစပ်၊) စ-ဆက်၊ တ္ထေ-၌ ဖါတိကမ္မတ္ထာယဟူသော ပါဌ်ဥဿ၊ ဖါတိကမ်မံ- တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော ဝတ္ထုသည်၊ သမကံဝါ-အညီအမျှကိုသော်

× × × × × × ×

ဖါတိကမ္မတ္ထာယ။ ။ ဖါတိသည် ဝနိ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ ဝနိယာ- တိုးပွားခြင်းငှါ၊ ကမ်မံ-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသည်တည်း၊ ဝနိကမ်မံ- စသည်၊ ပါဠိတော်၌ အဘိုးများစွာ ထိုက်တန်သော ကမ္မလာ တထည်ရသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဖါတိကမ္မကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ ကမ္မလာ တထည်သည် တပါးတည်းသာ သုံးစွဲနိုင်၏၊ ထိုကမ္မလာနှင့် တန်ဘိုးချင်းညီမျှသော ပစ္စည်းကို လဲလှယ်လျှင် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်စသော များသော သေနာသနအသုံးအဆောင်ကို ရနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် မဏ္ဍပိဌ စသည်ကို "ဝနိကမ္မ-တိုးပွားအောင်ပြုအပ်သော ပစ္စည်း"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ လဲလှယ်ရာ၌ သံဃာဘက်က မရုံးနိုင်အောင် အညီအမျှတန်ဘိုးရှိသော သို့မဟုတ် ပို၍ တန်ဘိုးရှိသော မဏ္ဍပိဌ စသည်ကိုသာ လဲလှယ်ရမည် – ဟူလို၊ [ဝနိကမ္မတ္ထာယာတိ ယထာ တံမူလဿတော (ထိုမူလတန်ဖိုးမှ) နပရိဟာယတိ၊ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗဿ ဧဝံ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗဿ မဏ္ဍပိဌာဒိနော အတ္ထာယ၊-ဝိမတိ]။

ၚင်း၊ အတိရေကံဝါ-အပိုအလွန်ကိုသော်ၚင်း၊ အဋ္ဌနကံ-ထိုက်တန်သော၊ မဇ္ဈပိဌာဒိ သေနာသနမေဝ - ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အိပ်ရာနေရာသည်သာ၊ ဝန္ဒတိ-သင့်၏။

စက္ကလိကန္တိ-ကား၊ ကမ္မလာဒီဟိ-ကမ္မလာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (သက္ကလဝ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊) ဝေဠုတ္ထာ - ရစ်ပတ်၍၊ ကတစက္ကလိကံ - ပြုအပ်သော စက်ဝန်းသဏ္ဌာန်ရှိသော အသုံးအဆောင်သည်၊(ဥပဠန္ဒံ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ရသည်၊ ဟောတိ- ၌စပ်၊) အလ္လေဟိ ပါဒေဟိတိ - ကား၊ ယေဟိ - အကြင် ခြေတို့ဖြင့်၊ အက္ကန္တဗ္ဗာနေ-နင်းအပ်သော အရပ်၌၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ (ရေ၏ အရာသည်၊) ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ ဇဝရူပေဟိ- ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ (ရေ၏ အရာထင်နိုင်လောက်အောင် စိုနေကုန်သော၊ (ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊) ပရိဘဏ္ဍကတဘူမိ ဝါ-ပြုအပ်သော နွားချေးစသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံမှုပရိဘဏ်ရှိသော မြေကိုသော်ၚင်း၊ သေနာသနံဝါ- အိပ်ရာ နေရာကိုသော်ၚင်း၊ နာ အက္ကမိတမ္ပံ—မနင်းထိုက်၊ [ပရိဘဏ္ဍကတဘူမိဝါဘိ ကာဠဝဏ္ဏာဒိကတာ သဏ္ဌာဘူမိဝါ၊သေနာသနံဝါဘိ မဇ္ဈပိဌာဒိဝါ၊—ဝိမတိ၊ ပရိဘဏ္ဍကတဘူမိ နာမ သဏ္ဌာမတ္တိကာဟိ ကတာ ကာဠဝဏ္ဏာဒိဘူမိ၊-သာရတ္ထ၊] ပန-ဆက်၊ ဥဒကသိနေဟမတ္တမေဝ-ရေ၏ အစေးရာမျှသည်သာ၊ သစေ ပညာယတိ-အကယ်၍ ထင်ရှားအံ့၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ သစေ နာ ပညာယတိ—အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ (အက္ကမိတုံ- ၌၊) ဝန္ဒတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ပါဒပုဉ္ဆနီ-ခြေသုတ်ကို၊ အလ္လပါဒေဟိပိ - စိုသော ခြေတို့ဖြင့်လည်း၊ အက္ကမိတုံ—နင်းခြင်း၌၊ ဝန္ဒတိယေဝ - အပ်သည်သာ၊ သဥပါဟနေန - ဘိနပ်နှင့် တကွဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊(ဘိနပ်စီးထားသော ရဟန်းသည်၊) ဓောတပါဒေဟိ—ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေတို့ဖြင့်၊ အက္ကမိတမ္ပဋ္ဌာနေယေဝ-နင်းထိုက်သော နေရာ၌သာ၊ (အက္ကမိတုံ) နာ ဝန္ဒတိ- မအပ်၊ (ခြေဆေးပြီးမှ နင်းထိုက်သော, ပရိဘဏ္ဍကတဘူမိ , သေနာသနအရပ်ဝယ် ဘိနပ်စီးလျက် မနင်းရ-ဟူလို။)

စောဠကေန ပလိဝေဌေတုန္တိ-ကား၊ သုဓောဘူမိယံဝါ-အက်ံတေရှိရာ့ မြေ၌သော်ၚင်း၊ (အက်ံတေသုတ်ထားသော မြေ၌သော်ၚင်း) ကတပရိဘဏ္ဍဘူမိယံဝါ-ပြုအပ်သော နွားချေးစသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံမှုပရိဘဏ်ရှိသော မြေ၌သော်

× × × × × × ×

စက္ကလိကံ။ ။စက္ကလိကန္တိ ကမ္မလာဒီဟိ ဝေဠုတ္ထာ စက္ကသဏ္ဌာနေန ပါဒပုဉ္ဆနယောဂံ (ခြေသုတ်ခြင်း၌ လျောက်ပတ်အောင်) ကတံ၊- ဋီကာ၊ စက္ကေန-စက်ဝန်းသဏ္ဌာန်အား‌ဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော အသုံးအဆောင်တည်း၊စက္ကလိကံ၊ ကတအနက်ဟူ၏ကပစ္စည်း၊ လအာဂုမ်၊ တနည်း- လိကပစ္စည်းဟု ကြံပါ၊ ဇယောဇနာ၌ကား "စက္ကလိကန္တိ စက္ကာကာရေန လာတိ ပဝတ္တတိ, စက္ကာကာရံ ဝါ လာတိ ဂဏ္ဟာတီတိ စက္ကလုံ၊ တဒေဝ စက္ကလိကံ" ဟု လာဓာတ်ကြံ၍ ဖွင့်လေသည်။

ၚင်း၊ တန္ဒိကာဝါ– သပေါ့ဖျာသည်သော်ၚင်း၊ (ရှေးနိသယဒ္ဓ် "ကဲလား"ဟု ပေး၏။) ကဋ္ဌသာရကောဝါ-သင်ဖြူး ဖျာသည်သော်ၚင်း၊ သစေ နတ္ထိ-အုံး၊(ဧဝံသတိ)၊စောဋ္ဌကေန-ပုဆိုးကြမ်းဖြင့်၊ပါဒါ-ခြေတို့ကို၊ဝေဋ္ဌေတမ္မာ-ရစ်ပတ်ထိုက်ကုန်၏၊ (ညောင်စောင်းစသည်တို့၏ ခြေတို့ကို ရစ်ပတ်ထိုက်၏-ဟူလို၊) တသ္မိ-ထိုပုဆိုးကြမ်းသည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ပလ္လင်္ကမို့-သစ်ရွက်ကိုလည်း၊ အတ္ထရိတုံ-ခင်းခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ကိဉ္စ-တစုံတခုကို၊ အနတ္ထရိတွာ-မခင်းမူ၍၊ထပေန္တသ-ထားသောရဟန်း၏၊ဒုက္ကဋ်-သည်၊(ဟောတိ)၊[ညောင်းစောင်းအင်းပျဉ်တို့၏ ခြေကို မရစ်ပတ်ဘဲ တစုံတခုသော်လည်း မခင်းဘဲ ပြခဲ့သောမြေပေါ်၌ မထား၍၊ ထားလျှင် ဒုက္ကဋ်-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုမြေပေါ်၌၊ (သုဓာဘူမိ,ကတပရိဘဏ္ဍဘူမိ၌၊)နေဝါသိကာ-အမြဲနေခြင်းရှိသောရဟန်းတို့သည်၊အနတ္ထတာယပိ-ခင်းအပ်သော အခင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ဘူမိယာ-၌၊ ယဒိထပေန္တိ-အကယ်၍ ထားကုန်အုံ၊ အဓောတပါဒေဟိပိ-မဆေးအပ်သောခြေတို့ဖြင့်လည်း၊ ယဒိဝဋ္ဋ္ဌေန္တိ – အကယ်၍ သုံးစွဲကြကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တထေဝ-ထို နေဝါသိကတို့ အတွက်သာလျှင်၊ ဝဋ္ဋဌေတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ။

× × × × × × ×

ပါဒါ ဝေဋ္ဌေတမ္မာ။ ။ဤပါဠိတော်အဋ္ဌကထာအရ ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သုဓာဘူမိ ပရိဘဏ္ဍဘူမိတို့၌ ထိုင်ခုံ ခဋ္ဌင်တို့၏ ခြေထောက်ကို အဝတ်ဖြင့် ပတ်ပြီးမှ အသုံးပြုလေ့ရှိကြ၏၊"ကတပရိဘဏ္ဍဘူမိ"၌ ဆေးသုတ်ထားသော ကြမ်းအချောလည်း ပါဝင်စရာရှိ၏၊ ဆေးမသုတ်လျှင်, ဆေးပျက်နေလျှင်ကား ပါဝင်မည် မဟုတ်ပါ။

ယဒိ ပန၊ပေ၊ဝဋ္ဋ္ဌေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ။တတ္ထကို "တေသု ဘိက္ခူသု"ဟု ယေဇနာဒ္ဓၚင်း, "တတ္ထအာဝါသေ-ထိုကျောင်း၌"ဟု ရှေးနိသယဒ္ဓၚင်း စွဲသည်ကို စဉ်းစား၍၊ ဆိုလိုရင်းကား– နေဝါသိက ရဟန်းတို့သည် သုဓာဘူမိ ကတပရိဘဏ္ဍဘူမိတို့၌ အခင်းမပါဘဲ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် စသည်ကို ထားလျှင်ၚင်း, အဓောတပါဒ တို့ဖြင့် သုံးစွဲလျှင်ၚင်း ထိုရဟန်းတို့မှာ တမင်ကြွေးလွန်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရိုးရာသုံးစွဲရိုးအတိုင်း သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ ထို့ကြောင့် အာဂန္တုကရဟန်းများလည်း ထိုနည်းအတိုင်း သုံးစွဲခြင်းငှါ အပ်ပါ၏–ဟူလို။

ဋီကာ။ ။တထေဝ ဝဋ္ဋ္ဌေတုံ ဝဋ္ဋတီတိ အညေဟိ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူဟိ ပရိဘုတ္တနီဟာရေန ပရိဘုဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ နေဝါသိကာ ပကတိယာ အနတ္ထတာယ ဘူမိယာ ထပေန္တိ စေ၊ တေသမ္ပိ အနာပတ္တိယေဝါတိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊– သာရတ္ထ။

မှတ်ချက်။ ။ ယခုအခါ အက်ံတေ သုတ်လိမ်းထားအပ်သော သမံတလင်းပေါ်ၚင်း, ဆေးရောင် အမျိုးမျိုးဖြင့် ပရိကမ်ပြု၍ ဘိလပ်မြေ သုတ်လိမ်းထားသော သမံတလင်းပေါ်ၚင်း ခြေအေးသဖြင့် ရောဂါရမည်စိုးသောကြောင့် ဘိနပ်ဖြင့် သွား၏၊ ထိုသို့ ဘိနပ်ဖြင့် သွားခြင်းကြောင့် သမံတလင်းလည်း မပျက်, ဆေးရောင်လည်း မပျက်နိုင်လျှင် နေဝါသိကတို့မှာ အပြစ်ရှိမည် မထင်ပါ၊ နေဝါသိကတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုရသော အာဂန္တုကတို့မှာကား ပြောဘွယ်မလို။

နဘိက္ခဝေ ပရိကမ္မကတာ ဘိတ္တိတိ - ကား၊ သေတဘိတ္တိဝါ - အဖြူရောင် သုတ်အပ်သော နံရံသည်မူလည်း (ဟောတု- စေ၊) စိတ္တကမ္မကတာဝါ- ပြုအပ်သော ပန်းချီဆေးရေးမှုစသောဆန်းကြယ်မှုရှိသောနံရံသည်မူလည်း၊(ဟောတု၊ “ပရိကမ္မကတမည်သည်သာ” ဟူလို၊) [သေတဘိတ္တိဝါ၌ အဝုတ္ထဝိကပ္ပန ဝါ သဒ္ဒါဖြင့် နိလပိတစသော အခြားအရောင် သုတ်အပ်သော နံရံများကိုယူ၊] စ-ဆက်၊ ကေဝလံ- ဒွါရစသည်မဖက် သက်သက်၊ ဘိတ္တိမေဝ - နံရံကိုသာ၊ (အပ သယိတုံ-မှီခြင်းငှါ၊ ဝါ-မှီခွင့်ကို၊ နလဗ္ဘတိ- မရအပ်သည်ကား၊) န-မဟုတ် သေး၊ ဒွါရမ္ပိ- တံခါးကိုလည်း၊ ဝါတပါနမ္ပိ- လေသောက်ပြူတင်းကိုလည်း၊ အပ သေန ဖလကဉ္စိ-တကဲ့မှီပျဉ်ချပ်ကိုလည်း၊ ပါသာဏထုမ္ဘမ္ပိ-ကျောက်တိုင်ကိုလည်း၊ ရုက္ခထုမ္ဘမ္ပိ- သစ်သားတိုင်ကိုလည်း၊ စိဝရေန ဝါ- သင်္ကန်းဖြင့်သော်လည်း၊ ကေနစိ ဝါ - တစုံတခုဖြင့်သော်လည်း၊ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ - မဖုံးအုပ်မူ၍၊ အပသယိတုံ-မှီခြင်းငှါ၊ ဝါ-ကို၊ နလဗ္ဘတိယေဝ - မရအပ်သည်သာ။

ခေတပါဒကာတိ - ကား၊ ခေတပါဒကာ- ဆေးအပ်ပြီးသောခြေရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္ထာ-၍၊ ခေတေဟိ-ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော၊ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အင်္ကမိတမ္ပဋ္ဌာနေ-နင်းထိုက်သောအရပ်၌၊ နိပဇ္ဇိတုံ-လျောင်းခြင်းငှါ၊ ကုက္ကုစ္စာယနဿ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကြကုန်၏၊ ခေတပါဒကေတိ- ဟူ၍လည်း၊ ပါဌေဝ - ပါဠိတော်ပါဌ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိသေး၏၊) တံ-ဤ ခေတပါဒကေဟူသော အမည်သည်၊ ခေတေဟိ - ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါဒေဟိ- တို့ဖြင့်၊ အင်္ကမိတမ္ပဋ္ဌာနသဒ္ဒ-နင်းထိုက်သောအရပ်၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း။ [အတိင်္ကမိတမ္ပဋ္ဌာနသဒ္ဒတံ အဓိဝစနံတိ ဇာမိနာ ခေတပါဒကေတိ ပါဌသာ ခေတော ပါဒေါ တိဋ္ဌတိ ထွေဋ္ဌာနေတိ ခေတပါဒကံ၊ တသ္မိံ ခေတပါဒကေတိ အတ္ထံ ဒသေတိ- ယောဇနာ။]

× × × × × × ×

ဒွါရမ္ပိ၊ပေ၊ နလဗ္ဘတိယေဝ။ ။ဒွါရမ္ပိတိ အာဒိနာ သာမညတော ဝုတ္တာဒွါရဝါတပါနာဒယော အပရိကမ္မကတာပိ နအပသယိတမ္ပီ၊ အဇာနိတ္ဝာ အပသယန္တသာပိ ဇာမ လောမဂဏနာယ အာပတ္တိ၊ - ဝိမတိ၊ ဤသို့ ဝိမတိဆိုသော်လည်း ဘိတ္တိမေဝဠ္ဟ “ဘိတ္တိ” အရ ပရိကမ္မကတာပုဒ်ကို လိုက်စေ၍ ပရိကမ္မကတဘိတ္တိကိုသာ ယူရသကဲ့သို့ ဒွါရ စသည်များလည်း ပရိကမ္မကတသာ ဖြစ်သင့်သည် ဟု ထင်သည်၊ မှန်၏၊ ပါသာဏထမ္ဘ ရုက္ခထမ္ဘတို့သည် ပရိကမ္မကတမဟုတ်လျှင် အဝတ်ဖြင့် မဖုံးအုပ်ဘဲလည်း မှီကောင်းစရာရှိပါ၏၊ ဤအားလုံးကိုလည်း သံဃိကအတွက်ဆိုသည်၊ပုဂ္ဂလိကအတွက်ကား အလိုရှိသလို သုံးစွဲနိုင်စရာရှိ၏။

ခေတပါဒကာ ဟုတ္ဝာ။ ။နောက်၌ ပရိဘဏ္ဍကတံ ဘူမိံ စသည်ကိုကြည့်၍ ပရိဘဏ္ဍကတဘူမိ , ဘူမဋ္ဌရဏသေနာသန, သံဃိက မဠုပီဌစသည်ကို “ခေတေဟိ ပါဒေဟိ အင်္ကမိတမ္ပဋ္ဌာန”တု မှတ်ပါ၊ ပါဠိတော်၌ “ဘိက္ခူ ခေတပါဒကာ နိပဇ္ဇိတုံ

ပစ္ဆိဏ္ဍရိတ္ဆ၁တိ-ကား၊ ပရိဘဏ္ဍကတံ- နွားချေး စသည်တို့ဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော၊ ဘူမိ°၀ါ-မြေကိုသော်၎င်း၊ ဘူမတ္ထရဏသေနာသနံ၀ါ-မြေအခင်း ဖြစ်သော အိပ်ရာနေရာကိုသော်၎င်း၊ (မြေပြင် ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော ဝေါနကစသော အိပ်ရာနေရာကိုသော်၎င်း၊) သံဃိက မဉ္စပီဌံ၀ါ — သံဃိက ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကိုသော်၎င်း၊ အတ္ထနော-မိမိ၏၊ သန္တကေန- ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပစ္ဆတ္ထရဏေန - အပေါ်လွှမ်းအခင်းဖြင့်၊ ပစ္ဆတ္ထရိတ္ဆ၁၀ - ခင်းပြီး၍သော၊ နိပဇ္ဇိတပ္ပံ-လျောင်းရာ၏၊ နိဒ္ဒါယတောပိ - အိပ်ပျော်နေသောရဟန်း၏လည်း၊ ပစ္ဆတ္ထရဏေ- အပေါ်လွှမ်းအခင်းသည်၊ သက်ဋ္ဌိတေ-တွန့်နေလသော်၊ ကောစိ-တစုံဘခုသော၊ သရီရာဝယဝေါ- ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်းသည်၊ မဉ္စံ၀ါ-ကိုသော်၎င်း၊ ပီဌံ၀ါ- ကိုသော်၎င်း၊ သစေ ဖုသတိ - အကယ်၍ ထိမိအံ့၊ (ဝံသတိ)၊ အာပတ္တိယေဝ- ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာတည်း၊ ပန- ဆက်၊ လောမေသု- အမွေးတို့သည်၊ (ဖုသန္တေသု - ထိကုန်လသော်၊) လောမဂဏနာယ- အမွေးတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ အာပတ္တိယေဝ - ဒုက္ကဋ်အာပတ်ပင်တည်း၊ ပရိဘောဂသီသေန- သုံးစွဲခြင်းကို အဉ္ဇုးပြုသဖြင့်၊ အပဿယနွှသာပိ - မှီသောရဟန်း၏လည်း၊

× × × × × × ×

ကုက္ကုစ္စာယန္တိ"ဟု ရှိ၏၊ ဤခေါတပါဒကပုဒ်သည် ဘိက္ခူနှင့်အရတူတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရှေကိုလှည့်၍စပ်လျှင် ဘိက္ခူ၌ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်လည်း စပ်နိုင်၏၊ "နိပဇ္ဇိတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ"ဟူသော နောက်ကြိယာကိုစပ်လိုလျှင် ဟုတ္တာ ထည့်ပြီးမှစပ်နိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ခေါတပါဒကာ ဟုတ္တာပေါကုက္ကုစ္စာယန္တိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဟုတ္တာမထည့်လျှင်ကား ခေါတပါဒကာ၌ ပဌမာယောဝိဘတ်က ကြိယာဝိသေသနအနက်ကို မဟောနိုင်သောကြောင့် ကုက္ကုစ္စာယန္တိတိုင်အောင် မစပ်နိုင်ပါ။

ယောဇနာ။ ။ယောဇနာ၌ကား"ဟုတ္တာတိ ဤမိနာ ခေါတပါဒကာတိ ပဒဿနိပဇ္ဇိဘုံတိ ပဒေ ကြိယာဝိသေသနဘာဝံ ဒဿေတိ၊ ဘိက္ခူတိပဒေ ကာရကဝိသေသနဘာဝံ နိဝတ္တေတိ"ဟု ဟုတ္တာမထည့်ဘဲ ခေါတပါဒကာပုဒ်က ကြိယာဝိသေသနအနက် ဟောနိုင်ကြောင်းကို ဖွင့်လေ၏၊ [တချို့လည်း ဟုတ္တာမထည့်ဘဲ "ခေါတပါဒကာ-ဆေးအပ်ပြီးသောခြေရှိကုန်သည် (ဖြစ်၍)" ဟုလည်း ပေးကြ၏၊ သဒ္ဒါကျမ်းရင်းတို့နှင့် ညီ-မညီကို စဉ်းစားကြပါလေ။]

ပရိဘဏ္ဍကတံ၊ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ ။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ သံဃိကအသုံးအဆောင် သံဃိကကျောင်းကို ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အထူးဂရုစိုက်၍ လေးလေးစားစား သုံးစွဲနေထိုင်လေ့ရှိကြသည်၊ "လောမဂဏနာယ အာပတ္တိ"အရ "အမွေးဖြင့် ထိလျှင် အမွေးအရေအတွက်အတိုင်း အာပဘ်များစွာ သင့်၏" ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် သာ၍ပင် ဂရုစိုက်ဆိုက်ပါပေသည်၊ ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ သံဃိကကျောင်းကို အခင်းမပါဘဲသုံးစွဲမိသော ဘုန်းကြီးနှင့်ဥပါသကာတို့သည် အပ်ကဲ့သို့သော အမွေး, ကြမ်းသောအမွေး ပေါက်သော သူစိလောမ, ခရလောမ ဘီလူးကြီးများဖြစ်ကြရသည်ဟု သဂါထာဝ၀၌ ယက္ခသံယုတ်၌ လာပါသည်။

ဧသေဝနယော- ပင်တည်း၊ ပန- ဆက်၊ ဟတ္ထတလပါဒတလေဟိ- လက်ဖဝါး အပြင်, ခြေဖဝါးအပြင်တို့ဖြင့်၊ ဖုသိကံဝါ - ထိခြင်းငှါရင်း၊ အက္ကမိတုံဝါ- နင်းခြင်းငှါရင်း၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏၊ [ဟတ္ထတလေန ဖုသိတုံ, ပါဒတလေန ဖုသိတုံ ဝါ အက္ကမိတုံဝါတိ ယထာလာဘ ယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊- ယောဇနာ၊] မဇ္ဈဝိဋ္ဌ- ကို၊ နိဟရန္တာ သ-ထုတ်ဆောင်သောရဟန်း၏၊ ကာယေ- ကိုယ်၌၊ ပဋိဟညတိ- ထိမိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)။

သံဃဘတ္တာဒိ အနုဇာနနကထာ

နသက္ကောန္တိ သံဃဘတ္တံ ကာတုန္တိ - ကား၊ သကလဿ - အလုံးစုံသော၊ သံဃဿ-သံဃာတော်ဘို့၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ကာတုံ-ငှါ၊ နသက္ကောန္တိ- မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံတိ အာဒီသု — အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဧကံ-တပါးသော၊ (ဘိက္ခုံ)ဝါ-ကိုသော်ငှင်း၊ ဒွေ-နှစ်သော၊ (ဘိက္ခူ)ဝါ-တို့ကိုသော်ငှင်း၊ (တယော, စတ္တာရော, ပဉ္စ, ဆ, သတ္တ, အဋ္ဌ, နဝ

× × × × × × ×

သံဃဘတ္တံ။ ။သံဃဿ— သံဃာအားလုံးဘို့၊ ဘတ္တံ— ဘတ်တည်း၊ သံဃဘတ္တံ၊ “ သံဃဿ + ဘတ္တဿ ဣမိနာ သံဃဘတ္တဿ ပဒဿ ဆဋ္ဌီ သမာသံ ဒဿေတိ ” ဟု ယောဇနာ၌ “ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ သမာသ် ” ဟု ဆိုသော်လည်း ရူပသိဒ္ဓိ၌ ကထိနဒုသံကို စတုတ္ထီတပ္ပုရိသ် အရာဝယ် သွင်းထား၏၊ တဒတ္ထသမ္ဘဒါန်အနက် ဖြစ်သောကြောင့် (ဘို့) ဟု အနက်ပေးရသည်၊ အကျယ် ယောဇနာလျှင်ကား “ကထိနဿ+ အတ္ထာယ+ အာဘတံ + ဒုသံ”ဟု ဖြစ်၏၊ ဤ၌လည်း ထိုအတိုင်း အကျယ်ယောဇနာလျှင် “သံဃဿ+အတ္ထာယ+ကတ္တုံ+ဘတ္တံ”ဟု ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် သံဃဘတ္တံသည် တဒတ္ထသမ္ဘဒါန်ထွ စတုတ္ထီ တပ္ပုရိသ်သမာသ်သာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ဆက်ဥုးအံ့— “ ယူပါယ + ဒါရူ ယူပဒါရူ၊ ယူပါယ — ယဇ်တိုင်အလို့ငှါ၊ ဒါရူ— သစ်သားတည်း၊ ယူပဒါရူ—သား၊ ဝါ— ယဇ်တိုင်လုပ်ဘို့ သစ်သား”ဟု သက္ကတသဒ္ဒါကျမ်းများ၌လည်း ဤပုံစံကို စတုတ္ထီတပ္ပုရိသ်သမာသ်အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်သည်။ [“ဘတ္တ” ဟူသောအမည်သည် “ထမင်း” ဟူသော အကပ်ိယဝေါဟာရ၏ အမည်တည်း၊ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ကို ကြည့်ပါ၊ ဤသို့ အကပ်ိဝေါဟာရဖြစ်သော်လည်း ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၏ အနာပတ္တိဝါရ၌ အကပ်ိယဝေါဟာရကိုပင် သံဃဘတ္တ စသည်အတွက် ခွင့်ပြုတော်မူထားသည်၊ ဤ၌ကား အများသုံးစွဲရိုးအတိုင်း တချို့နေရာ၌ “ ဆွမ်း ”ဟု ပေးထားပါသည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ် စသည်၌လည်း နည်းတူ။]

ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ။ ။“ ဥဒ္ဒေသေန လဒ္ဓဘိက္ခူနံ ဘတ္တံ ”ကို ကြည့်၍ “ဥဒ္ဒေသေန လဒ္ဓဘိက္ခူနံ ဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ”ဟု မဇ္ဈေလောဝိ တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပြုပါ၊ သံဃာအထံသွား၍ “သံဃာတပါးပေးပါ” ဟု လျှောက်ထားသောအခါ ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းက အလှည့်ကျသောရဟန်းတပါးကို “ မည်သည့်အိမ်၌ ဘတ်ရှိပါသည် ကြွပါ ”ဟု ညွှန်ချရ၏၊ ထိုသို့ ညွှန်ချခြင်းကြောင့် ရအပ်သောဘတ်ကို “ ဥဒ္ဒေသဘတ် ” ဟု ခေါ်သည်

တို့ကို ပေယျာလမြွ[ပ်ဝ်ထားသည်၊) ဒသ - နှ်သော၊ ဘိက္ခ္ဝေါ - တို့ကိုသော်၎င်း၊ သံယတော-သံဃာမှ၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ- ညွှန်ချ၍၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဣတိဧဝံ- သို့၊ ဥဒ္ဒေသေန-ညွှန်ချခြင်းကြောင့်၊ လဒ္ဓဘိက္ခ္ဝေနံ-ရအပ်သောရဟန်းတို့ဘို့၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ - ၄ါ၊ ဣဒ္ဓန္တိ - ကုန်၏၊ အပရေ - အခြားသောဒါယကာတို့သည်၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ ဘိက္ခ္ဝေ - တို့ကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ-ပိုင်းဖြတ်၍၊ နိမန္တေတ္ဝာ-ပင့်ဖိတ်၍၊ တေသံ- ထိုရဟန်းတို့ဘို့၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ- ၄ါ၊ ဣဒ္ဓန္တိ - ကုန်၏၊ အပရေ-တို့သည်၊ သလာကာယော-စာရေးတံတို့ကို၊ ဆိန္ဒိတ္ဝာ-ဖြတ်၍၊(နိမန္တေတ္ဝာ တေသံ ဘတ္တံ ကာတုံ ဣဒ္ဓန္တိ၊)အပရေ-တို့သည်၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်၎င်း၊ ဥပေါသထိကံ - ဥပေါသထိကဘတ်၎င်း၊ ပါဋိပဒိကံ-ပါဋိပဒိကဘတ်၎င်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ နိယမေတ္ဝာ- မှတ်သား၍၊ ဧကဿ-သော၊ (ဘိက္ခုဿ) ဝါ-ဘို့သော်၎င်း၊ ဒ္ဝိန္နံ—ကုန်သော၊ (ဘိက္ခ္ဝေါနံ) ဝါ—တို့ဘို့သော်၎င်း၊ပေ၊ ဒဿန္နံ- ကုန်သော၊

× × × × × × ×

နှစ်ပါး သုံးပါးစသည် တောင်းရာ၌လည်း နည်းတူ၊ ဤဥဒ္ဒေသဘတ်သည်လည်း သံဃာ့အထံသွား၍ လျှောက်သောကြောင့် သံဃကပင်ဖြစ်သည်၊ သံဃာ့မတောင်းဘဲ ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်၍ ပင့်လျှင်ကား “ ဥဒ္ဒေသဘတ် ”ဟု မခေါ်ရ၊ ပုဂ္ဂလိကနိမန္တနဘတ် ဟုသာ ခေါ်ရသည်။

အပရေ တထေဝ နိမန္တေတ္ဝာ။ ။ဤဝါကျဖြင့် နိမန္တနဘတ်ကိုပြသည်၊ နိမန္တိယတေ အနေနာတိ နိမန္တနံ၊ နိမန္တနံစ+ တံ+ ဘတ္တံစာတိ နိမန္တနဘတ္တံ၊ ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဘတ်၊ ယောဇနာဋ္ဌကား – “ နိမန္တေတ္ဝာ လဒ္ဓ ဘိက္ခ္ဝေနံ ကာတမ္ဟံ ဘတ္တံ နိမန္တနဘတ္တံ”ဟု ပြုလေ၏၊ ဤနိမန္တနဘတ်သည် သံဃာ့ထံမတောင်းဘဲ ကိုယ်တိုင် ကြိုက်ရာကို ပင့်ဖိတ်လျှင် ပုဂ္ဂလိကဘတ်ဖြစ်၏၊ သံဃာ့ထံတောင်းလျှင်ကား ဥဒ္ဒေသဘတ်နှင့် သဘောတူ၏။

သလာကာယော ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ ။ဤဝါကျဖြင့် သလာကဘတ်ကိုပြ၏၊“သလာကာယ (စာရေးတံဖြင့်) +ကာတမ္ဟံ+ဘတ္တံ သလာကဘတ္တံ”ဟု ပြု၊ စာရေးတံမဲချ၍ကျသော ရဟန်းအား လှူအပ်သော ဘတ်တည်း၊ ယောဇနာဋ္ဌကား “သလာကာယော ဆိန္ဒိတ္ဝာ ကာတမ္ဟံ ဘတ္တံ သလာကဘတ္တံ ” ဟု ပြုလေ၏၊ “ ကာတမ္ဟံ ”ဟု ထည့်ရခြင်းမှာလည်း ကာတုံ ဣဒ္ဓန္တိကိုကြည့်၍ ထည့်ရခြင်းတည်း၊ နောက် သလာကဘတ္တ ကထာဋ္ဌ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သလာကာယဝါ ပန်ကာယဝါဥပနိမန္တိတ္ဝာ သြပုဋ္ဌတ္ဝာ ဥဒ္ဒိသိတုံ” ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် “သလာကာယ+ ဥဒ္ဒိသိတမ္ဟံ+ ဘတ္တံ သလာကဘတ္တံ” ဟုလည်း ပြုနိုင်၏။

မှတ်ချက်။ ။ရွေးက ဝါးခြင်းစိတ်တွေကို ဖြတ်၍“မည်သူ့အိမ် ဆွမ်းစားကြွပါ” စသည်ဖြင့် စာရေးထားအပ်သောကြောင့် ထိုဝါးခြင်း ဒုတ်တံကလေးများကို “စာရေးတံ”ဟု ခေါ်ကြ၏၊ စာရေး၍ထားသော စက္ကူမဲလိပ်ဖြစ်လျှင်ကား အတွင်ရှိ ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းအားဖြင့် “စာရေးတံ ခေါ်ရသည်”ဟု မှတ်ပါ၊ ဤ စာရေးတံချခြင်းကိုပင် “မဲ့ချသည်”ဟု ခေါ်သည်။ [ပက္ခိကစသည်တို့ကို နောက်၌ တိုက်ရိုက်ပြလတ္တံ့။]

ဘိက္ခူနံ ဝါ-တို့ဘို့သော်၎င်း၊ ဘတ္တံ—ကို၊ ကာတုံ- ၄ါ၊ ဣန္ဆနွံ- ကုန်၏၊ ဣတိ—ထို့ကြောင့်၊ တောနိ ဘတ္တာနိ—ဤဘတ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-၎င်း၊ နိမန္တနံ-၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊ ဣမံ ဝေါဟာရံ-ဤ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းအမည်သို့၊ ပတ္တာနိ-ရောက်ကုန်ပြီ၊[နိမန္တနနိဉ္ဇ ဣတိသဒ္ဒါ အာဒျတ္ထ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ နိမန္တန နွံ၊ပေ၊ ပတ္တာနိတိ ဧတ္ထ ဣတိသဒ္ဒေါ အာဒိအတ္ထော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ နိမန္တနနွံ အာဒိ ဝေါဟာရံ ပတ္တာနိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော၊-သာရတ္ထ။]

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ တေ- ထို သံဃဘတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒုဇ္ဈိက္ခေ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ထမင်းရှိရာအခါ၌၊ ဝါ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးအစာရှားရာ အခါ၌၊(ကာတုံ-၄ါ၊) သစေပိ နသက္ကောန္တိ—အကယ်၍မူလည်း မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ ပန—ထိုသို့ပင် မစွမ်းနိုင်ကြပါကုန်သော်လည်း၊ သုဘိက္ခေ—လွယ်ကူစွာရအပ်သော ထမင်းရှိရာအခါသည်၊ ဝါ-သာယဝပြော အစာပေါခြင်းသည်၊ ဇာတေ-ဖြစ်လသော်၊ ပုန-ဖန်၊ သံဃဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-၄ါ၊ သက္ခိသန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တဒ္ဒိ - ထို သံဃဘတ်ကိုလည်း၊ အန္တော - အတွင်း၌၊ ကတ္ဝာ - ပြုတော်မူ၍၊ (အတွင်းသွင်း၍၊) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာနိ အာဒိ - အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထို အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊("သကမ္မက ကြိယာ, ယဉ်ကာနောက်နား, တတ္ထသွားမူ, စွဲငြားကြိယာ၏ကံပင်တည်း"ဟူသည်နှင့် အညီ ရှေကြည့်၍ စွဲသည်၊) (တနည်း)တတ္ထ-ထိုသံဃဘတ်စသည်တို့တွင်(၊"တတ္ထ အစွဲ, စိတ်မရဲမူ, နောက်လွဲအစု, အစိတ်ရှု, ရောယှက်ပေါင်းစွဲ" ဟူသည်နှင့် အညီ နောက်ကြည့်၍ စွဲသည်၊ ယောဇနာဋ္ဌလည်း၊ "တတ္ထာတိ သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာနိ အာဒိပါဠေ၊ သံဃဘတ္တာဒီသု ဝါ၊ နိဒ္ဓါရဏော ဘုမ္မံ" ဟု ဤနှစ်နည်းကို ဖွင့်ထားသည်၊) သံဃဘတ္တေ - သံဃဘတ်၌၊ ဌိတိကာနာမ-ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊("သံဃာအားလုံးသိမ်းကြုံး၍ လူသောကြောင့် ထေရ်စဉ် ဝါစဉ် မှတ်သားဘွယ် မရှိ" ဟူလို၊) တသ္မာ—ကြောင့်၊ အမှာကံ-၄ါတို့သည်၊ ဘုဉ္ဇနာနံ—စားကုန်စဉ်၊ ဝါ-စားကုန်သော၊ အမှာကံ—တို့၏၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ဒသဒိဝသာ-ဆယ်ရက်တို့သည်၊ (အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊) ဒွါဒသဒိဝသာ-တဆယ့်နှစ်ရက်တို့သည်၊(အဟေသုံ)၊ ဣဒါနိ—ယခုအခါ၌၊ အညတော - အခြားကျောင်းတိုက်မှ၊ ဘိက္ခူ - တို့ကို၊ အာနေထ-ပင့်ဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ တတ္ထ-ထို သံဃဘတ်၌၊ နဝတ္တာမ့ဲ - မပြော ထိုက်၊(သံဃာအားလုံး သိမ်းကြုံး၍လူသောကြောင့် ဤသို့ဆိုဘွယ် မလို။) ပုရိမဒိဝသေသု-ရှေးနေ့တို့၌၊ အမှေဟိ- တပည့်တော်တို့သည်၊ နလဒ္ဓံ - မရအပ်ပါ၊ ဣဒါနိ-ယခု အခါ၌၊ တံ-ထို ဘတ်ကို၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့သို့၊ ဝါ-တို့ကို၊

ဂါဟေထ- ယူစေပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝမ်ိ—ဤသို့လည်း၊ ဝတ္တုံ - ပြောဆိုခြင်းငှါ၊ (ဘဂ္ဂုဒ္ဒေသက ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြောဆိုခြင်းငှါ) နလဇ္ဇတိ-မရအပ်၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထို သံယဘတ်သည်၊ အာဂတာဂတာနံ- လာကုန် လာကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ ယေဝ-ရောက်သည်သာ။

ဥဒ္ဒေသဘဂ္ဂကထာ

ပန - ကား၊ ဥဒ္ဒေသဘဂ္ဂာဒိသု - အစရှိသည်တို့၌၊ အယံ-ကား၊ နယော-ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ ရညာဝါ - မင်းသည်သော်၎င်း၊ ဈာဇမဟာမတ္တေနဝါ-မင်း၏အမတ်ကြီးသည်သော်၎င်း၊ သံဃတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ-ညွှန်ချ၍၊ တ္ထေကေ- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့ကို၊ အာနေထ - ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဟိတေ-စေလွှတ်အပ်သော်၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ ယောသေတ္ဝာ-ကြွေးကြော်၍၊ ဒ္ဒိတိကာ-ရပ်တည်ကြောင်းအစဉ်ကို၊ ပုစ္ဆိတ္ဝာ-မေးထိုက်၏၊ (ဒ္ဒိတိကာ-သည်၊)သစေအတ္ထိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တတော-ထိုအစဉ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ—ကို၊) ဂါဟေတဗ္ဗံ- ယူစေထိုက်၏၊ (ဒ္ဒိတိကာ-သည်၊)နောစေ(အတ္ထိ)-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ထေရာသနတော-ထေရ်ကြီး၏နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊ ဥဒ္ဒေသကေန- ဆွမ်းကို ညှန်ချသော ရဟန်းသည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံပိ— ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊) နဲ အတိဂ္ဂာမေတဗ္ဗံ-မကျော်လွန်စေထိုက်၊ (တနည်း) နဲ အတိဂ္ဂမိတဗ္ဗံ- မကျော်လွန်ထိုက်၊ [“ဓုတင်ပျက်မည်စိုးလျှင် သူတို့ဘာသာ မခံယူဘဲ ကျော်လွန်စေပါလိမ့်မည်၊ ဘတ္တံဒ္ဒေသက ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ တည်စဉ်ဒ္ဒိတိကာအတိုင်းသာ နာမည်ခေါ်၍ညွှန်ချပါ”ဟူလို။](ယောဇနာ၌“အတိဂ္ဂမိတဗ္ဗံ”ဟု ရှိ၏၊) ပန-ဆက်၊ တေ- ထို ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဓုတင်္ဂ-ဓုတင်ကို၊ ရက္ခန္တာ- စောင့်ရှောက်ကုန်လသော်၊(မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ကုန်လသော်၊) သယမေဝ-မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ- ကို၊) အတိဂ္ဂာမေသန္တိ- လွန်ကုန်လတံ့၊(တနည်း)အတိဂ္ဂာမေသန္တိ- လွန်စေကုန်လတံ့၊(ဤသို့ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ “ဓုတင်ပျက်မည်စိုးသောကြောင့် မိမိတို့အလှည့်ရောက်သော အခါ ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို မခံယူဘဲ လွန်သွားစေကုန်လတံ့”ဟူလို။)

ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ - ကို၊) ဂါဟိယမာနေ-ယူစေအပ်စဉ်၊ အလသဇာတိကာ—ပျင်းရိသူတို့၏ အဖြာဖြာဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ မဟာထေရာ-မဟာထေရ်တို့သည်၊ ပစ္ဆာ - နောက်မှ၊ အာဂန္တွန်—လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘန္တေ — တို့၊ ဝိသတိဝဿာနံ - ဝါနှစ်ဆယ်ရှိသော ရဟန်းတို့ဘို့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊) ဂါဟိယတိ - ယူစေအပ်ပါ၏၊ တုမှာကံ - အရှင် ဘုရားတို့၏၊ (ဝါ

နှစ်ဆယ်ရပြီးသော အရှင်တို့၏၊)ဋီတိကာ-တည်နေရာအစဉ်သည်၊ အတိက္ကန္ဒံဂ-လွန်သွားပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ နဝတ္တဗ္ဗာ- မလျောက်ထိုက်ကုန်၊ ဋီတိကံ-ကို၊ ထပေတွာ-တန်ရပ်၍၊ [ရှေ့မဆက်စေဘဲ တန်ရပ်၍၊) တေသံ — ထို မဟာထေရ်တို့ဘို့၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ပစ္ဆာ-မှ၊ ဋီတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

အသုကဝိဟာရေ — ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟု — များစွာသော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-သည်၊ ဥပ္ပန်နံ- ဖြစ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ သုတ္တာ - ကြားရ၍၊ ယောဇနန္တရိကဝိဟာရတောပိ — တယူဇနာ ခြားကွာသော ကျောင်းတိုက်မှလည်း၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အာဂန္တွာန်-လာတတ်ကြကုန်၏၊ သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တာနံ-ရောဝံလာကုန် ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဋီတဋ္ဌာနတော - တည်ရာ အရပ်မှ၊ (ထေရ်စဉ်မှ၊)ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂါဟေတမ်ဗံ-၏၊ အသမ္ပတ္တာနံ-ဆွမ်းညှန်ရာအရပ်သို့ မရောက်လာကုန်သည် ဖြစ်၍၊(သမာနာနံ)ပိ—ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥပစာရသီမံ-ဥပစာရသီမ်သို့၊ ပဝိဋ္ဌာနံ- ဝင်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့ဘို့၊ အန္တောဂါသိကာဒီသု-အန္တောဂါသိက အစရှိသော တပည့်တို့သည်၊ ဂဏ္ဌန္တေသု-(ကိုယ်စား)ယူကုန်လသော်၊ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ -- ယူစေထိုက်သည်သာ၊ ဗဟိ ဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရသီမ်၏ ပြင်ပ၌၊ ဋ္ဌိတာနံ- တည်သော ရဟန်းတို့ဘို့၊ ဂါဟေထ-ယူစေပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-လျောက်ကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ နဂါဟေတဗ္ဗံ-မယူစေထိုက်၊(အချို့စာအုပ်များ၌"ဋီတာနံဝါ" ဟုလည်း "ဂါဟေတဗ္ဗာ"ဟုလည်း ရှိ၏၊ မကောင်း။)

ပန-ဆက်၊ ဥပစာရသီမံ-သို့၊ သြက္ကန္တေဟိ-သက်ရောက်ပြီးကုန်သောရဟန်းတို့နှင့်၊ ဧကာဗဒ္ဓါ—တဆက်ထည်း စပ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ အတ္တနော - ၏၊ ဝိဟာရဒ္ဓါရေဝါ-ကျောင်းတိုက် တံခါးပေါက်၌သော်ငင်း၊ အန္တောဝိဟာရေ ယေဝါ-ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်း၌သာသော်ငင်း၊ သစေ ဟောန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပရိသာဝသေန-ပရိသတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ပရိသတ်နှင့် စပ်သဖြင့်၊) သီမာ-ဥပစာရသီမ်သည်၊ ဝမိုတာနာမ-တိုးပွားသည် မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊

× × × × × ×

ဝမိုတာနာမ သီမာ။ ။ကျောင်းတိုက် နှစ်တိုက်သည် အလွန်မဝေးလှ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ်ပေါများရာကျောင်းတိုက်သို့ ထိုအနီးကျောင်းတိုက်မှသံဃာများသည် ဆွမ်းညှန်ချိန်၌ လာကြရာ ရှေးဦးလာသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဥဒ္ဒေသဘတ် ပေါများရာကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာတွင်းသို့ ရောက်နေကြ၏၊ နောက်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှေ့ရဟန်းများနှင့် တဆက်ထည်းပင် တချို့က ထိုကျောင်းတိုက်၏ တံခါးပေါက်၌ ရှိကြသေး၏၊ တချို့က ကျောင်းတွင်းမှာပင် ရှိကြသေး၏၊ သို့သော် ဥပစာအတွင်းရောက်နေသော ရဟန်းတို့၏ တဆဲ့နှစ်တောင်အတွင်းရောက်သောအားဖြင့် တဆက်တည်းဖြစ်သောကြောင့် ဥပစာရသိမ် ကျယ်သွားသည် မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုကျောင်းတံခါးပေါက်၌ ရှိနေကြသေးသူ, မိမိတို့ ကျောင်းတွင်းမှာပင် ရှိနေသူများအတွက်လည်း ယူပါစေ-ဟူလို။

တသ္ဒာ-ကြောင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊သံဃနဝကသ-သံဃံနော ရဟန်းအား၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ-ကို၊) ဒိန္နေပိ-ပေးအပ်ပြီးသော်လည်း၊(သွန်ချပြီးသော်လည်း၊) ပစ္ဆာ-မှ၊ အာဂဂတာနံ-ရောက်လာသောရဟန်းကိုဘို့၊ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ-ယူစေထိုက်သည်သာ၊ ပန – သို့သော်လည်း၊ ဒုတိယဘာဂေ – ဒုတိယ အဘို့သည်၊ ထေရာသနံ–သို့၊ အာရဗ္ဘေ–တက်ရောက်ပြီးလသော်၊ ပုန- ဖန်၊ အာဂဂတာနံ – တို့၏ (အထံသို့)၊ ပဌမဘာဂေါ – သည်၊ နပါပုဏာတိ – မရောက်၊ ဒုတိယ ဘာဂဂတော-မှ၊ ဝဿဂ္ဂေ (ဇ္ဈေ)န- ဝါ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ– ဝါစဉ် အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ၏။ [“ဂဏိယကိတိ ဂံ၊ ဝဿမေဝ+ဂံ ဝဿဂ္ဂံ ”ဟု ယောဇနာပြု၏၊ ဂံတလုံးတည်းက ရေတွက်ခြင်း အနက်ကို မဟောနိုင်သော ကြောင့် စဉ်းစားထိုက်သည်။]

ကေသ္ဝိ - တခုသော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ကေ - တခုသော၊ ဘတ္တဥ္ဇ ဒ္ဒေသဒ္ဒါနံ-ဆွမ်းညွှန်ချရာအရပ်ကို၊ ပရိန္တိန္ဒိတ္ဝာ-ပိုင်းခြား သတ်မှတ်၍၊ ဂါဝုတပ္ပမာဏာယပိ– တဂါဝုတ် အတိုင်း အရှည် ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဥပစာရသီမာယ-၌၊ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော အရပ်၌၊အာရောစိတံ-လျှောက်အပ်သော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ - ကို၊ တသ္မိ ယေဝ ဘတ္တဥ္ဇ ဒ္ဒေသဒ္ဒါနေ- ထို ဆွမ်းညွှန်ချရာအရပ်၌သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေရာ၏၊(ဤသို့သတ်မှတ်ထားသော အရပ်၌ ယူစေမှ အခြားတိုက်က လွယ်ကူစွာ သိနိုင်သည်၊)ကော-တယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ကေဿ - တပါးသော၊ ဘိက္ခုနော – ၏ (အထံသို့)၊ ပဟိဏာတိ- စေလွှတ်၏၊ (ကိ - အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) သွေပိ- နက်ဖန်၌လည်း၊ သံဃတော--မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ-၍၊ ဒဿ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ပဟိဏထ-စေလွှတ်ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍၊ (ပဟိဏာတိ—အံ့၊ ဧဝံ သတိ)၊ တေန-ထို ရဟန်းသည်၊ (ဒါယကာက လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်၊) သော အတ္ထော-ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဘတ္တဥ္ဇ ဒ္ဒေသကဿ-ဆွမ်းညွှန်ချသော ရဟန်းအား၊ အာရောစေတဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏၊ တံဒိပသံ- ထို နှစ်၌၊ (စေလွှတ်ရာ နှစ်၌၊) သစေ ပမုဿတိ-အကယ်၍ မေ့နေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒုတိယဒိဝသေ— ဒုတိယနှစ်၌၊ ပါတောဝ—စောစောကပင်၊(ဆွမ်း မညွှန်ချမီကပင်၊)အာရောစေတဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ပမုဿိတ္ဝာဝ-ဖေ့၍သာလျှင်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ ပဝိသန္တော-ဝင်လသော်၊ ဝါ-ဝင်ကာမှ၊(သစေ)သရတိ-အကယ်၍ အမှတ်ရအံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ယာဝ-လောက်၊ ဥပစာရသီမံ - ကို၊ နာတိ ကြ္ကမတိ-မလွန်သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ ဘောဇနသာလာယ-ဆွမ်းညွှန်ချသော ရဟန်းအား၊ အာရောစေတဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏၊ တံဒိပသံ- ထို နှစ်၌၊ (စေလွှတ်ရာ နှစ်၌၊) သစေ ပမုဿတိ-အကယ်၍ မေ့နေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒုတိယဒိဝသေ— ဒုတိယနှစ်၌၊ ပါတောဝ—စောစောကပင်၊(ဆွမ်း မညွှန်ချမီကပင်၊)အာရောစေတဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ပမုဿိတ္ဝာဝ-ဖေ့၍သာလျှင်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ ပဝိသန္တော-ဝင်လသော်၊ ဝါ-ဝင်ကာမှ၊(သစေ)သရတိ-အကယ်၍ အမှတ်ရအံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ယာဝ-လောက်၊ ဥပစာရသီမံ - ကို၊ နာတိ ကြ္ကမတိ-မလွန်သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ ဘောဇနသာလာယ-ဆွမ်းညွှန်ချရာ ဆွမ်းစားစရပ်၌၊[ဘောဇနသာလာယာတိ ဘတ္တဥ္ဇ ဒ္ဒေသဒ္ဒါနဘူတာယ ဘောဇနသာလာယ၊— သာရတ္ထ။] ယာ ပကတိဒ္ဒီတိကာ— အကြင် ပကတိတည်ရာ အစဉ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တသ္မာဧဝ - ထို ပကတိတည်ရာအစဉ်၏သာလျှင်၊ ဝသေန—

အစွမ်းဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗံ- ယူစေရာ၏၊ ဥပစာရသိမံ- ကို၊ အတိက္ကန္တာ-လွန်လာကုန်သော၊ ဘိက္ခူစ - တို့သည်လည်း၊ ဥပစာရ သိမဋ္ဌကေဟိ - ဥပစာရသိမ်၌တည်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ကောဗန္ဓါ-တဆက်တည်း စပ်နေကုန်သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ—အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်ကုန်အံ့၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ ဒွါဒသဟတ္ထုန္တရံ- တဆဲ့နှစ်ဘောင်၏ အတွင်းကို၊ အဝဇဟိတ္တာ-မစွန့်မူ၍၊ သစေဝိ ဂဗ္ဘန္တိ- အကယ်၍မူလည်း သွားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ ပကာဘိဋ္ဌိတိကာယ-၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗံ-၏။

ပန- ဆက်၊ ဘိက္ခူနံ- တို့၏၊ တာဒိသေ- ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ကောဗန္ဓေ- တဆက်တည်းစပ်ခြင်းသည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ဥပစာရသီမာယ-၏၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ (ပြင်ဘက်ရောက်မှ!)ယသ္မိံ ဌာနေ-အကြင် အရပ်၌၊ သရတိ-အမှတ်ရ၏၊ တတ္ထ — ထိုအရပ်၌၊ နဝံ — အသစ်ဖြစ်သော၊ ဋိတိကံ - တည်ရာအစဉ်ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဂါဟေတမ္ဗံ-၏၊ အန္တောဂဂါမေ- ရွာတွင်း၌၊ အာသနသာလာယ-ထိုင်နေရာစရပ်၌၊ (ထိုင်နေရာစရပ်ရောက်မှ၊) သရန္တေန-အမှတ်ရသောရဟန်းသည်၊ အာသနသာလာယ- ၌၊ ဋိတိကာယ- အားဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗံ-၏၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-၌၊ သရိတ္ဝာ- ၍၊ ဂါဟေတမ္ဗမေဝ- ယူစေထိုက်သည်သာ၊ အဂါဟေတုံ-မယူစေခြင်းငှါ၊ နဝန္တိ- မအပ်၊ (ဂဟဏွာ- ကြောင့်၊ အဂါဟေတုံ-ငှါ၊ နဝန္တိ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧတံ-၌ ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊ (ရဟန်းတပါးကို စေလွှတ်၍လျှောက်ထားအပ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊)ဒုတိယဒိဝသေ- ၌၊ နလဇ္ဇတိ-မရအပ်တော့၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊(အဂါဟေတုံ နဝန္တိ၊) [လျှောက်တုန်းက "သွေ-နက်ဖန်"ဟု လျှောက်ခဲ့သောကြောင့် ယခု ထို လျှောက်ရာနေ့သို့ရောက်နေရကား ဒုတိယနေ့၌ ၌ ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ခံယူခွင့်မရှိတော့၊ သွေတိနိယမေတ္ထာ ဝုတ္တတ္ထာ ဒုတိယဒိဝသေ နလဇ္ဇတိ၊- ယောဇနာ၊] ဣတိ- ၌တွင် ရဟန်းတပါးအထံ လျှောက်ထားအပ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်အပြီးတည်း၊ (ဣတိတလုံး အကျေကြံ)။

သကဝိဟာရတော-မိမိတို့၏ကျောင်းတိုက်မှ၊ (အချို့စာ၌ "ပကာဝိဟာရတော - ပင်ကိုယ်နေရာ ကျောင်းတိုက်မှ" ဟု မူကွဲရှိ၏၊) အညံ - အခြားသော၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂစ္ဆန္တေန - သွားကြကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ကောစိ-တစုံတယောံသောဒါယကာသည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ သစေ ဥဒ္ဒိသာပေတိ-အကယ်၍ ညွှန်ချစေအံ့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ်လွှဲလို၍ ထေရ်စဉ်အတိုင်း ညွှန်ချစေအံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ယာဝ - လောက်၊ အန္တောဥပစာရေဝါ - ဥပစာရသိမ်၏အတွင်း၌သော်၎င်း၊ ဥပစာရသီမဋ္ဌကေဟိ — ဥပစာရသိမ်၌ တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ — ကွ၊ ဝုတ္တနယေန — ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ (တဆဲ့နှစ်တောင် မလွန်သောနည်းအားဖြင့်၊)ကောဗန္ဓါဝါ-တဆက်တည်းစပ်နေကုန်

သော်၎ငး၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တာဝ-ထိုမျှလောံ၊ သကဝိဟာရေ-၌၊ ဒ္ဝိတိကာဝသေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ထိုက်၏၊ [သကဝိဟာရေ ဒ္ဝိတိကာဝသေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံတိ ယံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ၊ဘတ္တ အပ္ပဝိဋ္ဌတ္တာ သကဝိဟာရေ ဒ္ဝိတိကာဝသေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ၊- ယောဇနာ၊] ပန- ကား၊ ဗဟိ ဥပစာရေ-၌၊ ဌိတာနံ-တည်နေကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊ (ဂါဟေတဗ္ဗံ ၌စပ်၊) ဘန္တေ-တို့၊ သံဃတော-မှ၊ ဇ္ဈေကေနာမ- ၅၂မျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသည် မည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိသထ- ညွှန်ချပါကုန်၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ သမ္မတ္တာနံ-ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့ဘို့၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ယူစေရာ၏၊ တတ္ထ- ထို လှူရာအရပ်သို့၊ (သမ္မတ္တာနံယေဝ၌စပ်၊) ဒ္ဝါဒသဟတ္ထိကေ- ကို၊ အဝိဇဟိတ္ဝာ — ၍၊ ဧကာဗဒ္ဓနယေန — တဆက်တည်း စပ်ခြင်းဟူသော နည်းဖြင့်၊ ဒူရေ - ဒေဝေး၌၊ ဌိတာနံပိ - တည်ကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္မတ္တာနံယေဝ - ရောက်လာသော ရဟန်းတို့ဘို့သာ၊ (ဂါဟေတဗ္ဗံ၊) ဇာတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- ထိုက်၏။

ယံ ဝိဟာရံ- သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ - ကုန်၏၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ပဝိဋ္ဌာနံ - ဝင်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ (သကဝိဟာရတော အညံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တေ ဘိက္ခူတို့ကိုဆိုသည်၊) သစေ အာရောစေတိ - အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ညွှန်ချပေးပါရန် လျှောက်အံ့၊) (ဧဝံသတိ)၊ တသ္မ ဝိဟာရသ္မ - ထို ရောက်အပ်သောကျောင်းတိုက်၏၊ ဒ္ဝိတိကာဝသေန-ဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ဂါမ

× × × × × × ×

တတ္ထ၊ပေ၊သမ္မတ္တာနံယေဝ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဒ္ဝိတာဝိ သမ္မတ္တာယေဝါတိ ဧဝဒိတဗ္ဗံ"ဟု ဝတ္ထရ၏၊ သို့သော် ယောဇနာ၌ "တတ္ထာတိ ဒိန္နဥ္ဇာနံ၊ သမ္မတ္တာနံ ယေဝါတိ သမ္မန္ဓော" ဟု စာစပ်ကို ပြသောကြောင့်၎င်း , ရှေဝါကျ၌ "သမ္မတ္တာနံ"နှင့် ထပ်တူဖြစ်သည့်အတွက် " သမ္မတ္တာနံယေဝ" ဟု ဧဝ ပါသောကြောင့်၎င်း, "ဒူရေ ဒ္ဝိတာနံပိ သမ္မတ္တာနံယေဝါတိ"ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ၊ သမ္မတ္တာနံယေဝါ၏ စပ်ပုဒ်ကို"ဂါဟေတဗ္ဗံ"ဟု ရှေဝါကျမှလိုက်စေ၊ဆိုလိုရင်းကား"တဆဲ့နှစ်တောင်အတွင်း ဆက်စပ်နေကြလို့ရှိလျှင် တယူဇနာဝေးသောအတန်းပင်ဖြစ်စေကာမူ ထို ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ယူစေရမည်"ဟူလို။

အာရောစေတိ,အာရောစေန္တိ။ ။စာအုပ်တို့၌ "အာရောစေန္တိ"ဟု ဝတ္ထရ၏၊ ကောစိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဥဒ္ဒိသာပေတိမှ ကောစိ ဟူသော ကတ္တားသည် လိုက်လျက်ရှိ၏၊ မှန်၏ " ကောစိ ၊ ပေ ၊ တာဝ သကဝိဟာရေ ဒ္ဝိတိကာဝသေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ "သည် မူလကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာကို မလွန်သေးခင် လျှောက်ထားပုံကို ပြသောနည်းတည်း၊ " ဗဟိဥပစာရေ ဌိတာနံ စသောနည်းကား မူလကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာကိုလွန်မှ လျှောံထားပုံကိုပြသောနည်းတည်း၊"သစေ ယံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ"စသော ဤနည်းကား သွားမည့်ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာကိုဝင်ပြီးမှ လျှောက်ပုံကို ပြသောနည်းတည်း၊ အလှူရှင်မှာ "ကောစိ"ဟူသော ကတ္တားပုဂ္ဂိုလ်ချည်းသာဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့်"အာရောစေတိ"ဟုသာ ရှိသင့်ပါသည်။

ဒွါရေဝါ- ရွာတံခါးပေါက်၌သော်၎င်း၊ ဝိထိယံဝါ- လမ်းမ၌သော်၎င်း၊ စတုက္ကေဝါ- လမ်း ၄ ခုတို့၏ ပေါင်းဆုံရာအရပ်၌ သော်၎င်း၊ (လမ်း ၄ ခွ၌သော်၎င်း၊) အန္တရယရေဝါ - အိမ်တွင်း၌သော်၎င်း၊ [အန္တရယရေတိ အန္တောဂေဟေ၊-သာရတ္ထ။] ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ကောစိ- တစုံတယောက်သော ဒါယကာသည်၊ သံယုဒ္ဓေသံ- သံဃာမှ ညွှန်ချအပ်သောဘတ်ကို၊ သစေပိ အာရောစေတိ-အကယ်၍မူလည်း လျှော်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ-ထိုထိုအရပ်၌၊ (ဂါမဒ္ဝါရ, ဝိထိ , စတုက္ကတို့၌၊) အန္တောဂဒါယကာနံ -တဆဲ့နှစ်တောင် ဥပစာအတွင်း၌ရောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ဘို့၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏။

[ဂါမဒ္ဝါရ, ဝိထိ, စတုက္ကတို့၌ တဆဲ့နှစ်တောင်အတွင်းကို "ဥပစာ" ဟုယူရသော်လည်း အန္တရယရ၌ ဥပစာယူပုံမှာ ထိုနှင့် မတူသောကြောင့် "ဃရူပစာသော ဧတ္ထ"စသည်ကို မိန့်၊] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-၌ ၄ မျိုးသောဥပစာတို့တွင်၊ (ဂါမဒ္ဝါရူပစာရ , ဝိထိဥပစာရ , စတုက္ကူပစာရ , ဃရူပစာရ ၄ မျိုးတို့တွင်၊ ယောဇနာ၌ကား "ဝိထိနှင့် စတုက္ကကိုပေါင်း၍ "ဧတ္ထာတိ တီသု ဥပစာရေသု" ဟု စွဲ၏၊) ဃရူပစာရော-ဃရူပစာရကို၊ (ဧဝဒီတမ္ပေါ ၌စပ်၊) ဧကံ ဃရံ-တအိမ်ဟူသော၊ ဧကူပစာရံ-တူသောဥပစာရှိသော အရပ်၎င်း၊ ဧကံဃရံ-သော၊ နာနူပစာရံ - ကွဲပြားသော ဥပစာရှိသောအရပ်၎င်း၊ နာနာဃရံ- ကွဲပြားသော အိမ်ဟူသော၊ ဧကူပစာရံ - အရပ်၎င်း၊ နာနာဃရံ - သော၊ နာနူပစာရံ- အရပ်၎င်း၊ ဇာတိ- သို့၊ ဣမေသံ - ၌ စတုက္ကတို့၏၊ ဝသေန- ဖြင့်၊ ဧဝဒီတမ္ပေါ-၏၊ တတ္ထ-ထို ဧကဃရ ဧကူပစာရစသော ၄ မျိုးတို့တွင်၊ ဧကကုလဿ-တဥုံးသောအမျိုး၏၊ ယံ ဃရံ-အကြင်အိမ်သည်၊ ဧကဝဋ္ဋဉ္စ-တံခါးတပေါက်ဖြင့် ဝင်ရောက် သုံးစွဲထိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ဧကဝဋ္ဋဉ္စေန ဧကေန ဒွါရေန ဝဋ္ဋတိတမ္ပေါ-ဋီကာ။] တံ-ထိုအိမ်သည်၊ သုပ္ပပါတ ပရိစ္ဆေဒဿ- ဗန်း(စကော)ကျရာ အပိုင်းအခြား၏၊ အန္တော - အတွင်း၌၊ ဧကူပစာရံနာမ- တူသော ဥပစာရှိသော အိမ်မည်၏၊ တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ ဥပ္ပန္နော- ဖြစ်သော၊ ဥဒ္ဒေသလာဘော - ဥဒ္ဒေသလာဘ်သည်၊ (ပါပုဏာတိ ၌စပ်၊) တသ္မိံ ဥပစာရေ - ၌၊ ဘိက္ခာစာရ ဝတ္တေနပိ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်လည်း၊ ဋိတာနံ-ရပ်နေကုန်သော၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဧတံ-၌အရပ်သည်၊ ဧကံဃရံ-သော၊ ဧကူပစာရံနာမ- တူသော ဥပစာရှိသောအရပ်မည်၏။

ပန-ကား၊ ဧကံ- သော၊ ယံ ဃရံ- အကြင်အိမ်ကို၊ (ကတံ ၌စပ်၊) ဒွိန္နံ ဘရိယာနံ - မယား ၂ ယောက်တို့၏၊ သုခဝိဟာရတ္ထာယ - ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ မဏ္ဍေ- ၌၊ ဘိတ္တိံ - နံရံကို၊ ဥဿာပေတွာ- ထစေ၍၊ ဝါ- ထောင်၍၊ နာနာဒွါရဝဋ္ဋဉ္စံ - ကွဲပြားသော တံခါးပေါက်ဖြင့် ဝင်ရောက်သုံးစွဲထိုက်သည်ကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ တတ္ထ- ထိုအိမ်၌၊ ဥပ္ပန္နော- သော၊ ဥဒ္ဒေသလာဘော - သည်၊

ဘိတ္တိအန္တရိကဿ — နံရံဖြင့် ခြားကွယ်အပ်သော ရဟန်း၏အထံသို့၊ (ဘိတ္တိအန္တရိတဿ ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊) နပါပုဏာတိ - မရောက်၊ တဿ်ဳ တဿ်ဳ ဌာနေ - ထိုထိုအရပ်၌၊ (မိမိထိုင်နေရာဘက်၌၊) နိသိန္နဿဝ - ထိုင်နေသော ရဟန်း၏ (အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ - ၏၊ ဧတံ - ဤအရပ်သည်၊ ကံ ဃရံ-သော၊ နာနုပစာရံနာမ- ကွဲပြားသော ဥပစာရိသော အရပ်မည်၏။

ပန-ကား၊ ယသ်ဳ ဃရေ-၌၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ နိမန္တေတွာ-၍၊ အန္တောဂေဟတော- အိမ်အတွင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ကောဗန္ဓေ- တဆက်တည်း စပ်သည်တို့ကို၊ ကတွာ-၍၊ ပတိဋ်ဌာပေတွာ-ခြေးရှ ဝင်အပ်သောအိမ်တို့ကို လည်း၊ ဝါ-အိမ်နီးချင်းတို့ကိုလည်း၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ နိသီဒါပေန္တိ-ထိုင်စေကြကုန်၏၊ တတ္ထ - ထိုအိမ်၌ ၊ပေ၊ ပါပုဏာတိ၊ နာနာကုလဿ- ကွဲပြားသော အမျိုး၏၊ ယံပိ နိဝေသနံ - အကြင် အိမ်ကိုလည်း၊ မဇ္ဈေ- ၌၊ ဘိတ္တိ် - နံရံကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ ကေဝါရေနေဝ-တခုတည်းသော တံခါးဖြင့်သာ၊ ဝဋ္ဋနိ-ကုန်၏၊ တဿာပိ-ထိုအိမ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ဧတံ-ဤအရပ်သည်၊ နာနာဃရံ-သော၊ ဧကူပစာရံနာမ- မည်၏။

ပန-ကား၊ နာနာနိဝေသနေသု-အမျိုးမျိုးသောအိမ်တို့၌၊ [နာနာနိဝေသနေသူတိ နာနာကုလဿ နာနူပစာရေသု နိဝေသနေသု၊-ဝိမတိ၊]နိသိန္နာနံ-ထိုင်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏(အထံ၌)၊ ယော ဥဒ္ဒေသလာဘော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ဘိတ္တိစ္ဆိဒ္ဒေန-နံရံ၏အပေါက်ဖြင့်၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ကိဉ္စာပိ ဒိဿန္တိ-အကယ်၍ ကားမြင်အပ်ပါပေကုန်၏၊ (ပန-ထိုသို့ပင်မြင်အပ်ပါကုန်သော်လည်း၊) တဿ်ဳ တဿ်ဳ နိဝေသနေ - ထိုထိုအိမ်၌၊ နိသိန္နာနံယေဝ - နေကုန်သောရဟန်းတို့၏ (အထံသို့သာ)၊ ပါပုဏာတိ- ၏၊ ဧတံ- သည်၊ နာနာဃရံ- သော၊ နာနူပစာရံ နာမ-မည်၏။

ပန- ကား၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဂါမဒ္ဒါရဝိထိ စတုက္ကေသု- ရွာတံခါး, လမ်းမ, လမ်းလေးခွတို့တွင်၊ အညတရသ်ဳ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ အညသ်ဳ-မိမိမှတပါးသော၊ ဘိက္ခုသ်ဳ-သည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ အတ္တနော ဝ-မိမိ၏ (အထံသို့) သာ၊ ပါပုဏာပေတွာ - ရောက်စေပြီး၍၊ ဒုတိယဒိဝသေပိ - ၌လည်း၊ တသ်ဳ ယေဝဌာနေ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ အညံ-အခြားသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊ လဘတိ-၏၊ တေနံ - ထိုရဟန်းသည်၊ အညံ - မိမိမှတပါးသော၊ နဝကံဝါ- သိတင်းငယ်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝုဍ္ဎံဝါ- သိတင်းကြီးမူလည်းဖြစ်သော၊ ယံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ပသတိ- မြင်၏၊ တဿ- ထိုရဟန်းဘို့၊ ဝါ- ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ၏၊ ကောစိ - တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ - အံ့၊ (ဝံသတို့)၊ အတ္တနော ဝ - မိမိ၏အထံသို့သာ၊ ပါပေတွာ-၍၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားထိုက်၏။

အာသနသာလာယ-ထိုင်နေရာစရပ်၌၊ ဝါ-ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ နိသီဒိတွာ-၍၊ ဘိက္ခူသု- တို့သည်၊ ကာလံ - ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ ပဋိမာနေန္တေသု - မျော်လင့်နေကုန်စဉ်၊ ဝါ-ဆိုင်းငံ့နေကုန်စဉ်၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော ဒါယကာသည်၊ သံယုဒ္ဓေသပတ္တံ-သံယာမှ ညွှန်ချအပ်သောသပိတ်ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ ဝါ- ဤသို့သော်ဂုဏ်း၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တံ - ညွှန်ချအပ်သောသပိတ်ကို၊ ဒေထ - ကုန်၊ ဣတိ ဝါ- ဂုဏ်း၊ သံဃတော- မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ- ညွှန်ချ၍၊ ပတ္တံ- ကို၊ ဒေထ- ကုန်၊ ဣတိ ဝါ-ဂုဏ်း၊ သံဃိကံ-သံဃိကဖြစ်သော၊ ပတ္တံ- ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ ဝါ-ဂုဏ်း၊ သစေ ဝဒတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တံ - ညွှန်ချအပ်သောသပိတ်ကို၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဒါဘမ့်-ပေးရာ၏၊ သံယုဒ္ဓေသ ဘိက္ခုံ-သံယာမှ ညွှန်ချအပ်သောရဟန်းကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ သံဃတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-၍၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဒေထ- ကုန်၊ သံဃိကံ- သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဒေထ- ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-လျှောက်အပ်ရာ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဇေဋ္ဌ-၌ ဥဒ္ဒေသဘတ်အရာ၌၊ ဥဒ္ဒေသကော- ညွှန်ချတတ်သော ရဟန်းကို၊ ပေသလော-သိလကို ချစ်တတ်သော၊ လဇ္ဇီ - မကောင်းမှုမှရှက်ခြင်းရှိသော၊ မေဓာဝီ - ပညာရှိသော ရဟန်းကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော - အလိုရှိထိုက်၏၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ တိဏ္ဍပတ္တံ-သုံးကြိမ်၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-၍၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော၊ ဌိတိကံ- ကို၊ ဇာနန္တော - သိသောရဟန်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ထေရာသနတော - ထေရ်၏နေရာမှစ၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ ဇာနာမိ - သိပါ၏၊ ဒသဝဿေန-ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ လဒ္ဓံ- ရအပ်ပါပြီ၊ (ရှေးနွေတုန်းက ရအပ်ပါပြီ) ဣတိ- သို့၊ ကောစိ- တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သစေ ဘဏတိ-အကယ်၍လျှောံအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဒုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ ဒသဝဿာ-ဆယ်ဝါရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါကုန်သလော၊ ဣတိ - သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-မေးရာ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏(စကားကို)၊ သုတ္ဝာ-၍၊ (မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊) ဒသဝဿာ - ကုန်သည်၊ အမှ- ဖြစ်ပါကုန်၏၊ (မယံ - တို့သည်၊) ဒသဝဿာ-ကုန်သည်၊ အမှ-ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ ဗဟူ-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တုယ္ဘံ-သင်၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ တုယ္ဘံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္ဝာ-မပြောမူ၍၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသောရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပသဒ္ဒါ - တိုးသောအသံရှိကုန်သည်၊ ဟောထ-ဖြစ်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ဝာ-၍၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ထပေတဗ္ဗာ — ထားထိုက်ကုန်၏၊ ထပေတွာ — ထားပြီး၍၊ ကတိ— အဘယ်မျှလောက်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဣစ္ဆထ - အလိုရှိကုန်သနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဥပါသကော- ဥပါသကာကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော- မေးထိုက်၏၊ ဘန္တေ-အရှင်

ဘုရား၊ ဧတ္တကေနာမ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်မည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ (ဣဆ္ဆာမိ-၏၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ တုယ္ဟံ- အရှင်ဘုရား၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ တုယ္ဟံ, ပါပုဏာတိ၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္ဆာ-မပြောမူ၍၊ သမ္ဗုနဝကဿ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အောက် ငယ်သောရဟန်း၏၊ ဝါ—အငယ်ဆုံးဖြစ်သောရဟန်း၏၊ ဝဿဂ္ဂဉ္ဆ - ဝါ၏ အပိုင်းအခြားကိုဂုဏ်း၊ ဥတုစ-ဥတုကိုဂုဏ်း၊ ဒိဝသဘာဂေါစ- နေ့အဘို့ကိုဂုဏ်း၊ ဆာယာစ- အရိပ်ကိုဂုဏ်း၊ ပုစ္ဆိတပ္ပာ - မေးထိုက်ကုန်၏၊ (“ဝါတူနေလျှင် ရဟန်းခံတုန်းက မှတ်ထားသော ဥတု, နေ့, အရိပ်တို့ကို မေးပါ” ဟူလို။)

ဆာယာယပိ- အရိပ်ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆိယမာနာယ- မေးအပ်သော်၊ ဝါ-မေးအပ်စဉ်၊ အညော-သော၊ ဝုမ္ဟတရော-သိတင်းကြီးရဟန်းသည်၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ- ထို သိတင်းကြီးရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗံ - ပေးရာ၏၊ ဆာယံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးပြီး၍၊ တုယ္ဟံ- အရှင်ဘုရား၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောအပ်ပြီးသော်၊ (ပြောအပ်ပြီးမှ၊) ဝုမ္ဟတရော-သည်၊ သည်၊ အထ အာဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ န လဘတိ- မရ၊ (“တုယ္ဟံ ပါပုဏာတိ”ဟု ဆိုပြီးဖြစ်သောကြောင့် “နောက်မှလာသော ဝုမ္ဟတရသည် မရ”ဟူလို၊) ဟိ - မှန်၊ (“ဝုမ္ဟတရော အာဂစ္ဆတိ၊ န လဘတိ” ဟူသောစကားသည် မှန်၏၊) ကထာပပဉ္စေန - စကားကို ခဲ့ထွင်သဖြင့်၊ နိသိန္နဿာပိ - ထိုင်နေစဉ်ဂုဏ်း၊ နိဒ္ဒါယန္တဿာပိ-အိပ်ပျော်နေစဉ်ဂုဏ်း၊ (ဝုမ္ဟတရသည် စကားပြောနေစဉ်, သို့မဟုတ် အိပ်ပျော်နေစဉ်၊) ဂါဟိတံ - ယူစေအပ်ပြီးသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊ သုဂ္ဂါဟိတံ-ကောင်းစွာ ယူစေအပ်ပြီ၊ အတိက္ကန္တံ — လွန်ပြီးသော ဥဒ္ဒေသဘတ်သည်၊ သု အတိက္ကန္တံ - ကောင်းစွာ လွန်သွားပြီ၊ ဟိ- မှန်၊ ဧတံ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံနာမ-ဤဝေဘန်အပ်သောဘဏ္ဍာ မည်သည်၊ သမ္ဗတ္တာသေဝ-ရောက်လာသောပုဂ္ဂိုလ်၏ (အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်၏၊ တတ္ထ- ထို သမ္ဗတ္တာသေဝ ပါပုဏာတိ ဟူသော စကားရပ်၌၊ သမ္ဗတ္တာဘာဝေါ-ရောက်လာသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဥပစာရေန-ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော- ပိုင်းခြားထိုက်၏၊ (“ဆွမ်းညှန်ရာအရပ်က ကျောင်းတိုက်အတွင်းဖြစ်လျှင် ကျောင်းတိုက်၏ဥပစာဖြင့်, အပြင်သို့ရောက်နေလျှင် တဆဲ့နှစ်တောင် ဥပစာဖြင့် ပိုင်းခြားပါ” ဟူလို၊) စ - ဆက်၊ အာသနသာလာယ—နေရာစရပ်၏၊ (ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၏၊) အန္တော ပရိက္ခေပေါ - အကာအရံ၏ အတွင်းသည်၊ ဥပစာရော - တည်း၊ တသ္မိ — ထို့ဥပစာ၌၊ ဌိတသ — တည်သောရဟန်း၏(အထံသို့)၊ လာဘော-ဥဒ္ဒေသလာဘ်သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ- ဤတွင် ရေမပါသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုလှူရာ၌ ညွှန်ချပုံအပြီးတည်း။

ကောစိ - တစုံတယောက်သော ဒါယကာသည်၊ အာသနသာလတော - မှ၊ အဒ္ဒ-ရှစ်လုံးကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တေ-ညွှန်ချအပ်သောသပိတ်တို့ကို၊ အာဟရ

ပေတွာ- ဆောင်ယူစေပြီး၍၊ သတ္တ- ၇ လုံးကုန်သော၊ ပတ္တေ- တို့ကို၊ ပဏီတ ဘောဇနာနံ-မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်တို့ဖြင့်ဂုဏ်း၊ ဧကံ(ပတ္တံ)-သပိတ်တလုံးကို၊ ဥဒကဿ-ရေဖြင့်ဂုဏ်း၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေပြီး၍၊ အာသနသာလံ-သို့၊ ပဟိဏာ တိ-ပို့၏၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အာဂတာ-လာသောလူတို့သည်၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခွန်း သော စကားကို၊ အဝတွာ- မလျှောက်မူ၍၊ ဘိက္ခူနံ- တို့၏၊ ဟတ္ထေသု- လက်တို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ-တည်စေပြီး၍၊ ပက္ကမန္တိ- ဖဲသွားကုန်ဘုံ၊ ယေန-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ယံ-အကြင် ဘောဇဉ်ကို၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီ၊ တဿဝ-ထိုရဟန်း၏ အတွက်သာ၊ တံ-ထိုဘောဇဉ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ယေန-သည်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ (ရေထည့်ထားရာ သပိတ်ကို၊) လဒ္ဓံ - ပြီ၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏အတွက်၊ အတိက္ကန္တံပိ — လွန်သွားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒုတိကံ — ကို၊ ထပေတွာ— ရပ် ထား၍၊ အညံ—ရေမှ အခြားသော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ- ကို၊ ဂါဟေတမ္ဗံ- ထိုက်၏။ [ရေကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်က ဝါကြီးသူ ဖြစ်သောကြောင့် ဥဒ္ဒေသဘတ်အတွက် ဒုတိကာသည် သူ့ကို လွန်သွားပြီးဖြစ်သော ထို ဒုတိကာကို ရပ်ထား၍ ရေကို ရသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အခြား ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ယူပါစေ-ဟူလို။]

စ- ဆက်၊ တံ— ထို ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊ လူခံဝါ- ကြမ်းသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို သော်ဌင်း၊ ပဏီတံဝါ— မွန်မြတ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုသော်ဌင်း၊ တိစီဝရ ပရိဝါရံဝါ-တိစီဝရိက် အခြံအရံရှိသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုသော်ဌင်း၊ လဘတု—ရပါစေ၊ [တိစီဝရပရိဝါရံတိ တိစီဝရေန ပရိဝါရိတံ၊ တိစီဝရ ပရိဝါရဝန္တံ ဝါ ဥဒ္ဒေသ ဘတ္တန္တိ အတ္ထော၊--ယောဇနာ။] တဿဝ- ထိုရဟန်း၏အတွက်သာ၊ ဧတံ — ထို ရအပ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ ဤဒိသော— ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သောအထူးသည်၊ အဿ — ထိုရဟန်း၏၊ ပုညဝိသေသော — ကောင်းမှု၏အထူးတည်း၊ [ကောင်းမှုညံ့လျှင် လူခဘောဇနကို ရလိမ့်မည်, ကောင်းမှု အတော်အတန်ရှိလျှင် ပဏီတဘောဇနကို ရလိမ့်မည်၊ ရှေးကောင်းမှုက သိပ်ကောင်းလျှင် တိစီဝရပရိဝါရဘောဇနကို ရလိမ့်မည်၊ မည်သည့်အရာဝတ္ထုရရ, "တဿဧဝတံ - ထိုရဟန်း၏ဥစ္စာသာ ဖြစ်သည်" ဟူလို။] ပန— ဆက်၊ ဥဒကံ- သည်၊ ယသ္မာ— ကြောင့်၊ အာမိသံ - သည်၊ န ဟောတိ— မဖြစ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ အညံ — ရေမှ အခြားသော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ - ကို၊ လဇ္ဇတိ— ရအပ်၏၊ ["ဘောဇဉ် (၇)သပိတ်နှင့် ရေတသပိတ်တုန်းက ရသည့် အာမိသ မဟုတ်သောကြောင့် ထို ရေရသောရဟန်းမှာ အခြားသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ထပ်၍ရနိုင်သည်" ဟူလို။]

[သပိတ်ပို့လာသူတို့၏ မလျော်ဘဲ ပြန်သွားကြာ၌ အသီးအသီး ရကြပုံကို ပြပြီး၍ လျောက်၍ပြန်သွားကြာ၌ ရကြပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "သစေ ပန" စသည်မိန့်။] ပန-ဆက်၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ (ဆွမ်းသပိတ် ၇ လုံးနှင့် ရေသပိတ်

ကလုံးကို ယူ၍၊) အာဂတာ-လာကုန်သော၊ တေ— ထိုလူတို့သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဇာဒံ သမ္မံ-ဤအလုံးစုံကို၊ (ဆွမ်း ၇ သပိတ်နှင့် ရေတသပိတ်ကို၊) ဘာဇေတွာ— ဝေဘန်၍၊ ဘုဥ္ဇထကိရ — ဘုန်းပေးကြပါကုန်လော်တဲ့၊ ဇာတိ- သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ (အလ္လ.ရှင်က လျော်လိုက်ပုံကို လျော်၍၊) သစေ ဂစ္ဆန္တိ — နှအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သမ္မေဟိ— အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတွာ-၍၊ ဘုဥ္ဇိတွာ-၍၊ ဥဒကံ—ကို၊ ပါတမ္ဗံ— သေးက်ထိုက်၏။

["မဟာထေရေ ဒေထ" စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသုံးသပ်၍ လျော်ရာ၌ အစိအစဉ်ကို ပြလိုသောကြောင့် သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ၊ပေ၊ ဝဒန္တသ ပန စသည် မိန့်၊] ပန-ဆက်၊ သံဃတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ-ညွှန်ချ၍၊ အဋ္ဌ—ရှစ်ပါးကုန်သော၊ မဟာထေရေ - မဟာထေရ်တို့ကို၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဇာတိ- ဤသို့သော်ငင်း၊ မဇ္ဈိမေ (ထေရေ)—မဇ္ဈိမထေရ်တို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဇာတိ-သော်ငင်း၊ နဝကေ-တို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဇာတိ-သော်ငင်း၊ ပရိပုဏ္ဏဝဿ သာမဏေရေ— ပြည့်သော အနှစ် နှစ်ဆယ်ရှိသော သာမဏေတို့ကို၊ ဒေထ - ကုန်၊ ဇာတိ- သော်ငင်း၊ မဇ္ဈိမဘာဏကာဒယော — မဇ္ဈိမဘာဏက အစရှိသောထေရ်တို့ကို၊ ဒေထ - ကုန်၊ ဇာတိ-သော်ငင်း၊ (မဇ္ဈိမဘာဏကေ ထေရေဒေထ၊ ခုဒ္ဒကဘာဏကေ ထေရေ ဒေထ၊ ဤသို့ စသည်ကို ပေယျာလမြှုပ်သောအားဖြင့် အာဒိသဒ္ဒါ ထည့်ထားသည်၊) မယံ— တပည့်တော်၏၊ ဘုတိဘိက္ခု။— ဆွမျိုးဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဒေထ- ကုန်၊ ဇာတိ- သော်ငင်း၊ ဝဒန္တသ - လျော်သော ဥပါသကာဒေါ်း၊ (ဒါတဗ္ဗာ ဒ္ဒစပ်၊) ဥပါသက - ဥပါသကာ၊ တွံ - သည်၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဝဒသိ— လျော်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်လျှင်ပါသော်လည်း၊ ဒြိတိကာယ-ရပ်တည်ကြောင်းအစဉ်အားဖြင့်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏အထံသို့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-သည်၊) နပါပုဏာတိ-မရောက်၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ ဒြိတိကာဝသေနေဝ—ရပ်တည်ကြောင်းအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊ (ဘိက္ခု။-တို့ကို၊) ဒါတဗ္ဗာ- ပေးထိုက်ကုန်၏။

[ရဟန်းငယ် သာမဏေများအလည့်၌ ကျရာ၌ စီစဉ်ရပုံကို ပြလို၍ ဒဟရသာမဏေရေဟိ ပန စသည်ကိုမိန့်။] ပန-ဆက်၊ ဒဟရသာမဏေရေဟိ-ရဟန်းငယ် သာမဏေတို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေသု - တို့ကို၊ လဒ္ဓေသု - ရအပ်ကုန်လသော်၊ (အလည့်ကျ၍ ရအပ်ကုန်လသော်၊) ဒါယကာနံ — ဒါယကာတို့၏၊ ဃရေ-အိမ်၌၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာသည်၊သစေ ဟောတိ-အံ့ကယ်၍ရှိအုံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တုမှာကံ-အသင်တို့၏၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ-ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို၊ ပေသေထ— စေလွှတ်ကြကုန်လော၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တာမ့်-ပြောဆိုရာ၏၊(ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းက "အဲဒီအိမ်မှာ မင်္ဂလာတရားဟောစရာရှိတယ်, ငယ်ရွယ်သူတွေသွားလျှင်မကြေနပ်မည်ကို စိုးရသည်၊ ထို့ကြောင့် သင်တို့၏ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို လွှတ်လိုက်ကြ"ဟု မှာလိုက်ရမည်-ဟူလို။)

[ဥဒ္ဒေသဘတ် ခံယူဘို့ရန် သွားရာ၌ အစီအစဉ်ကို ပြလို၍ "ယသ္မိ ပန" စသည် မိန့်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ-၌၊ ပဌမဘာဂေါ-ပဌမ အဘို့သည်၊ သာမဏေရာနံ— တို့၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ အနုဘာဂေါ-နောက် အဘို့သည်၊ မဟာထေရာနံ - တို့၏ အထံသို့၊ (ပါပုဏာတိ)၊ တတ္ထ-ထို ဥဒ္ဒေသဘတ်၌၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊ ပဌမဘာဂံ- ပဌမ အဘို့ကို၊ လဘိမ္ဟာ-ရပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ပုရတော-မဟာထေရ်တို့၏ ရှေ့၌၊ ဝါ-က၊ ဂန္တုံ - သွားခြင်းငှါ၊ နလဘန္တိ- မရကုန်၊ ယထာ ပဋိပါဋိယာ ဧဝ-ဝါစဉ်အတိုင်းသာ၊ ဂန္တုံ-သွားရာ၏။

[ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ရဟန်းတပါးထံ လျှောံရာ၌ စီစဉ်ပုံကိုပြလို၍"သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ထာ"စသည်မိန့်၊]ပန-ဆက်၊ သံဃတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ထာ-ညွှန်ချ၍၊ တုမ္ဟေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ဧထ-ကြွခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ မယံ-ငါ၏ အတွက်၊ အညဒါပိ-အခြား အခါ၌လည်း၊ ဇာနိဿသိ-သိရလတံ့၊ (နောင် အခွင့်သင့်သည့်အခါ လှူရပါလိမ့်မည်-ဟူလို၊)ဋ္ဌိတိကာ ပန-သည်ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ဂန္ဆတိ-သွားနေ၏၊("မိမိမပါနိုင်သော အစဉ်အတန်းရောက်နေသည်" ဟူလို၊) ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဋ္ဌိတိကာဝသေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ သံဃုဒ္ဒေသပတ္တံ — သံဃာသည် ညွှန်ချအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ—သို့၊ ဝတ္ဝာ-၍၊ ပတ္တေ—သပိတ်ကို၊ အဂါဟိတေ ယေဝ-မယူစေအပ်သေးမီပင်၊ ယသ္မာ ကသ္မစိ - အမှတ်မထား တပါးပါး သော ရဟန်း၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ ပူရေတ္ဝာ- ပြည့်စေ၍၊ သစေ အာဟရတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဟဋ္ဌမ္မိ - ဆောင်ယူအပ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုလည်း၊ ဋ္ဌိတိကာယ ဧဝ-အားဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။

ဧကော -တယောက်သော ဒါယကာသည်၊ သံဃုဒ္ဒေသပတ္တံ-ကို၊ အာဟရ— ဆောင်ယူချေလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ပေ၊ပေသိတော-စေလွှတ်အပ်သည်၊ (အသျှင်တို့က စေလွှတ်အပ်သည်၊ ဟုတ္ဝာ) ဘန္တေ-တို့၊ ကံ-တလုံးသော၊ ပတ္တံ - ကို၊ ဧဒေထ-ပေးပါကုန်၊ နိမန္တနဘတ္တံ- ပင့်ဖိတ်ကြွေးငှါ ဘတ်ကို၊ အာဟရိဿာမိ- ဆောင်ယူပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ- လျှောက်အံ့၊ ("ခိုင်းသူက ဥဒ္ဒေသသပိတ်ကို ယူခဲ့ဘို့ရန် မှာလိုက်သော်လည်း သူက နိမန္တနဘတ်ကို ဆောင်ယူပါမည် ဟု လျှောက်အံ့" ဟူလို၊) သော-ထို ဒါယကာသည်၊ (ဘဏ္ဍတိဝိစဝ)၊ ဝါ-ကို၊ (ဝုတ္တောဝိစဝ) အယံ-ဤသူသည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာယရတော'- ဥဒ္ဒေသဘတ် ရှိရာ အိမ်မှ၊ အာဂတော-လာသူတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဉတ္ဝာ-၍၊ ဘိက္ခူဟိ - တို့သည်၊ တွံ-သည်၊ အသုကာယရတော-ထိုမည်သော အိမ်မှ၊ အာဂတောနာနု-လာခဲ့သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ—သို့၊ ဒုတ္တော - မေးအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ ဘန္တေ—တို့၊ အာမ-မှန်ပါ၊ နိမန္တနဘတ္တံ-သည်၊ န-မဟုတ်ပါ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ- ဥဒ္ဒေသဘတ်

ပါတည်း၊ ဇာတိ-သို့၊ စေဘဏ္ဍတိ-အကယ်၍လျှော်အံ့၊(ဒေဝသတိ)၊ဋ္ဌိတိကာယ-ဖြင့်၊ ဂဟေတမ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊(အချို့စာ၌"ဂါဟေတမ္ဗံ—ယူစေထိုက်၏"ဟု ရှိ၏၊ ရှေ့၌လည်း"ဂါဟေတမ္ဗံ"ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် ကောင်းသည်။)

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင် ဒါယကာသည်၊ ဧကံ - တလုံးသော၊ ပတ္တံ—ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့ပါလော၊ ဇာတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်၊(အလ္ဂု. ရှင်က ပြောဆိုအပ်သည်၊) (သမာနော)၊ ကိန္တိ - အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ အာဟရာမိ-ဆောင်ယူခဲ့ရပါမည်နည်း၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တာ- မေး၍၊ ဝါ-မေးလသော်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-သင့်အား၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်၏၊(တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာဟရ-လော၊) ဇာတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (ဟုတ္ထာ) အာဂန္ဆတိ-လာ၏၊ အယံ - ဤသူသည်၊ ဝိသဒ္ဒဒူတော နာမ — စွန့်လွှတ်အပ်သော တမန်မည်၏၊ (စည်းကမ်း မထားဘဲ အလိုရှိတိုင်း လျှောက်ဘို့ရန် စွန့်လွှတ်အပ်သော တမန်မည်၏၊) [ဝိသဒ္ဒဒူတော တိ ယထာရုစိဝတ္တုံ လဘန်တော နိရာသင်္ကဒူတော၊ — ဝိမတိ၊ အတ္တနော ရုစိ ဝသေန ယံကိဉ္စိဝတ္ထာ အာဟရိတုံ ဝိသဇ္ဇိတတ္တာ ဝိသဒ္ဒဒူတောနာမ၊-သာရတ္ထ၊] ဥဒ္ဒေသပတ္တံဝါ- ဥဒ္ဒေသ သဝိတ်ကိုသော်၎င်း၊ ပဋိပါဋိပတ္တံဝါ - အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော သဝိတ်ကိုသော်၎င်း၊ [ပဋိပါဋိ ပတ္တံဝါတိ သံဃတော ပဋိပါဋိယာ သဒ္ဓိံ ပတ္တံဝါ၊ ဣဒံ နိမန္တနဘတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ယောဇနာ၊]ပုဂ္ဂလိကပတ္တံဝါ- ပုဂ္ဂလိက သဝိတ်ကိုသော်၎င်း၊ ယံ-အကြင် သဝိတ်ကို၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တံ— ထိုသဝိတ်ကို၊ တဿ-ထို ဒါယကာအား၊ ဒါတမ္ဗံ-ပေးနိုင်၏။

ဧကော — တယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဗာလော — မလိမ္မာသည်၊ အမ္ဗတ္တော - မထက်မြက်သည်၊ ဟုတ္ထာ - ၍၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တံ - ဥဒ္ဒေသသဝိတ်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ဇာတိ-ဤသို့ မှာ၍၊ ပေသိတော-စေလွှတ်အပ်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊)ဝတ္တုံ-လျှောက်ခြင်းငှါ၊(လျှောက်ဘို့ရန် စကားကို၊) နဇာနာတိ-မသိ၊ တုဿိဘူတော-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊(ဟုတ္ထာ)၊ တိဋ္ဌတိ-၏၊(ဗာလော အမ္ဗတ္တောကို ဝတ္တုံ နဇာနာတိ စသည်ဖြင့် ထပ်ဖွင့်သည်၊)သော-ထို ဒါယကာကို၊ (နံ ဝတ္တမ္ပေါဒ်စပ်) ကဿ-အဘယ် ရဟန်း၏၊ သန္တိကံ - သို့၊ အာဂတော—လာသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဇာတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ကဿ-၏၊ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိဿသိ-ဆောင်ယူလတ္တံ့နည်း၊ ဇာတိဝါ-သော်၎င်း၊နဝတ္တမ္ပေဝ-မမေးထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော- ဧမေးအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ ပုစ္ဆာသဘာဝေန-ပုစ္ဆာစကားနှင့် သဘောတူသောအားဖြင့်၊[ပုစ္ဆာသဘာဝေနာတိ ပုစ္ဆာဝစနပဋိဘာဝေန၊—ဝိမတိ၊] တုမှာကံ- အရှင် ဘုရားတို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂတော—သည်၊ အမှိ-၏၊ ဇာတိ(ဝါ)- သော်၎င်း၊ တုမှာကံ - တို့၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိဿာမိ — ဆောင်ယူပါအံ့၊ ဇာတိဝါ - သော်၎င်း၊ ဝဒေယျ - လျှောက်

ရာ၏၊ တတော - ထိသို့ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ (သူ့သပိတ်ကို ယူဘို့ရန် စကား အရိပ်အမြွက်ကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊)တံဘိက္ခုံ-ကို၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဇိဂုစ္ဆန္တာ-စက်ဆုပ်ကုန်သည်၊(ဟုတ္ထာ) နှ ဩလောကေယျုံ-မကြည့်ကုန်တော့ရာ၊[ကသ္မာ နု ဝတ္တမ္ဗော၊ ဟိယသ္မာ၊ပေ၊ နု ဩလောကေယျုံ-တသ္မာ-ကြောင့်၊(လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်များက ထိုကဲ့သို့ စကားအရိပ်အရောင် ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည့်တောင်မှ မကြည့်ကုန်ရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) နု ဝတ္တမ္ဗော ဟုလည်း ပေးပါ။] ပန — အန္တေ၊ (မပြောဆိုထိုက်ပုံမှ တပါး ပြောဆိုထိုက်ပုံ ကား၊)ကုဟိ•-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ-သွားမည်လို့နည်း၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလျက်၊ အာဟိဏ္ဍသိ-လှည့်လည်သနည်း၊(မိမိအနားသို့ ရောက်လာသော မလျော်တတ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသော ဒါယကာကို မေးသည်၊) ဧဏိ-သို့၊ ဝတ္တမ္ဗော - ပြောဆိုထိုက်၏၊ (မေးထိုက်၏၊) တသ - ထို ဒါယကာအား၊ (ဒါတမ္ဗော၌စပ်) ဝါ-သည်၊ (ဝဒန္တသ္မာ၌စပ်) ဥဒ္ဒေသပတ္တတ္ထာယ - ဥဒ္ဒေသ သပိတ်အကျိုးငှါ၊ အာဂတော-လာသည်၊ အမှိ-ဖြစ်ပါ၏၊ဧတံ-သို့၊ဝဒန္တသ-လျောက်လသော်၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊(ထေရ်စင်အလိုက် ယူစေ၍၊)ပတ္တော-ကို၊ ဒါတမ္ဗော-ပေးထိုက်၏။

ကော-တမျိုးသော၊ ကူဋဒ္ဒိတိကာနာမ-ကောံကျစ်သော ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်မည်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊(ကူဋဒ္ဒိတိကာကို ချဲ့သည်၊)ရညော ဝါ-မင်း၏သော်ငင်း၊ရာဇမဟာမတ္တာသဝါ-မင်း၏အမတ်ကြီး၏သော်ငင်း၊ဂေဟော-အိမ်၌၊ အတိပဏိတာနိ - အလွန် မွန်မြတ်ကုန်သော၊ အဒ္ဒ - ရှစ်လုံးကုန်သော၊

× × × × × × ×

ကူဋဒ္ဒိတိကာ။ ။ကူဋဒ္ဒိတိကာ နာမာတိ အညေဟိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေဟိ မိဿေတွာ ဥဇုကဒ္ဒိတိကာယ အပဝတ္တိတွာ ကူဋေန ပဝတ္တာတိ ကူဋဒ္ဒိတိကာနာမ ဟောတိ၊ တမေဝတ္ထုံ ဝိတ္ထာရေန္တော အာဟ-ရညော ဝါဟိတိ အာဒိ၊-ယောဇနာ၊ အများနှင့်ဆိုင်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်တို့၌ ရောနှောရှေ့ မပါဝင်ဘဲ အလွန်မွန်မြတ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ် ဖြစ်သည့် အတွက် သီးခြား အလှည့်ချရသောကြောင့်"ကူဋေန-ကောက်သောအားဖြင့်၊ ပဝတ္တာ-ဖြစ်သော၊ ဒ္ဒိတိကာ-တည်စဉ်တည်း၊ ကူဋဒ္ဒိတိကာ-စဉ်"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် "တာနိ ဧကစာရိကဘတ္တာနိ ကတွာ"ဟု ဖွင့်သည်။

ဝစနတ္ထ။ ။စရဏံ စာရော၊ စာရော ဧတေသံ အတ္ထိတိ စာရိကာနိ၊ ဧကံ-တမျိုး တည်း၊ ဝါ-သီးခြား၊ စာရိကာနိ - လှည့်လည်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ - တို့တည်း၊ ဧကစာရိကဘတ္တာနိ-တို့၊ သူများနှင့် မရောဘဲ တမျိုးတည်း (သီးခြား) လှည့်လည်ခြင်း ရှိသော ဘတ်တို့၊ ထို့ကြောင့် "ဝိသုံ ဒ္ဒိတိကာယ ပရိဘုဉ္ဇနီ"ဟု ဖွင့်သည်၊ [အညေဟိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေဟိ အမိဿေတွာ ဝိသုံယေဝ ဒ္ဒိတိကာယ ဂဟေတမ္ဗတ္တာ " ဧကစာရိက ဘတ္တာနိ"တိ ဝုတ္တံ၊-သာရတ္ထ၊ ယောဇနာဋီကား"ပဋိ (ကေံ ကတွာ) စရိတမ္ဗာနိ ဘက္ခိ တမ္ဗာနိတိ ဧကစာရိကာနိ"ဟု ပြုလေသည်၊ စဉ်းစားပါ။]

ဥဒ္ဒေသဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ နိစ္စံ—အမြဲ၊ ဒိယျန္တိ-ပေးလှူအပ်ကုန်၏၊ တာနိ-ထိုဘတ်တို့ကို၊ ကေစာရိကဘတ္တာနိ-တခုထည်းလှည့်လည်သောဘတ်တို့ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ ဌိတိကာယ- အားဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ- ဘုဉ်းပေးကြကုန်၏။

ဧကစ္စေ- အချို့,ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ သွေ- နက်ဖန်၌၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အမှာကံ - တို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏိသန္တိ — ရောက်ကုန်လတ့ံ၊ (ကေစာရိကဘတ် ရဘို့ အလှည့်ရောက်ကုန်လတ့ံ၊)ဇုတိ-သို့၊ အတ္တနော-၏၊ ဌိတိကံ-ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ ဂတာ-သွားကုန်ပြီ၊ (ဧကစာရိကဘတ် ရှိရာသို့ သွားကုန်ပြီ၊)တေသု-ထိုရဟန်းတို့သည်၊အနာဂတေသုယေဝ-မရောံကုန်သေးမှီပင်၊ အညေ- အခြားကုန်သော၊ အာဂန္တုကာ - အာဂန္တုက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ အာဂန္ဆာ-၍၊ အာသနသာလာယ-၌၊ နိသီဒန္တိ- ထိုင်နေကြကုန်၏၊ တဒ်ဇာညေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ ရာဇပုရိသာ-မင်းချင်းယောကျ်ားတို့သည်၊ အာဂန္ဆာ-၍၊ ပဏ္ဍိတဘတ္တပတ္တေ- ပဏ္ဍိတဘတ်ရှိသော သပိတ်တို့ကို၊ ဒေထ—ပေးကြပါကုန်၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ- လျှောက်ကုန်အံ့၊ အာဂန္တုကာ-က ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဌိတိကံ-ကို၊ အဇာနန္တာ- မသိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဂါဟေန္တိ-ယူစေကြကုန်အံ့၊(သပိတ်တို့ကို ပေးကုန်အံ့၊)။

စ-ဆက်၊ တံခဏညေဝ - ထို ခဏ၌ပင်၊ ဌိတိကံ - ကို၊ ဇာနနကဘိက္ခူ-သိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂန္ဆာ-၍၊ ကိ•—အဘယ်ကို၊ ဂါဟေထ-ယူစေကြကုန်သနည်း၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောကုန်အံ့၊(မေးကုန်အံ့၊)ရာဇဂေဟေ-မင်း၏အိမ်တော်၌၊ ပဏ္ဍိတဘတ္တံ- ကို၊ (ဂါဟေမ - ယူစေပါကုန်၏၊) ဇုတိ - ၌သို့ လျှောက်ကုန်အံ့၊ ကတိဝဿတော - အဘယ်ဝါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (ဂါဟေထ-နှ်သနည်း၊) ဇုတိ-သို့ မေးကုန်အံ့၊ ဇတ္တကဝဿတောနာမ- ၌မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်မည်သော ဝါမှ စ၍၊ (ဂါဟေမ-နှ်၏၊) ဇုတိ - ၌သို့ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ မာဂါဟေထ - မယူစေကြကုန်လင့်၊ ဇုတိ - သို့၊ နိဝါရေတွာ-တားမြစ်၍၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗံ-ထိုက်၏။

ဂါဟိတေ- ယူစေအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-မှ၊ အာဂတေဟိဝိ-ရောက်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဌိတိကံ ဇာနနကဘိက္ခူဟိ၌ စပ်၊) ပတ္တဒါနကာလေ—သပိတ်ကို ပေးရာအခါ၌၊ (ဒါယကာကို့ လက်ဝယ် သပိတ် ပေးရာ အခါကျမှ) အာဂတေဟိဝိ-ရောက်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော)၊ ဒိန္နကာလေ - ပေးအပ်ပြီးရာ အခါ၌၊ (သပိတ်ပေးအပ်ပြီးမှ၊) အာဂတေဟိဝိ- ကုန်သော၊ ရာဇဂေဟတောမှ၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဟရေတွာ - ပြည့်စေ၍၊ အာဟဋကာလေ - ဆောင်ယူအပ်ရာ အခါ၌၊ အာဂတေဟိဝိ-ကုန်သော၊[ရာဇာ-သည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ဘိက္ခူ။ ယေဝ-ရဟန်းတို့ ကိုယ်တိုင်သာ၊ အာဂန္တွာန္တု-ကြကြပါကုန်၊(သပိတ်ကို မပေး

လိုက်ဘဲ ရဟန်းများကိုယ်တိုင် သပိတ်နှင့်တကွ ကြွခဲ့ကြပါ။) ဣတိ-သို့၊ ပေသေ တွာ-၍၊ ဘိက္ခူနံ ယေဝ- တို့၏သာ၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပိဏ္ဍပါတံ- ကို၊ ဒေတိ- လှူ၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဒိန္နပိဏ္ဍပါတံ- လှူအပ်သောဆွမ်းကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အာဂတကာလေ-ပြန်လာရာအခါ၌၊ (ပြန်လာရာ အခါကျမှ၊) အာဂစ္ဆေဟိပိ-ကုန်သော၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ဇာနန္တကဘိက္ခူဟိ—တို့သည်၊ မာဘုဉ္ဇိတ္ထ—မစားကြကုန်လင့်၊ ဣတိ-၍သို့၊ ဝါရေတွာ-တားမြစ်၍၊ ဌိတိကာယမေဝ-အားဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတမ့်-၏။

နေ - ထိ အာဂန္တုကရဟန်းတို့ကို။ (ဌိတိကာကို မသိသော အာဂန္တုကရဟန်းတို့ကို၊) ရာဇာ—သည်၊ ဘောဇေတွာ - ကိုယ်တိုင် ကျွေး၍၊ နေသံ - ထိရဟန်းတို့၏၊ ပတ္တေပိ-တို့ကိုလည်း၊ ပူရေတွာ-၍၊ အထ ဒေတိ-အကယ်၍ ပေးသူ အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ယံ-အကြင် ဘောဇဉ်ကို၊ အာဟဋံ-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ တံ— ထိဘောဇဉ်ကို၊ ဌိတိကာယ-ဖြင့်၊ ဂါဟေတမ့်-၏၊ ပန-ဆက်၊ တုဆ္ဆဟတ္ထာ-အချိုးနှိုးသော လက်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ) မာဂစ္ဆန္တုံ-မကြွကြပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ-၍သို့ ကြံ၍၊ ထောကမေဝ-အနည်းငယ်သော ဘောဇဉ်သည်သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊ ပတ္တေသု—တို့၌၊ ပက္ခိတ္တံ-ထည့်အပ်သည်၊ (ထည့်လိုက်သည်၊) သစေ ဟောတိ—အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တံ - ထိ အနည်းငယ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ နဂါဟေတမ့်-ထိုက်၊ (မစားလော်၍ မယူစေရ၊ ယူလျှင် ထေရ်စဉ်လွန်သွားသဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် နောက်ထပ် ယူခွင့်မရဘဲ ရှိလိမ့်မည်၊) အထ- သို့မဟုတ်၊ ဘုဉ်တွာ - ၍၊ တုဆ္ဆ ပတ္တာ-အချည်းနှိုးသော သပိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ) ဝ- ၍သာ၊ အာဂစ္ဆန္တု—လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံ-အကြင် ဘောဇဉ်ကို၊ တေဟိ- ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်ပြီ၊ တံ-ထိဘောဇဉ်သည်၊ နေသံ-ထိရဟန်းတို့၏၊ ဂိဝါ-ကြွေးမြီ သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ဝါဒန္တုရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော- သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ•)၊ တ္ထေ-၍သို့ စားရာ၌၊ (ထေရ်စဉ်ကို မသိဘဲ စားရာ၌၊) ဂိဝါကိစ္စံ-ကြွေးမြီ ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ—မရှိ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဌိတိကံ-ကို၊ အဇာနန္တေဟိ - မသိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ယာဝ-လောက်၊ ဇာနနကာ-သိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တို-နှ၏၊ တာဝ-ထိမျှလောက်၊ နိသီဒိတမ့်-ထိုင်နေသင့်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ (“မိမိက ထေရ်စဉ် ဝါစဉ် မသိလျှင် ထိုင်၍ စောင့်နေသင့်သည်- ဟူလို၊) ဧဝံ သန္တေပိ— ၍သို့ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘုတ္တံ — စားအပ်ပြီးသော ဘောဇဉ်ကို၊ သုဘုတ္တံ— ကောင်းစွာ စားအပ်ပြီ၊ ဇာဒါနိ-ယခု အခါ၌၊ (ယခုမှ နောက်၌၊) ပတ္တဋ္ဌာနေန— ရောက်အပ်သော အရပ်ဖြင့်၊ ဂါဟေတမ့်-ထိုက်၏၊ (“နဂိုရိုက မယူလိုက်ရသော ရဟန်း၏ ရောက်ရာဌာနမှ ယူပါစေ”ဟူလို၊) ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (မဟာပဒုမ တ္ထေရ်၏ ဝါဒကို သဘောကျသောကြောင့် နောက်ထားသည်၊ ယောဇနာ၌ ကား“ဝါဒ ၂ ရပ် သဘောတူ၏”ဟု ဖွင့်လေ၏၊ သဘောတူမည် မထင်ပါ။)

ဧကော - တမျိုးသော၊ တိစီဝရပရိဝါရော - တိစီဝရိက် အခြိုအရံ ရှိသော၊ သတ္ထုနကော—တရာ ထိုက်တန်သော၊ ပိဏ္ဍာပါတော - ဆွမ်းသည်၊ အဝသိကဿ-ဝါ မရှိသေးသော၊ (ဝါမရသေးသော)၊ ဘိက္ခုနော - ၏ (အထံသို့)၊ ပတ္တော - ရောက်ပြီ၊ ဝိဟာရေစ - ကျောင်းတိုက်၌လည်း၊ ဧဝ ရူပေါ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပိဏ္ဍာပါတော-သည်၊ အဝသိကဿ-၏(အထံသို့)၊ ပတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ လိခိတ္ဝာ-ရေး၍၊ ထပေသုံ-ထားကြကုန်ပြီ၊(အထူးအဆန်း ပိဏ္ဍာပါတဖြစ်၍ စာရေးထားကြသည်၊) အထ- ထိုမှ နောက်၌၊ သဋ္ဌိဝဿစ္ဆယေန-အနှစ်ခြောံဆယ်လွန်ရာ အခါ၌၊ အညော-သော၊ တထာရူပေါ-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ (တိစီဝရပရိဝါရ, သတ္ထုနကဖြစ်သော၊) ပိဏ္ဍာပါတော-ဆွမ်းသည်၊ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊အယံ-ဤဆွမ်းကို၊အဝသိကဋ္ဌိတိကာယ-အဝသိကရဟန်း၏တည်ရာအစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗောကိ ံ—ယူစေထိုက်သလော၊ ဥဒါဟု—သို့မဟုတ်၊ သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ-သဋ္ဌိပဝဿိကရဟန်း၏ တည်ရာအစဉ်အားဖြင့်၊ (ဂါဟေတမ္ဗောကိ ံ-လော)၊ ဧဏတိ- ဤကား အမေးတည်း၊ သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ—ဖြင့်၊ (ဂါဟေတမ္ဗော-ထိုက်၏၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ- အဋ္ဌကထာတို့၌ဆိုအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၏၊ (တနည်း) (ကဿာ— ကြောင့်၊ သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗော-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ ဋ္ဌိတိကံ-ကို၊ ဂဟေတွာယေဝ-ယူ၍သာ၊ ဝဋ္ဋတော-ကြီးရင့်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ ဂါဟေတမ္ဗော။)

ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ- ကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ—စားပြီး၍၊ သာမဏေရော, ဇာတော- ပြီ၊ ပုန- ဖန်၊ တံဘတ္တံ- ကို၊ (အချို့စာ၌ တံ မပါ။) သာမဏေရဋ္ဌိတိကာယ-သာမဏေတို့၏ ရဝ်တည်ရာ အစဉ်အားဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဏ္ဍိတုံ-ယူခြင်းငှါ၊ လဘတိ-၏၊ အယံ-ဤသာမဏေသည်၊ အန္တရာဘဋ္ဌကော

× × × × × × ×

ဧကော၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတော။ ။ဤစကားသည် ကူဋဋ္ဌိတိကာနှင့် စပ်၍ ထွက်လာသော စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် တရာတန် ဆွမ်းကိုလည်း ကူဋဋ္ဌိတိကာဖြင့် သိးခြားညွှန်ချရပေလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ညွှန်ချနိုင်အောင် "မည်သည့် နွေရက်တုန်းက တရာတန် ဆွမ်းကို အဝသိက ရဟန်း ရခဲ့ဘူးသည်"ဟု ရေးထားလေသည်၊ အဝသိက ရဟန်း ရပြီးနောက် ဋ္ဌိတိကာလည်း ရဝ်နေရတော့၏၊ အနှစ် (၆၀)လောက် ကြာသောအခါ တရာတန်ဆွမ်း ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏၊ ထိုတရာတန်ဆွမ်းကို အထက်ကစ၍ ပြန်သောအခါ ဝါ(၆၀)ရပြီးသော,(တချိန်တုန်းက အဝသိကအဖြစ်ဖြင့် တရာတန်ဆွမ်းရခဲ့ဘူးသော ယခုအခါ ဝါ(၆၀)ရနေပြီးဖြစ်သော) ထို ရဟန်းသည်ပင် ရပြန်သည်-ဟူလို။

အန္တရာဘဋ္ဌကော၊ ။အန္တရာ-ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို မညွှန်ချမီ အကြားဌ်၊ ဘဋ္ဌော-ရဟန်း အဖြစ်မှ လျှောကျသူတည်း၊အန္တရာဘဋ္ဌော-သူ။အန္တရာဘဋ္ဌောယေဝ အန္တရာဘဋ္ဌကော၊ "စုတော ဘဋ္ဌော,ပရဋ္ဌေါ"ကဲ့သို့ ရဟန်းဘဝမှ ရွှေ့လျှောကျသူကို"ဘဋ္ဌ"

နာမ-အကြားခ်ဳ ေလျာကျသူမည်သည်၊(ဟောတိ)ကိရ-ဖြစ်သတတ်၊ ပန-ကား၊ ယော – အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏော ဝေသော – ပြည့်သော အနှစ် နှစ်ဆယ် ရှိသော၊ သာမဏေရော-သည်၊(ဟုတ္ဝာ)၊ သွေ-ခ်ဳ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ လဘိသတိ-ရလတံ့၊ (သာမဏေ အဖြစ်ဖြင့် ရလတံ့၊) ဣတိ - ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာ နှေခ်ဳ၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ခ်ဳပင်၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ တသ-ထို ရဟန်း၏၊ ဌိတိကာ-သည်၊ အတိက္ကနာ –ပြီ။

ဧကဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော - ၏ (အထံသို့)၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ- သည်၊ ပတ္တံ-ရောက်ပြီ၊ စ—ထိုသို့ပင် ရောက်ပါသော်လည်း၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ပတ္တော—သည်၊ တုဏ္ဍော-အချည်းနှီးသည်၊ နတ္ထိ-မဖြစ်၊ (“သပိတ်ထည်းခ်ဳ ဆွမ်းရှိနေသည်”ဟူလို၊) သော- ထို ရဟန်းသည်၊ အညဿ- အခြားသော၊ သမီပေ-အနီးခ်ဳ၊ နိသိန္နဿ--ထိုင်နေသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တံ -- ကို၊ ဒါပေတိ—ပေးစေအံ့၊ တံ – ထို သပိတ်ကို၊ ထေယျာယ - ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းစိတ်ဖြင့်၊ စေဟရန္တိ - အကယ်၍ ဆောင်ယူသွားကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ဂိဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သော ဘိက္ခု-ထို ရဟန်းသည်၊ (တို သပိတ်ရှင် ရဟန်းသည်၊) မယ္ဟံ—တပည့်တော်၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒမ္မိ-ပေးလိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ လျောက်၍၊ သယမေဝ—ကိုယ်တိုင်သာ၊ သစေ ဒေတိ-အကယ်၍ ပေးလိုက်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊(ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ရသော ရဟန်း၏)၊ ဂိဝါ-သည်၊ နတ္ထိ၊ [“သပိတ်ဆောင်ယူသူတို့က ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ဆောင်ယူသွားသော်လည်း ထို ရဟန်းက အပေးမခိုင်းသောကြောင့် ဂိဝါမဖြစ်ပါ”ဟူလို။]

(သော-ထို ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျသော ရဟန်းသည်၊) တေန ဘတ္တေန-ထို ဥဒ္ဒေသဘတ်ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော- အလိုမရှိသည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ မယ္ဟံ - တပည့်တော်အား၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ တဝ-အရှင် ဘုရားအား၊ (အနီးခ်ဳ ထိုင်နေသော

× × × × × × ×

ဟု ဆိုသည်၊ ယောဇနာခ်ဳကား “အန္တရာဘဋ္ဌကောတိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာသ အန္တရေ ဝေမဇ္ဈေ ဘသတိ ဂလတီတိ အန္တရာဘဋ္ဌကော”ဟု ပြုလေ၏။

ထေယျာယ၊ပေ၊ဂိဝါ။ ။“ဥုးတိသည်ခ်ဳ ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျရောက်လာပြီ” ဆိုကြစို့၊ သူ့သပိတ်မှာ ဆွမ်းပြည့်နေသောကြောင့် အနီးခ်ဳရှိသော ရဟန်း၏ သပိတ်ကို “ပေးလိုက်ပါ” ဟု ပြောဆို၍ သပိတ်ရှင်ကို ပေးစေ၏၊ ထို သပိတ်ကို သပိတ်အယူလာသော ဒါယကာတို့က ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ဆောင်ယူသွားကြလျှင် ဥုးဘိသမှာ ထို သပိတ်အတွက် ကြေးမြီဖြစ်၏၊ “သပိတ်ရှင် ရဟန်းအား သပိတ်အစား ပေးရမည်” ဟူလို၊ အချို့စားအုပ်၌ ဟရန္တိနေရာဝယ် “ဟရတိ” ဟု ရှိ၏၊ ဥဒ္ဒေသ သပိတ်ကို ဆောင်သူက တယောက်ထည်းဖြစ်လျှင် ဟရတိလည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊ သို့သော် ဋီကာခ်ဳ “ဟရန္တိ”ဟု ရှိသည်၊ [ထေယျာယ ဟရန္တိတိ—ပတ္တဟာရကာ ဟရန္တိ၊ ဂိဝါဟောတိတိ အာဏာပကသ ဂိဝါဟောတိ၊—သာရတ္ထ။]

ရဟန်းကို ပြောသည်၊) စေတံ ဘတ္တံ-ကို၊ ဒမ္မိ-လှူပါ၏၊ ပတ္တံ—ကို၊ ပသေတ္တာ—စေလွှတ်၍၊ အာဟရာပေဟိ-ဆောင်ယူစေပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အည်ံ-အခြားသော ရဟန်းကို အထာပိဝဒတိ-အကယ်၍မူလည်း လျှောက်အံ့၊(စဝံ သတိ)၊ ယံ-အကြင် လူဘွယ်ဝတ္ထုကို၊ တတော - ထို အိမ်မှ၊ အာဟရိယတိ - ဆောင်ယူအပ်၏၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသော လူဘွယ်ဝတ္ထုသည်၊ ပတ္တာသာမိကဿ- သပိတ် ရှင် ရဟန်း၏ (အတွက်၊) ဟောတိ- ၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ထေယျာယ - ဖြင့်၊ စေဟရန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူကုန်အံ့၊ (စဝံ သတိ)၊ သဟဒ္ဓေါ- ကောင်းစွာ ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဘတ္တာသ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဒိန္နတ္တာ-ပေးအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂိဝါ—သည်၊ န ဟောတိ၊ ("ဥဒ္ဒေသဘတ်ရသောရဟန်းမှာ ဂိဝါမထိုက်ပါ"ဟူလို။ သဟဒ္ဓေါကိုပင်"ဘတ္တာသ ဒိန္နတ္တာ ဂိဝါ န ဟောတိ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။)

ဧဟာရေ - ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒသ - ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေသု-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊နဝ-ကိုးပါးသောရဟန်းတို့သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာ-ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့တည်း၊ ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ သာဒိယနကော - ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို သာယာသောရဟန်းတည်း၊ ("ပိဏ္ဍပါတိကဓုတင်ဆောင်မဟုတ်"ဟူလို၊)ဒသ-ဆယ်လုံးကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသပဋ္ဌေ-သံဃာမှ ညွှန်ချအပ်သော သပိတ်တို့ကို၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုတ္ထေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာ - ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှါ၊ နဇ္ဈာသန္တိ-အလိုမရှိကုန်၊ ဇာတရော-အခြားသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သမ္ဗာနိ-အလုံးစုံသောဥဒ္ဒေသဘတ်တို့သည်၊ မယှံ-ငါ၏အထံသို့၊ ပါပုဏန္တိ - ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ဆို၍၊ ဂဏှာတိ - ယူအံ့၊ (စဝံသတိ)၊ ဋ္ဌိတိကာ- သည်၊ န ဟောတိ- မရှိ၊ (အားလုံးကို ပေါင်း၍ တခါတည်းယူသောကြောင့် ဋ္ဌိတိကာမရှိတော့၊) ဧကေကံ-တခုစီတခုစီကို၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ (မိမိအတွက် ရောက်စေ၍၊) စေ ဂဏှာတိ - အံ့၊ (" ပဌမ ဥဒ္ဒေသဘတ်သည် ငါ့ထံသို့ရောက်၏၊ ဒုတိယ ဥဒ္ဒေသဘတ်သည် ငါ့အထံသို့ရောက်၏၊ပေ၊ ဒသမ ဥဒ္ဒေသဘတ်သည် ငါ့ထံသို့ရောက်၏"ဟု ဆို၍ ယူအံ့၊) (စဝံသတိ)၊ ဋ္ဌိတိကာ-သည်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊(ဋ္ဌိတိကာတည်ခြင်း မတည်ခြင်းအကျိုးကို စီဝရက္ခန္ဓက, အဋ္ဌမာတိကာကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ၊) စဝံ- သို့၊ ဂဟေတွာ- ယူစေပြီး၍၊ ဒသဟိပိ-

× × × × × × ×

သမ္ဗံ ပတ္တသာမိကဿ။ ။ထို အိမ်မှ ရအပ်သော လူဘွယ်ဝတ္ထု အားလုံးသည် သပိတ်ရှင်နှင့်သာ ဆိုင်၏၊ "သင်္ကန်း ပါလာစေကာမူ" တပည့်တော်က ဆွမ်းကိုသာ လှူသည်၊သင်္ကန်းကို မလှူ"ဟု ပြော၍ ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျသောရဟန်းက တောင်းပိုင်ခွင့် မရှိ" ဟူလို၊ [သမ္ဗံ ပတ္တသာမိကဿ ဟောတိတိ စီဝရဒိကမ္မိ သမ္ဗံ ပတ္တသာမိကဿေဝ ဟောတိ၊ မယာ ဘတ္တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န စီဝရာဒိန္တိ ဝတ္ဝာ (ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျသော ဥုးတိဿကပြော၍) ဂဟေတုံ နဝန္နတိတိ အဋ္ဌော၊-ဝိမတိ။]

ဆယ်လုံးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပတ္တော်ဟိ- တို့ဖြင့်၊ အာဟာရပေတ္တာ- ဆောင်ယူစေ၍၊ ဘန္တေ-တို့၊(ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့ကို ခေါ်သည်၊)မယှံ-အား၊ သင်္ဃံ-သင်္ဃာတော် ချီးမြှင့်ခြင်းကို၊ ကရောထ-ပြုကြပါကုန်၊ ဇာတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ နဝ-နှင်သော၊ ပတ္တော-တို့ကို၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဒေတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဧတံ-ဤဆွမ်းသည်၊ ဘိက္ခုဒတ္တိယံနာမ - ဘိက္ခုဒတ္တိယဆွမ်းမည်သည်၊ (ရဟန်းသည် ပေးအပ်သောဆွမ်း မည်သည်၊) ဟောတိ၊ ဂဏှိတုံ- ၎ါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ["ဘိက္ခုဒတ္တိယဖြစ်သောကြောင့် ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့အား အပ်ပါသည်"ဟူလို။]

သော ဥပါသကော-သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဃရံ-အိမ်သို့၊ အာဂန္တွေ-ကြွထိုက်ပါ၏၊ (ကြွပါလော)၊ ဇာတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ သောစ ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ (သာဒိယနကရဟန်းကို ဆိုသည်၊) တေ ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ (ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့ကို ဆိုသည်၊) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဧထ-လိုက်ခဲ့ကြပါ၊ကုန်၊ မယှံ - ၏၊ သဟာယကာ- အဖော်တို့သည်၊ ဟောထ-ဖြစ်ကြပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်၍၊ တဿ- ထို ဥပါသကာ၏၊ ဃရံ- သို့၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံ-အကြင် လှူဘွယ်ဝတ္ထု၊ကို၊ တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ လဘတိ-ရ၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော လှူဘွယ်ဝတ္ထု၊သည်၊ တာသေဝ-ထိုရဟန်း၏ အတွက်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတရေ - အခြားရဟန်းတို့သည်၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သောဝတ္ထု၊ကို၊ လဘန္တိ - ရကုန်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဃရေယေဝ - အိမ်၌သာ၊ နိသီဒါပေတ္တာ - ထိုင်စေ၍၊ ဒက္ခိဏောဒကံ-အလှူရေကို၊ ဒတ္တွာ-၍၊ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိ-ယာဂု, ခဲဘွယ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒေန္တိ - ပေးလှူကုန်အံ့၊ (သောက်ဘို့ သုံးဘို့ရန် အလှူရေအိုးကိုပါ ပေးလှူခြင်းကို "ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတ္တွာ"ဟု ဆိုသည်၊) ဘန္တေ-တို့၊ ယံ-အကြင် လှူဘွယ်ဝတ္ထု၊ကို၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏၊ တံ-ထိုလှူဘွယ်ဝတ္ထု၊ကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဇာတိ - ဤသို့လျှောက်အံ့၊ (သာဒိယနကရဟန်းက လျှောက်အံ့၊) (ဧဝံသတိ)၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝစနေနေဝ- စကားကြောင့်သာ၊ ဇာတရေသံ - အခြားသော ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ ဘုတ္တာဝိနံ-ဆွမ်းစားပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ပတ္တေ- တို့ကို၊ ပူရေတ္တွာ- ပြည့်စေ၍၊ ဂဏ္ဍိ တ္တွာ-ယူ၍၊ ဂမနဋ္ဌာယ- သွားခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဒေန္တိ - လှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော လှူဘွယ်ဝတ္ထုသည်၊ တဿေဝ ဘိက္ခုနော-၏အတွက်သာ၊ ဟောတိ - ၏၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ ဒိန္နံ- ပေးအပ်ဖသော လှူဘွယ်ဝတ္ထုသည်၊ ဇာတရေသံ- အခြားသောရဟန်းတို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏။

ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊(ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့သည်၊)ဝိဟာရေယေဝ-ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊(ကျောင်းတိုက်တုန်းကပင်၊)တေန ဘိက္ခုနော-သည်၊ ဘန္တေ - တို့၊ (သာဒိယနကရဟန်းက ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့ကို ခေါ်သည်၊)

မယ္ဒံ- ၏၊ ဘိက္ခံ - ကို၊ ဂဏ္ဌထ - ခံယူကြပါကုန်၊ မနုဿာနဥ္စ - လူတို့၏လည်း၊ ဝစနံ-ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ ဝန္ဒတိ-သင့်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ- လျှောက်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယဒိ ဂစ္ဆန္တိ - အကယ်၍ သွားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံ-အကြင် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တတ္ထ- ထိုအိမ်၌၊ ဘုဉ္ဇန္တိ စေဝ- စားလည်း စားကြကုန်၏၊ နိဟရန္တိစ-ဆောင်လည်းဆောင်ကြကုန်၏၊(ထိ၍ အပိသ္သသောကြောင့် ဆောင်ကြကုန်၏၊) သမ္ဗဲ- အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ တသ္သ ဝ-ထိုရဟန်း၏သာ၊ သန္တကံ- ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ)၊ မယ္ဒံ- ၏၊ ဘိက္ခံ- ကို၊ ဂဏ္ဌထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝုတ္ထာ-မလျှောက်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝစနံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှါ၊ ဝန္ဒတိ-သင့်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒုတ္တာ-လျှောက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ)အထာပိဂစ္ဆန္တိ - အကယ်၍မူလည်း သွားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဟြ-ထိုသို့ သွားကြရာ၌၊ (တနည်း)တတြ-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကဿ- တပါးသောရဟန်းသည်၊ မခုရေနု-ချို မြိန်သောအရသာနှင့် တူသော၊ ဝါ- သာယာသော၊ သရေန - အသံဖြင့်၊ အနုမောဒနံ - ဆွမ်းအနုမောဒနာကို၊ ကရောန္တသ - ပြုလသော်၊ ဝါ—ပြုသော၊ ဧကဿ — ၏၊ အနုမောဒနံ - ကို၊ သုတ္ဝာ- ကြားနာ၍၎င်း၊ ဝါ-ကြားနာရခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ထေရာနံ-ထေရ်တို့၏၊ ဥပဿမေ— ငြိမ်သက်ခြင်း၌၊ ပသီဒိတ္ဝာစ— ကြည်ညိုး၍၎င်း၊ ဝါ - ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဗဟုံ-များစွာသော၊ သမဏပရိက္ခာရံ- ရဟန်းတို့၏ ပရိက္ခရာကို၊ စေဒေန္တိ-အကယ်၍ ပူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အယံ- ဤအဘိုသည်၊ ထေရေသု-တို့၌၊ ပသာဒေန- ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်သော၊ အကတဘာဝေါ နာမ-တင်ကြို၍ ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်သော အဖို့မည်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္ဗဲသံ- အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ- ၏။

× × × × × × ×

သမ္ဗံ၊ပေ၊သန္တကံ။ ။[ယဒိပန စသောစကားသည် ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်း ကိုးပါးနှင့် ပိဏ္ဍပါတိကမဟုတ်သော ရဟန်းတပါး၏စကားဆက်ဟု မှတ်ထားပါ၊] "သမ္ဗံ တံ တသ္သေဝသန္တကံ"ဟုဎင်း "သမ္ဗံ တေသမေဝ သန္တကံ"ဟုဎင်း မူကွဲရှိ၏၊ ထိုတွင်"မယ္ဒံ ဘိက္ခံ ဂဏ္ဌထ— တပည့်တော်၏ဆွမ်းကို ခံယူကြပါကုန် " ဟု လျှောက်ခဲ့သောကြောင့် "သမ္ဗံ တံ တသ္သေဝ သန္တကံ"ဟု ရှိသောစာသာ ကောင်းသည်၊ နောဝ်၌ "မယ္ဒံ ဘိက္ခံ ဂဏ္ဌထ"ဟု မလျှောက်ရာဝယ် "သမ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ" ဟု ဆိုလတံ့။

အကတဘာဝေါ နာမ။ ။"ပင့်လျှောက်တုန်းက ရည်ရွယ်ထားသော လူဘွယ်အဘိုမဟုတ်, တရားကိုနာရရှုဎင်း, ဥပသမကို ကြည်ညိုရှုဎင်း, ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ်လာသော လူဘွယ်အဘို"ဟူလို၊ "ပုဗ္ဗေ ကရီယိတ္ထာတိ ကတော၊ န+ကတော အကတော၊ မ်ကြွလာဓိက ပြုအပ်ပြီး စိစဉ်အပ်ပြီး မဟုတ်သောအဘို့၊ အကတော၀+သော+ဘာဝေါ စာတိ အကတဘာဝေါ" ဟု ပြု၊ [အကတဘာဝေါနာမာတိ အာဂန္တုကဘာဝေါ နာမ၊ အဒိန္နပုဗ္ဗဘာဝေါ(လူအပ်ပြီး မဟုတ်သောအဘို့) ဧတိအတ္ထော၊—ဝိမတိ။]

ဇကော - တယောက်သော ဥပါသကာသည်၊ သံဃတော - သံဃအထံမှ၊ ဥဒ္ဒိသာပေတွာ-ညွှန်ချစေ၍၊ ဒ္ဝိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ပဏီတသာ-မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယ ဘောဇနီယသာ-ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဘန္တေ- တို့၊ ဣမံ- ဤ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ သဗ္ဗော - အလုံးစုံသော၊ သံဃော-သည်၊ ပရိဘုဉ္ဇတု - ဘုဉ်းပေးပါလော၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒေတိ- လူ့အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗေဟိ- ကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတွာ- ဝေဘန်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ-သုံးဆောင်ထိုက်၏၊ ပန- ဆက်၊ ပတ္တသာမိကသဒ္ဒ-သပိတ်ရှင်ရဟန်းအား၊ အတိက္ကန္တံ ပိ- လွန်သွားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒ္ဝိတိကံ- ကို၊ ထပေတွာ-တန့်ရပ်၍၊ အညံ - သော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ - ကို၊ ဒါတမ္ပံ - ပေးထိုက်၏၊ အထသ္ဝိမဟုတ်၊ ပဌမံယေဝ - ပဌမကပင်၊ (သပိတ်ကိုမယူမီ ရှေးဦးကပင်၊) သမ္ပံ-သော၊ သံဃိကံ-ကဖြစ်သော၊ ပတ္တံ--ကို၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကဿ - သော၊ လဒ္ဓဘိက္ခုနော - လဒ္ဓိရဟန်း၏၊ သန္တကော-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပတ္တော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ စ-ဆက်၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူပြီး၍၊ သဗ္ဗော- သော၊ သံဃော-သည်၊ ပရိဘုဉ္ဇတု- ပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဘာဇေတွာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ-ထိုက်၏။

ဇကော - တယောက်သော ဥပါသကာသည်၊ ပါတိယာ- ခွက်ဖြင့်၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ (ထမင်းကို)၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ သံဃုဒ္ဒေသံ- သံဃာမှညွှန်ချအပ်သော ဘတ်ကို၊ ဒမ္မိ-လူ့ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကေကံ အာလောပံ-တလုပ်စီ တလုပ်စီကို၊ အဒတွာ- မပေးမူ၍၊ ဒ္ဝိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဧကဿ-တပါးသောရဟန်း၏၊ ယာပနမတ္တံ— မျှတလောက်ရုံကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဒါတမ္ပံ- ပေးထိုက်၏၊ သော-ထို ဥပါသကာသည်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာဟရိတွာ-၍၊ ကိဉ္စိ - တစုံတခုသောစကားကို၊ ဝတ္တုံ| - လျှောက်ခြင်းငှါ၊ အဇာနန္တော-မသိသည်၊ ဝါ— နားမလည်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တုဏှီဘူတော — ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) အထ အစ္ဆတိ-ဒေးကယ်၍နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကဿ-အဘယ်ရဟန်းဘို့၊ တေ-သင်သည်၊ အာနိတံ- ဆောင်ယူအပ်သနည်း၊ ကဿ—အား၊ ဒါတုကာမော - လှူလိုသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ နံ ဝတ္တုံ—

× × × × × × ×

သဗ္ဗော သံဃော ပရိဘုဉ္ဇတု။ ။"သမ္ဗံ သံဃိကံ ပတ္တံ ဒေထ"ဟု အစက လျှောံခဲ့သောကြောင့် "သဗ္ဗော သံဃော ပရိဘုဉ္ဇတု"ဟု မလျှောက်သော်လည်း "ထိုသပိတ်ရှင်ပါသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည် သံဃိက ဖြစ်နေရကား အားလုံးဝေဘန်၍ သုံးဆောင်ရမည်"ဟု ဂဏ္ဌိပုဒ်တို့၌ ဆိုသတတ်၊ [သဗ္ဗော သံဃော ပရိဘုဉ္ဇတူတိ ဝုတ္တေတိ ဇေတ္ထ ပဌမမေဝ သမ္ဗံ သံဃိကံ ပတ္တံ ဒေထာတိ ဝတွာ ပစ္ဆာ သဗ္ဗော သံဃော ပရိဘုဉ္ဇတူတိ အဝုတ္တေပိ ဘာဇေတွာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ဟိ ဂဏ္ဌိ ပဒေသု ဝုတ္တံ၊-သာရတ္ထ။]

ထိုက်၊ ဟိ- မှန်၊ တနည်း, (ကသ္မာ- ကြောင့်၊ နု ဝတ္တမ္ဗ်ဲ- နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)— ကြောင့်၊ ပုစ္ဆာသဘာဝေန- ပုစ္ဆာစကားနှင့် သဘောတူသောအားဖြင့်၊ တုမှာကံ—အရှင်ဘုရားတို့ဘို့၊ အာနိတံ- ဆောင်အပ်ပါပြီ၊ တုမှာကံ- တို့အား၊ ဒါတုကာမော- သည်၊ အမှိ-ပါ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒေယျ- လျှောက်ရာ၏၊ တတော- ထိုသို့ လျှောက်ရာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ အညေ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ—တို့သည်၊ ဇိဂုစ္ဆနာ-စက်ဆုပ်ကုန်သည်၊(ဟုတ္ဝာ)၊ ဂိဝံ-လည်ပင်းကို၊ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ-လည်စေ၍၊ ဩလောကေတမ္ဗမှိ - ကြည့်ထိုက်သူဟူ၍လည်း၊ နု မညေယျုံ—မမှတ်ထင်ကုန်ရာ၊ (ဣတိ- ကြောင့်၊ နု ဝတ္တမ္ဗ်ဲ— ထိုက်၊) ပန- အနွယ၊ ကုဟိံ—အဘယ်အရပ်သို့၊ ယာသိ—သွားမည်လို့နည်း၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ အာဟိဏ္ဍာသိ- လှည့်လည်သနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ- မေးအပ်သော်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ အာဂတော-သည်၊ အမှိ-ဖြစ်ပါ၏၊ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကေန- တပါးသော၊ လဇ္ဇီ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဒွိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊ အာဘတံ- ဆောင်ယူအပ်သော ခဘ္ဇယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဗဟု-များသည်၊ သစေ ဟောတိ- အံ့၊ သမ္ဗေသံ — အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သစေ ပဟောတိ — အကယ်၍ လောက်အံ့၊ ဒွိတိကာကိစ္စံ-ဒွိတိကာ ပြုဘွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ထေရာသနတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပူရေတ္ဝာ- ပြည့်စေ၍၊ ဒါတဗ္ဗံ—ပေးထိုက်၏။

သံဃုဒ္ဒေသပတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးကြကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ - လျှောက်အပ်သော်၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ အာဟရိယတိ-ဆောင်ယူမည်နည်း၊(တနည်း)အာဟရိဿသိ-ဆောင်ယူလတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္ဝာ-မမေးမူ၍၊ ပကတိဒွိတိကာယ ဧဝ-ပကတိတည်နေရာ အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ- ယူစေထိုက်၏၊ ပန- ဆက်၊ ယော ပါယသော ဝါ- အကြင် နို့ယနှာကိုသော်၎င်း၊ ယော ရသပိဏ္ဍ ပါတော ဝါ-အကြင် အရသာရှိသော ဆွမ်းကိုသော်၎င်း၊ နိစ္စံ- အမြဲ၊ လဇ္ဇတိ-ရအပ်၏၊ ဧဝ ရူပါနံ-ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ပဏီတဘောဇနာနံ-မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့၏၊ အာဝေဏိကာ-သီးခြားဖြစ်သော၊ ဒွိတိကာ—တည်နေရာအစဉ်ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်၏၊ တထာ-ဟူ၊ သပရိဝါရာယ-အခြံအရံနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ယာဂုယာ-ယာဂု၏၎င်း၊ မဟဿိနံ - များသော အဘိုးရှိကုန်သော်၊ ဖလာနံ-အသီးတို့၏၎င်း၊ ပဏီတာနံ-ကုန်သော၊ ခဇ္ဇကာနံစ- ခဘွယ်တို့၏၎င်း၊ (အာဝေတိကာ ဒွိတိကာ ကာတဗ္ဗာ။)

× × × × × × ×

ကိံ အာဟရိယတိ။ ။“ထိုသို့ မေးလိုက်လျှင် အဂတိလိုက်မည့် စိုးသောကြောင့် မမေးမူ၍ နဂိရိရှိသော ထေရ်စဉ်အတိုင်းပင် ယူပါစေ” ဟု ဆိုလိုသည်၊ [ကိံ အာဟရိယတိတိ အဝတ္ဝာတိ ကတရဘတ္တံဝါ တယာ အာဟရိယတိတိ ဒါယကံ အပုစ္ဆိတ္ဝာ၊— ဝိမတိ။] “ကိံ အာဟရိဿသိ”ဟု မူကွဲရှိ၏။

ပန-ဆက်၊ ပကတိဘင္ဘ ယာဂု ဖလခဇ္ဇကာနံ- ရိးရာဖြစ်သော ဆွမ်း, ယာဂု, သစ်သီး, ခဲဘွယ်တို့၏၊ ဧကာဝ - တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝါ - တူသည် သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဋ္ဌတိကာ-ကို၊ ကာတမ္ဗာ- ပြုထိုက်၏၊ သပ္ပိ - ထောပတ်ကို၊ အာဟရိဿာမိ-ဆောင်ယူပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊(ဥဒ္ဒေသဘတ် တောင်းလာသော ဒါယကာက လျှောက်အပ်သော်၊) သမ္ဗသပ္ပိနံ-အလုံးစုံသော ထောပတ်တို့၏၊ ဧကာဝ—သော၊ ဋ္ဌတိကာ—သည်၊ ဝန္ဒတိ-၏၊ တထာ-တူ၊ သမ္ဗတေလာနံ- အလုံးစုံသော ဆီတို့၏၊ (ဧကာဝ ဋ္ဌတိကာ ဝန္ဒတိ၊) ပန-ကား၊ မမုံ—ပျားရည်ကို၊ အာဟရိဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ—သို့၊ ဝုတ္တေ - အပ်သော်၊ မခုံနော-၏၊ ဧကာဝ-သော၊ ဋ္ဌတိကာ ဝန္ဒတိ၊ တထာ-တူ၊ ဖာဏိတဿ-တင်လဲ၏ငင်း၊ လဋ္ဌိမဓုကာဒီနံ—နွယ်ချို အစရှိကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနဉ္စ-ဆေးတို့၏ငင်း၊ (ဧကာဝ ဋ္ဌတိကာ ဝန္ဒတိ)။

ပန-ဆက်၊ သံဃုဒ္ဒေသံ-သံဃာမှ ညွှန်ချအပ်သော၊ ဂန္ဓမာလံ-နံ့သာ, ပန်းကို၊ သစေ ဒေန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပိဏ္ဍပါတိကသ-က ရဟန်းအား၊ ဝန္ဒတိ-အပ်သလော၊ နဝန္ဒတိ-မအပ်သလော။ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ အာမိသဃေဝ-အာမိသ၏သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ- ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝန္ဒတိ- ၏၊ [“အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပါမိ-ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇဉ်မှ အပိအလွန်ဖြာသော သံဃာဘတ္တ ဥဒ္ဒေသဘတ္တ စသော အာမိသကို ပယ်ပါ၏” ဟု ဆောက်တည်ခဲ့သောကြောင့် “ အာမိသမဟုတ်သော နံ့သာ, ပန်းသည် ပိဏ္ဍပါတိက ရဟန်းအား အပ်ပါ၏” ဟူလို။] ပန-ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ သံဃံ-ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ဒိန္နတ္တာ — လှူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နဂဟေတဗ္ဗံ- မခံယူထိုက်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ - ဆရာတို့ ဆိုကြကုန်၏။ [ဤဥဒ္ဒေသဘတ်သည် မူလက သံဃိကတည်း၊ ကိုယ်စိကိုယ်စီ ညွှန်ချ၍ရသော အခါ ကိုယ်ပိုင် ပုဂ္ဂလိကဖြစ်၏၊ သံဃာဘတ္တကား မိမိစားနေသည့် တိုင်အောင် သံဃိကဘတ်ပင် ဖြစ်သည်-ဟု မှတ်ပါ။]

ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ—ပြီးပြီ။

နိမန္တနဘတ္တကထာ

နိမန္တနံ-ပင့်ဖိတ်ကြောင်းဘတ်သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-လိကသည်၊ စေ(ဟောတိ)-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သယမေဝ — မိမိသည်သာ၊ ဇာသေ-အစိုးရ၏၊ (မိမိကိုလာပင့်သော ပုဂ္ဂလိကဘတ်ဖြစ်သောကြောင့် မိမိသာပိုင်၏၊) ပန-ကား၊ သံဃိကံ—က သည်၊ (စေဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ၊) ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ - ဥဒ္ဒေသဘတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊(“သံဃာ

ကုန် လောက်လျှင် သံဃာကုန်ယူ၊ သံဃာကုန် မလောက်လျှင် ဌိတိကာအတိုင်း ယူပါစေ” ဟူလို၊) ပန-ဆက်၊ ဇွေ- ဤပင့်ဖိတ်ရာ၌၊ ဒုတော - တမန်သည်၊ ဗျတ္တော - ထက်မြက်တည်၊ (နားလည်သည်၊) သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဘန္တေ-တို့၊ ရာဇဂဟေ-မင်း၏ အိမ်တော်၌၊ ဘိက္ခုသံဃသ- ရဟန်း သံဃာတို့၊ ဘတ္တံ— ထမင်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္တာ-မလျှောက်မူ၍၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောံအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဒုတော-သည်၊ အဗျတ္တော-မထက်မြက်သည်၊(ဟုတ္တာ)ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ-ထ ဟူ၍၊ (ထမင်းကို ခံယူလှည့်ပါကုန် ဟူ၍၊) အထ ဝဒတိ- အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော-ဆွမ်းကို ညွှန်ချသော ရဟန်းသည်၊ ဗျတ္တော-သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ (ဂဏှထ-ပါကုန်၊) ဣတိ-သို့၊ အဝတ္တာ - မလျှောက်မူ၍၊ တုမ္ဟေ-အရှင် ဘုရား တို့သည်၊ ယာထ- ကြွကြပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ အထ ဝဒတိ - အံ့၊ ဧဝမိ - ဤသို့ လျှောက်ပြန်သော်လည်း၊ ပိဏ္ဍပါတိတာနမိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ပန-ဗျတိရိက်၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏(အထံသို့)၊ ပဋိပါဋိယာ-ရအပ်သော အစဉ်အားဖြင့်၊ (ဆွမ်းလှည့်ကျသော အစဉ်အားဖြင့်)၊ [ပဋိပါဋိယာတိလဒ္ဓ ပဋိပါဋိယာ၊-သာရတ္ထ၊] ဘတ္တံ - ဘတ်သည်၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ (ဘတ္တုဒ္ဒေသက ရဟန်းက လျှောက်အပ်သော်၊) န ဝဋ္ဋတိ - မအပ်၊ နိမန္တေတုံ - ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှါ၊ အာဂတမနုဿော-လာသော လူသည်၊ အာသနသာလံ-ထိုင်နေရာစရပ်သို့၊ ဝါ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစား စရပ်သို့၊ ပဇိသိတ္ဝာ - ဝင်၍၊ အဋ္ဌ - ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်ငင်း၊ အဋ္ဌ - ရှစ်လုံးကုန်သော၊ ပတ္တေ- တို့ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိဝါ-သော်ငင်း၊ သစေ ဝဒတိ- အံ့၊ ဧဝမိ-ဤသို့ လျှောက်သော်လည်း၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ တုမ္ဟေ စ - အရှင်ဘုရားတို့သည်ငင်း၊ တုမ္ဟေ စ-အရှင်ဘုရားတို့သည်ငင်း၊ ဂန္ဆထ-ကြွကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊

× × × × × × ×

ဗျတ္တောပေါဝဋ္ဋတိ။ ။ လျှောက်ပုံ လျှောက်နည်း၌ ကွမ်းကျင်သော တမန်ကို “ဗျတ္တော ဟောတိ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုကွမ်းကျင်ပုံကိုပင် “ဘန္တေ ရာဇဂေဟတော၊ပေ၊ ဂဏှထ” ဟု ပြသည်၊ ပိဏ္ဍပါတိက ရဟန်းတို့သည် “အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပါမိ” ဟု ဆောက်တည်ခဲ့၏၊ ထို“အတိရေကလာဘ်” ဟူသည်လည်း ရဟန်းဖြစ်ပြီးခါစ ဩဝါဒဌ်ခံ အတိရေကလာဘော-“သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ၊ပေ၊ပါဋိပဒိကံ” ဟု ဘတ္တ နာမည်ဖြင့် လာသော ထမင်းများကို သရုပ်ဖေါ်ထား၏၊ ဤနေရာ၌ကား “ ဘိက္ခံ ဂဏှထ ” ဟု ကပ္ပိယ ဝေါဟာရဖြင့် လျှောက်သောကြောင့် အတိရေကလာဘ်နှင့် မဆိုင်ရကား“ပိဏ္ဍပါတိက ရဟန်းအားလည်း အပ်သည် ” ဟု ဆိုသည်၊ [ပိဏ္ဍပါတိကာနမိ ဝဋ္ဋတိတိ ဘိက္ခာပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ ဝဋ္ဋတိ၊-သာရတ္ထ။]

ဝတ္တမ္ဗံ-လျော်ထိုက်၏၊ (ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းက လျော်ထိုက်၏၊) ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ (ဇုတိ- ဤသို့သော်ငင်း၊) အဋ္ဌ- ရှစ်လုံးကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဘတ္တံ- ကို၊ ဂဏှထ - ပါကုန်၊ ဇုတိ-သော်ငင်း၊ (သစေ) ဝဒတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ပဋိပါဋိယာ-ရအပ်သော အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ရဟန်းသည်၊ ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ-စကားကို ဖြတ်၍၊ ဘတ္တံတိ- ဘတ်ဆံ ဟူ၍၊ (ထမင်းဟူ၍၊) အဝဒန္တေန - မဆိုဘဲ၊ တုမှေစ-တို့သည်ငင်း၊ တုမှေစ-ကို့သည်ငင်း၊ ဂစ္ဆထ - ကြွကြပါကုန်၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျောက်အပ်သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊[ဘတ္တံ ဂဏှထ ပုဒ်တွင် "ဘတ္တံ"မပါဘဲ တပုဒ်ဖြတ်ထားသည်ကို " ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ" ဟု ဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့်"ဘတ္တန္တိ အဝဒန္တေန"ဟု ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာကိုပင် ထပ်ဖွင့်သည်၊ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာတိ ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ ပဒံ အဝတ္ဝာ၊ တေနေဝါဟ " ဘတ္တန္တိ အဝဒန္တေနာ" တိ၊-ဋီကာ၊] ပန-ဆက်၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမှာကံ- တို့၏၊ ပတ္တံ- ကို၊ ဒေထ—ကုန်၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ဧထ-ကြွကြပါကုန်၊ ဇုတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ - လျောက်အပ်သော်၊ ဥပါသကာ-ဥပါသကာ၊ သာခု-ကောင်းပြီ၊ ဇုတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊ သံဃတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ-၍၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ထေ-လာပါကုန်၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝုတ္တေဝိ - လျောက်အပ်သော်လည်း၊ ယထာဒိဋ္ဌိတိကာယ - အကြင် အကြင် တည်ရာ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ နိမန္တနဘတ္တဃရတော- နိမန္တနဘတ်ရှိရာ အိမ်မှ၊ ပတ္တဝတ္ထာဒိ-သပိတ် အင်္ကျီးငှါ၊ (သပိတ်ယူဘို့ရာ၊) အာဂတဿ - လာသော ဒါယကာအား၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊ ဋ္ဌိတိကာယ—အား၊ ပတ္တေဒ-ကို၊ ဒါတမ္ဗော-၏၊["ဧကော"သံဃဒ္ဒေသပတ္တံ အာဟရာ"တိ ပေသိတော၊ပေါဋ္ဌိတိကာယ ဂါဟေတမ္ဗံ"ဟူသော စကားကို"ဝုတ္တနယေနေဝ" ဟု ဆိုသည်။]ဧကော-တယောံသော ဥပါသကာသည်၊ သံဃတော-မှ၊ ပဋိပါဋိယာ-ရအပ်သော အစဉ်အားဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ (ဒေထ-ပါကုန်၊) ဇုတိ-သို့၊ အဝတ္ဝာ—မလျောက်မူ၍၊ ကေဝလံ - သက်သက်၊ (သံဃတော ပဋိပါဋိယာ မဖက် သက်သက်၊)ဧကံ-တလုံးသော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝတ္ဝာ-၍၊ ပတ္တေ—ကို၊ အဂါဟိတေယေဝ - မယူစေအပ်သေးမီပင်၊ (ဘတ္တုဒ္ဒေသက ရဟန်းက မယူစေအပ်သေးမီပင်)ယဿကဿစိ-အမှတ်မထားတပါးပါးသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ ပူရေတ္ဝာ-ပြည့်စေ၍၊ အာဟရတိ- ဆောင်ယူလာအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တံ- ထို ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ပတ္တသာမိကဿေဝ— သပိတ်ရှင် ရဟန်း၏ အတွက်)သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေဂိယ-၌ကဲ့သို့၊

ဒ္ဒိကိကာယ-အားဖြင့်၊ နဂါဟေတမ့်-ထိုက်၊ ဣဓဝိ - ဤ နိမန္တနဘတ်ဒ္ဒလည်း၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ်တုန်းကလည်း ထိုကဲ့သို့ဒါယကာလာဘူးသောကြောင့် "ဣဓဝ့ိ" ဟု ပိဖြင့် ဆိုသည်၊) ယော - အကြင် ဒါယကာသည်၊ အာဂန္တွာ - ၍၊ တုဏ္ဟီဘူတော-သည်၊ (ဟုတ္ဝာ)တိဋ္ဌတိ-ရပ်နေ၏၊ သော—ထို ဒါယကာကို၊ ကဿ—အဘယ်ရဟန်း၏၊ သန္တိကံ- သို့၊ အာဂတော - သည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိဝါ-သော်ငင်း၊ ကဿ—၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိဿသိ- ဆောင်ယူလတံ့နည်း၊ ဣတိဝါ-သော်ငင်း၊ နဝတ္တမ္မော-ထိုက်။

ဟိ—မှန်၊ တနည်း, (ကသ္မာ နဝတ္တမ္မော၊) ဟိ (ယသ္မာ) — ကြောင့်၊ ပုစ္ဆာသဘာဂေန — ပုစ္ဆာ စကားနှင့် သဘောတူသော အားဖြင့်၊ တုမှာကံ - တို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂတော-သည်၊(အမှိ-ပါ၏) တုမှာကံ-တို့၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိဿာမိ—ပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေယျ-လျောက်ရာ၏၊ တတော - ထိုသို့ လျောက်ခြင်းကြောင့်၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘိက္ခု॥ဟိ-တို့သည်၊ ဇဂ္ဂဆ်နိယော—စက်ဆုပ်ထိုက်သည်၊ အဿ—ဖြစ်ရာ၏၊ (တသ္မာ နဝတ္တမ္မော၊) ပန - အနွယ်၊ ကုဟိ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ-သွားမည်လို့နည်း၊ ကိ-ကို၊ ဟရောန်နော-လျက်၊ အာဟိဏ္ဍသိ- လှည့်လည်သနည်း၊ ဣတိ — သို့၊ ဝုတ္တေ — မေးအပ်သော်၊ တဿ-ထို ဒါယကာအား၊ (ဒါတမ္မော၌စပ်၊) ဝါ- သည်၊ (ဝဒန္တသဒ္ဒစပ်၊) ပတ္တတ္ထာယ - သပိတ်အလို့ငှါ၊ အာဂတော - လာသည်၊ အမှိ—ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တသ-လျောက်လသော်၊ ပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ ဘတ္တဋ္ဌိတိကာယ-ဘတ်၏ တည်ရာအစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတွာ—စေ၍၊ ပတ္တော-ကို၊ ဒါတမ္မော-ထိုက်၏၊ (အချို့စာအုပ်၌ " ပဋိပါဋိဘတ္တဋ္ဌိတိကာယ " အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ဘတ်၏တည်ရာအစဉ်ဒါးဖြင့်"ဟုလည်း ရှိ၏။)

ဘတ္တာဟရဏာကပတ္တံ-ဆွမ်းကိုဆောင်ယူကြောင်းသပိတ်ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေပိ - အပ်သော်လည်း၊ ပဋိပါဋိယာ— အားဖြင့်၊ ဘတ္တဋ္ဌိတိကာယ ဧဝ— အားဖြင့်ပင်၊ ဒါတမ္မော-ထိုက်၏၊ (၌၌လည်း"ပဋိပါဋိဘတ္တဋ္ဌိတိကာယ ဧဝ "ဟု မူကွဲရှိ၏၊ ယောဇနာ၌ " ဘတ္တာဟရဏာပတ္တံ " ဟု ရှိ၏၊ က အက္ခရာ မပါ၊) အာဟရိတွာ - ဆောင်ယူပြီး၍၊ (သပိတ်ထည်း၌ ခဲ့ကွယ် ဘောဇဉ်နှင့်တကွ ဆောင်ယူခဲ့ပြီး၍၊) သမ္မော- သော၊ သံယော- သံယောသည်၊ ဘုဥ္ဇတု- ဘုဉ်းပေးပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘာဇေတွာ - ဝေဘန်၍၊ ဘုဉ္ဇိတမ့် - ဘုဉ်းပေးထိုက်၏၊ ပတ္တသာမိကဿ - သပိတ်ရှင်ရဟန်း၏၊ အတိက္ကန္တမိ- လွန်သွားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒ္ဒိတိကံ - ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညံ - သော၊ ပဋိပါဋိဘတ္တံ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သောဘတ်ကို၊ ဂါဟေတမ့်-ထိုက်၏၊ (၌၌ "ပဋိပါဋိဘတ္တံ"ဟု ရှိသောကြောင့် ရှေးဒ္ဒလည်း"ပဋိပါဋိဘတ္တဋ္ဌိတိကာယ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။)

ဧကော - တယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ပါဘိယာ - ခွက်ဖြင့်၊ ဘတ္တံ - ဘတ်ကို၊ အာဟရိတ္ထာ- ဆောင်ယူ၍၊ သံဃဿ- အား၊ ဒမ္မိ- ပါ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာလောပဘတ္တဒ္ဒိတိကတော - အာလောပ ဘတ်၏ တည်ရာအစဉ်မှ၊ ပဒ္ဒာယ - ၍၊ အာလောပသခ်ဳပေန - အာလောပဒ္ဒ် ထည့်သွင်းအပ်သော ဆွမ်းအားဖြင့်၊ ဘာဇေတမ္ဗံ- ဝေဘန်ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧကော- သည်၊ ပါတိယာ - ဖြင့်၊ ဘတ္တံ - ကို၊ အာဟရိတ္ထာ - ၍၊ (ရွှေဝါကျမှ လိုက်စေ၊) တုဏှီဘူတော-သည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ အစ္ဆတိ-တည်နေအံ့၊ ("သံဃဿ ဒမ္မိ" ဟု မလျှောက်ဘဲ ရပ်တည်နေအံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ကဿ - ဘို၊ တေ - သည်၊ အာဘတံ-ဆောင်ယူအပ်သနည်း၊ ကဿ-အား၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ- သို့၊ နု ဝတ္တမ္ဗော- မမေးထိုက်၊ [ထိုသို့ မေးခြင်း၏အပြစ်ကို ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်၍ အထူးမပြတော့ဘဲ အနွယစကားကိုသာ ပြလိုသောကြောင့် "သစေ ပန" စသည်မိန့်၊]ပန-အနွယ၊ ကုတိ° ဂစ္ဆသိ၊ ကိ° ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍာသိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ- အပ်သော်၊ သံဃဿ- ဘို့၊ မေ- သည်၊ ဘတ္တံ- ကို၊ အာဘတံ-အပ် ပါပြီ၊ ထေရာနံ-ထေရ်တို့ဘို့၊ မေ ဘတ္တံ အာဘတံ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဂဟေတ္ထာ-ယူ၍၊ (ဥပါသကာယူလာသော ဘတ်ကိုယူ၍၊) အာလောပ ဘတ္တဒ္ဒိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဘာဇေတမ္ဗံ-၏၊ ပန- ဆက်၊ ဧဝံ- သို့၊ အာဘတံ-ဆောင်ယူအပ်သောဘတ်သည်၊ ဗဟု- များသည်၊ သစေ ဟောတိ- အံ့၊ သကလ သဃ-အလုံးစုံသော၊ သံဃဿ-အား၊ သစေ ပဟောတိ- အကယ်၍ လောက်အံ့၊ (အချို့စာ၌ "ပဟု ဟောတိ"ဟု ရှိ၏၊ ဧဝံသတိ)၊ အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာနာမ - ရှေးရှု ဆောင်ယူအပ်သော ဆွမ်းမည်သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံပိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဒ္ဝိတိကာပု စ္ဆနကိစ္စံ- ဒ္ဝိတိကာကို မေးဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ထေရာသန တော-မှ၊ ပဒ္ဒာယ-၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပူရေတ္ထာ-ပြည့်စေ၍၊ ဒါတမ္ဗံ-ပေးဝေရာ၏။

× × × × × × ×

အာလောပဘတ္တ ၊ပေ၊ သခ်ဳပေန။ ။သံဃာငါးဆယ် ရှိရာ၌ ဆွမ်းတအုပ်ကို သံဃိကလာလှူလျှင် တလုပ်စီ တလုပ်စီဝေရသည်၊ ထိုသို့ဝေရာ၌ မလောက်၍ ချန်ထား ရသောပုဂ္ဂိုလ်များကို နောက်တကြိမ် ဆွမ်းရောက်လာသောအခါ ဒ္ဝိတိကာအားဖြင့် ဝေရ၏၊ ထို့ကြောင့် နိမန္တနဘတ်၌ " အာလောပဘတ္တ ဒ္ဝိတိကာ " ဟု တမျိုးရှိသည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ်၌ကား တလုပ်စာစီမံဝေရ၊ တထပ်စာ လောံအောင် ဝေရမည်ဟု ဆိုသော ကြောင့် အာလောပဘတ္တဒ္ဒိတိကာ မရှိခဲ့၊ တလုပ်စာ တလုပ်စာစီ ဝေရသောဘတ် အများအစား၌ ပါဝင်အောင်သွင်းရသောဆွမ်းကို"အာလောပသခ်ဳပ"ဟု ခေါ်သည်။

ဋီကာ ။ ။ အာလောပသခ်ဳပေနာတိ ဧကေကပိဏ္ဍော်ဝသေန (တခု တခုသော ဆွမ်းလုပ်၏အဖြစ်ဖြင့်)၊ အယဉ္စ နယော နိမန္တနေယေဝ၊ န ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ၊ တတ္ထ ဟိ ဧကဿ ပဟောနကပွမာဏံ ယေဝ ဘာဇေတမ္ဗံ၊ တသ္မာ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ အာလောပ ဒ္ဝိတိကာနာမ နတ္ထိ၊- သာရတ္ထ။

ဥပါသကော-သည်၊ သံဃတ္ထေရဿ ဝါ-သံဃထေရ၏(အထံသို့)သော်၎င်း၊ ဂန္ဓ,ခုတဂ်ဝသေန-ကျမ်းဂန်,ဓုတင်နှင့်စပ်သဖြင့်၊ အဘိညာတဿ ဝါ-ထင်ရှားသောရဟန်း၏(အထံသို့)သော်၎င်း၊ဘတ္တုဒ္ဒေသကဿ ဝါ-ဆွမ်းကိုညွှန်ချသော ရဟန်း၏(အထံသို့)သော်၎င်း၊ ပဟိဏာတိ-စေလွှတ်အံ့၊(ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ ဘတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထာယ-ဘတ်ကို ခံယူခြင်းအကျိုးငှါ၊ အဒ္ဒ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ပင့်၍၊ အာဂန္ဆထ-ကြွခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊(ပဟိဏာဘိ-အံ့၊)ဥာတိဥပဋ္ဌာကေဟိ - ဆွေမျိုး အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ ပေသိတံ — စေလွှတ်အပ်သည်၊ သစေပိ ဟောဘိ- အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ တယော-သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေဇနာ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ပုစ္ဆိတုံ- မေးခြင်းငှါ၊ ဝါ- မေးခွင့်ကို၊ နလဘန္တိ-ကုန်၊ [ဘတ္တံကိုင့်၍ "ပေသိတံ" ဟု ထားဟန်တူသည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအောင် "ပေသိတော" ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။]ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ (ထည့်)၊ မာတိကံ-မာတိကာသို့၊ အာရဒ္ဓာယေဝ- ဘက်ရောက်ပြီးကုန်သည်သော်၊ သံဃတော-မှ၊ အဒ္ဒ - ရှစ်ပါးကုန်သော၊ (တေ)ဘိက္ခူ - တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိသာပေတွာ- ညွှန်ချစေ၍၊ အတ္တနဝမေဟိ- မိမိလျှင် ကိုးပါးမြောက်ရှိသော

× × × × × × ×

ဣမေပေါန လဘန္တိ။ ။"ဣမေ တယောဇနာ" ဟူသည် ပြအပ်ခဲ့သော သံဃထေရ, အဘိညာတ ရဟန်း , ဘတ္တုဒ္ဒေသက ရဟန်းတို့တည်း၊ စေခိုင်းလိုက်သော ဥပါသကာက ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာတိ, သို့မဟုတ် ပဝါရိတ ဥပဋ္ဌာကပင် ဖြစ်စေကာမူ စေခိုင်းအပ်သော တမန်အား "ရဟန်း ရှစ်ပါးတို့ကို သံဃာထည်းက ပင့်ခဲ့ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ငါ၏ အသိ(ငါသဘောကျရာ) ရှစ်ပါးကို ပင့်ခဲ့ရမည်လော" ဟု မေးခွင့်မရ၊ [ပုစ္ဆိတုန္တိ သံဃတော ဂဏှာမိ၊ ဥဒါဟု ယေ ဇာနာမိ၊ တေဟိ သဒ္ဒိံ အာဂန္ဆာမိတိ ပုစ္ဆိတုံ၊-ယေဇနာ။]

အာရဒ္ဓာယေဝ၊ပေါဂန္တွဲ။ ။ "မာတိကာ" ဟူရာ၌ "ရေမြောင်းနှင့် တူသော သံဃအစဉ်အဆက်ကို ဆိုလိုသည်၊ ထိုမာတိကာသည် ဥဒ္ဒေသဘတ်၏ အစဉ်မာတိကာ, နိမန္တနဘတ်၏ အစဉ်မာတိကာ , နောက်လာမည့် သလာကဘတ် စသည်၏ အစဉ်မာတိကာဟု အမျိုးမျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် ဤနေရာသည် နိမန္တနဘတ်ကို ပြရာဖြစ်သောကြောင့် မာတိကာအရ နိမန္တနဘတ်၏ အစဉ်မာတိကာကို ယူရသည်၊ "ရှေးရှေးနွေ့၌ နိမန္တနဘတ်ရပြီးသားပုဂ္ဂိုလ်များ၏အဆက်ဖြစ်သော ရဟန်းရှစ်ပါးကိုပင့်၍ မိမိနှင့်တကွ ကိုးပါး ကြွပါ" ဟူလို။]

ဝိမတိ။ ။အာရဒ္ဓာယေဝ မာတိကံ၊ သံဃတော အဒ္ဒ ဘိက္ခူတိ ဇ္ဈေ ယေ မာတိကံ အာရဒ္ဓာ၊ တေ အဒ္ဒဘိက္ခူဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တ နိမန္တန ဘတ္တာဒိ သံဃိကဘတ္တမာတိကာသု နိမန္တနဘတ္တမာတိကာယ ဌိတဝသေန အာရဒ္ဓေ ဘတ္တုဒ္ဒေသကေနဝါ သယံဝါ သံဃတော ဥဒ္ဒိသာပေတွာ ဂဟေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ၊ န အတ္တနော ရုစိတေ ဂဟေတွာတိ အဓိပ္ပါယော။

ရဟန်းတို့သည်၊ ဂန္ဓမ်ဳံ- သွားရာ၏၊ [“ ရှစ်ပါးကိုပင့်၍ ကြွခဲ့ပါ” ဟု ဆိုသော ကြောင့် မိမိနှင့်တကွ ကိုးပါး သွားရမည်၊] ကဿပ-ကြောင့်၊ (အတ္တနဝမေဟိ-တို့သည်၊ ဂန္ဓမ်ဳံ- သွားရာသနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံဃသ-၏၊ ဧတေ ဘိက္ခူ- ၌ သုံးပါးသော ရဟန်းတို့ကို၊ (သံဃထေရ် , အဘိညာတ ရဟန်း, ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းတို့ကို၊) နိဿာယ-မှီ၍၊ လာဘော-လာဘ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (အတ္တနဝမေဟိ ဂန္ဓမ်ဳံ)။

ပန-ကား၊ ဂန္ဆဒုတဂ်ါဒီဟိ- ကျမ်းဂန်မုတင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အနဘိညာတော- မထင်ရှားသော၊ အာဝါသိကဘိက္ခူ - အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ ပုန္ဆိတုံ-မေးခြင်းငှါ၊ လဘတိ- ၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ ကိ ံ- အသို့နည်း၊ သံဃတော-မှ၊ (အဋ္ဌ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊) ဂဏှာမိ- ပင့်ခဲ့ရမည်လော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ယေ- အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနာမိ- ငါသိ၏၊ တေဟိ-ထို ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ ံ-ကွ၊ အာဂစ္ဆာမိ- လာခဲ့ရမည်လော၊ ဣတိ- ၌သို့၊ မာတိ-ကံ- မာတိကာသို့၊ အာရောပေတွာ- တင်၍၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ ဒါယကာ - တို့သည်၊ ဝဒန္တိ - လျှောက်ကုန်၏၊ တထာ - ထိုဒါယကာတို့ လျှောက်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ်ဳံ- ကျင့်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ နိဿိတကေ - မှီ၍နေသောတပည့်တို့ကို၊ (ဂဟေတွာ-၍၊) ဧထ-ကြွခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ယေ- အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနာထ-သိကုန်၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဧထ-ပါကုန်၊ ဣတိ

× × × × × × ×

ကဿပေါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။မာတိကာ၌ တက်ရောက်နေသော သံဃာ ကိုးပါးလုံး မကြွဘဲ အဘယ့်ကြောင့် မိမိတည်းဟူသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထည့်ရသနည်းဟု မေးသည်၊ သံဃာထေရ် , အဘိညာတပုဂ္ဂိုလ် , ဘတ္တုဒ္ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်တို့ အထံသို့ စေလွှတ်လိုက်ရကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အမှီပြု၍ သံဃာ့လာဘ် ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ ဘတ္တုဒ္ဒေသထေရ်စဉ်၌ မပါသော်လည်း လိုက်သွားနိုင်သည်၊ ထိစကား သင့်၏၊ ယခု ခေတ်၌လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကို အမှီပြု၍ အပင့်လာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပါအောင်ထည့် ပေးမှ အလှူရှင်တို့က ကျေနပ်ကြသည်။

မာတိကံ၊ ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ်ဳံ။ ။“မာတိကံ အာရောပေတွာ” အရ “မာတိကာ” ဟူသည်ကား “ ကိ ံ သံဃတော ဂဏှာမိ ” ဟူသောစကား “ ဥဒါဟု ယေ ဇာနာမိ, တေဟိ သဒ္ဓိ ံ အာဂစ္ဆာမိ”ဟူသော စကားနှစ်ခွန်းတည်း၊ ထိစကားနှစ်ခွန်းကိုပင် ရွေးနောက် အစဉ်ဖြစ်နေသောကြောင့် “မာတိကာ” ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်၊ ဆိုလိုရင်းမှာ “ထိကဲ့သို့ မေးပြီး၍ ဒါယကာတို့ လျှောက်သည့်အတိုင်း “ သံဃာထည်းမှ ပင့်ခဲ့ပါ” ဟု လျှောက်လျှင်လည်း သံဃာထည်းမှ ပင့်ရမည်၊ “ အရှင်ဘုရားသိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပင့်ခဲ့ပါ” ဟု လျှောက်လျှင်လည်း “မိမိသိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပင့်သွားရမည်”ဟူလို။ [မာတိကံ အာရောပေတွာတိ သံဃတော ဂဏှာမိဘိ အာဒိနာ ဝုတ္တမာတိကာဘေဒံ ဒါယကာသ ဝိညာပေတွာတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။]

ဝါ-သော်၎င်း၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ (ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ ဂန္ဓံ၂-သွားခြင်းငှါ။)ဂစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ (ဤစ္ဆန္တိ နေရာ၌ "ဂစ္ဆန္တိ" ဟု ရှိလျှင်ကောင်းသည်၊)တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဂန္တုံ-ငှါ၊ လဘတိ-၏၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ပဟိဏထ-စေလွှတ်တော်မူပါကုန်၊ ဧတိ — ဤသို့မှာ၌၊ သစေ ပသေန္တိ — အကယ်၍ စေလွှတ်ကုန်ဘုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သံဃတော ဝ- သံဃာမှသာ၊ (ဧဝဖြင့် မိမိကိုရင်း, မိမိ အလိုရှိအပ်သော ရဟန်းတို့ကိုရင်း ကန့်၊) ပသေတဗ္ဗာ- စေလွှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ အတ္တနာ— မိမိသည်၊ အညသ္မိံ - အခြားသော၊ ဂါမေ- ၌၊ ဘိက္ခာ - ဆွမ်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ လဘိတုံ- ရခြင်းငှါ၊ သက္ကာ - တတ်ကောင်းသည်၊ သစေ ဟောတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အညော-သော၊ ဂါမော-သို့၊ ဂန္တ္ဗာ- သွားထိုက်၏၊ [ရဟန်းရှစ်ပါးကို စေလွှတ်လိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် နိမန္တနဘတ်ရှိရာ ရွာသို့ပင် ဆွမ်းခံဝင်လျှင် ဒါယကာတို့ မြင်လသော် အားနာစရာကောင်းသောကြောင့် " ဆွမ်းရနိုင်လျှင် အခြားရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ပါ"ဟု ဆိုလိုသည်။] လဘိတုံ - ငှါ၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်းသည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သောယေဝ ဂါမော - ထိုရွာသို့ပင်၊ (ထိုရဟန်းရှစ်ပါး စေလွှတ်အပ်ရာရွာသို့ပင်၊) ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို.ငှါ၊ ပဂိသိတဗ္ဗော— ဝင်ထိုက်၏။

နိမန္တိတဘိက္ခူ— ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာသနသာလာယ- ထိုင်နေရာ စရပ်၌၊ (ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊) နိသိန္နော — ထိုင်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ တတြ- ထို ထိုင်နေရာစရပ်သို့၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဒေထ—ပေးပါကုန်၊ ဣတိ— ဤသို့လျှောက်၍၊ စေ အာဂန္တုကာနံ - ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အနိမန္တိတော တေဟိ — မပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ပတ္တာ-တို့ကို၊)နဒါတဗ္ဗာ-မပေးထိုက်ကုန်၊ ဧတေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊နိမန္တိတဘိက္ခူ— ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့ကား၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တုံ - ပြောရာ၏၊ တုမှေပိ- အရှင်ဘုရားတို့သည်လည်း၊ (ပတ္တံ-ကို၊) ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဒုတ္ထေပန— လျှောက်အပ်သော်ကား၊ ဒါတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏။

ဥဿဝါဒီသု-ပွဿဘင် အစရှိသော အခါတို့၌၊ မနုဿာ—တို့သည်၊ သယံမေဝ-မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ [ဧဝဖြင့် သူတပါးကို စေလွှတ်ခြင်းကို ကန့်၊] ပရိဝေဏာနိစ - ပရိဝုဏ်တို့သို့ဝင်း၊ ပဓာနဃရာနိစ— ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတို့သို့ဝင်း၊ ဂန္ဆာ—သွား၍၊ တိပိဋကေစ- တိပိဋကရဟန်းတို့ကိုဝင်း၊ ဓမ္မကထိကေစ- ဓမ္မကထိက ရဟန်းတို့ကိုဝင်း၊ ဘိက္ခုသတေနပိ-ရဟန်း အရာနှင့်လည်း၊ ဝါ-မျှားစွာသော ရဟန်းနှင့်လည်း၊ [သတသဒ္ဒါ အနေကသင်္ချာဝါစက။]သဒ္ဓိ-ကွ၊ နိမန္တေန္တိ— ပင့်ဖိတ်တတ်ကြကုန်၏၊ တဒါ - ထိုအခါ၌၊ ယေ — အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနန္တိ—သိကုန်၏၊ တေပိ— ထို ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ ဂဟေတ္ဝာ- ပင့်၍၊

ဂန္တုံ-ဌါ၊ ဝန္ဒတိ-အဝ်၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ယေ ဇာနန္တိ၊ တေပိ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ ဝန္ဒတိ - အဝ်သနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ မဟာဘိက္ခုသံယေန-များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းဖြင့်၊ အနတ္ထိကာ-အလိုမရှိကုန်သော၊ မနုဿာ-ဆွမ်းဒါယကာ လူတို့သည်၊ ပရိဝေဏောနိစ- တို့သို့ဌင်း၊ ပဓာနဃရာနိစ-တို့သို့ဌင်း၊ နဂစ္ဆန္တိ-မသွားတတ်ကုန်၊ သန္နိပါတဋ္ဌာနဘေဝ-ရဟန်းများစွာ စုဝေးနေရာ အရပ်မှသာလျှင်၊ ယထာသတ္တိ - စိတ်စွမ်းရှိသလောက်၊ ယထာဗလံ-— အင်အားရှိသလောက်၊ ဘိက္ခူ ॥ -တို့ကို၊ ဂဏှိတွာ - ပင့်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားတတ်ကုန်၏၊ ဇာတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ယေ ဇာနန္တိ, တေပိ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ ဝန္ဒတိ။)

ပန-ဆက်၊ သံဃတ္ထေရော ဝါ-သည်သော်ဌင်း၊ ဂန္ထဓုတင်္ဂဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ အဘိညာတကော ဝါ-ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်ဌင်း၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဝါ-သည်သော်ဌင်း၊ အညတြ- အခြားအရပ်၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိတ္ဝာ ဝါ-နေပြီး၍ သော်ဌင်း၊ ကတ္ထစိ-တစုံတခုသောအရပ်သို့၊ ဂန္ဒာဝါ-သွားပြီး၍ သော်ဌင်း၊ ပုန - ဖန်၊ သကဋ္ဌာနံ - မိမိအရပ်သို့၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ- အကယ်၍ ပြန်လာကုန်အုံ၊[သံဃတ္ထေရော ဝါ,အဘိညာတကော ဝါ, ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဝါ ဟူသော ကတ္တား ၃ ခုနောက်၌ ဝါသဒ္ဒါများသည် အချင်းချင်း ဝိကပ္ပနတ္ထ၊ အညတြဝါ ကတ္ထစိဝါ၌ ဝါသဒ္ဒါ ၂ ကျိုးလည်း အချင်းချင်း ဝိကပ္ပနတ္ထ၊] မနုဿာစ — တို့သည်လည်း၊ အာဂန္တုကဿ — အာဂန္တုက ရဟန်းအား၊ သက္ကာရံ-ကောင်းစွာပြုအပ်သော ပူဇော်မှုကို၊ သစေကရောန္တိ-အကယ်၍ ပြုကုန်

× × × × × × ×

ကသ္မာ၊ပေ၊ဂစ္ဆန္တိ။ ။"ဘိက္ခုသတနှင့် အတူကြွပါ" ဟူရာ၌ ထေရ်စဉ် ဝါစဉ် အတိုင်းသာမဟုတ်ဘဲ မိမိသိရာ ရဟန်းများကိုလည်း တရားထက်လွန်နေစေကာမူ ခေါ်၍ သွားခြင်းငှါ အဘယ့်ကြောင့် အပ်သနည်း ဟု မေးသည်၊ ဆွမ်းဒါယကာ လူတို့သည် ရဟန်းအများကို အလိုမရှိလျှင် ပရိဝုဏ်ကျောင်းဝင်း, သို့မဟုတ် — ပဓာနဃရ တို့သို့ ရောက်အောင် သွားနေဘွယ်မလို၊ အများစုဝေး၍နေရာ ဆွမ်းစား စရပ်၌ပင် လိုသလော် ရဟန်းများကို ပင့်၍ သွားနိုင်၏၊ ယခုသော်ကား ပရိဝုဏ်ကျောင်းဝင်း , ပဓာနဃရ တို့သို့ ရောက်အောင် သွားကြသောကြောင့် ရဟန်းအများကို အလိုရှိကြောင်း သိသာ၏၊ ထို့သို့ ရဟန်း အများကို အလိုရှိသည့် အတွက် ရဟန်း တရားက ကျော်လွန်စေကာမူ ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်တွင် မပါသော မိမိသိအပ်သော ရဟန်းများကိုလည်းခေါ်၍ သွားခြင်းငှါ အပ်ပါသည်— ဟူလို။ [စာအုပ်တို့၌ "အတ္ထိကာ"ဟု ့တွေ့ရ၏၊ "အနတ္ထိကာ" ဟု ရှိမှ "နဂစ္ဆန္တိ"နှင့် အဓိပ္ပါယ် ့ဖြောင့်ပါသည်။]

မှတ်ချက်။ ။ယထာသတ္တိကိုပင် ယထာဗလံဟု ထပ်ဖွင့်သည်ဟု ယောဇနာဆို၏၊ "သတ္တိ"အရ ဥစ္စာအစွမ်းကို ယူ၍ "ဗလ" အရ ချက်ပြုတ် လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အားအစွမ်းကို ယူမှ အဓိပ္ပါယ်သင့်မည် ထင်သည်၊ တချို့နေရာ၌ စိတ်အစွမ်းရှိသော်လည်း အားမတန် မာန်လျှော့ရသောကြောင့် အားအစွမ်း မလိုက်နိုင်ဘဲ ရှိတတ်သည်။

အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ကေဝါဒံ-တလ္လက္ခဏ်ာ၊ ဝါ-ပဌမအက္ခြိမ်ာ၊ ယေ-အကြင် ရဟန်း တို့ကို၊ ဇာနန္တိ-ကုန်၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တွာ ဗ္ဘံ-သွားရောဓ၏၊ ပန - ကား၊ ပဋိဗဒ္ဓကာလတော- ဆက်စပ်မိရာ အခါမှာ၊ ဝါ-အမြဲနေရာအခါမှာ၊ ပဌာယ-၍၊ ဒုတိယဝါရေ-ဒုတိယ အကြိမ်ကို၊ အာရဒ္ဓေ-အားထုတ်အပ်သော်၊ သံဃတောယေဝ-မှသာ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တွာ ဗ္ဘံ-ရာ၏၊ အတိနဝဒ္ဓာဂန္တုကာဝ-အသစ်ဖြစ်သော အာဂန္တုကတို့သည်သာ၊ ဟုတွာ-၍၊ ဉာတိဝါ-ဆွေမျိုးတို့ကိုသော်ငင်း၊ ဥပဋ္ဌာကေဝါ - အလုပ် အကြွေးတို့ကိုသော်ငင်း၊ ပဿိဿာမ-ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဝါ-ဝေ့ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားတတ်ကြကုန်၏၊ (လူတို့က မပင့်ဘဲ သွားတတ်ကြကုန်၏၊ တတြ-ထိုသို့ သွားရာ၌၊ တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏၊[ယောဇနာ၌"နေသံ"ဟုရှိ၏၊]ဉာတိစ-တို့သည်ငင်း၊ဥပဋ္ဌာကာစ-တို့သည်ငင်း၊ သက္ကာရံ-ကို၊ ကရောန္တိ-နှ၏၊ ဧတ္ထပန-၌သို့သွားရာ၌ကား၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနန္တိ-နှ၏၊ တေ-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တုံ ပန္နတိ။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အတိလာဘီ-အလွန်လာဘ်ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သကဋ္ဌာနဋ္ဌေ- မိမိ အရပ်သည်ငင်း၊ အာဂန္တုကဋ္ဌာနဋ္ဌေ-အာဂန္တုကဓ၏ အရပ်သည်ငင်း၊ ကေသဒိသံ- တထပ်ထည်းတူသည်၊ (ဟောတိ)၊ (အလ္လအဒါနိး အမြဲများသည်-ဟူလို၊)သမ္ဗဏ္ဍ-အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊(သကဋ္ဌာန, အာဂန္တုကဋ္ဌာနတို့၌၊) မနုဿာ- တို့သည်၊ သံဃဘတ္တံ - ကို၊ သဇ္ဇေတွာဝ-ပြင်ဆင်၍သာ၊ နိသီဒေန္တိ — တည်နေစေကြကုန်၏၊ တေန — ထိုရဟန်းသာည်၊ သံဃဲတောဝ-မှသာ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တုံ ပ္ပံ-ရာ၏၊ ဧတိ အယံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ နိမန္တနေ-နိမန္တနဘတ်၌၊ ဝိသေသော - အထူးတည်း၊ အဝသေသော-

× × × × × × × ×

ကေဝါရံ၊ပေ၊ဂန္တုံ။ ။ကေဝါရန္တိ ယာဝ တသ္မိံ အာဝါသေ ဝသန္တိ ဘိက္ခူ။ သဇ္ဇေ လဘန္တိတိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊ အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယော၊ ကေဝါရန္တိ နကေ ဒိဝသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ယတ္ထကာ ပန ဘိက္ခူ။ တသ္မိံ အာဝါသေ ဝသန္တိ တေသဇ္ဇေ၊ ကေသ္မိံ ဒိဝသေ ဂဟိတဘိက္ခူ။ အညဒါ အဂ္ဂဟေတွာ ယာဝကေဝါရံ သဇ္ဇေဘိက္ခူ။ ဘောဇိတာ ဟောန္တိ၊ တာဝ ဌေယ ဇာနန္တိ၊ တေ ဂဟေတွာ ဂန္တွုန္တိ၊-သာရတ္ထ၊ဆိုလိုရင်းကား- "ကေဝါရံ" ဟု ဆိုသော်လည်း "ပဌမတရက် တကြိမ်"ဟု မဆိုလို၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌နေကြသော ရဟန်းအများတို့ ကုန်လောက်အောင်(တပတ်စေ့လောက်အောင်)တကြိမ်ကို "ကေဝါရံ"ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ သို့သော် နောက်ဝါကျ၌ "ပဋိဗဒ္ဓကာလတော ပဌာယ"ကို"တတ္ထေဝ ဝါသဿ နိဗဒ္ဓကာလတော ပဌာယ- အမြဲနေရာအခါမှစ၍ ဒုတိယတကြိမ်"ဟု ဖွင့်သော ဝိမတိ အလိုဖြင့်ကား "ကေဝါရံ" အရ အာဂန္တုကအဖြစ်၌နေခိုက် ပဌမတကြိမ်ကိုသာ ယူစေလိုဟန် တူပါသည်။

အယံ ဝိသေသော။ ။ဤနိမန္တနဘတ်နှင့် ဥဒ္ဒေသဘတ်သည် အချို့နေရာ၌ သံဃိကချင်း သဘောတူ၏၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်များသာ ဥဒ္ဒေသဘတ်ထက်ထူးသည်၊ ကြွင်းသောစကားရပ်များကို ဥဒ္ဒေသဘတ်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း သိပါ။

ကြင်းသော၊ သမ္ဗုပဉ္ဇော - အလုံးစုံသော ပြဿနာကို၊ [မိမိတို့ သိလိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို "ပဉ္ဇော" ဟု ဆိုသည်။] ဉဒ္ဒေသဘတ္တော-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတမ္ပေါ- ထိုက်၏၊ ပန- ဝါဒန္တရ၊ ကုရန္ဒိယံ-၌၊ အဋ္ဌ - ကုန်သော၊ မဟာထေရေ-မဟာထေရ်တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တော-လျှောက်အပ်သော်၊ မဟာထေရော-တို့ကိုသာ၊ ဒါတမ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-အပ်ပြီ၊ မန္ဒိမာဒီသု-မန္ဒိမအစရှိသော ထေရ်တို့၌၊ ဧသနယော-ဤနည်းတည်း၊ ပန-ဆက်၊ အဝိသေသေတ္ထာ-အထူး မပြုမူ၍၊ ("မဟာထေရ်တို့" ဟု အထူးမပြုမူ၍၊) အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သံဃတော-မှ၊ ဒါတမ္ဗာ- ပေးထိုက်ကုန်၏။

နိမန္တနဘတ္တံကထာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီ။

သလာကဘတ္တကထာ

ပန-ကား၊ သလာကဘတ္တော-သလာကဘတ်၌၊ ဝါ-စာရေးတံမဲချ၍ ညွှန်ပြအပ်သောဘတ်၌၊ (အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ နယော-ဆောင်ကြောင်းနည်းတည်း၊) [ယောဇနာ၌ကား "သလာကဘတ္တံ ပန ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗန္တီ ယောဇနာ" ဟု ရှိ၏၊ "ဉဒ္ဒေသဘတ္တာဒီသု အယံ နယော" ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် ဤ၌လည်း "သလာကဘတ္တော" ဟု အချို့စာ၌ရှိ၏၊ ကောင်းပါသည်။] ဘိက္ခဝေ— တို့၊ သလာကာယဝါ-သစ်သားခြမ်း၌သော်၎င်း၊ ပဏ္ဏိကာယဝါ-ဝါးပြား စသည်၌သော်၎င်း၊ ဉပနိဗန္ဓိတ္ထာ-အက္ခရာတို့ကို ဖွဲ့ထား၍၊ ဝါ-စာရေး၍ (ဉပနိဗန္ဓိတ္ထာတိ လိခိတ္ထာ။-ဋီကာ။) ဩပုဋ္ဌိတ္ထာ-စုပေါင်း၍၊ (တောင်းစသည်တို့၏ အတွင်း၌ စုပေါင်း၍၊) ဉဒ္ဒိသိတုံ-ညွှန်ချခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝစနတော-မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ (နေဝံ "ဘတ္တာဒ္ဒေသက သမ္မုတိကထာ"၌

× × × × × × ×

သလာကာယဝါ ။ ။ ခွမ်းဒါယကာဘက်၌ တဉ္ဇုးသာမက, အများဖြစ်၍ ခွမ်းလည်း အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုး ရှိတတ်သောကြောင့် ခွမ်းဒါယကာများ၏ နာမည်ကို သစ်သားခြမ်း စသည်၌ ရေးထားရသည်၊ ယခုခေတ်ဝယ် စာရွက်၌ ရေး၍ ထိုစာရွက်ကို လိပ်ထားသည်၊ ထိုအခြမ်း, အလိပ်များကို နာမည် (နာမယ်) ပါသောကြောင့် "မယ်လိပ်, ဝါ- မဲလိပ်" ဟု ခေါ်ကြသည်၊ ထိုမယ်လိပ်ချခြင်းကို "မယ်ချသည်" ဝါ-"မဲချသည်" ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြသည်။

မှတ်ချက်။ ။ "ရုက္ခသာရ မယာယ သလာကာယဝါ, ဝေဠုဝိလီဝတာလပဏ္ဏာဒိမယ ပဏ္ဏိကာယဝါ" ဟူသော အဖွင့်များအရ "သလာက" ဟူသည် စာရေး၍ဖြစ်သော သစ်သားခြမ်း, ဝါးခြမ်း, ထန်းရွက်များသာတည်း၊ သို့သော် အားလုံး နှုတ်တက်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သလာကကို "စာရေးတံ" ဟုပင် အနက်ပေးရတော့မည်။

မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊) ရက္ခသာရမယာယ - သစ်သားနှစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော၊ သလာကာယဝါ- သစ်သားခြမ်းဌသော်၎င်း၊ ဝေဠုဝိလီဝတာလပဏ္ဏာဒိမယာယ-ဝါးနှီး, ထန်းရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပဋိကာယဝါ-အပြားဌသော်၎င်း၊ အသုကာသနာမ- ထိုမည်သော ဆွမ်းဒါယကာ၏၊ သလာကဘတ်-သလာကဘတ်တည်း၊ ဌတိ ဧဝံ-သို့၊ အက္ခရာနိ- တို့ကို၊ ဥပနိဗန္ဓိတွာ—ပွဲထား၍၊ ဝါ—ရေးသား၍၊ ပစ္ဆိယံဝါ-- တောင်းဌသော်၎င်း၊ စိဝရဘောဇဝါ—သင်္ကန်း အခွေဌသော်၎င်း၊ ကတွာ-၍၊ ဝါ-ထား၍၊ သဗ္ဗာ-နှင့်သော၊ သလာကာယော - စာရေးတံတို့ကို၊ ဩပုဏိတွာ- စုပေါင်း၍၊ ပုနပ္ပုနံ- ထပ်ကာ, ထပ်ကာ၊ ဟေဋ္ဌုပရိဝသေနဝ — အထက်အောက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ (အဌ္ဌ.စာဌ္ဌ “ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေနဝ-အထက်အောက်ကိုပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်”ဟု ရှိ၏၊) အာလောဠေတွာ - မွှေနှောက်၍၊ ပဉ္စင်္သမန္နာဂတေန - ၅ ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော၊ (အင်္ဂါ ၅ ပါးသည် နောက် ဘတ္တုဒ္ဒေသကသမ္မုတိ ကထာဌ္ဌ လာလတံ့၊)ဘတ္တုဒ္ဒေသကေန-ဘတ်ကိုညွှန်ချတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဌိတိကာ-သည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဌိတိကတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၎င်း၊ (ဌိတိကာ-သည်၊) နော စေ အတ္ထိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ထေရာသနတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ —၍၎င်း၊ သလာကာ— စာရေးတံတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ — ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ပဆ္ဆာ-နောံဌ်၊ (သူတို့၏ အစဉ်လွန်ပြီးမှ နောက်ဌ်၊) အာဂတာနမ်ဗိ-ရောက်လာသော် ရဟန်းတို့အားဌင်း၊ ဧကာဗဒ္ဓဝသေန- တဆက်တည်းစပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တဆဲ့နှစ်တောင်အတွင်းဌ် တဆက်တည်းစပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊) ဒုရေ-အဝေးဌ်၊ (မဲချရာအရပ်မှအဝေးဌ်၊) ဌိတာနမ်ဗိ-တည်သော်ရဟန်းတို့အားဌင်း၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ — ဥဒ္ဒေသဘတ်ဌ်၊ ဝုတ္တနယေနဝ — ဖြင့်ပင်၊ ဒါတဗ္ဗာ-- ထိုက်ကုန်၏။

ဝိဟာရဿ-ကျောင်းတိုက်၏၊ သမန္တာ တော-ပတ်ဝန်းကျင်ဌ်၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဧဂါစရဂါမာ—ဆွမ်းခံရွာတို့သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ)- အကယ်၍ရှိကုန်အံ့၊ ဘိက္ခူပန-တို့သည်ကား၊ဗဟူကာ-များကုန်သည်၊သစေန(ဟောန္တိ)-ကုန်အံ့၊ ဂါမဝသေနပိ- ရွာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဝါ- ရွာနှင့် စပ်သဖြင့်လည်း၊ သလာကာယော-စာရေးတံတို့သည်၊ သစေ ပါပုဏန္တိ - အကယ်၍ ရောက်နိုင်ကုန်အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ တုမှာကံ-အရှင် ဘုရားတို့၏ အထံသို့၊ အသုကဂါမေ- ထိုမည်သော ရွာဌ်၊ သလာကဘတ္တံ-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဌတိ-သို့၊ ဂါမဝသေ

× × × × × × ×

ဌိတိကတော။ ။ထိုသို့ မဲချသောအခါ ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်အတိုင်း ချရသည်၊ အရင်ဦးနှောက ကျန်နေသော ထေရ်စဉ်ရှိလျှင် ထိုကျန်ခဲ့သော ဦထေရ်မှစ၍,မဲချပါ၊ကျန်ခဲ့သော ဦထေရ်မရှိလျှင် ထေရ်ကြီးက စ၍ မဲ့ချပါ။

နေဝ – ဖြင့်ပင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ - ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဂါဟေန္တေန- ယူစေသော ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းသည်၊ ကေကသ္မိ- တခုတခုသော၊ ဂါမေ-ဒ္ဒီ၊ နာနုပ္ပကာရာနိ - အထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ သဒ္ဒီသဟာကဘတ္တာနိ - ခြောက်ဆယ်သော သလာကဘတ်တို့သည်၊ သစေပိ (ဟောန္တိ) - အကယ်၍မူလည်း ရှိစေကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော သလာကဘတ်တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ ဂါဟိတာနေဝ - ယူစေအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊[ထိုရွာဒ္ဒ မဲကျသောရဟန်းက ထိုရွာဒ္ဒရှိသော သလာကဘတ်တို့ကိုရပြီးဖြစ်သည်-ဟူလို။]

တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပတ္တဂါမသမီပေ - ရောက်အပ်သောရွာ၏ အနီးဒ္ဒ၊ အညာနိပိ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒ္ဝေ တီဏိ (ဒ္ဝတ္တီဏိ) - နှစ်ခု သုံးခုကုန်သော၊ သလာကဘတ္တာနိ-တို့သည်၊(ဟောန္တိ-ရှိကုန်အံ့၊)တာနိပိ-ထိုသလာကဘတ်တို့ကိုလည်း၊ တဿဝ-ထိုရဟန်းတပါးအား၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၊(တနည်း)၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿဝ-အား၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-န်သနည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ တေသံ- ထို နှစ်ခု သုံးခုကုန်သော သလာကဘတ်တို့၏၊ ကာရဏာ- အကြောင်းကြောင့်၊ အညံ- အခြားသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ပဟိဏိတုံ- စေလွှတ် ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ - မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ (တဿဝ-အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊) [ရဟန်းက နည်း၍ သလာကဘတ်တို့က များနေသောကြောင့် ဤသို့စီစဉ်ရသည်။]

ဧကစ္စေသု - အချို့ကုန်သော၊ ဂါမေသု - တို့၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ သလာကဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ သစေ(ဟောန္တိ)-အကယ်၍ ရှိကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ [ဗဟူနိ သလာကဘတ္တာနိတိ တိ သံဝါ စတ္တာရိသံဝါ ဘတ္တာနိ၊ "သစေ ဟောန္တီ"တိ အဏ္ဏာဟရိတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ၊- ဝိမတိ၊] သလ္လက္ခေတ္ဝာ-မှတ်သား၍၊ သတ္တာန္နမ္ပိ- ၇ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌန္နမ္ပိ- ဂ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗာနိ- နှ၏၊ [သလ္လက္ခေတ္ဝာတိ တာနိ ဘတ္တာနိ ပမာဏ ဝသေန သလ္လက္ခေတ္ဝာ၊-ဝိမတိ။]ပန-ဆက်၊ ဒဒန္တေန-ပေးသောဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းသည်၊ စတုန္နံ-၄ ခုကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-တို့၏သော်ငင်း၊ ပဉ္စန္နံ-၅ ခုကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-တို့၏သော်ငင်း၊ သလာကာယော-စာရေးတံတို့ကို၊ကေတော-တပေါင်းတည်း၊ ဗန္ဓိတ္ဝာ-ဖွဲ့၍၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ("သလာကဘတ်က သုံးဆယ်ရှိ၍ ရဟန်းက ၆ ပါးရှိသော် တပါးလျှင် ၅ ခုစီဖွဲ့၍ပေးပါ" ဟူလို။)

တံ ဂါမံ-ထိုများစွာသောသလာကဘတ်ရှိရာရွာကို၊ အတိက္ကမိတ္ဝာ-ကျော်လွန်၍၊ အညော - သော၊ ဂါမော - သည်၊ သစေ ဟောတိ - အကယ်၍ ရှိအံ့၊ တသ္မိံစ - ထိုရွာဒ္ဒလည်း၊ ဧကမေဝ- တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ သလာက

ဘင္တံ့- သည်၊ (သစေ ဟောတိ - အံ့၊) ပန - ထိုသို့ပင် တခုတည်းသာရှိပါသော်လည်း၊ တံ- ထို သလာကဘတ်ကို၊ ပါတောဝ- စောစောကပင်၊ ဝါ-အလျင်၊ သစေ ဒေန္တိ - အကယ်၍ လှူကုန်အံ့၊ (ထို သလာကဘတ်တခုသာရှိသောရွာက လှူကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ)၊ တမ္မိ- ထို သလာကဘတ်ကိုလည်း၊ ဧတေသု ဘိက္ခူသု- ဤရဟန်း ၇ ပါး, ဂ ပါးတို့တွင်၊ ကေသ - တပါးသောရဟန်းအား၊ (အချို့စာ၌ "ဧတသ"ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊) နိဂ္ဂဟေန- နှိပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဒတ္ဝာ-ပေးပြီး၍၊ ပါဘောဝ- စောစောကပင်၊ တံ- ထို သလာကဘတ်ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ဩရိမဂါမေ-ဤမှာဘက်ရွာ၌၊ ဣတရာနိ-အခြားကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဂဏှာဟိ-ယူပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တမ္မော-ပြောဆိုထိုက်၏။

ဩရိမဂါမေ- ၌၊ သလာကဘတ္တေသု- တို့ကို၊ အဂါဟိတေသ္မဝ-မယူစေအပ်ကုန်သေးမီပင်၊ ဂါဟိတသညာယ-ယူစေအပ်ပြီးဟူသောအမှတ်သညာဖြင့်၊ သစေ ဂစ္ဆတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရဘာဂဂါမေ — ထိုမှာဘက်အဘို့ ရှာ၌၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ- ခံယူ၍၊ ပုန- တဖန်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ အာဂန္တွာ- ပြန်လာ၍၊ ဣတရာနိ-အခြားသောဘတ်တို့ကို၊ ဂါဟေတ္ဝာ-ယူစေပြီး၍၊ ဩရိမဂါမော-ဤမှာဘက်ရွာသို့၊ ဂန္တွာ-၏၊ ဟိ-မှန်၊(တနည်း)၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုနဝိဟာရံ အာဂန္တွာ ဣတရာနိ ဂါဟေတ္ဝာ ဩရိမဂါမော ဂန္တွာ - နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဗဟိသီမာယ- ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ပ၌၊ သံဃသာဘော-

× × × × × × ×

ဧကသ နိဂ္ဂဟေန ဒတ္ဝာ။ ။နဂိုရှိ မဲချအပ်ပြီးသောရဟန်း ၇ ပါး, ဂ ပါးတွင် တပါးကို "ဧကသ" ဟု ဆိုသည်၊ ထို တပါးဟူသည်လည်း အဝေးသို့မသွားလိုသော တပါးတည်း၊ ထို့ကြောင့် "နိဂ္ဂဟေန ဒတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်၊ [နိဂ္ဂဟေန ဒတ္ဝာ ဒူရံ ဂန္တုံ အနိစ္ဆန္တသ နိဂ္ဂဟေန သံပဋိစ္ဆာပေတ္ဝာ ဒတ္ဝာ၊–ဝိမတိ။] နဂိုရှိက ဤဘက်ရွာမှ ဘတ်တွေကို ချရာဝယ် ဤရဟန်းလည်း ပါသောကြောင့် " ပါတောဝ တံ ဂဟေတ္ဝာ၊ပေ၊ ဝတ္တမ္မော"ဟု ဆိုသည်။

သစေ ဩရိမဂါမေ၊ပေ၊ဂန္တွာ။ ။သလာကဘတ်အများရှိရာ ဤဘက်ရွာနှင့် သလာကဘတ်တခုသာရှိရာ ဟိုဘက် အဝေးရွာဟု "ရွာ" ၂ မျိုးရှိကြောင်းကိုဂုဏ်, ဘတ္တုဒ္ဒေသက ရဟန်းတပါးတည်းသာ ရှိကြောင်းကိုဂုဏ် သတိပြုပါ၊" ဂါဟေတ္ဝာ " အရ ယူစေ ဟူသည်မှာလည်း " ဤသကာလဘတ်သည် ငါ့ထံသို့ရောက်၏ " ဟု မိမိကိုယ်ကို ယူစေခြင်းပင်တည်း ဟု သတိပြုပါ၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသက ရဟန်းသည် ဤဘက်ရွာအတွက် သလာကဘတ်တို့ကို ယူစေအပ်ပြီး မဟုတ်ပါဘဲလျက် " ယူစေအပ်ပြီး "ဟုထင်၍ ထိုဘက်ရွာသို့ သွားအံ့၊ ထိုဘတ်ရှိရာရွာ၌ သလာကဘတ်ကိုခံယူပြီးမှ သတိရ၍ ဤဘက်ရွာက သလာကဘတ်ကို ယူစေလိုလျှင် ကျောင်းတိုက်သို့ရောက်အောင် ပြန်လာပြီးမှ "ဤဘက်ရွာက သလာကဘတ်တို့ကိုလည်း မိမိထံသို့ ရောက်စေ၍ ဤဘက်ရွာသို့ ထပ်မံ သွားရမည်" ဟူလို။

သံယလာဘ်ကို၊ ဂါဟေတုံ-ယူစေခြင်းငှါ၊ နလဘ္တတိ-မရအပ်၊ ဇုတိ-ကြောင့်၊ (ပုနဝိဟာရံ အာဂန္ဆာဇုတရာနိ ဂါဟေတွာ ဩရိမဂါမော ဂန္တဗ္ဗော၊)အယံ နယော-ဤနည်းကို၊ ကုရန္ဒိယံ-၌၊ ဝုတ္တော-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (များကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဂါမဝဿေန-ရွာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သလာကာ-တို့သည်၊ သစေ နပါပုဏ္ဏန္တိ - အကယ်၍ မရောက်ကုန်အံ့၊ (မလောက်ကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ၊)ဝိထိဝဿေနဝါ-လမ်း၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝိထိယာ-၌၊ ကေဝဟဝဿေနဝါ(ဧကဗျာဟဝဿေန ဝါ) - တဖက်သော အိမ်အစဉ်အတန်း၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ကုလဝဿေနဝါ- အမျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ စ- ဆက်၊ ဝိထိ အာဒီသု- လမ်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ - သလာကဘတ်တို့သည်၊

× × × × × × ×

နဟိ၊ပေ၊လဗ္ဘတိ။ ။ [“ဤစကားသည် တပါးတည်းသာရှိသောကျောင်းတိုက်အတွက် ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သည်”ဟု သတိပြုပါ၊] အဘယ့်ကြောင့် မူလ ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်လာပြီးမှ မေ့၍ ကျန်နေရစ်သော သလာကဘတ်တို့ကို ယူစေရပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “နဟိ၊ပေ၊လဗ္ဘတိ” ဟု မိန့်သည်၊ သလာကဘတ် ရှိရာကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာရ သိမ်ပြင်ဘက်၌ သံဃလာဘ်ကို ယူစေခွင့်မရ၊ ထို့ကြောင့် သံဃာလာဘ်ရှိရာ ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်လာ၍ ယူစေရသည်။

ဝိမတိ။ ။ဝိမတိ၌ “ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္ဆာဟု ဆိုသော်လည်း ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်မလာဘဲ ဤဘက်ရွာက ဆွမ်းတို့ကို ခံယူပြီးမှ ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်သောအခါ “ဤဘက်ရွာက သလာကဘတ်များလည်း ငါထံသို့ ရောက်၏” ဟု ညွှန်ချ၍ စားခွင့်ရသည်-ဟု ဆို၏၊ ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္ဆာတိ ထွေ ဝိဟာရံ အနာဂန္ဆာ ဘတ္တံ ဂဟေတွာ (“ဘတ္တာနိ ဂဟေတွာ”ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊) ပစ္ဆာ ဝိဟာရေ အတ္တနော ပါပေတွာ ဘုဉ္ဇိတုမိ ဝဋ္ဋတိ။

ဝိထိဝဿေနဝါ၊ပေ၊ဂါဟေတဗ္ဗာ။ ။ရွာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဓျလောက်လျှင် ထိုရွာ၏အတွင်း၌ ရှိသောလမ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဓျပါ၊ ထိုသို့ လမ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဓျလောက်လျှင် တလမ်း တလမ်း၌ ဝဘက်အစဉ်အတန်း, သို့မဟုတ် ယာဘက်အစဉ်အတန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဓျပါ၊ အိမ်အစဉ်အတန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဓျလောက်လျှင် တဝင်းထည်း၌ ရှိကြသော အမျိုးတမျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဓျပါ။

ဋီကာ ။ ။ “ဧကဗျာဟဝဿေနာတိ ဧကာယ ဃရပါဋိယာ ဝဿေန” ဟု သာရတ္ထဒီပဏီ၊ “ဧကဗျာဟဝဿေနာတိ ဝိထိယမိ့ ဧကပဿေ ဃရပါဋိယာ ဝဿေန” ဟု ဝိမတိဝိနောဒနီ၊ “ဧကဗျာဟဝဿေနဝါတိ ဧကာယ ဃရပါဋိသမ်ဗါဓာယ ဗဟိဂါမယ ဝဿေနဝါ”ဟု ယောဇနာဝိနောဒနီ၊ ဖွင့်၏၊ ရှေး ဋီကာစာအုပ်များ၌လည်း “ဧကဗျာဟဝဿေန”ဟု ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိထိတခု၏ ဝဘက် ယာဘက်၌ရှိသော အိမ်အစဉ်သည့် လမ်း၏ လက်ရုံး ၂ ဘက်နှင့်တူရကား“ဧကဗျာဟဝဿေန”သာ ပါဠိမှန်ဟု မှတ်ပါ။

(ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊) တတ္ထ- ထိုအရပ်၌၊ ဂါမေ- ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- ဖြင့်ပင်၊ ဗဟူနံ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့ဘို့၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ (ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းက ယူစေထိုက်ကုန်၏၊) သလာကာသု — စာရေးတံတို့သည်၊ အသတိ-မရှိကုန်လသော်၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ထာပိ-ညွှန်ချ၍လည်း၊ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊ [စာရေးတံ , မဲလိပ်များကုန်သွား၍ မရှိလျှင် “ မည်သည့်အိမ်၌ ဒါရှင်ဘုရားဘို့ သလာကာဘတ် ရောက်ပါသည် ”ဟု နှုတ်ဖြင့်လည်း ညွှန်ပါ- ဟူလို၊ ဥဒ္ဒိသိတ္ထာဒိတိ အသုကကုလေ သလာကာဘတ္တာနိ တုယ်ံ ပါပုဏာတိတိ ဝတ္ထာ၊—ဝိမတိ။]

ပန - ဆက်၊ သလာကဒါယကေန - စာရေးတံကိုပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဟိ-ချေ၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ကာလဿေဝ-စောစောကပင်၊ ဝုဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သင်တိ သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူ၍၊ ဘောဇနသာလံ-ဆွမ်းစားစရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- ၍၊ အသမ္မဒ္ဒဒ္ဒဘာနံ- တံမြက် မလှည်းအပ်သေးသောအရပ်ကို၊ (အချို့စာ၌ “အသမ္မဇ္ဇနဒ္ဒဘာနံ”ဟု ရှိ၏၊) သမ္မဇ္ဇိတ္ထာ-တံမြက်လှည်းပြီး၍၊ ပါနီယံ-သောက်ရေကိုဂင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ- သုံးရေကိုဂင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတ္ထာ-တည်စေပြီး၍၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို၊ (တံမြက်လှည်းခြင်းစသော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊) ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္ထာ — မှတ်သား၍၊ ဃဏ္ဍိံ — တီးခေါက်အပ်သော ခေါင်းလောင်း စသည်ကို၊ ပဟရိတ္ထာ - ကီးခေါက်၍၊ ဘိက္ခူသု - တို့သည်၊ သန္နိပတိတေသု- စုဝေးပြီးကုန်လသော်၊ ပဌမမေဝ- ရှေးဦးစွာသာလျှင်၊ ဝါရဝါမေ - အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့်ရွာ၌၊ သလာကံ - ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ယူစေထိုက်၏၊ [ဝါရဝါမေတိ အတိဒူရတ္တာ ဝါရေန ဂန္တဗ္ဗဝါမေ-အလှန်ဝေးသည့်အတွက် မသွားလိုရကား အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားထိုက်သောရွာ၌၊— ဝိမတိ။] တုယ်ံ- အရှင်ဘုရားဘို့၊ အသုကသ္မိံ နာမ- ထိုမည်သော၊ ဝါရဝါမေ - အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့်ရွာ၌၊ သလာကာ-စာရေးတံသည်၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်ပါ၏၊ တဿ-ထိုရွာသို့၊ ဂန္ဆ- ကြွပါလော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ- လျှောက်ရာ၏။

အတိရေကဂါဝုတေ - တဂါဝုတ်ထက်လွန်သော အရပ်၌၊ ဂါမော-သည်၊ သစေ ဟောတိ- အကယ်၍ရှိအံ့၊ တံဒိဝသံ - ထိုနေ့၌၊ ဂန္ဆန္တာ- သွားကုန်လသော်၊ သစေ ကိလမန္တိ-အကယ်၍ပင်ပန်းကုန်အံ့၊ (ဧငံသတိ)၊ သွေ-နက်ဖန်၌၊ တုယ်ံ- အရှင်ဘုရား၏ (အထံသို့)၊ ဝါရဝါမေ - ၌၊ (သလာကာ-သည်၊) ပါပုဏာတိ- ရောက်ပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်၍၊ အဇ္ဇေဝ - ယနေ့၌ပင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ယူစေထိုက်၏၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝါရဝါမံ - သို့၊ ပေသိယမာနော-စေလွှတ်အပ်သော်၊ နဂန္ဆတိ-မသွားလို၊ အညံ-အခြားသော၊ သလာကံ - ကို၊ မဂ္ဂတိ - ရှာ၏၊ (တဿ - ထိုရဟန်းအား၊) နဒါတဗ္ဗာ - မပေးထိုက်၊

(ကသ္မာ- ကြောင့်၊ နဒါတမ္ဘာ- နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ သဒ္ဓါနံ-သဒ္ဓါ ရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ပုညဟာနိ — ကောင်းမှု၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်ချင်း၊ (ထို ကိုယ်တော်က မသွားသည့်အတွက် ထိုလူကိုမှာ ကောင်းမှု၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်ချင်း၊) သံဃသ- ၏၊ လာဘဿဒါစ- လာဘ်၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်ချင်း၊ ဟောတိ-၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ နဒါတမ္ဘာ၊) တသ္မာ - ထိုသို့မပေးထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တဿ - ထိုရဟန်းအား၊ (ပျင်း၍ မသွားလိုသော ထိုရဟန်းအား၊) ဒုတိယေပိ ဒိဝသေ- ဒုတိယနေ့၌ချင်း၊ တတိယေပိ ဒိဝသေ- တတိယနေ့၌ချင်း၊ အညာ- အခြားသော၊ သလာကာ- ကို၊ နဒါတမ္ဘာ - မပေးထိုက်၊ အတ္တနော—၏၊ ပတ္တဗ္ဗာနံ-ရောက်အပ်သော အရပ်သို့၊ (အဝေးရွာသို့၊) ဂန္ဒွာ-၍၊ ဘုဉ္ဇာဟိ-စားချေလော၊ ဇာတိ - သို့၊ ဝတ္တမ္ဗော - လျောက်ထိုက်၏၊ ပန—ဆက်၊ တိဏိ ဒိဝသာနိ - သုံးရက်တို့ပတ်လုံး၊ (ပဌမရက်နှင့် တကွ တတိယရက်အထိ သုံးရက်တို့ ပတ်လုံး၊)အဂ္ဂန္တွာသ-မသွားသော ရဟန်းအား၊ ဝါရဂါမေ - မှ၊ ဩရိမဝါရဂါမေ - ဤဘက်၌ ဖြစ်သော အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့်ရွာ၌၊ သလာကာ-ကို၊ ဂါဟေတမ္ဗာ- ထိုက်၏၊ တံ-ထိုစာရေးတံကို၊ စေ နဂဏ္ဌာတိ-အကယ်၍ မယူအံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ တဘော—ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ တဿ - ထို ရဟန်းအား၊ အညံ- သော၊ သလာကံ-ကို၊ ဒါတုံ-ငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ-မသင့်၊ ပန-ဆက်၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ - ဒဏ်အမှုကို၊ ဂါဠှံ - တင်းကြပ်စွာ၊ ကာတမ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ သဋ္ဌိတောဝါ-ရေအလုံးခြောံဆယ်မှ သော်၎င်း၊ ပဏ္ဏာသတောဝါ-ရေအလုံး ငါးဆယ်မှသော်၎င်း၊ နပရိဟာပေတမ္ဗံ-မယုတ်စေထိုက်၊ ဝါ-လျှော့မပေးထိုက်၊ [သဋ္ဌိတောဝါ ပဏ္ဏာသတောဝါဟိ ဒဏ္ဍကမ္မတ္ထာယ ဥဒကဃဋ်သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ။]

ဝါရဂါမေ - အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့် ရွာ၌၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဝိဟာရဝါရော - ကျောင်းစောင့် လှည့်ကို၊ ဂါဟေတမ္ဗော - ထိုက်၏၊ [ဝိဟာရဝါရောတိ သမ္ဗဘိက္ခူ။သု ဘိက္ခတ္ထာယ ဂတေသု ဝိဟာရရက္ခကဝါရော၊ -ဝိမတိ၊]တုယ်-အရှင်ဘုရားဘို့၊ ဝိဟာရဝါရော-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာမ်ံ-လျောက်ရာ၏၊ ဝိဟာရဝါရိကသ-ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းအား၊ (ဝိဟာရဝါရိကာနံ-တို့အား၊) ဒွေတိသော(ဒွတ္တိသော)- ၂ ခု,

× × × × × × ×

ဝိဟာရဝါရိကသ။ ။ ဝိဟာရသ - ကျောင်း၏၊ ဝါ-ကျောင်းစောင့်ခြင်း၏၊ (ကျောင်းဖြင့် ကျောင်းစောင့်ခြင်းတိုင်အောင် ယူပါ၊) ဝါရော-အလှည့်တည်း၊ ဝိဟာရဝါရော၊ ဝိဟာရဝါရေ+ နိယုတ္တော ဝိဟာရဝါရိကော၊ " ဘဏ္ဍာဂါရေ + နိယုတ္တော ဘဏ္ဍာဂါရိကော"ကဲ့သို့ နိယုတ္တအနက်၌ ဣကပစ္စည်းသက်၊ [ဝိဟာရဝါရေ နိယုတ္တော ဝိဟာရဝါရိကာ၊ ဝါရေန ဝိဟာရရက္ခကာ၊-သာရတ္ထ။]

၃ ခုကုန်သော၊ ယာဂုသလာကာယော - ယာဂုစာရေးတံတို့ကိုဂုင်း၊ တိသော ဝါ-၃ ခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတသော ဝါ-၄ ခု သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘတ္တသလာကာယောစ-ဆွမ်း စာရေးတံတို့ကိုဂုင်း၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပေးထိုက်ပါကုန်သော်လည်း၊ နိဗဒ္ဓံ-အၐြဲကို၊ ကတွာ-၍၊ နဒါတဗ္ဗာ - ကုန်၊ (ကဿာ - ကြောင့်၊ နိဗဒ္ဓံ ကတွာ နဒါတဗ္ဗာ - နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ယာဂုဘတ္တဒါယကာ- ယာဂုဒါယကာ, ဆွမ်းဒါယကာတို့သည်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ယာဂုဘတ္တံ-ကို၊ ဝိဟာရဂေါပကာဝ-ကျောင်းစောင့်ရဟန်းတို့ချည်းသာ၊ ဟုဒ္ဒေန်-စားကြကုန်၏၊ ဇုတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ အညထတ္တံ-ကြည်ညိုခြင်းမှ တပါးသော အပြား၏ အဖြစ်သို့၊ (သဒ္ဓါတရားပျက်ခြင်းသို့၊) အာပဇ္ဇေယျုံ-ရောက်ကုန်ရာ၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ နိဗဒ္ဓံ ကတွာ နဒါတဗ္ဗာ၊) တသ္မာ-ထိုသို့အမြဲပြု၍မပေးထိုက်ကုန်သည်၏အဖြာ်ကြောင့်၊ အညေသု-အခြားကုန်သော၊ ကုလေသု- အမျိုးတို့၌၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ (ပြောင်းရှေ့၍ ပေးထိုက်ကုန်၏)။

ဝိဟာရဝါရိကာနံ — ကျောင်းစောင့် အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့အား၊ သဘာဂါ-သဘောတူသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဟာရိတ္ထာ-ဆောင်ယူ၍၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့၊(ကျောင်စောင့်နေသည့်အတွက် ဆွမ်းခံမသွားရသောကြောင့် အဖေါ် ရဟန်းများက ဆွမ်းကို ဆောင်ယူ၍ ပေးကုန်အံ့၊) ဇုတိ-ဤသို့ ပေးကုန်လသော်၊ ဧကံ-ဤသို့ပေးခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နောစေ (ဒေန္တိ)—အကယ်၍ မပေးကုန်အံ့၊ (ဆောင်ယူ၍ ပေးမည့်သူ မရှိကုန်အံ့၊) (ဧဝံ သတိ)၊ ဝါဓံ-အလှည့်ကို၊ ဂါဟေတ္ဝာ-ယူစေ၍၊ တေသံ — ထို ကျောင်းစောင့် ရဟန်းတို့ဘို့၊ ယာဂုဘတ္တံ - ယာဂု, ဆွမ်းကို၊ အာဟာရာပေတဗ္ဗံ - ဆောင်ယူစေထိုက်၏၊ (အခြား ရဟန်းတို့ကို တလှည့်စီ ဆောင်ယူစေထိုက်၏၊) တာဝ - ထို ကျောင်းစောင့်နေသမျှကာလပတ်လုံး၊ နေသံ-ထို ကျောင်းစောင့် ရဟန်းတို့၏၊ သလာကာ - စာရေးတံတို့သည်၊ ဖါတိကမ္မမေဝ—တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော

× × × × × × ×

ဝိဟာရဝါရိကာနံ။ ။သာရတ္ထဋ္ဌ ဗဟုဝုစ်ဖွင့်သောကြောင့်"ဝိဟာရဝါရိကာနံ" ဟု ဗဟုဝုစ်ရှိရမည်၊ **နောက်၌လည်း**—"ဝိဟာရဝါရိကာနံ"ဟုဂုင်း,"တေသံ"ဟုဂုင်း, "နေသံ"ဟုဂုင်း ရှိသောကြောင့် ဝိဟာရဝါရိကာနံသည်သာ ရှေးပါဠိဖြစ်ဟန်တူသည်၊ သို့သော် ကျောင်းတိုက်၏ အကြီးအငယ်လိုက်၍ ဝိဟာရဝါရိကကို တပါးနှစ်ပါးစသည် ထားရပေလိမ့်မည်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တပါးလျှင် ယာဂုသလာက, ဘတ္တသလာက တခုကျစီ မကဘဲ ၂ ခု, ၃ ခု, ၄ ခု ပေးရခြင်း၏အကြောင်းမှာ **နောက်၌** ထင်ရှားလတ္တံ့။

တာဝ၊ပေ၊ ဖါတိကမ္မမေဝ ။ ။ဖါတိကမ္မမေဝ ဘဝန္တိတိ ဝိဟာရ ရက္ခကဿာယ သံဃေန ဒါတဗ္ဗအတိရေကလာဘာ ဟောန္တိ၊ — သာရတ္ထ၊ ဖါတိကမ္မကိုပင် "အတိရေကလာဘာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ "တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော လာဘ်" ဟူလို၊

လာဘ်သည်သာလျှင်၊ ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ပန- ဆက်၊ ဝသဒ္ဓေန- ဝါအပိုင်း အခြားအားဖြင့်၊ (ဝါစဉ်အားဖြင့်)၊ ပတ္တဒ္ဒါနေ - ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ အညမ္မိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊(ဝိဟာရဝါရိကအတွက်ရအပ်သော သလာက မှ အခြားလည်း ဖြစ်သော၊) ပဏ္ဍိတဘတ္တာသလာကံ — မွန်မြတ်သော ဆွမ်း၏ စာရေးတံကို၊ ဂဏှိတုံ-ယူခြင်းငှါ၊ လဘန္တိ ယေဝ—ရကုန်သည်သာ၊ (ဝိဟာရဝါရိကတို့သည် အလှည့်ကျအားဖြင့် ရအပ်သော ပဏ်ီတဘောဇန သံလာက ရှိလျှင် ထိုသလာကကိုလည်း ရကြသည်သာ။)

အတိရေကဥတ္တရိဘင်္သ - အပိုအလွန် လက်သုတ်ဟင်းလျာ ပါရှိသော၊ ဧကစာရိကဘတ္တသ — ကေစာရိကဘတ်၏၊ (မွန်မြတ်သည့်အတွက် တမျိုးတည်း သီးခြားလှည့်လည်ခြင်းရှိသော ဘတ်၏၊) ဝိသုံ-သီးခြား၊ ဒ္ဝိတိကံ- ကို၊ ကတွာ-၍၊ သလာကာ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ထို၏၊[လက်သုတ်ဟင်းလျာ အပိုပါသော ကြောင့် ထိုဘတ်အတွက် သီးခြား ထေရ်စဉ် ဝါစဉ် ပြု၍ စာရေးတံ မဲချပါ။] ယေန-အကြောင် ရဟန်းသည်၊ သလာကာ-စာရေးတံကို၊ (သီးခြား ဒ္ဝိတိကာပြု၍ ပေးအပ်သောစာရေးတံကို၊)လဒ္ဓါ-ရအပ်ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တံဒိဝသံ-ထိုနေ့၌၊ တံဘတ္တံ-ထိုဆွမ်းကို၊(ဥတ္တရိဘင်္သပါသော ထိုဆွမ်းကို၊)သစေနလဘတိ-အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ပုနဒိဝသေ—နောက်နေ့၌၊ ဂါဟဘမ္ဘံ-၏၊(ထပ်၍ ယူစေပါ၊) ဘတ္တမေဝ-ကိုသာ (သစေ)လဘတိ-အံ့၊ဥတ္တရိဘင်္သ-ကို၊(သစေ)န(လဘတိ)၊ အံ့၊(ဧဝမ္မိ-ဤသို့ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ ပုန-ဖန်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ဓိရဘတ္တသန-နို့ရည်ဆွမ်း၏၊ သလာကာယပိ - ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော- တည်း၊ (“ ဧကစာရိကဘတ္တဒ္ဝိတိကာပြု၍ စာရေးတံချပါ”ဟူလို၊)ပန-ဆက်၊ ဓိရမေဝ-နို့ရည်ကိုသာ၊ သစေ လဘတိ-အံ့၊ ဘတ္တံ-ကို၊(သစေ)န(လဘတိ)—အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဓိရလာဘတော—နို့ရည်ကို ရရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပုန—ဖန်၊ နဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ (မွန်မြတ်သော အာဟာရ ဖြစ်သော နို့ရည်ကို ရပြီးဖြစ်သောကြောင့် တည်း၊) ဒ္ဝေတိကာ (ဒွတ္တိကာ) - ၂ ခု ၃ ခု ကုန်သော၊ ဧကစာရိကဘတ္တာနိ— တို့သည်၊ ဧကဿေဝ-တပါးတပါးသော ရဟန်း၏ အထံသို့သာ၊ ပါပုဏန္တိ—

× × × × × × ×

အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ယာဂုသလာက , ဘတ္တသလာက တခုစီသာ ရသော်လည်း ထို ဝိဟာရဝါရိက ရဟန်းတို့မှာ ယူ၍ ပေးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်ပါ တိုးပွား၍ ပြုအပ်, အပို ပေးအပ်သော သလာကများ ဖြစ်ကြသည်၊ “အပိုရကြသည်”ဟူလို၊ [ဝိမတိဋ္ဌ“ဖါတိကမ္မမေဝါတိ ဝိဟာရရက္ခကာကိစ္စသဿ ပဟောနကပဋိပါဒနမေဝ”ဟု ဖွင့်၏၊ “ကျောင်းစောင့်ခြင်းကိစ္စ ပြီးစီးလောက်အောင် အပိုသလာကများ ရကြသည်”ဟူလို။]

ဧကဿေဝ၊ပေ၊ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ။ ပဏ်ီတဖြစ်သော ဧကစာရိကဘတ် ၂ မျိုး ၃ မျိုးတို့သည် ရဟန်းတပါး တပါး၏ အထံသို့ ရောက်နေတတ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ ထိုအစဉ်အတိုင်းပင် သံဃအငယ်ဆုံး ရဟန်း ရအပ်ပြီးရာအခါ၌ (ဒုတိယကို သမယလည်း

ရောက်တတ်ကုန်၏၊ ဒုဿီကွဿမယေ-ဝတ်မွတ် ခေါင်းပါး အစာရှားရာအခါ၌၊ သံဃနဝကေန- သံဃနော ရဟန်းသည်၊ လဒ္ဓကာလေ — ရအပ်ပြီးရာ အခါ၌၊ ဝိဇဉ္ဇေတွာ- ဖြေရှင်း၍၊ ဂိသုံ - သီးခြား၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ - ကုန်၏၊ ပါဂတိက သလာကဘတ္တံ—ပင်ကိုယ်အတိုင်းဖြစ်သော သလာကဘတ်ကို၊ (ပဏီတမဟုတ်၊ ရိုးရိုးသလာကဘတ်ကို၊)အလဒ္ဓဿဝိ-မရသော ရဟန်းဘို့လည်း၊ပုနဒိဝသေ-နောက်နေ့၌၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

ခုဒ္ဒကော-ငယ်သော၊ ဝိဟာရော-ကျောင်းတိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ သဗ္ဗေ-နှင့်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဧကသမ္ဘောဂါ - တူသော အာမိသကို သုံးစွဲခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ (အာမိသကို အတူတကွ သုံးစွဲကြကုန်သည်၊) (သစေ ဟောန္တိ၊ ဝေံသတိ၊)ဥစ္စာသလာကံ-ကြီစာရေးတံကို၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ဘတ္တုဒ္ဒေသက ရဟန်းသည်၊ ယဿ ကဿစိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ သမ္မုခီဘူတဿ — မျက်မှောက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ မဟာထေရာဒီနံ-မဟာထေရ အစရှိသည်တို့အား၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ တစ္ဆေတွာ-ရွေ၍၊ (အခွံ ခွါ၍၊) ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - သင့်၏၊ ရသ

× × × × × × ×

ဖြစ်နေလျှင်) ထို ၂ မျိုး ၃ မျိုးကို တပြိုင်နက် မရအောင် ဖြေရှင်း၍ (ခွဲခြား၍) အသီးအသီး တခုစီ တခုစီသာ ရအောင်ယူပါစေ—ဟူလို၊ ဥပမာ—ကေစာရိကဘတ်က ၃ မျိုး ဖြစ်၍ တပြိုင်နက်ချသောအခါ ရဟန်းတပါးတပါးအား သလာက ၃ ခုစီရနေလျှင် ထို အတိုင်းပင် သံဃာ့အငယ်ဆုံးတိုင်အောင်ရပါစေဥူး၊သံဃာ့အငယ်ဆုံး ရပြီးသောအခါ ထေရ်ကြီးမှစ၍ ၃ မျိုး မရစေဝဲ့ ဆယ်မျိုး ၃ လီကို ဖြေရှင်းလိုက်သောအခါ တမျိုးစီသာ ရက်ပေါင်း သုံးဆယ်ထိအောင် ကေစာရိက သလာကဘတ် ပေးနိုင်သည်၊ “ဒုဿီကွဿမယ”ဟု ဆိုသောကြောင့် ရှားပါးသော အခါဿသာ ဤသို့ဖြေရှင်းရမည်၊ သုဘိက္ခ သမယဖြစ်မူ ဖြေရှင်းဘွယ် မလိုပါ။

ဋီကာ။ ။ကေသေဝ ပါပုဏန္တိတိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ကေဂ်သေဝ ပါဝိတာနိတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊“သံဃနဝကေန လဒ္ဓကာလေတိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ကေကသ ပါဝိတာနိ ဒွေတီဏိကေစာရိကဘတ္တာနိ တေနေဝနိယာမေန အတ္တနောပါပုဏနဋ္ဌာနေ သံဃနဝကေန လဒ္ဓကာလေ၊—သာရတ္ထ။

ယဿ ကဿစိ သမ္မုခီဘူတဿ ။ ။အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဥပစာရသိမ်ပြင်ဘက် ရောက်နေလျှင် ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်ကို မငဲ့ဘဲ ရှေးရှုရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဥစ္စာသလာက စာရေးတံကို ပေးနိုင်သည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း— တပါးရလျှင် ဧကသမ္ဘောဂကျောင်းတိုက် ဖြစ်သည့်အတွက် အများဝေ၍ သုံးစွဲကြသောကြောင့်တည်း၊ [ယဿ ကဿစိ ၊ပေ၊ ပါပေတွာတိ ဇော “ ယေဘုယျေန စေ ဘိက္ခူ။ ဗဟိသီမဂတာ ဟောန္တိ၊ သမ္မုခီဘူတဿ ယဿကဿစိ ပါပေတဗ္ဗံ၊သဘာဂတ္တာ ဧကေနလဒ္ဓံ သဗ္ဗသံ ဟောတိ၊ တသ္မိမ္ပိ အသတိ အတ္တနော ပါပေတွာ (မိမိ၏အထံသို့ ရောက်စေ၍) ဒါတဗ္ဗ”န္တိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊— သာရတ္ထ။]

သလာကံ-ကြီရည်စာရေးတံကို၊ [ရသသလာကန္တိ ဥဇ္ဈရသသလာကံ-ဋီကာ၊] ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ- ဆွမ်း၏ နောက်အဘို့၌၊ ပရိဿာဝေတွာ ဝါ-စစ်၍သော်၎င်း၊ ဖါဏိတံ- တင်လဲကို၊ ကာရေတွာဝါ - ပြုစေ၍သော်၎င်း၊ ပိဏ္ဍပါတိကာဒိနံဝိ-ပိဏ္ဍပါဘ်ခုတင်ဆောင် ရဟန်းအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊(အာဒိဖြင့် အခြား ရဿသလာက မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ယူ။) အာဂန္တုကာနံ — အာဂန္တုက ရဟန်းတို့၏၊ အာဂတာနာဂတဘာဝံ- ရောက်လာကုန်သည်၏ အဖြစ် မရောက်လာကုန်သေးသည့်၏ အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ-၍၊ ဂါဟေဘဗ္ဗာ-၏၊ မဟာအာဝါသေ—ကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ ဋိတိကံ-တည်နေရာ အစည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-၏။

တက္ကသလာကံပိ - ရက်တက်ရည် စာရေးတံကိုလည်း၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ - သဘောတူသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တည်ရာအရပ်၌၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ပစာပေတွာဝါ-ချက်စေပြီး၍သော်၎င်း၊ ခုမာပေတွာဝါ- ချင်း, ငြုပ်စသော အခိုးအထုံကို ထည့်ခတ်စေပြီး၍သော်၎င်း၊ ထေရာနံ-တို့အား၊ ဒါတုံ- ၎င်၊ ဝန္ဒတိ-သင့်၏၊ မဟာအာဝါသေ-ကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏၊(ဆေရိစဉ်ဝါစဉ်ပြု၍ ယူစေပါ-ဟူလို၊)ဖလသလာက, ပူပသလာက, ဘေသဇ္ဇ ဂန္ဓ မာလသလာကာယောပိ- သစ်သီးစာရေးတံ, မုံစာရေးတံ, ဆေးစာရေးတံ , နံ့သာပန်း စာရေးတံတို့ကိုလည်း၊ ဂိသုံ - သီးခြား၊ (ဘတ္တယာဂုစသည်တို့မှ သီးခြား၊) ဋိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ - ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ဏ္ဍေ - ဤ စာရေးတံတို့သည်၊ ဘေသဇ္ဇာဒိသလာကာယော - ဆေး အစရှိသော စာရေးတံတို့သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ်ပိ-တို့အားလည်း၊ ကိဉ္စာပိဝန္ဒနံ-အကယ်၍ မူလည်း အပ်ပါပေကုန်၏၊ ပန - ထိုသို့ပင် အပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ သလာကဝသေန - စာရေးတံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဂါဟိတတ္တာ - ယူစေအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နသာဒိတဗ္ဗာ - မသာယာထိုက်ကုန်။

× × × × × × ×

သဘာဂဋ္ဌာနေ၊ပေ၊ဝန္ဒတိ။ ။“သဘာဂဋ္ဌာနေ” အရ သဘောတူပုဂ္ဂိုလ်တို့နေရာ ဘေသမ္ဟောဂ ကျောင်းတိုက်ကိုပင် ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ “ပါပေတွာဝါ”ဟု ဝါရှိသည်မှာ ဝိကပ်ပြုစရာ မရှိသောကြောင့် ပိုဟန်တူသည်၊ ပစာပေတွာဝါ ခုမာပေတွာဝါတို့၌ ဝါ သဒ္ဒါတို့ကား အချင်းချင်း ဝိကပ်ပြုနိုင်၏၊ “ရက်တက်ရည်ကို ကျက်အောင်သော်လည်း ချက်ပါ။ သို့မဟုတ် ချင်း, ငြုပ်စသော အခိုး အထုံများကိုသော်လည်း ခတ်ပါ” ဟူလို။

ဝန္ဒနံ်၊ပေ၊နသာဒိတဗ္ဗာ။ ။ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့သည် “သံဃဘတ္တစသော အာမိသဖြစ်သော အတိရေကလာဘ်ကိုသာ ပယ်ပါ၏”ဟု အမိန့်တော်ခဲ့ကြ၏၊ ဘေသဇ္ဇစသည်တို့ကား အာမိသ မဟုတ်သောကြောင့် ပယ်ဘို့ရန် အမိန့်တော်ရာတွင် မပါဝင်ကြ၊ ထို့ကြောင့် အပ်ပါ၏၊ “ သို့သော် ထို အတိရေကလာဘ်တွင်ပါဝင်သော သလာက

အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တံ - အဥုးအဖျားတဇ္ဇနီးမျဖြစ်သော၊ သလာကဘတ္တံ - ကိုး ဒေနို့-ပေးသူတတ်ကြကုန်၏၊ [အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တာနို့ ကေကဋ္ဌဆွဲ ဘိက္ခာ မတ္တံ၊-ဝိမတိ၊ အဂ္ဂတော ဒါတဗ္ဗဘိက္ခာ အဂ္ဂဘိက္ခာ၊—သာရတ္ထ၊ တဇ္ဇနီး တပုဂ်မျှ ဖြစ်သော ဆွမ်းဥုးကလေးကို "အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တ" ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ဌိတိကံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတွာ - မေး၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ယူစေထိုက်၏၊ ဌိတိကာယ- သည်၊ အသတိယာ - မရှိလသော်၊ ဆေရာသနတော - မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊ တာဒိသာနိ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ (အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တဘတ်တို့သည်၊) ဗဟူနိ - များကုန်ဘည်၊ သစေ ဟောန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကေကဿ- တပါးတပါးသော၊ ဘိက္ခုနော - အား၊ ဒွေ တီဏိ (ဒွတ္တိဏိ) - နှစ်ခု သုံးခုတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ- ပေးထိုက်ကုန်၏၊ (ဗဟူနိ- များကုန်သည်၊) နော စေ (ဟောန္တိ) - အကယ်၍ မဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကေကမေဝ-တခုစီဘခုစီကိုသာလျှင်၊ ဒတ္တာ-၍၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်သည်၊ ဂတာယ-ကုန်လွန်သွားပြီးလသော်၊ ပုန-ဖန်၊ ဆေရာသနဿာ-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဒါဘဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ အန္တရာဝ-အကြားဥ်သာ၊(သံဃနောရဟန်းသို့ မရောက်မီ အကြားဥ်သာ၊)သစေ ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ-အကယ်၍ ပြတ်သွားအံ့၊ (အဂ္ဂဘိက္ခာအလှူ ပြတ်သွားအံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ဌိတိကာ- ကို၊ သလ္လက္ခိတဗ္ဗာ - မှတ်သားထိုက်၏။ ["မည်သည့် ဝါစဉ်၌ ကုန်၍သွားသည်"ဟု မှတ်၍ထားထိုက်၏။]

ပန - ဆက်၊ တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တ ဖြစ်သော၊) ဘတ္တံ- သည်၊ နိဗဒ္ဓမေဝ - အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သည်သာ၊ ယဒိ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယဿ - အကြင်ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ - ၏၊ သော - ထိုရဟန်းကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော - လျောက်ထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ လဒ္ဓါဝါ - ရပြီး၍ဖြစ်စေ၊ အလဒ္ဓါဝါ-မရသေးမူ၍ဖြစ်စေ၊ သွေပိ- နက်ဖန်ဥ်လည်း၊ ဂန္တွေယျာသိ-ခံယူလှည့်ပါလော၊ ဇုတိ - ဤသို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ ဧကံ - အချို့သော အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တ သလာကဘတ်သည်၊ အနိဗဒ္ဓံ-အမြဲမပြတ် မဖွဲ့စပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် မဖြဲ့ပါသော်လည်း၊ လဘနဒိဝသေ - ရရာနေ့ဥ်၊ ယာဝဒတ္ထံ - အလိုရှိ

× × × × × × ×

ဘတ္တာနှင့်ရောလျှင် သလာကအမည်ဖြင့် ယူစေအပ်သည့်အတွက် မသာယာထိုက်ကုန်" ဟု ဆိုလိုသည်၊ [" သလာကဝသေန ဂါဟိတတ္တာ ပန နသာဒိတဗ္ဗာတိ ဇုဒံ အသာရုပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ၊ နဓုတင်္ဂဘေဒဝသေန၊ "သံဃတော နိရာမိသသလာကာ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ ယေဝါ"တိ ဟိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ၊—ဝိမတိ၊ သာရတ္ထဋ္ဌီကား အကျယ်ဆိုလေသေး၏။]

လဒ္ဓါဝါ အလဒ္ဓါဝါ။ ။ယခုမဲကျသော်လည်း မဲကျရာအိမ်သို့သွား၍ ခံယူသော အခါ ရသည်လည်း ရှိတတ်၏၊ မရဘဲလည်းရှိတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် "လဒ္ဓါဝါ အလဒ္ဓါဝါ" ဟု ဆိုသည်၊ အဂ္ဂဘိက္ခာဘတ်သည် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်၍ သူ့ချည်းသက်သက် တထပ်စာ မဥ္ဇလဲဥ်သောကြောင့်ဂင်း, အမြဲမပြတ် ရနေဥ်သောကြောင့်ဂင်း "ယဉ်နေ့ရသည်

စိုင်း၊ လဘတိ-၏၊ အလဘနဒိဝသာ- မရရာနေ့တို့သည်၊ ဗဟုတရာ- များကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ တံ-ထို သလာကဘတ်သည်၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ (စာရေးတံမဲကျ၏၊) ဃော-ထိုရဟန်းသည်၊ အလဘိတ္ထာ- မရမူ၍၊ (မရလသော်၊) သွေ - နက်ဖန်၌၊ ဂဏ္ဍေယျာသိ- ခံယူပါလော၊ (စာရေးတံကို ယူပါလော၊) ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာဗ္ဗော- လျှောက်ထိုက်၏။

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သလာကာသု-တို့ကို၊ ဂါဟိတာသု-ယူစေအပ်ကုန်ပြီးလသော်၊ [အချို့စာ၌ " ဂဟိတာသု - ပြီးကုန်လသော် " ဟု ရှိ၏၊] ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ (မဲချပြီးမှ၊) အာဂန္ဆတိ- လာ၏၊ တဿ- ထိုရဟန်းအား။ ဝါ-၏အတွက်၊ အတိက္ကန္တာဝဝ- လွန်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သလာကာ-စာရေးတံကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ - ရှေးရှု တည်စေ၍၊ (" ပဋ္ဌပေတွာ " ဟု ရှိလျှင် " စတည်စေ၍ " ဟု ပေး၊) နဒါတဗ္ဗာ-မပေးထိုက်၊ [" အများပြီးမှ ရောက်လာသည့် အတွက် သူအား ဆက်၍မပေးနှင့် " ဟူလို၊ ဤစကားနှင့်စပ်၍ စာရေးတံယူနည်းကို ပြလိုသောကြောင့် သလာကံနာမ စသည်မိန့်၊] သလာကံနာမ - စာရေးတံမည်သည်၊ ယဏ္ဍိပ္ပဟရဏာတော-ကျေဝံစည်, ခေါင်းလောင်းတီးခတ်ရာအခါမှ၊ (အချိန်သတ်မှတ်သည့် ကုလားတက်, တုံးစသည်ကို ခေါက်ပြီးရာအခါမှ၊) ပဋ္ဌာယ-၍၊ အာဂန္ဆာ- လာ၍၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပသာရေန္တော ဝ- ဆန့်တန်းသောရဟန်းသည်သာ၊ လဘတိ - ၏၊ (စာရေးတံယူဘို့ လက်ဆန့်သောရဟန်းသည်သာ ရ၏၊) အညဿ-လက်ဆန့်တန်းသောရဟန်းမှအခြားသော၊ အာဂန္ဆာ-၍၊ သမိပေ- ၌၊ ဌိတဿပိ - ရပ်နေသော ရဟန်း၏အတွက်လည်း၊ အတိက္ကန္တာ-လွန်ပြီးသော စာရေးတံသည်၊ အတိက္ကန္တာဝဝ- လွန်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အဿ- ထိုရဟန်းဘို့၊ အညော-သော၊ ဂဏ္ဍန္တော- အစားယူမည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတ်)၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ အနာဂတော-မလာသည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ လဘတိ- ၏၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ-သဘောတူသောရဟန်းတို့၏ တည်ရာအရပ်၌၊ အသုကော-ထိုမည်သောရဟန်းသည်၊ အနာဂတော- မလာသေး၊ ဣတိ- သို့၊ ဥတ္တာ- ၍၊ အယံ-ဤစာရေးတံသည်၊ တဿ - ထို မလာသေးသောရဟန်း၏၊ သလာကာ - စာရေးတံတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ ထပေတုံ- ထားခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏၊ အနာဂတဿ-ကိုယ်တိုင်မလာသော ရဟန်းအား၊ (သလာကာ - ကို၊) နဒါတဗ္ဗာ - ထိုက်၊

× × × × × × ×

ဖြစ်စေ, မရသည်ဖြစ်စေ နက်ဖန် ယူလှည့်ပါ" ဟု လျှောက်ရသည်။ [လဒ္ဓါဝါ အလဒ္ဓါဝါတိ လဘိတ္ထာဝါ အလဘိတ္ထာဝါ၊ နိဗဒ္ဓါယ အဂ္ဂဘိက္ခာယ အပ္ပမတ္တိကာယ ဧဝ သမ္ပဇဝတော လဘိတ္ထာပိ ပုနဒိဝသေ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တာနိ ဟိ ဏ္ဍေ မတ္တာသဒ္ဒေါ ဗဟုဘာဝံ နိဝတ္တေတိ၊-သာရတ္ထ။]

ဇာတိ- သို့၊ ကတိကံ - ကတိကဝတ်ကို၊ သစေ ကရောန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊ ကတိကာ-သည်၊) အဓိဗ္ဓိကာ- တရားနှင့်မယှဉ်သည်၊ ဝါ- တရားအားမလျော်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ဟိ - မှန်၊ အန္တော ဥပစာရေ - ဥပစာရသိမ်၏အတွင်း၌၊ ဒိတဃ- တည်သောရဟန်း၏အထံသို့၊ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ - ဝေဘန်ထိုက်သောဘဏ္ဍာသည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အနာဂတဿ - မလာသောရဟန်းအား၊ ဒေထ - ပါကုန်၊ ဇာတိ - သို့၊ မဟာသဒ္ဒံ - ကျယ်စွာသောအသံကို၊ သစေ ကရောန္တိ-ကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ဒဏ္ဍကမ္မံ-ဒဏ်အမှုကို၊ ထပေတဗ္ဗံ-ထားထိုက်၏၊ အာဂန္ဆာ-လာ၍၊ ဂဏ္ဟန္တု-ယူကြကုန်လော၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောရာ၏။

ဆ ပဇ္ဇ-၆ ခု, ၅ ခုကုန်သော၊ သလာကာ-တို့သည်၊ နဋ္ဌာ- ပျောံကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော- သည်၊ ဒါယကာနံ - ဆွမ်းဒါယကာတို့၏၊ နာမံ - အမည်ကို၊ နဿရတိ — မမှတ်မိအံ့၊ သော— ထို ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းသည်၊ နဋ္ဌသလာကာ-ပျောံသော စာရေးတံတို့ကို၊ မဟာထေရဿ ဝါ-မဟာထေရ်၏အထံသို့သော်၎င်း၊ အတ္တနော ဝါ-မိမိ၏အထံသို့သော်၎င်း၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေပြီး၍၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ စေ ဝဒေယျ-အကယ်၍ လျှောံအံ့၊ (ကိ°)၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ အသုကဂါမေ-ထို မည်သောရွာ၌၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ မယ္ဟံ-တပည့်တော်၏အထံသို့၊ ပါပိတံ- ရောက်စေအပ်ပါပြီ၊ တုမ္ဟေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ တတ္ထ- ထိုရွာ၌၊ လဒ္ဓံ- ရအပ်သော၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဥ္ဇထ- ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်လော၊ ဇာတိ- သို့၊ (စေ ဝဒေယျ- အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ- ၏၊ ပန - ဆက်၊ ဝိဟာရေ- ကျောင်းတိုက်၌၊ (ကျောင်းတိုက်တုန်းက၊) အပါပိတံ- ရောက်စေအပ်သည် မဟုတ်သော၊ အာသနသာလာယ- ထိုင်နေရာစရပ်၌၊ (ရှိသောတွင် ဆွမ်းစားစရပ်ကျမှ၊) တံ ဘတ္တံ-ထို သလာကဘတ်ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုဆွမ်းစားစရပ်၌ပင်၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေပြီး၍၊ ဘုဉ်ဇိတုံ-ငါ၊ န ဝဋ္ဋတိ- မအပ်။

အဇ္ဈ- ယနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ မယှံ - တပည့်တော်၏၊ သလာကဘတ္တံ - ကို၊ ဂဏ္ဟထ- ယူပါကုန်၊ ဇာတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ - လျှောက်အပ်သော်၊ တဟြ- ထိုရွာ၌၊ အာသနသာလာယ-၌၊ ဂါဟေတုံ-ငါ၊ န ဝဋ္ဋတိ- မအပ်၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ အာနေတွာ-ဆောင်ယူပြီး၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊ [ဝိဟာရံ အာနေတွာ ဂါဟေ

× × × × × × ×

ဝိဟာရေ၊ပေ၊နဝဋ္ဋတိ။ ။အချို့စာအုပ်များ၌ “နဝဋ္ဋတိ” မပါဘဲ“ဝဋ္ဋတိ”ဟု ရှိ၏၊ သလာကဘတ် ဟူသည် ကျောင်းတိုက်ကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်သော ဘတ်တည်း၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ မရောက်စေဘဲ ရွာတွင်းဆွမ်းစားစရပ်ကျမှ ရောက်စေအပ်သော ဘတ်ကို စားခြင်းငှါ မအပ်၊ ထို့ကြောင့် “နဝဋ္ဋတိ”ဟုသာ ရှိထိုက်သည်၊ [သလကဘတ္တံနာမ ဝိဟာရေယေဝ ဥဒ္ဒိသိယတိ ဝိဟာရမေဝ သန္ဓာယ ဒိယျမာနတ္တာတိ အာဟ ဝိဟာရေ အပါပိတံ ပနာတိ အာဒိ၊-သာရတ္ထ။]

တမ့်ဒီတိ တထာဝတ္ထာ (“အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ မယှံ သလာကဘတ္တံ ဂဏှထ” ဟု လျှောက်၍၊) တသ္မိံ• ဒိဝသေ ဒိန္နဘတ္တံ ဂိဟာရမေဝ အာနေတ္ဝာ ဌိတိကာယ ဂါဟေတမ့်ဒီ၊-သာရတ္ထ၊]ပန-ဆက်၊ သွေ-နက်ဖန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊(မယှံ သလာကဘတ္တံ ဂဏှထ-နှ၊) ဇာတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဘတ္တာ၊ဒ္ဒေသကသဿ-အား၊ အာစိက္ခိတမ့်ဒီ-ပြောပြရာ၏၊(ကိ•)၊ သွေ-နက်ဖန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အသုက ကုလံနာမ-တိုမည်သော အမျိုးသည်၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ ဒေတိ-၏၊ သလာက ဂ္ဂါဟကာလေ-စားရေးတံကို ယူစေရာအခါ၌၊ သရေယျာသိ-အမှတ်ရပါလော၊ ဇာတိ-သို့၊ (အာစိက္ခိတမ့်ဒီ၊ ဒါယကာ၏ လျှောက်ထား ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို ခံရသော ရဟန်းတို့က တဆင့်ပြောရမည်။)

ဒုတိယေ-ဝတ်မှတ်ခေါင်းပါး အစာရှားရာ အခါ၌၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ ပစ္ဆိန္နိတ္ဝာ-ဖြတ်၍၊ သုဘိက္ခေ-သာယာဝပြော အစာပေါရာ အခါသည်၊ ဇာတေ-ဖြစ်လသော်၊ ကဋ္ဌ-တစုံတယောံသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊အဇ္ဇ-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှထ-ယူပါကုန်၊ ဇာတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ပုန-ဖန်၊ ပဋ္ဌပေန္တိ-စတည်စေကြကုန်အံ့၊(ဓဝံသတိ)၊ အန္တော ဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ အဂါဟေတ္ဝာ-မယူစေမူ၍၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ အာနေတ္ဝာဝ— ဆောင်ယူ၍သာ၊ ဂါဟေတမ့်ဒီ-၏၊ ဟိ-မှန်၊(တနည်း) (ကသ္မာ အန္တောဂါမေ အဂါဟေတ္ဝာ ဝိဟာရံ အာနေတ္ဝာဝ ဂါဟေတမ့်ဒီ - ယူစေရာသနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ ဣဒံသလာကဘတ္တံ နာမ - ဤသလာက ဘတ်မည်သည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာသဒိသံ-ဥဒ္ဒေသဘတ်နှင့်တူသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ဝိဟာရမေဝ-ကိုသာ၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဒိယျတိ-ပေးသ္ဘူအပ်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဗဟိဥပစာရေ - ဥပစာရသိမ် ပြင်ပ၌၊ ဂါဟေတုံ— ငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ (တသ္မာ အန္တောဂါမေ အဂါဟေတ္ဝာ ဝိဟာရံ အာနေတ္ဝာဝ ဂါဟေတမ့်ဒီ-၏၊) ပန-ဆက်၊ သွေ-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (အမှာကံ သလာကဘတ္တံ ဂဏှထ၊) ဇာတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ-အပ်သော်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဂါဟေတမ့ဒမေဝ-ယူစေထိုက်သည်သာ။

ဂမိကော-ခရီးသွားမည်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ယံ ဒိသာဘာဂံ-အကြင် အရပ်အဖို့သို့၊ ဂန္တုကာမော-သွားလိုသည်၊(ဟောတိ)၊ တတ္ထ-ထို အရပ်အဖို့၌၊ အညေန-အခြားသော ရဟန်းသည်၊(ဂမိကရဟန်းမှ အခြားသော ရဟန်းသည်၊) ဝါရဂါမသလာကာ-အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့်ရွာ၌ စာရေးတံကို၊ လဒ္ဓါ-ရအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ - အံ့၊ တံ - ထို ဝါရဂါမ သကာလကို၊ ပဟေတ္ဝာ-ယူ၍၊ ဇာတံ-အခြားသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊(ခရီးမသွားသော ရဟန်းကို၊)မယှံ-တပည့်တော်၏အတွက်၊ ပတ္တသလာကံ-ရောက်အပ်သော စာရေးတံကို၊ တုံ-သည်၊ ဂဏှာဟိ - ယူရစ်ပါလော၊ ဇာတိ- ဤသို့၊ ဝတ္ဝာ-လျှောက်၍၊ ဂန္တုံ - ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ [ဆိုလိုရင်း— “ မိမိသွားမည့် အရပ်၌ရှိသော

စာရေးတံကို မိမိရပြီးသော စာရေးတံနှင့်လဲ၍ ယူသွားပါ” ဟူလို၊ သို့သော် မိမိရအပ်သော စာရေးတံကလည်း အနီးဖြစ်မှ ကျန်ရစ်သောပုဂ္ဂိုလ်က လက်ခံပေလိမ့်မည်။] ပန—ဆက်၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ (ခရီး မသွားသောရဟန်းသည်၊) တသ္မိ-ထိုခရီးသွားမည့်ရဟန်းသည်၊ ဥပစာရသိမံ-ကို၊ အနတိက္ကန္တေ ယေဝ-မလွန်သေးမီသာလျှင်၊ တာသ-ထိုခရီးသွားမည့်ရဟန်း၏၊ သလာကာ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗာ—ယူထိုက်၏။

ဆဒ္ဒိတဝိဟာရေ- စွန့်ပစ်အပ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ ဗောဓိစေတိယာဒီနိ-ဗောဓိပင် စေတီတော် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဇဂ္ဂိတွာ - သုတ်သင်၍၊(စောင့်ရှောက်၍၊)ဘုဉ္ဇန္တေ-ဘဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်၍၊ သလာကဘတ္တံ—ကို၊ ပဋ္ဌပေန္တိ-ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သကဋ္ဌာနေသု-မိမိနေရာ ကျောင်းတို့၌၊ ဝသိတွာ- နေပြီး၍၊ ကာလသေဝ— စောစော၌ပင်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ (ထိုဆဒ္ဒိတဝိဟာရ၌၊)ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ ကရိတွာ-၍၊ တံဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဉ္ဇန္တိ-စားကုန်အံ့၊ ဝန္ဒတိ - အပ်၏၊ တေသု-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ သွာတနာယ - နက်ဖန် ဆွမ်းစားခြင်း အကျိုးငှာ၊ အတ္တဲ့နော-မိမိ၏ အထံသို့၊ ပါပေတွာ - ရောက်စေ၍၊ ဂတေသု - သွားပြီးကုန်လသော်၊ အာဂန္တုကော - အာဂန္တုက ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ဆဒ္ဒိတဝိဟာရေ—၌၊ ဝသိတွာ - ၍၊ ကာလသေဝ - ၌ပင်၊ ဝတ္တံ - ကို၊ ဂ တွာ - ၍၊ ဃဏ္ဍံ - ခေါင်းလောင်းကို၊ ပဟရိတွာ - တီးခေါက်ရ၍၊ သလာကဘတ္တံ - ကို၊ အတ္တနော-သို့၊ ပါပေတွာ-၍၊ အာသနသာလံ-သို့၊ ဂန္ဓတိ-သွားအံ့၊ သော ဝ-ထို အာဂန္တုက ရဟန်းသည်သာ၊ တသ ဘတ္တသ — ထိုသလာကဘတ်၏၊ လာသရော-အစိုးရသော အရှင်တည်း၊[အာဂန္တုကရဟန်းက ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြု၍ ယူသောကြောင့် အစိုးရ၏၊“အတ္တနော ပါပေတွာ ဂတေသု”အရ မနှေက ယူသွားသူတို့မှာ ဝတ်ကြီးပတ်ငယ် မပြုရသေးသောကြောင့် အစိုးမရ။]

× × × × × × ×

တေန၊ပေ၊ဂဟေတဗ္ဗာ။ ။ဒိသံဂမိကရဟန်းအား မိမိ၏ ဝါရဂါမသလာကကို ပေးလိုက်သော ရဟန်းသည် ထို ဒိသံဂမိကရဟန်း၏ စာရေးတံကိုယူသောအခါ ဒိသံဂမိကရဟန်းက ဥပစာရသိမ်ကိုမလွန်မီ ယူထိုက်၏၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း, သလာကမှန်သမျှ ဥပစာရသိမ်အတွင်း၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သာ ရခွင့်ရှိသောကြောင့်တည်း၊ (ဂဟေတဗ္ဗာ နေရာ၌“ဂါဟေတဗ္ဗာ”ဟု စာအုပ်တို့၌ရှိ၏၊“တေန”ဟု ရှိသောကြောင့် ထိုရဟန်းက သူတပါးကို ယူစေဘွယ်မလို၊ သူကိုယ်တိုင်သာ ယူရမည်ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့်“ဂဟေတဗ္ဗာ”ဟု ရှိသင့်၏၊) [အနတိက္ကန္တေယေဝ တသ္မိံ တသ သလာကာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ ယသ္မာ ဥပစာရသိမဋ္ဌေယေဝ သလာကာ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ တသ္မိံ ဒိသံဂမိကေ ဥပစာရသိမံ အနတိက္ကန္တေယေဝ တသ ဒိသံဂမိကသ ပတ္တာသလာကာ အတ္တနော ပါပေတွာ ဂဟေတဗ္ဗာ၊—သာရတ္ထ။]

ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခူသု - တို့သည်၊ ဝတ္တံ - ကို၊ ကရောန္တေသုယေဝ-ပြုနေကုန်စဉ်ပင်၊ ဘူမိယံ-မြေ၌၊ ဒွေတယော(ဒွတ္တယော)-၂ ချက် ၃ ချက် ကုန်သော၊ သမ္မဒ္ဓနိပ္ပဟာရေ - တံမြက်စည်း ခတ်ခြင်းတို့ကို၊ ဒတ္ဝာ-ပေးပြီး၍၊ ယဏ္ဍံ-ကို၊ ပဟာရိတ္ဝာ-၍၊ ဓုရဂါမေ-ပဓာနဖြစ်သောရွာ၌၊ ဝါ-အနီးဖြစ်သော ရွာ၌၊ သလာကဘတ္တံ- သည်၊ မယံ - ငါ၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဂစ္ဆတိ—၏၊ တဿ- ထို ရဟန်း၏ အထံသို့၊ တံ—ထိုသလာကဘတ်သည်၊ စောရိကာယ-ခိုးသူ၏ အမူအရာဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နပါပုဏာတိ-မရောက်၊ ဝတ္တံ—ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ပါပေတွာ—ရောက်စေ၍၊ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊ ဂတဘိက္ခူနံယေဝ - သွားသော ရဟန်းတို့၏အတွက်သာ၊ ပေါတိ-ဖြစ်၏၊(“ဝတ္တံ ကရောန္တေသု”ဟု ဆိုခဲ့သော ရဟန်းတို့ အတွက်သာဖြစ်၏။)

ကေဝ-တခုသော၊ ဂါမော-သည်၊ အကိဒ္ဓရေ-အလွန်ဝေးသော အရပ်၌၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ နိစ္စံ—အမြဲ၊ ဂန္တုံ-၄၊ နဣဆ္ဆန္တိ-အလို မရှိကြကုန်၊ မနုဿာ—တို့သည်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ပုညေန-ကောင်းမှုမှ၊ ပရိဗာဟိရာ-အပတို့သည်၊ ဟောမ- ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ - ပြောကြကုန်၏၊ (ညည်းရှာကြကုန်၏၊) တဿဂါမဿ- ၏၊ အာသန္နဝိဟာရေ- အနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ယေ သဘာဂဘိက္ခူ - အကြင် သဘောတူ ရဟန်းတို့သည်၊ (သန္တိ—ရှိကုန်၏၊) တေ—ထိုသဘောတူသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဝတ္တာမ္ဗာ-လျှောက်ထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ•)၊ ဣမေသံ ဘိက္ခူနံ - ဤ ရဟန်းတို့၏၊ (အဝေးကျောင်း၌နေသော စာရေးတံမဲကျသောရဟန်းတို့၏၊)အနာဂတဒိဝသေ-မလာရောနှေ့၌၊ တုမှေ-တို့သည်၊(ရွာနှင့်နီးသော ကျောင်း၌နေသော အရှင်တို့သည်၊)ဘုဉ္ဇထ-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊(ဝတ္တာမ္ဗာ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် လျှောက်ထိုက်ပါကုန်သော်လည်း၊ သလာကာ-စာရေးတံတို့ကို၊ ဒေဝသိကံ-နေ့တိုင်း၊ ပါပေတမ္ဗာ-

× × × × × × ×

အနာဂတ ဒိဝသေ။ ။“လာ,မလာကို အဘယ်သို့ သိရမည်နည်း”ဟု မေးအံ့၊ အခြား အနီးကျောင်းများမှ ကိုယ်တော်များသည် ရွာတွင်းဆွမ်းစား စရပ်၌ ရောက်နေကြသည့်အချိန်ဝယ် ထိုအဝေးကျောင်းက ကိုယ်တော်များ မရောက်လာကြလျှင်“ယနေ့ အဘို့ မလာကြ”ဟုသိနိုင်၏၊“ထိုသို့မလာမှန်းသိလျှင် မိမိတို့က သူတို့အစား သလာကဘတ်ကို ခံယူ၍ ဘုဉ်းပေးနိုင်သည်” ဟူလို၊—သာရတ္ထ။

ဒေဝသိကံ ပါပေတမ္ဗာ။ ။ဒေဝသိကံ့ ပါပေတမ္ဗာတိ ဥပစာရသီမာယ ဌိတသာယသကသာမိ(အမှတ်မထား တပါးပါး၏ အထံသို့) ဝသဉ္ဇေန ပါပေတမ္ဗာ၊ ဧဝံ (ဤသို့ ရောက်စေအပ်ကုန်လသော်) ဧတေသု အဂတေသု အာသန္နဝိဟာရေ(ထိုရွာ၏ အနီးကျောင်း၌) ဘိက္ခူနံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတရထာ (နေ့တိုင်း စာရေးတံ မချလျှင်) သံဃိကတာ စာရေးတံတို့၏ သံဃိကအဖြစ်သည် (ဟော့တိ၊) –ဝိမတိ။

ရောက်စေထိုက်ကုန်၏၊ ပန— ဆက်၊ တာစ- ထို စာရေးတံတို့သည်လည်း၊ ဃဏ္ဌိ ပဟာရဏမတ္တေနဝါ—ခေါင်းလောင်းကို တီးခေါက်ခြင်းမျှဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္ဆိ စာလနမတ္တေနဝါ-တောင်းကို လှုပ်စေခြင်းမျှဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဝိတာ--ရောက်စေအပ်ကုန်သည်၊ နဟောန္တိ - မဖြစ်ကုန်၊ (ခေါင်းလောင်းတီးရုံ, မဏည့်ရာတောင်းကို လှုပ်စေရုံမျှဖြင့် စာရေးတံမဲချရာ မရောက်သေးကုန်။)

ပန- အနန္တယ၊ ပစ္ဆိ - စာရေးတံထည့်ရာ တောင်းကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ သလာကာ-တို့ကို၊ ဝိဌကေ-အင်းပျဉ်ပေါ်၌၊ အာကိရိတမ္ဗာ-လောင်းထည့်ထိုက်ကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် တောင်းကိုကိုင်၍ လောင်းထည့်ထိုက်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပစ္ဆိ-တောင်းကို၊ မုခဝဋ္ဋိယံ-နှုတ်ခမ်းရစ်၌၊ နဂဟေတမ္ဗာ-မကိုင်ထိုက်၊(ကသ္မာ မုခဝဋ္ဋိယံ နဂဟေတမ္ဗာ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုတောင်း၌၊ အဟိဝါ-မြွေသည်သော်၎င်း၊ ဝိစ္ဆိကောဝါ- ကင်းမြီးကောက်သည်သော်၎င်း၊ သစေ ဘဝေယျ-အကယ်၍ရှိအံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ဒုက္ခံ-ဒုက္ခကို၊ ဥပ္ပါဒေယျ-ဖြစ်စေရာ၏၊(တသ္မာ—ကြောင့်၊ မုခဝဋ္ဋိယံ နဂဟေတမ္ဗာ၊) တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့နှုတ်ခမ်းရစ်၌ မကိုင်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၊) ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ဝါ-က၊ ဂဟေတွာ—ကိုင်၍၊ ပစ္ဆိ—ကို၊ ပရမ္မုခံ-တဖက်၌ မျက်နှာဝရှိသည်ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ သလာကာ - တို့ကို၊ အာကိရိတမ္ဗာ - လောင်းချထိုက်ကုန်၏၊ [တောင်းကို ဖင်က ကိုင်ပြီးလျှင် တောင်းမျက်နှာဝကို ကိုယ့်ဘက် မလှည့်ဘဲ စာရေးတံတို့ကို အင်းပျဉ်ယပေါ်၌သွန်ချပါ။](ကိ - အဘယ်သို့ကြို၍ လောင်းချထိုက်သနည်း၊) သပ္ပေါ-မြွေသည်၊ သစေပိ ဘဝိဿတိ-အကယ်၍မူလည်းရှိအံ့၊[ကြိုဆအပ်သောစကားဖြစ်၍“ဘဝိဿတိ”ဟု အနာဂတ်ဖြင့်သုံးသည်၊ (ဧဝံသတိပိ၊)ဇ္ဈာဝဓ-ဤ လောင်းချအပ်ရာ အရပ်မှပင်၊ ပလာယိဿတိ- ပြေးလတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြို၍ လောင်းချထိုက်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သလာကာ-တို့ကို၊ အာကိရိတ္ဝာ-လောင်းချပြီး၍၊ ဂဟိမာဒိဝသေန- ရွာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (အာဒိဖြင့် ရွှေဥ ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ဝိထိ, ဧကဗာဟ, ကုလတို့ကို ယူ၊) ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- ဖြင့်ပင်၊ ဂဟိဟေတမ္ဗာ-ကုန်၏။

[စာရေးတံ ဝေနည်းတမျိုးကိုပြလို၍ အပိစ စသည်မိန့်။] အပိစ-သည်သာ မကသေး၊ ဧကံ - တခုသောစာရေးတံကို၊ မဟာထေရသ- ၏အထံသို့၊ ပါပေတွာ- ရောက်စေ၍၊ အဝသေသာ - ကြွင်းသောစာရေးတံတို့သည်၊ မယ္ဟံ- ငါ၏ အထံသို့၊ ပါပုဏန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အတ္တနော-မိမိ၏အထံသို့၊ ပါပေတွာ-၍၊ ဝတ္တုံ-ကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ စေတိယံ- ကို၊ ဝန္ဒိတွာ- ဝပ်ချ၍၊ ဝိတက္ကမာဠကေ-တရားကိုကြိုစည်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌၊ ဌိတေဟိ - တည်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဟိ-တို့သည်၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ သလာကာ-တို့ကို၊ ပါပိတာ- ရောက်စေအပ်ကုန်ပြီလော၊ ဣတိ- သို့၊ ဒုတ္တေ- မေးအပ်သော်၊ ဘန္တေ- တို့၊ အာမ- မှန်ပါ၊

တုမ္ဟေ-တို့သည်၊ ဂတဂတဂါမေ-ရောက်အပ် ရောက်အပ်သောရွာ၌၊ သလာက ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏ္ဍာထ-ခံယူကြပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တုမ္ဘံ- လျှောက်ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဧဝံ - ဤနည်းအားဖြင့်၊ ပါဝိတာပိ - ရောက်စေအပ်သော စာရေးတံတို့သည် လည်း၊ သုပါဝိတာဝ-ကောင်းစွာ ရောက်စေအပ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ-နှ၏၊ (“အသီးအသီး စာရေးတံကိုမဝေသော်လည်း မိမိတို့သွားရာအရပ်၌ သလာက ဘတ် ရနိုင်ကြသည်” ဟူလို။)

ဘိက္ခ၊ - တို့သည်၊ သမ္ဗရတ္တိ - အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဓမ္မသဝနတ္ထံ-တရားနာခြင်းအကျိုးငှါ၊ အညံ-သော၊ ဒိဟာရံ- ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဆန္တာ-သွားကုန်လသော်၊ မယံ - တပည့်တော်တို့သည်၊ တတ္ထ - ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒါနံ-ဒါနကို၊အဂ္ဂဟေတ္ဝာဝ-မခံယူမူ၍သာ၊ အမ္ဟာကံ-တို့၏၊ ဂေါစရဂါမေဝ-ဆွမ်းခံရွာ၌သာ၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှါ၊ စရိတ္ဝာ- လှည့်လည်၍၊ အာဂမိဿာမ-လာခဲ့ ကြပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ သလာကာ- တို့ကို၊ အဂ္ဂဟေတ္ဝာဝ-မယူမူ၍သာ၊ ဂတာ - သွားကြကုန်ပြီ၊ ဝိဟာရေ - ကျောင်းတိုက်၌၊ ထေရဿ- ၏ အထံသို့၊ ပတ္တသလာကဘတ္တံ-ရောက်အပ်သောသလာကဘတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇိတုံ-ငှါ၊ အာဂန္ဆုန်- လာကုန်အံ့၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏။

အထ- သို့မဟုတ်၊ မဟာထေရောပိ- သည်လည်း၊ အဟံ- သည်၊ ဇာဝ- ဤ ကျောင်း၌၊ ကိ•-အဘယ်ကို၊ကရောမိ-ပြုရအံ့နည်း၊ ဇာတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တေဟိ ယေဝ - ထို ရဟန်းတို့နှင့်သာ၊ သဒ္ဓိ• - ကွ၊ ဂန္ဆတိ - လိုက်သွားအံ့၊ (တရားနာ လိုက်သွားအံ့၊) ဂတဝိဟာရေ- ရောက်အပ်သောကျောင်းတိုက်၌၊ အဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဝ-မစားမူ၍သာ၊ ဂေါစရဂါမံ-သို့၊ အနုပဗ္ဗတ္တေဟိ-အစဉ်ရောက်လာကုန်သော၊ ဘေဟိ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (“ပတ္တာနဒါတမ္ဗာ” ၌စပ်၊) ဘန္တေ-တို့၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးကြပါကုန်၊ သလာကယာဂုအာဒီသု-စာရေးတံယာဂု အစရှိ သည်တို့ကို၊ အာဟရိဿာမ- ဆောင်ယူပါကုန်အံ့၊ ဇာတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက် အပ်သော်၊ (ဒါယကာတို့က ပလျှောက်အပ်သော်၊) ပဋ္ဌာ - တို့ကို၊ နဒါတမ္ဗာ-ကုန်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ကဿာ- ကြောင့်၊ နဒေထ- မပေးကြပါကုန်သနည်း၊ ဇာတိ-ဤသို့ မေးကုန်အံ့၊ ဝိဟာရဒ္ဒကံ- ကျောင်းတိုက်၌တည်သော၊ ဘတ္တံ- သလာက

× × × × × × ×

အမ္ဟာကံ၊ပေ၊ဝန္ဒတိ။ ။အမ္ဟာကံ ဂေါစရဂါမေဝါတိ သလာကဘတ္တာ ဒါယကာနံ ဂါမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဝိဟာရေ ထေရဿ ပတ္တသလာကဘတ္တန္တိ ဝိဟာရေ ကေကသ္မေဝ ဩဟိနတ္ထေရဿ သမ္ဗသလာကာနံ အတ္တနော ပါပနဝသေန ပတ္တသလာကဘတ္တံ၊ – ဝိမတိ၊ အမ္ဟာကံ ဂေါစရဂါမေတိ သလာကဘတ္တာ ဒါယကာနံ ဂါမေ၊ ဘုဉ္ဇိတုံ အာဂန္ဆုန်တိ မဟာထေရော ကေကော၀ ဝိဟာရေ ဩဟိနော၊ အဝသံ သမ္ဗသလာကာ အတ္တနော ပါပေတ္ဝာ ဌိတောတိ (“ မဟာထေရ်သည် ကေန် စာရေးတံ အားလုံးတို့ကို မိမိ အထံသို့ ရောက်စေ၍ တည်နေမှာဘဲ”ဟု) မညမာနာ အာဂန္ဆုန်၊– သာရတ္ထ။

ဘတ်သည်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝုတ္ထာနံ-နေပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ မယံ- တို့သည်၊ အညဿိ- သော၊ ဝိဟာရေ- ၌၊ ဝုတ္ထာ - နေခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ ဇာတိ-ဤသို့ပြောရာ၏၊ [ဆိုလိုရင်းကား "သလာကဘတ်ရှိရာကျောင်း၌ အရက်မတက်စေဘဲ အခြား ကျောင်းတိုက်၌ အရက်တက်စေခဲ့ ကြသည် " ဟူလို၊] ဘန္တေ-တို့၊ ဒေထ-ပေးကြပါကုန်၊ မယံ-တို့သည်၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်း၌၊ ပါလိကာယ-စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ၊ နဒေမ-လွှတ်ကြကုန်သည်မဟုတ်ပါ၊ တုမှာကံ-တို့အား၊ ဒေမ- လွှတ်ပါကုန်၏၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပန- လျှောက်အပ်သော်ကား၊ (ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဒါတုံ-ငှါ၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [ပါလေနံ-စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပါလိကာ-ခြင်း၊ ဏုပစ္စည်း၊ တနည်း- " ပါလိကာနံ "ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ " စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းတို့အား"ဟု ပေး။]

သလာကဘတ္တကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပက္ခိကဘတ္တာဒိကထာ

ပန - ကား၊ ပက္ခိကာဒီသု - ပက္ခိကဘတ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ (ပက္ခိကံနာမ ဥပေါသထိကံနာမ ပါဋိပဒိကံနာမဟူသော နိဒ္ဒါရဏီယ တို့၌စပ်၊) ယံ- အကြင်ဘတ်ကို၊ အဘိလက္ခိတောသု-မှတ်သားအပ်ကုန်သော၊ စာတုဒ္ဒသိ-၁၄ ရက်မြောက်နေ့၎င်း၊ ပဉ္စဒသိ-၁၅ ရက်မြောက်နေ့၎င်း၊ ပဋိပဒ- ၁ ရက်မြောက်နေ့၎င်း၊ အဋ္ဌမီ-၈ ရက်မြောက်နေ့၎င်း၊ ဇာတိ - သို့၊ ဇာမေသု ပက္ခေသု - ဤပက္ခနေ့တို့၌၊ ကမ္မပ္ပသုတေဟိ—လူမှုလုပ်ငန်းကို ကြိုးပန်းအားထုတ်သူတို့သည်၊ ဝါ— ကြိုးပန်း

× × × × × × ×

အဘိလက္ခိတောသု ။ ။အဘိလက္ခိတေသု စတူသု ပက္ခဒိဝသေသု ဒါတမ္ဗဘတ္တံ ပက္ခိကံ၊ အဘိလက္ခိတေသူဘိ ဣတ္ထေ အဘိဘိ ဥပသဂ္ဂမတ္ထံ၊ လက္ခဏိယေသု ဇာတ္ယာဝ အတ္ထော၊ ဥပေါသထ သမာဒါန ဇမ္မသဝန ပူဇာသက္ကာရာဒိကရဏာတ္ထံ လက္ခိတမ္ဗေသု သလ္လက္ခေတမ္ဗေသု ဥပလက္ခေတမ္ဗေသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-သာရတ္ထ၊ "ပက္ခ"ဟု ဆိုသော်လည်း ဥပုသ်စောင့်ဘို့ , တရားနာဘို့ , ပူဇော်သက္ကာရပြုဘို့ " နေ့ထူး နေ့မြတ် " ဟု သတ်မှတ်ထားအပ်သော စာတုဒ္ဒသီစသော လေးရက်တို့ကို ယူ၊ ကေဒေသ။။ပစာတည်း။။ [ပက္ခေသု- ဥပုသ်စောင့်မှုစသည် ပြုဘို့ရာ နေ့ထူးနေ့မြတ်ဟု သတ်မှတ်ထားအပ်သော ပက္ခရက်တို့၌၊ ဒါတမ္ဗံ- ပေးလှူထိုက်သောဘတ်တည်း၊ ပက္ခိကံ- ဘတ်။]

ကမ္မပ္ပသုတေဟိ။ ။ကမ္မံ-လူမှုလုပ်ငန်းကို၊ ပသုတာ-ကြိုးပန်း အားထုတ်သူတို့တည်း၊ ကမ္မပ္ပသုတာ- တို့၊ ဤအလို "လူမှုလုပ်ငန်းကို ကြိုးပန်း အားဆုတ်သူတို့" ဟု ပေး၊ တနည်း - " ကမ္မံ ပသုတံ ယေဟိတိ ကမ္မပ္ပသုတာ " ဟု ပြု၊ ဤအလို "ကြိုးပန်း အားထုတ်အပ်သော လူမှုလုပ်ငန်း ရှိသူတို့" ဟု ပေး။

အာဒးထုတ်အပ်သော လူမှုလုပ်ငန်းရှိသူတို့သည်၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ သတိကရဏာယ-သတိကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဒိယျတိ-ပေးလှူအပ်၏၊ တံ-ထိုဘတ်သည်၊ ပက္ခိကံနာမ- ပက္ခိကဘတ် မည်၏။

တံ-ထို ပက္ခိကဘတ်သည်၊ သလာကဘတ္တ ဂတိကမေဝ- သလာကဘတ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာ၊ (သလာကဘတ်နှင့် အလားတူသည်သာ၊) ဟောတိ - ၏၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ - စားရာ၏၊ [စာအုပ်တို့၌ ဂါဟေတွာဟု ရှိ၏၊ ဂါဟေတွာ၏ကတ္တားက ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်း, ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၏ ကတ္တားက ဘတ်ကိုရသောရဟန်းဖြစ်၍ ကတ္တားကွဲသောကြောင့် မကောင်းပါ၊ နောက် ကုဋိဘတ္တကထာ၌ "ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ" ဟု ရှိ၏၊ သလာကဘတ်နှင့် အလားတူ ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းက ဝေသောအခါ ယူ၍ သုံးဆောင်နိုင်ပါသည်— ဟူလို။]

သလာကဘတ္တမိ - သလာကဘတ်သည်ၾကင်း၊ ပက္ခိကဘတ္တမိ - ပက္ခိကဘတ်သည်ၾကင်း၊ ဗဟု-များသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) သမ္ဗေသံ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ အဘို့ကို၊ ဝိနိဇ္ဈတွာ - ထုတ်ချင်းထွင်း၍၊ (အဆုံးထိ ပေါက်အောင်၊) သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ သွားနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွေပိ- ၂ မျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဝိသုံဝိသုံ-သီးခြား သီးခြား၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-နှ၏၊ (သလာကဘတ်ကလည်း ရဟန်းအားလုံးကို ဖေါက်၍သွား, ပက္ခိကဘတ်ကလည်း ရဟန်းအားလုံးကို ဖေါက်၍သွားလောက်လျှင် ၂ မျိုးကိုမရောဘဲ ယူပါစေ၊) ဘိက္ခု သံယော-သည်၊ မဟာ-များသည်၊ သစေ(ဟောတိ)-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ("များသောကြောင့် ဘတ်တို့သည် အားလုံး တန်းပေါက်အောင် မရောက်နိုင်ကုန်" ဟူလို၊ ဧဝံသတိ)၊ ပက္ခိကံ- ပက္ခိကဘတ်ကို၊ ဂါဟေတွာ- ရွေးဥုံးစွာ ယူစေ၍၊ တသ-ထို ပက္ခိကဘတ်၏၊ ဒုတိကာယ- အားဖြင့်၊ သလာကဘတ္တံ-က ဘတ်ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ၏၊ (ဆက်၍ ယူစေထိုက်၏၊) ဝါ- တနည်း၊ သလာကဘတ္တံ- က ဘတ်ကို၊ ဂါဟာပေတွာ - ၍၊ တသ - ထို သလာကဘတ်၏၊ ဒုတိကာယ - အားဖြင့်၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ယေသံ-အကြင်ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ နပါပုဏာတိ- မရောက်၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရိသန္တိ-လှည့်လည်ကုန်လတ်၊ ဒွေပိ- ၂ မျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဗဟူနိ-များကုန်သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ)-ကုန်အံ့၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မန္ဒာ - နည်းကုန်သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ၊) သလာကဘတ္တံ နာမ - သလာကဘတ် မည်သည်ကို၊ နိစ္စံ - အမြဲ၊ လဒ္ဓုတိ- ရအပ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထို သလာကဘတ်ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အာဓုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇထ-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဇုတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ ပ်ပက္ခိကမေဝ- ပက္ခိကဘတ်ကိုသာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ- ၏၊ ပက္ခိကံ - ပက္ခိကဘတ်ကို၊

ပဏီတံ-မွန်မြတ်သောဘတ်ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးသူကုန်အံ့၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊(သလာက ဘတ်မှ သီးခြား)၊ ဌိတိကာ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ထိုက်၏၊ သွေ-နက်ဖန်၌၊ ပက္ခေါ-ပက္ခနေ့တည်း၊ ဏ္ဍတိ-သို့၊ (ဝတ္တမ္ပေ-ဆိုထိုက်သော၊) အဇ္ဇ-ယနေ့၌၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်ကို၊ န ဂါဟေတဗ္ဗံ-မယူစေထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ ဒါယကာ-တို့သည်၊ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျောက်ကုန်အံ့၊ (ကိ°)၊ သွေ-၌၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဃရေ-အိမ်၌၊ ပက္ခဘတ္တံ-ပက္ခဘတ်သည်၊ (တနည်း, လူဓဘတ္တံ-ကြမ်းတန်းသော ဘတ်သည်၊) ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတံ့၊ အဇ္ဇေဝ-ယနေ့၌ပင်၊ ပက္ခိကဘတ္တံ-ကို၊ ဥဒ္ဒိသထ-ညွှန်ချပါကုန်၊ ဏ္ဍတိ-ဤသို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ၊) ဧဝံ-ဤသို့ လျောက်လသော်၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ဥပေါသထိကံနာမ-ဥပေါသထိကဘတ်မည်သည်၊ အန္တမသော-လွန်ထိုင်း လွန်ထိုင်း၊ ဥပေါသထင်္ဂါနိ-ဥပုသ်၏ အင်္ဂါတို့ကို၊ သမာဒိယိတွာ-ကောင်းစွာ ယူပြီး၍၊ ဝါ—ဆောက်တည်ပြီး၍၊ ယံ-အကြင် ဘတ်ကို၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊

× × × × × × ×

သွေ၊ပေါနဂါဟေတဗ္ဗံ။ ။သွေ ပက္ခေါတိ အဇ္ဇပက္ခိကံ် နဂါဟေတဗ္ဗန္တိ ပက္ခိကဿ အနိယမတ္ထာ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ၊"ပက္ခိကဘတ်က အမြဲသတ်မှတ်ပြီး မဟုတ်သော ကြောင့် ယနေ့လိုနေ့က မယူပါစေနှင့်" ဟူလို၊ ဝိမတိဋီကား "သွေ ပက္ခေါတိ အဇ္ဇ ပက္ခိကံ နဂါဟေတဗ္ဗန္တိ အဋ္ဌကထာယ အဓိပ္ပါယံ ဘုဉ္ဇန္တေန (စားထိုက်သောဆွမ်းကို) သတ္တမိယာ ဘုဉ္ဇနတ္ထာယ နဂါဟေတဗ္ဗံ၊ ဒါယကေဟိ နိယမိတဒိဝသေယေဝ ဂါဟေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊ တေနာဟ "သစေပနာတိ အာဒိ" ဟု ဖွင့်၏။ ဤဝိမတိ အလိုအားဖြင့် "ရှစ်ရက်မြောက် ပက္ခိကဘတ်ကို ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၌ စားဘို့ရန် မယူပါစေနှင့်" ဟု ဆိုလိုသည်။

ပက္ခဘတ္တံ (လူဓဘတ္တံ)။ ။သွေအမှာကံဃရေ လူဓဘတ္တံ ဘဝိဿတိတိ ပေါတ္ထကေသု လိခန္တိ၊ ပက္ခဘတ္တံ ဘဝိဿတီတိ ပါဠေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊—သာရတ္ထ၊ ဤသာရတ္ထအလို "လူဓဘတ္တံ"ဟု မရှိရ၊ "ပက္ခဘတ္တံ" သို့မဟုတ် "ပက္ခိကဘတ္တံ" ဟု ရှိရလိမ့်မည်၊ ထို အတိုင်းပင် ရှေးဦးဖွင့်ခဲ့သည်။

ဝိမတိ။ ။သွေ လူခန္တိ အဇ္ဇ အာဝါဟမင်္ဂလာဒိကရဏတော အတိပဏီတဘောဇနံ ကရိယတိ၊ သွေ တထာ နဘဝိဿတိ၊ အဇ္ဇေဝ ဘိက္ခူ ဘောဇေဿာမိတိ အဓိပ္ပါယော၊ —ဝိမတိ၊ "ယနေ့ လက်ထပ်မင်္ဂလာနေ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဟင်းကောင်း ဆွမ်းကောင်း ချက်မည်ဖြစ်၍ ရိုးရာပက္ခနေ့ မဟုတ်သော်လည်း ယနေ့ ပက္ခိကဘတ် ဘုဉ်းပေးမည့် ရဟန်းတို့ကိုညွှန်ချပါ" ဟူလို၊ ["သွေ လူခံ" နေရာ၌ "သွေ လူဓဘတ္တံ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ဥပေါသထိကံ ။ ။"ဥပေါသထေ ဒါတဗ္ဗံ ဥပေါသထိကံ" ဟု ပြု၊ ဤဥပေါသထိကဘတ်၌လည်း စာတုဒ္ဒသီ ပဉ္စဒသီ အင်္ဂမိနေ့တို့၌ လွှဲလျှင် "ပက္ခိကဘတ်" ဟု ဆိုစရာရှိ၏၊ သို့သော်—ပက္ခိကဘတ်တုန်းက ဥပုသ်စောင့်ခြင်း မစောင့်ခြင်းသည် ပဓာန မဟုတ်၊ ဤဥပေါသထိကဘတ်၌ကား ဥပုသ်စောင့်ပြီးမှ မိမိ စားအပ်သော အစာကို

ဘုဥ္ဇတိ—စား၏၊ တဒေဝ-ထို ဘတ်ကိုပင်၊ ဒိယျတိ-ပေးလှူအပ်၏။ [ပါဠိပဒိကံ နာမကို နောက်မှပေးမည်။]ဥပေါသထေ—ဥပုသ်နေ့၌၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ပသန္နာ-ရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သော ဒါယကာတို့သည်၊ ဘိက္ခူနံ- ကိုးအား၊ သက္ကာရံ — ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော လှူဘွယ်ကို၊ ဝါ—ပူဇော်မှုကို၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏၊ ပါဋိပဒေ ပန-အထွက် တရက်နေ့၌ကား၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ ပါဋိပဒေ-၌၊ ဒိန္နံ- လှူအပ်သော ဒါနဘည်၊ ဒုဿ်ကွဒါနသဒိသံ - ဒုဿ်ကွအခါ၌ လှူအပ်သော ဒါနနှင့်တူသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) မဟပ္ဖလံ- များသောအကျိုးရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဝါ- တနည်း၊ ဥပေါသထကမ္မေန- ဥပုသ်ကံကြောင့် (ဥပုသ်စောင့်မှုကြောင့်၊) ပရိသုဒ္ဓသီလာနံ - စင်ကြယ်သော သီလရှိကုန်သော ဒါယကာတို့၏၊ ဒုတိယ ဒိဝသေ - ဒုတိယနေ့၌၊ ဒိန္နံ - ပေးလှူကြောင်း ဒါနစေတနာသည်၊ မဟပ္ဖလံ— သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်သား၍၊ ပါဋိပဒေ - ၌၊ ဒိယျနကဒါနံ - ပေးလှူအပ်သော ဒါနသည်၊ ပါဋိပဒိကံနာမ- ပါဋိပဒိကဘတ် မည်၏၊ တမ်ဥဘယံ - ထို ၂ ပါးစုံသော ဥပေါသထိကဘတ်, ပါဋိပဒိကဘတ် သည်လည်း၊ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ — သလာကဘတ်၏ ဂုဏ်ရည်နှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာ၊ (သလာကဘတ်နှင့် အလားတူသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊) ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သတ္တပိ-၇ ကျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ - တို့အား၊ နဝန္နန္တိ — မအပ်ကုန်၊ ဓုတင်္ဂဘေဒံ— ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်၏ ပျက်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိယေဝ-ကုန်သည်သာ၊ [“အတိရေက

× × × × × × ×

လှူသည်၊ ထို့ကြောင့်“ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒိယိတ္ထာ”ဟု ဆိုသည်၊ [ပင်္ဂါက ဘတ္တာတော ဥပေါသထိကဿ ဘေဒံ ဒဿေန္တော အာဟ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒိယိတ္ထာတိ အာဒိ၊-ဝိမတိ။]ယောဇနာဌ်ကား ဒါယကာတို့ လျော်သည့်အတိုင်း“ဥပေါသထိက” ဟု လျောက်လျှင် ဥပေါသထိကဘတ်, “ပင်္ဂါက” ဟု လျောက်လျှင် ပင်္ဂါကဘတ်”ဟု ခွဲခြားလေ၏၊ ဤစေ ပဏ္ဍိတသိယံ သစေ ဒါယကာ ပင်္ဂါကန္တိ ဝတ္ထာ ဒေန္တိ၊ ပင်္ဂါင်္ဂနာမ၊ အထ ဥပေါသထိကန္တိ ဝတ္ထာ ဒေန္တိ၊ ဥပေါသထိကံနာမာတိ ဝိသေသော၊-ယောဇနာ။

ပါဋိပဒိကံ။ ။ ပါဋိပဒေ-အထွက် တရက်နေ့၌၊ (ဥပုသ်စောင့်ပြီး၍ ထွက်ရာနေ့၌၊) ဒိန္နံ- လှူအပ်သော ဘတ်တည်း၊ ပါဋိပဒိကံ - ဘတ်၊ ထိုသူတို့၏ အလိုကား “ဥပုသ်နေ့၌ လှူဒါန်းသူတွေများ၍ ကျောင်း၌ပေါ၏၊ ဥပုသ်အထွက် တရက်နေ့၌ကား လှူဒါန်းသူ မရှိကြသောကြောင့် ရဟန်းများ ပင်ပန်းရကား ဒုဿ်ကွအခါ လှူရသကဲ့သို့ အကျိုးကြီးသည်” ဟု ယူဆကြသည်၊ တချို့ကမူ ဥပုသ်နေ့၌ ဥပုသ်စောင့်ထားသည့် အတွက် စင်ကြယ်သော သီလရှိသူတို့၏ နောက်တရက် အလှူသည် “သီလပရိဘာဝိတံ ဒါနံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ”ဟူသည်နှင့် အညီ အကျိုးများ၏ဟု ယူဆကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်နေ့ မလှူဘဲ အထွက်တရက်နေ့ကမှ လှူကြသည်။

လာဘံ ပဋိက္ခိပါမိ” ဟု ဆိုသောကြောင့် “ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနမှ အပို ဖြစ်သော သလာကဘတ်တို့ မျိုးသည် အတိရေကလာဘ် ဖြစ်ရကား ပိဏ္ဍပါတ်ခံတင်ဆောင် ရဟန်းတို့အား မအပ်”ဟူလို။]

အပရာနိပိ—အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စိဝရက္ခန္ဓကေ--ဌ်၊ ဝိသာခ၊်ယ—ဝိသာခါအား၊ ဝရံ-ဆုကို၊ ယာစိတ္ဝာ - တောင်း၍၊ (တောင်းခြင်းကြောင့်၊) ဒိန္နာနိ-ပေးအပ်ကုန်သော၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-ဂုင်း၊ ဂမိယဘတ္တံ-ဂုင်း၊ ဂိလာနဘတ္တံ-ဂုင်း၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တံ-ဂုင်း၊ ဇုတိ-သို့၊ စတ္တာရိ- ၄ မျိုးကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ပါဋိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတာနေဝ—လာကုန်သည်သာ၊ တတ္ထ- ထို ၄ မျိုးသော ဘတ်တို့တွင်၊ အာဂန္တုကာနံ-က တို့အား၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သော၊ ဘတ္တံ - သည်၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ - ကဘတ်မည်၏၊ သေသေသု—ကြွင်းသော ဘတ်တို့၌၊ ဧသနယော—ဤနည်းတည်း။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ ၄ မျိုးသော ဘတ်တို့တွင်၊ အာဂန္တုက ဘတ္တာနိပိ-အာဂန္တုကဘတ်တို့သည်ဌင်း၊ အာဂန္တုကာပိ-တို့သည်ဌင်း၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊(ဝေံသတိ)၊ သမ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ဘို့၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဧကေကံ- တခုစီကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ယူစေထိုက်၏၊ ဘတ္တေသု—အာဂန္တုကဘတ်တို့သည်၊ အပ္ပဟောန္တေသု-မလောက်ကုန်လသော်၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ- ၏၊ ဧကော - သော၊ အာဂန္တုကော- သည်၊ ပဌမမေဝ-စောစောဂ်ပင်၊ (အစကပင်) အာဂန္ဆာ-၍၊ သမ္ဗံ- သော၊ အာဂန္တုက ဘတ္တံ - ကို၊ အတ္တနော-မိမိဘို့၊ ဂါဟေတ္ဝာ - ယူစေ၍၊ နိသိဒတိ - ထိုင်နေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသော ဘတ်သည်၊ တသ္မေဝ-ထိုရဟန်း၏ အတွက်သာ၊ ဟောတိ၊ [အတ္တနော ဂါဟေတ္ဝာ နေရာ၌ “ ဂဟေတ္ဝာ ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ နောက်၌လည်း “ အတ္တနော အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ” ဟု ရှိသည်၊] ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂတေဟိ-လာကုန်သော၊ အာဂန္တုကေဟိ-တို့သည်၊ တေန-ထို

× × × × × × ×

အာဂန္တုကဘတ္တံ။ ။ “ အာဂန္တုကာနံ+ ဒိန္နံ + ဘတ္တံ ” ဟု ဆိုသောကြောင့် “ဒိန္နံ” ဟူသော အလယ်ပုဒ်ကျသော “ စတုတ္ထိ တဉ္စရိသ် သမာသ် ” ဟု သိရ၏၊ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ကား အာဂန္တုကဘတ္တံ ပုဒ်ကို စတုတ္ထိ တဒတ္ထသမ္ဗန်ထ တပ္ပုရိသ် သမာသ်၌သင်း၏၊ “အာဂန္တုကာနံ-တို့အကျိုးငှါ၊ ဝါ-တို့ဘို့၊ဘတ်-တည်း၊အာဂန္တုကဘတ်-အာဂန္တုကတို့ဘို့ဘတ်”ဟု ပြုပါ၊ ထိုသို့ကဲ့ပြုားရာ၌ အာဂန္တုကတို့အား မပေးရသေးဘဲ ရည်ရွယ်၍ ချက်ပြုတ်အပ်သော ဘတ်အတွက် တဒတ္ထသမ္ဗန်ထ စတုတ္ထိ တပ္ပုရိသ်သမာသ်သင့်၏၊ အာဂန္တုကတို့အား တိုက်ရိုက်ပေးလှူအပ်သောဘတ်အတွက် ဒိန္နအလယ်ပုဒ်ကျသော စတုတ္ထိတပ္ပုရိသ်သမာသ်သင့်၏၊ [ယောဇနာ၌ကား တဒတ္ထသမ္ဗန်ထ စတုတ္ထိတပ္ပုရိသ်သမာသ်ကို “ ဆဋ္ဌီမဇ္ဈေလောပီ တပ္ပုရိသ်သမာသ် ” ဟု ဆိုခဲ့လေ၏၊ အဓိပ္ပါယ်ခရေး စာအုပ်များနှင့်တကွ သဒ္ဒါကျမ်းတို့နှင့် ညှိပါလေ။]

ပဌမ အာဂန္တုက ရဟန်းသည်၊ ဒီန္နာနိ - ပေးအပ်သော ဘတ်တို့ကို၊ ပရိဘုဉ်္ဇိ တမ္ဘာနိ-ကုန်၏၊ ဘေနပိ-ထို ပဌမ အာဂန္တုက ရဟန်းသည်လည်း၊ ဧကံ-တခု သော ဘတ်ကို၊ အတ္တနော—ဘို့၊ ဂဟေတွာ-၍၊ သေသာနိ-ကြွင်းသော ဘတ်တို့ ကို၊ ဒါတမ္ဘာနိ-ကုန်၏၊(အခြား အာဂန္တုကတို့အား ပေးထိုက်ကုန်၏၊)အယံ-ဤပေးဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥဋ္ဌာရော-မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊(တနည်း)၊ အယံ-ဤပေးဝေခြင်းသည်၊ ဥဋ္ဌာရော-မွတ်မြတ်သော ပေးဝေခြင်းတည်း။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင် အာဂန္တုက ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ - ရှေးဦးစွာ၊ (အလျင်)၊ အာဂန္ဆာပိ- လာ၍လည်း၊ အတ္တနော-ဘို့၊ အဋ္ဌဟေတွာ—မယူမူ၍၊ တုဏှီဘူတော-ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊(ဟုတွာ)သစေ နိသီဒတိ-အကယ်၍ ထိုင်နေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပစ္ဆာ - မှ၊ အာဂတေဟိ - လာသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ*-တကွ၊ ပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ ဂဏှိတုမဲ့-ယူထိုက်၏၊ နိစ္ဆံ-အမြဲ၊ အာဂန္တုကာ-တို့သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ အာဂတဒိဝသေယေဝ-ရောက်ရာနေ့၌သာ၊ ဘုဉ်္ဇိတမဲ့- စားထိုက်၏၊ (ပဌမတရက်၌သာ အာဂန္တုက ဘတ်ကို စားထိုက်၏၊) အနန္တရန္တရာ-အကြားအကြား၌၊ စေ အာဂစ္ဆန္တိ-နှ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွေတိဏိ (ဒွတ္တိဏိ)- ၂ ရက် ၃ ရက်ကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ— နေ့တို့ ပတ်လုံး၊ ဘုဉ်္ဇိတမဲ့ -စားနိုင်၏၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ သတ္တာဒိဝသာနိ-၇ ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဘုဉ်္ဇိတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ—အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုတ္တံ—ပြီ၊ [ဤစကားကို ထောက်၍“အာဂန္တုက အသက် ၃ ရက်”ဟုဆိုင်း“၇ ရက် ”ဟုဆိုင်း သတ်မှတ်ကြသည်။]

အာဝါသိကော-အာဝါသိက ရဟန်းသည်၊ ကတ္ထစိ-တစုံတခုသော အရပ်သို့၊ ဂန္ဆာ-၍၊ အာဂတော — ပြန်လာပြီ၊ တေနာပိ - ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-ကို၊ ပရိဘုဉ်္ဇိတမဲ့-သုံးဆောင်နိုင်၏၊(အချို့စာ၌“ဘုဉ်္ဇိတမဲ့”ဟု ရှိ၏၊) ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုအာဂန္တုက ဘတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝိဟာရေ- ၌၊ နိဗန္ဓာပိတံ-စပ်ဖွဲ့စေအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝိဟာရေ-၌၊ ဂါဟေတမဲ့-၏၊ အထ—သို့မဟုတ်၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ (အချို့စာ၌“ဒူရော”ဟု ရှိ၏၊) သစေ ဟောတိ-အံ့၊ အာသနသာလာယ-၌၊ နိဗန္ဓာပိတံ-သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊) အာသနသာလာယ- ၌၊ ဂါဟေတမဲ့-

× × × × × × ×

နိဗန္ဓာပိတံ။ ။မည်သည့် ကျောင်းတိုက်၏ အတွက် “အာဂန္တုကဘတ်” ဟု သတ်မှတ်ထားအပ်သည်ကို “နိဗန္ဓာပိတံ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ သတ်မှတ်ထားလျှင် ထို ကျောင်းတိုက်ထည်း၌နေ၍ ယူစေရမည်၊ [နိဗန္ဓာပိတံတိ အသုကဝိဟာရသာတိ နိယမိတံ၊— သာရတ္ထ၊ နိဗန္ဓာပိတန္တိ အသုကဝိဟာရေ အာဂန္တုကာ ဘုဉ်္ဇန္တူတိ နိယမိတံ၊— ဝိမတိ။]

၏၊ [“မည်သည့် ဆွမ်းစားစရပ်၌ အာဂန္တုကဘတ်”ဟု သတ်မှတ်ထားလျှင် ဆွမ်းစားစရပ်၌ ယူစေထိုက်သည် - ဟူလို။] ပန - ဆက်၊ ဒါယကာ - တို့သည်၊ အာဂန္တုကေသု - တို့သည်၊ အသတိ — မရှိကုန်လသော်၊ အာဝါသိကာပိ— တို့သည်လည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တု - ပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ - ကုန်အံ့၊ (စေံသတိ၊ အာဝါသိကာနံပိ - တို့အားလည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ - ၄ါ၊) ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏။

ဂမိယဘတ္တေပိ - ၌လည်း၊ အယမေဝ—ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်ပင်၊ ကထာမဂ္ဂေါ— စကားအစဉ်တည်း၊ [အချို့စာ၌“အယမေဝ ကထာ”ဟု ရှိ၏၊ ဂမိသတိတိ ဂမိကော၊ ကကို ယပြု၊ ဂမိယသ+ဘတ္တံ ဂမိယဘတ္တံ၊] အယံ ပန - ဤဆိုအပ်သတ္တံကား၊ ဝိသေသော - အထူးတည်း၊ အာဂန္တုကော - သည်၊ အာဂန္တုကဘတ္တမေဝ - ကိုသာ၊ လဘတိ - ၏၊ ဂမိကော - ဂမိက ရဟန်းသည်၊ အာဂန္တုကဘတ္တမှိ - ကိုဂုင်း၊ ဂမိယဘတ္တမှိ - ကိုဂုင်း၊ (လဘတိ)၊ အာဝါသိကော ပိ - သည်လည်း၊ပက္ကမိတုကာမော - အရပ်တပါး သို့ဖဲသွားလိုသည်၊ (သမာနော - သော်၊) ဂမိကော - ကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တဿာ - ကြောင့်၊ ဂမိယဘတ္တံ - ကို၊ လဘတိ - ၏၊ ပန - ဆက်၊ အာဂန္တုက ဘတ္တံ - ကို၊ (လဘတိ) ယထာ - ရသကဲ့သို့၊ ဧဝံ - တူ၊ ဣဒံ - ဤဂမိယဘတ်ကို၊ ဒွေဒိဝသာနိ ဝါ - ၂ ရက်တို့ပတ်လုံး သော်ငင်း၊ တီဏိဒိဝသာနိ ဝါ - ၃ ရက်တို့ပတ်လုံးသော်ငင်း၊ သတ္တာဒိဝသာနိ ဝါ - ၇ ရက်တို့ပတ်လုံးသော်ငင်း၊ နလဘတိ - မရအပ်၊ ဂမိသာမိ—သွားအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ဘုတ္တော - စားပြီးလည်း၊(ဟုတ္တာ)၊တံဒိဝသံ - ထိုနေ့၌၊ ကေနစိဒေဝ - တစုံတခုသောလျှင် ဖြစ်သော၊ ကာရဏေန - အကြောင်းကြောင့်၊ နဂတော - မသွားဖြစ်သည်၊(သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ)၊ပုနဒိဝသေပိ - နောက်နေ့၌လည်း၊ ဘုဉ်ဇိတုံ - ၄ါ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ (ကသ္မာ - ကြောင့်နည်း၊) သဉ္ဉာဟတ္တာ—ခရီးသွားမည်ဟု အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဂမိယာမိ — သွားအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ဘုတ္တာသ - စားပြီးသော ရဟန်း၏၊ စောရာဝါ - သူပုန်တို့သည်သော်လည်း၊ ပန္ထံ - လမ်းကို၊ ရုန္ဓန္တိ - ပိတ်ဆို့ကုန်အံ့၊ ဥဒကံဝါ - ရေသည်သော်လည်း၊(ပန္ထံ ရုန္ဓတိ - အံ့၊) ဒေဝေါဝါ - မိုးယိုးသည်သော်လည်း၊ ဝဿတိ - ရွာအံ့၊ သတ္ထောဝါ - အဖေါ်ကုန်သည် အပေါင်းသည်သော်လည်း၊

× × × × × × ×

ဂမိကော၊ပေ၊ဂမိယဘတ္တမှိ။ ။အာဂန္တုကဆိုသည်မှာ အဝေးအရပ်မှလာ၍ ဤအရပ်၌နေသူတည်း၊ ဂမိကဆိုသူကား ယခုသွားမည့်ပုဂ္ဂိုလ်လည်းဖြစ်နိုင်၏၊ အဝေးမှ ခရီးသွားရင်း ခေတ္တတည်းခိုနေသူလည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဂမိကပုဂ္ဂိုလ်သည် အာဂန္တုကဘတ် , ဂမိယဘတ် ၂ မျိုးလုံးကို ရနိုင်သည်၊ [ဂမိကော အာဂန္တုကဘတ္တမှိတိ ဂါမန္တရတော အာဂန္ဆာ အဂူပသန္တေန ဂမိကစိတ္တေန ဝသိတ္ဝာ ပုန အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အာဝါသိကဿ ပန ဂန္တုကာမဿ ဂမိကဘတ္တမေဝ လဗ္ဘတိ၊-ဝိမတိ။]

နဂစ္ဆတိ - မသွားဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) သဥ္ဇသ်ာဟေန - ခရီးသွားမည် ဟု အားထုတ်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သည်၊ (သမာနေန - ဖြစ်လသော်၊) ဘုဉ္ဇိတမ္ဗံ - စားနိုင်၏၊ ဧတေ ဥပဒ္ဒဝေ-ဤဘေးရန်တို့ကို၊ ဩလောကေန္တေန-ကြည့်နေစဉ်၊ ဒွေတယော (ဒွတ္တယော) ဒိဝသေ- ၂ ရက် ၃ ရက်တိုပတ်လုံး၊ ဘုဉ္ဇိတုံ - ၎၊ ဝဋ္ဋတိ—၏၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဂမိဿာမိ- ခရီးသွားအံ့၊ ဣတိ—ဤသို့၊ လေသံ- အမြွက်ကို၊ ဩဒ္ဓေတွာ - ထောင်၍၊ ဘုဉ္ဇိတုံ—၎၊ နလဗ္ဘတိ-မရအပ်။

ဂိလာနဘတ္တမိ-ကိုလည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ သမ္ပေသံ-ကုန်သော၊ ဂိလာနာနံ- တို့အား၊ သစေ ပဟောတိ- အကယ်၍ လောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သမ္ပေသံ-အလုံးစုံသော ဂိလာနတို့အား၊ ဒါတမ္ဗံ - ၏၊ နောစေ (ပဟောတိ)- အကယ်၍ မလောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဂါဟေတမ္ဗံ-၏၊ ဧကော-တပါးသော၊ဂိလာနော-သည်၊ အရောဂရူပေါ-ရောဂါမရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်၊ (ရောဂါပျောက်ပုံရနေသည်၊) (ဟောတိ-၏၊)အန္တောဂါမံ-ရွာတွင်းသို့၊ ဂန္တုံ - သွားခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ - စွမ်းနိုင်၏၊ ဧကော - သည်၊ (အန္တောဂါမံ ဂန္တုံ၊) နသက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဟာဂိလာနောနာမ-မဟာဂိလာနမည်၏၊ ဧတသ-ဤ မဟာဂိလာနအား၊ ဂိလာနဘတ္တံ - ကို၊ ဒါတမ္ဗံ - ၏၊ ဒွေ - ၂ ပါးကုန်သော၊ မဟာဂိလာနာ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ရှိကုန်အံ့၊) ဧကော-တပါးသည်၊ လာဘီ-လာဘ်ရှိသည်၊ အဘိညာတော- အလွန် ထင်ရှားသည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ ဗဟုံ - များစွာ၊ ခါဒနီယံ - ကိုဎင်း၊ ဘောဇနီယံ-ကိုဎင်း၊ လဘတိ-၏၊ ဧကော-သည်၊အနာထော-ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ အပ္ပလာဘတာယ-နည်းသောလာဘ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တောဂါမံ-သို့၊ ပဂိသတိ- ဝင်ရှာ၏၊ ဧတသ- ဤ အနာထ မဟာဂိလာနအား၊ ဂိလာနဘတ္တံ-ကို၊ ဒါတမ္ဗံ-၏။

ပန-ဆက်၊ ဂိလာနဘတ္တေ-၌၊ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒေါ-ရက်အပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ယာဝ-လော်၊ ရောဂေါ-သည်၊ နဝူပသမ္မတိ-မငြိမ်းသေး၊ သပ္ပါယဘောဇနံ - လျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ အဘုဉ္ဇန္တော - မစားရလသော်၊ နယာပေတိ-ရှည်သောအခွန့်သို့မရောက်စေနိုင်၊ ဝါ-မမျှဘ၊ တာဝ-ထိုရောဂါ မငြိမ်းသမျှကာလပတ်လုံး၊ ဘုဉ္ဇိတမ္ဗံ-စားနိုင်၏၊ ပန-ဗျတိရိတ်၊ ယဒါ-အကြင်

× × × × × × ×

လေသံ ဩဒ္ဓေတွာ။ ။လေသံ ဩဒ္ဓေတွာတိ ဝုတ္တတ္တာ လေသာဘာဝေ ယာဝ ဂမနပရိဗန္ဓော ဝိဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဉာပိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊—ဝိမတိ၊ "အမြွက်ထောင်ခြင်းမဟုတ်, ရိုးရိုးစိတ်ထားဖြင့် ခရီးသွားမည်ဟု ကြံနေစဉ် အကြောင်းမညီညွတ်ခဲ့သော်၍ သွားဘို့လုလွလည်း မငြိမ်းခဲ့အေးလျှင် ၂ ရက် ၃ ရက်စားခဲ့ကောင်းသည်" ဟူလို။

အခါ၌၊ မိဿကယာဂုံဝါ - ရောနှောအပ်သော ယာဂုကိုသော်၎င်း၊ မိဿက ဘတ္တံဝါ— ရောနှောအပ်သော ဆွမ်းကိုသော်၎င်း၊ ဘုတ္တာဿ - စားပြီးသည်၊ (သမာနဿာ)ဒိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရောဂေါ-သည်၊ နကုပ္ပတိ-မပေါက်ပြန်၊ ဘတ္တော-ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ နဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-မစားထိုက်။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တာဒ္ဒီ - ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကိုလည်း၊ (ဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသောရဟန်းအား လူအပ်သောဘတ်ကိုလည်း၊ ပိဖြင့် ဂိလာနဘတ်ကိုပေါင်း၊) ယံ - အကြင် ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်သည်၊ သမ္ဗေသံ - အလုံးစုံသော ဂိလာနုပဋ္ဌာကရဟန်းတို့အား၊ ပဟောတိ-လောက်၏၊ တံ- ထို ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကို၊ သမ္ဗေသံ- အလုံးစုံသော ဂိလာနုပဋ္ဌာကရဟန်းတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ (သမ္ဗေသံ - တို့အား၊) နောစေ ပဟောတိ - အကယ်၍ မလောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ဧဒဒ္ဒိ-ဤဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကိုလည်း၊ ဒ္ဝိသု- ၂ ပါးကုန်သော၊ ဂိလာနေသု-ဂိလာန, မဟာဂိလာနဘို့တွင်၊ မဟာ ‘လာနုပဋ္ဌာကဿ-မဟာဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းဘို့၊ ဂါဟေဘဗ္ဗံ-၏၊ (၂ မျိုးလုံး မပေးလောက်လျှင် မဟာဂိလာနုပဋ္ဌာကကို ယူပါစေ၊) ဒ္ဝိသု- ၂ ပါးကုန်သော၊ မဟာဂိလာနေသု- တို့တွင်၊ အနာထ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ-ကိုးကွယ်ရာမရှိသော ဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသောရဟန်းဘို့၊ (ဂါဟေတဗ္ဗံ- ၏။)

ယံ ကုလံ - အကြင် အမျိုးသည်၊ ဂိလာနဘတ္တာဒ္ဒိ - ကိုဂင်း၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တာဒ္ဒိ- ကိုဂင်း၊ ဒေတိ- ပေးလျှ၏၊ တတ္ထ- ထိုအမျိုး၌၊ ယဿ ဂိလာနဿ- ၏ အထံသို့၊ ဘတ္တံ-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ တဒုပဋ္ဌာကဿာပိ- ထိုဂိလာနကို ပြုစု

× × × × × × ×

မိဿကယာဂုံ။ ။သားငါးမပါဘဲ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စသည်ဖြင့် ရောနှော၍ ကြိုအပ်သောယာဂုကို “ မိဿကယာဂု ” ဟု ခေါ်၏၊ ဤ မိဿကယာဂုကိုပင် အချို့နေရာ၌ “ အမ္မိလယာဂု (ပြုံးစပ်ယာဂု) ” ဟု ခေါ်သည်၊ ပဏ္ဏာဖလကဋ္ဌရ မိဿကာ (သစ်ရွက်, သစ်သီး , သစ်ညှောက်ဘို့ဖြင့် ရောနှောအပ်သော၊) အမ္မိလယာဂုဝါ၊ပေ၊ ပဝါရဏံ နဇနေတိ၊- ပါစိတ်, ဘောဇနဝဂ်, ပဋ္ဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ သာကပဏ္ဏံ (ဟင်းရွက်ကို) ပက္ခိပိတ္ဝာ ကဏာ တဏ္ဍုလေဟိ (ဆန်ကျိုး, ဆန်ကွဲတို့ဖြင့်၊) အမ္မိလယာဂုံ ပစိတ္ဝာ ထပေဟိ အမ္မ၊ — သမ္မောဟဝိနောဒနီ သတိပဋ္ဌာနာ ဝိဘင်္ဂအဖွင့်၊ [ယောဇနာဋ္ဌကား “မိဿကယာဂုန္တိ နာနာ တဏ္ဍုလေ မိဿေတ္ဝာ ပစိတံ ယာဂုံ”ဟု ဖွင့်လေ၏။]

မိဿကဘတ္တံ။ ။မိဿကဘတ္တဟူသည်ကား ဟင်းအမျိုးမျိုးနှင့် ရောသောဘတ်တည်း၊ ရှေးတုန်းက ဆွမ်းခံရာ၌ ဟင်းခွက် သီးခြားမရှိ၊ ပတ္တပိဏ်ခံသူအား လောင်းသကဲ့သို့ ဟင်းအမျိုးမျိုးရောရှိ လောင်းထည့်ကြ၏၊ ထိုသို့ လောင်းထည့်ရာ၌ သပွါယဖြစ်သော ဟင်းသာမက, သပွါယမဖြစ်သောဟင်းမှာလည်း ပါဝင်၏၊ ထိုသို့ရောနှောသောကြောင့် “မိဿကဘတ်”ဟု ခေါ်သည်။

လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းဘိုလည်း၊ တတ္ထော - ထိုအမျိုးဌိပင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ- ၏၊ (ဂိလာနဘိုယူသောအခါ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘိုလည်း တခါတည်း ယူနိုင်အောင် ဤသို့ စိမံသည်၊) ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တော်ပိ - ဌိလည်း၊ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒေါ- ရက် အပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဂိလာနော- သည်၊ လဘတိ-(ဂိလာနဘတ်ကို)ရ၏၊ တာဝ-လောက်၊ အဿ-ထိုဂိလာန၏၊ ဥပဋ္ဌာကောပိ-အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ လဘတိ- (ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကို) ရ၏။

ဇုတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ စတ္တာရိ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဇုမာနိဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိန္နာနိ-လှူအပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ကိ - အဘယ်သို့လျှောက်၍ လှူအပ်ကုန်သနည်း၊) အာဂန္တုက ဂမိက ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ - အာဂန္တုကရဟန်း , ဂမိကရဟန်း , ဂိလာနုပဋ္ဌာကရဟန်းတို့သည်၊ မမ-တပည့်တော်၏၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏ္ဟန္တု- ခံယူကြပါကုန်၊ ဇုတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊ (ဒိန္နာနိ သစေ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ၊) ပိဏ္ဍပါတိကာနမ်ို-တို့အားလည်း၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊[ပိဏ္ဍပါတိကာနမ်ို ဝန္တတိတိ ဘိက္ခန္တိ ကဒ်ိယဝေါဟာရေန ဝုတ္တတ္တာ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ်ို ဝန္တတိ၊-ယောဇနာ၊] ပန-ဗျတိရိက်၊ အာဂန္တုကာဒီနံ-အာဂန္တုက အစရှိသူတို့ဘို့၊ ဘတ္တံ - ဘတ်ကို၊ နိဗန္ဓာပေမိ - အမြဲ စပ်ဖွဲစေပါ၏၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်များဘို့ အမြဲလှူပါ၏၊) မမ- ၏၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏ္ဟန္တု-ခံယူပါကုန်၊ ဇုတိဧဝံ-သို့ လျှောက်၍၊ ဒိန္နာနိ-လှူအပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ- တို့အား၊ နဝန္တတိ-မအပ်၊ [ဘတ္တန္တိ အကဒ်ိယဝေါဟာရေန ဝုတ္တတ္တာ နဝန္တတိ၊-ယောဇနာ။]

အပရာနိပိ- အာဂန္တုကဘတ် စသည်တို့မှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဓုရဘတ္တံ - အမြဲမပြတ် လှူအပ်သောဘတ်၎င်း၊ ကုဋိဘတ္တံ - ကျောင်းအား လှူအပ်သောဘတ်၎င်း၊ ဝါရကဘတ္တံ - အလှည့်ကျအားဖြင့် လှူအပ်သောဘတ်၎င်း၊ ဇုတိ-ဤသို့၊ တိဏ္ဏံ-၃ မျိုးကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊) တတ္ထ- ထို ၃ မျိုးသောဘတ်တို့တွင်၊ နိစ္စဘတ္တံ - နိစ္စဘတ်ကို၊ ဝါ- အမြဲမပြတ် လှူအပ်သောဘတ်ကို၊ ဓုရဘတ္တန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏၊ [ဓုရဘတ္တံတိ ဇေတ္ထ ဓုရသဒ္ဒဿ ဓုဝသဒ္ဒေန အတ္ထတော သဒိသတ္တာ နိစ္စဇေတ္ထာဘိ အာဟ- နိစ္စဘတ္တံ ဝုစ္စတီတိ၊- ယောဇနာ၊] တံ- ထို နိစ္စဘတ်သည်၊ သံဃိကံစ- သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော ဘတ်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလိကံစ - ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်သော ဘတ်၎င်း၊ (ဇုတိ- သို့၊) ဒုဝိဓံ — ၂ ပါးအပြားရှိ၏၊ တတ္ထ— ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ သံဃိကေ- သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သောဘတ်၌၊ [ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ။] ယံ - အကြင်ဘတ်ကို၊ သံဃသ-အား၊ ဓုရဘတ္တံ-ဖြစ်သောဘတ်ကို၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏၊ ဇုတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ နိဗန္ဓာပိတံ-ဖွဲစပ်စေအပ်ပြီ၊ (သတ်မှတ်အပ်ပြီ၊) တံ- ထိုဘတ် သည်၊ သလာက

ဘတ္တာဂတိကံ- သလာကဘတ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ (သလာကဘတ်နှင့် အလားတူ၏၊) ပန-ဆက်၊ မမ-၏၊ နိဗန္ဓံ-အမြဲဖွဲ့စပ်အပ်သော၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှန္တု-ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္ဝာ- လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ- လှူအပ်သော ဘတ်သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ-တို့အားလည်း၊ ဝန္ဒတိ-၏။

ပဂ္ဂလိကေပိ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်သော ဘတ်၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) တုမှာကံ- တို့အား၊ ဓုရဘတ္တံ- ကို၊ ဒမ္မိ- လှူပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဓုတ္တေ-လျှော်ဆအပ်သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကော-သည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊) နှ ဝန္ဒတိ-မအပ်၊ ပန-အနွယ၊ မမ-၏၊ နိဗန္ဓံ-သော၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဂဏှထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ - သော်၊ (ပိဏ္ဍပါတိကဿ- အား၊) ဝန္ဒတိ၊ သာဒိတဗ္ဗံ-သာယာထိုက်၏၊ (ဝန္ဒတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ကတိပါဟေ-အနည်းငယ်သော ရက်သည်၊ ဝိတိဝတ္တေ - ကျော်လွန်လသော်၊ ဓုရဘတ္တံ - ကို၊ ဂဏှထ—ပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ သစေပိ ဝဒတိ - အကယ်၍မူလည်း လျှောက်စေဦးတော့၊ (ဘတ္တဟူသော အကပ္ပိယစကားဖြင့် လျှောက်စေဦးတော့၊ ဧဝံသတိပိ၊)မူလေ-အရင်း၌၊ ဝါ- အစတုန်းက၊ သုဒ္ဓ- ကောင်းစွာ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတတ္တာ- လက်ခံအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝန္ဒတိ - ၏၊ (“ ဘိက္ခံ ဂဏှထ ” ဟု လျှောက်တုန်းကပင် လက်ခံအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အပ်၏။)

[ကုဋိဘတ္တံနာမကို နောက်မှပေးမည်၊] ယံ - အကြင်ဘတ်ကို၊ သံဃသ-သံဃာတော်ဘို့၊ အာဝါသံ- ကျောင်းကို၊ ကာရေတ္ဝာ - ဆောက်လုပ်စေပြီး၍၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ သေနာသနဝါသိနော-ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အမှာကံယေဝ- တို့၏သာ၊ ဘတ္တံ- ကို၊ ဂဏှန္တု-ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ- တို့အားလည်း၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏၊ ပန- ဆက်၊ ယံ-အကြင် ကုဋိဘတ်ကို၊ ပဂ္ဂလေ- ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ပသိဒိတ္ဝာ- ကြည်ညိုး၍၊ တဿ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့၊ အာဝါသံ- ကျောင်းကို၊ ကတ္ဝာ- ၍၊ တုမှာကံ- တို့အား၊ ဒေမ-လှူပါ၏ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုကုဋိဘတ်သည်၊ တဿေဝ- ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ [“ တဿဝါ အာဝါသံ ကတ္ဝာ”ဟု အချို့စာ၌ ဝါရှိ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကြည်ညိုး၍လှူရုံဖြင့် ကုဋိဘတ္တ မဖြစ်

နိုင်သေး၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုခြင်း ပဌမ ကျောင်းဆောက်ပြီးမှ လူအပ်သော ဘတ်သာ "ကုဋီဘတ်"ဖြစ်နိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် "တသံဝါ" ဟု ထိုပုဂ္ဂိုလ် အတွက် သီးခြားကျောင်းဆောက်ပုံကို ပြဘွယ်မလို၊] တသ္မိ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ကုဋီဘတ်လူအပ်ရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊)ကတ္တုစိ-ဘုံစုံတခုသောအရပ်သို့၊ ဂတေ-သွားလသော်၊ နိသိတကေဟိ- မှီခြင်နေသော တပည့်တို့သည်၊ ဘုဉ္ဇိတုံ-စားနိုင်၏။

["ကုဋီဘတ္တံနာမ ယံ"ဟု ရှိသကဲ့သို့ "ဝါရဘတ္တံ နာမ ယံ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ကုဋီဘတ္တံ နာမတုန်းကလည်း အချို့ စာအုပ်တို့၌ "ယံ"မပါ၊ ထို့ကြောင့် မပါလျှင် မပါချင်း, ပါလျှင် ပါချင်းတူမှ ကောင်းသည်၊] ဝါရဘတ္တံနာမ - မည်သည်၊ ဒုတ္ထိက္ခသမယေ - ၌၊ ဝါရေန - အလှည့်ကျ အားဖြင့်၊ ဘိက္ခူ - တို့ကို၊ ဇဂ္ဂိသာမ- စောင့်ရှောက်ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဓုရဂေဟတော - ပဓာနဖြစ်သော အိမ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ -၍၊ ဒိန္နံ - လူအပ်သော ဘတ်တည်း၊ [ဝါရေန + ဒိန္နံ ဘတ္တံ ဝါရဘတ္တံ၊] တဒ္ဓိ- ထို ဝါရဘတ်သည်လည်း၊ ဘိက္ခာဝစနေန - ဆွမ်းဟူသော စကားဖြင့်၊ ဒိန္နံ - လူအပ်သည်၊ (သမာနံ -သော်၊) ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝန္ဒတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ဝါရဘတ္တံနှိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ (လျှံ၍ လူအပ်သော်၊)သလာကဘတ္တဂတိကံ-သလာကဘတ်နှင့် အလားတူသည်၊ ဟောတိ။

တဏ္ဍုလဒါနိ-ဆန်အစရှိသည်တို့ကို၊ သစေ ပေသေန္တိ-အကယ်၍ ပို့ကုန်အံ့၊ (ကိ- အဘယ်သို့လျှောက်၍ ပို့ကုန်သနည်း၊) သာမဏေရာ - တို့သည်၊ ပစိတ္ဝာ-ချက်၍၊ ဒေန္တု- ကပ်လှူကြပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်၍၊ (သစေ ပေသေန္တိ၊ ဧဝံ သတိ၊) ပိဏ္ဍပါတိကာနံ- တို့အား၊ ဝန္ဒတိ-၏၊ [ရှေးရှု ပို့အပ်သော ဘိက္ခာဖြစ်သောကြောင့် အပ်၏၊ တဏ္ဍုလာဒါနိပေသေန္တိ ၊ပေ၊ ဝန္ဒတိတိ-အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခတ္တာ ဝန္ဒတိ၊-ဋီကာ။] ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ တီဏိ-သုံးမျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိစ-ဤ ဓုရဘတ်, ကုဋီဘတ်, ဝါရဘတ်တို့ဝင်း၊ စတ္တာရိ- ၄ မျိုးကုန်သော၊ အာဂန္တုကဘတ္တာဒိနိစ- အာဂန္တုကဘတ် အစရှိသော ဘတ်တို့ဝင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္တ-၇ မျိုးသောဘတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တာနိ-ထို ၇ မျိုးသော ဘတ်တို့သည်၊ သံဃဘတ္တာဒီဟိ- သံဃဘတ် အစရှိသည်တို့နှင့်၊ သဟ- တက္ခ၊ စုဒ္ဒသ- တဆဲ့လေးမျိုးကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

ပန- ဝါဒန္တရ၊ အဋ္ဌကထာယံ - ရှေး မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝိဟာရဘတ္တံ-ဝိဟာရဘတ်ဝင်း၊ အဋ္ဌကဘတ္တံ-ဝင်း၊ စတုက္ကဘတ္တံ-ဝင်း၊ ဂဠုကဘတ္တံ - ဝင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အညာနိပိ-အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရိ-(၄)မျိုးကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပုတ္တာနိ-ဆိုအပ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ- ထို (၄) မျိုးသောဘတ်တို့တွင်၊ ဝိဟာရဘတ္တံ နာမ-မည်သည်၊ ဝိဟာရေ - ကျောင်းတိုက်၌၊ တတြုပ္ပါဒဘတ္တံ-

ထိုကျောင်းတိုက်၌ ဖြစ်သော ဘတ်တည်း၊ (ထိုကျောင်းတိုက်၌ လူထားအပ်သော လယ်, ယာ, စသည်တို့မှ ဖြစ်သောဘတ်တည်း၊)တံ-ထို ဝိဟာရဘတ်ကို၊ သံဃဘတ္တေန - ဖြင့်၊ ဂဟိတံ- သွင်းယူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထို ဝိဟာရဘတ်သည်၊ (ဝန္ဒတိ ၌စပ်၊) တိသမဟာဝိဟာရ , စိတ္တလပဗ္ဗတာဒီသု — တိသမည်သော ကျောင်းတိုက်ကြီး , စိတ္တလတောင်ကျောင်း အစရှိသော ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တေဟိ - ပဋိသန္ဓိဒါသို့ ရောက်ပြီးကုန်သော၊ ဝါ— ရောက်အပ် ရအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ် ရှိကုန်သော၊ ဒီဃာသဝေဟိ - ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် လက်ခံအပ်သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမွိ-တို့အားလည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးစားခြင်းငှါ၊ သက္ကာ - တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ပိဏ္ဍပါတိကပုဂ္ဂိုလ်တို့သော်မှ သုံးစားကောင်းလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ- ခံယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (လူတုန်းက ဘိက္ခာနာမည်ဖြင့် ခံယူထားသောကြောင့်၊) တာဒိသေသု— ထိုကဲ့သို့ရှိအပ်ကုန်သော၊ ဌာနေသု- အရပ်တို့၌၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမွိ- တို့အားလည်း၊ ဝန္ဒတိ-၏။

ပန-ကား၊ အဋ္ဌန္နံ-ဂ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ- တို့အား၊ ဒေမ-လူပါကုန်၏၊ စတုန္နံ- နှံသော၊ (ဘိက္ခူနံ)ဒေမ- ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ - ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ- လူအပ်သောဘတ်သည်၊ အဋ္ဌကဘတ္တဥ္စေဝ-အဋ္ဌကဘတ်မည်သည်ရင်း၊ စတုက္ကဘတ္တဥ္စ-မည်သည်ရင်း၊(ဟောတိ၊) [အဋ္ဌန္နံ+သမူဟော အဋ္ဌကော၊ အဋ္ဌကဿ-ရဟန်းရှစ်ပါး အပေါင်းအား၊ ဒိန္နံ+ ဘတ္တံ အဋ္ဌကဘတ္တံ၊ စတုက္ကဿ + ဒိန္နံ+ ဘတ္တံ စတုက္ကဘတ္တံ၊] တမွိ -- ထိုဘတ်သည်လည်း၊ ဘိက္ခာပစနေန - ဘိက္ခာဟူသော စကားဖြင့်၊ ဒိန္နံ-လူအပ်သည်၊ (သမာနံ) ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝန္ဒတိ၊ မဟာဘိသခ်ါရေန-ကြီးကျယ်စွာ ပြုပြင်စီမံရခြင်းရှိသော၊ အတိရသက ပူပေန-အလွန်အရသာရှိသော မုံတမျိုးဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေပြီး၍၊ ထကေတွာ - ပိတ်၍၊ ဒိန္နံ - လူအပ်သောဘတ်သည်၊ ဂဠုကဘတ္တံနာမ—မည်၏၊ တိဏ္ဏံ- ၃ မျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ — ဤဘတ်တို့သည်၊ သလာကဘတ္တဂတိကာနေဝ-သလာကဘတ်နှင့် အလားတူကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)။

× × × × × × ×

ဂဠုကဘတ္တံ ။ ။ ပတ္တံ ပူရေတွာ ထကေတွာ ဒိန္နန္တိ "ဂဠုကဘတ္တံ ဒေမာ"တိ ဒိန္နံ၊– သာရတ္ထ၊ ဂုဟိယတေ – လျှို့ဝှက်အပ်၏၊ ဣတိ ဂဠုံ၊ ဂုဟဓာတ်, တ– ပစ္စည်း၊ ဟန္ဒေဟိဟော, ဟသဒ္ဒေဝေါ အဒဟနဟာနံသုတ်ဖြင့် တပစ္စည်းကို ဟပြု၊ ဓာတွန် ဟ-ကို ဠပြု၊ နောက် ဟကပ်၊ မောဂ္ဂလ္လာန် ခါဒိကတ္တာ ၁၄၈ သုတ်ဖြင့် ဂု၏ ဥကို ဥဒီဃပြု၍ "ဂူဠ"ဟု ပြီးစေ၊ ဂုဠံယေဝ ဂူဠကံ၊ ဂူဠကံ+စ+တံ+ဘတ္တံစာတိ ဂူဠကဘတ္တံ၊ [ယောဇနာဋ္ဌကား"ထကေတွာ ဒိန္နန္တိ ဣမိနာ ဂုဟိတွာ ဒါတဗ္ဗံ ဂဠုကံ၊ တမေဝ ဘတ္တံ ဂူဠကဘတ္တန္တိ ဝုစနတ္ထံ ဒဿေတိ"ဟု ဆိုလေ၏။]

အပရမ္ပိ - အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဂုဠကဘတ္တံနာမ - မည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိသေး၏၊ ဣဓ - ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စေ - အချို့ကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ မဟာဓမ္မသဝနဋ္ဌေ - ကြီးစွာသော တရားနာပွဲကိုဂင်း၊ ဝိဟာရပူဇာဋ္ဌေ-ကျောင်းပူဇော်ပွဲကိုဂင်း၊ ကာရေတ္ဝာ-ပြုစေ၍၊ သကလသံဃဿ-အလုံးစုံသော သံဃာအား၊ ဒါတုံ-ဌ၊ နသင်္ကောမ- မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဒွေတီကာ (ဒွတ္တိကာ) ဘိက္ခုသတာနိ- နှစ်ရာ, သို့မဟုတ် သုံးရာသော ရဟန်းတို့သည်၊ အမ္ဗာကံ- တပည့်တော်တို့၏၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဂဏှန္တု-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောံ၍၊ ဘိက္ခုပရိဏ္ဍာဒဂာနနတ္ထံ-ရဟန်းအပိုင်းအခြားကို သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဂုဠကေ-တင်လဲခဲတို့ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်၏၊ (စာရှိအတိုင်း ပေးပါသည်၊) ဣဒံ- ဤဂုဠကဘတ်သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ စီဝရကမ္မာဒီနိ ကောဇေ - ၌၊ စီဝရဘာဇနီယံ - သင်္ကန်းဝေနည်းကိုဂင်း၊ ဣမသ္မိံ သေနာသန

× × × × × × ×

အပရမ္ပိ ဂုဠကဘတ္တံ။ ။ဂုဠကေဟိ-တင်လဲခဲ့တို့နှင့် တကွ+ဒါတဗ္ဗံ+ဘတ္တံ ဂုဠကဘတ္တံ၊ "သံဃာအရေအတွက် မည်မျှရှိ၏" ဟု မသိရ၍ သံဃာ၏ အပိုင်းအခြားကို သိခြင်းအကျိုးငှါ ညနေပိုင်း၌ သံဃာအား လုံးပင့်ပြီးလျှင် တင်လဲခဲ့တို့ကို လောင်းလှူ၏၊ ထို့နောက် တင်လဲခဲကုန်သလော် အရေအတွက်ကြည့်၍ တိုက်သံဃာရှိသမျှကို သိရ၏၊ နက်ဖန်နံနက်၌ ထိုအရေအတွက် လောက်အောင် ချက်၍ လောင်းလှူအပ်သောဘတ်ကို "ဂုဠကဘတ်" ဟု ခေါ်သည်၊ ["ဂုဠတခဲသည် ထန်းသီးမှည့် ပမာဏရှိ၏" ဟု ဋီကာ ဆို၏။]

စဉ်းစားဘွယ်။ ။ပြအပ်သော အဓိပ္ပါယ်၌ တိုက်သံဃာအကုန်၏ အရေအတွက်ကို မသိရ၍ တင်လဲခဲ့ကို ပဌမလှူ၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ ယခုစာအုပ်တို့၌ကား "သကလသံဃဿ ဒါတုံ နသင်္ကောမာတိ ဒွေတီကာ (ဒွတ္တိကာ) ဘိက္ခုသတာနိ အမ္ဗာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တူတိ ဘိက္ခုပရိဏ္ဍာဒဂာနနတ္ထံ" ဟု ဝတ္ထုရ၏၊ "နှစ်ရာ သို့မဟုတ် သုံးရာတို့သည် တပည့်တော်တို့၏ ဆွမ်းကို ခံယူကြပါ" ဟု လျှောက်နိုင်လျှင် ဘိက္ခုပရိဏ္ဍာဒကို မသိစရာ မရှိ, သိပြီးဖြစ်သည်သာ၊ ထိုသို့ သိပြီးဖြစ်လျှင် တင်လဲခဲ့တို့ကို လောင်းလှူ၍ ဘိက္ခုအရေအတွက်ကို နှိုင်းချိန်ဘွယ် မလိုတော့၊ ထို့ကြောင့် " စာအုပ်တို့၌ ပါဠိပျက်နေသည်" ဟု ထင်ပါသည်။

မိမိအယူ။ ။"သကလသံဃဿ ဒါတုံ"ကို ဘိက္ခုပရိဏ္ဍာဒဂာနနတ္ထံ၌ စပ်ပါ၊ "တိုက်သံဃာအားလုံးအား လှူခြင်းငှါ (လှူလို၍) ဘိက္ခုပရိဏ္ဍာဒကို သိခြင်းအကျိုးငှါ တင်လဲခဲ့တို့ကို လှူကြသည်" ဟူလို၊ "နသင်္ကောမာတိ" ဟု ဋီကာလည်းမရှိစေရ၊ ရှေးစာအုပ်၌လည်း မရှိ၊ ထို့ကြောင့် " နသင်္ကောန္တိ ဒွေတီကာ (ဒွတ္တိကာ) ဘိက္ခုသတာနိ အမ္ဗာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တူတိ ဝတ္တုံပိ = ၂ ရာ သို့မဟုတ် ၃ ရာသော ရဟန်းတို့သည် တပည့်တော်တို့၏ဆွမ်းကို ခံယူကြပါဟု လျှောက်ခြင်းငှါလည်း မစွမ်းနိုင်ကြ" ဟု ရှေ့သို့လှည့်၍ စပ်စေလိုပါသည်၊ ထို့နောက် "ဝတ္တုံပိတိ" ဟု ဋီကာရှိစေ၍ " ဋီကာ ဘိက္ခုပရိဏ္ဍာဒဂာနနတ္ထံ-ထို့ကြောင့် ရဟန်းအပိုင်းအခြားကို သိခြင်းငှါ" ဟု ဆက်ပါ။]

ကၠန္ဓကေ – ဤ သေနာသနက္ခန္ဓကဌ္ဌ၊ သေနာသနဘာဇနီယဥ္စေဝ – ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ ဝေနည်းကိုဎင်း၊ (ပန-အနက် မရှိ၊) ပိဏ္ဍာပါတဘာဇနီယဥ္စ-ဆွမ်း ဝေနည်းကိုဎင်း၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။

[ဣတိ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံဖြင့် ရှေးဆိုအပ်ပြီးသော စကား၏ နိဂုံးကိုပြပြီး၍ ဂိလာန ပစ္စယဘာဇနီယံ ၊ပေ၊ ဝေဒိတမ့်ဖြင့် ဆိုလတ္တံ့သောစကား၏ အခြေခံနိဒါန်းကို ပြသည်၊] ဂိလာန ပစ္စယဘာဇနီယံ ပန- ဂိလာန ပစ္စည်း ဝေဘန်နည်းကိုကား၊ စဝံ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတမ့် - ၏၊ သပ္ပိအာဒီသု- ထောပတ် အစရှိကုန်သော၊ဘေသဇ္ဇသု-ဆေးကို့တွင်၊ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ-မင်း,မင်း၏ အမတ် ကြီးတို့သည်၊ တာဝ-နဝနီတ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊(နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ-ညွှန်ပြ အပ်သော၊)သပ္ပိဿ-ထောပတ်၏၊ကုမ္ဘသတမ္ပိ-အိုးတရာကိုဎင်း၊ကုမ္ဘသဟဿ မ္ပိ-အိုးတထောင်ကိုဎင်း၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းသို့၊ ပေသေန္တိ-ပို့ကြကုန်၏၊ယဏ္ဍံ- ခေါင်းလောင်းကို၊ ပဟရိတ္ဝာ-တီးခတ်၍၊ ထေရာသနတော - မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ဂဟိတဘာဇနံ-ယူအပ်သောခွက်ကို၊ ပူရေတ္ဝာ-ပြည့်စေပြီး၍၊ ဒါတမ့်ဗ-ပေးဝေ ထိုက်၏၊ပိဏ္ဍာပါတိကာနမ္ပိ-တို့အားလည်း၊ ဝန္ဒတိ-အပ်၏၊ အလသဇာတိကာ-ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ မဟာထေရာ- မဟာထေရ်တို့ သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ဘဇ္ဇေ-အရှင် ဘုရားကြီးတို့၊ ဝိသတိဝဿာနံ-အဝါနှစ်ဆယ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား၊ ဒ်ယျတိ-ပေးဝေအပ်ပါ၏၊ (ပေးဝေနေပါ၏၊) တုမှာကံ— အဝါနှစ်ဆယ် ရပြီးသော အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဌိတိကာ- သည်၊ အတိက္ကန္တာ - လွန်သွားပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ နဝတ္တမ္ဗာ- မလျောက်ထိုက်ကုန်၊ ဌိတိကံ- တည်ရာအစဉ်ကို၊ ထပေတ္ဝာ-ရပ်ထား၍၊ တေသံ-ထို မဟာထေရ်တို့အား၊ ဒတ္ဝာ-ပေးပြီး၍၊(ပေးပြီးမှ)၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဒါတမ့်ဗ-ထိုက်၏။ [ဝါ ၂ဝ ကျော်မှ“မဟာထေရ”ဟု ခေါ်ရသည်။]

အသုကဝိဟာရေ - ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟု - များစွာသော၊ သပ္ပိ- သည်၊ ဥပ္ပန္နံ- ဖြစ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ- သို့၊ သုတ္ဝာ- ၍၊ ယောဇနန္တရိက ဝိဟာရ တောပိ - တယူဇနာ ခြားကွာသောကျောင်းတိုက်မှလည်း၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ - လာကြကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သမ္ပတ္တာ သမ္ပတ္တာနံ - ရောက်လာကုန် ရောက်လာကုန်သောရဟန်းတို့အား၊ ဌိတဋ္ဌာနတော-တည်ရာအရပ်မှ၊ (ထေရ် စဉ်မှ၊) ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဒါတမ့်ဗ-၏၊ အသမ္ပတ္တာနံ-ပေးဝေရာအရပ်သို့ မရောက်လာ ကုန်သည်၊(သမာနာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန် သော၊ ဥပစာရသီမံ-ဥပစာရသီမ်သို့၊ ပဝိဋ္ဌာနံ-ဝင်ပြီးကုန်သောရဟန်းတို့အား၊ ဝါ-တို့ဘို့၊ အန္တောဝါသိကာဒီသု-အန္တောဝါသိက အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂဏ္ဍန္တေသု— အစားယူကုန်လသော်၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ — ပေးဝေထိုက်သည်သာ၊ ဗဟိဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရသီမ်၏ပြင်ပ၌၊ ဌိတာနံ-တည်သောရဟန်းတို့ဘို့၊

ဝါ- တို့အား၊ ဒေထ - ပေးကြပါကုန်၊ ဇုတိ - သို့၊ (အန္တေ ဝါသိကာဒယော- အန္တေ ဝါသိက အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) ဝဒန္တိ- လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ နဒါတမ္ဗံ—မပေးဝေထိုက်။

ပန-ဆက်၊ ဥပစာရသိမံ-သို့၊ သြက္ကန္တေဟိ-သက်ရောက်ပြီးကုန်သောရဟန်း တို့နှင့်၊ ကောဗန္ဓါ - တဆက်တည်း စပ်နေကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ - ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝိဟာရဒ္ဒါရေဝါ - ကျောင်းတိုက် တံခါးပေါက်ဦးသော်ငင်း၊ အန္တောဝိဟာရေယေဝါ — ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်းဦးသာလျှင် သော်ငင်း၊ သစေဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိသာဝသေန-ပရိသတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သိမာ- ဥပစာရသိမ်သည်၊ ဝနိတာနာမ - တိုးပွားသည်မည်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ တဿာ-ထို့ကြောင့်၊ ဒါတမ္ဗံ-ထိုက်၏၊ သံဃနဝကဿ-သံဃနောရဟန်းအား၊ ဒိန္နေပိ-ပေးအပ်ပြီးသော်လည်း၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂတာနံ-ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတမ္ဗမေဝ - သည်သာ၊ ပန - သို့သော်လည်း၊ ဒုတိယဘာဂေ-ဒုတိယအဘို့သည်၊ ထေရာသနံ-သို့၊ အာရုဠ္ဍေ-တက်ရောံပြီးလသော်၊ ပစ္ဆာ - မှ၊ အာဂတာနံ — ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့၏အထံသို့၊ ပဌမဘာဂေါ- ပဌမအဘို့သည်၊ နပါပုဏာတိ - မရောက်၊ ဒုတိယဘာဂတော-မှ၊ ဝဿဂ္ဂေ(ဏ္ဍ)န-ဝါအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ- ဝါစဉ်အားဖြင့်၊ ဒါတမ္ဗံ-၏၊ [သစေ အလသဇာတိကာမှ စ၍ ဝဿဂ္ဂေန ဒါတမ္ဗံအထိ စကားများသည် ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာဦးလည်း ပါခဲ့၏။] ဥပစာရသိမံ-သို့၊ ပဂိသိတ္ဝာ-ဝင်၍၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-တစုံတခုသောအရပ်၌၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗသန္နိပါတဋ္ဌာနေယေဝ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့ စုဝေးရာအရပ်၌သာလျှင်၊ ဘာဇေတမ္ဗံ- ဝေဘန်ထိုက်၏။

ယသ္မိ° ဝိဟာရေ-၌၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊(ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊) ဒသေဝ- ဆယ်လုံးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗိကုမ္ဘောစ-ထောပတ်အိုးတို့ကိုလည်း၊ ဒိယျန္တိ-ပေးလှူအပ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊ တသ္မိ° ဝိဟာရေ-၌၊) ဧကေကကုမ္ဘေဝသေနေဝ-တအိုးစီတအိုးစီ၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊ ဘာဇေတမ္ဗံ-၏၊ ဧကော - တလုံးသော၊ သပ္ပိကုမ္ဘော - ထောပတ်အိုးသည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒသဟိ ဘိက္ခူဟိ - ဆယ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတ္ဝာ-ဝေဘန်၍၊ ဂဟေတမ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ယထာဋ္ဌိတံယေဝ-အကြင်အကြင်တည်မြဲတိုင်းသော ထောပတ်အိုးကိုပင်၊ အမ္မာကံ- ငါတို့၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဇုတိ-ဤသို့ပြော၍၊ သစေ ဂဏ္ဟန္တိ - အကယ်၍ ယူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ-မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ပြီ၊ [မဝေဘဲ တပေါင်းတည်းယူသောကြောင့် ဒုဂ္ဂဟိတဖြစ်ရသည်။] ဂတဂတဋ္ဌာနေ - ရောက်အပ် ရောက်အပ်သောအရပ်၌၊ သံဃိကမေဝ-သံဃိကသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။

ပန-အန္တယ၊ ကုမ္ဘံ-ထောပတ်အိုးကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-စောင်းငဲ့၍၊ (အာဝဇ္ဇေ တွာ-လှိမ့်၍၊) ထာလကေ-ခွက်ငယ်၌၊ ထောကံ-အနည်းငယ်သော၊ သပ္ပိ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဇုဒံ-ဤထောပတ်သည်၊ မဟာထေရဿ-၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသောထောပတ်သည်၊ အမှာကံ-ငါတို့ကိုးပါး၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝတွာ- ပြော၍၊ တမ္မိ-ထို ထောပတ်ကိုလည်း၊ (ထို မဟာထေရ်၏ ထောပတ်ကိုလည်း၊) ကုမ္ဘေယေဝ - အိုးထည်း၌သာ၊ အာကိရိတွာ-လောင်းထည့်၍၊ ယထိစ္ဆိတံ- အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့၊ ဂဟေတွာ - ၍၊ ဂန္ဆံ - ၄ါ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ (ပုဂ္ဂလိက ဖြစ်ပြီးသောကြောင့် "ယထိစ္ဆိတံ ဂဟေတွာ ဂန္ဆံ ဝဋ္ဋတိ"ဟု ဆိုသည်၊) သပ္ပိ-သည်၊ ထိနံ-ထန့်နေသည်၊ ဝါ-ပြစ်ခဲနေသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ [ငဲ့၍မဖြစ်လောက် အောင် တွဲနေသည်-ဟူလို။]လေခံ-အရေးအသားကို၊ ကတွာ-၍၊ လေခတော-အရေးအသားမှ၊ ပရဘာဂေါ - ဟိုမှာဘက်အဖို့သည်၊ (အချို့စာ၌ "ပဌမ ဘာဂေါ"ဟု ရှိ၏ မကောင်း၊) မဟာထေရဿ - ၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ- ၏၊ အဝသေသံ- ကြွင်းသောအဖို့သည်၊ အမှာကံ- ငါတို့ကိုးပါး၏အထံသို့၊ (ပါပုဏာတိ၊) ဇုတိ - ၌သို့ ပြော၍၊ ဂဟိတမ္မိ - ယူအပ်သော ထောပတ်ကိုလည်း၊ သုဂ္ဂဟိတံ- ကောင်းစွာ ယူအပ်ပြီ၊ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော - ဆိုအပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားမှ၊ (ရဟန်းဆယ်ပါး အပိုင်းအခြား, ထောပတ်အိုးဆယ်လုံး, သို့မဟုတ် ထောပတ်အိုးတလုံး အပိုင်းအခြားမှ၊) ဥုနာဓိကေသုပိ- အယုတ်အလွန်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူသုစ-တို့၌ဌင်း၊ သပ္ပိကုမ္ဘေသုစ- တို့၌ဌင်း၊ ဧတေနေဝုပါယေန- ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဘာဇေတဗ္ဗံ- ဝေဘန်ရာ၏။

ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧကော- တပါးထည်းသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ ကုမ္ဘောပိ- ထောပတ်အိုးသည်လည်း၊ ဧကော- တလုံးထည်းသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယဏ္ဍိ-ကို၊ ပဟရိတွာ-၍၊ အယံ-ဤ ထောပတ်အိုး သည်၊ မယ္ဘ-ငါ၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ- ၏၊ ဇုတိဝိ- သို့လည်း၊ ဂဟေတုံ-ငါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ အယံ ပဌမဘာဂေါ-သည်၊ မယ္ဘံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ အယံ ဒုတိယ ဘာဂေါ- သည်၊ (မယ္ဘံ, ပါပုဏာတိ) ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ထောကံ ထောကံပိ-အနည်းငယ်, အနည်းငယ်ကိုလည်း၊ ပါပေတုံ- ရောက်စေခြင်းငါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ["ရှေးခေတ်ဝယ် တပါးထည်းနေရာ ကျောင်း၌လည်း သံဃိက လူတတ်ကြ၏၊ ထိုသို့ သံဃိကဟူလျှင် ဤအဖို့သည် ငါ့အား ရောက်၏" ဟု ယူပြီးသောအခါ ပုဂ္ဂလိကဖြစ်၍ လိုရာအရပ်သို့ ယူသွားနိုင်၏၊ ထိုသို့ မဝေဘဲ သံဃိကအဖြစ်ဖြင့် ထားလျှင်ကား ဤကျောင်းတိုက်၌ နောက်နောက် ရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်လည်း ဆိုင်သည်။] နဝနီတာဒီသုပိ - ဆီဥုး အစရှိသော ဆေးတို့၌လည်း၊ ဧသနယော- ဤနည်းတည်း။

ပန - အထူးကား၊ ဝိပ္ပသန္နေ - အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ ယသ္မိ တိလ
တေလာဒိမှိ - အကြင် နှမ်းဆီအစရှိသော ဆိပ်၌၊ လေခါ - အရေးအသားသည်၊
နသန္တိဋ္ဌတိ-ကောင်းစွာမတည်၊ တံ-ထိုဆီကို၊ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ-အိုးမှထုတ်၍၊ ဘာဇေ
တမ္ဗံ - ၏၊ ["ထောပတ်ခဲကဲ့သို့ အရောထင်အောင် ရေးသား၍ဖရသောကြောင့်
အိုးမှထုတ်၍ ချင့်ခွက်ဖြင့် ဝေဘန်ပါ" ဟူလို။] သဂီဝေရမရိစာဒိ ဘေသဇ္ဇဗ္ဗိ-
ချင်း, ငြုတ် အစရှိသော ဆေးကိုဌင်း၊ အဝသေသပတ္တထာလကာဒိ သမဏပရိ
က္ခာရောပိ-ကြွင်းသောသပိတ်ခွက်ငယ်အစရှိသောရဟန်းတို့၏အသုံးအဆောင်
ကိုဌင်း၊ သမ္ဗော-အလုံးစုံသော အသုံးအဆောင်ကို၊ ဓုတ္ထာနုရူပေနေဝ-ဆိုအပ်
ပြီးသောနည်းအား လျော်သည်သာလျင်ဖြစ်သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သုဋ္ဌု-ကောင်း
စွာ၊ သလ္လက္ခေတ္ဝာ — မှတ်သား၍၊ ဘာဇေတမ္ဗော — ဝေဘန်ထိုက်၏၊ ဣတိ—
ဤသို့လျင်။ .....

ပါဠိ စေဝ-ပါဠိတော်ကိုဌင်း၊ အဋ္ဌကထံစ-အဋ္ဌကထာကိုဌင်း၊သြလောကေ
တ္ဝာ - ကြည့်ရှု၍၊ ဝိစက္ခဏော - စဉ်းစားဆင်ခြင် ပညာရှင်သည်၊ သံဃိကေ-
သံဃိကဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စယေ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊
အပ္ပမတ္တော — မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)ဝ — ဖြစ်၍သာလျင်၊
ဘာဇယေ- ဝေဘန်ရာ၏၊ ဣတိ- အပြီးတည်း၊ [ဝိဝိဓေန- အထူးထူးအပြားရှိ
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ စက္ခတိ ပဿတိ - ရှုတ်၏၊ ဣတိ ဝိစက္ခဏော၊
လက္ခဏောကဲ့သို့ ဏကြီးပစ္စည်းဟု ကြံ၊ ဓာတ္ဝန်လည်း မကြေ။] ဣတိ-ဤဆိုအပ်
ပြီးသော အစိအစဉ်ဖြင့်၊ သမ္ဘာကာရေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
ပစ္စယဘာဇနိယကထာ-ပစ္စည်းဝေဘန်ပုံကို ဆိုရာစကားရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

[ယခုအခါ၌ ပစ္စယဘာဇကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လိုက်နာအပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို
ပြလိုသောကြောင့် သမ္မန္နိတ္ဝာ စသည်ကို မိန့်သည်။] သမ္မန္နိတ္ဝာ - သမုတ်ပြီး၍၊
ထပိတယာဂုဘာဇကာဒီဟိ-ထားအပ်သော ယာဂုဘာဇကအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်၊ ဘာဇနီယဋ္ဌာနံ-ဝေဘန်အပ်ရာအရပ်သို့၊ အာဂတမနုဿာနံ-ရောက်
လာသော လူဝတ်ကြောင်တို့အား၊ အနာပုစ္ဆိတ္ဝာဝ - သံဃာကို မပန်ပြောမူ၍
သာ၊ ဥပဓုံဘာဂေါ-ထက်ဝက်သောအဘို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးနိုင်၏။ ပန-ကား၊
အသမ္မတေဟိ-မသမုတ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊အပလောကေတ္ဝာ-သံဃာကို
ပန်ပြော၍၊ ဒါတဗ္ဗော- ၏။

× × × × × × × ×

အပလောကေတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗော။ ။သမ္မုတိမရသော ရဟန်းသည် ပစ္စည်းဝေ
ဆိုန်ဉ်ရောက်လာသော လူဝတ်ကြောင်တို့အား မိမိသဘောအတိုင်း မပေးထိုက်၊ သံဃာ့
အထံ (ပေးဘို့ရန်) ခွင့်ပန်ပြီးမှ ပေးရမည်"ဟူသော ဤစကားကို သတိပြုသင့်၏၊ ဒုတိယ
ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာ၌ "ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ဒဒတော ဒုက္ကဋံ၊ ဣဿရဝတာယ ထုလ္လ
စ္စယံ၊ ဌထယျုစိတ္တော်နေ ပါရာဇိကံ"ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

[တေန အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇကေန ဘိက္ခူနာ ဧကာသ္ဟစိ ဒါတဗ္ဗာစသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော ပစ္စည်းမျှားကို ပြလိုသောကြောင့် သမ္မတေန အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇနကေန ဘိက္ခုနာစသည်ကို မိန့်သည်။] သမ္မတေန- သမုတ် အပ်ပြီးသော၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇနကေန- အနည်းငယ်သော အပ်, ပိတ်စသော ပစ္စည်းကို စွန့်လွှတ်တတ်သော၊(အခြားနေရာ၌ “အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇကေန ”ဟု ရှိ၏၊ န မပါ၊) ဘိက္ခုနာ- သည်၊ စီဝရကမ္မံ- သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တာ သ- ပြုနေစဉ်၊ သူစိ - အပ်ကို၊ ဒေဟိ- ပေးပါလော၊ ဇုတိ- သို့၊ ဝဒတော- လျှောက်သော ရဟန်းအား၊ ဧကော- တခြောင်းသော၊ ဒီဃာ- ရှည်သောအပ်ငင်း၊ ဧကော- သော၊ ရဿာ - တိုသောအပ်ငင်း၊ ဇုတိ- သို့၊ ဒွေ-နှစ်ခြောင်းကုန်သော၊ သူစိ ယော-အပ်ကိုကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးနိုင်ကုန်၏၊ အဝိဘတ္တံ-မဝေဘန်အပ် မဝေဘန် ကောင်းသော၊ သံဃိကံ-သံဃိကဖြစ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာတည်း၊ ဇုတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (သံသယဖြစ်၍)၊ ပုန္ဆိတဗ္ဗကိစ္စံ-မေးဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

ပိဗ္ဘလကတ္ထိကဿ — ဒါးငယ်ဖြင့် အလိုရှိသောရဟန်းအား၊ ဧကော — တခြောင်းသော၊ ပိဗ္ဘလကော - ဒါးငယ်ကို၊ (ဒါတဗ္ဗော)၊ အန္ဓါနကန္တာဝရံ - အဓွန့်ရှည်သော ခရီးခဲကို၊ ပဋိပဇ္ဇိတုကာမဿ - သွားခြင်းငှါ အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ဥပါဟနယုဂဋ္ဌံ - ဘိနပ်တစုံကို၊ (ဒါတဗ္ဗံ)၊ [ရှေးခေတ်က ဘိနပ် စီးသူ နည်းပါး၏၊ ခရီးသွားမှ ခြေနာမည်စိုး၍ စီးကြသည်၊ ကျောင်းတိုက် အတွင်း၌ အခြစီးလေ့ရှိကြဟန် မတူ၊] ကာယဗန္ဓနတ္ထိကဿ - ခါးပန်းကြိုးဖြင့် အလိုရှိသောရဟန်းအား၊ ကာယဗန္ဓနံ- ကို၊ (ဒါတဗ္ဗံ)၊ မေ- တပည့်တော်၏၊ အံသဗဒ္ဓကော - ပခုံးကို ဖွဲကြောင်းကြိုးသည်၊ ဝါ- ပခုံးလွယ်သည်၊ ဇိဏ္ဏော— ဆွေးမြေပါပြီ၊ ဇုတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ အာဂတဿ - လာသောရဟန်းအား၊ အံသဗဒ္ဓကော-ကို၊ (ဒါတဗ္ဗော)၊ ပရိဿာဝနတ္ထိကဿ-ပုဝါရေစစ်ဖြင့် အလို ရှိသော ရဟန်းအား၊ ပရိဿာဝနံ-ပုဝါရေစစ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ ဓမကရဏတ္ထိကဿ - ဓမကရိဏ်ရေစစ်ဖြင့် အလိုရှိသောရဟန်းအား၊ ဓမကရဏော - ကို၊ (ဒါတဗ္ဗော)၊ ပဋ္ဌကော-အဝတ်ငယ်သည်၊(ဓမကရိဏ်ရေစစ်၏ မျက်နှာပြင်၌ ဝိတ်ဖုံးရန်အဝတ်ငယ်သည်၊)သစေ နဟောတိ—အကယ်၍ မရှိအုံ၊(ဧဝံ သတိ)၊ မေကရဏော—ကို၊ ပဋ္ဌကေန-ဒုဝတ်ငယ်နှင့်၊ သဒ္ဒိ-ကွ၊ ဒါတဗ္ဗော-၏။ [ခရီး သွားမည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရေစစ်ဆောင်ရသောကြောင့် ဤစကားများကို ဆိုသည်။]

× × × × × × ×

အဝိဘတ္တံ သံဃိကံ ဘဏ္ဍံ။ ။“အပ် ”ဟူသည် သံဃိကဘဏ္ဍာဖြစ်၍ အဝိဘတ္တ သံဃိကတည်း၊ သံဃိကဖြစ်သော သံဘဏ္ဍာကို ပေးကောင်းပါ့မလား ”ဟု သံသယ ဖြစ်၍ မေးဘွယ်မလို၊ ပေးကောင်းပါသည် – ဟူလို၊ [အဝိဘတ္တံ သံဃိကံ ဘဏ္ဍန္တိ ကုက္ကုစ္စပုဗ္ဗကိ အာကာရဒဿနံ၊ ဧဝံ ကုက္ကုစ္စံ ကတ္ဝာ ပုန္ဆိတဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အပုန္ဆိတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော၊- ဝိမတိ။]

အာဂန္တုကပဋ်ဆံ-အာဂန္တုကအလ္လာကို၊ ဝါ-အပေါ်ထပ် သလင်းထောင်ကို၊ အာရောပေဿာမိ-တင်လိုပါ၏၊ ဇုတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ယာစန္တသ-တောင်းလာသော ရဟန်းအား၊ ကုသိယာစ-မြောင်းတလုတ် အကြိုး၏ရင်း၊ အမုကုသိယာစ-ထက်ဝက်သော မြောင်းတလုတ်၏ရင်း၊ ဝါ-မြောင်းတလုတ် အငယ်၏ရင်း၊ ပဟောနကံ-လောက်သောအဝတ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ မဇ္ဈလံ-အိမ်ဝန်းကြီးသည်၊ နပ္ပဟောတိ-မလေ့ံ၊ ဇုတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ အာဂတသ-အား၊ မဇ္ဈလံ-အိမ်ဝန်းကြီးကို၊ ဧကံ-တခုစာကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ အမုမဇ္ဈလာနိ-အိမ်ဝန်းငယ်တို့ကို၊ ဒွေ-နှစ်ခုစာတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-နှ၏၊ ဒွေ-နှစ်ခုကုန်သော၊ မဇ္ဈလာနိ-အိမ်ဝန်းကြီးတို့ကို၊ ယာစန္တသ-အား၊ နဒါတဗ္ဗာနိ-န်၊ (များလွန်းသောကြောင့် မပေးထိုက်၊) အနုဝါတပရိဘဏ္ဍတ္ထိကသ—အလျားအနားပတ်, အနံအနားပတ်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ဧကသ-တထည်သော၊ စီဝရသ-သင်္ကန်း၏၊ ပဟောနကံ-လောက်သော အဝတ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ—၏။

သပ္ပိနဝနီတာဒီ အတ္ထိကသ-ထောပတ်, ဆီဥစသည်အစရှိသော ဆေးဖြင့် အလိုရှိသော၊ ဂိလာနသ-ဂိလာနရဟန်းအား၊ ဧကံ-တမျိုးသော၊ ဘေသဇ္ဇ-ဆေးကို၊ နာဠိမတ္တံ-တက္ကမ်းစားမျှကို၊ ကတ္တာ-၍၊ တတော - ထို တက္ကမ်းစားမှ၊ တတိယ ကောဋ္ဌာသော-သုံးခုမြောက် အဘို့ကို၊ ဝါ-သုံးဘို့ တဘို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော - ၏၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ တိဏ္ဏံဒဝသာနိ-သုံးရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဒတ္ဝာ-၍၊ နာဠိယာ-တက္ကမ်းစားသည်၊ ပရိပုဏ္ဏာယ-ပြည့်လသော်၊ စတုတ္ထဒဝသတော - လေးရက်မြောက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ သံဃံ- ကို၊ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ- ပန်ပြော၍၊ (“ပုစ္ဆိတ္ဝာ-ပေးသင့် မပေးသင့် မေး၍”ဟုလည်း ရှိ၏၊) ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ ဂုဠပိဏ္ဍော်ပိ- တင်လဲခဲ၌လည်း၊ ဝါ-သကြားခဲ၌လည်း၊ ဧကဒဝသံ-တနေ့၌၊ တတိယဘာဝေါ—ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ [“တင်လဲခဲ”ဟူသည် ထန်းသီးမှည့် ပမာဏရှိ၏၊ ဂုဠပိဏ္ဍော၊ပေ၊ ဒါတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ ဂုဠပိဏ္ဍံ တာလပက္ကပမာဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊—သာရတ္ထ၊] ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ တိဟိ ဒိဝသေဟိ - သုံးရက်တို့ဖြင့်၊ ပိဏ္ဍော—တင်လဲခဲသည်၊ ဝါ-သကြားခဲသည်၊ နိဋ္ဌိတေ-ပြီးဆုံးလသော်၊ ဝါ-ကုန်လသော်၊ တတော-ထိုနေ့မှ၊ ပရံ—နောက်၌၊ သံဃံ-ကို၊ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ-၍၊ (ပုစ္ဆိတ္ဝာ-၍၊) ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ သမ္ဘတ္တ-အလုံးစုံသော ဝေဘန်နည်းတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစိအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ၊ ဇုတိ-အပြီးတည်း။

သေနာသနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သေနာသနက္ခန္ဓက

ဘာဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ—ပြီ။

သံယဘေဒကက္ခန္ဓက
ဆသက္ကပဉ္စကထာ

သံယဘေဒကက္ခန္ဓကေ-ကဋ္ဌ၊ (အတ္ထောဓံ ဓေဒိတမ္ဗော၊) အဘိညာတာ အဘိညာတာတိ-ကား၊ ပါကဋာ ပါကဋာ--ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော၊ [သဒ္ဒတ္ထမှာ "အလွန် အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန် အလွန်အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော" ဟု ဖြာ၏၊ ပါကဋာ ပါကဋာကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာတိ"ဒေိသောစ ဒေိသောစာ"တိ အဘိလက္ခဏဝသေန ဉာတာ၊-ပဋ္ဌမပံ, ဥရဝေဋ္ဌဝဂ်, ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်, စတုက္ကဂ်ိတ္တရဋ္ဌကာ၊] သက္ကကုမာရာနာမ-သာကိဝင်မင်းသားတို့မည်သည်၊ ကာဠဒေဝိယိပဉ္စဘုတယော-ကာဠဒေဝိယိအစရှိကုန်သော၊ ပရိဝါရေဟိ-အခြံအရံတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဒသ-တကိုပ်ကုန်သော၊ ဥတာ-တမန်တော်တို့ဌင်း၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဇနာစ-လူအပေါင်းတို့ဌင်းတည်း၊ အမှာကန္တိ-ကား၊ အမှေသု- ငါတို့တွင်၊ ဝါ-တနည်း၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ကုလတော-အမျိုးမှ၊ ဣတိ - ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ-ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ-၏။

ယရာဝါသတ္ထံ အနုသာသိဿာမိတိ - ကား၊ ယရာဝါသေ - အိမ် ဟူသော အာဝါသဒ္ဒါ၊ ဝါ- အိမ်ယာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌၊ ယံ - အကြင် ကိစ္စကို၊ ကတ္တုမ္ဟံ-ပြုထိုက်၏၊ တံ-ထိုကိစ္စကို၊ ဇာနာပေဿာမိ-သိစေအံ့၊ [ယံ ကတ္တုမ္ဟံကို ကြည့်၍"ယရုဝါသတ္ထံ-အိမ်ယာ၌ပြုဘွယ်ကိစ္စကို၊ အနုသာသိဿာမိ-သွန်သင်အံ့"ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး။] ဥဒကံ နိန္နေတမ္ဗန္တိ-ကား၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်ပြုသော်၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ သမ္ပဇ္ဇာနေ-အလုံးစုံသော လယ်ပြင်အရပ်၌၊ သမံ- ညီမျှသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဧဝံ- ဤသို့ လယ်အပြင်ဝယ် ရေညီမျှလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကာတမ္ဗံ - ပြုထိုက်၏။

× × × × × × ×

အမှာကံ။ ။"အမှေသု" ဟူသော ပဌမအဖွင့်ဖြင့် နိဒ္ဒါရဏအနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ဟု ပြ၏၊ " အမှာကံ ကုလတော " ဟူသော ဒုတိယအဖွင့်ဖြင့် ကုလတောကို ထည့်၍ အနက်ပေးပါဟု ပြသည်၊ အမှာကံကား ဆဋ္ဌိ ဝိဘတ်တည်း၊ ဤအလို ပါဠိတော်၌ "အမှာကံ ကုလာ"ဟု ရှိဘိုမလို၊ ယခုပါဠိတော်စာအုပ်များ၌"ကုလာ"ဟု တိုက်ရိုက်ရှိနေ၏၊ ရှေးနိဿယနှင့် ယောဇနာ၌ကား " ကုလတောဝါ " ဟု ဝါသဒ္ဒါ မပါသော ပါဌ်ကိုတွေ့ရ၍ တမျိုးအနက်ဖွင့်လေသည်။

နိန္နေတမ္ဗံ။ ။"ယထာ၊ပေ၊ ဧဝံ ကာတမ္ဗံ " သည် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ "ဥဒကံ အဘိနေတွာ ဥဒကံ နိန္နေတမ္ဗံ " ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိသောကြောင့် သွင်းပြီး ရေကို သမလောက်ရုံ ချန်၍ ထုတ်ပစ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ "နိ (နိဟရိတွာ) - ထုတ်၍၊ နေတမ္ဗံ-အပြင်သို့ ဆောင်ထိုက်၏ " ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ [နိန္နေတမ္ဗန္တိ တတော နိဟရိတမ္ဗံ၊ - ဝိမတိ၊ နိန္နေတမ္ဗန္တိ အာဘတမုဒကံ ပုန နိဟရိတမ္ဗံ၊-သာရတ္ထ။]

နိဒ္ဒါပေတမ္ဘန္တိ—ကား၊ တိဏာနိ - ပေါင်းမြက်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတမ္ဘာနိ - ထုတ်ဆောင်ထိုက်ကုန်၏။ ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတမ္ဘာတိ - ကား၊ သုခုမပလာလ မိဿ ဓညပလာလိကာ — သိမ်မွေ့သော ကောက်ရိုးတို့နှင့် ရောနှောသော စပါး၏ ရိုးတံတို့ကို၊ (ဖွဲတို့ကို၊) ပလာပေတမ္ဘာ — ထွက်သွားစေထိုက်ကုန်၏၊ ဝါ— ထုတ်ပယ်ထိုက်ကုန်၏။ သြဖုနာပေတမ္ဘန္တိ - ကား၊ သုခုမပလာလံ - သိမ်မွေ့နုးညံ့သော ကောက်ရိုးကို၊ အပနေတမ္ဘံ - ပယ်ရှားထိုက်၏။

တွညေဝယရာဝါသတ္ထေန ဥပဇာနာဟီတိ — ကား၊ တွညေဝ — အာသင် နောင်တော်သည်သာလျှင်၊ ယရာဝါသတ္ထံ - ယရာဝါသဠ္ဍ ပြုဘွယ်ကိစ္စကို၊ ဇာနာဟိ - သိပါ၊လော၊ ဝါ - ပြုကျင့်ပါ၊လော၊ အဟံ တယာ ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာဟီတိ

× × × × × × ×

နိဒ္ဒါပေတမ္ဘံ။ ။နိပုဗ္ဗဓဲဝဓဝတ်, ဏာပေပစ္စည်းဖြစ်၍ "နိဟရိတ္ဝာ+ဓဝပေတမ္ဘံ - ထုတ်ဆောင်စေထိုက်၏" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊ ဓဝဓဝတ်ကိုပင် ဓံရ ဓဝတ်ဖြင့် ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာဌ်ကား ဓုဓဝတ်ဟု ဆို၏၊ "ထုတ်ဆောင်" ဟူသည်မှာလည်း အသုံးမကျ၍ ကောက်ပဲတို့ကို ဖျက်ဆီးနေသော ပိတ်ပေါင်းထူထဲနေသော မြက်တို့ကို အပြင်သို့ ထုတ်ဆောင်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ ထုတ်ဆောင်ပယ်ရှားခြင်းကိုပင် ပိတ်ပေါင်းတို့ကို သုတ်သင်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် "ပေါင်းသင်" ဟု ခေါ်ကြသည်၊ [နိဒ္ဒါပေတမ္ဘန္တိ သဿဒူသက တိဏာနိ ဥဒ္ဓရိတမ္ဘံ၊–ဝိမတိ၊ နိဒ္ဒါပေတမ္ဘန္တိ အန္တရန္တရာ (ကောက်ပင်တို့၏ အကြား အကြား၌၊) ဥဒ္ဓိတတိဏာနိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ အပနေတမ္ဘံ၊–သာရတ္ထ။]

ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတမ္ဘာ ။ ။ ဘုသိကာကို " ပလာလိကာ " ဟု ဖွင့်၏၊ ကောက်ရိုးအနုစား အကြမ်းစားနှစ်မျိုးတွင်"သုခုမပလာလမိဿ"ဟု ဆိုသောကြောင့် သိမ်မွေ့သော ကောက်ရိုးနှင့် ရောနေသော ဖွဲ့အကြမ်းတို့ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ထိုဖွဲ့အကြမ်းတို့ကို ထုတ်ပယ်စေခြင်းကို " ပလာပေတမ္ဘာ " ဟု ဆိုသည်၊ ဂတိအနက်ဟော ပလေဓာတ်, ဏာပေပစ္စည်းတည်း၊ [ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတမ္ဘာတိ ဂုန္နံ ခုရဂ္ဂေဟိ သဉ္ဆိန္နာ ဘုသသခ်ါတာ (ဖွဲ့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော) နာဠဒလ္လာ (ကောက်ရိုး အတံတို့ကို၊) အပနေတမ္ဘာ၊–သာရတ္ထ၊] ဤသို့ ဋီကာ၌ ဖွင့်ပြန်သောကြောင့် ဋီကာလက်ထက်တုန်းက ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတမ္ဘာ၏ အဖွင့်သည် အဋ္ဌကထာ၌ ရှိဟန်မတူ။

သြဖုနာပေတမ္ဘံ။ ။သြဖုနာပေတမ္ဘံ၌ ဖုနဓာတ်သည် ဝိဓူနန အနက်ကို ဟော၏၊ ဏာပေပစ္စည်းဖြင့် " သြဖုနာပေတမ္ဘံ"ဟု ရှိစေရမည်၊ ယောဇနာဌ်ကား ဖုနဓာတ်ကို အဝကိရဏ အနက်ဟောဟု ဆို၏၊ ယခုအခါ၌ အဖျင်းများကို ထုတ်ပယ်ခြင်းကို"စပါးလွှဲသည် " ဟု ခေါ်ကြသည်၊ လေတည်း၌ လွင့်သွားအောင် ပြုသည်ကို " လွှဲ " ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်၊ (ပါဠိတော် စာအုပ်တို့၌ကား ဖြူစင်ခြင်းအနက်ဟော ပုဓာတ်ဖြင့် "သြပုနာပေတမ္ဘံ"ဟု ရှိ၏။)

တွညေဝ၊ပေ၊ဇာနာဟိ။ ။ဃရာဝါသတ္ထေနာတိ ဥပယောဂတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ ဥပဇာနာဟီတိစ ဥပသဂ္ဂမတ္တော ဥပသဒ္ဒေါ၊ တေနာဟ- "ဃရာဝါသတ္ထံ ဇာနာဟိ" တိ၊ ဇာနာဟီတိ စေတ္ထ ပဋိပဇ္ဇာတိ အတ္ထော ဥဒိတမ္ပေါ၊–သာရတ္ထ။

ဧဇ္ဆ-ဟူသော ဤပါဠိဝ္ဟိ၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်၊ တယာ-အသင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ - ကွ၊ ပဗ္ဗဇိသာမိ-ရဟန်းပြုပါအံ့၊ ဧၛတိ- သို့၊ သဟာယသိနေဟေန-သဟာယ်ချင်း၌ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-သဟာယ်ချင်းကို ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ သဟသာ-အဆောဘလျှင်၊ ဝတ္တုကာမော-ပြောဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ ပုန-ဘဖန်၊ ရဇ္ဇသိရိလောဘေန- မင်းအဖြစ်၏ အသရေ၌ မက်မောခြင်းသည်၊ ပရိကေနိယမာနဟဒယော - ဆွဲငင်အပ်သော စိတ်နှလုံးရှိသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ အဟံ တယာတိ-အဟံ တယာဟူ၍၊ ဧတ္တကမေဝ-ဤမျှလောင်းကိုသာ၊ ဝတ္ဝာ-ပြောဆို ပြီး၍၊ သေသံ-ကြွင်းသော သဒ္ဓိ ပဗ္ဗဇိသာမိဟူသောစကားကို၊ ဝတ္တုံ-ပြောဆို ခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဝေဒေတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။ နိပ္ပါဘိတာဘိ-ကား၊ နိက္ခာမိတာ- ထွက်သွားစေအပ်ကုန်ပြီ၊ မာန သိနောတိ-ကား၊မာနဿယိနော-မာနဟူသော မှိုရှိပါကုန်၏၊မာနဿိတာ-မာနကို မှီပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂုတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ-၏။

ယဿန္တရတော နသန္တိကောပါဘိ-ကား၊တတိယမဂ္ဂေန-တတိယမဂ်ဖြင့်၊ (အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်၊) သမူဟတတ္တာ - အကြွင်းမဲ့ ပယ်နှုတ်အပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တေ- စိတ်၌၊ ကောပါ- အမျက်ဒေါသတို့

× × × × × × ×

ဧဝမဇ္ဈော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။“အဟံတယာဒ္ဓိ စပ်ပုဒ်မပါဘဲ အဘယ်သို့ ပြောဆိုပါလိမ့်မည်နည်းဟု ” မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ဤအဖွင့်ကို ဆိုရသည်၊ ဆိုလိုရင်းကား “ အဟံ တယာ သဒ္ဓိ ပဗ္ဗဇိသာမိ ” ဟု ဆိုလိုသော်လည်း “ အဟံ တယာ ” ဟု ပြောပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် စိတ်က မြန်လွန်းလှသောကြောင့် တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို ကွက်ကနဲ မျက်စေ့ထဲ မြင်လာရကား ထိုစည်းစိမ်၌ တွယ်တာသောလောဘသည် ဆွဲငင်အပ်သည်ဖြစ်၍ “ သဒ္ဓိ ပဗ္ဗဇိသာမိ – အတ္ထရဟန်းပြုပါမည် ” ဟု မဆိုနိုင်တော့ဘဲ “ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာဟိ–ချမ်းသာသလို ရဟန်းပြုပါ ”ဟု ဆိုရလေသည်။

နိက္ခာမိတာ,မာနဿိနော။ ။နိပုဗ္ဗ ပတ-ဂတိမှိဟူသော ဓာတ်နောက်၏အဓိပ္ပါယ်ကို နိက္ခာမိတာဟု ဖွင့်သည်၊ ပါဠိတော်၌ “နိပ္ပါတိတာ– ထွက်သွားစေအပ်ကုန်ပြီ”ဟုပေး၊ နိပ္ပါတိတာတိ ဣဿ နိက္ခမိတ္ဝာ ဂမာပိတာတိ ဒဿေန္တော အာဟ နိက္ခာမိတာတိ၊ မာနဿိနောတိ ဣဿ မာနံ သယန္တိ နိဿယန္တီတိ မာနဿိနောတိ ဒဿေန္တော အာဟ မာနဿယိနောတိ၊– ယောဇနာ။ [ကမ္မဿကာကို “ကမ္မဿယာ” ဟု ဖွင့်ရာ၌ကဲ့သို့ “ မာနံ + သယော မာနဿယော၊ မာနဿယော ဧတေသံတိ မာနဿယိနော ” ဟု ပြုသင့်မည်ထင်သည်၊ မာနဿိနောကိုကား ယောဇနာအတိုင်းပင် ပြုပါ။]

ယဿန္တရတော။ ။ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ အန္တရတော အဗ္ဘန္တရေ(အန္တရတောဇ်၏အဖွင့်) အတ္ထိနော စိတ္တေ စိတ္တကာလုဿိယ ကရဏတော (စိတ်၏ နောက်ကျသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်၊) စိတ္တပ္ပကောပါ(စိတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော) ရာဂါဒယော , အာဃာတဝတ္ထုအာဒိ ကရဏဘေဒတော အနေကဘေဒါ ဒေါသ

သည်၊ နသန္တိ-မရှိကုန်၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္ပတ္တိ-ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဘဝေါဘိ-ဘဝ မည်၏၊ ဝိပတ္တိ-ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဝိဘဝေါဘိ-ဝိဘဝ မည်၏၊ တထာ - ထိုမှတပါး၊ ဝုနိ - ကြီးပွားခြင်းသည်၊ ဘဝေါတိ - မည်၏၊ ဟာနိ-ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်၊ ဝိဘဝေါတိ- မည်၏၊ သဿတံ- အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ (ဘာဝပ္ပဓာနကြောင့်)ဝါ-မြဲခြင်းသည်၊ ဘဝေါတိ-မည်၏၊ ဥစ္ဆေဒေါ - ပြတ်စဲခြင်းသည်၊ ဝိဘဝေါတိ - မည်၏၊ ပုညံ - ကောင်းမှုသည်၊ ဘဝေါဘိ- ၏၊ ပါပံ- မကောင်းမှုသည်၊ ဝိဘဝေါတိ- မည်၏၊ ဝိဘဝေါတိစ-ဝိဘဝဟူသော သဒ္ဒါသည်ရင်း၊ အဘဝေါတိစ-အဘဝဟူသော သဒ္ဒါသည်ရင်း၊ အတ္ထတော-အနက်အားဖြင့်၊ ကမေဝ-တခုသာဘည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဇာတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ ဝိတိဝတ္တော တိ ထြွေ-ပါဠိဋ္ဌ်၊ သမ္ပတ္တိ၊ပေါဝသေန- ပြည့်စုံခြင်း ပျက်စီးခြင်း , ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်း , မြဲခြင်း ပြတ်ခြင်း , ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဇာတိ အနေကပ္ပကာဈာ - ဤသို့ တပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ ယာ သော ဘဝါဘဝတာ-အကြင်ဘဝ, အဘဝကို (တာပစ္စည်း အနက်မရှိ၊) ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ စတူဟိပိ-လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ယထာသမ္ဘဝံ-ဖြစ်သင့်သည့်အားလျော်စွာ၊ (သသတ ဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို သောဘာဝပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်သောကြောင့် "ယထာသမ္ဘဝံ"ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊)တေနတေန နယေန-ထိုထိုနည်းဖြင့်၊ တံ ဇာတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ-ဤသို့ များသောအပြားရှိသော ထို ဘဝ အဘဝကိုလည်း၊ ဝိဘိဝတ္တော-လွန်ပြီ၊ ဇာတိဧဝံ- သို့၊ အတ္ထော- ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော - မှတ်ထိုက်၏၊ နာနုဘဝန္တိတိ- ကား၊ န

× × × × × × × ×

ကောပါ ဧဝ ဝါ နသန္တိ၊မဂ္ဂေန ပဟီနတ္တာ နဝိဇ္ဇန္တိ၊-သာရတ္ထ၊ ပဋ္ဌမနည်း"ကောပါ-စိတ်ကို နောက်ကျအောင် ဖျက်ဆီးတတ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့သည်" ဟု ပေး၊ ဒုတိယနည်း "စိတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသတို့သည်"ဟု ပေး။

အတ္ထတော ကမေဝ။ ။ပါဠိတော်၌"ဇာတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ" (ဘဝ+အဘဝ) ဟု ရှိပါလျက် အဋ္ဌကထာ၌ " ဘဝေါတိ သမ္ပတ္တိ၊ ဝိဘဝေါတိ ဝိပတ္တိ " စသည်ဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် အဘဝကိုမဖွင့်ဘဲ ဝိဘဝကိုဖွင့်ရပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "ဝိဘဝေါတိစ၊ပေါကမေဝ"ဟု မိန့်သည်၊ အဘဝနှင့် ဝိဘဝသည် အနက်တူဖြစ်သောကြောင့် ထင်ရှားသော ဝိဘဝကိုသာ ဖွင့်လိုက်ပါသည်–ဟူလို။

ဇာတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ။ ။ဇာတိသဒ္ဒေါ ပကာရဝစနောတိ အာဟ ဇာတိ အနေကပ္ပကာရာ ဘဝါဘဝတာတိ၊ – သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း ဇာတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ– ဤသို့ များသောအပြားရှိသော ပြည့်စုံခြင်း, ပျက်စီးခြင်းကိုလည်း"ဟု ပေး။

နာနုဘဝန္တိ။ ။ဒေဝါ နာနုဘဝန္တိ ဒဿနာယာတိ အဓိဂတမဂ္ဂေ ထပေတွာ (ရအပ်ပြီးသောမဂ်ရှိသော အရိယာတို့ကို ထား၍) သဗ္ဗေပိ ဥပပတ္တိဒေဝါ ဝါယမန္တာပိ စိတ္တစာရဒဿနဝသေန (စိတ်ဖြစ်ပုံကို မြင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ဒဿနာယ ဒဋ္ဌုံ၊ နာနုဘဝန္တိ၊ န အဘိသမ္ဘုဏန္တိ၊ န သက္ကောန္တိ၊ ပဋိဝေဓံ မနုဿာ၊–သာရတ္ထ။

သမ္မာပုဏ္ဏန္တိ - ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်ကုန်၊ တဿ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ရခြင်းကို၊ ဒေဝါနမ်ပိ - နတ်တို့သည်သော်မှလည်း၊ ဒုလ္လဘံ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏၊ ဝါ- မရနိုင်၊ ဣတိ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဓိပ္ပါယော - ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်တည်း။

အဟိမေခလိကာတိ-ကား၊ အဟိ -မြွေကို၊ ကဋိယံ-ခါးဋ်၌၊ဗန္ဓိတ္ဝာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ဥစ္ဆင်္ဂေတိ- ကား၊ အင်္ကေ - ရင်ခွင်၌၊ (“ပါတုရဟောသိ - ထင်ရှားဖြစ်ပြီ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) သမ္မဒန္နတိတိ-ကား၊ သမ္မာနေတိ-မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်မှုကို ပြု၏၊ ယံ တုမော ကရိဿတီတိ-ကား၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ သော-ထို ဆရာကြီးသည်၊ ကရိဿတိ- ပြုလတ္တံ့၊ (“ တေန-ထိုအမှုဖြင့်၊ တုမော ဝ- ထိုဆရာကြီးသည်သာ၊ ပညာယိဿတိ- ထင်ရှားလတ္တံ့”ဟု ပါဠိတော်၌ ဆက်)။

× × × × × × ×

အဟိမေခလိကာ။ ။မေခလာသဒ္ဒါသည် “ခါးစည်းကြိုး”ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ မေခလာ ဧဝ မေခလိကာ၊ ခါးစည်းကြိုး, ခါးပတ်၊ အဟိဧဝ + မေခလိကာ အဟိမေခလိကာ၊ မြွေတည်းဟူသော ခါးပတ်၊ ဤ၌ “အဟိ°” ဟု “မြွေတကောင်ကို သာ ခါးပတ်ပတ်သည်”ဟု ဆိုသော်လည်း ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ, ယမကဝဂ်, ဒေဝဒတ္တ ဥဏ္ဏာဠ်ကား- “သော ကောသမ္ဗိတော ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ ကုမာရကဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတ္ဝာ စတ္တာရော အာသီဝိသေ စတူသု ဟတ္ထပါဒေသု ကဲ ဂီဝါယ ဝိလမ္ဗိတ္ဝာ ကဲ သီသေ စုမ္ဗဋကံ ကတ္ဝာ ကဲ့ ကံသံ ကရိတ္ဝာ ဋမာယ အဟိမေခလာယ၊ပေ၊လာဘာသတ္တာရံ နိဗ္ဗတ္တေသိ”ဟု လာသည်။

သမ္မန္နတိ။ ။သံပုဗ္ဗ မနခဝတ်ဖြင့် သမ္မန္နတိကို ဒိဝါဒိဂိဏ်းဟုဎင်း, သမ္မာနေတိကို စုရာဒိဂိဏ်းဟုဎင်း ယောဇနာဖွင့်၏၊ သံ ရှေးရှိသောကြောင့် “ မြတ်နိုးခြင်း ပူဇော်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏ ” ဟု ကြံပါ၊ သမ္မန္နတိတိ အမှာကံ သမ္မာနံ ကရောတိ၊ တေနာဟ သမ္မာနေတီတိ၊ သမ္မန္နတိတိဝါ ပရေဟိ သမ္မာနိယတိတိ အတ္ထော၊-သာရတ္ထ၊ ဤဋီကာ၌ “အမှာကံ သမ္မာနံ ကရောတိ”ဟူသော အဖွင့်အလို သမ္မာနေတိ၌ “သံမာနံ” ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရခဝတ်၏ အနက်၌ ဋ ပစ္စည်းသက်၍ “ သမ္မာနေတိ ” ဖြစ်သည်ဟု ကြံပါ၊ “မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်မှုကိုပြု၏”ဟု အနက်ပေးပါ၊ “ပရေဟိ သမ္မာနိယတိ” ဟူသောအဖွင့်ကား အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ခြင်းမဟုတ်၊ ပါဠိတော်ကို မိမိ အလိုအတိုင်း တနည်းဖွင့်ခြင်းတည်း၊ ဤအလို “အခြားသူတို့က မြတ်နိုးအပ်၏”ဟု ကံအနက်ပေးပါ၊ သဒ္ဒါကျမ်းတို့အလိုမူ ကမ္မရုပ်၌ “သမ္မညတိ”ဟုသာ ရှိနိုင်သည်။

တုမော။ ။သောတိ သတ္ထာ၊ ဋမိနာ ယံ တုမောတိတ္ထေ တုမောတိ ရုဇ္ဇိသဒ္ဒေါ ဋမံ သောတိ သဗ္ဗနာမသဒ္ဒေန သဒိသတ္ထောတိ ဒသ္သေတိ၊— ယောဇနာ၊ ဤအလို “ တုမောသည် သော၏ အနက်ကိုဟောသော ရုဇ္ဇိသဒ္ဒါတည်း ” ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ မိမိကား အခြားဝိဘတ်များဖြင့် “တုမာ, တုမံ, တုမေ”စသောရုပ်များ မရှိသောကြောင့် သော၏ အနက်ကိုဟောသော နိပါတ်ပုဒ်တမျိုးဟု ထင်သည်။

ပကာသနီယကမ္မာဒိကထာ

ခေဠာသကာသာတိ ဇေဋ္ဌ-သဟဂတော ဤပါဒ်၌၊ မိဆ္ဆာဇီဝေန-မှားယွင်းသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ-ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်၊ အရိယေဟိ — အရိယာပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၊ ဝန္တမ္ဘာ — ထွေးအန်ထိုက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) ခေဠသဒိသာ - တံထွေးနှင့်တူကုန်၏၊ တထာရူပေ-ထိသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ပစ္စယေ- ပစ္စည်းတို့ကို၊ အယံ - ဤဒေဝဒတ်သည်၊ အစ္ဆောဟရတိ - စားမျိုး၏၊ ဣတိ ကတ္ဝာ - ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ခေဠာသကောတိ-က ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ ဝုတ္တော- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ပတ္ထဒ္ဓေန ကာယေနာတိ - ကား၊ ပေါတ္ထကရူပ သဒိသေန - ယမင်းရုပ်နှင့်တူသော၊ နိစ္စလေန-တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ (“အဒ္ဒါသိ-တည်ပြီ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) မယံ ခေါ၊ပေါနာမာတိ- ကား၊ ရာဇာ- သည်၊

× × × × × × ×

ပကာသနီယကံ။ ။ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သဘောကို ထင်ရှားပြကြောင်းဖြစ်သော (လူတို့အား ထင်ရှားအောင် ပြောပြကြောင်းဖြစ်သော) ကံကို “ပကာသနီယကံ”ဟု ခေါ်၏၊ ဤ အရှင်ဒေဝဒတ်ကို ကံပြုရာ၌ “ ပုဗ္ဗေ ဒေဝဒတ္တော်သာ အညာ ပကတိ အဟောသိ၊ ဇာဒါနိ အညာ ပကတိ-ရှေးတုန်းက ရှင်ဒေဝဒတ်၏သဘောသည် ယခုသဘောမှ တမျိုးတခြားဖြစ်ခဲ့၏၊ ယခု ရှင်ဒေဝဒတ်၏သဘောသည် ရှေးတုန်းကသဘောမှ တမျိုးတခြားဖြစ်နေ၏”။

“ ယံ ဒေဝဒတ္တော ကရေယျ ကာယေန ဝါစာယ၊ နှ တေန ပုဒ္ဂေါဝါ ဓမ္မောဝါ သံဃောဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဒေဝဒတ္တောဝ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ကိုယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ နှုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ရှင်ဒေဝဒတ် ပြုလေသမျှသည် ဘုရား တရား သံဃာနှင့်မဆိုင်၊ ရှင်ဒေဝဒတ်နှင့်သာ ဆိုင်သည်” ဟူလို၊ ဤစကားစုသည် ပကာသနီယကံ၏ ဆိုလိုရင်းစကားစုတည်း၊ ဤသို့ ပကာသနီယကံပြုပြီးနောဲ့ လူတို့အားလည်း ကမ္မဝါစာဌ်ပါသောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှား ပြောပြရသေးသည်၊ ထင်ရှား ပြောပြတို့ရန်လည်း ရဟန်းတပါးအား သမ္မုတိပေးရသေးသည်၊ (ပါဠိတော်ကြည့်ပါ၊)

ခေဠာသကာသ။ ။ခေဠ + အသကာသ၊ မိစ္ဆာဇီဝကြောင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည် အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ မစားသုံးထိုက်သောကြောင့် ထွေးအန်အပ်သော တံထွေးနှင့်တူကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် “ခေဠောဝိယာတိ ခေဠော” ဟု ဥပမာတဒ္ဓိတ်ပြု၍, တနည်း သဒိသူပစာအား‌ဖြင့် ပစ္စည်းလေးပါးကို“ခေဠ”ဟု ခေါ်သည်၊ “အသတိ ဘက္ခတိတိ အသကော၊ အသဓာတ် ဏ္ဍု ပစ္စည်း၊ ခေဠေ အသကော ခေဠောသကော” ဟု ပြု၊ အရိယာတို့ထွေးအန်အပ်သောတံထွေးနှင့်တူစွာ မအပ်မရာပစ္စည်းတို့ကို စားသုံးနေသူ၊ “ခေဠောပကာသ”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသည်ကား အဖွင့်နှင့်မညီ။

ပတ္ထဒ္ဓေန ၊ပေ၊ ကာယေန။ ။ပတ္ထဒ္ဓေနာတိ ဇေဋ္ဌ ဘုသော ထဒ္ဓေါ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ဗာဠ္ဟထဒ္ဓေါတိ အဇ္ဈော၊ တေန ဝုတ္တံ နိစ္စလေနာတိ၊ ပေါတ္ထကရူပသဒိသေနာတိ ဇေဋ္ဌ ပေါတ္ထကရူပံနာမ ဝဇ္ဇဒန္တာဒိမယံ၊ (အဝတ်ဖြင့် ပြုအပ်သောအရုပ်, ဆင်စွယ်ဖြင့်

အမ္မေ- ဝါတို့ကို၊ ဇာနာတိ - သိ၏၊ ဋုတိ- ဤသို့၊ (ဥက္ကံ သန္ဓာဒ္ဒီစပ်၊) ရာဇ ညာတကဿ-မင်းသည် အသိအမှတ်ပြုအပ်သူ၏၊ ဘာဝေန-အဖြစ်ဖြင့်၊ အတ္ထာနံ-မိမိကို၊ ဥက္ကံသန္ဓေ၁-မြှောံပင့်လိုသည်၊ ဝါ-ကြွားဝါလိုသည်၊ (ဟုတ္ထာ-၍၊) အာဟ - ပြီ။

ပဟဋ္ဌ ကဏ္ဏော ဝါလောတိ - ကား၊ ဗဒ္ဓနိစ္စလေ- ကြိုးနွယ်တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်တို့ကို၊ ကတ္ထာ-ပြု၍၊ (“အဘိဓာဝိ-ပြေးသွားပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဒုက္ခံ ဟိ ကုဇ္ဈရနာဂမာသဒေါတိ - ကား၊ ဘော ကုဇ္ဈရ-အို ဆင်ပြောင်ကြီး၊ ဗုဒ္ဓနာဂံ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်သို့၊ အာသာဒနံ-ဝဓကစိတ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဝဓကစိတ္တေန - ဝဓကစိတ်ဖြင့်၊ ဥပဂမနံ နာမ - ချဉ်းကပ်ခြင်း မည်သည်၊ ဒုက္ခံ - ဆင်းရဲကြောင်းတည်း၊ | အာသာဒနံ၌ ဗုရာဒိသဒ္ဒေတ်, ယုပစ္စည်း၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းအနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် “ဥပဂမနံ နာမ” ဟု ဖွင့်သည်။] နာဂဟတဿာတိ-ကား၊ ဗုဒ္ဓနာဂံ - ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကို၊ ယာတကဿ-သတ်ဖြတ်သောသူ၏၊ (“သုဂတိ နု ဟောတိ” ဟု ပါဠိကော်၌ စပ်။)

× × × × × × ×

ပြုအပ်သောအရပ်၊ အာဒိဖြင့် မြေညက်, သစ်သား, ကြေး, သံတို့ဖြင့်ပြုအပ်သောအရပ်, ပန်းချီ ဆေးရေးရပ်များကို ယူ၊)—ယောဇနာ၊ ထိုအရပ်များကိုပင်“ယမင်းရပ်”ဟုငင်း “ညဲမင်းရပ်”ဟုငင်း ရှေးကအနက်ပေးကြသည်၊ ပေါတ္ထကရူပ၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ သိက္ခာချခဏ်း၌ ပြခဲ့ပြီ။

ရာဇညာတကာနာမ။ ▪ဉာယန္တေတိ ဉာတာ၊ ရညာ – မင်းသည်၊ ဉာတာ–ငါ့ဆရာဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သူတို့တည်း၊ ရာဇညာတာ– သူတို့၊ ရာဇညာတာယေဝ ရာဇညာတကာ။ [ရာဇညာတကာနာမာတိ ဇ္ဈေ ရညာ ဇာနိယာတိ အမ္မာကံ ဂရူတိ ရာဇညာတာ၊ တေ ယေဝ ရာဇညာတကာတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တဒတ္ထံ အဓိပ္ပါယေန ဒဿန္တော အာဟ–ရာဇာ အမ္မေ ဇာနာတိတိ အာဒိ၊–ယောဇနာ။]

ပဟဋ္ဌကဏ္ဏော ဝါလော။ ▪ကဏ္ဏောစ – နားရွက်လည်း၊ ဝါလေးနိစ – မြီးဆံတို့လည်း၊ ကဏ္ဏဝါလံ – နားရွက်မြီးဆံ၊ ပဟဋ္ဌံ + ကဏ္ဏဝါလံ ယဿတေ ပဟဋ္ဌကဏ္ဏဝါလော-ရွှင်သော နားရွက်မြီးဆံရှိသည်၊ (ဟုတ္ထာ-၍၊) ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ ဗဒ္ဓနိစ္စလေ ကတ္ထာကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ အမွေးတွေထောင်၍ ထရာဒ်၌ “လောမဟံသ-အမွေးတို့၏ ရွှင်ခြင်း” ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ နားရွက်မြီးဆံများ မလှုပ်ရှားဘဲ ထောင်နေသည်ကို “ပဟဋ္ဌကဏ္ဏဝါလ-ရွှင်လန်းသော နားရွက်မြီးဆံ”ဟု ခေါ်သည်၊ စာအုပ်တို့၌“ဗန္ဓနေ နိစ္စလေ ကတ္ထာ”ဟု ရှိ၏၊ ယောဇနာ၌ “ဗဒ္ဓနိစ္စလေ ကတ္ထာ”ဟု ရှိ၏၊ ယောဇနာ စာရှိအတိုင်း ကောင်းသည်။ [ဗဒ္ဓနိစ္စလေတိ ရဇ္ဇုဝလ္လိဟိ ဗဒ္ဓေ ဝိယ နိစ္စလေ၊ ပဟဋ္ဌကဏ္ဏဝါလေတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ကတ္ထာတိ ဇုမိနာ အာဘိဒ္ဓဝိတိ ပဒေ ကြိယာဝိသေသနဘာဝံ ဒဿေတိ၊–ယောဇနာ။]

ပဋိကုဋိယော၀ ဩသဿကိတိ-ကား၊ တထာဂတာဘိမုခေါယေ၀ - မြတ်စွာဘုရားသို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင်၊(ဟုတ္တာ-၍၊) ပိဋ္ဌမေဟိ- ခြေဖမိုးဖြစ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ—ခြေတို့ဖြင့်၊ အ၀သက္ကိ- နောက်ဆုတ် နောက်ဆုတ် သွားပြီ၊ အလက္ခိကော့တိ ဣတ္ထေ-၌၊(၀စနတ္ထော ဧ၀ံ ၀ေဒိတမ္ဘော၊)နလက္ခေတိ-မမှတ်သားတတ်၊ ၀ါ-မသိတတ်၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ အလက္ခိကော— က မည်၏၊ နဇာနာတိ-မသိတတ်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပါပကမ္မံ-ယုတ်မာသော အမှုကို၊ ကရောမိ-ပြုနေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ နဇာနာတိ-မသိတတ်၊ ၀ါ-တနည်း၊ နလက္ခိတမ္ဘော—မမှတ်သားထိုက်၊ ၀ါ-မကြည့်ရှုထိုက်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အလက္ခိကော-ကမည်၏၊ နပဿိတမ္ဘော-မကြည့်ရှုထိုက်၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ (ကြည့်စရာမကောင်း-ဟူလို။)

× × × × × × ×

ပဋိကုဋိယော၀။ ။ မြတ်စွာဘုရားသို့ ရှေးရှုသည်ကို ပဋိဟုဆိုသည်၊ ကုဋ္ဌကားကောက်ကွေးခြင်း အနက်ဟောတည်း၊ ဤနေရာ၌ ဒုးပဆစ်တုပ်ခြင်းကို ယူပါ၊ ကုဋ္ဌော+ယသ+အတ္ထိတိ ကုဋိယော၊ အချို့စာအုပ်တို့၌ ဣတပစ္စည်းဖြင့် "ကုဋိတော" ဟုလည်း ရှိ၏၊ အနက်တူပင်၊ ပဋိမုခံ-မြတ်စွာဘုရားသို့ ရှေရှ+ကုဋိယော—ကောက်ကွေးခြင်းရှိသူတည်း၊ ၀ါ-တုပ်၀ပ်ခြင်းရှိသူတည်း၊ ပဋိကုဋိယော—သူ။

ဗိဋ္ဌမေဟိ ပါဒေဟိ။ ။ ဒုးတုပ်ထားသောခြေတို့၌ ခြေ၀ါးတို့သည် အပေါ်ကနေ၍ ခြေဖမိုးမှာ မြှောင်ထိနေ၏၊ နောက်ဆုတ် နောက်ဆုတ်ဖြင့် ဒုးတုပ်ကို မဖျက်ဘဲ သွားလျှင် ခြေ၀ါးဖြင့် မြေမထိဘဲ ခြေဖမိုးဖြင့်သာ ထိ၏၊ ထို့ကြောင့်"ဗိဋ္ဌမေဟိ ပါဒေဟိ-ခြေဖမိုးတို့ဖြင့် နောက်ဆုတ်သွားသည်"ဟု ဆိုသည်။

ဩသဿကိ။ ။ ဩသက္ကိ၌ သက္ကဓာတ်သည် သွားခြင်းအနက်ကို ဟော်၏၊ အ၀ဉပသာရကြောင့် နောက်ဆုတ်သွားခြင်း အနက်ကို ဟောသည်ဟု မှတ်ပါ၊ ဆိုလိုရင်းကား-"မြတ်စွာဘုရားဘက်သို့ ဥုးလှည့်၍ ဒုးပဆစ်တုပ်လျက် နောံဆုတ်သွားသည်" ဟူလို၊ ထို့ကြောင့်"တထာဂတာဘိမုခေါ ယေ၀ ဗိဋ္ဌမေဟိ ပါဒေဟိ အ၀သက္ကိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ တထာဂတာဘိမုခေါယေ၀သည် ပဋိ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ ခြေ၀ါးဖြင့် နင်း၍ မသွားဘဲ ဒုးကို ကောက်ကွေး၍(ပဆစ်တုပ်၍) သွားသောကြောင့် ဗိဋ္ဌမေဟိ ပါဒေဟိကား ကုဋိယ၏ အနက်ဖွင့်တည်း။

အလက္ခိကော။ ။စုရာဒိလက္ခဓာတ်သည် ဒဿနအနက်,အက်နအနက် ၂ မျိုးကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌"အက်န"အနက်ကို ဟောသည်ဟု သိစေလို၍ "နဇာနာတိတိ အတ္ထော"ဟု မိန့်သည်၊ [ယောဇနာ၌ကား " နဇာနာတိဖြင့် ဒဿနအနက်ကို ပြသည်-ဟု ဆို၏။] "လက္ခေတိတိ လက္ခိကော၊ န+လက္ခိကော အလက္ခိကော"ဟု ပြု၊ ဤအလို ၈ျပစ္စည်းကို ကတ္တာဟောဟု ကြံပါ၊ "န လက္ခိတမ္ဘောတိ ၀ါ အလက္ခိကော" ဟု ကြံလျှင် ကံဟောပင်တည်း။ [န လက္ခိတမ္ဘောတိ အညေဟိ သပ္ပုရိသေဟိ နလက္ခိတမ္ဘောတိ အတ္ထော၊ တ္ထေ ၈ျပစ္စယော ကတ္တုကမ္မေသု ဒေါတိ၊ ယကာရဿ ကကာရံ ကတ္တာ အလက္ခိကောတိ ၀ုတ္တံ၊-ယောဇနာ။]

တိကဘောဇနန္တိ ထွေ - ၌၊ (အထွော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) တိဟိ-၃ ပါးကုန်သော၊ ဇနေဟိ-ရဟန်းတို့သည်၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဘောဇနံ-စားထိုက်သော ဘောဇဉ်တည်း၊ တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ ပညပေသာမိ-ပညတ်တော်မူအံ့၊ တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ အနုဇာနိသာမိ - ခွင့်ပြုတော်မူအံ့၊ ပန-ဆက်၊ ဂဏဘောဇနေ - ဂဏဘောဇဉ်၌၊ (၄ ပါးမှ အထက် ဂိုဏ်းဖြစ်သော သံဃာသည် စားထိုက်သော ဘောဇဉ်၌၊) ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော - သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်သည်၊ (ဋ္ဌတော-တည်၏၊ တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ- ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ (ဂဏဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊)ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ပဉ္စဝဏ္ဏုယာစနကထာ-ငါးပါးသော ဝတ္ထု၌ တိုက်တွန်းခြင်း ကထာကို၊ သံဃာဒိသေသဝဏ္ဏနာယံ - သံဃာဒိသေသ်အဖွင့်၌၊ (မယာ)ဝုတ္တာ--ပြီ၊ ကပ္ပန္တိ - ကား၊ အာယုကပ်ံ- အာယုကပ် ပတ်လုံး၊(အဝီစိငရဲ၏ အာယုကပ်ပတ်လုံး၊) ("နိရယမှိ-၌၊ ပစ္စတိ-ကျက်ရ၏" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊)မြဟ္ဓံ ပုညန္တိ-ကား၊ သေဋ္ဌံ-မြတ်သော၊ပုညံ-ကောင်းမှုကို၊ ("ပသဝတိ — ပွားစေ၏" ၌စပ်၊) သဂ္ဂံ ကပ္ပမ္ပိတိ-ကား၊ အာယုကပ္ပမေဝ-(နှတ်ပြည်၏)အာယုကပ်ပတ်လုံးပင်လျှင်၊ ("မောဒတိ - ဝမ်းမြောက်ရ၏" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) [အာယုကပ်မျှင်းတူသောကြောင့် ဧဝထည့်သည်။]

× × × × × × ×

တိက ဘောဇနံ။ ။တိဏ္ဏံ+သမူဟော တိကံ-ရဟန်းသုံးပါးအပေါင်း၊ တိကေန+ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ+ဘောဇနံ တိကဘောဇနံ — ရဟန်းသုံးပါး အပေါင်းသည် စားထိုက်သော ဘောဇဉ်၊ ထိုဘောဇဉ်သည် ဂဏဘောဇဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း၊ ဂဏဘောဇဉ်ကို ကား လေးပါးဂိုဏ်းသည် မစားကောင်း၊ လေးပါးပြည့်လျှင်လည်း သံဃာသင်းခွဲနိုင်အောင် သံဃာပြည့်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဂဏဘောဇဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တိကဘောဇဉ်ကိုသာ "အကပ္ပိယနိမန္တနဖြင့် ပင့်ဖိတ်သော အခါ စားကောင်း၏"ဟု ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းကို၊ ပင်"ပညပေသာမိ"ဟုဆိုသည်၊ ဤသို့ တိကဘောဇဉ်ကို ခွင့်ပြုလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ဂဏဘောဇဉ်ကို ထပ်၍ လေးနက်စေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဘောဇနံ၏ နောက်၌"တံပညပေသာမိတိ"ဟု သံဝဏ္ဏော တဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့်တွေ့ရ၏၊ ရှေးနိသယဉ္စ ဇုတိသဒ္ဒါ မပါ၊ ပါဠိတော်၌လည်း တံသဒ္ဒါ မပါသောကြောင့် "တံ ပညပေသာမိ"တိဟု ဇုတိ မပါခြင်းက ကောင်းသည်၊ အနုဇာနိသာမိဖြင့်"ပညပေသာမိ"အရ"တားမြစ်ကြောင်းပညတ်တော် မဟုတ်"ဟု ပြသည်။ [တိကဘောဇနန္တိ တိဟိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ ဘောဇနံ၊ တတော အဓိကေဟိ ကတော ပဋ္ဌဂဟော တွာ ဘုဉ္ဇိတုံ နဝဋ္ဋနကံ ဂဏဘောဇနပဋိပက္ခံ ဘောဇနန္တိ အတ္ထော--ဝိမတိ။]

ကပ်ံ။ ။အာယုကပ်ပန္တိ ကေ၊ မဟာကပ်ံ အသီတိဘာဂံ ကတွာ တတော ကေဘာဂမတ္တံ ကာလံ အန္တရကပ္ပသညိတံ ကာလံ၊-သာရတ္ထ၊ ကပ္ပန္တိ မဟာနိရယေ အာယုကပ်ံ၊ တံ"အန္တရကပ္ပ"န္တိ ကေစိ၊ ကေစိ ပန"အသင်္ခ်ေယျကပ္ပ"န္တိ၊-ဝိမတိ။

သံဃဘေဒကကထာ

အထခေါပေ၊ ဘိန္နိတ္ထာတိ (ဇေတ္ထ) - ၌၊ (ဂုဇ္ဇထ္ထံ - ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတ္ထာ ဒသေမိ)-ထုတ်၍ ပြဉ္စုးအံ့၊ သော-ထိုဒေဝဒတ်သည်၊ ဓေံ-ဤသို့၊(ပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း)၊ သလာကံ-စာရေးတံကို၊ ဂါဟေတ္ထာ—ယူစေပြီး၍၊ တဇ္ထေဝ—ထိုအရပ်၌ပင်၊ အာဝေဏိကံ-သီးခြားဖြစ်သော၊ ဥပေါသထံ-ကို၊ ကတ္ထာ-ပြု၍၊ ဂတော—သွားပြီ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤ သံဃံ ဘိန္နိတ္ထာ ဟူသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပိဋ္ဌိ မေ အာဂိလာယတိတိ—ကား၊ စိရနိသဇ္ဇာယ - ကြာမြင့်စွာ ထိုင်နေရခြင်းကြောင့်၊ ဝေဒနာဘိဘူတာ - ဝေဒနာသည် နှိပ်စက်အပ်သော၊ (ပိဋ္ဌိ — ကျောက်ကုန်းသည်၊) ဗာဓတိ-ရှင်ဒေဝဒတ်ကို နှိပ်စက်၏၊ ဝါ-ညောင်းညာ၏၊ [အာဂိလာယတိတိ ဇေတ္ထ အာတျုပသဂ္ဂေါ အာဘိဘဝနတ္ထော၊ ဂိလေဓာတု ဗာဓနတ္ထောတိ အာဟ ဝေဒနာဘိဘူတာ ဗာဓတိတိ၊-ယောဇနာ၊]တမဟံ အာယမိ သာမိတိ-ကား၊ တံ-ထိုကျောက်ကုန်းကို၊ အဟံ - ငါသည်၊ ပသာရေသာမိ-ဆန့်တန်းအံ့၊ အာဒေသနာ ၊ပေ၊ နုသာသနီနာမ - နိ မည်သည်၊ တေ - သင်၏၊ မနော-စိတ်သည်၊ ဧပမိ-ဤသို့လည်း၊(သည်လိုလည်း၊) (ဟောတိ)၊ တေ-၏၊ မနော-သည်၊ တထာပိ-ထိုသို့လည်း၊ (ဟိုလိုလည်း၊) (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပရသ-သူတပါး၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဇာနိတ္ထာ-သိ၍၊တဒနုရူပါ-ထိုအာဒေသနာပါဋိဟာရိယအားလျော်သော၊ ဓမ္မဒေသနာ—တရားဒေသနာတည်း။

× × × × × × ×

သံဃံ ဘိန္နိတ္ထာ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ရဟန်းငါးရာကို ခေါ်သွားရုံဖြင့် "သံဃံ ဘိန္နိတ္ထာ" ဟု မဆိုနိုင်သေး၊ ခေါ်သွားရုံတွင်မက ဓမ္မဝါဒိ-အဓမ္မဝါဒိ စာရေးတံကို ခွဲခြားယူစေပြီးလျှင် မဟာသိမ် တခုတည်း၌ပင် ကံပြုကြသော အခြားသံဃာများမှ သီးခြားခွဲ၍ ဥပုသ်ပြုသောကြောင့်၊ (ကံခွဲ၍ ပြုသောကြောင့်) "သံဃံ ဘိန္နိတ္ထာ" ဟု ဆိုသည်။

အာဒေသနာ၊ပေ၊ အနုသာသနီ။ ။ သူတပါး၏ စိတ်ကို " သင်၏ စိတ်သည် သည်ပုံ သည်နည်း, ဟိုပုံ ဟိုနည်းဖြစ်နေ၏ "ဟု ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော တန်ခိုးသည် အာဒေသနာ ပါဋိဟာရိယမည်၏၊ အနုသာသနီ ပါဋိဟာရိယကား ရိုးရာတရားဟော၍ ဆုမွှခြင်းတည်း၊ ထိုတွင် " ဧဝမ်ပိ ၊ပေ၊ ပရဿ စိတ္တံ ဇာနိတ္ထာ"ဖြင့် အာဒေသနာ ပါဋိဟာရိယကိုပြ၏၊ တဒနုရူပါ ဓမ္မဒေသနာဖြင့် အနုသာသနီပါဋိဟာရိယကို ပြသည်။

ဝစနတ္ထ။ ။ အာဒိဿတိ ဧတာယတာတိ အာဒေသနာ – သူတပါး စိတ်ဖြစ်ပုံကို ညွှန်ပြကြောင်းတန်ခိုး၊ ပဋိပက္ခေ-ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူတို့ကို၊ ဟရတိတိ (ပယ်ရှားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပဋိဟာရိယံ၊ ပဋိဟာရိယံယေဝ ပါဋိဟာရိယံ၊ အာဒေသနာစ+သာ+ ပါဋိဟာရိယံစာတိ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ၊ အနုသာသတိ ဧတာယတာတိ အနုသာသနီ-ဆုမွှကြောင်းတရား၊ အနုသာသနီစ+သာ+ပါဋိဟာရိယံစာတိ အနုသာသနီ

မမာနုကုမ္ဘိန္တိ-ကား၊ မမ-ငါ၏၊ အနုကိရိယံ-အတုဖြစ်သော အမူအရာကို၊ ကုရုမာနော-ပြုသည်၊ (“ဟုတ္တာ မရိဿတိ-သေရလတံ့၊” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ကပဏောတိ-ကား၊ ဒုက္ခိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊(“ဟုတ္တာ မရိဿတိ” ၌စပ်၊) မဟာဝရဟသာတိ - ကား၊ မဟာနာဂသမ—ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊(“အနုကြုမ္ဘံ-အတုဖြစ်သော အမူအရာကိုပြုသည်”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) မဟိ ဝိကုဗ္ဗတောတိ-ကား၊ ပထဝိ-မြေကို၊ ပဒါလေန္တသမ—ဖေါက်ခဲ့သော၊ ဘိသံ ဃသမာနဿာတိ-ကား၊ ဘိသံ- ကြာဥယ်ကို၊ ခါဒန္တသမ - ခဲစားသော၊ [ပါဠိတော်၌“ဃသာနသမ”ဟု ရှိ၏၊ ဃသဓော်, အာနပစွည်းဟု ကြံ၊] နဒီသုဇဂတောတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဂုဠ္ဍထံ-ကို၊) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဒသေမိ-အံ့၊)သော ဟတ္ထိနာဂေါ-ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊သာယန္ဟသမယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊နဒီနာမကံ-နဒီအမည်ရှိသော၊ တံပေါက္ခရဏိ်- ထိုရေကန်သို့၊ ဩဂါဟေတ္တာ- သက်ဆင်း၍၊ ကိဉ္စက္ခော-ကစားသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) သမ္ဗရတ္တိ်- အလုံးစုံသော ညဉ့်ကို၊

× × × × × × ×

ပါဠိဟာရိယံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တြာ၏ ပါဠိဟာရိယသည် အာဒေသနာပါဠိဟာရိယနှင့် အနုသာသနီပါဠိဟာရိယတည်း၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏ ပါဠိဟာရိယကား ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယနှင့် အနုသာသနီပါဠိဟာရိယတည်း၊ (အကျယ်ကို သာရတ္ထဋီကာ၌ ရှုပါ၊)

ပါဠိတော်။ ။ထုလ်လဲစွယ် ဒေသာပေဟိတိ ဇုဒံ ဘေဒပုရေက္ခာရသ ဥပေါသထာဒိကရဏော ထုလ်လဲစွယသမ ဥပေါသထင်္ဂန္ဓကာဒိသု ပဌမမေဝ ပညတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ၊ ဇုတရထာဒေဘေသံ အာဒိကမ္မိကတ္တာ အနာပတ္တိယေဝ သိယာ၊—ဝိမတိ။

စဉ်းစားဘွယ်။ ။ထို ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းများသည် ထုလ်လဲစဉ်း အာပတ်သင့်လျက်ပင် အရှင်သာရိပုတ္တြာ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၏ တရားတော်ကြောင့် သောတာပန်ဖြစ်ကြ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ ထုလ္လစဉ်းအာပတ်က သူတို့ကိုယ်တိုင် လွန်ကြူးလိုသောစိတ် စေတနာမရှိဘဲ သင့်ရသော အစိတ္တက အာပတ် ဖြစ်သောကြောင့် “ အာပတ်ရှိလျက် သောတာပန်ဖြစ်နိုင်သည်”ဟု စဉ်းစားသင့်သည်၊ အကယ်၍ လွန်ကြူးလိုသောစေတနာဖြင့် သင့်ရောက်အပ်သော သစိတ္တကအာပတ်ဖြစ်လျှင်ကား သောတာပန်မဖြစ်နိုင်ရာ။

မဟိ ဝိကုဗ္ဗတောဒိ။ ။ပထဝိတိ ဇုမိနာ မဟိ ဝိကုဗ္ဗတောတိ ဧတ္ထ မဟိသဒ္ဒဿ ဧဝံ နာမကံ မဟာနဒိ (မဟိမြစ်ကို) ပဒါလေန္တသာတိ ဇုမိနာ ကရဓာတုယာ ဝိတျုပသဂ္ဂဝသေန ပဒါလနတ္ထံ ဒသေတိ၊—ယောဇနာ၊ ဤသို့ မြေကြီးကို အစွယ်တို့ဖြင့် ဖေါက်ခဲ့ ထိုးပစ်ခြင်းသည် ဆင်တို့၏ ထုံးစံဖြစ်သတတ်၊ မဟိ ဝိကုဗ္ဗတောတိ မဟိ ဒန္တေဟိ ဝိလိခန္တသ၊ ဇုဒဥ္စ ဟတ္ထိနံ သဘာဝဒဿနံ၊—ဝိမတိ။

နဒိသု ဇဂ္ဂတော။ ။“နဒိ”အရ မြစ်ကို ယူမည်စိုး၍“နဒိနာမကံ ပေါက္ခရဏိ”” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဋီကာ၌ “ နဒိတိစေတ္ထ မဟာသရော အဓိပ္ပေတော ” ဟု ဖွင့်၏၊ ဤ၌ “ကိဉ္စက္ခော သမ္ဗရတ္တိ် ဝိတိနာမေသိ ဇာလိကံ ကရောတိ”ကား ဇဂ္ဂတောဇ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ ဤအလို “ နဒိသု – နဒိမည်သော ချောင်း မြောင်းတို့၌၊ ဇဂ္ဂတော—ပျော်မြူးရှိနေသော”ဟု ပေးသင့်မည်ထင်သည်၊ ဝိမတိ၌“ဇဂ္ဂတောတိ ယူထံ ပါလေန္တ

ဝိတိနာမေသိ-လွန်စေပြီး၊ ဇာလိကံ-ဇာကွန်ယှက်ကဲ့သို့ လူးလာဖြတ်သန်းခြင်းကို၊ (ရှေးနိသဲ့ယ အတိုင်း အနက်၊) ကရောတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ နဒီသု ဇဂ္ဂတောတိ—ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ပြီ။

သုတာတိ-ကား၊ သောတာ-နားထောင်တတ်သည်၊(ဟောတိ)၊ အသန္နိဒ္ဓေါစ အက္ခာတီတိ-ကား၊ နိဿန္ဒေဟော-ယုံမှားခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ အနုသန္ဓိဝသေန-ရှေစကား နောံစကားတို့၏ အဆက်အစပ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ယောဇေတွာ ယောဇေတွာ—ယှဉ်စေ၍ ယှဉ်စေ၍၊ (အချို့စာအုပ်၌ “ ယောဇေတွာ ” တပုဒ်သာ ပါသည်၊) အက္ခာတိ- ပြောဆိုတတ်၏၊ အပါယေ-အပါယ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိသတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဇာတိ - ထို့ကြောင့်၊ အာပါယိကော - အာပါယိကမည်၏၊ [နိဗ္ဗတ္တအနက်၌ ဏိကပစ္စည်းသက်။] ဧဝံ- တူ၊ နေရယိကော - ငရဲ၌ဖြစ်လတ္တံ့၊ [နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိသတီတိ နေရယိကောဟု ပြုပါ - ဟူလို။] ကပ်— အဝိဝိငရဲ၏ အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ ဌသတိ-တည်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ကပ္ပဋ္ဌော-ဋ္ဌမည်၏၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ (သံယာသင်းခွဲပြီးရာ ယခုအခါ၌၊) ဗုဒ္ဓသဟသ္သေနာပိ-ဘုရား အထောင်သော်မှလည်း၊ (ပိသဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနာဇောတက၊) တိကိစ္ဆိတုံ-ကုစားခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်းတော့၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတေကိစ္ဆော-အတေကိစ္ဆမည်၏။

မာ ဇာတု ကော့စိ လောကသ္မိန္တိ - ကား၊ လောကသ္မိံ - သတ္တလောက၌၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော၊ သတ္တော- သတ္တဝါသည်၊ ကဒါစိပိ- တခဏ်တခါ၌လည်း၊ (ပါပိစ္ဆော- ယုတ်မာသော အလိုရှိသူသည်၊) မာ (ဥဒပဒ္ဓထ)-မဖြစ်ပါလင့်၊ ဥဒပဒ္ဓထာတိ-ကား၊ (မာ)ဥပပဒ္ဓထ-မဖြစ်ပါလင့်၊ ဇလံဝ ယသသာ အဒ္ဒါတိ - ကား၊ ယသသာ - အဆွေအရံ အကျော်အစောအားဖြင့်၊ ဇလန္တော ဝိယ-တောက်ပသကဲ့သို့၊ ဋ္ဌေတော-တည်ပြီ၊ ဒေဝဒတ္တောတိ မေ သုတန္တိ-ကား၊

× × × × × × ×

သ ” ဟုငင်း, သာရတ္ထ၌ “ ဇဂ္ဂတောတိ ဟတ္ထိယူထံ ပါလေန္တသ ” ဟုငင်း ဖွင့်၏၊ ဋီကာတို့လက်ထက်တုန်းက ဤ အင်္ဂကထာဖွင့် ရှိဟန်မတူ၊ ထို့ကြောင့် အင်္ဂကထာဖွင့်မှတမျိုးဖွင့်ဟန် တူသည်၊ ဤဋီကာတို့ အလိုအားဖြင့် “ ဇဂ္ဂတော — ဆင်အပေါင်းကို စောင့်ရှောက်နေသော ” ဟု ပေးပါ။

ဥဒပဒ္ဓထ။ ။ဥပပုဗ္ဗ ပဒမ္ဓာတ်၊ အဇ္ဈတ္တိ အာ ဝိဘတ်၊ ယပစ္စည်း၊ ဓာတ်၏အစဉ် (အ) လာ၊ ယဝမဒနဖြင့် ဒ လာ၊ ဒျကို ဇပြု၊ ဒ္ဒေဘော်လာ၊ ဇကာရာဂမော အသမ္ဘဓာတုကမ္မိသုတ်ဖြင့် ဇလာ၊ အာ ဝိဘတ်ကို ထုပြု၍ “ ဥဒပဇ္ဇိထ္ထ ” ဟု ဖြစ်သင့်သော်လည်း ဂါထာအရာဖြစ်၍ ဆန်းစောင့်ခြင်းအကျိုးငှါ ဇကို (အ) ပြု၊ တ တလုံးကိုချေ၍ “ ဥဒပဒ္ဓထ ” ဟု ဖြစ်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌လည်း “ ဥဒပဒ္ဓထ ” ဟု ရှိပါစေ၊ “ ဥပပဒ္ဓထ ” ဟု မရှိပါစေနှင့်၊ ဤရုပ်မျိုးကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ တျာဒိကဏ္ဍ, (၃၀) သုတ်၌ များစွာတွေ့နိုင်သည်။

ဒေဝဒတ္တော- ဒေဝဒတ်ကို၊ ဤဒိသော- ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်၏၊ ဇာတိ- ဤသို့၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ သုဘဒ္ဒိ - ကြားအပ်ဘူးသောစကားသည်လည်း၊ အတ္ထိ - ရှိ၏၊ တဒေဝ-ထိုစကားကိုပင်၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူ၍၊ ဇာတံ- ဤစကားကို၊ (ပဋ္ဌိတောတိ သမညာတော, ဘာဝိတတ္တောတိ သမ္မတော၊ ဇလံဝ ယသသာ အဋ္ဌာ, ဒေဝဒတ္တောဟူသောစကားကို၊) (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ- ဖြဲ၊ သော ပမာဒမနုစိဏ္ဏောတိ ဇာတ္တ - ၌၊ ပမာဒံ - မေ့လျော့ခြင်းကို၊ အနုစိနာတိ - အဖန်ဖန် စိတတ်၏၊ ဝါ-တိုးပွားစေတတ်၏၊ ဇာတိ - ကြောင့်၊ အနုစိဏ္ဏော - အနုစိဏ္ဏမည်၏၊ [စိဓာတ် ဖြစ်လျှင် "အနုစိဏ္ဏော"မကောင်း၊ "အနုစိနော"ရှိမှ ကောင်း၏။] ပမာဒေါ-မေ့လျော့ခြင်းကို၊ အပ္ပဟီနော-မပယ်အပ်သေး၊ ဇာတိအတ္ထော- ဤကားအနက်၊ အာသဇ္ဇ နန္တိ- ကား၊ ပါပကေန- ယုတ်မာသော၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ ဝါ-တနည်း၊ ဝိသောသေဘ္ဘာ-ခြောက်သွေ့စေ၍၊ ["ဝိဟေဌေတ္ဝာ-ညှဉ်းဆဲ၍ "ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ဋီကာ၌လည်း " ဝိဟေဌေတ္ဝာ"ဟု ရှိသည်။] ဇာတိအတ္ထော-နက်၊ ပန-ဆက်၊ အဝိစိနိရယံ ပတ္တောတိ ဇာဒံ-တ္တောဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ အာသိသာယံ - မလွတ်ဖြစ်လတ္တံဟူသော အနက်၌၊ အတိတဝစနံ-အတိတ်ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ ဘေဿတိ — ကား၊ ဘယာနကော — ကြောက်ဘွယ်ကောင်းသော၊ ဝါ-ကြောံဘွယ်ကောင်းလောံအောင်၊ ("မဟာ-ကြီးကျယ်လှ၏" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်။) [အာသိသာယံတိ အဝသံဘာဝိ အတ္ထသိဒ္ဓိယံ-မလွတ်ဖြစ်လတ္တံသော အကျိုး၏ပြီးစီးခြင်း၌၊ သာ ဟိ ဇာဓ အာသိသာတိ အဓိပ္ပေတာ၊ နပတ္ထနာ၊ ဤဒိသေ အနာဂတတ္ထေ အတီတဝစနံ သဒ္ဒဝိဒူ ဇာနန္တိ၊—ဝိမတိ။]

ဥပါလိပဉ္စကထာ

ကေတော ဥပါလိ ဇကောတိ - ကား၊ ဓမ္မဝါဒိပက္ခေ - ဓမ္မဝါဒီဘက်၌၊ ဇကော-တပါးသည်၊ (ဟောတိ)၊ ကေတော ဒွေတိ- ကား၊ အဓမ္မဝါဒိပက္ခေ-အဓမ္မဝါဒီဘက်၌၊ ဒွေ - ၂ ပါးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ စတုတ္ထော အနုသာဝေတိတိ-ကား၊ သံဃံ-ကို၊ ဘိန္ဒိသဒ္ဒမိ-ခွဲအံ့၊ ဇာတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အဓမ္မဝါဒိ-အဓမ္မဝါဒီရဟန်းသည်၊ စတုတ္ထော-လေးပါးမြောက်သည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ အနုသာဝေတိ-စိတ်ကို ဆွဲဆောင်လျက် ကြားသိစေအံ့၊ အနုနယန္တော-စိတ်ကို ဆွဲဆောင်လျက်၊ သာဝေတိ - ကြားသိစေအံ့၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ ကြားသိစေသနည်း၊)

× × × × × × ×

အနုသာဝေတိ။ ။အနုကို " အနုနယန္တော" ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို "အနုနယန" ဟူသည် သံဃာသင်းခွဲဆိုက်သော ရဟန်းတို့ကို မိမိတို့ဘက်သို့ပါ၍အောင် ဆွဲဆောင်ခြင်းတည်း၊ နတုမှာကံယေဝ စသည်ကား အနုနယနပြုပုံကိုပြသော စကားတည်း၊ သာဓေ

ဇာမှာကံယေဝ- အရှင်ဘုရားတို့၏သာ၊ (အရှင်ဘုရားတို့မှာသာ၊) နရကဘယံ-နရက်ဗဘားသည်၊ ဝါ- ငရဲဘေးသည်၊ နအတ္ထိ - ရှိသည်မဟုတ်ပါ။ အမှာကမ္မဲ-တပည့်တော်တို့၏လည်း၊ (တပည့်တော်တို့မှာလည်း)၊ နရကဘယံ - သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏၊ အမှာကံ— တို့၏ (အတွက်)၊ အဝိစိမဂ္ဂေါ — အဝီစိလမ်းကို၊ နပဟိတော-ပိတ်အပ်ပြီ မဟုတ်ပါ။ (အချို့စာ၌ "ဘိတော" ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊) မယံ-တို့သည်၊ အကုသလာ-အကုသိုလ်မှ၊ နဘာယာမ- မကြောံကြကုန်သည်၊ န-မဟုတ်ပါ၊ ဟိ- မှန်၊ အယံ - ဤအယူသည်၊ အဓမ္မော - အဓမ္မသည်၎င်း၊ အဝိနယော- အဝိနယသည်၎င်း၊ အသတ္ထုသာသနံဝါ- မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော် မဟုတ်သည်၎င်း၊ ယဒိ ဘဝေယျ - အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ မယံ-တို့သည်၊ နဂဇ္ဈေယျာမ- ဤအယူကို မယူကုန်ရာ၊ ဇာတိ အာဒီနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ အဓမ္မံ- အဓမ္မကို၊ ဓမ္မောတိ- ဓမ္မဟူ၍၊ ("အနုဿဝေတိ - စိတ်ကို ဆွဲဆောင်လျက် ကြားသိစေအံ့" ဟု ပြန်လည်၍) ဧဝံ- ဤသို့၊ အဌာနသ- တဆံ့ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘေဒကရဝတ္ထူနိ- ဘေဒကရဝတ္ထုတို့ကို၊ ဗောဓေတိ-သိစေအံ့၊ ဇာတိအတ္ထော-နက်၊ ပန-ဆက်၊ သလာကံ ဂါဟေတိတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အနုဿာဝေတွာ- စိတ်ကို ဆွဲဆောင်လျက် ကြားသိစေပြီး၍၊ ဇာဒံ-ဤအယူကို၊ ဂဏှထ-ယူကြပါကုန်၊ ဇာဒံ-ဤအယူကို၊ ရောစေထ-နှစ်သက်ကြပါကုန်၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝဒန္တော-ပြောဆိုလျက်၊ သလာကံ-ကို၊ ဂါဟေတိ-၏။

ကတော၊ပေ၊ ဒွေ ဟောန္တိတိ အာဒီသုပိ - နှိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ လည်း၊ ဧသေဝနယော-ပင်တည်း၊ ဧဝံ၊ပေ၊သံဃဘေဒေါစာတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ (တဘက်၌ ၄ ပါး , အခြားတဘက်၌လည်း ၄ ပါး, နဝမမြောက်ပုဂ္ဂိုလ်က စာရေးတံကို ယူစေသောအားဖြင့်၊) (သံဃရာဇီစေဝ-သံဃာ၏ အရေးအကြောင်းသည်၎င်း၊ သံဃဘေဒေါစ- သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်၎င်း၊) ဟောတိ- ၏၊ ပန - သို့သော်လည်း၊ ဇာတော်ဝတာ - ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော စာရေးတံကိုယူစေခြင်းမျှဖြင့်၊ သံဃော-သည်၊ ဘိန္နော-ကွဲပြီးသည်၊ နဟောတိ- မဖြစ်သေး။

× × × × × × × ×

တိဋ္ဌ ကြားစေရုံသာ မက "သိစေ၏" ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုပါ ယူစေလိုသောကြောင့် "ဗောဓေတိတိ အာဇာော" ဟု ဖွင့်သည်၊ [ဋီကာတို့၌ကား "အနုနယန္တော်တိ အနုဇာနာပေန္တော (ခွင့်ပြုစေလျက်)" ဟုဎင်း, "ဘေဒဿ အနုရူပံဝါ ဗောဓေန္တော (ကွဲပြားခြင်းအား လျော်စွာသိစေလျက်)" ဟုဎင်း, "ယထာ ဧဘေဒါ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဘိန္နိတဗ္ဗေ ဘိက္ခူ ဝိညာပေန္တော" ဟုဎင်း ဖွင့်သည်။]

နပန ဇာတော်ဝတာ။ ။ပါဋိတော်၌ တဘက်လျှင် လေးပါးစီရှိ၍ ကိုးပါးမြောက် ရဟန်းက စာရေးတံကိုယူစေပြီးသောအခါ "သံဃရာဇီစေဝ ဟောတိ သံဃဘေဒေါစ" ဟု မိန့်တော်မူပါသော်လည်း ထိုသို့ စာရေးတံယူစေရုံမျှဖြင့် သံဃာ မကွဲသေး၊ ကံခွဲ၍

ဘိက္ခု၊ပေ၊ဘိန္နတိတိ ဇေဋ္ဌ-၌၊ (ကဿစိ- တစုံတယောက်သော၊ စောဒက သ- စောဒက၏၊ ဤဒိသိ - ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ စောဒနာ- စောဒနာသည်၊) သိယာ - ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိဒိသိ - အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ စောဒနာ - သည်၊ သိယာ - ဖြစ်ရာသနည်း၊) ဧဝံ - ဤသို့ ပကတ္တာ, သမာနသံဝါသက, သမာန သိမာယံဌိတ ရဟန်းသာ သံဃာကိုခွဲနိုင်လသော်၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ ပကတ္တော- ပကတတ်ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဇာတိ(ဤဒိသိ-သော၊ စောဒနာ-သည်၊ သိယာ-၏၊)တာဝ-မဖြေမီ ရှေးဦး၌၊(တံ-သင် စောဒကကို၊ ပုစ္ဆာမိ- မေးလိုသေး၏၊) ကထံ- အဘယ် အကြောင်းကြောင့်၊ (ဒေဝဒတ္တော-သည်၊)န ပကတ္တော-ပကတတ်မဖြစ်ပါသနည်း၊(ဇာတိ-သို့၊ တံ-ကို၊ ပုစ္ဆာမိ-၏၊) ရညော- မင်း၏၊ ဝါ-ကို၊ ဃာတာပိတတ္တာ - သတ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း၊ ရဟိရူပ္ပါဒဿ - ခြေမတော်ဝယ် သွေးဖြစ်စေခြင်း၏၊ ဝါ - ကို၊ ကတတ္တာ — ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း၊ ဒေဝဒတ္တော — သည်၊ န ပကတ တ္တော-ပါ၊ ဇာတိ- ဤသို့ဖြေအံ့။

တတ္ထ - ထို သင့်အဖြေ၌၊ ဝဒါမ- ငါတို့ ဆိုကုန်ဦးအံ့၊ (ရညော ဃာတာပိ တတ္တာ ရဟိရပ္ပါဒဿ ကတတ္တာဟူသောအကြောင်းပြု၌ ချေပချက်ကို ဆိုဦးအံ့-ဟူလို၊) တာဝ-ရုဟိရပ္ပါဒမှ ရှေးဦး၌၊ အာဏတ္တိယာ-စေခိုင်းခြင်း၏၊ ဝိရဒ္ဓတ္တာ-ဆွတ်ယွင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ရညော-မင်းကို၊ ဃာတာပနံ- သတ်ဇေခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ တနည်း, ဟိ-ချေ၊(ဧဝဦးမှ ဟိကိုယူသည်၊)ကုမာရ-မင်းသား၊ တေနဟိ-ငါ တိုက်တွန်း၏၊ တုံ-သင်သည်၊ ပိတရံ- ခမည်းတော်ကို၊ ဟန္တွာ-သတ်၍၊ ရာဇာ— သည်၊ ဟောဟိ - ဖြစ်လော၊ အဟံ - ငါဆရာသည်၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဟန္တွာ—၍၊ ဗုဒ္ဓေါ—သည်၊ ဘဝိဿာမိ — ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ- ယ်ို၊ တဿ - ထို အရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ အာဏတ္တိ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကုမာရောပန-သည်ကား၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ဟုတ္ဝာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ ပန္တွာ - နေဝံ၌၊ ပိတရံ-ကို၊ မာရေသိ-သေစေပြီ၊ ဝါ - သတ်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ တာဝ - ရုဟိ ရပ္ပါဒမှ ရှေးဦး၌၊ အာဏတ္တိယာ - ၏၊ ဝိရဒ္ဓတ္တာ — ကြောင့်၊ ရညော - ကို၊ ဃာတာပနံ - သည်၊ နတ္ထိ၊ [“ ခိုင်းသည့်အတိုင်း မလုပ်သောကြောင့် တတိယ ပါရာဇိက မကျ”ဟူလို။]

× × × × × × ×

ပြီမှ သံဃာကွဲသောကြောင့် “ နေ ပန ဇော်ဘော ဝတာ ” စသည်ကို မိန့်သည်။ [နေ ပန၊ပေ၊ ဟောတိတိ (ဟူသော၌စကားကို) သလာကဂ္ဂါဟာပနမတ္တေန သံဃဘေဒါနိဗ္ဗတ္တိတော၌ (သံဃာသင်းခွဲခြင်း၏ မဖြစ်သေးခြင်းကြောင့်) ဝုတ္တံ၊ ဥပေါသထာဒိသံဃကမ္မေ ကတေ ဧဝေ ဟိ သံဃော ဘိန္နော ဟောတိ၊ တတ္ထစ ဥပေါသထပဝါရဏာသု ဥတ္တိနိဗ္ဗာနေန, သေသကမ္မေသု အပလောကနာဒိကမ္မပရိယောသာနေန သံဃဘေဒေါ သမတ္တော်တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊— ဝိမတိ။]

ပန်-ကား၊ ရုဟိရုပ္ပါဒေ-ကို၊ ကတမတ္တေ့ယေဝ-ပြုအပ်ကာမျှသော်သာလျှင်၊ ရုဟိရုပ္ပါဒပစ္စယာ - ခြေမတော်ဝယ် သွေးကို ဖြာ်စေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အဘမ္ဘတာ-အဘမ္ဘပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို၊ နဝတ္ထာ-မိန့်တော်မမူအပ်သေး၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဝစနံ—စကားတော်ကို၊ ဝိနာယေဝ-ကြဉ်၍သာလျှင်၊ တသ္မာ - ထို အရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ အဘမ္ဘတံ - အဘမ္ဘပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်သို့၊ အာရောပေတုံ စ- တက်ရောက်စေခြင်းငှါလည်း၊ ဝါ - တင်ခြင်းငှါလည်း၊(နစသဏ္ဌာမှ "စ"ကို ယူသည်၊) နသဏ္ဌာ-မတတ်ကောင်း၊(ပန-ဆက်၊ ရုဟိရုပ္ပါဒကော ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ နာသေတဗ္ဗောတိ ဣဒံ— ဟူသော ဤစကားကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ သံဃဘေဒတော-သံဃာသင်းခွဲရာ အခါမှ၊ ပစ္ဆာ-နောင်၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ—တို့၊ ရုဟိရုပ္ပါဒကော - ရုဟိရုပ္ပါဒကို၊ အနုပသမ္မန္နော—မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်သေးသည်၊(သမာနော-သော်၊) နဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ဥပသမ္မန္နော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၊(သမာနော၊) နာသေတဗ္ဗော-ဖျက်ဆီးထိုက်၏၊] တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မင်းကိုသတ်ဘို့ရန် စေခိုင်းခြင်း၏ ခိုင်းတိုင်း မဟုတ်သည့်အတွက် ချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်, ရုဟိရုပ္ပါဒကို ပြုအပ်ကာမျှ၌ အဘမ္ဘပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို ဟောတော်မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ပကတတ္တေနေဝ-ပကတတ်သည်သာ၊(ဟုတ္ဝာ-၍၊) တေန-ထို အရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ သံဃေ-ကို၊ ဘိန္ဒေါ-ခွဲအပ်ပြီ၊ ဧတိ-ဤသို့၊ (ဝဒါမ-ငါတို့ဆိုကုန်၏။)

× × × × × × ×

အဘမ္ဘတာ နဝုတ္ထာ ။ ။ အဘမ္ဘတာ နဝုတ္ထာတိ "ဧဒံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒတ္တေန ပဌမံ အာနန္တရိယကမ္မံ ဥပစိတန္တိ အာဒိနာ အာနန္တရိယတံ ဝဒတာ ဘဂဝတာ (လောဟိတုပ္ပါဒ ကမ္မကထာတုန်းက မိန့်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊) တသ္မာ အဘမ္ဘတာသခ်ါတာ ပါရာဇိကတာ နပညတ္တာ၊ (အဘမ္ဘနှင့်ပါရာဇိကသည် သဘောတူဖြစ်သောကြောင့် ထိုအဘမ္ဘအဖြစ်ဟူသော ပါရာဇိကကို ထိုအချိန်တုန်းက ပညတ်တော်မမူအပ်သေး၊) ဧတေန အာပတ္တိဝိယ အဘမ္ဘတာဝိ ပညတ္တိအနန္တရမေဝ ဟောတိ၊ (အဘမ္ဘအဖြစ်လည်း အာပတ်ကဲ့သို့ ပညတ်တော်မူမှ ဖြစ်ရသော အဖြစ်တည်း၊) နတတော ပုရေတိ ဒဿေတိ (မပညတ်မီ မဖြစ်နိုင်ဟုပြသည်၊) ဣဓ ပန (ဤသံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်၌ကား၊) အာဒိကမ္မိကဿာပိ အနာပတ္တိယာ အဝုတ္ထတ္တာ ဒေဝဒတ္တာဒယော ဝိ နမုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊—ဝိမတိ။

ရုဟိရုပ္ပါဒကော၊ပေ၊ဝုတ္တံ။ ။ထိုသို့ဖြစ်လျှင် "ရုဟိရုပ္ပါဒကော ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ နာသေဘဗ္ဗော"ဟု ဟောတော်မူသည်မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ဟောတော်မူလျှင် အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဘိက္ခုပင် မဟုတ်တော့ပြီ မဟုတ်ပါလော ဟု စောဒနာဘွယ် ရှိသောကြောင့် "ရုဟိရုပ္ပါဒကော"စသည်မိန့်၊ သံဃာသင်းခွဲပြီးနောက်မှ ပညတ်တော်မူသောကြောင့် သံဃာသင်းခွဲချိန်တုန်းက အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ပကတ္တဘိက္ခုပင် ဖြစ်ပါသေးသည်-ဟူလို။

အဓံမှံ ဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိတိ အာဒီသု-ဒီပေန္တိ အစက္ခိကုန်သော၊ အင်္ဂာရသသု-တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘေဒကရဝတ္ထူသု-ဘေဒကရဝတ္ထုတို့တွင်၊ တာဝဝိနယပရိယာယမှ ရှေးဥုးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေန - ညွှန်ပြအပ်သော၊) သုတ္တန္တပရိယာယေန-သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ကုသလကမ္မပထာ-ကုသလကမ္မပထ တရားတို့သည်၊ ဓမ္မော-ဓမ္မမည်၏၊ ဒသ-နှ်သော၊ အကုသလကမ္မပထာ - အကုသလကမ္မပထ တရားတို့သည်၊ အဓံမ္မော - အဓမ္မမည်၏၊ တထာ—ထိုမှ တပါး၊ သတိပဋ္ဌာနာ-သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၊ စတ္တာရော-လေးပါးတို့တည်း၊ သမ္မပ္ပဓာနာ- သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည်၊ စတ္တာရော - တို့တည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ-ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်၊ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ-ဣန္ဒြေတို့သည်၊ ပဉ္စ-ငါးပါးတို့တည်း၊ ဗလာနိ - ဗိုလ်တို့သည်၊ ပဉ္စ - တို့တည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ-ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ သတ္တ - ခုနစ်ပါးတို့တည်း၊ မဂ္ဂေါ - မဂ်သည်၊ အင်္ဂဏိကော-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါ၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သတ္တတ္တိံသ - သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော၊ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ-ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်၊ ဓမ္မော နာမ-ဓမ္မမည်၏။

သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ တယော—သုံးပါးတို့တည်း၊ သမ္မပ္ပဓာနာ-တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ - တို့သည်၊ တယော — တို့တည်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ—တို့သည်၊ ဆ—တို့တည်း၊ ဗလာနိ-တို့သည်၊ ဆ-တို့တည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-တို့သည်၊ အင်္ဂ-တို့တည်း၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ နဝဂိကော- ကိုးပါးသော အင်္ဂါရှိ၏၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်းဖြစ်သော၊ [ဤကား ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးကို ဘုရားဟောတော်မူသည့် အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ သတိပဋ္ဌာန် သုံးပါး စသည်အားဖြင့်

× × × × × × ×

တယော သတိပဋ္ဌာနာစသည်။ ။တယော သတိပဋ္ဌာနာတိ အာဒီသု တယော ဧဝ သတိပဋ္ဌာနာ၊ နာ တတော ပရန္တိ ကေဿ သတိပဋ္ဌာနဿ ပဋိက္ခေပေါဝ ဣဓ အဓံမ္မော၊ နာ ပနတိဏ္ဏံ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဘာဝမတ္တာဒီဓာနံ, တဿ ဓမ္မတ္တာ၊ ဧဝံ သေသေသုပိ ဟာပနကောဋ္ဌာသေသု၊ ဝဒုနေသု ပန ဆဋ္ဌဿိယာနိတိ အနိန္ဒြိယဿပိ ကေဿ ဣန္ဒြိယတ္တာဒီဓာနမေဝ အဓမ္မော၊ ဧဝံ သေသေသုပိ၊ နာ ကေဝလဉ္စ တော၀၊ စတ္တာရော ခန္ဓာ တေရသာယတနာနိတိ အာဒီနာ ယတ္ထကတ္တာစိ ဝိပရိတတော ပကာသနံ သဗ္ဗံ အဓမ္မော၊ ယာထာဝတော ပကာသနဉ္စ သဗ္ဗံ ဓမ္မောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပကာသနန္တိ စတ္ထ ယထာတထာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အရူပက္ခန္ဓာဝ အဓိပ္ပေတာ၊ ဧဝ မတ္ထ ဒသသု ကုသလ ကမ္မပထာဒိသု အနဝဇ္ဇဉ္စေန သရူပတော ဓမ္မေသု အကုသလ ကမ္မပထာဒိသု သာဝဇ္ဇဉ္စေန သရူပတော အဓမ္မေသုစ တဒညေသုစ အဖျာကတေသု ယသကသိစ ကောဋ္ဌာသသ ဘဂဝတာ ပညတ္တက္ကမေနေဝ ပကာသနံ ဓံမ္မောတိစ, ဝိပရိတတော ပကာသနံ အဓံမ္မောတိစ ဒသိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကာမ ဥဒ္ဓုမ္မာ ဝိနယာဒယောပိ ယထာဘူတတော၀စ အယထာဘူတတော၀စ ပကာသနဝသေန ဓံမ္မာဓမ္မေသုဧဝ ပဝိသန္တိ၊ ဝိနယာဒိနာမေန ပန ဝိသေသေတွာ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ တဒဝသေသမေဝ ဓမ္မာဓမ္မကောဋ္ဌာသေ ပဝိသတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊—(ဝိမတိ။)

လျှော့၍ဖြစ်စေ တိုး၍ဖြစ်စေ ပြောဆိုအပ်သောကြောင့်“အဓမ္မ”ဟု ခေါ်ရ၏၊] ဥပါဒါနာ–ဥပါဒါန်တို့သည်၊ စတ္တာရော– လေးပါးတို့တည်း၊ နိဝရဏာ–တို့သည်၊ ပဉ္စ–တို့တည်း၊ အနုသယာ - တို့သည်၊ သတ္တ - ကိုတည်း၊ မိစ္ဆတ္တာ-မိစ္ဆတ္တတရားတို့သည်၊ အဋ္ဌ - ရှစ်ပါးတို့တည်း၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း ဖြစ်သော၊ အယံ-ဤတရားအပေါင်းသည်၊ အဓမ္မော-အဓမ္မမည်၏။

တတ္ထ-ထို အဓမ္မအစုတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ဧကံ-တမျိုးသော၊ အဓမ္မကောဋ္ဌာသံ–အဓမ္မအစုကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူ၍၊ ဣမံ အဓမ္မံ–ဤအဓံမ္မကို၊ ဓမ္မောတိ-ဓမ္မဟူ၍၊ ကရိဿာမ-ပြုကြကုန်အံ့၊ဧဝံ-ဤသို့ပြုလသော်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ အာစရိယကုလံ-ဆရာ၏ အမျိုးသည်၊ နိယျာနိကံ-ဆန့်ကျင်ဘက်မှ ထွက်မြောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးသည်၊ ဘဝိဿတိ – ဖြစ်လတ့ံ၊ မယဉ္စ-ငါတို့သည်လည်း၊ လောကေ-လောက၌၊ ပါကဋာ- ထင်ရှားကုန်သ၌၊ ဘဝိဿာမ - ဖြစ်ကြကုန်လတ့ံ၊ ဇာတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ တံ အဓမ္မံ - ထို အဓမ္မကို၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကထယန္တာ-ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဓမ္မံ-အဓမ္မကို၊ ဓမ္မောတိ - ဓမ္မဟူ၍၊ ဒီပေန္တိ နာမ - ပြသူတို့မည်၏၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ [တထေဝါတိ ဣမိနာ ဧဝံ အမှာကံ အာစရိယကုလန္တိ အာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ အာကဍ္ဎတိ၊—ဝိမတိ၊] ဓမ္မကောဋ္ဌာသေသုစ - ဓမ္မအစုတို့တွင်လည်း၊ ဧကံ-တမျိုးသော ဓမ္မအစုကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓမ္မော – အဓမ္မတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ကထယန္တာ - ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊(အချို့စာ၌ ကထေန္တာဟုရှိ၏၊ ရှေ၌ ကထယန္တာဟု ရှိခဲ့သည်၊) ဓမ္မံ—ကို၊ အဓမ္မောတိ-ဟူ၍၊ ဒီပေန္တိနာမ-ပြသူတို့ မည်၏။

ပန - ကား၊ (သုတ္တန္တပရိယာယမှ တပါး ဝိနယပရိယာယကား၊) ဝိနယပရိယာယေန-ဝိနည်းဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်၊ ဘူတေန - ဟုတ်မှန်သော၊ ဝတ္ထုနာ-ဝတ္ထုဖြင့်၊စောဒေတ္ဝာ-စောဒနာပြီး၍၊သာရေတ္ဝာ-အပြစ်ကို အမှတ်

× × × × × × ×

ဣမံ အဓမ္မံ၊ပေ၊ ကရိဿာမ။ ■ ဤမံ အဓံမ္မံ ဓမ္မောတိ ကရိဿာမာတိ အာဒိ ဓမ္မဉ္စ အဓမ္မဉ္စ ယာထာဝတော ဉတ္ဝာဝ ပါဝိဆ္ဆံ နိဿာယ ဝိပရိတတော ပကာသေန္တသေဝ သံဃဘေဒေါ ဟောတ်၊နှ ပန တထာသညာယ (ထို အဓံမ္မကို ဓမ္မဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်) ပကာသေန္တသာတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ သေ နယော အဝိနယံ ဝိနေယျောတိ ဒီပေန္တိတိ အာဒိသုပိ၊-ဝိမတိ။

အာစရိယကုလံ နိယျာနိကံ။ ■သပါဋိဟိရံ (ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်၊) အပဋိဟတံ (သူတပါးတို့ မဝိတ်ပင် မတားဆီးအပ်သည်) ဟုတ္ဝာ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော၊ (သာရတ္ထ)၊ နိယျာနိကန္တိ ဥက္ကင်္ဒန္တိ အတ္ထော၊ (ဝိမတိ)။ ဤသို့ ဋီကာတို့ဖွင့်ကြသောကြောင့် အာစရိယကုလံနှင့် နိယျာနိကံသည် အရတူ၏၊ ထို့ကြောင့် အာစရိယကုလံ၏နောက်၌“နိဿဋယ”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသည်ကို စဉ်းစားပါ။

ရစေပြီး၍၊ ယထာပဋိညာယ — အကြင်အကြင် စုဒိတကဓ၏ ဝန်ခံခြင်းအားဖြင့်၊ ကာတမ့်-ပြုထိုက်သော၊ ကမ်-ကံသည်၊ ဓမ္မောနာမ-မည်၏၊အဘူတေန-မဟုတ်မမှန်သော၊ ဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ အစောဒေတွာ - မစောဒနာမူ၍၊ အသာရေတွာ-အပြစ်ကို အမှတ်မရစေမူ၍၊ အပဋိညာယ - ဝန်မခံခြင်းဖြင့်၊ ကာတမ့် - သော၊ ကမ်-သည်၊ အဓမ္မောနာမ-မည်၏။[ကာတမ့် ကဒ်ဒံ ဓမ္မောနာမာတိ ယထာခမ်ဓံ ကရဏတော ဓမ္မော နာမ၊ ဇာတရံ ဝုတ္တဝိပရိယယတော အဓမ္မော နာမ၊—သာရတ္ထ။]

[ဓမ္မ အဓမ္မကို ပြပြီး၍ ဝိနယ အဝိနယကို ပြလိုသောကြောင့် “ သုတ္တန္တ ပရိယာယေန”စသည်မိန့်၊] သုတ္တန္တပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ရာဂဝိနယော-ရာဂကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်းတရားငင်း၊ ဒေါသဝိနယော-ငင်း၊ မောဟဝိနယော-ငင်း၊ သံဝရော-စောင့်စည်းကြောင်း တရားငင်း၊ ပဟာနံ- ပယ်ကြောင်း တရားငင်း၊ ပဋိသင်္ခါ-အသင့်အားဖြင့် ရွှဆင်ခြင်တတ်သော ပညာငင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အယံ-ဤ တရားအပေါင်းသည်၊ ဝိနယောနာမ—ဝိနယမည်၏၊ ရာဂါဒီနံ - ရာဂ အစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ — တို့ကို၊ အဝိနယော — မပယ်ဖျောက်ကြောင်း တရားငင်း၊ အသံဝရော-မစောင့်စည်းကြောင်းတရားငင်း၊ အပဟာနံ-မပယ်ကြောင်းတရားငင်း၊ အပဋိသင်္ခါ-အသင့်အားဖြင့် မရွှဆင်ခြင်တတ်သောမောဟငင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အယံ- ဤ တရားအပေါင်းသည်၊ အဝိနယောနာမ- မည်၏၊ ဝိနယပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ - ဝတ္ထု၏ ပြည့်စုံခြင်းငင်း၊ ဥတ္တိသမ္ပတ္တိ - ဥတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းငင်း၊ အနုဿာဝန သမ္ပတ္တိ-ကမ္မဝါစာ၏ပြည့်စုံခြင်း၊ သီမာသမ္ပတ္တိ-သိမ်၏ ပြည့်စုံခြင်းငင်း၊ ပရိသာသမ္ပတ္တိ-ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းငင်း၊ ဣတိ- သို့၊ အယံ-ဤ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဝိနယောနာမ- မည်၏၊ ဝတ္ထုဝိပတ္တိ- ဝတ္ထု၏ ပျက်စီးခြင်းငင်း၊ ပေါပရိသာဝိပတ္တိ - ပရိသတ်၏ ပျက်စီးခြင်းငင်း၊ ဣတိ — သို့၊ အယံ - ဤ ပျက်စီးခြင်းသည်၊ အဝိနယော နာမ-မည်၏။

[တထာဂတ ဘာသိတလပိတကိုပြလို၍ သုတ္တန္တ ပရိယာယေန စသည်မိန့်။] သုတ္တန္တ ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သတိပဋ္ဌာနာ- တို့သည်၊ စတ္တာရော- တို့တည်း၊ပေ၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ အဋ္ဌင်္ဂိကော-ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ- ဤစကား

× × × × × × ×

ရာဂဝိနယောစသည်။ ။ရာဂဝိနယော ၊ပေ၊ အယံဝိနယောနာမာတိ ရာဂါဒီနံ ဝိနယနတော သံဝရဏတော ပဟာနတော ပဋိသင်္ခါနတော စ ဝိနယော နာမ၊ ဝုတ္တ ဝိပရိယာယေန ဣတရော အဝိနယော၊ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ အာဒိဝသေန သမ္ပဒေသံ ဝိနယကမ္မာနံ အကုပ္ပတာတိ အာဟ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ ၊ပေ၊ အယံ ဝိနယောနာမာတိ၊ တပ္ပဋိပက္ခတော အဝိနယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေနာဟ ဝတ္ထုဝိပတ္တိတိ အာဒိ၊— သာရတ္ထ။သံဝရော ပဟာနံ ပဋိသင်္ခါတိ (ဟူသောပါဠိဖြင့်) သံဝရ ဝိနယော ပဟာန ဝိနယော ပဋိသင်္ခါဝိနယောစ ဝုတ္တော၊ ဧတေနာဟ“အယံ ဝိနယော”တိ၊—ဝိမတိ။

တော်ကို၊ (“စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ” စသော စကားတော်ကို၊) တထာဂတေန-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ လပိတံ - ရွတ်ဖော်မူအပ်ပြီ၊ သတိပဋ္ဌာနာ - တို့သည်၊ တယော- တို့တည်း၊ သမ္မပ္ပဓာနာ- တို့သည်၊ တယော - တို့တည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ - တို့သည်၊ တယော - တို့တည်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ- တို့သည်၊ ဆ-တို့တည်း၊ ဗလာနိ-တို့သည်၊ ဆ-တို့ဘည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ- တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ နဝဂိကော - ကိုးပါးသော အင်္ဂါရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ - ဤစကားတော်ကို၊ (“တယော သတိပဋ္ဌာနာ”စသော စကားတော်ကို၊) တထာဂတေန-သည်၊ အဘာသိတံ-ဟောတော်မမူအပ်၊ အလပိတံ-ရွတ်တော်မမူအပ်၊ ဝိနယပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ပါဠာဇီကာ-ပါဠာဇီကဘို့သည်၊ စတ္တာရော-လေးပါးတို့တည်း၊ သံယာဒိသေသာ - တို့သည်၊ တေရသ - တို့တည်း၊ အနိယတာ-တို့သည်၊ ဒွေ-တို့တည်း၊ နိသဂ္ဂိယာ-နိသဂ္ဂိယ မည်ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ-တို့သည်၊ တိံသ-သုံးဆယ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤစကားတော်ကို၊ (“စတ္တာရော ပါဠာဇီကာ”စသောစကားတော်ကို၊)တထာဂတေန-သည်၊ ဘာသိတံ-ပြီ၊ လပိတံ-ပြီ၊ ပါဠာဇီကာ-တို့သည်၊ တယော- တို့တည်း၊ နိသဂ္ဂိယာ-ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ-တို့သည်၊ ဧကတ္တိံသ- သုံးဆယ့်တပါးတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဣဒံ-ဤစကားတော်ကို၊ တထာဂတေန — သည်၊ အဘာသိတံ — ဟောတော် မမူအပ်၊ အလပိတံ-ရွတ်တော်မမူအပ်။

[အာစိဏ္ဏာ အနာစိဏ္ဏာကိုပြလို၍ သုတ္တန္တပရိယာယေန စသည်မိန့်၊] သုတ္တန္တပရိယာယေန - ဖြင့်၊ ဒေဝသိကံ - နေ့တိုင်း၊ ဖလသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနံ - ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားတော်မူခြင်းငှင်း၊ (အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဝင်စားတော်မူခြင်း၊) မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနံ-မဟာကရုဏာသမာပတ်ကိုဝင်စားတော်မူခြင်းငှင်း၊ (ဟရုဏာ၏အာရုံဖြစ်သော သတ္တဝပညတ်ကို အာရုံပြု၍ လောကီစျာန်သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူခြင်း၊) ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ — ဗုဒ္ဓစက္ခုတော်ဖြင့်၊ [ဣန္ဒြိယပရော ပရိယတ္တိဉာဏ်, အာသယာနုသယဉာဏ်သည် အခြားရဟန္တာတို့၌ မရှိ, ဘုရားရှင်၌သာ ရှိတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုဉာဏ် ၂ပါးကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟု ခေါ်သည်၊] လောကဝေါလောကနံ- သတ္တလောကကို ကြည့်တော်မူခြင်းငှင်း၊ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဝသေန — ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်းနှင့်စပ်သဖြင့်၊ သုတ္တန္တဒေသနာ — သုတ္တန်တရားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းငှင်း၊ ဇာတကကထာ — ဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခြင်းငှင်း၊ ဣတိ — သို့၊ ဣဒံ — ဤအလုံးစုံသည်၊ အာစိဏ္ဏံ - ဘုရားရှင်တို့ လေ့ကျက်အပ်သော အကျင့်တော်တည်း၊ ဒေဝသိကံ-နေ့တိုင်း၊ နံ ဖလသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနံ-ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မမူခြင်းငှင်း၊ပေါနံ ဇာတကကထာ-ငှင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ အနာစိဏ္ဏံ-ဘုရားရှင်တို့ လေ့ကျက်တော်မူအပ်သောအကျင့် မဟုတ်။

ဝိနယပရိယာယေန - ဖြင့်၊ နိမန္တိတသ - ပင့်အပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏၊ (ဝါဆိုဘို့ရန် ပင့်အပ်သောမြတ်စွာဘုရား၏၊ အပက္ကမနံ ဦးစပ်၊) ဝဿာဝါသံ-မိုးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်၌၊ [ဝဿဓောတ်က ကံကို မဟောသောကြောင့် အာဓာရပေးသည်၊ ရှေးက "မိုးလပတ်လုံး နေထိုင်ခြင်းကို" ဟုပေးကြ၏၊] ဝသိတ္ဝာ- သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ အပလောကေတ္ဝာ - ပင့်သူကို ပန်ပြောပြီး၍၊ (ပန်ပြောပြီးမှ၊) စာရိယပက္ကမနံ-လှည့်လည်ထိုက်သောအရပ်သို့ ဖဲကြွတော်မူခြင်းငှာ၊ ပဝါရေတ္ဝာ - ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊ (" ပဝါရဏာကို ကိုယ်တော်တိုင် ပြုသည်မဟုတ်, ပဝါရဏာပြုချိန် လွန်ပြီး၍" ဟု ဆိုလိုသည်၊) စာရိယပက္ကမနံ-ငှာ၊ အာဂန္တုကေဟိ- အာဂန္တုကရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ပဋိသန္ထာရကရဏံ-ပဋိသန္ထာရကို ပြုတော်မူခြင်းငှာ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဘိက္ခဝေ ခမနီယံ စသည်ဖြင့် ပဋိသန္ထာရကို စ၍ ပြုတော်မူခြင်းငှာ၊) ဇုတိ-သို့၊ ဇုဒံ-၌ အလုံးစုံသည်၊ အာစိဏ္ဏံ — အလေ့အကျက်တော်တည်း၊ တသ္မာ အာစိဏ္ဏသ — ထို အလေ့အကျက်တော်ကိုပင်၊ အကရဏံ-ပြုတော်မမူခြင်းသည်၊ အနာစိဏ္ဏံနာမ-အနာစိဏ္ဏမည်၏။

[ပညတ္တ အပညတ္တကို ပြလို၍ သုတ္တန္တ ပရိယာယေန စသည်မိန့်၊] သုတ္တန္တ ပရိယာယေန- ဖြင့်၊ သတိပဋ္ဌာနာ- တို့သည်၊ စတ္တာရော- တို့တည်း၊ပေ၊မဂ္ဂေါ-မဂ်သည်၊ အဋ္ဌကထာ-၏၊ ဇုတိ-သို့၊ ဇုဒံ-၌ အလုံးစုံသောတရားတော်သည်၊ ပညတ္တံနာမ-ပညတ်တော်မူအပ်သောတရားတော် မည်၏၊ သတိပဋ္ဌာနာ-သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ပေ၊မဂ္ဂေါ-သည်၊ နဝဏ္ဍာကော-၏၊ ဇုတိ-သို့၊ ဇုဒံ-၌အလုံးစုံသော တရားသည်၊ အပညတ္တံနာမ- ပညတ်တော်မမူအပ်သောတရား မည်၏၊ ဝိနယပရိယာယေန - ဖြင့်၊ ပါရာဇိကာ - တို့သည်၊ စတ္တာရော - တို့တည်း၊ပေ၊ နိသဂ္ဂိယာ-ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ-တို့သည်၊ တိ်သ - တည်း၊ ဇုတိ-သို့၊ ဇုဒံ-၌ အလုံးစုံသောဂိနည်းသည်၊ ပညတ္တံနာမ - ပညတ်တော်မူအပ်သော ဝိနည်းမည်၏၊ ပါရာဇိကာ- တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ပေ၊နိသဂ္ဂိယာ-နိသဂ္ဂိယမည်ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ - ပါစိတ်တို့သည်၊ ဧကတ္တိ်သ - ၁သုံးဆယ့်တပါးတည်း၊ ဇုတိ - သို့၊ ဇုဒံ- ၌ အလုံးစုံသော ဝိနည်းသည်၊ အပညတ္တံနာမ-ပညတ်တော်မမူအပ်သော ဝိနည်းမည်၏။

× × × × × × ×

ပညတ္တ,အပညတ္တစသည်။ ။ပညတ္တံ အပညတ္တန္တိ ဒုကံ ဘာသိတံ အဘာသိတန္တိ ဒုကေန အတ္ထတော သမာနမေဝ- ပညတ္တံ အပညတ္တံဒုက်သည် ဘာသိတံ အဘာသိတံ ဒုက်နှင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် တူသည်သာ၊ တထာ ဒုဋ္ဌုလ္လ ဒုကံ ဂရုကဒုကေန၊ တေနေဝ ဓတေသံ " စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ပေ၊ ဇုဒံ အပညတ္တံနာမာ"တိ အာဒိနာ သဒ္ဒိသနိဒ္ဒေသော ကတေတာ၊-ဝိမတိ။

[အနာပတ္တိ အာပတ္တိစသည်ကို ပြလို၍ အနာပတ္တိ အဇာနန္တာသစသည်မိန့်၊] အဇာနန္တာသ- မသိသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ - အနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အထေယျစိတ္တာသ - ထေယျစိတ်မရှိသော ရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ၊) နမရဏာဓိပ္ပါယသ- မရဏာဓိပ္ပါယရှိသူမဟုတ်သော ရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) အနုလ္လပနာဓိပ္ပါယသ-ဥလ္လပနာဓိပ္ပါယရှိသူမဟုတ်သောရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ၊) နမောစနာဓိပ္ပါယသ - မောစနာဓိပ္ပါယ ရှိသူ မဟုတ် သောရဟန်း၏၊(အနာပတ္တိ ဟောတိ၊)ဣကိ-ဤသို့၊ တတ္ထတတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တာ- ဟောတော်မူအပ်သော၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ အာနာပတ္တိနာမ-အနာပတ္တိမည်၏၊ ဇာနန္တာသ-သိသော ရဟန်း၏၊(အာပတ္တိ ဟောတိ၊) ထေယျစိတ္တာသ-ထေယျစိတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ (အာပတ္တိ ဟောတိ)၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ အာပတ္တိနာမ-မည်၏၊ ပဒ္ဓ- ငါးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-အောက် အာပတ်အစုတို့သည်၊ လဟုကာပတ္တိနာမ-လဟုက အာပတ်မည်၏၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသ် ဟူသော အာပတ်အစုတို့သည်၊ ဂရုကာပတ္တိနာမ - ဂရုက အာပတ်မည်၏၊ ဆ- ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-အောက်အာပတ်အစုတို့သည်၊ သာဝသေသာပတ္တိနာမ- သာဝသေသအာပတ်မည်၏၊ ဧကော-တပါးသော၊ ပါရာဇိကာပတ္တိက္ခန္ဓော - ပါရာဇိကအာပတ်အစုသည်၊ အနဝသေသာပတ္တိနာမ-အနဝသေသ အာပတ်မည်၏၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ- ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသ်အာပတ်အစုတို့သည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိနာမ - ဒုဋ္ဌုလ္လ အာပတ်မည်၏၊ ပဒ္ဓ-ကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-တို့သည်၊ အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိနာမ-အဒုဋ္ဌုလ္လ အာပတ်မည်၏။

ပန - ဆက်၊ ဇာတ္တေ -'ဤ ဓမ်ံ အဓမ္မောတိ ဒီပေန္တို အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (အဓမ်ံ ဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိအရ ဖွင့်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဓမ်ံ အဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိ စသည်ကို စွဲရသည်၊) ပရိမနယေနေဝ - ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ (အဓမ်ံ ဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိတုန်းက ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော)၊ ဓမ်ံ - ဓမ္မကို၊ အယံ - ဤသည်ကား၊ အဓမ္မော-အဓမ္မ

× × × × × × ×

သာဝသေသ, အနဝသေသ။ ။ သာဝသေသာပတ္တိန္တို့ အဝသေသ သီလဟိ (အကြွင်းအကျန် သီလတို့နှင့်၊) သဟိတာပတ္တိ်၊ နတ္ထိ တော်သံ အာပန္နာ ယံ သီလာဝသေသာတိ အနဝသေသာပတ္တိ၊ (ဝိမတိ)၊ဤဝိမတိအလို-"သာဝသေသာပတ္တိ-သီလအကြွင်းအကျန်ရှိသော အာပတ်"ဟု ပေးပါ၊ယာသံ အာပန္နသ ပဒ္ဓဇ္ဇာ သာဝသေသာ၊ တာ အာပတ္တိယော သာဝသေသာ၊ (သာရတ္ထ)၊ ဤသာရတ္ထအလို "သာဝသေသာပတ္တိ-ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော အကြွင်းအကျန်ရှိသော အာပတ်" ဟု ပေးပါ၊ "သံဃာဒိသေသ်စသော ကြောက်အာပတ်သင့်သော်လည်း ရဟန်းအဖြစ် ကျန်သေး၏"ဟူလို။

တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ကထယန္တော - ပြောဆိုသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မံ- ဓမ္မကို၊ အဓမ္မောတိ-အမှားဟူ၍၊ ဒီပေန္တိနာမ-ပြသူတို့မည်၏၊ အဝိနယံ-ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို၊ အယံ - ဤသည်ကား၊ ဝိနယော-ဝိနည်းတည်း၊ (ဣတိ ကထယန္တော အဝိနယံ ဝိနယောတိ ဒီပေန္တိနာမ၊) ၊ပေ၊ အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိံ-အဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ကို၊ အယံ- ကား၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ - တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ကထယန္တော - တို့သည်၊ အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိံ - ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိတိ - ဟူ၍၊ ဒီပေန္တိနာမ - မည်၏၊ ဧဝံ- တူ၊ အဓမ္မံ-ကို၊ ဓမ္မော - တည်း၊ ဣတိဝါ - ဤသို့သော်၎င်း၊ ၊ပေ၊အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိံ - ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ-တည်း၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဒီပေတွာ-ပြပြီး၍၊ ပဂ္ဂဲ-အသင်းအပင်းကို၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ စတုန္နံ-လေးမျိုးကုန်သော၊ သံဃကမ္မာနံ- သံဃကံတို့တွင်၊ အညတရံ-တမျိုးမျိုးသော၊ သံဃကမ္မံ-ကို၊ ကေသိမာယံ-တသိမ်ထည်း၌၊ ဝိသုံ - သီးခြား၊ ကရောန္တေဟိ - ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ သံဃော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဘိန္နောနာမ - ခွဲအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ တေ ဣမေဟိ အင်္ဂရသဟိ ဝတ္ထူဟိ အပကဿန်္တီတိအာဒိ- အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ- ပြီ။

တတ္ထ-ထို တေ ဣမေဟိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အပကဿန္တိတိ- ကား၊ ပရိသံ-ပရိသတ်ကို၊ အာကမ့္ဟန္တိ-ဆွဲငင်ကြကုန်၏၊ ဝိဇဉ္ဇေန္တိ-ဖြေရှင်းမှုကို ပြုကြကုန်၏၊ ကေမန္တံ-တခုသော အစွန်း၌၊ ဥဿာရေန္တိစ - ရွေ့လည်း ရွေ့စေကြကုန်၏၊ အဝပကာသန္တိတိ-ကား၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲသာလျင်၊ ပကာသေန္တိ-ထင်ရှားပြကြကုန်၏၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ ဝိသံသဋ္ဌာဝ-သံဃာအချင်းချင်း မရောနှောကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧဝံ - ဤသို့ သံဃာအချင်းချင်း မရောနှောလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏။

× × × × × × ×

အာကမ့္ဟန္တိစသည်။ ။ကသဓဝတ်သည် အာကမ့်နှ အနက်ကို ဟောသောကြောင့် အပကဿန္တိကို“အာကမ့်ဟန္တိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝိဇဉ္ဇေန္တိ စသည်ကား အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း၊ ဝိဇဉ္ဇေန္တိကို“ ဝိဇဉ်ံ ကရောန္တိ ”ဟု ယောဇနာဖွင့်၏၊ ဝိဇဉ်ံဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်၏ အနက်၌ ဣ ပစ္စည်းသက်သော နာမဓာတ်ဟု ကြံဟန်တူသည်၊ “ သံဃာခွဲ၍ ဥပုသ်ပြုသောအခါ တဘက်နှင့် တဘက် မရောယှက်အောင် ဖြေရှင်းမှုကို ပြုကြသည် ”ဟူလို၊ မိမိဘက်၌ ပါသော ရဟန်းများကို မူလသံဃာများမှ အခြားတနေရာသို့ ရွှေ့စေခြင်းကို “ ကေမန္တံ ဥဿာရေန္တိ ”ဟု ဆိုသည်၊ ဥဿာရေန္တိ၌ ဥပုဇ္ဈ သရဓာတ် ဂတိအနက်ဟော၊ ကောပစ္စည်းတည်း၊ မိမိဘက်ပါသော သံဃာများကို သိမ်အတွင်းဝယ်သင့်တော်သော တနေရာ၌ ရွှေ့စေကြသည်-ဟူလို၊ အချို့စာအုပ်များ၌“ဥဿာဒေန္တိ”ဟု သဒ္ဒဓာတ်ဖြင့် ရှိ၏၊ သဒ္ဒဓာတ်လည်း ဂတိအနက်ကို ဟောနိုင်၏၊“တနေရာ၌ စုဝေးစေကြကုန်၏”ဟု ပေး။

အာဝေနိန္တိ-ကား၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊(“ဥပေါသထံ ကရောန္တိ”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ ဗ္ဘော ဝတာ၊ပေ၊ဟောတိတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အဒ္ဒာရသသု-ကုန်သော၊ ဘေဒကရဝတ္ထူသု-တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ကေဠိ—တပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဝတ္ထုံ-ဝတ္ထုကို၊ ဒီပေတွာ-ပြပြီး၍၊ တေန တေန ကာရဏေန-ထိုထို အကြောင်းဖြင့်၊ ဣမံ-ဤအယူကို၊ ဂဏှထ-ယူကြပါကုန်၊ ဧဒုံ—ဤအယူကို၊ ရောစေထ-နှစ်သက်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သညာပေတွာ-နားလည်စေပြီး၍၊ သလာကံ-စာရေးတံကို၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ သံဃကမ္မေ - သံဃကံကို၊ ကတေ - ပြုအပ်ပြီးသော်၊ သံဃော - သံဃာသည်၊ ဘိန္နော-ကွဲပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။ ပန-ဆက်၊ ပရိဝါရေ - ပရိဝါပါဠိတော်၌၊ ပဉ္စဟိ၊ပေ၊ ဘိဇ္ဇတိတိ အာဒိ-အစရှိသော၊ (ယံ ဝစနံ-အကြင် စကားကို၊ ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တဿ-ထိုစကား၏၊ ဣဓ-ဤသံဃဘေဒကဿန္ဓကဉ္စ၊ ဝုတ္တေန-ဟောတော်မူအပ်သော၊ဣမိနာသံဃဘေဒလက္ခဏေန-ဤသံဃဘေဒလက္ခဏာနှင့်၊ အတ္ထတော - အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်၊ နာနာကရဏံ - အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ဆက်၊ အဿ—ထိုစကား၏၊ တံ နာနာကရဏဘာဝံ-ထို အသီးအခြားပြုကြောင်းအထူး၏ မရှိခြင်းကို၊ တတ္ထေဝ-ထိုပရိဝါပါဠိတော်၌သာ၊ ပကာသယိဿာမ-ထင်ရှားပြကုန်အံ့၊ သမ္ဗဇ္ဈ-အလုံးစုံသော စကားရပ်တို့၌၊ (“သမ္ဗဇ္ဈာတိ သမ္ဗဿိံ သံဃဘေဒကဿန္ဓကေ”ဟု ယောဇနာစွဲ၏။) သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ ဇုတိ-အပြီးတည်း။

× × × × × × ×

အာဝေနိံ(ဏိံ)။ ။ယောဇနာ၌“ဝိသုန္တိ ဣမိနာ အာဝေနိသဒ္ဒေါ ဝိသုန္တိ အတ္ထဝါစကော အနိပ္ဖန္နပါဋိပဒိကောတိ ဒဿေတိ”ဟု ဖွင့်၏၊ အခြားနေရာ၌“အာဝေဏိကံ”ဟု ရှိ၏၊ ဤနေရာ၌လည်း“ အာဝေဏိကံ ”ဟု မူကွဲရှိ၏၊ ထိုအာဝေဏိကံသည် ဤအာဝေနိံနှင့် အနက်တူပင်၊ သဋ္ဌာယတန သံယုတ်, ဗလဝဂ်, အာဝေဏိကဒုက္ခ သုတ်အဖွင့် ဋီကာ၌“ အာဝေဏိတဗ္ဗတော မရိယာဒါယ ဝိသုံ အသာဓာရဏတော ပသိတဗ္ဗတော အာဝေဏိကာနိ ”ဟု ဖွင့်၏၊ ထို၌ အာကို မရိယာဒါ အနုက်ဟောဟု ၎င်း, ဝေဏာဝတ်၏ နိသာမန (ကြည့်ရှုခြင်း) အနက်ကို၎င်း, ဏျပစ္စည်းမှ ယကို က ပြုထားသည်ဟု၎င်း ဖွင့်သည်၊ အာဝေဏိံ၌လည်း ဏျပစ္စည်းကို ကံဟောဟု ကြံပါ၊ မရိယာဒါ+ဝေဏိယတေ ပသိယတေတိ အာဝေဏိ – ထိုဘက်သံဃာနှင့် မရောဘဲ, တသီးတခြားအပိုင်းအခြားအားဖြင့် ရှုမြင်အပ်သောကံ၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အနိပ္ဖန္နမဟုတ်, နိပ္ဖန္နပုဒ်သာတည်း၊ န ဖြင့်လည်း မရှိသင့်, ဏ ဖြင့်သာ ရှိသင့်ပါသည်။

သံဃဘေဒကဿန္ဓကဝဏ္ဏနာ– သည်၊
နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

---

၅၁ (၈၉၀၈)

ဝတ္ထုကွန်က
အာဂန္တုကဝတ္ထု ကထာ

ဝတ္ထုကွန်ကေ-ဝတ္ထုကွန်ကဒ်၊(အထွော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဣဒါနိ အာရာမံ ပဝိသိဿာမိတိ ဧတမိနာ — ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ ဥပစာရသိမသမိပံ - ဥပစာရသိမ်၏ အနီးအရပ်ကို၊ ဒဿေတိ - ပြတော်မူ၏၊ (ဥပစာရသိမ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မဟာဝဂ္ဂ, စီဝရက္ခန္ဓက , အဋ္ဌစီဝရမာတိကာကထာ, သီမာယ ဒေတိ ဒးဖွင့်ဒဉ် ပြခဲ့ပြီ၊)တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥပစာရသိမံ-သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ဥပါဟနဿြမုဉ္ဆနာဒိ-ဘိနပ်ချွတ်ခြင်း အစရှိသော၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဂဟေတ္ဝာတိ-ကား၊ ဥပါဟနဒဏ္ဍကေန - ဘိနပ်ချိတ်စရာ ဒုတ်ငယ်ဖြင့်၊ (ဥပါဟနာ- ဘိနပ်တို့ကို၊) ဂဟေတ္ဝာ—ယူ၍၊ (“အာရာမော- သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗော-ဝင်ထိုက်၏”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ပဒိက္ကမန္တိတိ- ကား၊ သန္ဓိပတန္တိ—ရုဝေးကြကုန်၏၊ ဥပါဟန ပုဉ္ဆန စောဠကံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဥပါဟနာ ပုဉ္ဆိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ကတရသ္မိံ ဌာနေ- အဘယ်အရပ်၌၊ ဥပါဟန ပုဉ္ဆနစောဠကံ - ဘိနပ်သုတ်စရာ အဝတ်ငယ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါသနည်း၊) ဇာတိ-သို့၊ အာဝါသိကာ-အာဝါသိကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-မေးထိုက်ကုန်၏။[အချို့စာအုပ်တို့၌ ဤသံဝဏ္ဏနာနှင့် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ မပါ။] ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ ပတ္ထရိတဗ္ဗံ- ဖြန့်လှန်းထိုက်၏။[ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ သုက္ခာပနတ္ထံ အာတပေ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊—သာရတ္ထ။]

ဂေါစရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ- ကား၊ ဂေါစရဂါမော-ဆွမ်းခံရွာသည်၊ အာသန္နေ-အနီး၌၊(ဟောတိ-ရှိပါသလော၊) ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဒူရေ- အဝေး၌၊ (ဟောတိ-လော၊) ကာလသေ ဝ-စောစော၌ပင်၊ ပိဏ္ဍာယ—ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရိတဗ္ဗံ - လှည့်လည်ထိုက်ပါသလော၊ ဥဒါဟု—သို့မဟုတ်၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ (နေမြင့်မှ၊)(ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ—လော၊) ဇာတိ ဧဝံ—သို့၊ ဘိက္ခာစာရော-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း ကိစ္စကို၊ ဝါ- ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ ရွာကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော- မေး

× × × × × × ×

ဥပါဟနဒဏ္ဍကေန ၊ပေ၊ ပဒိက္ကမန္တိ။ ။ အချို့စာအုပ်တို့၌ “ဥပါဟနံ ဒဏ္ဍကေန” ဟု ရှိ၏၊ ဂဟေတ္ဝာ၏ ကံသည် “ဥပါဟနာ” ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်“ဥပါဟန ဒဏ္ဍကေန” ဟု သမာသ်ရှိသော ပါဠိသာ ကောင်း၏၊ ရှေးခေတ်က ဘိနပ်ဆွဲချိတ်စရာ ဒုတ်ကလေးရှိသည်၊ ပဒိက္ကမန္တိ၌ “ပတိ-ရှေးရှု၊ ကမန္တိ – သွားကြကုန်၏”ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ သန္ဓိပတန္တိကား အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။

ပါဠိတော်။ ။ “နဝဓေကော ၊ပေ၊ အဘိဝါဒါပေတဗ္ဗော” ဟူသော ပါဠိတော်၌ “အဘိဝါဒါပေ တဗ္ဗောတိ တသ္သဝဿေ ပုစ္ဆိတေ ယဒိ ဒဟရော ဟောတိ၊ သယမေဝ ဝန္ဒိဿတိ၊ တဒါ (သူက ရှိခိုးရာ ထိုအခါ၌) ဇာမိနာဝ (ဝါကို မေးသော ဤအာဂန္တုကသည်ပင်၊) ဝန္ဒာပိတော နာမ (ရှိခိုးစေအပ်သည် မည်သည်) ဟောတိ၊—သာရတ္ထ။

ထိုက်၏၊ အဂေါစရောနာမ-အဂေါစရမည်သည်ကား၊ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ-မိဆ္ဆာအယူရှိသူတို့၏၊ ဂါမောဝါ-ရွာသည်သော်ငင်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ရွာ၌၊ ဧကဿပါ-တပါးသော ရဟန်းအားသော်ငင်း၊ ဒွိန္နံဝါ-နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့အားသော်ငင်း၊ ဘိက္ခာ-ဆွမ်းကို၊ ဒိယျတိ-ပေးလှူအပ်၏၊ ပရိစ္ဆိန္နဘိက္ခော-ပိုင်းဖြတ်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းရှိသော၊(သော)ဂါမောဝါ-ထို ရွာသည်သော်ငင်းတည်း၊ သောပိ-ထို ၂ မျိုးသော ရွာကိုလည်း၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊ ပါဠိယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗနိ-ကား၊ ဣမိသာ ပေါက္ခရဏိယာ-ဤရေကန်၌၊ ပါဠိယံယေဝ-သော်ရေကိုသာ၊ ပိဝန္တိ ကိ-သောက်ကြရပါကုန်သလော၊ နဟာနာဒိပရိဘောဂမ္ပိ-ရေချိုးခြင်းအစရှိသော သုံးစွဲမှုကိုလည်း၊ ကရောန္တိကိ-ပြုကြရပါကုန်သလော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပါဠိယမ္ပေဝ-သောက်ရေကိုငင်း၊ ပရိဘောဇနီယမ္ပ - သုံးရေကိုငင်း၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ကေသုစိ-အချို့ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ ဝါဠမိဂါဝါ-ခြင်္သေ့ သစ်ကျား စသော သားရဲတို့သည်သော်ငင်း၊ အမနုဿာဝါ - တစ္ဆေသူရဲတို့သည်သော်ငင်း၊ ဟောန္တိ — ရှိတတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ — ထို့ကြောင့်၊ ကံကာလံ- အဘယ်အချိန်၌၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ - ဝင်ရပါသနည်း၊ ကံကာလံ- ၌၊ နိက္ခမိတဗ္ဗံ-ထွက်ရပါသနည်း၊ ဧတိ-သို့၊(သံယသ-၏၊ ကဘိကသဏ္ဌာနံ- ကတိကဝတ်၏ ကောင်းစွာတည်ရာ အရပ်ကို၊) ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ - မေးထိုက်၏၊ [ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၏ ကံသည် ပါဠိတော်၌ “ကတိက သဏ္ဌာနံ ”ဟု ရှိ၏၊ ကံကာလံ စသည်ကား မေးပုံ အခြင်းအရာ ပုစ္ဆနာကာရတည်း၊ ဤသို့ မကောင်းဆိုးဝါးများ ရှိတတ်သောကြောင့် ကတိကဝတ် ပြုထားရာ ဌာနရှိသည်၊ ထိုကတိကဝတ် ပြုထားရာ ဌာနကို မေးရမည်-ဟူလို။]

ဗဟိဒ္ဓတေနာတိ-ကား၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမန္တသ - ထွက်လာသော၊ (တံခါးဖွင့်လိုက်သည့်အတွက် ထွက်လာသော၊) အဟိနောဝါ-မြွေအားသော်ငင်း၊ အမနုဿသ်ဝါ-တစ္ဆေ သူရဲအားသော်ငင်း၊ မဂ္ဂံ-လမ်းကို၊ (ထွက်သွားဘို့ရန် လမ်းကို၊) ဒတ္ဝာ-ပေး၍၊ ဌိတေန-ရပ်လျက်၊ နိလ္လောကေတဗ္ဗော-ကြည့်ထိုက်၏၊ [အနုဇ္ဇာဝုတ္ထကျောင်းကို ဝင်ရာ၌ ကျင့်ဝတ်ဖြစ်၏၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါဠိတော်၌ ရှုပါ။] သစေ ဥဿဟတိ၊ သောဓေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ (သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းကို၊ သောဓေတုံ-သုတ်သင်ခြင်းငှါ၊)ယဒိ သက္ကောတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အုံ၊(ဧဝံ သတိ)၊ သဗ္ဗော- သော၊ ဝိဟာရော - ကို၊ သောဓေတဗ္ဗော- သုတ်သင်ထိုက်၏၊ (သဗ္ဗံ - သော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ သောဓေတုံ - ငှါ၊)

× × × × × × × ×

အဂေါစရောနာမ။ ။မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ ရွာဖြစ်လျှင် ဆွမ်းလောင်းမည်သူ မရှိသောကြောင့် အဂေါစရတည်း၊“တပါးသာ ဆွမ်းလောင်းနိုင်၏၊ နှစ်ပါးသာ ဆွမ်းလောင်းနိုင်၏” စသည်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းရှိရာ ရွာသည်လည်း အာဂန္တုကတို့၏ အဂေါစရပင်တည်း၊ ထို နှစ်မျိုးလုံးကို“သောပိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော”ဟု ဆိုသည်။

အသက္ကောန္တေန- မစ္ဆမိးနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဝသနောကာသော-နေရာအရပ်ကို၊ ဇဂ္ဂိတမ္ဘော-သုတ်သင် ရှင်းလင်းထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ သမ္ဗံ-အလုံးစုံသောကျောင်းကို၊ သောဓေတုံ-ငှါ၊ သက္ကောန္တေသ-စ္ဆမိးနိုင်သော ရဟန်း၏ အတွက်၊ ဒဿိတော-ပြအပ်ပြီးသော၊ (ပါဠိတော်၌ ပြအပ်ပြီးသော၊) ဝိဟာရသောဓနဝတ္တေ - ကျောင်းကို သုတ်သင်ကြောင်း ဝတ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ မဟာခန္ဓကေ—မဟာခန္ဓကဋ္ဌ၊ (မဟာခန္ဓက, ဥပစ္ဈာယ ဝတ္တကထာ အဖွင့်၌၊) ဝုတ္တနယေနေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတမ္ဘော—သိထိုက်၏။

အာဝါသိကဝတ္တကထာ

အာဝါသိကဝတ္တေ - အာဝါသိကဝတ်၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) အာသနံ ပညပေတမ္ဘန္တိ ဧဝမာဒိ-တမ်ဲ ဤသို့ အစရှိသော၊ သမ်ဲ-အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝုမ္ဟတရေ-သတင်းကြီး ရဟန်းသည်၊ အာဂတေ - လာလသော်၊ စိဝရကမ်ဝါ-သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးမှုကိုသော်၎င်း၊ နဝ ကမ်ဝါ-အသစ်အသစ်ပြုအပ်သော အလုပ်ကိုသော်၎င်း၊ထပေတွာပိ-တန့်ရပ်ထား၍သော်မှလည်း၊ကာတမ်ဲ-ပြုထိုက်၏၊ (စိဝရကမ္မ , နဝကမ္မကို လုပ်နေလျှင်လည်း ထို အလုပ်ကို ရပ်တန့်ထား၍ အာဝါသိက ကျင့်ဝတ်ကို ပြုပါ-ဟူလို။)

[နဝကမ္မနှင့်စပ်၍ စေတိယင်္ဃနဝကမ္မအမှုကိုပြုနေလျှင် အဘယ်သို့ ပြုကျင့်ရပါမည်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် စေတိယင်္ဃံ သမ္မဇ္ဇန္တေန စသည်မိန့်၊] စေတိယင်္ဃံ - စေတီယင်ပြင်ကို၊ သမ္မဇ္ဇန္တေန - တံမြက်လှည်းနေသော ရဟန်းသည်၊(တံမြက်လှည်းမှု နဝကမ္မကို ပြုနေသော ရဟန်းသည်၊) သမ္မဇ္ဇနိံ - တံမြက်စည်းကို၊ နိက္ခိပိတွာ - ချထား၍၊ တဿ - ထို အာဂန္တုက ရဟန်း၏ အတွက်၊ ဝတ္တံ- ဝတ်ကို၊ ကာတုံ- ငှါ၊ အာရဘိတမ်ဲ—အားထုတ်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဏ္ဍိတော-အမြော်အမြင်ရှိသော၊ အာဂန္တုကော -သည်၊ စေတိယင်္ဃံ-ကို၊ တာဝ သမ္မဇ္ဇာဟိ-တံမြက်လှည်းမြဲ လှည်းပါဦးလော၊(ပြီးမှ အာဝါသိကဝတ်ပြုပါ-ဟူလို၊) ဣတိ-သို့၊ ဝက္ခတိ-ပြောဆိုလိမ့်မည်၊ [ဂိလာနဘေသဇ္ဇနဝကမ္မကို ပြုနေလျှင် အဘယ်သို့ ပြုကျင့်ရပါမည်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ဂိလာန ဘေသဇ်ံ ကရောန္တေန စသည်မိန့်၊] ပန - ဆက်၊ ဂိလာနဘေသဇ်ံ-ဂိလာန၏ ဆေးကို၊ ကရောန္တေန-ပြုနေသော ရဟန်းသည်၊ (ဂိလာန ဘေသဇ္ဇနဝကမ္မကို ပြုနေသောရဟန်းသည်၊)နာတိအာတုရော-အလွန် မကြင်နာသော၊ (အလွန် မဆိုးသော၊) ဂိလာနော - သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘေသဇ်ံ-ဆေးကို၊ အကတွာ- မပြုမူ၍၊ ဝတ္တာမေဝ-ကိုသာ၊ ကာတမ်ဲ-၏၊ ပန-

ကား၊ မဟာဂိလာနသ - မဟာဂိလာန၏ အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇမေဝ - ကိုသာ၊ ကာတမ္ဗံ- ၏၊ ဟိ- မှန်၊ ပဏ္ဍိတော - အမြော်အမြင်ရှိသော၊ အာဂန္တုကော— သည်၊ ဘေသဇ္ဇံ- ကို၊ တာဝ ကရောဟိ - ပြုမြဲပြုပါလော၊ ဇုတိ- သို့၊ ဝက္ခတိ- ပြောဆိုလိမ့်မည်။

ပါနီယေန - သောက်ရေဖြင့်၊ ပုဉ္ဆန္တေန - မေးသော အာဝါသိကရဟန်း သည်၊ (ပုစ္ဆိတမ္ဘောယေဝ ဒ္ဝီစပ်၊) သကိံ - တကြိမ်၊ အာနိတံ- ဆောင်အပ်ပြီး သော၊ ပါနီယံ - သောက်ရေကို၊ သမ္ဗံ - အလုံးစုံကို၊ သစေ ပိဝတိ - အကယ်၍ သောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုန - တဖန်၊ အာနေမိ - ဆောင်ရဉ်းမှာပါလော၊ ဇုတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတမ္ဘောယေဝ-မေးထိုက်သည်သာ၊ အပိစ-သည်သာမက၊ သေး၊ ဗီဇနေနပိ-ယပ်တောင်ဖြင့်လည်း၊ ဗီဇိတမ္ဘော-ယပ်ခတ်ပေးထိုက်၏၊ ဗီဇနေန- ယပ်ခတ်ပေးသောရဟန်းသည်၊ သကိံ-တကြိမ်၊ ပါဒပိဋ္ဌိယံ-ခြေဖမိုးအပြင်၌၊ ဗီဇိတွာ-ယပ်ခတ်ပြီး၍၊ သကိံ-တကြိမ်၊ မဏ္ဍေ-အလယ်၌ဝင်း၊ သကိံ-တကြိမ်၊ သိသေ-ဥုးခေါင်း၌ဝင်း၊ ဗီဇိတမ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အလံ-တော်လောက်ပြီ၊ ဟောတု-ရှိပါစေတော့၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန-ပြောဆိုအပ်သော အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ တတော - ထို ပဌမယပ်ခတ်ခြင်းထက်၊ မန္ဒတရံ - ညှင်းညှင်းသာသာ၊ (မန္ဒံဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊)ဗီဇိတမ္ဗံ-၏၊ ပုန-တဖန်၊ အလံ-တော်လောက်ပြီ၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန - ပြောဆိုအပ်သော အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ တတော - ထို ဒုတိယ ယပ်ခတ်ခြင်းထက်၊ မန္ဒတရံ- သာ၍ ညှင်းညှင်းသာသာ၊ ဗီဇိတမ္ဗံ- ၏၊ တတိယ ဝါရံ-သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်၊ (အလံ, ဇုတိ) ဝုတ္တေန-သည်၊ ဗီဇနီ- ယပ်တောင်ကို၊ ထပေတမ္ဘာ - ချထားထိုက်၏၊ အဿ - ထို မိမိထက်ကြီးသော အာဂန္တုက ရဟန်း၏၊ပါဒါဝိ-ခြေတို့ကိုလည်း၊ ဓောဝိတမ္ဘာ-ဆေးပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဓောဝိတွာ - ဆေးပြီး၍၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ (မိမိဟူသော အာဝါသိကရဟန်း၏၊) တေလံ-ဆီသည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန- ထိုဆီဖြင့်၊ (အချို့စာ၌ “ တေလေန” ဟု ရှိ၏, မကောင်း၊) မက္ခေတမ္ဘာ - သုတ်လိမ်းပေးထိုက်ကုန်၏၊ (အတ္တနော-၏၊ တေလံ-သည်၊) နော စေ အတ္ထိ-အကယ်၍မရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ-ထိုမိမိထက်ကြီးသောအာဝါသိကရဟန်း၏၊ သန္တကေန-ဥစ္စာဖြစ်သော ဆီဖြင့်၊ မက္ခေတမ္ဘာ - ကုန်၏။

ပန-ဆက်၊ ဥပါဟနပုဉ္ဆနံ- ဘိနဝ် သုတ်ပေးခြင်းကို၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ရုစိ ဝသေန- အလိုဆန္ဒအစွမ်းဖြင့်၊ ကာတမ္ဗံ - ပြုထိုက်၏၊ (သုတ်ပေးလိမ့် သုတ်ပါ— ဟူလို၊) ဟိ - မှန်၊ တေနေဝ - ထို့ကြောင့်ပင်၊ (မိမိအလိုအတိုင်း ပြုနိုင်ခြင်း ကြောင့်ပင်၊) ဧတ္ထ-ဤဘိနဝ်ကိုသုတ်ပေးရာ၌၊ သစေ ဥဿဟတိတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ [“အကယ်၍ စွမ်းနိုင်လျှင်”ဟူသောစကားကို ထည့်၍မိန့်တော်မူသည်-ဟူလို၊] တဿာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မိမိအလိုအတိုင်း

ပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဥပါဟနာ-ဘိနပ်တို့ကို၊ အပုဉ္ဆနာ-မသုတ်သော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောဘိ)၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ မယံ-ငါ့ဘို့၊ သေနာသနံ - အိပ်ရာနေရာသည်၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်သနည်း၊ ဇုတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတေန- မေးအပ်သော အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ သေနာသနံ-ကို၊ ယထာဘာဂံ-အကြင်အကြင်အဖို့အတိုင်း၊(ရှေးက ခင်းထားအပ်ရာအဖို့ကို မလွန်မူ၍၊) ပညပေတဗ္ဗံ- ခင်းပေးထိုက်၏၊ ဧတံ သေနာသနံ- ဤ အိပ်ရာနေရာသည်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့ဘို့၊ ပါပုဏာတိ- ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-လျှောက်ထားရာ၏၊ [ဧဝံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံဟု အဓိပ္ပါယ်နက်ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ သေနာသနံ၊ပေ၊ပါပုဏာတိ-ကား ပါဠိတော်အတိုင်းပင်တည်း၊ သို့သော် ပါဠိဘော်၌ "တုမှာကံ" ဟု မရှိ၊ "တေ" ဟု ရှိသည်၊ "ဣတိ အတ္ထော"ဟု စာအုပ်တို့၌ တွေ့ရသော်လည်း ပိဟန်တူသည်။] ပန - ဆက်၊ ပမ္ပါဠေတွာ - ခါပြီး၍၊ ပတ္ထရိတုံ- ခင်းခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ- သင့်သည်သာ။

နဝကာသ-သီတင်းငယ်ရဟန်း၏ (အပေါ်၌၊) ဝတ္တေ-ကျင့်ဝတ်၌၊ ပါနိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဧတံ-ဤသည်ကား၊ ပါနိယံ-သောက်ရေတည်း၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ပိဝါဟိ-သောက်ပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြထိုက်၏၊ [အာဂန္တုကရဟန်းက သီတင်းငယ်ဖြစ်သောကြောင့် သီတင်းကြီးဖြစ်သော အာဝါသိကရဟန်းက ကိုယ်တိုင်ရေခပ်၍ ပေးဘွယ်မလို၊ ရေကိုညွှန်ပြ၍ "သေဒံ ပါလော" ဟု ပြောပြရမည်၊] ပရိဘောဇနီယေပိ - သုံးရေခဲ့လည်း၊ ဧဃေဝ နယော-ပင်တည်း၊ သေသံ-ကြွင်းသောအစီအရင်သည်၊ ပုရိမသဒိသမေဝ-ရှေးအာဂန္တုကဝတ်နှင့် တူသည်သာ၊ မဟာအာဝါသေပိ - ကျောင်းတိုက်ကြီး၌လည်း၊ [မဟာအာဝါသေတိ မဟာဝိဟာရသဒိသေ မဟာအာဝါသေ၊ - ဿာရတ္ထ။] အတ္တနော-မိမိ၏၊ သန္တိကံ-အထံသို့၊ သဉ္ဇာဿ-ရောက်လာသော၊ အာဂန္တုကဿ- ၏အပေါ်၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊ အကာတုံ- မပြုခြင်းငှါ၊ နလဘတိ-မရ၊ [ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ကား ဝတ်ရွာမြင်ရာ အာဂန္တုကအား ဝတ် ပြုရမည်မဟုတ်၊ မိမိထံလာသော အာဂန္တုကအားသာ ဝတ်ပြုရမည်-ဟူလို။]

× × × × × × ×

ယထာဘာဂံ။ ။ ယထာဘာဂန္တိ ပုမ္ဗေပ ညတ္တိပဒေသဘာဂံ အနတိက္ကမိတ္ဝာ၊- ဿာရတ္ထ၊ ဤသို့ဦးကာတို့၌ အဖွင့်ရှိသော်လည်း စာအုပ်တို့၌ ထိုပုဒ်ကို မတွေ့ရ၊ ကျနေဟန်တူပါသည်။

ပပ္ပေါဠေတွာ၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ။မဉ္စုပိဌစသည်တို့အပေါ်၌ မြူမှုန့်ရှိလျှင် ခါ၍ အပေါ်လွှမ်း အခင်းကို ခင်းပေးခြင်းသည် သေနာသန ပညာပနပင ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် " ပပ္ပေါဠေတွာ ပတ္ထရိတုံ ပန ဝဋ္ဋတိ"ဟု မိန့်သည်၊"ပပ္ပေါဠေတွာဟိ"ဟု ရှိသည်ကား မဟုတ်၊"ပပ္ပေါဠေတွာပိ"ဟု ရှိလျှင် ဧတော်ဧသေး၏။

ဂမိကဝတ္တကထာ

[“ဂမိကဝတ္တေ ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော” ဟု ယောဇနာရှိသော ကြောင့် “ဂမိကဝတ္တေ”ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူသည်၊ အချို့စာအုပ်တို့၌ “ဂမိကဝတ္တေသု” ဟု တွေ့ရ၏၊] ဂမိကဝတ္တေ - ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) ဒါရဘက္ခန်-ဟူသည်ကား၊ သေနာသနက္ခန္ဓကေ- ကဋ္ဌ၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော၊ မဏ္ဍပိဌာဒိ - ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် အစရှိသော သစ်ဘက္ခာတည်း၊ မတ္တိကာဘက္ခမို-မြေညက်ဘက္ခာသည်လည်း၊ ရဇနဘာဇနာဒိ-ဆိုးရေကျိုအိုးအစရှိသော၊ သမ္ပဲ-အလုံးစုံသော၊ တတ္ထ- ထို သေနာသနက္ခန္ဓက၌၊ ဥတ္တာပ္ပဘေဒမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောဘက္ခာပင်တည်း၊ တံ သမ္ပဲ-ထို အလုံးစုံကို၊ အဂ္ဂိသာလာယဝါ - မီးတင်းကုပ်၌သော်၎င်း၊ အညတရသ္မိ* — အမှတ် မထား တပါးပါးသော၊ ဂုတ္တဒ္ဒာနေဝါ - လုံခြုံရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ ပဋိသာမေတ္ဝာ - သိမ်မွေးသိမ်းဆည်းပြီး၍၊ ဂန္ဓမ္ဗံ-သွားရာ၏၊ အနောဝဿကေ-မိုးမစွတ်အပ်သော၊ ပဿာရေပိ- တောင်ဂမ်းအရပ်၌လည်း၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

သေနာသနံ အာ့ပုစ္ဆိတမ္ဗန္တိ ဇ္ဈေ - ၌၊ ပါသာဏပိဋ္ဌိယံဝါ - ကျောက်ဖျာအပြင်၌သော်၎င်း၊ ပါသာဏတ္ထမ္ဘေသုဝါ-ကျောက်တိုင်တို့၌သော်၎င်း၊ ယံ ကတသေနာသနံ-အကြင်ပြုအပ်သောကျောင်းသည်၊(အတ္ထိ)၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်း၌၊ ဥပစိကာ - ခြတ်ိုသည်၊ နာရောဟန္တိ - မတက်နိုင်ကုန်၊ တံ- ထိုကျောင်းကို၊ အနာပုစ္ဆန္တာသာဝိ — မပန်ပြောသော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ — သည်၊ (ဟောတိ)။ [“ကြည့်ရှုလိုက်ပါ”ဟု အနီးအပါးသံဃာများကို ပန်ပြော၍သွားခြင်းကို “သေနာသနံ အာပုစ္ဆိတမ္ဗံ” ဟု ဆိုသည်၊ ခြမတက်နိုင်လျှင်ကား ထိုသို့ မပန်ပြောသော်လည်း အနာပတ်-ဟူလို။]

စတူသု ပါသာဏကေသူတိ အာဒိ- အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဥပစိကာနံ-ခြတ်ို၏၊ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ — ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်သော၊ ပဏ္ဏာသာလာဒိသေနာသနေ — သစ်ရွက်မိုးကျောင်း အစရှိသောကျောင်း၌၊ ကတ္တုမ္ဘာကာရဒဿနတ္ထံ- ပြုထိုက်သော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ အပ္ပေဝနာမ အဂ်ါနိုပိ သေသေယျုန္တိ- ကား၊ အယံ-ဤအပေါင်စသော အင်္ဂါတို့၏ ကြွင်းကျန်ခြင်းသည်၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ ထပိတမှိ- ထားအပ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌၊ (ရှေးနိသယ၌ “ထပိတမှိ- ထားခြင်း၌” ဟု ပေး၏၊ အဓိပ္ပါယ်ကား ရပါ၏၊) အာနိသံသော-တည်း၊[လွင်တီးခေါင်ဝယ် မြက် သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ဖုံး၍ သွားခြင်း၏အကျိုးတည်း၊] ပန - ဆက်၊ ဩဝဿကဧဝေဟေ- မိုးစွတ်အပ်သောကျောင်း၌၊ တိဏောသုစ-မြက်တို့သည်ရင်း၊ မတ္တိကာပိဏ္ဍောသုစ - မြေညက်ခဲတို့သည်ရင်း၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ (အပေါ်က)၊ ပတန္တေ

သု - ကျကုန်လသော်၊ မဇ္ဈပိဌာနံ - ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၏၊ အင်္ဂါနိုဝိ— အပေါင်တို့သည်လည်း၊ ဝိနသန္တိ-ပျက်စီးနိုင်ကုန်၏။ [မိဃ်းယိုသောကျောင်း၌ ထားခဲ့လျှင် အပေါ်က အမိုးမြက်တွေလည်းကျတတ်, ဥလိတ္ထာဝလိတ္ထာလုပ်ထား အပ်သော ကျောင်းဖြစ်လျှင် မြေညက်စိုင်တွေလည်း ကျတတ်သောကြောင့် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏အပေါင်တို့သော်မှ ပျက်စီးတတ်၏၊ လွင်တီးခေါင်၌ ထားခဲ့လျှင်ကား ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏ အပေါင်စသောအင်္ဂါများ မပျက်စီးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် လွင်တီးခေါင်၌ ကျောက်ကုံးလေးခုကိုခံ၍ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကို စုပုံထားခဲ့ရမည်-ဟူလို။]

အနုမောဒနဝတ္ထု ကထာ

အနုမောဒနဝတ္ထုသို့-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) ဣဒံ အဟောသိတိ-ကား၊ သမ္ပန္နံ-ပြည့်စုံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်၏လော၊ (မြတ်စွာဘုရားက အရှင်သာရိပုတြ်ာကို မေးတော်မူကြောင်းစကားတည်း၊) [ဣဒံ အဟောသိတိ ဇ္ဈေ ဣမမာတုယာ ဝမုနတ္ထံ ပဋိက္ခိပန္တော အာဟ သမ္ပန္နံ အဟောသိတိ၊-ယောဇနာ။] စတ္ဂုဟိ ပဗ္ဘဟိတိ- ကား၊ သံဃတ္ထေရေ- သံဃထေရ်သည်၊ [နိသိန္နေ၏ လက္ခဏာဝန္တာဖြစ်သောကြောင့် "သံဃတ္ထေရေန" ဟု အချို့စာအုပ်တို့၌ရှိသည့်ကား ပါဋ္ဌပျက်၊] အနုမောဒနတ္ထာယ - အနုမောဒနာအကျိုးငှါ၊ (ဆွမ်းတရားဟောခြင်းငှါ) နိသိန္နေ-ထိုင်နေလသော်၊ ဟဋ္ဌာ-သံဃထေရ်မှအောက်၌၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊စတ္ဂုဟိ-လေးပါးသောထေရ်တို့သည်၊ နိသိဒိတမ္ဘံ-ထိုင်နေရာ၏၊ (စောင့်နေရာ၏၊) အနုထေရေ-အနုထေရ်သည်၊ (သံဃထေရ်အောံ ငယ်သောထေရ်သည်၊) (အနုမောဒနတ္ထာယ - ငှါ) နိသိန္နေ - သော်၊ မဟာထေရေနစ-မဟာထေရ်သည်၎င်း၊ ဟဋ္ဌာ-အောက်၌၊ (အနုထေရ်မှ အောက်၌၊) တီဟိစ-သုံးပါးသော ထေရ်တို့သည်၎င်း၊ နိသိဒိတမ္ဘံ - ရာ၏၊ ပဗ္ဘမေ - ငါးပါးမြောက်ထေရ်သည်၊ (အနုမောဒနတ္ထာယ-ငှါ) နိသိန္နေ- သော်၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ စတ္ဂုဟိ - လေးပါးသောထေရ်တို့သည်၊ နိသိဒိတမ္ဘံ - ရာ၏၊ သံဃတ္ထေရေန - သည်၊ ဟဋ္ဌာ-အောံ၌၊ ဒဟရဘိက္ခုသို့-ငယ်သောရဟန်းကို၊ အစ္ဆဋ္ဌေပိ-တိုက်တွန်း

× × × × × × ×

အနုမောဒနာ။ ။မောဒတိ တောဃာတိ မောဒနာ၊ တောဃ-ဤ တရားစကားဖြင့်၊ မောဒတိ- ဝမ်းမြောက်ရ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ ဝမ်းမြောက်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မောဒနာ - မည်၏၊ အနု (ပစ္ဆာ) - ဆွမ်းလှူပြီးရာကာလမှ နောက်၌၊ မောဒနာ - ဝမ်းမြောက်ကြောင်း တရားစကားတည်း၊ အနုမောဒနာ - ကား၊ ယောဇနာ၌ကား "အနု (ပုနပ္ပုနံ)" ဟုလည်း တနည်းဖွင့်သေး၏၊ ထို ဆွမ်းတရားဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကား "အနု ပုနပ္ပုနံ ပစ္ဆာဝါ မောဒေတိတိ အနုမောဒကော" ဟု ယောဇနာပြုသည်။

အပ်ပြန်သော်လည်း၊ သံဃတ္ထေရတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ စတူဟိ-လေးပါးသော ဆေရိတို့သည်၊ နိသီဒိတမ္ဘမေဝ-ထိုင်နေရာသည်သာ၊ (စောင့်ရမည်သာ၊)ပန-ဆက်၊ အနုမောဒကော - အနုမောဒနာပြုသော၊ (ဆွမ်း တရားဟောသော)၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွတော်မူကြပါကုန်၊ အာဂမေတမ္ဘကိစ္စံ- စောင့်နေဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ- မရှိပါ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သစေ ဝဒတိ- အကယ်၍ လျောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂန္တုံ-ဌ၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏။

မဟာထေရေန - သည်၊ အာဝုသော - ငါ့ရှင်၊ (အနုမောဒကရဟန်းကို ခေါ်သည်၊) ဂစ္ဆာဗ-ငါတို့ သွားကြကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- ပြောဆိုအပ်သော်၊ (ခွင့်ပန်လသော်၊) ဂစ္ဆထ- ကြွကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ ဧဝမ်ဒို-ဤသို့ လျောက်ပြန်ပါသော်လည်း၊ (ဂန္တုံ-ဌ၊) ဝဋ္ဋကိ- အပ်၏၊ ဗဟိဂါမေ - ရွာ့ပြင်ဘက်၌၊ [ဤစကားကို ထောက်၍ ဘတ္တဂ္ဂဟု ခေါ်အပ်သော ဆွမ်းစားစရပ်သည် ရွာတွင်းရှိနေကြောင်းကို သိရ၏၊]အာဂမိဿာမ-စောင့်နေကုန်အံ့၊ ဣတိ—သို့၊ အာဘောဂံ- နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတ္ဝာပိ - ပြု၍လည်း၊ ဗဟိဂါမံ-ရွာ့ပြင်ဘက်သို့၊ ဂန္ဓာ - သွားနှင့်၍၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ နိဿိတကေ-တပည့်ငယ်တို့ကို၊ တုမှေ - သင်တို့သည်၊ တဿ - ထို အနုမောဒက ရဟန်း၏၊ အာဂမနံ-လာခြင်းကို၊ အာဂမေထ—စောင့်နေကြကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ဝာပိ-ပြော၍လည်း၊ ဂန္တုံ-ဌ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ မနုဿာ—လူတို့သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝါ-သည်၊ ရုစိတေန-အလိုရှိအပ်သော၊ ဧကေန—တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ (ကာရိတ်ကံ, ဓာတ်ကတ္တား၊) အနုမောဒနံ-ကို၊ သစေ ကာရေန္တိ-အကယ်၍ ပြုစေကြကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အနုမောဒတော - အနုမောဒနာ ပြုသော၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ- သည်၊ နေဝ (ဟောတိ) - မဖြစ်၊ မဟာထေရဿ - ၏၊ ဘာရော-တာဝန်သည်၊ န (ဟောတိ)-မရှိ၊ ဟိ—မှန်၊ ဥပနိသိန္နကထာယမေဝ-ဥပနိသိန္နကထာ၌သာ၊ မနုဿေသု—တို့သည်၊ ကထာပေန္တေသု- ဟောစေကုန်လသော်၊

× × × × × × ×

လူတို့က တရားဟောဘို့ လျောက်ရာ၌။ ■ ဥပနိသိန္နကထာ မဟုတ်ဘဲ ဘတ္တာနုမောဒနာ ပြုဘို့ရန် လူတို့က တောင်းပန်လျှင် ထိုအနုမောဒက ရဟန်းက မဟာထေရ်အထံ ခွင့်ပန်ဘွယ် မလို၊ ထို့ကြောင့် “ နေဝ တဿ အနုမောဒတော အာပတ္တိ ” ဟု ဆိုသည်၊ မဟာထေရ်မှာလည်း ခွေစောင့်နေဘွယ် မလို၊ ထို့ကြောင့် “နှ မဟာထေရဿ ဘာရော ဟောတိ”ဟု ဆိုသည်။

ဥပနိသိန္နကထာယံ ■ ■ ဥပ(သမိပေ)နိသိန္နော ဥပနိသိန္နော၊ ဥပနိသိန္နသ—အနိုးဌ် ထိုင်နေသူအား၊ ကထာ-ဟောအပ်သောတရားစကားတည်း၊ ဥပနိသိန္နကထာ-ကား၊ သံဃာအများစုဝေးရှိနေရာဝယ် ရောက်လာသော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့အား ဟောအပ်သော တရားစကားကို “ ဥပနိသိန္နကထာ ” ဟု ဆိုသည်၊ မိမိတပါးတည်း

(ဟောဘို့ရန် တောင်းပန်ကုန်လသော်၊) မဟာထေရော-ကို၊ အာပုစ္ဆိတမ္ဗော-ပန်ပြောထိုက်၏၊ မဟာထေရေနစ-သည်လည်း၊အနုမောဒနာယ-အနုမောဒနာအကျိုးငှါ၊ အဇ္ဈဋ္ဌော ဝ-တိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်းကိုသာ၊အာဂမေတမ္ဗော-ဆိုင်းငံ့ထိုက်၏၊ ဣတိ ဣဒံ—ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဇာတ္တေ- ဤ အနုမောဒနာဝတ်၌၊ လက္ခဏံ-အမှတ်အသားတည်း၊ ဝစ္စိတောကိ-ကား၊သဠာတဝစ္ဆော - လွန်စွာဖြစ်သော ကျင်ကြီးရှိသည်၊ ဝစ္ဆပိဋ္ဌိတော — ကျင်ကြီးသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (“ဟုတ္ဝာ အာဂမေသိ-စောင့်နေပြီ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဣတိ- ကား၊ အဓိပ္ပါယော-သင်္ဂါယနာတင်ထေရ်တို့၏ အလိုတည်း၊ [ဝစ္ဆံ ဟူသော ပဌမန္တနာမ်ပုဒ်နောင်“သဠာတံ တာရကာဒိတ္တံတော”ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်(၄)ကဏ္ဍ(၄၅)သုတ်ဖြင့် ဣတပစ္စည်းသက်၊ ဗျာဓိတော ဒုက္ခိတော ပုဒ်များကဲ့သို့တည်း။]

× × × × × × ×

နေရာဝယ် ထိုသို့ ရောက်လာသူအား ဟောအပ်သော တရားစကားလည်း ဥပနိသိန္နကထာပင်တည်း၊ သံဃာများစုမိရာဝယ် ဥပနိသိန္နကထာကို ဟောဘို့ရန် လူတို့က မဟာထေရ်မှတပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင်းပန်လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မဟာထေရ်ကို (ဟောဘို့ရန် ခွင့်ပြုပါဘုရား ဟု) ခွင့်ပန်၍ ဟောရသည်၊ ထိုသို့ ခွင့်မပန်ဘဲ ဟောလျှင် “နဘိက္ခဝေ အနဇ္ဈိဋ္ဌေန ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော၊ ယော ဘာသေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” ဟု မဟာဝဂ္ဂ, ဥပေါသထက္ခန္ဓက, သံဃိတ္တေန ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကထာဌာန်လာသော သိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်သင့်၏။

ဣဒ မေတ္ထ လက္ခဏံ။ ။ နမဟာထေရဿ ဘာရော ဟောတိတိ အနုမောဒက်ံ အာဂမေတုံ နဘာရော၊ အဇ္ဈိဋ္ဌောဝ အာဂမေတမ္ဗောတိ အတ္ထနာ အဇ္ဈိဋ္ဌေ ဘိက္ခုမှိ အနုမောဒန္တေယေဝ နိသိဒိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။ [“အဇ္ဈိဋ္ဌေဟိ ဘိက္ခူဟိ”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊“အဇ္ဈိဋ္ဌေ ဘိက္ခုမှိ”ဟု ရှိသင့်၏၊ နိသိဒိတဗ္ဗံ၏ ကတ္တားကား“မဟာထေရေန”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်ရှိ၏။]

ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တကထာ

ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တော - ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အန္တောဂဟိမော ဝါ-ရုဏတ္တင်းသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊(ဘတ္တဂ္ဂဌာနက ရုဏတ္တင်းသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊) ဝိဟာရော ဝါ-ကျောင်းတိုက်သည်မူလည်း၊ (ကျောင်းတိုက် အတွင်းသည်မူလည်း၊) ဟောတု- စေ၊ မနုဿာနံ - တို့၏၊ ပရိဝိသနဋ္ဌာနံ - ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တေန-သွားသော ရဟန်းသည်၊ စီဝရံ-ကို၊ ပါရုပိတ္တာ-

× × × × × × ×

ပရိဝိသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တေန ။ ။ မနုဿာနံ ပရိဝိသနဋ္ဌာနန္တိ ယတ္ထ မနုဿာသမုဒ္ဒါရာ အာဝသိတ္ဝာ-(ညဉ့်အိပ်နေ၍၊) ဒေန္တိ၊-(သာရတ္ထ၊) “လူများ ညဉ့်အိပ်နေ၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ ဌာနသည် ကျောင်းတွင်းဖြစ်စေ ရုဏတ္တင်းဖြစ်စေ, ထို ဌာနသို့

ရုံ၍၊ ကာယဗန္ဓနံ-ခါးပန်းကြိုးကို၊ ဗန္ဓနမေဝ-ဖွဲ့ခြင်းသည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌကထာသု - ရှေး အဋ္ဌကထာကို၌၊ ဂုတ္တံ - ဆိုအပ်ပြီ၊ နု ထေရေဘိက္ခု။ အနုပခဇ္ဇာတိ— ကား၊ ထေရေ - ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု။ - တို့ကို၊ အတိအလ္လီယိတ္ထာ - အလွန်ကပ်ငြို၍၊ (အလွန်ထိ၍၊) နု နိသီဒိတဗ္ဗံ—မထိုင်ချ၊ မဟာထေရသ-၏၊ နိသိန္နာသနေန- ထိုင်နေရာဖြစ်သော နေရာနှင့်၊ သမကံ— ညီမျှသော၊ အာသနံ - နေရာသည်၊ သစေ ဟောတိ - အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ဗဟူသု-များစွာကုန်သော၊ အာသနေသု-နေရာတို့သည်၊ သတိ- ရှိကုန်လသော်၊ ဧကံ— တခုသော၊(အာသနံ-နေရာကိုသော်၎င်း၊) ဒွေ-နှစ်ခုကုန်သော၊ အာသနာနိ— တို့ကိုသော်၎င်း၊ ထပေတ္ထာ - ချန်ထား၍၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ - ထိုင်ရာ၏၊ [“ထေရ်ကြီး ဖြစ်သော ဆရာဘော်တို့နှင့် တဆက်ထည်းသော နေရာ၌ မထိုင်ပါနှင့်”ဟူလို။]

ဘိက္ခု။-.တို့ကို၊ ဂဏောတ္ထာ— ရေတွက်၍၊ ပညတ္တာသနေသု - ခင်းထားအပ်သော နေရာတို့၌၊ အနိသီဒိတ္ထာ-မထိုင်သေးမူ၍၊ မဟာထေရေန-သည်၊ နိသီဒ-ထိုင်လော၊ ဣတိ—သို့၊ ဝုတ္တေန - ပြောဆိုအပ်သော ရဟန်းသည်၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ—ရာ၏၊[“နေရာက လောက်ရုံသာရှိသဖြင့် ချန်၍ မထိုင်လောက်လျှင် ရုတ်တရက် မထိုင်သေးဘဲ မဟာထေရ်(ဆရာဘော်) က “ထိုင်ပါ, ထိုင်ပါ”ဟု ဆိုမှ ထိုင်ရ မည်”ဟူလို။] မဟာထေရော-သည်၊ နောစေ ဝဒတိ - အကယ်၍ မပြောဆိုအံ့၊ (ထိုင်ပါဟု မပြောဆိုအံ့၊ ဧဝံ သတိ၊)ဘန္တေ-ရား၊ ဣဒံ အာသနံ-ဤနေရာသည်၊ ဥစ္စံ-မြင့်ပါ၏။၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တုံ-လျောက်ရာ၏၊ နိသီဒ-ထိုင်လော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သော်၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာပုစ္ဆိ တေပိ— ခွင့်ပန်အပ်ပါသော်လည်း၊ သစေ နဝဒတိ—အကယ်၍ မပြောအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ နိသီဒန္တာသ—ထိုင်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ မဟာထေရသော ဝ-၏သာ၊(ထိုင်ပါဟု မပြောသော မဟာထေရ်၏သာ၊)အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ [မဟာထေရသော ဝ အာပတ္တိတိ အာသနေန ပဋိဗာဟနာပတ္တိယာ

× × × × × × ×

သွားလျှင် သက်နှံးရုံ၍ ခါးပန်းဖွဲ့၍ သွားသင့်သည်” ဟု ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုသော်လည်း ယခုခေတ်၌ကား ကျောင်းတွင်း၌ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလျှင် သက်နှံးရုံ၍ သွားခြင်း အလေ့နည်းပါးလှ၏၊ “အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ ” ဟု ဆိုသောကြောင့် သာရုပ္ပဖြစ်အောင် အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုဟန်တူပါသည်၊ ကျောင်းတွင်း၌ သက်နှံးမရုံမူ,ခါးပန်း မဖွဲ့မူကြောင့် ကား အာပတ်မရှိပါ၊ သို့ရာဝယ် ဆွမ်းလုပ် ကျွေးရာဌာန၌ ဆွမ်းဒါယကာများ ရှိလျှင် ခါးပန်းဖွဲ့၍ သက်နှံးရုံ၍ သွားခြင်းသည်သာ ပါသာဒိက ဖြစ်ပါသည်။

ဣဒံ ဘန္တေ အာသနံ ဥစ္စံ။ ။ဣဒံ ဘန္တေ အာသနံ ဥစ္စံဿိ အာသန္နေ သမဘူမိ ဘာဂေ ပညတ္တံ ထေရာသနေန သမကံ အာသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ထေရာသနတော ပန ဥစ္စတရေ အာပုစ္ဆိတ္ထာပိ နိသီဒိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ယဒိ တံ အာသန္နမ္ပိ နိစတရံ ဟောတိ၊အနာပုစ္ဆာပိ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊–ဝိမတိ။

အာပတ္တိ၊-ဝိမတိ။] ဟိ - မှန်၊ နဝကော - သိတင်းငယ်သည်၊ ဧဝ ဂ္ဂပေ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ အာသန္နေ-နေရာ၌၊ အနာပုစ္ဆာ - ခွင့်မပန်ဘဲ၊ နိသီဒန္တော-ထိုင်လသော်၊ အာပဇ္ဇတိ-အာပတ်သို့ရောက်၏၊ ထေရော-သည်၊အာပုစ္ဆိတော-ခွင့်ပန်အပ်သည်၊(သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊) အနနုဇာနန္တော-ခွင့်မပြုလသော်၊ (အာပဇ္ဇတိ-၏၊)[အာပုစ္ဆိတော နေရာဝယ် စာအုပ်တို့၌ "အာပုစ္ဆတေန"ဟုဂုင်း၊"အာပုစ္ဆိတေ"ဟုဂုင်း ရှိကြ၏၊ မကောင်း၊ ထေရောနှင့် အရတူဖြစ်သောကြောင့် "အာပုစ္ဆိတော"ဟု ရှိရမည်၊]နဲ့ သံဃာဋိ ဩတ္ထရိတွာတိ - ကား၊ သံဃာဋိ-ဧကသိ, သင်္ကန်းကြီးကို၊ အဝတ္ထရိတွာ - လွှမ်းဖို၍၊ နနိသီဒိတဗ္ဗံ—မထိုင်ရာ။

ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိတိ-ဟိအစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ပတ္တဓောဝနဥဒကံ-သပိတ် ဆေးကြောင်းရေကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊(ဘဂဝတာ)၊ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဒက္ခိဏောဒကံ - အလှူရေကို၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ အာဓာရကေ-သပိတ်ခြေ၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ခံယူရာ၏၊ [ဤစကားအရ ဒက္ခိဏောဒကဟူသည် တစက်တစက် ချအပ်သော အလှူရေစက်မဟုတ်၊ သင်္ကန်း စသည်နှင့် တဲ့ဘက်၍လှူအပ်သော ရေတမျိုးဟု မှတ်ပါ၊ စီဝရကွန္ဓက သံယေဘိန္နေ စီဝရပ္ပါဒကထာ၌လည်း ဤဒက္ခိဏောဒက ပါခဲ့ပြီ။] သာဓုကန္တိ-ကား၊ ဥဒကသဒ္ဒံ-ရေသံကို၊ အကရောန္တေန-မပြုဘဲ၊("ပတ္တော ဓောဝိတဗ္ဗော" ဟု ပါဠိတော်၌ စ၍)၊ သူပဿ ဩကာသောတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ခံယူလသော်၊ သူပဿ-ဟင်း၏၊ ဩကာသော - တည်ရာ အရပ်သည်၊ ဟောတိ—ရှိ၏၊ ဧဝံ-ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ဟင်းထည့်ဘိုရန် နေရာရှိလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) မတ္တာယ-အတိုင်း အရှည်အားဖြင့်၊ ဩဒနော-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှိတဗ္ဗော-ခံယူထိုက်၏၊ ဧတ္တိ အတ္ထော-နက်။

သမကံ သမ္မာဒေဟီတိ ဣဒံ - ဟိ ဟူသော ဤစကားကို၊ ကေဝလံ - ဩဒနမဖက် သက်သက်၊ သပ္ပိအာဒီသုယေဝ-ထောပတ် အစရှိသော ခဲဘွယ်တို့၌သာ၊ နု(ဝတ္တမ့်)-ဆိုထိုက်သည် မဟုတ်သေး၊(အချို့စာအုပ်တို့၌ " အာဒီသု ယေဝ" ဟု ဧဝမပါ၊ ပါမှ ကောင်းသည်၊) ဩဒနေပိ—ဆွမ်း၌လည်း၊ ဝတ္တမ့်- ဆိုထိုက်

× × × × × × ×

နု သံဃာဋိံ ဩတ္ထရိတွာ။ ။ အဝတ္ထရိတွာတိ ပါရုတသံဃာဋိံ အဝတ္ထရိတွာ၊ အနုက္ခိပိတွာတိ အတ္ထော၊ (ဝိမတိ၊) ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်သို့ လာသောအခါ ကေသီနှင့် သင်္ကန်းကြီးကို ထပ်၍ဖြစ်စေ, တထည်စီဖြစ်စေ ရုံလာရာ၏၊ ထိုရုံအပ်သော သင်္ကန်းကို"သံဃာဋိ"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသံဃာဋိကို ဖြစ် ထိုင်လျှင် ဖိတ်ထားသော ရေစသည်တို့ကြောင့် သင်္ကန်း၌ အကွက်ထင်ဘွယ် ရှိရကား သံဃာဋိကို ဖြစ် မထိုင်ရ၊ ထိုင်ခါနီး၌ ရုံထားအပ်သော သံဃာဋိကို မဖိမိအောင် မြောက်၍ ဖယ်၍ ထိုင်ရသည်။

သေး၏၊ ပန - ဆက်၊ သပ္ပိအာဒီသု - တို့တွင်၊ ယံ - အကြင် ဝတ္ထုသည်၊ အပ္ပံ-နည်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဧကဿဝါ—တပါးအားသော်၎င်း၊ ဒွိန္နံဝါ—နှစ်ပါးတို့အားသော်၎င်း၊ အနုရူပကံ-လျော်ပတ်ရုံသည်၊ (ဟောတိ)၊ (အပ္ပံကို ထပ်ဖွင့်သည်၊)သမ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သမကံ-ညီမျှအောင်၊ သမ္မာဒေဟိ- ပြည့်စုံစေလော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ - ဆိုအပ်သော်၊ မနုဿာနံ - လူတို့၏၊ ဝိဟေသာ-ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ တဿာ-ကြောင့်၊တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှာအပ်သော ဝတ္ထုကို၊ သကိံဝါ— တကြိမ်သော်၎င်း၊ ဒွိက္ခတ္တုံဝါ-နှစ်ကြိမ်သော်၎င်း၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူပြီး၍၊ သေသံ-ကြွင်းသော ဝတ္ထုကို၊ နဂဟေတမ္ပံ—မယူထိုက်။

နတာဝ ထေရေန ဘုဉ္ဇိတမ္ဘန္တိ ဇာဒံ - ဟူသော၌စကားကို၊ (ဝုတ္တံ ဒ္ဋ္ဌစ်၊) ပရိစ္ဆိန္နဘိက္ခုကံ - ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ရဟန်းရှိသော၊ ယံ ဘတ္တဂ္ဂံ — အကြင်ဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ (အတ္ထိ - ရှိ၏၊) ယတ္ထ - ယင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သမ္ဗေသံ- အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏ (သပိတ်၌)၊ ပါပေတ္ဝာ-ရောက်စေပြီး၍၊ (ဆွမ်း, ဟင်းတို့ကို အားလုံး သံဃာတော်၏သပိတ်ထည်း၌ ရောက်စေပြီး၍၊) ဒါတုကာမာ- ပေးခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သည်၊ (အချို့စာအုပ်၌ "ဝန္ဒိတုကာမာ- ရှိခိုးခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သည်"ဟု ရှိ၏၊) ဟောန္တိ - ကုန်၏၊ တံ - ထိုဆွမ်းစားစရပ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်ဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ မဟာဘတ္တဂ္ဂံ-ကြီးစွာသောဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ယတ္ထ-ယင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ကေသို့ - တခုသော၊ ပဒေသေ-အရပ်၌၊ ဘုဉ္ဇန္တိ-ဘုဉ်းပေးကြကုန်၏၊ ကေသို့-သော၊ ပဒေသေ-၌၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ဒိယျတိ-ပေးလှူအပ်၏၊ (သံဃာတွေကများသောကြောင့် တချို့ ဘုဉ်းပေး၍နေတုန်း တချို့သံဃာများအတွက် လက်ဆေးဘို့ရန် ရေပေးနေရသည် - ဟူလို၊) တတ္ထ-ထို မဟာဘတ္တဂ္ဂ၌၊ ယထာသုခံ- ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဘုဉ္ဇိတမ္ပံ-ဘုဉ်းပေးနိုင်၏၊("ဒါယကာတို့က အားလုံးထည့်ပြီးသည့်တိုင်အောင် မဟာထေရ်က စောင့်နေဘွယ်" မလို။)

× × × × × × ×

ယံ အပ္ပံ၊ပေ၊နဂဟေတမ္ပံ။ ။သစေ ဟောတိ သပ္ပိဝါ တေလံဝါ ဥတ္တရိဘင်္ဂံဝါ၊ ဇထေရေန ဝတ္တမ္ပေါ "သမ္ဗေသံ သမကံ သမ္မာဒေဟိ "တိ ဟူသော ပါဠိတော်၏အဖွင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် တပါးလောက်ရုံ, သို့မဟုတ် နှစ်ပါးလောက်ရုံ အနည်းငယ်သာဖြစ်သော သပ္ပိ, သို့မဟုတ် တေလ, သို့မဟုတ် ဥတ္တရိဘင်္ဂံဖြစ်လျှင် "သမ္ဗေသံ သမကံ ဒေဟိ" ဟု မဆိုရ၊ ထိုသို့ဆိုလျှင် အားလုံး မလောက်သဖြင့် လူတို့မှာ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း (မျက်နှာပျက်ခြင်း) ဖြစ်တတ်သည်၊ သို့အတွက် ထိုကဲ့သို့ နည်းနည်းပါးပါး ထောပတ်စသော ဝတ္ထုကို တခါနှစ်ခါသာ ယူပါ၊ "ဤနှစ်ခါသာ ယူပါ၊ နောက် တပါး နှစ်ပါးစသည်ကို ထည့်ပါစေဦး" ဟူလို။

နတာဝ ဥဒကန္တိ ဇုဒံ-ကံဟူသော၌စကားကို၊ ဟတ္ထဓောဝနဥဒကံ-လက်ဆေးရေကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် လက်ဆေးရေကို ရည်ရွယ်၍ "နတာဝ ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတမ္ဗံ"ဟု မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ အန္တရာ - ဆွမ်းစား၍မပြီးသေးမီ အကြားဌာ၊ ပိပါသိတေန - လွန်စွာဖြစ်သော မွတ်သိပ်ခြင်းရှိသောရဟန်းသည်၎င်း၊ (သဉ္ဇာတအဿတ္ထိအနက်၌ ဇာတပစ္စည်းသက်၊) ဂလေ - လည်မျိုဌာ၊ ဝိလဂ္ဂါမိသေနဝါ - ငြိကပ်သော အာမိသရှိသော ရဟန်းသည်၎င်း၊ ပါနိယံ- သောက်ရေကို၊ ပိဝိတ္ဝာ - သောက်ပြီး၍၊ ဟတ္ထာ-လက်ဘို့ကို၊ ဓောဝိတမ္ဗာ-ဆေးနိုင်ကုန်၏။[နဓောဝိတမ္ဗာဟုနသဒ္ဒါပါသည်ကို ဋီကာဘို့ပယ်ထားသည်။] မနုဿာ- တို့သည်၊ ဘန္တေ- ရား၊ ပတ္တဒ္ဗ- သပိတ်ကို၎င်း၊ ဟတ္ထေစ- လက်ဘို့ကို၎င်း၊ ဓောဝထ- ဆေးတော်မူပါကုန်၊ ဇုတိ- ဤသို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ ဝဒန္တေသု)ဝါ-ဤသို့ လျောက်ကုန်သော်၎င်း၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ [အချို့စာ၌ ဘိက္ခုသုဟု ရှိသည်ကား ဝဒန္တိ၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် ပါဠိပျက်၊] တုမ္ဟေ - အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ (အလျင်ပြီးနေသော အရှင်ဘုရားတို့သည်၊) ဥဒကံ-ကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဇုတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ ဝဒန္တေသု)ဝါ- သော်၎င်း၊ (ပဋိဂ္ဂဟေတုံ- အကပ်ခံခြင်းငှါ၊) ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏။

နိဝတ္တန္တေနာတိ - ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ဘတ္တဂ္ဂတော- မှ၊ (အချို့စာ၌ "ဥဋ္ဌာယ - ထ၍" ဟု ရှိသည်ကား အဓိပ္ပါယ်မထူးလှ၊) နိဝဇ္ဇန္တေန - ပြန်နစ်သော၊ သံဃေန- သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ (ပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း၊) နိဝတ္တိတမ္ဗံ- ပြန်နစ်ရာ၏၊ ဇုတိ- ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ - ပြတော်မူ၏၊ ကထံ- အဘယ်သို့

× × × × × × ×

ဟတ္ထဓောဝနဥဒကံ။ ။ပါဠိတော်၌ "နတာဝ ထေရေန ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတမ္ဗံ၊ ယာဝ နသဇ္ဇေဝ ဘုတ္တာဝိနော ဟောန္တိ - ရဟန်းအားလုံး ဆွမ်းစား၍မပြီးသေးခင် ထေရ်ကြီးက ရေကို အကပ်မခံရသေး"ဟူရာ၌ လက်ဆေးရေကိုရည်ရွယ်၍ ဆိုပါသည်၊ "ဆွမ်းစား၍ မပြီးသေးမီ အကြားဌာ ရေဆာလျင်ကား (သို့မဟုတ်) လည်ချောင်းဌာ အာမိသကပ်နေလျင်ကား သောက်ရေကို အကပ်ခံ၍ သောက်ကောင်းပါ၏"ဟူလို။

ဟတ္ထာ (နံ) ဓောဝိတမ္ဗာ။ ။ဟတ္ထဓောဝနဥဒကန္တိ ဘောဇနာဝသာနေ ဥဒကံ၊ တေနာဟ "ပါနိယံ ပိဝိတ္ဝာ ဟတ္ထာ ဓောဝိတမ္ဗာ"တိ၊ တေန ပရိယောသာနေ ဓောဝနမေဝ ပဋိက္ခိဏ္ဏံ၊ ဘောဇနန္တရေ ပန ပါနိယပိဝနာဒိနာ နယေန ဟတ္ထံ ဓောဝိတ္ဝာပုန ဘုဉ်းတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဒသေတိ၊ ပေါတ္ထကေသု ပန "ပါနိယံ ပိဝိတ္ဝာ ဟတ္ထာ နဓောဝိတမ္ဗာ"တိ လိခန္တိ၊ တံ ပုရိမဝစနေန နသမေတိ, ပရိယောသာနေ ဥဒကသ္မေဝ ဟတ္ထဓောဝနဥဒကန္တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ သစေ မနုဿာ ဓောဝထ ဘန္တေတိ အာဒိ နိဒ္ဒိဋ္ဌဘာဝတ္တာ (ပြီးပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍) နိသိန္နဌေရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊- ဝိမတိ၊ သာရတ္ထဋီကား သာ၍ ကျယ်စွာ ဖွင့်ပြသေး၏၊ ရှုပါလေတော့။

ပြန်နစ်ရာသနည်း၊ နဝကေဟိတိ - ဟိ အစရှိသော၊ သမ္ဗံ - အလုံးစုံသော အစိ အရင်ကို၊ ဒဋ္ဌမ္ဗံ - မှတ်ထိုက်၏၊ ဟိ- ခဲ့၊ သမ္ဗာဓေသု - ကျဉ်းမြောင်းကုန်သော၊ ဃရေသု-အိမ်တို့၌၊ မဟာထေရာနံ-တို့၏၊ နိက္ခမနောကာသော- ထွက်ရာအရပ်သည်၊ န ဟောတိ-မရှိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ (နဝကေဟိ အစရှိသော စကားကို၊ ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ (ရှေးဥုံးစွာ ထ၍)၊ နိဝတ္တေန္တေဟိ - ပြန်နစ်ကုန်သော၊ နဝကေဟိ - သီတင်းငယ်တို့သည်၊ ဝေဟဒ္ဓါရေ - အိမ်တံခါး၏အနီး၌၊ (ဝင်းတံခါးကို ဆိုဟန်တူသည်၊) ဌတ္ဝာ - ရပ်၍၊ ထေရေသု - တို့သည်၊ နိက္ခန္တေသု - ထွက်လာကုန်ပြီးလသော်၊ ပဋိပါဋိယာ - အစဉ်အားဖြင့်၊ (အချို့စာအုပ်၌ "ပါဋိယာ- အစဉ်အတန်းအားဖြင့်"ဟု ရှိ၏၊ အဓိပ္ပါယ်တူပင်၊) ဂန္တုံ-သွားရာ၏။ [ကျဉ်းသောအိမ်၌ သံဃာများစဉ်တန်း၍ ထိုင်လျှင် မဟာထေရ်ကစ၍ မထွက်သာသောကြောင့် တံခါးပေါက်နှင့်နီးသော သီတင်းငယ်ကစ၍ ထွက်ပါ၊ ထိုသို့ထွက်ပြီးလျှင် သီတင်းငယ်တို့က ဝင်တံခါးမှ စောင့်ပါ၊ မဟာထေရ်များထွက်လာသောအခါ အစဉ်အတိုင်းပြန်ပါ-ဟူလို။]

ပန - ဆက်၊ မဟာထေရာ - တို့သည်၊ ဓုရေ - အိမ်တံခါးပေါက်၏ အနီး၌၊ [ပဓာနေ စန္တိကေဓုရော - အဘိဓာန်(၁၀၀၄)နှင့်အညီ ဓုရသဒ္ဒါသည် အနီးဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ ဒူရေဟု ရှိသည်ကား ပါဌ်ပျက်၊] နိသိန္နာ- ထိုင်နေကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ နဝကာ-တို့သည်၊ အန္တောဝေဟေ-အိမ်၏ အတွင်း၌၊(နိသိန္နာ သစေ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ၊) ထေရာသနတော-ထေရ်ကြီး၏ နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ပဋိပါဋိယာ ဧဝ - အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ (ပါဋိယာဧဝ- အစဉ်အတန်းအားဖြင့်သာ၊) နိက္ခမိတမ့ဲ-ထွက်ရာ၏၊ ကာယေန- နေဝံရဟန်း၏ ကိုယ်ဖြင့်၊ကာယံ-ရှေးရဟန်း၏ကိုယ်ကို၊ အဃဋ္ဋနေန္တေန-မထိခိုက်စေဘဲ၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သွားလသော်၊ အန္တရေန-အကြားဖြင့်၊ မနုဿာ- တို့သည်၊ ဂန္ဒုံ - ဖြတ်၍သွားခြင်းငှါ၊ သက္ကောန္တိ - စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ (ဖြတ်၍သွားနိုင်လောံအောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊)ဝိရဠဿယ-ကဲ့သော၊ ပဋိပါဋိယာ (ပါဋိယာ)-အားဖြင့်၊ ဂန္တုမ့ဲ - သွားရာ၏၊ [သံဃာစဉ်တန်း၍ သွားရာ၌ ရှေ့ပဂိုလ်ကို နောက်ပဂိုလ်က ကိုယ်ချင်းမတိုက်မိအောင်ဂုဏ်း, ဖြတ်သွားလိုသောလူတို့၏ ကြားထည်း၌ဝင်၍ သွားနိုင်အောင်ဂုဏ်း,ခပ်ကဲ့ကဲ့တန်း၍ သွားပါ-ဟူလို။]

ပိဏ္ဍာစာရိကဝတ္တကထာ

ပိဏ္ဍာစာရိကဝတ္တေ- ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံဝေဒိတမ့ေဘ၊) ကမ့ံဝါ နိက္ခိပတိတိ- ကား၊ ကပ္ပါသံဝါ- ဝါကိုသော်၎င်း၊ သုပ္ပံဝါ-ဗန်း(စကော)ကို သော်၎င်း၊ မုသလံဝါ- ကျည်ပွေ့ကိုသော်၎င်း၊ ယံ- အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဂဟေတ္ဝာ- ကိုင်၍၊

ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုလျက်၊ ဌိတာဝဝါ-ရပ်နေသည်သော်ငင်း၊ နိသိန္နာဝါ-ထိုင်နေသည်သော်ငင်း၊ ဟောတိ-၏၊ တံ- ထိုဝတ္ထုကို၊ နိက္ခီပတိ- ချအံ့၊ နစဘိက္ခာဒါယိကာယဘာတိ- ကား၊ ဇာတ္ထိဝါ- မိန်းမသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ပုရိသောဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ဘိက္ခာဒါနသမယေ-ဆွမ်းလောင်းရာအခါ၌၊ မုခံ - မျက်နှာကို၊ နဥလ္လောကေတမ္ဗံ - မော်ရှုမကြည့်ထိုက်။ [ဤစကားအရ ဘိက္ခဒါယိကာကို ဥပလက္ခဏဟု မှတ်ပါ၊ ဘိက္ခဒါယကဏ်မျက်နှာကိုလည်း မကြည့်ရ၊ ဆွမ်းလောင်းသူက မိန်းမသာများသောကြောင့် ယောဘုယျနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်။]

× × × × × × ×

ကရောန္တိ, ဟောတိ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ကရောန္တိ ဟောန္တိ" ဟု ဗဟုဝုစ်ကြိယာရှိ၏၊ နိက္ခီပတိနှင့်အရတူဖြစ်သောကြောင့် "ကရောန္တိ (ဇာတ္ထိလိန်) ဟောတိ" တု ဧကဝုစ်ရှိရမည်။ [ကရောန္တိ ဌိတာဝါတိ ကရောန္တိ ဟုတ္တာ ဌိတာဝါ၊ – ယောဇနာ။] ရှေးနိဿယဋ္ဌလည်း "ကရောန္တိ, ဟောတိ" ဟု ဧကဝုစ်ပင်ရှိသည်။

အာရညိကဝတ္ထုကထာ

အာရညိကဝတ္ထေ- ဋ္ဌ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) သေနာသနာ ဩတရိတမ္ဗန္တိ-ကား၊ ဝသနဋ္ဌာနတော- နေရာအရပ်မှ၊ နိက္ခမိတမ္ဗံ - ထွက်ရာ၏၊ ပတ္တံ ထပိဟာယ ပက္ခိပိတ္တာတိ ဇေ္ဌ- ဋ္ဌ၊ ဗဟိဂါမေ - ရွာပြင်ဘက်ဋ္ဌ၊ ဥဒကံ - သည်၊ သစေ နတ္ထိ- အကယ်၍ မရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အန္တောဂါမေယေဝ - ရွာတွင်းဋ္ဌသာလျှင်၊ ဘတ္တကိစ္စံ-ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ (ပက္ခိပိတမ္ပေါ ဋ္ဌစဝ်၊) အထ- သို့မဟုတ်၊ ဗဟိဂါမေ-ဋ္ဌ၊ (ဥဒကံ-သည်၊)သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဗဟိဂါမေ-ဋ္ဌ၊ ဘတ္တကိစ္စံ-ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ပတ္တော-ကို၊ ဓောဝိတ္ဝာ-ဆေးပြီး၍၊ ဝေါဒကော-ရေမရှိသည်ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ထပိကာယ- အိတ်ဋ္ဌ၊ ပက္ခိပိတမ္ပေါ-ထည့်ထိုက်၏၊ [ရှေးက "သပိတ်အိတ်" ဟူသည် ဆွမ်းခံ၍ဖြစ်သောအိတ် မဟုတ်, လွယ်အိတ်ကြီးမျိုးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းခံဝင်ခါနီးဋ္ဌ သပိတ်ကို အိတ်မှထုတ်၍ ဆွမ်းခံပြန်သောအခါ ထိုအိတ်ဋ္ဌ ပြန်၍ထည့်ရသည်။]

ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတမ္ဗန္တိ - ကား၊ ဘာဇနာနိ- အိုးတို့သည်၊ သစေ နပ္ပဟောန္တိ-အကယ်၍ မလောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါနီယမေဝ- သော်ရေကိုပင်၊ ပရိဘောဇနီယမ္ပိ-သုံးရေကိုလည်း၊ (လက်ဆေးမှစသည် အသုံးပြုဘို့ရေကိုလည်း၊) ကတ္ဝာ - ၍၊ ဥပဋ္ဌာပေတမ္ဗံ - တည်ထားရာ၏၊ ဘာဇနံ - အိုးကို၊ အလဘန္တေန - မရသော အာရညိကရဟန်းသည်၊ ဝေဋ္ဌနာဋိကာယပိ - ဝါးကျည်တောက်ဖြင့်လည်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတမ္ဗံ-ရာ၏၊ တမ္ပိ-ထို ဝါးကျည်တောက်ကို

လည်း၊ အလဘန္တသေ-မရသော အာရညိကရဟန်း၏၊ ယထာ-အကြင် အခြင်း အရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ သမိပေ-အနီးဌ်၊ ဥဒကအာဝါဠော-ရေတွင်းသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (အနီးဌ် ရေတွင်းရှိနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊) ကာတမ္ဗံ - ပြုရာ၏၊ အရဏိသဟိတေ - တကွဖြစ်သော ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်သည်၊ သတိ-ရှိလသော်၊ အဂိ်ံ-မီးကို၊အကာတုမိ်-မပြုခြင်းငှါလည်း၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏၊ စ - ဆက်၊ အာရညိကဿ - အာရညိက ရဟန်း၏ အတွက်၊ (အရဏိသဟိတံ-ကို၊ ဣန္ဓိတမ္ဗံ)ယထာ-အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ကန္တာရ ပဋိပန္နဿာပိ-ခရီးခဲကိုသွားသော ရဟန်း၏အတွက်လည်း၊ အရဏိသဟိတံ-ကို၊ ဣန္ဓိတမ္ဗံ-အလိုရှိထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဂဏဝါသိနော-ဂိုဏ်းနှင့်အတူတကွ နေသော အာရညိက ရဟန်းအား၊ တေန - ထို ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်နှင့်၊ ဝိနာပိ-ကင်းရှိလည်း၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏၊ [ဂဏဝါသိနောတိ ဂဏေန သဟဝါသိနော၊ အာရညိကဿာတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ယောဇနာ၊ ဂဏေ+ဝါသိနော ဂဏဝါသိနော ဟုကြိ်၍“ရဟန်းအပေါင်းဟူသောဂိုဏ်းဌ် နေလေ့ရှိသော အာရညိကရဟန်း၏ အတွက်”ဟုလည်း အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သင့်၏။] နက္ခတ္တာနေဝ - နက္ခတ်တို့သည်ပင်၊ နက္ခတ္တပဒါနိ-နက္ခတ္တပဒတို့မည်၏။

× × × × × × ×

အရဏိသဟိတေ ။ ။ အတူတကွဖြစ်သော (တခုတည်း ကွဲနေသည် မဟုတ်သော၊) ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည် အစုံ၊ [အရဏိ သဟိတန္တိ - အရဏိယုဂဋ်၊ ဥတ္တရာရဏိ (အထက် ပွတ်ကျည်၊) အဓရာရဏိ (အောက်ခံ ပွတ်ခုံ) ဒွယံတိ အတ္ထော၊—ကခ်ါဋီကာ။]

နက္ခတ္တပဒါနိ။ ။“နက္ခတ်တာနေဝ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “ပဒ အနက်မရှိ” ဟု မမှတ်ရ၊ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကိုပြုသော အဖွင့်တည်း၊ ပဒသဒ္ဒါသည် ကာရဏအနက်ကို ဟော၏၊ အရွေအနောက် အစရှိသော အရပ်မျက်နှာကို သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ဂုဏ်း, ညဉ့်အချိန်ကို သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ဂုဏ်း နက္ခတ်တို့ကိုပင် “ပဒ”ဟု ဆိုသည်၊ “နက္ခတ္တာနိ ဧဝပဒါနိ နက္ခတ္တပဒါနိ” ဟု ပြုပါ။ [နက္ခတ္တာနေဝ နက္ခတ္တပဒါနိတိ ဣမိနာ အဿယုဇာဒိ နက္ခတ္တာနေဝ ဒိဿာဘာဂဇာနနဿစ သမယဇာနနဿစ ကာရဏတ္တာ နက္ခတ္တပဒါနိ နာမာတိ ဒဿေတိ၊-ယောဇနာ။]

ပါဠိတော်အဖွင့်။ ။အတ္ထိ ဘန္တေ နက္ခတ္တပဒါနိတိ နက္ခတ္တပဒဝိသယာနိ ဉာဏာနိ အတ္ထိ၊ အဿယုဇာဒိနက္ခတ်ံ ဇာနာထာတိ အဓိပ္ပါယော၊ တေနာဟ “နဇာနာမ အာဝုသော”တိ၊ အတ္ထိ ဘန္တေ ဒိဿာဘာဂန္တိ ဇော်ပါ ဧသေဝ နယော၊ ကေနဇ္ဇ ဘန္တေ ယုတ္တန္တိ ကေန နက္ခတ်ေန စန္ဒော ယုတ်ေတာတိ အတ်ေဟာ၊—ဝိမတိ။ [ဤ၌ “နက္ခတ်ကို သိရမည်”ဟုပညတ်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် သီလကွန်မြဟ္မဇာလသုတ်ဝယ် နက္ခတ္တဂ္ဂါဟစသော အတတ်ကို တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာ ဟု ဆိုရာ၌“ထိုအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးမှုကိုပြုသော ရဟန်းသာ သီလပျက်သည်”ဟု မှတ်ပါ။]

သေနာသနဝတ္ထုကထာ

သေနာသနပဝတ္တေ - ဒ္ဒ်၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ၊) ဒွါရံနာမ— တံခါးပေါက်ကြီး မည်သည်ကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မဟာဝဋ္ဋဉ္စ - များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သုံးစွဲအပ်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ တတ္ထ— ထို တံခါးပေါက်ကြီးကို ဖွင့်ပိတ်ရာ၌၊ အာပုဏ္ဏနကိစ္စံ - ခွင့်ပန်ဘွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ — မရှိ၊ ပန - ကား၊ သေသာနိ-တံခါးပေါက်ကြီးကို ဖွင့်ခြင်းမှ ကြွင်းကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသဒါနာဒီနိ— ဥဒ္ဒေသဒါန အစရှိသောအမှုတို့ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာဝ-ခွင့်ပန်၍သာ၊ ကာတဗ္ဗာနိ-န်၏၊ ဒေဝသိကမ္မိ- နေ့တိုင်းလည်း၊ အာပုစ္ဆိတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ ဘန္တေ-ရား၊ အာပုစ္ဆိတမေဝ — ခွင့်ပန်အပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတု - ဖြစ်ပါစေတော့၊ ဇာတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဓုမ္မတရော-သိတင်းကြီးသည်၊ သာဓူတိ-ကောင်းပြီ ဟူ၍၊ အထာပိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ - အကယ်၍မူလည်း လက်ခံအံ့၊ (“ ဧဝံ သတိ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏”ဒ္ဒ်စပ်။)

ဝါ-တနည်း၊ သယမေဝ-သိတင်းကြီးကိုယ်တိုင်သာ၊ တွံ-သင်သည်၊ ယထာသုခံ—ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဝိဟရာဟိ—နေလော၊ ဇာတိ- သို့၊ ဒ္ဓထာပိ ဝဒတိ-အကယ်၍မူလည်း ပြောအံ့၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ ပြောပြန်သော်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ သဘာဂဿ-သဘောတူသော သိတင်းကြီး၏၊ ဝိဿာသေနာပိ—အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သည်သာ၊ ယေန ဝုမှော, တေန ပရိဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဝုမှောဘိမုခေန-သိတင်းကြီးဘက်သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်၊

× × × × × × ×

သေသာနိ၊ပေါကာတဗ္ဗာနိ။ ။အများဝင်နိုင် ထွက်နိုင်သော တံခါးပေါက်ကြီးကို ပိတ်ခြင်း ဖွင့်ခြင်း၌ သိတင်းကြီးထေရ်အား ခွင့်ပန်ဘွယ်မလို၊ ပါဠိကို ရွတ်ပြ၊(ပို့ချ)ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုကား ခွင့်ပန်ရမည်၊ ဥဒ္ဒေသဒါနာဒီနိ၌ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော (ပရိပုစ္ဆာ)အဖန်ဖန် မေးအပ်သော အဋ္ဌကထာကို ပို့ချခြင်း, (သဇ္ဈာယ)စာအံခြင်း, တရားဟောခြင်း, မိုးထွန်းခြင်း, မိုးညှင်းခြင်း, လေ့သောက်ပြု၊တင်းများကို ဖွင့်ခြင်း, ပိတ်ခြင်းတို့ကို ယူပါ။

အထာပိ၊ပေါဝဋ္ဋတိ။ ။သိတင်းငယ် ရဟန်းက “ ဥဒ္ဒေသစသော အမှုများကို ခွင့်ပန်အပ်ပြီး ဖြစ်ပါစေတော့ ဘုရား ” ဟု လျှောက်ထား၍ သိတင်းကြီးကလည်း “ကောင်းပြီ”ဟု လက်ခံလျှင် သော်၎င်း, သိတင်းကြီးကိုယ်တိုင် “ချမ်းသာစွာ နေတာပေါ့” ဟု မိန့်ဆိုလျှင်သော်၎င်း ဥဒ္ဒေသဒါန စသည်ကို ခွင့်ပန်ဘွယ်မလို၊ ဤစကားကို ထောက်၍ အချို့ကျောင်းတိုက်၌ ရောက်သစ်စ အာဂန္တုများကို“ စာအံ့ မိုးထွန်းမှစ၍ ခွင့်ပြုစကောင်းသော ဝတ်အကျင့်များကို ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား”ဟု လျှောက်ထားစေကြသည်၊ သို့သော် ဤကျင့်ဝတ်သည် တတိုက်လုံးအတွက် ကျင့်ဝတ် မဟုတ်၊ “ သစေ ဝုဓေန သဒ္ဓိ ကေဝိဟာရေ ဝိဟရတိ”စသည်ဖြင့် လာသောကြောင့် တကျောင်းထည်း၌ အတူနေ သံဃာငယ်များက အကြီးဆုံးဥထေရ်အပေါ်၌ ကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ်ဟု သိပါ။

(ဟုတ္ထာ)၊ ပရိဝတ္တိတမ့်-ပြန်လည်ရာ၏၊[သိတင်းကြီးနှင့်အတူ စကြံ်တခုတည်းဌိ စကြံ်သွားစဉ် စကြံ်ဆုံး၍ ပြန်လှည့်သောအခါ၊ သိတင်းကြီးဘက် ကျောပေး၍ မလှည့်ပါနှင့်, သိတင်းကြီးဘက် မျက်နှာမူ၍လှည့်ပါ-ဟူလို။] ဘောဇနသာလာ ဒီသုပိ - ဆွမ်းစားစရပ် အစရှိသော အရပ်တို့ဌိလည်း၊ ဧဝမေဝ-ဤ.အတူပင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ့်-ကျင့်ရာ၏၊[ဘောဇနသာလ၊ပေါပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဘောဇနသာလာ ဒီသုပိ ဥဒ္ဒေသဒါနာဒိ အာပုစ္ဆိတ္ထာဝ ကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊-သာရတ္ထ။]

ဇန္တာဃရဝတ္ထာဒိကထာ

ဇန္တာဃရဝတ္ထေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ပရိဘဏ္ဍန္တိ - ကား၊ ဗဟိ - ဇန္တာဃရ၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဝါ-ဘေး၌၊ ဇဂတိ - မြေခုံ အကျည်သည်၊ ("ဥဏ္ဍာပါ ဟောတိ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်ပါ၊) [ယောဇနာ၌ "ဗဟိဇဂတိတ် ဗဟိအာလိန္ဒေ"ဟု ဖွင့်၏။]

အာစမနဝတ္ထုသ္မိ-၌၊(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)သတိ ဥဒကေတိ ထွေ-၌၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ ပန-တိုသို့ပင် ရေရှိပါသော်လည်း၊ ပရိ-ဆုန္နဋ္ဌာနံ - ဖုံးကွယ်အပ်သော အရပ်သည်၊ သစေ နတ္ထိ- အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဘာဇနေန-ခွက်ဖြင့်၊ နီဟရိတ္ထာ- ဆောင်ယူ၍၊ (ရေကို ဆောင်ယူ၍၊) အာစမိတဗ္ဗံ-သန့်သက်ရေ ဆေးရာ၏၊[လုံခြုံတဲ့နေရာ သွား၍ ဆေးရမည်။] ဘာဇနေ-မွက်သည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ပတ္တေန-သပိတ်ဖြင့်၊ နီဟရိတဗ္ဗံ- ဆောင်ယူရာ၏၊ ပတ္တောပိ-သည်လည်း၊ အသတိ-သော်၊ အသန္တံနာမ-မရှိသည်မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣဒံ-ဤအရပ်သည်၊ အတိဝိဝဋံ- အလွန် ပွင့်လင်း၏၊ (ချုံစသည် အကွယ်အကာ မရှိသောကြောင့် ဟင်းလင်း ဖြစ်နေ၏၊) [ဣဒံ အတိဝိဝဋန္တိ-ဣဒံ ဌာနံ ဂုမ္ဗာဒီဟိ အပဋိစ္ဆန္နတ္တာ အတိဝိယ ပကာသနံ၊ -သာရတ္ထ၊]ပုရတော-ရှေ၌၊ အညံ-အခြားသော၊ ဥဒကံ- သည်၊ ဘဝိဿတိ - ရှိလတံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဂတဿ-သွားသော ရဟန်း၏၊ ဥဒကံ-ကို၊ အလဘန္တဿေဝ-မရသေးမီပင်၊ ဘိက္ခာစာရဝေလာ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အချိန် အခါသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ကဋ္ဌေန ဝါ-ဒုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဓမနေန ဝါ-တဘုံတခုဖြင့်သော်၎င်း၊(စက္ကာ။စသည်ဖြင့် သော်၎င်း၊)ပုဉ္ဆိတ္ထာ-သုတ်၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဘုဉ္ဇိတုမ္မိ-စားခြင်းငှါ၎င်း၊ အနုမောဒနံ-ကို၊ ကာတုမ္မိ-ပြုခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝန္ဒတိ- အပ်၏၊ အာဂတပဋိပါဋိယာတိ - ကား၊ ဝစ္စကုဋိယံ - ဝစ္စကုဋိ၎င်း၊

× × × × × × ×

ဘုဉ္ဇိတုံဝိ၊ပေ၊ဝန္ဒတိ ။ ။ ရေမရှိသည့် အတွက် သန့်သက်ရေ မဆေးဘဲ ဖြစ်နိုင်သော နည်းကို ပြသည်၊ ရေရှိလျှင်ကား ထိုကဲ့သို့ မပြု၊ ရေဆေးရမည်သာ၊ ဒုတ်စသည်ဖြင့် မသုတ်ဘဲ နေခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိ၊ ရေမဆေးခြင်းကြောင့်သာ အပြစ်ရှိသည်။

ပဿာဝဋ္ဌာနေ - ကျင်ငယ်စွန့်ရာ အရပ်ဝင်း၊ နှာနတိတ္ထေ — ရေချိုးဆိပ်ဝင်း၊ ဧရုတိ-ဤသို့၊ တီသုပိ-ဥမျိုးလည်းဖြစ်သောအရပ်တို့၌၊ အာဂတပဋိပါဋိယေဝ-ရောက်လာသောရဟန်းတို့၏ အစဉ်သည်သာ၊ ပမာဏံ-ပမာဏတည်း။[ဤတွင် ဒေဝစမနဝတ္ထုဆိုင်ရာ အပြီးတည်း။]

ဝစ္ဆကုဋိဝတ္ထေ-၌၊(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ၊)နဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒန္တေနာတိ-ဟူသော၊ အယံ-ဤပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ ဝစ္ဆကုဋိယာပိ-၌ဝင်း၊ အဝစ္ဆကုဋိယာပိ-ဝစ္ဆကုဋိမဟုတ်သော အရပ်၌ဝင်း၊ သမ္ဗဟ္ထေဝ-အလုံးစုံသော ကျင်ကြီးစွန့်ရာအရပ်၌ပင်၊ ပဋိက္ခေပေါ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊(ဟောတိ)၊ [ဝစ္ဆကုဋိ၌သာ ဒန်ပူကိုကိုက်၍ မစွန့်ရသည် မဟုတ်၊ ဝစ္ဆကုဋိမဟုတ်သော ချုံကွယ်စသည်၌ ကျင်ကြီးစွန့်လျှင်လည်း ဒန်ပူကို ကိုက်လျက် မစွန့်ရ-ဟူလို။] နဖရဏေန ကဋ္ဌေနာတိ-ကား၊ ဖါလိတကဋ္ဌေနဝါ-ကွဲအက်သောဝါးခြမ်း ကနုတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊ ခရေနဝါ-ကြမ်းတန်းသော ကနုတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊ ဂဏ္ဌိကေနဝါ-အဖုအထစ်ရှိသော ကနုတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊ ကဏ္ဏကေနဝါ- ဆူးရှိသော ကနုတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊ သုသိရေနဝါ-အခေါင်းရှိသော ကနုတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊ ပူတိနာဝါ - ပုတ်ဆွေးသော ကနုတ်ဖြင့်သော်ငင်း၊ နအဝလေခိတမ္ပံ- မခြစ်ရာ၊ ဝါ- မသုတ်ရာ၊ ပန-ဆက်၊ အဝလေခနကဋ္ဌံ- ခြစ်ကြောင်း ဒုတ်ကို၊ ဝါ- သုတ်ကြောင်း ဒုတ်ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူမူ၍၊ ပဝိဋ္ဌသ-ဝင်သော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

နအာစမနသရာဝကေတိ ဧတံ - ဟူသော ဤစကားကို၊ သမ္ဗဟာဓာရကာဋ္ဌာနံ- အလုံးစုံသောရဟန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသော ဝစ္ဆကုဋိအရပ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ-ဖြို၊ ဟိ-မှန်၊ တတြ-ထို အများသုံးဝစ္ဆကုဋိ၌၊ အညေအညေ-အခြားအခြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂန္တုန် - လာကုန်၏၊ တဿာ - ကြောင့်၊ ဥဒကံ- သန့်သက်ရေကို၊ နသေသေတမ္ပံ- မကြွင်းကျန်စေထိုက်၊ (ချန်ဖထားရ၊) ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်အရပ်သည်၊ သံဃိကေ- သံဃာစွာဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေပိ-ကျောင်းတိုက်၌လည်း၊ ဧကဒေသေ-တစိတ်တဒေသအရပ်၌၊ နိဗဒ္ဓဂမနဋ္ဌာယ - မိမိတပါးတည်း အမြဲသွားခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကတံ- ပြုအပ်သော၊ ဌာနံ-အရပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနံ ဝါ- ပုဂ္ဂလိကကျောင်းအရပ်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ တသ္မိံ - ထို ဝစ္ဆကုဋိအရပ်၌၊ (ဥဒကံ-ကို၊ သေသေတုံ - ကြွင်းကျန်စေခြင်းငှါ၊) ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ [နိဗဒ္ဓဂမနဋ္ဌာယာတိ အတ္ထနော နိဗဒ္ဓဂမနဋ္ဌာယ၊ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနံ ဝါတိ အတ္ထနော ဝိဟာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-သာရတ္တ။] ဝိရေစနံ- ဝမ်းလျှောဆေးကို၊ ပိဝိတွာ- သောက်၍၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ပဝိသန္တာ ဿာဝိ - ဝင်သောရဟန်းအား လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ ယေဝ-သည်သာ။ [သံဃိကဝစ္ဆကုဋိပင်ဖြစ်သော်လည်း မကြာမကြာ မိမိသွားရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သန့်သက်ရေချန်ထားခြင်းငှါ အပ်ပါ၏-ဟူလို။]

ဥဟတာတိ - ကား၊ ဥဟဒိတာ - လွန်စွာဖြစ်သော ကျင်ကြိုးရှိသည်၊ ဗဟိ-ကျင်ကြိုးခွက်၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဝစ္ဆမက္ခိတာ - ကျင်ကြိုးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်၊ (“သစေ ဟောတိ-အံ့”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဣတိအတ္ထော၊ ဓောဝိတမ္ဘာကိ-ကား၊ ဥဒကံ-ကို၊ အာဟရိတ္ဝာ- ၍၊ ဓောဝိတမ္ဘာ-ဆေးထိုက်၏၊ ဥဒကံ-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိအံ့၊ ဘာဇနံ-ခွက်သည်ကား၊ နတ္ထိ-မရှိအံ့၊(ဇဝံသတိ)၊အသန္တံနာမ-မရှိသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘာဇနံ-သည်၊ အတ္ထိ-အံ့၊ ဥဒကံ-သည်ကား၊ နတ္ထိ-အံ့၊ (ဇဝံသတိ)၊ ဇတမ္ပိ-၌ ရေမရှိခြင်းသည်လည်း၊ အသန္တံ-အသန္တတည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဥဘယေ-နှစ်ပါးစုံသည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ အသန္တမေဝ-ဇကန် အသန္တပင်တည်း၊ ကဿနဝါ - သော်ဎင်း၊ ကေနစိဝါ- သော်ဎင်း၊ ပဋိဇာတ္ဝာ-သုတ်၍၊ ဂန္တုမ်ဴ-သွားရာ၏၊ [ဝစ္ဆကုဋိ၌ ပေနသောကျင်ကြိုးကို ရေမရှိ၍ မဆေးနိုင်လျှင် ဒုတ် စက္ကား။ စသည်ဖြင့် သုတ်၍သွားရမည်။] သမ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်တို့၌၊ (ယောဇနာ၌ “သမ္ဗသ္မိံ ဝတ္တာကွန္တကေ” ဟု စွဲ၏၊) သေသံ-ကြွင်းသောအစိအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်သည်သာ၊ ဇာတိ-တည်း။

× × × × × × ×

ဥဟတာ။ ။ဥပုဗ္ဗ ဟဒဓဲဝတ် , တ ပစ္စည်း၊ ဓဝတ္ထန် ဒကိုချေ၊ ဟဒဓဝတ်သည် ကျင်ကြိုးစွန့်ခြင်းအနက်၌ ဖြစ်၏၊ (ဟဒေါ ဝစ္ဆောသဿဂ္ဂေ ပဝတ္တတိ၊- ဓဝတ္ထတ္ထသင်္ဂဟ ၄၂၁) ထို့ကြောင့် “ဥဟဒိတာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဗဟိဝစ္ဆမက္ခိတာကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ ဥဟဒိတာဝယ် သဒ္ဒသာတအသဿအနက်၌ ဇတ ပစ္စည်းသက်၊ “ဥဟဒန် ဥဟဒေါ သဒ္ဒသာတော ဥဟဒေါ ယသံတိ ဥဟဒိတာ”ဟု ပြု။ [ဥဟဒိတာတိ ဇထွေ ဟဒဓဝတုသဝစ္ဆဝိသဇ္ဇနတ္ထတာယာဟ ဗဟိ ဝစ္ဆမက္ခိတာတိ၊-ဝိမတိ။]

သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။“ဥတ္တာနမေဝ”ဟု ရှိရာ၌“သေသံ”အရ ပုဒ်သာမက, ထိုပုဒ်နှင့် ဆိုင်သော အနက်အဓိပ္ပါယ် အားလုံးကို ယူရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ သေသံ (ဝိဓာနံ) -ကြွင်းသော အစိအရင်”ဟု ဆရာများ အနက်ပေးကြ၏၊“ဥတ္တာနတ္ထမေဝ” ဟု ရှိရာ၌ကား အတ္ထကိုငဲ့၍ “သေသံ- ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်”ဟု အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

စုဠသခန္ဓကဝဏ္ဏနာ။ ။ဇမသ္မိံ ဝတ္တာကွန္တကေ အာဂတာနိ အာဂန္တုကာဝါသိက ဂမိယာနုမောဒနာ ဘတ္တဂ္ဂ ပိဏ္ဍစာရိကာရညိက သေနာသနဇန္တာဃရ ဝစ္စကုဋိ ဥပစ္စာ စရိယ သဒ္ဓိဝိဟာရိက အနုဇ္ဇေဝါသိက ဝတ္တာနိ စုဠ္လသ မဟာဝတ္တာနိ နာမ၊ ဇတော အညာနိ ပန ကဒါစိ တဇ္ဇနီယ ကမ္မကတာဒိကာလေယေဝ စရိတဗ္ဗာနိ အသိတိခန္ဓက ဝတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဂဏ္ဌိပဒေသု ပန ဇမာနိယေဝ စုဠ္လသ မဟာဝတ္တာနိ အဂ္ဂဟိတာ ဧဝဟာဧကေန ဂဏိယမာနာနိ အသိတိခန္ဓက ဝတ္တာနိတိ ဝုတ္တံ၊ တံ နဂဟေတဗ္ဗံ၊-သာရတ္ထ။

ဝတ္တက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓက

ပါတိမောက္ခဝိဘင်္ဂသယာစနကထာ

ပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓကေ-ကဋ္ဌ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)နန္ဒိမုခိယာ ရတ္တိယာတိ ဇေ္ဌ-ယာဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌ၊(ဂဠုတ္ထံ-လျှို့ဝှက် တိမ်မြုပ်သောအနက်ကို၊) ဟိ(ဉဒ္ဓရိတ္ထာ ဒသေမိ-ထုတ်၍ပြဉဒ္ဓးအံ့၊) အရဏဝိဓိတကာလေပိ-အရဏ်တက်ရာ အခါဋ္ဌလည်း၊ (ပိဖြင့် အခြားနှစ်သက်ဘွယ်ရာအခါကို ပေါင်း၊) နန္ဒိမုခါဝိယ-နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသောမျက်နှာ ရှိသကဲ့သို့၊ ရတ္တိ- ညဉ့်သည်၊ ခါယတိ-ထင်ရ၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ နန္ဒိမုခိယာ ရတ္တိယာတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ကိတိကာရော-သင်္ကေတနာတင် ထေရ်အပေါင်းသည်၊) အာဟ-မိန့်ပြီ၊ အန္ဓောပုတိန္တိ-ကား၊ အတ္တစိတ္တသန္တာနေ-မိမိ၏ စိတ်အစဉ်၌၊ ကိလေသပုတိဘာဝေန- ကိလေသာတည်းဟူသော အပုတ်ရှိသူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္ဓောပုတိ - အတွင်း၌ ကိလေသာ တည်းဟူသော အပုတ်ရှိသော၊ အဝဿုတန္တိ-ကား၊ ကိလေသာဝဿဝဝသေန - ကိလေသာတည်းဟူသော မိုးစိုစွတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝဿုတံ-စိုစွတ်အပ်သော၊ ကသမ္ဗုဇာတန္တိ - ကား၊ အာကိဏ္ဏဒေါသတာယ-ရောပြွမ်း

× × × × × × ×

နန္ဒိမုခိယာ။ ။နန္ဒိတဗ္ဗောတိ နန္ဒော၊ နှစ်သက်ဘွယ်အဆင်း၊ နန္ဒော+ ယသ+ အတ္ထိတိ နန္ဒိ၊ မုခံကိုငဲ့၍ နပုံလိန်၊ (ယောဇနာဌ် “ နန္ဒိယတိ တုသိယတီတိ နန္ဒိ ” ဟု နန္ဒဓာတ်,ဣပစ္စည်းဖြင့် ကမ္မရုပ်ကြီလေ၏၊) နန္ဒိ+မုခံ+ယသာတိ နန္ဒိမုခိ၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်းသက်၊ “နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသောမျက်နှာ ရှိလသော်” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ အရဏ်တက်ချိန်အခါ၌ အရှောဘက်အရပ်သည် စဉ့်ငယ်နိုသောအရောင်ဖြင့် အလွန်တင့်တယ်၏၊ နှစ်သက်ဘွယ်မျက်နှာ ရှိသကဲ့သို့ဖြစ်၏ – ဟူလို။ [အရဏောဟ ကိဿ ရတ္တောဃ၊— အဘိဓာန် (၉၇)]။....ဝိမတိဌ်ကား “နန္ဒိမုခိယာတိ ဩဒါတဒိသာမုခတာယ (ဖြူစင်သော အရပ်မျက်နှာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) တုဋ္ဌမုခိယာ – (နှစ်သက်ဘွယ်မျက်နှာရှိသည်)”ဟု ဆို၏။

အန္ဓောပုတိ ံ။ ။ပုတိနာ ကမ္မေန သိလဝိပတ္တိယာ အန္ဓော အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ အန္ဓောပုတိ ံ၊–သာရတ္ထ၊ အန္ဓော+ ပုတိ–(ကိလေသာတည်းဟူသော အပုတ်သည်၊ ၀၊–သီလပျက်စီးခြင်း တည်းဟူသောအပုတ်သည်၊) ယသာတိ အန္ဓောပုတိ။

အဝဿုတံ။ ။ဆဟိ ဒွါရေဟိ ရာဂါဒိ ကိလေသာဝဿဝေန တိန္တတ္တာ အဝဿုတံ၊–သာရတ္ထ၊ စာအုပ်တို့၌ “ကိလေသဝဿနဝသေန” ဟု ရှိ၏၊ အဝဿုတံ၏အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် အဝပုဗ္ဗ သုဓာတ်, ဥကို သြပြု၊ သြကို အဝပြု၍ “ကိလေသာဝဿဝဝသေန” ဟု ရှိသင့်သည်၊ အဝ ရှေးရှိသောကြောင့် သုဓာတ်သည် တိန္တ အနက်ကို ဟော၏၊ သြု (သရ) ဟု သတ္တတ္ထရှိသောကြောင့် သ ဒ္ဒေဘော်လာရသည်။

ကသမ္ဗုဇာတံ။ ။ကသမ္ဗုသဒ္ဒါသည် “ အမှိုက်သရိုက် ” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ “ အာကိဏ္ဏဒေါသတာယ သံကိလိဋ္ဌဇာတံ ” ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ ယောဇနာဌ်“ကသမ္ဗုတိ သက်ာရော (အမှိုက်)၊ဧသာ ဟိ သမ္မုဇ္ဇနိယာ ကသိယမာနာ

သော အပြစ်ရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သံကိလိဋ္ဌဇာတံ - ဖြစ်သော ညစ်ပေခြင်း ရှိသော၊ ("တံ ပုဂ္ဂလံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အဒ္ဒသာ-မြင်ရပြီ"ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ယာဝဗာဟာဂဟဏာဝိနာမာတိ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ (ဒသေတိ၌စပ်၊)ဟိ-မိန့်တော်မူသည်၏၊ (ယောဇနာ၌ "ဟိတိ ပဒပူရဏမတ္တံ" ဟု ဆို၏၊) အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ ပရိသာ-ပရိသတ်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓါ-မစင်ကြယ်၊ ဣတိ ဝစနံ-ဤသို့ သော စကားတော်ကို၊ သုတ္ဝာယေဝ-ကြား၍သာလျှင်၊ (ကြားလျှင် ကြားခြင်း ပင်၊) တေန-ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဏ္ဏမိတမ္ဗံ- ဖဿွားထိုက်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဧဝံ - သို့၊ အပဏ္ဏမိတ္တာ- ဖဲမသွားမူ၍၊ သော မောဃပုရိသော - ထို မဂ်ဖိုလ်မမှီး အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားသည်၊ ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာဝိ-လက်ရုံးကို ကိုင်ရခြင်းတိုင်အောင် သော်မှလည်း၊ အာဂမိဿတိနာမ-ဆိုင်းငံ့တုံဘိ၏၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုင်းငံ့ခြင်းကို၊ အစ္ဆရိယံ- အံ့ဩအပ်ပါပေစွ၊ ဝါ-အံ့ဩလေဝံ ပါပေစွ၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ - ပြတော်မူ၏။

နာ အာယတကေနေဝ ပပါတောတိ - ကား၊ ပဌမမေဝ - စလျှင် စခြင်းပင်၊ နာ ဂမ္မိရော- နက်သည်မဟုတ်၊ အနုပဗ္ဗေန- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂမ္မိရော- နက်၏၊ ဣတိအတ္ထော- နက်၊ ဌိတမမ္မော ဝေလံ နာတိဝတ္တတိတိ- ကား၊ ဝိစိနံ-လှိုင်းတို့

× × × × × × ×

ဝိလေခိယမာနေ အမ္ဟတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ကသမ္ဟ။ အင်္ဂကထာယံ ပန အဓိပ္ပါယဝသေန သံကိလိဋ္ဌဇာတန္တိ ဝုတ္တံ၊ အတိဝိယ ကိလိဋ္ဌဇာတန္တိ အတ္ထော၊ အာကိဏ္ဏဒေါသတာယ ကိလိဋ္ဌဇာတန္တိပိပါဌော" ဟု ဖွင့်၏၊ [သဒ္ဓါတ ဒုဿီလျကစဝရတ္တာ ကသမ္ဟဇာတံ၊ ("လွန်စွာဖြစ်သော ဒုဿီလျ အညစ်အကြေးရှိသည်"ဟု ပေးပါ၊) အသာရတာယဝါ ကသမ္ဟဝိယ ဇာတံ- ဝိမတိ၊ ဒုတိယနည်းအလို "အနှစ်သာရ မရှိသည်အတွက် အမှိုက်သရိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သော"ဟု ပေး။]

ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာဝိ၊ပေ၊ အစ္ဆရိယံ။ ။ဇာဒဉ္စ ဂရုဟဏ္ဍာစ္ဆရိယမေဝါတိ ဝေဒိတမ္ဗံ၊-သာရတ္ထ၊ ဤအစ္ဆရိယသည် ဂရုဟဏ္ဍာစ္ဆရိယ (ကဲ့ရဲ့ကြောင်း အစ္ဆရိယ) ဖြစ်၏၊ ပသံသာစ္ဆရိယမဟုတ်၊ [ယာဝါတိ နိပါတပယောဂတ္တာ ဗာဟာဂဟဏာဝိတိ ဇ္ဈေ ပဋ္ဌမိဝိဘတ္တိ အဝမိအတ္ထေ ဟောတိ၊ နာမသဒ္ဒေါ ဂရုဟတ္ထဇောတကော၊ တာသ ပယောဂတ္တာ အာဂမိဿတီတိ ဇ္ဈေ အတီတတ္ထေ အနာဂတဝစနံ (စောင့်ဆိုင်းခြင်း ကြိယာသည် ပြီးခဲ့ပြီ၊ သို့သော် နာမသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် ဘဝိဿန္တီဝိဘတ် သက်ထားသည် - ဟူလို၊) အာဂမိဿတိနာမာတိ၊ အာဂမိဿတီတိ ဤသံအဓိဝါသိသတိ၊ အာပုဇ္ဇော ဂမုဓာတု ဤသံအဓိသနေဝါတိ (စဉ်ငယ်သည်းခံခြင်းဥဒ္ဓပ္ပ၍) ဟိ ဓာတုပါဌေသု ဝုတ္တံ၊-ယောဇနာ။]

ပပါတောဒါ။ ။ပပတန္တိ ဇ္ဈောတိ ပပါတော-ကျရောက်ရာဖြစ်သော ချောက်၊ ထို ချောက်သည် နက်သကဲ့သို့ အနက်ချင်းတူသောကြောင့် "ပပါတော ဝိယာတိ ပပါတော" ဟု ပြု၊ ထို့ကြောင့် "ဂမ္ဘိရော" ဟု ဖွင့်သည်၊ အာယတသဒ္ဒါသည် ဤနေရာ၌ "အစ

၏၊ သြသက္ကနကန္ဓံ - သက်လျှောရာချောက် ဟူသော၊ မရိယာဒဝေလံ-အပိုင်း အခြားဖြစ်သော ကမ်းကို၊ နာတိက္ကမတိ-မလွန်၊ တီရံ ဝါဟေတိတိ-ကား၊ တီရေ တော-ကမ်းသို့၊ အပ္ပေတိ- ရောက်စေ၏၊ ဥဿာရေတိ - အထက်သို့ တက်စေ၏၊ ဝါ-တင်၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ အညာပဋိဝေဓောတိ- ကား၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်းသည်၊("န-မဖြစ်"ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊)[အညာကို "အရဟတ္တ"ဟုဆိုင်း, ပဋိဝေဓောကို "ပတ္တိ"ဟုဆိုင်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။]

ဆန္နမတိဝဿတိတိ - ကား၊ အာပတ္တိ - သို့၊ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ - သင့်ရောက်၍၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော-ဖုံးလွှမ်းသောရဟန်းသည်၊ အညံ - အခြားသော၊ နဝံ-အသစ်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ - သို့၊ အာပန္နတိ - သင့်ရောက်၏၊ ဣဒံ - ဆန္နမတိဝဿတိဟူသော ဤစကားကို၊ ဧတံ-ဤ အသစ်ဖြစ်သောအာပတ်သို့ သင့်ရောက်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ) ဗုတ္တံ-ပြီ၊ ဝိဝဋံ နာတိဝဿတိတိ-ကား၊ အာပတ္တိ -

× × × × × × ×

ပဌမ"ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ (ယောဇနာ၌ အာယတသဒ္ဒါသည် ဒီဃ (အရှည်) ဟူသောအနက်ကို ဟော်သည်ဟု ဆို၏၊) ချောက်ကမ်းပါးသည် စလျင်စခြင်း နက်သကဲ့သို့ မဟာသမုဒ္ဒြာကား စလျင်စခြင်းနက်သည်မဟုတ်၊ အစဉ်အတိုင်း တဖြည်းဖြည်းနက်သည်– ဟူလို၊ [နအာယတကေနေဝ ပပါတောတိ နဆိန္နတဋ္ဌ မဟာသောဇ္ဈာဝိယ အာဒိတော ဧဝ ပပါတော၊ သော (ထို မဟာသမုဒ္ဒြာသည်) ဟိ တီရဒေဿနတော ပဋ္ဌာယ ကေဠံလ ဒ္ဝဠံလ ဝိဒတ္ထိရတန ယဋ္ဌိ ဥဿဒ အမုကဝိဝုတ ဂဝိဝုတ အမုယောဇန ယောဇနာဒိဝသေန ဂမ္ဘီရော ဟုတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တော သိနေရုပါဒမူလေ စတုရာသီတိ ယောဇနသဟဿဂမ္ဘီရော ဟုတ္ဝာ ဌိတောတိ ဒဿေတိ၊– သာရတ္ထ။]

ဌိတဓမ္မော၊ပေ၊နာတိက္ကမတိ။ ။" ဌိတဓမ္မော – တည်တံ့သောသဘောရှိ၏၊ ဝေလံ–ကမ်းကို၊ နာတိက္ကမတိ– မကျော်လွန်" ဟူရာ၌ "ဝေလာသဒ္ဒါသည် မရိယာဒအနက်ကို ဟော၏"ဟု သိစေလို၍"မရိယာဒဝေလံ"ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုမရိယာဒဝေလာဟူသည်လည်း လှိုင်းပုတ်၍ ပြန်ကျသောအခါ ချောက်ကဲ့သို့ နက်၍နေသော ကမ်းပါးစောက်တည်း၊ ထို့ကြောင့်"သြသက္ကနကန္ဓံ"ဟု မရိယာဒဝေလံကို ဝိသေသနပြုသည်၊ "ဤကဲ့သို့ ချောက်ကမ်းပါးမျိုးကိုသာ မလွန်တက်"ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ သမုဒ္ဒြာရေ၏ အပိုင်းအခြားဖြစ်သော သာမန်ကမ်းကိုကား ယခုအခါ ဒီရေတက်လျှင်ပင် လွန်တက်၍ လာတတ်ပါသေး၏။

ယောဇနာနှင့် ရှေးနိသယ။ ။ဝေလံ နာတိ ဝတ္တတိတိ ဇ္ဈေ ဝေလာသဒ္ဒသ တိရ မရိယာဒဇ္ဈေသု ပဝတ္တဘာဝံ ဒဿေန္တော အာဟ သြသက္ကနကန္ဓရ မရိယာဒ ဝေလန္တိ၊ တဇ္ဈ သြသက္ကနကန္ဓရ ဇ္ဈတိ ပဒေန တီရဇ္ဈံ ဒဿေတိ၊ မရိယာဒ ဇ္ဈတိ ပဒေန မရိယာဒဇ္ဈံ" ဟု ယောဇနာဖွင့်၏၊ ကျမ်း၏အာဘော် ကျမည် မထင်၊ ရှေးနိသယ၌ "သြသက္ကနကန္ဓံ-သက်လေသော မြင့်မိုရ်တောင်ခြေခံသော၊ မရိယာဒဝေလံ–ပိုင်းခြားအပ်သော ကမ်းပါးကို"ဟု ပေး၏၊ "သြသက္ကနကန္ဓရ"အရ မြင့်မိုရ်တောင်ခြေကမ်းကို ယူသည်၊ ဝိစိနံပုဒ် မပါ၊ အဆို့ အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌လည်း ဤပုဒ် မပါ။

သို့၊ အာပဇ္ဇိတ္ထာ- ၍၊ ဝိဝရန္တော - ဖွင့်ဖေါ်သောရဟန်းသည်၊ (ဒေသနာကြားသော ရဟန်းသည်၊) အညံ - အခြားသောအာပတ်သို့၊ နာပဇ္ဇတိ - မရောက်၊ ဣဒံ-ဝိဝဋံနာတိဝဿတိဟူသော၌စကားကို၊ စေတံ-၌အခြားသောအာပတ်သို့ မသင့်ရောက်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ(ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ [၌ဂါထာသည် ပရိဝါအဋ္ဌကထာ, ပဌမဂါထာ သင်္ကိတအဖွင့်၌ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ အကျယ်လာလတံ့။]

ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနာရဟကထာ

ထပိတံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခန္တိဇ္ဈေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) ပုရေဝါ- ဥတ်၏ ရှေ့၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆာဝါ- ဥတ်၏ နောက်၌သော်၎င်း၊ ထပိတံ-တန့်ထားအပ်သည်၊(သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဇ္ဈပိတံ- တန့်ထားအပ်သည် မမည်သည်၊ (တန့်ထားအပ်ရာ မရောက်သည်၊) ဟောတိ — ၏။ [ပုရေဝါပစ္ဆာဝါတိ ဥတ္တိအာရမ္ဘတော ပုမ္ဗေဝါ, ဥတ္တိနိဋ္ဌာနတော ပစ္ဆာဝါ။-ဝိမတိ။] ပန-အနွယ၊ ခေတ္တေ-ပါတိမောက်တန့်ထားရာခေတ်၌၊ ထပိတံ-သည်၊ (သမာနံ) ဧဝ-ဖြစ်သော်သာ၊ (ဖြစ်မှသာ၊) ထပိတံနာမ-တန့်ထားအပ်သည် မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ—ထို့ကြောင့်၊ သုဏာတု၊ပေ၊ ကရေယျာတိ ဣဇ္ဈေ-ဟူသော ဤဥတ်၌၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော အခါ၌၊ ရေကာဒံ-ရေအကွာရာကို၊ ဘဏတိ-ရွတ်ဆို၏၊ တာဝ-ထိုရေအကွာရာကို ရွတ်ဆိုရာကာလတိုင်အောင်၊ ထဝေတမ္ဗံ- တန့်ထားရာ၏၊ (တန့်ထားနိုင်၏၊) ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ—၌ အခါသည်၊ (သုအက္ခရာကို ရွတ်ရာကာလမှစ၍ ရေအက္ခရာကို ရွတ်ရာကာလတိုင်အောင်သောအခါသည်၊)ခေတ္တံ-ခေတ်တည်း၊(ပါတိမောက်ကို ဆက်မရွတ်စေဘဲ တန့်ထားဘို့ရာ ခေတ်တည်း၊) ပန-ကား၊ ယျကာရေ - ယျ အက္ခရာကို၊ ဝုတ္တေ—ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော်၊(ဥတ်ထားသောရဟန်းက ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော်၊) ထပေန္တေန-တန့်ထားသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆာ—နောံမှ၊ ထပိတံနာမ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သုဏာတု မေတိ-ဟူ၍၊ အနာရဒ္ဓေယေဝ- အားမထုတ်အပ်သေးမိပင်၊ ထပေန္တေန-သ၌သည်၊ ပုရေ—ရှေ့၌၊ ထပိတံ(နာမ)- သည်၊ ဟောတိ။

× × × × × × ×

ပါတိမောက္ခဋ္ဌပန။ ။“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယော သာပတ္တိကော သုဏာတိ၊ တသ ပါတိမောက္ခံ ထပေတုံ ” ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် ဥပုသ်ပြုရာဌာနဉ်း အာပတ်သင့်နေသော ရဟန်းပါလျှင် ပါတိမောက်ကို မရွတ်ပြသေးဘဲ တန့်ရပ်ထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ဥတ်ဖြင့် ပါတိမောက်ကို မရွတ်စေသေးဘဲ တန့်ရပ်ထားခြင်းကို “ပါတိမောက္ခဋ္ဌပန”ဟု ခေါ်၏။ [ပါတိမောက္ခသ-ကို+ထပန်-မရွတ်ပြစေသေးဘဲ တန့်ရပ်ထားခြင်းတည်း၊ ပါတိမောက္ခဋ္ဌပန်-ခြင်း။]

ဓမ္မိကာဓမ္မိကတ္ထပနကထာ

အမ္ဟလိကာယ၊ပေ၊အကတာယတိ—ကား၊ တေနပုဂ္ဂလေန-ထိုပါတိမောက် တန်ထား အပ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာဝိပတ္တိ-သီလဝိပတ္တိ စသော တမျိုးမျိုးသော ထိုဝိပတ္တိသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတာဝါ-ပြုအပ်ပြီးသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အကတာဝါ-မပြုအပ်သေးသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ပါတိမောက္ခတ္ထပန ကဿ-ပါတိမောက် တန်ထားသော ရဟန်း၏၊ သညာ အမ္ဟလိကဝသေန—သညာ၏ အခြေအမြစ်မရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အမ္ဟလိကာ-အမ္ဟလိကာမည်သော ဝိပတ္တိသည်၊ ဟောတိ-၏၊[ပါတိမောက်တန်ထားအပ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်က ထိုဝိပတ္တိကို ပြုပြီးသည်ဖြစ်စေ, မပြုရသေးသည်ဖြစ်စေ, ပါတိမေဝံတန်ထားသော ရဟန်း၏ အမှတ်သညာက အခြေအမြစ်မရှိလျှင် အမ္ဟလိကာဝိပတ္တိပင် ဖြ၏၏ - ဟူလို။] ကတာကတာယာကိ—ဟူသော ဤစကားကို၊ ကတ္ဆ-ပြုအပ်ပြီးသော ဝိပတ္တိကိုဂင်း၊ အကတ္ဆ—မပြုအပ်သေးသော ဂိပတ္တိကိုဂင်း၊ ဥဘယံ-နှစ်ပါးစုံကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ (ဘဂဝတာ)ဒုတ္တံ-ပြီ။[ကတ္ဆ အကတ္ဆ ဥဘယံ ဂဟေတွာတိ ယဿ ကတာပိ အတ္ထိ အကတာပိ၊ တဿ တဒုဘယံ ဂဟေတွာ၊-ဝိမတိ။]

ဓမ္မိကံ သာမဏ်ေ နဥပေတိတိ-ကား၊ ကမ်ံ-ကံကို၊ ကောပေတုကာမတာယ-ပျက်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သံဃသ—၏၊ ဝါ—သည်၊ ကမ္မေ-ကို၊ ကရိယမာနေ - ပြုအပ်သော်၊ နေဝ အာဂစ္ဆတိ - ကိုယ်တိုင်လည်း မလာ၊ ဆန်ဒံ-ဆန်ဒကိုလည်း၊ န ဒေတိ-မပေး၊ သမ္မုခီဘူတော-မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (သမာနော)စ- ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ ပတိက္ကောသတိ- တားမြစ်၏။ [စာအုပ်တို့၌ “ သမ္မုခီဘူတော ဝ - မျက်မှောက်ဖြစ်လျက်သာလျှင် ” ဟု ရှိ၏၊ “ သမ္မုခီဘူတောစ ”ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်ထင်သည်။] တေန-ထိုသို့ မလာခြင်း စသည်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊[တေနာတိ အနာဂမနာဒိ ကာရဏေန၊— ယောဇနာ။] ဣတိ— ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊) သာပတ္တိကဿ ဝ-အာပတ်နှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော၊ အဿာဝိ-ထိုရဟန်း၏ အပေါ်၌လည်း၊ ပါတိမောက္ခံ - သည်၊ ဝါ- ကို၊ ထဝိတံ- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပစ္စာဒိယတီတိ-ကား၊ ပုန-တဖန်၊(ထပ်၍၊) ကမ်ံ—ကို၊ ကာတုံ-ပြုထိုက်၏၊ ဣတိ - သို့၊ ပစ္စာဒိယတိ- တဖန်ယူ၏၊ တေန ဥက္ကောဋနကေန - ထို

× × × × × × ×

ပစ္စာဒိယတိ။ ■ဓမ္မိကံ သာမဏ်ေ ပစ္စာဒိယတိဟူသော ပါဠိတော်၏အဖွင့်တည်း၊ ပုန ကာတုံ ကမ်ံကား ပစ္စာဒိယနပြုပုံအခြင်းအရာကို ပြသော အာကာရ စကားတည်း၊ “အကတံ ကမ်ံ၊ ဒုက္ကဋံ ကမ်ံ၊ ပုန ကမ်ံ ကာတုံ ” ဟူသော စကားများလည်း ပစ္စာဒိယနာကာရ စကားများပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဓမ္မိကံ – တရားနှင့် လျော်သော၊ သာမဏ်ေ – ညီညွတ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဘောတူ ပြုအပ်သော ကံကို၊ ပစ္စာ

တားမြစ် ကန့်ကွက်ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ – သို့၊ အာပဇ္ဇတိ – ၏၊ ဣတိ – ထို့ကြောင့်၊(ပါစိတ်အာပတ်သို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊)သာပတ္တိကဿေ ဝ-အာပတ်နှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော၊ အဿာပိ-၏ အပေါဠ္ဠလည်း၊ ပါဘိမောက္ခံ-သည်၊ ဝါ–ကို၊ ထပိတံ-သည်၊ ဟောတိ–၏။

× × × × × × ×

ဒိယတိ–တဖန်ပြုဘို့ရန် ယူ၏၊ ဝါ–ကန့်မြစ်၏" ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ ပစ္စာဒိယတိ၌ ပတိ+အာရှေရှိသော ဒါဓ်ာတ် ဒိဝါဒိ ယပစ္စည်း၊ ဒါ၌(အာ)ကို ဇူပြု၊ သမာဒိယာမိ ကဲ့သို့တည်း၊ [ဓမ္မိကံ သာမဏိန္တိ ဓမ္မိကံ သမဏကမ္မံ၊ပစ္စာဒိယတိတိ ဥဏ္ဏောဠနာဓိပ္ပါယေန ပုန ကာတုံ အာဒိယတိ (ဝိမတိ)၊ ပစ္စာဒိယတိတိ ပတိ အာဒိယတိ၊ အကတံ ကမ္မန္တိ အာဒိနာ ပုန အာရဘတိတိ အတ္ထော၊(သာရတ္ထ)။]

ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ ။ ။ ပါစိတ်အာပတ်သို့ ရောက်သူသည် ပါတိမောက်တန့်ထားသော ရဟန်းမဟုတ်၊ ပါတိမောက် တန့်ထားရာ (အတန့်ထားခံရသော) ရဟန်းတည်း၊ ဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇတိ တုန်းကလည်း ဤအတန့်ထား ခံရသော ရဟန်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ယောဇနာ၌"အာပဇ္ဇတိတိ ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနကော အာပဇ္ဇတိ" ဟု ရှိသည်ကို စဉ်းစားပါ။

ဓမ္မိကပါတိမောက္ခဋ္ဌပနကထာ

ယေဟိ၊ပေ၊နိမိတ္တေဟိတိ ဋ္ဌေ-ဟိဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပဋိပါဒနာဒီသု - မိမိမက်ဖြင့် သူတပါး၏မက်သို့ သွင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ အာကာရာဒိသညာ-အခြင်းအရာအစရှိသည်တို့၏ အမည်သညာကို၊ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏၊ [အာကာရာဒိ၌ အာဒိဖြင့် လိင် , နိမိတ္တ, တို့ကို ယူ၊ အာကာရာဒိသညာ ဝေဒိတဗ္ဗာဟိ အာကာရ လိင်နိမိတ္တနာမာနိ ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ – ဝိမတိ၊ သညာကို "နာမ" ဟု ဖွင့်သည်။]တေန ဒိဋ္ဌေန ၊ပေ၊ပရိသက်ာယတိ ဋ္ဌေ-ယဟူသော ဤပါဠို၌၊ ဒိဋ္ဌဒ္ဓု - မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာသည်၎င်း၊ သုတဒ္ဓု–ကြားအပ်သော အကြောင်းအရာသည်၎င်း၊ ပါဠိယံ - ပါဠိတော်၌၊ အာဂတမေဝ-တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊["ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ပဿတိ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နံ"စသည်ဖြင့်၎င်း,"အပိစ အညော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ အာရောစေတိ၊ သော ဧဝ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ အာရောစေတိ" စသည်ဖြင့်၎င်း ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသည်သာ။]ပန-ကား၊ တေဟိ ဒိဋ္ဌသုတေဟိ-ထို မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာ, ကြားအပ်သော အကြောင်းအရာတို့ကြောင့်၊ ပရိသက််-ယုံမှားခြင်းကို၊ သစေ ဥပ္ပါဒေယျ- အကယ်၍ ဖြစ်စေအုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တံ - တို ယုံမှားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ- ၍၊ တာယပရိသက််ာယတိ–ဟူ၍၊(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။

အတ္တာဒါန အဂ်ကထာ

အတ္တာဒါနံ အာဒါတုကာမေနာတိ စတ္ထ-ဋ္ဌ၊ (အတ္တာဒါနံ - ပုစ္ဆတိဋ္ဌစဝ်၊) ဘဝသနံ-သာသနာတော်ကို၊ သောဓေတုကာမေန - သုဓိသင်ခြင်းငှါ အလိုရှိ ဖသာ၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ယံ အဓိကရဏံ- အကြင် အဓိကရဏ်းကို၊ အတ္တနာ— မိမိသည်၊ အာဒီယတိ-ယူအပ်၏၊ တံ-ထိုအဓိကရဏ်းကို၊ အတ္တာဒါနန္တိ-နဟု၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ အကာလော ၊ပေ၊ အာဒါတုန္တိ စတ္ထ - ဋ္ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဂုဇ္ဈဘယံ-မင်းဘေးငင်း၊ စောရဘယံ-ဒါးမြဘေးငင်း၊ ဒုဗ္ဘိက္ခဘယံ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားခြင်းဘေးငင်း၊ ဝသာရတ္တော-မိုယ်းအခါတို့ဋ္ဌ ညဉ့်ကာလငင်း၊ ဝါ- မိုယ်းအခါတို့၏ ညဉ့်ကာလငင်း၊ ဇ္ဈတိ အယံ - ဤ

× × × × × × ×

အတ္တာဒါနံ။ ။အတ္တနာ အာဒီယတိကို ကြည့်၍"အာဒါနံ"ဋ္ဌ အာပုဗ္ဗဒါဓဝတ်, ကံဟော ယုပစ္ဆည်းဟု ကြံသင့်၏၊"အာဒါတဗ္ဗန္တိ အာဒါနံ၊ အတ္တနာ+အာဒါနံ အတ္တာဒါနံ"ဟု ပြု၊"အဘယ်သို့ သဘောရှိသော မိမိပါနည်း"ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် "သာသနံ သောဓေတုကာမေန ဘိက္ခုနာ"ဟု ဝိသေသန ပြုသည်၊"သာသနာတော်ကို သုဓိသင်လိုသော ရဟန်းတည်းဟူသော မိမို"ဟူလို၊"ယံ အဓိကရဏံ၊ တံ အတ္တာဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ"ကို ကြည့်၍ "အတ္တာဒါန" အရ အဓိကရဏ်းကို ကောက်ပါ၊ [ပရံ စောဒေတုံ အတ္တနာ အာဒါတဗ္ဗံ ဂဟေတဗ္ဗံ အဓိကရဏံ အတ္တာဒါနံ၊ တေနာဟ "သာသနံ သောဓေတုကာမေနာ"တိ အာဒိ၊-သာရတ္ထ၊ ဋီကာစာအုပ်ဋ္ဌ"သောဓေတုကာမော" ဟုချည်း ရှိ၏၊ ယောဇနာဋ္ဌကား " သောဓေတုကာမေန "ဟု ရှိသည်၊ နောက်ကြိယာကိုထောက်၍ "ကာမေန"ဟု ရှိခြင်းက ဓကောင်းပါသည်။]

ဝသာရတ္တော။ ။သတ္ထုတအာဘိဓာန်ဋ္ဌ"ဝဿာ"ကို ဇ္ဈတ္တိလိန်,ဗဟုဝစ်ဟု ဆို၏၊ မောဂ္ဂလ္လာန်သမာသ်, (၄၅) သုတ်ဋ္ဌ "ဝဿာသု- မိုယ်းဥတုတို့ဋ္ဌ+ရတ္တိ- ညဉ့်တည်း၊ ဝဿာရတ္တံ (ဝဿာရတ္တော) -မိုယ်းဥတုတို့ဋ္ဌ ညဉ့်"ဟု သတ္တမီတပ္ပုရိသ်ပြု၍၊ (ကလာပ်ဋ္ဌ"ဝဿာနံ-တို့၏+ရတ္တိ"ဟု ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်ပြု၍) ရတ္တိနောင် (အပစ္ဆည်းဖြင့် ဝဿာဋ္ဌ အာကိုလည်း ရသမပြုဘဲ "ဝဿာရတ္တော" ဟု ပြီးရသည်၊ ထို့ကြောင့် " ဝဿာရတ္တော-မိုယ်းအခါတို့ဋ္ဌ (တို့၏) ညဉ့်ကာလ"ဟု အနက်ပေးပါ၊ ညဉ့်ကို မှတ်၍ဆိုသည်နေ့အခါပါ ယူ၊ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဋ္ဌ " ဝဿာရတ္တောတိ ဝဿကာလော- မိုယ်းအခါ"ဟု ဖွင့်သည်။

ဝိမတိ။ ။ဝဿာရတ္တောတိ ဝဿဲကာလော၊ သောပိ ဟိ ဒုဗ္ဘိက္ခာဒိ ကာလော ဝိယ အဓိကရဏဂုပသမတ္ထံ လဇ္ဇိပရိသာယ ဒုရတော အာနယနဿ , အာဂတာနဉ္ဉ ပိဏ္ဍာယ စရဏာဒိသမာစာရဿ ဒုဂ္ဂရတ္တာ အကာလောဧဝ၊ ဤသို့ ဝိမတိဋ္ဌ အကျယ်ဖွင့်ပြ၏၊ အနက်သဘောမှာ သာရတ္ထနှင့် အတူပင်တည်း၊ [ယောဇနာဋ္ဌကား " သော ဟိ ဝဿော အတိဝိယ ရဇ္ဇတိ ဇတ္ထေ ကာလေတိ ဝဿာရတ္တောတိ ဝုစ္စတိ"ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်ပြု၏၊ ထိုအဖွင့်ဋ္ဌ"ဝဿ+အာ+ရတ္တော"ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ အာကို"အတိဝိယ" ဟု ဘုသအနက်ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ သတ္ထုတကျမ်းရင်းများနှင့် မညီပါ။]

ဆိုအပ်ပြီးသော အခါသည်၊ အကာလော — အကာလတည်း၊ ဝိပရိဘော— ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော အခါသည်၊ (ရာဇဘယ စသည် မရှိရာ အခါသည်၊) ကာလော-ကာလတည်း။

အဘူတံ ဇာဒံ အတ္ထာဒါနန္တိ- ကား၊ ဣဒံ- ဤ အဓိကရဏ်းသည်၊ အသန်္တံ- ထင်ရှားမရှိ၊ မယာ - ငါသည်၊ (ဂဟိတော ဠ်စပ်၊) အဓမ္မောဝါ - အဓမ္မကိုမူလည်း၊ ဓမ္မောတိ- ဓမ္မဟူ၍၊ ဂဟိတော- ယူအပ်ပြီ၊ ဓမ္မောဝါ- ဓမ္မကိုမူလည်း၊ အဓမ္မောတိ- အဓမ္မဟူ၍၊ ဂဟိတော- ပြီ၊ အဝိနယောဝါ- အဝိနယကိုမူလည်း၊ ဝိနယောတိ - ဝိနယဟူ၍၊ ဂဟိတော - ပြီ၊ ဝိနယောဝါ - ဝိနယကိုမူလည်း၊ အဝိနယောတိ-အဝိနယဟူ၍၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ဒုဿီလော-သီလမရှိသော၊ပုဂ္ဂလော ဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူလည်း၊ သီလဝါတိ-သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ သီလဝါဝါ - သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူလည်း၊ ဒုဿီလောတိ - သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဂဟိတော - ပြီ၊ ဇာတိအတ္ထော - နက်၊ (အသန္တမိဒံ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊) ဝိပရိယာယေန - ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ (သန္တမိဒံ မယာ အဓမ္မောဝါ အဓမ္မောတိစသည်ဖြင့်၊) ဘူတံ- ထင်ရှားရှိသော အတ္ထာဒါနကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ အနတ္ထသံဟိတံ ဇာဒံ အတ္ထာဒါနန္တိ ထွေ-၌၊ ယံ-အကြင်အတ္ထာဒါနသည်၊ ဇိဝ်တန္တရာယဝါ-အသက်၏အန္တရာယ်အကျိုးငါသော်ငင်း၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယဝါ- ဗြဟ္မစရိယ၏ အန္တရာယ်အကျိုးငါသော်ငင်း၊ သံဝဋ္ဋတိ - ဖြစ်၏၊ ဣဒံ - ဤ အတ္ထာဒါနသည်၊ အနတ္ထသံဟိတံ-အနတ္ထသံဟိတ မည်၏၊ ဝိပရိတံ-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော အတ္ထာဒါနသည်၊ အတ္ထသံဟိတံနာမ-တာ မည်၏။

နလဘိဿာမိ၊ပေါဘိက္ခူတိ ထွေ-၌၊ (ဂုဠ္ဍတ္ထံ- ကို၊) ဟိ (ဉဒ္ဓရိတ္ထာဒဿေမိ-အံ့၊) အပ္ပေကဒါ- တရံတခါ၌၊ ရာဇဘယာဒီသု - မင်းဘေး အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ ဧဝရူပါ - ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ပက္ခဿ-အသင်းအပင်းကို၊ (မိမိဘက်ကို၊) ဥပထမ္ဘကာ - ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ လဒ္ဓုံ- ရခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ- မတတ်ကောင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ တံ-ထိုဥပထမ္ဘကဘိက္ခုတို့ကို မရခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ နလဘိဿာမိတိ-မိဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-အနွယ၊ အပ္ပေကဒါ-၌၊ ခေမသုဘိက္ခာဒီသု - ဘေးကင်းရာ, သာယာဝပြော အစာပေါရာအခါ အစရှိသည်တို့၌၊ (ဧဝရူပါ အတ္တနော ပက္ခဿ ဥပထမ္ဘကာ ဘိက္ခူ - တို့ကို၊) လဒ္ဓုံ-ငှါ၊ သက္ကာ - တတ်ကောင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ကုန်၏၊ တံ - ထို ဥပထမ္ဘက ဘိက္ခုတို့ကိုရခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ လဘိဿာမိတိ-မိဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။

ဘဝိဿတိ၊ပေါဘက္ကုနန္တိ-ကား၊ ကောသမ္ဗကာနံဝယ-ကောသမ္ဗကရဟန်းတို့၏ကဲ့သို့၊ ဘက္ကုနံ - မိမိတို့ အချင်းချင်း တိုင်ပင်ခြင်းသည်ၵင်း၊ ကလဟော - ခိုက်ရန်သည်ၵင်း၊ ဝိဂ္ဂဟော - ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ယူခြင်းသည်ၵင်း၊ ဝိဝါဒေါ-

ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြောဆိုခြင်းသည်ရင်း၊ သံဃဘေဒါစ-သံဃာ၏ကွဲပြားခြင်းဟူသည်ရင်း၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ [ဘဝိဿတိကိုဟု ဇာတိသဒ္ဒါပါသည်ကား ပိုဟန်တူသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ "ဇာတိ - ဤကား အနက်တည်း" ဟု ပေး၏၊] ပစ္ဆာပိ အဝိပ္ပဋိသာရကရံ ဘဝိဿတိတိ-ကား၊ သုဘဒ္ဒံ-သုဘဒ္ဒမည်သော၊ ဝုဠ္ဟ ပဗ္ဗဇိတံ-ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ကပ်ရောက်သောရဟန်းကို၊ (တောထွက်ရဟန်းကြီးကို၊)နိဂ္ဂဟေတွာ-နှိပ်၍၊ ပဋ္ဌသတိကသဂ်ီတိ*-ပဋ္ဌသတိကသဂ်ါယနာကို၊ ကရောန္တာသု-ပြီသော၊ မဟာဇာသုပတ္ထေရသင္ဂဝ-မဟာကဿပထေရ်၏ကဲ့သို့ရင်း၊ ဒသဝတ္ထုကေ - ဆယ်ပါးသောဝတ္ထု ရှိသော၊ အဓိကရဏေ - အဓိကရဏ်းဌာ၊ ဒသ ဘိက္ခုသဟဿာနိ-တသောင်းသောရဟန်းတို့ကို၊နိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ သတ္တသတိကသဂ်ီတိ* - သတ္တသတိက သဂ်ါယနာကို၊ ကရောန္တာသု-သော၊ အာယသ္မတော ယသသင္ဂဝ-အရှင်ယသ၏ကဲ့သို့ရင်း၊ သဋ္ဌိဘိက္ခုသဟဿာနိ-ခြောက်သောင်းသော ရဟန်းတို့ကို၊ နိဂ္ဂဟေတွာ - ၍၊ သဟဿိကသဂ်ီတိ* - သဟဿိကသဂ်ါယနာကို၊ ကရောန္တာသု-သော၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရသင္ဂဝစ-မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်၏ကဲ့သို့ရင်း၊ ပဋ္ဌာ-နောက်၌၊ သမနုဿရဏာကရဏံ-အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်းကိုပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သာသနဿစ-သာသနာတော်၏လည်း၊ ဝိဂတုပက္ကိလေသ စန္ဒိမသူရိယ သဿိရိကတာယ-ကင်းသော ငြစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်ရှိသော လနေတို့၏ အသရေနှင့်တူသော အသရေရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်၏။

× × × × × × × ×

သမနုဿရဏာကရဏေ၊ပေ၊သံဝတ္တတိ။ ။အနုဿရိတာနုဿရိတကွဏော (အမှတ်ရအပ်ရာ, အမှတ်မရအပ်ရာခဏ၌၊) ဝိတိပါမောဇ္ဇဇနနတော အနုဿရဏကုပ္ပါဒကံ (ဝိတိပါမောဇ္ဇကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် မကြာမကြာ အမှတ်ရခြင်းကို ပြုတတ်သည်= မကြာမကြာ အမှတ်ရစရာကောင်းသည်၊) ဝိဂတုပက္ကိလေသ၊ပေ၊ သံဝတ္တတိတိ ဇွတ်ယထာ အဿဟိမာဒိဥပက္ကိလေသဝိရဟိတာနံ စန္ဒိမသူရိယာနံ သဿိရိကတာ ဟောတိ၊ (အသရေရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သည် ဖြစ်၏၊) ဧဝမသာပိ စောဒကဿ ပါပပုဂ္ဂလူပက္ကိလေသ ဝိဂမေန သဿိရိကတာ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော၊- ဝိမတိ။

စောဒကေန ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဓမ္မကထာ

အစ္ဆိဒ္ဒေန အပ္ပဋိမံသေနာတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိုရပ်တို့၌၊ (အထွောဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယေန - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု - အိမ်ရှင်တည်သူ လူဝတ်ကြောင် ရသေ့ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယောကောစိ - အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ပဟဋ္ဌောဝါ - ပုတ်ခတ်အပ်ပြီးသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ - ၏၊ [“ပဟဋ္ဌော” နေရာ၌ “ဂဟဋ္ဌော” ဟု ရှေးစာအုပ်များ၌ ရှိ၏၊ ကာယသမာစာရ မစင်ကြယ်ပုံကို ပြရာဖြစ်သောကြောင့် “ပဟဋ္ဌော”ဟု ရှိသော

ပါဠိသာ ကောင်းသည်။] ဂိဟိနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ ဂဏ္ဍဖာလနာဒီနိ-မြင်းဖုအနာကို ဖေါက်ခွဲခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဝေဇ္ဇကမ္မာနိဝါ-ဆေးဆရာ၏အလုပ်တို့သည်သော်လည်း၊ (ဆေးကုမှုတို့သည်သော်လည်း၊) ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ကတာနိ-ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ကာယ သမာစာရော - ကာယသမာစာရသည်၊ (ဆိဒ္ဓေါ, သပ္ပဋိမံသောတို့ ၌စပ်၊) ဥပစိကာဟိ-ခြင်တို့သည်၊ ခါယိတတာလပဏ္ဏိမဝ-ခဲစားအပ်သော ထန်းရွက်သည်ကဲ့သို့၊ ဆိဒ္ဓေါစ - ပေါက်သည်၌း၊ ပဋိမံသိတုံ- လိုရာအရပ်၌ သုံးသပ်ခြင်းငှါ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသောအရပ်၌၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊အာကနိတုံ-ဆွဲငင်ခြင်းငှါ၊ (ပဋိမံသိတုံကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) သက္ကာ(ဏေယျတာယ — တတ် ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သပ္ပဋိမံသောစ-လိုရာအရပ်၌ သုံးသပ်ကိုင်တွယ်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၌း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝိပရိတော-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ကာယသမာစာရကို၊ အစ္ဆိဒ္ဓေါ(တိ)-အစ္ဆိဒ္ဒဟု၍၌း၊ အပ္ပဋိံသော တိ-အပ္ပဋိမံသဟု၍၌း၊ ဝေဒိတမ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဧတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ပန-ကား၊ ဝစီသမာစာရော - ဝစီသမာစာရသည်၊ မုသာဝါဒ ၊ပေ၊ ဒီဟိ - မုသားပြောခြင်း, နှုတ်လှဲထိုး၍ ပြောခြင်း , ချောပစ် ကုန်းဘိုက်ခြင်း , အခြေအမြစ်မရှိသော အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဆိဒ္ဓေါစ - ပေါက်သည်၌း၊ သပ္ပဋိမံသောစ-သည်၌း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝိပရိတော- ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ဝစီသမာစာရသည်၊ အစ္ဆိဒ္ဓေါ- အစ္ဆိဒ္ဒမည်၏၊ အပ္ပဋိမံသော-အပ္ပဋိမံသမည်၏။

× × × × × × ×

သပ္ပဋိမံသော။ ■ "ပဋိမံသိတုံ" နေရာ၌ စာအုပ်များဝယ် "ပဋိမာသိတုံ" ဟု ရှိ၏၊ ပတိပုဗ္ဗ မသခေါတ်ဖြစ်၍"မာ"ဟု ဝုဒ္ဓိမရှိနိုင်၊ သံဝဏ္ဏေတမ္ဗအတိုင်း နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍ "ပဋိမံသိတုံ"ဟု သော်၎င်း, "ပဋိမသိတုံ"ဟု သော်၎င်း ရှိသင့်၏၊ အပေါက်အပေါက် ဖြစ်၍နေသော အရာဝတ္ထုသည် မည်သည့်နေရာ၌မဆို ဆွဲငင်၍ ရကောင်းသကဲ့သို့ အပေါက်အပေါက်ဖြစ်နေသော ကာယသမာစာရသည်လည်း သူတပါးကပြန်၍ပုတ်ခတ်သောအားဖြင့် သုံးသပ် ဆွဲငင်လျှင် မည်သည့်အကျင့်၌မဆို သုံးသပ် ဆွဲငင်၍ ရကောင်းသောကြောင့် "သပ္ပဋိမံသ" မည်၏။

ဝစနတ္ထ။ ■ပဋိမသိယတေတိ ပဋိမသော၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍"ပဋိမံသော"ဟု ဖြစ်၏၊ ဘာဝပ္ပဓာန ဘာဝလောပကြံ၍ " သုံးသပ် ဆွဲငင်အပ်သည်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ, သုံးသပ် ဆွဲငင်ဘွယ်အကျင့်"ကို ကောက်ပါ၊ သဟ + ပဋိမံသေန + ယော ဝတ္ထုတိတိ သပ္ပဋိမံသော၊ (ကာယသမာစာရော၊) သုံးသပ် ဆွဲငင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော ကာယသမာစာရ၊ အပ္ပဋိမံသော၌ " နတ္ထိ + ပဋိမံသော + ယသ္သာတိ အပ္ပဋိမံသော"ဟုပြု၊ [ပဋိ (ပုနပ္ပုနံ)မသိယတိ အာမသိယတိတိပဋိမံသော၊နိဂ္ဂဟိတာဂမော၊ ဘာဝပ္ပဓာနောယံ ကမ္မနိဒ္ဒေသော၊ သဟ ပဋိမံသေနာတိ သပ္ပဋိမံသော၊ ကာယသမာစာရော၊–ယောဇနာ။] ဤ၌ ပတိကို "ပုနပ္ပုနံ"ဟု ဖွင့်၏၊ မိမိကား "ယတ္ထ ကတ္ထစိ"ကို ကြည့်၍ "ပတိ (ပတိရူပံ) သင့်လျော်သလို"ဟု ကြံလိုက်ပါသည်။

မေတ္တံ နုခေါ မေ စိတ္တန္တိ-ကား၊ ပလိဗောဓေ-ပလိဗောဓတို့ကို၊ ဆိန္နိတ္ထာ-ဖြတ်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနုယောဂေန — ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကြောင့်၊ အဓိဂတံ-ရအပ်သော၊ မေတ္တာစိတ္တံ-မေတ္တာရှိသောစိတ်သည်၊ (“ပမ္ဖုပဋိတံ-ရွှေးရှာဘည်သည်၊ ဟောတိနုခေါ - ဖြစ်လေသလော” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) အနာဃာတန္တိ-ကား၊ အာဃာတ ဝိရဟိတံ- လွန်စွာ ထိပါး နှိပ်စက်တတ်သော ဒေါသမှကင်းသော၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန-ပယ်ခွါခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့်၊) ဝိဟတာဃာတံ-ပယ်ဖျက်အပ်ပြီးသော အာဃာတရှိသော၊ (စိတ္တံ ၌စပ်၊) ဇာတိအတ္ထော- နက်၊ ဇာဒံ ၊ပေ၊ ဘဂဝတာတိ- ကား၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-၌ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို၊ ကတရသ္မိံ နဂရေ-အဘယ်မြို့၌၊ ဝုတ္ထံ-ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိအတ္ထော - နက်။

× × × × × × ×

မေတ္တံ နုခေါ မေ စိတ္တံ။ ။“မေတ္တာ+ယ+အတ္ထိတိ မေတ္တံ- မေတ္တာရှိသောစိတ်”ဟု ပြု၊ ထို မေတ္တာရှိသော စိတ်ဟူသည် မေတ္တာဈာန်တည်း။ [ပလိဗောဓောပေ၊ အဓိဂတံ မေတ္တာစိတ္တန္တိ ဣမိနာ အပ္ပနာပတ္တံ မေတ္တာဘာဝနံ ဒဿေတိ၊ တေနေဝါဟ “ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝိဟတာဃာတ”န္တိ၊- သာရတ္ထ။]

စောဒကေနဥပဒ္ဒဝပေတမ္ဘကထာ

ကားလေန ဝက္ခာမိတိ အာဒိသု-မိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အဇ္ဈော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) ဧကော-တပါးသော စောဒကရဟန်းသည်၊ ကံ်-တပါးသော ပုဒ်ဘကကို၊ ဩကာသံ-စောဒနာခွင့်ကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေ၍၊ စောဒေန္တော-စောဒနာလသော်၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝဒတိနာမ-ပြောသည်မည်၏၊ သံဃမဇ္ဈ ၊ပေ၊ အာသနသာလာဒီသု - သံဃအလယ် , ဂိုဏ်းအလယ်, စာရေးတံယူရာအရပ် , ယာဂုယူရာအရပ် , ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကြံစည်ရာ တံဆောင်းဝန်း, ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာလမ်း , ထိုင်နေရာစရပ် အစရှိသော အရပ်တို့၌သော်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကေဟိ-အံလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ ပရိဝါရိတက္ခဏေဝါ-ခြံရံအပ်ရာခဏ၌သော်၎င်း၊ စောဒေန္တော - စောဒနာသောဟုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အကာလေန - မသင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝဒဘိနာမ- ၏၊ တစ္ဆေန-ဟုတ်မှန်သောစကားဖြင့်၊ ဝဒန္တော-ပြောသောစောဒကသည်၊ ဘူတေန-ဟုတ်မှန်သော ဒေသကြောင်းအရာဖြင့်၊ ဝဒတိနာမ-၏၊ အမ္ဘောမဟာလ္လက-အိုသက်ကြားအိုကြီး၊ အမ္ဘော ပရိသာဝစရ — အိုပရိသတ်၌ ကျင်လည်သူ၊ အမ္ဘောပံသုကူလိက — အိုပံသုကူခုတင်ဆောင်၊ အမ္ဘောဓမ္မကထိက-အိုတရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၊ တဝ- သင့်အား၊ ဣဒံ-၌အမှုသည်၊ ပကိဏ္ဏပံ-လျောက်ပတ်ပါ၏လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တော-ပြောသောစောဒကသည်၊ ဖရုသေန-ကြမ်းတန်းသောစကားဖြင့်၊ ဝဒတိနာမ- ၏။

ပန-ကား၊ ကာရဏနိသိတံ-အကြောင်းကို မှီသည်ကို၊ ဟတ္ထာ-၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊(တုမှေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊) မဟလ္လကာ-ကြီးကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ပရိသာဝစရာ — ပရိသတ်၌ ကျင်လည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (အတ္ထ-ကုန်၏၊)ပံသုကူလိကာ-ပံသုကူ ဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊(အတ္ထ၊) ဓမ္မကထိကာ-တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အတ္ထ-ပါကုန်၏၊ တုမှာကံ - အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ဣဒံ — ဤ အမှုသည်၊ ပတိရူပံ - သင့်လျော်ပါ၏လော၊ ဣတိ, ဝဒန္တော-ပြောသော စောဒကသည်၊ သတ္ထာ-သိမ်မွေ့သော စကားဖြင့်၊ ဝဒတိနာမ-၏၊ ကာရဏနိသိတံ-ကို၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဝဒန္တော-သည်၊ အတ္ထသံဟိတေန-စီးပွားနှင့်စပ်ယှဉ်သောစကားဖြင့်၊ ဝဒတိ နာမ- ၏၊ မေတ္တာစိတ္တော ဝက္ခာမိနော ဒေါသန္တရောတိ—ကား၊ မေတ္တာစိတ်-မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ—ဖြစ်စေ၍၊ ဝက္ခာမိ-ပြောဆိုအံ့၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တော - ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ နံ(ဝက္ခာမိ)-မပြောဆိုအံ့။

× × × × × × ×

ဒေါသန္တရော။ ။"ဒုသိယတေတိ ဒေါသံ၊ ဒေါသံ+အန္တရံ ယဿာတိ ဒေါသန္တရော"-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်။ [နော ဒေါသန္တရောတိ ဣဿ စိတ္တပရိယာယော အန္တရသဒ္ဒေါတိ အာဟ "နံ ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတ္ဝာ"တိ၊-သာရတ္ထ]။

ဓေဝဒက စုဒိတက ပဉ္ဇိသံယုတ္တကထာ

အစ္ဆတ္တံ မနသိကရိတ္ဝာတိ-ကား၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ စိတ္တေ-စိတ်၌၊ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ- ဖြစ်စေ၍၊ ("ပရော- သူတပါးကို၊ စောဒေတမ္ဘော— စောဒနာထိုက်၏" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊ "အစ္ဆတ္တံ- မိမိစိတ်၌" ဟု ပေး၊) ကာရုညတာတိ - ကား၊ ကရုဏာဘာဝေါ-ကရုဏာ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဘည်း၊ ဣမိနာ- ၌ ကာရုညတာ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်၊ ကရုဏာဒ္ဝု - အပ္ပနာသို့ ရောက်သော ကရုဏာစျာန်ကိုဆင်း၊ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂဒ္ဝု — ကရုဏာစျာန်၏ ရှေအဘို့၌ ဖြစ်သော ပရိကမ်

× × × × × × ×

ကာရုညတာ။ ။ကရုဏာယေဝ ကာရုညံ၊ သွတ္ထ၌ ကျပစ္စည်းသက်၊ ကာရုညသ+ဘာဝေါ ကာရုညတာ၊ ဘာဝအနက်၌ တာ ပစ္စည်းသက်၊ ထို့ကြောင့် " ကရုဏာဘာဝေါ"ဟု ဖွင့်သည်၊"ကရုဏာဘာဝေါ"၌"ဏာ"ဝယ် ဣတ္ထိဇောတက အာပစ္စည်းမကျေ၊ "ကရုဏာ၏ ဖြစ်ကြောင်း" ဟူသည် ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော အပ္ပနာစျာန်, ထိုစျာန်၏ ရှေအဘို့၌ ဖြစ်သော ဥပစာရ စျာန်တည်း၊ ထိုစျာန် နှစ်မျိုးလုံးပင် ကရုဏာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဘာဝတ္ထုဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် " ဣမိနာ ကရုဏာဒ္ဝု ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂဒ္ဝု ဒဿေတိ" ဟု မိန့်သည်၊ [ကရုဏာန္တိ အပ္ပနာပတ္တံ ကရုဏာစ္စျာနံ၊ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂန္တိ ပရိကမ္မုပစာရဝသပ္ပဝတ္တံ ကရုဏံ၊ ဒ္ဝေမေတ္တာဒ္ဝု ဒ္ဝေမေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂဒ္ဝုတိ ဇ္ဈောပိဿေဝ နယော၊-သာရတ္ထ၊]။

ဥပစာရကရုဏာ ကိုဂင်း၊ ဒဿေတိ — ၏၊ ဟိတေသိတာတိ — ကား၊ ဟိတ ဂဝေသနတာ-စီးပွားကိုရှာခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်ဂင်း၊ အနုကမ္ပိတာတိ-ကား၊ တေန ဟိတေန-ထို စီးပွားနှင့်၊ သံယောဇနတာ- စပ်ယှဉ်စေတတ်သူ၏ အဖြစ် သည်ဂင်း၊ ဒ္ဒိဟိပိ - ဟိတေသိတာ အနုကမ္ပိတာ ဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း၊ မေတ္တာ - အပ္ပနာသို့ ရောက်သော မေတ္တာစျာန်ကိုဂင်း၊ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂ— မေတ္တာ၏ ရှေအဘို့ဦးဖြစ်သော ပရိကမ္မ ဥပစာရမေတ္တာကိုဂင်း၊ ဒဿေတိ-၏၊ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာတိ-ကား၊ အာပတ္တိတော-အာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ-ထစေ၍၊ သုဒ္ဓန္တေ — စင်ကြယ်သော အဘို့ဦး၊ ပတိဋ္ဌာပနာ - တည်စေခြင်းငင်း၊ ဝတ္ထုံ-ဝတ္ထုကို၊ စောဒေတွာ - စောဒနာ၍၊ သာရေတွာ - အပြစ်ကို အမှတ်ရစေ၍၊ ပဋိညံ - ပဋိညာဉ်သို့၊ အာရောပေတွာ - တင်၍၊ ယထာပဋိညာယ - အကြင် အကြောင် ဝန်ခံခြင်းအားဖြင့်၊ ကမ္မကရဏံ- ကံကိုပြုခြင်းသည်၊ ဝိနယပုရေက္ခာရ တာနာမ — ဝိနည်းကို ရှေးရှုသူ၏ အဖြစ်မည်၏၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မေတိ — ကား၊ ကာရညတာတိ အာဒီနာ-ကာရညတာ အစရှိသော၊ နယေန - နည်းဖြင့်၊ ယေ ဧတေ - အကြင် တရားတို့ကို၊ ဝုတ္တာ - မိန့်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန် သော၊ ဣမေ ဓမ္မေ - ဤ တရားတို့ကို၊ အဇ္ဈုပ္ပံ - မိမိစိတ်၌၊ မနသိ ကရိတ္ဝာ - နှလုံးသွင်း၍၊ ပရော - သူတပါးကို၊ စောဒေတမ္ပေါ-စောဒနာထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤကား အနက်တည်း။

သစ္စေစ အကုပ္ပေစာတိ-ကား၊ ဝစီသစ္စေ-ဝစီသစ္စာ၌ဂင်း၊ အကုပ္ပနတာဃစ-စိတ်ဆိုးခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်၌ဂင်း၊ ("ပတိဋ္ဌာတမ္ဘံ—တည်ရာ၏"ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ စုဒိတကေန-စုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သစ္စဉ္ဇ-မှန်သော စကားကို လည်း၊ ဝတ္ထုမ္ဘံ — ပြောဆိုထိုက်၏၊ ကောပေါစ — စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်း၊ နကာတမ္ပော-မပြုထိုက်၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ နေဝကုဇ္ဈတမ္ပော-စိတ်လည်း မဆိုးထိုက်၊ ပရော- သူတပါးကို၊ နယန္ဧတမ္ပော - ထိလည်း မထိခိုက်ထိုက်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ သမ္ဘတ္တ - အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌၊ သေသံ - ကြွင်းသော အစိ အရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ - ပေါ်လွင်သည်သာ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။

× × × × × × ×

စောဒက စုဒိတက ။ ။ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် စုဒိတကအပေါ်၌ သနားစိတ်, စီးပွား လိုလားသောစိတ်, စောင့်ရှောက်လိုသောစိတ်, အာပတ်မှ ထစေလိုသောစိတ်, ဝိနည်းတရားတော်ကို ရှေးရှုပြုသောစိတ်, ဤငါးပါးကို ဖြစ်စေရ၏၊ စုဒိတကသည် ဝစီသစ္စာဉ်ဂင်း, စိတ်မဆိုးခြင်းဉ်ဂင်း တည်စေရသည်။

ပါတိမောက္ခဆုပနက္ခန္ဓက ဝဏ္ဏနာ—သည်၊
နိဋ္ဌိတာ—ပြီး၏။

ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓက

မဟာပဇာပတိကထာ

ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကေ-၌၊ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတမ္ဗော၊) ဒၤလံ ဂေါတမိ မာတေ ရုစ္စိတိ-ဟူ၍၊ ကသ္မာ-အဘယ့ကြောင့်၊ (ဘဂဝါ-သည်၊) ပဋိက္ခိပတိ-ပယ်တော်မူသနည်း၊ သမ္ဗေသမ္မိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ - ဘုရားရှင်တို့၏၊ စတသ္သော-လေးပါးကုန်သော၊ ပရိသာ-ပရိသတ်ကိုသည်၊ ဟောန္တိနုန-ရှိကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (“ဘိက္ခု,ဘိက္ခုနိ, ဥပါသက, ဥပါသိကာ” ဟု ပရိသတ်လေးမျိုးရှိရိုး မဟုတ်ပါလော-ဟူလို၊) (သမ္ဗေသမ္မိ-ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ စတသ္သော— ကုန်သော၊ ပရိသာ - တို့သည်၊) ကာမံ ဟောန္တိ-အကယ်၍ကား ရှိပါပေကုန်၏၊ ပန - ထိုသို့ပင် ရှိပါကုန်သော်လည်း၊ကိလမိတ္ထာ-ပင်ပန်း၍၊(အပင်ပန်းခံ၍၊)အနေကက္ခတ္တုံ-အကြိမ်များစွာ၊ ယာစိတေန-တောင်းပန်အပ်သည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ အနုညာတံ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော၊ ပမ္ဗဇ္ဇံ-ရှင် ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ (ပရိပါလေသုန္တိ၌စပ်၊) အမ္ဟေဟိ- ငါတို့သည်၊ အယံ-၌ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို၊ ဒုက္ခေန-ဆင်းရဲသဖြင့်၊(ဆင်းဆင်းရဲရဲ၊) လဒ္ဓါ-ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ-၌သို့နှလုံးသွင်း၍၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရိပါလေသုန္တိ-စောင့်ရှောက်ကြကုန်လတ္တံ၊ ဣတိ - ၌သို့ ကြံတော်မူ၍၊ ဘဒ္ဒကံ - ကောင်းမြတ်သည်ကို၊ ကတ္ထာ-၍၊ အနုဇာနိတုကာမော-ခွင့်ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ ပဋိက္ခိပတိ-ပယ်တော်မူ၏၊ အဋ္ဌဂရုဓမ္မကထာ-အဋ္ဌဂရုဓမ္မကထာကို၊ မဟာဝိဘင်္ဂေယေဝ—ဘိက္ခုမဟာဝိဘင်း၌ပင်၊ (မယာ- သည်၊) ကထိတာ—ဆိုအပ်ပြီ။

ကုမ္ဘထေနကေဟိတိ- ကား၊ ကုမ္ဘေ - အိုး၌၊ ဒိပံ - ဆီမီးကို၊ ဇာလေတ္ထာ-တောက်စေ၍၊ (ညိတ္ထုန်း၍၊) တေန အာလောကေန - ထိုဆီမီးရောင်ဖြင့်၊ ပရဃရေ-သူတပါးတို့၏ အိမ်၌၊ ဘက္ခံ- ဘက္ခာကို၊ ဂိစိနိတ္ထာ - စူးစမ်း ရှာဖွေ၍၊ ထေနကစောရေဟိ — ခိုးတတ်ကုန်သော သူခိုးတို့သည်၊ (“ သုပ္ပဓံသိယာနိ ဟောန္တိ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊)[“ကုမ္ဘထေနက-ဟူသည် အညံ့စားသူခိုးတည်း၊ ထိုသူခိုးတို့သော်မှ ဖျက်ဆီးလွယ်သည်”ဟူလို။]

× × × × × × ×

ကုမ္ဘထေနကေဟိ။ ။“ကုမ္ဘ”အရ အိုး၌ထည့်၍ ထွန်းအပ်သောမီးတိုင်အောင် ဌာနုပစာရအားဖြင့် ယူ၍“ကုမ္ဘေန-အိုးမီးရောင်ဖြင့်၊ ထေနေန္တိ-ခိုးတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ ကုမ္ဘထေနကာ”ဟုပြု၊ ၌အဓိပ္ပါယ်ကိုပြလို၍ အဋ္ဌကထာ၌“ကုမ္ဘေ ဒိပံ ဇာလေတ္ထာ” စသည်ဖြင့် မိန့်သည်၊ [ယောဇနာ၌“ကုမ္ဘထေနကေဟိတိ ဣတ္ထေ ကုမ္ဘေ ဒိပံ ဇာလေတ္ထာ တေနာလောကေန ထေနေန္တိတိ ကုမ္ဘထေနကာတိ ဒဿေန္တော အာဟ ကုမ္ဘေ ဒိပံ ဇာလေတ္ထာတိ အာဒိ”ဟု ဖွင့်လေသည်။]

သေတန္ဒီကာနာမ ရောဂဇာတိတိ-ကား၊ ဧကော-တဇောဝင်သော၊ ပါဏာ ကော - ပိုးကောင်ငယ်သည်၊ နာဠိမဏ္ဍဂတံ-(ကောက်ရိုး၏) ရိုးတံ အလယ်၌ တည်သော၊ ကဏ္ဌံ-အညောင့်ကို၊ ဝိဇ္ဈတိ-ထိုးဖောက်၏၊ ယေန-ယင်းပိုးကောင် ငယ်သည်၊ ဝိဒ္ဓတ္တာ-ထိုးဖောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိက္ခန္တမိ-ထွက်လာ သည်လည်းဖြစ်သော၊ သာလိသိသံ-သလေးနှံသည်၊ ဒိဋ္ဌံ-နို့ရည်ကို၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ — မစွမ်းနိုင်၊ မဠိဠိကာနာမံ ရောဂဇာတိတိ — ကား၊ ဥစ္ဆုနံ - ကြံဖို၏၊ အန္တောဂဏ္ဌိ - အတွင်းဦး၊ ရတ္တဘာဝေါ - နီသောကြံဖို၏ဖြစ် ကြောင်းဖြစ်ရာ ရောဂါတမျိုးသည်၊(“နိပတတိ-ကျရောက်၏”ဦးစပ်။)

ပန-ဆက်၊ မဟာတော၊ပေါအာဠိန္တိ ဣမိနာ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ စတမတ္ထံ-ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏၊(ကံ)၊မဟာတော-ကြီးစွာသော၊ တဋ္ဌာကဿ-တဖက်ဆည်ကန်၏၊ အာဠိယာ-ကန်ပေါင်ကန်ရိုးကို၊အဗဒ္ဓါယပိ-မဖွဲ့အပ်ပါသော်လည်း၊ (မဖွဲ့အပ်စေကာမူ၊) ကိဉ္စိ ဥဒကံ - အနည်းငယ်သော ရေသည်၊ တိဋ္ဌေယျ ယထာ-တည်ရာသကဲ့သို့၊ ပန-ဆက်၊ ပဌမမေဝ-စောစော ကပင်၊(အာဠိယာ—ကို၊)ဗဒ္ဓါယ-ဖွဲ့အပ်သော်၊ ယံ-အကြင် ရေသည်၊ (အနည်း ငယ်သော ရေမှတပါး မျှားစွာသော ရေသည်၊)အဗဒ္ဓပစ္ဆာ-မဖွဲ့ခြင်းဟူသော

× × × × × × ×

ဧသတဋ္ဌကာ။ ။“သေတဋ္ဌိကာ,သေတဋ္ဌိကာ”ဟု ပါဠိနှစ်ထွေရှိသည်ကို ဝေရဉ္ဇ ကဏ္ဍအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊“ကဏ္ဌံ”နေရာဝယ် ယောဇနာ၌ “ဂဏ္ဌိံ” ဟု ရှိ၏၊ “အဆစ်”ဟု လည်း ဖွင့်သည်။ [ဂဏ္ဌာန်မှ ဖဋ္ဌုံ၊ ကဏ္ဍာန်မှ ဝိ ပါဌော၊ ဒဏ္ဍာန်မှ အဏ္ဍော၊-ယောဇနာ။]

မဠိဠိကာ၊ပေါဇာတိ။ ။ကြံ၌ ဤရောဂါမျိုး ကျရောက်လျှင် ကြံချောင်း အတွင်း ဝယ် ထန်းကျင်သွေး (ကြက်သွေး) ရောင်ကဲ့သို့ နီသော အဆင်းတမျိုး ပေါ်၏၊ ထိုသို့ ပေါ်ပေါက်ကြောင်းဖြစ်သော ရောဂါကို“မဠိဠိကာ”ဟု ခေါ်၏၊ အကျိုးထန်းကျင်သွေး ၏ အမည်ကို အကြောင်းရောဂါ၌ တင်စားထားသော ဖလူပစာတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ မဠိဠိကာ– ထန်းကျင် အသွေးကဲ့သို့ နီတွေးသော အဆင်းရှိအောင် ပြုတတ်သော၊ ရောဂဇာတိ – ရောဂါမျိုးသည်၊ နိပတတိ – ကျ၏” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ “ရတ္တ ဘာဝေါ”နေရာ၌ “ရတ္တဘာဂေါ”ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ အတွင်း၌ နီမြန်းသော ကြံတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရောဂါတမျိုးကို အရကောက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်“ရတ္တ ဘာဝေါ”ဟု ရှိသော ပါဠိသာ ကောင်းသည်။

ယထာ၊ပေါ၊တမွိ တိဋ္ဌေယျ။ ။ရေကန်ကြီးတကန်ရှိရာ၌ ကန်ပေါင်ကန်ရိုးဖွဲ့မထား လျှင် ရေများစွာ ထွက်သွား၍ အနည်းငယ်သာတည်ရာ၏၊ ကန်ပေါင်ကန်ရိုးဖွဲ့ထားလျှင် ကား ထို ထွက်သွားမည့်ရေများလည်း မထွက်တော့ဘဲ (တည်ထိုက်သောရေအားလုံး) တည်စရာရှိသကဲ့သို့ – ဟူလို၊ [“ အဗဒ္ဓါယပိ ”၌ ပိသည် ဂရဟာဇောတကတည်း၊ ရေကန်ကြီးသောကြောင့် ကန်ပေါင်မဖွဲ့စေကာမူ အနည်းငယ်တော့ တည်စရာရှိ၏၊ “ ဖွဲ့ထားလျှင်ကား အနည်းငယ်တည်ဘို့မှာ ဆိုဘွယ်ရာမရှိ ” ဟု သမ္ဘာဝနာပြုပါ၊ ယောဇနာ၌ကား ပြောင်းပြန်ဆို၏။]

အဧကြောင်းကြောင့်၊ နှ တိဋ္ဌေယျ-မတည်ရာ၊ တဗွိ-ထို ရသည်လည်း၊ တိဋ္ဌေယျ ယထာ-တည်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝ မေဝ-ဤ.အတူသာလျှင်၊ ဝတ္ထုသို့-အကြောင်း ဝတ္ထုသည်၊ အနုပ္ပန္နေ — မဖြစ်ပေါ်သေးမီ၊ ပဋိကစ္စေဝ — စောစောကပင်၊ အဝိတိက္ကမနတ္ထာယ-မကျော်လွန်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ယေ ဣမေ ဂရုဓမ္မာ-အကြင် ဂရုဓမ်တို့ကို၊ ပညတ္တာ - ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသု - ထို ဂရုဓမ်တို့ကို၊ အပညတ္တေသုပိ — မပညတ်အပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ မာတုဂါမဿ — မာတုဂါမ၏၊ ပမ္ဗဇိတတ္ထာ - ရဟန်း အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္ဆေဝ ဝဿသတာနိ — အနှစ် ငါးရာတို့ ပတ်လုံးသာ၊ သဒ္ဓမ္မော — သူတော် ကောင်းတရားသည်၊ တိဋ္ဌေယျ- တည်ရာ၏၊ ပန- ဆက်၊ ပဋိကစ္စေဝ-စောစော ကပင်၊ ပညတ္တာတ္တာ - ပညတ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အပရာနိပိ - အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဝဿသတာနိ- အနှစ်ငါးရာတို့ပတ်လုံး၊ ဌဿတိ-တည်ဦးတော့လတ္တံ့၊ ဇာတိ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဝုတ္တံ-ဟော တော်မူအပ်သော၊ ဝဿသဟဿမေဝ-အနှစ်တထောင်ပတ်လုံးသာ၊ ဌဿတိ-တည်လတ္တံ့၊ ဇာတိ- ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ (ဒဿေတိ-၏။)

စ-ဆက်၊ ဝဿသဟဿန္တိ တံ-ဝဿသဟဿံဟူသော ဤစကားကို၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဒိပဘေဒပ္ပတ္တာဓိဏာသဝဝသေနေဝ-ပဋိသမ္ဘိဒါအစရှိသောအပြားသို့ ရောက်သော ရဟန္တာဝပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်သာ၊ (တို့နှင့်စပ်သဖြင့်သာ၊) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တတော-ထို အနှစ်တထောင်မှ၊ ဥတ္တရိပိ-အလွန်

× × × × × × ×

ဧဝမေဝ ၊ပေ၊ ဌဿတိ။ ။မာတုဂါမများး ရဟန်းပြုလာသည့်အတွက် နဂိုရှိတည်စရာရှိသော အနှစ်တထောင်မှ တဝက်လျော့၍ ငါးရာသာ တည်တော့ရာ၏၊ သို့သော် ဂရုဓမ်ကို ကြိုတင်၍ ပညတ်တော်မူလိုက်သည့်အတွက် ငါးရာမလျော့တော့ဘဲ "သစေ အာနန္ဒ၊ပေ၊ဝဿသဟဿံ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌေယျ" ဟု ပဌမ မိန့်တော်မူအပ်သော အနှစ်ဘထောင်အတိုင်းပင် တည်ပါလိမ့်မည် – ဟူလို။

ပဋိသမ္ဘိဒါ(ဒိ)ပဘေဒပ္ပတ္တာ။ ။အတ္ထ, ဓမ္မ, နိရုတ္တိ, ပဋိဘာနအား‌ဖြင့် ကွဲပြားသော ပဋိသမ္ဘိဒါကို "ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒ" ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊ သို့သော် သာရတ္ထဋ္ဌ "ပဋိသမ္ဘိဒါဓိဘေဒပ္ပတ္တာ ဒိဏာသဝဝသေနေဝ ဝုတ္တာနိ ဇ္ဈေ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာ ဒိဏာသဝဂ္ဂဟဏေန ဈာနာနိပိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ၊ "နဟိ နိဈ္ဈာနကာနံ သဗ္ဗပွကာရသမ္မတ္တိ ဇ္ဈတ္ထီ" တိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ, ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာ ဒိဏာသဝသည် တေဝိဇ္ဇစသည်မှ တခြားဖြစ်၏၊ ထို့နောက် ဆဋ္ဌာဘိညာဒိဏာသဝ, တေဝိဇ္ဇဒိဏာသဝများလည်း ရှိသေးရကား အာဒိဖြင့် ၃ ပါးသော ဝိဇ္ဇာ, ၆ ပါးသော အဘိညာဏ်တို့ကို ယူ၍ "ပဋိသမ္ဘိဒါဒိပဘေဒပ္ပတ္တာ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။

ဝိမတိ ။ ။သက္ခဝိပဿကဒိဏာသဝဝသေန ဝဿသဟဿန္တိ အာဒိ ခန္ဓကဘာဏကာနံ မတံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ ပန "ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တေဟိ ဝဿသဟဿံ အဋ္ဌာသိ၊ ဆဋ္ဌာဘိညေဟိ ဝဿသဟဿံ, တေဝိဇ္ဇေဟိ ဝဿသဟဿံ,

လည်း၊ ဝါ-အထက်၌လည်း၊သုက္ခဂိပဿကဓိဏာသဝဝသေန-သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့်စပ်သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ - အနှစ် တထောင်ပတ်လုံးၛင်း၊ အနာဂါမိဝသေန - အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့်စပ်သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ- ၛင်း၊ သကဒါဂါမိဝသေန - သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့်စပ်သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ-ၛင်း၊ သောတာပန္နဝသေန - သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့်စပ်သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ- ၛင်း၊ ဣတိဧဝံ- သို့၊ ပဌဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်ငါးထောင်တိုပတ်လုံး၊ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော - ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မသည်၊ ဌာသတိ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မောဝိ- ပရိယတ္တိဓမ္မသည်လည်း၊ တာနိယေဝ- ထို အနှစ်ငါးထောင်တိုပတ်လုံးပင်၊ (ဌာသတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ပရိယတ္တိယာ-ပရိယတ်သည်၊ အသတိ- မရှိလသော်၊ ပဋိဝေဓော-ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မသည်၊ နအတ္ထိ- မရှိနိုင်၊ ပရိယတ္တိယာ- သည်၊ သတိ-ရှိလသော်၊ ပဋိဝေဓောပိ- သည်လည်း၊ နန ဟောတိ-မဖြစ်မဟုတ်၊ (ဖြစ်နိုင်သည်သာ၊) ပန-ဆက်၊ လိင်္ဂံ - ရဟန်း၏အသွင်အပြင်သည်၊ ပရိယတ္တိယာ - သည်၊ အန္တရဟိတာယပိ-ကွယ်ပါသော်လည်း၊ စိရံ- ကြာမြင့်စွာ၊ ပဝတ္တိသတိ- ဖြစ်ရစ်လတံ့၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏။

× × × × × × ×

သုက္ခဝိပဿကေဟိ ဝဿသဟဿံ, ပါတိမောက္ခေဟိ ဝဿသဟဿံ အဋ္ဌာသိတိ ဝုတ္တံ၊ အဂ်ုတ္တရ သံယုတ္တဋ္ဌကထာသုပိ အညထာဝ ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ အညမညဝိရုဒ္ဓမိဝ တံတံ ဘာဏကာနံ မတေန လိခိတသိဟဠဋ္ဌကထာသု အာဂတနယမေဝ ဂဟေတွာ အာစရိယေန (ဗုဒ္ဓဃောသဆရာသည်) လိခိတံ၊ ဤဒိသေ ကထာဝိရောဓေ (နသောဓနိယော-မသုတ်သင်နိုင်၊) သာသနပရိဟာနိယာ အဘာဝတော, သောဓနုပါယာဘာဝါစ၊ ပရမတ္ထဝိရောဓောဝေ ဟိ သုတ္တာဒိနယေန သောဓနိယော၊ နကထာမဂ္ဂဝိရောဓောတိ။
[သာရတ္ထဒီကာ၌ အကျယ်လာသေး၏ ရှုပါ။]

ဘိက္ခုနိဉပသမ္ပဒါနုဇာနန

အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ဉပသမ္ပာဒေတုန္တိ - တုံဟူသော၊ ဣမာယ အနုညတ္တိယာ-ဤ ဒွင်ပြုတော်မူချက်ကြောင့်၊ (ဣမာယ အနုပညတ္တိယာ - ဤ အနုပညတ်တော်ကြောင့်၊) ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပဌသတာ - ငါးရာ အဟိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ သာကိယာနိယော-သာကိဝင်မင်းသမီးတို့ကို၊ မဟာပဇာပတိယာ - မဟာပဇာ

× × × × × × ×

အနုညတ္တိယာ။ ။အနုညတ္တိယာတိ အနုညာယ၊ (သာရတ္ထ)၊ ဤအလို "အနုပညတ္တိယာ" ဟု မရှိရ၊ "အနုညတ္တိယာ" ဟုသာ ရှိရမည်၊ ယောဇနာ၌ကား "ဣမာယ အနုပညတ္တိယာတိ မဟာပဇာပတိယာ အဋ္ဌဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂဟဏုပသမ္ပဒံ ဉပနိဓာယ အယံ ပညတ္တိ အနုပညတ္တိနာမ" ဟု အနုပညတ္တိယာကိုပင် အတည်ပြု၍ ဖွင့်သွားလေသည်။

ပတိ ဂေါတမိ၏၊ သဒ္ဓိဂိဟာရိနိယော - အတူနေတပည့်မတို့ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ဥပသမ္ပာဒေသုံ-မြင့်မြတ် သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သမ္ဗာပိ - အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာ - ထိုငါးရာသော သာကိဝင်မင်းသမီးတို့သည်၊ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာနာမ-ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာတို့မည်သည်၊ (တဖက်သော ဘိက္ခုသံဃာ၌ ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောံသူတို့မည်သည်၊)အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ယေ ခေါ တွံ ဂေါတမီတိ-ဟူသော၊ ဣမိနာ ဩဝါဒေန-ဤဩဝါဒတော်ကြောင့်၊ ဂေါတမီ-ဂေါတမီသည်၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ပြီ။

ကမ်မံ နကရိယတိတိ-ကား၊ တဇ္ဇနီယာဒိ-တဇ္ဇနီယအစရှိသော၊ သတ္တဝိဓံ ဒ္ဝိ-ခုနစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကမ်မံ - ကံကို၊ နကရိယတိ- မပြုအပ်၊ ခမာပေန္တိတိ- ကား၊ ပုန- တဖန်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ နကရိဿာမိ- မပြုပါတော့အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ခမာပေန္တိ - သည်းခံစေကြကုန်၏။

အနုဇာနာမိ ၊ ပေ၊ နိယျာတေတုန္တိ ဧတ္ထ- ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ၊) တဇ္ဇနီယာဒီသု- တဇ္ဇနီယ အစရှိသော ကံတို့တွင်၊ ဣဒံနာမ ကမ်မံ-ဤမည်သော ကံကို၊ ဧတိဿာ-ဤဘိက္ခုနီ၏(အပေါ်၌)၊ ကာတမ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ရောပေတွာ- ကံသို့တင်၍၊ တံ- ထိုကံကို၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တုမှေဝ - သင်တို့သည်သာ၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နိယျာတေတဗ္ဗံ- အပ်နှင်းရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ အညသ္မိံ - အခြားသောကံသို့၊ ရောပိတေ - တက်ရောက်စေအပ်ပြီးသော်၊ (တင်အပ်ပြီးသော်၊) အညံ - အခြားသော ကံကို၊ သစေ ကရောန္တိ- အကယ်၍ ပြုကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တဇ္ဇနီယကမ္မာရဟသဿ နိယသကမ်ံ ကရောတိတိ ဧတ္ထ-တိဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ (မဟာဝဂ္ဂ, စမ္မေယျကွန္ဓက,ဥပါလိပုစ္ဆာ ကထာ ပါဠိတော်၌၊) ဝုတ္တနယေနေဝ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ကာရေတဗ္ဗတံ- ပြုစေထိုက်သည့်၏အဖြစ်သို့၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့၊) အာပဇ္ဇန္တိ-ရောက်ကုန်၏၊[ဝုတ္တနယေနေဝ ကာရေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇန္တီတိ တထာ ကရဏသဃ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ဒုက္ကဋ္ဌေန ကာရေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇန္တီ၊- သာရတ္ထ၊ ..... “မပြုအပ် ”စသည်ဖြင့် ပယ်မြစ်ရာ၌ ပြုလုပ်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရခြင်းသည် ခန္ဓက၏ ထုံးစံတည်း။]

ကဒ္ဒမောဒကေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ (ဝိပ္ပသန္နဥဒကစသည်မဖက် သက်သက်၊) ကဒ္ဒမော့ဒကေန - ရွံ့ညွန်ရေဖြင့်သာ၊ (သြသိဓ္ဓန္တသ-သွန်လောင်းသောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊) န-မဟုတ်သေး၊ ဝိပ္ပသန္နဥဒက ရဇန ကဒ္ဒမာဒီသုပိ - အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော ရေ, ဆိုးရေ, ရွံ့ညွန် အစရှိသည်တို့တွင်လည်း၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးဖြင့်၊ သြသိဓ္ဓန္တသ-၏၊ ဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊ အဝန္ဒိယောဟောတိ-ကား၊ ဘိက္ခု

နုပသယေ-ဘိက္ခုနိတို့၏ကျောင်း၌၊ သန္ဓိပတိတ္ထာ-စည်းဝေးပြီး၍၊ အသုကောနာမ-ထိုမည်သော၊ အယျော - အရှင်သည်၊ ဘိက္ခုနိနံ- တို့၏၊ အပသာဒနိယံ-မကြည်ညိုဘွယ်ကို၊ ဒသေတိ-ပြပါ၏၊ ဧတသအယျသ-ဤအရှင်ကို၊ အဝန္ဒိယကရဏံ-ရှိမခိုးထိုက်သူကို ပြုခြင်းသည်၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်ပါလော၊ ဇာတိဧဝံ-သို့၊ တိက္ခတ္တုံ့ - သုံးကြိမ်၊ သာဝေတဗ္ဗံ - ကြားသိစေထိုက်၏၊ ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးကြိမ် ကြားသိစေခြင်းဖြင့်၊ အဝန္ဒိယော - ရှိမခိုးထိုက်သူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတော- ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ- ၏။

တဘော-ထိုသို့ ပြုအပ်ပြီးရာအဓါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ သာမဏေရေ-သာမဏေတို့ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ နဝန္ဒန္တိယထာ-ရှိမခိုးကြကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝံ-ဤအတူ၊ ဒိသွာပိ-မြင်၍လည်း၊ နဝန္ဒိတဗ္ဗော- ရှိမခိုးထိုက်၊ တေန ဘိက္ခုနာ- ထိုရဟန်းသည်၊ သမ္မာ - ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တန္တေန- ကျင့်လသော်၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ- သို့၊ အဂန္ဆာ-မယွှားမူ၍၊ ဝိဟာရေယေဝ-ကျောင်းတိုက်၌သာ၊ သံယံဝါ- သံဃာသို့သော်၎င်း၊ ဂဏံဝါ-ဂိုဏ်းသို့သော်၎င်း၊ ဧကပုဂ္ဂလံဝါ- တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သို့သော်၎င်း၊ ဥပသင်္ကမိတ္ထာ-၍၊ ဥက္ကုဋိကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသိဒိတ္ထာ-ထိုင်၍၊ အဉ္ဇလိ - လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတ္ထာ - ချီမြှောက်၍၊ ဘိက္ခုနိသံယော - သည်၊ မယှံ-တပည့်တော်အား၊ ခမတု-သည်းခံပါလော၊ ဇာတိ-၌သို့လျော်၍၊ ခမာပေတဗ္ဗံ-သည်းခံစေရာ၏၊ တေနဘိက္ခုနာ-ထိုရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုနိနံ-တို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂန္ဆာ-လာ၍၊ ဧသော ဘိက္ခု-အဲဒီရဟန်းသည်၊(အဝန္ဒိယရဟန်းသည်၊) တုမှေ-တို့ကို၊ ခမာပေတိ-သည်းခံစေ၏၊ ဇာတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ- ပြောဆိုရာ၏၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ သော- ထိုရဟန်းကို၊ ဝန္ဒိတဗ္ဗော-ရှိခိုးထိုက်၏၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣဓ - ဤ ဘိက္ခုနိဝတ္ထုကဉ္စ၊ သင်္ခေပေါ-အကျဉ်းတည်း၊ ဝိတ္ထာရံပန - အကျယ်ကိုကား၊ ကမ္မဝိဘင်္ဂေ-ကံတို့ကို အကျယ်ဝေဘန်ရာ ကမ္မဝဂ်၌၊ (ပရိဝါရ, ကမ္မဝဂ်၌၊) ဝက္ခာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ဩဘာသေန္တီတိ - ကား၊ အသဒ္ဓမ္မေန - မသူတော်တို့၏ အကျင့်ဖြင့်၊ ဩဘာသေန္တိ-ယုတ်ယုတ်မာမာပြောဆိုကုန်၏၊ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိ သမ္ပယောဇေန္တီ-ကား၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ပုရိသေ-တို့ကို၊ အသဒ္ဓမ္မေန-မသူတော်တို့၏ အကျင့်ဖြင့်၊ သမ္ပယောဇေန္တိ-ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ အဝန္ဒိယကရဏံ-ရှိမခိုးထိုက်သူကို ပြုခြင်းသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ရှိသည်သာ၊ အာ

× × × × × × ×

တေန ဘိက္ခုနာ၊ပေ၊ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။နေဝံဆိုး၌ ဘိက္ခုတပါးထံချဉ်းကပ်၍ တောင်းပန်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "တေန ဘိက္ခုနာ" ဟု ဆိုသည်၊ သံဃထံ ဂိုဏ်းထံ ချဉ်းကပ်၍ တောင်းပန်ရာ၌ သံဃာ, ဂိုဏ်းတို့က ပြုဘွယ်များကို ပရိဝါရ , ကမ္မဝဂ် အဋ္ဌကထာ၌ အကျယ်ပြထားသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဝိတ္ထာရံ ပန ကမ္မဝိဘင်္ဂေ ဝက္ခာမ" ဟု ဆိုသည်။

ဝရဏာန္တိ- ကား၊ ဝိဟာရပ္ပဝေသနေ- ကျောင်းတိုက်သို့ ဝင်ခြင်းဌာ၊ နိဝါရဏံ- တားမြစ်ခြင်းကို၊ (“ကာတုံ အနုဇာနာမိ”ဟု ပါဠိတော်ဌာစပ်၊) ဩဝါဒံ ထပေတုန္တိ ဇေ္ဌ- ဌာ၊ ဘိက္ခုနုပသဃံ-သို့၊ ဝန္ဒာ- ၍၊ န ထပေတဗ္ဗာ—တန့်ထားထိုက်သည် မဟုတ်၊ ပန— အဟုတ်ကား၊ ဩဝါဒဏ္ဍာယ - ဩဝါဒအကျိုးငှါ၊ အာဂတာ-လာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ˚)၊ အသုကာနာမ-ထိုမည်သော၊ ဘိက္ခုနိ-သည်၊ သာပတ္တိကာ - အာပတ်နှင့် တကွဖြစ်၏၊ တဿာ - ထို ဘိက္ခုနိ၏ အတွက်၊ ဩဝါဒံ - ကို၊ ထပေမိ- တန့်ထား၏၊ တာယ-ထို ဘိက္ခုနိနှင့်၊ သဒ္ဓိ˚-ကွ၊ ဥပေါသထံ- ကို၊ မာကရိတ္ထ- မပြုကြကုန်လင့်၊ ဣတိ - ဤသို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗာ)၊ ကာယဝိဝရဏာဒီသုပိ - ကာယဝိဝရဏ အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌လည်း၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ — ဒဏ်အမှုသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊ နဘိက္ခဝေါပေါနဝန္တာ ဗ္ဘော်တိ အာဒိ-ဗ္ဘော အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ-ဘိက္ခုနိဝိဘင်းအဖွင့်၌၊ ဝုတ္တမေဝ-သည်သာ။

ဖါသုကာ နာမေန္တိ - ကား၊ ဂိဟိဒါရိကာယောဝိယ - လူဝတ်ကြောင်မိန်းကလေးတို့သည်ကဲ့သို့၊ ယနပန္ဒကေန - တခဲနက် အပြားဖြစ်သော၊ ကာယမန္ဓနေန - ခါးပန်းကြိုးဖြင့်၊ ဖါသုကာ - နံရိုးတို့ကို၊ နမနတ္ထာယ - ညွတ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ မန္ဓန္တိ—ဖွဲ့ကြကုန်၏၊ [“နမနတ္ထာယ မန္ဓန္တိ-ညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ+ဖွဲ့”ဟု ဆိုသဖြင့်“ညွတ်စေ”ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့်“ဖါသုကာနာမေန္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိပါစေ၊ ဖါသုကာသဒ္ဒါသည် ဇာတိလိင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဖါသုကေ”ဟု မရှိရ၊] ဧကပရိယာကတန္တိ-ကား၊ ဧကဝါရ-တကြိမ်၊ ပရိက္ခိပနကံ - ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ (တပတ်, ပတ်လောက်ရုံဖြစ်သော၊ “ကာယမန္ဓနံ — ကို၊ အနုဇာနာမိ ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဝိလိဝေန ပန္ဒေနာတိ—ကား၊ သက္ခောဟိ- သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ ဝေဠုဝိလိဝေဟိ - ဝါးနှိုးတို့ဖြင့်၊ ကတပန္ဒေန-ပြုအပ်သောအပြားဖြင့်၊(“ဖါသုကာ-နံရိုးတို့ကို၊နာမေန္တိ- ညွတ်စေကြကုန်၏”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) [“ဝိလိဝေန—နှိုးဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပန္ဒေန—အပြားဖြင့်”ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။]

ဒုဿပန္ဒေနာတိ-ကား၊ သေတဝတ္ထုပန္ဒေန-ဖြူသော အဝတ်ပြားဖြင့်၊ ဒုဿဝေဏိယာတိ— ကား၊ ဒုဿေန— အဝတ်ဖြင့်၊ ကတဝေဏိယာ - ပြုအပ်သော အထပ်ထပ်ဖြစ်သော အပြားဖြင့်၊ ဒုဿဝန္ဓိယာတိ-ကား၊ ဒုဿေန-ဖြင့်၊ ကတဝန္ဓိယာ-ပြုအပ်သော အကျစ်ဖြင့်၊(“ဖါသုကာနာမေန္တိ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်)၊

× × × × × × ×

ဒုဿဝေဏိယာ။ ■ ဒုဿဝေဏိယာတိ အနေကဒုဿပန္ဒေ ကောတော ကတ္ဝာ ကတဝေဏိယာ၊ (ဝိမတိ)၊ အဝတ်တို့ကို အထပ်ထပ် ထပ်ထားအပ်သော အရာကို “ဒုဿဝေဏိ”ဟု ခေါ်သည်၊ “ဝေဏိ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “အထုံး”ဟု မမှတ်နှင့်၊ အထုံးဖြင့် နံရိုးတွေကို ညွတ်စေအောင်ပတ်၍ မဖြစ်။

[“ကတဝန်္ဒိယာ-ပြုအပ်သော အလိင်ဖြင့်”ဟု ရှေးနိဿယယဉ် ပေး၏။] စောဠ ပန္နာဒီသု- စောဠပန္န အစရှိသည်တို့၌၊ စောဠကာသာဝံ - ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကြမ်းကို၊ စောဠန်္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတမ့်-၏၊ [ရှေ့၌ ပြအပ်ပြီးသော ဒုဿကား ဖန်ရည်မဆိုးအပ်သော သေတဝတ္ထုကဉ်း။]

အဋ္ဌိလ္လေနာတိ-ကား၊ ဂေါဇယ်ဋ္ဌိကေန - နွားဓ၏ သလုံးမြင်းခေါင်းရိုးဖြင့်၊ (“ဃံသာပေန္တိ-ပွတ်တိုက်စေကြကုန်၏”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) [ယောဇနာ၌ “အဋ္ဌိလ္လေနာတိ အဒ္ဒနေန အဋ္ဌိနာ-စိုသော အရိုးဖြင့်”ဟု ဖွင့်၏၊ “အဋ္ဌိ + အလ္ဂ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်ဟန်တူသည်၊ သို့သော် ထိုစိုသော အရိုးသည် စက်ဆုပ်ဘွယ် ဧကာင်းရကား အဋ္ဌိနောင် သွတ္ထအနက်၌ “ဏ္ဍလ” ပစ္စည်းဟု ကြံသင့်မည်ထင်သည်။] ကဋိပ္ပဒေသော-ခါးအရပ်ကို၊ ဇဃနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဟတ္ထံ ကောဋ္ဌာပေန္တိတိ-ကား၊ အင်္ဂဗာဟံ-လက်မောင်းဖျားကို၊ ကောဋ္ဌာပေတွာ-ထုရိုက်စေ၍၊ မောရပတ္တံဒီဟိ-ဥဒေါင်း၏ အတောင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ စိတ္တာလင်္ကာရံ-ဆန်းကြယ်သော တန်ဆာကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်၏၊ [“ကောဋ္ဌဓာတ်သည် “ဖြတ်တောက်ခြင်း”အနက်ကို ဟော၏”ဟု ဓာတ်ကျမ်း၌ ဆို၏၊ သို့သော် ခါး, လက်မောင်းဖျားတို့ကို ဖြတ်တောက်ခြင်းကား မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် တုတ်လာအောင် ထုရိုက်ပေးခြင်းကို ဆိုလိုဟန် တူသည်၊ ရှေး အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ “ကောဋ္ဌာပေတွာ- ခတ်စေ၍”ဟု ပေး၏၊ “ပုတ်ခတ်စေ၍”ဟု ဆိုလိုဟန် တူသည်။] ဟတ္ထကောဋ္ဌန်္တိ - ကား၊ ပိဋ္ဌိဟတ္ထံ - လက်ဖမိုးကို၊ ပါဒန်္တိ—ကား၊ ဇဃံ-ခြေသလုံးကို၊ ပါဒကောဋ္ဌန်္တိ-ကား၊ ပိဋ္ဌိပါဒံ-ခြေဖမိုးကို၊(“ကောဋ္ဌာပေန္တိ-ထုရိုက်စေကြကုန်၏”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

မုခါလိမ္ဗနာဒီနိ - မျက်နှာကို လိမ်းကျံခြင်း အစရှိသည်တို့သည်၊ ဂုတ္တနယာနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိကုန်သည်သာ။[“မုခံ အာလိမ္ဗန္တိ”ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိသောကြောင့် “မုခါလိမ္ဗနာဒီနိ” ဟု ရှိပါ၏စေ၊] အပါဂံ ကရောန္တိတိ- ကား၊ အင်္ဂီ — မျက်လုံးတို့ကို၊ အဇ္ဇန်္တိယော — မျက်ရေး ကွင်းကုန်လော်၊ အပါဂံဒေသေ- မျက်ထောင့်အရပ်၌၊ အဓေါမုခံ - အောက်သို့ ရှေးရှုသော၊ လေခံ - အရေးအကြောင်းကို၊ ကရောန္တိ—ပြုကြကုန်၏၊ ဝိသေသကန္တိ—ကား၊ ဂဏ္ဌာပ္ပဒေသေ-ပါးစောင်အရပ်၌၊ဝိစိတြသဏ္ဌာနံ-ဆန်းကြယ်သောသဏ္ဌာန်ရှိသော၊

× × × × × × ×

အပါဂံ။ ။အချို့စာ၌ “အင်္ဂံရာဂံ ကရောန္တိ”ဟုလည်း “အဝင်္ဂံ ကရောန္တိ”ဟုလည်း ပါဠိပျက်၏၊ “အပါဂေါ အင်္ဂီကောဋ္ဌီသု”ဟု (၂၆၁) အဘိဓာန် ရှိသောကြောင့် “အပါဂံ ကရောန္တိ” ဟု ရှိသောပါဠိသာ ကောင်းသည်၊ [“အပ+အင်္ဂ”ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ မျက်လုံး၏ အပြင်အထောင့် (မျက်ထောင့်)၊] မျက်လုံးတို့ကို မျက်ရေးကွင်းသော အခါ မျက်ထောင့်အရပ်၌ အောက်သို့ကျလာသော အရေးအကြောင်းငယ်ပြခြင်းကို “အပါဂံ ကရောန္တိ”ဟု ဆိုသည်။

ဝိသေသကံ-မှန်ကူပြောက်ကို၊ ဝါ-ထူးခြားသောအဓိဂုဏ်းအသားကို၊ ကရောန်-
န်၏၊ ဩလောကေန္တိတိ-ကား၊ ဝါတပါနံ-လေသောက်ပြူတင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ-
ဖွင့်၍၊ ဝိထိ°-လမ်းကို၊ ဩလောကေန်-ကြည့်ကြကုန်၏၊ သာလောကေ တိဋ္ဌန္တိ
တိ- ကား၊ ဒွါရံ-တံခါးမကြီးကို၊ ဝိဝရိတွာ-၍၊ ဥပမုကာယံ - ထက်ဝက်သော
ကိုယ်ကို၊ ဒဿေန္တိ ယော-ပြကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိ-ရပ်တည်ကြကုန်၏။

နစ္စန္တိ - ကား၊ နဋ္ဌသမဏ် - ကဆေးသည်တို့၏ သဘင်ကို၊ (ကပ္ပဲသဘင်ကို၊)
ကာရေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏၊ ဝေသိ° ဒုဋ္ဌာပေန္တိတိ-ကား၊ ဂဏိကံ-ပြည့်တန်ဆာမ
ကို၊ ဒုဋ္ဌာပေန်-(ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလုပ်၍ ထမြောက်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-ပဉ္စင်းခံပေး
ကြကုန်၏။[ဝုဋ္ဌာပေန္တိတိ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊-ယောဇနာ။]ပါနာဂါရံထပေန္တိတိ-
ကား၊သုရံ-သေရည်ကို၊ ဝိက္ကိဏန္တိ-ရောင်းချကြကုန်၏၊ သူနံ ထပေန္တိတိ-ကား၊
မံသံ— အသားကို၊ ဝိက္ကိဏန္တိ - ကုန်၏၊ [သူနာတု အဓိကောဋ္ဌနံ၊ အဘိဓာန်
(၅၂၁)အသားတို့ကို စင်းရာ ဖြတ်ရာတုံးကို "သူနာ" ဟု ခေါ်၏၊ ဤနေရာ၌
ကား ဌာနူပစာရအားဖြင့် ထိုတုံးပေါ်၌ တင်၍ဖြတ်ရသော အသားတိုင်အောင်
ယူပါ၊ ယောဇနာ၌"သူန သဒ္ဒါသည် မံသပရိယာယ်"ဟု ဆို၏၊] အာပဏန္တိ—
ကား၊ နာနာဘဏ္ဍာနံ- အမျိုးမျိုးသော ဘဏ္ဍာတို့၏၊ အနေကဝိဓံ - များသော
အပြားရှိသော၊အာပဏံ-ဆိုင်ကို၊ ပသာရေန္တိ-ဖြန့်ခင်းကြကုန်၏၊ဒါသံ ဥပ
ဋ္ဌာပေန္တိတိ-ကား၊ ဒါသံ-ကျွန်ယောကျ်ားကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ (အလှူခံ၍၊)
တေန-ထိုကျွန်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝေယျာဝစ္စံ - ဝေယျာဝစ္စကို၊
(အလုပ်ကြိုးငယ်ကို၊)ကာရေန္တိ- ပြုစေကြကုန်၏၊ ဒါသိအာဒီသုပိ- ကျွန်မိန်းမ
အစရှိသည်တို့ဥဒ္ဓလည်း၊ သေဝ နယော—တည်း။

ဟရိတက ပက္ကိကံ ပကိဏ္ဏန္တိတိ- ကား၊ ဟရိတကဆွေဝ - ဟင်းရွက်စိမ်းကို
၎င်း၊ ပက္ကဆွ-ဟင်းရွက် အကျက်ကို၎င်း၊ ပကိဏ္ဏန္တိ - ရောင်းကြကုန်၏၊ [ပပုဇ္ဇ
ကိဓာတ် + နာပစ္စည်း၊ ဝိက္ကိဏနနှင့် အနက်တူ၊ နာပစ္စည်းကြောင့် ရဿပြု၍

× × × × × × ×

ဝိသေသကံ။ ။"ဝိသေသကန္တိ ပတ္တလေခါဒိ(ဝဏ္ဏလေခါဒိ) ဝဏ္ဏဝိသေသံ"
ဟု ဝိမတိဋ္ဌဂဉ်း, " ဝိသေသကန္တိ ဝတ္ထဘဂ်ံ(ပတ္တဘဂ်ံ)"ဟု သာရတ္ထဋ္ဌဂဉ်း ဖွင့်၏၊
အချုပ်မှာ " ဝိသေသကောတု တိလကော " ဟူသော အဘိဓာန်(၃၀၀)နှင့် အညီ
မျက်နှာ၌ လှပအောင်ပြုအပ်သော ထူးခြားသော မှန်ကူပြောက် , မှန်ကူကွက်, အရေး
အကြောင်း, ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးကို "ဝိသေသက"ဟု ခေါ်သည်။

သာလောကေ တိဋ္ဌန္တိ။ ။"သာလောဋ္ဌက-အရောင် အလင်းနှင့်တကွဖြစ်သော
အရပ်၌"ဟု ပေး၊ တံခါးပေါက်မကြီးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ အရောင်အလင်းရ၏၊ ထို
အရပ်၌ ကိုယ်၏ ဘေးတဖက်ကို ဖေါ်၍ ရပ်နေကြသည် – ဟူလို။ [ယောဇနာ၌
"သာဋ္ဌလောက"အရ တံခါးကို ယူ၍ " သာလောကေ တိဋ္ဌန္တိတိ ဇေတ္တေ သံဝိဇ္ဇတိ အာ
ဋ္ဌလောကာ ဇေတ္တောတိ သာဋ္ဌလောကန္တိ ကတွာ ဒွါရံ ဂဟေတမ့်"ဟု ဖွင့်ဋ္ဌလေသည်။]

"ကိ"ဟု ဖြစ်ရသည်၊] ပကိဏ္ဏကာပဏံ- ရောပြွမ်းသော ဈေးဆိုင်ကို၊ ပသာရေ
ဇိ-ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤ အနက်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဝုတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ၊ [အစိမ်း
အကျက် ရောပြွမ်းနေသည်ကို "ပကိဏ္ဏက"ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] သမ္ဘနိလကာဒီ
ကထာ-သမ္ဘနိလက အစရှိသော ကထာကို၊ ကထိတာယေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသည်
သာ၊ [မဟာဝဂ္ဂ- သမ္ဘနိလကာဒိပဋိက္ခေပကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။]

ဘိက္ခုနိ၊ပေ၊ ကရောန္တိတိအာဒိသု - အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အယံ - ဤ
ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော - ပါဠိတော်မှ အလွတ် ဖြစ်သော
အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ဟိ-ချဲ့၊ ပဋ္ဌသု-ငါးဥုးကုန်သော၊သဟဓမ္မိကေသု-သီတင်း
သုံးဘော်တို့တွင်၊ ယောကောစိ - အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော သီတင်းသုံး
ဘော်သည်၊ ကာလံ—သေခြင်းကို၊ ကရောန္တော-ပြုခါနီးလသော်၊ မမ- တပည့်
တော်၏၊ အစ္ဆယေန-ကွယ်လွန်ရာ အခါ၌၊ မယ္ဟံ-တပည့်တော်၏၊ ပရိက္ခာရော-
ပရိက္ခရာသည်၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-ဥပဇ္ဈာယ်၏(ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ၊
ဣတိ-ဤသို့၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊(ဧဝံသတိ) ဝါ-ဤသို့ပြောသော်
၎င်း၊ အာစရိယဿ- ဆရာ၏ (ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံ
သတိ) ဝါ-သော်၎င်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ - အတူနေ တပည့်၏ (ဥစ္စာသည်)၊
ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊(ဧဝံသတိ) ဝါ-သော်၎င်း၊ အန္တေဝါသိကဿ-
အနီးနေတပည့်၏(ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊(ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊) (ဧဝံသတိ)ဝါ-
သော်၎င်း၊ မာတု-အမိ၏(ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊(ဧဝံသတိ)
ဝါ-သော်၎င်း၊ ပိတု- အဖ၏(ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံ
သတိ)ဝါ-သော်၎င်း၊ အညဿ - အခြားသော၊ (ဥပဇ္ဈာယ်စသည်မှ အခြား
သော၊)ယဿကဿစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏(ဥစ္စာသည်)၊
ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊(ဧဝံသတိ)ဝါ-သော်၎င်း၊ တေသံ- ထို ဥပဇ္ဈာယ်
စသူတို့၏(ဥစ္စာသည်၊) နဟောတိ-မဖြစ်၊ သံဃသော ဝ-သံဃာ၏ (ဥစ္စာသည်)
သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဋ္ဌန်ဒံ - ငါးဥုးကုန်သော၊ သဟဓမ္မိကာနံ - တို့၏၊
အစ္ဆယဒါနံ-သေလွန်ရာအခါ၌ ပေးခြင်းသည်၊ ဝါ-သေလွန်မှ ပေးခြင်းသည်၊
နရုဟတိ-မတက် ရောက်၊ ဝါ-အဆမမြောက်၊ ["သီတင်းသုံးဘော် ၅ ဥုးတို့က
သေမှပေးခြင်းသည် ပေးရာမရောက်"ဟူသော ၁စကားကို သတိပြုပါ။] ဂိဟိနံ-
လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ (အစ္ဆယဒါနံ)ပန-ကား၊ ရုဟတိ- ၏၊ ဝါ- ၏၊ ဟိ-ဆက်၊
ဘိက္ခု-သည်၊ ဘိက္ခုနိ ဝိဟာရေ- ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းတိုက်၌၊ ကာလံ- ကို၊
ကရောတိ- အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ပရိက္ခာရော-သည်၊ ဘိက္ခုနံ
ယေဝ-တို့၏(ဥစ္စာသည်)သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဘိက္ခုနိ-သည်၊ ဘိက္ခုဝိဟာရေ-
ရဟန်းတို့၏ကျောင်းတိုက်၌၊ ကာလံ-ကို၊ ကရောတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ တဿာ-
ထိုဘိက္ခုနီ၏၊ ပရိက္ခာရော—သည်၊ ဘိက္ခုနိနံယေဝ—သာ၊ ဟောတိ။

ပုရာဏမလ္လိတိ-ကား၊ ပုရာဏော-ရှေးအခါ၌၊ ဂိဟိကာလေ-လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်ရာအခါ၌၊ (ပုရာဏော၏သရုပ်ကို ဖေါ်သည်၊) မလ္လဂဟဿ-လက်ဝှေ့သမား၏၊ ဘရိယာ- မယားသည်၊ ("ဘိက္ခုနိသု ပမ္ဘဇိတာ ဟောတိ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊)ပုရိသဗျဉ္ဇနန္တိ-ကား၊ ပုရိသနိမိတ္တံ-ယောကျ်ား၏နိမိတ်သည်၊ ("ဆဒ္ဒိတံ-စွန့်ပစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ"ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဆိန္နံဝါ- ပြတ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု - ဖြစ်စေ၊ အစ္ဆိန္နံဝါ - မပြတ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ပဒ္ဒိစ္ဆန္နံဝါ-ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အပ္ပဒ္ဒိစ္ဆန္နံဝါ-ဖုံးမထားအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဧတသ္မိံ ဌာနေ- ဤအရပ်၌၊ ပုရိသဗျဉ္ဇနံ- ယောကျ်ား၏နိမိတ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဇုတိ - ဤသို့၊ စိတ္တံ - ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ သစေ ဥပနိဇ္ဈာယတိ- အကယ်၍ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုအံ့၊ (ဓဝံသတိ)၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ)။

ယံ - အကြင် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တုမှေယေဝ - အရှင်ဘုရားတို့သည်သာ၊ ပရိဘုဉ္ဇထ-သုံးဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတွာ- လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ- လှူအပ်ပြီ၊ (တံ-ထို ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည်၊) အတ္တနော-၏၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဒိန္နံနာမ-လှူအပ်ပြီ မည်၏၊ (မိမိသုံးဆောင်ဘို့အလို့ငှါ လှူအပ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် မည်၏၊) တံ-ထို ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အညဿ-အခြားသူအား၊ ဒဒတော-ပေးသောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အဂ္ဂံ-အဉုံးအဖျားကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ အသပ္ပါယံ-မလျောက်ပတ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ၊ ဓဝံသတိ) သမ္ဗဲ-အလုံးစုံကို၊ အပနေတုံ-ဖယ်ရှားခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ [ဖယ်ရှား၍ သူတပါးအား လှူကောင်း၏- ဟူလို၊] စိဝံရံ - သင်္ကန်းသည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဓဝံသတိ၊) ဧကာဟံဝါ-တရက်ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ဒ္ဝိဟံဝါ - နှစ်ရက်ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ-သုံးစွဲပြီး၍၊ ဒါတုံ-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ပတ္တာဒီသုပိ-သပိတ် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော- တည်း။

ဘိက္ခူနံ သန္တိကံ ဘိက္ခုနိဟိ ဘိက္ခူဟိ ပဒ္ဓိဂ္ဂါဟာပေတွာဘိ-ကား၊ဟိယျော-ယမန်နေ့၌၊ ပဒ္ဓိဂ္ဂဟေတွာ - အကပ်ံခဲပြီး၍၊ [အချို့စာ၌ "ပဒ္ဓိဂ္ဂါဟေတွာ-ကပ်စေ၍"ဟု ရှိ၏၊ အဓိပ္ပါယ်တူ၊]ထပိတမံသံ-ထားအပ်သောအသားကို၊ (ပရိဘုဉ္ဇိ

× × × × × × ×

အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထာယ။ ။ "တုမှေယေဝ ပရိဘုဉ္ဇထ" ဟု လျှောက်၍ လှူအပ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုဖြစ်စေ, သင်္ကန်းစသည်ကိုဖြစ်စေ, မိမိ အနည်းငယ် သုံးစွဲပြီးမှသာ သူတပါးအား တဆင့်စွန့်လှူကောင်းသည်ကို သတိပြုပါ၊ အထူးမလျှော့ခဲဘဲ လှူလျှင်ကား မိမိ မသုံးစွဲဘဲလည်း တဆင့် လှူကောင်း၏။

ဘိက္ခူနိဟိ ဘိက္ခူဟိ ပဒ္ဓိဂ္ဂါဟာပေတွာ။ ။ပါဠိတော် သိဟိုဠ်မူ၌ "ဘိက္ခုနိဟိ ဘိက္ခူဟိ ပဒ္ဓိဂ္ဂါဟာပေတွာ" ဟု ရှိ၏၊ ဆိုလိုရင်းကား.... ဘိက္ခုတို့ အကပ်ံခဲအပ်ပြီးသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည် ဘိက္ခုနိတို့အတွက် အကပ်မခံအပ်သေးသော ခဲဘွယ်

တမ္ဗံဌ်စပ်၊) အဇ္ဇ-ယနေ့၊ အညသ္မိ- ဘိက္ခု့တို့မှ အခြားသော၊ အနုပသမ္ပဇ္ဇေ-လူ သာမဏေသည်၊ အသဘိ-မရှိလသော်၊ ဘိက္ခ့ဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂ်ါဟာပေတွာ-တဖန် ယူစေ၍၊ ဝါ- ကပ်စေ၍၊ ဘိက္ခု့နီဟိ- တို့သည်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ဗံ-သုံးဆောင်နိုင်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဘိက္ခ့ဟိ- တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ- အကပ်ခံအပ်သော ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်သည်၊ ဘိက္ခု့နိနံ - တို့၏၊ အပဋိဂ္ဂဟိတကဋ္ဌာနေ- အကပ်မခံအပ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်၏အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏၊ ဘိက္ခု့နိနံ - တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ- အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ ဘိက္ခ့ဟသု-တို့၌၊ ဧသေဝနယော- ပင်တည်း။

အာသနံ သက်ာမေန္တိယော ကာလံ ဝိတိနာမေသုန္တိ-ကား၊ အညံ-အခြားသောဘိက္ခု့နိကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ-ထစေ၍၊ အညံ-အခြားသောဘိက္ခု့နိကို၊ နိသီဒါပေန္တိယော-ထိုင်စေကြရကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) ဘောဇနကာလံ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ အတိက္ကာမေသုံ-လွန်စေကြကုန်ပြီ၊ အဋ္ဌန္နံ ဘိက္ခု့နိနံ ယထာဝုဍ္ဎန္တိ ဏ္ဍေ-ဋ္ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတမ္ဗော)၊ ပုရေ - ရှေ့၌၊ အဋ္ဌသု - ရှစ်ပါးကုန်သော

× × × × × × ×

ဘောဇဉ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခု့တို့၏သန္ဓိမိကို ဘိက္ခု့နီတို့သုံးဆောင်နိုင်သည်၊ ထိုသို့သုံးဆောင်ရာဝယ် ကပ်မည့် လူသာမဏေမရှိလျှင် ဘိက္ခု့တို့ကိုပင် “ကပ်စမ်းပါ” ဟုလျှောဒ်၍ အကပ်ခံပြီးလျှင် ဘိက္ခု့နီတို့သုံးဆောင်ကောင်းသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ထို့ကြောင့် “ဘိက္ခု့နီဟိ ဘိက္ခ့ဟိ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာ” ဟု ရှိသော သိ-မူအတိုင်းသာ ကောင်း၏။

ကာရိတ်ကံ ဓာတ်ကတ္တား။ ။ဘိက္ခု့နီဟိသည် ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာဋ္ဌ တွာပစ္စည်းနှင့် ပရိဘုဉ္ဇိတုံဝယ် တုံပစ္စည်းတို့၏ ကတ္တားတည်း၊ ဘိက္ခ့ဟိကား “ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာ”ဋ္ဌ ဏာပေပစ္စည်းဝယ် စပ်ခိုက် ကာရိတ်ကံ, ဂဟဓာတ်ဝယ် စပ်ခိုက် ဓာတ်ကတ္တားတည်း၊ အဋ္ဌကထာဋ္ဌ ဘိက္ခု့နီဟိကို (ပါဠိတော်အတိုင်း ရှေ့က မထားဘဲ) နေရာလွဲ၍ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ဗံဋ္ဌစပ်ဘို့ရန် နိုးနိုးကပ်ကပ်ထားသည်၊ ဘိက္ခ့ဟိကိုကား ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာဋ္ဌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စပ်စေရမည်၊ ပါဠိတော်ဋ္ဌမူ အဋ္ဌကထာနီသယကြည့်၍ “ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ”ဟု ပေးပါ။

အာသနံ သက်ာမေန္တိယော။ ။စာအုပ်တို့ဋ္ဌ ပါဋ္ဌအမျိုးမျိုး ရှိနေ၏၊ “သံကသာယန္တိယော”ဟု သံကသေဓာတ်, တနည်း သံပုဗ္ဗ ကသေဓာတ်ဖြင့်လည်း ရှိ၏၊ ထိုဓာတ်များကား “နေခြင်း”အနက်ဟောတည်း၊ ဤနေရာဋ္ဌ “အာသနံ-နေရာကို၊ သံကသာယန္တိယော-နေကုန်စဉ်”ဟု အနက်မဖြစ်နိုင်၊ သက်ာယန္တိယောပါဋ္ဌလည်း အနက်မရ၊ ထို့ကြောင့် “ သက်ာမေန္တိယော ”ဟု ရှိသင့်မည်ထင်သည်၊ “အာသနံ – နေရာကို၊ သက်ာမေန္တိယော-ပြောင်းရွှေ့စေရကုန်သည်၊ ဟုတွာ– ၍၊ ဝါ– ကြောင့်၊ ကာလံ–ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ ဝိတိနာမေသုံ-လွန်စေကြကုန်ပြီ” ဟု ပါဠိတော်ဋ္ဌ ပေးပါ၊ အညံ ဝုဋ္ဌပေတွာ အညံ နိသီဒါပေန္တိယောကဲ့သား ပြောင်းရွှေ့စေပုံကိုပြသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ ကာလံကို “ဘောဇနကာလံ”ဟုဂုဏ်း, ဝိ+အတိပုဗ္ဗ, နမုဓာတ်, ကာရိတ် ဏာပစ္စည်းကို “အတိက္ကာမေသုံ” ဟုဂုဏ်း ဖွင့်သည်။

ဘိက္ခုနိတို့သည်၊ နိသိန္နာသု - ထိုင်ပြီးကုန်လသော်၊ တာသံ - ထို ရှစ်ပါးသော ဘိက္ခုနိတို့၏၊ အဇ္ဈနေ့ရိမာ-အတွင်း၌ဖြစ်သော၊ (ရှစ်ပါးအတွင်း ထိုင်ရလေ့ အောင် ဝါရှိသော၊) အညာ- အခြားသော ဘိက္ခုနိသည်၊ သစေ အာဂန္ဆတိ- အကယ်၍ လာအုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာ-ထို ဘိက္ခုနိသည်၊ အတ္တနော-မိမိအော်၊ နဝကံ - ငယ်သော ဘိက္ခုနိကို၊ ဥဋ္ဌာပေတွာ - ထစေ၍၊ နိသီဒိတုံ - ထိုင်ခြင်းငှါ၊ လဘတိ-ရ၏၊ ပန-ကား၊ ယာ- အကြင် ဘိက္ခုနိသည်၊ အဋ္ဌဟိပိ- ရှစ်ပါးသော ဘိက္ခုနိတို့အောက်လည်း၊ နဝကတရာ - သာ၍ ငယ်၏၊ သာ- ထို ဘိက္ခုနိသည်၊ သဋ္ဌိဝဿာ - ဝါခြောက်ဆယ် ရှိသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦး၊ (ဧဝံသတိပိ- သော်လည်း၊) အာဂတပဋိပါဋိယာဝ- ရောက်လာသော ဘိက္ခုနိတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ နိသီဒိတုံ-ငှါ၊ လဘတိ- ၏။

အညတ္ထ သမ္ဘတ္ထ ယထာဂုဗုံ နပဋိဗာဟိတမ္ဘန္တိ - ကား၊ (အချို့စာအုပ်၌ "သမ္ဘတ္ထ" ပုဒ်မပါ၊) ဘတ္တဂ္ဂံ - ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ ထပေတွာ - ချန်ထား၍၊ အညသ္မိံ - အခြားသော၊ စတုပစ္စယ ဘာဇနီယဋ္ဌာနေ - ပစ္စည်းလေးပါးကို ဝေဘန်အပ်ရာအရပ်၌၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အာဂတာ-ရောဝံလာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂုဗုံ-သတင်းကြီးကို၊ ပဋိဗာဟိတွာ-တားမြစ်၍၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခု ကိုမျှ၊ နဂဟေတမ္ဗံ-မယူထိုက်၊ ယထာဂုမုမေဝ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်သာ၊ (ဂဟေ တုံ - ယူခြင်းငှါ၊) ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ ပဝါရဏာကထာ - ကို၊ ကထိတာယေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဧတ္ထိယုတ္တန္တိ အာဒီဟိ-အစရှိသောစကားရပ်တို့ဖြင့်၊ သမ္ဘ ယာနာနိ-အလုံးစုံသော ယာဉ်တို့ကို၊ အနုညာတာနိ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ (ဂိလာနအား ခွင့်ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊) ပါဠိကိ္ခန္တိ-ကား၊ ပဠုပေါဋ္ဌလိကံ-အဝတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော သန်လျင်းကို၊ (အနုဇာနာမိဟု ပါဠိတော်၌စပ်)။

ဒုတေန-တပန်ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒါ- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း သည်၊ ဒဿနံ - ဆယ်ပါးကုန်သော၊ အန္တရာယာနံ - အန္တရာယ်တို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသောအန္တရာယ်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဂမ္မ ဝါစာ ပရိယောသာနေ-ကမ္မဝါစာ၏အဆုံး၌၊ သာ ဘိက္ခုနီ-ထို ဘိက္ခုနိသည်၊ ဘိက္ခုနုပဿယေ-၌၊ ဌိတာဝါ-ရပ်နေသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ နိပန္နာ ဝါ- လျောင်းနေသည်မူလည်း၊ ဟောတု- စေ၊ ဇာဂရာဝါ-နိုးကြားနေသည်မူ လည်း၊ ဟောတု- စေ၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ သြက္ကန္တာဝါ-သက်ရောက်နေ သည်မူလည်း၊ ဟောတု - စေ၊ ဥပသမ္ပန္နာဝ - မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနိအဖြစ်သို့ ရောက်သည်သာ၊ (ဘိက္ခုနိဖြစ်သည်သာ၊) ဟောတိ၊ တာဝဒေဝ-ထိုကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးရာခဏ၌ပင်၊ ဆာယာဒီနိ-အရိပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အာဂတာယ-ရောက် လာသော၊ ဒုတဘိက္ခုနိယာ- တမန်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနိအား၊ အာစိက္ခိတမ္ဘာနိ- ပြောပြထိုက်ကုန်၏၊ (ပြောလိုက်ရမည်)။

ဥဒေါသိတောတိ - ကား၊ ဘဏ္ဍာသာလာ - ဘဏ္ဍာဂါထားရာ ကျောင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ (“ဒိန္နာ - လျှအပ်သည်၊ ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) နသမ္မတိတိ-ကား၊ နပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ [သမုဓာတ်ကို ပဟောတိအနက်ဟောဟု ဆိုဟန်တူသည်၊]ဥပဿယန္တိ-ကား၊ ဃရံ-အိမ်ကို၊ ဝါ-ကျောင်းကို၊(“အနုဇာနာမိ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) နဝကမ္မန္တိ- ကား၊ သံဃသ- ဘိက္ခုနိသံဃာ၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခုနိယာ-အား၊ နဝကမ္မမ်ိ- အသစ်အသစ် ပြုအပ်သောအမှုကိုလည်း၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်။

တဿာ ပဗ္ဗဇိတာယာတိ- ကား၊ တဿာ - ထိုမိန်းမ၏၊ ပဗ္ဗဇိတကာလေ-ရဟန်းပြုပြီးရာအခါ၌၊ (“ဂင်္ဂာ- ကိုယ်ဝန်သည်၊ ဝါ- သားငယ်သည်၊ ဝုဋ္ဌာသိ - ထပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) [အချို့စာ၌ “ တဿာ ပဗ္ဗဇိတေ ” ဟု ရှိ၏၊ တဿာ-၏၊“ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟန်းပြုပြီးရာအခါ၌”ဟု အနက်ပေးနိုင်သောကြောင့် “အဖွင့်နှင့်လျော်သည် ”ဟု ထင်သည်၊] ယာဝ ၊ပေ၊ ပါပုဏာတီတိ - ဟူသော ပါဠိ၏၊ (အတ္ထော ၌စပ်၊) ယာဝ - အကြင်မျှလောက်၊ ခါဒိတုံ - ခဲခြင်းငှါငင်း၊ ဘုဉ်္ဇိတုံ-စားခြင်းငှါငင်း၊ နဟာယိတုဉ္စ- ရေချိုးခြင်းငှါငင်း၊ မက္ကိတုဉ္စ-တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါငင်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ-သဘောအားဖြင့်၊ သက္ကောတိ-စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိအတ္ထော-ဤအနက်သည်၊ (ဟောတိ)။

ထပေတွာ သာဂါရိကန္တိ - ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ (ဒဿေတိ ၌စပ်၊) သဟဂါရိသေယျမတ္တံ-တကျောင်းတည်း၌ အတူတကွအိပ်ခြင်းမျှကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညဿိ - အခြားသော၊ ပုရိသေ - ယောကျ်ားဌ၌၊ (ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ) ယထာ - ကျင့်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒုတိယိကာယ-နှစ်ယောက်မြောက် အဖေါ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ တဿိ ဒါရကေ- ထိုကလေး၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ- ကျင့်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏၊ [အတူတကွတော့အိပ်ကောင်းသည်၊ အခြားကိစ္စများ၌ကား အခြားယောကျ်ားများအပေါ် ကျင့်သလို ကျင့်ရမည်-ဟူလို။] မာတာပန-မယ်တော် ဘိက္ခုနိသည်ကား၊ နဟာပေတုံ- ရေချိုးပေးခြင်းငှါငင်း၊ ပါယေတုံ- နို့တိုက်ခြင်းငှါငင်း၊ ဘောဇေတုံ- စားစေခြင်းငှါငင်း၊ ဝါ- ကျွေးခြင်းငှါငင်း၊ မဏ္ဍေတုံ-တန်ဆာဆင်ပေးခြင်းငှါငင်း၊ ဥရေ-ရင်၌၊ ကတ္ဝာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ သယိတုဉ္စ- အိပ်ခြင်းငှါငင်း၊ လဘတိ- ရ၏။ [သယိတုံနေရာဝယ် “သာယိတုံ-အိပ်စေခြင်းငှါငင်း၊ ဝါ- သိပ်ခြင်းငှါငင်း”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

× × × × × × ×

နဝကမ်မံ။ ။နဝကမ္မန္တိ နဝကမ်ံ ကတ္ဝာ ဇေတ္တကာနိ ဝဿာနိ ဝသတူတိ အပလောကေတွာ သံဃိကဘူမိဒါနံ၊- သာရတ္ထ၊ ဆိုလိုရင်းကား- ဥပဿယမလေ့သောကြောင့် ဘိက္ခုနီတို့၏ သံဃိကမြေ၌ နဝကမ္မကိုပြု၍ (အသစ်ကျောင်းဆောက်ပြီးလျှင်)၊ နှစ်အတော်ကြာကြာနေဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းတည်း။

ယဒေဝ သာ ဝိဇ္ဇာနာတိ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊(ဒဿေတိ-ဦးစွပ်၊)ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ ဝိဇ္ဇာနာ-လူထွက်ပြီ၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ရုစိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ခန္ဓိယာ-နှစ်သက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဩဒါတနိဝတ္ထာ-အဝတ်ဖြူကို ဝတ်ပြီ၊ [ဩဒါတာနိ-ဖြူကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့ကို၊ နိဝတ္ထာ-ဝတ်ပြီ၊ ဤသို့လည်း ပါဠိရှိ၏၊] တသ္မာ ယေဝ-ထို့ကြောင့်သာ၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ အဘိက္ခုနိ-ဘိက္ခုနီ မဟုတ်တော့၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန-သိက္ခာကို ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်၊(အဘိက္ခုနိ-ဘိက္ခုနီ မဟုတ်သည်ကား၊) န-မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏၊ သာ-ထိုလူထွက်သော ဘိက္ခုနီသည်၊ ပုန-တဖန်၊ ဥပသမ္ပဒံ-ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ နလဘတိ-မရတော့။

သာ အာဂတာ နု ဥပသမ္ပာဒေတမ္ပဘတိ-ကား၊ ကေဝလံ-ပမ္ဘင္ဇာ မဖက်, သက်သက်၊ နု ဥပသမ္ပာဒေတမ္ပဘ-မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်ရုံသည်သာ၊ နု-မဟုတ်သေး၊ ပမ္ဘင္ဇာမိ-ရှင့် အဖြစ်ကိုလည်း၊ နလဘတိ-မရ၊ ပန-ကား၊ ဩဒါတာနိ-အဝတ်ဖြူတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (ဝတ်၍)၊ ဝိဇ္ဇာနာ-လူထွက်သော ဘိက္ခုနီသည်၊ ပမ္ဘင္ဇာမတ္တံ-ရှင်သာမဏေအဖြစ်မျှကို၊ လဘတိ-ရသေး၏။ [တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သူသည် ဗုဒ္ဓသာသနာကို ငဲ့ကွက်မှု မရှိတော့၊ လူဝတ်-ဝတ်သူကား ဗုဒ္ဓသာသနာကို ငဲ့ကွက်မှုရှိသေး၏၊ ထို့ကြောင့် သာမဏေ ဖြစ်နိုင်သေးသည်။]

× × × × × × ×

ယဒေဝ သာ ဝိဇ္ဇာနာ။ ။ ယဒေဝ (ယံ+ဧဝ) ဝယ် ယံ၌ ပဌမာသိ ဝိဘတ်ကို "ဟိတ်အနက်ဟော" ဟုသိစေလို၍ "ယသ္မာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ တဒေဝ၌ တံလည်းနည်းတူ၊ (တနည်း) "ယဒေဝ" ဟူသော နိပါတ်ပုဒ်အပေါင်းသည်ပင် "ယသ္မာ အနက်ဟော" ဟု ကြံပါ၊ တဒေဝ၌လည်းနည်းတူ၊ ဝိဇ္ဇာနာကို "အတ္တနော၊ပေ၊နိဝတ္ထာ" ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်၊ " ဩဒါတနိဝတ္ထာ " ဟု အချို့စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ " ဩဒါတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊ ယေဇနာ၌ကား "ဩဒါတာနိ – ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-တို့ကို၊ ဝသိတာန် – ဝတ်အပ်ကုန်ပြီ " ဟု တမျိုးရှိလေသည်၊ အဓိပ္ပါယ်တူပင်တည်း၊ ဆိုလိုရင်းမှာ.... ဘိက္ခုနီတို့သည် လူဝတ်လဲခြင်းကြောင့် ဘိက္ခုနီမဟုတ်တော့၊ လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်သွားလေပြီ၊ သိက္ခာချခြင်းကြောင့်ကား ဘိက္ခုနီအဖြစ်မှ မရွှေ့လျောသေး၊ သိက္ခာချ၍လည်း မဖြစ်–ဟူလို။

ပမ္ဘင္ဇာမိ နု လဘတိ။ ။ဤသူမကား လူ့အဝတ်ကို ဝတ်သူမဟုတ်,တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သူတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရှင်သာမဏေမျှ ဖြစ်ခွင့်မရတော့၊ ပမ္ဘင္ဇာမိ နုလဘတိတိ တိတ္ထာယတနသင်္ကန္တာယ အဘဗ္ဗဘာဝူပဂမနတော နု လဘတိ၊ – သာရတ္ထ၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သည့်အတွက် အဘဗ္ဗဖြစ်သွားသောကြောင့် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ကိုမျှ မရတော့၊– ဟူလို၊ ["ဩဒါတာနိ ဂဟေတွာ"၌ ဩဒါတအရ တကယ်ဖြူသော အဝတ်ကိုမှ "ဩဒါတ" ဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ဖန်ရည်မဆိုးအပ်သောကြောင့် လူဝတ်ကြောင် အဝတ်ဟူသမျှကို "ဩဒါတ" ဟု ဆိုလိုသည်။]

အဘိဝါဒနန္တိ အာဒိသု - အစရှိသော ပါဠိုရပ်တို့၌၊ ပုရိသာ - ဟို့သည်၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ သမ္မာဟန္နာ- ဆုပ်နယ်ကြကုန်လျက်၊ ဝန္ဒန္တိ-ရှိခိုးကြကုန်၏၊ ဧကသေ-ဆံတို့ကို၊ ဆိန္ဒန္တိ - ဖြတ်ပေးကြကုန်၏၊ နခေ - လက်သည်း ခြေသည်းတို့ကို၊ ဆိန္ဒန္တိ—ကုန်၏၊ ဝဏ်ပဋိကမ်ံ-အနာကို ဆေးကုမှုကို၊ ကရောန္တိ- ပြုပေးကြကုန်၏၊ တံသမ္ဖံ - ထို အလုံးစုံသော အဘိဝါဒနစသော အမှုကို၊ ကုက္ကုစ္စာယန္နာ-ကုက္ကုစ္စကိုပြုကုန်လျက်၊ နသာဒယန္တိ-မသာယာကြကုန်၊ ဣတိအတ္ထော-ဤကားအနက်၊ တတြ-ထို အဘိဝါဒနစသောအမှုတို့၌၊(အဝသုတာ ဟောန္တိ၊ သာရတ္တာတို့၌စပ်၊) [ယောဇနာ၌ကား "တတြာတိ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ နသာဒယန္တိ တိ ပဒေ"ဟု စွဲလေသည်။] ဧကေ- အချို့ကုန်သော၊ အာစရိယာ - ဆရာတို့သည်၊ (ဝဒန္တိ ၌စပ်၊) ကေတော ဝါ— တဖက်၌သော်၎င်း၊ ဥဘတော ဝါ - နှစ်ဖက်၌သော်၎င်း၊ အဝသုတာ- ဆန္ဒရာဂသည် စိုစွတ်အပ်ကုန်သည်၊ သာရတ္တာ-လွန်စွာ တပ်မက်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ - ကုန်အံ့၊) ဧဝံ သတိ၊)ယထာ ဝတ္ထုကမေဝ-အကြင် အကြင် ဝတ္ထုအတိုင်းသာလျှင်၊ (ဟောတိ)၊ ["ဘိက္ခုနိ ပါရာဇိကဉ်လာသော ဝတ္ထုအတိုင်း အပြစ်ရှိသည်"ဟုလို။]

ဧကေ—ကုန်သော၊ အာစရိယာ—တို့သည်၊ ဧတ္ထ-၌ အဘိဝါဒန စသည်ကို သာယာရာ၌၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏၊ ဧဝံ-သို့၊ အာစရိယဝါဒံ-အာစရိယဝါဒကို၊ ဒဿေတွာ-ပြပြီး၍၊ ဣဒံ-၌အဘိဝါဒန စသည်ကို သာယာခြင်းအစရှိသည်ကို၊ ဩဒိသ-အသီးအခြား ညွှန်ပြ၍၊ အနုညာတံ—ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊(ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိ—သို့၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ပမာဏံ - နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ပမာဏတည်း၊ ဝါ-လိုရင်းတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သာဒိတုန္တိ - တုံဟူသော၊ ဝစနေနေဝ-စကားတော်ကြောင့်ပင်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်၊(ဟောတိ)။

ပလ္လင်္ကေန နိသီဒန္တိ တိ- ကား၊ ပလ္လင်္ကံ - ထက်ဝယ် တင်ပလ္လင်ကို၊ အာဘုဇိတွာ - ဖွဲ့ခွေ၍၊ နိသီဒန္တီ - ထိုင်ကြကုန်၏၊ [ဆင်းတုတော်များ တင်ပလ္လင်ခွေမျိုးမဟုတ်၊ မြန်မာများ တင်ပလ္လင်ခွေသကဲ့သို့ ခွေ၍ထိုင်ခြင်းကို"ပလ္လင်္ကေန နိသီဒန္တိ"ဟု ဤနေရာ၌ ယူပါ၊ ထိုသို့ ခွေ၍ထိုင်သောအခါ ခြေဖနောင့်သည် ပေါင်

× × × × × × ×

ဣဒံ၊ပေ၊ဝဋ္ဋတိ။ ။ဣဒံ ဩဒိသ အနုညာတံ ဝဋ္ဋတိတိ ဧကေတော ဝါ ဥဘတော ဝါ အဝသဝေ သတိပိ (ကိလေသာမိုဃ်းရေဖြင့် စိုစွတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသော်လည်း) ဩဒိသ အနုညာတတ္တာ ဝဋ္ဋတိ၊-သာရတ္ထ၊ ခြေကိုကိုင်၍ ရှိခိုးမှုစသည်ကိုပြုရာ၌"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သာဒိတုံ" ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောကြောင့် ဧကေတော အဝသုတ, ဥဘတော အဝသုတဖြစ်စေကာမူ အပ်ပါသည်-ဟုလို။

ရင်းနှင့် ထိနေသောကြောင့် ထိုဖနောင့်အတွေ့ကို သာယာကြသည်၊]အမှုပလွှက်နှိ- ကား၊ ဧကံ-ဘဖက်သော၊ ပါဒံ- ခြေကို၊ အာဘုဇိတ္ထာ-၍၊ ကတပလွှက်ံ-ပြုအပ်သော တဝက်တင်ပလွှင်ကို၊ ("အနုဇာနာမိ" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊)[ယခု အခါ ဒူးတုပ်၍ ထိုင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ ခြေတဖက်ကို တင်ပလွှင်ခွေ သကဲ့သို့ ထိုင်၍ အခြားခြေတဘက်က ဒူးတုပ်သကဲ့သို့ ထိုင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ နှစ်ဘက်စလုံး ဒူးတုပ်၍ ထိုင်ခြင်းမျိုးကား အမှုပလွှက်(တဝက်က တင်ပလွှင်ခွေခြင်း)ဟူသောစကားနှင့် မလျော်ပါ၊ ရှေးမိုပုဂ္ဂိုလ်များကို စုံစမ်းကြပါလေ။]

ဟေဋ္ဌာ ဝိဝဋေ ဥပရိပဋိဆ္ဆန္နေတိ ထွေ-၌၊(ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ၊) [အချို့စာ၌ "ဟေဋ္ဌာဝိဝဋေ ဥပရိဆန္နေ" ဟုလည်း ရှိ၏၊) ကူပေါ- ကျင်ကြီးတွင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ခတောာ-တူးအပ်ပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ပန-ထိုသို့ပင် တူးအပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ ဥပရိ-တွင်း၏ အထက်၌၊ ပဒရမတ္တမေဝ- ပျဉ်ချပ်မျှသည်သာ၊ (ဟောတိ- ရှိအံ့၊) သမ္ဗဒိသာသု—အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ပညာယတိ·ထင်ရှားအံ့၊ (ပဒရမတ္တမေဝကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ဧဝရူပေဝိ - ဤသို့သဘောရှိသော ကုဋိတွင်း၌လည်း၊ (ဝစ္ဆံ-ကျင်ကြီးကို၊ ကာတုံ-ဌ၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ကုက္ကုသမတ္တိကန္တိ - ကား၊ ကုက္ကာကဿ ဝေ-ဆန်ကျိုး, ဆန်ကွဲကိုဂုဏ်း၊ မတ္တိကဿ-မြေညက်ကိုဂုဏ်း၊ ("အနုဇာနာမိ" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) [စာအုပ်တို့၌ "ကုက္ကုသံ မတ္တိကန္တိ"ဟု ရှိ၏၊ ဒွန်ပုဒ်ဖြစ်ကြောင်းကို သိစေလိုလျှင် "ကုက္ကာကဿ ဝေ မတ္တိကဿ"ဟု ဖွင့်သောကြောင့်၊ "ကုက္ကုသမတ္တိကန္တိ" ဟု ရှိသောဒွန်ပုဒ်သာ မူရင်းဖြစ်ဟန်တူသည်၊]ထွေ-၌ ဘိက္ခုနိက္ခန္တိကဒ်၊ သေသံ - ကြွင်းသော အစိအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ—သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

× × × × × × ×

ဥပရိပဒရမတ္တမေဝ။ ။ အောက်၌ ကျင်ကြီးတွင်း တူး၍ ထား၏၊ တွင်း၏ အပေါ်ဌာန်းကား တတောင်, နှစ်တောင်စသည်မြင့်မှ ပျဉ်ချပ်အခင်းသာ ရှိ၏၊ တွင်းနှင့် ပျဉ်ချပ်အခင်း၏ အကြားဌာန အကာမရှိသောကြောင့် ဟင်းလင်းအပြင် ဖြစ်၍နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ပဒရမတ္တမေဝကို "သမ္ဗဒိသာသု ပညာယတိ" ဟု ဆိုသည်၊ ဘိက္ခုနိတို့ထိုင်၍ ကျင်ကြီးစွန့်သော နေရာ၌ကား "ဥပရိ ပဋိဆ္ဆန္နေ" နှင့်အညီ အကာအရံ ရှိရပေလိမ့်မည်၊ "ဤကဲ့သို့သော ဝစ္ဆကုဋိဌာန်လည်း ဟေဋ္ဌာဝိဝဋေ(အောက်၌ ဟင်းလင်းအပြင်)ဖြစ်သောကြောင့်(ကိုယ်ဝန်ကို စွန့်ချမှု စသော မတော်မလျော်အမှုကို မပြုနိုင်ရကား)ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်းငှါ အပ်ပါ၏" ဟူလို။

ဘိက္ခုနိက္ခန္တိက ဝဏ္ဏနာ—သည်၊
နိဋ္ဌိတာ—ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌာသတိကက္ခန္ဓက

ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက သိက္ခာပဒကထာ

ပဋ္ဌာသတိကက္ခန္ဓကေ-ကဋ္ဌ၊(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)စတ္တာရိ၊ပေ၊ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကသိက္ခာပဒါနိတိ ဧဝမာဒိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ ကေသိက္ခာပဒမို့-တပါးသော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း၊ အပရိစ္ဆိတ္တာ- မစွန့်မူ၍၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံ သော သိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ ဝါ- တို့ကို၊ သဂ်ဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ-သိမ်းယူထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ၊[အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ-ချီမြှောံထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။] ပရိယာယေန - ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝါ- အလှည့်အကြိမ်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣဒံ ဝေါ သမဏာနန္တိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ သမဏာနံ-ရဟန်းတော်တို့အား၊(“ကပ္ပတိ-အပ်၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဝေါကာရော—ဝေါအက္ခရာသည်၊ ပဒပူရဏမတ္တော-ပုဒ်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းမျှ၌၊ ပဝတ္တော- သော၊ နိပါတော- တည်း၊(ထည့်)။

× × × × × × ×

သဂ်ဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ။ ။စာအုပ်တို့၌“သဂ်ဟေတဗ္ဗ”ဟုချည်း ရှိကြ၏၊ သာရတ္ထဋီကာ၌ “တေနေဝ ကေ သိက္ခာပဒမို့ အပရိစ္ဆိတ္တာ သဗ္ဗေသံ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ထပေတ္ဝာ အဝသေသာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိတိ အာဒိ မာဟံသု”ဟု ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ ” ဟု ရှိလျှင် ဋီကာနှင့် ညီမည်၊ “သိက္ခာပုဒ်အားလုံးကိုပင် မပယ်စွန့်ဘဲ ကျင့်သောအားဖြင့် ချီမြှောံထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ” ဟူလို။

ပရိယာယေန ။ ။ ပါရာဇိကကို ချန်၍ ကျန် သိက္ခာပုဒ်များသည် ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက၊ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသ်ကို ချန်၍ ကျန်သိက္ခာပုဒ်များသည် ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက၊ ဤသို့ တလွှဲ့စီအားဖြင့် ဆိုအပ်သည်ကို “ပရိယာယေန”ဟု ဆိုသည်၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက သိက္ခာပုဒ်တို့ကို မပယ်နှုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သာရတ္ထဋီကာ၌ အကျယ်ပြထား၏၊ အရှင် အာနန္ဒာကိုယ်တိုင်ကလည်း ပယ်နှုတ်ခြင်းကို အလိုရှိဟန်မတူ၊ ထိုသို့ အလိုမရှိသောကြောင့်ပင် “အဘယ်သိက္ခာပုဒ်များသည် ခုဒ္ဒက, အဘယ် သိက္ခာပုဒ်များသည် အနုခုဒ္ဒက မည်ပါသနည်း”ဟု လျှောက်ဘို့ရန် သတိမထားမိခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

နှုတ်လိုလျှင် နှုတ်ရစ်။ ။ဘုရားရှင်သည်လည်း“နှုတ်ရစ်ကြ”ဟု အမိန့်ပေးသော အားဖြင့် မိန့်တော်မမူ၊ “အာကင်္ခမာနော သံဃော သမူဟနေယျ-သံဃာက ပယ်နှုတ်လိုလျှင် ပယ်နှုတ်နိုင်၏”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည့် အနေအားဖြင့်သာ မိန့်တော်မူသည်၊ ထို အမိန့်တော်အရ သံဃာက ဘုရားပညတ်တော်ကို ပယ်နှုတ်လိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ, ထို ဆန္ဒသည်ပင် သဘာဝမကျတော့၊ အမှန်အားဖြင့် မိဘ၏ “လုပ်သင့်, မလုပ်သင့်” စကားကို အပြည့်အစုံ နားထောင်မှသာ “သားကောင်း, သမီးကောင်း” ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အပြည့်အစုံကျင့်ကသာ “သာဝကကောင်း”ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ရူမကာလိကန္တိ(ပဒဿ)-ဟူသော ဤပါဠိ၏၊ (အတ္ထော ဒ္ဒစပ်၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ—ရဟန်းဂေါတမ၏၊ ပရိနိဗ္ဗာန စိတကရူမော-ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အရပ်၌ ထင်းပုံ၏ မီးခိုးသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ တာဝကာလံ-ထိုမျှလောက်သော ကာလတိုင်ရုံသာ၊ ("သမဏေန ဂေါတမေန-သည်၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ-ပညတ်အပ်ပြီ"ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အနက်။

ဣဒဒ္ဒိ၊ပေ၊ ဒုဋ္ဌုကတန္တိ ဏဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ တယာဒုဋ္ဌုကတန္တိ-ဟူ၍၊ ကေဝလံ-အာပတ်မဖက် သက်သက်၊ ဂရဟန္တေဟိ-ကဲ့ရဲ့လိုကုန်သော၊ ထေရေဟိ-ထေရ်တို့သည်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ အာပတ္တိ-ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ န ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သည် မဟုတ်၊ (ဒုက္ကဋအရ ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည် မဟုတ်၊) ဟိ-မှန်၊ တေ-ထိုထေရ်တို့သည်၊ အာပတ္တာနာပတ္တိ-အာပတ် အနာပတ်ကို၊ န ဇာနန္တိ-မသိကုန်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ စ-သည်သာမကသေး၊ ဏဒါနေဝ-ယခုအခါ၌ပင်၊ သံယော အပညတ္တံ န ပညပေတိ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္နဿ တိတိ-တိ ဟူသော၊ ဧတံ-ကို၊ အနုဿာဝိတံ-ကြားသိစေအပ်ပြီ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ ဒေသေဟိ တံ ဒုက္ကဋန္တိ ဣဒဒ္ဒိ-ဌံဟူသော ဤစကားကိုလည်း၊ (ပိဖြင့် "သံယော အပညတ္တံ န ပညပေတိ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္နဿတိ"ဟူသော ရှေစကားကို ပေါင်း၊) အာမဘန္တေ, ဒုဋ္ဌုမယာကတန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ တံ- ထိုအမှုကို၊ ဒုက္ကဋံတိ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပါပြီဟူ၍၊ ပဋိဇာနာဟိ-ဝန်ခံလော၊ ဣဒံ-ဤဝန်ခံခြင်းကို၊ သန္ဓာယ- ၍၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ အာပတ္တိဒေသနံ - အာပတ်ကို ဒေသနာပြောခြင်းကို၊ (သန္ဓာယ-၍၊) န(ဝုတ္တံ)-ဆိုအပ်သည်မဟုတ်၊ [အဋ္ဌ.စာအုပ်တို့၌ "တံ အာဝုသော ဒုက္ကဋံ" ဟု အာဝုသော ပါခြင်းကား မကောင်း၊ ပါဠိတော်၌ မရှိ၊ ဒေသေဟိကို "အာမဘန္တေ၊ပေ၊ပဋိဇာနာဟိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ တံ ဒုက္ကဋံကား ပါဠိတော်အတိုင်းပင်တည်း။]

× × × × × × ×

ရူမကာလိကံ။ ။ရူမကို "ပရိနိဗ္ဗာနစိတကရူမ"ဟု ဖွင့်၏၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာအရပ်၌ မီးသင့်ဟိသောအခါ ထင်းပုံ၏ မီးခိုးတည်း၊ ရူမသဿ - ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာအရပ်၌ဖြစ်သော ထင်းပုံ၏ မီးခိုး၏၊ ကာလော - ထင်ရှားရှိရာအခါတည်း၊ ရူမကာလော - ခါ၊ ရူမကာလော+ယသ+အတ္ထိတိ ရူမကာလိကံ(သိက္ခာပဒံ)၊ မီးသင့်ဟိရာအရပ်၌ မီးခိုးထင်ရှားရာတိုင်ရုံအခါရှိသော သိက္ခာပုဒ်၊ " မီးခိုးလဲတိတ်ရော သိက္ခာပုဒ်ကျင့်မှုလဲ မရှိတော့"ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "တာဝကာလောတိ အတ္ထော"ဟု ရှိခြင်းသည် မကောင်း၊ "တာဝကာလန္တိ အတ္ထော"ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။ [ရူမကာလော ဧတဿာတိ ရူမကာလိကံ, စိတကရူမဂူပသမတော ပရံ အပ္ပဝတ္တနတော၊ - သာရတ္ထ၊ စိတကရူမကာလော အတ္တနော ပဝတ္တိပရိယောသနဘူတော ဧတဿာတိ ရူမကာလိကံ၊-ဋီမတိ။]

ပန-ကား၊ ထေရော-အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အသတိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ န ပုစ္ဆိ-မမေးလိုက်မိ၊ (ခုဒ္ဒနု ါခုဒ္ဒကကို မမေးလိုက်မိ၊) အနာဒရေန- လေးစားခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (မလေးစားသဖြင့်၊) (န ပုစ္ဆိ-မမေးလိုက်သည်ကား၊) န-မဟုတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ တတ္ထ- ထိုသို့ မမေးလိုက်မိခြင်းဌ၊ ဒုဋ္ဌုကတဘာဝမို့ - မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း၊ အသလ္လက္ခဏော - မမှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ-၍၊) နာဟံ တံ ဒုက္ကဋံ ပဿာမိတိ - မိဟု၍၊ ဝတ္ဝာ - လျောက်ပြီး၍၊ ထေရသ္သ - ထေရ်တို့၌၊ ဂါရဝံ - ရိုသေလေးစားခြင်းကို၊ ဒဿနော - ပြလိုသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ အပိစာယသ္မာနော သဒ္ဓါယ ဒေသေမိ တံ ဒုက္ကဋန္တိ- ဟု၍၊ အာဟ - လျောက်ပြီ၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တုမှေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ဝဒထ- မိန့်တော်မူကြကုန်၏၊ (ဒုက္ကဋ်ဟု ဝန်ခံလောဟု မိန့်တော်မူကြကုန်၏၊)တထာ-ထို မိန့်တော်မူတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဋိဇာနာမိ - ဝန်ခံပါ၏၊ ဣတိ- ဤအနက်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဝုတ္တံ - သည်၊ ဝါ- သည်၊ ဟောတိ၊ [ဒေသေမိ တံ ဒုက္ကဋံဟု လျောက်သော်လည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားပါမည်ဟု လျောက်သည်မဟုတ်၊ အရှင်ဘုရားများ ဝန်ခံစေလိုသည့်အတိုင်း ဝန်ခံပါမည်ဟု လျှောက်ခြင်းတည်း။] အဝသေသေသု - ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်ကို မလျောက်ခြင်းမှ ကြွင်းကုန်သော၊ စတ္ဂသု - ၄ ပါးကုန်သော၊ ဌာနေသု - ဌာနတို့၌၊ ဧသေဝနယော - ပင်တည်း၊ ဏ္ဍေ-ဤ ပဋ္ဌသတိကက္ခန္ဓက၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော၊ ယံ- အကြင် အဆုံးအဖြတ်

× × × × × × ×

စတ္ဂသု ဌာနေသု။ ။ပါဠိတော်၌ (၁) ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို မမေးလိုက်ခြင်း၊ (၂) မြတ်စွာဘုရား၏ ဝသိကသာဋ်ကကို ခြေဖြင့်နင်း၍ချုပ်ခြင်း၊ (၃) ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသောအခါ မာတုဂါမတို့ကို ရှေးဦးစွာ ရှိခိုးစေခြင်း၊ (၄) “ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးကို ပွားစေပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နိုင်၏” ဟု အရိပ်နိမိတ် ပြုတော်မူပါသော်လည်း ထို အရိပ်နိမိတ်ကို မမြင်၍ ဘုရားရှင်အား အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ဘို့ရန် မတောင်းပန်လိုက်ခြင်း၊ (၅) မာတုဂါမတို့ ဘိက္ခုနီပြုနိုင်ဘို့ရန် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၊ ဤ ၅ ဌာနအတွက် အရှင်အာနန္ဒာအပေါ်၌ မထေရ်တို့က အပြစ်တင်တော်မူကြသည်၊ အရှင်အာနန္ဒာကလည်း ရိုသေသောအားဖြင့် “ဒုက္ကဋ်”ဟု ဝန်ခံတော်မူသည်၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုရည်ရွယ်၍ ရှေးဆရာတို့ အောက်ပါမှတ်တမ်းကို ရေးသားတော်မူကြသည်။

[ဆောင်] ခုဒ်ကိုမရှင်း, နုပ်ကိုနှင်း , ရှိခြင်း– ရိပ် မမြင်။
မာ–ရဟန်းပြု, တောင်းပန်မှု, ထေရ်စု ပြစ်တော်တင်၊
ရိုသေသောအား, ဒုက္ကဋ်ကြား, ငါးပါး အာနန်ရှင်။

[“ခုဒ်ကိုမရှင်း”ဟူရာ၌ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက သိက္ခာပုဒ်များကို မရှင်းလင်းလိုက်ခြင်း, မမေးမြန်း, မလျောက်ထားလိုက်ခြင်းတည်း၊ “နုပ်”ဟူရာ၌ “ဥဒကသာဋ်ကာ” ဟူသောရေသနုတ် မဟုတ်၊ ဝသိကသာဋ်ကာကိုပင် “နုပ်”ဟု ဆိုသည်။]

စကားရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝတ္တုမ္ဘံ-ဆိုထိုက်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်၏၊ တံ-ထို အဆုံးအဖြတ် စကားရပ်ကို၊ နိဒါန ဝတ္ထုနာယမေဝ - နိဒါန်းအဖွင့်ဋ္ဌပင်၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။ [ဤမှနောံ၌ "ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝတ္ထုယိဿာမ"ဟု ရှိသေး၏၊ မကောင်း။]

မာယိမာသံ ဝိကာလေ အဟေသုန္တိ- ဟူသောစကားကို၊ ဇုမာသံ-ဤမိန်းမတို့၏၊ ဝိကာလေ - အချိန်မဲ့၌၊ ဂမနံ - ပြန်သွားရခြင်းသည်၊ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဇုတို အဓိပ္ပါယေန- ဤသို့သောအလိုဖြင့်၊ အာဟ-ပြောပြီ။

ရဇောဟရဏံ ကရိဿာမာတိ - ကား၊ ဥဒကေန - ရေဖြင့်၊ တေမေတွာ-ဆွတ်၍၊ ပိဉ္ဇေတွာ-ညှစ်၍၊ ပရိကမ္မကတံ- ပြုအပ်သော ပရိကမ်ရှိသော၊ ဘူမိ-မြေကို၊ ပုဉ္ဆိဿာမ - သုတ်ကုန်အံ့၊ နကုလဝံ ဂမေန္တိ တိ - ကား၊ ကောဋ္ဌကေ-ကျည်၌၊ ဝါ- ဘဏ္ဍာဘိုက်၌၊ နဂမေန္တိ- မရောက်စေကြကုန်၊ ဇုတို (အယံ)-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဓိပ္ပါယော-ဥတေနမင်း၏ အလိုတည်း။

ယဒဂ္ဂေနတယာတိ-ကား၊ ယံ ဒိဝသံ-အကြင်နေ့ကို၊ အဂ္ဂံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ တယာ- သင်သည်၊ (အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ သစ္ဆိကတံ-မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ၊ တဒဂ္ဂေန-ထိုနေ့အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ တေ-သင်၏ (အပေါ်ဒ္ဒ)၊ မြဟ္မဒဏ္ဍော- မြဟ္မဒဏ်သည်၊ (" ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ- ငြိမ်းပြီ "ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဇုတို - အပြီးတည်း။

× × × × × × ×

မာယိမာသံ၊ပေ၊အာဟ။ ။ဤသံဝဏ္ဏနာ, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗလည်း အချို့စာအုပ်၌မပါ၊ "မာယိမာသံ ဂမနံ"ဟူသောအဖွင့်ကို အတည်ပြုလျှင် "အဟေသုံ"ဟု မရှိသင့်၊ ဂမနံကိုငဲ့၍ "အဟောသိ"ဟု ရှိရမည်၊ သိဟိုင်္ဂမ္ဠ၌ "မာယိမာ ဝိကာလေ အဟေသုံ" ဟု ရှိသတတ်၊ သူ့နည်းနှင့်သူ အဓိပ္ပါယ်ရပါ၏၊ ဝိကာလေကို အဋ္ဌကထာ၌"ဝိကာလေ ဂမနံ"ဟု အပိုထည့်၍ ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ ထို ဂမနံကိုငဲ့၍ အဋ္ဌကထာ၌ "အဟောသိ" ဟု ရှိရမည်။

နကုလဝံ ဂမေန္တိ။ ။နကောဋ္ဌကေ ဂမေန္တိကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့်ကား "လူ– ဆေဒနေ"ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ လဝနံ ဆိဒ္ဓနံ-ပျက်စီးခြင်း၊ လဝေါ–ခြင်း၊ ကုစ္ဆိတော+လဝေါ ကုလဝေါ–စက်ဆုပ်ဘွယ်သော ပျက်စီးခြင်း၊ "အချည်းနှီးပျက်စီးခြင်း"ဟု ဖြစ်၏၊ [နကုလဝံ ဂမေန္တိတိ နိရတ္ထကဝိနာသံ နဂမေန္တိ၊ ကုစ္ဆိတော လဝေါ ကုလဝေါ၊အနယဝိန ဘသောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (သာရတ္ထ)၊...၊ ကုစ္ဆိတော လဝေါ ဆေဒေါဝိနာသော ကုလဝေါ၊နိရတ္ထကဝိနာသော၊ တံ နဂစ္ဆန္တိတိ နကုလဝံ ဂမေန္တိ၊–(ဝိမတိ)]။

ပဋ္ဌသတိကကွန္ဓကဝဏ္ဏနာ– သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

သတ္တသတိကက္ခန္ဓက

ဒသဝတ္ထုကထာ

သတ္တသတိကက္ခန္ဓကေ - ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဘိက္ခဝေ်နာတိ-ကား၊ ဘိက္ခု၊အဝ်ဳန - ရဟန်းတို့၏ အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ဘိက္ခူ။ - တို့ကို၊ ဂဏော တွာ-ရေတွက်၍၊ တတ္ထကေ-ထိုမျှ အတိုင်းအရည်ရှိကုန်သော၊ ပဋိဝိသေ- အဖို့ တို့ကို၊ ထပေသုံ- ထားကြကုန်ပြီ၊ ဧတိအတ္ထော- နက်၊ မဟိယာတိ-ကား၊ ဟိမ ပါတသမယေ - ဆီးနှင်းကျရာအခါ၌၊ ဟိမဝလာဟကာ - ဆီးနှင်း တိမ်တိုက်တို့ တည်း။ ["မဟိယာ"နေရာ၌ "မဟိကာ"ဟုလည်း ရှိ၏။]

အဝိဇ္ဇာနိ ဝုဋ္ဌာတိ-ကား၊ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္စသုဒ္ဓ-အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန် သော၊ ပေါသာတိ-ကား၊ ပုရိသာ- ယောကျ်ားတို့သည်၊ ("သုရံ-သေရည်ကို၊ ပိဝန္တိ - သောက်ကြကုန်၏"ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ပိယရူပံ - ချစ်ဘွယ်သဘော ရှိသော အာရုံကို၊ အဘိနန္ဒန္တိ - အလွန် နှစ်သက်ကုန်၏၊ ပတ္ထေန္တိ - တောင့်တ ကုန်၏၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော - ပိယရူပါဘိနန္ဒိတို့ မည်၏၊ ["အဘိနန္ဒန္တီတိ အဘိနန္ဒိနော၊ ပိယရူပံ + အဘိနန္ဒိနော ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော" ဟု ပြု။] အဝိဒ္ဒသုတိ - ကား၊ အဝိဇာနန္တာ - မသိကုန်သော၊ ("ပေါသာ - ယောကျ်ားတို့သည်" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ရာဂရဇေဟိ - ရာဂ ဘည်းဟူသော မြူမုံတို့ဖြင့်၊ သရဇာ - မြူမုံရှိကုန်သော၊ ("သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်"ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) မဂဃဒိသာ - သား သမင်နှင့်တူကုန်၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ မဂါ - မဂတို့ မည်၏၊ ["မဂါဝိယာတိ မဂါ" ဟု ပြု၊ မဂါတိ မိဂသဒိသာ၊— သာရတ္ထ၊ ဋီကာအလို "မိဂသဒိသာတိ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] နေတ္တိယာ- ဘဝသို့ ဆောင်တတ်သောတဏှာနှင့်၊ သဟ - တကွ၊ (ဝတ္တန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏၊) (ဧတိ)သနေတ္တိကာ-သနေတ္တိကတို့ မည်၏၊ ဝမ္မေန္တိ ကဋ္ဌသိန္တိ- ကား၊ ပုနပ္ပုနံ-

× × × × × × ×

ဘိက္ခဝေ်နာ။ ။အင်္ဂကထာ စာအုပ်တို့၌"ဘိက္ခု၊+ အဝ်ဳန"ဟု ပုဒ်ဖြတ်ထားပုံကို တွေ့ရ၏၊ ထိုအလို "ရဟန်းတို့၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်" ဟု ပေးရလိမ့်မည်၊ ဋီကာ တို့၌ကား "ဘိက္ခဝေ်နာတိ ဘိက္ခုဂဏနာယ" ဟု ဖွင့်၏၊ "ဘိက္ခဝ်ဳဂ္ဂ၌ ဂဏနာတော်, ကို့ ပစ္စည်းဖြင့် ပြီး၏"ဟု ကြံရပေလိမ့်မည်၊ "ဘိက္ခူနံ + ဂဏနာ ဘိက္ခဝ်ဳဂ္ဂေါ" ဟု ကြံပါ၊ "ဘိက္ခူ ဂဏောတွာ တတ္ထကေ ပဋိဝိသေ ထပေသုံ"ကား အဓိပ္ပါယ်ထွက်တည်း၊ နိဿယ ၌ကား ပါဠ်၌ရှိအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။

သနေတ္တိကာ။ ။တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိသယေ ဘဝေဝါနေတိတိ နေတ္တိ၊တဏှာယေတံ အဓိဝစနံ၊ တာယ သဟ ဝတ္တန္တီတိ သနေတ္တိကာ၊ (သာရတ္ထ)၊ စာအုပ်တို့၌ "သဟ+ နေတ္တိယာတိ သနေတ္တိကာ"ဟု ရှိ၏၊ အချို့စာအုပ်တို့၌မူ "သနေတ္တိယာတိ သဇနေတ္တိ ကာ"ဟု ပါဠ်ပျက်၏၊ ဝိမတိ၌ကား "နေတ္တိယာ တဏှာယ သဟိတာ သနေတ္တိကာ" ဟု ဖွင့်၏၊ ဝိမတိအလို အင်္ဂကထာ၌ ပါဠ်တမျိုး ရှိဟန်တူသည်။

ထပ်ခါ ထပ်ခါ။ ကဋ္ဌေဝရံ-ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ နိက္ခိပမာနာ-ပစ်ချကုန်လျက်၊ ဘူမိ-သုသာန်မြေကို၊ ဝမေန္တိ-တိုးပွားစေကြဲကုန်၏။ [“ကဋ္ဌသိ-သုသာန်မြေကို”ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝမေန္တာဝ-တိုးပွားစေကုန်လျက်သာ၊ ယောရံ-ကြမ်းတန်းသော၊ ပုနဇ္ဇာဝံ-တဖန် ဘဝကို၊ ဝါ-ဘဝသစ်ကို၊ အာဒိယန္တိ-ယူကြကုန်၏၊ ပါပကံ အာဂုသော ကတန္တိ-ကား၊ အာဂုသော-အရှင် ဘုရားတို့၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏(အပေါ်၌)၊ ပါပကံ-မကောင်းသည်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ကတမေန တွံ ဘူမိ ဝိဟာရေနာတိ ဇ္ဈေ-၌၊ ဘူမိတိ ဧတံ-ဘူမိဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ပိယဝစနံ — ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သူကို ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ ပိယံ-ချစ်ဘွယ်သော စကားကို၊ ဝတ္တုကာမော-ပြောဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ အာယသ္မာ သမ္ဗကာမီ-အရှင် သမ္ဗကာမီသည်၊ နဝကေသိတင်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဧဝံ-ဤသို့(ဘူမိဟူ၍)၊ အာမန္တေသိ ကိရ-ခေါ်တော်မူသတတ်၊ [ရှေးနိဿယများ၌“ဘူမိ-အရှင်”ဟုငင်း,“ငါ့ရှင်”ဟုငင်း ပေးကြ၏၊ ပိယဝစနန္တိ ဇာမိနာ ကတမေန တွံ ဘူမိ ဝိဟာရေနာတိ ဇ္ဈေ ဘူမိသဒ္ဒေါ ပိယဝါစကော ရုဠှိသဒ္ဒေါတိ ဒဿေတိ၊] ကုလ္လကဝိဟာရေနာတိကား၊ ဥတ္တာနဝိဟာရေန-ပေါ်လွင်သော နေကြောင်းတရားဖြင့်၊ (“ဝိဟရသိနေ၏”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်။)

သာဝတ္ထိယာ သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ-ကား၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-မာတိကာပါဠိတော်ကို အကျယ်ဝေဘန်ရာ ပဒဘာဇနီ၌၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ—ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊ တတြ-ထို သုတ္တ

× × × × × × ×

ပါပကံ နော အာဂုသော ကတံ။ ။ပါဠိတော်ရင်း၌“ဥပါသကေဟိ ပါပကံ့ နော အာဂုသော ကတံ”ဟု ရှိ၏၊ ကတံ၏ ကတ္တားသည်“ဥပါသကေဟိ”တည်း၊ ထို့ကြောင့် နောကို“အမှေဟိ”ဟု မဖွင့်သင့်၊ နောကို“တပည့်တော်တို့၏ အပေါ်၌”ဟု ပေးဘို့ရန်“အမှာကံ”ဟုသာ ဖွင့်ထိုက်သည်၊ စာအုပ်တို့၌“အမှေဟိ”ဟု ရှိသည်ကို စဉ်းစားပါ။

ကုလ္လကဝိဟာရေန။ ။မေတ္တာဃ ရူပါဝစရသမာဓိမတ္တာဘာဝတော(မေတ္တာဂရူပါဝစရ သမာဓိမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်) ကုလ္လကဝိဟာရေနာတိ ဝုတ္တံ၊ ခုဒ္ဒကေန ဝိဟာရေနာတိ အတ္ထော၊ (ကုလ္လကသဒ္ဒါသည် ခုဒ္ဒက၏ ပရိယာယ်တည်း၊) ခုဒ္ဒကတာစသည အဂ မ္ဘီရဘာဝတောတိ အာဟ“ဥတ္တာနဝိဟာရေနာ”တိ၊ (မနက်နဲသောကြောင့်“ကုလ်လက”ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့်“ဥတ္တာန ဝိဟာရေန”ဟု ဖွင့်သည်)၊—သာရတ္ထ။

သုတ္တဝိဘင်္ဂေ။ ။ သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ ပဒဘာဇနီယေ၊ ဣဒဉ္စ “ယော ပန ဘိက္ခု သန္ဓိကာရကံ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ”တိ သုတ္တေ ယာဝကာလိကသေဝ ပရာမဋ္ဌာ သိင်္ဂီလောဏာဿ ယာဝဇီဝိကာဿ သန္ဓိကတာဿ အာမိသေန သဒ္ဓိံ ပရိ

ဝိဘင်္ဂ၌၊ သန္ဓိဓိနာမ အင်္ဂပဋိဂ္ဂဟိတံ အပရဇ္ဇုတိ-ဇွန်ဟု၍၊ ဝတ္ထာ-ဟောတော်မူပြီး၍၊ ပုန — တဖန်၊ သန္ဓိဓိကာရကေ ၊ ပေ ၊ ပါစိတ္တိယသာတိ - သဟု၍၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝဒန္တေန - ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဒီကို့တွဲ့-သည်၊ဟောတို-၏၊[သန္ဓိဓိကာရကေ-ပြုအပ်သော သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းရှိသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်၌၊ အသန္ဓိဓိကာရကသည်ဖြစ် - သန္ဓိဓိကာရက မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊(ဟုတ္ထာ)၊ခါဒနီယံဝါ-ခဲဘွယ်ကိုသော်၎င်း၊ ဘောဇနီယံဝါ-ဘောဇဉ်ကိုသော်၎င်း၊ ခါဒတိဝါ- ခဲမူလည်း ခဲအုံ၊ ဘုဥ္ဇတိဝါ—စားမူလည်း စားအုံ၊ ပါစိတ္တိယသ-ပါစိတ် အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇို-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)။]

တတြ-ထိုပါဠိရပ်၌၊ ဧကေ-အချို့ဆရာတို့သည်၊မညန္တိ-မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ (ကိ)၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော ပန ဘိက္ခု သန္ဓိဓိကာရကံ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါတိ-ဝါ-ဟူ၍၊(ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဒဉ္စ လောကဏ်နာမ - ဤဆားမည်သည်လည်း၊ ယာဝဇီဝိကတ္ထာ-ယာဝဇီဝိက၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္ဓိဓိဘာဝံ-သန္ဓိဓိ၏အဖြစ်သို့၊ နာပဇ္ဇတိ--မရောက်၊[“ဆားက ခါဒနီယ ဘောဇနီယ မဟုတ်သောကြောင့် သန္ဓိဓိ မဖြစ်”ဟူလို၊]အလောဏကံ—ဆားမရှိသော၊ ယမ္ပိ အာမိသံ-အကြင် အာမိသကိုလည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ တေန—ထို ရှေးနေ့က အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆားနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ - စား၏၊ [တေနသဒ္ဓိန္တိ ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတလောဏေန သဒ္ဓိ-ဋီကာ၊] တံ-ထို အာမိသကို၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ — ထိုနေ့၌သာ အကပ်ခံအပ်ဖြို၊ တဿာ — ထို့ကြောင့်၊ (ဆား၏ သန္ဓိဓိအဖြစ်သို့ မရောက်သည်၏အဖြစ်, အာမိသ၏ ယနေ့မှ အကပ်ခံအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယာဝကာလိကေန-ယာဝကာလိက ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်နှင့်၊ ယာဝဇီဝိကံ- ယာဝဇီဝိကသည်၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ- ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာနံ—သော်၊) ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏၊ ဝိကာလေ - နေလွဲအခါ၌၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝစနတော— ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊(အချို့စာ၌“ဝဒတော”ဟု ရှိ၏၊)ထွေ-ဤရှေးနေ့က

× × × × × × ×

ဘောဇေ ပါစိတ္တိယံ ဝိဘင်္ဂနယေနေဝ သိဒ္ဓံတိတိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ပါစိတ္တိယံ ဝိဘင်္ဂ အာဂတဘာဝံ သာဓေတုံ “ ကထံ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ဟိ လောဏ မေတ္ထ သန္ဓိဓိကတံ၊ န ခါဒနီယံ ဘောဇနီယန္တိ လောဏမိဿဘောဇနေ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ အနဝဇ္ဇသညိနော အဟေသုံ၊ တထာသညိနဗ္ဗို နေသံ အာပတ္တိ ဒဿနတ္ထံ “ သန္ဓိဓိကာရေ အသန္ဓိဓိကာရသညိ ”တိ ဣဒံ သုတ္တ ဝိဘင်္ဂံ ဥဒ္ဒဋ္ဌန္တိ ဥဝဒိတဗ္ဗံ၊- ဝိမတိ။.... ဆိုလိုရင်းကား— ဆားသည် သန္ဓိဓိ မဖြစ် , အာမိသကလည်း ယနေ့မှ အကပ်ခံသည့် အတွက် သန္ဓိဓိ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် “ ရှေးနေ့က အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆားနှင့် ယနေ့ အကပ်ခံအပ်သော ဆွမ်းစသော အာမိသကို ရောစွက်စားရာ၌ အပြစ်မရှိ ” ဟု အယူရှိကြသည်၊ သို့သော် အပြစ်ရှိသည်သာ။

အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆားနှင့် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတအာမိသကို ရော၍ စားရာ၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌေန—ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ ဘဝိတမ့်—ဖြစ်ထိုက်၏၊ ဧကတိ-ဤသို့၊ (မညန္ဒိ-ကုန်၏)။

တေ-ထို ကေ ဆရာတို့ကို၊ ဝတ္တာမ္ဟာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊(ကိ•)၊ တုမှာကံ-အသင်တို့၏၊ မတေန- အလိုအားဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌေနပိ - ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်လည်း၊ န ဘဝိတမ့်-မဖြစ်ထိုက်၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း၊ ကသ္မာ, ဒုက္ကဋ္ဌေနပိ- သည်လည်း၊ န ဘဝိတမ့်-နည်း၊)ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-၌ ရှေးနှေက အကပ်ခံအပ်ပြီး သော ဆားနှင့် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတအာမိသကို ရော၍ စားရာ၌၊ ယာဝဇီဝိကံ—ယာဝဇီဝိက ဆားသည်၊ န တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ-တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတမဟုတ်၊ တဒဟု

× × × × × × ×

ဒုက္ကဋ္ဌေနဿ ဘဝိတမ့်။ ။"ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ့ ပဋိဂ္ဂဟိတံ"ဟု သာမညအားဖြင့် မိန့်တော်မမူဘဲ"တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတံ (ထိုနေ့၌အကပ်ခံအပ်)" ဟု မိန့်တော်မူအပ်သော စကားတော်၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် သိဒ္ဓိလောဏကဲ့သို့ ရှေးနှေက အကပ်ခံအပ်သော ယာဝဇီဝိကသည် ယခုနေ့ အကပ်ခံအပ်သော ယာဝကာလိကနှင့် ရောလျှင် နံနက်အခါ၌လည်း မအပ် – ဟူသော အဓိပ္ပါယ်သည် ပြီးစီး၏၊ ထိုသို့ မအပ်လျှင် ပါစိတ်အာပတ် မဖြစ်နိုင်၊ အနည်းဆုံးအပြစ်မှာ ဒုက္ကဋ်သာ ဖြစ်ထိုက်သောကြောင့်"ဒုက္ကဋ္ဌေနဿ ဘဝိတမ့်"ဟု ဆိုသည်။

ဒုက္ကဋ္ဌေနဝိ နဿ ဘဝိတမ့်။ ။ ဒုက္ကဋ်အာပတ် မဖြစ်ထိုက်ပုံကို အကြောင်းနှင့်တကွ အကျယ်ပြလို၍ "နဟိ ဇ္ဈေ"စသည်မိန့်၊ ပါဠိတော်၌ "ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ.ကာလေ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ န ကပ္ပတ်"ဟု ဟောတော်မူ၏၊ ဤပါဠိတော်၌"ယာဝဇီဝိက ဆား"သည် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ မဟုတ်၊ ရှေးနှေက အကပ်ခံအပ်သော ဆားတည်း၊ ယာဝကာလိက အာမိသကား တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတသာတည်း၊ ထိုယာဝကာလိကကိုလည်း ဝိကာလ၌ စားအပ်သည် မဟုတ်၊ "ထို့ကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်လည်း မဖြစ်ထိုက်"ဟူလို၊ ["နစ တံ ဝိကာလေ ပရိဘုတ္တုန္တိ"ဟု ဇာတိသဒ္ဒါ ပါလျှင် ကောင်း၏၊ မပါလျှင် ထည့်၍ပေးပါ၊ ဤ "ဒုက္ကဋ္ဌေနဝိ နဿ ဘဝိတမ့်" ဟူသော စကားရပ်၌ ဝိမတိကား တမျိုးအကြောင်းပြသေး၏။]

ဝိမတိ။ ။ဒုက္ကဋ္ဌေနဝိ နဿ ဘဝိတမ့္ဟီ ယဒိ ဟိ သန္နိဓိကာရပစ္စယာ ဒုက္ကဋံ့ မညထ၊ ယာဝဇီဝိကဿ လောဏဿ သန္နိဓေါသာဘာဝါ ဒုက္ကဋ္ဌေန နဿ ဘဝိတမ့်၊ အထ အာမိသေန သမ္မိဿနရသဿ တဿ အာမိသဂတိကတ္တာ ဒုက္ကဋံ့ မာမညထ၊ တဒါစ ဟိ ပါစိတ္တိယေနေဝ ဘဝိတမ့် အာမိသတ္တုပဂမနတောတိ အဓိပ္ပါယော။

နဟိ ဇ္ဈေ၊ပေ၊တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ။ ။နဟိ ဇ္ဈေ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ "ကပ္ပတိ သိင်္ဂီလောဏကပ္ပေါ"တိ ဇ္ဈေ ဝုတ္တသိင်္ဂီလောဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ (ဤ၌ "ယာဝဇီဝိက"ဟူသည် သိင်္ဂီလောဏ ဆားတည်း-ဟူလို၊) တဋ္ဋီ ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သိင်္ဂေါန ပရိဘုဉ္ဇံ နု တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ၊–သာရတ္ထ၊ [အချို့ဋီကာစာအုပ်များ ပါဋ္ဌပျက်လျက် ရှိ၏။]

ပဋိဂ္ဂဟိတံ - တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတသည်၊ ယာဝကာလိကမေဝ - ယာဝကာလိက ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်သာတည်း၊ တံစ-ထို တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ ယာဝကာလိက ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊န ပရိဟုတ္တုံ-စားအပ်သည်မဟုတ်၊ (ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌေနပိ-သည်လည်း၊ နဘဝိတမ္ဗံ-ထိုက်၊)ဝါ-တနည်း၊ [အချို့စာအုပ်၌ " ယဒိ တံ ဝါ"ဟု ရှိ၏၊] ဝိကာလေ နကပ္ပတိတိဝစနေန-တိ ဟူသော စကားတော်ကြောင့်၊ တုမ္ဟေ-အသင် ဧကေဆရာကိုသည်၊ ဒုက္ကဋ်-ဒုက္ကဋ် အာပတ်ကို၊ ယဒိ မညထ-အကယ်၍ မှတ်ထင်ကုန်အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ယာဝဇီဝိက မိဿံ-ယာဝဇီဝိကဖြင့် ရောနှောအပ်သော၊ ယာဝကာလိကံ - ကို၊ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ ဘုဉ္ဇန္တော သ-စားသော ရဟန်း၏၊ ဂိကာလဘောဇနပါစိတ္တိယံ- ဝိကာလဘောဇန ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ နဘဝေယျ- မဖြစ်ရာ၊[သင်တို့ အလိုအားဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာ ဖြစ်စရာရှိသည် - ဟူလို၊] တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဗျဉ္ဇနမတ္တံ-သဒ္ဒါမျှကို၊ န ဂဟေတမ္ဗံ- မယူထိုက်၊ အတ္ထော - အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဥပပရိက္ခိတမ္ဗော-စူးစမ်းဆင်ခြင်ထိုက်၏၊(ကိ˚-အဘယ်သို့ စူးစမ်းဆင်ခြင်ထိုက်သနည်း)။

ဟိ-ချဲ့၊(စူးစမ်း ဆင်ခြင်ထိုက်ပုံကို ချဲ့၊)ဣဓ-ဤယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ အတ္ထော - အနက်တည်း၊ ယာဝကာလိကေန—ယာဝကာလိကနှင့်၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ - ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်သော၊ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိကသည်၊ သမ္ဘိန္နရသံ-ရောစပ်သော အရသာရှိသည်၊ ယဒိ ဟောတိ - ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ယာဝကာလိက ဂတိကမေဝ-ယာဝကာလိက၏ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာ၊(ယာဝကာလိကနှင့် အလားတူသည်သာ၊) ဟောတိ- ၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ ယာဝဇီဝိက၏ သမ္ဘိန္နရသ ဖြစ်လျှင် ယာဝကာလိကနှင့် အလားတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယော ပန ဘိက္ခု ဝိကာလေ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဘိ ဥမိနာ သိက္ခာပဒေန — ဝါ ဟူသော ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်ကြောင့်၊ ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ ကပ္ပတိ - အပ်၏၊ ဝိကာလေ - နေလွဲအခါ၌၊ န ကပ္ပတိ—မအပ်၊ ဣဓ—ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ဤ ပါဠိရပ်၌၊ န ကပ္ပတိတိ—န ကပ္ပတိဟူသော၊ ဝစနမတ္တေန - စကားတော်မျှကြောင့်၊ ဧတ္ထ - ဤ ရှေးနှေ့က အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆားနှင့် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတအာမိသကို ရော၍ စားရာ၌၊ ဒုက္ကဋံ - ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊ တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတံ - ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်သော၊ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိကသည်၊ယာဝကာလိကေန-ယာဝကာလိကနှင့်၊ သမ္ဘိန္နရသံ - ရောစပ်သောအရသာ ရှိသည်၊ (သမာနံ - ဖြစ်လသော်၊) ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ န ကပ္ပတိယထေဝ-မအပ်သကဲ့သို့၊ ဝိကာလဘောဇန ပါစိတ္တိယာဝဟံ - ဝိကာလဘောဇန ပါစိတ်အာပတ်ကို ဆောင်နိုင်

သည်၊ ဟောတိယသေဝ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ [ရှေးစာအုပ်တို့၌"ပါစိတ္တိယာဝ တံ"ဟု ပါဠိပျက်၏။] ဧဝံ - ဤ.အတူ၊ ယာဝဇီဝိကံ - ယာဝဇီဝိကသည်၊ (ရှေဝါကျမှ လိုက်စေ၊) အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ- အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါ သော်လည်း၊ အပရဇ္ဇု - နောက်နေ့၌၊ ယာဝကာလိကေန - နှင့်၊ သမ္ဘိန္နရသံ - ရောစပ်သော အရသာရှိသည်၊ (သမာနံ - သော်၊) နကပ္ပတိ - မအပ်၊ သန္ဓိဓိ ဘောဇနပါစိတ္တိယာဝဟံ-သန္ဓိဓိဘောဇနပါစိတ်အာပတ်ကိုဆောင်နိုင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထို ယာဝဇီဝိကကို၊ (အဇ္ဇပဋိဂ္ဂဟိတဖြစ်သော်လည်း အပရဇ္ဇု ယာဝကာလိကနှင့် သမ္ဘိန္နရသဖြစ်သော ယာဝဇီဝိကကို၊) "ဣဒံ - ဤ ယာဝ ဇီဝိကသည်၊ သန္ဓိဓိကတံ-ပြုအပ်သော သိမ့်မှီး သိမ်းဆည်းခြင်းရှိ၏၊" ဇာတိ-၍သို့၊ အဇာနန္တော ပိ- မသိပါသော်လည်း၊ နမုစ္စတိ - အာပတ်မှ မလွတ်၊ ("သန္ဓိဓိ ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်"ဟူလို၊)ဟိ-သာဓကကား၊ သန္ဓိဓိကာရကေ အသန္ဓိဓိ ကာရကသည် ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ ခါဒတိဝါ ဘုဥ္ဇတိဝါ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာတိ-ဿဟူသော၊ တေံ(သုတ္တံ)-၍ပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ-သည်၊) ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (သုတ္တပိဘင်္ဂဟု ခေါ်အပ်သော ပဒဘာဇနီဠ္ဟ မိန့် တော်မူအပ်ပြီ၊) ဣတိ(အတ္ထော)- ၍ကားအနက်၊ ဣတိ-၍သို့၊ (အတ္ထော-ကို၊ ဥပပရိက္ခိတမ္ပေါ-၏၊)ဇာတိ-၍သို့၊(တေ-ထို ဧကေဆရာတို့ကို၊ ဝတ္တုမ္ပေါ-နှ၏၊) တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊(ထိုသို့ ၍ အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ကတ္ထ ပဋိက္ခိတ္တာနံ - ဟူသော၊ ဣမိဿာပုဒ္ဓာယ - ၍အမေး၏၊ သာဝတ္ထိယာ သုတ္တ ဝိဘင်္ဂေတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ ဗျာကရဏံ-၍အဖြေသည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အဖြေတည်း။

ရာဇဂဟေ ဥပေါသထသံယုတ္တေတိ ဣဒံ-ဟူသော၍စကားကို၊ နဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ ဧတံ- ဿဟူသော ၍ပါဠိတော်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ (အာယသ္မတာ သမ္ဗကာမိတ္တေရေန- အရှင်သမ္ဗကာမိထေရ်သည်၊) ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ [ဥပေါသထသံယုတ္တေတိ ဥပေါသထ ပဋိသံယုတ္တေ၊ ဥပေါသထကဿနကေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ — သာရတ္ထ၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ကေသ္မိ - တခုသော၊ အာဝါသေ-သမာနသံဝါသကဖြစ်သောကျောင်းတိုက်၌၊ ဧဒွ- ၂ ခု ကုန်သော၊ ဥပေါသထာဂါရာနိ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်တို့ကို၊ နသမ္မန္နိတပ္ပဘာနိ- မသမုတ်ထိုက်ကုန်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သမ္မန္နေယျ-သမုတ်အံ့၊ (တသ ဘိက္ခုနော — ထိုရဟန်း၏၊) ဒုက္ကဋဿ — သို့၊ အာပတ္တိ — ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊]ဝိနယာတိသာရေဒုက္ကဋန္တိ-ကား၊ နဘိက္ခဝေ၊ပေ၊သမ္မန္နိတပ္ပဘာန်တိ ဧတဿ ဝိနယဿ- တပ္ပဘာနိဟူသော ၍ဝိနည်းတော်ကို၊ အတိသာရေ- ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ - ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [အတိသရဏံ အတိသာရော၊ အတိက္ကမော၊ ဝိနဿ + အတိသာရော ဝိနယာတိသာရော—

ဝိနည်းကို ကျော်လွန်ခြင်း၊— သာရတ္ထ။] စမ္မေယျကော ဝိနယဝတ္ထုသ္မိန္တိ ဣဒံ-သ္မိံ ဟူသော ဤစကားကို၊ အဓမ္မေန စေ ၊ပေ၊ ကရဏီယန္တိ ဧဝံ - အဓမ္မေန စေ ၊ပေ၊ကရဏီယံ ဤသို့သော စကားကို၊ အာဒိံ ကတ္ဝာ- အစပြု၍၊ စမ္မေယျကက္ခန္ဓကေ - ၌၊ အာဂတံ- လာသော၊ ဝိနယဝတ္ထုံ - ဝိနည်းဝတ္ထုကို၊ သန္ဓာယ - ၍၊ (အာယသ္မတာ သမ္ဗကာမိတ္ထေရေန)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (သီးခြား နာမည်တပ်၍မရသော စမ္မေယျကက္ခန္ဓကၦလာသော ဝတ္ထုသာမညကို "ဝိနယဝတ္ထု" ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊) [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဓံမ္မေန-အဓမ္မဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ - ဝဂ်ဖြစ်သော ကံသည်၊ စေ(ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊)အကမ္မံ-ကံမဟုတ်၊ နစ ကရဏီယံ-ပြုလည်းမပြုထိုက်။]

ကေစ္စော ကပ္ပတိတိ ဣဒံ - တိဟူသော ဤစကားကို၊ ဓမ္မိကံ- တရားနှင့်ယှဉ်သော၊ အာစိဏ္ဏံ- အလေ့အကျက်ကို၊ သန္ဓာယ- ၍၊ (အာယသ္မတာ သမ္ဗကာမိတ္ထေရေန) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယန္တိ - ကား၊ ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-မာတိကာပါဠိတော်ကို အကျယ်ဝေဘန်ရာပဒဘာဇနီ၌၊ နိသီဒနံ နာမ သဒသံ ဒုစ္စတိတိ- ဟူ၍၊ အာဂတံ-လာပြီ၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ (အဆာရှိသော နိသီဒုံကို "နိသီဒန"ဟူ၍ ခေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊)ဒ္ဝိန္နံ သုဂတဝိဒတ္ထိနံ-မြတ်စွာဘုရား၏ နှစ်ထွာတော်တို့၏၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဒသာယေဝ- အဆာကိုသာ၊ ဝိဒတ္ထိမတ္တာ - တထွာ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ကို၊ လဇ္ဇတိ - ၏၊ [ယောဇနာ၌ ဒသာယေဝကို "ဒသာယ+ဧဝ" ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ "၌" ဟု ပေးလေ၏၊ အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူမြဲဖြစ်သောကြောင့် စဉ်းစားသင့်ပါသည်၊ မိမိကား ဝိဒတ္ထိမတ္တာနှင့် အရတူသောကြောင့် "ဒသာ+ဧဝ" ဟု ပုဒ်ဖြတ်လိုက်ပါသည်။]

ဒသာယ - အဆာနှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ တံ ပမာဏံ - ထို သုံးထွာပမာဏကို၊ ကရောန္တသ-ပြုသောရဟန်း၏၊ ဣဒံ-ဤပါစိတ်အာပတ်သည်၊ အာဂတမေဝ-တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊(ကိံ-အဘယ်သို့တိုက်ရိုက်လာသနည်း၊) တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊(အာဂတမေဝ ဟောတိ၊) [ယောဇနာ၌ ကရောန္တသကို "ဝုတ္တ ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတီ"၌ လှမ်း၍စပ်သည်ကိုလည်း , တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံကို "ဣဒံ အာဂတမေဝ ဟောတိ"ဟု ပြန်၍ ယောဇနာသည်ကိုလည်း စဉ်းစားပါ။] တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ (ပါစိတ်အာပတ်ဟု တိုက်ရိုက်လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ကိံ အာပဇ္ဇတီတိ- ဟူ၍၊ ပုဋ္ဌော- မေးအပ်သော၊ ဝါ - အမေးခံရသော၊ (ထေရော- အရှင် သမ္ဗကာမိထေရ်သည်၊) ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊

× × × × × × ×

ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယံ။ ။ဤ "ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယံ" ဟူသော စကားသည် " တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ " ဟု သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌လည်း လာ၏၊ "ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယံ" ဟု ပဒဘာဇနီ၌လည်း လာ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ "သုတ္တဝိဘင်္ဂ်" အရ သိက္ခာပုဒ် မာတိကာဟူသော သုတ္တ, ပဒဘာဇနီဟူသော

ဆေဒနကသိက္ခာပဒေ- ဆေဒနကသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တပါစိတ္တိယံ- မိန့်တော်မူအပ်သော ပါစိတ်အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ ဣတိအတ္ထော-ဤကားအနက်၊ သမ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ [ယောဇနာ၌ "သမ္ဗသ္မိံ သတ္တသတိကက္ခန္ဓကေ"ဟု စွဲလေ၏။] သေသံ-ကြွင်းသောအစိအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ ဧဇတိ-အပြီးတည်း။....သမန္တပါသာဒိကာယ-သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ သတ္တသတိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ- သတ္တသတိကက္ခန္ဓက၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီး၏။

× × × × × × × ×

ဝိဘင်း ၂ မျိုးလုံးကို ယူပါ၊ "သုတ္တံစ+ဝိဘင်္ဂေါစ သုတ္တဝိဘင်္ဂံ"၊ တသ္မိံ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ" ဟု ဖြေပါ၊ [ပါဠိယံ ရာဇဂဟေ သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ အာဒိသု သမ္ဗတ္ထ သုတ္တေစ ဝိဘင်္ဂေစာတိ အတ္ထော ဂဟေတတ္ထော၊ "နိသိဒနံ နာမ သဒသံ ဝုစ္စတိတိ အာဂတ"န္တိ ဇာဒံ ဝိဘင်္ဂေစ အာဂတ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ။] ထို့ကြောင့် "သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-မာတိကာ ပါဠိတော်ဟူသော သုတ္တ, အကျယ်ဝေဘန်ရာ ဝိဘင်း၌"ဟု ပါဠိတော် ဤနေရာ၌ပေးပါ။

နိဂုံးဂါထာအနက်။ ။ပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခပဟာယိနော-ခန္ဓာငါးပါး တည်းဟူသော ဒုက္ခကို ပယ်တော်မူလေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါ-၏၊ သာသနေ-သာသနာတော်၌၊ ဒ္ဝိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာ - မဟာဝဂ္ဂ, စူဠဝဂ္ဂဟူသော ဝဂ်နှစ်ပါးဖြင့် သိမ်းယူရခြင်းရှိကုန်သော၊ ဒ္ဝါဒိသတိပဘေဒနာ - မဟာခန္ဓကစသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သော၊ ယေ ခန္ဓကာ- အကြင်ခန္ဓကတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

တေသံ- ထို ခန္ဓကတို့၏၊ သောဝဏ္ဏနာ - ဤ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ အန္တရာယံ-အန္တရာယ်ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ သိဒ္ဓါယထာ-ပြီးစီးအောင်မြင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ - ဤ့အတူ၊ ပါဏိနံ - သတ္တဝါတို့၏၊ ကလျာဏာ - ကုသိုလ်နှင့်စပ်ကောင်းမြတ်ကုန်သော၊ အာသာဝိ-လိုလား တောင့်တအပ်သော အရာတို့သည်လည်း၊ သိဒ္ဓါန္တာ- ပြီးစီးပါစေကုန်သတည်း၊ ဧဇတိ- အပြီးတည်း။

× × × × × × ×

ဒ္ဝိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာ စ သည်။ ။စူဠဝဂ္ဂ, မဟာဝဂ္ဂသင်္ဂဟတော်ဟူ၏ ဒ္ဝိဟိ ဝဂ္ဂေဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ (ဤ၌ သင်္ဂဟိတာကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ "ဒ္ဝိဝဂ္ဂေန+သင်္ဂဟော+ယေသန္တိ ဒ္ဝိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာ"ဟု။ဖြေ၊) ဒ္ဝါဒိသတိပဘေဒနာတို့ မဟာဝဂ္ဂ ဒသ၊ စူဠဝဂ္ဂ ဒွါဒသာတို့ ဧဝံ ဒွါဒိသတိ ပဘေဒါ၊ (သာရတ္ထ)၊ ခန္ဓကဖြစ်သော့ကြောင့် "ပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခ ပဟာယိ"ဟု မြတ်စွာဘုရားကို ဂုဏ်ပြုသည်။

စူဠဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ- စူဠဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာသည်၊
နိဋ္ဌိတာ - ပြီး၏။

ဘာသာဋီကာ နိဂုံး

သိဒ္ဓိတ္ထ ဘော ဘာသာဋီကာ, ဒေသဘာသာယ သဒ်္ဒတာ၊
စူဠဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ, ဝါစနာမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

စူဠဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ-စူဠဝဂ်ခေါ်, ဝိနည်းတော်၏, ဟောဖေါ်မြွက်ဟ, အနက်ပြသည့်, အဋ္ဌကထာ, ကျမ်းရွေစာ၏၊ ဝါစနာမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ- အစဉ်အလာ, ပို့ချကာဖြင့်, သေချာစနစ်, ဖွင့်ရိုးဖြစ်သော၊ ဒေသဘာသာယ - တိုင်းရင်းမြန်မာ, အမိဘာသာဖြင့်၊ သဒ်တာ — တသန့်တသန့်, အကန့်ကန့်လျက်၊ ခဲ့ခဲ့စိရရိ, တည်ကြည်စွာဖွင့်ပြအပ်သော၊ ဘာသာဋီကာ-ဘာသာဋီကာ, အမည်သာသည့်, မှိရာသိပ်သည်း, နိဿယည်းသည်လည်း၊ သိဒ္ဓိတ္ထ ဘော- ထောင့်သုံးရာဝယ်, ရှစ်ခုကြွယ်၍, နှစ်ဆယ်နှစ်ဆောင်, လ ဝါခေါင်၏, စန်းရောင်တက်တုန်း, ရက်ဆဲ့သုံးခ်ဉ်, နိဂုံးအရောက်, ပြီးမြောက်ပြန်ပြီတကား။

ဤကျမ်းစာကို ပို့ချရာ၌ နှေ့ဆယ့်နှစ်နာရီခွဲအချိန်မှာ ပို့ချပါသည်၊ ဤကျမ်းစာနှင့်အတူပင် ပရိဝါအဋ္ဌကထာကိုလည်း နံနက်စောစော အရဏ်ဆွမ်းစားပြီးအချိန်ဝယ် အနည်းငယ် သြဝါဒပေးပြီးနောက် ဆွမ်းခံမသွားကြမီ ပို့ချပါသည်၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာ ၂ ကျမ်းကို တနေ့တည်း၌ စတည်၍ပို့ချခဲ့ရာ ပြီးဆုံးသောအခါလည်း (တမင််လာ မကြိုးစားဘဲ) တရက်ထည်း၌ပင် ပြိုင်တူပြီးဆုံးပါသည်၊ ဤသို့ နေ့စဉ်မှန်မှန် ဇွဲသန်သန်ဖြင့် စိတ်မာန်မကျအောင် ကြိုးစားရသော ဝိရိယမှာ အခြေခံ ဉာဏ်အမြော်အမြင် မပါလျှင် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အပြီးရောက်အောင် ထေဒံကူမည်မဟုတ်ပါ၊ အမြော်အမြင်မှာလည်း သာသနာတော်တသက် နောက်ထပ် မပေါ်ထွက်သမျှ အမှီပြုရစ်ကြဘို့ပင် ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့်.....

ယဒိ အညာ ဥပဇ္ဈေထ, ဣတောပိ သုခသမ္ဘတာ၊
တသောကာသံ ပဒါနာယ, အယံ အန္တရဓာယတံ။

ဣတောပိ- အများမှီးလောက်, ခရီးရောက်၍, ပြီးမြောက်ခဲ့ရာ, ဤဘာသာဋီကာထက်လည်း၊ သုခသမ္ဘတာ - ကြည့်ရှုပို့ချ, လွယ်ကူလွှသဖြင့်, အားရဘွယ်တောင်း, အကောင်း ဟု သမုတ်အပ်သော၊ အညာ- စူဠဝဂ်ဂါ, ဋ္ဌကထာ၏, မှိရာကျစ်လစ်, ဋီကာသစ် တမျိုးသည်၊ ယဒိဉပဇ္ဈေထ- ပညာလိုလား, နောက်နှံသားတို့, ကြိုးစားရစ်သော်, အကယ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာအံ့၊ တသာ-ထိုသို့ဖြစ်ရစ်, ဋီကာသစ်၏၊ ဩကာသံ ပဒါနာယ-ထွန်းတောက်တင့်ရေး, အခွင့်ပေးခြင်းငှါ၊ အယံ-လပေါင်းများမြောက်, လွန်အားဆောက်မှ, ထွန်းတောက်ထွက်လာ, ဤဋီကာသည်၊ အန္တရဓာယတံ-ရိုးရာမတဲ့, တိုးကာငဲ့၍, ကပ်ဖဲ့မနေ, ကွယ်ပျောက်ရစ်ပါစေသတည်း။

အကျိုးရှိမှ ကျေးဇူးသိ ။ ။ လောကဌ မိဘဆရာနှင့် မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းတို့သည် သားသျှီးနှင့် တပည့် မိတ်ဆွေတို့ကို ကောင်းစားစေလို ကြိုးပွားစေလိုသော ဆန္ဒရှိကြသည်အားလျော်စွာ မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှ ကျေးဇူးပြုကြပေသည်၊ ထိုသို့ ကျေးဇူးပြုကြသော်လည်း ထိုကျေးဇူးကို သူတို့ညွှံသည့်အတွက် မခံစားရသော သားသျှီး တပည့် မိတ်ဆွေများသည် ထို မိဘ ဆရာ မိတ်ကောင်းများ၏ ကျေးဇူးကို မသိကြ, ကျေးဇူးရှင်ဟု သဘောမထားနိုင်ကြ၊ မိမိကား ဆရာသမားတို့၏ ကျေးဇူးတော်ကို အပြည့်အစုံ ခံစားရသဖြင့် ကျေးဇူး ကြီးမားကြောင်းကို သိရပေသည်၊ ထို ကျေးဇူးတော်များကို ပြန်၍ ဆပ်ဘို့ရန်မှာ ဆရာတော်များ၏ အနှစ်သက်ဆုံးဖြစ်သော စာပေပို့ချ ကျမ်းစာ ရေးသားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်၊ထို့ကြောင့်ပင် ပခုက္ကူမြို-မဟာရဋ္ဌဂုရုဆရာတော်ကြီးသည် "ဇနကကတော့ ယခုခေတ်၌ သာသနာတော်၏ ဝန်ကို ကြိုးကြိုးစားစား ထမ်းဘော်ရပေတယ်" ဟု စပ်ဆိုင်ရာ ပရိသတ်၌ မိန့်တော်မူပါသည်တဲ့။

သမ္မာဇယာမိ ထေရာနံ, ယေသာဟံ သမ္မဂ္ဂဟိတော၊
သိက္ခိတော ဂန္ထကာရေပိ, ပတ္တောမှိ ပကတညုတံ။

ယေသံ ထေရာနံ-အထက်ဝေဟင်, နေအသွင်သို့, မြေပြင် ထင်ရှား, အကြင် ဆရာတော်ဘုရားတို့သည်၊ သမ္မဂ္ဂဟိတော-အထူးစောင့်ရှောက်, ချီးမြှောက်အပ်သော၊ အဟံ - ငါသည်၊ သိက္ခိတော - ရေးနည်း သားနည်း , ပို့ချနည်း၌ , သိပ်သည်းသေသပ်, သင်ယူအပ်သော အတတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဂန္ထကာရေပိ— ခုခေတ် နောက်သား, အကျိုးများဘို့, ရေးသား ကြိုးကုတ်, ကျမ်းပြုခြင်း အလုပ်၌လည်း၊ ပကတညုတံ-သဘောသကံ, ရှေးထုံးစံကို, အမှန်သိမြင် , ကျွမ်းကျင်သူ၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တောအမှိ-ခေတ်ခါအလျောက်, လေးစားလောက်အောင်, မဖေါက် မသွေ, ရောက်ရပေ၏၊ တေသံ ထေရာနံ- ကျေးဇူးတော်ရှင်, ဂုဏ်အင်ကြီးမား , ထို ဆရာတော်ဘုရားတို့အား၊ သမ္မာဇယာမိ — ကျမ်းစာ ရေးသား, ကောင်းမှုများဖြင့်, လေးစားကော်ရော်, ပူဇော်ပါသတည်း။

အကျိုးမြင်မှ ကြိုးစားချင် ။ ။ ယခုခေတ်၌ လူလွတ်ရိုင်ယ ပြင်းပြင်းပြပြ ကြိုးစားကြသူတိုင်းပင် မျက်မှောက်အကျိုး , နောင်တမလွန် အကျိုး တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ ၂ မျိုးလုံးကိုဖြစ်စေ မြော်မြင်နိုင်သူတို့သာ ဖြစ်ကြ၏၊ မိမိကား သာသနာ့ဝန်ကို ဤမျှလောက် ထမ်းလိုက်ရခြင်းဖြင့် သာသနာတော်မှာ လွန်စွာ အကျိုးသက်ရောက်နိုင်သော မျက်မှောက်အကျိုးကိုလည်း ပညာပါရမီ အမတေတည်မည့် တမလွန် အကျိုးကိုလည်း, မြော်ကိုးနိုင်သောကြောင့် သမ္မတ္တိစက် ၄ ချက်စုပေါင်း စက်ခေါင်း ၄ ခု တပ်ထားအပ်သော ယာဉ်ပုံကြီးနှင့် တူစွာ ဤ ခန္ဓာယာဉ်ကြီးကို သဒ္ဓါ ပညာ စသော ဗိုလ်ကြီး ၅ ဦးဖြင့် အထူးထက်မြက်၍ သွက်လည်း သွက်လက်အောင် အဆက်ဆက် ကြိုးစားပေအံ့ သတည်း။

စတုစ္ကံ ဝတ္တိယာန, ယာနံ ဗလပရိဂ္ဂဟံ၊
ယာနာယ အမတံ ပါရံ, ကဿံ ပုရိသကာရိယံ။

စတုစ္ကံ-သမ္ဗဒ္ဓိစက်, ၄ ချက် စုံပေါင်း, စက်ခေါင်း ၄ ခုလည်း ပါရှိထသော၊ ဗလပရိဂ္ဂဟံ-ရန်ပေါင်း ခွင်းဖြို, ငါးဥုးမိုလ်တို့, ကိုယ်စီစောင့်ကြပ်, အုပ်ချုပ်အပ်ထသော၊ ယာနံ- အသွားလျင်လျင်, အများတင်လည်း, အားအင်ခိုင်ဖြိုး, မဂ္ဂင်တည်းဟူသော ယာဉ်ပျံတော်ကြီးကို၊ ဝတ္တိယာန-မတိမ်း မစောင်း, လည်စေကြောင်းဖြင့်, ကောင်းစွာအစဉ်, မောင်းကာနှင်၍၊ အမတံပါရံ-ဤဘက်မှာနေ, အားလုံးသေလျက်, ဟိုပြေရောက်မှ, ဘေးကင်းရမည့်, အမတခေါ်, နေပြည်တော်သို့၊ ယာနာယ-ကိလေသာဟူ, ရန်သူပစ်ဖေါက်, မုံးအမြောက်တို့, မကြောက် မနား, အရောက်သွားခြင်းငှါ၊ ပုရိသကာရိယံ- ယောကျ်ားမှန်ကာ, ပြုရဲရမည့်, ကမ္မာဒ့ လက်ရိုး, လုလွမျိုးကို၊ ကဿံ - ငါးဥုး ဗိုလ်ချုပ်, အဖေါ်လုပ်၍, မဆုတ်ရစေ....ပြုလုပ်ပေအံ့သတည်း။

အဘိဝမုန္တု မေ ပညာ, သဒ္ဓါ ဝီရသမာဓယော၊
အပ္ပမာဒေါ လောကသ္မာဒ-ဗောဓျင်္ဂါယ ပရံ ပရံ။

မေ— ငါ၏၊ ပညာ - ဝဇိရစိန်, ကဲ့အရှိန်သို့, ထိန်တလက်လက်, ထက်မြက်သော ပညာသည်ဌင်း၊ သဒ္ဓါ-ယုံကြည်ဘွယ်ရန်, ဝတ္ထုမှန်လျင်, ဇကန်ဆုံးဖြတ်, ယုံကြည်တတ်သော သဒ္ဓါသည်ဌင်း၊ ဝီရသမာဓယော - ကိုယ်နှင့် ဒုဏ်သက်, မငဲ့ကွက်ဇောင်, ထက်မြက်စွာလှ, ဝီရိယနှင့်, ကာမအာရုံ, အဖုံဖုံကြောင့်, လှုပ်တုန်မရှိ, သမာဓိတို့သည်ဌင်း၊ အပ္ပမာဒေါ - ကုသိုလ်ဖြစ်မြောက်, ကိစ္စရောက်ဘို့, ဇောက်မေ့ဆင်ခြင်, အမြဲထင်သော သတိသည်ဌင်း၊ လောကသ္မာဒ ဗောဓျင်္ဂါယ - လောကီလူပေါင်း, နှစ်မျို့ကြောင်းနှင့်, ကောင်းကောင်းရည်သန်, ဗောဓိဉာဏ်အကျိုးငှါ၊ ပရံ ပရံ-တမြင့်ထဲမြင့်, ဆင့်ကဲတင့်သည်ဖြစ်၍၊ အဘိဝမုန္တု-တက်သစ် လဝန်း, နေသစ် ထွန်းသို့, ရှုန်း တဝေဝေ, တိုးတက်ကြပါစေသတည်း။

ရည်ရွယ်ချက် ။ ။ ကိုယ်တည်း တယောက်, ချမ်းသာရောက်ဘို့, ခုလောက်ကြိုးကုတ်, အားမထုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ, သာသနာ၏, ရှေးခါဘိုးဘ, လက်ထက်ကလျင်, ရသည့် တန်ခိုး, ထပ်မညှိုးဘို့, အားကြိုးမာန်တက်, ငါဆောင်ရွက်သည့်, ဆက်လက် တည်တံ့ရုံသာတည်း။

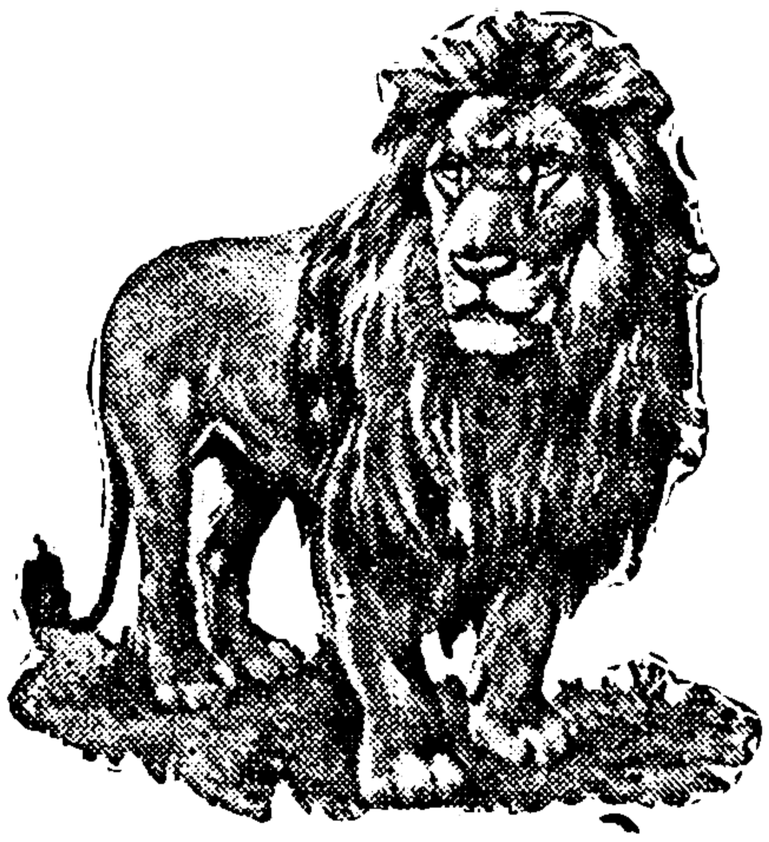
ဂုဏဝဂ် အဋ္ဌကထာ
ဘာသာဋီကာ ပြီးပြီ။

အဋ္ဌကထာနှင့် တွဲဖက် ပို့ချဘို့ရန်

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

၏

စဉ်ဝဉ်ပါဠိဝေါဟာ
ခက်ဆစ်နိသယအကျဉ်း

၁၃၃၄-ခု၊ ဧပြီလ။

နယူးဘားမား ပဋ္ဌကပုံနှိပ်တိုက်
အမရပူရမြို့။

ကမ္မဋ္ဌာန

တဇ္ဇနီယကမ္မကထာ

(ယေန သမယေန-အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ)၊[တေန သမယေန၏ အနိယမထည့်သည်၊ နောက်နောက်ကံတို့၌လည်း ဤနည်းမှီ၍ ထည့်ပါ။] တေန သမယေန — တဇ္ဇနီယကံကို ပညတ်တော် မမူအပ်သေးရာ ထို အခါ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သာဝတ္ထိယံ - သာဝတ္ထိမြို၌၊ ဝါ-သာဝတ္ထိမြို၏အနီးဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ - ဇေတဝန်မည်သော၊အနာထပိဏ္ဍိကဿ-၏၊ အာရာမေ-အာရာမ်၌၊ဝါ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ- သီတင်းသုံးတော်မူ၏။

တေန ခေါပန သမယေန - မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဇေတဝန် ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ - ပဏ္ဍုက , လောဟိတက မည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ အတ္တနာ—'ကိုယ်တိုင်၊ ဘဏ္ဍုနကာရကာ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ကလဟကာရကာ- ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ဝိဝါဒကာရကာ - ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုမှုကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ဘဿကာရကာ - များစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ (စကားများကြကုန်၏၊) သံဃေ-၌၊ အဓိကရဏကာရကာ-အဓိကရဏ်းကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ အညေ - မိမိတို့မှ တပါးကုန်သော၊ ယေစ ဘိက္ခူ-တို့သည်လည်း၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ- နှ၏၊ပေ၊ သံဃေ, အဓိကရဏကာရကာ- နှ၏၊ တေဝိ-ထိုရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ ("ဝဒန္တိ "၌စပ်၊) ဝါ-တို့သို့လည်း၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ကုန်၏၊ (ကိ•)။

အာယသ္မန္တော-အရှင်တို့၊ တုမှေ-အရှင်တို့သည်၊ ("ပဋိမန္တေထ" ၌စပ်၊) ဝါတို့ကို၊ ဧသော-၌ ရဟန်းသည်၊ (၌ ရဟန်းက)၊ မာ အဧသိ - မနှိုင်ပါစေလင့်၊ ဗလဝါဗလံ-အလွန် အားရှိစွာ၊(အာဘောင် အာရင်း သန်သန်ဖြင့်)၊ ပဋိမန္တေထ-ပြန်ပြောကြကုန်လော၊ တေန-ထိုသို့ ပြန်ပြောခြင်းကြောင့်၊တုမှေ-

× × × × × × ×

ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ ။ဗုဒ္ဓေါသည် ဂုဏ်ကိုပြသော ဝိသေသန, ဘဂဝါသည် အမည်တော်ကိုပြသော ဝိသေသျတည်း၊"ဇုတိဝိ သော ဘဂဝါ၊ပေ၊ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"၌ ဘဂဝါနာမည်တော်ကို ပဓာနထား၍ ဗုဒ္ဓေါကို ဂုဏ်တော်အဖြစ်ဖြင့် ပြုပုံကိုထောက်ပါ၊ ရှေးနိဿယဆိုကား "ဘဂဝါ– ဘုန်းတော်ကြီးသော၊ ဗုဒ္ဓေါ–သည်"ဟု ပြဆိုလေသည်။

ဘဏ္ဍန, ကလဟ။ ။ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပေသုညသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ရှေးနိဿယဆိုကား "ဘဏ္ဍနကာရကာ–မျက်မှောက် ငြင်းခုံခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏၊ ကလဟကာရကာ–မျက်ကွယ်ငြင်းခုံခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏"ဟု ပြဆိုသည်။

တို့သည်၊ ပဏ္ဍိတတရာစ - သာ၍ ပညာရှိသူတို့သည်၎င်း၊ ဗျတ္တတရာစ - သာ၍ ထက်မြက်သူတို့သည်၎င်း၊ ဗဟုသုတတရာစ-သာ၍ဗဟုသုတရှိသူတို့သည်၎င်း၊ အလမတ္တဘရာစ—သာ၍ စွမ်းနိုင်သူတို့သည်၎င်း၊ (ဟောန္တို - ဖြစ်နိုင်ကုန်၏၊) အဿစ - ထို ရဟန်းမှလည်း၊ မာ ဘာယိတ္ထ - မကြောက်ကြကုန်လင့်၊ မယမ္ပိ-တပည့်ဘော်တို့သည်လည်း၊ တုမှာကံ- အရှင်တို့၏၊ ပက္ခာ- အသင်း အပင်းတို့သည်၊(ဘက်သား‌တို့သည်)၊ ဘဝိဿာမ-ဖြစ်ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ ဘေန-ထိုသို့ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ အနုပ္ပန္နာနိ-မဖြစ်ကုန်သေး‌သော၊ ဘဏ္ဍနာနိစ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တို-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥပ္ပန္နာနိ-ဖြစ်ပြီးကုန်သော၊ (ဖြစ်ပြီးသော ဘဏ္ဍနနှင့်တူကုန်သော၊) ဘဏ္ဍနာနိစ—တို့သည်လည်း၊ ဘိယျောဘာဝါယ-လွန်စွာတိုးပွားခြင်းငှါ၊ ဝေပုလ္လာယ-ပြန့်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တန္တို-ဖြစ်ကုန်၏။

[အပ္ပိစ္ဆာ စသောပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိက-သုဒိန္နကဏ္ဍ, အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ယေ တေ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ အပ္ပိစ္ဆာ- ပစ္စည်း ၄ ပါး‌တို့၌ နည်း‌သော အလိုရှိကြကုန်၏၊ ဝါ- အလိုမရှိကုန်၊ သန္တုဋ္ဌာ - ရရှိသမျှ, ပစ္စယဖြင့်, အား‌ရကျေနပ်, ရောင့်ရဲတတ်ကြကုန်၏၊ လဇ္ဇီနော-မကောင်းမှုမှက်ခြင်း ရှိကြကုန်၏၊ ကုက္ကုစ္စကာ - အပ်လေသလော , မအပ်သလောဟု, တွေး‌တောနှိုင်း‌ဆ , ဝိနယ ကုက္ကုစ္စရှိကြကုန်၏၊ သိက္ခာကာမာ-သိက္ခာ ၃ ပါး‌ကိုလိုလား‌ကြကုန်၏၊[ဒုတိယ ပါရာဇိက ပါဠိတော်ကိုကြည့်၍ ပေယျာလဖေါ်ထား‌ပါသည်၊ နောက်၌လည်း ဤသို့ ဖေါ်ပါ။] တေ - ထိုရဟန်း‌တို့သည်၊ ဥစ္စာယန္တို - အောက်တန်း‌စား‌ဟု, အသိအမှတ်ပြုလျက်, ကြည့်ရှုကြကုန်၏၊ ဝါ-အယုတ်သ‌ဘော, ထုတ်မပြောဘဲ, တွေး‌တော ကြံစည်ကြကုန်၏၊ (ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏၊) ဒိယျန္တို-အပြစ်ကိုပြ, ရှုံ့ချကြကုန်၏၊ ဂိပါစေန္တို - အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏၊ [လူများက ကဲ့ရဲ့ရာ၌ "ရဝိတကာနံ , စဝိရာဖြန့်လျက်, ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏" ဟု ပေး‌ပါ။] (ကိ - အဘယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ,အပြစ်ကိုကျယ်ပြန့်စေကြကုန်သနည်း၊)ကထံဟိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ ပဏ္ဍာ‌ကလောဟိတကာ ဘိက္ခူ ၊ပေ၊အဓိကရဏကာရကာ - နှင့်သည်၊ (ဘဝိဿန္တို)နာမ- ဖြစ်ကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ အညေ, ယေစ ဘိက္ခူ၊ပေ၊အဓိကရဏကာရကာ-နှင့်၏၊ တေပိ-တို့ကိုလည်း၊ ဥပသက်မိတ္တာ-၍၊ မာ ခေါ တုမ္ဟေ

× × × × × × ×

အမှာ ။ ။ "ဥစ္စာယန္တို" စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဒုတိယ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ကထံဟိ နာမ၌ နာမကို ကြိယာနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးရပုံကိုလည်း ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ , ဒု-အုပ်, အဋ္ဌကထိကနိဒါန်း "ကထံ ဟိ နာမ"အဖွင့်၌ရင်း, သုဒိန္နကဏ္ဍ "သမာပဇ္ဇိသသိ"အဖွင့်၌ရင်း ပြထား‌ပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား နာမကို ကြိယာနှင့်မတွဲဘဲ "ကထံဟိ နာမ-အဘယ့်ကြောင့်လျှင်" ဟု သုံးပုဒ်လုံးတွဲ၍ ပေး‌ခဲ့လေ၏။

အာယသ္မန္တော၊ပေါ၊ပက္ခာ ဘဝိသ်ာမာတိ-မာခေါ တုမ္ဟေ အာယသ္မန္တော၊ပေါ၊ပက္ခာ ဘဝိသာမဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝက္ခန္တိနာမ - ပြောကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ တေန-ထိုသို့ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ အနုပ္ပန္နာနိ၊ပေ၊သံဝဿန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့.ရှုံ့.ချ, အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။

အထ-ကဲ့ရဲ့.ရှုံ့.ချ, အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ တေ ဘိက္ခူ။, ဘဂဝတော-အား၊ ဧတမတ္ထံ- ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အထ-လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ- သည်၊ တေသ်ံ နိဒါနေ-ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ဧတသ်ိံ ပကရဏေ-ဤအရာကြောင့်၊ (ပဏ္ဏာ၊ကလောဟိတက ရဟန်းတို့၏ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဘဏ္ဍာနစသော အမှုကိုပြု၍, အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း ဘဏ္ဍာနစသောအမှုကို ပြုအောင် အားပေးမှုဟူသော ဤအကြောင်းအရာကြောင့်၊) [နောက်နောက် ကံတို့၌လည်း ဤနည်းမှီး၍ အနက်အကျယ်ဆိုပါ။] ဘိက္ခုသံဃံ - ရဟန်းအပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ - စည်းဝေးစေပြီး၍၊ (အတူတကွ ကောင်းစွာ ကျရောက်စေပြီး၍၊-သဒ္ဒတ္ထ၊) ဘိက္ခူ။-တို့ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိ - မေးတော်မူပြီ၊ (ကိ•)၊ ဘိက္ခဝေ - ဘိက္ခုတို့၊ ပဏ္ဏာ၊ကလောဟိတကာ ဘိက္ခူ။၊ပေ၊အဓိကရဏကာရကာ - နှင့်သည်၊ (ဟာန္တိ)ကိရ - ဖြစ်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ အည်း၊ပေ၊အဓိကရဏကာရကာ- နှင့်၏၊ တေပိ ဥပသက်မိတွာ - ၍၊ မာ ခေါ တုမ္ဟေ ၊ပေ၊ ပက္ခာ ဘဝိသာမာတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒန္တိ ကိရ-ပြောဆိုကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊သစ္စံ-လော၊ တေန အနုပ္ပန္နာနိ၊ပေ၊သံဝဿန္တိ ကိရ-ဖြစ်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊သစ္စံ-လော၊ ဣတိ- ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရား၊ သစ္စံ - မှန်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

[အနနုစ္ဆဝိကံ- စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကိုလည်း သုဒိန္နကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ, ဝိဂရဟိ - ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ၊ (ကိ•)၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ မောဃပုရိသာနံ- မဂ်ဖိုလ်မမြိ, အချည်းနှီးယောကျ်ားဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ (ကမ္မံ - အလုပ်သည်၊) အနနုစ္ဆဝိကံ-မလျောက်ပတ်၊ (ရဟန်းအဖြစ်ကိုပြုဘတ်သော ဟိရိဩတ္တပ္ပအစရှိသောတရား, မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်, သာသနာတော်တို့၏ အရိပ်အရောင်ဖြစ်သော သုန္ဒရဘောဂဏ်သို့ အစဉ်မလိုက်၊) (အနနုစ္ဆကဝိတ္တာ- ကြောင့်၊) အနနုလောမိကံ- မလျော်၊ (ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ အစရှိသောတရား , မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် , သာသနာတော်အားလျော်စွာ မဖြစ်၊) (အနနုလောမိကတ္တာ - ကြောင့်၊) အပ္ပဋိရူပံ - မသင့်တော်၊ (ရဟန်းအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ဟိရိ ဩတ္တပ္ပအစရှိသောတရား , မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်, သာသနာတော်နှင့်တူသောသဘောမရှိ၊) (အပ္ပဋိရူပတ္တာ-ကြောင့်၊) အဿမဏကံ—ရဟန်းတို့၏အလုပ် မဟုတ်၊ (အဿာမဏကတ္တာ—ကြောင့်၊)အကပ္ပိယံ—

ရဟန်းတို့အား မအပ်၊(အကဗ္ဗိယတ္တာ-ကြောင့်၊) အကရဏီယံ-ရဟန်းတို့သည် မပြုသင့် မပြုထိုက်။ [“အနုန္ဆဝိကံ” စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဒု-အုပ် သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ကထံဟိ- အဘယ့်ကြောင့်၊ တေ မောဃပုရိသာ- တို့သည်၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ၊ပေါအဓိကရဏကာရကာ(ဘဝိဿန္တိ)နာမ-ဖြစ်ကြရကုန်တုံ ဘိသနည်း၊ပေါအညော'ပေါဝက္ခန္တိနာမ၊ပေါသံဝတ္တန္တိနာမ- ကုန်တုံဘိသနည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေံ-ဤအလုပ်သည်၊ အပ္ပသန္နာနံ- သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်သေးသူတို့၏၊ ပသာဒါယဝါ- ကြည်ညိုခြင်းငှါရင်း၊ ပသန္နာနံ- သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုပြီးသူတို့၏၊ ဘိယျောဘာဝါယဝါ- လွန်စွာ တိုးပွားခြင်းငှါရင်း၊ န- မဖြစ်၊ အထခေါ- စင်စစ်ကား၊ အပ္ပသန္နာနံ- တို့၏၊ အပ္ပသာဒါယစ-မကြည်သိခြင်းငှါရင်း၊ ပသန္နာနံ-နံသော၊ကေစ္စာနံ- အချို့သော ပုထုဇဉ်တို့၏၊ အညထတ္တာယစ — ကြည်သိခြင်းမှ တပါးသော အပြား၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဝိပ္ပဋိသာရ အကျိုးငှါရင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘဂဝါ, ကေ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အနေကပရိယာယေန-တပါးမက များစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဝိဂရဟိတ္ဝာ-ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီး၍၊ ဒုဘ္ဘရတာယ- မိမိသည်ဌင်း, ဒါယကာတို့သည်ဌင်း, ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရဏ်ဌင်း၊ ဒုပ္ပေါသတာယ- မိမိသည်ဌင်း ဒါယကာတို့သည်ဌင်း ခဲယဉ်းသဖြင့် မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရဏ်ဌင်း၊ မဟိစ္ဆတာယ - ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ များစွာအလိုရှိသော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရဏ်ဌင်း၊ အသန္တုဋ္ဌိတာယ - ရရှိသမျှ, ပစ္စယဖြင့်, အားရနိုင်ဘိ, ရောင့်ရဲခြင်းမရှိသော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရဏ်ဌင်း၊ သင်္ကိကာယ-အပေါင်းအဖေါ် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းဟူသော အသံဝရဏ်ဌင်း၊ ကောသဇ္ဇသ - ပျင်းရိသော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရဏ်ဌင်း၊ အဝဏ္ဏံ - ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘာသိတ္ဝာ - မိန့်တော်မူပြီး၍။

အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သုဘရတာယ-မိမိသည်ဌင်း ဒါယကာတို့သည်ဌင်း လွယ်ကူစွာ ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရဏ်ဌင်း၊ သုပေါသတာယ-မိမိသည်ဌင်း ဒါယကာတို့သည်ဌင်း လွယ်ကူစွာ မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရဏ်ဌင်း၊ အပ္ပိစ္ဆသ-ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ အလိုမရှိကြောင်း သံဝရဏ်ဌင်း၊ သန္တုဋ္ဌသ-ရရှိသမျှ, ပစ္စယဖြင့်, အားရနိုင်တောင်း, ရောင့်ရဲကြောင်း သံဝရဏ်ဌင်း၊ သလ္လေခသ-ကိလေသာကိုကို နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်ကြောင်း သံဝရဏ်ဌင်း၊ ဓုတသ—

ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ခါချကြောင်းသံဝရ၏ဂုဏ်း၊ပါသာဒိကသဒ္ဒ-ကြည်လို
ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောသံဝရ၏ဂုဏ်း၊ အပစယသ-ကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီး
ကြောင်း သံဝရ၏ဂုဏ်း၊ ဝိရိယာရမ္ဘသ-ဝိရိယကိုအားထုတ်ကြောင်း သံဝရ၏
ဂုဏ်း၊ ဝဏ္ဏံ - ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍။ [သံဝရကို အရဟတ္တမဂ်
မည်ဖြစ်သောကြောင့် ဘာဝပစ္စည်း မပါသောပုဒ်များ၌ ကရဏသာဓ်ကြိယိုက်
ပါသည်။]

ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ တဒနုစ္ဆဝိကံ-ထို ပညတ်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော ကံအား
လျောက်ပတ်သော၊ တဒနုလောမိကံ-ထိုပညတ်တော်မူအပ်လဘံ့သော ကံအား
လျော်သော၊ [သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူရာ၌ "ထိုပညတ်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော
သိက္ခာပုဒ်အား" ဟု ဆိုပါ။] ဓမ္မိ°-တရားရှိသော၊ ကထံ-ကို၊ ကတ္ဝာ-ပြုတော်မူ
ပြီး၍၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ—မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ°)။

ဘိက္ခဝေ—ဘိက္ခုတို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဝါ-ထိုသို့ပဏ္ဍုကလောဟိ
တက ရဟန်းတို့၏ ဘဏ္ဍုနစသော အမှုကို ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း, အခြားရဟန်းတို့
ကိုလည်း အားပေးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ [နောက်နောက်ကံတို့၌
လည်း နည်းမှီ၍ အနက်ဆိုပါ။] သံဃော - သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ—
နံသော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏(အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနိယကမ္မံ-တဇ္ဇနိယကံကို၊ (မြိမ်းချောက်
ကြောင်း ကံကို)၊ ကရောတု—ပြုလော။

စ-ဆက်၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကတ္တဗ္ဗံ- ပြုရာ၏၊ (ကိ° - အဘယ်သို့၊
ကာတ္တဗ္ဗံ - ပြုရာသနည်း၊) ပဌမံ - စွာ၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ - ကုန်သော၊
ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ စောဒေတဗ္ဗာ - စောဒနာထိုက်ကုန်၏၊ စောဒေတွာ - စောဒနာ
ပြီး၍၊ သာရေတဗ္ဗာ - အပြစ်ကို အမှတ် ရစေထိုက်ကုန်၏၊ သာရေတွာ — ၍၊
အာပတ္တိ°-သို့၊ အာရောပေတဗ္ဗာ-တက်ရောက်စေထိုက်ကုန်၏၊ ဝါ - တင်ထိုက်
ကုန်၏၊ အာပတ္တိ°, အာရောပေတွာ-၍၊ ဗျတ္တေန-ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန--
ဌာန်ကရိဏ်းကို ပီသစွာ ရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ - သည်၊ သံဃော - ကို၊
ဉာပေတဗ္ဗော-သိစေထိုက်၏၊(ကိ°)၊....

ဉာတ်။ ။ဘန္တေ-တို့၊ သံဃော-သံဃာတော်သည်၊ မေ-တပည့်တော်၏၊
(ဝစနံ-စကားကို၊) သုဏာတု- နားစိုက်တော်မူပါ၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ—
နံသော၊ ဇာမေ ဘိက္ခူ။၊ပေ၊သံဝတ္တန္တိ၊ သံဃသဒ္ဒ-၏၊ (ကမ္မံ-တဇ္ဇနိယကံသည်၊)
ပတ္တကလ္လံ-လျောက်ပတ်သော အခါရှိသည်၊ ယဒိ(သိယာ) - အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊
(ဧဝံသတိ-သော်၊) သံဃော-သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ, ဘိက္ခူနံ—တို့၏
(အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနိယကမ္မံ—ကို၊ ကရေယျ- ပြုရာပါ၏၊ သော - ဤသည်ကား၊
ဉတ္တိ—သံဃာတော်ကို သိစေခြင်းတည်း။

ကမ္မဝါစာ။ ။သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ၊ပေ၊သံဝတ္တန္တိ၊ သံဃော - သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ, ဘိက္ခူနံ - တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ - ကို၊ ကရောတိ - ပြုပါ၏၊ ယဿာယသ္မတော (ယဿ + အာယသ္မတော) — အကြင် အရှင်အား၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ, ဘိက္ခူနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနီယဿ- တဇ္ဇနီယ မည်သော၊ ကမ္မဿ-ကို၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းသည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏၊ သော-ထိုနှစ်သက်သော အရှင်သည်၊ တုဏှီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဿ—ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလော၊ ယဿ-အကြင် အရှင် အား၊ (ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ - တို့၏ အပေါ်၌၊ တဇ္ဇနီယဿ — သော၊ ကမ္မဿ-ကို၊ ကရဏံ-သည်၊) နက္ခမတိ-မနှစ်သက်၊ သော-ထို မနှစ်သက်သော အရှင်သည်၊ဘာသေယျ-ပြောရာပါ၏။....ဒုတိယမ္ပိ-နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ တေ မဏ္ဍံ-ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝဒါမိ - လျှောက်ပါ၏၊ပေ၊ တတိယမ္ပိ တေမဏ္ဍံ ဝဒါမိ၊[သုဏာတု မေ စသည်ဆိုပါ။]

နိဂုံး။ ။သံဃေန - သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ, ဘိက္ခူနံ — တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပါပြီ၊ သံဃဿ-အား၊(ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဏ္ဍုက လောဟိတကာနံ — တို့၏ အပေါ်၌၊ တဇ္ဇနီယဿ - သော၊ ကမ္မဿ-ကို၊ ကရဏံ-သည်၊) ခမတိ—နှစ်သက်၏၊ တဿာ- ကြောင့်၊ တုဏှီ—ဆိတ်ဆိတ်၊ (အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊) ဧဝံ-ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ - ဤသံဃာ၏ နှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊(နှစ်သက်ကြောင်းကို)၊ဓာရယာမိ-သိမှတ်ရပါ၏၊ ဣတိ- သို့၊ (ဉာပေတမ္ပေါ)၊ ဣတိ- သို့၊ ကာတ္တုမ္ဘံ - ပြုရာ၏၊ ဣတိ - သို့၊ (အာမန္တေသိ-ပြီ)။

အမှာ။ ။ဤနည်းမှီး၍ နောက်နောက် ဥတ်, ကမ္မဝါစာတို့၌ "ကမ်ံ-တဇ္ဇနီယကမ္မပဋိပ္ပဿမ္ဘနကံသည်၊ပတ္တကလ္လံ ယဒိ(သိယာ)"စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။ ကမ္မဝါစာနှင့် စပ်၍ မှတ်ဘွယ်များကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ, မဟာခန္ဓက, ဥပသမ္ပဒါဒိကထာ၌ ပြထားပြီ။

အဓမ္မကမ္မဋ္ဌါဒသက

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တိဟိ, အင်္ဂေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ (ဝါ-အင်္ဂါတို့တွင် တပါးပါးနှင့်၊) သမန္နာဂတံ-ပြည့်စုံသော၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-သည်၊ အဓမ္မကမ္မဉ္စ-ဓမ္မ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ကံသည်ထင်း၊ အဓိနယကမ္မဉ္စ—ဝိနည်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကံသည်ထင်း၊ ဒုဋ္ဌပသန္နာနဉ္စ - မကောင်းသဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သည်ထင်း၊ (ဘဏ္ဍုန, ကလဟစသော အဓိကရဏ်းကို မကောင်းသဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သည်ထင်း၊) ဟောတိ၊ အသမ္မုခါ-မျက်ကွယ်၌၊ ဝါ-သံဃ, ဓမ္မ,ဝိနယ ပုဂ္ဂလတို့၏ မျက်မှောက်

မဟုတ်ဘဲ၊ ကတံ—ပြိအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အပ္ပဋိပုဒ္ဓော-စုဒိတကရဟန်းကို မမေးမြန်းမူ၍၊ ကတံ ဟောတိ၊ အပ္ပဋိညာယ - စုဒိတက ရဟန်း၏ ဝန်မခံခြင်းဖြင့်၊ (စုဒ္ဒိတက ရဟန်းက မိမိ လွှန်ကြူးအပ်သော ဝတ္ထု (သို့မဟုတ်) အာပတ်ကို ဝန်မခံဘဲ)၊ ကတံ ဟောတိ၊ တီဟိ-နံသော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ပေ၊ဒုဋ္ဌုပသန္တော ဟောတိ။(၁)။

အပရေဟိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တီဟိ အင်္ဂေဟိ၊ပေ၊ဒုဋ္ဌုပသန္တော ဟောတိ၊ အနာပတ္တိယာ-အာပတ်မဟုတ်ဘဲ(အာပတ်မသင့်ဘဲ)၊ပေ၊အဒေသနာဂါမိနိယာ - ဒေသနာဂါမိ မဟုတ်သော၊ အာပတ္တိယာ - ပါရာဇိက, သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ဖြင့်၊ ပေ၊ အာပတ္တိယာ - ကို၊ ဒေသိတာယ - ဒေသနာပြော အပ်ပြီးသော်၊ ဝါ- ဒေသနာပြောအပ်ပြီးမှ၊ ကတံ ဟောတိ ၊ ပေ၊ ဒုဋ္ဌုပသန္တော ဟောတိ။ (၂)

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ ဒုဋ္ဌုပသန္တော၊ အစောဒေတွာ - မစောဒနာမူ၍၊ ကတံ ဟောတိ၊ အသာရေတွာ-အပြစ်ကို အမှတ် မရစေမူ၍၊ပေ၊အာပတ္တိ•-သို့၊ အနာရောပေတွာ—မတက်ရောက်စေမူ၍(မတင်မူ၍)၊ ကတံ ဟောတိ၊ပေ။(၃)

အသမ္မုခါ-ဘဲ၊ ကတံ ဟောတိ၊အဓမ္မေန-ဓမ္မမဟုတ်သဖြင့်၊ ကတံ ဟောတိ၊ ဝဂ္ဂေန-ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာသည်၊ ကတံ ဟောတိ၊ပေ။ (၄)[အမှာ။ ။ဤသို့စသည်ဖြင့် ရှေ့ ၃ တိုက်တို့၌ ပါသော “ အသမ္မုခါ ကတံ ဟောတိ ” စသော ပုဒ်တို့ကို တပုဒ်စီ မူတည်၍ “အဓမ္မေန ကတံ ဟောတိ, ဝဂ္ဂေန ကတံ ဟောတိ” ၂ပုဒ်ကို မူလီသွင်းလျှင် တိုက်(၉)ခု ဖြစ်၏၊ အားလုံးပေါင်းသော် တိုက်(၁၂)ခု ဖြစ်သည်။]

ဓမ္မကမ္မဒွါဒသကဋ္ဌလည်း ဤနည်းမှီ၍ သိပါ၊ အနက်ကိုလည်း“ဓမ္မကမ္မ—ဓံမ္မကံသည်ရင်း၊ပေ၊သုဋ္ဌုပသန္တော-ကောင်းစွာ ငြိမ်းစေအပ်သည်ရင်း၊ သမ္မုခါ-သံဃ ဓမ္မ ဝိနယ ပုဂ္ဂလတို့၏ မျက်မှောက်၌ ”ဟု ပေး၊ ကြွင်းပုဒ်များ၌ အထူးမရှိပါ။

ဓမ္မကမ္မဒွါဒသကံ — သည်၊

နိဋ္ဌိတံ—ပြီ။

အာကခ်ံမာနဆက္က

တီဟိ၊ပေ၊သမန္နာဂတသဿ ဘိက္ခုနော - ၏ (အပေါ်၌)၊ အာကခ်ံမာနော-အလိုရှိလသော်၊ သံဃော-သည်၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-ကို၊ ကရေယျ-ပြုနိုင်၏၊ ဘဏ္ဍနကာရကော၊ပေ၊သံဃေ အဓိကရဏကာရကော ဟောတိ၊(အင်္ဂါ-၁)၊ဗာလော-

ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ အဗျတ္တော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မျက်သည်၊ အာပတ္တိဗဟုလော - များသော အာပတ်ရှိသည်၊ အနုပဒါနော - ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အာပတ်မရှိသည်၊(သင့်အပ်သော အာပတ်၏ အပိုင်းအခြားမရှိသည်၊) ဟောတိ၊(အင်္ဂါ- ၂)၊ အနနုလောမိကေဟိ-ရဟန်းတို့အား မလျော်ကုန်သော၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ-လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိသံသဋ္ဌော - လူတို့နှင့် ရောနှောသည်၊(ဟုတ္ထာ)ဝိဟရတိ၊(အင်္ဂါ- ၃)၊ ဇာမေဟိ ခေါတိဟိ၊ပေ၊ ကရေယျ၊ [အနုပဒါနော ပုဒ်အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ စမ္မေယျကွန္ဓက အဆုံး၌ ပြထားပြီ။]

ဒုတိယတိက်။ ။အဓိသီလေ- လွန်ကဲသော သီလ၌ (ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသ် သိက္ခာ၌)၊ သီလဝိပဒ္ဒေါ - ပျက်စီးသော သီလရှိသည်၊ ဝါ - သီလအားဖြင့် ပျက်စီးသည်၊ ဟောတိ၊ အဇ္ဈာစာရေ-လွန်ကဲသော အကျင့်၌၊(အောံအာပတ် ၅ ပုံ၌)၊အာစာရဝိပဒ္ဒေါ-ပျက်စီးသော အကျင့်ရှိသည်၊ ဝါ-အကျင့်အားဖြင့် ပျက်စီးသည်၊ ဟောတိ၊ အတိဒိဋ္ဌိယာ-လွန်ကဲသော အယူ၌၊ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သဿတအဖို့, ဥစ္ဆေဒအဖို့ကို ယူတတ်သော အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၌)၊ ဒိဋ္ဌိဝိပဒ္ဒေါ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ။ [အဓိသီလ စသည်တို့၏ အရကောက်သည် မဟာဝဂ္ဂ, မဟာခန္ဓကဋ္ဌကထာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာ၌ ပါ၏။]

တတိယတိက်။ ။ ဗုဒ္ဓဿ , အဝဏ္ဏံ–ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ၊ ဓမ္မဿ၊ပေ၊သံဃဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပြခဲ့ပြီးသော တိက် ၃ ခုကိုပင် “တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ အာကခ်ံမာနော” စသည်ဖြင့် ထပ်၍ ဟောတော်မူသည်၊ ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။

အာကခ်ံမာနဆဏ္ဏံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာ

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တဇ္ဇနီယကမ္မကတေန- ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနီယကံရှိသော၊ (တဇ္ဇနီယကံ အပြုခံရသော)၊ ဘိက္ခုနော-သည်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏၊(ကျင့်ရမည်)၊[ကတံ+တဇ္ဇနီယကမ္မံ ယသာ(အကြင်ရဟန်း၏ အပေါ်၌)၊ ဣတိ တဇ္ဇနီယကမ္မကတော။]တတြ-ထို“သမ္မာဝတ္တိတဗ္ဗံ”ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတံ့ကား၊ သမ္မာဝတ္တနာ - ကောင်းစွာ ကျင့်ပုံတည်း၊ (တဇ္ဇနီယကမ္မကတေန ဘိက္ခုနာ) နဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်း

အဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်းပြုမပေးထိုက်၊ ကမ္မဝါစာကိုလည်း မရွတ်ဆိုထိုက်၊) နိဿယော - နိဿယည်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော - မပေးထိုက်၊ သာမဏေရော-ကို၊ န ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော-မလုပ်ကျွေးစေထိုက်၊[ဤစကားဖြင့်"သာမဏေတို့အား ဥပဇ္ဈာယ်မပေးထိုက်"ဟု ပြသည်။] ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ — ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိကို၊ (ဘိက္ခုနီတို့ကို ဩဝါဒပေးသောထေရ်ဟု သမုတ်ခြင်းကို၊) န သာဒိတဗ္ဗော-မသာယာထိုက်၊ သမ္မတေန- သမုတ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနေန)ပိ- သော်လည်း၊(သမ္မုတိရပြီး ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ န ဩဝဒိတဗ္ဗော-မဆုံးမထိုက်ကုန်။

ယာယ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ သံယေန-သည်၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ ဟောတိ၊ သာအာပတ္တိ - ထိုအာပတ်သို့၊ န အာပဇ္ဇိတဗ္ဗော- မရောက်ထိုက်၊ အညော-အခြားသော၊ တာဒိသိကာဝါ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သောအာပတ်သို့ ၎င်း၊ [ပါစိတ်ချင်း , သံဃာဒိသေသ်ချင်း စသည်အားဖြင့် အလားတူဖြစ်သော အာပတ်သို့ဌင်း၊] တတော - ထိုအာပတ်ထက်၊ (မိမိသင့်ရောက်အပ်ပြီးသော အာပတ်ထက်၊) ပါပိဋ္ဌတရာဝါ - သာ၍ ယုတ်ကြမ်းသောအာပတ်သို့ဌင်း၊ (နအာပဇ္ဇိတဗ္ဗော)၊ ကမ္မံ-တဇ္ဇနီယကံကို၊ န ဂရဟိတဗ္ဗံ-မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ ["မတရားကံပြုသည်"စသည်ဖြင့် မကဲ့ရဲ့ထိုက်။] ကမ္မီကာ - ကံဆိုယှဉ်သော ရဟန်းတို့ကို၊ (ကံပြုသော ရဟန်းတို့ကို)၊ န ဂရဟိတဗ္ဗော- နှ်၊ ["ဘာနားလည်လို့လဲ, ဗာလအဗျတ္တတွေဘဲ"စသည်ဖြင့် မကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်။]

ပကတတ္တော်သ- ပကတတ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဥပေါသထော-ကို၊ နထပေတဗ္ဗော - မတန့်ထားထိုက်၊ ပဝါရဏာ - ကို၊ နထပေတဗ္ဗော၊ [ဥပုသ်, ပဝါရဏာ တန့်ထားပုံကို မဟာဝဂ်, ဥပေါသထကွန်ဒကဉ် ကြည့်ပါ။] သဝစနီယံ-ပြောဆိုထိုက်သော အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်ကို၊ [သာရတ္တအလို၊](တနည်း) သဝစနီယံ-မိမိစကားဥ် ဖြစ်စေကြောင်းကံကို၊ [ဝိမတိအလို၊] န ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ အနုဝါဒေါ- လျော်စွာပြောဆိုကြောင်း အကြိုးအကဲအရာကို၊ နပဋ္ဌပေတဗ္ဗော - မဖြစ်စေထိုက်၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာဉ် ရှုပါ။] ဩကာသော - စောဒနာခွင့်ကို၊ နကာရေတဗ္ဗော - မပြုစေထိုက်၊ ["သူတပါးကို မိမိက စောဒနာဘို့ရန် အခွင့်မတောင်းရ"ဟူလို။] နစောဒေတဗ္ဗော-မစောဒနာထိုက်၊ နသာရေတဗ္ဗော-အပြစ်ကိုအမှတ်မရစေထိုက်၊["သူတပါးကို စောဒနာမှ သာရဏာမှ မပြုရ"ဟူလို။] ဘိက္ခူဟိ- တို့ကို၊ နသမ္မယောဇေတဗ္ဗံ - မယှဉ်စေထိုက်၊ [ရဟန်းအချင်းချင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်အောင် ယှဉ်မပေးထိုက်။] ဣတိ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (သမ္မာဝတ္တနာ-တည်း။)

တဇ္ဇနီယကမ္မေ-ဌ၊ အဋ္ဌာရသဝတ္ထုံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

နပဋိပဿဒ္ဓေ ဘဇ္ဈင်္ဂရသကထာ

အထ-ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူပြီးရာထိုအခါ၌သံယော ပဏ္ဍုကလောဟိတာ ကာနံ, ဘိက္ခူနံ- တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တဇ္ဈနိယကမ္မံ- ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သံယေန- သည်၊ ဝါ- က၊ တဇ္ဈနိယကမ္မကတာ - ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဈနိယကံရှိကုန်သည်၊ (သမာနာ - နှံလသော်၊) သမ္မာ - ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တန္တိ - ကျင့်ကြကုန်၏၊ လောမံ - မာန တည်းဟူသောအမွေးကို၊ ပါတေန္တိ- လဲကျစေကုန်၏၊ နေတ္ထာရံ- ကံမှတ္ထက်မြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ ဝတ္တန္တိ - နှ၏၊ ဘိက္ခူ - တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော - အရှင်ဘုရားတို့၊ မယံ သံယေန တဇ္ဈနိယကမ္မကတာ (ဟုတ္ဝာ) သမ္မာ, ဝတ္တာမ-ကျင့်ပါကုန်၏၊ပေ၊အမှေဟိ-တို့သည်၊ ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ဗံ နုခေါ-ကျင့်ရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော တေမဏ္ဍံ အာရောစေသုံ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ တေနဟိ - ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ကောင်းစွာကျင့်ကြလျှင်၊) သံယော ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ, ဘိက္ခူနံ-တို့၏(အပေါ်၌)၊ တဇ္ဈနိယကမ္မံ-ကို၊ ပဋိပဿဒ္ဓေ-ငြိမ်းစေလော။

အမှာ။ ။ဤမှ နောက်၌ ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌာရသဝတ္တကိုပင် အင်္ဂါ ၅ ပါးကို (၂)မျိုး, အင်္ဂါ၅စပ်ပါးကို (၁)မျိုး ခွဲ၍ "ပဏ္ဍု ဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူထား၏၊ အနက်ကို အဋ္ဌာရသဝတ္တအတိုင်း ပေးပါ၊ ပဋိပဿဒ္ဓေတဗ္ဗ အဋ္ဌာရသကလည်း လွယ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝဏ္ဏ-လျှင်၊ ပဋိပဿဒ္ဓေတဗ္ဗံ-ငြိမ်းစေရာ၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကေဟိ-နှံသော၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ သံဃံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ, ဧကံသံ-လက်ဝဲတဖက်, ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဃံ-အပေါ်ရုံ ကေသိကို၊ ကရိတ္ဝာ-၍၊ (တနည်း) ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ကရိတ္ဝာ - လက်ကတော့တင်၍ ဝုမှာနံ- သိတင်းကြိုးကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ - တို့၏၊ ပါဒေ - ခြေတို့ကို၊ ဝန္ဒိတ္ဝာ- ရှိခိုး၍၊ (ဝပ်ချ၍)၊ ဥက္ကုဋိကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒိတ္ဝာ-ထိုင်ပြီး၍၊ အဉ္ဇလိံ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ- ချီမြှောက်၍၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝစနီယော - လျှောက်ထိုက်သည်၊ အသ-ဖြစ်၏၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ လျှောက်ထိုက်သနည်း၊) မယံ ဘန္တေ ၊ပေ၊ဝတ္တာမ၊ တဇ္ဈနိယကမ္မဿ - ၏၊ ပဋိပဿဒ္ဓိံ - ငြိမ်းခြင်းကို၊ ယာစာမ - တောင်းပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ထိုက်၏။

ကမ္မဝါစာ၊ ။"သံယေန - သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ ဘိက္ခူနံ-တို့၏(အပေါ်၌)၊ တဇ္ဈနိယကမ္မံ - ကို၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ - ငြိမ်းစေအပ်ပါပြီ"ဟု ပေး၊ ကြွင်းပုဒ်များ၏အနက် လွယ်ပြီ၊ နောက်နောက်ကံတို့၌လည်း ဤနည်းမှီ၍ သိပါ။

ပဌမံ- သော၊ တဇ္ဈနိယကမ္မံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

တေန သမယေန - ၌၊ အာယသ္မာ သေယျသကော - အရှင် သေယျသကသည်၊ ဗာလော ဟောတိ ၊ပေ၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ၊ [တဇ္ဇနိယကမ္မ, 'အာကင်္ခမာန ဆက္ကာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခု။ အပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ [အပိသဒ္ဒ် သုကားနိပါတ်မျှသာတည်း။] ပရိဝါသံ- ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေန္တော- ပေးကုန်လျက်၊ မူလာယ- အရင်းသို့၊ ပဋိကဿန္တော - ငင်ကုန်လျက်၊ မာနတ္တံ - မာနတ်ကို၊ ဒေန္တော-န်လျက်၊ အဗ္ဘေန္တော-အဗ္ဘာန်သွင်းကုန်လျက်၊ ပကတာ-အမြဲ ပြုလုပ်နေကြရကုန်သည်၊ (အမြဲ ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရကုန်သည်၊ ဟောန္တိ)၊ (တနည်း) အပိသု-သည်သာမကသေး၊ဘိက္ခု။-တို့သည်၊ ပရိဝါသံ ဒေန္တော၊ပေ၊အဗ္ဘေန္တော-န်လျက်၊ ပကတာ ဟောန္တိ။ [ရှေးနိဿယ၌ကား "အပိသု-စင်စစ်"ဟု ပေးလေ၏။]

တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ, သံဃော-သည်၊ သေယျသကဿ- မည်သော၊ ဘိက္ခု နော-၏ (အပေါ်၌)၊ တေ - အရှင်သည်၊ နိဿာယ- (ဆရာကို) မှီ၍၊ ဝတ္တပ္ပဋိ-နေရာ၏၊ ဝါ - နေရမည်၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊ နိယသကမ္မံ- ကို၊ (ဆရာကို မှီခို ဆည်းကပ်စေကြောင်း ကံကို၊) ကရောတု — လော၊ [" ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ကာတဗ္ဗံ "မှ စ၍ ကမ္မဝါစာအဆုံးအထိ အနက်လွယ်ပြီ၊ အဓမ္မကမ္မဉ္စ ဒဿက, ဓမ္မကမ္မဉ္စ ဒဿက, အာကင်္ခမာနဆက္က, အဋ္ဌာရသဝတ္တတို့လည်း တဇ္ဇနီယကံအတိုင်းပင်တည်း။]

သော- ထို အရှင်သေယျသကသည်၊ သံဃေန- သည်၊ ဝါ- က၊ နိယသကမ္မကတော - ပြုအပ်ပြီးသော နိယသကံရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကလျာဏမိတ္တော-ကောင်းသော မိတ်ဆွေတို့ကို၊ သေဝမာနော - မှီဝဲလသော်၊ ဘဇမာနော - ဆည်းကပ်လသော်၊ ပယိရုပါသမာနော - ချဉ်းကပ်လသော်၊ [၌ ၃ ပုဒ်တို့၏ အထူးကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ် , ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ , သရဏံ ဂစ္ဆာမိအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ဥဒ္ဒိသာပေန္တော-ပါဠိကိုရွတ်ပြစေလသော်(ပါဠိကို သင်ယူလသော်)၊ ပရိပုစ္ဆန္တော - အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းလသော်၊ [ဥဒ္ဒေသ, ပရိပုစ္ဆာတို့၏အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ, မဟာခန္ဓက, သဒ္ဓိဝိဟာရိကကထာ (၁၁ ၂)၌ ပြထားပြီ။] ဗဟုဿုတော - များသောသုတရှိသည်၊ (များစွာ + ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မရှိသည်၊) အာဂတာဂမော - နှုတ်၌လာသော ပါဠိတော်ရှိသည်၊ ဓမ္မဓရော - သုတ် , အဘိဓမ္မာကို

× × × × × × ×

အာဂတာဂမော စသည်။ ။ ဝါစုဂ္ဂတဓာရဏောန သမ္မဒေဝ ဂရုနံ သန္တိကေ အာဂမိတဘာဝေန (လာစေအပ်ပြီး၏ အဖြစ်အားဖြင့်) အာဂတော၊ ပရိယတ္တိဓမ္မသင်္ခါတော+အာဂမော+တေသန္တိ အာဂတာဂမာ၊သုတ္တာဘိဓမ္မ သင်္ခါတသဒ္ဓမ္မသဒ္ဒ (ကိုယ်) ဓာရဏောန ဓမ္မရော၊ ဝိနယ ဓာရဏောန ဝိနယဓရာ၊ တေသံယေဝ ဓမ္မဝိနယာနံ မာတိကာယ ဓာရဏောန မာတိကာဓရာ၊ — အဂ်္ဂုတ္တရဆက္က , ပဌမ-ပံ , ဓမ္မိကဝဂ် , အာနန္ဒသုတ် ဋီကာ။

ဆောင်နိုင်သည်၊ ဝိနယဓရော - ဝိနည်းကို ဆောင်နိုင်သည်၊ မာတိကာဓံရော-မာတိကာကို ဆောင်နိုင်သည်၊ ပဂ္ဂိတော-ပညာရှိသည်၊ ဝိယတ္တော-ထက်မြက်သည်၊ မေဓာဝိ- တရားအနှစ်, ပညာစစ်ရှိသည်၊ လဇ္ဇီ- မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိသည်၊ ကုက္ကုစ္စကော-ဝိနယကုက္ကုစ္စရှိသည်၊ သိက္ခာကာမော-သိက္ခာ ၃ပါးကို လိုလားသည်၊ ဟောတိ-၏။ [ဤမှနောက်၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ နပုဋ္ဌိပုဿမ္ဘေတဗ္ဗ အဋ္ဌာရသက စသည်တို့လည်း တဇ္ဇနီယကံအဟိုင်း ပင်တည်း။]

ဒုတိယံ- သော၊ နိယသကမ်ံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကထာ

အမှာ။ ။ဤ ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်ကုလဒူသကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ဝတ္ထု၊ ကြောင်းကို မရေးတော့ပါ။ ထို့နောက် "ကိဉ္စာဂိရိသ္မာ - ကိဉ္စာဂိရိ ဇနပုဒ်မှ၊ ပဗ္ဗာဇနီယကမ်ံ - နှင်ထုတ်ကြောင်းကံကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော" ဟုဆိုင်း, ကမ္မဝါစာ၌ ကုလဒူသကာ ပါပသမာစာရာ စသော ပုဒ်တို့ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ အတိုင်းဆိုင်း, အနက်ပေးပါ။ ထို့နောက် အဓမ္မကမ္မဒဿက စသည်တို့သည် တဇ္ဇနီယကံအတိုင်းပင်တည်း။

အာကခ််မာနစုဒ္ဒသက။ ။[ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] ကာယိကေန-ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော၊ ဒဝေန - မြန်းတူး ပျော်ပါးခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ဝါစသိကေန - ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော ၊ပေ၊ ကာယိကဝါစသိကေန - ကာယဒွါရ၌လည်းဖြစ်, ဝစီဒွါရ၌လည်းဖြစ်သော၊ပေ၊ဟောတိ၊ ကာယိကေန-သော၊ အနာစာရေန - မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်နှင့်၊ (မလျောက်ပတ်သော အကျင့်နှင့်၊) သမန္နာဂတော ဟောတိ ၊ပေ၊ ကာယိယေန - သော၊ ဥပယာတိကေန - သိက္ခာပုဒ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့်၊ (သိက္ခာပုဒ်ကို မကျင့်ခြင်းနှင့်)၊ပေ၊ ကာယိကေန - သော၊ မိစ္ဆာဇီဝေန- ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှုနှင့်၊ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ပေ၊.... အာကခ််မာနစုဒ္ဒသကံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။ [အဋ္ဌာရသ ဝတ္ထုကို တဇ္ဇနီယကံ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အထ- မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနပဉ္စမုခေါ-အရှင်သာရိပုတ္တြာ, အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် အမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော - သည်၊ ကိဉ္စာဂိရိသ္မိံ ဂန္ဓာ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗာဇနီယကမ်ံ အကာသိ၊ (ကိ်)၊ပေ၊ အသဇီ ပုနပ္ပုသုကေဟိ၊ပေ၊နု ဝတ္တဗ္ဗံ-မနေရာ၊ဝါ-မနေရ၊ ဇုတိ-သို့၊(အကာသိ)၊ တေ-ထိုအသဇီ ပုနပ္ပုသုကရဟန်းတို့သည်၊ သံဃေန တဇ္ဇနီယကမ္မကတာ (သမာနာ) သမ္မာ နဝတ္တန္တိ၊ပေ၊နေတ္ထာရံ နဝတ္တန္တိ၊ [တဇ္ဇနီယကံ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]ဘိက္ခူ-တို့ကို၊

နဒမာပေန္တိ - သညြးမခံစေကြကုန်၊ (မတောင်းပန်ကြကုန်၊) အကျောသန္တိ-ဆဲရေးကြကုန်၏၊ ပရိဘာသန္တိ-ဘေးကိုပြ၍, ခြိမ်းချောက်ကြကုန်၏၊ ဆန္ဒဂါမိတာ-ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်ကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့ရင်း၊ပေါဘယဂါမိတာ-ဘယာဂတိသို့ လိုက်ကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့ရင်း၊ ပါပေန္တိ-ရောက်စေကြကုန်၏၊ ပက္ကမန္တိပိ-အရပ်တပါးသို့လညြး ဖဲသွားကြကုန်၏၊ ဝိဇ္ဇာမန္တိပိ-အချို့လည်း လူထွက်ကြကုန်၏၊[ဆန္ဒဂါမိတာ ပါပေန္တိတိ အာဒီသု ယကာရော "သယံ အဘိညာ" တိ အာဒီသု ဝိယ လုတ္တာနိဒ္ဒေသော၊— ကုလဒူသက သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် သာရတ္ထ၊ " ဆန္ဒဂါမိတာယ ၊ပေ၊ ဘယဂါမိတာယ" ဟု ဆိုလိုလျက်(ယ)ကျနေသည်-ဟူလို၊ ... ကြင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ နပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေတမ္မအဋ္ဌာရသက စသည်တို့၌လည်း တဇ္ဇနီယကံ အတိုင်းပင်တည်း။]

တတိယံ- သော၊ ပမ္မာဇနီယကမ်ံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ - ပြီ။

ပဋိသာရဏီယကမ္မကထာ

တေန ခေါပန သမယေန - ၌၊ အာယသ္မာ သုဓမ္မော - အရှင် သုဓမ္မသည်၊ မစ္ဆိကာသဏ္ဍေ- မစ္ဆိကာသဏ္ဍမြို့၌၊ [မစ္ဆိကာသဏ္ဍနဂရသ္မိ'၊- ဓမ္မပဒ ဗာလဝဂ်, စိတ္တဂဟပတိ ဝတ္ထု။] စိတ္တသ-စိတ္တမည်သော၊ ဂဟပတိနော - အိမ်ရှင်သူကြွယ်၏၊ အာဝါသိကော - ခြံသော နေရာကျောင်းရှိသည်၊ နဝကမ္မိကော (နာဝကမ္မိကော)-အမှုသစ်၌ ယှဉ်သည်၊(အသစ်အသစ် ပြုအပ်သော အလုပ်၌ ယှဉ်သည်၊) ခုဝဘတ္တိကော-ခြံသောဘတ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ယဒါ-၌၊ စိတ္တော, ဂဟပတိ-သည်၊ သံဃံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဂဏံဝါ-ဂိုဏ်းကိုသော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ နိမန္တေတုကာမော-ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ, အာယသ္မန္တံ သုဓမ္မံ-ကို၊ အနုပလောကေတွာ-မပန်ပြောမူ၍၊ (ခွင့်မပန်မူ၍)၊ သံဃံဝါ၊ပေ၊ နနိမန္တေတိ—မပင့်ဖိတ်။

ဘေန သမယေန-၌၊ သမ္မဟုလာ-များစွာကုန်သော၊ ထေရာ-ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အာယသ္မာစ သာရိပုတ္တော-သည်၎င်း၊ပေ၊အာယသ္မာစ ရာဟုလော-သည်၎င်း၊["ထေရာ ဘိက္ခူ" ကို သရုပ်ဖေါ်သည်။] ယေန- ၌၊ မစ္ဆိကာသဏ္ဍော(အတ္ထိ)၊ တံ-သို့၊ အဝသရုံ-ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီ၊ စိတ္တော, ဂဟပတိ-သည်၊ ထေရာ၊ပေ၊အနုပုတ္တာ ကိရ- အစဉ်အတိုင်း ရောက်လာတော်မူကြကုန်ပြီတဲ့၊ဣတိ-သို့၊ အသေသာသိ-ကြားသိရပြီ၊(တနည်း)အသေသာသိခေါ-ကြားသိရသည်သာ ၊ပေ၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော - သည်၊ ဓမ္မိယာ - တရားရှိသော၊ ကထာယ - စကားဖြင့်၊ သန္ဒဿေသိ - ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ, ၂ ဖြာသော စီးပွားကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီ၊ သမာဒါပေသိ— ကုသိုလ်တရားတို့ကို

ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ၊ သမုဇ္ဇေဇေသိ – ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ၊ သမ္မဟံသေသိ - အားတက်သရော်ရှိပုံ, ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လမ်းစေတော်မူပြီ။

အထခေါ်-၌၊ စိတ္တော ဂဟပတိ ၊ပေ၊ သမ္မဟံသိတော - ရှင်လမ်းစေအပ်ပြီးသည်၊(ဟုတ္တာ)၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ˚)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ထေရာ- တို့သည်၊ မေ-၏၊ သွာတနာဃယ–နက်ဖန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု, ဝိတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှါ၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-အာဂန္တုကဘတ်ကို၊ အဓိဝါသေန္တု-လက်ခံတော်မူကြပါကုန်၊ ဝါ-မိမိအထက်၌ ဝင်သက်တည်နေစေတော်မူကြပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ပေ၊အာယသ္မာ သုဓမ္မော–သည်၊ (“အဝေါစ” ၌စပ်၊) စိတ္တော-သော၊ အယံ ဂဟပတိ-သည်၊ပေ၊ နု နိမန္တေတိ၊ သော-ထို စိတ္တဥကြွယ်သည်၊ ဒါနိ -ယခုတကြွမ်၌၊ ဒုဋ္ဌော- ပျက်စီးပြီ၊ အနပေက္ခော – ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိတော့၊ မယိ–ငါ့အပေါ်၌၊ ဝိရတ္တရူပေါ-ခင်မင်ခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော ရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ စိတ္တံ ဂဟဂတိ˚, တော်–ကို၊ အဝေါစ၊ (ကိ˚)၊ ဂဟပတိ-ကြွယ်၊ အလံ-တော်ပြီ၊ နာဓိဝါသေမိ-လက်မခံနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ၊ပေ၊အထ-သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပယ်မြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ စိတ္တော ဂဟပတိ- သည်၊ အယျော သုဓမ္မော- သည်၊ အဓိဝါသေန္တော ဝါ - လက်ခံမူလည်း လက်ခံစေ၊ အနုဓိဝါသေန္တော ဝါ - လက်မခံမူလည်း လက်ပခံစေ၊ မေ - ၏ (အပေါ်၌)၊ ကိ˚ - အဘယ်ကို၊ ကရိဿတိ - ပြုနိုင်လတ့ံနည်း၊ (တနည်း) ကိ˚ကရိဿတိ-ဘာတတ်နိုင်လတ့ံနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ ၊ပေ၊ ပက္ကမိ။

အထခေါ်၊ ပေ၊ အစ္ဆယေန - လွန်ရာအခါ၌၊ ထေရာနံ , ဘိက္ခူနံ –တို့ကို၊ ပဏီတံ-သော၊ပေ၊ ပဋိယာဒါပေသိ (ပတိယာတာပေသိ)- စီရင်စေပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ သုဓမ္မော-သည်၊ တေံ အဝေါစ(ကိ˚)၊ ဂဟပတိ, တေ-သင်သည်၊ ပဟူတံ - များစွာသော၊ ဣဒံ ခါဒနီယံ - ဤခဲဘွယ်ကိုဎင်း၊ ဣဒံ ဘောဇနီယံ-ကိုဎင်း၊ ပဋိယတ္တံ-စီရင်အပ်ပြီ၊ ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) တိလသံဂဠိကာ - အကြင် နှမ်းဖြင့်စပ်တဲ့ တင်လဲပါရှိသော မုံ့သည်၊ (အတ္ထိ၊) [ရှေးက “ နှမ်းပြစ်မုံ့ ” ဟု ပေးကြ၏။] ကော–တမျိုးသော၊ သာစ - ထို မုံ့သည်သာ၊ ဣဓ - ဤဆွမ်းပွဲ၌၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဝါ - မပါ၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဘန္တေ, ဝတ - စင်စစ်၊ ဗဟုန်-များစွာသော၊ ရတနေ-ရတနာဖြစ်သော၊ ပုဋ္ဌဝစနေ-ဟုရွှေးစကားတော်သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေ-ထင်ရှားရှိပါလျက်၊ တိလသံဂဠိကာတိ-ဟူသော၊ [“ယဒိဒံ” အနက် မရှိ။]ယဒေဝကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသောစကားကို၊ ဘာသိတံ-ပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ ဟူတပုဗ္ဗံ-ရှေးဦး ဖြစ်ဘူးသော အကြောင်းကား၊ ဒက္ခိဏာပထကာ- ဒက္ခိဏာပထတိုင်း ဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊ ဝါ– ဒက္ခိဏာပထတိုင်းမှ လာကုန်သော၊ ဝါဏိဇာ-ကုန်သည်တို့သည်၊ ပုရတ္ထိမံ-အရှေ့အရပ် ဖြစ်သော၊

ဇနပဒံ-သို့၊ ဝါဏိဇ္ဇာယ-ကုန်သွယ်ခြင်းငှါ၊ အဂမံသု- သွားကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုကုန်သည်တို့သည်၊ တတော-ထိုဇနပုဒ်မှ၊ ကုက္ကုဋ်-ကြက်မကို၊ အာနေသုံ-ဆောင်ယူခဲ့ကုန်ပြီ၊ အထ-၌၊ သာကုက္ကုဋီ-သည်၊ ကာကေန-ကျီးဖို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ သံဝါသံ- ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြုပြီ၊ သာ - ထို ကြက်မသည်၊ ပေါတကံ-ကြက်ငယ်ကို၊ ဇနေသိ-ဖြစ်စေပါပြီ၊ (မွေးဖွားပါပြီ၊)ဘန္တေ, ယဒါ-၌၊ သော ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကော- ထို ကြက်ငယ်သည်၊ ကာကဝဏ်သံ-ကျီး၏ မြည်သံကို၊ ဝဿိတုကာမော-တွန်လိုသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဒါ, ကာကကုက္ကုဋီတိ-ကာကကုက္ကုဋီဟူ၍၊ ဝါ-အာဂတလိ+အေဝံဟူ၍၊ ဝဿတိယထာ-မြည်သကဲ့သို့၊ ယဒါ, ကုက္ကုဋ္ဌဝဿံ-ကြက်၏ တွန်သံကို၊ ဝဿိတုကာမော ဟောတိ၊ တဒါ, ကုက္ကုဋီကာကာတိ - ကုက္ကုဋီကာက ဟူ၍၊ ဝါ- အောက်ကလိ + အာ ဟူ၍၊ ဝဿတိ ယထာ-တွန်သကဲ့သို့၊ ဘန္တေ, ဧဝမေဝ ၊ ပေ ၊ ဘာသိတံ-ဒေသပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

အက္ကောသသိ မံ တွံ ၊ပေ၊ ပက္ကမိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဘန္တေ, အဟံ၊ပေါနဉ ပရိဘာသာမိ-ပါ၊ ဘန္တေ, အယျော သုဓမ္မော -သည်၊ မစ္ဆိကာသဏ္ဍံ သဏ္ဍော-၌၊ ဝသတု - နေတော်မူပါ၊ အမ္ဗာဋကဝနံ - ငွေးတော ဥယျာဉ်ကို၊ ရမဏီယံ-မွေ့လျော်ထိုက်ပါ၏(မွေ့လျော်ဘွယ် ကောင်းပါ၏၊)အဟံ-သည်၊ အယျဿ သုဓမ္မဿ-၏၊ (အပေါ်၌)၊ စိဝရ၊ပေ၊ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ-တို့၏ အတွက်၊ ဥဿုက္ကံ-ကြောင့်ကြစိုက်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-လုလ္လကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုပါအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ ၊ပေ၊ ဘန္တေ, ဝေနဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင် (ထိုသို့သာဝတ်ထိုက်သို့ သွားမည်ဖြစ်လျှင်)၊ ယဉ္စ- အကြင် စကားကိုလည်း၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဘဏိတံ-ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ ယဉ္စ မယာ ဘဏိတံ၊ သမ္ဗဟ်-သော၊ တံ- ထို စကားကို၊ ဘဂဝတော— အား၊ အာရောစေဟိ - လျှောက်ပါလော၊ ဘန္တေ, အယျော သုဓမ္မော-သည်၊ ပုနဒေဝ-တဖန်သာလျှင်၊ မစ္ဆိကာသဏ္ဍံ - သို့၊ ယံ ပစ္စာဂစ္ဆယျ-အကြင် ပြန်လာရာ၏၊ တံ-ဤသို့ ပြန်လာခြင်းကို၊ အနစ္ဆရိယံ-မအံ့ဩဩထိုက်ပါ၊ ဝါ— အံ့ဩစရာ မဟုတ်ပါ၊ (ကေန ပြန်လာရပါလိမ့်မည်-ဟူလို)၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အထခေါ, အာယသ္မာ သုဓမ္မော - သည်၊ သေနာသနံ - အိပ်ရာနေရာကို၊ သံသာမေတွာ-သိမ်းသိမ်းဆည်းပြီး၍၊ပေ၊ဘဂဝတော အာရောစေသိ၊ ဝိဂရဟိ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ပေ၊မောဃပုရိသ, တွံ-သည်၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ သဒ္ဓံ- သဒ္ဓါရှိသော၊ ပသန္နံ—ရတနာ ၃ ပါးဌ ကြည်ညိုသော၊ ဒါယကံ - ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ပေးလှူတတ်သော၊ ကာရကံ—သံဃာ၏ ကိစ္စကို ပြုလုပ်တတ်သော၊ သံဃုပဋ္ဌာကံ-သံဃာ၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ စိတ္တံ-သော၊ ဂဟပတိ-ကို၊ ဟိနေန-ယုတ်ညံ့သော စကားဖြင့်၊ ခုံသေဿသိ နာမ-ဆဲရေးရတုံ့ဟိသနည်း၊ ဟိနေန—

ဖြင့်၊ ဝမ္ဘေသသိနာမ - ရှိ့ ချရတုံဘိသနည်း၊ ပေ၊ သံယော-သည်၊ သုဓမ္မသာ ဘိက္ခုနော-၏(ဒုးပေါ်၌)၊တေ-သည်၊ စိတ္တော, ဂဟပတိ-ကို၊ခမာပေတွေ့ော-သည်းခံစေထိုက်၏၊ (တောင်းပန်ထိုက်၏)၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပဋိသာရဏီယ ကမ္မံ-ကို၊(မိမိ အပြစ်ကို အမှတ်ရစေကြောင်းကံကို၊) ကရောတု-လော။

အာကာခ်မာနစတုက္ကံ။ ။ဂိဟိနံ-လူတို့၏၊ အလာဘာယ—လာဘ်မရခြင်းငှါ၊ ပရိသက္ကတိ-အားထုတ်၏၊ အနတ္ထာယ-စီးပွားမဲ့ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ အနာဝါသာယ—နေရြိအရပ်၌ မနေနိုင်ခြင်းငှါ၊ ဂိဟိ-တို့ကို၊ အက္ကောသတိ, ပရိဘာသတိ၊ ဂိဟိ-တို့ကို၊ ဂိဟိဟိ-တို့နှင့်၊ ဘေဒေတိ - ကွဲပြားစေ၏၊ (ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်၏၊) ဒုတိယ စတုက္ကဉ်လည်း“ဂိဟိနံ-တို့၏၊ ဓမ္မိကံ- တရားနှင့် ယှဉ်သော၊ ပဋိသဝံ-ဝန်ခံမှုကို၊ န သစ္ဆာပေတိ - မမှန်ကန်စေ၊ (“မှန်ကန်အောင် မပြု”ဟု ပေးပါ။)

သော-ထို အရှင်သုဓမ္မသည်၊ သံယေန-သည်၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မကတော-ပြုအပ်ပြီးသော ပဋိသာရဏီယကံရှိသည်၊ (ပဋိသာရဏီယကံ အပြုခံရသည်၊) (ဟုတ္တာ)မစ္ဆိကာသဏ္ဍံ ဂန္ဒာ, မက်ုဘူတော-မျက်နှာ မသာယာသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)စိတ္တံ, ဂဟပတိ်-ကို၊ ခမာပေတုံ, နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ပေ၊သံယော သုဓမ္မသ,ဘိက္ခုနော-အား၊ အနုဒူတံ-နောက်လိုက်တမန်ရဟန်းကို၊ ဒေတု-လော၊ [အနုဒူတဒါနကမ္မဝါစာနှင့်တကွ ကြွင်းပုဒ်များ လွယ်ပြီ။] စတုတ္ထံ-သော၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အာပတ္တိအဒဿနုက္ခေပနီယကံ

ဘေန ခေါပန သမယေန-မြတ်စွာဘုရား၏ ကောသမ္ဗီမြို့၏ အနီး ယောသိတာရုံ ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ, ထို အခါ၌၊ အာယသ္မာ ဆန္နော-အရှင် ဆန္နသည်၊ အာပတ္တိ်-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ရောက်ပြီး၍၊ အာပတ္တိ်-ကို၊ ပဿိတုံ-ရှုခြင်းငှါ၊ နက္ခမတိ-အလိုမရှိ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ, သံယော - သည်၊ ဆန္နဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ်၌)၊ အာပတ္တိယာ—ကို၊ အဒဿနေ—ပရှုခြင်းကြောင့်၊ သံယေန- နှင့်၊ အသမ္ဘောဂံ - အတူတကွ အာမိသသမ္ဘောဂ, ဓမ္မသမ္ဘောဂ မရှိအောင်၊ ဥက္ခေပနီယကံ- ဥက္ခေပနီယကံကို၊ ဝါ - နှင်ထုတ်ကြောင်း ကံကို၊ ကရောတု။[ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အာဝါသပရမ္မုခ - ကျောင်းတိုက် အဆက်ဆက်ကိုလည်း၊ သံသထ - ပြောကြကုန်လော၊ (ကိ်)၊ ဆန္နော, ဘိက္ခု-သည်၊ သံယေန-သည်၊ အာပတ္တိယာ, အဒဿနေ—ကြောင့်၊ သံယေန-နှင့်၊ အသမ္ဘောဂံ-အောင်၊ ဥက္ခေပန်ယကမ္မကတော-ပြုအပ်ပြီးသော ဥက္ခေပနီယကံရှိ၏၊ ဇာတိ-သို့၊(သံသထ)၊ ဇာတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဧတာ စတ္တာလီသဝတ္ထူး။ ။[“နဥပသမ္မာဒေတမ္ဗံ” စသည်တို့၏အနက်ကို တင်္ဂနီယကံ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပကတတ္တာသ - ပကတတ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးမှုကိုဎ်း၊ ပစ္ဆုဋ္ဌာနံ-နေရာမှ ရှေးရှုထမှုကိုဎ်း၊ ဝါ-ခရီးဥုံးကြို်မှုကိုဎ်း၊ အဉ္ဇလိကမ္မံ - လက်အုပ်ချီမှုကိုဎ်း၊ သာမိစိကမ္မံ - အရှိအသေပြုမှုကိုဎ်း၊ အာသနာဘိဟာရော - နေရာကို ရှေးရှုဆောင်မှုကိုဎ်း၊ [မဉ္ဇု, ပိဋ္ဌ စသည်တို့ကို ဎင်းပေးမှုစသည်တည်း။]သေယျာဘိဟာရော-(ဘိသိ,စိမိလိကာစသော) အိပ်ရာကို ရှေးရှုဆောင်မှုကိုဎ်း၊ ပါဒေါဒကံ - ခြေဆေးရေကိုဎ်း၊ ပါဒပီဌံ-ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေကိုထားရာ ခုံကိုဎ်း၊ [ရှေးက “ခြေဆေးအင်းပျဉ်” ဟုပေးကြ၏။] ပါဒကထလိကံ — မဆေးအပ်သေးသောခြေကို ထားရာခုံကိုဎ်း၊ ဝါ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုဎ်း၊ ပတ္တစီဝရဂ္ဂဟဏံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းယူမှုကိုဎ်း၊ နဟာနေ-ရေချိုးရာ၌၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ-ကျောက်ကုန်း၌ အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော ချေးတွန်းမှုကိုဎ်း၊ နသာဒိတမ္ဗံ-မသာယာထိုက်။

ပကတတ္တော, ဘိက္ခု - ကို၊ သီလဝိပတ္တိယာ - ဖြင့်၊ နအနုဒ္ဓံသေတမ္ဗော-မစွပ်စွဲထိုက်၊ပေ၊ဂိဟိဒ္ဓဇော - လူတို့၏ တန်ခွန်သဘွယ်ဖြစ်သော အဝတ်စသည်ကို၊ နဓာရေတမ္ဗော - မဆောင်ထိုက်၊ တိတ္ထိယဒ္ဓဇော - တိတ္ထိတို့၏ တန်ခွန်သဘွယ်ဖြစ်သော သမန်းမြက်စသည်ကို၊ နဓာရေတမ္ဗော၊ပေ၊ ပကတတ္တော်-သော၊ ဘိက္ခုနော-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ,ဇကစ္ဆုန္နေ-တခုတည်းသော အမိုးရှိသော၊ အာဝါသေ- ကျောင်း၌၊ နဝတ္ထုမ္ဗံ-မနေရာ၊ ဝါ- မနေရ၊ ဇကစ္ဆုန္နေ, အနာဝါသေ-အာဝါသမဟုတ်သော စေတိယဃရ စသည်၌၊ နဝတ္ထုမ္ဗံ ၊ပေ၊ ပကတတ္တော, ဘိက္ခု -ကို၊ အန္တောဝါ - ကျောင်းတိုက်၏အတွင်း၌ဎ်း၊ ဗဟိဝါ - ကျောင်းတိုက်၏ အပြင်ဘက်၌ဎ်း၊ နအပသာဒေတမ္ဗော - မခြိမ်းချောက်ထိုက်၊ ဝါ-မမောင်းမဲထိုက်၊ပေ၊တေ စတ္တာလီသဝတ္ထုံ - သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

သော - ထို အရှင်ဆန္နသည်၊ ဘိက္ခူဟိ - တို့သည်၊ အသက္ကရိယမာနော— ကောင်းစွာ မပြုအပ်သော်၊ အဂရုံကရိယမာနော — အလေးအမြတ် မပြုအပ်သော်၊ အမာနိယမာနော-မမြတ်နိုးအပ်သော်၊ အပူဇိယမာနော-မပူဇော်အပ်သော်၊ အသက္ကာရပကတော - အရှိအသေ မပြုခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်သည်၊ ဝါ - အရှိအသေမပြုခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တမှာပိ အာဝါသာ- မှ၊ အည့်- သော၊ အာဝါသံ-သို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီ။ ပေ၊ ပဋ္ဌမံ, အာပတ္တိယာ, အဒဿနေ-ကြောင့်၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ နိဋ္ဌိတံ။

အာပတ္တိ အပ္ပဋိကမ္မ ဥက္ခေပနီယကမ္မကထား။ ။ဤကံ၌ “အာပတ္တိ-ကို၊ ပဋိကာတုံ-ကုစားခြင်းငှါ၊ နဇာနာတိ” ဟုဎ်း, “အာပတ္တိယာ-ကို၊ အပ္ပဋိကမ္မေ-မကုစားခြင်းကြောင့်၊ပေ၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ ကရောတု” ဟုဎ်း ပေးပါ။ ဆဋ္ဌံ အာပတ္တိယာ အပ္ပဋိကမ္မေ, ဥက္ခေပနီယကမ္မံ နိဋ္ဌိတံ။

ဒိဋ္ဌအပ္ပဋိသင်္ဃဉ္ဇကွေပနိယကံ

အမှာ ။ ။ အရိဋ္ဌရဟန်း၏ မိစ္ဆာအယူကိုဂုင်း မိစ္ဆာအယူ မစွန့်ပုံကိုဂုင်း ပါစိတ်, သပ္ပါဏကဝဂ် အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ် ဝတ္ထုကြောင်းဒဏ်တိုင်းသိပါ။ အဆုံးနားဦသာ အနက်ပေးထားပါသည်။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်လျှင်)၊ သံဃော-သံဃာသည်၊ ဂဒ္ဓဗာဓိပုဗ္ဗဿ, အရိဋ္ဌဿ, ဘိက္ခုနော-၏(အပေါ်၌)၊ သံဃေန-သံဃာနှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂံ- အောင်၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ဟရောတု၊ [ဤမှနောက်၌ "ဓဝဠ ပန ဘိက္ခဝေ" စသော ဝါကျနှင့် အဓမ္မကမ္မ ဒွါဒသက စသည်တို့ကို ဘဏ္ဍနိယ ကမ္မကထာ၌ဂုင်း, တေ စတ္တာလီသဝတ္ထုကို အာပတ္တိ အဒဿန ဥက္ခေပနိယကမ္မကထာ၌ဂုင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] သတ္တမံ ပါဒိကာယ, ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ- ကြောင့်၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ပဌမော - သော၊ ကမ္မက္ခန္ဓကော - တည်း။

အမှာ။ ။ဥဒ္ဒါနိုးဂါထာဟူသည် ပြအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ် ဝတ္ထုများ၏ ခေါင်းစဉ်အကျဉ်းပြ ဂါထာတည်း၊ ထို့ကြောင့် လိန်ဝုစ်မှစ၍ အမှား အမှန်ကို မစိစစ်ရတော့၊ ခေါင်းစဉ်သိရလျှင် ကိစ္စပြီး၏။

ကုမဒ္ဒိခန္ဓကေ- ဤကမ္မက္ခန္ဓကဌ်၊ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုတို့သည်၊ သတ္တ- ခုနစ်ပါးတို့တည်း၊ တဿ - ထို ခုနစ်ပါးသော ဝတ္ထု၏၊ ဥဒ္ဒါနံ - ဥဒ္ဒါနိုးဂါထာကား၊ ပဏ္ဍုလောဟိတကာ- မည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဘဏ္ဍနာကာရကာ - မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ - ၍)၊ တာဒိသေ - ထိုကဲ့သို့ ရှာအပ်ကုန်သောရဟန်းတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမ္မ — ချဉ်းကပ်၍၊ ဘဏ္ဍနေ-မိမိတို့ ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းဌ်၊ ဥဿာဟိံ သုစ-အားလည်းထုတ်စေကြကုန်ပြီ။

အနုပ္ပန္နာပိ - မဖြစ်ကုန်သေးသော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဇာယန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥပ္ပန္နာပိ - ဖြစ်ကုန်ပြီးသော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဝမုရေ- တိုးပွားကုန်၏၊ အပ္ပိစ္ဆာ- ယုတ်မာသော အလိုမရှိကုန်သော၊ ပေသလာ - ချစ်အပ်သောသီလရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ဥစ္စာယန္တိ-ကုန်၏၊ ပဒဿတော—နိဗ္ဗာန်မြင်သောသတိရှိဘော်မူသော၊ (တနည်း) ပရိသတော-ထက်ဝန်းကျင် သတိရှိတော်မူသော၊ (တနည်း)ပရဿတော- လွန်ကဲသောသတိ ရှိတော်မူသော၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကော- သူတော်ကောင်းတရားကို တည်စေတော်မူတတ်သော၊ သယမ္ဘူ - ကိုယ်တော်တိုင် ဖြစ်တော်မူ

သော၁၊ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော-မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော၁၊ ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူတတ်သော၁၊ ဇိနော- ဘုရားရှင်သည်၊ သာဝတ္ထိယံ- မြို့၌၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-တဇ္ဇနီယကံကို၊ အာဏာပေသိ- စေခိုင်းတော်မူပြီ။

အသမ္မုခါ- မျက်မှောက်မဟုတ်ဘဲ၊ အပ္ပဋိပုဒ္ဓော - မမေးမြန်းဘဲ၊ အပ္ပဋိညာယ-ဝန်မခံဘဲ၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ-အကြင်ကံသည်ရင်း၊ အနာပတ္တိ-အာပတ်မသင့်ဘဲ၊ အဒေသနေ - ဒေသနာခံအာပတ် မဟုတ်ဘဲ၊ ဒေသိတာယ-ဒေသနာပြောအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ကတံ-သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ-အကြင်ကံသည်ရင်း။

အစော်ဒေတ္ထော- မစော်ဒနာမူ၍၊ အသာရေတ္ထော- အာပတ်ကို အမှတ်မရစေမူ၍၊ အနာရောပေတ္ထော- အာပတ်သို့ မတင်မူ၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ-အကြင်ကံသည်ရင်း၊ အသမ္မုခါ-မျက်မှောက်မဟုတ်ဘဲ၊ အဓမ္မေန-ဓမ္မကံမဟုတ်ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ - ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာဖြင့်လည်း၊ ကတံ - ပြုအပ်သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ-အကြင် ကံသည်ရင်း။

အပ္ပဋိပုဒ္ဓော - မမေးမြန်းမူ၍၊ အဓမ္မေန - ဓမ္မကံမဟုတ်ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနစ - ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာဖြင့်လည်း၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ-အကြင်ကံသည်ရင်း၊ အပ္ပဋိညာယ- ဝန်မခံမူ၍၊ အဓမ္မေန- ဓမ္မကံမဟုတ်ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနစ- ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာဖြင့်လည်း၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ- အကြင်ကံသည်ရင်း။

အနာပတ္တိ-အာပတ်မဟုတ်မူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ ကတံ-သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ - ၎င်း၊ အဒေသနာဂါမိနိယာ - ဒေသနာခံအာပတ်မဟုတ်ဘဲ၊ အဓမ္မ ဝဂ္ဂမေဝစ - ဓမ္မကံမဟုတ်မူ၍ ဝဂ်ဖြစ်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ (ဟုတ္ထာ - ဖြစ်၍၊) ကတံ-သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ-၎င်း။

ဒေသိတာယ-ဒေသနာပြောအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ အဓမ္မေန- ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ- ဖြင့်လည်း၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ - ထို ရှေးနည်းတူသာလျှင်၊ ကတံ- သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ-၎င်း၊ အစော်ဒေတ္ထော-မစော်ဒနာမူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-ဖြင့်လည်း၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ - ထို ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ကတံ - သော၁၊ ယဉ္စကမ္မံ- ၎င်း၊ အသာရေတ္ထော- အာပတ်ကို အမှတ်မရစေမူ၍၊ အဓမ္မေန- ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ- ဖြင့်လည်း၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ - သည်၎င်း၊ အနာရောပေတ္ထော - အာပတ်သို့ မတင်မူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-ဖြင့်လည်း၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ- လျှင်၊ ကတံ - သော၁၊ ယဉ္စ့ာပိကမ္မံ - သည်၎င်း၊ အနာရောပေတ္ထော - အာပတ်သို့ မတင်မူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-ဖြင့်လည်း၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ- လျှင်၊ ကတံ-သော၁၊ ယဉ္စာပိကမ္မံ-၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ (တံ ကမ္မံ-သည်၊ အဓမ္မကမ္မံ-အဓမ္မကံမည်၏။)

ကဏ္ဍ ဝါရနယေနေဝ - ကဏ္ဍ ဝါရ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ-အမ္မေကမ္မဝါရ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သုက္ကဝါဒံ-သုက္ကဝါရကိုလည်း၊ ဝါ- ဓမ္မကမ္မဝါရကိုလည်း၊ ဝိဇာနိယာ- သိရာ၏၊ သံယော- သံယောသည်၊ ယသာ- အကြင်ရဟန်းအား၊ အာကင်္ခမာနော- အလိုရှိလသော်၊ တဇ္ဇနီယံ-တဇ္ဇနီယကံကို၊ ကရေ-ပြုနိုင်၏။

ဘဏ္ဍာနံ- မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်တတ်သောရဟန်းငင်း၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သောရဟန်းငင်း၊ သံသဋ္ဌော - လူတို့နှင့် ရောနှောသောရဟန်းငင်း၊ အဓိသီလေ - လွန်ကဲသောသီလ၌၊ (သီလဝိပဒန္နော - ပျက်သောသီလရှိသော ရဟန်းငင်း၊)အဇ္ဈာစာရေ-လွန်ကဲသောအကျင့်၌၊ (အာစာရဝိပဒန္နော- ပျက်သောအကျင့်ရှိသော ရဟန်းငင်း၊) အတိဒိဋ္ဌိဝိပဒန္နဿ- လွန်ကဲသောအယူ၌ ပျက်သောအယူရှိသောရဟန်းငင်း၊ သံဃော-သည်၊တဇ္ဇနိယံ-တဇ္ဇနိယကံကို၊ ကရေ-ပြုနိုင်၏။

ယောစ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မဿ-ဘုရားတရား၏ငင်း၊ သံဃဿ-သံဃာ၏ငင်း၊ အဝဏ္ဏံ- ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏၊ တိက္ခွတ္တုံ- သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ - ထိုရဟန်းတို့၏ (အပေါ်၌)၊ သံဃော-သံဃာသည်၊ တဇ္ဇနိယံ-တဇ္ဇနိယကံကို၊ ကရေ-၏။

ဧကော- တပါးသောရဟန်းသည်၊ ဘဏ္ဍာနံ - မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို၊ ကာရကော-ပြုတတ်၏၊ ဗာလော - ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်၊ သံသဂ္ဂနိဿိတော- လူတို့နှင့် ရောပြွမ်းခြင်းကို မှီ၏၊ အဓိသီလေ- လွန်ကဲသောသီလ၌၊ (သီလဝိပဒန္နော - ပျက်သောသီလရှိ၏၊) အဇ္ဈာစာရေ—လွန်ကဲသော အကျင့်၌၊ (အာစာရဝိပဒန္နော - ပျက်သောအကျင့်ရှိ၏၊) တထေဝ-ထို ရှေးနည်းအတူသာလျင်၊ အတိဒိဋ္ဌိယာ- လွန်ကဲသောအယူ၌၊ (ဒိဋ္ဌိဝိပဒန္နော- ပျက်သောအယူရှိ၏၊) ယောစ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မဿ-ဘုရားတရား၏ငင်း၊ သံဃဿ-သံဃာ၏ငင်း၊ အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ— ပြောဆို၏၊ တဇ္ဇနိယကမ္မကတော— ပြုအပ်ပြီးသော ကဇ္ဇနိယကံရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သမ္မာနဝတ္တနာ-ကောင်းစွာ ကျင့်ရာ၏။

တဇ္ဇနိဂဟတော-ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဥပသမ္ပဒါနိဿယာ - ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံပေးခြင်း , နိဿယညှိး ပေးခြင်းတို့ကိုငင်း၊ သာမဏေရံ- သာမဏေကို၊ ဥပဋ္ဌာနာ- လုပ်ကျွေးစေခြင်းကိုငင်း၊ ဩဝါဒသမ္မုတိယာ - ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္မုတိကိုသာ ယာခြင်း , သမုတ်အပ်ပြီးသော်လည်း ဘိက္ခုနီမတို့ကို ဆုံးမခြင်းကိုငင်း၊ နကရေ- မပြုရာ။

တထာဝိဓော - ထိုသို့သဘောရှိသော ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံရှိသော ရဟန်းသည်၊ တဿ အာပတ္တိ-ထို တဇ္ဇနိယကံပြုကြောင်း အာပတ်သို့ငင်း၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသဘောရှိသော၊ (အာပတ္တိ စ - သို့ငင်း၊) တတော-ထို အာပတ်ထက်၊ ပရံ-အလွန်၊ အာပတ္တိ စ-အာပတ်သို့ငင်း၊ နာပဇ္ဇေ-မရောံရာ၊ ကမ္မံ- ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံကိုငင်း၊ ကမ္မဓကေစာပိ - တဇ္ဇနိယကံပြုသော ရဟန်းတို့ကိုငင်း၊ နကရေဟ - မကဲ့ရဲ့ရာ။

တထာဝိဓော-ထိသ္ဒိသဘောရှိသော ရဟန်းသည်၊ ပကတတ္တသ-ပကတတ် ရဟန်း၏၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကိုငင်း၊ ပဝါရဏံ-ပဝါရဏာကိုငင်း၊ နဋ္ဌပေ-မတန့်ထားရာသဝစနိ်-ပြောဆိုထိုက်သောစကားရှိသည်ကိုငင်း၊အနုဝါဒေါ-စွပ်စွဲခြင်းကိုငင်း၊ စောဒေနေန - စောဒနာခြင်းနှင့် တကွ၊ သြကာသော - အခွင့် တောင်းခြင်းကိုငင်း၊ သာရဏ္ဆ - အာပတ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းကိုငင်း၊ သမ္မ ယောဇနာ-အချင်းချင်းရန်တိုက်ခြင်းကိုငင်း၊နကရေယျ-ရာ၊ဥပသမ္မဒနိသယာ-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံပေးခြင်း, နိသယညှိး ပေးခြင်းတို့ကိုငင်း၊ သာမဏေရံ-သာမဏေကို၊ ဥပဋ္ဌာနာ-ပြုစုလုပ်ကျွေးစေခြင်းကိုငင်း၊ သြဝါဒသမ္မတေနာဒိ-ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိကို သာယာခြင်း,သမုတ်အပ်ပြီးသော်လည်း ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆုံးမခြင်းငင်း၊ (ဣတိ-ဤသို့၊) ပဋ္ဆအင်္ဂါ-ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသော ရဟန်းသည်၊ နသမ္မကိ—မငြိမ်းနိုင်၊ တဋ္ဆ အာပတ္တိ-ထို တဇ္ဇနီယကံပြုကြောင်း အာပတ်သို့ငင်း၊ တာဒိသဋ္ဆ- ထိုသို့ သဘောရှိသော အာပတ်သို့ငင်း၊ တတော-ထိုအာပတ်ထက်၊ ပရံ-အလွန်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ စ- အာပတ်သို့ငင်း၊ အာပဇ္ဇတိ-သင့်ရော်၏၊ ကမ္မဋ္ဆ-တဇ္ဇနီယကံကိုငင်း၊ ကမ္မိကေစာပိ-တဇ္ဇနီယကံပြုသော ရဟန်းတို့ကိုငင်း၊ ဂရဟေန္တော-ကဲ့ရဲ့သော ရဟန်းသည်၊ နသမ္မကိ- မငြိမ်းနိုင်၊ ဥပေါသထံ — ဥပုသ်ကို တန့်ထားခြင်းကိုငင်း၊ ပဝါရဏံ — ပဝါရဏာကို တန့်ထားခြင်းကိုငင်း၊ သဝစနီယာ-ပြောဆိုထိုက်သောစကားနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းငင်း၊ အနုဝါဒေါ-စွပ်စွဲခြင်းငင်း၊ သြကာသော-ခွင့်တောင်းခြင်းငင်း၊ စောဒနဿေဝ — စောဒနာခြင်းငင်း၊ သာရဏာ— အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းငင်း၊ သမ္မ ယောဇနာ - အချင်းချင်း ရန်တိုက်ခြင်းငင်း· (ဣတိ - သို့၊) ဣမေဟဋ္ဌင်္ဂေဟိ-ဤရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ယုတ္တော - ယှဉ်၏၊ သော—ထို ရဟန်းသည်၊ တဇ္ဇနာ—တဇ္ဇနီယကံမှ၊ နုပသမ္မတိ-မငြိမ်းအေးနိုင်။

ကတ္တာဝါရနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊သုက္ကဝါဠံ-သုက္ကဝါရကို၊ ဝိဇာနိယာ-သိရာ၏၊ သေယျသော-သေယျသကရဟန်းသည်၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကြွမ်းကျင်၊ အာပတ္တိဗဟုလော-များသော အာပတ်ရှိ၏၊ သံသဋ္ဌော ဝိစ-လူတို့နှင့်လည်း ရောနှော၏။

မဟာမုနိ—မြတ်သော မုနိဖြစ်တော်မူသော၊ သမ္မုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိယသကမ်မံ—နိယာသကံကို၊ အာဏာပေသိ - စေခိုင်းတော်မူပြီ၊ ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိ်—ကိဋ္ဌာဂိရိမြို့၌၊ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ - အဿဇိပုနဗ္ဗသုက မည်ကုန်သော၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-ရဟန်းတို့သည်၊ အသညတာ-စောင့်စည်းအပ်သော ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ မရှိကုန်သည်၊(ဟုတ္ဝာ-ဖြစ်၍၊) ဝိဝိဓံ—အထူးထူး အပြားပြားသော၊ အနာစာရံ-မလျောက်ပတ်သော အကျင့်ကို၊ အာစာရိ်သု-ကျင့်ကြကုန်ပြီ။

ဇိနော-မာရ၌ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ – ၌၊ ပဗ္ဗာဇနိယံ – ပဗ္ဗာဇနိယမည်သော၊ ကမ္မံ – ကံကို၊ အာဏာပေသိ – စေခိုင်းတော်မူပြီ၊ မစ္ဆိကာသဏ္ဍော – မစ္ဆိကာသဏ္ဍမြို့၌၊ သုဓမ္မော-သုဓမ္မသည်၊စိတ္တသ-စိတ္တသူကြွယ်၏၊ အာဝါသိကော-အာဝါသိကသည်၊ အာဟု - ဖြစ်ပြီ၊ သုဓမ္မော - သည်၊ စိတ္တံ့ပါသကံ - စိတ္တဥပါသကာကို၊ ဇာတိဝါဒေန-ဇာတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ၁စကားဖြင့်၊ ခုံသေတိ- ဆဲရေး၏၊ တထာဂတော – မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မံ – ပဋိသာရဏီယကံကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းတော်မူပြီ။

ကောသမ္ဗိယံ-ကောသမ္ဗီမြို့၌၊ အာပတ္တိ*—အာပတ်ကို၊ ပဿိတုံ- ရှုခြင်းငှါ၊ အနိစ္ဆန်-အလိုမရှိသော၊ ဆန္ဒံ-ဆန္ဒမည်သော၊ ဘိက္ခုံ-ရဟန်းကို၊အဒဿနေ-မရှုခြင်းကြောင့်၊ ဇိနတ္တမော - မြတ်သော ဇိနဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥက္ခိပိတုံ-ဥက္ခေပနီယကံ ပြုခြင်းငှါ၊ အာဏာပေသိ- မူပြီ၊ ဆန္နော-ဆန္နသည်၊ တံယေဝ အာပတ္တိ*-ကိုပင်၊ ပဋိကာတုံ-ကုစားခြင်းငှါ၊ နက္ခမတိ-အလိုမရှိ၊ ဝိနာယကော - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အပ္ပဋိကမ္မေ - မကုစားခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခေပနံ-နှင်ထုတ်ခြင်းကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းတော်မူပြီ။

အရိဋ္ဌသ - အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား၊ အညာဏနိသိတာ- မသိခြင်းမောဟကို မှီသော၊ ပါပဒိဋ္ဌိ-ယုတ်မာသောအယူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ဒိဋ္ဌိယာ-အယူကို၊ အပ္ပဋိနိသဂ္ဂေ - မစွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခေပံ - ဥက္ခေပနီယကံကို၊ ဇိနဘာသိတံ-မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ နိယသကမ္မံ - နိယသကံကိုဂုင်း၊ ပဗ္ဗဇ်္ဇံ - ပဗ္ဗာဇနီယကံကိုဂုင်း၊ ပဋိသာရဏီ - ပဋိသာရဏီယကံကိုဂုင်း၊ အဒဿနာ - အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့် ကံကိုဂုင်း၊ အပ္ပဋိကမ္မေ—အာပတ်ကို မကုစားခြင်းကြောင့် ကံကိုဂုင်း၊ ဒိဋ္ဌိယာ - မိစ္ဆာ အယူကို၊ အဋ္ဌိသဂ္ဂေစ- မစွန့်ခြင်းကြောင့် ကံကိုဂုင်း၊ တထေဝ- ထို့အတူသာလျှင်၊ ဇိနဘာသိတံ-ပြီ။

ဒဝါနာစာရုပဃာတံ- ဒဝါသဒ္ဒါ, အနာစာရ သဒ္ဒါ, ဥပဃာတံ သဒ္ဒါဂုင်း၊ မိစ္ဆာ အာဇီဝမေဝစ-မိစ္ဆာအာဇီဝသဒ္ဒါဂုင်း၊ ဣမေ- ဤသဒ္ဒါတို့သည်၊ ပဗ္ဗာဇနီယက ကမ္မမှိ—ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌၊ အတိရေကပဒါ- ပိုလွန်သော ပုဒ်တို့တည်း။

အလာဘာဝဏ္ဏာ - အလာဘ အဝဏ္ဏဟူကုန်သော၊ ဒွေပဉ္စ - နှစ်ပါးသော ပဉ္စကတို့ဂုင်း၊ ပဉ္စကာတိ နာမကာ - ပဉ္စက ဟူသော နာမည်ရှိကုန်သော၊ ဒွေ-နှစ်ပါးသော ပဉ္စကတို့ဂုင်း၊ ဣမေ-ဤပုဒ်တို့သည်၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မမှိ—ကံ၌၊ အတိရေကပဒါ- ပိုလွန်သော ပုဒ်တို့တည်း၊ တဇ္ဇနီယံ-တဇ္ဇနီယကံဂုင်း၊ နိယသ ဥ-ဂုင်း၊ (ဣတိ- သို့) ဒုဝေ - ကုန်သော၊ ကမ္မာပိ- တို့သည်လည်း၊ သာဒိသာ-တူကုန်၏၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ - ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌ဂုင်း၊ ပဋိသာရိစ - ပဋိသာရဏီယကံ၌ဂုင်း၊ အတိရိတ္တကာ-ပိုလွန်ကုန်သော၊ ပဒါ-ပုဒ်တို့သည်၊ အတ္ထိ—ရှိကုန်၏။

တယော - သုံးမျိုးကုန်သော၊ တေဉ္ဈေပနာကမ္မာ - ထို ဉဈ္ဈေပနီယကံတို့သည်၊ ဝိဘတ္တိတော-ဝေဘန်အပ်သော အပြားအားဖြင့်၊ သဒိသာ-တူကုန်၏၊ တဇ္ဇနီယနယေနာပိ-တဇ္ဇနီယကံနည်းဖြင့်လည်း၊သေသကမ္မံ-ကြွင်းသောကံကို၊ ဝိဇာနိယာ—သိရော၏၊ ဣဘိ-ဤတွင် ဥဒ္ဒါန်းစကား အပြီးတည်း။

ကမ္မက္ခန္ဓကော—ကမ္မက္ခန္ဓကသည်၊
နိဋ္ဌိတော—ပြီးပြီ။

ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက
ပါရိဝါသိကဝတ္ထုကထာ

[ယေနသမယေန,ဘဂဝတာ-သည်၊ပါရိဝါသိကာနံ-ပရိဝါသ်ကို ကျင့်သုံးကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏(အတွက်)၊ သိက္ခာပဒံစ - သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း၊ ပါရိဝါသိကဝတ္ထုဉ္စ-ပါရိဝါသိကဝတ်ကိုလည်း၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ။] တေန သမယေန၊ပေ၊အာရာမေ၊ တေန သမယေန- ၌၊ ပါရိဝါသိကာ-ပရိဝါသ်ကိုကျင့်သုံးကုန်သော၊(ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ကုန်သော)၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပကတတ္တာနံ- ပကတတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ အဘိဝါဒနံ-ကိုလည်း၊ပေ၊နဟာနေ-၌၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ- ကိုလည်း၊ သာဒယန္တိ - သာယာကြကုန်၏၊[အာပတ္တိအဒဿန ဉဈ္ဈေပနီယကံ, တေစတ္တာလိသဝတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊"ယေ တေ ဘိက္ခူ အပ္ပိစ္ဆာ"စသည်တို့ကိုလည်း တဇ္ဇနီယကံ၌ ရေးခဲ့ပြီ]။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကေန, ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပကတတ္တာနံ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ အဘိဝါဒနံ - ကိုလည်း၊ပေ၊ နဟာနေ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ - ကိုလည်း၊ နသာဒိတဗ္ဗံ-မသာယာထိုက်၊ ယော - အကြင် ပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်၊ သာဒယေယျ—သာယာအံ့၊ (တဿ-၏၊) ဒုက္ကဋဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)။

ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ပါရိဝါသိကာနံ , ဘိက္ခူနံ - တို့အား၊ မိထု - အချင်းချင်း၊ ယထာဝုဍ္ဎံ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ အဘိဝါဒနံ၊ပေ၊ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ, အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ ပဋ္ဌ- ငါးမျိုးသောအရာတို့ကို၊ ဥပေါသထံ - ကိုလည်း၊ ပဝါရဏံ-ကိုလည်း၊ ဝဿိကသာဋိကံ-မိုးယိုးရေခံသင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဩဏောဇနံ-မိမိအတွက် ရောက်လာသော ဥဒ္ဒေသဘတ် စသည်ကို စွန့်လွှတ်မှုကိုလည်း၊ ဘတ္တံ-စတုသာလက သံဃဘတ်ကိုလည်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဘိက္ခဝေ - တို့၊ တေနဟိ - ထိုသို့ ပရိဝါသ် ဆောက်တည်ကြခြင်းကြောင့်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါရိဝါသိကေဟိ ၊ပေ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏၊ (တထာ-ဖြင့်၊) ပါရိဝါသိကာနံ, ဘိက္ခူနံ - တို့၏(အတွက်)၊ ဝတ္တံ-

ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပညပေဿာမိ-ပညတ်တော်မူအံ့၊ ပါရိဝါသိကေန၊ပေ၊ သမ္မာဝတ္တနာ-တည်း၊ [တဇ္ဇနီယကမ္မကထာ, အဋ္ဌာရသဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။]ပါရိဝါသိကေန၊ပေ၊ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပကတတ္တသ ဘိက္ခုနော-၏၊ ပုရတော-ရှေ၌၊ (ရှေက)၊ နဂန္တုံ-မသွားရာ၊ ဝါ-မသွားရ၊ပေ၊ နနိသီဒိတုံ၊[သံဃာ့ထေရ်အဖြစ်ဖြင့် မသွားရ, မထိုင်ရ-ဟူလို။] သံဃသ-၏၊ ယော အာသနပရိယန္တော-အကြင်နေရာ၏ အစွန်သည်ဌင်း၊ ဝါ-အညံ့ဆုံးဖြစ်သော နေရာသည်ဌင်း၊ ယော သေယျာပရိယန္တော-အကြင် မဟာဗိဠဟူသော အိပ်ရာနေရာ၏အစွန်သည်ဌင်း၊ ဝါ-အညံ့ဆုံးအိပ်ရာနေရာသည်ဌင်း၊ ယောဝိဟာရပရိယန္တော-အကြင် ကျောင်း၏အစွန်သည်ဌင်း၊ ဝါ-အညံ့ဆုံးဖြစ်သော ကျောင်းသည်ဌင်း၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုအာသနပရိယန္တစသည်ကို၊ တသ-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းအား၊ ပဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊ တေနစ-ထိုပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်လည်း၊ သော-ထိုအာသနပရိယန္တ စသည်ကို၊ သာဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ (သာယာရမည်။)

ပါရိဝါသိကေန၊ပေ၊ဘိက္ခုနာ, ပကတတ္တေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-နှင့်၊ (အတူ)၊ပုရေသမဏေန-ရှေသွား ရဟန်းသည်၊(ဟုတ္တာ)ဝါ-ဖြစ်၍သော်ဌင်း၊ ပစ္ဆာသမဏေန-နောက်လိုက် ရဟန်းသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ-သော်ဌင်း၊ ကုလာနိ-အမျိုးအိမ်တို့သို့၊ နဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာနိ-မသွားထိုက်ကုန်၊[အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] အာရညိကင်္ဂ-အရညကင် ဓုတင်ကို၊ နသမာဒါတုံ-မဆောံတည်ထိုက်၊ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂ-ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို၊နသမာဒါတုံ၊ တပ္ပစ္စယာစ-ထိုပရိဝါသ် ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ မံ-ငါ့ကို၊ မာဇာနိ-သု-(ပရိဝါသ်ဆောက်တည်နေသူဟု)မသိပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပိဏ္ဍာဝါတော-ကို၊ နနိဟရာပေတဗ္ဗော-မဆောင်ယူစေထိုက်။

ပါရိဝါသိကေန၊ပေ၊အာဂန္တုကေန-အာဂန္တုကသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အာရောစေတုံ-ပရိဝါသ်ကြားရာ၏၊ အာဂန္တုကသ-(မိမိကျောင်းသို့ရောက်လာသော)အာဂန္တုကအား၊ အာရောစေတုံ၊ပေ၊ ဂိလာနော-သည်၊ သစေဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒုတေနပိ-တမန် ရဟန်းဖြင့်လည်း၊ အာရောစေတုံ-လျှောက်ထားရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏၊) [“ဒုတေနာပိ-သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ အာရောစေတုံ- လျှောက်ထားစေရာ၏၊ ဝါ- ဝတ်ကြားစေရာ၏” ဟုလည်း ပေးပါ။]

နဂန္တုံဝါရ။ ။ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကေန, ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဘိက္ခုကာ-ရဟန်းရှိသော၊ [သံဝိဇ္ဇန္တိ + ဘိက္ခု။ + ဗ္ဗောတိ သ ဘိက္ခုကော။] အာဝါသာ-(နေဘို့ရာဆောံလုပ်အပ်သော)ကျောင်းမှ၊ အဘိက္ခုကော-ရဟန်းမရှိသော၊ အာဝါသော - သို့၊ ပကတတ္တေန - ပကတတ်ရဟန်းကို၊ အညတြ-

ကြဉ်၍ဂုဏ်း၊ အန္တရာယာ - အန္တရာယ်ဆယ်ပါး, တပါးပါးကို၊ အညတြ-၍ဂုဏ်း၊ နဂန္တဗ္ဗော-မသွားရ၊ [ဤမှနောက်၌ "အဘိက္ခုကော-သော၊ အနာဝါသော-အာဝါသ မဟုတ်သော စေတိယဃရစသည်သို့" ဟု အနက်ပေးပါ။]

ယတ္ထသုဝါရ။ ။ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သ ဘိက္ခုကာ-သော၊ အာဝါသာ-မှ၊ ယတ္ထ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ (အကြင် အာဝါသ၌)၊ နာနာသံဝါသကာ - နာနာသံဝါသကဖြစ်ကုန်သော၊ (မတူကွဲပြားသော သံဝါသ ရှိကုန်သော)၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ အသု- ရှိကုန်၏၊ သဘိက္ခုကော - ရှိသော၊ (သော) အာဝါသော-သို့၊ ပကတ္တာတ္တေန-ကို၊ အညတြ-၍ဂုဏ်း၊ အန္တရာယာ-ကို၊ အညတြ-၍ဂုဏ်း၊ နဂန္တဗ္ဗော-ထိုက်။ [နောက်ဝါကျတို့၌အနက်တူပြီ၊ နာနာသံဝါသကဓ်အဓိပ္ပါယ်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ဥပေါသထက္ခန္ဓက၌ဂုဏ်း, စမ္မေယျက္ခန္ဓက စတုဝဂ္ဂကရဏာဒိကထာ၌ဂုဏ်း ပြထားပြီ။]

ဂန္တဗ္ဗဝါရ။ ။ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဘိက္ခုကာ-သော၊ အာဝါသာ-မှ၊ ယတ္ထ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ (အကြင် အာဝါသ၌၊) သမာနသံဝါသကာ - တူသောသံဝါသ ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု, အသု-နှ၏၊ ယံ-အကြင် အာဝါသသို့၊ အဇ္ဇေဝ-ယနေ့၌ပင်၊ ဂန္တုံ-အလျောက်သွားခြင်းငှါ၊ သင်္ကော်မိ-စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇညာ-သိရာ၏၊ သဘိက္ခုကော-သော၊ (သော) အာဝါသော- သို့၊ ဂန္တုဗ္ဗော- သွားထိုက်၏၊ ဝါ-သွားနိုင်၏၊ [ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်ထူးမရှိ။]

ပကတတ္တေန ၊ပေ၊ ကေစ္စဆန္နေ အာဝါသေ ဝတ္ထုဗ္ဗံ ၊ပေ၊ အာသနာ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ [အာပတ္တိ အဒဿနဉ္စကွေပနီယကမ္မကထာ တေ စတ္တာလီသဝတ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပကတတ္တော, ဘိက္ခု- ကို၊ အာသနေန - ဖြင့်၊ နိမန္တေတဗ္ဗော- ဖိတ်မန်ထိုက်၏ ၊ပေ၊ကောသနေ-တခုတည်းသောနေရာ၌၊ (သမာနဝသိက ရဟန်းတို့အတွက် ခွင့်ပြုထားအပ်သော ညောင်စောင်း , အင်းပျဉ်တခုတည်း၌၊) နှ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ (ပကတတ္တော-သည်၊)နိစေ-နိမ့်သော၊ အာသနေ-၌၊ နိသိန္နေ-ထိုင်နေလသော်၊ ဥစ္စေ-မြင့်သော၊ အာသနေ, နှ နိသီဒိတဗ္ဗံ-ရ။ [ကြွင်း ဝါကျများ လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော-ပါရိဝါသိကရဟန်းဟူသော ၄ ပါး မြောက် ရှိသော သံဃာသည်၊ ပရိဝါသံ- ကို၊ စေ ဒဒေယျ- အကယ်၍ ပေးအံ့၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ စေ ပဋိကဿေယျ-အကယ်၍ငင်အံ့၊ မာနတ္တံ စေ ဒဒေယျ-အံ့၊ တံဝိသော-ထို ပါရိဝါသိကရဟန်းနှင့်တကွ နှစ်ဆယ်ရှိသော သံဃာသည်၊ စေ အဇ္ဈေယျ-အကယ်၍ အဇ္ဈာနံသွင်းအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အကမ္မံ-ကံမမည်၊ (ကံအထမမြောက်၊) နှ ကရဏီယံ - ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ ဧတံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (သမ္မာဝတ္တနာ- တည်း၊).... စတုနုဝုတိ ပါရိဝါသိကဝတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အထခေါ - ပါရိဝါသိကဝတ်ကို ကြားသိရရာ, ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ ဥပါလိ၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ°)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ပါရိဝါသိကဿ, ဘိက္ခု နော - ၏၊ ရတ္တိဗ္ဘေဒါ - ညဉ့်၏ ပြတ်ခြင်းတို့သည်၊ (ညဉ့်၏ ပြတ်ကြောင်းတို့ သည်၊) ကတိနခေါ - အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဥပါလိ၊ပေ၊တယော-တို့တည်း၊ သဟဝါသော-ပကတတ်ရဟန်း စသည်တို့နှင့် တကွ တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ အတူတကွ အိပ်ခြင်းငင်း၊ [ပြဖြိုးသော ဝတ်များကို ကြည့်ပါ။] ဝိပ္ပဝါသော- အရဏ်တက်ရာအခါ၌ ပကတတ်ရဟန်း နှင့် ကင်း၍နေခြင်းငင်း၊ အနာရောစနာ-ပရိဝါသ မကြားခြင်းငင်းတည်း၊ပေ။]

အနှာ။ ။ဤမှနောံ၌ "မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာ-အရင်းသို့ငင်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော၊ မာနတ္တာရဟာ- မာနတ်ကိုထိုက်ကုန်သော၊ မာနတ္တစာရိကာ- မာနတ်ကျင့်ကုန်သော" ဟုငင်း, မာနတ္တစာရိကရတ္တိဗ္ဘေဒ၌ "ဥုနေ - ၄ ပါး အောက် ယုတ်လျော့သော၊ ဂဏော-ဂိုဏ်း၌၊ စရဏံ- မာနတ်ကျင့်ခြင်းငင်း"ဟု ငင်း အနက်ပေးပါ။ ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်ထူးမရှိပါ။.... ဒုတိယော-သော၊ ပါရိ ဝါသိကာဂန္ဆကော- တည်း။

တသ-ထို ပါရိဝါသိကဂ္ဂန္ဆက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ဥဒ္ဒါနိုးဂါထာကား၊ ပါရိဝါသိ ကာ- ပရိဝါသ်ဆောံတည်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ပကတတ္တာနံ- ပကတတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ- ရဟန်းတို့၏၊ အဘိဝါဒနံ - ရှိခိုးမှုကိုငင်း၊ ပစ္ဆုဋ္ဌာနံ- ခရီးဥုးကြိုဆိုမှုကိုငင်း၊ အာသလိ° စ-လက်အုပ်ချီမှုကိုငင်း၊ သာမိစိယံ-အရှိအသေ ပြုမှုကိုငင်း၊ အာသနံ-နေရာကို ရွှေ့ရွှဆောင်မှုကိုငင်း၊ သေယျာဘိဟာရံ-အိပ်ရာ ကို ရွှေ့ရွှဆောင်မှုကိုငင်း၊ ပါဒေါ- ခြေဆေးရေကိုငင်း၊ ပီဌံ- ခြေဆေးအင်းပျဉ် ကိုငင်း၊ ကထလိကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုငင်း၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို လှမ်းယူမှုကိုငင်း၊ နုဟာနေ-ရေချိုးရာ၌၊ ပရိကမ္မံ-ကျောက်ကုန်း၌ ချေးတွန်းမှုကိုငင်း၊ သာဒေန္တိ- သာယာကုန်၏၊ ပေသလာ-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ-ကဲ့ရဲ့.ကြကုန်၏။

သာဒယန္တာသ-သာယာသောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ မိထု- အချင်းချင်း၊ ယထာဝုဍ္ဎံ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ ဥပေါသထံ - ဥပုသ်ကိုငင်း၊ ပဝါရဏံ-ကိုငင်း၊ ဝဿိကံ - မိုယ်းရေခံသက်န်းကိုငင်း၊ ဩဏောဇနံ - မိမိအတွက် ရောက်လာသော ဥဒ္ဒေသဘတ် စသည်ကို စွန့်လွှတ်မှုကိုငင်း၊ ဘောဇနံ-သံယ့ ဘတ်စသော ဘောဇဉ်ကိုငင်း၊ ပဥ္စ-ငါးပါးတို့ကို၊ အနုဇာနာမိ-မူ၏၊ တဟ္ထ-ထို ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ သမ္မာဝတ္တိတမ္ဗံ-ဟူသောစကားရပ်၌၊ (ထို ပရိဝါသ်ဆောံတည်ခါ၌၊) သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တနာ- ကျင့်ပုံတည်း၊ ပကတ္တ ဿ-ပကတတ်ရဟန်း၏၊ (ပုရတော- ရှေ၌၊) ဂန္ဆံနံ-သွားခြင်း၊ ယောစ ပရိ

ယန္တော - အကြင် အဆုံးစွန်ဖြစ်သော အိပ်ရာနေရာကျောင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သော-ကို၊ သာဒိတမ္ဘော-သာယဝါထိုက်၏။

ပုရေ- ပုရေသမဏလုပ်ခြင်း၊ ပစ္ဆာ - ပစ္ဆာသမဏလုပ်ခြင်း၊ တထေဝ—ထို့အတူပင်၊ အာရညပိဏ္ဍာနိဟာရော- အာရညကင် ဓုတင်ဆောက်တည်ခြင်း, ပိဏ္ဍာပါတိကဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း , ဆွမ်းကို ဆောင်ယူစေခြင်း၊ အာဂန္တု ကော- အာဂန္တုကရဟန်းဖြစ်၍ ပရိဝါသ်ကြားခြင်း, အာဂန္တုကရဟန်းအား ကြားခြင်း၊ ဥပေါသထေ - ဥပုသ်နေ့၌ ကြားခြင်း၊ ပဝါရဏာယ - ပဝါရဏာနေ့၌ ကြားခြင်း၊ ဒုတေန-တမန်စေလွှတ်၍ ကြားခြင်း၊ သဘိက္ခုကော-ရဟန်းရှိသောအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ ဗ္ဘော - သွားထိုက်၏။

ဧကစ္ဆန္နေ - တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ အိပ်သောအရာ၊ ဝုဋ္ဌာနံ - နေရာမှထသောအရာ၊ တထေဝစ - ထို့အတူသာလျှင်၊ နိမန္တယေ - နေရာဖြင့် ပင့်ဖိတ်ရာ၏၊ အာသနေ - တခုတည်းသော နေရာနှင့်စပ်သောအရာ၊ နိစေ စက်မေ-နိမ့်သောစကြံနှင့်စပ်သော အရာ၊ ဆမာယံ- မြေ၌၊ စက်မေနစ- စကြံသွားခြင်းနှင့်စပ်သောအရာ၊ ဝုဏုတရေန - သတင်းကြီးနှင့်စပ်သောအရာ၊ အကမ္မံ-ကံမမြောက်သောအရာ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒါ-ညဉ့်၏ပြတ် ခြင်း၊ သောဓနာ-သုတ်သင်ခြင်း၊ နိက္ခိပနံ-ချခြင်း၊ သမာဒါနံ- ဆောက်တည်ခြင်း၊ ပါရိဝါသိကော- ပါရိဝါသိကရဟန်း၌၊ ဝတ္တံဝ - ဝတ်ကဲ့သို့၊ မူလာယ - အရင်းသို့ငင်သော ရဟန်း၌ဌင်း၊ မာနတ္တာရဟော-မာနတ်ဆောက်တည်ခြင်းငါထိုက်သောရဟန်း၌ဌင်း၊ တထာ-ထို့အတူ၊ မာနတ္တစာရိကော-မာနတ်ကျင့်သော ရဟန်း၌ဌင်း၊ အဗ္ဘာနာရဟော-အဗ္ဘာန်သွင်းခြင်းငါ ထိုက်သောရဟန်း၌ဌင်း၊ နယောစာပိ-ကျင့်ရသောနည်းသည်လည်း၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏၊) ပုန-တဖန်၊ နယတော-ကျင့်ရသောနည်းအားဖြင့်၊ သမ္မောဒံ - အထူးသည်၊ (ဟောတိ - ဖြစ်၏၊) [အောက်ဂါထာစကားကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်။]

ပါရိဝါသိကော်သု- ပါရိဝါသိကရဟန်းတို့၌၊ တယော- သုံးပါးသော ရတ္တိစ္ဆေဒတို့ဌင်း၊ မာနတ္တစာရိကော - မာနတ်ကျင့်သောရဟန်း၌၊ စတု - လေးပါးသော ရတ္တိစ္ဆေဒတို့ဌင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့လျှင်၊) ရတ္တိစ္ဆေဒေသု- ရတ္တိစ္ဆေဒတို့၌၊ နသမေန္တိ - မတူကုန်၊ မာနတ္တေသုစ - မာနတ္တ ရဟန်းတို့၌ဌလည်း၊ ဒေဝသိ - နေ့တိုင်းကြားခြင်း၊ ဒွေ ကမ္မာ - ၂ ပါးသောကံတို့သည်၊ သဒိသာ- တူကုန်၏၊ သေသာ-ကြွင်းကုန်သော၊ တယောကမ္မာ- သုံးပါးသောကံတို့သည်၊ (မူလာယပဋိကဿနာရဟ,မာနတ္တာရဟ,အဗ္ဘာနာရဟကံတို့သည်၊)သမာသမာ-ထပ်တူထပ်မျှ တူကုန်၏၊ ဣတိ-တသုဒ္ဒါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

သမုစ္စယက္ခန္ဓက

အမွာ။ ။ဤခန္ဓကဌ် (၁) သုက္ကဝိသဋ္ဌိကထာ (၂) အဿသမောဓာန ပရိဝါသစသည်ကို ပြရာဖြစ်သော ပရိဝါသကထာ၊ ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးစဉ် လူထွက်ပြီးနောက် တဖန် ရဟန်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ် စသူတို့ဌ် ကျင့်ရပုံကိုပြရာ ဖြစ်သော (၃) စတ္တာလီသက (၄) ဆတ္တိ်သက (၅) မာနတ္တသတ (၆) သမ္ဖုလာယသမောဓာနပရိဝါသစတုဿတ (၇) ပရိမာဏာဒိဝါရအဌက (၈) အာပတ်ကို ဖုံးထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဌ် ကျင့်ရပုံကိုပြသော ဒွေဘိက္ခုဝါရ ဧကာဒသက (၉) အာပတ်တို့မှ စင်ကြယ်ပုံ မစင်ကြယ်ပုံကို ပြရာဖြစ်သော မူလာယ အဝိသုဒ္ဓိ (ဝိသုဒ္ဓိ) နဝကကထာအားဖြင့် အပိုင်း (၉) ပိုင်းရှိပုံကို မှတ်သားခဲ့ပါ၊ ထိုတွင် (၁, ၂, ၉) အပိုင်းတို့ကို ကျယ်ဝန်းစွာ ပြတော်မူလိမ့်မည်။

(၁) သုက္ကဝိသဋ္ဌိကထာ

အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တာ။ ။(ယေန သမယေန ဘဂဝတာ မာနတ္တံ အပညတ္တံ ဟောတိ)၊ တေန ခေါ ပန သမယေန - ဌ်၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ- အရှင်ဥဒါယိသည်၊ သန္ဓေတနိကံ-လွတ်စေလိုသောစေတနာ ထင်ရှားရှိမသော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ*-သုက္ကဝိသဋ္ဌိမည်သော၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန်ံ - ဖုံးမထားအပ်သော၊ ဧကံ - တချက်သော၊ အာပတ္တိ*-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထို အရှင်ဥဒါယိသည်၊ ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ၊ (ကိ*)၊ အဟံ-သည်၊ပေ၊အာပတ္တိ*-ရောက်ပါပြီ၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ မယာ- တပည့်တော်သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရပါမည်နည်း၊ ဇာတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ တေနဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ဝါ-ထိုသို့ သန္ဓေတနိက အပ္ပဋိဆ္ဆန္န သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်သင့်ခြင်းကြောင့်၊)သံဃော-သည်၊ ဥဒါယိဿ- သော၊ ဘိက္ခုနော- အား၊ ဧကိဿာ- တချက်သော၊ပေ၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ- ၏ (အတွက်)၊ ဝါ- အာပတ်ကြောင့်၊ ဆာရတ္တံ-၆ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ မာနတ္တံ-မာနတ်ကို၊ ဒေတု-ပေးလော။

× × × × × × ×

ဧကိဿာ အာပတ္တိယာ။ ။ဤပုဒ်ဌ် ဆဋ္ဌီ(သ)ဝိဘတ်ဖြစ်ကြောင်းကို နောက်ဌ် လာမည့် တိကာပတ္တိမာနတ္တာဌ် " တေနဟိ ဘိက္ခဝေ သံဃော ဥဒါယိဿ ဘိက္ခုနော တိဿန္နံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတု" ဟူသော ပါဠိတော်ကိုငင်း, ပရိဝါသကထာ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသဌ်"တေန ဟိ၊ပေ၊တဿ ဘိက္ခုနော တာဿံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တံ ပရိဝါသံ ဒေတု" ဟူသော ပါဠိတော်ကိုငင်း ထောက်၍သိပါ၊ အနက်ကိုလည်း"ဒေတု" ကြိယာ၏ သမ္ပဒါန်ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့်၊ ဧကိဿာ၊ပေ၊ အာပတ္တိယာ-၏ (အတွက်) ဟု ပေးပါ၊ တနည်း – ဆဋ္ဌီဝိဘတ်ကို ဟိတ်အနက်ဌ် သက်စေ၍ " ဧကိဿာ ၊ပေ၊ အာပတ္တိယာ– အာပတ်ကြောင့် " ဟု ပေးပါ၊ နောက်နောက် ပုဒ်တို့ဌ်လည်း ဤနည်း ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ဧဝန္တု - ဤသို့လည်း၊ ဒါတမ့ဲ - ပေးရာ၏၊ တေန ဘိက္ခဝေ ဥဒါယိနာ,ဘိက္ခုနာ-သည်၊သံဃံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ကရိတ္ဝာ ၊ပေ၊ဝေမသ ဝစနီယော၊(ကိ)၊[တဇ္ဇနီယကမ္မကထာ အဆုံးနား၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ကေ၊ပေ၊အပ္ပဋိဆ္ဆန်, အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိ-ရောက်ပါပြီ၊ ဘန္တေ-တို့၊ သောဟံ-ထိုတပည့်တော်သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ဧကိသာ၊ပေ၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၏ အတွက်၊ ဆာရဏ္ဍံ မာနတ္တံ, ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊ပေ၊ [ကမ္မဝါစာ၌ "(ကမ်ံ- မာနတ္တဒါနကံသည်၊)ပတ္တကလ္လံ ယဒိ (သိယာ)" စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ နောက်နောက် ကမ္မဝါစာတို့လည်း ဤနည်းမှီ၍ သိပါ။]

အပ္ပဋိဆ္ဆန္နအဇ္ဈာန။ ။သော-ထို အရှင်ဥဒါယိသည်၊ စိဏ္ဏမာနတ္တော-ကျင့်အပ်ပြီးသော မာနတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ၊ (ကိ)၊ အဟံ အာဝုသော၊ပေ၊အာပဇ္ဇိံ-ရောက်ပါပြီ၊ သောဟံ၊ပေ၊ မာနတ္တံ, ယာစိံ-တောင်းပါပြီ၊ တသ္မာ မေ-အား၊ သံဃော၊ပေ၊ မာနတ္တံ , အဒါသိ - ပေးပါပြီ၊ သောဟံ- ထို တပည့်တော်သည်၊ စိဏ္ဏမာနတ္တော - ကျင့်အပ်ပြီးသော မာနတ်ရှိပါ၏၊ ကထံ နုခေါ မယာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ တေနဟိ၊ပေ၊ ဥဒါယိ, ဘိက္ခုံ-ကို၊ အဇ္ဈေတု-အဇ္ဈာန် သွင်းလော။ ["အဇ္ဈေတု-အဇ္ဈာနကံ၏ အစွမ်းဖြင့် လက်ခံလော၊ ဝါ-သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းခေါ်လော " ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ၊ ကြွင်းဝါကျများ၌ အနက်ထူး မရှိပါ။]

ကောဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသ။ ။တေန သမယေန, အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ သဉ္ဆေတနိကံ၊ပေ၊ ကောဟပ္ပဋိဆ္ဆန်ံ - တရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ ဧကံ- သော၊ အာပတ္တိ - သို့၊ အာပန္နော ဟောတိ၊ ပေ၊ သံဃော ဥဒါယိဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ကိသာ၊ပေ၊ကောဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ,အာပတ္တိယာ-၏အတွက်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ကောဟပရိဝါသံ-တရက်ပတ်လုံး ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတု၊[ကမ္မဝါစာ၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

ကောဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တ၌"သော-ထို ဥဒါယိသည်၊ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသည်၊(ဟုတ္ဝာ) ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ" ဟုဆင်း၊ ကောဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နအဇ္ဈာန်၌ "အဟံ ဘန္တေ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇိံ-ပါပြီ၊ သောဟံ သံဃံ၊ပေ၊ကောဟပရိဝါသံ, ယာစိံ-ပါပြီ၊ တသ္မာ မေ သံဃော၊ပေ၊အဒါသိ-ပါပြီ၊ သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော(ဟုတ္ဝာ)သံဃံ၊ပေ၊မာနတ္တံ ယာစိံ၊ တသ္မာ မေ၊ပေ၊ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ စိဏ္ဏမာနတ္တော (ဟုတ္ဝာ) သံဃံ အဇ္ဈာနံ ယာစာမိ"ဟုဆင်း၊ ကမ္မဝါစာ အဆုံး၌"သံဃေန-သည်၊ ဥဒါယိ, ဘိက္ခု-ကို၊ အဇ္ဈိတော-သွင်းခေါ်အပ်ပါပြီ"ဟုဆင်း အနက်ပေးပါ။

ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသ။ ။[ဒွိဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသ, တိဟပ္ပဋိဆ္ဆန္ န ပရိဝါသ,စတုဟပ္ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသတို့ကို ပေယျာလမြွါပ်ထားသည်။]"ဒွိဟပ္ပဋိဆ္ဆန်-၂ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ပေ၊ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိဆ္ဆန်-သော၊ ပဋ္ဌာဟပရိဝါသံ-၅ ရက်ပတ်လုံး ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို" ဟု ပေးပါ၊ လွယ်ပြီ။

ပါရိဝါသိကမူလာယ ပဋိကဿနာ။ ၊သော-ထို အရှင် ဥဒါယီသည်၊ ပရိဝသန္တော-ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးလသော်၊ ဝါ-စည်း၊ အန္တရာ-(၅)ရက်မပြည့်မီ အကြားဌ်၊ ကံ၊ပေ၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန်ံ အာပတ္တိ - သို့၊ အာပဇ္ဇိ ၊ ပေ ၊ ဘိက္ခဝေ—တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ သံဃော ဥဒါယိ, ဘိက္ခုံ-ကို၊ အန္တရာ-ဌ်၊ ကိသော ၊ပေ၊အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ, အာပတ္တိယာ-၏ အတွက်၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿတု-ငင်လော၊ (ကမ္မဝါစာဌ်) သံဃေန - သည်၊ ဥဒါယိ - သော၊ ဘိက္ခု - ကို၊ အန္တရာ၊ပေ၊အာပတ္တိယာ-၏ အတွက်၊ မူလာယပဋိကဿနာ-အရင်းသို့ ငင်ခြင်း အာဒေါဖြင့်၊ ပဋိကဿိတော-ငင်အပ်ပါပြီ၊ သံဃဿ-အား၊ ခမတိ-၏၊ (တဿ တုဏှီ(အာသိ)၊ပေ၊ခေရယာမိ၊(တနည်း)သံဃေန-သည်၊ ဥဒါယိ ဘိက္ခု-ကို၊ အန္တရာ၊ပေ၊အာပတ္တိယာ—၏ အတွက်၊ ပဋိကဿိတော-ပြီ၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနာ-ငင်ခြင်းသည်၊ သံဃဿ—အား၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏၊ပေ၊ခေရယာမိ။

မာနတ္တာရဟမူလာယ ပဋိကဿနာ။ ။သော - ထို ဥဒါယီသည်၊ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော(ဟုတ္တာ)မာနတ္တာရဟော-မာနတ်ကို ထိုက်သည်၊(သမာနော-ဖြစ်စည်း) အန္တရာ-မာနတ်မကျင့်မီ အကြားဌ်၊ ကံ၊ပေ၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန်ံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိ"ဟုငင်း၊ "သောဟံ၊ပေ၊မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနံ-ကို၊ ယာစိ၊ တံမံ-ထို တပည့်တော်ကို၊ သံဃော၊ပေ၊မူလာယ-သို့၊ 'ပဋိကဿိ - ငင်ပါပြီ" ဟုငင်း ပေးပါ၊ တိကာပတ္တိမာနတ္တာဌ် "သံဃော-သည်၊ ဥဒါယိသ ဘိက္ခုနော-အား၊

× × × × × × ×

တေန ဟိ ။ ။"တေန" သည် နိယမဝါစကသဒ္ဒနာမ်, နာဝိဘတ်သည် ဟိတ်အနက်ဟော၊ ဟိကား နိပါတ်—ဟု သုဒိန္နကဏ္ဍ"တေနဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေဿာမိ"အဖွင့်ဌ် ပြခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် "တေန (ဟိ) - ထိုသို့ ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးစည်း အပ္ပဋိဆ္ဆန္န အန္တရာပတ်သင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်"ဟု ပေးပါ၊ နောံဌ်လည်း နည်းမှိသိပါ။

ပဋိကဿိတော ၊ပေ၊ မူလာယ ပဋိကဿနာ။ ။ပါဠိယံ (ပါဠိတော်ဌ်) "ပဋိကဿိတော သံဃေန ဥဒါယိ ဘိက္ခု အန္တရာ ကိသော ၊ပေ၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ မူလာယ ပဋိကဿနာ"တိ ဋီကာဒံ (မူလာယ ပဋိကဿနာ ဟူသော ဤပုဒ်ကို) ကရဏဝစနေ ဝိပရိဏာမေတွာ (ကရိဏ်းအဖြစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲပြီး၍) မူလာယ ပဋိကဿနာယ ပဋိကဿိတောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊အထဝါ"မူလာယ ပဋိကဿနာ ခမတိ သံဃဿာ"တိ (ဟူ၍)၊ ဥတ္တရပဒေန သဟ (ခမတိ သံဃဿ ဟူသော နောက်ပုဒ်နှင့်တကွ) ပစ္စတ္ထဝသေနေဝ (ပဌမာအဖြစ်ဖြင့်ပင်) ယောဇေတုမိ ဝဋ္ဋတိ၊—ဝိမတိ။

တိသန္နံ—၃ ချက်ကုန်သော၊ အာပတ္တိနံ—တို့၏ အတွက် (မူလပဋ္ဌာဟ ပဋိဆ္ဆန္နအာပတ်,ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် အပဋိဆ္ဆန္နအနာရာပတ်,မာနတ်ထိုက်စဉ် အပဋိဆ္ဆန္နအနာရာပတ်တို့၏ အတွက်၊) ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတု”ဟု ပေးပါ။

မာနတ္တစာရိကမူလာယ ပဋိကဿနာဌ် “ မာနတ္တံ-ကို၊ စရန္တော - ကျင့်လသော်၊ ဝါ-ကျင့်စဉ်၊ အနာရာ- ရက် မပြည့်မီ အကြား၌၊ ဧကံ ၊ပေ၊ အပဋိဆ္ဆန္နံ အာပတ္တိ အာပန္တိ”ဟုငြား၊ အဇ္ဈာနာရဟမူလာယပဋိကဿနာဌ် “သော စိဏ္ဏမာနတ္တော(ဟုတ္ဝာ)အဇ္ဈာနာရဟော—အဇ္ဈာန်ကို ထိုက်သည်၊ (သမာနော—စဉ်) အနာရာ-အဇ္ဈာန် မသွင်းရသေးမီ အကြား၌၊ ဧကံ၊ပေ၊အာပန္တိ ”ဟုငြား အနက်ပေးပါ။

ပက္ခပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသ။ ။ဤဝါရ၌ ပက္ခပဋိဆ္ဆန္နအာပတ်သင့်ပုံကိုငြား, ထိုအာပတ်အတွက် ပရိဝါသ် ကျင့်နေစဉ် ပဋ္ဌာဟပဋိဆ္ဆန္နအနာရာပတ်သင့်၍ မူလာယ ပဋိကဿနာပြုရပုံကိုငြား ပြတော်မူသည်၊ ထိုနောက် မူလပက္ခပဋိဆ္ဆန္နအာပတ်အတွက်(၁၅)ရက်နှင့်, ပဋ္ဌာဟပဋိဆ္ဆန္နအနာရာပတ်အတွက်(၅)ရက်ကို ပေါင်း၍ “သမောဓာန ပရိဝါသ်”ပေးရပုံကို ပြတော်မူသည်။

သမောဓာနပရိဝါသ။ ။“ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဝေဋ္ဌ-လျှင်၊ ပုရိမာယ-ရှေးဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ-(ပက္ခပဋိဆ္ဆန္န)အာပတ်၌၊ သမောဓာန ပရိဝါသော-(ပဋ္ဌာဟပဋိဆ္ဆန္န)အနာရာပတ်ကိုပေါင်းအပ်ရာ ပရိဝါသ်ကို၊(ပေါင်း၍ ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို)”ဟု ပေးပါ၊ ထို့နောက် ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးပြီး၍ မာနတ္တာရဟဖြစ်စဉ် ပဋ္ဌာဟပဋိဆ္ဆန္နအနာရာအာပတ်သင့်ပြန်၍ မူလာယပဋိကဿနာပြုကာ သမောဓာနပရိဝါသ် ပေးရပုံကိုငြား, ထိုအာပတ် ၃ ချက်တို့ အတွက် မာနတ်ပေးပုံ, မာနတ်ကျင့်စဉ် ပဋ္ဌာဟပဋိဆ္ဆန္နအနာရာအာပတ် သင့်ပြန်၍ သမောဓာနပရိဝါသ် ပေးရပုံ, ထို့နောက် အဇ္ဈာန်ထိုက်စဉ် ပဋ္ဌာဟပဋိဆ္ဆန္နအနာရာအာပတ်သင့်ပြန်၍ မူလာယပဋိကဿနာပြုကာ မာနတ်ပေးရပုံ, ထို့နော် အဇ္ဈာန်သွင်းရပုံကိုငြား အစဉ်အတိုင်းပြတော်မူသည်။

သုက္ကဝိသဋ္ဌိ—သည်၊ သမတ္တာ - ပြီး၏။

(၂)ပရိဝါသကထာ

အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသ။ ။တေန ခေါပန သမယေန - ၌၊ အညတရော, ဘိက္ခု-သည်၊ပေ၊ အာပန္နော—ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧကော—တချက်သော၊ အာပတ္တိ- ကို၊ ဧကာဟပဋိဆ္ဆန္နာ - တရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ပြီ ၊ပေ၊ ဧကာ အာပတ္တိ ဒသာဟပဋိဆ္ဆန္နာ၊ပေ၊သံဃော,တသ ဘိက္ခုနော-အား၊တာသံ

အာပတ္တိနံ—တို့တွင်၊ ယာ အာပတ္တိ-ကို၊ ဒသာဟပ္ပဠိပန္နာ-အပ်ဖြို၊ တာသာ- ထို ဒသာဟပ္ပဠိ စ္ဆ အာပတ်၏၊ အဋ္ဌနံ—အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သမောဓာန ပရိဝါသံ—ပေါင်းအပ်ရာ ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတု။[ကြွင်းဝါကျများ၌ လွယ်ပြီ။]

သဇ္ဇစိရပ္ပဋိစ္ဆန္န အဋ္ဌသမောဓာနံ ။ တေန ခေါပန သမယေန ၊ ပေ ၊ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ ကောအာပတ္တိ ကောဟပ္ပဠိစ္ဆန္နာ၊ ဒွေ အာပတ္တိယော ဒ္ဝိဟပ္ပဠိစ္ဆန္နာယော ၊ ပေ၊ ဒသ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဠိစ္ဆန္နာယော ၊ ပေ၊ သံယော တာသ ဘိက္ခုနော,ယာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊သဇ္ဇစိရပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော-အလုံးစုံသော အာပတ်တို့ထက် ကြာမြင့်စွာ ဖုံးထားအပ်ကုန်၏၊ တာသံ—ထို သဇ္ဇစိရပ္ပဋိစ္ဆန္န အာပတ်တို့၏၊ပေ၊ဒေတု။[ကြွင်းဝါကျများ၌ လွယ်ပြီ။]

ဒ္ဝိမာသပရိဝါသ။ ။ တေန ခေါပန သမယေန၊ပေ၊ဒွေ— နှ်သော၊ ဒွေမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ပေ၊အာပန္နော ဟောတိ၊ တသ—ထို ရဟန်း၏၊ စေတံ-ဤအကြံသည်၊အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊(ကိ˚)၊အဟံ၊ပေ၊အာပဇ္ဇိ˚၊ အဟံ-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ဒ္ဝိမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နာယ-သော၊ စေသော - တချက်သော၊ အာပတ္တိယာ - ၏ အတွက်၊ ဒ္ဝိမာသပရိဝါသံ - ၂ လပတ်လုံး ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို၊ ယန္နူနာ ယာစေယျံ- အကယ်၍ တောင်းရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ သော သံဃံ၊ပေ၊ယာစိ၊ တသ သံယော၊ပေ၊ အဒါသိ၊ တသ—ထိုရဟန်းသည်၊ ပရိဝသန္တသ - ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးစဉ်၊ လဒ္ဓိဓမ္မော - လဒ္ဓိပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောသည်၊ (အာပတ်ကို ဖုံးမထားလိုသော သဘောသည်၊) ဩကွမိ-သက်ရောက်ပြီ၊ (ကိ˚)၊ အဟံ ခေါ၊ပေ၊ဒ္ဝိမာသပ္ပဋိစ္ဆာယ, ဣတရိသာဝိ-အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ - ၏ အတွက် ” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ ဤဝါရ အဆုံး၌ “တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ တဒုပါဒါယ (တံ+ဥပါဒါယ) — ထိုနေ့ကို အစပြု၍၊ [“တံ - ထို ၂ လ ဖုံးထားအပ်သော တပါးသော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို၊ ဥပါဒါယ”ဟု ရွေးနိသယဒ္ဒပေး၏။] ဒ္ဝိမာသံ- ၂ လပတ်လုံး၊ ပရိဝသိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊[ကျင့်အပ်ပြီးသောရက်များကို မယူဘဲ(မရေတွက်ဘဲ) နောက်ထပ် ၂လ ပရိဝါသ်နေရမည်-ဟူလို၊ စာအုပ်များ၌“ဒွေမာသာ ပရိဝသိတဗ္ဗာ”ဟု တွေ့ရ၏၊“ဒ္ဝိမာသံ ပရိဝသိတဗ္ဗံ”ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။]

ဒ္ဝိမာသပရိဝသိတဗ္ဗဝိဓိ။ ၊(၁)ပဌမဝါရသည် ပြအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုနှင့် တူ၏၊(၂)ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဒိဓ—ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု ၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ၊ စေံ, အာပတ္တိ˚-ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ စေံ အာပတ္တိ˚ နဇာနာတိ၊(၃)သရတိ-အမှတ်ရ၏၊ နသရတိ-အမှတ်မရ၊(၄)စောယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၌၊ နိဗ္ဗေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသူ မဟုတ်၊ ဝါ - မယုံမှား၊ စောယ၊ပေ၊ ဝေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်း ရှိ၏၊[“ဝေမတိကော”၏ အဖွင့်ကို ပါဠိတော်ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ဤဝါရများ၌ အချုပ်မှတ်ဘွယ်ကား-ဒွိမာသပဋိပ္ပဏ္ဏ သံဃာဒိသေသ်အာပတ် ၂ ချက်သင့်ရာဝယ် အာပတ်တချက်အတွက်သာ ဒွိမာသပရိဝါသ်ကို တောင်း၏၊ ထို့နောက် ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် လဒ္ဓိမမ္မသက်ရောက်မှု စသော အကြောင်းကြောင့် အခြား အာပတ်တချက်အတွက်လည်း ဒွိမာသ ပရိဝါသ် တောင်းပြန်၏၊ ထို့ကြောင့် "တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ တဒုပါဒါယ ဒွိမာသံ ပရိဝသိတမ္ဗံ" ဟု မိန့်တော်မူသည်။

(၅) ကော အာပတ္တိ - ကို၊ ဇာနုပဋိဏ္ဏာ - သိလျက် ဖုံးထားအပ်ပြီ၊ပေ၊ တဿ ပရိဝသန္တဿ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ ဗဟုသုတော ၊ပေ၊ သိက္ခာ ကာမော၊ [နိယသကံအဆုံးဌ္ဌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] သော - ထို အာဂန္တုကရဟန်း သည်၊ ဧဝံ ဝဒေတိ- ပြောဆို၏၊ (ကိ•)၊ အာဝုသော- တို့၊ အယံ ဘိက္ခု- သည်၊ ကိ•-အဘယ်အာပတ်သို့၊ အာပန္နော- နည်း၊ ကိဿ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ပရိဝသတိ-နည်း၊ ဇာတိ(ဝဒေတိ)၊ တေ ဧဝံ ဝဒေန္တိ၊(ကိ•)၊ပေ၊အယံ ဘိက္ခု, တာသံ-ထိုအာပတ်တို့၏အတွက်၊ ပရိဝသတိ- ၏၊ ဇာတိ (ဝဒေန္တိ)၊ သော- သည်၊ ဧဝံ ဝဒေတိ၊ (ကိ•)၊ အာဝုသော- တို့၊ ယာ အယံ အာပတ္တိ - ကို၊ ဇာနုပဋိဏ္ဏာ- သိလျက် ဖုံးထားအပ်ပြီ၊ တဿာ အာပတ္တိယာ-၏အတွက်၊ ပရိဝါသဒါနံ- ပရိဝါသ်ပေးခြင်းသည်၊ ဓမ္မိကံ-တရားနှင့်ယှဉ်၏၊ ဝါ-တရားရှိ၏၊ ဓမ္မတ္တာ-တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ရုဟတိ - တက်ရောက်၏၊ (အထမြောက်၏၊) [စာအုပ်တို့ဌ္ဌ "ဓမ္မတ္တာ" ဟု ရှိ၏၊ "ဓမ္မိကတ္တာ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ကိဿာ အာပတ္တိယာ- ၏အတွက်၊ ဘိက္ခု- သည်၊ မာနတ္တာရဟော- မာနတ်ထိုက်၏၊ ဇာတိ- ဤသို့ ပြောဆို၏။ [၆, ၇ ဝါရတို့ဌ္ဌ အနက်လွယ်ပြီ။]

(၀) ဤဝါရ၌ ဒွိမာသပဋိဏ္ဏ သံဃာဒိသေသ်အာပတ် ၂ ချက်သင့်ရာ ဧကမာသပရိဝါသ်ကိုသာ တောင်း၏၊ ထို့နောက် ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် လဒ္ဓိမ္မ သက်ရောက်၍ နောက်ထပ်တလ ပရိဝါသ်တောင်းပြန်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ဘိက္ခဝေ, တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပုရိမံ-ရှေးဖြစ်သော အာပတ်ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ ဒွိမာသံ ပရိဝသိတမ္ဗံ"ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [ကြွင်းဝါကျများ လွယ်ပြီ။]

သုဒ္ဓန္တ,ပရိဝါသ။ ။တေန ခေါ ပန သမယေန၊ပေ၊အာပန္နော ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ-အာပတ် အပိုင်းအခြားကို၊ န ဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ - ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို၊ န ဇာနာတိ၊ပေ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ-၌၊ ဝေမတိကော- ၏၊ပေ၊တေနဟိ ဘိက္ခဝေ သံယော- သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ တာသံ အာပတ္တီနံ-တို့၏အတွက်၊ သုဒ္ဓန္တ,ပရိဝါသံ-စင်ကြယ်သောအပိုင်း အခြားရှိသော ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတု။ [ဤမှနောက်ဌ္ဌ "အာပတ္တိပရိယန္တံ - ကို၊ ကေစ္စံ-အချို့ကို၊ ဇာနာတိ"ဟု ပေးပါ။] ...ဤတွင် ပရိဝါသကထာ ပြီးပြီ။

(၃) စတ္တာလီသက ကထာ

တေန၊ပေ၊ဘိက္ခု - သည်၊ ပရိဝသန္တော- စဉ်၊ ဝိဇ္ဇာမိ - လူထွက်ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းလူထွက်သည်၊ ပုန-တဖန်၊ ပစ္စာဂန္တွာ-ပြန်လာ၍၊ ဘိက္ခူ- တို့ကို၊ ဥပသဒ္ဒဲ - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစိ- တောင်းပြီ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဝိဇ္ဇာနကဿ- လူထွက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ (အထံသို့)၊ ပရိဝါသော-သည်၊ နရဟတိ - မတက်ရောက်၊ သော - ထို ရဟန်းလူထွက်သည်၊ ပုန, စေ ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ-အကယ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်အံ့၊ (ရဟန်းဖြစ်အံ့၊) တဿ - ထို့ရဟန်း၏၊ ပုရိမံ- ရှေးဖြစ်သော၊ တဒေဝ ပရိဝါသဒါနံ - ထို ပရိဝါသ်ပေးခြင်းသည်ပင်၊ ဟောတိ၊ ယော ပရိဝါသော-ကို၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်ပြီ၊ သော-ထို ပရိဝါသ်ကို၊ သုဒိန္နော-ကောင်းစွာပေးအပ်ပြီ၊(ကောင်းစွာပေးအပ်ရာရောက်၏၊) ["တဒေဝ ပရိဝါသဒါနံ"ကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ နောက်ထပ် ပရိဝါသ်ပေးဘွယ်မလိုတော့, လူမထွက်ခင်က ပေးထားအပ်သော ပရိဝါသ်သည် မပျက်ပါ - ဟူလို။] ယော - အကြင် ပရိဝါသ်ကို၊ ပရိဝုတ္ထော-(လူမထွက်ခင်က) ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ သော-ကို၊ သုပရိဝုတ္ထော-ကောင်းစွာကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ အဝသေသော-ကြွင်းသောပရိဝါသ်ကို၊ ပရိဝသိတဗ္ဗော- ကျင့်သုံးထိုက်၏၊ ဝါ-ရမည်။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌"ဥမ္မတ္တကော-သည်းချေပျက်သဖြင့် ရူးသွပ်သည်၊ အနုမ္မတ္တကော-မရူးသည်၊ (အရူးပျောက်သည်၊) ခိတ္တစိတ္တော-ဘီလူးလွှန်သဖြင့် ပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိသည်၊ ဝေဒနာဋ္ဋော-ဒုက္ခဝေဒနာနှိပ်စက်အပ်သည်"ဟုငင်း၊ "ဣဓ ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု-ကို၊ ပရိဝသန္တော-စဉ်၊ ဥက္ခိပိယတိ- နှင်ထုတ်အပ်၏၊ (နှင်ထုတ်ခံရ၏၊) ဥက္ခိတ္တကဿ - နှင်ထုတ်ခံရသောရဟန်း၏၊ပေ၊ ဩသာရိယတိ-သံဃာ့ဧကာင်သို့ သွင်းအပ်၏"ဟုငင်း၊ "ယံ မာနတ္တံ-အကြင် မာနတ်ကို၊ စိဏ္ဏံ-ကျင့်အပ်ပြီ၊ တံ-ထိုမာနတ်ကို၊ သုစိဏ္ဏံ-ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်ပြီ" ဟုငင်း ပေးပါ။ [ကြွင်းဝါကျများ၌ အနက်ထူးမရှိပါ။]

စတ္တာလီသကဖြစ်ပုံ။ ။ဝိဇ္ဇာနကော, သာမဏေရ, ဥမ္မတ္တက, ခိတ္တစိတ္တ, ဝေဒနာဋ္ဋ, ဥက္ခိတ္တက ၃ယောက်, ဤ ၈ ယောက်ကို ၁-ပရိဝသန္တ, ၂-မူလာယ ပဋိကဿနာရဟ, ၃-မာနတ္တာရဟ, ၄-မာနတ္တ စရန္တ, ၅- အဗ္ဘာနာရဟဖြင့် မြောက်လျှင် ဝါရ (၄၀) ဖြစ်သည်၊....စတ္တာလီသကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

---

(၄) ဆတ္တိံသက ကထာ

(၁)ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု, ပရိဝသန္တော-စဉ်၊ အန္တရာ-(ရက်မပြည့်မီ) အကြားဌ၌၊ သမ္ဗဟုလာ - နှစ်သော၊ ပရိမာဏာ - အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ (အာပတ် အပိုင်းအခြားရှိကုန်သော၊) အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဆန္နာယော - မဖုံးထားအပ်ကုန်

သော၊ သံယာဒိသေသာ, အာပတ္တိယော - တိုသို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ပေ၊မူလာယ ပဋိ
ကဿိတမ္ဗော၊ (၂) ပဋိစ္ဆန္နာယော ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ ၊ပေ၊ ပဋိကဿိတမ္ဗော၊
အသ-ထိုရဟန်းအား၊ ယထာ ပဋိစ္ဆန္နာနံ- အကြင်အကြင် ဖုံးထားအပ်ပြီးကုန်
သော၊ အာပတ္တိနံ- တို့၏အတွက်၊ ပုရိမာယ- သော၊ အာပတ္တိယာ- ၌၊ သမော
ဓာန ပရိဝါသော - ပေါင်းအပ်ရာပရိဝါသ်ကို၊ ဒါတမ္ဗော၊ (၃) ပရိမာဏာ-
နံသော၊ ပဋိစ္ဆန္နာယောပိ - အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယောပိ
၊ပေ၊အာပဇ္ဇတိ။

(၄) အပရိမာဏာ - အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ပေ၊
(၅) အပရိမာဏာ ပဋိစ္ဆန္နာယော ၊ပေ၊ (၆) အပရိမာဏာ ပဋိစ္ဆန္နာယောပိ
အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယောပိ၊ပေ၊ (၇) ပရိမာဏာယောပိ အပရိမာဏာယောပိ အပ္ပဋိ
စ္ဆန္နာယော၊ပေ၊ (၀) ပရိမာဏာယောပိ အပရိမာဏာယောပိ ပဋိစ္ဆန္နယော
၊ပေ၊ (၉) ပရိမာဏာယောပိ အပရိမာဏာယောပိ ပဋိစ္ဆန္နာယောပိ အပ္ပဋိ
စ္ဆန္နာယောပိ၊ပေ၊အာပဇ္ဇတိ ၊ပေ၊ [ဤ ၉ ဝါရကို ပရိဝသန်က, မာနတ္တာရဟ,
မာနတ္တစရန်က, အဗ္ဘာနာရဟ ၄ ယောက်ဖြင့်မြောက် (၃၆)ဝါရ ဖြစ်သည်။]....
ဆတ္တိ သကံ နိဋ္ဌိတံ။

(၅) မာနတ္တသတကထာ

(၁) ဣဓ၊ပေ၊အာပဇ္ဇိဟ္တာ- ရောက်ပြီး၍၊ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတ္တာ- မဖုံးထားမူ၍၊
ဝိဇ္ဇာမတိ-လူထွက်၏၊ သော ပုန, ဥပသမ္ပန္နော - မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့
ရောက်လသော်၊ပေ၊နု စ္ဆာဒေတိ-မဖုံးထား၊ (ဖုံးမထား)၊ တာဿ၊ပေ၊မာနတ္တံ
ဒါတမ္ဗံ၊ (၂) ဣဓ၊ပေ၊အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတ္တာ ဝိဇ္ဇာမတိ၊ သော ပုန ဥပသမ္ပန္နော၊ပေ၊
ဆာဒေတိ၊ တာဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော-အား၊ ယထာ ပဋိစ္ဆန္နေ-အကြင်အကြင်
ဖုံးထားအပ်ပြီးသော၊ ပစ္ဆိမသ္မိံ - နောက်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ - အာပတ်
အစုကြောင့်၊ ပရိဝါသံ ဒတ္တာ မာနတ္တံ ဒါတမ္ဗံ။

(၃) ပုရိမသ္မိံ - ရှေးဖြစ်သော၊ (၄) ပုရိမသ္မိံ စ — ရှေးလည်းဖြစ်သော၊
ပစ္ဆိမသ္မိံ စ - နောက်လည်းဖြစ်သော၊ ["ပုရိမသ္မိံ, ပစ္ဆိမသ္မိံ "ဟု ဆိုရပုံကို
အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] (၅) ဣဓ ၊ပေ၊ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ တာဿ-ထို
ရဟန်း၏၊ ပဋိစ္ဆန္နာယောပိ-သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပဋိပ္ပစ္ဆန္နာယောပိ-
သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ သော ဝိဇ္ဇာမိတ္တာ ပုန, ဥပ
သမ္ပန္နော-လသော်၊ ယာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ပုမ္ဗေ- လူမထွက်မီ ရှေး ရဟန်း
ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဆာဒေသိ-ဖုံးထားပြု၊ တာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ပစ္ဆာ-လူထွက်

ပြီးနောက် တဖန် ရဟန်းဖြစ်ရာအခါ၌၊ နစ္ဆာဒေတိ - မဖုံးထား၊ ယာ အာပတ္တိ ယော ပုဗ္ဗေ နစ္ဆာဒေသိ၊ တာ အာပတ္တိယော ပစ္ဆာ နစ္ဆာဒေတိ၊ တဿ၊ပေ၊ မာနတ္တံ ဒါတမ္ဗံ။ [ကြွင်း ဝါရများကို ပါဠိတော်ကြည့်၍ သိပါ။]

အမှာ ။ ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ လူထွက်သောရဟန်းအတွက် ဝါရ(၂၀),သာမဏေ, ဥမ္မတ္တက, ဒိတ္တစိတ္တ, ဝေဒနာဋ္ဋတို့အတွက် ဝါရ(၂၀)စီ အားဖြင့် မာနတ် (၁၀၀)ဖြစ်သည်၊ မာနတ္တသတံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

(၆) သမ္ဘုလာယ သမောဓာန ပရိဝါသ စတုဿတ ။ ။ ဤဝါရ၌ အနက်ထူးမရှိပါ၊ ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် လူထွက်သောရဟန်းအတွက် ဝါရ(၂၀), ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် သာမဏေ, ဥမ္မတ္တက, ဒိတ္တစိတ္တ, ဝေဒနာဋ္ဋဖြစ်သော ရဟန်းများအတွက် ဝါရ (၂၀)စီအားဖြင့် ဝါရ (၁၀၀) ဖြစ်၏၊ ထို့အတူ မာနတ္တာရဟ, မာနတ္တစရန္တ, အဗ္ဘာနာရဟဖြစ်စဉ်တို့၌သည်း ဝါရ(၁၀၀)စီအားဖြင့် ဝါရ(၄၀၀)ဖြစ်သည်၊....သမ္ဘုလာယ သမောဓာန ပရိဝါသစတုဿတံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

(၇) ပရိမာဏာဒိဝါရ အဋ္ဌက။ ။(၁) ဇာ၀၊ပေ၊ဘိက္ခု - သည်၊ သမ္ဘဟုလာ-နသော၊ ပရိမာဏာ-နသော၊ သံဃာဒိသေသာ, အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ - ၍၊ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ - ဖုံးမထားမူ၍၊ ဝိဇ္ဇာမတိ၊ပေ၊ (၂) အပရိမာဏာ-နသော၊ပေ၊ (၃) ဧကနာမာ - တူသောနာမည် ရှိကုန်သော၊ပေ၊ (၄) နာနာနာမာ - အမျိုးမျိုးသောနာမည် ရှိကုန်သော၊ပေ၊ (၅) သဘာဂါ- ဝတ္ထု အားဖြင့် တူသောသဘောရှိကုန်သော ၊ပေ၊ (၆) ဝိသဘာဂါ - ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသောသဘော မရှိကုန်သော၊ပေ၊ (၇) ဝဝတ္ထိတာ - ဝတ္ထုအားဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်အပ်ကုန်သော၊ပေ၊ (၈) သမ္ဘိန္နာ - ဝတ္ထုအားဖြင့် ရောစပ်အပ်ကုန်သော၊ပေ၊အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ ဝိဇ္ဇာမတို့။ [ဝဝတ္ထိတ+သမ္ဘိန္နတို့သည် သဘာဂ+ဝိသဘာဂတို့၏ ပရိယာယ်တည်း။] ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (ဝိတ္ထာရိတံ) ယထာ-ခဲ့အပ်ပြီး သကဲ့သို့၊ တထာ - တူ၊ ဝိတ္ထာရေတမ္ဗံ - ခဲ့ရာ၏။

ပရိမာဏာဒိဝါရ အဋ္ဌကံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ - ပြီ။

---

(၈) ဒ္ဝေဘိက္ခုဝါရကောဒသကထာ

(၁)ဒ္ဝေ-နသော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သံဃာဒိသေသံ-သို့၊အာပန္နာ ဟောန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ သံဃာဒိသေသေ-၌၊ သံဃာဒိသေသဒိဋ္ဌေနာ-သံဃာဒိသေသ်ဟု အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကော- တပါးသောရဟန်းသည်၊ ဆာဒေတိ-၏၊ ဧကော နစ္ဆာဒေတိ၊ ယော ဆာဒေတိ၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဒုက္ကဋံ-ကို၊ ဒေသာ

ပေတမ္မော- ဒေသနာပြောစေထိုက်၏၊ ယထာ ပဋိဆ္ဆန္နေ- ကြောင့်၊ အသဲ-ထိုဖုံးထားသောရဟန်းအား၊ ပရိဝါသံ ဒတ္ဝာ, ဥဘိန္နံပိ- ၂ ပါးလုံးတို့အားလည်း၊ မာနတ္တံ ဒါတမ္ဗံ။

အမှာ။ ။ဤမှနောံ၌ "သံဃာဒိသေသေ-၌၊ မိဿကဒိဋ္ဌနော-ထုလ္လစ္စဉ်းစသော လဟုကအာပတ်နှင့်ရောသော သံဃာဒိသေသ်ဟု အယူရှိကုန်သည် " ဟုဂုင်း, "မိဿကေ- လဟုက အာပတ်နှင့်ရောသော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်၌၊ သုဒ္ဓကေ—သံဃာဒိသေသ်မဖက်, သက်သက်သော လဟုကအာပတ်၌" ဟုဂုင်း, " ဥဘောပိ— ၂ ပါးလုံး တို့ကိုလည်း၊ ယထာဓမ္မံ — ဝိနည်းတရားတော်အားလျော်စွာ၊ ကာရာပေတမ္ဗာ-ပြုစေထိုက်ကုန်၏" ဟုဂုင်း ပေးပါ။

၈။ ကေသ-တပါးသောရဟန်း၏၊ အာရောစေဿာမိ-ဒေသနာပြောအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ၊ ဧကေသ-၏၊ နာရောစေဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ပဌမမ္ပိ ယာမုံ-ပဌမယာမ်ပတ်လုံးလည်း၊ ဆာဒေတိ-ဖုံးထား၏၊(ဒေသနာမပြော)၊ပေ၊အရုဏော-အရုဏ်သည်၊ ဥဋ္ဌိတေ-တက်လသော်၊ အာပတ္တိ- သည်၊ ဝါ—ကို၊ ဆန္နာ-ဖုံးထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဆာဒေတိ— ၏၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဒုက္ကဋံ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို၊ ဒေသာပေတမ္ဗော—ဒေသနာပြောစေထိုက်၏။

၉။ တေ-ထို ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာရောစေဿာမ-နှအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ - ခရီးသွားကြကုန်၏၊ ဧကေသ - ၏၊ အန္တရာမဂ္ဂေ—ခရီးအကြားဒ်၌၊ နာရောစေဿာမိ-ဒေသနာမပြောတော့အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ မက္ခဓမ္မော-ဘုရားရှင်၏ ပညတ်တော်ကို ချေဖျက်လိုသော သဘောသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ပေ။

၁၀။ ဝါရလွယ်ပြီ၊ ၁၁ ဝါရ၌ " ဒွေ ဘိက္ခဝေ။ သံဃာဒိသေသံ အာပန္နော ဟောန္တိ၊ တေ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊(ကိ•)၊ ဣဒါနေဝ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိတိ။[သုဒ္ဓပါဖိတ်, မောဟနကသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။]

ဒွေဘိက္ခု၂ဝါရ ကောဒသကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

× × × × × × × ×

ဒေသာပေတမ္ဗော ။ ။" ဒုက္ကဋံ ဒေသာပေတမ္ဗော " ဟူသော စကားဖြင့် " အာပတ်ကို ဖုံးထားသည့်အတွက် အရုဏ်တက်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်တချက် အပိုသင့်၏ " ဟု မှတ်ပါ၊ ဤဒုက္ကဋ်သည် အခြားအာပတ်များကို ဖုံးလျှင်လည်း သင့်သည်သာ၊ သို့ဖြင့်လျှင် " မစ္ဆန္နနိုင်သော နိသဂ္ဂိအာပတ် ရှိနေသူမှာ နေ့စဉ် ဒုက္ကဋ်အာပတ် တိုးနေမည်သာ" ဟု သိပါ၊ "အာပတ်ရှိလျှင်လည်း ဥပုသ်မပြုကောင်း" ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌပညတ်တော်မူခဲ့ပြီ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် " သာပတ္တိကဿ ဘိက္ခဝေ နိရယံဝါ ဝဒါဒိ တိရစ္ဆာန ယောနိံဝါ" ဟု သာရတ္ထဒီကာ (သမထက္ခန္ဓက) ၌ပြအပ်သောပါဠိတော်ဖြင့် စဉ်းစားလျှင် သေခါနီး၌ ထိုအာပတ်ကို သတိရနေပါမူ ငရဲနှင့်တိရစ္ဆာန် ထိုက်တန်ရာသို့ သွားရပေလိမ့်မည်။

(၉) မူလာယ အဝိသုဒ္ဓိနဝကကထာ

(၁) ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ၊ ပေ၊ အာပတ္တိယော - တိုသို့၊ ပရိမာဏမ္ပိ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော အာပတ်သို့ဝင်း၊ပေ၊သမ္ဘိန္နမ္ပိ-သို့ဝင်း၊ အာပဇ္ဇတိ၊ သော သံဃံ၊ပေ၊ သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစတိ၊ တဿ သံဃော၊ပေ၊ ဒေတိ၊ သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ ပရိမာဏာယော-နသော၊ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယော-နသော၊ ၊ပေ၊ အာပတ္တိယော - တိုသို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ သော သံဃံ အန္တရာပတ္တိနံ - တို့၏ အတွက်၊ မူလာယ ပဋိကဿနံ-ကို၊ ယာစတိ၊ တံ- ထို ရဟန်းကို၊ သံဃော၊ပေ၊ ဓမ္မိကေန-တရားနှင့် ယှဉ်သော၊ အကုပ္ပေန-မဖျက်ဆီးနိုင်သော၊ ဌာနာရဟေန-(မူလာယ ပဋိကဿနကံ၏ တည်ရာ)ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား ထိုက်သော၊ ကမ္မေန- ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာဖြင့်၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿတိ-၏။[ဤပုဒ်များ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ် သိက္ခာပဒ ဝိဘင်္ဂ် အခဏ်းဦ့ ပြထားပြီ၊]ဓမ္မေန-ဓမ္မအားဖြင်၊ သမောဓေနပရိဝါသံ ဒေတိ၊ အဓမ္မေန—တရားမဟုတ်သဖြင့်၊ မာနတ္တံ ဒေတိ၊ အဓမ္မေန အဇ္ဈေတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ-တို့မှ၊ အဝိသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်။

အမှာ။ ၊ဤမှနောက်၌ ၂-အန္တရာပရိမာဏပဋိဆ္ဆန္နအာပတ်,၃-အန္တရာပရိမာဏ ပဋိဆ္ဆန္နအပ္ပဋိဆ္ဆန္န, ၄-အန္တရာ အပရိမာဏ အပ္ပဋိဆ္ဆန္န , ၅-အန္တရာ အပရိမာဏ ပဋိဆ္ဆန္န, ၆-အန္တရာ အပရိမာဏ ပဋိဆ္ဆန္န အပ္ပဋိဆ္ဆန္န, ၇-အန္တရာပရိမာဏ အပရိမာဏ အပ္ပဋိဆ္ဆန္န, ၈-အန္တရာ ပရိမာဏ အပရိမာဏ ပဋိဆ္ဆန္န, ၉-အန္တရာ ပရိမာဏ အပရိမာဏ ပဋိဆ္ဆန္နအပ္ပဋိဆ္ဆန္န အာပတ်သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အာပတ်တို့မှ မစင်ကြယ်ပုံကို အစဉ်အတိုင်း ဟောတော်မူသည်၊ ဤသို့လျှင် အဝိသုဒ္ဓိနဝကဖြစ်၏။

× × × × × × ×

ပရိမာဏမ္ပိ၊ပေ၊ သမ္ဘိန္နမ္ပိ ။ ။သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏမ္ပိတိ အာဒိဇာတိဝသေနေကဝစနံ၊ (“အာပတ္တိယော”နှင့် အရတူ သောကြောင့် “ပရိမာဏာဝိ”စသည်ဖြင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟောတော်မူထိုက်သော်လည်း, သံဃာဒိသေသိဟူသော ဇာတ်ကိုငဲ့၍ ဧကဝုစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်)။ ဘာဝနပုံသက နိဒ္ဒေသော ဝါ(တနည်း, ကြိယာဝိသေသနတည်း)၊ ဤအလို “ပရိမာဏမ္ပိ - အတိုင်း အရှည်ရှိသည် မည်လောက်အောင်ဝင်း၊ပေ၊သမ္ဘိန္နမ္ပိ–ဝတ္ထုအားဖြင့် ရောစပ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်ဝင်း ” ဟု ပေးပါ၊ ဤ သမ္ဘိန္နသဒ္ဒါသည် ရောစပ်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ “ သိမာသမ္ဘေဒ – သိမ်းချင်းရောစပ် ” ဟူသော အသုံးအနှုန်းမျိုးတည်း။ [“ အပရိမာဏမ္ပိ ဧကနာမမ္ပိ ” စသည်တို့၏ အနက်ကို ပရိမာဏာဒိဝါရအဋ္ဌကဉ္ဇ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဒုတိယ အဝိသုဒ္ဓိနဝက ။ ။ ပဌမ နဝကဋ္ဌ ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သော "မူလာယ ပဋိကဿတိ ဓမ္မိကေန ၊ပေ၊ ဓမ္မေန သမောဓာနံ ပရိဝါသံ ဒေတိ" နေရာဝယ် "အဓမ္မိကေန, အဓမ္မေန" ဟုဂျင်း, "အဓမ္မေန မာနတ္တံ ဒေတိ၊ အဓမ္မေန အဇ္ဈေတိ" နေရာဝယ် "ဓမ္မေန" ဟုဂျင်း လဲလှယ်၍ ဟောတော်မူပါသည်။

တတိယ(ဝိသုဒ္ဓိ)နဝက၊ ။ဣဓ ပန၊ပေ၊အဓမ္မေန သမောဓာနံပရိဝါသံ ဒေတိ၊ [ဤတိုင်အောင် ဒုတိယ နဝကနှင့် တူပြီ။] သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ပရိဝသာမိ - ပရိဝါသ် ကျင့်သုံး၏၊ (ပရိဝါသ် ဆောက်တည်နေ၏)၊ ဣတိ - ဤသို့၊ မညမာနော - မှတ်ထင်လျက်၊ အန္တရာ သမ္မဟုလာ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏာယော အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယော၊ သော - သည်၊ တသ္မိံ ဘူမိယံ - ထို အန္တရာသံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်ရာ အခိုက်အတန့်၌၊ [ရှေးနိဿယ၌ "ထိုသံဃာဒိသေသ် ဘုံ၌၊ ဝါ-ထို သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၌ " ဟု ပေး၏။] ဒ္ဒိတော - တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပုရိမာပဘ္ဂိနံ-ရှေဖြစ်သော အာပတ်တို့၏၊ (မူလပရိမာဏ အာပတ်တို့၏၊) အန္တရာပဘ္ဂိယော - အန္တရာ အာပတ်တို့ကို၊ (ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးစဉ် သင့်အပ်သော ပရိမာဏအပ္ပဋိဆ္ဆန္နအန္တရာ အာပတ်တို့ကို၊) သရတိ၊ အပရာပဘ္ဂိနံ-နောက်ဖြစ်သော အာပတ်တို့၏၊ [ပြအပ်ခဲ့သော အန္တရာအာပတ်ကိုပင် "အပရာပဘ္ဂိ" ဟု ဟောတော်မူထားသည်၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] အန္တရာ ပဘ္ဂိယော-တို့ကို၊ (မူလာယ ပဋိကဿနာပြု၍ သမောဓာနပရိဝါသ် ပေးပြီးနောက် ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးဆဲ အကြား၌ သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်တို့ကို၊) သရတိ။

တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ၊(ကိ°)၊အဟံ၊ပေ၊သရာမိ၊ ၊ပေ၊အဟံ-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ပုရိမာပဘ္ဂိနံ-တို့၏၊ အန္တရာပဘ္ဂိနဉ္စ-တို့၏အတွက်ဂျင်း၊ အပရာပဘ္ဂိနံ-တို့၏၊ အန္တရာပဘ္ဂိနဉ္စ-တို့၏ အတွက်ဂျင်း၊ ဓမ္မိကေန ၊ပေ၊ ကမ္မေန- ဖြင့်၊ မူလာယ ပဋိကဿနံ - အရင်းသို့ ငင်ခြင်းဂျင်း၊ ဓမ္မေန - တရားအားဖြင့်၊ သမောဓာနပရိဝါသံ-ကိုဂျင်း၊ ဓမ္မေန, မာနတ္တံ - ကိုဂျင်း၊ ဓမ္မေန— ဖြင့်၊ အဇ္ဈာဒံ - ကိုဂျင်း၊ ယန္နူန ယာစေယျံ - အကယ်၍ တောင်းရပါမူကားကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊(ဣတိ-ဤသို့ကြံပြီး၍၊) [ဣတိ တလုံး အကြေကြံပါ။] သော သံဃံ၊ပေ၊ယာစတိ၊ တံ - ထို ရဟန်းကို၊ သံယော ၊ပေ၊ မူလာယ ပဋိကဿတိ ဓမ္မိကေန ၊ပေ ၊ ဓမ္မေန အဇ္ဈေတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ-တို့မှ၊ ဝိသုဒ္ဓေါ-စင်ကြယ်၏။[ကြွင်းဝါရတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။ ဝါရတွက်ပုံလည်း မူလာယ အဝိသုဒ္ဓိနဝကအတိုင်းပင်တည်း။] တတိယ(ဝိသုဒ္ဓိ)နဝကံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

တတိယော-သော၊ သမုစ္စယက္ခန္ဓကော-တည်း။

တသ-ထို သမုစ္စယကွန္ဒက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ဥဒ္ဒါနိုး၀ါထာကား၊—အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာ-အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ်၊ ဧကာဟ-တရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်၊ ဒွိဟ - နှစ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်၊ တီဟ-သုံးရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်၊ စတူဟ—လေးရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်၊ ပဉ္စာဟ—ငါးရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ ပက္ခ - တပက္ခပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ ဒသန္နံ- ဆယ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ် တို့၏၊ အာပတ္တိ - အာပတ်ကို၊ မဟာမုနိ-မြတ်သော ဘုရားရှင်သည်၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

သုဒ္ဓန္တော-သုဒ္ဓန္တပရိ၀ါသ်၊ ဝိဇ္ဇမန္တော-လူထွက်သော ရဟန်း၊ ပရိမာဏမုခံ-ပရိမာဏ အစရှိသော ပါဠိတော်၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ - ထို သံဃာဒိသေသ် အာပတ်၌၊ သညိနော - သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိကုန်၏၊ ဒွေ - နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကမတိကာ-ယုံမှားကုန်၏၊ တထေ၀-ထိုအတူပင်၊ မိဿကဒိဋ္ဌိနော- ထုလ္လစ္စဉ်းစသော လဟုက အာပတ်တို့နှင့်ရောသော သံဃာဒိသေသ် ဟု အယူရှိကုန်၏၊ ဒွေစ—နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အသုဒ္ဓကေ - သံဃာဒိသေသ် သက်သက်မဟုတ်သော မိဿက အာပတ်၌၊ အသုဒ္ဓကဒိဋ္ဌိနော — သုဒ္ဓသံဃာဒိသေသ် သက်သက် မဟုတ်သော မိဿကသံဃာဒိသေသ် ဟု အယူရှိကုန်၏၊ ဒွေစ—နှစ်ပါးသောရဟန်းတို့သည်လည်း၊ တထေ၀-ထို့အတူသာလျှင်၊ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိနော-သက်သက်သော လဟုကအာပတ်ဟု အယူရှိကုန်၏။

ဧကော-တပါးသည်၊ ဆာဒေတိ-ဖုံးထား၏၊ ဒုထ - ထိုမှ နောက်၌၊ မဂ္ဂမတေန-ဘုရားရှင်၏ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ချေဖျက်လိုသော ဆန္ဒဖြင့်၊(ဆာဒေတိ-ဖုံးထား၏၊) ဥမ္မတ္တက-ဥမ္မတ္တကရဟန်း၊ ဒေသနံ -- ဒေသနာပြောခြင်း၊ မူလာ-အရင်းသို့ ငင်ခြင်း၊ ဝိသုဒ္ဓတော - အာပတ်စင်ကြယ်သော အားဖြင့်၊ ပန္နရသ-ပန္နရသ၀ါဒ၊ [ဆဋ္ဌမူပါဠိတော်မျှားဉ်-"အဋ္ဌာရသ-အဋ္ဌာရသ၀ါဒ"ဟု ရှိ၏။]

(ဧသော-ဤ အစဉ်သည်ကား) တမ္မပဏ္ဏိဒီပပသာဒကာနံ—သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ကြည်ညိုစေတတ်ကုန်သော၊ ဝိဘဇ္ဇပဒါနံ - ၀ေဘင်္ဂအပ်သော ပုဒ်ရှိကုန်သော၊ မဟာဝိဟာရ၀ါသိနံ - မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးကုန်သော၊ အာစရိယာနံ-ဆရာတို့၏၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ-သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်ခြင်းငှါ၊ ၀ါစနာ — ပို့ချအပ်သော အစဉ်တည်း၊ ဣတိ - တသုဒ္ဒါန စကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။

သမုစ္စယက္ခန္ဓကော—သည်၊ နိဋ္ဌိတော—ပြီ။

သမထက္ခန္ဓက

(၁) သမ္မုခါဝိနယ ကထာ

တေန သမယေန၊ပေါအာရာမေ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန-ဌ္ဌ၊ ဆဗ္ဗဂ်ိယာ-ဆဗ္ဗဂ်ိမည်ကုန်သော၊ ဝါ-၆ ယောက်အစုဌ္ဌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အသမ္မုခိဘူတာနံ-မျက်မှောက်မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-မျက်ကွယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ - တို့၏ (အပေါဌ္ဌ)၊ ကမ္မာနိ - ကံတို့ကို၊ တဇ္ဇနီယမ္မိ-တဇ္ဇနီယကံကိုဂုင်း ၊ပေ၊ ဥက္ခေပနီယမ္မိ - ကိုဂုင်း၊ ကရောန္တိ၊ [“ ကမ္မာနိ ”ကို “တဇ္ဇနီယမ္မိ၊ပေ၊ဥက္ခေပနီယမ္မိ”ဟု သရုပ်ဖေါ်သည်။]ပေ၊ဘိက္ခဝေ, အသမ္မုခိဘူတာနံ ဘိက္ခူနံ-တို့၏(အပေါဌ္ဌ)၊ ကမ္မံ-ကို၊ တဇ္ဇနီယံဝါ-ကိုသော်ဂုင်း၊ပေ၊ ဥက္ခေပနီယံဝါ-ကိုသော်ဂုင်း၊ နကာတဗ္ဗံ- မပြုထိုက်၊ ဝါ-မပြုရ။

မာတိကာ။ ။အဓမ္မဝါဒီ-အဓမ္မကိုပြောလေ့ရှိသော၊ (ဓမ္မမဟုတ်သည်ကိုပြောလေ့ရှိသော၊) ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ်ဂုင်း၊ အဓမ္မဝါဒီ-ကုန်သော၊ သမ္မဲဟုလာ-မျှားစွာသော ရဟန်းတို့ဂုင်း၊ [၂ ပါး, ၃ ပါးကို ယူပါ။] အဓမ္မဝါဒီ - သော၊ သံဃော-ဂုင်း၊ ဓမ္မဝါဒီ-ဓမ္မကိုပြောလေ့ရှိသော၊ ပုဂ္ဂလော-ဂုင်း၊ပေ၊သံဃော-ဂုင်းတည်း။

ကဏ္ဍပက္ခနဝက။ ။[“အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလော” စသော မာတိကာကို ခွဲပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မဝါဒီ• ” စသောစကားကို မိန့်တော်မူသည်။] အဓမ္မဝါဒီ - သော၊ ပုဂ္ဂလော - သည်၊ ဓမ္မဝါဒီ• - သော၊ ပုဂ္ဂလံ - ကို၊ သညာပေတိ - ကောင်းစွာသိစေ၏၊ ဝါ - နှစ်သက်စေ၍ သိစေ၏၊ နိဇ္ဈာပေတိ- (မိမိ ပြောလိုအပ်သော) အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရှုစေ၏၊ ပေက္ခေတိ-ရှေးဦးစွာ ရှုစေ၏၊ အနုပေက္ခေတိ- အဖန်ဖန် ရှုစေ၏၊ ဒဿေတိ- ရှေးဦးစွာ မြင်စေ၏၊(ပြ၏)၊ အနုဒဿေတိ-အဖန်ဖန် မြင်စေ၏၊ (ကိ• - အဘယ်သို့ပြော၍ သိစေ ရှုစေ မြင်စေသနည်း၊) အယံ - ဤသည်ကား၊ ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ အယံ, ဝိနယော-တည်း၊ ဣဒံ-ကား၊ သတ္ထုသာသနံ-ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်တည်း၊ ဣမံ- ဤစာရေးတံကို၊ ဝါ - ဤမဲကို၊ ဂဏှာဟိ- ယူလော၊ ဣမံ- ဤအယူကို၊ ရောစေဟိ-နှစ်သက်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ သိစေ ရှုစေ မြင်စေ၏၊ဧဝံ-ဤသို့သိစေခြင်း အစရှိသည်ကိုပြုလသော်၊ ဧတံ အဓိကရဏံ- သည်၊ စေ ဂူပသမ္မတိ-အကယ်၍ ငြိမ်းအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဓမ္မေန - ဓမ္မမဟုတ်သော၊ ဝါ - ဓမ္မမှကင်းသော၊သမ္မုခါဝိနယပဋိရူပကေန-သမ္မုခါဝိနယအတုအယောင်ဖြင့်၊ ဂူပသမ္မတိ၊ [ကြွင်းဝါကျတို့ဌ္ဌ လွယ်ပြီ၊ သုဏ္ဏပက္ခနဝကလည်း လွယ်ပြီ၊ ဓမ္မ, ဝိနယအခွဲကို သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ, ဥပါလိပဉ္စာကထာဌ္ဌ တွေ့ရလတံ့။]

သုဏ္ဏပက္ခနဝကံ - သည်၊ နိဋ္ဌိတံ - ပြီ။

(၂) သတိဝိနယသမထ

အမှာ။ ။အရှင်ဒမ္မ၏ဝတ္ထုထိုပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ထိုဝတ္ထုကိုမရေးတော့ဘဲ ဆိုင်ရာကံကိုသာ ရေးပါမည်။ [“သတိဝေပုလ္လပတ္တသ-သတိ၏ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော” ဟု ပေးပါ။]

မြွေကသတိဝိနယဒါန။ ။ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မိကာနံ-တရားဥ္စိယှဉ်ကုန်သော၊ ဝါ-တရားရှိကုန်သော၊ သတိဝိနယသ-ကို၊ ဒါနာနံ-ပေးခြင်းတို့သည်၊ ဇုမာနံ ပဒ္ဓ-ဤငါးပါးတို့တည်း၊ (၁)ဘိက္ခု, သုဒ္ဓေါ-စင်ကြယ်သည်၊ အနာပတ္တိကော-အာပတ်မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (၂)နံ-ထိုရဟန်းကို၊ အနုဝဒန္တိစ-စွပ်လည်းစွပ်စွဲကြကုန်၏၊ (၃)ယာစတိစ-သတိ ဝိနည်းပေးဘို့ရန်လည်း တောင်း၏၊ (၄)တသ-အား၊သံဃော-သည်၊ပေ၊သတိဝိနယံ ဒေတိ၊[“သံဃော ဒေတိ”ကို တအင်္ဂါ, “ဓမ္မေန သမဂ္ဂေန”ကို တအင်္ဂါယူပါ။]

---

(၃) အမူဠှဝိနယသမထ

[မောဂ္ဂလ္လာန် ၅-၁၀၆ သုတ်ဖြင့် မူ၌ ဒီယပြု။]

တေန သမယေန-၌၊ ဂဂ္ဂေါ-ဂဂ္ဂမည်သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဥမ္မတ္တကော-ရူးသည်၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတော - ပြုအပ်သောစိတ်၏ ဖေါက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဥမ္မတ္တကေန-သော၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတေန- သော၊ တေန-ထို ဂဂ္ဂ ရဟန်းသည်၊ ဗဟု - သော၊ အဿာမဏကံ - ရဟန်းတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော အလုပ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ -လွန်းမိုး၍ ကျင့်အပ်သည်၊ ဝါ- လွန်ကြ။း အပ်သည်၊ ဘာသိတပရိကတံ (ပရိကန်း)- နှုတ်ဖြင့်လည်း ပြောဆိုအပ်, ကိုယ်ဖြင့်လည်း ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခ။-တို့သည်၊ ဂဂ္ဂံ, ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဥမ္မတ္တကော

× × × × × × ×

ဂဂ္ဂံ ဘိက္ခုံ ဥမ္မတ္တကေန ၊ပေ၊ စောဒေန္တိ ။ ။“ဂဂ္ဂေါ ဘိက္ခု ဥမ္မတ္တကော” စသော ဝါကျ, “တေန ဥမ္မတ္တကေန ၊ပေ၊ အဇ္ဈာစိဏ္ဏော ဟောတိ” စသော ဝါကျတို့၌ ပါသော ဥမ္မတ္တက စိတ္တ ဝိပရိယာသကတ ပုဒ်တို့သည် ဘိက္ခု၏ ဝိသေသနတည်း၊ ဂဂ္ဂံ ဘိက္ခုံ ဥမ္မတ္တနေက စသော ဝါကျ၌ကား ထို ၂ ပုဒ်တို့သည် ဘိက္ခုနှင့် အရမတူသော ကြောင့် အနက်တမျိုးပေးဘို့ရာ ဝိမတိ၌ ဤသို့ ဖွင့်ထားပါသည်။

ဝိမတိ။ ။ဂဂ္ဂံ ဘိက္ခုံ၊ပေ၊ စောဒေန္တိတိ ဇေဋ္ဌ ပန (ဤပါဠိရပ်၌ကား) ဥမ္မတ္တကဿ + ဇုဒံ ဥမ္မတ္တကံ (အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ)၊ တဒေဝ စိတ္တဝိပရိယာသေန + ကတံတိ စိတ္တဝိပရိယာသကတံ၊ တေန ဥမ္မတ္တကေန စိတ္တ ဝိပရိယာသကတေန အဇ္ဈာစိဏ္ဏေန အနာစာရေန (ကြောင့်) အာပတ္တိယာ (ဖြင့်) ဂဂ္ဂံ ဘိက္ခုံ စောဒေန္တိတိ ဧဝမေတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

နာ-ရူးသူ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊စိတ္တဝိပရိယာသကတေနာ-စိတ်ဖေါက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ပြုအပ်သော၊ အဇ္ဈာစိဏ္ဏောနာ-လွှမ်းမိုး၍ကျင့်အပ်သော အကျင့်ကြောင့်၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ-စောဒနာကြကုန်၏၊ (ကိ˚)၊ အာယသ္မာ- အရှင်သည်၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ အာပတ္တိ˚, အာပဇ္ဇိတာ-ရောက်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ သရတု- အမှတ်ရပါလော၊ ဣတိ- ဤသို့ စောဒနာကြကုန်၏။

သော- ထို ဂဂ္ဂရဟန်းသည်၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝဒေတိ (ကိ˚)၊ အဟံ အာဝုသော ဥမ္မတ္တကော-သည်၊ စိတ္တ ဝိပရိယာသကတော- သည်၊ အဟောသိ˚-ဖြစ်ပါပြီ၊ ဥမ္မတ္တကေန-သော၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတေန- သော၊ တေန မေ-သည်၊ ဗဟူ, အသာမဏ်-ကို၊ အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ- လွန်ကြူး၍ ကျင့်အပ်ပါပြီ၊ ဘာသိတပရိကတံ-ပါပြီ၊ အဟံ, တံ-ထိုအမှုကို၊ နသရာမိ- အမှတ်မရပါ၊ မူဠ္ဍေန - တွေဝေသည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ မေ- သည်၊ ဧတံ-ဤအမှုကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆို၏၊ ဧဝမ်ပိ-လည်း၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်ပါကုန်လျက်၊ နံ-ထို ဂဂ္ဂရဟန်းကို၊ စောဒေန္တိ ယေဝ- စောဒနာမြဲ စောဒနာကြကုန်သည်သာ၊ (ကိ˚)၊ အာယသ္မာ၊ပေ၊သရတု-လော၊ ဣတိ(စောဒေန္တော ဝ)၊ပေ၊အမူဠ္ဍသ-ရွေးကတွေဝေသော်လည်း ယခုအခါ မတွေဝေသော၊ ဂဂ္ဂသ ဘိက္ခုနော - အား၊ အမူဠ္ဍဝိနယံ ဒေတု၊ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။]

(တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ စသော ဝါကျ လွယ်ပြီ၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ပေ၊အာပန္နောဟောတိ၊ တဗေနံ-ထိုရဟန်းကို၊ သံယော ဝါ-သည်သော်၎င်း၊ သမ္ဗဟုလာ ဝါ-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်သော်၎င်း၊ ပဂ္ဂလော ဝါ-သည်သော်၎င်း၊ စောဒေတိ၊ (ကိ˚)၊ [နှစ်သုံးလေးပါး, ကံ ကတ္တားနှင့်, ထားသည့်အရာ, ကြိယာမှာ, မှန်စွာနော်ဗျား, ကံ ကတ္တားနှင့်, တူငြားလိန်ဝုစ်အညီတည်း” ဟူသော နိယာမ်နှင့်အညီ ဧကပုဂ္ဂလောကို ငဲ့၍ “စောဒေတိ”ဟု ဟောတော်မူသည်။] အာယသ္မာ၊ပေ၊သရတု, ဣတိ (စောဒေတိ)၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ သရမာနော ဝ-အမှတ်ရပါလျက်ပင်၊ ဧဝံ ဝဒေတိ၊ (ကိ˚)၊ အဟံ ၊ပေ၊ နသရာမိ - ပါ၊ ဣတိ (ဝဒေတိ)၊ တဿ-အား၊ သံယော-သည်၊ အမူဠ္ဍဝိနယံ ဒေတိ၊ အမူဠ္ဍဝိနယဿ-ကို၊ ဒါနံ - သည်၊ အဓိကံ - မယ္ယဉ်၊ ဝါ - မ၌၊ [ဒုတိယဝါရ၌ “ သုပိနန္တေန ယထာ-အိပ်မက်၌ကဲ့သို့၊ သရာမိ”ဟုဎင်း, တတိယဝါရ၌ “သော - သည်၊ အနုမ္မတ္တကော-အရူး မဟုတ်သည်၊ (သမာနော)၊ ဥမ္မတ္တကာလယံ-ရူးသူ၏အဖြစ်၌ ကပ်ငြိခြင်းကို၊ (ရူးယောင်ဆောင်မှုကို)၊ ကရောတိ၊(ကိ˚)၊ အဟမ္ပိ ဧဝံ ကရောမိ ၊ပေ၊မယ္ဟမ္ပိ - ငါ့အား၊လည်း၊ ဧတံ - ဤအမှုသည်၊ ဣဗ္ဗတိ- အပ်၏”ဟု ပေးပါ၊ ဓမ္မိက အမူဠ္ဍဝိနယဒါန လွယ်ပြီ။]

(၄) ပဋိညာတကရဏသမထ

တေန သမယေန- ၌၊ ဆမ္ဘဂိုယာ, ဘိက္ခု- တို့သည်၊ အပဋိညာယ- ဝန်မခံခြင်းဖြင့်၊ (ဝန်မခံဘဲ)၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏အပေါ်၌၊ ကမ္မဘာန-တို့ကို၊ တဇ္ဇနီယမ္မိ-ကိုဂင်း၊ ဥက္ခေပနီယမ္မိ - ကိုဂင်း၊ ကရောန္တော၊ပေ။ [နဘိက္ခဝေစသော ဝါကျကို သမ္မုခါဝိနယ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

မာတိကာလွယ်ပြီ၊ အဓမ္မိကပဋိညာတကရဏ၌ "ဘိက္ခု-သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော- ရောံသည်၊ ဟောတိ၊ တမေနံ-ကို၊ သံဃော ဝါ၊ပေ၊စောဒေတိ၊ (ကိ•)၊ အာယသ္မာ-သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-၏၊ ဏတိ(စောဒေတိ)၊ သော ဧဝံ ဝဒေတိ၊ (ကိ•)၊ အာဝုသော, အဟံ - သည်၊ ပါရာဇိကံ- သို့၊ နအဇ္ဈာပန္နော-ပါ၊ သံဃာဒိသေသံ- သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော- ပါ၏၊ ဏတိ (ဝဒေတိ)၊ တံ-ကို၊ သံဃော သံဃာဒိသေသေန-ဖြင့်၊ ကာရေတိ-ပြုစေ၏၊ (ကုစားစေ၏၊) အဓမ္မိကံ-သော၊ ပဋိညာတကရဏံ-ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ပြုခြင်းတည်း။ [ကြွင်းဝါကျများ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဓမ္မိကပဋိညာတကရဏလည်း လွယ်ပြီ။]

---

(၅) ယေဘုယျသိကာသမထ

တေန သမယေန , ဘိက္ခု။ — တို့သည်၊ သံဃမဇ္ဈေ - ၌၊ ဘဏ္ဍနဇာတာ — ဖြစ်သော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ ကလဟဇာတာ- ဖြစ်သော ခိုက်ရန်ရှိကုန်သည်၊ ဝိဝါဒါပန္နာ - ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္ထာ-၍၊) အညမညံ- အချင်းချင်း၊ မုခသတ္တီဟိ-နှုတ် တည်းဟူသော လှံတို့ဖြင့်၊ ဝိတုဒန္တာ - ထိုးဆွကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ၊ တံ အဓိကရဏံ - ကို၊ ဥပသမေတုံ-ငြိမ်းစေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ပေ။

သလာကဂ္ဂါဟာပကသမ္မုတိ။ ။ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ယေဘုယျသိကာယ-ယေဘုယျသိကာသမထဖြင့်၊ ပူပသမေတုံ - ငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒာဂတိ• - ဆန္ဒာဂတိသို့၊ နဂစ္ဆေယျ- မလိုက်ရာ၊ပေ၊ဘယာဂတိ• နဂစ္ဆေယျ၊ [ဆန္ဒာ - ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ အဂတိ• - မရောက်ထိုက်သော အရာသို့၊ နဂစ္ဆေယျ - မရောက်ရာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။] ဂဟိတာဂဟိတဉ္စ-ယူအပ်ပြီးသော စာရေးတံ, မယူအပ်သေးသော စာရေးတံကိုလည်း၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ ပဿဟိ- နှသော၊ အဂေ်ဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော- သော၊ သော ဘိက္ခု - ကို၊ သလာကဂ္ဂါဟာပကော - စာရေးတံကို ယူစေတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္မနိတဗ္ဗော- သမုတ်ထိုက်၏၊ [ကမ္မဝါစာ၌ "ကမ္မံ-သလာကဂ္ဂါဟာပကသမ္မုတိကံသည်"ဟုငင်း၊ ဣတ္ထန္နာမံ, ဘိက္ခု-ကို၊ သလာကဂ္ဂါဟာပကံ-စာရေးတံကို ယူစေတတ်သောရဟန်း ဟူ၍၊ သမ္မန္နေယျ" ဟုငင်း ပေးပါ။]

အဓမ္မိကသလာကဂ္ဂါဟာ။ ။အဓမ္မိကာ – နသော၊ သလာကဂ္ဂါဟာ– စာရေးတံကို ယူစေခြင်းတို့သည်၊ (မဲကို ယူစေခြင်းတို့သည်၊) ကတမေ ဒသ– တို့နည်း၊ အဓိကရဏံ – သည်၊ ဩရမတ္တကဉ္စ – သေးငယ်သော အတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဂတိဂတံစ-ရေဒံထိုက်သော ၂ကျောင်း ၃ကျောင်းသို့ ရောက်သည်လည်း၊ နှ ဟောတိ – မဖြစ်၊ သုရိတ သာရိတံ – (အဓိကရဏ်း ဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကိုယ်တိုင်) အမှတ်ရအပ်, (အခြား ရဟန်းတို့က) အမှတ် ရစေအပ်သည်လည်း၊ နှ ဟောတိ၊ အဓမ္မဝါဒိ-တို့သည်၊ ဗဟုတရာ-များကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-(သလာကဂ္ဂါဟာပက ရဟန်းက)သိ၏၊ အဓမ္မဝါဒိ, ဗဟု တရာ- နှ်သည်၊ အပ္ပေဝ အသု– ဖြစ်ကုန်တန်ရာ၏၊ ဣတိ– ဤသို့သော အစ္ဆာ သယသည်၊ ဟောတိ၊ သံဃော– သည်၊ ဘိဇ္ဇိသတိ– ကွဲလိမ့်မည်၊ ဣတိ– သို့၊ ဇာနာတိ၊ သံဃော - သည်၊ အပ္ပေဝနာမ ဘိဇ္ဇေယျ – ကွဲသော်လည်း ကွဲရာ၏၊ ဣတိ-သည်၊ ဟောတိ၊အဓမ္မေန-ဖြင့်၊(မတရားသဖြင့်)၊ ဂဏ္ဟန္တီ-(စာရေးတံကို) ယူကြကုန်၏၊ ဝဂ္ဂါ– ဝဂ်တို့သည်၊ (မညီမညွတ်သူတို့သည်၊ ဟုတ္တာ)၊ ဂဏ္ဟန္တိ၊ ယထာ ဒိဋ္ဌိယာစ– အကြင်အကြင် အယူအားဖြင့်လည်း, နှ ဂဏ္ဟန္တိ၊ပေ၊[ဓမ္မိက သလာကဂ္ဂါဟ လွယ်ပြီ။]

---

(၆) တသပါဝိယသိကာသမထ

တေန သမယေန- ၌၊ ဥပဝါဋ္ဌော-ဥပဝါဋ္ဌသည်၊ သံဃမဇ္ဈေ- ၌၊ အာပတ္တိ ယာ-ဖြင့်၊ အနုယုဉ္ဇိယမာနော - စစ်ဆေး မေးမြန်းအပ်သော်၊ အဝဇာနိတ္ဝာ– ပယ်ပြီး၍၊ ပဋိဇာနာတိ - ဝန်ခံ၏၊ ပဋိဇာနိတ္ဝာ - ဝန်ခံပြီး၍၊ အဝဇာနာတိ– ပယ်ပြန်၏၊ အညေန – အခြားသောအကြောင်းဖြင့်၊ အညံ – အခြားသော အကြောင်းကို၊ (တနည်း) အညေန-အခြားသောစကားဖြင့်၊ အညံ-ကို၊[ဤသို့ လည်း သုတ္တန် အဋ္ဌကထာတို့၌ ဖွင့်၏။] ပဋိစရတိ – ဖုံးကွယ်၏၊ သမ္မဇာနံ – ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက်၊ မုသာ - မဟုတ်မမှန်သော စကားကို၊ ဘာသတိ- ပြောဆို၏၊ [ဤဝါကျများ၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ် ဘာသာဋီကာ, မုသာ ဝါဒ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ၊ပေ၊ ဥပဝါဋ္ဌသ ဘိက္ခုနော - ၏ (အပေါ်၌)၊ တသပါဝိယသိကာကမ္မံ-တသပါဝိယသိကာကံကို၊ ကရောတု။

ဓမ္မိက တသပါဝိယသိကကရဏ။ ။ဓမ္မိကာနိ၊ ပေ၊ ဣမာနိ ပဉ္စ - တို့ကြည်း၊ အသုစိစ-မစင်ကြယ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ အလဇ္ဇိစ- အလဇ္ဇီသည် လည်း၊ ဟောတိ၊ သာနုဝါဒေါစ-စွပ်စွဲခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်း (စွပ်စွဲခံရ သည်လည်း)၊ ဟောတိ၊ တသ-ထိုရဟန်း၏(အပေါ်၌)၊ သံဃော,ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ တသပါဝိယသိကာကမ္မံ-ကို၊ ကရောတိ။

---

(၇) တိဏဝတ္ထာရက သမထ

တေန သမယေန-၌၊ ဘိက္ခူနံ-တို့သည်၊ ဘဂ္ဂုနဇာတာနံ-ဖြစ်သော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကလဟဇာတာနံ - ဖြစ်သော ခိုက်ရန်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝိဝါဒါပန္နာနံ - ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတံ - နေကုန်လသော်၊ ဗဟုံ၊ပေ၊ဘာသိတ ပရိကတံ ဟောကို၊ [အမှုဋ္ဌဝိနယ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]အထ-၌၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ•)၊ပေ၊သိယာပိ - ရုံခါလည်း၊ တံ အဓိကရဏံ — သည်၊ ကက္ခဠဘာယ-ကြမ်းတန်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၊ ဝါဠဘာယ-ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၊ ဘေဒါယ—သံယောကွဲပြားခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တနိယာ—ဖြစ်ရာ၏၊ (ဖြစ်စရာရှိ၏၊)ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ တိဏဝတ္ထာရကေန— တိဏဝတ္ထာရကသမထဖြင့်၊ ဂူပသမေတုံ အနုဇာနာမိ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ သံယောအားလုံးစည်းဝေးပြီးသောအခါ ၁-ဗျတ္တ ပဋိဗလရဟန်းက သံယောအားလုံးကို သိစေပုံ၊ [ဤကံ၌ ကမ္မဝါစာ မပါသောကြောင့် "ဉတ္တိကံ"ဟု ခေါ်သည်။] ၂-တဘက်တဘက်တွင် ပါဝင်သော ဗျတ္တ ပဋိဗလ့ရဟန်းက မိမိဘက်သား ရဟန်းများကို သိစေပုံ၊ [ဤကံ ၂ ပါးလည်း ဉတ္တိကံပင်တည်း။] ၃ - မိမိတို့ဘက်တွင် ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ဒေသနာပြောပုံတို့ကို အစဉ်အတိုင်း ဟောတော်မူ၏။

ထိုဝါကျများ၌ — "ထုလ္လဝဇ္ဇ - (ပါရာဇိက , သံယောဒိသေသ်ဟူသော) ကြီးသောအပြစ်ကို၊ ထပေတွာ- ထား၍၎င်း၊ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ- လူတို့နှင့်စပ်ယှဉ်သော အာပတ်ကို၊ (လူတို့အား ဆဲရေး ရှဲ.ချမှ, တရားသောဝန်ခံမှု၏ ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို)၊ ထပေတွာ- ၍၎င်း၊ ဣမံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေယျ" ဟုဌင်း, " ဧကတော ပက္ခိကာနံ - တဘက်သောအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ - တို့တွင်၊ ဗျတ္တေန ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနာ - သည်၊ သကော—မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပက္ခော-ကို၊ ဉာပေတဗ္ဗော"ဟုဌင်း, "အဟံ၊ပေ၊ဒေသေယျံ-ဒေသနာပြောရာပါ၏၊ အမှာကံ- တို့သည်၊ ဇာမာ အာပတ္တိယော- တို့ကို၊ တိဏဝတ္ထာရကေန-ဖြင့်၊ ဒေသိတာ- ဒေသနာပြောအပ်ပါကုန်ပြီ"ဟုဌင်း ပေးပါ။

ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဧဝဉ္စ- လျှင်၊ တေ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ ("ဝုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ"၌စပ်၊) ထုလ္လဝဇ္ဇံ- ကို၊ ထပေတွာ - ၍၎င်း၊ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ, ထပေတွာ- ၍၎င်း၊ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ-မိမိအယူကို ထင်စွာပြုမှုကို၊ ("ဤအမှုကို ငါမနှစ်သက်"ဟု အယူကို ထင်စွာပြုမှုကို၊) ထပေတွာ- ၍၎င်း၊ ယေ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ- ထိုသံဃပရိသတ်၌၊ န ဟောန္တိ-မရှိကုန်၊ ဧတေ- တို့ကို၊ ထပေတွာ- ၍၎င်း၊ တာဟိ ဒေါပတ္တိဟိ-တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌိတာ-ထမြောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဧဝဉ္စ- လျှင်၊ တေ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ ("ဝုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ"၌စပ်၊) ထုလ္လဝဇ္ဇံ- ကို၊ ထပေတွာ - ၍၎င်း၊ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ, ထပေတွာ- ၍၎င်း၊ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ-မိမိအယူကို ထင်စွာပြုမှုကို၊ ("ဤအမှုကို ငါမနှစ်သက်"ဟု အယူကို ထင်စွာပြုမှုကို၊) ထပေတွာ- ၍၎င်း၊ ယေ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ- ထိုသံဃပရိသတ်၌၊ န ဟောန္တိ-မရှိကုန်၊ ဧတေ- တို့ကို၊ ထပေတွာ- ၍၎င်း၊ တာဟိ ဒေါပတ္တိဟိ-တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌိတာ-ထမြောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

(၈) အဓိကရဏကထာ

တေန သမယေန ဘိက္ခူပိ-တို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခူဟိ- တို့နှင့်(တကွ)၊ ဝိဝဒန္တိ - ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဘိက္ခူပိ, ဘိက္ခူနိဟိ - ဘိက္ခုနိတို့နှင့် (တကွ)၊ ဝိဝဒန္တိ၊ပေ၊ဆန္နော-ဆန္နမည်သော၊ ဘိက္ခုပိ- သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ နံ-တို့၏၊ အနုပခဇ္ဇ-အတွင်းသို့ဝင်၍၊ [“အနိုးသို့ ကပ်ဝင်၍”ဟု မပေးပါနှင့်။] ဘိက္ခူဟိ သန္ဓိ ဝိဝဒတိ၊ ဘိက္ခုနိနံ-တို့ကို၊ ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို (ဘက်သားကို)၊ ဂါဟေတိ - ယူစေ၏၊ပေ။

ဘိက္ခဝေ - တို့၊ အဓိကရဏာနိ - အဓိကရဏ်းတို့သည်၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ—တို့တည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ - ၎င်း၊ပေ၊ကိစ္စာဓိကရဏံ - ၎င်းတည်း၊ တတ္ထ-ထို၄ မျိုးသောအဓိကရဏ်းတို့တွင်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ- ဟူသည်၊ ကတမံ—အဘယ်နည်း၊ ဘိက္ခဝေ, ဣဓ- ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ (“ဝိဝဒန္တိ”၌စပ်၊)ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ အဓမ္မော-တည်း၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ပေ၊တထာဂတေန-ဘုရားရှင်သည်၊ ဘာသိတံ—ဟောတော်မူအပ်၏၊ လပိတံ-မိန့်တော်မူအပ်၏၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ပေ၊တထာဂတေန, အာစိဏ္ဏံ-လေ့ကျက်တော်မူအပ်၏၊ပေ၊အနာစိဏ္ဏံ - လေ့ကျက်တော်မမူအပ်၊ပေ၊ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်၏၊ပေ၊အာပတ္တိ - အာပတ်တည်း၊ပေ၊အနာပတ္တိ - အနာပတ်တည်း၊ပေ၊လဟုကာ - လဟုကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ-တည်း၊ပေ၊ဂရုကာ— ဂရုကဖြစ်သော၊ပေ၊ သာဝဇ္ဇသော - အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ပေ၊ အနဝဇ္ဇသော-အကြွင်းအကျန်မရှိသော၊ပေ၊ဒုဋ္ဌုလ္လာ-ရုံ့ရင်းသော၊ပေ၊အဒုဋ္ဌုလ္လာ-သော၊ အာပတ္တိ- တည်း၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဝိဝဒန္တိ။ [ပညတ္တ, အပညတ္တ, သာဝဇ္ဇသဿ စသော ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သံဃဘေဒက.ဉ္စန္ဓက ဋ္ဌကထာ, ဥပါလိပဉ္စာကထာ၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

တတ္ထ— ထိုသို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆိုရာ၌၊ ယံ ဘဏ္ဍနံ-အကြောင်းမိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းသည်၊ (ယော) ကလဟော - အကြောင်းခိုက်ရန်သည်၊ (ယော) ဝိဂ္ဂဟော— အကြောင်းဆန့်ကျင်ဘက်ကိုယူခြင်းသည်၊ (ယော) ဝိဝါဒေါ-အကြောင်းဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ (ယော) နာနာဝါဒေါ - အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြောဆိုခြင်းသည်၊ (ယော)အညထာဝါဒေါ-အကြောင်းတပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုခြင်းသည်၊ (တမျိုးတဖုံ ပြောဆိုခြင်းသည်၊) ဝိပစ္စတာယ—ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော စိတ်ဆင်းရဲခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ယော) ဝေါဟာရော-အကြောင် ပြောဆိုခြင်းသည်၊(ပြောဆိုခြင်းဟူသော ဖရုသဝါစာသည်၊) ယံ မေဓံ-အကြောင်ငြင်းခုံခြင်းသည်၊(အတ္ထိ)၊ ဣဒံ-ဤဘဏ္ဍနစသည်ကို၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ ကတမံ အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊ ဋဓ ၊ပေ၊ အာဇိဝပါရိသုဇ္ဇတာယ ဝါ - ဖြင့် သော်ဂုင်း၊ အနုဝဒန္တိ — စွပ်စွဲကြကုန်၏၊ တတ္ထ — ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၏၊ ယော အနုဝါဒေါ-အကြင် စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ (ယာ)အနုဝဒနာ-အကြင် စွပ်စွဲခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ (ယာ) အနုလ္လပနာ - အကြင် အဖန်ဖန် ပြောခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ (ယာ) အနုဘဏနာ — အကြင် အဖန်ဖန် ဆိုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ (ယာ) အနုသမ္ပဝင်္ကတာ- (ကိုယ်, စိတ်တို့ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း၌) အကြင်အဖန်ဖန် လွန်စွာအပြားအားဖြင့် ကိုင်းညွှတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊(ယာ) အဇ္ဈာသယဟာနတာ - အကြင် လွန်စွာအားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊(ယံ) အနုဗလပ္ပဒါနံ-အကြင်(ရှေးဥုးစွာပြောဆိုအပ်သော စကားအား)လျော်သော အားကို ပေးခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဒံ - ဤအနုဝါဒစသည်ကို၊ အနုဝါဒါဓိကရဏံ ဝုစ္စတိ။

အာပတ္တိဓိကရဏာဒ္ဒီ လွယ်ပြီ၊ ကိစ္စာဓိကရဏာဒ္ဒီ "သံယဒ္ဓ - ၏၊ ယာ ကိစ္စ ယတာ-အကြင် ကိစ္စ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ (ယာ) ကရဏီယတာ-အကြင် ပြုဘွယ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ (ယံ) အပလောကနကမ္မံ - သည်၊ပေ၊ (ယံ) ဥတ္တိ ဒုတိယကမ္မံ— အကြင် ဥတ်ဟူသော ၂ ကြိမ်မြောက်ရှိသော ကံသည်၊ ယံ ဥတ္တိ စတုတ္ထကမ္မံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ["ကိစ္စယတာ, ကရဏီယတာ"ကိုပင် ထပ်၍ ဖွင့်သည်] ဣဒံ-ဤ အပလောကနကံစသည်ကို၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ ဝုစ္စတိ။

ဝိဝါဒါဓိကရဏ မူလ။ ။ဝိဝဒါဓိကရဏသ- ၏၊ မူလံ- မူလသည်၊ (အကြောင်းရင်းသည်၊)ကိ -အဘယ်နည်း၊ ဆ-နသော၊ ဝိဝါဒမူလာနိ-ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏသ-၏၊ မူလံ-တည်း၊ တီဏိပိ-၃ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အကုသလမူလာနိ-တို့သည်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏသ, မူလံ - တည်း၊ပေ၊ကတမာနိ- နသော၊ ဆ, ဝိဝါဒမူလာနိ- တို့သည်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏသ, မူလံ-မူလဖြစ်သနည်း၊ ဣဓ၊ပေ၊ဘိက္ခု-သည်၊ ကောဓနော-အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်၊ဥပနာဟီ-ရန့်ငြိုးဖွဲလေ့ရှိသည်၊ဟောတိ၊ပေ၊သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သတ္ထုရိပိ-ဘုရားရှင်၌လည်း၊ အဂါရဝေါ-ရိုသေလေးစားခြင်းမရှိသည်၊ အပ္ပဋိဿော — ရွံရှာနားထောင်ခြင်း မရှိသည်၊ [ဤအလို ပတိ+ရှေးရှိသော+သုဓာတ်+အပစ္စည်း။]ဝါ-မိုခိုအားထား ကိုးစားခြင်းမရှိသည်၊[ဤအလို ပတိ+သိဓာတ်။] (ဟုတ္ထာ)၊ ဝိဟရတိ၊ပေ၊သိက္ခာယပိ-သိက္ခာ ၃ ပါး၌လည်း၊ ပရိပူရကာရီ-ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်အောင် ပြုလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ [သတ္ထုအဂါရဝစသည်ဖြစ်ပုံကို သာရတ္ထဒီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

သော-သည်၊ သံယေ-၌၊ ဝိဝါဒံ-ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ယော ဝိဝါဒေါ-သည်၊ ဗဟုဇနာဟိတာယ - များစွာသော လူအပေါင်း၏ စီးပွားမဲ့အလို့ငှါ၊ ဗဟုဇနာသုခါယ - များစွာသောလူအပေါင်း၏ မချမ်းသာခြင်းငှါ၊ ဗဟုနော-

သော၊ ဇနသ-၏၊ အနတ္ထာယ- အကျိုးမဲ့အလို့၄၊ ဒေဝမနုဿာနံ-နတ်, လူတို့၏၊ အဟိတာယ - စီးပွားမဲ့အလို့၄၊ ဒုက္ခာယ - ဆင်းရဲခြင်း၄၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ တုမှေ ဝေရုပံ, ဝိဝါဒမူလံ-ကို၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ-မိမိသန္တာန်၌သော်၎င်း၊ ဝါ-မိမိ၏ပရိသတ်၌သော်၎င်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ-သူတပါးသန္တာန်၌သော်၎င်း၊ ဝါ-သူတပါး၏ပရိသတ်၌သော်၎င်း၊စေ သမနုပဿေယျာထ-အကယ်၍ ကောင်းစွာမြင်ကုန်အံ့၊ တတြ-ထိုသို မြင်ကုန်လသော်၊ တုမှေ, ပါပကဿ-သော၊ တသ္မာ ဝိဝါဒမူလသ-ကိုပင်၊ ပဟာနာယ-ပယ်ခြင်း၄၊ ဝါယမေယျာထ- အားထုတ်ကုန်ရာ၏၊ ဝါ-နှလော၊ပေ၊ အာယတိ*-နောင်အခါ၌၊ အနဝဿဝါယ- မဖြစ်ခြင်း၄၊ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ-ကျင့်ကုန်ရာ၏၊ ဝါ-နှလော၊ ဧဝံ-ဤသို့ကျင့်လသော်၊ ပါပကဿ, ဧတဿ ဝိဝါဒဿ- ကို၊ ပဟာနံ - ပယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ-ဤသို ပယ်လသော်၊ ပါပကဿ, ဧတဿ ဝိဝါဒမူလဿ - ၏၊ အာယတိ* အနဝဿဝေါ ဟောတိ။ [အဇ္ဈတ္တံ ဝါတိ အတ္တာနိဝါ အတ္တနော ပရိသာယဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါတိ ပရသ္မိ* ဝါ ပရဿ ပရိသာယဝါ၊ အာယတိ* အနဝဿဝါယာတိ အာယတိ* အနုပ္ပါဒါယ၊—သာရတ္ထ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပုနစ-တဖန်လည်း၊ အပရံ-တမျိုးကား၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မက္ခီ-သူတပါး၏ဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသည်၊ ပဠာသီ - ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ပြုခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ [သော သတ္ထုရိပိ အဂါရဝေါစသော ဝါကျအားလုံးကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။] ဣသုကီ- ဖြ။စူခြင်းရှိသည်၊ မစ္ဆရီ- ဝန်တိုခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ သဋ္ဌော - ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသည်၊ မာယာဝီ - လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ ပါပိစ္ဆော - ယုတ်မာသောအလို ရှိသည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ — မှားသောအယူရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ သန္ဒိဋ္ဌိပရာမာသီ - မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သည်၊ အာဓာနဂ္ဂါဟီ — မြဲမြံစွာယူလေ့ ရှိသည်၊ ဒုပ္ပဋိနိသဂ္ဂီ - ခဲယဉ်းသဖြင့် စွန့်လွှတ်စေရခြင်း ရှိသည်၊ (စွန့်လွှတ်စေနိုင်ခဲသည်၊) ဟောတိ၊ပေ၊ [ဤပုဒ်တို့၏အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။] ဆ- နသော၊ ဣမာနိ ဝိဝါဒမူလာနိ-တို့သည်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏသ-၏၊ မူလံ-တည်း။ [ပဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန ဖြင့် ကောဓ ဥပနာဟစသောတရားတို့ကိုညွှန်ပြတော်မူ၏၊ ၁-ကောဓ, ဥပနာဟ ၂ - မက္ခ , ပဠာသ စသည်ဖြင့် တစုံတစုံကို ၁ ပါး ဟု ယူပါ၊ ဒုပ္ပဋိနိသဂ္ဂီကား အာဓာနဂ္ဂါဟီ၏ အဖွင့်တည်း။]

ဝိဝါဒါဓိကရဏသ-၏၊ မူလံ-မူလဖြစ်သော၊ တီဏိ-နသော၊ အကုသလမူလာနိ- တို့သည်၊ ကတမာနိ ၊ပေ၊ လုဒ္ဓစိတ္တာ-တပ်မက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ) ဝိဝဒန္တိ၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တာ- ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ပျက်စီးသောစိတ် ရှိကုန်သည်၊) မူဠှစိတ္တာ - တွေဝေသောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ) ဝိဝဒန္တိ။ [ကုသလမူလဝါရ၌ လွယ်ပြီ။]

အနုဝါဒါဓိကရဏမူလ။ ။[ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] ကာယောပိ-ကိုယ်သည်လည်း၊ အနုဝါဒါဓိကရဏသ-၏၊ မူလံ-တည်း၊ ဝါစာပိ-နှုတ်သည်လည်း၊ပေ၊မူလံ-တည်း၊ ကတမော-သော၊ ကာယော- သည်၊ အနုဝါဒါဓိကရဏသ-၏၊ မူလံ-မူလဖြစ်သနည်း၊ ဇာဓ-၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒုဗ္ဘဏ္ဍော - ဖေါက်ပြန်သောအဆင်း ရှိသည်၊ [ဒု သဒ္ဒါ "ဝိရူပ" အနက်ဟော။] ဒုဒ္ဒသိကော-မကောင်းသဖြင့် ကြည့်ရှုအပ် ကြည့်ရှုထိုက်သည်၊ (ကြည့်မကောင်းသည်၊) ဩကောဋိမကော- ပုကွသည်၊ ဗဟွာဗာဓော- များသောအနာရှိသည်၊ (ဤပုဒ်ကို " ကာဏော ဝါ" စသည်ဖြင့် ထပ်ဖွင့်သည်၊) ကာဏော ဝါ - လက်အားဖြင့် ကောက်သူသည်သော်ငင်း၊ ခဉ္ဇော ဝါ-ခြေအားဖြင့် ခွင်သူသည်သော်ငင်း၊ [ဦးကာ၌ ဤသို့ ခွဲထား၏၊ မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ, ဟတ္ထစ္ဆိန္နာဒိဝတ္ထုဋ္ဌကား-တမျိုးဖွင့်ထားသည်။] ပက္ခဟတော ဝါ - ပျက်စီးပြီးသော တဖို့တပိုင်းရှိသူသည်သော်ငင်း၊ (ကိုယ်တပိုင်း သေနေသူသည်သော်ငင်း၊) ဟောတိ၊ ယေန- အကြင် ဒုဗ္ဘဏ္ဍစသော ကိုယ်ဖြင့်၊ နံ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အနုဝဒန္တိ - စွပ်စွဲကြကုန်၏၊ အယံ ကာယော- သည်၊ အနုဝါဒါဓိကရဏသ, မူလံ - တည်း၊ ဝါစာ၌ "ဒုဗ္ဘစော-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သောစကား ရှိသည်၊ [ဤ၌ အပြောရခက် အဆိုရခက်သူကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်, စကားမဝိ၍ ကြိုးကြိုးစားစား စကားပြောရသူကိုဆိုလိုသည်။] မမ္မနော-မန်းစဲ့သည်၊ ဝါ-ထစ်အသည်၊ ဧဠဂလဝါစော-အရိယိုသောစကားရှိသည်၊ (စကားပြောသောအခါ အာရည်ယိုသည်၊) ဟောတိ၊ပေ။

အာပတ္တာဓိကရဏမူလ။ ။(ယာ) အာပတ္တိ - သည်၊ ကာယတော-ကာယဒွါရကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ- ဖြစ်၏၊ ဝါစတော - ဝစီဒွါရကြောင့်၊ နှ (သမုဋ္ဌာတိ)၊ စိတ္တတော - မနောဒွါရကြောင့်၊ နှ (သမုဋ္ဌာတိ)၊ (သာ) အာပတ္တိ—သည်၊ အတ္ထိ၊ [ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ အကျဉ်းမှတ်ရန် ဆောင်ပုဒ်ကား— "ကိုယ်ရယ်- နှုတ်ရယ် , ကိုယ်နှုတ်ရယ် , ကိုယ်စိတ် - နှုတ်စိတ်, ကိုယ်နှုတ်စိတ်" တည်း။] ကိစ္စာဓိကရဏသ-၏၊ မူလံ-သည်၊ ဧကံ- တည်း၊ သံဃော-တည်း။

အဓိကရဏ်းကို ကုသိုလ်စသည်ဖြင့် ခွဲပုံ။ ။ဝိဝါဒါဓိကရဏံ - သည်၊ (ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟူသော အဓိကရဏ်းသည်၊) ကုသလံ-ကုသိုလ်လော၊ပေ၊ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-သည်၊ သိယာ-တရံတခါ၊ ဝါ-အချို့ကား၊ ကုသလံ - တည်း၊ ဘိက္ခု, ကုသလစိတ္တာ - ကုသိုလ်စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ပေ၊ ဝိဝဒန္တိ၊ [ကြွင်း ဝါကျတို့ကို ဤ အဓိကရဏကထာ အစဉ် ရေးခဲ့ပြီ။] အာပတ္တာဓိကရဏအတွက် အဖြေဝါကျ၌ "ယံ-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ (အကြင်အမှုကို၊) ဇာနန္တော-သိလျက်၊ သဉ္စာနန္တော-ကောင်းစွာသိလျက်၊ စေစ္စ-ဝိတိက္ကမစေတနာဖြင့် ဧစ့်ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတ္တာ - လွှမ်းမိုး၍၊ ဝီတိက္ကမော - လွန်ကြ။း ခြင်းသည်၊ ဟောတိ"ဟု ပေးပါ။

ဝိဝါဒ+အဓိကရဏ စတုက္က။ ။ဝိဝါဒေါ-ဝိဝါဒ မည်၏၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-ဏ မည်သလော၊ ဝိဝါဒေါ- မည်၏၊ နော အဓိကရဏံ-အဓိကရဏ မမည်ဘူးလော၊ပေ၊အဓိကရဏဥ္စေဝ- အဓိကရဏလည်း မည်သလော၊ ဝိဝါဒေါစ-ဝိဝါဒလည်းမည်သလော ၊ပေ၊ [ပုတ္တေန- သား, သ္မိးနှင့်၊ ဘာတာ- ညီ, အကို၊ ဘဂိနိ-နှမ, အမ၊ အယံ-၌ အမိနှင့်သား စသူတို့၏ ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ ဝိဝါဒေါ-မည်၏၊ နော အဓိကရဏံ- အဓိကရဏ်း မမည်၊ ၌သို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

"အနုဝါဒါဓိကရဏ စတုက္က, အာပတ္တာဓိကရဏစတုက္ကတို့ လွယ်ပြီ၊ ကိစ္စာဓိကရဏစတုက္ကဌ် "အာစရိယကိစ္စံ-ဆရာ၏ကိစ္စသည်၊ (ဆရာ့အပေါ်ဌ်ပြုထိုက်သော ကိစ္စသည်၊) ပေါသမာနုပဇ္ဈာယကကိစ္စံ - တူသောဥပဇ္ဈာယ် ရှိသူ၏ကိစ္စသည်၊ (အတ္ထိ)"ဟု ပေးပါ၊ ကြွင်းဝါကျတို့ဌ် လွယ်ပြီ။

---

(၈) အဓိကရဏဂုပသမနသမထ

[၌ကထာဌ် အဓိကရဏ်း တပါးတပါးကို မူတည်၍ ဆိုင်ရာ သမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို အကျယ်ပြတော်မူလိမ့်မည်။]

ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-သည်၊ ကတိဟိ- အဘယ်မျှလောံကုန်သော၊ သမထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သမ္မတိ-ငြိမ်းသနည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-သည်၊ ဒ္ဒီဟိ-နှသော၊ သမထေဟိ - တို့ဖြင့်၊ သမ္မုခါဝိနယေနစ - သမ္မုခါဝိနယ သမထဖြင့်ဌင်း၊ ယေဘုယျသိကာယစ-ဖြင့်ဌင်း၊ သမ္မတိ၊ သိယာ-ရံခါ၊ ဝါ- အချို့သော၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-သည်၊ ဧကံ-သော၊ ယေဘုယျသိကံ-မည်သော၊ သမထံ-သို့၊ အနာဂမ္မ-မရောံမူ၍၊ (မပါဘဲ)၊ ဧကေန - သော၊ သမ္မုခါဝိနယေန - သော၊ သမထေန - ဖြင့်၊ သမေယျ - ရာသလော၊ ဇုတိ - ၌ကား အမေးတည်း၊ (ဂုပသမံ - ငြိမ်းသည်၊) သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝစနီယံ-ဖြေဆိုထိုက်သည်၊ အသ-ဖြစ်၏၊ ယထာကထံဝိယ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ["ဇုဓ ပန ဘိက္ခဝေ"စသော ဝါကျကို ဝိဝါဒါဓိကရဏဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

× × × × × × ×

သိယာတိ သ ဝစနီယံ။ ။ပါဠိယံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ၊ပေ၊ အနာဂမ္မာတိ အာဒိပုစ္ဆာ၊ သိယာတိ အာဒိ ဝိသဇ္ဇနံ၊ သိယာတိသ ဝစနီယန္တိ-ဧကေနေဝ (တခုသော သမ္မုခါဝိနယ သမထဖြင့်သာ) ဂုပသမံ (ငြိမ်းသည်)၊ သိယာတိ (ဖြစ်ရာ၏ဟူ၍) ဝတ္တုံ့ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော၊- ဝိမတိ။ [သိယာအတွက် ဂုပသမံဟု ကတ္တားထည့်သည်၊ ပုစ္ဆာတုန်းက "ဧကေန"ဟု ရှိသောကြောင့် "ဧကေနေဝ" လည်း ထည့်သည်၊ အဓိကရဏံကိုငဲ့၍ "ဂုပသမံ"ဟု ထားဟန်တူ၏၊ ဘောဟောဖြစ်လျှင် "ဂုပသမော" ဟုသာ ရှိနိုင်သည်၊ "ဝတ္တုံ့ ဘဝေယျ"ကား ဝစနီယံ အသ၏အနက်ဖွင့်တည်း။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေ ဘိက္ခူ။ပေ။ဝုပသမေတုံ-ဌာ၊ စေ သင်္ကောန္တိ-အင်းယ်၍ စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့၊(ဝေံသတိ)၊ ဣဒံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝူပသန္တိ-ငြိမ်းပြီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ကေန - အဘယ်သမထဖြင့်၊ ဝူပသန္တိ - သနည်း၊ သမ္မုခါဝိနယေန - ဖြင့်၊ (ဝူပသန္တိ-၏၊) တတ္ထ-ထို "သမ္မုခါဝိနယေန ဝူပသန္တိ" ဟူသော စကားရပ်၌၊ ဝါ-ထို အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေရာ၌၊ သမ္မုခါဝိနယသ္မိံ - သမ္မုခါဝိနယ၏ အဖြစ်သည်၊ ကိဉ္စ-အဘယ်နည်း၊(ယာ)သံဃသမ္မုခတာ-အကြင်သံဃာ၏မျက်မှောံ၏ အဖြစ်သည်၊ (ယာ) ဓမ္မသမ္မုခတာ-အကြင် ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထု၏မျက်မှောံ၏ အဖြစ်သည်၊ (ယာ) ဝိနယသမ္မုခတာ- အကြင် စောဒနာ, သာရဏာဝိနည်း၏ မျက်မှောက်၏အဖြစ်သည်၊ (ယာ) ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ-အကြင် စုဒိတာက,စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မျက်မှောက်၏အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ - ဤ သံဃသမ္မုခတာ စသည်သည်၊ တတ္ထ-၌၊ ဝါ-၌၊ သမ္မုခဝိနယသ္မိံ-သမ္မုခါဝိနယ၏အဖြစ်တည်း။

တတ္ထ - ထို သံဃသမ္မုခတာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ သံဃသမ္မုခတာ - သည်၊ ကာစ-နည်း၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ, ကမ္မ ပ္ပတ္တာ - ကံအား လျောက်ပတ်ကုန်၏၊ တေ, အာဂတာ - ရောက်လာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ - ဆန္ဒကိုထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊ (ဆန္ဒပေးထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊) ဆန္ဒေါ- သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဟဋော - ဆောင်ယူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ သမ္မုခီဘူတာ - မျက်မှောက်၌ ဖြစ်၍ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ နပ္ပဋိ သ်ကောသန္တိ-ကုန်၊ အယံ-ကား၊ တတ္ထ-တို့တွင်၊ သံဃသမ္မုခတာ-ဇာည်း။

တတ္ထ ဓမ္မသမ္မုခတာစ-သည်ရင်း၊ ဝိနယသမ္မုခတာစ- သည်ရင်း၊ ကာစ-နည်း၊ ယေန ဓမ္မေန- အကြင်ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ ယေန ဝိနယေန-အကြင် စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ ယေန သတ္ထုသာသနေန - အကြင် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ပြည့်စုံသော ဥ တ်, ပြည့်စုံသော ကမ္မဝါစာ ဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-သည်၊ ဝူပသမ္မတိ-၏၊ အယံ-ဤဓမ္မ, ဝိနယ,သတ္ထုသာသန ဖြင့် ငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဘတ္ထ—တို့တွင်၊ ဓမ္မသမ္မုခတာ - တည်း၊ ဝိနယသမ္မုခ တာ-တည်း။ [ဓမ္မ, ဝိနယ, သတ္ထုသာသနတို့၏အဖွင့်ကို ပါစိတ် ဘိက္ခုနိဒ်ဘင်း တတိယပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

× × × × × × ×

သမ္မုခါဝိနယသ္မိံ။ ။သမ္မုခါဝိနယသ္မိံတိ သမ္မုခါဝိနယတ္တာသ္မိံတိ ဘာဝပ္ပဓာန်နော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧဝံ သဗ္ဗဝါရေသု၊ (နောက်နောက်ဝါရတို့၌ ဤအတူတည်း၊)-ဝိမတိ၊ "ဣဒံ ဝိဿ သိုလသ္မိံ"ဟူသော ဗြဟ္မဇာလသုတ် စူဠသီလပါဠိတော်ဝယ် "သီလသ္မိံ" ပုဒ်ကဲ့သို့ သ္မိံ ဝိဘတ်ကိုလည်း လိင်္ဂထ္ထ၌ သက်ပါ၊ ရှေးနိဿယဆိုကား "သမ္မုခါဝိနယ သ္မိံ-သမ္မုခါဝိနည်းအဖြစ်သည်၊ (သတိ-ရှိလသော်၊)ကိဉ္စ-အဘယ်လျှင်၊ (သမ္မုခ တာ-သမ္မုခတာ မည်သနည်း)"ဟု ပေးဆွေလသည်။

တတ္ထ, ပဂ္ဂလသမ္မုခတာ-ဟူသည်၊ ကာစ-နည်း၊ ယောစ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဝိဝဒတိ၊ ယေနစ - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (တက္ခ) လည်း၊ ဝိဝဒတိ၊ ဥဘော-နှံသော၊ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာ-ဝိဝါဒဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆန္နကျင်ဘက်ကို အလိုရှိကုန်သော၊ (တေ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) သမ္မုခီဘူတာ ဟောန္တိ၊ ၊ပေ ၊ [ဝိဝါဒသခ်ါတေ အတ္ထေ + ပစ္စတ္ထိကာ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာ၊— သာဂရတ္ထ၊ ပစ္စတ္ထိကာပုဒ်ဖြေးပုံကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ , ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာပဒ ဝိဘင်္ဂ် ပြထားပြီ။] ဧဝံ-သို့၊ ဂူပသန္တံ - ငြိမ်းပြီးသော၊ အဓိကရဏံ-ကို၊ ကာရကော - ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စေ ဥက္ကောဋေတိ— အကယ်၍ လှုပ်ရှားစေအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥက္ကောဋနကံ — လှုပ်ရှားစေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊ ဆန္ဒဒါယကော - ဆန္ဒပေးသော ရဟန်းသည်၊ စေဒီယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒီယနကံ—ရှုံ့ချခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ။

[ထို အဓိကရဏ်းကို မငြိမ်းစေနိုင်၍ အခြားကျောင်းတိုက်သို့သွားစဉ် ခရီးအကြား၌ ထိုအဓိကရဏ်း ငြိမ်းစေပုံကို ပြသော ဝါကျလွယ်ပြီ၊] ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ သစေ နု သက္ကောန္တိ - နှံအံ့၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ တံအာဝါသံ ဂန္ဆာ, အာဝါသိကာ-အာဝါသိက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဧဝမဿု ဝစနီယာ၊ (ကိ°-အဘယ်သို့ ပြောဆိုထိုက်ကုန်သနည်း၊) အာဝုသော ၊ပေ၊ ဧဝံ - သို့၊ (သည်ပုံသည်နည်း၊) ဇာတံ-ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ၊ ဧဝံ, သမုပ္ပန်နံ - စဲ၍ ဖြစ်ပါပြီ၊ သာခု— တောင်းပန်ပါ၏၊ အာယသ္မမန္တာ - အရှင်တို့သည်၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်(ငြိမ်းစေလသော်)၊ ဇာဒံ အဓိကရဏံ-သည်၊ သုဝူပသန္တံ-သည်၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏၊(တထာ-ဖြင့်၊) ဓမ္မေန ၊ပေ၊ ဝူပသမေန္တု— ငြိမ်းစေပါကုန်လော၊ ဇာတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏။

[ထို့နောံ အာဝါသိကရဟန်းတို့က သိတင်းကြိုးဖြစ်၍ အာဂန္တုကရဟန်းတို့က သိတင်းငယ်ဖြစ်လျှင် “ အာယသ္မန္တော - တို့၊ ဇာယံ - တိုက်တွန်းပါ၏၊ တုမှေ - တို့သည်၊ ယာဝ - အကြင်မျှလောက်၊ မယံ မန္တေမ - တိုင်ပင်ကုန်၏၊ တာဝ - ထို တိုင်ပင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ မှဟုတ္တံ - တမှဟုတ်မျှ၊ ဧကမန္တံ, ဟောထ-ဖြစ်ပါကုန်လော၊” ဤသို့ အာဝါသိကတို့ကပြောရမည်၊ အာဝါသိကတို့က သိတင်းငယ်ဖြစ်၍, အာဂန္တုကတို့က သိတင်းကြီးဖြစ်လျှင် “ အာယသ္မန္တော-တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေလိုလျှင်၊ပေ၊ဇာဓေဝ-၌ပင်၊ ဟောထ၊ ဤသို့ပြောရမည်။]

ဘိက္ခဝေ- တို့၊ အာဝါသိကာနံ - နှံသော၊ ဘိက္ခူနံ- တို့၏၊ ဝါ—တို့သည်၊ မန္တယမာနာနံ- တိုင်ပင်ကုန်လသော်၊ (တိုင်ပင်ကုန်စဉ်)၊ ဧဝံ- ဤ အကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ကိ°)၊ မယံ ၊ပေ၊ နု သက္ကောမ-နှံ၊ ဇာတိ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ

သတိ) ၊ပေ၊ နသမ္မဒိဿိတပ္ပံ-လက်မခံထိုက်၊ (လက်မခံရ)၊ အကယ်၍စွမ်းနိုင်ကုန်၏ဟု သိလျှင် “ ယထာ-ဖြင့်၊ မယံ ၊ပေ၊ ဂူပသမေသာမ - ငြိမ်းမေကုန်အံ့၊ တထာ- ဖြင့်၊ သုဂူပသန္တံ -သည်၊ ဘဝိဿတိ- လိမ့်မည်၊ အာယသ္မန္တော-တို့၊ တုမှေ ၊ပေ၊ ယထာ ဇာတံ- အကြင်အကြင် ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ ယထာသမုပ္ပန္နံ-အကြင်အကြင် စ၍ဖြစ်ပေါ်သည့်အတိုင်း၊ သစေ အာရောစေသထ — ကုန်အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပြောကုန်လသော်၊ပေ၊သမ္မဒိဿိသာဓု၊ပေ၊ နသမ္မဒိဿိသာမ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ သုပရိဂ္ဂဟိတံ—ကောင်းစွာ ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်သည့် မည်လောက်အောင်၊ (ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ယူအပ်သည့် မည်လောက်အောင်)၊ ကတ္ဝာ ၊ပေ၊ သမ္မဒိဿိတပ္ပံ-လက်ခံရာ၏။

အာဂန္တုကတို့ကလည်း “ မယံ ၊ ပေ၊ အာရောစေသာမ၊ အာယသ္မန္တော-တို့သည်၊ တွေ့ကေနဝါ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ တွေ့ကေနဝါ-သော၊ အန္တရေန-အကြောင်းဖြင့်၊ [အန္တရေနာတိ ကာရဏေန၊-သာရတ္ထ။] ဓမ္မေန ၊ပေ၊ ဂူပသမေတုံ- ခြင်းငှါ၊ သစေ သင်္ကော်နှံ - ကုန်အံ့၊ တထာ - ဖြင့်၊ သုဂူပသန္တံ , ဘဝိဿတိ - လိမ့်မည်၊ ဧဝံ - ဤသို့ စွမ်းနိုင်ကုန်လသော်၊ ပေ၊ နိယျာတေဿာမ — အပ်နှင်းပါကုန်အံ့၊ (ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ကြလျှင်) ၊ပေ၊ နနိယျာတေဿာ၊ မယမေဝ-တို့သည်သာ၊ ဤမဿ အဓိကရဏဿ - ၏၊ သာမိနော - အရှင်တို့သည်၊ ဘဝိဿာမ - ကုန်အံ့၊ ဤသို့ ပြောဆိုကုန်ရာ၏ ၊ဧဝံ ၊ပေ၊ နိယျာတေတဗ္ဗံ၊ [“တေ စေ ဘိက္ခဝေ” စသော ဝါကျလွယ်ပြီ။]

ဥဇ္ဇာဟိကာယဂူပသမနေ။ ။ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ တသ္မိံ အဓိကရဏေ - ကို၊ ဝိနိစ္ဆိယမာနေ- ဆုံးဖြတ်အပ်သော်၊ ဝါ-စည်၊ အနန္တရာနိ- အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိကုန်သော၊ ဘဿာနိ စဝဝ - ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့သည်လည်း၊ စေဇာယန္တိ-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဧကဿ-တပါးသောရဟန်းသည်၊ ဘာသိတဿ- ပြောဆိုအပ်သော စကား၏၊ အတ္ထောစ - အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း၊ နဝိညာယတိ-အကယ်၍ မသိအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ပေ၊ ဥဇ္ဇာဟိကာယ-ဥဇ္ဇာဟိကာကမ္မဝါစာဖြင့်၊ ဂူပသမေတုံ အနုဇာနာမိ။

ဥဇ္ဇာဟိကာ သမ္မုတိ။ ၊ဘိက္ခဝေ, ဒဿဟိ ၊ ပေ၊ သမ္မနိတဗ္ဗော၊ (၁) သီလဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသံဝုတော-ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလဖြင့် စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်,နှုတ်ရှိသည်၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော-မိစ္ဆာဇီဝပဋိသေဓက အကျင့်, သဒ္ဓါသမ္ပန္နကုလ အစရှိသော ကျက်စားရာနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ ဝိဟာရတိ၊ အဏုမတ္တေသု- သေးငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝဇ္ဇေသု-အကုသိုလ် အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝိ - ဘေးဟူ၍လေ့ရှိသည်၊(တနည်း)အဏုမတ္တေသု- နှ်သော၊ ဝဇ္ဇေသု - ဒုက္ကဋ်, ဒုဗ္ဘာသိတ အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝိ- ပါရာဇိက အလား , ကြီးမားသော ဘေးဟု ရှုလေ့

ရှိသည်၊(ဟုတ္တာ)၊ [ဤသို့လည်း ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာပုဒ် သာရတ္ထဋီကာ၌ တနည်းဖွင့်၏။] သိက္ခာပဒေသု-သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ သမာဒါယ- ကောင်းစွာ ယူ၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်၍၊ (တနည်း) သိက္ခာပဒေသု-တို့တွင်၊ တံတံ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ-ကျင့်၏။ [ဤ ဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ, ဘိက္ခုနောဝါဒက သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

(၂)။ ဗဟုသုတော-များသောကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မရှိသည်၊ သုတဓရော - ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို ဆောင်ရွက် မှတ်သားနိုင်သည်၊ သုတသန္နိစယော-ကောင်းစွာ စုအပ်(ဆည်းပူးအပ်)သော သုတရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [ဤ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊ "သုတသန္နိစယော-သုတ၏ စုဝေးတည်နေရာ ပူတာတံတင်းသဘွယ် ဖြစ်၏"ဟုလည်း ပေးကြသည်။] ယေ တေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ အာဒိကလ္လာဏာ-အစ၌လည်း ကောင်းကုန်သည်၊ပေ၊ (ဟုတ္တာ)သာတ္ထံ-သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော အနက် အဓိပ္ပါယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ သမ္ပဉ္ဇနံ-သိထိလ, ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဒါနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ- သိက္ခာ ၃ ရပ် ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို၊ အဘိဝဒန္တိ-ဟောပြကုန်၏၊ အသ-ထို ရဟန်းသည်၊ တထာရူပါ-နံသော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဗဟုသုတာ-များစွာ ကြားနာအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ["ဗဟုံ — များစွာ + သုတာ — ကြားနာအပ်ပြီးကုန်သည် " ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဓာတာ-ဆောင်ရွက်မှတ်သားအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဝစသာ-နှုတ်ဖြင့်၊ ပရိစိတာ-အဖန်ဖန် သေ့ကျက်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ မနသာ-ဖြင့်၊ အနုပေက္ခိတာ-အဖန်ဖန်ရှုဆင်ခြင်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဒိဋ္ဌိယာ-ဉာဏ်ဖြင့်၊သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ-ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။[ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါစိတ် ဘာသာဋီကာ, ဘိက္ခုနော ဝါဒက သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

(၃)။ အသ-ထိုရဟန်း၏(နှုတ်၌)၊ ဥဘယာနိ- ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီအားဖြင့် ၂ ပါးကုန်သော၊ ပါတိမောက္ခာနိ-တို့သည်၊ ဝိတ္ထာရေန - အကျယ် ဥဘတော ဝိဘင်းနှင့်တကွ၊ ဝါ - အကျယ် ဥဘတော ဝိဘင်းအားဖြင့်၊ သွာဂတာနိ — ကောင်းစွာ နှုတ်၌လာကုန်သည်၊ သုဝိဘတ္တာနိ - ကောင်းစွာ ဝေဘန်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ သုပ္ပဝတ္တီနိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ သုတ္တသော-မာတိကာဟူသော သုတ်အားဖြင့်ရင်း၊အနုဗျဉ္ဇနသော-(မာတိကာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်စွာ ပြတတ်သော) ပဒဘာဇနီအားဖြင့်ရင်း၊ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ - ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။[ဤဝါကျ၏အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂ,မဟာခန္ဓက အဋ္ဌကထာ, ဥပသမ္ပဒါဒေတမ္ဗ ဆက္ကကထာ၌ ပြထားပြီ။]

(၄) ဝိနယေ-ဝိနည်းဌာ၌၊ ဋ္ဌိတော—တည်တံ့သည်၊ အသံဟိရော-ပရဝါဒိတို့ မမဲ့ဆောင်အပ် မဆွဲဆောင်နိုင်သည်၊ ဟောတိ၊(၅)ဥဘော-ကုန်သော၊ အတ္ထပစ္စတ္ထိကေ - ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ အသာသေတုံ - သက်သာစေခြင်းငှါ၊ (သက်သာရာ ရစေခြင်းငှါ၊) သညာပေတုံ - ကောင်းစွာ သိစေခြင်းငှါ၊ နိဗ္ဗာပေတုံ - အကြွင်းမဲ့ ရှာစေခြင်းငှါ၊ ပေက္ခေတုံ - မြင်စေခြင်းငှါ၊ ပသာဒေတုံ-ကြည်လင်စေခြင်းငှါ၊ ပဋိဗလော-စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ။

(၆) အဓိကရဏသမုပ္ပါဒ ပုဝပသမနကုသလော— အဓိကရုဏ်း၏ ဖြစ်ခြင်း, အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်းဌာ ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဟောတိ၊ [အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ပုံ ဖြစ်နည်း, ငြိမ်းစေပုံ ငြိမ်းစေနည်းဌာ သိသည်—ဟူလို။](၇) အဓိကရဏံ-ကို၊ ဇာနာတိ (၈) အဓိကရဏသမုဒယံ - ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို၊ [ရှေဌာ ပြခဲ့ပြီးသော ကောဓ , ဥပနာဟ, မက္ခ , ပဠာသ , စသည်ကို၊) ဇာနာတိ — ၏၊ (၉)အဓိကရဏနိရောဓံ - ၏ ချုပ်ခြင်းကို၊ ဝါ - အဓိကရုဏ်း၏ ချုပ်ကြောင်း သမထကို၊ ဇာနာတိ၊(၁၀) အဓိကရဏနိရောဓဂါမိနိ - အဓိကရုဏ်း၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ပဋိပဒံ-အကျင့်ကို၊ ဇာနာတိ၊ ဒသဟိ ၊ပေ၊ သမ္မန္နိတုံ အနုဇာနာမိ။

ဘိက္ခဝေ - တို့၊ပေ၊ တသ္မိံ အဓိကရဏေ - ကို၊ ဝိနိစ္ဆိယမာနေ - အပ်သော်၊ ဝါ- စဉ်၊ တတြ - ထိုသံဃပရိသတ်ဌာ၊ ဓမ္မကထိကော — ဓမ္မကထိကဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အသ-ရှိရာ၏၊ တသ-ထိုဓမ္မကထိကရဟန်း၏(နှုတ်ဌာ)၊ သုတ္တံ-မာတိကာဟူသော ပါဠိတော်သည်၊ အာဂတံ — သည်၊ နေဝ ဟောတိ- မဖြစ်၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေါ - သုတ်ကို အကျယ်ဝေဘန်ကြောင်း ဝိဘင်း (ပဒဘာဇနီ)သည်၊ (အာဂတော) နု ဟောတိ၊ သော —ထိုဓမ္မကထိကရဟန်းသည်၊ အတ္ထံ — ကို၊ အသလ္လက္ခေန္တော — ကောင်းစွာ မမှတ်သားနိုင်ဘဲ၊ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ - သဒ္ဒါ၏ အရိပ်အမြယောင်ဖြင့်၊ အတ္ထံ-ကို၊ စေ ပဋိဗာဟတိ-အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ၊ပေ၊ ဉာပေတဗ္ဗာ၊ [ကမ္မဝါစာဌာ“ဣတ္ထန္နာမံ-ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု-(ဓမ္မကထိက) ရဟန်းကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ — ပရိသတ်မှ ထသွားစေပြီး၍၊ အဝသေသာ—ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ပေ၊ ဂူပသမေယျာမ-ကုန်ရာပါ၏၊ ဤသို့ ပေးပါ၊ ကြွင်းဝါကျတို့ဌာ လွယ်ပြီ]။

× × × × × × × ×

အသံဟိရော ။ ။ ဝိပသဿနာ ဟိ ရာဂါဒိဟိ နသံဟိရတိ နကုပ္ပတိ၊ပေ၊ နိဗ္ဗာန်ံ ရာဂါဒိဟိ နသံဟိရတိ၊ — ဥပရိပံ , ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ် အဋ္ဌကထာ၊ .... သံဟိရတိတိ တက္ကာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာဟိ အာကမိုယတိ၊—အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာကလ္လာမူလဋီကာ၊ ဤ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ကြည့်၍ သံ+ဟရ, ယကို ချေ , ဟ၏ နောက်ဌာ မောဂ္ဂလ္လာန် ခါဒိ, ၁၂၃ သုတ် ယောဂဝိဘာဂဖြင့် “ဤမ်”လာ, မ်ကိုချေ၊“သံဟိရတိ”ဟု ကမ္မရုပ် ဖြစ်၏၊ ရှေးနိသယဌာ “တွန့်တိုခြင်း မရှိသည်”ဟု ပေး၏။]

ယေဘုယျသိကာသမထဖြင့် ငြိမ်းစေပုံ။ ။ထို အဓိကရဏ်းကို ဥပ္ပာဟိကာ ကမ္မဝါစာဖြင့် မငြိမ်းစေနိုင်လျှင် "မယံ ၊ပေါ နသင်္ကောမ၊ သံဃောဝ— သည်သာ၊ပေါဝူပသမေတု - ပါလော၊ ဤသို့ လျှောက်၍ အပ်နှင်းရမည်၊ [အနုဇာနာမိစသော ဝါကျ, ပဋိဃဂ်ဟိစသော ဝါကျကို ယေဘုယျသိကာသမထဉ်ဒ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

သလာကဂ္ဂါဟာပကေန - သော၊ တေန ဘိက္ခုနာ - သည်၊ သလာကာ-စာရေးတံတို့ကို၊ (ဝါးခြမ်းစိတ်, ဒုတ်ချောင်း, မဲတို့ကို၊) ဂါဟေတဗ္ဗာ - ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ ယထာ - ဖြင့်၊ ဗဟုတရာ - နသော၊ ဧမ္မဝါဒိနော ဘိက္ခူ။ ဝဒန္တိ၊ တထာ - ဖြင့်၊ (ဧမ္မဝါဒီရဟန်းအများတို့ ပြောဆိုအပ်သော အခြင်းအရာအား ဖြင့်၊) ပေါဂူပသမေတဗ္ဗံ၊ပေါတဉ္စ - ထို အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေရာ၌၊ (တနည်း) တဉ္စ-ထို "သမ္မုခါဝိနယေနစ ယေဘုယျသိကာယစ ဂူပသန်္တံ" ဟူသောစကား ရပ်၌၊ယေဘုယျသိကာယ-ယေဘုယျသိကာသမထ၏အဖြစ်သည်၊ကာစ-နည်း၊ ယေဘုယျသိကာကမ္မဿ - ယေဘုယျသိကာကံသို့၊ ဝါ — ကို၊ ယာ ကိရိယာ-အကြင်ဖြုခြင်းသည်၊ (ယံ)ကရဏံ - သည်၊ (ယံ)ဥပဂမနံ - အကြင် ကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ (ယံ) အဇ္ဈုပဂမနံ - အကြင် ရှေးရှုကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ (ယာ) အဓိဝါသနာ - အကြင် လက်ခံခြင်းသည်၊ (ယာ) အပ္ပဋိက္ကောသနာ - အကြင် မတားမြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ - ဤသည်ကား၊ တဉ္စ - ၌၊ ယေဘုယျသိကာယ - တည်း။

တိဝိဓသလာကဂ္ဂါဟ။ ။တေန သမယေန - ၌၊ သာဝတ္ထိယာ - ၌၊ပေါ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ အထ၊ပေါသာဝတ္ထိယံ-၌၊ သံဃသ-၏၊ အဓိကရဏဂူပသမနေန - အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်းဖြင့်၊ အသန္တုဋ္ဌာ - မနှစ်သက်ကြကုန်၊ (မကျေနပ်ကြကုန်)၊ ထို့နောံ ဗဟုသုဘ အာဂတာဂမထေရ်တို့ရှိရာ ကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ ဆုံးဖြတ်စေပုံ, ထိုထေရ်တို့က သာဝတ္ထိမြို့သံဃာက ဆုံးဖြတ်အပ်သည့်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပုံတို့ကို သိပါ၏။ [ယထာ - ဖြင့်၊ သာဝတ္ထိယာ၊ပေါဂူပသမိတံ-ငြိမ်းစေအပ်ပြီ၊ တထာ-ဖြင့်၊ သုဂူပသန်္တံ-ကောင်းစွာ ငြိမ်းပြီ၊ ဇာတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တထာ - ထို့အတူ၊ (သာဝတ္ထိမြို့သံဃာ ငြိမ်းစေအပ်သည့်အတိုင်း၊) ဂူပသမေသုံ-ငြိမ်းစေကုန်ပြီ။]

ထို့နောက် ထေရ် ၃ ပါးရှိရာကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ဆုံးဖြတ်စေပုံ, ထေရ် ၂ ပါး, တပါးရှိရာ ကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ ဆုံးဖြတ်စေပုံ, ထို ထေရ်တို့က သာဝတ္ထိမြို့သံဃာက ဆုံးဖြတ်အပ်သည့်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပုံတို့ကိုလည်း, ထိုထေရ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ဖြင့် မကျေနပ်၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ပုံကိုလည်း သိပါ။ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေံ အဓိကရဏံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊နိဟတံ-နှိမ်နှင်းအပ်ပြီ၊ သန္တံ-ငြိမ်းပြီ၊ ဂူပသန္တံ - အထူးသဖြင့် ငြိမ်းပြီ၊ သုဂူပသန္တံ - ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့်

ငြိမ်းပြု၊ ဘိ ဘွဝေ, ဘေသံ ဘိက္ခူနံ-တို့ကို၊ သညတ္တိယာ- နားလည်စေခြင်းငှါ၊ တယော- နှံသော၊ သလာကဂ္ဂါဟေ- တို့ကို၊ ဂ္ဂဟ္ဏကံ- လှူဖွက်အပ်သော သလာကဂ္ဂါဟကိုဂုဏ်း၊ သကတ္ထာဇပ္ပကံ - နား၏အနိုးဥ်ကပ်၍ပြောဆိုခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော သလာကဂ္ဂါဟကိုဂုဏ်း၊ ဝိဝဋ္ဋကံ - ဖွင့်လှစ်အပ်သော (ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဖြစ်သော) သလာကဂ္ဂါဟကိုဂုဏ်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဂ္ဂဟ်ကသလာကဂ္ဂါဟ။ ။သလာကဂ္ဂါဟာပကေန-သော၊ တေန ဘိက္ခု နာ-သည်၊ သလာကာယော - တို့ကို၊ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာယော-ငယ်သော အတိုင်းအရှည်, ကြီးသော အတိုင်းအရှည်တို့ကို၊ (အတို, အရှည်တို့ကို)၊ ကတွာ, ဧကမေကော- တပါးတပါးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ပေ၊ဝစနီယော အသ၊ (ကိ)၊ အယံ - ဤဟာသည်၊ ဧဝံဝါဒိဿ - ဤသို့ ပြောလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သလာကာ-ပါတည်း ၊ပေ၊ ယံ-အကြင် သလာကာကို၊ (ဂဏ်ဘုံ) ဂ္ဂဏ္ဍာသိ၊ တံ, ဂဏ္ဍာဟိ-ယူပါလော၊ ဂ္ဂဟိ-ဤသို့ပြောဆိုထိုက်၏၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ [“သလာကာ”နှင့် အရတူသောကြောင့် (သလာကာယ - ကို)၊ “ဂဟိတာယ-ယူအပ်ပြီးသော်” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ကဿစိ- တစုံတယောက်သော ရဟန်းအား၊ မာ ဒသ္သေသိ - မပြပါနှင့်၊ ဣတိ -- သို့၊ ဝတ္တုမ္ဘော၊ အဓိပ္ပေ ဝါဒိ-တို့သည်၊ ဗဟုတရာ-နှင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဇာနာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒုဂ္ဂဟော- မကောင်းသဖြင့် ယူခြင်းတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ပစ္ဆုဂ္ဂဟိတမ္ပိ-တဖန် အထက်သို့ ငင်ထိုက်၏၊ [တဖန်ထပ်၍ စာရေးတံတို့ကိုယူစေပါ-ဟူလို။] ဓမ္မဝါဒိ ဗဟုတရာ, ဣတိ သစေ ဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သုဂ္ဂဟော-ကောင်းစွာယူခြင်းတည်း၊ ဣတိ-၍၊ သာဝေတမ္ပိ - ကြားသိစေရာ၏။

သကတ္ထာဇပ္ပကဋ္ဌ “ဥပကတ္ထာကေ - နား၏အနိုးဥ်၊ အာရောစေတမ္ပိ”ဟုဂုဏ်း၊ ဝိဝဋ္ဋကဋ္ဌ ဓမ္မဝါဒိတို့မျှားမှန်းသိလျှင် “ဝိသဋ္ဌေနေဝ - စွန့်လွှတ်အပ်သည်သာဖြစ်သော၊ (ချုပ်တည်းမထားသော)၊ ဇိဝဋ္ဌေန — ပွင့်လင်းသောစကားဖြင့်၊ ဂါဟေတမ္ပေ”ဟုဂုဏ်း ပေးပါ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်ဋ္ဌ အနုဝါဒါဒိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေနိုင်သောသမထတို့ကို ပြုပြီး၍ (၁) သမ္မုခါဝိနယ သတိဝိနယ ၂ ပါးဖြင့် ငြိမ်းစေပုံ (၂) အမူဠှဝိနယဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို အစဉ်အတိုင်း ပြတော်မူ၏၊ ထိုဝါကျများကို ဆိုင်ရာသမထဋ္ဌဂုဏ်း ဝိဝါဒါဒိကရဏဂူပသမနအဆုံးဋ္ဌဂုဏ်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

ထို့နောက် တသ္မ ပါဝိယာသိကာဝိနယဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုဝါရဋ္ဌ “အာယသ္မာ- သည်၊ ဧဝရူပံ ဂရုကံ, အာပတ္တိ - သို့၊ ပါရာဇိကံဝါ-သို့သော်ဂုဏ်း၊ ပါရာဇိကသာမန္တံဝါ-ပါရာဇိက၏ အနီးဖြစ်သောဒုက္ကဋ်,ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်သို့သော်ဂုဏ်း၊ အာပဇ္ဇိတာ- ရောက်ပြီးသည်၊(ဟုတ္တာ) သရတု-လော”

ဟုဂုင်း၊ "နိမ္ဗေဌေန်ာ် - ဖြေရှင်းနေသော၊ တမေနံ - ကို၊ သော - ထို စွပ်စွဲသော ရဟန်းသည်၊ အတိဝေဌေတိ - အလွန် ရစ်ပတ်၏၊ [ထပ်ကာထပ်ကာ စောဒနာသည် - ဟူလို။] အာဝုသော ၊ပေ၊ ဣမံ အာပတ္တိ , အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊ အပုဋ္ဌော-မမေးအပ်သည်၊(သမာနော-ပါလျက်)၊ ပဋိဇာနိသာမိနာမ-ဝန်ခံပါသေး၏၊ ကိ ပန-ကြောင့်၊ပေ၊ ပုဋ္ဌော (သမာနော) နု ပဋိဇာနိသာမိ—ဝန်မခံအံ့နည်း၊ (ဝန်မခံဘဲရှိအံ့နည်း)"ဟုဂုင်း၊ပေ၊မေ-သည်၊ ဒဝါ-အဆော်တလျင်၊ (မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍)၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ (" သရာမိ ခေါ အဟံ အာဝုသောစသော စကားကို၊) ဝုတ္တံ — ပြောဆိုအပ်ပါပြီ၊ ရဝါ — ဆွတ်ချော်သောအားဖြင့် ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ"ဟုဂုင်း ပေးပါ။ [ဒဝါ, ရဝါအဖွင့်ကို မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

ထို့နောက် အာပတ္တာဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေနိုင်သော သမထတို့ကို ပြပြီး၍ (၁) ပဋိညာတကရဏဖြင့် ငြိမ်းစေပုံ, (၂) တိဏဝတ္ထာရကဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို အစဉ်အတိုင်း ပြတော်မူ၏၊ ကမ္မဝါစာ၌ "ဣတ္ထန္နာမော-သော၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ အာပတ္တိ-ကို၊ သရတိ-အမှတ်ရပါ၏၊ ဝိဝရတိ-ဖွင့်လှစ်ပါ၏၊ [ဖုံးမထားပါ-ဟူလို။] ဥတ္တာနိ-ပေါ်လွင်သည်ကို၊ ကရောတိ-၏၊ (အမျှားသိအောင်ပြုပါ၏၊) ဒေသေတိ - ဒေသနာပြောပါ၏၊ "ကမ္မံ - အာပတ္တိပဋိဂ္ဂဟဏာကံသည်၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-ခံယူရာပါ၏"ဟု ပေးပါ။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်ထူးမရှိပါ။[

ကိစ္စာဓိကရဏံ- သည်၊ ဂတိဟိ - နှင့်သော၊ သမထေတိ - တို့ဖြင့်၊ သမ္မတိ-ငြိမ်းသနည်း၊ [ဤ၌ အဖြေကိုမကြည့်ဘဲ သာမညပေးပါ။] ကိစ္စာဓိကရဏံ - သည်၊ ဧကေန - တပါးသော၊ သမ္မုခါဝိနယေန - သမ္မုခါဝိနယ ဖြစ်သော၊ သမထေန-ဖြင့်၊ သမ္မတိ- ပြီးစီး၏။

× × × × × × ×

သမ္မတိ ။ ။ အဖြေဝါကျ၌ ပါသော သမ္မတိကို " ငြိမ်း၏ " ဟု မပေး၍၊ ကိစ္စာဓိကရဏ ဟူသည် အပလောကနကံ စသော ကံ၄ ပါးတည်း၊ ထိုကံသည် သမထဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သော ကံမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် " သမ္မတိ-ပြီးစီး၏ " ဟု အနက်မှတ်ဘို့ရန် ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြသည်။ [ကိစ္စာဓိကရဏံ ဧကေန သမထေန သမ္မတိတိ ဤ ကိစ္စမေဝ+အဓိကရဏန္တိ ဝစနတော အပလောကနကမ္မာဒိန မေတံ အဓိဝစနံ (အပလောကန, စသောကံတို့၏ အမည်ဖြစ်၏၊) တံ ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိနိဝိယ သမထေဟိ သမေတဗ္ဗံ နဟောတိ၊ ကိန္တု (စင်စစ်ကား) သမ္မုခါဝိနယေန သမ္မဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ သမ္မတိတိ ဤ သမ္မဇ္ဈတိတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော၊—သာရတ္ထ။]

စတုဤဩ-သော၊ သမထကွန်ကော-သည်၊
နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန္ဒက

အမှာ။ ။ ဤခန္ဓကဌ် ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးပါမည်၊ တချို့နေရာဌ် စဝ်ပုဒ်ကိုပင် မထည့်တော့ပါ၊ ကြည့်ရှုရာဌ် လွယ်ကူစေရန် ဆဋ္ဌမှူ ပုဒ်ရေနံပါတ်များကို ထိုးထားပါသည်။

၂၄၃။ တေန သမယေန ၊ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ [သမထက္ခန္ဓက, သတိငနယကထာဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] တေန သမယေန - ဌ်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ။ - တို့သည်၊ နဟာယမာနာ - ရေချိုးကုန်လသော်၊ ရက္ခေ - သစ်ပင်ဌ်၊ ကာယံ-ကို၊ ဥုရုမ္ဗိ- ပေါင်ကိုဌင်း၊ ဗာဟုမ္ဗိ- လက်ရုံးကိုဌင်း၊ ဥရမ္ဗိ- ရင်ကိုဌင်း၊ ဗိဋ္ဌမ္ဗိ-ကျောံကုန်းကိုဌင်း၊ (ကာယံကိုသရပ်ဖေါ်သည်)၊ ဥဋ္ဌံ သေန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏၊ပေ၊ ကထံဟိ- ကြောင့်၊ပေ၊ဥဋ္ဌံ သေသန္တိနာမ- ပွတ်တိုက်ကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ မလ္လမုဋ္ဌိကာ သေယျထာသိ - လက်သီးထိုးလျက်, လုံးထွေးတတ်သော လက်ဝှေသမားတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ [ဤစကားဖြင့် ကိုယ်ကာယကို ခိုင်ခံ့မာကျောအောင် ပွတ်တိုက်သော ရဟန်းတို့ဟု ကဲ့ရဲ့သည်။] ဂါမမောဒ္ဓဝါ သေယျထာပိ — အသားအရေ နူးညံ့သူတို့၏အဖြစ်ကို အားထုတ်ခြင်းရှိသော ရွာသူရွာသားတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ [ဤစကားဖြင့် အသားအရေ နူးညံ့အောင် ပွတ်တိုက်သောရဟန်းတို့ဟု ကဲ့ရဲ့သည်။] ဇုတိ-သို့၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ-တို့၊ နဟာယမာနေန-ရေချိုးသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကာယော-ကို၊ နဥဋ္ဌံ သေတဗ္ဗော - မပွတ်တိုက်ထိုက်၊ ဝါ- မပွတ်တိုက်ရ၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥဋ္ဌံ သေယျ-အံ့၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။

ထမ္ဘေ-တိုင်ဌ်၊ပေ၊ကုဋ္ဋေ-နံရံဌ်၊ပေ၊အဋ္ဋာနေ- အကွက်ဖေါ်ထားအပ်သော သစ်သားအပြားဌ်၊ နဟာယန္တိ၊ ကာမဘောဂိနော - ကာမဂုဏ်ကို ခံစားကုန်သော၊ ဂိဟိသေယျထာပိ- လူတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဇုတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ)၊ပေ၊ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထေန — စောင်းသမားတို့၏ လက်နှင့်တူသော သစ်သားလက်ဖြင့်၊ [ရှေးနိဿယဌ် "သစ်မြောက်လက်ဖြင့်၊ ဝါ-သစ်လက်ဝါးဖြင့်"ဟု ပေး၏။] ပေ၊ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာ-ကုရုဝိန္ဒကမည်သော ကျောံမှုန့်လုံးဖြင့်၊ [အဓိပ္ပါယ်ကို ဘာသာဋီကာဌ် ပြထားပြီ။] ပေ၊ ဝိဂ္ဂယှ- အထူးအားဖြင့် တယောက်၏ကိုယ်ကို တယောံယူ၍၊ ပရိကမ္မံ - အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော ချေးတွန်းမှုကို၊ ကရောန္တိ၊ [ကိုယ်ချင်း, ကျောချင်းကပ်၍ ပွတ်တိုက်ကြသည်-ဟူလို။] ပေ၊ မလ္လကေန- မကရုံးသွားထုအပ်သော ထွေးခံအခြေ၏ သဏ္ဌာန်ရှိသော ဝွေဝန်းဖြင့်၊ (ထွေးခံ၏အောက်ဌ် အခြေခံ ဝွေဝိုင်းရှိ၏၊ ထိုဝွေဝိုင်းနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်တူသော ဝွေဝိုင်းဖြင့်၊) [ရှေးနိဿယဌ် "မကရုံးသွားထုအပ်သော ထွေးခံ၏ အခြေခံသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ခွက်ငယ်ဖြင့်"ဟု ပေး၏။]

၂၄၄။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကစ္ဆုရောဂါဗာဓေ-ဝဲကြိုးအနာသည်၊ ဟောကိ၊ တဿ-၏၊ မလ္လကေန-နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဖါသု - ချမ်းသာမှုသည်၊ နဟောတိ၊ပေ၊ အကတမလ္လကံ - မပြုမပြင်အပ်သော ထွေးခံ၏ အခြေခံသင့္ကာန်ရှိသော ဗွဝန်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဇရာဒုဗ္ဗလော-ဇရာကြောင့် အားမရှိသည်၊(ဟုတ္တာ)၊ပေ၊ နသက္ကောကိ၊ ဥက္ကာသိကံ- အဝတ်ကျစ်ကို (အဝတ်လုံးကို)၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ ၊ ဝိဋ္ဌပရိကမ္မံ - ကျောက်ကုန်းဥ အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော ချေးတွန်းမှုကို၊ ကာတုံ-ငှါ၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကြကုန်၏၊ ပုထုပါဏိကံ- လက်ဝါး အပြင်ဖြင့် ချေးတွန်းမှုကို၊ အနုဇာနာမိ- ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၂၄၅။ ဝလ္လိကံ-နားသွယ်ကို၊ ဓာရေန္တိ-ဆောင်ကြကုန်၏၊ (ဝတ်ဆင်ကြကုန်၏၊) ပါမင်္ဒံ-စလွယ်ကို၊ ကဉ္စာသုတ္တကံ-လည်ဆွဲတန်ဆာကို၊ ကဋိသုတ္တကံ-ခါးစည်းကြိုး တန်ဆာကို၊ ဩဝဋ္ဋိကံ-လက်ကောက်ကို၊ ကာယူရံ့-ခြေကျင်းကို၊ ဟတ္ထာဘရဏံ—လက်၌ ဆင်အပ်သော တန်ဆာကို၊ အဂ်ုလိမုဒ္ဒိကံ-လက်စွပ်ကို၊ ဓာရေန္တီ။

၂၄၆။ ဒီဃေ-ရှည်ကုန်သော၊ကေသေ-ဆံပင်တို့ကို၊ဓာရေန္တိ၊ပေ၊ဒုမာသိကံဝါ— ၂လ ရှိသော ဆံပင်ကိုသော်၎င်း၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ကောဇ္ဆံန — ပန်းရင်းမြက် စသည်ကို ဖွဲ့စည်း၍ အညီအမျှ ဖြတ်အပ်သော ဘီးဖြင့်၊ ကေသေ - တို့ကို၊ သြသဏ္ဍေန္တိ— အောက်၌ ကောင်းစွာတည်စေကြကုန်၏၊ (ဖိုးချကြကုန်၏)၊ပေ၊ ဖဏကေန-ဆင်စွယ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောဘီးဖြင့်၊ ဟတ္ထဖဏကေန - လက်တည်းဟူသော ဘီးဖြင့်၊ပေ၊ သိတ္ထတေလေန - ဖယောင်းဖြင့် ရောစပ်အပ်သောဆီဖြင့်၊ [စေးကပ်ကပ်ဖြစ်သော "ကော့စမစ်" စသည်ဖြင့်၊] ဥဒကဘေလေန—ရေဖြင့် ရောစပ်အပ်သော ဆီဖြင့်၊ ကေသေ သြသဏ္ဍေန္တိ၊ပေ။

၂၄၇။ အာဒါသေဝိ-ကြေးမုံ(မှန်)၌ဌင်း၊ ဥဒကပတ္တေဝိ - ရေခွက်၌ဌင်း၊ မုခနိမိတ္တံ-မျက်နှာရိပ်ကို၊သြလောကေန္တိ-ကြည့်ကြကုန်၏၊ပေ၊မုခေ-မျက်နှာ၌၊ ဝဏ္ဏော-အနာသည်၊ ဟောကိ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-ဘိုကို၊ ပုစ္ဆိ-မေးပြီ၊(ကိ)၊ အာဝုသော, မေ-၏၊ ဝဏ္ဏော-ကို၊ ကိဒိသော-အဘယ်ကဲ့သို့ရှိအင်ပါသနည်း၊ (ဘယ်နှယ်နေပါသနည်း၊) ဣတိ (ပုစ္ဆိ)၊ပေ၊ အာဗာဓပစ္စယာ--အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ပေ၊သြလောကေတုံ အနုဇာနာမိ။

မုခံ - မျက်နှာကို၊ အာလိမ္ပန္တိ- လိမ်းကျံကြကုန်၏၊ (သနပ်ခါးခဲ, မျက်နှာချေဖြင့် လိမ်းကျံကြကုန်၏၊) ဥမ္မဒ္ဒေန္တိ — ပွတ်ချေကြကုန်၏၊ (မျက်နှာချေမှုန့်စသည်ဖြင့် ပွတ်ချေကြကုန်၏) ၊ ပေ ၊ စုဏ္ဏေန္တိ - (ပေါင်ဒါမှုန့် စသည်တို့ဖြင့်) လိမ်းကျံကြကုန်၏၊ မနောသိလိကာယ - ဆေးဒန်း မြင်းသိလာဖြင့်၊ မုခံ - ကို၊

လဉ္ဆေန္တိ- အမှတ်အသားကို ပြုကြံကုန်၏၊ ဒုဂ်ရာဂံ-အဂ်ါကြီးငယ်၌ တပ်မက်ဘွယ် ရှိအောင်၊ ကရောန္တိ၊ [လက်သည်းကို ဆေးဆိုးခြင်း စသည်တည်း၊] မုခရာဂံ—နှုတ်ခမ်း၌ တပ်မက်ဘွယ်ရှိအောင်၊ ကရောန္တိ၊ | နှုတ်ခမ်းကို ဆေးဆိုးခြင်းတည်း။]၊ပေ၊ စက္ခုရောဂါဗာဓေ - မျက်စိရောဂါအနာသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ အာလိမ္ဗိတုံ-ဆေး လိမ်းကျံခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ။

၂၄၀။ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော - တောင်၌ ကောင်းမြတ်သော (ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော)ပွဲသဘင်သည်၊ ဝါ-တောင်၏မြတ်သောအရပ်၌ ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋ္ဌကာ,ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]မနုဿာ ဥစ္စာယန္တိ၊(ကိ˚)၊ပေ၊နစ္စံပိ-ကခြင်းကိုလည်း၊ ဂီတံပိ-သီချင်းဆိုခြင်းကိုလည်း၊ ဝါဒိတံပိ-တီးမှုတ်ခြင်းကိုလည်း၊ ဒဿနာယ - ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆိဿန္တိနာမ- သွားကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥစ္စာယန္တိ၊ပေ။

၂၄၉။ အာယတကေန-ရှည်စွာသော၊ ဂီတဿရေန-သီချင်းသံဖြင့်၊ ဓမ္မံ, ဂါယန္တိ — သီဆိုကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ— တို့၊ အာယတကေန ဂီတဿရေန ဓမ္မံ, ဂါယန္တဿ-သီဆိုသောရဟန်း၏၊(သီဆိုသောရဟန်းမှာ)၊ အာဒီနဝါ-အပြစ်တို့သည်၊ ဣမေ ပဉ္စ — တို့တည်း၊ အတ္တနာပိ — ကိုယ်တိုင်လည်း၊ တဿိ˚ သရေ-၌၊ သာရဇ္ဇတိ—လွန်စွာ နှစ်သက်၏၊(သာယာ၏)၊ပေ၊ ဂဟပတိကာပိ—အိမ်ရှင်တို့သည်လည်း၊ ဥစ္စာယန္တိ၊ သရကုတ္တိ˚ - အသံလုပ်ခြင်းကို၊ နိကာမယမာနဿပိ- လိုလားသော ရဟန်း၏လည်း၊ သမာဓိဿ— သမာဓိ၏၊ ဘင်္ဂါ-ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပစ္ဆိမာ—နောက်၌ ဖြစ်သော၊ ဇနတာ — ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ (တပည့် အပေါင်းသည်)၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ˚ - မြင်အပ် (ကြားအပ်) သော အရာသို့ အတုလိုက်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ရောက်၏၊ ပေ၊ သရဘညေ — (ပါဠိ သက်သက်ကို) အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်း၌၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ ၊ ပေ ၊ ဗာဟိရလောမိ˚-အပ၌ အမွေးရှိသော၊ ဥဏ္ဏိ˚-သားမွေးခွီထည်ကို၊ ဓာရေန္တိ။[ဒုကာ၌ ဗာဟိရလောမိ˚ကို ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသ(ကြိယာဝိသေသန)ဟု ဆို၏၊ ထိုအလို “ဗာဟိရလောမိ˚-အပ၌ အမွေးရှိအောင်”ဟု ပေးပါ။]

၂၅၀။ တေနသမယေန- ၌၊ မာဂဓဿ — မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သေနိယဿ-များသော စစ်တပ်ရှိသော၊ ဗိမ္ဗိသာရဿ - ဗိမ္ဗိသာရမည်သော၊ ရညော— မင်း၏၊ အမ္ဗာ - သရက်ပင်တို့သည်၊ ဖလိနော - အသီးရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊[ဖလံ + ယေသံ + အတ္ထိတိ ဖလိနော၊ အဿတ္ထိအနက်၌ “ဣ”ပစ္စည်း။] မာဂဓေန၊ပေ၊ရညာ-သည်၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊(ကိ˚)၊ ယထာသုခံ-အကြင်အကြင် ချမ်းသာသည့်အတိုင်း၊ အယျာ-အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အမ္ဗံ-သရက်သီးကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တု-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ - ဣသို့ ခွင့်ပြုထားအပ်၏၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ , တရဏညေ၀ — နေသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊

အမ်ိဳ-ကို၊ ပါတတွော-ကျစေ၍၊ ပရိဘုဉ်္ဇိ်သု - စားကြကုန်ပြီ၊ မာဂဓဿ ၊ပေ၊ ရညော၀-အားလည်း၊ အမ္မေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုသည်၊ ဟောဘိ၊[အတ္ထပုဒ်နှင့်ယှဉ်ရာ၌ သမ္ပဒါန်သုံးရိုးတည်း။]အထ-အလိုရှိရာ တိုအခါ၌၊ပေ၊ မနုဿေ-တိုကို၊ အာဏာပေသိ- စေခိုင်းပြီ၊ (ကိ်)၊ပေ၊ အာရာမံ- သရက်ခြံသို့၊ ဂန္တွာ-၍၊ အမ်ိဳ အာဟရထ-ဆောင်ယူကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့စေခိုင်းပြီ၊ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ဧဝံ-ဤမိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ပေ၊အာရာမပါလံ-ခြံစောင့်ကို၊ စေတံ-ကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊(ကိ်)၊ ဘဏော-အမောင်၊ ဒေဝဿ-မင်းမြတ်အား၊ အမ္မေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အမ်ိဳ-ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊(အဝေါစုံ)၊ပေ၊ဘဏော-တို့၊ အယျဟိ-တို့သည်၊ အမ်ိဳ-ကို၊ သုပရိဟုတ္တံ - ကောင်းစွာ ဘုဉ်းပေးအပ်ပြီ၊ အပိစ - သို့သော်လည်း၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ မတ္တာ - အတိုင်း အရှည်ကို၊ ဝဏ္ဏိတာ - ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ပေ။

အညတရဿ-တမျိုးသော၊ ပုဂ္ဂဿ—ကောင်းမှုပြုသော အသင်း၏၊ သံဃဘတ္တံ-သံဃဘတ်သည်၊ ဟောတိ၊ သူပေ-ဟင်း၌၊ အမ္ဗပေသိကာယော-သရက်သီးစိတ်တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ ပက္ခိတ္တာ - ထည့်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပေ၊ နု ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-မခံယူကြကုန်၊ပေ၊ အမ္ဗပေသိကံ အနုဇာနာမိ။

ကပ္ပိနညှိး ၅ မျိုး။ ‘အညတရဿ၊ပေ၊ သံဃဘတ္တံ ဟောတိ၊ တေ - ထို အသင်းသူ အသင်းသားတို့သည်၊ အမ္ဗပေသိကံ - ကို၊ ကာတုံ - ၄ါ၊ နု ပရိယာပုဏိ်သု - မချောက်ကြကုန်၊ ဝါ - မမှီကြကုန်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ - ဆွမ်းစား စရပ်၌၊ သကလေဟေ၀-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အမ္ဗေဟိ- သရက်သီးတို့ဖြင့်၊ ဒေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ, ပဏ္ဍဟိ- နှ်သော၊ သမဏကပ္ပေဟိ- ရဟန်းတို့အား အပ်သော အသုံးအနှန်းတို့ဖြင့်၊ဖလံ-အသီးကို၊ ပရိဘုဉ်္ဇိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်း၄ါ၊ အနုဇာနာမိ၊ အဂ်ိပရိစိတံ- မီးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ် , ကပ္ပိအပ်သော အသီးကိုဎင်း၊ သတ္ထပရိစိတံ-ဒါးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်,ကပ္ပိကပ်သော အသီးကိုဎင်း၊ နခပရိစိတံ-လက်သည်းဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ် ကပ္ပိအပ်သော အသီးဎင်း၊ အဗီဇံ—အစေ့မရှိသော အသီးကိုဎင်း၊ ဝါ- နှသော အစေ့ရှိသော အသီးကိုဎင်း၊ ပဏ္ဍမံ - ငါးခုမြောက်သော၊ နိဗ္ဗတ္တဗီဇညော၀- ထုတ်အပ်ပြီးသော အစေ့ရှိသော အသီးကိုသာလျှင်ဎင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ပဏ္ဍဟိ ၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ။ [အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ, ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊ ထို၌ “ပရိဇီတံ” ဟု ပါဠိ်ရှိ၏။]

၂၅၁။ အညတရော, ဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဟိနာ-မြွေသည်၊ ဒဋ္ဌော-ကိုက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ ကာလင်္ကတော — ပြုအပ်သော သေခြင်းရှိသည်၊ (သေသည်၊) ဟောတိ၊ [ကာလင်္ကတောပုဒ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ,

တတိယ ပါရာဇိကဉ္ဇ ပြဲခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခဝေ- တို့၊ သော ဘိက္ခု - သည်၊ စတ္တာရိ—၄ မျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ အဟိရာဇကုလာနိ—ဤမြွေမင်းမျိုးတို့ကို (ဤနဂါမင်းမျိုးတို့ကို)၊ မေတ္တေန-မေတ္တာရှိသော၊ စိတ္တေန—စိတ်ဖြင့်၊ နဟိ နူန ဖရိ- မဖြန့်လေယောင်တကား၊ပေ၊ဝိရူပက္ခံ-ဝိရူပက္ခမည်သော၊ အဟိရာဇကုလံ- မြွေမင်းမျိုးကို၎င်း၊ပေ၊ ကဏှာဂေါတမံ-သော၊ အဟိရာဇကုလံ-ကို၎င်းတည်း၊ ပေ၊ မေတ္တေန-သော၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ("ဖရိတုံ"ဉ္ဇစပ်၊) အတ္တာဂုတ္တိယာ-မိမိ၏ လုံခြုံခြင်းငှါငှင်း၊ အတ္တာရက္ခာယ - မိမိကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါငှင်း၊ အတ္တာပရိတ္တံ-မိမိကို ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်တတ်သော အကာအရံကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဝေဠု-ဤသို့လျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ - ပြုရာ၏၊ (ကိ°)၊ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ပေ၊နမော သတ္တန်နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနန္တိ-ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ပေ၊နမော သတ္တန်နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဟူ၍၊(ကာတဗ္ဗံ)။

ခန္ဓသုတ် နိဿယ

ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ, မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ၊
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ, မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိစ။

ဝိရူပက္ခေဟိ-ဝိရူပက္ခ,မည်ရကျော်ဟိုး, နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊(သဟ-တကွ၊) မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ-မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း,ကောင်းသော မေတ္တာသည်၊(ဟောတု-ဖြစ်ပါစေသတည်း၊) ဧရာပထေဟိ-ဧရာပထ, မည်ရကျော်ဟိုး, နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ)၊ မေ-၏၊ မေတ္တံ-သည်၊ (ဟောတု)၊ ဆဗျာပုတ္တေဟိ-ဆဗျာပုတ္တ မည်ရကျော်ဟိုး, နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊(သဟ)၊ မေ မေတ္တံ (ဟောတု)၊ ကဏှာဂေါတမကေဟိစ-ကဏှာဂေါတမက, မည်ရကျော်ဟိုး, နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ)၊ မေ မေတ္တံ(ဟောတု)။[ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံတိ ဝိရူပက္ခဇာတိကေဟိ နာဂေဟိ သဟ မယှံ မိတ္တဘာဝေါ ဟောတု၊ မေတ္တာ ဟောတူတိ အတ္ထော။]

အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ, မေတ္တံ ဒ္ဝိပါဒကေဟိ မေ၊
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ, မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

အပါဒကေဟိ - အခြေမရှိသည့်, မျိုးဇာတိများစွာ, သတ္တဝါ အနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ)၊ မေ မေတ္တံ(ဟောတု)၊ ဒ္ဝိပါဒကေဟိ- အခြေ ၂ ချောင်းရှိသည့်, မျိုးဇာတိ များစွာ, သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊(သဟ)၊ မေ မေတ္တံ(ဟောတု)၊ စတုပ္ပဒေဟိ-အခြေ ၄ ချောင်းရှိသည့်, မျိုးဇာတိများစွာ, သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊(သဟ)၊ မေ မေတ္တံ(ဟောတု)၊ ဗဟုပ္ပဒေဟိ - အခြေများစွာရှိသည့်, မျိုးဇာတိများစွာ, သတ္တဝါ အနန္တတို့နှင့်၊(သဟ)၊ မေ မေတ္တံ(ဟောတု)။ [အပါဒကေဟိတိ အဟိကုလေဟိ သဟ သဗ္ဗသတ္တေသု ဩဒိသော မေတ္တာဖရဏဒဿနံ၊-ဝိမတိ။]

မာ မံ အပါဒကော ဟိ သိ, မာ မံ ဟိ သိ ဒ္ဝိပါဒကော၊
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိ သိ, မာ မံ ဟိ သိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

အပါဒကော- အခြေမရှိသောသတ္တဝါသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ မာ ဟိ သိ-မညှဉ်းဆဲပါစေလင့်၊ ဒ္ဝိပါဒကော- အခြေ ၂ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ မာဟိ သိ၊ စတုပ္ပဒေါ - အခြေ ၄ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ မာဟိ သိ၊ ဗဟုပ္ပဒေါ- အခြေများစွာရှိသောသတ္တဝါသည်၊ မံ မာဟိ သိ။ [မာ မံ အပါဒကော ဟိ သိတိ တာယ မေတ္တာယ အတ္တရက္ခာဝိဓာန ဒဿနံ၊-ဝိမတိ။]

သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ, သဗ္ဗေ ဘူတာစ ပုဂ္ဂလာ၊
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု, မာ ကဉ္စိ ပါပမာဂမာ။

သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-အာရုံငါးရပ်, ငြိကပ်တတ်သောသတ္တဝါတို့သည်ဌင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ပါဏာ-ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်ဌင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဘူတာ-ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့သည်ဌင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာ-ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှတို့သည်ဌင်း၊ ဘဒြာနိ-ကောင်းကျိုးချမ်းသာမင်္ဂလာတို့ကို၊ ပဿန္တု-တွေ့ကြ မြင်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ ကဉ္စိ-တစုံတယောံသော သတ္တဝါသို့၊ ပါပံ-ယုတ်မာညစ်ဆိုး, မကောင်းကျိုးသည်၊ မာ အာဂမာ-မရောံပါစေလင့်။[သဗ္ဗေသတ္တာတိ အာဒိ အတ္ထာနံ ဥပမံ ကတွာ သဗ္ဗသတ္တေသု အနောဓိသော မေတ္တာဖရဏဒဿနံ၊ တတ္ထ မာ ကဉ္စိ ပါပမာဂမာတိ ကဉ္စိ သတ္တံ လာမကံ ဒုက္ခံ ဟောတု, ဒုက္ခဉ္စ မာ အာဂစ္ဆတု၊- ဝိမတိ။]

အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ, အပ္ပမာဏော ဓမ္မော၊
အပ္ပမာဏော သံဃော, ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ။

ဗုဒ္ဓေါ - ကြင်းမဲ့ဥသုံ, အလုံးစုံကို, အကုန်သိမြင်, ဘုရားရှင်သည်၊ အပ္ပမာဏော - ဤရွေ.ဤမျှ, ဂဏန်းချ၍, မရနိုင်အောင်, မြားမြောင်သောဂုဏ်တော်ရှိပါပေ၏၊ ဓမ္မော - မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်, ဓမ္မကွန်ဟု, ဆယ်တန်သော တရားတော်မြတ်သည်၊ အပ္ပမာဏော - ပေ၏၊ သံဃော - အရိယာရှစ်ဖေါ, သံဃာတော်သည်၊ အပ္ပမာဏော-ပေ၏၊ သရီသပါနိ-ကိုယ်ဖြင့်တွေးရှု,သွားတတ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်၊ ပမာဏဝန္တာနိ - နှိုင်းယှဉ်ဘွယ်ရာ, များစွာထိုထို, အကုသိုလ်ရှိကြကုန်၏။

× × × × × × ×

ဂါထာအဖွင့် ။ ။ ဧဝံ မေတ္တာယ အတ္တဂုတ္တိံ ဒသေဿတွာ ဣဒါနိ ရတနတ္တယဒဿနဿသရဏေန ဒသေတုံ " အပ္ပမာဏော "တိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပမာဏကရဓမ္မာ အကုသလာ၊ တဗ္ဗိပါကာစ ပမာဏာ၊ တပ္ပဋိပက္ခာ သဒ္ဓီလာဒယော ဂုဏာ၊ တဗ္ဗိပါကာစ လောကိယလောကုတ္တရဖလာနိ အပ္ပမာဏာနိ၊ တေ အဿ အတ္ထီတိ အပ္ပမာဏော၊ ပမာဏဝန္တာနိတိ ယထာဝုတ္တပမာဏကရဓမ္မယုတ္တာနိ၊-ဝိမတိ။

အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ ဥက္ကာနဒါဘိ သရဗူ မုသိကာ၊
ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိ၊
သေဟိ နမော ဘဂဝတော, နမော သတ္တန္နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

အဟိဝိစ္ဆိကာ-မြွေ ကင်းတိုသည်ဌင်း၊ သတပဒီ- ကင်းခြေများတိုသည်ဌင်း၊ ဥက္ကာနဒါဘိ-ပင့်ကူတိုသည်ဌင်း၊ သရဗူ-တက်ကူတိုသည်ဌင်း၊ ဝါ-အိမ်မြွှောင်တို့သည်ဌင်း၊ မုသိကာ-ကြွက်တိုသည်ဌင်း၊ပမာဏဝန္တာ-နှိုင်းယှဉ်ဘွယ်ရာ များစွာထိုထို, အကုသိုလ်ရှိကြကုန်၏၊ မေ -ငါသည်၊ ရက္ခာ- အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ မေ- သည်၊ ပရိတ္တံ-ဝန်းကျင်လှည့်ပတ်, စောင့်ရှောက်တတ်သော အကာအရံကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ ဘူတာနိ - ဆိုခဲ့သမျှ, သတ္တာ အနန္တတို့သည်၊ ပဋိက္ကမန္တု-ဝေးစွာရှောင်လွှဲ,ဖဲကြကုန်လော၊ သေဟိ-မေတ္တာဖြင့်သာ နေသွဲ့ရှိသော ထိုငါသည်၊ ဘဂဝတော-ငါတို့ထိပ်ထား, ဂေါတမမြတ်ဘုရားအား၊ နမော - ရိသေမြတ်နိုး, လက်အုပ်မိုးချီ ရှိခိုးမှုကို၊ (ကရောမိ - ပြုပါ၏၊) သတ္တန္နံ-ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ- ဂိုဟသိစသား, ရှင်တော်ဘုရားတို့အား၊ နမော-ကို၊ (ကရောမိ-၏။)

× × × × × × ×

ဂါထာဖွင့်။ ။အဟိဝိစ္ဆိကာတိ သရီသပါနညော ပဘေဒဒဿနံ၊ ဥက္ကာနဒါဘိတိ လောမသနာဘိကော မက္ကဋကော၊ သရဗူတိ ဃရဂေါဠိကာ၊ ပဋိက္ကမန္တူတိ အပဂစ္ဆန္တု၊ မာ ဝိဟေသယိ"သူတိ အတ္ထော၊ သေဟိ နမောတိ ဇ္ဈေ ကရောမိတိ ပါဌသေသော၊ ယသ္မာ မယာ မေတ္တာဒီဟိ တုမှာကဉ္စိ မယ္ဟ ရက္ခာ ကတာ၊ ယသ္မာစ သေဟိ ဘဂဝတော နမော ကရောမိ, ဝိပဿိ အာဒီနံ သတ္တန္နံပိ နမော ကရောမိ၊ တသ္မာ ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိတိ ဍယောဇနာ၊– ဝိမတိ။

ခန္ဓသုတ် ပြီး၏။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ အညတရော ဘိက္ခု, အနဘိရတိယာ - မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ ပီဠိတော - နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အတ္တနော-၏၊ အင်္ဂစာတံ-အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဆိန္နိ- ဖြတ်ပြီ၊ပေ၊သော မောဃပုရိသော- သည်၊ အညမို-(အင်္ဂါဇာတ်မှ)တပါးသောကာမရာဂကို၊ ဆေတုမ္ဘမို-(အသုဘမနသိကာရ်စသည်ဖြင့်) ဖြတ်ထိုက်ပါလျက်၊ အညံ-(ကာမရာဂမှ တပါးသော)အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဆိန္နိ - ဖြတ်ဘိ၏၊ [အညမို့တိ ကာမရာဂေ အသုဘမနသိကာရဒိနာ ဆေတမ္ဘေတိ အတ္ထော၊- ဝိမတိ။] ပေ။

၂၅၂။ ရာဇဂဟာသ- ရာဇဂြိုဟ်၌ မွေးဖွားသော၊ ဝါ - ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိသ - သေဋ္ဌီး၏၊ မဟာဿ သ - များသော အဖိုးရှိသော (အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော)၊ စန္ဒနသ - စန္ဒကူး၏၊ စန္ဒနဂဏ္ဌိ - စန္ဒကူးကုံးသည်၊

ဥပ္ပန္နာ- ဖြစ်သည်၊ (ရသည်)၊ ဟောတိ၊ အထ - စန္ဒကူးတုံးကိုရရာ , ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ဧတံ - ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ•)၊ အဟံ - သည်၊ ဣမာယ စက္ခုန ဂဏ္ဌိယာ-ဖြင့်၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ယံနူန လေခါပေယျံ-အကယ်၍ပွတ်ခံစေရပါမူ ကား ကောင်းလေစ၊ မေ-၏၊ လေခဉ္စ-ပွတ်စာသည်လည်း၊ ပရိဘောဂံ-အသုံး အဆောင်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ပတ္တဉ္စ-ကိုလည်း၊ ဒါနံ-အလှူကို၊ ဒဿာမိ-လှူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ပေ၊သိက္ခာယ-ဆိုင်းဖြင့်၊ ဥဒ္ဒိတ္ဝာ-အထက်၌တည်စေ၍ (အထက်၌ဆဲ၍)၊ ဝေဠဂ္ဂေ — ဝါးလုံးအဖျားဦး၊ အာလဂ္ဂေတ္ဝာ — ချိတ်၍၊ ဝေဠုပရမ္မရာယ - ဝါးအဆက်ဆက်အားဖြင့်၊ ဗန္ဓိတ္ဝာ - ဖွဲချည်၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ (ကိ•)၊ ယော သမဏော ဝါ-အကြင် သမဏအမည်ရသူသည် သော်၎င်း၊ ယော ဗြာဟ္မဏော ဝါ-အကြင် ဗြာဟ္မဏအမည်ရသူသည်သော်၎င်း၊ အရဟာစေဝ-ရဟန္တာလည်း ဟုတ်၏၊ ဣဒ္ဓိမာစ- တန်ခိုးလည်းရှိ၏၊ တဿ-ထို သမဏအမည်ရသူအား၊ ဝါ- ထို ဗြာဟ္မဏအမည်ရသူအား၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒိန္နံ ယေဝ- လူအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဩဟရတု- (တန်ခိုးဖြင့်) အောက်သို့ ဆောင်ယူ တော်မူပါ၊ ဣတိ- သို့၊ (အာဟ)။

အထ-ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရာထိုအခါ၌၊ ပုရဏော-ပုရဏမည်သော၊ ကဿပေါ - ကဿပသည်၊ ယေန၊ပေ၊ဒေဟိ မေ ပတ္တံ၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ပေ၊ မက္ခလိ- မက္ခလိမည်သော၊ ဝေါဿာလော - ဝေါဿာလသည်၊ပေ၊ကေသကမ္ဗ လော-လူဆံပင်ဖြင့် ယက်အပ်သောကမ္ဗလာကိုဆောင်သော၊ အဇိတော-သည်၊ ၊ပေ၊ကစ္စာယနော - ကစ္စာယနအန္တယ် ဖြစ်သော၊ ပကုဓော - ပကုဓသည်၊ပေ၊ မေလဋ္ဌပုတ္တော - မေလဋ္ဌ၏သားဖြစ်သော၊ သဉ္စယော - သဉ္စယသည်၊ပေ၊နာဋ ပုတ္တော-နာဋ၏သားဖြစ်သော၊ နိဂဏ္ဌော-နိဂဏ္ဌသည်၊ပေ၊အဝေါစ။ [ပုရဏ ကဿပစသည် အမည်ရပုံကို သာမညဖလသုတ် အဋ္ဌကထာမှယူ၍ ဋီကာ၌ ပြထားသေး၏။]

တေန သမယေန - ၌၊ အာယသ္မာစ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော - အရှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်သည်ဌင်း၊ အာယသ္မာစ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇော - သည်ဌင်း၊ပေ၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌ၊ ပဝိသိ•သု- ဝင်ကြကုန်ပြီ၊ [ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇ မည်ပုံကို ဥဒါနဋ္ဌကထာမှယူ၍ ဋီကာ၌ ပြထား၏။] အထ — ၌၊ အာယသ္မာ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇော - သည်၊ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ - ကို၊ ဧတံ အဝေါစ၊(ကိ•)၊ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော အရဟာစေဝ၊ပေ၊ဧသော-ဤသပိတ်သည်၊ တုယ်- အရှင်ဘုရား၏၊ ပတ္တော-ပါတည်း၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ [တုယ္ဟေ သော ပတ္တောတိ“ယော အရဟာစေဝ ဣဒ္ဓိမာစ၊ တဿ ဒိန္နမေဝါ”တိ သေဋ္ဌိနာ ဝုတ္တံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊— ဝိမတိ၊.... အရှင် မောဂ္ဂလ္လာန်ကလည်း အရှင် ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇကို ပြန်၍ တိုက်တွန်း ပြောဆိုသည်။]

အာယသ္မာ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇော - သည်၊ ဝေဟာသံ- ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ — ရွေးရှု တက်သွားခြင်း၊ တံ ပတ္တံ - ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ - ၍၊ တိက္ခတ္တုံ- သုံးကြိမ်၊ ရာဇဂဟံ-ကို၊ အနုပရိယာယံ-အစဉ် လှည့်လည်ပြု၊ပေ၊သေဋ္ဌ-သည်၊ သ ပုတ္တဒါရော- သား သို်း ဇနီးနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ သကေ- မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ နိဝေသနေ - အိမ်၌၊ ပဉ္စလိကော - ချီအပ်သောလက်အုပ် ရှိသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ နမဿမာနော - ရှိခိုးလျက်၊ (နမော နမောဟု ဆိုလျက်)၊ ဋ္ဌိတော- တည်နေသည်၊ ဟောတိ—၏၊ (ကိ ံ-အဘယ်သို့လျှောက်၍ တည်နေသနည်း၊) ဘန္တေ-ရား၊ အယျော ပိဏ္ဍော်လဘာရဒ္ဝါဇော-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဣဓေဝ နိဝေသနေ-ဤအိမ်၌သာ၊ ပတိဋ္ဌာတု- တည်တော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍ တည်နေ၏၊ အထ-လျှောက်ရာထိုအခါ၌၊ပေ၊ပတိဋ္ဌာသိ-ပြီ၊ အထ- တည်ပြီးရာထိုအခါ၌၊ ရာဇဂဟော သေဋ္ဌိ၊ပေ၊ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ,မဟဿသ-သော၊ ခါဒနိယသ- ခဲဘွယ်ဖြင့်၊ ပူရေတ္ဝာ- ပြည့်စေ၍၊ အာယသ္မတော ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇသ-အား၊ အဒါသိ-လှူပြီ၊ပေ၊အာရာမံ-သို့၊ အဂမာသိ-ကြွပြီ။

မနုဿာ အသ်ောသုံ-ကြားသိရကုန်ပြီ၊ (ကိ ံ)၊ အယျေန ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇေန- သည်၊ပေ၊ပတ္တော - ကို၊ သြဟာရိတော ကိရ- ဟန်ခိုးဖြင့် အောက်သို့ ဆောင်ယူအပ်ပြီတဲ့၊ဣတိ-ဤသို့ကြားကြကုန်ပြီ၊ တေစ မနုဿာ-တို့သည်လည်း၊ ဥစ္စာသဒ္ဓါ- (အထက်သို့) မြင့်တက်သောအသံ ရှိကုန်သည်၊ မဟာသဒ္ဒါ— (ဘေးသို့) ကျယ်ပြန့်သောအသံရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ အာယသ္မန္တံ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇံ-သို့၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်ကပ နောံက)၊ အနုဗန္ဓိံသု-အစဉ်လိုက်ကြကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ၊ပေ၊အသ်ောသိ၊ပေ၊အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ မေးတော်မူပြီ၊ (ကိ ံ)၊ အာနန္ဒ, သော ဥစ္စာသဒ္ဒေါ - သည်၊ (သော) မဟာသဒ္ဒေါ - သည်၊ ကိ ံန - အဘယ်နည်း၊ (ဘာသံနည်း - ဟူလို၊) [အရှင်အာနန္ဒာက ဖြစ်ပုံအားလုံးကိုလျှောံသည်။] ဘန္တေ ဘဂဝါ-အရှင်မြတ်ဘုရား၊ သော ဥစ္စာသဒ္ဒေါ-သည်၊ (သော) မဟာသဒ္ဒေါ-သည်၊ ဧသော-(ဤလူတို့၏) အသံပါတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ပေ။

ဘာရဒ္ဝါဇ - ဇ၊ [ဘုရားရှင်က အန္တယ်ကို ခေါ်တော်မူသည်။] တွံ - သည်၊ ဆဝဿ-ယုတ်ညံ့သော၊(အသုံးမကျသော)၊ ဒါရုပတ္တဿ-သစ်သားသပိတ်၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဂိဟီနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့အား၊ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မံ - မြတ်သောစျာယီ အရိယာလူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဣဒ္ဓိ ပါဋိဟာရိယံ - တန်ခိုးပြာဋိဟာဇကို၊ ဒဿဿသိနာမ - ပြရတုံဘိသနည်း၊ မာတုဂါမော — မိန်းမသားသည်၊ ဆဝဿ - သော၊ မာသကရူပဿ - ငပိုက်ဆံ၏၊ ကာရဏာ-ကြောင့်၊ ကောဋိနံ- အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဒဿေတိ သေယျထာပိ- ပြသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ပေ၊ဒဿေတံ- ပြအပ်ပြီ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဧတံ ဒါရုပတ္တံ - ကို၊ ဘိန္ဒထ-

ခွဲကြကုန်လော၊ ဘိန္နိတ္တာ- ၍၊ သကလိကံ သကလိကံ - အစိတ်ရှိသည် အစိတ်ရှိသည်ကို၊ ကတ္တာ, ဘိကွ္ခူနံ-တို့အား၊ အဇ္ဈုနုပဒိသနံ- မျက်စဉ်းအလို့ငှါ ကြိတ်အပ်သော အမှုန့်ကို၊ ဒေထ၊ပေ၊ [ဤဝတ္ထု၏အကျယ်ကို ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ ဒုတိယအုပ်, ဗုဒ္ဓဝဂ်, ဒေဝါရောဟကဝတ္ထုဌ် ကြည့်ပါ။]

သဒိတ်နှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်များ

ဥစ္စာဝစေ - အမြတ်အယုတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော၊) ပတ္တေ - တို့ကို၊ သောဝဏ္ဏမယံ - ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော သဒိတ်ကိုငင်း၊ (ရွှေအတိုပြီးသောသဒိတ်ကိုငင်း၊)ရူပိယမယံ-ငွေဖြင့်ပြုအပ်သောသဒိတ်ကိုငင်း၊ (ငွေအတိုပြီးသော သဒိတ်ကိုငင်း၊) မဏိ-ပဒမြား၊ ဝေဠုရိယ- ကြောင်မျက်ရွဲ၊ ဖလိက-ဖလ်စင်၊ ကံသ-ကြေးဖြူ,ကြေးဝါ၊ ကာစ-စဉ့်(ချက်ကျောက်)၊ တိပု-သလွဲဖြူ(ခဲဖြူ)၊ သီသ-သလွဲမည်း (ခဲပုတ်)၊ တမ္ဗလောဟ မယံ — ကြေးနီဖြင့် ပြုအပ်သော သဒိတ်ကိုငင်း၊ ဓာရေန္တိ ၊ပေ၊ ဒွေ - နှစ်လုံးကုန်သော၊ (ဇာတ်အားဖြင့် ၂ မျိုးကုန်သော၊) ပတ္တေ- သဒိတ်တို့ကို၊ အယောပတ္တံ- သံဖြင့် ပြုအပ်သော သဒိတ်ကိုငင်း၊ မတ္တိကာပတ္တံ - မြေညက်ဖြင့်ပြုအပ်သော သဒိတ်ကိုငင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၅၃။ ပတ္တမူလံ — သဒိတ် အရင်းကို၊ ဃံသိယတိ — ပွတ်တိုက်အပ်၏၊ (ပွန်း၏၊) ၊ပေ၊ ပတ္တမဏ္ဍလံ- သဒိတ်ခြေဝန်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ [ဥစ္စာဝစ ပတ္တ မဏ္ဍလဝတ္ထု လွယ်ပြီ။] ဗဟလာနိ - ထူကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပတ္တမဏ္ဍလာနိ - သဒိတ်ခြေဝန်းတို့ကို၊ နအန္ဆုပိယန္တိ-မထိအပ်ကုန်၊ လိခိတုံ—ခြစ်ပစ်ခြင်းငှါ၊ (ပွတ်ခံခြင်းငှါ) အနုဇာနာမိ၊ ဝလိ-အတွန့်ရှိကုန်သည်၊ (“စလိ- လှုပ်ခြင်းရှိကုန်သည် ” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊) ဟောန္တိ၊ မကရဒန္တကံ - မကရ်းသွားကို၊ ဆိန္နိတုံ အနုဇာနာမိ။ [နအန္ဆုပိယန္တိတိ နဖုသိတာနိ ဟောန္တီ၊— ဝိမတိ၊.... ဤ၌ “ဖုသိတာနိ—ထိအပ်ကုန်သည်”ကိုထောက်၍ အန္ဆုပိယန္တိ၌ “ကံဟောယပစ္စည်း”ဟု သိပါ။]

စိတြာနိ-ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ရူပကာကိဏ္ဏာနိ - မိန်းမရုပ် စသည်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သော၊ ဘိတ္တိကမ္မကတာနိ-သဒိတ်ခြေ၏ နံရံ၌ ပြုအပ်သော အပြေအပြစ်ရှိကုန်သော၊ ပတ္တမဏ္ဍလာနိ - တို့ကို၊ ကရောန္တိ၊ တာနိ - ထို သဒိတ်ခြေတို့ကို၊ ရထိကာယပိ - ရထားသွားလောက် , ထုတ်ချင်းပေါက်သော လမ်းမ၌လည်း၊ဒဿနာ-မြင်စေကုန်လျက်၊ဝါ-ပြကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဍန္တိ-လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ပေ၊ပကတိမဏ္ဍလံ—ပကတိ သဒိတ်ခြေဝန်းကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ဤင့်ပြတော်မူအပ်ခဲ့သော မကရဒန္တကသဒိတ်ခြေဝန်းကိုပင် “ပကတိမဏ္ဍလ” ဟုမိန့်တော်မူသည်။]

၂၅၄။ သောဒကံ-ရေနှင့် တကွဖြစ်သော၊(ရေမစင်သော)၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပဋိသာမေန္တိ- သိမ်မှီး(သိမ်းဆည်း)ကြကုန်၏၊ ပတ္တော-သည်၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ပေ၊ဩတာပေတွာ-နေ၌ပူစေ၍၊(နေလှန်း၍)၊ပေ၊ ပဋိသာမေတုံ အနုဇာနာမိ၊ သောဒကံ,ပတ္တံ-ကို၊ ဩတာပေန္တိ-နေလှန်းကြကုန်၏၊ပတ္တော-သည်၊ဒုဂ္ဂန္ဓော-မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊ဝါဒကံ-ရေမရှိသည်ကို၊ (ရေစင်အောင်)၊ ကတွာ၊ပေ၊အနုဇာနာမိ၊ ဥက္ကော-နေပူ၌၌၊ပတ္တံ, နိဒဟန္တိ-ကြာမြင့်စွာထားကြကုန်၏၊ ပတ္တသဲ-၏၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းသည်၊ဒုဿတိ၊ပေ၊မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်မျှ(တခဏမျှ)၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ။

သမ္မဟုလာ-များစွာကုန်သော၊ ပတ္တာ-တို့သည်၊ အဇ္ဈောကာသေ- လွင်တီးခေါင်၌၊ အနာဓာရာ-တည်ရာအခြေ မရှိကုန်သည်၊(သပိတ်ခြေ မရှိကုန်သည်)၊ (ဟုတ္ဝာ) နိက္ခိပ္ပာ - ချထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဝါတမဏ္ဍလိကာယ-လေပွေသည်၊ အာဝဇ္ဇေတွာ - လည်စေ၍ (ဝှေ့၍)၊ ပတ္တာ - တို့ကို၊ ဘိတ္ထိ့သု-ခွဲအပ်ကုန်ပြီ၊ ပတ္တာဓာရကံ - သပိတ်ခြေကို၊ အနုဇာနာမိ၊ မိမုန္တေ - အတွင်းအကျည် အစွန်၌(နံရံ၏ တည်ရာ အောက်ခံခုံ၌)၊ နိက္ခိပန္တိ-ထားကြကုန်၏၊ ပရိပတိတွာ-လိမ့်ကျ၍၊ ပတ္တော-သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ၏၊ ပေ၊ ပရိဘဏ္ဍန္တေ—အပြင်ဘက် အကျည်အစွန်၌၊ ပတ္တံ နိက္ခိပန္တိ။

ဆမာယ-မြေ၌၊ ပတ္တံ-ကို၊နိကုဇ္ဇန္တိ-မှောက်ထားကြကုန်၏၊ဩဒ္ဓေ-သပိတ်နခမ်းကို၊ ဃံသိယတိ-ပွတ်တိုက်အပ်၏၊ (ပွန်း၏) ၊ပေ၊ တိဏာသန္ထာရကံ - မြက်အခင်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ တိဏာသန္ထာရကော - ကို၊ ဥပစိကာဟိ — ခြ တို့သည်၊ ခဇ္ဇတိ-ခဲစားအပ်၏၊ပေ၊စောဠကံ-အဝတ်ကြမ်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊(ထိုစောဠကကို ခြတို့ ခဲစားအပ်သောကြောင့်၊) ပတ္တမာဠကံ - သပိတ်စင်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပတ္တမာဠကော-သည်၊ ပရိပတိတွာ-ပြိုကျ၍၊(ဝါ-ပြိုကျခြင်းကြောင့်၊)ပတ္တော ဘိဇ္ဇတိ၊ပေ၊ပတ္တကုဏ္ဍောလိကံ-သပိတ်ထားစရာ အဝကျယ်သော အိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ ပတ္တဋ္ဌပိကံ-သပိတ်အိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ အံသဗဒ္ဓကော-ပခုံးဥ ဖွဲချည်ကြောင်းကြိုးသည်၊ (ပခုံးလွယ်သည်)၊ နဟောတိ၊ အံသဗဒ္ဓကံ- ကို၎င်း၊ ဗန္ဓနသုတ္တံ-သပိတ်အိတ်နှင့် ပခုံးလွယ်ကို ဖွဲကြောင်း ချည်ကို၎င်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဘိတ္တိခိလေပိ- နံရံဋ္ဌတ်၌၎င်း၊ (နံရံ၌ စိုက်ထားအပ်သော သံဃတ်စသည်၌၎င်း၊) နာဂဒန္တကေပိ — ဆင်စွယ်၌၎င်း၊ ပတ္တံ - ကို၊ လဂ္ဂေန္တိ- ငြိကပ်စေကြ(ချိတ်ကြ) ကုန်၏၊ပေ၊ သတိသမ္မောသာ - သတိပျောက်ကင်း, မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ နိသီဒန္တာ—ထိုင်ကုန်လသော်၊ ဩတ္ထရိတွာ-လွှမ်းဖို၍၊ ဘိဇ္ဇန္တိ-ကွဲစေကြကုန်၏၊ ပိဋ္ဌေ-အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ)၌ ၊ပေ၊ အင်္ကေ- တင်ပလ္လင် ရင်ခွင်၌ ၊ပေ၊ ဆတ္တေ- ထီး၌၊ ပတ္တံ နိက္ခိပန္တိ၊ ဝါတမဏ္ဍလိကာယ- လေပွေသည်၊ ဆတ္တံ-ကို၊ ဥက္ခိပိယတိ-အထက်၌ မြှောက်လွှင့်အပ်၏ ၊ပေ။

၂၅၅။ ပတ္တဟတ္ထာ-လက်၌ သပိတ်ရှိကုန်သည်၊(ဟုတ္တာ) ကဝါဠံ-တံခါးရွက်ကို၊ ပဏာမေန္တိ-တဖက်သို့ ညွတ်စေကြကုန်၏၊(တွန်းကြ-ဖွင့်ကြကုန်၏၊) ကဝါဌော-တံခါးရွက်၏၊ အာဝဋ်တွာ - လည်၍ လာခြင်းကြောင့်၊ ပတ္တော—သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ၏၊ပေ၊ [ကတ္တားကွဲသောကြောင့် ဤသို့ အနက်ပေးရသည်၊ ကဝါဌေန-သည်၊ အာဝဋ်တွာ-လည်၍၊ ပတ္တော-ကို၊ ဘိဇ္ဇတိ-ခွဲအပ်၏၊ ဤသို့သော်လည်း ရှိပါစေ၊ တံခါးရွက်ကိုသာမက မင်းတုတ်ကိုလည်း မချကောင်း, မဖွင့်ကောင်း၊ ဘောက်ချိတ်ကိုလည်း မချိတ်ကောင်း။] တုမ္ဟကဋ္ဌာဟေ - ဗူးအိုး(ဗူးခွက်)၌၊ ပိဏ္ဍာယ—ရထိုက်သော ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရန္တိ၊(တနည်း၊)တုမ္ဟကဋ္ဌာဟေ-ဖြင့်၊ စရန္တီ၊ [“ဟတ္ထေသု ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ”ပုဒ်အဖွင့်, မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာကို ကြည့်ပါ။] ဃဋိကဋ္ဌာဟေ- အိုးခွက်၌၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တီ၊ပေ။

အညတရော ဘိက္ခု, သမ္ဗဟုလာကုလိကော-အလုံးစုံသော ပံသုကူပစွဲညှိုးကို ဆောင်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ဆဝသီသသ - လူ့ဥစ္စာခေါင်းခွံ၏၊ ပတ္တံ-ဓာရေတိ၊ အညတရာ ဇာတိ, ပသိတ္ထာ-မြင်၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဘီတာ-ကြောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝိဿရံ-ဖေါက်ပြန်သော အသံကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊(ကိ•)၊ မေ-ငါ၏၊ အဘုံ-ကြီးပွားမဲ့လေစွ၊ အယံ-ဤသူသည်၊ ပိသာစောဝတ-မြေဘုတ်ဘီလူးပါတကား၊ ဝါ - တဆေပါတကား၊ ဇာတိ အကာသိ၊ ပိသာစိလ္လိကာသေယျထာပိ-မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဇာတိ(ဥဇ္ဈာယန္တိ)။[ပိသာစနောင် လိကပစ္စည်း၊ ဇာအာဂုံ။]

စလကာနိဝိ-စုတ်ဖတ်တို့ကိုဂုဏ်း၊ (အသားကို စုတ်ယူ၍ ကျန်ရစ်သော အရိုးကြီးတို့ကိုဂုဏ်း၊)အဋ္ဌိကာနိဝိ-အရိုးငယ်တို့ကိုဂုဏ်း၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကံပိ-လက်ဆေးရေကိုဂုဏ်း၊ပတ္တေါန-ဖြင့်၊ နိဟရန္တိ-ထုတ်ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဇာမေ သမဏာ-တို့သည်၊ ယသ္မိ• ယေဝ— အကြင် ခွက်၌ပင်၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ သောဝ- ထိုခွက်သည်ပင်၊ နေသံ—ထိုရဟန်းတို့၏၊ ပဋိဂ္ဂဟော-လက်ဆေးခံ(ထွေးခံ)တည်း၊ ဇာတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ)။

× × × × × × ×

ဆဝသီသသ ပတ္တံ။ ။ဤ၌ ဆဝသီသသည် ပကတိ(ပင်ကိုယ်)တည်း၊ ထိုဆဝသီသကို ပတ္တ အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲသောကြောင့် ပတ္တကား ဝိကာရတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ပကတိဝိကာရသမ္ဗန္ဓေ စေတံ သာမိဝစနံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ပကတိနှင့် ဝိကာရ ဆက်စပ်သော သမ္ဗန်ဖြစ်၍“ဆဝသီသသ”ဟု သာမိဝိဘတ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်—ဟူလို၊ တနည်း-“သိလာပုတ္တကဿ သရီရံ”စသည်တို့၌ကဲ့သို့ အဓောဒန္တောဒနပစာစကား တည်းဟု ဋီကာတနည်းပြသည်။

ပိသာစော ဝတာယံ။ ။“ပိသာစော ဝတာယံ”နေရာဝယ်“ပိသာစောဝတမံ”ဟု ဝိမတိ၌ မူကွဲပြ၏၊“ပိသာစော ဝတာယံ”ဟုပင် အနက်ပေးရမည်ဟု ဆို၏၊ ပိသိတံ—ကြိတ်ချေအပ်သော အသားကို + အသတိ ဘက္ခတိ — စားတတ်၏၊ ဇာတိ ပိသာစော၊ ရုပ်ပြီးပုံကို ကစွဲည်းဘာသာဋီကာ, တန္ဒိတ်, ဓေတသုဝဒ္ဓိသုတ်၌ ရှုပါ၊

သင်္ကန်းနှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်များ

၂၅၆။ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဂိပ္ပါဉ္ဇေတွာ-ခွဲ၍(ဆုတ်၍)၊ စီဝရံ-ကို၊ သိဗ္ဗန္တိ-ချုပ်ကြကုန်၏၊ [ဒိဝါဒိ သိဝုဓောတ်။] စီဝရံ-သည်၊ ဝိလောမိကံ-တစနှင့်တစ မညီသည်၊ (အနား မညီသည်)၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ သတ္ထကံ-ဒါးငယ်ကိုငင်း၊ နဖတကံ-ဒါးငယ်ကို ရစ်ပတ်ကြောင်း အဝတ်ပိုင်းကိုငင်း၊ အနုဇာနာမိ။

သံဃသ-၏၊ ဒလ္ဟသတ္ထကံ— အရိုးရှိသော ဒါးငယ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ဥစ္စာဝစသတ္ထက ဒလ္ဟဝတ္ထုဠ္ဍ် " အဋ္ဌိမယံ-အရိုးဖြင့် ပြုအပ်သော ဒါးရိုးကိုငင်း၊ ဒန္တ-ဆင်စွယ်၊ ပိသာဇ-ဥုးချို၊ နင်္ဒ-ကျ။၊ ဝေဠု-ဝါး၊ ကဋ္ဌ-သစ်သား၊ ဇတု-ချိုဝ်၊ ဖလ,- သစ်သီး၊ လောဟ-ကြေး, သံ၊ သဒ်နာဘိမယံ - ခရသင်းဖြင့် ပြုအပ်သော ဒါးရိုးကိုငင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ကုက္ကုဠ္ဍပတ္တေနပိ - ကြက်တောင်ဖြင့်ငင်း၊ ဝေဠုပေသိကာယပိ - ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်ငင်း၊ စီဝရံ သိဗ္ဗန္တိ၊ စီဝရံ- သည်၊ ဒုဿိဗ္ဗိတံ-မကောင်းသဖြင့် ချုပ်အပ်သည်၊ (ချုပ်ရိုး မလှသည်၊) ဟောတိ၊ပေ၊ သူစိ - အပ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ သူစိယော - တိုသည်၊ ကဏ္ဏကိတာယော - သံချေးတိုဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်ကုန်သည်၊ (သံချေးတက်ကုန်သည်)ဟောန္တိ၊ပေ၊သူစိနာဠိကံ-အပ်ကျည်တောက်(အပ်ဗူး)ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ သူစိနာဠိကာယပိ - ၌လည်း၊ ကဏ္ဏကိတာယော ဟောန္တိ၊ ကိဏ္ဏော်က-တဆေးမှုန့်ဖြင့်၊ ပူရေတုံ- ပြည့်စေခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ သတ္ထုယော-မုံ့ညက်မှုန့်ဖြင့်၊ပေ၊အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ သရိတကံ-ကျောက်မှုန့်ကို၊ပေ၊ မဓုသိတ္ထကေန - ပျားဖယောင်းဖြင့်၊ သာရေတုံ - အပ်ကို သုတ်လိမ်းခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ သရိတကံ — သုတ်လိမ်းအပ်သော ပျားဖယောင်းသည်၊ ဘိဇ္ဇတိ — ကဲ့၏၊(အပ်မှ ကွာသွား၏၊) သရိတကသိပါဋိကံ-ပျားဖယောင်းဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော အဝတ်အိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ပျားဖယောင်းချည်းသုတ်လျှင် မမြဲသောကြောင့် ပျားဖယောင်းဖြင့် သုတ်ထားအပ်သော အဝတ်ပိုင်းဖြင့် ရစ်ပတ်ထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။]

တတ္ထတတ္ထ- ထိုထို အရပ်၌၊ ဓိလံ- ငုတ်ကို၊ နိခနိတ္ဝာ- စိုက်၍၊ သမ္ဗန္ဓိတ္ဝာ- ဖွဲ့၍၊ စီဝရံ သိဗ္ဗန္တိ၊ စီဝရံ, ဝိကဏ္ဏံ - မညီညွတ်သောအနားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [ရှေးနိဿယ၌ "ဝိကဏ္ဏံ-အနားမညီသည်၊ ဝါ- ဒေါင့်မညီသည်"ဟု ပေး၏။] ကထိနံ - ကားပေါင်ကိုငင်း၊ ကထိနရဇ္ဇုံ - ကားပေါင်၌ ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုးကိုငင်း၊ တတ္ထတတ္ထ- ထိုထို ကားပေါင်အရပ်၌၊ ဩဗန္ဓိတ္ဝာ- အောက်၌ ဖွဲ့ချည်၍၊ (သင်္ကန်းက အထက်၌ လွှမ်းထားသောအခါ အောက်ကနေသော ကားပေါင်၌ ဖွဲ့ချည်၍)၊ပေ၊အနုဇာနာမိ။

ဆမာယ-မြေ၌၊ ကထိနံ-ကို၊ ပတ္ထရန္တိ-ဖြန့်ကြကုန်၏၊ ကထိနံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပံသုကိတံ - မြေမှုန့်ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တိဏသန္ထာရကံ - မြက်အခင်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနဿ- ၏၊ အန္တော- အစွန်းသည်၊ ဇီရတိ-ဆွေးမြေ (စုတ်ပြတ်)၏၊ အနုဝါတံ - အလျား အနားပတ်ကိုငင်း၊ ပရိဘဏ္ဍံ-အနံ အနားပတ်ကိုငင်း၊ အာရောပေတုံ-တင်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ။

ကထိနံ-သို့၊ (စိဝရံ-သည်၊)နပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ ဝါ-မရောက်၊ [မမ္ပိဟုဆိုလိုသည်။] ဒဏ္ဍကထိနံ - မူလကားပေါင်၏ အလယ်ကြားဌ ဒုတ်တန်းတခုထည့်အပ်သောကားပေါင်ကိုငင်း၊ ဗိဒလကံ- ၂ထပ်ချုပ်ခြင်းကိုငင်း၊ သလာကံ-ဝါးခြမ်းစိတ်ကိုငင်း၊ ဝိနန္ဓနရဇ္ဇုံ - ရစ်ပတ် ဖွဲချည်ကြောင်းကြိုးကိုငင်း၊ ဝိနန္ဓနသုတ္တံ-ရစ်ပတ် ဖွဲချည်ကြောင်းချည်ကိုငင်း၊ ဝိနန္ဒိတ္ဝာ- ဖွဲ၍၊ စိဝရံ သိဒ္ဓေတုံ အနုဇာနာမိ၊ သုတ္တန္တရိကာယေဝ - ချည်မျှင်တို့၏ အကြားတို့သည်၊ ဝိသမာ- မညီကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကဋိမ္ဟကံ - ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂ ခုတို့၏အကြားဌ အတိုင်းအရှည်တိုင်းကြောင်း ထန်းရွက်စသည်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊[“ကဋိမ္ဟကံ-ထန်းရွက်စသည်ဖြင့် စံနစ်တိုင်းမှကို” ဟု ရှေးနိဿယဌ ပေး၏။]သုတ္တာ-တို့သည်၊ ဝက်ဝာ-ကောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ မောဃသုတ္တကံ - အချည်းနှီးသော ချည်ငယ်ကို၊ (နန္ဓင်းစသည် ဆိုးအပ်သောချည်ဖြင့် အမှတ်အသားပြုမှုကို၊) အနုဇာနာမိ။

အဓောတေဟိ- မဆေးအပ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ- ခြေတို့ဖြင့်၊ ကထိနံ- ကို၊ အက္ကမန္တိ-နင်းကြကုန်၏၊ ကထိနံ, ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ အလ္လေဟိ-စိုကုန်သော၊ ပါဒေဟိ၊ပေါသ ဥပါဟနာ- ဘိနပ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ပေါအက္ကမ

× × × × × × ×

ကထိနဿ အန္တော ဇီရတိ။ ။ဤပါဠိတော်၌ ကားပေါင်ဝယ် ဖွဲချည်အပ်သော သက်နှံးအနား၏ ရိယော် စုတ်ပြတ်ခြင်းကို “ကထိနဿ အန္တော ဇီရတိ” ဟု ဆိုသည်၊ ဌာနဖြစ်သော ကားပေါင်ဖြင့် ဌာနီဖြစ်သော သက်နှံးကိုဆိုသော ဌာနူပစာတည်း၊ [ကထိနဿ အန္တော ဇီရတီတိ ကထိနေ ဗဒ္ဓဿ စိဝရဿ ပရိယန္တော ဇီရတိ၊ ကထိနနိဿိတံ ဟိ စိဝရံ ဇုဓံ နိဿယဝေါဟာရေန ကထိနန္တိ ဝုတ္တံ၊ မဠာ ဃောသန္တိတိ အာဒိသု ဝိယ၊- ဋီကာ။] .... ဤဋီကာ၌ နိဿယဝေါဟာရ ဟူသည် မိရာဌာန၏ အမည် (ဌာနူပစာ) ပင်တည်း။

အနုဝါတ , ပရိဘဏ္ဍ ။ ။ အနုဝါတံ ပရိဘဏ္ဍန္တိ ကထိနေ ဗဒ္ဓါန ရဇ္ဇူဟိ (ကြောင့်) စိဝရဿ သမန္တာ ပရိယန္တဿ အဇိရဏတ္ထံ ယေဟိ ကေဟိစိ စောဋကေဟိ ဒီဃတော အနုဝါတံ , တိရိယတော ပရိဘဏ္ဍဉ္စ သိဒ္ဓိတ္ဝာ ကာတုံ၊ ယတ္ထ ရဇ္ဇူကေ ပဝေသေတ္ဝာ (ယင်းအနားပတ်တို့၌ ကြိုးငယ်တို့ကို သွင်း၍) ဒဏ္ဍေသု ပလိဝေဌေတ္ဝာ စိဝရံ သမကံ အာကဍိတုံ သက္ကာ၊ တာဒိသန္တိ အတ္ထော၊ ကေစိပန (သာရတ္ထဆရာကို ဆိုသည်) ကထိန သခ်ါတေသု ကိလဉ္ဇာဒိသုဝေ အဇိရဏတ္ထာယ အနုဝါတပရိဘဏ္ဍကရဏံ အနုညာတန္တိ ဝဒန္တိ၊- ဝိမတိ။ [ဤစကားအရ “ ယခုဘွဲ့ရသော အလျား-အနံ့ အနားပတ်မဟုတ်”ဟု သိပါ။]

နွဲ့၊ပေ၊စိဝရံ- ကို၊ သိဗ္ဗဉ္ဉာ- ချုပ်ကုန်လသော်၊ အဂ်ိလိယာ- လက်ချောင်းဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-အပ်ကို ခံယူကြကုန်၏၊ အဂ်ိလိယော- တို့သည်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂဟံ - လက်စွပ် (လက်ခ)ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ပဋိဂ္ဂဟန္တိ အဂ်ိလိကဉ္စုကံ၊- ဝိမတိ။]

၂၅၇။ [ဥစ္စာဝစ ပဋိဂ္ဂဟဝတ္ထုလွယ်ပြီ။] သူစိယောဝိ - အပ်တို့သည်ၾကင်း၊ သတ္ထကာဝိ-ဒါးငယ်တို့သည်ၾကင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟာဝိ-တို့သည်ၾကင်း၊ နသန္တိ-ပျော်ကုန်၏၊ပေ၊အာဝေသနဝိတ္ထကံ-(အပ်, ဒါးငယ်, လက်ခုထည့်စရာ) အိပ် (ခွက်ငယ်, ကလာပ်)စသည်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊[အာဝေသနဝိတ္ထကံနေရာဝယ်“အာဝေသနထဝိကံ”ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ပါဠိတော်နိဿယ၌ မှာထား၏၊ ထိုအမှာ၏ စဉ်းစားဘွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] အာဝေသနဝိတ္ထကေ - ၌၊ သမာကုလာ - ရှပ်ထွေးကုန်သည်၊ (ရောပြွမ်းကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂဟထင်ကံ-ခွက်အစရှိသော ဘာဇနတို့ကိုထည့်ရာအိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊[ပဋိဂ္ဂဟထဝိကန္တိ ပါတိအာဒိ ဘာဇနထဝိကံ၊ — ဝိမတိ။] အံ့သဖွယ်ကောစသည်ကို ပတ္တထဝိက သိက္ခာပုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။

အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ စိဝရံ သိဗ္ဗန္တာ, သိတေနဝိ-အအေးဖြင့်ၾကင်း၊ ဥဏ္ဍေနပိ - အပူဖြင့်ၾကင်း၊ ကိလမန္တိ - ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ ကထိနသာလံ-ကားပေါင်ထားရာ စရပ် (တဲ)ကိုၾကင်း၊ ကထိနမတ္ထရုံ-ကားပေါင်ထားရာမတ္ထရုပ်ကိုၾကင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနသာလာ-သည်၊ နိစဝတ္ထုကာ- နိမ့်သောအကျည်ရှိသည်၊ (နိမ့်သောမြေခုံရှိသည်၊) ဟောတိ၊ ဥဒကေန-ရေသည်၊ သြတ္ထရိယတိ-လွှမ်းမိုးအပ်၏၊ ဥစ္စဝတ္ထုကံ-မြင့်သောအကျည်ရှိသည်ကို၊ ဝါ-အောင်၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊စယော- အကျည်သည်၊ (မြေခုံသည်)၊ ပရိပတတိ- ပြိုကျ၏၊ တယော-၃ မျိုးကုန်သော၊ စယေ-အကျည်တို့ကို၊ (အစိတ္တိကို)၊ ဣဋ္ဌကာစယံ-အုဒ္ဓါဖြင့် စိခြင်းကိုၾကင်း၊ ဝါ-အုဒ္ဓါအစိကိုၾကင်း၊ သိလာစယံ-ကျောက်ဖြင့်စိခြင်းကိုၾကင်း၊ ဝါ- ကျောက်အစိကိုၾကင်း၊ ဒါရုစယံ - သစ်သားဖြင့် စိခြင်းကိုၾကင်း၊ ဝါ-သစ်သားအစိကိုၾကင်း၊ စိနိတုံ- စိခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ။

အာရောဟန္တာ- တက်ကုန်လသော်၊ ဝိဟာညန္တိ- ပင်ပန်းကုန်၏၊ တယော-၃ မျိုးကုန်သော၊ သောပါနေ - လှေခါးတို့ကိုၾကင်း၊ ဣဋ္ဌကာသောပါနံ - အုဒ္ဓါလှေခါးကိုၾကင်း၊ သိလာသောပါနံ-ကိုၾကင်း၊ ဒါရုသောပါနံ-ကိုၾကင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ အာရောဟန္တာ, ပရိပတန္တိ-လိမ့်ကျကုန်၏၊ အာလမ္ဗနဗာဟံ - ဆွဲကိုင်စရာလက်တန်းကို၊ အနုဇာနာမိ။

ကထိနသာလာယ-၌၊ တိဏာစုဏ္ဏံ-မြက်မှုန့်သည်၊ (သက်ကယ်မှုန့်, မြက်မိုက်စသည်သည်၊) ပရိပတတိ - ကျ၏၊ သြဂုမ္ဖတ္ထာ - ခါ၌၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ — အက်ံတေ,မြေညက်ဖြင့် အတွင်း၌ လိမ်းကျံအပ်, အပြင်၌ လိမ်းကျံအပ်သည်ကို၊

ကာတုံ-ငှါငင်း၊ သေတဝတ္ထုံ- ဖြူသောအဆင်းကိုငင်း၊ ကာဠဝတ္ထုံ-မည်းနက်သော အဆင်းကိုငင်း၊ ဂေရုကပရိကမ္မံ-ဂွေးနီပရိကမ်ကိုငင်း၊(ဂွေးနီဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုခြင်းကိုငင်း၊)မာလာကမ္မံ-ပြုအပ်သောပန်းကိုငင်း၊[ရှေးက“ခြုံးပန်း”ဟုပေး၏။] လတာဝဏ်မ္မံ- ပြုအပ်သော နွယ်ချောင်းကိုငင်း၊ [ရှေးက“ ခြုံးနွယ်”ဟု ပေး၏။] မကရဒန္တကံ- မကရိုးသွားကိုငင်း၊ (မကရိုးသွားသဏ္ဌာန် ပြုခြင်းကိုငင်း၊) ပဉ္စပဋိကံ - လက် ၅ ချောင်းရာထင်အောင် ပြုခြင်းကိုငင်း၊ [ရှေးက“သက်တင်ရေး”ဟု ပေး၏။] စိဝရဝံသံ - သင်္ကန်းလွှန်းစရာ ဝါးကိုငင်း၊ စိဝရရဇ္ဇုံ-သင်္ကန်းလွှန်းစရာ ကြိုးကိုငင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (“သင်္ကန်းတန်းဝါးကိုငင်း, သင်္ကန်းတန်း ကြိုးကိုငင်း”ဟု ရှေးက ပေး၏။)

စိဝရံ သိဗ္ဗေတွာ-ချုပ်ပြီး၍၊တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ ကထိနံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိတွာ-စွန့်၍၊ ပက္ကမန္တိ-ဖဲသွားကုန်၏၊ ဥန္ဒုရေဟိပိ-ကြွက်တို့သည်ငင်း၊ ဥပစိကာဟိပိ-ခြတို့သည်ငင်း၊ ခဇ္ဇတိ- ခဲစားအပ်၏၊ ကထိနံ- ကို၊ သံဃရိတုံ- ခေါက်ခြင်းငှါ၊ (ရုပ်သိမ်းခြင်းငှါ၊) အနုဇာနာမိ၊ ကထိနံ ပရိဘိဇ္ဇတိ - ပျက်စီး၏၊ ဂေါဃံသိကာယ-ဝါး (သို့မဟုတ် ဒုတ်ချောင်း)ကို အတွင်း၌သွင်း၍ ခေါက်ခြင်းဖြင့်၊ပေး၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနံ - သည်၊ (ကားပေါင် သင်ဖြူးတို့၏ အခေါက်သည်၊) ဝိနိဂေဇ္ဈိယတိ- ပြေသွားပြန်၏၊ ဗန္ဓနရဇ္ဇုံ- ဖွဲချည်ကြောင်းကြိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ကုန္ဒေပိ - နံရံ၌ငင်း၊ ထမ္ဘေပိ - တိုင်၌ငင်း၊ ကထိနံ, ဥဿာပေတွာ—ထောင်၍၊ ပက္ကမန္တိ၊ [ဥဿာပေတွာတိ ဒဏ္ဍကကထိနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊—ဝိမတိ။]ပေး၊ ဘိတ္တိဓိလေဝါ-၌သော်ငင်း၊ နာဂဒန္တကေဝါ-၌သော်ငင်း၊ လဂ္ဂေတုံ အနုဇာနာမိ။

၂၅၈။ ဘဂဝါ, ရာဇဂဟေ - ၌၊ ယထာဘိရန္တံ - ကျွတ်ထိုက်ကြသား, ဝေနေယျားကို, ထောက်ထားရှုမြော်, အလိုတော်ရှိသမျှ၊ [ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။] ဝိဟရိတွာ-သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ ပေ၊ ပက္ကမိ - ကြွတော်မူပြီ၊ တေန သမယေန ဘိက္ခူ။ သူစိကမ္မိ-ကိုငင်း၊ သတ္ထကမ္မိ - ကိုငင်း၊ ဘေသဇ္ဇမ္မဲ- ဆေးကိုငင်း၊ ပတ္တေန-ဖြင့်၊ ဒန္တဒါယဂန္ဆိန္တိ၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထဝိကံ- ဆေးထည့်စရာအိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။

အညတရော ဘိက္ခု, ဥပါဟနာယော-ဘိနဝ်တို့ကို၊ ကာယဗန္ဓနေန-ခါးပန်းကြိုးဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ၍၊ပေး၊ပါဒိသိ- ဝင်ပြီ၊ အညတရော, ဥပါသကော-သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ - ကို၊ အဘိဝါဒေန္တော - ရှိခိုးလသော်၊ ဥပါဟနာယော - တို့ကို၊ သိသေန-ဥုံးခေါင်းဖြင့်၊ ဃဋ္ဋေတိ-ထိခိုက်၏၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ မင်္ကု-မျက်နှာမသာမယာသည်၊ အဟောသိ၊ပေး၊ဥပါဟနတ္ထဝိကံ အနုဇာနာမိ။

အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီးအကြား၌၊ ဥဒကံ- ရေသည်၊ အကပ္ပိယံ - မအပ်သည်၊ (ပိုးကောင်ရှိသောကြောင့် မအပ်သည်၊) ဟောတိ၊ ပရိဿာဝနံ - ပုဝါရေစစ်သည်၊ နှ ဟောတိ ၊ပေး၊ ပရိဿာဝနံ အနုဇာနာမိ၊ စောဠကံ - အဝတ်သည်၊ နှ

ပဟောတိ-မလောက်၊ ကဋ္ဌစ္ဆုပရိဿာဝနံ- ဒုတ်ချောင်းရေစစ်ကို၊ (စိုက်ထားအပ်သော ဒုတ်တံ ၃ ခုဝယ် အဝတ်ကိုဖွဲ့ချည်၍ ပြုအပ်သော ရေစစ်ကို၊) အနုဇာနာမိ၊ [ဒုတ်ချောင်း ၃ ခုဝယ် အဝတ်ကို ဖွဲ့ကြက်ပြီးလျှင် ထိုအဝတ်ပေါ်၌ ရေလောင်းလိုက်သောအခါ အောက်ကျသောရေသည် စစ်ပြီးသားဖြစ်၏၊]ပေ၊ မေကရဏ်-ဓမကရိဏ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ယခုခေတ် ရေစစ်မျှားပင်တည်း။]

၂၅၉။ ကောသလေသု-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော၊ ဇနပဒေ-ဇနပုဒ်၌၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော-အဓွန့်ရှည်သောခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကော ဘိက္ခု, အနာစာရံ- မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို၊ အာစရတိ- ကျင့်၏၊ [အာစရိတမ္ဘောတိ အာစာရော၊ နှ + အာစာရော အနာစာရော။] ဒုတိယော— ၂ ပါး၊ မြောက်ဖြစ်သော၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ˚)၊ အာဝုသော၊ပေ၊ဧတံ - ဤအမှုသည်၊ နကပ္ပတိ - မအပ်ပါ၊ ဇာတိ - ဤသို့ ပြောပြီ၊ သော - သည်၊ တသ္မိံ -ထို ပြောသောရဟန်း၌၊ ဥပနန္ဓိ-ရန်ညှိုးမွဲပြီ၊ [ဥပနန္ဓိတိ ဝေရံ ဗန္ဓိ၊-ဂိမတိ။]အထထိုမှနောင်၌၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ပိပါသာယ-ရေမွတ်သိပ်ခြင်းသည်၊ ပီဠိတော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ ဥပနဒ္ဓံ - ရန်ညှိုးမွဲသော၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ˚)၊ အာဝုသော၊ မေ-အား၊ ပရိဿာဝနံ-ကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ ပါနိယံ- သောက်ရေကို၊ ပိဝိဿာမိ-သောက်ပါအံ့၊ (သောက်လိုပါ၏)၊ ဇာတိ-ပြီ၊ ဥပနဒ္ဓေါ ဘိက္ခု-သည်၊ နအဒါသိ-မပေး၊ သော ဘိက္ခု, ပိပါသာယ-သည်၊ ပီဠိတော(ဟုတ္ဝာ) ကာလံ-သေခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ၊ပေ။

အာဝုသော, ကိ˚ ပန-နည်း၊ တုံ-သည်၊ ပရိဿာဝနံ-ကို၊ ယာစိယမာနော-တောင်းအပ်ပါလျက်၊ နအဒါသိ - မပေးသလော၊ ဇာတိ - ဤသို့ မေးကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော- တို့၊ ဧဝံ - ဤအတိုင်း မှန်ပါ၏၊ ဇာတိ - ဤသို့ ဖြေပြီ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ, အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေန, ဘိက္ခုနာ - သည်၊ ပရိဿာဝနံ - ကို၊ ယာစိယမာနေန-တောင်းအပ်သည်ရှိသော်၊ နန ဒါတဗ္ဗံ- မပေးရာသည်မဟုတ်, ပေးရာသည်သာ၊ပေ၊ အပရိဿာဝနေန — ရေစစ်မရှိသည်၊ ဝါ- ရေစစ်မပါသည်၊ (ဟုတ္ဝာ) အဒ္ဓါနော-အဓွန့်ရှည်သောခရီးကို၊ နပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော-မသွားထိုက်၊ ဝါ-မသွားရာ၊ပေ၊ပရိဿာဝနံဝါ-သည်သော်ငင်း၊ ဓမ္မကရဏော ဝါ(ဏံဝါ)-သည်သော်ငင်း၊ သစေ နဟောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဇာမိနာ - ဤသက်နှံးအနားဖြင့်၊ ပရိဿာဝေတွာ-စစ်၍၊ ပိဝိဿာမိ-အံ့၊ ဇာတိ-ဤသို့၊ သံဃာဋိကဏ္ဏောဝိ-သက်နှံးအနားကိုလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော - အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်၏၊ (အဓိဋ္ဌာန်ရမည်၊) ဇာတိ-မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ, တတြ ဝေသာလိယံ—ထိုဝေသာလီမြို့၌၊ ဝါ—၏ အံ့နီးဖြစ်သော၊ မဟာဝနေ - မဟာဝုန်တော၌၊ ကူဋာဂါရသာလာယံ - စူးလစ်မွန်ချွန် အထွဋ်ရှိသော ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟာရတိ၊ [ကူဋာဂါရသာလာကို တတိယ

ပါရာဇိက အစဉ် ပြထားပြီ။] တေနသမယေန ဘိက္ခ။, နဝကမ်ံ-အသစ် အသစ် ဖြစ်သော အမှုကို၊ ကရောန္တိ၊ ပရိဿာဝနံ-သည်၊ နသမ္မတိ-မလောက်၊ [နသမ္မတိတိ နပ္ပဟောတိ၊-ဝိမတိ။]၊ပေ၊ဒဏ္ဍပရိဿာဝနံ-ဒုတ်တံ ၄ ချောင်း၌ ဖွဲ့ကြက် အပ်သော အဝတ်ရေစစ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ သြတ္ထရကံ—ရေပေါ်၌ လွှမ်း၍ စစ်ကြောင်းဖြစ်သော ရေစစ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။

မကသေဟိ- ခြင်တို့သည်၊ ဥဒ္ဓာဠာ - နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ပေ၊ မကသကုဋိကံ — ခြင်တို့မှ စောက်ရှောက်တတ်သော သင်္ဘန်း ကျောင်းငယ်ကို (ခြင်ထောင်ကို)၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆၀။ ဝေသာလိယံ-၌၊ ပဏီတာနံ-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-ဘတ်တို့၏၊ (ဆွမ်းတို့၏)၊ ဘတ္တပဋိပါဋိ - ဘတ်အစဉ်သည်၊ (ဆွမ်းအစဉ်သည်)၊ အဋ္ဌိတာ — အကြား အကြား၌ တန့်ရပ်မနေသည်၊ (အဆက်မပြတ်သည်)၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခ။ ပဏီတာနိ, ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ, အဘိသန္ဒကာယာ-သလိပ်စသော များသော အပြစ်ရှိသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဗဟွာဗာဓာ - များသော အနာ(ရောဂါ) ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ [အဘိသန္ဒကာယာ၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဌီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ ပဏီတဘောဇနကို စားရသည့်အတွက် ရောဂါရပုံ မှတ်ချက်ကိုလည်း ပြထားသည်။]

အထ , ကောမာရဘစ္စော - အဘယမင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဇီဝကော-သည်၊ ဝေသာလိ - သို့၊ ကေနစိဒေဝ-တစုံတခုသောလျင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ ဇီဝကော၊ပေ၊ဘိက္ခ။-တို့ကို၊ အဘိသန္ဒကာယေ-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ပေ၊ ဗဟွာဗာဓာ၊ ဘန္တေ, သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ, ဘိက္ခ။နံ- တို့အား၊ စက်မဉ္ဇ - စကြဉ်ကိုငင်း၊ ဇန္တာဃရဉ္ဇ-ဇရုံးအိမ်ကိုငင်း၊(ချွေးထုတ်စရာ အိမ်ကိုငင်း၊) အနုဇာနာတု—ပါ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူလသော်၊ ဘိက္ခ။, အပ္ပါဗာဓာ-အနာရောဂါ မရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဇာတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အထ၊ပေ၊အနုဇာနာမိ။

ဝိသမေ-မညီမညွတ်သော၊ စက်မေ - ၌၊ စက်မန္တိ - စကြဉ်သွားကြကုန်၏၊ ပါဒါ-ခြေတို့သည်၊ ဒုက္ခာ ဟောန္တိ၊ သမုံ ကာတုံ အနုဇာနာမိ၊[စက်မော နိစဝတ္ထုကောမှ စ၍ အာလမ္ဗနဗာဟံ တိုင်အောင်သော ဝါကျကို ကထိနသာလာဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] စက်မေ, စက်မန္တာ- နှလသော်၊ ပရိပတန္တိ- လိမ့်ကျကုန်၏၊ ၊ပေ၊ စက်မနဝေဒိကံ- စကြဉ်ဝန်းတာကို၊ အနုဇာနာမိ

× × × × × × ×

ဘတ္တပဋိပါဋိ အဋ္ဌိတာ။ ။ဘတ္တပဋိပါဋိ အဋ္ဌိတာတိ ကုလပဋိပါဋိယာ ဒါတဗ္ဗာ ဘတ္တပဋိပါဋိ အဋ္ဌိတာ နှ+ဋ္ဌိတာ၊ အမ္ဘောဇ္ဈန္ဟာ နိရန္တရ ပဝတ္တာတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊ (ပါစိတ် ပရမ္ပရဘောဇန သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်။)

ဇန္တာဃရဿ-၏၊ ကဝါဠံ-တံခါးရွက်သည်၊ နဟောတိ-မရှိ၊ပေ၊ကဝါဠံ-တံခါးရွက်ကိုဎင်း၊ ပိဒ္ဓသံဃာဠံ—တံခါးပေါင် (ကျည်းခွေ) ကိုဎင်း၊ (ရှေးခေတ်ကမူ "တံခါးရွက်တဝ်စရာ တံခါးတိုင်ကိုဎင်း" ဟု ပေးရသည်၊) ဥဒုက္ခလိကံ—ဆုံငယ်ကိုဎင်း၊ ဥတ္တရပါသကံ-အထက်လက်ကောက်ကွင်းကိုဎင်း၊ အဂ္ဂဉ္ဇဝန်္ဆကံ-မင်းတုပ်လျှိုစရာတိုင်ကိုဎင်း၊ ကပိသီသကံ-မင်းတုပ်တဝ်စရာ သစ်သားကွင်းငယ်ကိုဎင်း၊(ရှေးက "သံကွင်း မျောက်လက်ကိုဎင်း" ဟု ပေး၏၊) သူစိကံ—မင်းတုတ် (ကျည်သေး)ကိုဎင်း၊ ဃဋိကံ-ကျည်မ(ကန်လန်း=ဂလန်း)ကိုဎင်း၊ တာဠဆ္ဆိဒ္ဒံ-သံကော်ပေါက်ကိုဎင်း၊ အာဝိဉ္ဆနဆိဒ္ဒံ-ဆွဲငင်စရာ အပေါက်ကိုဎင်း၊ အာပိဉ္ဆနရဇ္ဇု-ဆွဲငင်ကြိုးကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဇန္တာဃဓရဿ-၏၊ ကုန္နပါဒေါ-နံရံအခြေသည်၊ ဇိရတိ-ဆွေးမြေ၏၊ မဏ္ဍူလိကံ — ဘေးပတ်ပတ်လည်, ဝန်းငိုင်းသော အကျည်နှံမှ်ရှိအောင်၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ၊ ရုမနေတ္တံ-မီးခိုးထွက်ကြောင်း အပေါက်သည်၊ နဟောတိ ၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ခုဒ္ဒကေ-ငယ်သော၊ ဇန္တာဃရေ-၌၊ မဏ္ဍေ-အလယ်၌၊ အဂ္ဂိဋ္ဌာနံ-မီးဏိတည်ရာအရပ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ဥပစာရော-ဥပစာသည်၊ နဟောတိ၊ ခုဒ္ဒကေ, ဇန္တာဃရေ-၌၊ ဧကမန္တံ-သင့်တော်သော တခုသော အရပ်အဘို့၌၊ အဂ္ဂိဋ္ဌာနံ ကာတုံ-၄ါဎင်း၊ မဟလ္လကေ-ကြီးသော၊ (ဇန္တာဃရေ-၌၊) မဏ္ဍေ (အဂ္ဂိဋ္ဌာနံ ကာတုံ-၄ါဎင်း၊) အနုဇာနာမိ။

အဂ္ဂိ-သည်၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ဥဟတိ-လောင်၏၊(ပူ၏)၊ မုခမတ္တိကံ-မျက်နှာကို သုတ်လိမ်းကြောင်း မြေညက်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဟတ္ထေ—လက်၌၊ မတ္တိကံ—ကို၊ တေမေန္တိ-စိုစေကြကုန်၏၊ [လက်ထည်း၌ပင် မြေညက်ကို ရေဖြင့် နယ်ကြသည်— ဟူလို။] မတ္တိကာဒေါဏိကံ-မြေညက်ထည့်စရာ စကျင်း (ဇလား) ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ မတ္တိကာ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဟောတိ၊ ဝါသေတုံ — နံ့သာဖြင့် ထုံခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ အဂ္ဂိ ကာယံ ဒုဟတိ၊ ဥဒကံ-ကို၊ အတိဟရိတုံ-ဆောင်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပါတိယာပိ-ခွက်ဖြင့်ဎင်း၊ ပတ္တေနပိ-ဖြင့်ဎင်း၊ ဥဒကံ အတိဟရန္တိ၊ ပေ၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ — ရေထားရာ အရပ်ကိုဎင်း၊ ဥဒကသရာဝကံ — ရေခပ်စရာ

× × × × × × ×

ဥဒုက္ခလိကံ။ ■ ရှေးခေတ်က တံခါးရွက်များ၌ ပိတ်သောအခါ တံခါးတိုင်နှင့် ကပ်နေသောဘက်၏ အောက်၌ဎင်း အထက်၌ဎင်း လက်ညှိုး လက်မ ပေါင်းထားသော လက်ကွင်းလောက် တုတ်သော အချွန်ပါရှိ၏၊ ထို အချွန်စိုက်ဘို့ (တပ်ဘို့) တံခါးတိုင်အောက်ဘက်မှ ထွက်နေသော ဆုံငယ်ကို "ဥဒုက္ခလိကာ" ဟု ခေါ်သည်။

ဥတ္တရပါသက။ ■ အထက်၌ ထိုအချွန်တပ်ဘို့ရာ သစ်သားရှင် (သို့မဟုတ်) သံကွင်းရှိရသေး၏၊ ထိုကွင်းကို "ဥတ္တရပါသက" ဟု ခေါ်သည်၊ ယခုအခါ၌ကား ထိုဆုံငယ်, ထိုကွင်းများလည်း မရှိတော့၊ တံခါးရွက် အထက်အောက်၌ ထိုအချွန်များလည်း မရှိတော့၊ လက်ရှက်ပတ္တာကို တပ်ခြင်းအားဖြင့် ထိုကိစ္စအား လုံး ပြီးစီးတော့သည်။

ခွက်ငယ်ကိုငင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ တိဏာစ္ဆဒ္ဒနံ-မြက်အမိုးရှိသော၊ ဇန္တံ့ဃရံ-သည်၊ နသေဒေကိ-ချွေးမထိစေ၊ (ချွေးမထွက်စေ၊) ပေ၊ ဩလိတ္တာဝလိတ္တံ့ — အတွင်း၌ သုတ်လိမ်းအပ် အပ၌ သုတ်လိမ်းအပ်သည်ကို၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

ဇန္တာဃရံ-သည်၊ စိက္ခလ္လံ - ညွန်ရှိသည်၊ (ဗွက်ပေါက်သည်၊) ဟောတိ၊ တယော-နှသော၊ သန္ထာရေ-အခင်းတို့ကို၊ ဣဒ္ဓကာသန္ထာရံ-အုပ်အခင်းကိုငင်း၊ သိလာသန္ထာရံ—ကိုငင်း၊ ဒါရုသန္ထာရံ- ကိုငင်း၊ သန္ထရိတုံ - ခင်းခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ စိက္ခလ္လံယေဝ-ညွန်ရှိမြဲ ရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဓောပိတုံ - ဆေးပစ်ခြင်းငှါ၊ပေ၊ဥဒကံ-သည်၊သန္နိဋ္ဌတိ-တည်နေ၏၊ ဥဒကနိဒ္ဓမနံ-ရေထုတ်ကြောင်းပြွန်ကို၊ အနုဇာနာမိ။

ဇန္တာဃရေ—၌၊ ဆမာယ-၌၊ နိသီဒန္တိ၊ ဂတ္တာနိ — ကိုယ်တို့သည်၊ ကဏ္ဏာ။ ဝန္တိ-ယားကုန်၏၊ပေ၊ဇန္တာဃရပိဋ္ဌေ—ဇရုံးအိမ်၌ ထိုင်စရာခုံကို၊ပေ၊ဇန္တာဃရံ အပရိက္ခိတ္တံ-မကာရုံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပရိက္ခိပိတုံ-ကာရံခြင်းငှါ၊ တယော—၃ မျိုးကုန်သော၊ ပါကာရေ — အကာအရံတို့ကို၊ ဣဒ္ဓကာပါကာရံ - အုပ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အကာအရံကိုငင်း၊(အုပ်အကာကိုငင်း၊)၊ပေ၊အနုဇာနာမိ၊ ကောဋ္ဌကော - တံခါးမုခ်သည်၊ နှ ဟောတိ၊ပေ၊ [ကောဋ္ဌကော နီစဝတ္ထု၊ကောမှစ၍ အာလမ္ဗနဗာဟံ တိုင်အောင်သော ဝါကျနှင့် သေတဝတ္ထုံ ကာဋ္ဌဝတ္ထုံ စသည်တို့ကို ကထိနသာလဝတ္ထုဥဒ္ဒေသ၌ ငင်း, ကဝါဋံ၊ပေ၊ အာဝိဉ္ဆနရဇုံပုဒ်တို့ကို ဣဝတ္ထု၊ အစသဖြင့်ငင်း အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ပရိဝေဏံ - ပရိဝုဏ်သည်၊ စိက္ခလ္လံ ဟောတိ၊ မရှမ့ဲံ - ကျောက်ပြုပ်ကို၊ ဥပကိရိတုံ-ကြဖြန့်ခြင်းငှါ၊ပေ၊ နပရိယာပုဏန္တိ-မရောက်ကုန် (မလောက်ကုန်၊) ပဒရသိလံ - ပျဉ်ချပ်ဖြစ်သော ကျောက်ကို၊ (ကျောက်ပျဉ်ချပ်ကို)၊ နိက္ခဒိတုံ - ချထားခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆၁။ ဘိက္ခု။, နဂ္ဂါ - အဝတ်မဆီး, အချည်းနှီးတို့သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နဂ္ဂံ-အဝတ် မဆီး , အချည်းနှီးသော ရဟန်းကို၊ အဘိဝါဒေန္တိ — ရှိခိုးကြကုန်၏၊ ပေ၊အဘိဝါဒါပေန္တိ-ရှိခိုးစေကြကုန်၏၊ [ရှိခိုးမှုကို ခံယူကြကုန်၏။] ပရိကမ္မံ—ချေးတွန်းမှုစသော ပရိကမ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ - ခံယူကြကုန်၏၊ပေ၊ သာယန္တိ-သာယာကြကုန်၏၊ (လျက်ကြကုန်၏)၊ပေ။

[ဆမာယ စီဝရံ နိက္ခိပန္တိ စသော ဝါကျ လွယ်ပြီ။] ဒေဝေ - မိုးယံးသည်၊ ဝဿန္တေ-ရွာလသော်၊ဩဝဿတိ-မိုးစက်အပ်၏၊ ဇန္တာဃရသာလံ-ဇရုံးအိမ်ကို မိုးကာ၍ ဆောက်ထားအပ်သော စရပ်ကို၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဇန္တာဃရပေါ ဥဒကေပိ ပရိကမ္မံ ကာတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ၊ ကိသော-၃ မျိုးကုန်သော၊

ပဋိစ္ဆာဒိယော - ဖုံးကွယ်ကြောင်း အရာဝတ္ထုကိုကို၊ ဝါ - ဖုံးကွယ်ခြင်းတို့ကို၊ ဇန္တာဃရပဋိစ္ဆာဒိ - ဖုံးကွယ်ကြောင်း ဇရုံးအိမ်ကိုဎင်း၊ ဝါ — ဇရုံးအိမ်ဖြင့် ဖုံးကွယ်မှုကိုဎင်း၊ ဥဒကပဋိစ္ဆာဒိ-ကိုဎင်း၊ဝါ-ကိုဎင်း၊ဝတ္ထုပဋိစ္ဆာဒိ-ကိုဎင်း၊ ဝါ-ကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဥဒပါနံ-ရေတွင်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊[ဥဒပါနန္တိ ဥဒကူပံ၊-ဝိမတိ။] ဥဒပါန သေ-၏၊ ကူလံ-ကမ်း (နခမ်း) သည်၊ လုဇ္ဇတိ - ပျက်စီး၏၊ အနုဇာနာမိ ၊ ပေ၊ စိနိတုံ၊ ဥဒပါနော-သည်၊ နိစဝတ္ထုကော ဟောတိ၊[နိစဝတ္ထုကောတိ ကူပသသမန္တာ ကူလဋ္ဌာနံ(ကမ်း=နခမ်း၏ တည်ရာသည်)ဘူမိသမံ(ဟုတ္တာ)တိဋ္ဌတိတိ အတ္ထော၊—ဝိမတိ။| ဥဒကေန—သည်၊ သြတ္ထရိယတိ—လွှမ်းမိုးအပ်၏၊[သမန္တာဝသေဝါဒကံ(မိုယ်းရေသည်!)အာဂန္ဆာ ကူပေ ပတတိတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။]

၂၆၂။ ဝလ္လိကာယပိ - နွယ်ဖြင့်ဎင်း၊ ကာယဗန္ဓနေနပိ - ခါးပန်းကြိုးဖြင့်ဎင်း၊ ဥဒကံ, ဝဟန္တီ-ဆောင်ကြကုန်၏(ငင်ကြကုန်၏)၊ ဥဒကဝဟနရဇ္ဇုံ-ရေကိုငင်ကြောင်း ကြိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဟတ္ထာ ဒုက္ခာ ဟောန္တိ၊ တုလံ- ရေငင်စရာမောင်းကိုဎင်း၊ ကရကဋကံ— ရေငင်စရာ စက်သီးကိုဎင်း၊ စက္ကဝဋကံ- စက်ဝိုင်းပါသော ရေငင်ယန္တယားကိုဎင်း၊ (လှည်းဘီးကဲ့သို့ စက်ဝိုင်းပါသော ရေငင်ယန္တယားကိုဎင်း၊)အနုဇာနာမိ၊ ဘာဇနာ-ခွက်တို့သည်၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ (ဟုတ္ထာ) ဘိဇ္ဇန္တိ - ကွဲကုန်၏၊ [ထို ရေငင် ယန္တယားဝယ် အကန့်ဒေါက်ဆန့်တိုင်း၌ ရေခွက်(ရေအိုးများ)တပ်ထား၏၊ ထို ဘာဇနများကွဲကြသည် - ဟူလို။] တယော-နှသော၊ ဝါရကေ-ပုံးတို့ကို၊ လောဟဝါရကံ - သံဖြင့် ပြုအပ်သော ပုံးကိုဎင်း၊ (သံပုံးကိုဎင်း)၊ ဒါရုဝါရကံ - သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ပုံးကိုဎင်း၊ စမ္မက္ခဏ္ဍံ-သားရေပိုင်း(သားရေပုံး)ကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အဏ္ဏောကာသေ-၌၊ပေ၊ ဝဟန္တော—ငင်ကုန်လသော်၊ ပေ ၊ ကိလမန္တိ၊ ဥဒပါနသာလံ-ရေတွင်း စရပ်(ရေတွင်းအမိုး)ကို၊အနုဇာနာမိ၊ဥဒပါနော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အပါရုတော - မပိတ်အပ်သည်၊ (အပိတ်မရှိသည်၊) ဟောတိ၊ တိဏာစုဏ္ဏောဟိပိ - မြက်မှုန့်တို့သည်ဎင်း၊ ပံသုကေဟိပိ-မြေမှုန့်တို့သည်ဎင်း၊ သြကိရိယတိ-ရောပြွမ်းအပ်၏၊ အပိဓေနံ - အပိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဥဒကဘာဇနံ-ရေထည့်စရာ (ရေလှောင်စရာ) အိုးသည်၊ နဿိဇ္ဇတိ၊ ဥဒကဒေါဏိ - ရေလှောင်စရာ စကျင်းကိုဎင်း၊ ဥဒကကဋာဟံ-ရေဖျင်းအိုးကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အာရာမေ-၌၊ တဟံ တဟံ—ထိုထို အရပ်၌၊ နဟာယန္တိ- ရေချိုးကြကုန်၏၊ အာရာမော စိဉ္စလ္လော ဟောတိ၊ စန္ဒနိကံ(စန္ဒိကံ)- ရေချိုးစရာ နေရာကို၊ အနုဇာနာမိ၊[သက္ကတ၌ စန္ဒြသဒ္ဒါ ပရပ်,လ, ရေစသော အနက်ကို ဟော၏၊ ဤ၌ ရေချိုးဘို့ နေရာကို“စန္ဒိကာ”ဟု ခေါ်ဟန်တူ၏၊ “စန္ဒနိကာ” ကို စဉ်းစားပါ။]

စန္ဒနိကာ(စန္ဒိကာ)ပါကဋာ ဟောတိ၊ပေ၊ နဟာယိတုံ-ငါ၊ ဟိရိယန္တိ-ရှက်ကြ
ကုန်၏၊ [တယော ပါကာရကို ဇန္တာဃရ, ဂတ္တကဏ္ဏ။ဝန ဝတ္ထုဥ် ရေးခဲ့ပြီ။]
ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ဂတ္တာနိ—တို့သည်၊ သီတိဂတာနိ- အအေးရှိသည်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်ကုန်သည်၊(အအေးမိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ ဥဒကပုဉ္ဇနိ - ရေသုတ်စရာ
ကိုငင်း၊ စောဠကေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ-သုတ်ခြင်းငါငင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆၃။ သံယသ-၏၊ အတ္ထာယ-ငါ၊ ပေါက္ခရဏိ-ရေကန်ကို၊ ကာရေတု
ကာမော — ပြုစေလိုသည်၊ (တူးစေလိုသည်၊) ဟောတိ ၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊
[“ ပေါက္ခရဏိယာ ကူလံ ဘိဇ္ဇတိ ” စသော ဝါကျတို့၌ ဥဒပါနဝတ္ထုအတိုင်း
အနက်ပေးပါ။] ပေါက္ခရဏိယာ - ၏၊ ဥဒကံ- သည်၊ ·ပုရာဏံ - ဟောင်းသည်၊
ဟောတိ၊ ဥဒကမာတိကံ - ရေဝင်ရာမြောင်းကိုငင်း၊ ဥဒကနိဒ္ဓမနံ - ရေထုတ်
ကြောင်းပြန်ကိုငင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ နိလ္လေခံ-ကတုံးမဟုတ်သော၊(ပတ်ပတ်လည်
အထွဋ်ခံသော အထွဋ်ကြိုးပါသော)၊ ဇန္တာဃရံ, ကတ္တုကာမော - ပြုလိုသည်၊
ဟောတိ၊ပေ၊စာတုမာသံ - လေးလပတ်လုံး၊ [စတ္တာရော + မာသာ စတုမာသံ၊
စတုမာသံယေဝ + စာတုမာသံ။] နိသီဒနေန - နှင့်၊ ဝိပ္ပဝသန္တိ - ကင်း၍ နေကြ
ကုန်၏၊ပေ။

၂၆၄။ ပုပ္ပါဘိကိဏ္ဏောသု-ပန်းဖြင့်ရောပြွမ်းကုန်သော၊သယနေသု-အိပ်ရာ
တို့၌၊ သယန္တိ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဝိဟာရစာရိကံ-ကျောင်း၌ လှည့်လည်ခြင်း
ကို၊ (ကျောင်းစဉ်လှည့်လည်ခြင်းကို၊) အာဟိဏ္ဍန္တာ-လှည့်လည်ကုန်လသော်၊
ပသိတ္ဘာ - ၍၊ ဝါ - ကြောင့်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ပေ၊မနုဿာ ဂန္ဓမ္မိ - နံ့သာကိုငင်း၊
မာလမ္မိ-ပန်းကုံးကိုငင်း၊ပေ၊အာဂန္ဆန္တိ၊ ဂန္ဓံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဘာ-ယူ၍၊ ကဝါဋေ-
တံခါးရွက်၌၊ ပဓုဂ်လိကံ - လက် ၅ ချောင်းရာရှိသည်ကို၊ (လက် ၅ ချောင်းရာ
ထင်အောင်၊)ဒါတုံ-ပေးခြင်းငါငင်း၊ ပုပ္ပံ ဂဟေတ္ဘာ, ဝိဟာရေ- ၌၊ ဧကမန္တံ-
၌၊ နိက္ခိပိတုံ- ချထားခြင်းငါငင်း၊ အနုဇာနာမိ။

သံယသ္ - ၏၊ နမတကံ - သားမွေးအခင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ [သားရေ
ကဲ့သို့ ခင်း၍ထိုင်နိုင်သော သားမွေးအခင်းတမျိုးတည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ “သိုးမွေး
ဖြင့် ပြီးသော မယက်အပ်သောအခင်း ” ဟု ပေး၏။] ပေ၊ အာသိတ္တကုပဓာနေ-
ပအုပ်၌၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ [ရှစ်မြောင့်, ၁၆ မြောင့်အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်
ပြုအပ်သော စားခွက်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ပအုပ်ကို “ အာသိတ္တကုပဓာန ” ဟု
ခေါ်သည်၊ ရှေးနိဿယ၌ “ကြေးနီ, ငွေဖြင့်ပြုအပ်သောပအုပ်၌ ” ဟု ပေး၏။]
၊ပေ၊ဂိလာနော ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ဘုဉ္ဇမာနော- လသော်၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊
ပတ္တံ သန္ဓာရေတုံ - ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းငါ၊ နသက္ကောတိ၊ပေ၊မဋ္ဌောရိကံ-
ဒုတ်ချောင်း သပိတ်ခြေကို၊ အနုဇာနာမိ။ [“ဧကဘာဇနေပိ ဘုဉ္ဇန္တိ” စသော
ဝါကျတို့ကို ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၆၅။ ဝမ္ပေါ-မည်သော၊ လိစ္ဆဝိ-လိစ္ဆဝိသည်၊ မေတ္တိယဘူမကာနံ-နှ်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ သဟာယော-သဟာယ်ချင်းသည်၊ ဟောတိ၊[အထခေါ ဝမ္ပေါမှစ၍ ပဂေဝ ဇာဂရောတိုင်အောင် သမထကွန္ဓက,သတိဝိနယ, ဒမ္မမလ္လ ပုတ္တဝတ္ထုနှင့် တူ၏။] သံယော ဝဖဲ့သ,လိစ္ဆဝိသ-အား၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ကုဇ္ဇတု-မ္ပောက်လော၊ သံယေန - နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂံ — အာမိသသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ မရှိအောင်၊ ကရောတု၊ ["အာမိသသမ္ဘောဂေါ နာမ အာမိသံဒေတိဝါပဋိဂ္ဂဏှာတိဝါ"စသည်ဖြင့် ပါစိတ်ပါဠိတော် အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌ မိန့်တော်မူအပ်သည့်အတိုင်း အာမိသကိုခံယူမှု, တရားစကားပြောမှု မပြုရ - ဟူလို၊ ပတ္တနိကုဇ္ဇိတမ္ပအင်္ဂါ လွယ်ပြီ။]

ကမ္မဝါစာ၌ "ကမ်္ဘံ-ပတ္တနိကုဇ္ဇနဒဏ္ဍကံသည်၊ပေ၊ယဒိ(သိယာ)၊ပေ၊ပတ္တံ-ကို၊ နိကုဇ္ဇေယျ - မ္ပောက်ရာပါ၏၊ သံယေန - နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂံ- အာမိသသမ္ဘောဂ , ဓမ္မသမ္ဘောဂမရှိအောင်၊ ကရေယျ - ရာပါ၏" ဟုဂင်း, ယသ+အာယသ္မတော-အား၊ပေ၊ပတ္တသ-ကို၊ နိကုဇ္ဇနာ-မ္ပောက်ခြင်းသည်၊သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂံ-အောင်၊ ကရဏံ- ပြုခြင်းသည်၊ ခမတိ- နှစ်သက်၏"ဟုဂင်း၊ သံယေန-သည်၊ပေ၊ ပတ္တော-ကို၊ နိကုဇ္ဇိတော-မ္ပောက်အပ်ပါပြီ၊ (ဝုဒ္ဓေါ လိစ္ဆဝိ-သည်၊) သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂေါ-သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဝါ-ပါပြီ)ဟုဂင်း အနက်ပေးပါ။

× × × × × × × ×

ပတ္တံ နိကုဇ္ဈတုံ။ ။ ပတ္တံ နိကုဇ္ဈိတုံတိ ဣဿ ကမ္မဝါစာယ အသမ္ဘောဂ ကရဏာဝသေနေဝ နိကုဇ္ဇနံ, န ပတ္တာနံ အဓောမုခဋ္ဌပနေန၊ တေနာဟ "အသမ္ဘောဂံ သံယေန ကရောတူ"တိ အာဒိ၊ တံ ဝဓုံ ကမ္မဝါစာယ သံယေန သဒ္ဓိံ အသမ္ဘောဂံ(ထိုဝဓုကို သံယာနှင့်အတူ သမ္ဘောဂမရှိသူကို) သံယော ကရောတူတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။

နိကုဇ္ဇေယျ၊ပေ၊သံယေန ကရဏံ။ ။ပတ္တံ နိကုဇ္ဇေယျာတိ ဝဓုသ္မာ ပတ္တာနိကုဇ္ဇန ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရေယျ၊ အသမ္ဘောဂံ သံယေန ကရဏန္တိ သံယေန ဝဓုသ္မာ အသမ္ဘောဂ ကရဏံ၊ ယထာ အသမ္ဘောဂေါ ဟောတိ၊ တထာ ကရဏန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။

နိကုဇ္ဈိတော၊ပေ၊အသမ္ဘောဂံ သံယေန။ ။ နိကုဇ္ဈိတော ၊ပေ၊ အသမ္ဘောဂံ သံယေနာတိ ဣဿ သံယေန အသမ္ဘောဂေါ ဟောတီတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊- ဝိမတိ၊ ဤအဖွင့်အလို"အသမ္ဘောဂံ"ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူ၏၊ ထိုအသမ္ဘောဂံကို "အသမ္ဘောဂေါ" ဟု ဖွင့်၍ " ဟောတိ " ဟု ပါဠိသေသထည့်ရမည်-ဟု ဆိုလို၏၊ ဤအတိုင်းပင် အနက်ပေးလိုက်ပါ၏။

ယခုစာအုပ်။ ။ ယခုစာအုပ်များ၌ "နိကုဇ္ဈိတော၊ပေ၊ပတ္တော, အသမ္ဘောဂေါ သံယေန"ဟု ရှိသောကြောင့်ဂင်း,"ပတ္တံ နိကုဇ္ဇေယျ,အသမ္ဘောဂံ သံယေန ကရေယျ" စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သောကြောင့်ဂင်း " သံယေန - သည် ၊ပေ၊ နိကုဇ္ဈိတော - အပ်ပါပြီ၊ (ဝဓုသ္မာ လိစ္ဆဝိ-ကို၊) သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂေါ-မရှိသည်ကို၊ဝါ-အောင်၊ ကတ္တော-ပြုအပ်ပါပြီ"ဟု ပေးလျှင် သာ၍ကောင်းမည်ထင်ပါသည်။

အထ - ပတ္တာနိကုဇ္ဇနကံကို ပြုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ပေ၊ အဝေါစ၊(ကိ˚)၊အာဝုသော ဝမု, တေ-အား၊ သံယေန-သည်၊ ပတ္တော နိကုဇ္ဇ်တော၊ (တို့)သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္မောဓဂါ,အသိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အထ-ပြောရာ ထိုအခါ၌၊ ဝမော၊ပေ၊ နိကုဇ္ဇ်တော ကိရ-မှောက်အပ်ပြီတဲ့၊ပေ၊ အမှိကိရ-ဖြစ်၏တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ မုန္ဆီတော-လွန်စွာဖြစ်သော တွေဝေခြင်းရှိသည်၊ ဝါ - မိုက်ခနဲဖြစ်သွားသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပပတော- လဲသွားပြီ၊ အထ - လဲသွားရာ ထိုအခါ၌၊ပေ၊မိတ္တာမစ္စာ - မိတ်ဆွေတကွဖြစ်ဘက် သဟာယ်ချင်းတို့သည်ၚင်း၊ ဉာတိသာလောဟိတာ - ဆွေမျိုး, သွေးသားတော်စပ်သူတို့သည်ၚင်း၊ပေ၊တေံ အဝေါစုံ၊ (ကိ˚)၊ အာဝုသော ဝဗု, အလံ - ဝမ်းနည်း ငိုကြွေးဘို့ရန် မသင့်ပါ၊ မာ သောစိ - ဝမ်းမနည်းပါနှင့်၊ မာ ပရိဒေဂိ - မငိုကြွေးပါနှင့်၊ မယံ ဘဂဝန္တံ - ကိုၚင်း၊ ဘိက္ခုသံဃ - ကိုၚင်း၊ ပသာဒေဿာမ - ကြည်စေပါကုန်အုံ၊ (စိတ်ကြည်လင်စေ, စိတ်ပြေစေပါကုန်အုံ၊) ဣတိ - ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ ["ပသာဒေဿာမိတိ အာယာစိဿာမ"ဟု ဋီကာဖွင့်သည်ကား အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း၊ မိတ္တာမစ္စ, ဉာတိသာလောဟိတတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

အထ - ထိုမှနောက်၌၊ သ ပုတ္တာဒါရော - သား သို့မဟုတ် ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ သမိတ္တာမစ္စော သဉာတိသာလောဟိတော- သည်၊ အလ္လဝတ္ထော- စိုစွတ်သော အဝတ်ရှိသည်၊ အလ္လကေသော - စိုစွတ်သောဆံပင်ရှိသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ ယေန ဘဂဝါ၊ပေ၊ ပါဒေသု- ခြေတော်တို့၌၊ သိရသာ- ဖြင့်၊ နိပတိတ္ဝာ- ပျဝဝ်၍ ၊ပေ၊အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ˚)၊ ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ ယောဟံ-အကြင် တပည့်တော်သည်၊ပေ၊အနုဒ္ဒံသေသိ˚ - စွပ်စွဲမိပါပြီ၊ တံမံ - ကို၊ ယထာဗာလံ-အကြင်အကြင် မိုက်သည့်အလျောက်၊ ယထာမူဠှံ- အကြင်အကြင် တွေဝေသည့် အလျောက်၊ ယထာ အကုသလံ-အကြင်အကြင် မလိမ္မာသည့်အလျောက်၊ အစ္စယော-အပြစ်သည်၊ (နိဗ္ဗာန်ရောံကြောင်းဖြစ်သောအကျင့်ကို လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်သည်၊) အစ္စာဂမာ - လွန်၍သွားပါပြီ၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ, တဿ မေ-၏၊ အစ္စယံ - ကို၊ အစ္စယတော- အားဖြင့်၊ အာယတိ˚ - နောင်အခါ၌၊ သံဝရာယ- စောင့်စည်းခြင်းငှါ၊ (စောင့်စည်းဘို့ရာ)၊ ပတိဂ္ဂဏှာတု - လက်ခံတော်မူပါ၊ (သည်းခံတော်မူပါ)၊ ဣတိ - ပြီ။

× × × × × × ×

အာမိသခံယူလျှင် ဒုက္ခိုင်။ ။ဧဝံ ဘဂဝတာ အသမ္ဘောဂကရဏာသာ အာဏတ္တာ ကမ္မဝါစာယစ သာဝိတတ္တာ, အဌကထာယဉ္စ " ကောစိ ဒေယျဓမ္မော နာဂဟေတဗ္ဗော"တိ ဝုတ္တတ္တာ ပတ္တေ နိကုဇ္ဇိတေ တဿ သန္တကံ ဥတ္တာ ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝါတိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊-ဝိမတိ။

အာဝုသော ဝမု- ဒါယကာဝမု၊ပေ၊ အနုဒ္ဒံသေသိ၊ တဋ္ဌ-စင်စစ်၊ တွံ-ကို ၊ပေ၊အစ္ဆယော အစ္ဆဂမာ၊[တွံဠ္ဍ ဒုတိယာဝိဘတ်ဟု မှတ်ပါ။] အာဝုသော ဝမု၊ စ-ထိသို့ အပြစ်လွန်သွားပါသော်လည်း၊ ယတော - အကြင့်ကြောင့်၊ တွံ-သည် ၊ပေ၊အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော, ဒိသွာ - မြင်၍၊ ယထာဓမ္မံ - တရားအားလျော်စွာ၊ (တရားနည်းလမ်းအတိုင်း)၊ ပတိကရောသိ-ကုစား၏၊ (တတော-ထို့ကြောင့်၊) တေ - ၏၊ တံ - ထိုအပြစ်ကို၊ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ - လက်ခံကြကုန်၏၊ အာဝုသော ဝမု, ယော - အကြင်သူသည်၊ပေ၊ပဋိကရောတိ၊ အာယတိ*, သံဝရံ - သို့၊ အာ ပဇ္ဇတိ၊ (တသ - ထိုသူ၏၊) ဧသော - ဤအပြစ်ကို ကုစားခြင်း, နောက်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်၊ အရိယဿ-အရိယာဖြစ်သော့ ငါဘုရား၏၊ ဝိနယေ-ဆုံးမရာသာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိ-ကြီးပွားကြောင်းတည်း။ [ပတ္တဉ္ဉကွဇ္ဇနကံ၌ "ပတ္တံ-ကို၊ ဥက္ကဇ္ဇတု-လှန်လော" ဟု ပေးပါ။]

၂၆၀။ အထခေါ ဘဂဝါ၊ ဝေသာလိယံ ယထာဘိရန္တံ၊ပေ၊ယေန ဘဂ္ဂါ၊ တဒဝသရိ၊ [ဒဏ္ဍာပရိဿာဝနဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း ပေးပါ။] ဘဂဝါတဟြ ဘဂ္ဂေသု-ထိဘဂ္ဂါဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသောဇနပုဒ်၌၊ သုသုမာရဂိရေ – သုသုမာရဂိရမြို့၌၊ ဘေသကဠာဝနေ – ငံစဉ်းခုံတောဖြစ်သော၊ မိဂဒါယေ - သားကောင်တို့၏တော၌၊ (သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာတော၌၊) ဝိဟရတိ၊[သုသုမာရဂိရ, ဘေသကဠာဝနမည်ပုံကို ပါစိတ် သုရာပါနဝဂ်ဇောတိသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် သာရတ္ထကြည့်ပါ။] တေန သမယေန, ဗောဓိသ - ဗောဓိမည်သော၊ ရာဇကုမာရဿ- မင်းသား၏၊ ကောကနဒါနာမ-ကောကနဒပည်သော၊ ပါသာဒါ - ပြာသာဒ်သည်၊ ဝါ - ကို၊ အစိရဿာရိတော – ဆောက်လုပ်စေအပ်ပြီးသော ပြာသာဒ်၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးသည်၊ (ဆောက်လုပ်စေပြီး၍ မကြာသေးသည်၊) သမဏေနဝါ - သမဏမည်သူသည်သော်၎င်း၊ ဗြာဟ္မဏေနဝါ-သည်သော်၎င်း၊ မနုဿဘူတေန-လူဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကေနစိဝါ-တစုံတယောက်သည်သော်၎င်း၊ အနုဿာဝုတ္ထော-မနေအပ်ဘူးသေးသည်၊ ဟောတိ။

အထ-(ပြာသာဒ်ကို ဆောက်လုပ်စေပြီးရာ)ထိအခါ၌၊ ဗောဓိ-သော၊ ရာဇကုမာရော-သည်၊ သဠ္ဠိကာပုတ္တံ-သဠ္ဠိကာဖြာဟူကို၏သားဖြစ်သော၊ မာဏဝံ-လုလင်ကို၊ အာမန္တေသိ- ခေါ်၍ပြောပြီ၊ (ကိ*)၊ သမ္မ သဠ္ဠိကာပုတ္တ - အဆွေသဠ္ဠိကာပုတ္တ၊ ဟိ-သွားပါလော၊ တွံ ယေန ဘဂဝါ၊ပေ၊ဥပသင်္ကမ-ချဉ်းကပ်

× × × × × × ×

အစ္ဆယော စသည်။ ။အစ္ဆဠယောတိ ဉာယပ္ပဋိပတ္တိံ* အတိက္ကမိတ္ဝာ ပဝတ္တိ, အပရာဠ္ဍောတိ အတ္ထော၊ အစ္ဆဂမာတိ မံ အတိက္ကမ္မ ပဝဠတ္ထော၊ တံ ဠတ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာတိ တံ ဠတ အပရာဒ္ဓံ မယှံ ခမဉ္ဇမ၊–ဝိမတိ။

ပါလေ၊ ဥပသက််မိတ္ဆာ မမ-၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ ဝန္ဒ-ရှိခိုးပါလေ၊ အပ္ပါဗာဓံ-နှိပ်စက်ပြင်းစွာ,မခံသာသော, ရောဂါကြီး၏ မရှိခြင်းကိုလည်း၊ အပ္ပါတင်္ကံ - ဆင်းရဲငြိုငြင်, အသက်ရှင်ဘွယ်, ရောဂါငယ်၏ မရှိခြင်းကိုလည်း၊ လဟုဋ္ဌာနံ—လျင်မြန် ပေါ့ပါး, ထသွားနိုင်ခြင်းကိုလည်း၊ ဗလံ-ကိုယ်အားကိုလည်း၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကိုလည်း၊ပုစ္ဆ-မေးလျှံ့ ပါလေ၊(ကိ-အဘယ်သို့ မေးလျှောက်ရမည်နည်း၊) ဘန္တေ၊ပေ၊ ဝန္ဒတိ - ရှိခိုး လိုက်ပါ၏၊ အပ္ပါဗာဓံ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆတိ - မေးလျှောက်လိုက်ပါ၏၊ ဣတိ — ဤသို့ လျှောက်ပါလေ၊ ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေတိ - လျှောက်ပါဦးလော၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ပေ၊ သွာတနာယ-နက်ဖန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု, ပိတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှါ၊ ဘတ္တံ- ကို၊ ဘိက္ခုသံယေန သဒ္ဓိ အဓိဝါသေတု ကိရ — လက်ခံပါလောတဲ့၊(မိမိအထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေပါလောတဲ့၊)ဣကိ-ဤသို့လည်း၊ (ဝဒေတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ)။ [အပ္ပါဗာဓပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဉ်ဖွင့်, သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သုဘသုတ် အဖွင့်၌ဖွင့်ပြထားပြီ။]

ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ- ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ ခေါ၊ပေ၊ သမ္မာဒိ - ခမနီယ, စသည်သဘော , မေးမြန်းပြောလျက် , ရောနှောမိလေပြီ၊ သမ္မာဒနီယံ၊ပေ၊ ကထံ-ကို၊ ဝိတိသာရတ္တာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ - သင့်တင့်လျောက်ပတ်, တခုသော အရပ်အဘို့၌၊ နိသိဒိ-ထိုင်ပြီ။ [သမ္မာဒနီယံ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍနှင့် သီလက္ခန်အမ္ဗဋ္ဌသုတ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ သဋ္ဌိကာပုတ္တက ဘုရားရှင်ထံသွား၍ လျှောံသည်၊ ထို့နောက် ဗောဓိမင်းသားအား ပြန်၍ပြောသည်၊ ထိုဝါကျတို့၌ "အဝေါစုမှာ-လျောက်ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ သမဏော ဂေါတမေန- သည်၊ အဓိဝုတ္ထဉ္စ-လက်ခံလည်း လက်ခံအပ်ပါပြီ"ဟု ပေးပါ။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ ဗောဓိ, ရာဇကုမာရော—သည်၊ တသာ ရတ္တိယာ—ထိုညဉ့်၏၊ပေ၊ကောကနဒံ-သော၊ ပါသာဒဉ္စ-ကိုလည်း၊ ဩဒါတေဟိ-ဖြူ။ကုန်သော၊ ဒုဿေဟိ-အဝတ်တို့ဖြင့်၊ ယာဝပစ္ဆိမ သောပါနကဋ္ဌဝရာ-နောက်ဆုံး ဖြစ်သော လှေခါးပျဉ်ချပ်တိုင်အောင်(အဆုံးလှေခါးထစ်တိုင်အောင်)၊ သန္ထရော

× × × × × × ×

ပစ္ဆိမသောပါနကဋ္ဌဝရာ။ ။ယာဝ ပစ္ဆိမ သောပါနကဋ္ဌဝရာတိ ပဌမ သောပါနဖလကံ့ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တံ ဟိ ပစ္ဆာ ဒုဿေန သန္ထတတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ၊ အောက်ကစ၍ ရေတွက်သောအခါ ပဌမဆုံး လှေခါးထစ်ကိုပင် (အဝတ်ဖြူ။တို့ဖြင့် နောက်ဆုံး ခင်းအပ်သောကြောင့်)"ပစ္ဆိမ"ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။

ပေတ္တာ- ခင်းစေပြီး၍ ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ•)၊ သမ္မ သန္ဓိကာပုတ္တ ဟေ်၊ပေ၊ ဣတိ - ဤသို့ လျောက်ပါ၍ဟု၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ဧဝံ ဘောတိ ခေါ၊ပေ၊ အာရောစေသိ။

အထ-လျောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ပေ၊ဥပသက််မိ-ကြွတော်မူပြီ၊ တေန သမယေန-၌၊ ဗောဓိ- သော၊ ရာဇကုမာရော - သည်၊ ဘဂဝန္တံ - ကို၊ အာဂမယမာနော-စောင့်မြော်လျက်၊ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ-အပြင်တံခါးမုခ်၌၊ ဌိတော—ရပ်နေသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ ဒိဿွာန— ကြောင့်၊ တတော— ထို (တည်နေရာ)အရပ်မှ၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ- ရှေးရှုသွား၍၊ (ခရီးဥုးကြိုဆို၍)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ, ပုရက္ခတွာ-ရှေ့၌ ပြု၍၊ (ရှေသွားပြု၍=ရှေကထား၍)၊ ယေန ကောကနဒေါ၊ပေ၊ ဥပသက််မိ၊ အထ ဘဂဝါ ပန္ထိမသောပါနကဋ္ဌေဝံ- ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ (နင်းတော်မူသေးဘဲ အနိုး၌ကပ်၍)၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်တော်မူပြီ။

အထ-ရပ်တော်မူရာ, ထို အခါ၌၊ ဗောဓိ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ•)၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ, ဒုဿာနိ-တို့ကို၊ အက္ကမတု-နင်းတော်မူပါ၊ သုဂတော-ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ပေ၊အက္ကမတု၊ ယံ-ယင်းသို့ နင်းတော်မူခြင်းသည်၊ မမ-ဒကာတော်၏၊ ဒီဃရတ္တံ - ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ-စီးပွားအလို့ငှါ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းငှါ၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျောက်ပြီ၊ ဘဂဝါ - သည်၊ တုဏှီ - ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသိ - ဖြစ်တော်မူပြီ၊[၃ ကြိမ် လျောက်၍, ၂ ကြိမ် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူသည်။]အထ-၃ ကြိမ်မြောက်လျောက်ရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ အပလောကေသိ-စောင်း၍ ကြည့်တော်မူပြီ၊ အထ-၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ပေ၊အဝေါစ၊(ကိ•)၊ရာဇကုမာရ, ဒုဿာနိ - အဝတ်တို့ကို၊ သံဟရန္တု - ရပ်သိမ်းအပ်ကုန်လော၊ [သံဟရန္တု။တိ သံဟရိယန္တု၊-အဋ္ဌကထာ။] ဘဂဝါ, စေဋပဋိကံ—အဝတ်အခင်းကို၊ နအက္ကမိဿတိ- နင်းတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပန္ထိမံ - နောက်၌ ဖြစ်သော၊ ဇနတံ-သတ္တွာအပေါင်းကို (ရဟန်းအပေါင်းကို)၊ပေ၊ အနုကမ္ပတိ- သနားစောင့်ရှောက်တော်မူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

အထ- (အရှင်အာနန္ဒာက) ပြောပြရာ ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိ ၊ ပေ၊ သံဟရာပေတ္တာ-ရပ်သိမ်းစေပြီး၍၊ ကောကနဒေ-သော၊ ဥပရိပါသာဒေ - ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်၌၊ အာသနံ, ပညပေသိ-ခင်းစေပြီ၊ပေ၊ အဘိရုဟိတွာ—တက်တော်

× × × × × × ×

ပန္ထိမံ၊ပေ၊အနုကမ္ပတိ။ ။ပန္ထိမံ၊ပေ၊ အနုကမ္ပတိတိ ဣဒံ ထေရော အနာဂတေ ဘိက္ခူနံ စေဋပဋိကသဏ္ဌာနမနုပစ္ခိယာ အပဝါဒံ (စွပ်စွဲမှုကို) သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ နိဝါရဏေန ဘဂဝတော အနုကမ္ပံ သန္ဓာယာဟ၊— ဝိမတိ။ [နင်းတော်မမူခြင်း, သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူခြင်း၌ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြထား၏။]

မူပြီး၍၊ ပညတ္တော-ခင်းအပ်ပြီးသော၊ အာသန္နေ-၌၊ နိသီဒိ၊ပေ၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ-ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ - ကို၊ သဟတ္ထာ - မိမိလက်ဖြင့်၊ သန္တပ္ပေတွာ - ကောင်းစွာ တင်းတိမ်စေပြီး၍၊ သမ္မဝါရေတွာ - ကောင်းစွာ ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊ ဘဝဝန်္တံ-ကို၊ ဘုတ္တာဝိ - ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍၊ ဩနီတပတ္တပါဏိံ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို၊ (ဥတ္တာ - ၍၊) ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ပေ၊ပက္ကမိ၊[ထိုနောက် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူသည်၊ ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အညတရာ, ဣတ္ထိ— သည်၊ အပဂတဂဗ္ဘာ - ကင်းသော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ (သားဖွားပြီးသည်၊ ဟုတ္တာ) ဘိက္ခု॥ - တို့ကို၊ နိမန္တေတွာ—ပင့်ဖိတ်ပြီး၍၊ပေ၊ အဝေါစ၊(ကိ•)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဒုဿံ-အဝတ်ကို၊ အက္ကမထ - နင်းတော်မူကြပါကုန်၊ ဣတိ(အဝေါစ)၊ပေ၊ နု အက္ကမန္တိ၊ပေ၊မင်္ဂလတ္ထာယ- မင်္ဂလာအကျိုးငှါ၊ အက္ကမထ၊ ဣတိ - ပြီ၊ နု အက္ကမိ•သု-မနင်းကြကုန် ၊ပေ၊ သာဒ္ဓုတ္တိ ဥဇ္ဈာယတိ၊ (ကိ•)၊ပေ၊ မင်္ဂလတ္ထာယ ယာစိယမာနာ — တောင်းပန်အပ်ပါကုန်လျက်၊ပေ၊ နု အက္ကမိသန္တိနာမ၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယတိ) ၊ပေ၊ ဂိဟီ — တို့သည်၊ မင်္ဂလိကာ — မင်္ဂလာကို အလိုရှိကုန်၏၊ [မင်္ဂလံ + ဣစ္ဆန္တိ တိ မင်္ဂလိကာ၊— ဋီကာ။] ၊ပေ၊ ယာစိယမာနေန—တောင်းပန်အပ်သော (တောင်းပန်ခံရသော)ရဟန်းသည်၊ အက္ကမိတုံ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဓောတပါဒကံ — ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေတို့ဖြင့် နင်းဘို့ရန်အခင်းကို၊ အက္ကမိတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ၊ပေ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော-ဒုတိယဘာဏဝါရသည်၊ နိဋ္ဌိတော—ပြီ။

၂၆၉။ အထ ဘဂဝါ ဘဂ္ဂေသု၊ပေ၊ယေန သာဝတ္ထိ, တဒဝသရိ၊ [ဒဏ္ဍပရိဿာဝနဝတ္ထုဉ္စ အနက်ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း နည်းမှီပေးပါ။]ဘဂဝါ-သည်၊ တတြဿာဝတ္ထိယံ-၌၊ပေ၊အာရာမေ ဝိဟရတိ၊ အထ-၌၊ မိဂါရမာတာ-မိဂါရသေဋ္ဌီး၏ အမိအရာ၌တည်သော၊ ဝိသာခါ - ဝိသာခါသည်၊ [မိဂါရမာတာ အမည်ရပုံကို ဓမ္မပဒ ပုပ္ဖဝဂ်, ဝိသာခါဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ။] ဃဋ္ဋကဿ-အိုးငယ်ကိုင်း၊ ကတကဿ — ကြာချဉ်သင်္ကွာန် အဆူးထအောင် ပြုအပ်သော ခြေပွတ်ကိုင်း၊ သမ္မဇ္ဇနီ•စ-ကံမြက်စည်းကိုင်း၊ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ•)၊ ဘန္တေ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-ခံယူတော်မူပါ၊ ယံ-ယင်းသို့ ခံယူတော်မူခြင်းသည်၊ပေ၊ အဿ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ပြီ ၊ပေ၊ တိဿော- ၃ ကျိုးကုန်သော၊ ပါဒဃံသနိယော- ခြေကို ပွတ်တိုက်ကြောင်းဝတ္ထု၊တို့ကို (ခြေပွတ်တို့ကို)၊ သက္ခရံ-ကျောက်ခဲကိုင်း၊ ကထလံ-အိုးခြမ်းကိုင်း၊ သမုဒ္ဒဖေဏကံ-သမုဒ္ဒရာရေမြှုပ်ကိုင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အထ ဝိသာခါ၊ ပေ၊ ပိဏ္ဍပနဉ္စ - လေးထောင့်ယပ်ကိုင်း၊ တာလဝဏ္ဏဉ္စ— ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းကိုင်း၊ အာဒါယ၊ပေ၊ သံဃဿ-၏၊ မသကဗီဇနိ- ခြင်နှင် ယပ်သည်၊ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ၊ပေ၊ စာမရိဗီဇနိ-စာမရိ သားမြီးယပ်သည် ၊ ပေ ၊ တိသော- နှ်သော၊ ဗီဇနိယော - တို့ကို၊ ဝါကမယံ - လျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်ကိုင်း၊ ဥသိရမယံ-ပန်းရင်းဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်ကိုင်း၊ မောရပိဉ္ဆမယံ-ဥဒေါင်းမြီးစည်းဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်ကိုင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၇၀။ ဆတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ၊ပေ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ။, ဆတ္တပ္ပဂ္ဂဟိတာ — မြောက်အပ်သော ထီးရှိကုန်သည်(ထီးကို မြောက်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ) အာဟိဏ္ဍန္တိ-လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ပေ၊ အညတရော ဥပါသကော-သည်၊သမ္မဟုလေဟိ-နှ်သော၊ အာဇိဝကသာဝကေဟိ—အာဇိဝက၏ တပည့်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဥယျာနံ အဂမာသိ၊ တေ အာဇိဝကသာဝကာ-တို့သည်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဒူရတောဝ — အဝေးဌိပင်၊ ဆတ္တပ္ပဂ္ဂဟိတေ — ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အာဂန္ဆန္တေ-လာနေသည်တို့ကို၊အဒ္ဒသာသုံ-မြင်ကြကုန်ပြီ၊ဒိသွာန-ကြောင့်၊ပေ၊တံအဝေါစုံ (ကိံ)၊အယျ-အရှင်၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဧတေ ဘဒန္တာ-ဤအရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တို့သည်၊ ဂဏကမဟာမတ္တာ သေယျထာပိ-စာရေးတော် အမတ်ကြီးများကဲ့သို့၊ ဆတ္တပ္ပဂ္ဂဟိတာ(ဟုတ္တာ)အာဂန္ဆန္တိ၊ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊အယျာ-အမောင်တို့၊ ဧတေ-အဲဒီ ကုယ်တော်တို့သည်၊ နု ဘိက္ခူ-ရဟန်းများ မဟုတ်ကြကုန်၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ-ပရိဗ္ဗိဇ်တို့တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဘိက္ခူ-တို့တည်း၊ နု ဘိက္ခူ-န်၊ ဣတိ- ဤသို့ ငြင်းခုံ၍၊ အဇ္ဈုတံ- အလောင်းအစားကို၊ အကံသုပြုကြကုန်ပြီ၊ အထ-ပြုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သော ဥပါသကော-သည်၊ ဥပဂတေ-အနီးသို့ ရောက်လာသော ရဟန်းတို့ကို၊ သဉ္ဇာနိတွာ-ကောင်းစွာသိ၍၊ (ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများဟု မှတ်မိ၍၊) ဥဇ္ဈာယတိ၊ပေ။[အညတရ ဘိက္ခု၀တ္ထု လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ (“ကုက္ကုစ္စာယန္တိ” ၌စပ်၊) ဂိလာနသေဝ - ဂိလာန ရဟန်းအားသာ၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ ဆတ္တံ-ကို၊ အနုညာတံ - တော်မူအပ်ပြီ၊ အဂိလာနသ - ဂိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းအား၊ နော အနုညာတံ၊ ဣတိ-သို့တွေး၍၊ အာရာမေ- ၌၎င်း၊ အာရာမူပစာရေ - အာရာမ်၏ ဥပစာ၌၎င်း၊ ဆတ္တံ ဝေရေတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ ၊ပေ၊ အဂိလာနေနပိ ၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ အညတရော ဘိက္ခု သိက္ခာယ-ဆိုင်း၌၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ဥန္နိတွာ- ထည့်၍၊ ဒက္ခေ-ဒုတ်၌၊ အာလဂ္ဂိတွာ— ချိတ်၍၊ ဝိကာလေ- ၌၊ အညတရေန— သော၊ ဂါမဒ္ဒါရေန— ရွာတံခါးဖြင့်၊ အတိက္ကမတိ-ကျော်သွား၏၊(ဖြတ်သွား၏)၊မနုဿာ(“အနုပတိတွာ”စသည်၌ စဉ်းငယ်ဆိုက်၍“မုဉ္စိံသု”၌စပ်၊) အယျော- အမောင်တို့၊ ဧသ (ဧသော)စောရော-ဤသူခိုးသည်၊ ဂန္ဆတိ— သွားနေ၏၊ အသ - ထိုသူခိုး၏၊ အသိ-သန်လျက်သည်၊ ဝိဇ္ဇောတလတိ-တောက်ပ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ အနု

ပတိတ္ဌာ-အစဉ်လိုက်၍၊ ဂဟေတ္ဌာ-ဖမ်းယူ၍၊ သဉ္ဇာနိတ္ဌာ- ကောင်းစွာသိ၍၊ (ရဟန်းမှန်း သိ၍)၊မုဋ္ဌိ သု-လွတ်လိုက်ကုန်ပြီ၊ပေ၊ဒက္ခာသိက္ခံ-ဒုတ်နှင့်,ဆိုင်းကို၊ ဓာရေသိကိ-ဆောင်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ပေ။

ဒက္ခာသမ္မုတိ- ဒုတ် (တောင်ဝှေး)ကို ကိုင်နိုင်ကြောင်းသမ္မုတိကို၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၊ [၄ တောင်ရှိသော ဒုတ်ကိုသာ သမ္မုတိရမှ ကိုင်ဆောင်ရ၏၊ ထို့ထက် တိုသော, ရှည်သောဒုတ်ကိုကား ဂိလာန အဂိလာနရဟန်း အားလုံး အား သမ္မုတိမရဘဲလည်း အပ်၏။] သိက္ခာသမ္မုတိဝတ္ထု, ဒက္ခာသိက္ခာသမ္မုတိ ဝတ္ထုတို့ လွယ်ပြီ။

၂၇၃။ ရောမန္တကော-စားမြုံ့ပြန်တတ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်း သည်၊ ရောမန္တိတ္ဌာ ရောမန္တိတ္ဌာ- စားမြုံ့ပြန်၍ စားမြုံ့ပြန်၍၊ အဇ္ဈောဟရတိ- မျိ၏၊ ဘိက္ခု။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကိ)၊ အယံ ဘိက္ခု - သည်၊ ဝိကာလေ - ၌၊ ဘုဉ္ဇတိ၊ပေ၊သော ဘိက္ခု-သည်၊ အစိရံ-မကြာမြင့်သောကာလ၌၊ ဂေါယော နိယာ-နွားမျိုးမှ၊ စုတော- စုတေခဲ့၏၊ ရောမန္တကသ- စားမြုံ့ပြန်တတ်သော ရဟန်းအား၊ ရောမန္တနံ - စားမြုံ့ကို၊ပေ၊ဗဟိမုခဒွါရံ- ခံတွင်းအပြင်ဘက်သို့၊ နီဟရိတ္ဝာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ န အဇ္ဈောဟရိတပ္ပံ-မစားမျိုရာ၊ပေ၊ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-ဝိနည်းတရားသည်၊ (ဋ္ဌိတော-တည်၏၊)တထာ-ဖြင့်၊ ကာရေတပ္ပော - ပြုစေထိုက်၏၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏)။

အညတရဿ ပုဂ္ဂလဿ သံဃဘတ္တံ ဟောတိ၊ [အမ္ဘပေသိကာဝတ္ထု၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။] ဘတ္တဂ္ဂေ-၌၊ ဗဟုသိတ္ထာနိ- များစွာသော ဆွမ်းလုံးတို့ကို၊ ပကိရိယိ သု-ဖရိဖရဲ, ဖြန့်ကြဲအပ်ကုန်ပြီ၊ပေ၊ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကိ)၊ ကထံဟိ - ကြောင့်၊ပေ၊ သြဒနေ - ဆွမ်းကို၊ ဒိယျမာနေ - ပေးအပ်သော်၊ သက္ကစ္စံ — ကောင်းစွာပြု၍၊ (လေးလေးစားစား)၊ န ပဋိဂ္ဂဟေသန္တိနာမ - မခံယူကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ ဧကမေကံ - တလုံးတလုံးသော၊ သိတ္ထံ- ဆွမ်းလုံးသည်၊ ကမ္မသတေန - အလုပ် ပေါင်းများစွာဖြင့်၊ (များစွာ အလုပ်လုပ်မှ)၊ နိဋ္ဌာယတိ- ပြီး၏၊ပေ၊ယံ-အကြင် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဒါယကေဟိ-တို့သည်၊)ဒီယမာနံ-လောင်းလှူ အပ်စဉ်၊ ပတတိ-အောက်ကျ၏၊ တံ-ကို၊ သာမံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတ္ဌာ- ကောဲ ယူ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အနုဇာနာမိ၊ တံ - ထို ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဒါယကေဟိ-တို့ သည်၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်အပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

× × × × × × ×

ကမ္မသတေန ။ ။ ကမ္မသတေနာတိ ဧတ္ထ သတသဒ္ဒေါ အနေက ပရိယာယော၊ အနေကေန ကမ္မေနာတိ အတ္ထော၊မဟာတာ ဥဿာဟေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-သာရတ္ထ၊ နိဋ္ဌာယတိဉ္စ နိပုဗ္ဗ+ဋ္ဌာဓာတ်+ဒိဝ္ဝါဒိယပစ္စည်းတည်း။

၂၇၄။ ဒီဃေဟိ, နခေဟိ-လက်သည်း, ခြေသည်းတို့ဖြင့်၊ ပိဏ္ဍာယ စရတိ၊ အညာစရာဂ္ဂတ္ထိ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ˚)၊ ဘန္တေ, ဗဟိ - လာပါ၊ မေထုနံ ဓမ္မံ-မေထုန်အကျင့်ကို၊ ပဋိသေဝ-မှီဝဲပါလော၊ ဂ္ဂတိ- ပြောပြီ၊ ဘဂိနိ- နှမ၊ အလံ-မသင့်၊ ဧတံ- ဤမေထုန်သည်၊ နု ကပ္ပတိ- မအပ်၊ ဇာတိ-ပြီ၊ပေ၊ဂတ္ဘာနိ, ဝိလိခိတ္တာ-ခြစ်၍၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ မံ-ကို၊ ဝိပ္ပကရောတိ- ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန် ပြုကျင့်၏၊ ဇာတိ- သို၊ ကုပ်ံ- (ပရိယာယ်မာယာဖြင့်) ပြုအပ်သောအသံကို၊ ကရီသမိ-အုံ၊ ဂ္ဂတိ-ပြီ၊ပေ၊အကာသိ-ပြုပြီ၊ မနုဿာ ဥပဓာဝိတ္တာ-အနိုးသို ပြေးလာ၍၊ ဘံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေသုံ-ဖမ်းယူကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊နခေ-၌၊ ဆဝိမ္ဟိ-အရေကိုဂုင်း၊ လောဟိတမ္ဟိ-သွေးကိုဂုင်း၊အဒ္ဒသာသုံ-မြင်ကြကုန်ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ ဂ္ဂဒံ- ဤအမှုသည်၊ ဂ္ဂမိဿာယေဝ ဇာတ္တိယာ- ၏သာ၊ ကမ်ံ- တည်း၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အ ကာရကော-ပြုလုပ်သူမဟုတ်၊ ဂ္ဂတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တံ ဘိက္ခုံ မုဉ္စိ˚သု။

နခေနပိ- ဖြင့်သည်း၊ နခံ ဆိန္ဒန္တိ၊ပေ၊ကုန္ထေပိ - နံရံ၌လည်း၊ ဃံသန္တိ- ပွတ်တိုက်ကုန်၏၊ အင်္ဂလိယော - လက်ချောင်းတို့သည်၊ ဒုက္ခာ - ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ပေ၊နခဿ္ဆေဒနံ-လက်သည်း ခြေသည်းဖြတ်ကြောင်း ဒါးငယ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ သလောဟိတံ-သွေးနှင့်တကွဖြစ်သော၊ နခံ ဆိန္ဒန္တိ၊ပေ၊မံသပ္ပမာဏော န - အသား၏ ပမာဏအားဖြင့် ၊ပေ၊ ဝိသတိမဋ္ဌံ - နှစ်ဆယ်သော လက်သည်း, ခြေသည်းတို့၏ အဖျားချောအောင်ပွတ်တိုက်မှုကို၊ ကာရာပေန္တိ၊ပေ၊မလမတ္တံ-ချေးမျှကို၊ အပကဍိတုံ- ဆွဲငင်ခြင်းငှါ (ထုတ်ပစ်ခြင်းငှါ)၊ အနုဇာနာမိ။

၂၇၅။ ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု။- တို့သည်၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ ကေသေ-တို့ကို၊ ဩရောပေတုံ-အောက်သို့ ချခြင်းငှါ(ရိတ်ခြင်းငှါ)၊ ဥဿဟန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်၏လော၊ ဇာတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ပေ၊ခုဒ်-သင်တုန်းကိုဂုင်း(ဒါးကိုဂုင်း)၊ ခုရသိလံ-သင်တုန်းသွေးစရာ ကျောက်ကိုဂုင်း၊ ခုရသိပါဋိကံ-သင်တုန်းထည်စရာ အိတ်ကိုဂုင်း၊ နမတကံ - သင်တုန်းကိုရစ်ပတ်ကြောင်း အဝတ်ကိုဂုင်း၊ သမ္ဗံ — သော၊ ခုရဘဏ္ဍံ- သင်တုန်းနှင့်စပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ အနုဇာနာမိ။

မဿုံ - မုတ်ဆိတ်ကို၊ ကပ္ပါပေန္တိ - ကတ်ကျေးဖြင့် ဖြတ်စေကြကုန်၏၊ပေ၊ ဝမ္မာပေန္တိ - တိုးပွားစေကြကုန်၏၊ (ရှည်စေကြကုန်၏၊) ဂေါလောမိကံ-သိုးမွေးမုတ်ဆိတ်နှင့်တူသော မုတ်ဆိတ်ကို၊ ကာရာပေန္တိ၊ စတုရဿံ-၄ ထောင့်ရှိသော မုတ်ဆိတ်ကို၊ပေ၊ ပရိမုခံ - (မျက်နှာ၏ ရှေ့ရှု အောက်အရပ်ဖြစ်သော) ရင်သို့ရောက်အောင် မုတ်ဆိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောင်ထားမှုကို၊ [ရှေး နိဿယ၌ “ရင်မွေးရိတ်ခြင်းကို”ဟု ပေး၏။] အမုဒုကံ-ရင်မွေး အရေးအသားထားမှုကို၊ ကာရာပေန္တိ၊ ဒါဋ္ဌိကံ-ကြင်စွယ်ကို (နှုတ်ခမ်းမွေးကို)၊ ထပေန္တိ-ထားကြကုန်၏၊ သမ္မာခေ- ကျဉ်းသောအရပ်၌၊ လောမံ- အမွေးကို၊ သံဟာရာပေန္တိ - ပယ်ရှားစေကြ (ရိတ်စေကြ)ကုန်၏။

သမ္မာဓေ့, ဝဏ္ဏော-အနာသည်၊ ဟောတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးသည်၊ နသန္တိဒ္ဒ
တိ - ကောင်းစွာမတည်၊ ပေ၊ အာဗာဓပစ္စယာ - အနာဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ကတ္တရိကာယ - ကတ်ကျေးဖြင့်၊ ကေသေ - တို့ကို၊
ဆေဒါပေန္တိ - ဖြတ်စေကြကုန်၏၊ပေ၊ဒီယာနိ, နာသိကာလောမာနိ - နှာခေါင်း
မွေးတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ပေ၊သက္ခရိကာယပိ-ကျောက်စရစ်ဖြင့်ဂုင်း၊ မဓုသိတ္ထကေနု
ပိ - ပျားဖယောင်းဖြင့်ဂုင်း ၊ပေ၊ ဂါဟာပေန္တိ - ယူစေကြကုန်၏၊ (ကျောက်ခဲ,
ပျားဖယောင်းတို့ကို ကပ်နေအောင်လိမ့်၍ ယူစေကြသည်၊)သက္ကာသံ-မွေးညှပ်
ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပလိတံ-ဆံပင်ဖြူကို၊ ဂါဟာပေန္တိ။

၂၇၆။ ကက္ကာဂုထကေဟိ- နဖါခြေးတို့သည်၊ ကက္ကာ- နားတို့သည်၊ ဝါ-
တို့ကို၊ ထကိတာ-ပိတ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ပေ၊ကက္ကာမလဟရဏိံ-နားခြေး
ကို ဆောင်ယူကြောင်း နဖါကလော်ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ဥစ္စာဝစ ကက္ကာမလ
ဟရဏီယဝတ္ထုသည် ဥစ္စာဝစ သတ္ထကဒက္ခဝတ္ထုနှင့် တူ၏။]

၂၇၇။ ဗဟုံ- များစွာသော၊ လောဟဘဏ္ဍံ-ကြေးနီဘက္ထာကိုဂုင်း၊ ကံသ
ဘဏ္ဍံ - ကြေးဖြူ, ကြေးဝါဘက္ထာကိုဂုင်း၊ သန္နိစယံ - စုဆောင်းအပ်သည်ကို၊
ကရောန္တိ၊ မနုဿာ၊ပေ၊ပဿိတွာ ဥစ္စာယန္တိ၊(ကိံ)၊ ကထံဟိ၊ပေ၊ကရိဿန္တိ
နာမ - တုံဘိသနည်း၊ ကံသပတ္တရိကာ သေယျထာပိ - ကြေးဘက္ထာကို ဖြန့်ခင်း
ရောင်းချသော ကုန်သည်တို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဇာတိ (ဥစ္စာယန္တိ)၊ပေ၊အဠနိမ္မိ-
မျက်စဉ်းကိုဂုင်း၊ အဠနိသလာကမ္မိ - မျက်စဉ်းတံကိုဂုင်း၊ ကက္ကာမလဟရဏိမ္မိ-
ကိုဂုင်း၊ ဗန္ဓနမတ္တမ္မိ-အဖျားခွံဖွဲ့တပ်ကြောင်းဖြစ်သော အခွေးမျှကိုဂုင်း၊ ကုက္ကုစ္စာ
ယန္တိ- ကုက္ကုစ္စပြုကြကုန်၏။

သံယာဋိပလ္လတ္တိကာယ-သင်္ကန်းကို ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်၊ နိသိဒန္တိ၊
သံယာဋိယာ-၏၊ ပတ္တာ- အနားပတ်တို့သည်၊ လုဇ္ဇန္တိ- ပျက်စီးကုန်၏၊ပေ၊အာ
ယောဂေန - အာယောဂပတ်နှင့် (ဖွဲ့ပတ်ကြောင်း အဝတ်ပြားနှင့်၊) ဝိနာ-
ကင်း၍၊ ဖာသု-ချမ်းသာသည်၊ နဟောတိ၊ပေ၊တန္တကံ-ရက်ကန်းစင်အငယ်ကို
ဂုင်း၊ [အာယောဂပတ်ခေါ်သော အဝတ်ပြားကို ရက်ခြင်းအကျိုးငှါ ပြုလုပ်
အပ်သော ရက်ကန်းစင်အငယ်စားတည်း။] ဝေမကံ- လက်ခတ်အငယ်ကိုဂုင်း၊
ဝဋ္ဋံ-လိပ်လုံးကိုဂုင်း၊(ရက်အပ်ပြီးကိုလိပ်ဘို့ရန် သစ်သားလုံးကိုဂုင်း၊)["ဝဋ္ဋံ"
ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] [" ဝေမကံ ဝဋ္ဋံ"နေရာ၌ "ဝေမံ, ကဝဋ္ဋံ"ဟုလည်း ပါဠိ
ရှိ၏၊ " ကဝဋ္ဋံ-ချပ် "ဟုလည်း ပေး၏။] သလာကံ- (ရက်သောအခါ အလယ်
ကြား၌ထားအပ်သော)ဝါးခြမ်းကိုဂုင်း၊ သမ္ပံ-သော၊ တန္တဘက္ထကံ-ရက်ကန်း
ဘက္ထာ အငယ်စားကို၊ အနုဇာနာမိ၊ [ရှေးနိဿယ၌ " တန္တကံ - ရက်သော
အယောဂပတ်ကိုဂုင်း၊ ဝေမံ- လက်ခတ်ကိုဂုင်း၊ ဝါ - ယက်မကိုဂုင်း၊ ကဝဋ္ဋံ—
ချပ်ကိုဂုင်း၊ သလာကံ-ကြေးတံဝါးကိုဂုင်း " ဟု ပေး၏။]

၂၇၀။ အကာယမန္ဒနော-ခါးပန်းကြိုးမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ [ခါးပန်းကြိုးမပန်းမူ၍၊] ဂါမံ, ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ [ကာယ-ကိုယ်ကို+မန္ဒန-ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုး၊ အပေါင်းကာယဖြင့် အစိတ်ဖြစ်သောခါးကို ယူပါ။] တသ-ထိုရဟန်း၏၊ ရထိကာယ- ရထားလမ်း၌၊ အန္တရဝါသကော-သင်းပိုင်သည်၊ ပဘာသိတ္ထ-လျှောက်ပြီ၊ မနုဿာ, ဥက္ကုဋ္ဌိ-ကြွေးကြော်မှုကို၊ အကံသုပြုကြကုန်ပြီ၊ ပေါဥစ္စာဝစာနိ-အကြိုး, အငယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်းအဆိုးဖြစ်ကုန်သော၊) ကာယမန္ဒနာနိ-တို့ကို၊ ကလာပကံ-များစွာသောကြိုးကလေးတို့ကို စုပေါင်း၍ပြုအပ်သော ခါးပန်းကြိုးကိုဂုဏ်း၊ ဒေဠုဘကံ-ရေမြွေ၏ဥုံးခေါင်းသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ခါးပန်းကိုဂုဏ်း၊ မုရဇံ - မရိုးစည်သဏ္ဌာန် ပြုအပ်သော ခါးပန်းကိုဂုဏ်း၊ မဒ္ဒဝီဏံ - ဆောက်လုံးသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ခါးပန်းကိုဂုဏ်း၊ ဓာရေန္တိ၊ပေါဒ္ဓေ- ၂ မျိုးကုန်သော၊ ကာယမန္ဒနာနိ-တို့ကို၊ ပဋိကံ-ခါးပန်းပြားကိုဂုဏ်း၊ သုကရန္တကံ - ဝက်၏ အူနှင့်တူသော ခါးပန်းကိုဂုဏ်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ကာယမန္ဒနဿ - ၏၊ ဒသာ- အမြိတ်အဆာတို့သည်၊ ဇိရန္တိ- ဆွေးမြေ့ကုန်၏၊ မုရဇံ — မုရိုးစည်သဏ္ဌာန် ပြုအပ်သော အမြိတ်အဆာကိုဂုဏ်း၊ မဒ္ဒဝီဏံ — ဆောက်လုံးသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော အမြိတ်အဆာကိုဂုဏ်း၊ အနုဇာနာမိ၊ [ခါးပန်းကြိုး၏ အဖျားဦးရှိသော ကြိုးသေးကလေးများကို “ ဒသာ ” ဟု ခေါ်၏၊ ထို ဒသာများ မပြတ်လွယ်အောင် ဤ ၂ မျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ယခု အခါ ခါးပန်းကြိုး၏အဖျားဦးရှိသော ကြိုးသေးကလေးများကို ဖွတ်မြီးထိုး၍ ထားကြသည်။]

အန္တော-အနားစွန်းသည်၊ ဇိရတိ၊ သောဘနံ- တင့်တယ်အောင် ချုပ်ခြင်းကိုဂုဏ်း၊ (ပတ်ပတ်လည် နခမ်းအနားလုံးကို ချုပ်ခြင်းကိုဂုဏ်း) [“သက်နှံးတလုပ် ချုပ် သဏ္ဌာန်ချုပ်ခြင်း၊ ဝါ-ဖွတ်မြီးထိုးခြင်း၊ ဝါ-ပြောင်းနှံသဏ္ဌာန်ထိုးခြင်း” ဟု ရှေးနိဿယပေး၏။] ဂုဏကံ- မရိုးစည်သဏ္ဌာန် ချုပ်ခြင်းကိုဂုဏ်း၊ (အထပ်ထပ် ချုပ်ခြင်းကိုဂုဏ်း၊) အနုဇာနာမိ၊ ကာယမန္ဒနဿ-၏၊ ပဝနန္တော-ကွင်း၏ အစွန်းသည်၊ ဇိရတိ၊ ဝိဓံ - ခါးပန်းသိုးကို၊ (အလယ်၌ ထိုးဖောက်အပ်သော အပေါက်ပါသော ခါးပန်းသိုးကို၊) အနုဇာနာမိ။ [ဥစ္စာဝစဝိဓဝတ္ထု၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

၂၇၉။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော-သည်၊ လဟုကာ- ပေါ့ကုန်သော၊ သံဃာဋိယော - သင်္ကန်းတို့ကို၊ ပါရုပိတ္ဝာ - ရုံ၍၊ပေါပါဝိသိ၊ ဝါတမဏ္ဍလိကာယ-သည်၊ သံဃာဋိယော- တို့ကို၊ ဥက္ခိပိယိ သု - မြှောက်အပ်ကုန်ပြီ၊ပေါဂဏ္ဌိကံ-အနားပတ်သိုးကိုဂုဏ်း၊ ပါသကံ - အနားပတ်ကွင်းကိုဂုဏ်း၊ အနုဇာနာမိ၊ [ဥစ္စာဝစဂဏ္ဌိကဝတ္ထု လွယ်ပြီ။] ဂဏ္ဌိကမ္မိ- ကိုဂုဏ်း၊ ပါသကမ္မိ-ကိုဂုဏ်း၊ စိဝရေ-၌၊ အပ္ပေန္တိ-တပ်ကြကုန်၏၊ပေါ ဂဏ္ဌိကဖလကံ - အနားပတ်သိုးတပ်စရာ အပြား

ကိုဂုင်း၊ ပါသကဖလကံ-အနားပတ်ကွင်းတဝိစရာ အပြားကိုဂုင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဂဏ္ဍိကဖလကမ်ဒါ၊ပေ၊ အနွေ-အစွန်၌၊ အပြေနှိ၊ ကောန္ဒေ၁- အလျားအနား ပတ်သည်၊ ဝိဝရိယတိ-ပွင့်သွား၏၊(ကွာသွား၏၊) ဂဏ္ဍိကဖလကံ-ကို၊ အနွေ-၌၊ အပြေတုံ-ဂ္ဂါဂုင်း၊ ပါသကဖလကံ- ကို၊ သတ္တင်္ဂုလံဝါ- လက်ခုနစ်သစ်ကို သော်ဂုင်း၊ အဋ္ဌင်္ဂုလံဝါ-လက်ရှစ်သစ်ကိုသော်ဂုင်း၊ ဩဂါဟေတွာ-အောက်သို့ ယူစေ၍၊(အတွင်းသို့ဆုတ်၍) အပြေတုံ-ဂ္ဂါဂုင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၈၀။ [ဂိဟိနိဝတ္ထံကို ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံ၊ပေ၊ သတဝလိကံဟု သရုပ်ဖေါ်သည်၊ ဤပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကခ်ါဘာသာဋီကာနှင့် ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

ဂိဟိပါရုတံ- လူဘို့၏ ခြုံနည်း (ရုံနည်း) ကို၊ ပါရုပန်၊ပေ၊ သံဝေလ္လိကံ- အောက်ပိုးကြိုက်ခြင်းကို၊ ဝါ- ခါးတောင်းကြိုက်ခြင်းကို၊ နိဝါသေန်၊ပေ၊ ရညော-၏၊ မုဏ္ဍဝန်ဒီ သေယျထာပိ-လက်ဝဲ့သမား, အလုပ်သမား စသူတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဇာတိ(ဥဒ္ဓျာယန်)။

၂၈၁။ ဥဘတောကာဇံ- ၂ ဖက်၌ ဝန်ရှိသော ထန်းပိုးကို၊ ဟရန်၊ပေ၊ ဧကတောကာဇံ-တဖက်၌ ဝန်ရှိသော ထန်းပိုးကိုဂုင်း၊ အန္တရကာဇံ-အကြား၌ ဝန်ရှိသော ထန်းပိုးကိုဂုင်း၊ သီသဘာရံ- ဥုးခေါင်းဖြင့် ရွက်အပ်သော ဝန်ကို ဂုင်း၊ ခန္ဓဘာရံ- ပခုံးဖြင့် ထန်းဆောင်သော ဝန်ကိုဂုင်း၊ ကဋိဘာရံ- ခါးဖြင့် ထန်းဆောင်အပ်သော (ခါးစောင်းတင်အပ်သော) ဝန်ကိုဂုင်း၊ ဩလမ္ဗကံ- လက်ဖြင့် တွဲလွဲဆွဲအပ်သော ဝန်ကိုဂုင်း၊ အနုဇာနာမိ၊

၂၈၂။ ဒန္တကဋ္ဌံ-ဒန်ပူကို၊ နခါဒနိ- မခဲစားကြကုန်၊ မုခံ- ပါးစပ်သည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ-မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒန္တကဋ္ဌသ-ကို၊ အခါဒနေ-မခဲစားခြင်း၌၊ အာဒီနဝါ-အပြစ်တို့သည်၊ ဣမေ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ အစက္ခုဿံ-မျက်စိ၏ အစီးအပွားမဟုတ်သည်၊(မျက်စိမှုံလွယ်သည်၊)ဟောတ်၊ မုခံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဟောတိ၊ ရသဟရဏီယော-အရသာကိုဆောင်တတ်သော အကြော်၊ တို့သည်၊ နဝိသုဒ္ဓိန္တိ-မစင်ကြယ်ကုန်၊ ပိတ္တံ-သည်းချေသည်ဂုင်း၊ သေမှံ-သလိပ်သည်ဂုင်း၊ ဘတ္တံ - ထမင်းကို၊ (အစာကို)၊ ပရိယောနန္ဓတိ - မြှေးယှက်၏၊ အသ- ထို ဒန်ပူမစားသူအား၊ ဘတ္တံ - ထမင်းသည်၊ နဆာဒေတိ - မဆော်၊ [အရသာမရှိ-ဟူလို။] ၊ပေ၊ဣမေ ပဉ္စ-တို့တည်း။ [သုက္ကပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

× × × × × × ×

ဂဏ္ဍိကဖလက,ပါသကဖလက။ ။ဂဏ္ဍိကဖလကံ ပါသကဖလကန်တို့ ထွေ ဒါရုဒန္တာဒီမယေသု ဖလကေသု (သစ်သား, ဆင်စွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အပြားတို့၌) ဂဏ္ဍိကပါသကာနိ အပ္ပေတွာ စိဝရေ ထပေတုံ အနုညာတံ၊ ကောန္ဒေ၁ ဝိဝရိယတီတိ အနုဝါတော (အလျားအနားပတ်သည်) ဝိဝရိယတိ၊-ဝိမတိ၊ ယခုအခါ၌ကား သစ်သားပြား, ဆင်စွယ်ပြားတို့အစား အဝတ်ပြားကို တပ်ထားကြသည်။

ဒီဃာနိ, ဒန္တကဋ္ဌာနိ-တို့ကို၊ ခါဒန္တိ၊ တေဟေဝ (တေဟိ+ဧဝ)-ထို ဒန်ပူတို့ဖြင့်ပင်၊ သာမဏေရံ-ကို၊ အာကောဋေ့န္တိ- ခေါက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ အဋ္ဌဂုလပရမံ-လက်ရှစ်သစ် အလွန်အတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ ဒန္တကဋ္ဌံ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ အတိမဋာဟကံ-အလွန်းသေးငယ်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ကို၊ ခါဒန္တသ-ခဲလသော်၊ ကဏ္ဏော-လည်ချောင်း၌၊ ဝိလဂ္ဂံ-ငြိကပ်နေသည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊စတုရင်္ဂုလပစ္ဆိမံ-လက် ၄ သစ် နောက်ဆုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ပေ၊အနုဇာနာမိ။

၂၀၃။ ဒါယံ - တောမီးကို၊ အာလိမ္ပေန္တိ- မီးဖြင့် လိမ်းကျံစေကြကုန်၏၊ (တောမီးရှို့စေကြကုန်၏)၊ပေ၊ ဒဝဒါဟကာ သေယျထာပိ- တောမီးတိုက်သူတို့ကဲ့သို့ပါတကား ၊ပေ၊ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ တိဏဂဟနာ-မြက်တို့ဖြင့် ရွှမ်းထွေးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဒဝဒါဟေ- တောမီးသည်၊ ဒယ္ဟမာနေ- လောင်လသော်၊ [ဒဟခာတ်+ဒိဝါဒိယပစ္စည်း+ကတ္တားဟော မာနပစ္စည်း။] ဝိဟာရာ - တို့ကို၊ ဒယ္ဟန္တိ - လောင်အပ်ကုန်၏ ၊ ပေ ၊ ပဒုဋ္ဌံ - မီးကြိုကို၊ (ဆန့်ကျင်ဘက်မီးကို= ကြိုတင်၍ရှို့အပ်သောမီးကို၊)ဒါတုံ-ငှါငင်း၊ ပရိတ္တံ-အကာအကွယ်ကို၊ ကာတုံ-ငှါငင်း၊ ကုက္ကုစ္စံဃယန္တိ။

၂၀၄။ ရက္ခံ-ကို၊ အဘိရဟန္တိ-တက်ကြကုန်၏၊ရက္ခာ-မှ၊ ရက္ခံ-သို့၊ သင်္ဃန္တိ— ပြောင်းရွှေ့ကြကုန်၏။ [သစ်ပင်တပင်မှ တပင်သို့ ကူးကြသည် - ဟူလို၊]၊ပေ၊မက္ကဋာ သေယျထာပိ-မျောက်တို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ပေ၊အန္တရာမဋ္ဌေ - ခရီးအကြားဌာန၌၊ ဟတ္ထိ-ဆင်သည်၊ ပရိယုဋ္ဌာကိ—ထကြွ၏၊(လိုက်၏)၊ သော ဘိက္ခု၊-သည်၊ ရုက္ခမူလံ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့၊ ဥပဂေဝိတ္ဝာ— ရှေးရှု ပြေးဝင်၍၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တော — လျက်၊ ရက္ခံ နု အဘိရုဟိ-မတက်၊ သော ဟတ္ထိ - သည်၊ အညေန-အခြားလမ်းဖြင့်၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ပေ၊ကရဏီယေ-(ထင်းခြောက်ချီးခြင်းစသော)ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ သကိ-သော်၊ ပေါရိသံ-တရုတ်တသူ အတိုင်းအရှည်တိုင်အောင်၊ ရက္ခံ အဘိရုဟိတုံ — ငှါငင်း၊ အာပဒါသု — ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ ဝါ-ဘေးရန်ပေါ်ရာ အခါတို့၌၊ ယာဝဒတ္ထံ - အလိုရှိတိုင်း၊ (ရက္ခံ, အဘိရုဟိတုံ-ငှါငင်း၊) အနုဇာနာမိ။

၂၀၅။ ယမေဋ္ဌ ကေကုဋ္ဌာနာမ-ယမေဋ္ဌ,ကေကုဋ္ဌတို့မည်သော၊ ဒွေဘိက္ခူ။, ဘာတိကာ- ညီနောင်တို့သည်၊ မြာဟ္မဏဇာတိကာ - မြာဟ္မဏဇာတ် ရှိကုန်သည်၊ ကလျာဏဝါစာ - ကောင်းသော စကားလုံး ရှိကုန်သည်၊ ကလျာဏဝါက္ကရဏာ - ကောင်းသော စကားသံရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [ကလျာဏဝါက္ကရဏပုဒ်ပြီးပုံကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ, ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်, ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]၊ပေ၊ဘန္တေ, တေရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ဘိက္ခု။-တို့သည်၊ နာနာနာမာ-အမျိုးမျိုးသော အမည်ရှိကုန်သည်၊ နာနာဂေါတ္တာ-အမျိုးမျိုးသော အနွယ်ရှိကုန်သည်၊ နာနာဇစ္စာ-အမျိုးမျိုးသော ဇာတ်ရှိကုန်သည်၊

(ဟုတ္ဝာ) နာနာကုလာ- အထူးထူးသော အမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္ဝာ) ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါကုန်၏၊ (ရဟန်းပြုပါကုန်၏၊) တေ— ထို ရဟန်းတို့သည်၊ သကာယ—မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ နိရတ္တိယာ-ပြောဆိုအပ်သောစကားဖြင့်၊ ပုဒ္ဓဝစနံ-ဘုရားရှင်၏စကားတော်ကို၊(ပါဠိတော်ကို)၊ ဒူသေန္တိ-ဖျက်ဆီးကြပါကုန်၏၊ ဟန္ဒ—ယခု၊ မယံ—တို့သည်၊ ပုဒ္ဓဝစနံ-ကို၊ ဆန္ဒသော - ဆန်းအားဖြင့်၊ အာရောပေမ—တင်ကြပါကုန်အံ့၊ ဇုတိ-နှပြီ၊ပေ။

၂၀၆။ လောကာယတံ—လောကာယတကျမ်းကို၊(လူအများ၏ စီးပွားကိုအားမထုတ်လိုကြောင်း ကျမ်းကို၊) ပရိယာပုဏန္တိ - သင်ယူကြကုန်၏၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ, လောကာယတေ-၌၊ သာရဒဿီ-အနှစ်ဟု ရှုလေ့ရှိသူသည်၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ- ၌ တရားသဖြင့်ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ဝုဋ္ဌိ - ကြီးပွားခြင်းသို့၊ ဝိရုဠှိ - စိပင်ခြင်းသို့၊ ဝေပုလ္လံ - ပြန့်ပြောသူ၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇေယျ အပိန—ရောက်ရာသလော၊ ဣတိ - ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘဒန္တေ, ဧတံ - ဤသို့ရောက်နိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ-မသင့်ပါ၊ (မဖြစ်နိုင်ပါ)၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ- ၌၊ သာရဒဿီဝါ - အနှစ်ဟု ရှုလေ့ရှိသူ သည်မူလည်း၊ လောကာယတံ-ကို၊ ပရိယာပုဏေယျ အပိန-သင်ယူရာအံ့လော၊(သင်ယူမည်လော)၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဒန္တေ, ဧတံ - ဤသို့ သင်ယူခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ပေ၊ဝါစေန္တိ-ဆိုစေကြကုန်၏၊(ပို့ချကြကုန်၏။)

၂၀၇။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ - သုဂတိလမ်း မောက္ခလမ်း တို့၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သော အတတ်ကို၊ ပရိယာပုဏန္တီ၊ပေ၊ဝါစေန္တိ။

၂၀၈။ ဘဂဝါ-သည်၊ မဟာတိယာ-သော၊ ပရိသာယ-သည်၊ ပရိဝုတော-ခြံရံအပ်သည်၊(ဟုတ္ဝာ)ဓမ္မံ, ဒေသေန္တော-တော်မူစဉ်၊ ခီပိ-ချဆတ်တော်မူပြီ၊ (ဟပ်ချိုးဟူသော ချိသံကို ပြုတော်မူပြီ၊) ဘိက္ခု။, ဘဒန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ—သည်၊ ဇီဝတု - သက်တော် ရာကျော် ရှည်တော်မူပါစေသတည်း၊ သုဂတော-ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇီဝတု-တည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဥစ္စာဝသဒ္ဒံ - မြင့်တက်သော အသံကို၊ မဟာဝသဒ္ဒံ—ကျယ်သော အသံကို၊ အကံသု၊ တေန သဒ္ဒေန—ထို အသံသည်၊ ဓမ္မကထော-တရားစကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အန္တရာ(အန္တရိတာ)-ခြားကွယ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ, ခီပိတေ—ချဆတ်ရာ၌၊ ဇီဝါတိ - ဇီဝဟူ၍၊ (အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေသတည်းဟူ၍၊)ဝုတ္တော-ဆိုအပ်သည်၊(သမာနော-သော်)၊ တပ္ပပစ္စယာ - ထိုဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇီဝေယျဝါ အပိန—အသက်ရှည်ရာသလော၊ မရေယျဝါအပိန - သေရာသလော၊ ဣတိ — ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘဒန္တေ, ဧတံ-ဤသို့အသက်ရှည်ခြင်း(သို့မဟုတ်)သေခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ဒိဝိတေ-ချေဆတ်ခြင်းကြောင့်၊ (ချေဆတ်ရာ အခါ၌)၊ပေ၊ နာလပန္တိ-ပြန်၍စကားမဆိုကြကုန်၊ပေ၊ဝုစ္စမာနာ-ဆိုအပ်ပါကုန်လျက်၊နာလပိသန္တိ နာမ—နိဘိသနည်း၊ပေ၊ ဇီဝထ ဘန္တေတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စမာနေန - ပြောဆိုအပ်သော ရဟန်းသည်၊(အပြောခံရသော ရဟန်းသည်)၊ စိရံ ဇီဝါဘိ-စိရံဇီဝဟူ၍၊ (ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်ပါစေ ဟူ၍၊) ဝတ္တုံ — ပြန်၍ ဆိုခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ။

၂၀၉။ ဘဂဝါ၊ပေ၊ နိသိန္နော ဟောတိ၊ အညတရေန ဘိက္ခုနာ—သည်၊ လသုဏံ-ကြက်သွန်ဖြူသည်၊ ဝါ - ကို၊ ခါယိတံ - ခဲစားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ဘိက္ခူ-ကို့ကို၊ လသုဏဝဂ္ဂေန-ကြက်သွန်ဖြူနံ့သည်၊ မာဗျာဗာဓံ ယိ ံသု - မနှိပ်စက်အပ်ပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ ဧကမန္တံ - သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော တခုသော အရပ်စွန်၌၊ နိသီဒီ၊ပေ၊ ယံ— အကြင် အစာကို၊ ခါဒိတ္ထာ-၍၊ဝါ-ကြောင့်၊ ဧဝရူပါယ-သော၊ဓမ္မကထာယ-မှ၊ ပရိဗာဟိယော-အပပြုအပ်သည်၊ အသ-၏၊ တံ - ထိုအစာကို၊ ခါဒိတမ္ပံ အပိန- ခဲစားထိုက်သလော၊ ဣတိ—ပြီ၊ ဘန္တေ, ဧတံ-ဤသို့ ခဲစားခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ၊ ဣတိ—နှိပ်ပြီ၊ပေ၊ ဥဒရဝါတာဗာဓော-ဝမ်းဠိုဖြစ်သော လေနာသည်၊ ဟောတိ၊ပေ။

၂၉၀။ အာရာမေ-၌၊ တဟံတဟံ-ထိုထိုအရပ်၌၊ ပဿာဝံ - ကျင်ငယ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ အာရာမော—သည်၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ ပဿာဝကုမ္ဘိ - ကျင်ငယ်စွန့်စရာ အိုးကို၊(ခွက်ကို) ၊ပေ၊ ဒုက္ခံ-စွာ၊ နိသိန္နာ-ထိုင်ကုန်သည် (ဟုတ္ထာ) ပဿာဝံ ကရောန္တိ၊ပေ၊ပဿာဝပါဒုကံ - ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ ခြေနင်းခုံကို ၊ပေ၊ ပဿာဝပါဒုကာ - တို့သည်၊ ပါကဋာ - ထင်ရှားကုန်သည်၊ (အကာမရိုကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ ပဿာဝံ ကာတုံ, ဟိရိယန္တိ- ရှက်ကုန်၏၊ [ပါကာရ ၃ မျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်။] ပဿာဝကုမ္ဘိ , အပါရုတာ— မပိတ်အပ်သည်၊ (အပိတ်မရှိသည်)၊ ဟောတိ၊ပေ၊အပိဓာနံ-အပိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။

၂၉၁။ ဝစ္စကရဏဝတ္ထု၌“ဝစ္စကုဋိ-ကျင်ကြီးစွန့်စရာတွင်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊[ဝစ္စကုဋိသဿ ကုလံ ဘိဇ္ဇတိမ္ပစ၍ အာလမ္ဗဏမဟာဟံတိုင်အောင် ဥဒပါနဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] အန္တေ - ကျင်ကြီးတွင်း၏အစွန်၌၊ နိသိန္နာ ၊ပေ၊ ပရိပတန္တိ-

× × × × × × ×

ဗျာဗာဓယိ ံသု,ဗျာဗာဓိယိ ံသု။ ။မာ ဘိက္ခူ ဗျာဗာဓံယိ ံသူတို့ လသုဏဝဂ္ဂေန ဘိက္ခူ မာ ဗာဓံယိ ံသု၊– ဝိမတိ၊ ဤဋီကာ၌ သံဝဏ္ဏနာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ၂ မျိုးလုံးပင် ကတ္တုရုပ် ရှိသော်လည်း နှိပ်စက်ခြင်း အနက်ဟော ဗာဓံဓဲတ်သည့် ဘူဝါဒိ ဂဏိက ဖြစ်ရကား ကတ္တုရုပ် မဖြစ်နိုင်၊ “ဗျာဗာဓိယိ ံသူတို့၊ပေ၊ဗာဓိယိ ံသု” ဟု ကမ္မရုပ်သာ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် “မာ ဗျာဗာဓိယိ ံသု – မနှိပ်စက်အပ် ပါစေကုန်လင့်” ဟု ပေးလိုက်ပါသည်၊ ဣတ္ထံ “ဧစ”ဟူသော အနက်သည် ဧတာဒိးတခြင်း အနက်တည်း။

လိမ့်ကျကုန်၏၊ပေါသန္တ ရိတ္တာ - ခင်းရ၌၊ မဇ္ဈေ- ဥ၌၊ ဆိဒ္ဓိ- အပေါက်ကို၊ ကတ္တာ ၊ပေ၊အနုဇာနာမိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ - ဥ၌၊ ပဿာဝံ ကရောန္တို ၊ပေ၊ ပဿာဝဒေါဏိကံ- ကျင်ငယ်စွန့်စရာ စကျောင်းကို၊ (မြောင်းကို)၊ အနုဇာနာမိ၊ အဝလေခနကဋ္ဌံ- ကျင်ကြိုးကို ခြစ်ပစ်ကြောင်းဒုတ်သည်၊ (ကနုတံသည်)၊ နဟောတိ ၊ပေ၊ အဝလေခနပိဌရော — ကနုတံထည့်စရာ ပုံးသည်၊ နဟောတိ။ [ကြောင်းဝါကျတို့၌ အနက်ထူး မရှိပါ။]

၂၉၂။ ဇရာဒုဗ္ဗလော- သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝစ္ဆံ ကတ္တာ, ဝုဋ္ဌဟန္တော- ထလသော်၊ ပရိပတတိ-လဲကျသွား၏၊ပေ၊ဩလမ္ဗကံ- ဆွဲကိုင်ကြောင်းတန်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပရိဝေဏံ-သည်၊ စိက္ခလ္လံ ဟောတိ၊[ဤ၌ ပရိဝုဏ်ဟူသည် ကျောင်းကို ကာရံထားသောအရပ် မဟုတ်, ဝစ္ဆကုဋိ၌ ကာရံထားအပ်သော အကာအရံတည်း။] ပေ၊အာစမနကုမ္ဘိ-သန့်သက်ရေအိုးသည်၊ပေ၊အာစမနသရာဝကော- သန့်သက်ရေခွက်သည်၊ နဟောတိ၊ပေ။

၂၉၃။ ဧဝရူပံ အနာစာရံ အာစရန္တိ ၊ပေ၊ ဂိဝိဓမ္မိ အနာစာရံ အာစရန္တိ တိုင်အောင် ကမ္မက္ခန္ဓက, ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌ရေးခဲ့ပြီ၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော - ဝိနည်းတရားတော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တထာ - ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏)။

အာယသ္မန္တေ ဥရုဝေလကဿပေ - အရှင် ဥရုဝေလကဿပသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေ - ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်လသော်၊ (ရဟန်းပြုလသော်၊) သံဃသ - ၏၊ ဗဟုံ-သော၊ လောဟဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ပေ၊ဘဂဝတာ- သည်၊ ကိ*- အာဘယ်သို့သော၊ လောဟဘဏ္ဍံ - ကို၊ အနုညာတံ နုခေါ- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ကိ*-သော၊ (လောဟဘဏ္ဍံ) အနနုညာတံ နုခေါ-ခွင့်မပြုတော်မူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ပေ၊ ဇာတိ-၌သို့သော အကြောင်းသည်၊ အဟောသိ-ပြီ ၊ပေ၊ ပဟရဏိ*-ပုတ်ခတ်ကြောင်းလက်နက်ကို၊ ထပေတ္တာ-ချန်ထား၍၊ သမ္ဗံ-သော၊ လောဟဘဏ္ဍံ- ကိုလည်း၊ အာသန္နိ*- လက်ရှစ်သစ်ထက်မြင့်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ကိုလည်း၊ ပလ္လင်္ကံ* - အခြေ၌ ခြသေ့, သစ်ကျားစသော သားရဲရှိသော ပလ္လင်ကိုလည်း၊ ဒါရုပဓွံ - ကိုလည်း၊ ဒါရုပါဒုကံ - သစ်သားခြေနှင်းကိုလည်း၊ ထပေတ္တာ-၍၊ သမ္ဗံ-သော၊ဒါရုဘဏ္ဍံ-သစ်သားဘဏ္ဍာကိုလည်း၊ ကတကမ္ဗ - ပဒုမ္မာကြာချက်သဏ္ဌာန်ရှိသော ခြေပွတ်ကိုလည်း၊ ကုမ္ဘကာရိကမ္ဗ-အိုးထိန်းသည်တို့၏ဘဏ္ဍာကိုလည်း၊ ထပေတ္တာ-၍၊ သမ္ဗံ-သော၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ-မြေညက်ဘဏ္ဍာကိုလည်း၊ အနုဇာနာမိ။

ပဌမော-သော၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓကော- တည်း။

တသုဒ္ဓါနဂါထာ နိသယ

[ဤဥဒ္ဒါန်းဌ် အကျဉ်းမျပေးအပ်သောပုဒ်တို့ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း အနက်ဆိုပါ။]

တသ-ထို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန္ဒကဏ်။ ဥဒ္ဒါနံ- ဥဒ္ဒါန်းကား၊ ရကွေ-ဌ်ဒုင်း၊ပေး အန္ဒာနေ-ဌ်ဒုင်း၊ (ဥဿံသေန်)၊ ဂန္ဓသုတ္တိယာ-သစ်မျောက်လက်, ကျောက်မှန့် ဖြင့်ဒုင်း၊ ဝိဂ္ဂယ္ဟ-ကိုယ်အချင်းချင်းယှဉ်၍(ကပ်၍)ဒုင်း၊ (ဥဿံသေန်)၊ မလ္လကော-ဧဝဝန်း၊ ကစ္ဆု - ဝဲနာ၊ ဇရာ - အိုသောရဟန်း၊ ပုထုပါဏိကာ - လက်ဖြင့် ချေးတွန်းခြင်း၊ ဝလ္လိကာ၊ပေ၊ နဓာရယေ - မဆောင်ရာ၊ ကဋိ- ခါးစည်းကြိုး၊ ဩဝဒ်-လက်ကောက်၊ ဟတ္ထာဘရဏံ- လက်တန်ဆာ၊ မုဒ္ဒိကာ-လက်စွပ်။

ဒီယေ-ရှည်သောဆံပင်၊ ကောဇ္ဈ - ဝက်မှင်ဘီး၊ ဖဏေ - ဆင်စွယ်အစရှိ ဓသာဘီး၊ ဟတ္ထေ-လက်ဘီး၊ သိတ္ထာ-ဖယောင်းနှင့်ရောစပ်အပ်သောဆီ၊ ဥဒက တေလကေ-ရေနှင့်ရောစပ်အပ်သောဆီ၊ အာဒါသုဒပတ္တဝဏ္ဏာ-မှန်, ရေခွက်ဌ် မျက်နှာကိုကြည့်ခြင်း,အနာကိုကြည့်ခြင်း၊ အာလောပေါမ္မဒုတ္ထုနာ-မျက်နှာကို လိမ်းကုံခြင်း, ပွတ်တိုက်ခြင်း, အမှုန့်ဖြင့် လိမ်းကျံခြင်း၊ လဉ္ဆေန် - မှန်ကူပြောံ စသည်တို့ အမှတ်တံဆိပ်ခတ်နိုင်ကြကုန်၏၊ အင်္ဂာဂံ-အင်္ဂါကြိုးငယ်ကို တပ်မက် ဘွယ်ရှိအောင် ပြုခြင်း၊ မုခရာဂံ-ခြင်း၊ တဒုဘယံ - ထို ၂ ပါးစုံကိုပြုခြင်း၊ စက္ခု ရောဂံ- ဂ ါ၊ ဂိရဂ္ဂံ- တောင်ထိပ်ပွဲ၊ အာယတံသရ- ရှည်သောအသံ၊ ဗာဟိယံ- ပြင်ပဌ် အမွေးရှိသော သားမွေးခြုံထည်ကို ဆောင်ခြင်း။

အမ္ဗပေသိ-စိတ်၊ သကလေဟိ-အလုံးစုံသော သရက်သီး၊ အဟိ-မြွေကိုက်ခံ ရသော ရဟန်း၊ ဆိန္နိ-အင်္ဂါဇာတ်ကိုဖြတ်ပြီ၊ စန္ဒနံ-စန္ဒကူးသပိတ်၊ ဥစ္စာဝစာ-အမြတ်အယုတ်ဖြစ်သောသပိတ်တို့၊ ပတ္တမူလာ-သပိတ်ခြေ၊ သုဝဏ္ဏာ-ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော သပိတ်ခြေဝန်း၊ ဗဟလာ-ထူသောသပိတ်ခြေဝန်း၊ ဝလိ-အတွန့် ရှိသော သပိတ်ခြေဝန်း၊ [“စလိ - လှုပ်သော သပိတ်ခြေဝန်း” ဟု မူကွဲရှိ၏။] စိတြာ-ဆန်းကြယ်သောသပိတ်ခြေဝန်းတို့၊ ဒုဿတိ-၏၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-ရှိ၏၊ ဥဇ္ဈေ- နေပဌ်ဆေးခြင်း၊ ဘိဇ္ဇံသု - နှ်ပြီ၊ မိနိယာ- အတွင်းအကျည် အစွန်ဌ်ထားခြင်း ၊ပေ၊မာဠံ-သပိတ်စင်၊ ကုဏ္ဍောလိကာယ-အိုး။

ထဝိကာ-သပိတ်အိတ်၊ပေ၊ဒိလေ-နံရံစသည်ဌ်စိုက်ထားအပ်သောငုတ်၊ပေ၊ ပဏာမနာ-တွန်းခြင်း၊ တုမ္ဗ-ဗူးအုံ၊ ဃဋိ-အိုး၊ပေ၊ဝိပ္ပါလိ- ဆုတ်ခြင်း၊ ဒဏ္ဍ- အရိုးတပ်အပ်သော ဒါးငယ်၊ သောဝဏ္ဏံ-ရွှေဒါးငယ်ရိုး၊ ပတ္တေ-ကြက်တောင် ဖြင့်ချုပ်ခြင်း၊ ပေသိ-ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်ချုပ်ခြင်း၊ နာဠိကာ-အပ်ကျည်တောက်။

ကိဏ္ဏ - တဆေး၊ သတ္တု — နန္ဒင်းနှင့် ရောစပ်အပ်သော မုံမှန်၊ သရိတံ — ကျောံမှန်၊ မခုသိတ္ထံ-ပျားဖယောင်းဆီ၊ သိပါဋိကံ-အိတ်၊ ဝိကဏ္ဏံ- အနားမည်း၊ ဗန္ဓိ-ပွဲခြင်း၊ ဝိသမံ- မညီမညွတ်သော့အရပ်၊ ဆမာ- မြေ၊ ဇိရ- ဆွေးမြေ့ခြင်း၊

နပ္ပဟောဘိ- မလောက်၊ ကဋိမ္ဟိ-အတိုင်းအရှည်တိုင်းကြောင်း ထန်းရွက်စသည်၊ပေ၊အဓောတလွံ- မဆေးအပ်သောခြေ, စိုစွတ်သောခြေ၊ပေ၊ပိတ္ထကံ (အာဝေသနဝိတ္ထကံ)-အိတ်၊ပေ၊ဗန္ဓကာ- ပခုံးဦဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုး၊ (ပခုံးလွယ်)။

အဇ္ဈောကာသေ-ခေါင်၊ နိစဝတ္ထု- နိမ့်သောအကျည်၊ စယော- အကျည်ဂု မျိုး၊ ဝိဟညရေ-ပင်ပန်းကုန်၏၊ တိဏစုဏ္ဍံ-သည်၊ ပရိပတိ- ပြီ၊ ဥလ္လိတ္တအဝလိတ္တကံ-ကို၊ (အနုညာသိ - ခွင့်ပြုတော်မူပြီ၊) သေတံ - ဖြူ။သော့အဆင်းကိုဌင်း၊ပေ၊ပါဠိကံ - လက်ငါးချောင်းရာထင်အောင် ပြုမှုကိုဌင်း၊ စီဝရဝံသံ - ကိုဌင်း၊ ရဇ္ဇုံ - သက်နှံးလှန်းစရာ ကြိုးကိုဌင်း၊ ဝိနာယကော - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုညာသိ။

ဥဇ္ဈိတွာ - စွန့်၍၊ ပက္ကမန္တိ၊ ကထိနံ - သည်၊ ပရိဘိဇ္ဇတို့၊ ဝိနိဝေဌိယတိ-ပြေ၏၊ ကုန္နေပိ - နံရံဦလည်း၊ ပတ္တေန- ဖြင့်၊ အာဒါယ- ၍၊ ဂစ္ဆရေ- သွားကြကုန်၏၊ ထဝိကာ-ဆေးထည့်စရာအိတ်၊ ဗန္ဓသုတ္တံ- ဖွဲ့ချည်ကြောင်းချည်၊ ဥပါဟနာ- တို့ကို၊ ဗန္ဓိတွာ - ၍၊ ဥပါဟနထဝိကဉ္စ - ကိုဌင်း၊ပေ၊သုတ္တံ (အနုညာသိ)၊ မဂ္ဂေ-၌၊ ဥဒကံ- သည်၊ အကပ္ပိယံ- မအပ်၊ ပရိဿာဝနစောဋကံ-ပုဝါရေစစ်ကိုဌင်း၊ ကဋ္ဌဆ္ဆုပရိဿာဝနံ - ဒုတ်ချောင်းရေစစ်ကိုဌင်း၊ မေကရဏံ-ကိုဌင်း၊ (အနုညာသိ)၊ ဒွေ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ မုနိ-သည်၊ ဝေဿာလိ°-သို့၊ အဂမာ-ကြွတော်မူပြီ၊ ဒဏ္ဍံ (ဒဏ္ဍပရိဿာဝနံ) - ဒုတ်တန်းရေစစ်ကိုဌင်း၊ သြတ္ထရကံ - ရေ၌လှမ်းအပ်သော ရေစစ်ကိုဌင်း၊ တတ္ထ- ထို မဝဿာလိမ္ပြိ၌၊ ပရိဿာဝနံ- ရေစစ်ကို၊ အနုညာသိ။

မကသေဟိ-မှက် ခြင်၊ ပကိတေန- မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်၊ ဗဟွာဗာဓာဒေါနှ်၏၊ ဇိဝကော - ဇိဝက၊ စက်မနဇန္တွာဝဃံ- အိမ်၊ ဝိသမေ- ရပ်၊ပေ၊ဝေဒိကံ-ဝရံတာ၊ [အဇ္ဈောကာသေမှစ၍ စီဝရရဇ္ဇုံတိုင်အောင် လွယ်ပြီ။] ဥစ္စဝတ္ထုကံ-မြင့်သောအကျည်ရှိသည်ကို၊ ကရေ - ပြုရာ၏၊ စယော ၊ပေ၊ ဝန္တိ - တံခါးရွက်တပ်စရာတိုင်၊ပေ၊သူစိ - ကျည်ငယ်၊ ဃဋိ - ကျည်မ၊ တာဠဆ္ဆိဒ္ဒံ- ပေါက်၊ အာဝိဉ္ဆနံ-ဆွဲငင်စရာအပေါက်၊ ရဇ္ဇုကံ- ဆွဲငင်စရာကြိုး။

မဏ္ဍလံ - ဝန်းဝိုင်းသောအကျည်၊ ဓူမနေတ္တံ - မီးခိုးထွက်စရာ အပေါက်၊ မဇ္ဈေ-အလယ်အရပ်၊ မုခမတ္တိကာ-မျက်နှာလိမ်းစရာမြေညက်၊ဒေါဏိ-မြေညက်ထည့်စရာ စကျင်း၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ-၏၊ ဒဟာတိ-၏၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ-ရေထားရာအရပ်၊ သရာဝကံ-ရေခွက်ငယ်၊ နု သေဒေတိ-စေ၊ စိက္ခလ္လံ-ရှိ၏၊ ဓောဝိ-ရေဆေးခြင်း၊ နိဒ္ဓမနံ - ရေထုတ်ပြွန်ကို၊ ကရေ- ပြုရာ၏၊ ပိဋ္ဌံ - ဇရုံးအိမ်၌ခင်းအပ်သော အင်းပျဉ်၊ ကောဋ္ဌကေ - မုခ်၊ ကမ္မံ - ခပ်သိမ်းသောအမှု၊ [ဥစ္စဝတ္ထုကဖြစ်အောင်ပြုမှုမှစ၍ ပဿပါဋိကပြုမှု တိုင်အောင်ကို “ ကမ္မံ ” ဟု ဆိုသည်။] မရုမ္ဗာ - ကျောက်ပြုတ်၊ သိလာ-ကျောက်ချပ် (ကျောက်ပြင်)၊ နိဒ္ဓမနံ-ပြွန်။

နဂ္ဂါ-အဝတ်မဆည်း, အချည်းနှီးသော ရဟန်းတို့၊ ဆမာယ - မြေ၊ ဝဿန္နေ-မိုဃ်းရွာလသော်၊ တဟိံ - ထို ရေချိုးရာအရပ်၌၊ တယော - နှသော၊ ပဋိစ္ဆာဒီ - အကွယ်အကာတို့၊ ဥဒပါနံ - ရေတွင်း၊ လုဇ္ဇတိ - ၏၊ နိစံ — နှမ့်သော အကျည်၊ ဝလ္လိယာ-ဖြင့်ဝှင်း၊ ကာယဗန္ဓနေန - ဖြင့်ဝှင်း၊ (ဝါဟေန္တိ)၊ တုလံ-မောင်း၊ ကရကဋံ - စက်သီး၊ ["ကဋ္ဌကဋံ" ဟု ရှိသည်မှာ မကောင်း၊ ဝတ္ထု အကျယ်၌ "ကရကဋံ"ဟု ရှိခဲ့သည်။] စက္ကံ-ရေငင်စက်၊ ဗဟူ ဘာဇနာ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ လောဟဒါရုစမ္မခဏ္ဍံ - သံဖြင့်ပြုအပ်သော အိုး , သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော အိုး, သားရေပိုင်း၊ သာလာ - ရေတွင်းစရပ်၊ တိဏံ - မြက်မှုန်ကျခြင်း၊ အပိဓာနံ— အဝိတ်။

ဒေါဏိ-ရေစကျင်း၊ စန္ဒနိ-ပြင်အခင်း၊ ပါကာရံ-တံတိုင်း၊ စိက္ခလ္လံ-၏၊ နိဒ္ဒမနေန- ပြုန်၊ သိတိဂတံ- အေးသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ပုရာဏံ- ရေဟောင်း၊ နိလ္လေခဏံ-အိမ်၊ စတုမာသံ-လေးလ၊ သယန္တိ၊ နမတာကံ-အဝတ်အခင်း၊ နဓိဋ္ဌဟေ-အဓိဋ္ဌာန်မတင်ရာ၊ အာသိတ္တာကံ-ကြေးနီ ငွေဖြင့်ပြုအပ်သော ပဒုမ်၊ မဉ္ဇောရိကံ-ခြေ၊ ဘုဉ္ဇန္တိ-တွင်္ကတ်တည်း စားကုန်၏၊ ကေံ-တခုသော ညောင်စောင်း၌၊ တုဝန္နေယျုံ- နှ၏။

ဝမော - ဝမုလိဆ္ဆဝိ၊ ဗေဓိ - ဗောဓိမင်းသား၊ နုအက္ကမိ - မနှင်း၊ ယဋ္ဌိ-အိုးငယ်၊ ကတကံ- အိုးခြမ်း၊ သမ္မဇ္ဇနီ-စည်း၊ သက္ခရံ၊ပေါတာလဝဏ္ဏံ မကသံ-ခြင်နှင်ယပ်၊ စာမရီ-စာမရီသားမြီးယပ်၊ ဆတ္တံ- ထီး၊ ဝိနာ-ထီးကိုကြဉ်၍၊ အာရာမေ-၌၊ သိက္ခာယ-နှင့်၊ သဟ, သမ္မုတိ- သည်၊ တယော- တို့တည်း။

ရောမ- စားမြုံ့ပြန်သော ရဟန်း၊ သိတ္ထာ- ဆွမ်းလုံးကျခြင်း၊ ဒီယာ, နခါ-တို့၊ ဆိန္နန္တိ- နှ၏၊ အဂ်္ဂလိကာ- တို့သည်၊ ဒုက္ခာ- နှ၏၊ သလောဟိတံ-သွေးနှင့် တကွဖြတ်ခြင်း၊ ပမာဏံ-အသားပမာဏအားဖြင့် ဖြတ်ခြင်း၊ ဝိသတိ- ၂၀ သော ခြေသည်း လက်သည်းကို အပြေအပြစ်ပြုမှု၊ ဒီယကောသတာ - ရှည်သောဆံပင် ရှိသူ၏အဖြစ်၊ ခုရသိလံ - သင်ခုန်းသွေးကျောက်၊ သိပါဋိကံ၊ပေါခုရဘဏ္ဍကံ။ [သိက္ခာပုဒ်အကျယ်အတိုင်း ပေးပါ။]

မဿုံ - ကို၊ ကပ္ပေန္တိ - နှ၏၊ ဝဓေန္တိ - နှ၏၊ ဂေါလောမိ - မေးဌ္ဌ သိုး၏ မုတ်ဆိတ်နှင့်တူသော မုတ်ဆိတ်ကိုပြုစေခြင်း၊ စတုရဿကံ - ၄ ထောင့်ရှိသော မုတ်ဆိတ်ကို ပြုစေခြင်း၊ ပရိမုခံ အမုဒုကံ၊ [သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။] ဒါဠိ-ကျင်စွယ်၊ သမ္မာဓသံဟရေ-ကျဉ်းမြောင်းသောအရပ်၌ အမွေးကိုပယ်နှုတ်ခြင်း၊ အာဗာဓာ-အနာရှိခြင်း၊ ကတ္တရိ-ကတ်ကျေးဖြင့် ဆံကိုဖြတ်စေခြင်း၊ ဝဏော-အနာ၊ ဒီဃံ - ရှည်သော နှာခေါင်းမွေး၊ သက္ခရိကာယ - ကျောက်ခဲဖြင့်ရစ်၍ နှာခေါင်းမွေးကို ယူစေခြင်း။

ပလိတံ-ဆံဖြူကို နှုတ်စေခြင်း၊ ထကိတံ-နားဖါချေးတို့ဖြင့် ပိတ်၏၊ ဥစ္စာ-ဥစ္စာဝစကလ္လာမလဟရဏီတို့၊ လောဟဘာဏ္ဍံ-သံ, ကြေးဘဏ္ဍာ၊ အမ္ဗုနိသဟနှင့်တက္ခ၊ ပလ္လတ္ထိကံ-သက်နှံးကို ဖွဲ့၍နေခြင်း၊ အာယောဂေါ-ပတ်၊ ဝန္ဒံ-လိပ်လုံး၊ သလာကံ-ဝါးခြမ်း၊ ဗန္ဓနံ-ခါးပန်း၊ ကလာပုကံ၊ပေ၊ သူဂ်ရန္တစ္ဆ၊ [သိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပေး။] ဒဿာ-အဆာကို့သည်၊ မုရဇဝေဏိကာ-မရိုးစည်သဏ္ဌာန်, ဆောက်လုံးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ အန္တော — အဆာစွန်း၊ သောဘံ-အနားလိပ်၍ချုပ်ခြင်း၊ ဂုဏကံ-ဖွတ်မြီးထိုးခြင်း၊ ပဝနန္တော်ပိ-သည်လည်း၊ ဇီရတိ-၏။

ဂဏ္ဌိကာ-အနားပတ်သီး၊ ဥစ္စာဝစာ-အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော အနားပတ်သီး၊ ဖလကံ-အနားပတ်သီးတပ်စရာ အပြား၊ အန္တော်ပိ-အစွန်၌တပ်ခြင်း၊ ဩဂါဟေ-အတွင်းသို့ ဆုတ်၍ တပ်ခြင်း၊ ဂိဟိဝတ္ထုံ-လူတို့၏ ဝတ်ခြင်း၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍံ၊ပေ၊ သတဝလိ [သိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပေး။] ဂိဟိပါရုတပါရုပံ-လူတို့၏ ခြုံနည်းကိုခြုံခြင်း၊ သံဝေလ္လိ-ခါးတောင်းကျိုက်ခြင်း၊ဥဘတောကာဇံ-၂ဘက်၌ ဝန်ရှိသော ထမ်းပိုးကို ထမ်းခြင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ပူ၊ အာကောဋနေ—ခေါက်ခြင်း၊ ကဏ္ဏေ-လည်ချောင်း၌၊ ဂိလဂုံ-ငြိကပ်ခြင်း၊ ဒါယံ-တောမီးတိုက်ခြင်း၊ ပဋ္ဌိ-မီးကြို၊ ရက္ခဟတ္ထိနာ—သစ်ပင်တက်ခြင်း, ဆင်လိုက်ခြင်း။

ယမေဇ္ဇေ-ယမေဇ္ဇ, ကေကုဋ္ဌ ရဟန်း ၂ ပါး၊ လောကာယတကံ-လောကာယတကျမ်းကို၊ ပရိယာပုဏိ်သု-သင်ယူကုန်ပြီ၊ ဝါစယုံ-ပို့ချကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာနကထာ-သုဂတိလမ်း, မောက္ခလမ်းတို့၏ ဖီလာဖြစ်သော စကားဟူသော၊ ဝိဇ္ဇာ-အတတ်၊ ခိပိ-ချဆတ်တော်မူပြီ၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာကို အလိုရှိခြင်း၊ ခါဒိ-ကြက်သွန်ဖြူကို ခဲစားပြီ၊ ဝါတာဗာဓော-လေနာ၊ ဒုဿတိ-အာရာမ်ပျက်၏၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-၏၊ ဒုက္ခပါဒုကာ—ဆင်းရဲစွာနေရခြင်း, ခြေနင်း၊ ဟိရိယန္တိ-ရှက်ကုန်၏၊ အပါရု-အပိတ်မရှိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-၏၊ တဟံ တဟံ-၌၊ ကရောန္တိ-ကျင်ကြီးကို ပြုကြကုန်၏၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-၏၊ ကူပံ-သည်၊ လုဇ္ဇန္တိ-ပျက်၏။ [ဝစနဝိပလ္လာသ။] ဥစ္စဝဏ္ဏု-ကျည်၊ စယေန-စယ ၃ မျိုး။

သောပါနာလမ္ဗကဗာဟာ — တို့၊ အန္တော-ကျင်ကြီးတွင်း၏ အစွန်၌ နေ၍ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်း၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲစွာ စွန့်ရဲခြင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ကျင်ကြီးတွင်း၏ ပြင်ပ၌ကျင်ငယ်စွန့်ရခြင်း၊ ဒေါဿိ-ကျင်ငယ်စွန့်စရာ မြောင်း၊ ကဋ္ဌံ-ကနုတံ၊ ပိဋ္ဌရော-ကနုတံပုံး၊ အပါရုတော-အပိတ် မရှိ၊ ဝစ္စကုဋိ-ကျင်ကြီး စွန့်စရာအိမ် (ကုဋိ)၊ ကဝါဋံ-တံခါးရွက်၊ စိဝရဝံသံ-သက်နှံးလွန်းစရာ ဝါး၊ ရဇ္ဇုံ-သက်နှံးလွန်းစရာကြိုး၊ [ဝတ္ထုအတိုင်း ပေးပါ။] ဇရာဒုဗ္ဗလ— ဇရာကြောင့် အားမရှိသော ရဟန်း၊ ပါကာရံ-တံတိုင်း။

ကောဠကေစာပိ-မုခ်၊ တထေ၀-သာလျင်၊ မရုမ္ဗံ-ကျဲပြိတ်၊ ပဒရသိလာ-ကျောက်ချပ်(ကျောက်ပြင်)၊ သန္တိဋ္ဌတိ-ရေတည်နေ၏၊ နိဒ္ဓမနံ - ရေထုတ်ပြွန်၊ ကုမ္ဘိဆ္ဆာပိ- သန့်သက်ရေအိုး၊ သရာ၀ကံ- သန့်သက်ရေခွက်၊ ဒုက္ခံ—ဆင်းရဲစွာ သန့်သက်ရေ ဆေးရခြင်း၊ ဟိရိ—ရှက်ခြင်း၊ အပိဓာနံ-အုပိတ်၊ အနာစာရဥ္ဇ—ကိုလည်း၊ အာစရုံ-ကျင့်ကြကုန်ပြီ။

ပဟရဏ်ံ-ကို၊ ထပယိတ္ထာ-ကြဉ်ထား၍၊ လောဟဘဏ္ဍံ - ကို၊ အနုညာသိ-ပြီ၊ အာသန္ဒိံ-ကိုၵင်း၊ပေ၊ ပါဒုကံ-သစ်သား ခြေနင်းကိုၵင်း၊ ထပယိတ္ထာ - ၍၊ သမ္ဗံ-သော၊ ဒါရုမယံ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ မဟာမုနိ-မြတ်သောဘုရားရှင်သည်၊ အနုညာသိ၊ ကတကံ-ကိုၵင်း၊ ကုမ္ဘကာရဒ္ဆ-အိုးထိန်းသည်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြေကုဋိကိုၵင်း၊ ထပယိတ္ထာ- ၍၊ သမ္ဗမ်ဳိ-သော၊ မတ္တိကာ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အနုကမ္ပကော-ရဟန်းတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်သော၊ တထာဂတော-သည်၊ အနုညာသိ၊

ယဿ ၀ဏ္ဏုဿ-အကြင်၀ဏ္ဏုကို၊ နိဒ္ဒေသော-အကျယ် ညွှန်ပြခြင်းသည်၊ ပုရိမေန-ရှေး၀ဏ္ဏုနှင့်၊ ယဒိဿမံ-အကယ်၍ တူအံ့၊(ဧ၀ံသတိ)၊ တမ်ဳိ-ထို ၀ဏ္ဏု ကိုလည်း၊ သံဓိတ္ထံ-အကျဉ်းချုံးအပ်၏၊ ဥဒ္ဒါနေ- ၌၊ တံ - ထို ချုံးထားအပ်သော ၀ဏ္ဏုကို၊ နယတော-နည်းအားဖြင့်၊ ဝိဇာနိယာ - သိရာ၏၊ ဧ၀ံ - လျှင်၊ ခုဒ္ဒက ၀ဏ္ဏုကေ-ခုဒ္ဒက၀ဏ္ဏုက မည်သော၊ ဝိနယေ - ဝိနည်း ပါဠိတော်၌၊ ၀ဏ္ဏုနိ-၀ဏ္ဏုတို့သည်၊ ဒဿတာ-တရာ့ တဆယ်တို့တည်း။

ဝိနည်းမိုရ်၏ အဟူဇော် ခံထိုက်ပုံ။ ။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကော စေ၀ - သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်တံ့ခြင်းကို အလိုရှိထသော၊ [“သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမော စ”ဟု ရှိလျှင်လည်း ဂရုလဟု အတူပင်ဖြစ်၏။] ပေသလာနံ-သိလကို ချစ်မြတ်နိုးသော ရဟန်းတို့ကို၊ အနုဂ္ဂဟော စ - ချီမြှောက်တတ်ထသော၊ သုသိက္ခိတော - ဆရာ့ အထံ၌ ကောင်းစွာသင်အပ်ပြီးသောအကျင့်(သိက္ခာ)ရှိထသော၊ဟိတစိတ္တော-သာသနာတော်၏စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သော စိတ်ရှိထသော၊ [သာသနာတော်၏ စီးပွားကို လိုလားသော စိတ်ရှိထသော၊] သုပေသလော — လွန်စွာ သိလကို ချစ်မြတ်နိုးထသော၊ ပဒီပကရဏော-ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်အလင်းကို ပြုတတ်ထသော၊ မိရော - ပညာရှိထသော၊ ဗဟုဿုတော - များသော သုတရှိထသော၊ [ပရိယတ်, ပဋိ၀ေဓ ၂ မျိုးလုံး၌ သုတရှိမှ ဗဟုဿုတအစစ်ဖြစ်၏။] ဝိနယဓရော-ဝိနည်းကိုဆောင်သောရဟန်းသည်၊ ပူဇာရဟော-ရဟန်းရှင်လူ, ခပ်သိမ်းသူတို့၏, ပူဇော်မှုကို ခံယူထိုက်၏။

ဤတိ—တသုဒ္ဓါန စကားရပ်, အပြီးသတ်တည်း။

သေနာသနက္ခန္ဓက နိဿယ

ဒိဟာရုံဇာနနကထာ

တေန သမယေန၊ပေ၊ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ [သမထက္ခန္ဓက, အရှင်ဒမ္မဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] တေန သမယေန-၌၊ ဘဂဝတာ—သည်၊ ဘိက္ခူနံ - တို့အား၊ သေနာသနံ-ကျောင်း, အိပ်ရာနေရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမူ အပ်သေးသည်၊ (ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသည်၊) ဟောတိ၊ တေ စ ဘိက္ခူ— တို့သည်လည်း၊ တဟံတဟံ-ထိုထို အရပ်၌၊ အရညေ-ကုလုပ်လေးတာ, အပြုန ငါးရာဝေးသော တောခြုင်း၊ ရုက္ခမူလေ — သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌ခြင်း၊ ပဗ္ဘတေ-တောင်၌ခြင်း၊ ကန္ဒရာယံ-ချောက်၌ခြင်း၊ ဂိရိဂုဟာယံ-ဘောင်တလုံး ဝယ် ဥမင်သဘွယ်ဖြစ်သော ဂူ, တောင် ၂ လုံးတို့၏ အကြားဖြစ်သော ဂူ၌ခြင်း၊ သုသာနေ — သုသာန်၌ခြင်း၊ ဝနပတ္ထေ - တောကြီးမြိုင်ဗွေ , သစ်ပင်တွေဖြင့်, ရှုပ်နေသော တော အရပ်၌ခြင်း၊ အဗ္ဘောကာသေ — ၌ခြင်း၊ ပလာလပုဇ္ဇေ— ကောက်ရိုးပုံ၌ခြင်း၊ ဝိဟာရန္တိ၊ တေ- တို့သည်၊ ကာလသေဝ - စောစော၌ပင်၊ တတော တတော-ထိုထိုအရပ်မှ၊ အရညာ၊ပေ၊ပလာလပုဇ္ဇာ-မှခြင်း၊ ပါသာဒိ ကေန - သော၊ အဘိက္ကန္တေန ၊ပေ၊ ဩကိရ္ဇတ္တစက္ခူ - ရှိကုန်သည်၊ ဣရိယာပထ သမ္မုန္နာ (ဟုတ္ထာ) ဥပနိက္ခမန္တိ — ထွက်လာကြကုန်၏။ [ဤပုဒ်တို့၏ အနက်ကို သိလက္ခန်ပါဠိတော် သာမညဖလသုတ် နိဿယ , ပဏိတတရ သာမညဖလ ကထာ၌ အကျယ်ပေးထားပြီ၊ ပါသာဒိကေန စသည်တို့ကိုလည်း ကမ္မက္ခန္ဓက, ပဗ္ဘာဇနိယကံ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

တေန သမယေန— ထို အခါ၌၊ ရာဇဂဟကော - ရာဇဂြိဟ်မြို့၌ နေသော၊ သေဋ္ဌိ - သေဋ္ဌေးသည်၊ ကာလသေဝ ဥယျာနံ အဂမာသိ၊ ရာဇဂဟကော, သေဋ္ဌိ-သည်၊ တေ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ပေ၊ ဣရိယာပထသမ္ပန္နေ - နသည် ဖြစ်၍၊ ဥပ နိက္ခမန္တေ -ထွက်လာသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ- မြင်ရပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ အသ- ထို သေဋ္ဌေး၏၊ စိတ္တံ- သည်၊ ပသီဒိ - ကြည်လင်ပြီ၊ ဝါ — ကြည်ညိုပြီ၊ အထ- ကြည်ညိုရာထိုအခါ၌၊ပေ၊အဓဝါစ၊(ကိ˚)၊ ဘန္တေ -တို့၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတို့ကို၊ သစေ ကာရာပေယျံ-အကယ်၍ ပြုစေအံ့၊(ဆောံလုပ် စေအံ့၊ ဧဝံ သတိ)၊မေ-၏၊ ဝိဟာရေသု-တို့၌၊ ဝသေယျာထ— နေကုန်ရာပါအံ့ လော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဂဟပတိ- အိမ်ရှင် သူကြွယ်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝိဟာရာ— တို့ကို၊ နာ အနုညာတာ- ခွင့်ပြုတော် မမူအပ်ကုန်သေး၊ ဣတိ—ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ, တေနဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဘဂဝန်, ပဋိပုစ္ဆိတွာ— တဖန်မေးပြီး၍၊ မမ- အား၊ အာရောစေယျာထ- ပါကုန်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ, ဧဝံ-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ ခေါ ၊ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ˚)၊ ဘန္တေ ၊ပေ၊ ကာရာပေတု ကာမော-ပြုစေလိုပါ၏၊ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ပိနုခေါ-ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း၊ဣတိ-ပြီ။

အထ ဘဂဝါ၊ပေ၊အာမန္တာသိ၊(ကိ°)၊ပဒ္ဓ-ဝါး၍်းကုန်သော၊ လေဏာနိ-ကိန်းအောင်းရာ အဆောက်အဦး၊တို့ကို၊ ဝိဟာရံ-ဂဘက် မိုးအပ်သော ကျောင်းကိုဂင်း၊ အမုယောဂံ-ဂဠုန်တောင်အလား, ၂ဖက်ထား၍ မိုးအပ်သောကျောင်းကိုဂင်း၊ ပါသာဒံ- အထွဋ်တပ်အပ်သော ပြာသာဒ်ရှည်ကိုဂင်း၊ ဟမ္မိယံ-အထွဋ်မတပ်အပ်သော ပြာသာဒ် ဥုံးပြည်းကိုဂင်း၊ [ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထား၏။] ဂုဟံ-လိုဏ်, ဂုကိုဂင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ (အာမန္တာသိ)။

× × × × × × ×

ဝိဟာရံ။ ။ ဝိဟရန္တိ ထြောတိ ဝိဟာရော – နေရာ (နေစရာ) ကျောင်း၊ တချို့ နေရာ၌ ကျောင်းတိုက်တရပ်လုံးကို "ဝိဟာရ" ဟု ခေါ်၏၊ ဥပမာ – "ဇေတဝန မဟာဝိဟာရေ" ကဲ့သို့တည်း၊ အချို့နေရာ၌ ကျောင်း တကျောင်းကိုသာ "ဝိဟာရ" ဟု ခေါ်၏၊ ဥပမာ– နိသဇ္ဇိယ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ "ဝိဟာရော နိဝေသနသဒိသော" ကဲ့သို့တည်း၊ [ယသ္မိ° ဝိဟာရေတိ ထြေ ပန ကေဂေဟမေဝ ဂုတ္တံ၊= ထို ဋီကာ။] ဤသို့ ဝိဟာရ အမျိုးမျိုး ရှိသော်လည်း ယခုမှစ၍ ခွင့်ပြုရသော ဝိဟာရသည် ကျောင်းတကျောင်းသာ ဖြစ်သင့်၏၊ ထို ဝိဟာရသည် နေရာကျောင်းအား လုံးနှင့် ဆက်ဆံသော သာမညနာမည် ဖြစ်ရကား အမုယောဂ စသော ဝိသေသနာမည် မရသော ကျောင်း ဟူသမျှကို "ဝိဟာရ" ဟု ခေါ်သည်။

အမုယောဂံ။ ။ အမုန – တဝက်သော အမိုးနှင့် + ယောဂေါ – ယှဉ်သော ကျောင်းတည်း၊ အမုယောဂေါ - ကျောင်း၊ လေးဘက်အမိုး မချဘဲ ဝဲဘက် ယာဘက် ၌သာ အမိုးပါသော (ခေါင်စင်း စကြော) အိမ်ကဲ့သို့သော ကျောင်းသည် အမုယောဂ မည်၏၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "သုပဏ္ဏဝက်ဂေဟံ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤ၌ ဝက်သဒ္ဒါသည် "အတောင်" ဟူသော အနက်ကို မဟော၊ ထောမနိမိဉ် ဝကြ (ဝက်) သဒ္ဒါသည် "မင်္ဂလာရှိသောအိမ်" ဟူသော အနက်ဟောဟုလည်း ဆို၏၊ ထိုအဆိုနှင့် လျော်၏၊ ထိုအိမ်၏ အပေါ်က အမိုးသည် အတောင် ၂ ဖက် ချထားသော ဂဠုန်ကဲ့သို့ ကြည့်ရှု၍ ကောင်းရကား "ဂရုဠသဏ္ဌာနပါသာဒေါတိပိ ဝဒန္တိ" ဟုလည်း ဖွင့်ကြသည်။

ပါသာဒံ။ ။"နယနံ, မနာနိ ပသီဒန္တိ အတြောတိ ပသာဒေါ၊ ပသာဒေါယေဝ ပါသာဒေါ"နှင့်အညီ မျက်လုံး, စိတ်တို့၏ ကြည်လင်စရာကောင်းသော အဆောံအဉုံး တမျိုးကို "ပါသာဒ" ဟု ခေါ်၏၊ ဤနေရာ၌ ပါသာဒ ၂ မျိုးပြထားသောကြောင့် ဟမ္မိယ ပါသာဒနှင့် မရောအောင် "ဒီဃပါသာဒေါ-အထွဋ်တပ်အပ်သော မြင့်ရှည်သော, တချို့ အရာ၌ ၂ ဆင့် ၃ ဆင့်မှစ၍ အဆင့်ဆင့်အထပ်ရှိသော ပြာသာဒ်" ဟု ဖွင့်သည်။

အခြားကျမ်းများ။ ။ပြအပ်ခဲ့သော သာရတ္ထဋီကာ၌ "ပါသာဒေါတိ စတုရဿ ပါသာဒေါ–၄ ထောင့်ရှိသော ပြာသာဒ်" ဟုဂင်း "အာယတစတုရဿပါသာဒေါ–အလျားရှည်သော ၄ ထောင့်ပြာသာဒ်" ဟုဂင်း ဆို၏၊ "၄ ထောင့်စပ်စပ် မဟုတ်, အလျားရှည်၍ ၄ ထောင့်ရှိသောပြာသာဒ်" ဟူလို၊ သမ္မောဟဝိနောဒနီ ဗျာနဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာ၌ကား "ဒွေ ကဏ္ဏိကာနိ (အထွဋ် ၂ ခုတို့ကို) ဂဟေတ္ဝာ ကတော ဒီဃပါသာဒေါ" ဟု ဖွင့်၏၊ သုရုစိဇာတ်တော်၌လာသော မဟာပနာဒမင်းသား၏ ပြာသာဒ်သည် အလျား ၉ ယူဇနာရှိ၍ အနံ ဂ ယူဇနာသာရှိ၏၊ အထပ်ပေါင်းတရာ ရှိသတတ်။

အထ - မိန့်တော်မူရာ, ထိုအခါ၌၊ တေ ဘိက္ခူ။ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ•)၊ ဂဟပတိ၊ပေ၊ယဿ-အကြင် ဆောက်လုပ်စေခြင်း, မဆောံလုပ်စေခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ မညသိ-သိ၏၊ (တံ-ထိုအချိန်ကို၊ တွမေဝ)၊ ကရောဟိ-လော၊ ဇုတိ-နှပြီ၊ အထ၊ပေ၊ကောဟေနဝ-တရက်ထည်းဖြင့်ပင်၊ သဒ္ဒိ-ခြောက်ဆယ်သော၊ ဝိဟာရေ-တို့ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ- စတည်စေပြီ၊ အထ - ထိုမှနောက်၌၊ပေ၊သဋ္ဌိ ဝိဟာရေ ပရိယောသာပေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ•)၊ ဘန္တေ, ဘဂဝါ-သည်၊ မေ-၏၊ သွာတနာယ ၊ပေ၊ အဓိဝါသေတု- ပါ၊ ဇုတိ- ဤသို့ လျောက်ပြီ၊ [“အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ”မှ စ၍ “ဩနိတပတ္တပါဏိ• ကေမန္တံ နိသီဒိ” တိုင်အောင်သော ဝါကျတို့ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်ကာ, မောဓိရာဇဝတ္ထုဥ်း ရေးခဲ့ပြီ။] ကေမန္တံ၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ•)၊ ဘန္တေ၊ပေ၊တေ ဝိဟာရာ - တို့ကို၊ ပုညတ္ထိကေန - ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော၊ သဂ္ဂတ္ထိကေန - နတ်ပြည်ကို အလိုရှိသော၊ မေ-သည်၊ ကာရာပိတာ-ဆောက်လုပ်စေအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ, အဟံ-သည်၊ ကထံ-လျှင်၊ တေသု ဝိဟာရေသု-တို့၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံနုခေါ-ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း၊ ဇုတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ, တေနဟိ- ထိုသို့ ဆောက်လုပ်စေအပ်ပြီးဖြစ်လျှင်၊ တွံ၊ပေ၊အာဂတာနာဂတဿ- ဤကျောင်းသို့ ရောက်လာ, မရောက်လာသော၊ စာတုဒ္ဒိသဿ-လှည့်လည်ဘို့ရာ အရပ် ၄ မျက်နှာရှိသော၊(အရပ် ၄ မျက်နှာ၌ နေသော)၊ သံဃဿ-၏(အထံ၌)၊ ပတိဋ္ဌာပေဟိ-တည်စေလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ, ဧဝံ- ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ဇုတိ ခေါ၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ အထ ဘဂဝါ၊ပေ၊ သေဋ္ဌိ• - ကို၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ - တို့ဖြင့်၊ အနုမောဒိ--အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ— ကျောင်းအနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီ၊ (ကိ•)။

ကျောင်းအနုမောဒနာဂါထာနိဿယ

(ဝိဟာရော - ယခုအခါ, ကောင်းမွန်စွာဖြင့်, သဒ္ဓါရှင်လန်း, လှူဒါန်းအပ်သော ကျောင်းသည်၊) သိတံ- အစ္ဆတ်ဗာဟိ, ၂ လိပျက်မှ, အအေးဥတုကိုဂုင်း၊ ဥဏှံ - တောမီးစသား, လောင်သော်ငြားက, ရှောင်ရှားရမှ, အပူဥတုကိုဂုင်း၊ အထော- ထိုမှတပါး၊ ဝါဠမိဂါနိစ - ခြင်္သေ့, သစ်ကျား, စသည်မြားမြောင်, ရဲရင့်သော သားကောင်တို့ကိုဂုင်း၊ သရီသပေစ - ကိုယ်ဖြင့် တွားခြ, သွားကြမြားမြောင်, မွှေကင်းစသော အကောင်တို့ကိုဂုင်း၊ မကသေစ-သမာဓိဖျက်, လွန်နှောက်ရှက်သည့်, ခြင် မှက်တို့ကိုဂုင်း၊ သိသိရေစာပိ- သိသိရအခါ, မိုဃ်းလည်းပါသဖြင့် , လွန်စွာအေးစေ , ဆောင်းတွင်းလေတို့ကိုဂုင်း၊ ဝုဋ္ဌိယောစ - မကြာမကြာ, ရွာလေ့ရှိသောမိုဃ်းရေတို့ကိုဂုင်း၊ ပဋိဟန္တိ(ပဋိဟနတိ)-ပူအေး နှစ်ဝ, ဘေးမခအောင်, နေ့ညပုံသေ , တားဆီးနိုင်ပေသတည်း။

တတော (တေန ဒိဟာရေန) - ကြည်ပျူးရွှင်လန်း, သဒ္ဒါစွမ်းဖြင့်, လူဒါန်း အပ်သော ထိုကျောင်းသည်၊ ယောရော - သစ်ပင်မားမတ်, ချုံတွေပြတ်အောင်, တိုက်ခတ်ဝှေ့ရမ်း , အလွန်ကြမ်းသော၊ သဠာတော - နွေလအခါ, မနေသာ အောင်, ရံခါခုတိုင် , ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော၊ ဝါတာတပေါ် - လေပြင်း လေကြမ်း, လေသရမ်းနှင့်, လောင်ကျွမ်းလိုက်ဆူ, နေအပူကို၊ ပဋိဟာညတိ - ကျောင်းတွင်း ခဏ, ဝင်လိုက်ရလျှင်, နေ့ညပုံသေ, တားမြစ်နိုင်ပေသတည်း။

လေဏာဇ္ဇု-အာရုံကောင်းဖြင့်, ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်,စံပျော်ခြင်းအကျိုး ၄ါရင်း၊ သုခဇ္ဇု - ဆိုခဲ့သမျှ, ဘေးမခသဖြင့် , အေးမြချမ်းသာ, နေထိုင်ရခြင်း အကျိုးငါးရင်း၊ စျာယိတ္ထဇ္ဈ - သမာဓိမြဲမြံ , ရှုအာသန်သည့် , လောကီစျာန် အကျိုးငါးရင်း၊ ဝိပဿိတ္ထဇ္ဈ - ရုပ်နာမ်ဓမ္မ, သင်္ခါရဋ္ဌ, နိစ္စစသည်, မမှီကင်းမှု, ဝိပဿနာရှုခြင်း အကျိုးငါးရင်း၊ သံဃဿ - စာတုဒ္ဒိသာ , အာဂတာနာဂတ , ဘုရားသားကောင်း, သံဃာတော်အပေါင်းအား၊ (သံဃဿ - အရပ် ၄ ပါး, မေတ္တာပွားများ၍,တရားဖြင့်ပျော်, သံဃာတော်အပေါင်းအား၊)ဝိဟာရဒါန်-အသိ အလိမ္မာ, ဉာဏ်ပညာနှင့်, သဒ္ဓါကောင်းသူ, ကျောင်းအလှူကို၊ အဂ္ဂံ-ထိုထိုဒါန, ဟူသမျှထက်, ခေါင်ကလွန်းခြီး, အသာဆုံးဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓေန - ကြောင်းကျိုးစုံလင်, အကုန်မြင်သည့်,ရှင်ပင်ထွဋ္ဌထား, မြတ်ဘုရားသည်၊ ဝဏ္ဏိတံ-သံယုတ္တခေါ်မှန်း, နိကာယ်ကျမ်းဋ္ဌ, ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပေသတည်း။

တသ္မာဟိ (တသ္မာ ဧဝ)-ထိုသို့ ပေါင်းယူ, ကျောင်းအသွင်က, တမူတိုးပွား, အကျိုးများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ပဏ္ဍိတော - ပြောတိုင်းမယုံ , ကြောင်း ကျိုး စုံအောင်, ဖုံဖုံဆင်ခြင်, ပညာရှင်ဖြစ်သော၊ ပေါသော-လူကြိုးလူမ, ဟူသမျှ သည်၊ အတ္တနောအတ္ထံ- ခုရော နောင်ပါ, သံသရာဝယ်, မှန်စွာပွားတိုး, ကိုယ့် အကျိုးကို၊ သမ္ပသံ (သမ္ပဿန္တော) - လှမ်းကာအစဉ် , မြော်မြင်နိုင်သည် ရှိသော်၊ ရမ္မေ - နှလုံးမွေ့လျော် , ပျော်ဘွယ်ကောင်းကုန်သော၊ ဝိဟာရေ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း , စာချကျောင်းနှင့် , ကျောင်းကြီး ကျောင်းငယ် , အသွယ် သွယ်သော ကျောင်းတို့ကို၊ ကာရယေ- နေမည့်သံဃာ, ရှိနေရာကို, ကောင်းစွာ ရှာဖွေ, ဆောက်လုပ်စေရာ၏၊ ဇေ္ဌ - ဤသို့ကြိုးကုတ်, သပြာထုတ်၍, ဆေးလုပ် အပ်ပြီး , ကျောင်းအသီးသီး၌၊ ဗဟုသုတေ – ပရိယတ်နှင့် , ပဋိပတ်တွင် , ကျွမ်းကျင်သောအား, များသောသုဘရှင်တို့ကို၊ ဝါသယေ-စာပေပို့ချ, တရား ပြ၍, နေ့ညပုံသေ, သီတင်းသုံးစေရာသတည်း။

ဥဇုဘူတေသု - စိတ်နေစိတ်ထား , ရိုးသားဖြူလွင် , သူတော်စင်ဖြစ်ကြပေ ကုန်သော၊ တေသု - မိမိကျောင်းတွင်, အစဉ်မွေ့လျော်, ထို ဘုန်းတော်ကြီးတို့ အား၊ အန္ဓဇ္ဈ-နံနက်အခါ, စားသောက်ရာသည့်, ရသာ ချိုချဉ်, ဆွမ်း ဘောဇဉ် ကိုငင်း၊ ပါနဇ္ဈ-ညချမ်းအခါ, သုံးဆောင်ရာသည့်,အဖျော်ယမကာကိုငင်း၊ ဝတ္ထ

သေနာသနာနိစ- သက်နိုးပရိက္ခရာ, အိပ်ရာနေရာတို့ကိုဎင်း၊ ဝိပ္ပသန္တေန-အထူးကြည်လင်, သဒ္ဓါရှင်သော၊ စေတသာ - ဉာဏ်ရောင်လျှံဖိတ်, ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်၊ ဒဒေယျ-သာသနာတည်မှု, အရှည်ရှု၍, ဂရုစိုက်ကာ, ပေးလှူရာသတည်း။

တေ (ထေရာ)-ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ, ပြည့်စုံစွာဖြင့်, ကျောင်းမှာမွေ့လျော်, ထို ဘုန်းတော်ကြီးတို့သည်၊ တသ (ဒါယကဿ) - ပစ္စည်း ၄ ဖြာ , ထောက်ပံ့ကာဖြင့်, ကျောင်းမှာမပြတ်, ရောက်လာတတ်သော,ထိကျောင်းဒကာ(ကျောင်းအမ)အား၊ သဗ္ဗဒုက္ခပ္ပနုဒနံ-သံသရာဒုက္ခ, ရှုပ်သမျှကို, မုချပိုင်ပိုင်, ပယ်နှုတ်နိုင်သော၊ ဓမ္မံ-ရုပ်နာမ် ၂ဖြာ, လေးသစ္စာဝယ်, မှန်စွာသိကြောင်း, တရားကောင်းကို၊ ဒေသေန္တိ - ဒေသနာနည်း , ကိုယ်တွေ့နည်းဖြင့်, သီးသီး ကျန, ဟောပြကြကုန်၏၊ ယံ ဓမ္မံ - ရုပ်နာမ်နှင့်စပ် , ပရမတ်ကို, တပ်အပ်သိကြောင်း, ယင်းကဲ့သို့သော တရားကောင်းကို၊ သော (ဒါယကော) - တရားအနှစ် , တရားစစ်ကို , အားသစ်လိုက်နာ,ထိကျောင်းဒကာ(ကျောင်းအမ)သည်၊ ဣဓ-ဤမုဒ္ဓမြတ်စွာ, သာသနာတော်၌ပင်၊ အညာယ-ကြားနာစဉ်းစား, ဘာဝနာပွားသဖြင့်, ဉာဏ်အား ထိမိ, ကိုယ်တိုင်သိ၍၊ အနာသဝေါ - ဘဝါဘဝ, ခွါမရသည့်, အာသဝကုန်ခန်း, ရဟန္တာဖြစ်လျက်၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ- အနုပါဒိသေသ, နိဗ္ဗာနဖြင့်, အေးမြငြိမ်းချမ်းရပေသတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အနုမောဒိ)။

မနုဿာ အသေသာသုံ၊ပေ၊ကာရာပေန္တိ၊တေ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊အကဝါဋာ-တံခါးရွက် မရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နှ၏၊ အဟိပိ-မြွေတို့သည်ဎင်း၊ ဝိစ္ဆိကာပိ-ကင်းမြီးကောက်တို့သည်ဎင်း၊ သတပဒီယောပိ - ကင်းခြေမျေားတို့သည်ဎင်း၊ ပဝိသန္တိ၊ပေ၊ဘိတ္တိဆိဒ္ဒံ-နံရံအပေါက်ကို၊ ကရိတ္ဝာ,ဝလ္လိယာပိ-နွယ်ဖြင့်ဎင်း၊ ရဇ္ဇုယာပိ- ဖြင့်ဎင်း၊ ကဝါဋံ ဗန္ဓန္တိ- ဖွဲတုပ်ကြကုန်၏၊ ဥန္ဒုရေဟိပိ - ကြွက်တို့သည်ဎင်း၊ ဥပစိကာဟိပိ, ခဇ္ဇန္တိ- ခဲအပ် (ကိုက်အပ်) ကုန်၏၊ ခယိတဗန္ဓနာနိ-ခဲစားအပ်သော အဖွဲအတုပ်ရှိကုန်သော၊ ကဝါဋာနိ , ပတန္တိ - ပြုတ်ကျကုန်၏၊ ပိဋ္ဌသဃ်ာတံ၊ပေ၊ကဝါဋာ- တို့ကို၊ နဖုသိယန္တိ- မထိအပ်ကုန်၊ (မစေ့ကုန်)၊ပေ၊ အာပိဉ္ဇနဆွဲဒ္ဒံ၊ပေ၊ကဝါဋာ - တို့ကို၊ နထကိယန္တိ - မပိတ်အပ်ကုန်၊ (စေ့စေ့စပ်စပ် မပိတ်အပ် , မပိတ်နိုင်ကုန်)၊ပေ၊ ယဋ္ဌိကံ အနုဇာနာမိ၊ [ဝိဋ္ဌသံယာတံစသည်ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်ကဿ, ၂၆ဝ- စက်မနုသာလာဝတ္ထု၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ကဝါဋံ-ကို၊ အပါပုရိတုံ-ဖွင့်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ တာဋဋ္ဌဒ္ဒံ-သံကောက် (သေ့)ပေါက်ကိုဎင်း၊ ယေဟိ - အကြင် သံကောက် (သေ့)တို့ဖြင့်၊ တေ- ထို တံခါးရွက်တို့ကို၊ ဥဿဝါဒေတွာ- ဖွင့်၍၊ ပဝိသန္တိ- ဝင်ရကုန်၏၊ တိဏံ (တာနိ) တာဋာနိ - တို့ကို၊ လောဟတာဋံ - သံဖြင့်ပြုအပ်သော သံကောက်ကိုဎင်း၊ ကဋ္ဌတာဋံ - သစ်သားသံကောက်ကိုဎင်း၊ ဝိသာဏတာဋံ - ကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ၊

ဝိဟာရာ, အဂ်ံတ္တာ - မလုံခြုံကုန်သည်၊ ဟောန်္တိ၊ ယန္တကံ - ယန္တယား (သေ့ခလောက်) ကိုဎင်း၊ သူစိကံ - ကျည်ငယ် (သေ့တံ)ကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ တိဏစ္ဆဒနာ-မြက်ဟူသောအမိုးရှိကုန်သည်၊ဟောန္တိ၊သီတကာလေ-အအေး၏ အခါ၌၊(အေးရာအခါ၌)၊ သီတာ-အေးကုန်၏။ ["ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ"ကို ခုဒ္ဒက ဝတ္ထုက္ခန္ဓက ကထိနသာလာဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အဝါတပါနကာ - လေသောက်ပြုတင်း မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အစက္ခုသာ-မျက်စိ၏ စီးပွားမဟုတ်ကုန်သည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဟောန္တိ၊ တိဏိ-နံသော၊ ဝါတပါနာနိ - တို့ကို၊ ဝေဒိကာဝါတပါနံ - ပွတ်တိုင်ဖြင့်ပြုအပ်သော (ပွတ်တိုင်ပါသော) လေသောက်ပြုတင်းကိုဎင်း၊ ဇာလဝါတပါနံ - ဇာ (ကွန်ယုက်)ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော လေသေဝံပြုတင်းကိုဎင်း၊ သလာကဝါတပါနံ - ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော လေသောက်ပြုတင်းကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါတပါနန္တရိကာယ-လေသောက်ပြုတင်း၏ အကြားဖြင့်၊ ကာဠကာဝိ - ရှဉ့်တို့သည်ဎင်း၊ ဝဋ္ဋလိယောဝိ- လင်းနို့တို့သည်ဎင်း၊ပေ၊ဝါတပါနစက္ကလိကံ-လေသောက်ပြုတင်း၏ စက်ဝန်းကို၊ပေ၊စက္ကလိကန္တရိကာယဝိ - ဖြင့်လည်း၊ပေ၊ဝါတပါနကဝါဋကံ-လေသောက်ပြုတင်း တံခါးရွက်ငယ်ကိုဎင်း၊ ဝါတပါနဘိသိကံ - လေသောက်ပြုတင်း၌ ဖွဲ့အပ်သော ဘုံလျှိုငယ်ကိုဎင်း၊ပေ၊ မိဆိုံ - အကျည်ကို၊ (မြေကြီး, သို့မဟုတ်, သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော ခုံငယ်ကို)၊ပေ၊ဗိဒလမဉ္စကံ- ကြိမ်ဖြင့်ခက်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ ဝါ .. ဝါးဖြင့် ရက်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ အနုဇာနာမိ။

မဉ္စပီဌာဒိအနုဇာနနကထာ

သောသာနိကော-သုသာန်၌ဖြစ်သော၊ မသာရကော-ထွင်းအပ်သောအခြေရှိသော၊ (ခြေထောက်ကိုထွင်း, အပေါင်သွင်း၍ပြုအပ်သော)၊ မဉ္ဆော ဥပ္ပန္နော ဟောတိ၊ပေ၊ဗုန္ဒိကာဗန္ဓေါ-အခြေ၌ ဖွဲ့စပ် ညှပ်ထားအပ်သော အပေါင်ရှိသော (ခြေနှင့်စပ်တဲ့, မတပ်ဘဲလည်း , ခိုင်မြဲအရှည့်, အပေါင်တည်သော)၊ပေ၊ကုဋိရပါဒကော - ပုဇွန်မြင်းခြေ, ယွင်းမသွေသည့် , အခြေရှိသော၊ပေ၊အာဟစ္စပါဒကော-အပေါင်ထွင်း၍, သွင်းအပ်သောအခြေရှိသော၊ပေ။ [ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ, ဘူတဂါမဝဂ်, သေနာသနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

အာသန္ဒိကော-၄ ထောင့် ရှိသော အင်းပျဉ်သည်၊ [အာသန္ဒိကောတိ စတုရဿပီဌံ ဝုစ္စတိ၊-အဋ္ဌကထာ။]ဥစ္စကော-မြင့်သော အခြေရှိသော၊(ဘုရားရှင်၏ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏထက်မြင့်သော)၊ပေ၊သတ္တင်္ဂေါ-(အခြေ၄ဘက်,လက်တင် ၂ လီ, မနာက်မှိတပါး) ၇ ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ၊ ပေ ၊ ဘဒ္ဒပီဌံ—ကြိမ်ဖြင့်

ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်သည်၊ ဝိဒ္ဓိကံ—အဝတ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့ကြိုက်အပ်သော အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ) သည်၊ ဧဋ္ဌကပါဒကံ-သိုး၏ခြေကဲ့သို့သော အခြေရှိသော၊ အာမလက ဝန္ဒိကံ-ရှစ်ရှားသီး သဏ္ဌာန် , ခြေထောက်များစွာ ပါသော ဝိုင်းသော ၊ပေ ၊ ဖလကံ-ပျဉ်ပြား (ပျဉ်ချပ်) သည်၊ ကောစ္ဆံ-ခတ်အခင်းသည်၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ခတ်ကျစ်အခင်း၊ ဝါ- ကတ်ကျစ်နေရာ, ကြိမ်ဖဆိုင် ” ဟု ပေး၏။] ပလာလ ဗိဒ္ဓံ-ကောက်ရိုးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်သည်၊ပေ။

မဉ္စုပဒ္ဓိပါဒကံ-ညောင်စောင်းခြေကို ၊ပေ၊ ဥစ္စေ- မြင့်ကုန်သော၊ မဉ္ဇုပဒ္ဓိပါဒကေ-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ မဉ္ဇုပဒ္ဓိပါဒကေဟိ—တို့နှင့်၊ သဟ, ပဝေဓေန္တိ - လှုပ်စေကြကုန်၏၊[“ပလောဋ္ဌေန္တိ, ပလောလေန္တိ” ဟု ဝိမတိဋ္ဌ မူကွဲအမျိုးမျိုး တွေ့ရ၏၊] အဋ္ဌင်္ဂလပရမံ-လက်ရှစ်သစ်အလွန် အတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ပေ၊သုတ္တံ-ချည်ကို၊ မဠ္ဟံ-ကို၊ ဝေဋ္ဌေတုံ-ရစ်ပတ်ခြင်းငှါ၊ပေ၊အင်္ဂါနိ-ညောင်စောင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတို့သည်၊ ဗဟုသုတ္တံ-ကို၊ ပရိယာဒိယန္တိ-ထက်ဝန်းကျင် ယူကြကုန်၏၊(ကုန်ဟန်ကြကုန်၏)၊ အင်္ဂေ-ညောင်စောင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတို့ကို၊ ဝိဇ္ဈတွာ-ထွင်းဖောက်၍၊ အဋ္ဌပဒကံ—ရှစ်ကွက်သဏ္ဌာန်ရှိအောင်၊ ဝေဋ္ဌေတုံ အနုဇာနာမိ၊ စောဠကံ-ပုဆိုးကြမ်းသည်၊ပေ၊ စိမိလိကံ - မြေအခင်း ပုဆိုးကြမ်းကို ၊ပေ၊ တူလိကာ - လဲရှိသော အခင်းသည်၊ပေ၊ဝိဇ္ဈေတွာ-ဖြု၍၊ ဗဟွေဟနံ ကာတုံ-ဍုဝိဍင်း၊ တိဏံ တူလာနိ-လဲတို့ကို၊ ရုက္ခေတူလံ-လက်ပံပင်စသော သစ်ပင်မှ ဖြစ်သော လဲကိုဍင်း၊ လတာတူလံ—နွယ်မှ ဖြစ်သော လဲကိုဍင်း၊ ပေါဋ္ဌကိတူလံ - ဖေါင်းခါး စသော မြက်မျိုးမှဖြစ်သော လဲကိုဍင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အဒ္ဓကာယိကာနိ-ထက်ဝန်းသော ကိုယ်၏ ပမာဏရှိကုန်သော၊ပေ၊သီသပ္ပမာဏံ - ဥုးခေါင်း ပမာဏရှိသော၊ ဗိမ္ဗောဟနံ ၊ပေ၊ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော ဟောတိ၊ [ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန္ဓက, ပုဒ်ရေ ၂၄၈-ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]မနုဿာ, မဟာမတ္တာနံ-အမတ်ကြီးတို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ဘိသိယော-ဘုံဟျိုတို့ကို၊ဥဏ္ဏာဘိသိ-သားမွေးအဆာရှိသော ဘုံလျှိုကိုဍင်း၊ စောဠ - အဝတ်၊ ဝါက - လျှော်၊ တိဏ — မြက်၊ ပဏ္ဏာဘိသိ-သစ်ရွက်အဆာရှိသော ဘုံလျှိုကိုဍင်း၊ ပဋိယာဒေန္တိ- စီမံကြကုန်၏၊ ဘေ-ထိုဘုံတို့သည်၊ သမဇ္ဇေ-ပွဲသဘင်သည်၊ ဝိကိဝတ္တေ-လွန်လသော်၊ (ပြီးဆုံးလသော်၊) ဆဝိ - အရေကို၊ (အပေါ်ခွံကို)၊ ဥပ္ပါဋေတွာ - တုတ်၍၊ (ခွါ၍)၊ ဟရန္တိ- ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ဘိက္ခူ, သမဇ္ဇဋ္ဌာနေ - ၌၊ ဗဟုံ- သော၊ ဥဏ္ဏာမိ—ကိုဍင်း၊ပေ၊ဆန္ဒိတံ-စွန့်ပစ်ထားအပ်သည်ကို၊ အဒ္ဒသာသုံ-မြင်ကုန်ပြီ၊ပေ။

သေနာသန ပရိက္ခာရံ - ကျောင်း အသုံးအဆောင် ပရိက္ခရာ ပြုကြောင်းဖြစ်သော၊ ဒုဿံ ၊ပေ၊ သြနဒ္ဓိတုံ— ဖွဲ့ကြိုက်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ မဉ္စဘိသိ-ညောင်စောင်း၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုကို၊ ပိဒ္ဓေ-အင်းပျဉ်၌၊ သန္ထရန္တိ- ခင်းကြကုန်၏၊ပေ၊ သြနဒ္ဓမဠ်ံ—ဖွဲ့ကြိုက်အပ်သော ဘုံလျှိုရှိသော ညောင်စောင်းကိုဍင်း၊

ဩနဒ္ဓပိဋ္ဌံ, အနုဇာနာမိ၊ [ဩနဒ္ဓမဉ္စနိ ဘိသိ• ကောဗဒ္ဓံ (ညောင်စောင်းနှင့် တဆက်တည်း စပ်သည်ကို)၊ ကတ္တာ ဗဒ္ဓမဉ္စံ၊—ဝိမတိ။] ဥလ္လောကံ - အောက်ခံ အခင်းကို၊အကရိတ္တာ-၍၊သန္ထရန္တိ၊ဟေဋ္ဌတော-အောက်၌၊ နိပတန္တိ-လျောကျ ကုန်၏၊ပေ၊ ဆဝိ• - ဘုံလျှိရေကို (ဘုံလျှို၏ အပေါ်ခွံ အဝတ်ကို၊) ဥပ္ပါဒေတွာ ဟရန္တိ၊ [ဘိသိစ္ဆဝိ• စောရာ ဟရန္တိ၊- ဝိမတိ။] ဖေါသိတုံ - အပေါ်၌ ဆိုးရေ ပေါက်, နှင်းပေါက်တို့ဖြင့် ဆွတ်ဖြန်းခြင်းငှါ၊ပေ၊ ဟရန္တိ ယေဝ-ဆောင်ယူခြင်း ဆောင်ယူကုန်သည်သာ၊ ဘတ္တိကမံ - ဘုံလျှိအရေပေါ်၌ အဆင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို ၊ ပေ ၊ ဟတ္ထဘတ္တိကမံ - ဘုံလျှို အရေပေါ်၌ လက်ဖြင့် အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို ၊ ပေ ၊ ဟတ္ထဘတ္တိ• — လက်ငါးချောင်းရာ ထင်အောင် အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ဟတ္ထဘတ္တိကမံပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ မဖွင့် သောကြောင့်ဎင်း,ဟတ္ထဘတ္တိ•နှင့် သဘောတူသောကြောင့်ဎင်း ပိုဟန်တူသည်။]

သေတဝဏ္ဏာဒိ အနုဇာနနကထာ

တိတ္ထိယာနံ-တို့၏၊ သေယျာယော—အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းတိုသည်၊ သေတ ဝဏ္ဏာ-ဖြူသော အဆင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ဘူမိ-သည်၊ ကာဠဝဏ္ဏကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော မည်းနက်သော အဆင်းရှိ၏၊ ဘိတ္တိ - သည်၊ ဂေရုကပရိကမ္မ ကတာ—ပြုအပ်ပြီးသော ငွေးနီ ပရိကမ်ရှိ၏၊ပေ၊သေယျာပေက္ခကာ-ကျောင်းကို ကြည့်လိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိဟာရေ - ၌၊ သေတဝဏ္ဏံ—ဖြူသော အဆင်းကိုဎင်း ၊ပေ၊ ဖရုသာယ - ကြမ်းသော၊ ဘိတ္တိယာ - ၌၊ သေတဝဏ္ဏော, နနိုပတတိ-မကျ၊ (မစွဲ)၊ [နနိုပတတိတိ နအလ္လိယတိ၊-ဝိမတိ။] ထုသပိဏ္ဍံ - ဖွဲဆုပ်ကို၊ ဒတ္တာ, ပါဏိကာယ- သံလက်ဖြင့်၊ ပဋိဗာဟေတ္တာ-ဖိနှိပ် ပွတ်တိုက်၍ ၊ပေ၊သေတဝဏ္ဏော-သည်၊ အနိဗန္ဓနိယော- မဖွဲမစပ်သည်၊ (မစွဲမကပ်သည်)၊ ဟောတိ၊[နနိဗန္ဓတိတိ အနိဗန္ဓနိယော၊ နလဂ္ဂနကောတိ အတ္ထော၊ - ဝိမတိ။] သဏှမတ္တိကံ—နူးညံ့သော မြေညက်ကို၊ပေ၊ဇဏ္ဏာသံ-သစ်စေးကိုဎင်း၊ ပိဋ္ဌမဒ္ဒိ-မုံညက် ကစိရေကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ကုဏ္ဍကမတ္တိကံ- ဆန်ကွဲဖြင့် ရောအပ်သော မြေညက်ကို၊ပေ၊ သာသပကုဋ္ဌံ— မုံညင်းမှုံ့ကိုဎင်း၊ သိတ္ထတေလကံ - ပျားဖယောင်းဆီကိုဎင်း၊ ပေ၊ အဖုသုနှံ — အလွန်များသည်၊ပေ၊ပစ္ဆုဒ္ဒရိတုံ-သုတ်ပစ်ခြင်းငှါ၊အနုဇာနာမိ၊ ဂဏ္ဍုမတ္တိကံ-တိ၏ ချေးဖြစ်သော မြေညက်ကို၊ (တိကျစ်စာကို)၊ပေ။

ပဋိဘာနစိတ္တာပဋိဇဂ္ဃပ။ ။ပဋိဘာနစိတ္တံ-ရှေ့ရှုထင်လာသော ဉာဏ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သော အရုပ်ကို၊ ဇာတိရူပကံ - မိန်းမရုပ်ကိုဎင်း၊ ပုရိသ ရူပကံ— ကိုဎင်း၊ ကာရာပေန္တိ၊ [မာလာကမ္မံ စသည်တို့၏အနက်ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဋ္ဌကထာ, ၂၅၇-ကထိနသာလာဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဩဠဂ္ဂကာစယာဒိ အနုဇာနနကထာ

ဝိဟာရာ နိစ္စဝတ္ထုကာ ၊ပေ၊ အာလမ္ဗနမဟံ၊ [ဤဝါကျတို့ကို ကထိန်သာလာ ဝတ္ထုဌ္ဌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] အာဠကမန္ဒာ-ဟင်းလင်း အပြင်ရှိကုန်သည်၊ (အကာ မရှိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ ၊ပေ၊ တိရောကရဏီ - ခြားကွယ်အောင် ပြုကြောင်း အဝတ်အကာကို၊(ကန့်လန့်ကာကို)၊ပေ၊ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်၍၊ပေ၊ အမုကုန္နကံ - ထက်ဝက်သော နံရံကို၊ ပေ၊ အနုကုန္နကာ- မှ၊ ဥပရိတော—မှ၊ (အထက်က)၊ပေ၊ တယော-နှ်သော၊ ဂဒ္ဓေ - အခန်းတို့ကို၊ သိဝိကာဂဒ္ဓံ-၄ ထောင့်စပ်စပ် အခန်းကို၎င်း၊ နာဠိကာဂဒ္ဓံ — ရှည်သော အခန်းကို၎င်း၊ ဟမ္မိယဂဒ္ဓံ-အထက်ပြင်၌အထွဋ်မရှိသောအခန်းကို၎င်း၊ဝါ-အထွဋ်မပါသော ဥုံးပြည်း အခန်းကို၎င်း၊ အနုဇာနာမိ။

ခုဒ္ဒကေ-သော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဂဒ္ဓံ ကရောန္တိ၊ ဥပစာရော— ဥပစာသည်၊ နဟောတိ — မရှိ၊ [ဥပစာရော နဟောတိတိ ဂဒ္ဓသ ဗဟိ သမန္တာ အနုပရိဂမနသ ဩကာသော နပ္ပဟောတိ၊-ဝိမတိ။] ၊ပေ၊ ကုန္နပါဒေါ-နံရံခြေသည်၊ ဇိရတိ၊ ကုလက်ပါဒကံ - နံရံခြေကို ထောက်ထားကြောင်း အောက်ခံအခြေကို ၊ပေ၊ ကုန္နော-ကို၊ ဩဝဿတိ- မိုးစွတ်အပ်၏၊ ပရိတ္တာဏကိဋ္ဌကံ-မိုယ်းရေကို စောင့်ရှောက်တတ်သော, ထန်းရွက် စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော အပြားကို၎င်း၊ ဥဒ္ဒဿုဓံ - နယ်အပ်သော အင်္ကျီတော မြေညှက်ရှိသော အကာကို၎င်း၊ ဝိတာန ဝတ္ထုဌ္ဌ“ဝိတာနံ-မျက်နှာကြက်ကို“ဗိတာန်”ဟုလည်း ပေးကြ၏၊ ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ပေ၊ အနာဠိန္ဒကာ- အာဠိန် မရှိကုန်သည်၊(အဉုံးစမုခ် မရှိကုန်သည်၊) [ဆင်ဝင်ကို ဆိုသည်။]အပ္ပဋိဿရဏာ-ရွှေ့ရှု့ ကိန်းအောင်းရာ မရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အာဠိန္ဒိ-ကို၎င်း၊ ပဃနံ-ခွေးအိပ်, ခြေနင်းခုံကို၎င်း၊ ဝါ-ထွက်ဝင်ရာ တံခါးခုံကို၎င်း၊ ပကုဋ္ဌံ - ကြောင်လည်ခန်းကို၎င်း၊ ဩသာရကံ—စမြင်ကို၎င်း၊[ရှေးနိဿယ၌“ပျော့ခန်း”ဟု ပေး၏။] ၊ပေ၊ သံသရဏကိဋ္ဌကံ - ဝဲဘက်ယာဘက်သို့ ရွေ့တတ်သော ကဲလားကို၎င်း၊ ဝါ-ဘီးတပ်အပ်သော ကဲလားကို၎င်း၊ ဥဇ္ဈဂိဏကိဋ္ဌကံ-ဖွင့်ပြီးနောက် ဒုတ်ဖြင့် ထောံထားအပ်သော ကဲလားကို၎င်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဥပဋ္ဌာနသာလာ အနုဇာနန ။ ။အဇ္ဈောကာသေ - ၌၊ ဘတ္တဂိသဂ္ဂံ-ဆွမ်းကိုခံတွင်း၌ စွန့်လွှတ်မှုကို၊ (ဆွမ်းစားမှုကို၊) ကရောန္တော - ကုန်လသော်၊ ၊ပေ၊ကိလမန္တိ၊[ဘတ္တဂိသဂ္ဂံ၏ ဝိဂ္ဂဟကို ပါဠိတ်ဘာသာဋီကာ, ဘိက္ခုနိဝိဘင်း, ဥပကိဋ္ဌန သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ဥပဋ္ဌာနသာလံ - ကပ်၍ တည်ရာ စရပ်ကို (ဆွမ်းစား စရပ်ကို)၊ပေ၊ပါနိယံ-သောံရေသည်၊ ဩတပ္ပတိ-ပူနေ၏၊ [ပါနိယံ ဩတပ္ပတိတိ ပါနိယဘာဇနေသု ထဝိတပါနိယံ အာတပေန သန္တပ္ပတိ၊—

ဝိမတိ။]ပါနိယသာလံ—သောက်ရေထားရာ စရပ်(ရေအိုးစင်)ကိုဎင်း၊ ပါနိယ မက္ကာပံ-သောက်ရေထားရာ မက္ကာပ်ကိုဎင်း၊ပေ၊ပါနိယဘာဇနံ-သောက်ရေခွက် သည်၊ နု သံဝိဇ္ဇတိ၊ [ရှေ့၌ “ ပါနိယဘာဇန ” ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ “သောက်ရေခွက်”ဟု ပေးရသည်။]ပါနိယသင်္ခံ-သောက်ရေ ခရုသင်းကိုဎင်း၊ ပါနိယသရာဝကံ—သောက်ရေခွက်ငယ်ကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ။ [အခြားနေရာ၌ “ ဥပဋ္ဌာနသာလာ ”သဒ္ဒါသည် ဘုရားစသော ဆရာသွားအထံ ဆည်းကပ်ရာ စရပ်ဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ ဤ၌ကား “ဘတ္တဝိသဂ္ဂံ ကရောန္တာ” စသည် ဖြင့် လာသောကြောင့် ဆွမ်းစားစရပ်ကို ဟောရသည်။]

ပါကာရာဒိအနုဇာနန။ ။ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အပရိက္ခိတ္တာ-မကာရံအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [ကြင်းဝါကျတို့ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်ခက ဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပရိဝေဏော-ပရိဝုဏ်၌၊ တဟံ တဟံ - ထိုထို အရပ်၌၊ အဂ္ဂိဠာနံ- မီးထားရာအရပ်ကို၊ (မီးထည့်ရာအရပ်ကို၊) ကရောန္တိ၊ ပရိဝေဏံ-သည်၊ ဥဏ္ဏာပံ- စွန့်ပစ်အပ်သော အမှိုက်အပေါင်းရှိသည်၊(အမှိုက်ရှိသည်)၊ ဟောတိ၊ အဂ္ဂိသာလံ - မီးထားရာ စရပ်ကို၊ (မီးတင်းကုပ်ကို)၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

အာရာမ ပရိက္ခေပါနုဇာနန ။ ။အဇကာပိ - ဆိတ်ငယ်တို့သည်ဎင်း၊ ပသုကာပိ - နွားစသော သတ္တဝါတို့သည်ဎင်း၊ ဥပရောပေ - ကျောင်း အနီး၌ စိုက်အပ်သော သစ်ပင်တို့ကို၊ ဝိဟေဌေန္တိ-ညှဉ်းဆဲကြကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ, ပရိက္ခိပိတုံ-ကာခြင်းငှါ၊တယော-နသော၊ ဝါဠေ-တားမြစ်ကြောင်း အကာအရံတို့ကို၊ ဝေဠုဝါဠံ - ဝါးဖြင့် ပြုအပ်သော အကာအရံကိုဎင်း၊ ကဏ္ဏကဝါဠံ - ဆူးဖြင့် ပြုအပ်သော အကာအရံကိုဎင်း၊ ပရိက္ခံ- ကျုံးကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ကောဋ္ဌကံ-တံခါးမုခ်ကိုဎင်း၊အပေသိ-ဆူးတံခါးကိုဎင်း၊ ယမကဝါဠံ-အစုံဖြစ်သော တံခါးရွက်ကိုဎင်း၊တောရဏံ-တုရိယ်းကိုဎင်း၊ပလိඝံ-တခါးကျည်(မင်းတုပ်) ကိုဎင်း၊ အနုဇာနာမိ၊[ဧတာရဏာနှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်ကို အဘိဓာန်နိဿယသစ် (၂၀၅)ဂါထာ၌ ကြည့်ပါ။]

မာဂဓောပေ၊ရာဇာ-သည်၊ [ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်ခက(၂၅၀)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]၊ပေ၊ သုခာမတ္တိကာလေပနံ-အက်ံတေမြေညက်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော၊ ပါသာဏံ-ကို၊ကာရေတုကာမော ဟောတိ၊ပေ၊ဘဂဝတာ-သည်၊ကိ-အဘယ်မည်သော၊ ဆဒနံ - အမိုးကို၊ အနုညာတံ နုခေါ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ကိ (ဆဒနံ)အနနုညာတံ နုခေါ- ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ—ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ပေ၊ပဥ္စ, ဆဒနာနိ-တို့ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣဒ္ဓကာဆဒနံ - အုဒ်အမိုး ကိုဎင်း၊ သိလာ-ကျောက်၊သုဓာ-အက်ံတေ၊တိဏ-မြက်၊ပဏ္ဏ ဆဒနံ - သစ်ရွက် အမိုးကိုဎင်းတည်း။....ပဌမဘာဏဝါရော—သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

အနာထပိဏ်္ဍိကဝတ္ထု၊

အနာထပိဏ်္ဍိကော- သော၊ ဂဟပတိ- သည်၊ ရာဇဂဟကဿ- ရာဇဂြိုဟ် မြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိဿ - ၏၊ ဘဂိနိပတိကော - နှမ၏ခင်ပွန်းသည်၊ ဟောတိ၊ အထ - ၌၊ အနာထပိဏ်္ဍိကော၊ပေ၊ ကေနစိဒေဝ - တစုံတခုသောလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန - ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ အဂမာသိ - သွားပြီ၊ တေန သမယေန- အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေး၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့သွားရာ ထိုအခါ၌၊ ရာဇဂဟကေန၊ပေ၊ နိမန္တိတော - ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အထ - ဗုဒ္ဓပမုခသံဃာကို ပင့်ဖိတ်အပ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ရာဇဂဟကော ၊ပေ၊ ဒါသေစ- ကျွန်တို့ကိုငင်း၊ ကမ္မကာရေစ-အလုပ်သမားတို့ကိုငင်း၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊(ကိ•)၊ ဘဏ္ဍေ-အမောင်တို့၊ တေန — ထိုသို့ ဗုဒ္ဓပမုခသံဃာကို !ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဘို့ရာ ပင့်ဖိတ်ထားခြင်းကြောင့်၊ ကာလဿေဝ- စောစောၦပင်၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ယာဂုယော -တို့ကို၊ ပစထ - ကျိုကြကုန်လော ၊ပေ၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂါနိ - လက်သုတ်တို့ကို၊ သမ္မာဒေထ- ပြီးစီးစေကြကုန်လော၊ ဇုတိ- ဤသို့ စေခိုင်းပြီ။

အထ-စေခိုင်းရာ ထိုအခါ၌၊ အနာထပိဏ်္ဍိကဿ၊ပေ၊တံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ•)၊ ပုဗ္ဗေ - ရှေး၌၊ အယံ ဂဟပတိ - သည်၊ မယိ - သည်၊ အာဂတေ-လာလသော်၊ သမ္ဗကိစ္စာနိ- တို့ကို၊ နိက္ခိပိတ္ဝာ-ချထား၍၊ မမညေဝ-ငါ၊ နှင့်သာ၊ သဒ္ဓိ•, ပဋိသမ္မောဒတိ-ခမနီယ, စသည်သဘော, မေးမြန်းပြောလျက်, ရောဇနာမိ၏၊ သော အယံ-ထိုကဲ့သို့သော ဤသေဋ္ဌေးသည်၊ ဒါနိ- ၌၊ ဝိက္ခိတ္တ ရူပေါ- (ငါမှတပါး အခြားအာဂုံ၌) ပျံ့လွင့်သောသဘောရှိသည်၊ (“ဝိရတ္တ ရူပေါ- ခင်မင်ခြင်းကင်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော ရှိသည် ” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊) (ဟုတ္ထာ)၊ပေ၊အာဏာပေသိ၊ ကိ• - အဘယ်သို့နည်း၊ ဣမဿ ဂဟပတိဿ - ၏၊ အာဝါဟော ဝါ - သတို့သျှိုးကို မိမိအိမ်သို့ ဆောင်ယူခြင်း မင်္ဂလာသည်သော်လည်း၊ (သမီးဆောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်သော်လည်း၊) ဘဝိဿတိ နုခေါ- ဖြစ်လတံ့လေလော၊ ဝိဝါဟော ဝါ-မင်္ဂလာ အစီအရင်ဖြင့် သတို့သျှိုးကို သူတပါးအိမ်သို့ ပို့ဆောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်သော်လည်း၊ (သမီးပေးခြင်း မင်္ဂလာ သည်သော်လည်း၊) ဘဝိဿတိနုခေါ — ဖြစ်လတံ့လေလော၊ မဟာယညော ဝါ- ကြီးစွာသော ယဇ်သည်သော်လည်း၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတော နုခေါ- ရှေ့ရှုတည်လေသလော၊ မာဂဓေ ၊ပေ၊ ရာဇာ ဝါ - ကိုသော်လည်း၊ သွာတနာယ- နက်ဖန်၌ဖြစ်လတံ့သော ထမင်း သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဗလကာယေန - ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ•, နိမန္တိတော နုခေါ-ဖိတ်မန်အပ်လေသလော၊ ဇုတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ [အာဝါဟ ဝိဝါဟပုဗ္ဗင်္ဂတို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် သဠာရိယ္ဂသိက္ခာပုဒ် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

[ဤမှနောက်၌ ရာဇဂြိဟ်သေဋ္ဌေးက အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးထံသွား၍ စကား ပြောပုံ, အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးက မိမိကြိုစည်အပ်သောအကြောင်းကို ပြောပုံကို သိပါ။] ဂဟပတိ, မေ-၏၊ အာဝါဟော ဝါ နု ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ် ပါ၊ပေ၊အပိစ-စင်စစ်ကား၊ မေ-၏၊ မဟာယညော-သည်၊ ပစ္စု၊ပဋိဇော-ပါဖြို၊ သွာတနာယ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေါ, သံဃော - ကို၊ နိမန္တိတော- အပ်ပါပြီ၊ ဇာတိ- ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဂဟပတိ တို့, ဗုဒ္ဓေါတိ- ဗုဒ္ဓေါဟူ၍၊ ဝဒေသိ- ပြောလိုက်ပါသလော၊ ဇာတိ - ဤသို့ မေးပြီ၊ ဂဟပတိ၊ အဟံ, ဗုဒ္ဓေါတိ - ဟူ၍၊ ဝဒါမိ၊ ဇာတိ - ဤသို့ ဖြေပြီ၊ [ဤသို့ ၃ ကြိမ်မေး၍ , ၃ ကြိမ်ဖြေသည်။] ဂဟပတိ, ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ- ဗုဒ္ဓေါ, ဗုဒ္ဓေါဟူသော၊ ယဒိဒံ (ယော+အယံ) ယောသော-အကြင် အသံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဇသော ယောသောပိ-ဤအသံကိုလည်း၊ လောကသ္မိ-၌၊ ဒုလ္လဘော- ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏၊ (ကြားရခဲ၏)၊ ဂဟပတိ , ဇာမံ ကာလံ - ဤအချိန်၌၊ အရဟန္တံ-ကိလေသာတို့မှဝေးကွာတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ-မဖေါက်မပြန်, အမှန်ကိုယ်တိုင်, အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ- ကို၊ ဒဿနာယ - ဖူးမြင်ခြင်းငှါ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ - သွားခြင်းငှါ၊ သက္ကာနုခေါ- တတ်ကောင်းပါသလော၊ ဇာတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ,ဇာမံ ကာလံ-၌၊ပေ၊ဥပသင်္ကမိတုံ, အကာလော - အခါမဟုတ်တော့၊ ဇာတိ-ပြီ။

အထ-ပြောပြရာ, ထိုအခါ၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ပေ၊သွေ-နက်ဖန်၌၊ ဒါနိ-ယခု၊ ကာလေန- သင့်လျော်သောအခါ၌၊ပေ၊ဥပသင်္ကမိဿာမိ - သွားရတော့အံ့၊ ဇာတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ ဗုဒ္ဓဂတာယ-ဘုရား၌ဖြစ်သော၊ သတိယာ-သတိဖြင့်၊ နိပဇ္ဇိတွာ-လျောင်းပြီး၍၊ ရတ္တိယာ-၌၊ (ဝုဋ္ဌာသိ၌စပ်၊) ပဘာတံ-လင်းပြီဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊(ဟုတ္တွာ)၊ တိက္ခတ္တုံ၊ ဝုဋ္ဌာသိ-ထပြီ၊ အထ-ထပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ပေ၊ယေန-၌၊ သိဝကဒ္ဝါရံ - သုသာန်တံခါးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ၊ အမနုဿာ - အရိယာနှတ်တို့သည်၊ [အမနုဿာတိ အဓိဂတ ဝိသေသာ ဒေဝတာ၊-သာရတ္ထ။] ဒ္ဝါရံ, ဝိဝရိ-သု-ဖွင့်ပေးကြကုန်ပြီ၊ နဂရမှာ-မှ၊ နိက္ခန္တာဿ-ထွက်လာပြီးသော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ-သော၊ ဂဟပတိဿ-၏၊ အာလောကော - အရောင်အလင်းသည်၊ အန္ဓကာရော-အမိုက်မှောင်သည်၊ ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

× × × × × × ×

အာလောကော အန္ဓကာရောယိ။ ။အာလောကော အန္ဓကာရောယိတိ ယော ဗုဒ္ဓါရမဏာယ ပီတိယာ အာနုဘာဝေန မဟန္တော ဩဘာသော အဟောသိ၊ ယေန စသေ ပဒီပသဟဿေနပိယ ဝိဂတန္ဓကာရော မဂ္ဂေါ အဟောသိ၊သော ဗဟိနဂရေ ဆဝသရိရ သမာကုလံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဗီဘစ္ဆံ အာမကသုသာနံ ပတ္တသ ဘဉ္ဇေန ပီတိဝေဂေဂ မန္ဒီဘူတော အန္ဓကာရောယိ၊-ပိမတိ။

ဘယံ-ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဆန္ဒိတတ္တံ-ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်၎င်း၊ ဝါ-ကိုယ်၏ တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်၎င်း၊ လောမဟံသော ဝါ- အမွေးတို့၏ ရှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊)ဥဒပါဒိ- ဖြစ်ပြီ၊ [ဤ ၃ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို တတိယ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] တတော ဝ- ထိုအရပ်မှပင်၊ နိဝတ္တိတုကာမော - ပြန်နစ်လိုသည်၊ (ပြန်လှည့်လိုသည်၊) အဟောသိ၊ အထ-ပြန်နစ်လိုရာ ထိုအခါ၌၊ သိဝကော-သုသာန်၌နေသော၊ ယက္ခော-နတ်သည်၊ အန္တရဟိတော-ကွယ်ပျောက်သည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ သဒ္ဒံ-ကို၊ အနုဿာဝေသိ- ကြားသိစေပြီ၊ (ကိ˚)။

၈ါထာအနက်။ ။သတံ ဟတ္ထိ (သဟဿာနိ) - ဆင်ရတနာ တသိန်းတို့သည်၎င်း၊ သတံ အဿာ (သဟဿာနိ) - မြင်းရတနာ တသိန်းတို့သည်၎င်း၊ သတံ အဿတရိရထာ (သဟဿာနိ) - အဿတိုရ်မြင်း ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထား တသိန်းတို့သည်၎င်း၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ - စွပ်အပ် (ဝတ်ဆင်အပ်) သော ပတ္တမြားနားဆွောင်း ရှိကုန်သော၊ သတံ ကညာသဟဿာနိ - သတ္တိသိုးရတနာ, ကညာတသိန်းတို့သည်၎င်း၊ ဧကဿ ပဒဝိတိဟာရဿ-ဘုရားဖူးသွားသူ၏ ခြေတလှမ်း၏၊ သေဋ္ဌသိ˚ - တဆဲ့ခြောက်စိတ်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဝါ- တဆဲ့ခြောက်စိတ် , ၁၆ ပြန်စိတ်၍ တစိတ်ဖြစ်သော၊ ကလံ - အဖိုကို၊ နာဃန္တိ (န+အဃန္တိ) - မထိုက်တန်ကုန်။ ["သေဋ္ဌသိ˚ ကလံ"၌ နောက်နည်းသည် ဋီကာနည်းတည်း။]

ဂဟပတိ - အိမ်ရှင်သေဋ္ဌေး၊ အာဘိက္ကမ - ရှေသို့ တိုးပါလော၊ ဂဟပတိ, အာဘိက္ကမ - လော၊ တေ - ၏၊ အာဘိက္ကန္တံ - ရှေသို့ တိုးခြင်းသည်၊ သေယျော-ဖြတ်၏၊ (ကောင်း၏)၊ ပဋိက္ကန္တံ - နောက်သို့ပြန်ခြင်းသည်၊ နော (သေယျော)-မမြတ်ပါ၊ ဇုတိ-သို့၊ (သဒ္ဒံ အနုဿာဝေသိ)၊ အထ-ကြားသိစေရာ, ထိုအခါ၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ-၏၊ အန္တိကာရော အန္တရဓာယိ၊ အာလောကော ပါတုရဟောသိ၊ ယံ ဘယံ-သည်၎င်း၊ပေ၊(ယော) လောမဟံသော-သည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ သော - ထို ဘယ, ဆန္ဒိတတ္တ, လောမဟံသသည်၊ ပဋိပဿမ္ဘိ - ငြိမ်းပျောက်ပြီ။ [ဒုတိယအကြိမ် တတိယအကြိမ်၌လည်း ဤအတူပင်တည်း။]

အထ - ဘယ ဆန္ဒိတတ္တ လောမဟံသတို့ ငြိမ်းပျောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ပေ၊ ယေန-၌၊ သိတဝနံ-ယင်းတိုက်တောသည်၊(အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပြီ၊ တေန သမယေန - အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေး ရောက်လာရာ, ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ, ရတ္တိယာ-၏၊ ပစ္ဖုသသမယံ-မိုးသောက်အခါ၌၊ ပစ္ဆုဒ္ဒယ-စောစောထတော်မူ၍၊ အဇ္ဈောကာသေ စင်္ကမတိ၊ ဘဂဝါ၊ပေ၊ နိသဇ္ဇ - ထိုင်တော်မူပြီး၍ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ˚)၊ သုဒတ္တ-သုဒတ္တ၊ ဧဟိ- လာလော၊ ဇုတိ-ပြီ။

အထ-မိန့်တော်မူရာ, ထိုအခါ၌၊ပေါနာမေန- ငယ်နာမည်အားဖြင့်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ, အာလပတိ- ခေါ်တော်မူ၏၊ ဧတိ- ဤသို့ တွေး၍၊ ဟဒ္ဒော-ရှင်လန်းသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ - တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ပေါဘဂဝတော-၏၊ ပါဒေသု-တို့၌၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ နိပတိတ္တာ- ပျဝပ်၍၊ပေါအဝေါစ၊ (ကိ°)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ကစ္စိ-အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သုခံ-ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သယိတ္ထ-ကျိန်းစက်တော်မူရပါ၏လော၊ ဧတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဂါထာအနုက်။ ။(ယော) မြာဟ္မဏော - ကိလေသာ အာသဝေါတို့ကို မျောပြီးသော အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတော - ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့် ငြိမ်းတော်မူပြီးသည်၊ သီတိဘူတော - ကိလေသာအပူ မရှိသဖြင့် အေးမြသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ နိဂ္ဂပဓိ- ကိလေသာဟူသော ဥပဓိမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကာမေသု - ဝတ္ထု၊ ကိလေသာ ၂ ဖြာသော ကာမတို့၌၊ နုလိမ္မတိ-တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် လိမ်းကျံကပ်ငြိတော်မမူ၊(သော)မြာဟ္မဏော-သည်၊ သမ္မဒဂါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဧဝ-စင်စစ်၊ သုခံ- ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သေတိ-အိပ်ရ(နေရ)၏။ [နုလိမ္မတိ ကာမေသူတိ ဝတ္ထုကာမေသုစ ကိလေသကာမေသုစ တဏှာဒိဋ္ဌိ လေပေဟိ နုလိမ္မတိ၊-အင်္ဂုတ္တရတိက, ဒေဝဒူတဝဂ်, ဟတ္ထကသုတ္တဋ္ဌကထာ။]

သမ္မာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ အာသတ္တိယော- ၅ ပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာတို့ကို၊ ဝါ - ဘဝတို့၌ တောင့်တတတ်သောတဏှာတို့ကို၊ ဆေတ္ဝာ- ဖြတ်ပြီး၍၊ ဟဒယေ - စိတ်နှလုံး၌၊ ဒရံ - ကိလေသာဟူ, အပူခပ်သိမ်းကို၊ ဝိနေယျ - ပယ်ဖျောက်၍၊ စေတသော - စိတ်၏၊ သန္တိ° - ငြိမ်းအေးခြင်းသို့၊ ပပ္ပုယျ-ရောက်ပြီး၍၊ (တနည်း)၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ သန္တိ°-ငြိမ်းအေးရာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပပ္ပုယျ - ၍၊ ဥပသန္တော-ငြိမ်းအေးတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သုခံ, သေတိ-အိပ်ရနေရ၏၊ ဧတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

× × × × × × ×

ဖေဿုဇ္ဇ။ ။ဖေဿုဇ္ဇာတိ သောဂိရ သေဋ္ဌိ ဂန္ဆမာနော၀ စိန္တေသိ၊ "ဣမသ္မိံ လောကေ ဗဟူ ပုရဏကဿပါဒယော တိတ္ထိယာ"မယံ ဗုဒ္ဓါ(၂)"တိ ဝဒန္တိ၊ ကထံ နုခေါ အဟံသက္ကာ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဇာနေယ္ယံ"တိ၊ အထသ ဧတဒဟောသိ"မယ္ဟံ ဂုဏဝန္တေသု ဥပ္ပန္နံ နာမံ မဟာဇနော ဇာနာတိ၊ ကုလဒတ္တိယံ ပန မေ နာမံ အညတြ မယာ နကောစိ ဇာနာတိ၊ သစေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ ကုလဒတ္တိယနာမေန မံ အာလပိဿတီ"တိ၊ သတ္ထာ တဿ စိတ္တံ ဥတ္တာဝ ဧဝံ (သုဒတ္တဟ္ဂ၍) အာဟ၊-သာရတ္ထ။

သန္တိ° ပပ္ပုယျ စေတသော။ ။သန္တိ°၊ပေ၊ စေတသောတိ စိတ္တသ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိတ္ဝာ၊ ကရဏဝစနံဝါ ဘော်၊ သမ္ဗစေတသော သမန္နာဟရိတ္ဝာတိ အာဒိသုဝိယ၊ စေတသာ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိတ္ဝာတိ အတ္ထော၊- တိကဂိုတ္တရ, ဒေဝဒူတဝဂ်, ဟတ္ထဟသုတ္တဋ္ဌကထာ။ [ပပ္ပုယျ၌ ပ + အပဓာတ် , သြပစ္စည်း (ဥပ္ပါ)၊ တ္ဝာ၏ ကာရိယ ယ, ဒ္ဝေဘော်။]

အထ-မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ပေ၊ဂဟပတိဿ-အား၊ အာနုပုဗ္ဗီ - အစဉ်အတိုင်း ဟောပြောထိုက်သော၊ ကထံ - တရားစကားကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ် အာနုပုဗ္ဗီကထာကိုနည်း၊ ဒါန ကထံ-ဒါနနှင့် စပ်သော တရားစကားကိုဂုင်း၊ သီလကထံ-ကိုဂုင်း၊ သဂ္ဂကထံ— နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော တရားစကားကိုဂုင်း၊ ကာမာနံ-ကာမဂုဏ်တို့၏၊ အာဒီန ဝံ-အပြစ်ကိုဂုင်း၊ ဩကာရံ-ယုတ်ညံ့ပုံကိုဂုင်း၊ သံကိလေသံ-ညစ်ညမ်းပုံကိုဂုင်း၊ နေက္ခမ္မေ- ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ဝါ- စျာန်စသော တရား၌၊ အာနိသံသံ—အကျိုးကိုဂုင်း၊ ပကာသေသိ—ထင်ရှားပြတော်မူပြီ။

ယဒါ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနာထပိဏ္ဍိကံ- သော၊ ဂဟပတိ°—ကို၊ ကလ္လ စိတ္တံ-အထက်ဒေသနာ၏ တည်ရာ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံ့သော စိတ်ရှိသည် ကိုဂုင်း၊ ဝါ-အသဒ္ဓိယ , စသည်ရောဂါ , ကင်းစင်ကွာသဖြင့် , ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်ကိုဂုင်း၊ မုဒုစိတ္တံ-ဒိဋ္ဌိမာန,စသည်စုစု, ကင်းစင်မှုကြောင့်, နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်ကိုဂုင်း၊ ဝိနိဝရဏစိတ္တံ - ကာမစ္ဆန္ဒ , စသည်ခပင်း , နီဝရဏမှ ကင်းသော စိတ်ရှိသည်ကိုဂုင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ - သမ္မာပဋိပတ်၌ မွန်မြတ်သော ပီတိ ပါမောဇ္ဇနှင့် ယှဉ်သည့်အတွက် တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ကိုဂုင်း၊ ပသန္နစိတ္တံ— သဒ္ဓါစည်ပင်သဖြင့် ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ကိုဂုင်း၊ အညာသိ — သိတော် မူပြီ။[ဤဝါကျတို့၏ အနက်ကို သိလက္ခန်, အမှုဋ္ဌသုတ် နိဿယ, ဗုဒ္ဓ။ပသက််မန ကထာ၌ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ပြထားပြီ။]

အထ-သိတော်မူရာ, ထိုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာမုက္ကံသိကာ-ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ပြတော်မူအပ်သော၊ ယာ ဓမ္မဒေသနာ - အကြင် တရား ဒေသနာတော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ - ထို တရားဒေသနာတော်ကို၊ [ထို သာမု က္ကံသိကာ ဒေသနာတော်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ ဒုက္ခံ ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] ဒုက္ခံ-ဒုက္ခသစ္စာကိုဂုင်း ၊ပေ၊ မဂ္ဂံ- ကိုဂုင်း၊ ပကာသေသိ-ပြီ၊ သေယျထာပိ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုဒ္ဓံ-စင်ကြယ်သော၊ အပဂတကာဠ ကံ— ကင်းသော အမည်း အညစ်ရှိသော၊ ဝတ္ထံ - အဝတ်သည်၊ သမ္မဒေဝ— ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ သေယျထာပိ-ခံယူနိုင်ရာ သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝံ-ဤအတူသာလျှင်၊ အနာထပိဏ္ဍိကသ, ဂဟပတိဿ - ၏၊ တသ္မိံ ယေဝ အာသနေ-ထိုနေရာ၌ပင်၊ ဝိရဇံ-ကင်းသော အပါယဂမနီယ ရာဂ စသော မြ။ရှိသော၊ ဝါ - အပါယဂမနီယ ရာဂစသော မြ။မှကင်းသော၊ ဝီတ မလံ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ- ဒိဋ္ဌိ ဝိစိ ကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော၊ ဓမ္မစက္ခု-သစ္စာ ၄ပါးတရားတို့၌ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိ ဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဥဒပါဒိ - ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ°)၊ ယံ ကိဉ္စိ—အမှတ်မရှိ, ကြွင်းမဲ့ ဥသုံ, အလုံးစုံသော အကြင်တရားသည်၊

သမုဒယဓမ္မံ - ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ သမ္ဗံ - သော၊ တံ- ထို ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသော တရားဟူသမျှသည်၊ နိရောဓဓမ္မံ — ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ဣတိ (ဥဒ ပါဒိ)၊ ["ဝိရဇံ" စသည်တို့ကို သာမညဖလသုတ်အဆုံး၌ အနက်ပေးထားပြီ။]

အထ-သော တာပန်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ပေ၊ ဂဟပတိ- သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မော-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသည်၊ ပတ္တဓမ္မော- ရောက်အပ် ရအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသည်၊ ဝိဒိတဓမ္မော — သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသည်၊ ပရိယောဂါဠှဓမ္မော — ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသည်၊ တိဏ္ဏာဝိစိကိစ္ဆော - လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝါ-ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ဝိဂတကထံကထော - ကင်းသော အဘယသို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝါ-ကင်းသော သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ သတ္ထုသာသနေ — မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌၊ ဝေသာရဇ္ဇ ပ္ပတ္တော-ကင်းသော ရှုံ့ရှားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ အပရပ္ပစ္စယော-မိမိမှတပါး, အခြားသူဟူသော ယုံကြည်ထိုက်သူ မရှိသည်၊ (ယုံကြည်စရာ အခြားသူ မလိုသည်၊) (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊(ကိ˚)၊ ဘန္တေ အာဘိက္ကန်္တ-အလွန်ကောင်းပါပေစွ၊ ဘန္တေ, အာဘိက္ကန်္တ - စွ၊ [ဤပုဒ်၌ အနက်အမျိုးမျိုးကို သာမညဖလသုတ်နိဿယ, ဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနကထာ၌ ပြထားပြီ။] ဘန္တေ, သေယျထာပိ-ကား၊ နိက္ကုဇ္ဇိတံ-တစုံတယောက် မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ-အလိုအလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ သေယျထာ ပိ ဝါ—လှန်ပြလိုက်သကဲ့သို့ပင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နံ— မြက်သစ်ရွက် စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ဖွင့်ပြလိုက်သကဲ့သို့ပင်း၊ မူဠှဿ - အရပ်မျက်နှာတို့၌ တွေဝေနေသူအား၊ (မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား) မဂ္ဂံ-လမ်းဖြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ ဝါ- ပြောပြလိုက်သကဲ့သို့ပင်း၊ စက္ခုမန္တော-ကောင်းသော မျက်လုံးရှိသူတို့သည်၊ ရူပါနိ— ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခိန္တိ (ဒက္ခန္တိ) - မြင်နိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ—ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အန္ဓကာရေ—အမိုက်မှောင်၌၊ တေလပဇ္ဇောတံ-ဆီမီးတန်ဆောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ - ညှိထွန်း ဆောင်ပြလိုက်သကဲ့သို့ပင်း၊ ဧဝမေဝ - ဤ.အတူသာလျှင်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အနေကပရိယာယေန-တပါးမက, များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော-တရားတော်ကို၊ ပကာသိတော—ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ။

ဘန္တေ, သောဟံ (သေသော+အဟံ) - ထို တပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကိုဂုဏ်း၊ ဓမ္မဉ္စ- ကိုဂုဏ်း၊ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ - ရဟန်း သံဃာတော်ကိုဂုဏ်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ - ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဝါ - ဉာဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါ၏။

ဘဂဝါ, မံ-ကို၊ အဇ္ဈတ္တဂွဲ့ - ယနွေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ - အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊ သရဏံ—ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-မှတ်တော်မူပါ ၊(စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊) ဘန္တေ၊ပေ၊ သွာတနာယ ဘတ္တံ့ အဓိဝါသေတု၊ ဣတိ - လျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တုဏှီဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူသဖြင့်)၊ အဓိဝါသေသိ၊ အထ၊ပေ၊ပဒက္ခိဏံ - အရိုအသေကို၊ ကတ္ဝာ ပက္ကမိ၊ ရာဇဂဟ ကော သေဋ္ဌိ-သည်၊ အနာထပိဏ္ဍိကေန၊ပေ၊နိမန္တိတော ကိရ-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ အသောသိ၊ အထ- ကြားသိရရာ, ထိုအခါ၌၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ•)၊ ဂဟပတိ-တယာ၊ပေ၊ နိမန္တိတော ကိရ- တဲ့၊ တွဉ္စ- လည်း၊ အာဂန္တုံ၊ကော—ဤသည်သည်၊ အသိ- ၏၊ ဂဟပတိ- ယေန(ဝေယျာယိကေန)- အကြင်အလုပ် တာဝန်နှင့်တကွ ကုန်ကျဘွယ်ဟူသမျှဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ - သော၊ သံဃဿ- ဘို့၊ ဘတ္တံ့-ကို၊ ကရေယျာသိ-ပြုရာ၏၊ တေ-အား၊ (တံ) ဝေယျာယိကံ-ကို၊ ဒေမိ-အံ့၊ ဣတိ- ပြီ၊ ဂဟပတိ, အလံ - တော်ပြီ၊ ယေန ၊ပေ၊ ကရိဿာမိ၊ မေ-၏၊ (ငါ့မှာ)၊(တံ)ဝေယျာယိကံ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ။[ဝေယျာယိကံ ပုဒ်ဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အမှာ။ ။ထို့နောက် နိဂုံးသေဋ္ဌေးက လာ၍ ပြောပုံ, ဗိမ္ဗိသာရ မဟာရာဇာက ပြောပုံကိုဂုဏ်း, အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးက ပယ်မြစ်ပုံကိုဂုဏ်း သိပါ။ ["ရာဇဂဟကော-သော၊ နေဂမော-နိဂုံးသေဋ္ဌေးသည်" ဟုပေး။]

ကေမန်္တံ နိသိန္နော အနာထပိဏ္ဍိကော၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ•)၊ ဘန္တေ၊ပေ၊ သာဝတ္ထိယံ- ၌၊ ဝဿဝါသံ - မိုးယံးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းကို၊ (ဝါကပ်တော်မူခြင်းကို)၊ အဓိဝါသေတု၊ ဣတိ- ပြီ၊ ဂဟပတိ, သုညာဂါရေ—ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်း၌၊ တထာဂတာ — ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဘိရမန္တိ — မွေ့လျော်တော်မူကြကုန်၏၊ ဣတိ- ပြီ၊ ဘဂဝါ- ရား၊ အညာတံ-သိအပ်ပါပြီ၊ သုဂတ-ရား၊ အညာတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အထ-ဘဂဝါ၊ပေ၊ပက္ကမိ။

အနာထပိဏ္ဍိကော၊ ပေ၊ ဗဟုမိတ္တော- များသော မိတ်ဆွေရှိသည်၊ ဗဟု သဟာယော-များသော သဟာယ်ချင်းရှိသည်၊ အာဒေယျဝါစော-နာယူထိုက်သော စကားရှိသည်၊ ဟောဘိ၊ အထ-ထိုမှနောံ၌၊ပေ၊တံကရဏီယံ-ကို၊ တိရေတွာ - ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ယေန သာဝတ္ထိ၊ပေ ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ - ခရီးအကြား၌၊ မနုဿေ - တို့ကို၊ အာဏာပေသိ - စေခိုင်းပြီ၊ (ကိ•)၊ အယျာ - အမောင်တို့၊ အာရာမေ—အာရာမ်တို့ကို၊ ကရောထ-ပြုကြပါကုန်၊ ဝိဟာရေ-တို့ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေထ - တည်စေကြပါကုန်၊ ဒါနာနိ — တို့ကို၊ ပဋ္ဌပေထ — ဖြစ်စေကြပါကုန်၊ ဗုဒ္ဓေါ—သည်၊ လောကေ-၌၊ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်တော်မူပြီ၊ (ပွင့်တော်မူပြီ)၊ သောစ

ဘဝဝါပေါနိမန္တီတော(ဟုတ္တာ)ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ အာပါစ္ဆိ ဿတိ-ကြွလာတော်မူလိမ့်မည်၊ ဧကတိ-ဤသို့ပြော၍ စေတီငါးပြီ၊ပေါ ဥယျောဇိတာ-တိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည် (ဟုတ္တာ) ၊ပေါ ပဋ္ဌပေသုံ၊ပေါ သာဝတ္ထိံ ဂန္တွာ — ရောက်ပြီး၍၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သာဝတ္ထိံ-ကို၊ အနုပိလောကေသိ- အစဉ်လျှောံ၍ ကြည့်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ကြည့်သနည်း၊) ယံ- အကြင်အရပ်သည်၊ ဂါမတော-ရွာမှ၊ (မြို့မှ၊) အတိဒူရေ—အလွန်ဝေးသည်၊ နေဝ အဿ - မဖြစ်ရာ၊ အစ္ဆာသန္နေ-အလွန်နီးသည်လည်း၊ န အဿ-ရာ၊ [သတ္တုမီဝိဘတ်ကို လိင်္ဂထွဉ်သက်ပါ။] ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ-သွားလမ်း, လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဌင်း၊ အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ - ဘုရားဖူးလို, တရားနာလိုကုန်သော၊ မနုဿာနံ-ကို့သည့်၊ အဘိက္ကမနီယံ- ရှေရှသွားနိုင်သည်ဌင်း၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ အပ္ပါကိဏ္ဏံ- လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်ဌင်း၊ ရတ္တိ-၌၊ အပ္ပသဒ္ဒံ-လူသံမရှိသည်ဌင်း၊ အပ္ပနိဿဒံ- မြို့ရွာတွန်သံမရှိသည်ဌင်း၊ ဝိဇနဝါတံ-လှည့်လည်သွားလာသော လူအပေါင်း၏လေမှကင်းသည်ဌင်း၊ မနုဿရာဟဿေယျကံ-လူတို့၏ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ဖြစ်သော အမှုကို ပြုခြင်းအား လျောက်ပတ်သည်ဌင်း၊ [လူတို့၏ လျှို့ဝှက်၍ လုပ်အပ်သောအလုပ်များကို လုပ်ဘို့ကောင်းလောက်မအောင် လူသူမှရှင်းသည်-ဟူလို။] ပဋိသလ္လာန သာရုပ္ပံ-တပါးတည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၌ လျောက်ပတ်သည်ဌင်း၊ အဿ—ရာ၏၊ (တာဒိသေ - ထိုကဲ့သို့ရှိအပ်သော)၊ ကတ္ထ—အဘယ်အရပ်၌၊ ဘဝဝါ, ဝိဟရေယျ- သီတင်းသုံးတော်မူရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အနုပိလောကေသိ)။ [ဤဝါကျ၏အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ, ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အနာထပိဏ္ဍိကောပေ၊ဧတသ်-ဧတမည်သော၊ ကုမာရဿ-မင်းသား၏၊ ဥယျာနံ-ကို၊ ဂါမတော, နေဝ အတိဒူရေ- အလွန်လည်း မဝေးသည်ကိုဌင်း၊ပေ၊ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပံ-ကိုဌင်း၊ အဒ္ဒသာ- တွေ့မြင်ရပြီ၊ ဒိဿာန၊ပေ၊အဝါစု၊ (ကိံ)၊ အယျပုတ္တ- အရှင့်သား၊ပေ၊ဒေဟိ- ပေးပါလော၊ ဧကတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ, အာရာမော-ကို၊ အပိ-စင်စစ်၊ ကောဋိသန္တရေန-အသပြာစွန်းချင်း, ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ အာဒေယျော-ယူအပ် ယူနိုင်ပါ၏၊ ဧကတိ-ပြီ။

× × × × × × ×

အဒေယျော ၊ပေ၊ အပိ ကောဋိသန္တရေန ။ ဆိုလိုရင်းကား "အာရာမ်ကို အသပြာစွန်းချင်း ထိအောင်ခင်း၍ ဝယ်နိုင်လျှင် ရောင်းပါမည် " ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် "အဒေယျော" နေရာ၌ "အာဒေယျော" ဟု ရှိသင့်ပါသည်၊ ဤသို့ ရှိမှလည်း နောက်၌ "ယတော တယာ အယျပုတ္တ အလ္လော ကတော"ဟူသော စကာနှင့် ရှေနောက် ညီပါသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ကား "ကောဋိသန္တရေန အပိ – အသပြာစွန်းချင်း ထိအောင်ခင်းသဖြင့်လည်း၊ အာရာမော—ကို၊အဒေယျော–ငါ ပေးအပ်၏"ဟု အနက်ပေး၍" (အ) သဒ္ဒါကား အနက်မရှိ၊ တဒ္ဓမ္မာဝမ္မသာတည်း" ဟုလည်း မှာသည်။

အယျပုတ္တ, အာရာမော- ကို၊ ဂဟိတော- ယူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ ၊ပေးနှ ဂဟိတော-မယူအပ်၊ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟိတော-ယူအပ်ပြီ၊ နှ ဂဟိတော-မယူအပ်သေး၊ ဣတိ- ဤသို့ ငြင်းခုံ၍၊ ဝေါဟာရိကော - တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ (တရားသူကြီး ဖြစ်ကုန်သော)၊ မဟာမတ္တေ - တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ•သု - မေးကြကုန်ပြီ၊ မဟာမတ္တာ ဧဝံ အာဟံသု၊ (ကိ•)၊ အယျပုတ္တ-အရှင့်သား၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ တယာ, အဋ္ဌဂါ - အဖိုးကို၊ ကတော - ပြုအပ်ပြီ၊ (အဖိုးဖြတ်အပ်ပြီ၊) (တတော-ကြောင့်)၊ပေ၊ဂဟိတော-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ အထ-(တရားဆုံးဖြတ်ပြီးရာ)ထိုအခါ၌၊ပေ၊သကဋ္ဌေဟိ-လှည်းတို့ဖြင့်၊ ဟိရညံ-ငွေအသပြာကို၊ နိဗ္ဗာဟာပေတွာ - ထုတ်ဆောင်စေပြီး၍၊ ဇေတဝနံ - ဇေတမင်းသား၏ဥယျာဉ်ကို၊ ကောဋိသန္ထရံ-အသပြာအစွန်းချင်း, ထိအောင်ခင်းအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ သန္ထရာပေသိ - ခင်းစေပြီ၊ သကိ• - ကြိမ်၊ နိဟဋံ-ထုတ်ဆောင်အပ်သော၊ ဟိရညံ - သည်၊ ထောကသ - အနည်းငယ်သော၊ ဩကာသသ - အရပ်၏၊ ကောဋ္ဌကသာမန္တာ-တံခါးမုခ်အနီး၌၊ နှ ပဟောတိ-မလောက်၊ အထ၊ပေ၊အာဏာပေသိ၊(ကိ•)၊ ဂစ္ဆထ၊ပေ၊ဣမံ ဩကာသံ သန္ထရိသာမ-နှအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ စေခိုင်းပြီ။

အထ-စေခိုင်းရာထိုအခါ၌၊ ဇေတသ,ကုမာရသ-၏၊ ဧတံ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ•)၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အယံ ဂဟပတိ- သည်၊ တာဝ ဗဟုံ-ထိုမျှလောက်များသော၊ ဟိရညံ- ငွေကို၊ ပရိစ္စဇတိ - စွန့်လွှတ်၏၊ (တထာ — ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခိယမာနံ — စဉ်းစားဆင်ခြင်အပ်သည်ရှိသော်)၊)ဣဒံ-ဤအသျှသည်၊ ဝါ-ဤသာသနာတော်သည်၊ ဩရကံ - ယုတ်ညံ့သည်၊ (အောက်တန်းကျသည်)၊ နှ ခေါ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဇာနာမိ-သိရ၏၊)ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားပြီး၍၊ အဝေါစ၊ (ကိ•)၊ ဂဟပတိ, အလံ-တော်ပါပြီ၊ တံ ဩကာသံ-ကို၊ မာ သန္ထရာပေသိ-မခင်းစေပါနှင့်၊ [“တံ”ဟု ကတ္တားထည့်ရမည်ဖြစ်၍ အဇ္ဈတနိ ဩ ပဘတ်ကို (ဣ) ပြုထားသည်ဟု ကြံပါ။] ပေ၊ ဒေဟိ၊ ဧတံ-ဤအရပ်သည်၊ မမ-၏၊ ဒါနံ - အလှူသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ- ပြီ။

အထ - ပြောဆိုရာထိုအခါ၌၊ပေ၊ဂဟပတိ - သည်၊ (“ပါဒါသိ” ၌စပ်၊) ဇေတော-သော၊ အယံ ကုမာရော-သည်၊ အဘိညာတော-အလွန်အသိအမှတ်ပြုအပ်သူတည်း၊ ဉာတမနုဿော-ထင်ရှားသောလူတည်း၊ ဧဝရူပါနံ-နှသော၊ ဉာတမနုဿာနံ-တို့၏၊ ဣမသ္မိ• ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဤသာသနာတော်၌၊ ပသာဒေါ-ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ မဟတ္ထိကော- များသော စီးပွားရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့စဉ်းစား၍၊ပေ၊ ပါဒါသိ- ပေးပြီ၊ အထ ဇေတော၊ပေ၊ ကောဋ္ဌကံ-

တံခါးမှန်ကို၊ မာပေသိ - ဖန်ဆင်းပြီ၊ အထ - (ဇေတမင်းသား၏ ဥယျာဉ်ကို ဝယ်ယူပြီးရာ) ထိုအခါ၌၊ အနာထဝိဏ္ဍိကော၊ပေ၊ ဝိဟာရေ-တို့ကို၊ ကာရာပေသိ-ပြုစေပြီ၊ (ဆောက်လုပ်စေပြီ၊) ပေ ၊ ကောဋ္ဌကေ — ရေချိုးအိမ်တို့ကို ၊ ပေ ၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာယော — ကပ်ရောက် တည်နေရာ ဆွမ်းစားကျောင်း တို့ကို၊ ["ဆည်းကပ်ရာ စရပ်တို့ကို၊ (စည်းဝေးရာ တန်ဆောင်းဝန်း, ဓမ္မာရုံတို့ကို)" ဟု တချို့နေရာ၌ ပေးရ၏။] ပေ၊ မဏ္ဍပေ-တို့ကို၊ ကာရာပေသိ။[ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

နဝကမ္မဒါနကထာ

အထ ဘဂဝါ၊ပေ၊ ယေန ဝေသာလီ ၊ပေ၊ ကူဋာဂါရသာလာယံ၊ [ခုဒ္ဒက ဝတ္ထုက္ခန္ဓက (၂၅၈ , ၉) ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တေန သမယေန - ၌၊ မနုဿာ သက္ကာစ်ံ, နဝကမ်ံ-အသစ်အသစ်ဖြစ်သော ပြာဘွယ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ယေဝိ ဘိက္ခူ။-တို့သည်လည်း ၊ပေ၊ အဓိဋ္ဌေန္တိ - စိမံကြကုန်၏၊ တေဝိ - တို့ကိုလည်း၊ သက္ကာစ်ံ, စိဝရ၊ပေ၊ပရိက္ခာရေန - သင်္ကန်း , ဆွမ်း, ကျောင်း, ဂိလာန၏ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍, အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦးဖြစ်သောဆေးဖြင့်၊ [ဤပုဒ်အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထသံဃာဒိသေသ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အထ - နဝကမ္မကို ပြုကြရာ, ထိုအခါ၌၊ အညတရဿ - တယောက်သော၊ (အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော)၊ ဒလိဒ္ဒဿ-ဆင်းရဲသော၊ တုန္နဝါယဿ-အပ်ချုပ်သမား၏၊ ဧတံ အဟောသိ၊ (ကိ ံ)၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဇုမေ မနုဿာ၊ပေ၊ကရောန္တိ၊ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပဝပရိက္ခိယမာနံ - စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်သော်၊ ဇုဒံ - ဤ သက္ကာစ်ံ နဝကမ္မသည်၊ ဝါ ဤ သာသနာတော်သည်၊ပေ၊န ခေါ ဘဂိဿတိ၊ (ဤတိ- ဤသို့၊ အာဇာနာမိ-သိရ၏၊)အဟမ်ပိ-သည်လည်း၊ပေ၊ယန္နူန ကရေယ်ံ-အကယ်၍ပြုရ ပါမူကား ကောင်းလေစ၊ ဇုတိ- ပြီ၊ အထ၊ပေ၊သာမံ, စိက္ခလ်ံ - ရွံ့ကို၊ မဒ္ဒိတွာ-နယ်ပြီး၍၊ ဇုဒ္ဓကာယော-တို့ကို၊ စိနိတွာ-စိ၍၊ ကုန်ဒ်- နံရံကို၊ ဥဋ္ဌာပေသိ-တက်စေပြီ၊ (ထောင်ပြီ)၊ အကုသလေန-မကျွမ်းကျင်သော၊ တေန-ထိုအပ်ချုပ်သမားသည်၊ စိတာ-စိအပ်သော၊ ဘိတ္တိ-သည်၊ ဝက်ာ-ကောက်သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ ပရိပတိ-ပြိုကျပြီ။ [ဒုတိယအကြိမ်, တတိယအကြိမ်စီရာ၌လည်း ပြိုကျပြန်သည်။]

အထ - တတိယအကြိမ်ပြိုကျရာ, ထိုအခါ၌၊ပေ၊ဥစ္စာယတိ၊ (ကိ ံ)၊ ယေ-အကြင်ပစ္စည်းရှင်တို့သည်၊ပေ၊ပရိက္ခာရံ, ဒေန္တိ-လှူကုန်၏၊ တေ-(ပစ္စည်း ၄ ပါး ကို လှူဖေါ်ရသော) ထို ပစ္စည်းရှင်တို့ကိုသာ၊ ဇုမေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဩဝဒန္တိ - ပြောဆို ဆုံးမကြကုန်၏၊ အနုသာသန္တိ - နည်းပေးလမ်းပြ, သွန်သင်ကြ

ကုန်၏၊ တေသဗ္ဗ - တို့၏သာ၊ နဝကမ်ံ အဓိဋ္ဌေန္တိ၊ အဟံ ပန - ငါသည်ကား၊ ဒလိဒ္ဓေါ - လူဆင်းရဲသည်၊ အမ္မိ၊ မံ-ကို၊ ကောစိ- တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်၊(ဘယ်ရဟန်းကမျှ)၊ န ဩဝဒတိ ဝါ-ဩဝါဒလည်းမပေး၊ န အနုသာသတိ ဝါ— နည်းလမ်းလည်း မပြ၊ပေ၊ န အဓိဋ္ဌေတိ ဝါ— စိမံလည်း မစိမံ၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယတိ)၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဒလိဒ္ဒဿ-သော၊ ဥဇ္ဈာယန္တဿ-သော၊ တုန္နဝါယဿ- ၏၊ (ဝစနံ- ကို၊) အသောသုံ၊ပေ။

အထ၊ပေ၊အာမန္တေသိ၊ (ကိ•)၊ ဘိက္ခဝေ, နဝကမ်ံ-ကို၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊နာဝကမ်ိကော-အသစ်အသစ် ပြုတ္တယ်အမှုဋ္ဌယ္ဥဉ်သော၊ ဘိက္ခု, ဥဿုက္ကံ-ကြောင့်ကြစိုက်သူ၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိဿတိ- ရောက်လိမ့်မည်၊ (ကိ•)၊ ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ပေ၊ပရိယောသာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆေယျနုခေါ-ရောက်ရာပါအုံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိဿတိ)၊ ခတ္တုံ- ကျိုးပြတ်သောအရပ်ကိုဂင်း၊ ဖုလ္လံ-ပေါက်ကွဲသောအရပ်ကိုဂင်း၊ ပဋိသန်ဓိဿတိ-ပြင်ဆင်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ။

ကမ္မဝါစာဌ် "ဂဟပတိနော- ၏၊ ဝိဟာရံ- ကို၊ပေ၊ဘိက္ခုနော-အား၊ နဝကမ်ံ - ကို၊ (အဓိဋ္ဌာတုံ - စိမံခြင်းငှါ၊) ဒဒေယျ" ဟုဂင်း၊ နိဂုံးဝါကျဌ် "ဘိက္ခုနော-အား၊ နဝကမ်ံ-ကို၊ (ကာတုံ-ငှါ)၊ပေ၊ဂဟပတိနော-၏၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ဒိန္နော - ပေးအပ်ပါပြီ၊ တနည်း , ဂဟပတိနော - ၏၊ ဝိဟာရော (ဝိဟာရေ)-ကျောင်းဌ်၊ပေ၊ဘိက္ခုနော-အား၊ နဝကမ်ံ-ကို၊ ဒိန္နော (ဒိန္နံ)-အပ်ပါပြီ"ဟုဂင်း ဖေးပါ။

× × × × × × ×

ဒဒေယျ, ဒိန္နော။ ■ ဒဒေယျာတိ နဝကမ်ံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝိဟာရေ ဇ္ဈသရိယံ ဒဒေယျာတိ အဓိပ္ပာ၊ ဒိန္နောတိ နဝကမ်ံ ကာတုံ ဝိဟာရော ဒိန္နော၊ ဝိဟာရေ နဝကမ်ံ ဒိန္နံတိပုဂါ အဓိပ္ပာ၊-ဝိမတိ။

အဂ္ဂါဝနာဒိအနုဇာနနကထာ

ဇာထ ဘဂဝါ၊ပေ၊ ယေန သာဝတ္ထိ၊ပေ၊ပက္ကာမိ၊ တေန သမယေန-ဌ်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ အန္တေဝါသိကာ-အနီးနေတပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ပေ၊သံဃဿ - ၏၊ ပုရတော ပုရတော - ရှေ့ဌ် ရှေ့ဌ်၊ (ရှေ့က ရှေ့က၊) ဂန္ဒွာ-သွား၍၊ ဝိဟာရေ - တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ - သိမ်းပိုက်ကြကုန်၏၊ သေယျာယော-အိပ်ရာတို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ၊ (ကိ• - အဘယ်သို့ကြံ၍ သိမ်းပိုက်ကြကုန်သနည်း၊) ဣဒံ - ဤနေရာသည်၊ အမှာကံ - တို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယာနံ - တို့ဘို့၊ ဘဝိဿတိ၊ပေ၊ အမှာကံ- တို့ဘို့၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ သိမ်းပိုက်ကြကုန်၏၊ အထ-သိမ်း

ပိုက်ကြပြီးရာ, ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ၊ပေ၊ ငိဟာရေသု - တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတေသု - သိမ်းပိုက်အပ်ပြီးကုန်လသော်၊ ပေ ၊ သေယျံ အလဘမာနော (ဟုတ္တာ)၊ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ - ၌၊ နိသီဒိ။

အထ - ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ပေ၊ဥက္ကာသိ - ချောင်းဟန့်တော်မူပြီ၊ အာယသ္မာပိ၊ပေ၊ ဥက္ကာသိ၊ ဧတ္ထ - ဤအရပ်၌၊ ကော - နည်း၊ ဇာတိ - ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ - ရား၊ အဟံ သာရိပုတ္တော - တပည့်တော် သာရိပုတ္တာပါတည်း၊ ဇာတိ - လျှောက်ပြီ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခဝေ, ကော - အာယ်သူသည်၊ အဂ္ဂါသနံ - မြတ်သောနေရာကိုဂုဏ်း၊ အဂ္ဂေါဒကံ - ကိုဂုဏ်း၊ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ - မြတ်သောဆွမ်းကိုဂုဏ်း၊ အရဟတိ - ထိုက်သနည်း၊ ဇာတိ - ပြီ။

ကေစ္စေ - အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခ။ ဧဝံ အာဟံသု၊ (ကိံ)၊ ဘဂဝါ - ရား၊ ယော - အကြင်သူသည်၊ ဧတ္တိယကုလာ - မင်းမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ - ၍၊)ပဗ္ဗဇိတော - ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါပြီ၊ သော - သည်၊ပေ၊အရဟတိ၊ ဇာတိ - နှပြီ၊ [ဤသို့စသည်ဖြင့် လျှောက်ကြသည်၊ ထိုဝါကျကိုဤ သုတ္တန္တိကောစသည်ကို သမထက္ခန္ဓက, သတိဂိနယကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဌမဿ ဈာနဿ - ပဌမဈာန်ကို၊ လာဘီ - ရခြင်းရှိ၏၊ပေ၊သောတာပန္နော - သောတာပန်တည်း၊ ဤသို့ ပေးပါ။]

တိတ္တိရဇာတ်တော်။ ။အထ - အသီးအသီး, လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊အာမန္တေသိ၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခဝေ, ဘူတပုဗ္ဗံ - ရှေးဦးဖြစ်ဘူးသော ဝတ္ထုကား၊ ဟိမဝန္တပဒေသေ - ဟိမဝန္တာ အရပ်၌၊ မဟာနိဂ္ရောဓော - ကြီးစွာသော ပင်သြောင်ပင်သည်၊ အဟောသိ - ရှိပြီ၊ တံ - ကို၊ ဥပနိဿာယ - မှီ၍၊ တယော, သဟာယကာ - တို့သည်၊ တိတ္တိရောစ - ခါသည်ဌင်း၊ မက္ကဋော စ - မျောက်သည်ဌင်း၊ ဟတ္ထိနာဂေါစ - ဆင်ပြောင်သည်ဌင်း၊ ဧဟိ - သု - နေကြကုန်ပြီ၊ တေ - ထို သဟာယ်ချင်းတို့သည်၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ အဂါရဝါ - ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိကြကုန်သည်၊ အပ္ပဋိသာ - ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း မရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ - မှီခိုအားထား, ကိုးစားခြင်းမရှိကြကုန်သည်၊ အသဘာဂဝုတ္တိကာ - သဘောတူသော အသက်မွေးမှု ရှိကြသူမဟုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တိ၊ အထ - ထိုသို့ နေကြရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ အဟောသိ၊ (ကိံ)၊ ယံ - အကြင်သူသည်၊ အမှာကံ - တို့တွင်၊ ဇာတိယာ - မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့်၊ မဟန္တတရံ - သာ၍ကြီး၏၊ (အကြီးဆုံးတည်း၊) ["ယံ, မဟန္တတရံ "သည် လိင်္ဂဝိပလ္လာသတည်း။] တံ - ကို၊ပေ၊ ဇာနေယျာမ - သိရပါကုန်မူကား၊ အဟောနုန - ဩဝ်... ကောင်းလေစွ၊ပေ၊ သက္ကရေယျာမ - မကောင်းစွာ ပြုကုန်ရာ၏၊ ဂရုံ - အလေးအမြတ်ကို၊ ကရေယျာမ၊ မာနေယျာမ - မြတ်နိုးကုန်ရာ၏၊ ပူဇေယျာမ - နှ်ရာ၏၊ တဿစ - ထိုသူ၏လည်း၊ ဩဝါဒေ - ၌၊ ပတိဋ္ဌဟေယျာမ - တည်ကုန်ရာ၏၊ ဇာတိ - ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ-အကြုံဖြစ်ရာ, ထိုအခါ၌၊ပေ၊ ဟတ္ထိနာဂံ-ကို၊ ပုစ္ဆိ ံသု၊(ကိ ံ)၊ သမ္မ—အဆွေ၊ တို့, ကိ ံ-အဘယ် မည်သော၊ ပေါရာဏံ-ရှေးဦး ဖြစ်သော အကြောင်းအရာကို၊ သရသိ-မှတ်မိသနည်း၊ ဣတိ-နှင်ပြီ၊ သမ္မာ - တို့၊ ယဒါ - ၌၊ အဟံ-သည်၊ ပေါတောာ-ပေါက်စသည်၊(ဆင်ငယ်ကလေးသည်၊)ဟောမိ၊(တဒါ) ဣမံ နိဂ္ဂြောဓံ, သတ္ထိနံ-ပေါင်တို၏၊ အန္တရာ-အကြား၌၊ ကရိတ္ထာ-ပြု၍၊ အတိဣမာ မိ-ကျော်၍ကျော်၍သွားခဲ့၏၊ အဂ္ဂဏ္ဍံရကံ-အညွန့်အဖျားသည်၊ မေ-၏၊ ဥဒရံ-ဝမ်းကို၊ ဆုပတိ-ထိ၏၊ သမ္မာ - တို့၊ ပေါရာဏံ—သော၊ ဣမံ - ဤအကြောင်းအရာကို၊ သရာမိ-မှတ်မိ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊(မျောက်ကိုမေးရာ၌)သမ္မာ၊ပေ၊ဆာပေါ-မျောက်ကလေးသည်၊ ဟောမိ၊ပေ၊သရာမိ”ဟုဆုင်း၊ (ခါကို မေးရာ၌) “သမ္မာ၊ပေ၊တတော—ထို ညောင်ပင်ကြီးမှ၊ ဖလံ-အသီးကို၊ ဘက္ခိတ္ထာ - စားပြီး၍၊ပေ၊ တသ-ထို အစေ့ကြောင့်၊ပေ၊ ဇာတော- ပေါက်ပါပြီ၊ပေ၊ အဟံ ဇာတိယာ—မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့်၊ မဟန္တတရော-သာ၍ကြီး၏”ဟုဆုင်း ပြောသည်။

အထ၊ပေ၊တိတ္တိရံ-ကို၊ ဧတံ အဝေါစုံ၊ (ကိ ံ) သမ္မ ၊ပေ ၊ မဟန္တတရော၊ပေ၊ သြဝါဒေ-၌၊ ပတိဋ္ဌသာမ-နှအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊အထ-ထိုမှနောင်၌၊ တိတ္တိရော၊ပေ၊ဝတ္တာတိ၊ တေ - ထို သဟာယ်ချင်းတို့သည်၊ ပေ၊ [“ကာယသဘေဒါ”စသည်တို့၏အနက်ကို သာမညဖလသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ ဒီဗွစက္ခု၊ ဉာဏကထာ၌ ပြထားပြီ။] ဧဝံ—လျှင်၊ တံ-ထို အကျင့်သည်၊ တိတ္တိရိယံနာမ-ခါမင်း၏ဥစ္စာမည်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ- မြတ်သောအကျင့်သည်၊ အဟောသိ။

ဂါထာနက်။ ၊ဧမ္မသ-ဝုမှာပစာယန,မြတ်ဧမ္မ၌၊ ကောဝိဒါ-ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ ယေနရာ-အကြင် လူတို့သည်၊ ဝုမှံ—အသက် သိက္ခာ,ဂုဏ်ဝါကြီးရင့်သူကို၊ အပစာယန္တိ - ရိုသေလေးစားကြကုန်၏၊ တေနရာ- ထို လူတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌေ ဧမ္မေစ-မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော ဤပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောဉ်လည်း၊ ပါသံသာ—ချီးမွမ်းထိုက်ကုန်၏၊ သမ္ပရာယေစ-တမလွန် ဘဝ၌လည်း၊(တေသံ-ထိုလူတို့၏၊) သုဂတိ-ကောင်းသော ဂတိသည်၊ ဟောတိ။

× × × × × × × ×

ဂါထာအဖွင့်။ ။ယေ ဝုမှမပစာယန္တိတိ ဇာတိဝုဎော ဝယောဝုဎော ဂုဏဝုဎ္ဎောတိ တယော ဝုဎာ၊ တေသု ဇာတိသမ္ပန္နော (အမျိုးဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံသူသည်) ဇာတိဝုဎ္ဎော နာမ၊ ဝယေ (ကြီးသောအရွယ်၌) ဌိတော ဝယောဝုဎ္ဎောနာမ၊ ဂုဏသမ္ပန္နော ဂုဏဝုဎ္ဎော နာမ၊ တေသု ဂုဏသမ္ပန္နော ဝယောဝုဎ္ဎော ဇ္ဈမသ္မိံ ဌာနေ ဝုဎ္ဎောတိ အဓိပ္ပေတော၊ အပစာယန္တိတိ ဇေဋ္ဌာပစာယိကကမ္မေန ပူဇေန္တိ။

ဧမ္မသ ကောဝိဒါတိ ဇေဋ္ဌာပစာယနဧမ္မသ ကောဝိဒါ ကုသလာ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဇ္ဈမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ပါသံသာတိ ပသံသာရဟာ၊ သမ္ပရာယေစ သုဂတိတိ သမ္ပရေတမ္ဟေ (ကောင်းစွာ+အလွန်+ရောက်ထိုက်သော) ဇ္ဈမံ လောကံ ဟိတ္ထာ ဂန္တွေ ပရလောကေပိ တေသံ သုဂတိယေဝ ဟောတီတိ အတ္ထော၊-သာရတ္ထ။

ဘိက္ခဝေ, တိရစ္ဆာနဂတာ — တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ပါဏာ—ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ အညမညံ၊ပေ၊ ဝိဟရိဿန္တိ နာမ— နေကြကုန်တုံးသေး၏ ၊ပေ၊ တုမှေ, ဧဝံ - သို့၊ သွာက္ခာတေ — ကောင်းစွာ ဟောပြတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ ပမ္ဗီတာ, သမာနာ- နှ်လျက်၊ အညမညံ ၊ပေ၊ ယံ ဝိဟရေယျာထ-အကြင်နေကြကုန်ရာ၏၊ ဇ္ဈဓ—ဤ သာသနာတော်၌၊ တံ— ထိုသို့ နေခြင်းသည်၊ သောဘေထ-တင့်တယ်ရာအံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိရဲ့လော၊) ၊ပေ၊ ယထာဝုဏ္ဏံ, အဘိဝါဒနံ-ကိုဂုဏ်း၊ပေ၊အဂ္ဂပိဏ္ဍံ—ကိုဂုဏ်း၊ အနုဇာနာမိ၊ သံဃိကံ-သံဃဥစ္စာဖြစ်သော(သေနာသန)စသည်ကို ၊ပေ၊ နပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ— မတားမြစ်ထိုက်၊ (မတားမြစ်ရ)၊ပေ။

အဝန္ဒိယာဒိပုဂ္ဂလ။ ။ အဝန္ဒိယာ - ရှိမခိုးထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဇာမေ ဒသ-တို့တည်း၊ ပုရေ-၌၊ ဥပသမ္ပန္နေန—မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူသည်၊ ပစ္ဆာ— ၌ ၊ပေ၊ အဝန္ဒိယော - ရှိမခိုးထိုက်၊ အနုပသမ္ပန္နော—ဥပသမ္ပန္နမဟုတ်သော လူ, သာမဏေကို၊ပေ၊နာနာသံဝါသကော-မတူကွဲပြားသော သံဝါသရှိသော၊ပေ၊ မာတုဂါမော-မာတုဂါမ။ [ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ၊ပေ၊ သဒေဝကေ- အောက်နတ်ပြည် ၅ ထပ်ရှိနတ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သမာရကေ-မာရ်နတ်၏တည့်နေရာ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဗြဟ္မကေ - ဗြဟ္မာ ၂၀ နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ လောကေ-သြကာသလောကဌ်ဍင်း၊(သတ္တလောကသြကာသလောကဌ်ဍင်း)၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ - သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏာ , မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ, မကောင်းမှုတို့ကို မျောပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဒေဝမနုဿာယ — သမ္မုတိ နတ်ဟူသော မင်း, ကြွင်းသော လူတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ပဇာယ—သတ္တဝါ အပေါင်းဌ်ဍင်း၊ အရဟံ၊ပေ၊ဝန္ဒိယော ၊ပေ၊ ဣတိ-သို့၊(အာမန္တေသိ)၊ [ယထာဝုဏ္ဏံ အဘိဝါဒနနှင့် စပ်၍ အဝန္ဒိယ, ဝန္ဒိယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆက်၍ မိန့်တော်မူသည်။]

အာသနပဋိဗာဟနပဒိုက္ခေပ။ ။ သံဃံ ဥဒ္ဒိသ - ရည်စူး၍၊ မဏ္ဍပေ-တို့ကို၊ ပဋိယာဒေန္တိ - စီစဉ်ကြကုန်၏၊ သန္တ ရေ - အခင်းတို့ကို ၊ပေ၊ [ဝိမတိဌ် “သန္ထာဂါရေ”ဟု ပါဌ်ရှိ၏၊ “သန္ထိပါတ မဏ္ဍပေ” ဟုလည်း ဖွင့်၏၊ ထိုအလို “သန္ထာဂါရေ - စည်းဝေးရာ မဏ္ဍပ် (ကျောင်းဆောင်) တို့ကို” ဟု ပေးပါ။] သြကာသေ-နေရာတို့ကို၊ [သြကာသေတိ နိဒါသောကာသေ၊ — ဝိမတိ။] ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒိသကတံ - သံဃာကို ရည်စူး၍ ပြုအပ်သော မဏ္ဍပ်စသည်ကို၊ ယထာဝုဏ်—ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ နော အနုညာတံ-ဒွင့်ပြုတော်မူအပ်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ပေ၊ပရိဂ္ဂဏှန္တိ၊ [ဤမှနေဝံဌ် အဂ္ဂါသနအနုဇာနနဝတ္ထုနှင့် အလုံးစုံတူပြီ။]

ဂိဟိဝိကဋ္ဌ အနုဇာနန

မနုဿာ, ဘတ္တာဂ္ဂေ- ဆွမ်းစားစရပ် ဖြစ်သော၊ အန္တာရယရေ - ရွာတွင်း၌၊ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာနိ-မြင့်သောနေရာ,ကြီးကျယ်ခမ်းနား ဆန်းပြားသော နေရာတို့ကို၊ ပညပေန္တိ-ခင်းကြကုန်၏၊ သေယျထိဒံ - တို့ကို၊ ပညပေန္တိ-နည်း အာသန္ဒိ - ဘုရားရှင်၏ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏထက် လွန်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကိုဎင်း၊ ပလ္လင်် - အခြေ၌ ခြသေ့, သစ်, ကျားစသော သားရဲရုပ်ရှိသောပလ္လင်ကိုဎင်း၊ဧ ါနကံ-လက် ၄သစ်ထက်ရှည်သော သားမွေး ကော်ဇောနက်ကြီးကိုဎင်း၊ စိတ္တကံ — ဆန်းကြယ်စွာယက်အပ်သော သားမွေး အခင်းကိုဎင်း၊ ပဋိကံ- အဖြူထည်သက်သက် ယက်အပ်သော သားမွေးအခင်း ကိုဎင်း၊ ပဋလိကံ- တခဲနက်ပန်းပြေဝံရှိသော သားမွေးအခင်းကိုဎင်း၊ တူလိကံ- လဲရှိသော အခင်းကိုဎင်း၊ ဝိကဋိကံ—ခြသေ့ သစ် ကျားစသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုအပ်သော သားမွေး အခင်းကိုဎင်း။

ဥဒ္ဓလောမိ-တဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော အမွေးရှိသော တဖက်ချော သားမွေး အခင်းကိုဎင်း၊ ဧကန္တလောမိ - ၂ ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော အမွေးရှိသော ၂ဘက်ချော သားမွေးအခင်းကိုဎင်း၊[ဤကား မဟာဝဂ္ဂ,စမ္မက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ အတိုင်းပင်တည်း၊ သီလက္ခန် ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဋ္ဌကထာ၌ ပြောင်းပြန် ဖွင့်၏။] ကန္တိသံ — ရွှေချည် ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်အကြမ်း အခင်းကို ဎင်း၊ ဝါ- ပိုးချည်တိုင်လျောက်, ရွှေချည်ဖေါက်၍ ယက်အပ်သော အခင်းဎင်း၊ ကောသေယျံ-ရွှေချည် ငွေချည်တို့ဖြင့်ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်ချော အခင်းကိုဎင်း၊ ဝါ - ပိုးချည်တိုင်လျောက် , ပိုးချည် ဖေါက်၍ ယက်အပ်သော အခင်းကိုဎင်း၊ ကုတ္တကံ—တကျိပ် ခြောက်ယောက်,ကပြလောက်သော သားမွေးအခင်းကိုဎင်း။

ဟတ္ထတ္ထရဏံ-ဆင့်ကျောက်ကုန်း၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကိုဎင်း၊ အဿတ္ထရဏံ- ကိုဎင်း၊ ရထတ္ထရဏံ- ရထားပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေး အခင်းကိုဎင်း၊ အဇိနပဝေဏိ — သြဘင်စောင်း ပမာဏရှိအောင် အထပ်ထပ် ချုပ်အပ်သော သစ်နက်ရေအခင်းကိုဎင်း၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ — ဝံပိုင် မည်သော သားကောင်၏အရေဖြင့်ပြုအပ်သော မြတ်သော အပေါ်လွှမ်းအခင်း ကိုဎင်း၊ သဥတ္တရစ္ဆဒံ - အထက်၌ ဗိတာန်နှိန့် တက္ခဖြစ်သော အခင်းကိုဎင်း၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ-ခြေရင်း ခေါင်းရင်း ၂ဖက်ဝယ် နီသော အုံးကို ဎင်း၊ ပညပေန္တိ။ [ဤ အာသနတို့၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂစမ္မက္ခန္ဓက ဘာသာ ဋီကာနှင့်, သီလက္ခန် ဗြဟ္မဇာလသုတ် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဘိက္ခဝေ, တိဏံ-တို့ကို၊ အာသန္ဒိ-ကိုဎင်း၊ပေါဏပေတ္တာ, ဂိဟိဝိကတံ- လူ တို့သည် အထူးပြုအပ်သော အိပ်ရာ နေရာကို၊ အဘိနိသီဒိတုံ-ထိုင်ခြင်းငှါ၊ အနု ဇာနာမိ၊ အဘိနိပဇ္ဇိတုံ - အိပ်ခြင်းငှါ၊ န တွေဝ အနုဇာနာမိ- ခွင့်ပြုတော်မမူ

သည်သာ၊ ဣတိ - ပြီ၊ [ဂိဟိဝိကတန္တိ ဂိဟီဟိ+ကတံ ပညတ္တံ, ဂိဟိသန္တကန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။]၊ပေ၊တူလောနဒ္ဓံ-လဲဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သော၊ ဝါ-လဲတို့ဖြင့် ဖွဲကြိုက်အပ်သော၊ မဉ္စံပိ၊ပေ၊ပညပေန္တိ။

ဧတဝန္တ ဝိဟာရာနုမောဒနာ ။ ။ ဤမှ နောက်၌ ဘုရားရှင်သည် ဝေသာလိမှ သာဝတ္ထိသို့ ကြွတော်မူ၍ ဧတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူပုံ, အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးက အိမ်သို့ပင့်၍ ဆွမ်းကပ်ပုံ, ဘုရားရှင်အား ဧတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ မည်သို့စီရင်ရမည်ကို လျှောက်ထားပုံ, ဘုရားရှင်က အာဂဟာနာဂတ စာတုဒ္ဒိသသံဃာ၌တည်စေဘို့ရန် ညွှန်ပြတော်မူပုံ, ထို့နောက် "သီတံ ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ" စသော ဂါထာတို့ဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပုံတို့ကို အစဉ်အတိုင်း သိပါ။

အာသနပဋိမာဟနာဒီကထာ

အညတရဿ ၊ပေ၊ မဟာမတ္တဿ သံဃဘတ္တံ ဟောတိ၊ သကျပုတ္တော — သော၊ အာယသ္မာ ဥပနန္ဒော — သည်၊ ပစ္ဆာ — မှ၊ အာဂန္ဆာ - ၍၊ ဝိပ္ပကတ ဘောဇနံ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်သောဘောဇဉ်ရှိသော၊(စား၍မပြီး သေးသော၊) အာနန္တရိကံ - အခြားမဲ့နေရာ၌နေသော၊ ဘိက္ခုံ—ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေသိ-နေရာမှ ထစေပြီ၊ပေ၊ကောလာဟလံ-အုတ်အုတ် ကြွက်ကြွက်သည် (ဆူညံသံသည်)၊ အဟောသိ၊ပေ၊ဥစ္စာယတိ၊ (ကိ°)၊ ကထံဟိ၊ပေ၊ဝုဋ္ဌာပေသန္တိ နာမ-သနည်း၊ပေ၊အညတြဝိ-အခြားနေရာ၌လည်း၊ နိသိန္နေန- ထိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယာဝဒတ္ထံ-အကြင်အကြင် အလိုအတိုင်း၊ (အလိုရှိတိုင်း)၊ ဘုဉ္ဇိတုံ လဒ္ဓာနနု-ရအပ် ရနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော၊ဣတိ-ပြီ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊နာ ဝုဋ္ဌာပေတမ္ပေါ၊ သစေ ဥဋ္ဌာပေတိ-အံ့၊ ပဝါရိတောစ-အပြားအားဖြင့် ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးသည်လည်း၊ (ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသည်လည်း)၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂစ္ဆ-သွားပါချေ၊ ဥဒကံ, အာဟရ-ဆောင်ခဲ့ပါလော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တမ္ပေါ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဧတံ - ဤရေကို ဆောင်ယူမှုကို၊ စေ လဘေထ - အံ့၊ ဣဿရေတံ (ဣတိ+ဧတံ)-ဤသို့ရခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နောစေ လဘေထ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာဓုကံ သိဣ္ဃာနိ- ဆွမ်းလုံးတို့ကို၊ ဂိလိတ္ဝာ - မျိုချ၍၊ပေ၊ ဒါတမ္ဗံ၊ အဟံ, ကေနစိ ပရိယာယေန - တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်၊ပေ၊ ပဋိဗာဟိတမ္ဘန္တိ-တားမြစ်နိုင်၏ဟူ၍၊ နဝဒါမိ- မိန့်တော်မမူ၊ပေ။

ဂိလာနဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုဒ္ဒေ "ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ - ထက်ဝန်းကျင်ယူ၍၊ (ပေ.၍)၊ ဝုဋ္ဌာပေတ္ဝာ-နေရာမှထစေပြီး၍၊ ဋ္ဌိတဂေ- ရပ်နေသော ဂိလာနတို့ကို၊ မုဉ္စန္တိ-လွှတ်လိုက်ကုန်၏၊ (ပေ.ထားခြင်းမှ လွှတ်လိုက်ကြကုန်၏၊) ပေ၊ မုစ္စိတ္ဝာ -

ဖြစ်သော မူးမိုက်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပပတန္တိ- လဲကျကြကုန်၏၊ မယံ, ဂိလာနာ- တို့သည်၊ အဝုဋ္ဌာပနိယာ- နေရာမှ မထစေထိုက်သူတို့သည်၊ အမှ-နှ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝရသေယျာယော-တို့ကို၊ ပလိဗုန္ဓေန္တိ-နှောက်ရှက်ကြကုန်၏၊လေသကပ္ပေန-အပ်စပ်ကြောင်းဖြစ်သော အနည်းငယ်သောအကြောင်းဖြင့်၊ပေ၊ပဋိဗာဟန္တိ။

သတ္တာရသဝဂ္ဂိယာ-တကျိပ်ခုနစ်ယောက်သောအစုဥ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-ရဟန်းကလေးတို့သည်၊ပေ၊ ပစ္ဆန္တိမံ- (ကျောင်းတိုက်၏) အစွန်အဖျားဥ်ဖြစ်သော၊ မဟာဝိဟာရံ-ကို၊ ပဋိသင်္ခရောန္တိ- ပြင်ဆင်ကြကုန်၏၊ (ကိ°-အဘယ်သို့ကြံ၍ ပြင်ကြသနည်း၊) ဇာဓ၊ပေ၊ ဝဿံ-မိုးယံးလပတ်လုံး၊ ဝဿိဿဝမ-နှံ့၊ (ဝါကပ်ကြကုန်၏) ဇာတိ-၍၊ (ပဋိသင်္ခရောန္တိ)၊ပေ၊ယာဝ-လောက်၊ ပဋိသင်္ခရောန္တိ၊ တာဝ - ထိုသို့ ပြင်ဆင်နေသေးသမျှ၊ အာဂမေထ- ဆိုင်းငံ့ကြကုန်ဉုး၊ ပဋိသင်္ခတေ - ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော်၊ ဝါ - ပြင်ဆင်အပ်ပြီးရာ အခါ၌၊ ဝုဋ္ဌာပေသာမ၊ ဇာတိ - နှံ့ပြီ၊ပေ၊အမှာကံ - တို့၏ (အထံသို့)၊ ဝိဟာရော ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ ဇာတိ (အဝေါစုံ)၊ပေ၊ကုပိတာ- စိတ်ဆိုးကုန်သည်၊ အနတ္တမနာ-မိမိစိတ် မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဂိဝါယံ-လည်၌၊ ဂဟေတ္တာ-ဆွဲကိုင်၍၊ နိကမ္မန္တိ-နှင်ထုတ်ကုန်၏၊ တေ - ထို ရဟန်းကလေးတို့သည်၊ နိကမိုယမာနာ - နှင်ထုတ်အပ်ကုန်လသော်၊ ရောဒန္တိ - ငိုကြကုန်၏၊ပေ၊သေနာသနံ ဂါဟေတုံ - ခံယူစေခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ။

သေနာသနဂ္ဂါဟာပကသမ္မုတိ။ ။ယော ဆန္ဒာဂတိ° နဂစ္ဆေယျ၊ပေ၊ ဂဟိတာဂဟိတဉ္စ ဇာနေယျ၊ [သမထက္ခန္ဓက, ယေဘုယျသိကာသမထဉ် ရေးခဲ့ပြီ။]ပဉ္စဟိ၊ပေ၊တံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာပကံ-ကျောင်း,အိပ်ရာနေရာကို ခံယူစေတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္မန္တိတုံ အနုဇာနာမိ။ [ကမ္မဝါစာလွယ်ပြီ။]

အထ-သမ္မုတိရပြီးရာ, ထိုအခါ၌၊ပေ၊ပဌမံ ဘိက္ခု။, ဂဏှေတုံ-ရေတွက်ခြင်းငှါငုံး၊ပေ၊ ဂဏှောတ္တာ, သေယျာ- အိပ်ရာ နေရာတို့ကို၊ ဂဏှေတုံ-ငှါငုံး၊ပေ၊ သေယျဂ္ဂေန - အိပ်ရာနေရာ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ [သေယျဂ္ဂေနာတိ မဏ္ဍဉ္စာန ပရိစ္ဆေဒေန-(ညောင်စောင်း၏တည်ရာ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်)၊- ဝဇိရဗုဒ္ဓိ။] ဂါဟေတုံ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊သေယျဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ ဂါဟေန္တာ- ယူစေအပ်ကုန်လသော်၊ ဝါ- အပ်ကုန်သော၊ သေယျာ- တို့သည်၊ ဉဿာရယိ°သု - ပိုနေကုန်ပြီ၊ပေ၊ဝိဟာရဂ္ဂေန - ကျောင်းအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ပေ၊အနုဘာဂံဝိ-နေဝံထပ်အဘို့ကိုလည်း၊ပေ၊ အနုဘာဂေ-ကို၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ပေ၊ အာဂန္တုတိ-အံ့၊ အကာမာ- မိမိအလိုမှ ကင်းသဖြင့်၊ ဝါ - မပေးလိုဘဲ၊ နဒါတဗ္ဗော- မပေးထိုက်၊ (မပေးဘဲနေနိုင်၏၊) ["အကာမာ"၏အဖွင့်ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓက ဘာသာဋီကာ, အနာပတ္တိ ပန္နရသကာဒီကထာဉ် ပြထားပြီ။]

နိသိမေ-ဥပစာရသိမ်၏ပြင်ဘက်၌၊ ဒ္ဒိတသ-တည်သောရဟန်း၏အတွက်၊ သေနာသနံ ဂါဟေန္တိ၊ပေ၊ဝဿာနံ- မိုးလတို့၏၊ တေမာသံ-၃ လပတ်လုံး၊ ပဋိဗာဟိတုံ အနုဇာနာမိ၊ [ကျောင်းကို ခံယူပြီးနောက် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နေ၍ အခြားရဟန်းကို တားမြစ်နိုင်သောကြောင့် "တေမာသံ ပဋိဗာဟိတုံ"ဟု မိန့်သည်။] ဥတုကာလံ ပန - ဆောင်း, နွေဥတုကာလပတ်လုံးကား ၊ပေ၊ [ဥတုကာလ သုံးစဉ်ပုံကို စိဝရက္ခန္ဓက သံဃိကစိဝရပဋိဒကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

သေနာသနဂ္ဂါဟာ - ကျောင်း, အိပ်ရာနေရာကို ယူစေခြင်းတို့သည်၊ ကတိနုခေါ-အာဘယ်မျှတို့ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဇာတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ပေ၊ပုရိမကော-ပုရိမဝါဋ္ဌဖြစ်သော ကျောင်း , အိပ်ရာနေရာကို ယူစေခြင်းငင်း၊ ပစ္ဆိမကော - ပစ္ဆိမဝါဋ္ဌဖြစ်သော၊ပေ၊အန္တရာမုတ္တကော-ပုရိမဝါ, ပစ္ဆိမဝါတို့၏အကြားဋ္ဌ အလွတ်ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကိုယူစေခြင်းငင်းတည်း၊ အာသဋ္ဌိယာ-ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊ အပရဇ္ဇုဂတာယ — လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တရက် ရှိလသော်၊ ဝါ - ဝါဆိုလပြည့်ပြီး၍ နောက်တရက် ရှိလသော်၊ [ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တရက်နေ့၌၊] ပုရိမကော- ကို၊ ဂါဟေတမ္ဗော၊ အာသဋ္ဌိယာ-သည်၊ မာသဂတာယ- လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ တလရှိလသော်၊ ဝါ-ဝါဆိုလပြည့်ပြီး၍ တလရှိလသော်၊ [ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့၌၊] ပစ္ဆိမကော့၊ပေ၊ ပဝါရဏာယ — သည်၊ အပရဇ္ဇုဂတာယ — လွန်ပြီးသော ပဝါရဏာနေ့၏ နောက်တရက်ရှိလသော်၊ ဝါ-ပဝါရဏာနေ့၏နောံတရက်၌၊ [သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်တရက်နေ့၌၊] အာယတိ - နောင်အခါ၌၊ ဝဿာဝါသဏ္ဌာယ - မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းအကျိုးငှါ။ပေ။ ["အပရဇ္ဇုဂတာယ" စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ဝဿူပနာယိကာခန္ဓကဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဒုတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

တတိယဘာဏဝါရ

အာယသ္မာ ဥပနန္ဒော၊ပေ၊ဂါမကာဝါသံ-ရွာငယ်ကျောင်းသို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ တတ္ထာပိ-၌လည်း၊ သေနာသနံ,အဂ္ဂဟေသိ-ယူပြီ၊ [အထမှစ၍ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာတိုင်အောင် လွယ်ပြီ။] အာဝုသော၊ပေ၊ ကိံ ပန- နည်း၊ ဧကော- တပါးတည်းသည်၊ (ဟုတ္တွာ- ဖြစ်ပါလျက်၊) ဒွေ- ၂ ကျောင်းတို့ကို၊ ပဋိဗာဟာသိ - တားမြစ်သလော၊ ဇာတိ-နှံပြီ၊ အာဝုသော, ဒါနိ, ဇာဓ-၌ ရွာငယ်၌၊ မုဉ္စာမိ-လွှတ်ပါ၏၊ တတ္ထ-ထို သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဂန္ဟာမိ-ယူပါ၏၊ ဇာတိ-ပြီ၊ပေ၊မောဃပုရိသ, တယာ တတ္ထ - ထိုရွာငယ်၌၊ ဂဟိတံ - အပ်သည်၊ (ဟုတ္တွာ)၊ ဇာဓ - ၌ သာဝတ္ထိမြို့၌၊

မုတ္တံ- လွတ်ပြီ၊ ၎ဓ ဂဟိတံ (ဟုတ္တာ)၊ တဟြ မုတ္တံ၊ ဧဝံ - လျှင်၊ပေ၊ဥဘယတ္ထ-၂ ပါးသောကျောင်းဌ၊ ပရိဗာဟိရော- အပပြုအပ်၏ ၊ပေ။

ဘဂဝါ - သည်၊ ဘိက္ခူနံ - တို့အား၊ အနေကပရိယာယေန, ဝိနယကထံ-ဝိနည်းနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ၊ ဝိနယသ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-အကျယ်ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို၊ ဘာသတိ၊ ဝိနယပရိယတ္တိယာ- ဝိနည်းကို သင်ယူခြင်း၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသတိ၊ အာဒိဿအာဒိသ-ညွှန်ပြ၍ ညွှန်ပြ၍ ၊ပေ၊ဘာသတိ ၊ပေ၊ ဗဟူ ထေရာစ - ဆယ်ဝါရပြီးထေရ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နဝါစ - ငါးဝါမကြွယ်, သိတင်းငယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဇ္ဈိမာစ - ငါးဝါပြည့်မြောက်, ဆယ်ဝါအောက်ငယ်, အလယ်အလတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေဘိက္ခူ၊ [၎ဓ အနက်မရှိ။] ပေ၊ပရိယာပုဏန္တိ - သင်ယူကုန်၏၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်, သဟဓမ္မိကဝဂ်, ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။]

အာယသ္မာပိ ဥပါလိ- သည်လည်း၊ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ- တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ဂါရဝေန-ရိုသေလေးစားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒ္ဋတကော ဝ- ရပ်လျက်သော၊ ဥဒ္ဒိသတိ - (ဝိနည်းပါဠိတော်ကို) ရွတ်ပြ၏၊ (စာအုပ်မရှိသော ရှေးခေတ်က စာချသောအခါ ဆရာကရွတ်ပြရသည်၊)ထေရာပိ ဘိက္ခူ, ဓမ္မဂါရဝေန-တရားတော်၌ ရိုသေလေးစားကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒ္ဋတကာဝ-သာ၊ ဥဒ္ဒိသာပေန်-ရွတ်ပြစေကြကုန်၏၊ပေ၊ဥဒ္ဒိသနေန- (ပါဠိကို) ရွတ်ပြသော၊ နဝကေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ သမကေ- တူမျှသော၊ အာသနေ- ၌၊ နိသိဒိတုံ- ၎ငြင်း၊ ဓမ္မဂါရဝေန-ကြောင့်၊ ဥစ္စတရေ-သော၊ပေ၊နိသိဒိတုံဝါ-၎ငြင်း၊ ဥဒ္ဒိသာပေန်နေ-ရွတ်ပြစေသော၊ ထေရေန၊ပေ၊ ဓမ္မဂါရဝေန နိစတရေ၊ပေ၊ နိသိဒိတုံဝါ-၎ငြင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဥဒ္ဒေသံ ပဋိမာနေန္တာ-စောင့်မျှော်ကုန်လသော်၊(ဆိုင်းငံ့ကုန်လသော်၊) ကိလမန္တိ၊ပေ၊သမာနာသနိကေဟိ-တူသောနေရာရှိသောရဟန်းတို့နှင့်၊ သဟ၊ပေ၊ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ သမာနာသနိကော - တူသောနေရာရှိသူသည်၊ ဟောတိ - နည်း၊ ဇာတိ - ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ပေ၊တိဝဿန္တရေန-၃ ဝါတို့၏ အကြားရှိသောရဟန်းနှင့်။

× × × × × × ×

ဥဘယတ္ထ ပရိဗာဟိရော ။ ။ သာဝတ္ထိ၌ သေနာသနကို ယူပြီးနောက် ဂါမကာဝါသ၌ ထပ်၍ ယူသောအခါ သာဝတ္ထိမြို့က သေနာသနသည် လွှတ်အပ်ပြီးသား (လက်လွှတ်ပြီးသား) ဖြစ်၏၊"ဇာဓ မုဉ္စာမိ, တတ္ထ ဂဏှာမိ"ဟု ပြောသောအခါ ဂါမကာဝါသ သေနာသနလည်း လွှတ်အပ်ပြီး ဖြစ်ပြန်၏၊ ဤသို့ အစဉ်အတိုင်း လွှတ်အပ်ပုံ (လက်လွှတ်ပုံ) ကို ရည်ရွယ်၍"ဥဘယတ္ထ ပရိဗာဟိရော"ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် (တပြိုင်နက်) လက်လွှတ်ပုံကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်။ [ဥဘယတ္ထ ပရိဗာဟိရောတိ ကမေန ဥဘယသာပိ မုတ္တာတ္တာ ဝုတ္တံ၊ နာ သဗ္ဗထာ ဥဘယတောပရိဗာဟိရတ္တာ၊-ဝိမတိ။]

သမာနာသနိကာ ဘိက္ခူ။ပေ၊ဘိန္ဒိ ံသု - ခွဲကြကုန်ပြီ၊ (ဖျက်ကြကုန်ပြီ၊)ပေ၊ တိ ဝ ဂ္ဂဿ - ၃ ပါးအစုရှိသောရဟန်းအား၊ မဉ္ဆံ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ဒီယာသနေ နိသိဒိတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ ၊ပေ ၊ ကိတ္တကံ — အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အာသနံ - သည်၊ ပစ္ဆိမံ , ဒီယာသနံ - ရှည်သောနေရာသည်၊ ဟောတိ နုခေါ- နည်း၊ ဣတိ - ပြီ၊ပေ၊ယံ- အကြင် အာသနသည်၊ တိဏ္ဏံ- ၃ ပါးသောရဟန်းတို့ အား၊ ပဟောတိ-ထိုင်လေ့ခံ၏၊ တ္ထကံ-ကို၊ပေ၊ဒီယာသနံ- ဟူ၍၊ အနုဇာနာမိ။

သာဥိန္ဒံ - အာဥိန်နှင့်ကကွဖြစ်သော၊ (ဆင်ဝင်နှင့်တကွဖြစ်သော၊) ဟတ္ထိ နကံ — အောက်အဖို၌ ဆင်၏ခြေသဏ္ဌာန် အကျည်ရှိသော၊ (မြေခုံရှိသော)၊ ပါသာဒံ-ကို၊ပေ၊ပသေနဒိဿ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလဿ-ကောသလ တိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရညော-၏၊ အယျိကာ-အဖွားသည်၊ ကာလင်္ကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တဿာ - ၏၊ ကာလကိရိယာယ-သေခြင်းကိုပြုခြင်းကြောင့်၊ပေ၊အာသန္နိယာ - ၏၊ ပါဒေ - တို့ကို၊ ဆိန္နိတ္ဝာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးစွဲခြင်းငှါငင်း၊ ပလ္လင်္ကဿ-၏၊ ဝါဠေ-ခြသေ့ သစ် ကျားစသော သားရဲရှင်တို့ကို၊ ဘိန္ဒိတ္ဝာ, ပရိဘုဉ္ဇိတုံ- ငှါငင်း၊ တူလိကံ- လဲရှိသောအခင်းကို၊ ပိဇဒ္ဓေတ္ဝာ - ဖြေ၍၊ ဗိမ္ဗောဟနံ , ကာတုံ - ငှါငင်း၊ အဝသေသံ - ကြွင်းသော ဝေါနကစသော အခင်းကို၊ ဘူမတ္ထရဏံ (ဘူမိ+အတ္ထရဏံ)-မြေပေါ်၌အခင်း ကို၊ ဝါ - တည်ရာ မြေအပြင် ကြမ်းအပြင်၌ ခင်းထိုက်သောအခင်းကို၊ ကာတုံ- ငှါငင်း၊ အနုဇာနာမိ။ ["ဘူမိ+အတ္ထရဏ" ဟူရာ၌ တည်နေရာကြမ်းပြင်လည်း ဘူမိအရ၌ ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအခင်းမျိုးကို ခဋင် ကုလားထိုင်ပေါ်၌ မခင်းကောင်း၊ ကြမ်းပေါ်၌ကား ခင်းကောင်း၏" ဟု မှတ်ပါ။]

အဝိသဇ္ဇိယဝတ္ထုကထာ

အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အာဂန္တုကဂမိကာနံ-ည့်သည်ဖြစ်ကုန်, ခရီးသွားမည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ သေနာသနံ,ပညပေန္တော-ခင်းပေး ရကုန်သည်၊(ဟုတ္ဝာ)၊ ဥပဋ္ဌာတာ—နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ပေ၊ဟန္ဒ-ယခု၊ သဗ္ဗံ သံဃိကံ သေနာသနံ-ကို၊ ကေသ-တပါးသော ရဟန်းအား၊ ဒေမ-နှိ.၊ တဿ--၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ပရိဘုဉ်ဿာမ—ကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ တိုင်ပင် ကြကုန်ပြီ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ, အဝိသဇ္ဇိယာနိ-မစွန့်အပ်သော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဣမာနိ ပဉ္စ—တို့တည်း၊ သံဃေနဝါ- သည်သော်ငှင်း၊ပေ၊ နဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗာနိ-မစွန့်ထိုက် ကုန်၊ ဝိသဇ္ဇိတာနိ - စွန့်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာနိ)ပိ - ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ အဝိသဇ္ဇိတာနိ- စွန့်အပ်သည် မမည်ကုန်သည်၊ (စွန့်ရာ မရောက်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ပေ။

အာရာမော-သစ်သီးအာရာမ်,ပန်းအာရာမ်ဌင်း၊ အာရာမဝတ္ထု-အာရာမ်၏ တည်ရာမြေဌင်းတည်း၊ ဣဒံ-ဤအာရာမ, အာရာမဝတ္ထု ၂ ပါး အပေါင်းသည်၊ ပဌမံ—သော၊ အဝိသဒ္ဓိယံ—တည်း၊ပေ၊ဝိဟာရော-ကျောင်းဌင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထု၊ ဣဒံ ဒုတိယံ၊ပေ၊မဏ္ဍော-ညောင်စောင်းဌင်း၊ (ခဋ္ဌင်ဌင်း)၊ ပီဋ္ဌ - အင်းပျဉ်ဌင်း၊ (ထိုင်ခုံဌင်း)၊ ဘိသိ, ဗိမ္ဗောဟနံ၊ပေ၊ တတိယံ၊ လောဟကုမ္ဘိ-သံအိုး, ကြေးအိုးဌင်း၊[ထမင်းချက်စရာ အိုးကြီးများတည်း။] လောဟဘာဏကံ- သံအိုးစရည်း, ကြေးအိုးစရည်းဌင်း၊ [ရေလှောင်အိုးတည်း။] လောဟဝါရကော - သံရေအိုး, ကြေးရေအိုးဌင်း၊ [ရှေးက “ကြေးအင်တုံ” ဟု ပေး၏။] လောဟကဋာဟံ- သံဖျဉ်းအိုး, ကြေးဖျဉ်းအိုးဌင်း၊[အဝကျယ်သောသံအိုး, ကြေးအိုးတည်း။] ဝါသိ-ပဓွဝ် (ဒါး)ဌင်း၊ ပရသု- ပေါက်ဆိန်၊ ကုဒ္ဒါရိ-ဒါးမ၊ ကုဒါလော-ပေါက်တူး၊ နိခါဒနံ-ဆောက်(စူး)ဌင်းတည်း၊ ဇုဒံစတုတ္ထံ၊ပေ၊ ဝလ္လိ-ကြိမ်စသော နွယ်ဌင်း၊ ဝေဠု-ဝါး၊ မုဉ္ဇ - ဖြူဆံမြက်၊ ပဗ္ဗဇ-ပြိန်းမြက်၊ တိဏံ - ကြင်းသော မြက်မျိုး၊ မတ္တိကာ-မြေညက်၊ ဒါရုဘဏ္ဍံ - သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ-ဌင်းတည်း၊ ဣဒံ-ဤဝလ္လိစသော ဝတ္ထုသည်၊ ပဌမံ,အဝိသဒ္ဓိယံ-တည်း။

အဓေဘဂိယဝတ္ထု ။ ။ အထ ဘဂဝါ၊ပေ၊ ယေန ကိဋာဂိရိ (အတ္ထိ)၊ တေန—သို့၊ မဟတာ-အပ္ပိစ္ဆတာ စသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်သော၊ ဝါ- အရေအတွက်အားဖြင့် များသော၊ ဘိက္ခုသံဃေန - နှင့်၊ ပဌမတ္တေဟိ- သန်း ၅ လီ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်းအရာတို့နှင့်ဌင်း၊(တနည်း) ပဌမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်ဌင်း၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ ဟိစ-တို့နှင့်ဌင်း၊ သဒ္ဓိ စာရိကံ ပက္ကမိ၊ [မဟတာစသည်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍအစဉ် ပြထားပြီ။]သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ—တို့သည်၊ ပါပိစ္ဆာ - ယုတ်မာသော အလိုရှိကုန်၏၊ ပါပိကာနံ - ယုတ်မာကုန်သော၊ ဣစ္ဆာနံ-အလိုတို့၏၊ ဝသံ-အလိုသို့၊ ဂတာ-လိုက်ကုန်၏၊ပေ၊တေသံ-ထိုသာရိပုတြာ, မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ဘို့၊ သေနာသနံ နပညပေသာမ-ခင်းမပေးကြကုန်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ တိုင်ပင်ပြီး၍၊ တေ-ထို အသဇီ ပုနဗ္ဗသုကတို့သည်၊ပေ၊ ဘာဇေသုံ-ဝေဘန်ကြကုန်ပြီ။ [“အဝေဘဂိယာနိ-မဝေဘန်အပ်, မဝေဘန်ထိုက်သော ဝတ္ထုတို့သည်”ဟု ပေး၊ ကြင်းဝါကျတို့ ရှေ့ဝတ္ထုနှင့် တူပြီ။]

နဝကမ္မဒါနကထာ

အထ ဘဂဝါ၊ပေ၊အဝသရိ၊ ဘဂဝါ, တကြို အာဠဝိယံ - ထို အာဠဝိမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂါဠဝေ- အဂ္ဂါဠဝမည်သော၊ စေတိယေ—စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း၌)၊ ဝိဟရတိ၊ပေ၊အာဠဝကာ — အာဠဝိမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု။,

နဝကမ္မဘာန-ကိုကို၊ ဒေန္တိ၊ (နဝကမ္မိက ရဟန်းတို့အား) ပေးကြကုန်၏၊ ပိဏ္ဍ
နိက္ခေပန မတ္တေနပိ - (ကျိုးပြတ်သော အရပ်, ပေါက်ကွဲသော အရပ်တို့၌)
အက်ံတေ , မြေညက်စိုင်ကို ထားခြင်းကိစ္စမျက်ြောင့်လည်း၊ နဝကမ်ံ - နဝကမ္မ
သမ္မုတိကို၊ ဒေန္တိ၊ ကုန္နလေပန မတ္တေနပိ-နံရံကို လိမ်းကျံခြင်း ကိစ္စမျက်ြောင့်
လည်း၊ပေ၊ ဒွါရတ္ထပနမတ္တ-တံခါးကို တပ်ထားခြင်း ကိစ္စမျ၊ အဂ္ဂဠဝန္ဒ်ကရဏ
မတ္တ-တံခါးတိုင်ကို ပြုခြင်းကိစ္စမျ၊ အာလောကသန္ဓိ-လေသာပြုတင်း၊ သေတ
ဝဏ္ဏကရဏ — ဖြူသောအဆင်းရှိအောင်ပြုခြင်း ၊ပေ၊ ဆာဒနမတ္တ — အမိုးကို
မိုးခြင်း၊ဗန္ဓနမတ္တ-ဒုတ်,နွယ်စသည်တို့ဖြင့် အမိုးကိုဖွဲချည်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍိကာတ္ထပန
မတ္တ- ခိုနားဘို့ရာ ဘဏ္ဍာဂယ်ကို ထားခြင်း ၊ပေ၊ ပရိဘဏ္ဍကရဏ မတ္တေနပိ—
နွားချေးစသည်ဖြင့်လိမ်းကျံမှုကိုပြုခြင်းကိစ္စမျက်ြောင့်လည်း၊နဝကမ်ံ ဒေန္တိ၊ပေ။

ဝိသတိဝဿိကမ္မိ-အနှစ် ၂၀ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-အနှစ် ၂၀ ကြာ
သည်လည်းဖြစ်သော၊ နဝကမ်ံ ဒေန္တိ၊ ယာဝဇီဝိကမ္မိ- အသက်အပိုင်း အခြား
ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (အသက်ထက်ဆုံးလည်း ဖြစ်သော)၊ပေ၊ ဓုမကာလိ
ကမ္မိ- သေလွန်ပြီးနောက်, မီးခိုးငွေ့မြေးပျောက်ရာ ကာလရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊
၊ပေ၊ပရိယောသိတံ-ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ နဝကမ်ံ ဒေန္တိ။

ဘိက္ခဝေ,အကတံဝါ-မပြုအပ်သေးသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝိပ္ပကတံဝါ—
အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော (မပြီးဆုံးသေးသည်
မူလည်း ဖြစ်သော)၊နဝကမ်ံ-အသစ်ဖြစ်သော အမှုကို၊ ဒါတုံ-ငှါငှင်း၊ ခုဋ္ဌကေ-
ငယ်သော၊ ဝိဟာရေ—၌၊ ကမ်ံ-အလုပ်ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ ဆပ္ပဋ္ဆ
ဝဿိကံ-၆ နှစ်, ၅နှစ်ရှိသော၊ပေ၊ဒါတုံ-ငှါငှင်း၊ အမုယောဂေ-ဂဠုန်တောင်
အလား, ၂ ဖက်ထား၍ မိုးအပ်သော ကျောင်း၌၊ပေ၊ဒါတုံ-ငှါငှင်း၊ မဟလ္လကေ
ဝိဟာရေ - ၌ငှင်း၊ ပါသာဒေဝါ - အထွဋ်တပ်အပ်သော ပြာသာဒ်ရှည်၌ငှင်း၊
၊ပေ၊ ဒါတုံ-ငှါငှင်း၊ အနုဇာနာမိ။

သမ္ဗေ - ကုန်သော၊ ဝိဟာရေ — ကျောင်းတို့၌၊ နဝကမ်ံ ဒေန္တိ၊ [သမ္ဗေ
ဝိဟာရေတိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂ ဗဟုဝစနံ၊ ဧကဿ သမ္ဗေသု ဝိဟာရေသု
၊ပေ၊ဒေန္တိတိ အတ္ထော၊ - ဝိမတိ။] ဧကဿ— တပါးသော ရဟန်းအား၊ ဒွေ-
၂ ကျောင်းတို့ကို၊ ဒေန္တိ ၊ပေ၊ နဝကမ်ံ ဂဟေတွာ, အညံ - အခြား ရဟန်းကို၊
ဝါသေန္တိ-နေစေကြကုန်၏၊ပေ၊ သံဃိကံ ပဋိဗာဟန္တိ၊ပေ၊ကေံ-တခုသော၊ ဝရ
သေယျံ-ကောင်းမြတ်သော အိပ်ရာကို၊ ဂဟေတုံ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ သမ္ဗကာလံ

× × × × × × × ×

ဝိက္ခိနိက္ခေပမတ္တ စသည်။ ။ပါဠိယံ ပိက္ခိနိက္ခေပနမတ္တေနာတိ အာဒိသု ခက္ခ
ဖုလ္လဒ္ဒာနေ မတ္တိကာပိက္ခိတ္တဒ္ဒပနံ ပိက္ခိနိက္ခေပနံ နာမ၊ နဝကမ္မန္တိ နဝကမ္မသမ္ဘုတိံ၊ အဂ္ဂဠ
ဝင်္ဆနာမ ကဝါဋဗန္ဓော၊ ဆာဒနံ နာမ တိဏာဒိဟိ ဌဂဟစ္ဆာဒနံ၊ ဗန္ဓနံနာမ ဒက္ခဝလ္လိ
အာဒိဟိ ဆဒနဗန္ဓနမေဝ။-ဝိမတိ။

ပဋိဗာဟန္တိ၊(“ဝဿာနံ တေမာသံ”စသည်ကို ဒုတိယဘာဏဝါရ အဆုံးနား၌ ရေးခဲ့ပြီ၊)[သမ္ဘကာလံ ပဋိဗာဟန္တိတိ နဝကမ္မိကာ အတ္တနော-မိမိတို့၊ ဂါဟိတံ (သံဃာသည် ယူစေအပ်သော) ဗရသေယျံ၊ သမ္ဘတ္တာနံ ယထာဝုဍ္ဎံ အကတ္ထာ ဥတုကာလေပိ ပဋိဗာဟန္တိ၊-ဝိမတိ။]

ပက္ကမန္တိ စသည်တို့၏ အနက်လွယ်ပြီ၊ သိက္ခံ-ကို၊ ပစ္ခက္ခာတကာပိ-ပယ်စွန့်သူတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိဇာနန္တိ- ဝန်ခံကြကုန်၏၊ အန္တိမဝတ္ထုံ - အဆုံးဖြစ်သော ပါရာဇိကဝတ္ထုသို့၊ အစ္ဆာပန္နကာပိ- လွန်းမိုး၍ ရောက်သူတို့ဟူ၍လည်း ၊ ပေ ၊ [ဥမ္မတ္တကစသော ၃ ပုဒ်ကို သမုစ္ဆယက္ခန္ဓက,စတ္တာလီသက၌ ရေးခဲ့ပြီ၊]ပက္ကာ-ပက္ကာကြ၊ ထေယျသံဝါသက — ထေယျသံဝါသက (ခိုးသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် + ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းရှိသူ)၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တက-တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းသွားသူ၊ မာတုဃာတက-အမိကို သတ်သူ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနီ ဒူသက-ဘိက္ခုနီကို ဖျက်ဆီးသူ၊ သံဃဘေဒက- သံဃာကို ကွဲပြားစေသူ (သံဃာသင်းခွဲသူ)၊ လောဟိတုပ္ပါဒ-ဝဓကစိတ်ဖြင့် ဘုရား၏သွေးကို ဖြစ်စေသူ၊ပေ။

ဣဓ၊ပေ၊ပက္ကမတိ— အံ့၊ သံဃသာ-အား၊ မာဟာယိ - မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ အညသ-အခြားရဟန်းအား၊ ဒါတုံ-ပေးရာ၏၊ပေ၊ ဝိပ္ပကတေ-အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သေးမီ၊ပေ၊ပရိယောသိတေ-ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော်၊ ပက္ကမတိ—အံ့၊ တေံ—ဤသေနာသနသည်၊ တသ္မေ ဝ - ထို ရဟန်း၏သာ၊(သန္တကံ-တည်း)၊ပေ၊ဝိဿ္သမတိ-အံ့၊ သံဃော-သည်၊ သာမိ-အရှင်တည်း၊ (သံဃာပိုင်၏)။

အညတြပရိဘောဂ ပဋိက္ခေပါဒိကထာ

အညတရဿ, ဥပါသကဿ - ၏၊ ပိဟာရပရိဘောဂံ — ကျောင်းအသုံးအဆောင်ဖြစ်သော၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ အညတြ-အခြားကျောင်း၌၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ ၊ပေ၊ ဥပေါသထဂ္ဂံပိ - ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်သို့၎င်း၊ သန္နိသဇ္ဇဗ္ဗေ—စည်းဝေးရာ အရပ်သို့၎င်း၊ ဟရိတုံ - ၄ါ ၊ပေ၊ တာဝကာလိကံ - ထိုသုံးစွဲရာကာလရှိရုံသာ၊ (တခဏမျှ)၊ ဟရိတုံ ၊ပေ၊ မဟာဝိဟာရော- သည်၊ ဥဒ္ဒရိယတိ (ဥန္တြိယတိ)-ကွဲပျက် ပြိုကျ၏၊ သေနာသနံ - ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် စသော အိပ်ရာနေရာကို၊ နာတိဟရန္တိ - မဆောင်ယူကြကုန်၊ [အခြားကျောင်း၌ ယူ၍ မသုံးစွဲကြကုန်၊]ပေ၊ ဂုတ္တဌာယ-စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုး၄ါ၊ပေ၊ [အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားပြီ။]

သေနာသန ပရိက္ခာရိကော - ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင်၌ ပါဝင်သော၊ မဟဿ္သု ါ - များသော အဖိုးရှိသော၊ ကမ္မလော - ကမ္မလာသည် ၊ပေ၊ ဖါတိကမ္မတ္ထာယ - တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် အကျိုး၄ါ၊

ပရိဝတ္ထေတုံ - လဲလှယ်ခြင်းငှါ၊ပေ၊ အစ္ဆစမ်ံ - ဝံရေသည်၊ပေ၊ ပါဒပုစ္ဆနိ - ခြေသုတ်ကို၊ပေ၊စက္ကလိကံ-ကမ္မလာစသည်တို့ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ စက်ဝိုင်းသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ခြေသုတ်ကို၊ အဓောတေဟိ - မဆေးအပ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ—တို့ဖြင့်၊ သေနာသနံ အက္ကမန္တိ-နင်းကြကုန်၏၊ အလ္လေဟိ- စိုစွတ်ကုန်သော၊ပေ၊ သဉ္ဉပါဟနာ- ဘိနပ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ပေ၊ ပရိကမ္မကတာယ—ပြုအပ်ပြီးသော အပြေအပြစ်ရှိသော၊ ဘူမိယာ-၌၊ နိဒ္ဒုဘန္တိ-တံထွေး,ထွေးကြကုန်၏၊ ဝတ္ထော - အဆင်းသည်၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ ခေဠမလ္လကံ- ထွေးခံကို၊ မဉ္စုပါဒါဝိ၊ပေ၊ ဘူမိ - တည်ရာ အပြင်ကို၊ ဝိလိခန္တိ - ခြစ်ကြကုန်၏၊ စောဠကေန, ပလိဝေဌေတုံ-ရစ်ပတ်ထားခြင်းငှါ ၊ပေ၊ အပဿေန္တိ - မှိကြကုန်၏၊ အပဿေနဖလကံ — မှိစရာ ပျဉ်ချပ်ကို၊ (တကဲမှိ ပျဉ်ချပ်ကို) အနုဇာနာမိ။ [အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

သံဃဘတ္တာဒိ အနုဇာနနာ

ရာဇဂဟံ-သည်၊ ဒုဿ္ဟိက္ခံ-မပြည့်စုံသောထမင်းရှိသည်၊ ဝါ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ထမင်းရှိသည်၊ ဝါ-ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး, အစာရှားသည်၊ [ဤပုဒ်အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ကြည့်ပါ။] ဟောတိ၊ မနုဿာ, သံဃဘတ္တံ - သံဃာကုန် လှူအပ်သော ဘတ်ကို ၊ပေ၊ နု သက္ကောန္တိ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ညွှန်ချခြင်းကြောင့် ရအပ်သော ရဟန်းအား လှူအပ်သော ဘတ်ကိုငင်း၊ နိမန္တနံ— ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်ကိုငင်း၊ (ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်သော ဘတ်ကိုငင်း၊) သလာကဘတ္တံ — စာရေးတံမဲကျသော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်သောဘတ်ကိုငင်း၊ ပက္ခိကံ-နေ့ထူးနေ့မြတ် ဟု သတ်မှတ်အပ်သော လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခရက်တို့၌ လှူအပ်သောဘတ်ကိုငင်း၊ဥပေါသထိကံ- ဥပုသ်နေ့၌ လှူအပ်သော ဘတ်ကိုငင်း၊ ပါဋိပဒိကံ-ဥပုသ်ကျော်တက် အထွက်တရက်နေ့၌ လှူအပ်သောဘတ်ကိုငင်း၊ ကာတုံ ဇာနန္တိ။

အမှာ့။ ။ဘတ္တာ့ဒ္ဒေသကသမ္မုတိ၌ "ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ— ညွှန်ချအပ်ပြီးသော ရဟန်း, မညွှန်ချအပ်သေးသော ရဟန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ"ဟုငင်း၊ သမ္မုတိ ဥတ်၌ "ဇာထ္ထန္ဒာမံ-သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဘတ္တာ့ဒ္ဒေသကံ-ဆွမ်းအလှည့်ကို ညွှန်ချတတ်သော ရဟန်းဟူ၍"ဟုငင်း, သလာကာယဝါ-သစ်သားခြမ်း၌သော်ငင်း၊ ပန္နိကာယဝါ— ဝါးပြား စသည်၌သော်ငင်း၊ ဥပနိမန္တိတ္ထာ — အကွရာတို့ကို ဖွဲ့ထား၍၊ ဝါ - ရေး၍၊ [ဥပနိမန္တိတ္ထာတိ လိခိတ္ထာ၊— ဝိမတိ။] ဩပုဉ္ဆိတ္ထာ— စုပေါင်း၍၊ (တောင်း စသည်တို့၏ အတွင်း၌ စုပေါင်း မွှေနှောက်၍။) ဘတ္တံ, ဥဒ္ဒိသိတုံ—ညွှန်ချခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ"ဟု ပေးပါ။

သေနာသနပညာပကာဒိသမ္မုတိ။ ၊သေနာသနပညာပကော-အိပ်ရာနေရာကို ခင်းပေးတတ်သော ရဟန်းသည်၊ နဟောတိ-မရှိ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကော-ဘဏ္ဍာတိုက်၌ ယှဉ်သော ရဟန်း၊ (ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်း)၊ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟက-သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သော ရဟန်း၊ စီဝရဘာဇက- သင်္ကန်းကို ဝေဘန်တတ်သော ရဟန်း၊[ဘဏ္ဍာဂါရိက စသော ရဟန်း ၃ ပါးတို့၏ ဝတ္ထုသည် စီဝရကွန္ဓကပါဠိတော်၌ အကျယ်ပါသည်။] ခဇ္ဇဘာဇက-ခဲဘွယ်ကို ဝေဘန်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ပေ၊ ခဇ္ဇကံ-သည်၊ အဘာဇိယမာနံ- မဝေဘန်အပ်သော်၊ နဿတိ-ပျက်စီး၏။[“မုဏဿရညစာဟူသော ခဲဘွယ်များကို မဝေဘဲထားသည့် အတွက် ပုဿိုးပျက်စီးသည် ”ဟူလို။] “ခဇ္ဇဘာဇကံ-ခဲဘွယ်ကို ဝေပေးတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္မန္နိတုံ-၄၂”ဟု ပေးပါ။

အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကသမ္မုတိ။ ။ ဘဏ္ဍာဂါရေ — ဘဏ္ဍာထားရာကျောင်း၌၊ အပ္ပမတ္တကော— နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပရိက္ခာရော ဥပ္ပန္နော ဟောတိ၊ [“ သံဃာအားလုံး ဝေလောက်အောင် မများဘဲ အနည်းငယ်သာ ရှိနေသည် ”ဟူလို။] ပေ၊ဝိသဇ္ဇိတာဝိသဇ္ဇိတဥ- စွန့်အပ်ပြီး မစွန့်အပ်သေးကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပဥ္ဇဟိ၊ပေ၊ တံ ဘိက္ခုံ- ကို၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကံ— အနည်းငယ်သောပစ္စည်းကို စွန့်တတ်သောရဟန်းဟူ၍၊ သမ္မန္နိတုံ အနုဇာနာမိ၊ အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇကေန၊ပေ၊ကုသိ-ရှည်သောအနားပတ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးအပ်ပေးနိုင်၏၊ အမုကုသိ-တဝက်တိုသော အနားပတ်၊ မဏ္ဍလံ-ကြီးသောအိမ်ဝန်း၊ အဓုမဏ္ဍလံ— ထက်ဝက် အိမ်ဝန်း၊ (အိမ်ဝန်းငယ်)၊ အနုဝါတ — အလျားအနားပတ်၊ ပရိဘဏ္ဍ - အနံ အနားပတ်၊ [ကုသိ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို စီဝရကွန္ဓက, ဆိန္နကစီဝရာနုဇာနနကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] သပ္ပိ ၊ပေ၊ သကိ, ပဋိသာယိတုံ-သာယာခြင်းငှါ၊ (လျက်ခြင်းငှါ)၊ ဒါတဗ္ဗံ။ [“သင်္ကန်းချုပ်တုန်းမှာ လိုနေသောကြောင့် တောင်းလျှင် အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇကသမ္မုတိရသော ရဟန်းက ပေးနိုင်သည်၊ သံဃိကပစ္စည်းကို ပေးသည့်အတွက် အပြစ်မရှိပါ ”ဟူလို။]

သာဋိယဂ္ဂါဟာပကာဒိသမ္မုတိ။ ။သာဋိယဂ္ဂါဟာပကော- မိုးယိုးရေခံသင်္ကန်းကို ယူစေတတ်သော ရဟန်း၊ပေ၊အာရာမိကပေသက - အာရာမ်စောင့်တို့ကို စေခိုင်းတတ်သောရဟန်း၊ [“ အာရာမိကာ - အာရာမ်စောင့် ကပ္ပိယကို့သည်၊ အပေသိယမာနာ ကမ်မံ နု ကရောန္တိ ”ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။] သာမဏေရပေသက-သာမဏေတို့ကိုစေခိုင်းတတ်သောရဟန်း၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ အပေသိယမာနာ-မစေခိုင်းအပ်ကုန်လသော်၊ ကမ်မံ နု ကရောန္တိ။[ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]....တတိယဘာဏဝါရော- သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

တဿုဒ္ဒါနဂါထာနိဿယ

အမှာ။ ။ဤ၌ မြွေပ်ထားအပ်သောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ဆိုပါ။

တဿ - ထို သေနာသနက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ- ကား၊ တဒါ - ၌၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန- ဘုရားမြတ်စွာသည်၊ ဝိဟာရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အပညတ္တံ- ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ (ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသည်၊) အဟု- ဖြစ်ပြီ၊ တေ ဇိနသာဝကာ- ထို ဘုရား့သားတော်တို့သည်၊ တဟံတဟံ-ထိုထိုအရပ်၌၊ (ဝိဟရန္တိ)၊ (တမှာ) အာဝါသာ - ထိုထို နေရာအရပ်မှ၊ နိက္ခမန္တိ - ထွက်လာကြကုန်၏၊ ဂဟပတိ, သေဋ္ဌိ-သည်၊ ဒိသွာ-၍၊ ကာရာပေယုံ-ကျောင်းကိုပြုစေပါအံ့၊ ဝသေယျာထ-နေကုန်ရာပါအံ့လော၊ (ဣတိ)ဣဒံ-ဤစကားကို၊ အဗြဝိ-လျှောက်ပြီ၊ နာယကံ-နာယကဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိ ံသု-ရဟန်းတို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

ဝိဟာရံ-ကိုဂင်း၊ပေ၊ဂုဟံ-ကိုဂင်း၊ ပဿလေဏံ- ဂါးမျိုးသော ကိန်းအောင်းရာကို၊ အနုညာသိ- ခွင့်ပြုတော်မူပြီ၊ ဝိဟာရေ- တို့ကို၊ သေဋ္ဌိ, ကာရယိ-စေပြီ၊ ဇနော-လူအပေါင်းသည်၊ အကဝါဋံ- တံခါးရွက်မရှိသော၊ အသံဝုတံ- မလုံခြုံသော၊ ဝိဟာရံ - ကို၊ ကာရေတိ - ၏၊ ကဝါဋံ - ကိုဂင်း၊ပေ၊ဥဇ္ဇုရှိ - အထက်လက်ကောက်ကွင်းကိုဂင်း၊ပေ၊ ဝန္ဒိဒ္ဓ - အဂ္ဂဥဝန္ဒိကိုဂင်း၊ ကပိသီသကံ- ကိုဂင်း၊ ၊ပေ၊လောဟကဋ္ဌဝိသာဏကံ- သံသံကောက် , သစ်သားသံကောက် , သားချိုသံကောက်ကိုဂင်း၊ ယန္တကံ - ကိုဂင်း၊ သူစိကံ- ကိုဂင်း၊ (အနုညာသိ)၊ ဆဒနံ-မြက်အမိုးရှိ၏၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ - ကိုဂင်း၊ ဝေဒိဇာလသလာကဋ္ဌ - ဝေဒိကာဝါတပါန, ဇာလဝါတပါန,သလာကဝါတပါနကိုဂင်း၊သန္ထရေန-မြက်အခင်းနှင့်တကွ၊ စက္ကလိ ံ-လေသော်ပြု။တင်း၏ စက်ဝန်းကိုဂင်း၊ (အနုညာသိ)။

မိဓို-မြေခုံ၊ (အကျည်)၊ပေ၊ဥစ္စကော - မြင့်သောအင်းပျဉ်၊ သတ္တင်္ဂါ-ပျဉ်၊ပေ၊ပီဋံ - ပုဆိုးကြမ်းဖြင့်ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်၊ ဧဋ္ဌကပါဒံ - ပျဉ်၊ အာမလကံ-ရှစ်ရှားသီးသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်၊ ဖလကာ- ပျဉ်ချပ်၊ ကောစ္ဆာ-ခတ်အခင်း၊ ပလာလပီဋံ - ပျဉ်၊ ဥစ္စာ — မြင့်သောအခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ အဟိ—မြွေကိုက်အပ်သော ရဟန်း၊ ပဋိပါဒကာ— လက်ရှစ်သစ်ထက်လွန်သော ညောင်စောင်းအခြေခံတို့၊ အဋ္ဌင်္ဂလိစပါဒကာ — လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသော ညောင်စောင်းအခြေခံတို့၊ သုတ္တံ ၊ပေ ၊ အမုကာယိကံ - ထက်ဝက်သော ကိုယ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ခေါင်းအုံး။

ဂိရဂ္ဂေါ-တောင်ထိပ်ပွဲသဘင်၊ ဘိသိယော-ဘုံလျှိုဂါးမျိုးတို့၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအသုံးအဆောင်ဖြစ်သော၊ ဒုဿံ - အဝတ်၊ သြနဒ္ဓံ- လဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သော မဉ္စ, ပိဋ္ဌ၊ ဟေဋ္ဌာ-သို့၊ ပတတိ-၏၊ ဥပဂါဠှတ္တာ-ထုတ်နှုတ်၍၊ ဟရန္တိ-

နှ်၏၊ တထာဂတော-သည်၊ ဘတ္တိဠ္ဟ-အဆင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုမှု ကိုဂုဏ်း၊ ဟတ္ထဘတ္တိ်စ-လက် ၅ ချောင်းရာထင်အောင် ဆန်းကြယ်စွာပြုမှုကို ဂုဏ်း၊ အနုညာသိ။

တိတ္ထိယာဝိဟာရေ-တိတ္ထိတို့၏ကျောင်း၊ ထုသံ-ဖွဲ၊ သဏ္ဌာန္ဠမတ္တိကာ—သိမ်မွေ့သော မြေ၊ (မြေညက်)၊ပေ၊ သိတ္ထတေလကံ-ဖယောင်းဆီ၊ ဥဿန္နေ-များသည်ရှိသော်၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ—သုတ်ပစ်ခြင်းငှါ၊ (အနုညာသိ)၊ ဖရသံ—ကြမ်းသော၊ပေ၊ ပဋိဘာနံ-ဉာဏ်အား ထင်လာသောအရှင်၊ နိစာ-နှိမ့်သော အကျည်၊ စယော-အကျည်၃ မျိုး၊ အာရဟံ-တက်ကုန်လသော်၊ ပရိပတန္တိ-နှ်၏၊ အာဠကာ-တခုတည်းသောအပြင်၊ အမုကုန္နံ-ထက်ဝက်သောနံရံကို ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၊ ပုန, တယော-၃ မျိုးသောအခန်းတို့။

ခုဒ္ဒကေ-ငယ်သောကျောင်း၊ပေ၊သရံ-ဖေါက်ပြန်သောအသံ၊ ဓိလံ-နံရံ၌ စိုက်အပ်သော ငုတ်၊ပေ၊ကိဋိကေန-ကဲလား၊ အာလမ္ဗနံ-ဆွဲကိုင်စရာ လက်ရုံး၊ တိဏာစုဏ္ဏံ-မှုန့်၊ ဟေဋ္ဌာမဂ္ဂေ-ပြအပ်ပြီးသောအစဉ်၌၊ နယံ-နည်းကို၊ ကရေ-ပြုရာ၏၊ ["အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ" စသော စကားတော်အစဉ်သည် ခုဒ္ဒကခန္ဓကဋ္ဌ ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် "နယံ ကရေ" ဟု ဆိုသည်။]အဇ္ဈောကာသေ-ခေါင်၊ပေ၊သာလံ-ရေအိုးစင်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောံ၌ဖြစ်သော အစိအရင်၊ ဘာဇနံ-သောက်ရေအိုး။

ဝိဟာရော-မကျောင်း၊ပေ၊ပုန, ကောဋ္ဌေ-တံခါးမုခ်၊ ဟေဋ္ဌညော၀-အောက်၌ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နယံ ကရေ၊ [" နိစ၀ဏ္ဏကော ဟောတိ " စကားတော်အစဉ်သည် ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓကဋ္ဌ ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် " ဟေဋ္ဌညော၀ နယံ ကရေ"ဟု ဆိုသည်။] သုဓံ-အက်တေ မြေညက်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သောပြာသာဒ်၊ သန္ဓေါ-သန္ဓါရှိသော၊ အနာထပိဏ္ဍိ-သည်၊ သီတ၀နံ-သို့၊ အဂါ-သွားပြီ၊ ဒိဋ္ဌမမ္မော-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသော အနာထပိဏ်သေဋ္ဌီသည်၊ သံယေန သဟ—သံယာတော်နှင့်တကွ၊ နာယကံ—မြတ်စွာဘုရားကို၊ နိမန္တေသိ-ပင့်ဖိတ်ပြီ။

အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ အာဏာပေသိ-ပြီ၊ ဂဏော-လူအုပ်ကြီးသည်၊ အာရာမံ-ကို၊ ကာရယိ-ပြီ၊ ဝေသာလိယံ-၌၊ နဝကမ္မံ-မှု၊ ပုရတောစ-မှလည်း၊ ပရိဂ္ဂဟိ-ကျောင်းတို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီ၊ ကော-သည်၊ အရဟတိ-အဂ္ဂါသနစသည်ကို တိုက်သနည်း၊ ဘတ္တဂ္ဂေ—၌၊ တိတ္တိရံ-ခါမင်းဇာတ်တော်၊ အဝန္ဒိယာ—အဝန္ဒိယပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ ပရိဂ္ဂဟိတာ-သိမ်းပိုက်အပ်သော မင်္ဂလာဝစသည်တို့၊ အန္တရယရာ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ တူလော—လဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သော အဝတ်၊ သာဝတ္ထိ်-သို့၊ သြသရိ-ရောက်တော်မူပြီ။

အာရာမံ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-ပြီ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ- ၌၊ ကောလာဟလံ-အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်၊ ဂိလာနာ-မကျန်းမာသောရဟန်းတို့၊ ဝရသေယျာ-တို့၊ လေသာ-အနည်းငယ်သောအကြောင်း၊ သတ္တရသာ-သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းတို့၊ တဟိံ-၌၊ ကေန-သည်၊ (ဂါဟေတဗ္ဗံ) နုခေါ-နည်း၊ ကထံ-လျှင်၊ (ဂါဟေတဗ္ဗံ)နုခေါ-နည်း၊ ဝိဟာရဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဘာဇယိ-ဝေဘန်ပြီ၊ပေ၊အနုဘာဂံ-နောက်ထပ်အဖို့၊ အကာမာ-ဘဲ၊ ဘာဂံ-ကို၊ နော ဒဒေ- ရာ။

နိဿိမံ- သိမ်ပြင်ပ၊ပေ၊သေနာသနေ- ၌၊ တယော, ဂါဟာ- ယူစေခြင်းတို့၊ ဥပနန္ဒော- ဥပနန္ဒရဟန်း၊ ဝဏ္ဏေသိ- ဝိနည်းကို ချီးမွမ်းပြီ၊ ဌိတကာ- ရပ်သောရဟန်းတို့၊ သမကာသနာ - တူမျှသောနေရာရှိသော ရဟန်းတို့၊ သမာနာသနိကာ - တူသောနေရာရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘိန္နံသု — ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ၊ တိဝဂ္ဂါစ- ၃ ပါးအစုရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ (ဘိန္နံသု)၊ ဒုဝဂ္ဂိကံ- ၂ ပါး အစုရှိသော ရဟန်း၊ အသမာနာသနိကာ - တူသော နေရာမရှိသော ရဟန်းတို့၊ ဒီယံ- ရှည်သော အာသန၊ သာဋိန္နံ - အဝုံးစမုဒ်နှင့် တကွဖြစ်သော ပြာသာဒ်ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ (အနုညာသိ)။

အယျိကာ-အဖွားမ၊ အဇိဒူရေ-၌၊ ဘာဇိတံ- ဝေဘန်အပ်ပြီ၊ ကိဉ္စာဂိရေ-ကိဉ္စာဂိရိ၌၊အာဠဝိ-အာဠဝီမြို့၌နေသောရဟန်းတို့၊ ပိဏ္ဍကကုဋ္ဌေဟိ-မြေညက်ကို ချထားခြင်း , နံရံကို လိမ်းကျံခြင်း၊ပေ၊ပရိဘဏ္ဍံ - နွားချေးစသည်ဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုခြင်း၊ ဝိသ - အနှစ် ၂၀ တိုင်အောင်၊ တိံသ - အောင်၊ ကာလိကာ-မိုးခိုးပျောက်သည့်ကာလတိုင်အောင် နဝကမ္မပေးခြင်း၊ ဩသိတေ - ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော၊ပေ၊ဝိပ်ပံ(ဝိပ္ပကတံ)-ပြုရမပြီးသေးသောကျောင်း၊ ခုဒ္ဒေ-ငယ်သောကျောင်း၌၊ ဆပ္ပဒ္ဒဝသိကံ - ရှိအောင်၊ အဗ္ဗုယောဂေ - ၌၊ သတ္တာဋ္ဌ - အောင်၊ မဟလ္လကေ-၌၊ ဒသဒ္ဓါဒသ - ၁၀ နှစ်, ၁၂ နှစ်တိုင်အောင်။

သမ္ဗံ-သော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ဧကဿ-အား၊ (ဒေန္တိ)၊ အည္ဟံ- ကို၊ ဝါသေန္တိ၊ သံဃိကံ - ကျောင်း၊ နိဿိမ - ပြင်၊ သမ္ဗကာလံ - အခါခပ်သိမ်းတားမြစ်ခြင်း၊ ပက္ကမိ - ပြီ၊ပေ၊ကာလံ - သေခြင်း ၊ပေ၊ အန္တိမံ - အန္တိမဝတ္ထုသို့ ရောက်သော ရဟန်း ၊ပေ၊ ဝေဒနာ - ဝေဒနာနှိပ်စက်အပ်သော ရဟန်း၊ အာပတ္တိဒဿနာ-အာပတ်ကိုမရှိသော ရဟန်း၊ အပ္ပဋိကမ္မဒိဋ္ဌိယာ - အာပတ်ကိုမကုသော ရဟန်း, မိစ္ဆာအယူကိုမစွန့်သော ရဟန်း ၊ပေ၊ ထေယျတိတ္ထိယာ - ထေယျသံဝါသက , တိတ္ထိယပက္ကန္တက၊ တိရစ္ဆာန၊ပေ၊အရဟန္တာ-တိရစ္ဆာန်, မာတုဃာတက၊ပေ၊ အရဟန္တဃာတက၊ ဒုဿက - ဘိက္ခုနီဒုဿက၊ ဘေဒက - သံဃဘေဒက၊ပေ၊ ဥဘတောစာပိ ဗျဉ္ဇနကာ - ဥဘတောဗျည်း၊ သံဃသ - ၏၊ မာ ပရိဟာယိ - မဆုတ်ယုတ်ပါစေနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကမ္မံ-ကို၊ အညသ-အား၊ ဒါတဝေ-ပေးခြင်းငှါ၊ (အနုညာသိ)။

ဝိပ္ပကတေ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်လသော်၊ အညဿ (ဒါတုမ္ဟံ)၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ တဿေဝ-၏သာ၊ (သန္တကံ)၊ ပက္ကမေ-၏၊ပေါသိက္ခာယ- ကို၊ ပစ္ဆိက္ခာတော - ချသူ၊ပေါယဒိ (သိယာ- အံ့၊) သံယောဝ - သည်သာ၊ သာမိကော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဥမ္မတ္တာ၊ပေါဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်သောရဟန်း သည်၊(ယဒိ, သိယာ၊) သော-ဆိုကျောင်းသည်၊ တဿေဝ-၏သာ၊ (သန္တကံ)၊ ပက္ကာကော-ဟူ၍၊ပေါမာတုပေတ္တိကံ- အမိ အဘကို၊ ယာတကော-သတ်သူဟူ၍ ၊ပေါဗျဉ္ဇနာ - ဥဘတောဗျည်း ဟူ၍၊ ယဒိ ပဋိဇာနာတိ - အကယ်၍ ဝန်ခံအံ့၊ သံယောဝ သာမိကော ဟောတိ။

အညတြ- အခြားကျောင်း၌၊ ဟရန္တိ - ဆောင်ယူကုန်၏၊ ကုက္ကုစ္စံ- ကုက္ကုစ္စဖြစ်သောရဟန်းတို့၊ ဥဒ္ဒရိယတိ - ကွပ်ပြို၏၊ ကမ္မလံ ၊ပေ၊ စမ္မံ - ဝံရော့၊ စက္ကလိ - ခြေသုတ်ကြိုးဝန်း ၊ပေ၊ အလ္လာ - စိုစွတ်သောခြေ၊ ဥပါဟနာ - ဘိနပ်နှင့်တက္ခဖြစ်သော ရဟန်းတို့၊ နိဋ္ဌု- တံထွေး ထွေးသောရဟန်း၊ လိခန္တိ-ရေးခြစ်ကုန်၏၊ အပဿေန္တိ- မှီကုန်၏၊ အပဿေနံ- မှီစရာပျဉ်ချပ်၊ လိခတေဝ-ရေးခြစ်သည်သာ၊ ခောတပစ္ဆိဏ္ဍရဏေန - ခြေဆေးပြီးသောရဟန်း, အပေါဒိခင်း။

ရာဇဂဟေ-၌၊ နသဏ္ဍောန္တိ-၌၊ လာမကံ-လာမကဘတ်၊ ဘဏ္ဍုဒ္ဓေသကံ- ဆွမ်းအလှည့်ကို ညွှန်ချသောရဟန်း၊ ကထံ-လျှင်၊ (ဥဒ္ဒိသိတမ္ဟို) နုခေါ-နည်း၊ ပညာပကံ - သေနာသန ပညာပကရဟန်း၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကသမ္မုတိ - ဘဏ္ဍာဂါရိကသမ္မုတိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟ ဘာဇကော - သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သော ရဟန်း, သင်္ကန်းကို ဝေဘန်သော ရဟန်း၊ပေ၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇေ - အနည်းငယ်သော ပစ္စည်းကို စွန့်သော ရဟန်း၊ သာဋိယဂ္ဂါဟာပကော - ရေသနုပ်ကို ခံယူသော ရဟန်း၊ တထေဝ-လျှင်၊ပေ၊ အာရာမိက၊ပေ၊ ပေသကဿ-ကို၊ သမ္မုတိ-ခြင်း။

သမ္ဗာဟိဘ္ဂ- အလုံးစုံသော တောဘူမကတရားကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်တော်မူထသော၊ လောကဝိဒူ- လောက ၃ ပါးကို သိတော်မူပြီးထသော၊ ဟိတစိတ္တော- စိုးပွားနှင့်ယှဉ်သောစိတ် ရှိတော်မူထသော၊ ဝါ— စိုးပွားကိုလိုလားသောစိတ် ရှိတော်မူထသော၊ ဝိနာယကော-သတ္တလောက၏ ရှေဆောင်လမ်းပြ, နာယက အစစ်, ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လေဏတ္ထဉ္စ—ဌာနငါးပါး၊ သုခတ္ထဉ္စ- ဌာနငါးပါး၊ စျာယိတုဉ္စ- ဌာနငါးပါး၊ ဝိပသိတုံစ - ဌာနငါးပါး၊ (အနုညာသိ)။ [“သမ္ဗာဘိဘ္ဂု, လောကဝိဒူပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ, ပဌမဝဂ်ိယ အခဏ်းဋီကြည့်ပါ၊ လေဏတ္ထဉ္စ စသော ၄ ပုဒ်ကို ဝိဟာရာနုမောဒနဂါထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ-တသ္မာဒ္ဓါနစကားရပ်, အပြီးသတ်တည်း။

ဆဋ္ဌော သေနာသနက္ခန္ဓကော နိဋ္ဌိတော။

အမှာ။ ။ကျွန်ုပ်သည် ဤဝတ္ထုပါဠိတော်နိဿယကို ပရိဝါရဘာသာဋီကာအဆုံးဌာန ဆက်၍ပြုထား ပါသည်။

၁၃၃၄-ခု၊
ပဌမအကြိမ်, အုပ်ရေ(၁၀၀၀)။

☆

နယူးဘားမား ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်၊
မှတ်ပုံတင်နံပါတ်(၀၇၀၆), မဟာဂန္ဓာရုံ-စရပ်ဝင်း,
အမရပူရမြို့။

☆

ပုံနှိပ်, ထုတ်ဝေသူ (မောင်ကျော်)

မှတ်ပုံတင်နံပါတ် (၀၉၆၁)၊
အမှတ်(၅၀၃), ဂ၂-လမ်း, မန္တလေး။

☆

ခင်ဖြူချက်အမှတ် [၁၀၂၅]

☆

စာဝန်ခံဖြန့်ချီသူ(မောင်အောင်ခန့်)

နယူးဘားမား စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း
အမှတ်(၅၀၇), ဂ၂-လမ်း, မန္တလေး။